

การเข้าสู่งานบริการทางเพศแบบแอบแฝงของสตรีที่มีการศึกษาในสถานเริงรมย์ :

กรณีศึกษาคือกเทลเลาน์จ ผับ และคาราโอเกะ

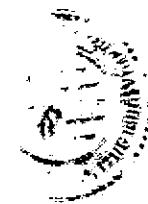
128 ต.ร. 2538

ปริญญาโท

ของ

จงจิตต์

โสภณคณาภรณ์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาพัฒนศึกษาศาสตร์

มีนาคม 2538

ลิขสิทธิ์เป็นของวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณะกรรมการควบคุม และคณะกรรมการสอบได้นิยามาปริญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็น
สมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาพัฒนศึกษาศาสตร์
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณะกรรมการควบคุม

..... ประธาน
(ผศ.ดร.นภาพร หะวานนท์)
..... กรรมการ
(ศ.ดร.เสรีน ปุณณะหิตานนท์)
..... กรรมการ
(ดร.อรรณพ โพนธิสุข)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(ผศ.ดร.นภาพร หะวานนท์)
..... กรรมการ
(ศ.ดร.เสรีน ปุณณะหิตานนท์)
..... กรรมการ
(ดร.อรรณพ โพนธิสุข)
..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ผศ.ดร.กฤตยา อาชวนิจกุล)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาพัฒนศึกษาศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ดร.ศิริภา พลสุวรรณ)
วันที่ 10 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2538

ปริญญานิพนธ์นี้ได้รับทุนสนับสนุน

จาก

มูลนิธิผู้หญิง

ทุน "แบนและบุตมา วิรัชชัย"

มูลนิธิอาเซีย

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วยความรู้และความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นภาพร หะวานนท์ ศาสตราจารย์ ดร.เสริน บุญะพิธานนท์ ที่ได้กรุณาเสียสละเวลาให้คำแนะนำแก่ผู้วิจัยเป็นอย่างมาก ทั้งในด้านวิชาการและประสบการณ์ ตลอดจนเอาใจใส่ตรวจแก้ไขข้อบกพร่อง และติดตามความก้าวหน้าของการทำงานโดยสม่ำเสมอ รวมทั้งอาจารย์ ดร.อรรณพ โพธิ์สุข ที่ให้คำปรึกษาและเป็นกำลังใจในการศึกษาจนประสบความสำเร็จในที่สุด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทั้ง 3 ท่านเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กฤตยา อาชวนิจกุล ที่ได้กรุณามาร่วมเป็นกรรมการสอบและให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์สำหรับแก้ไขปริญญานิพนธ์

ในการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้รับความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก พ.ต.ท.มนตรี ชมจำปี, พ.ต.ท. อิทธิพร คำประภา, คุณบัณฑิต สักกวัตร, คุณพีระยุทธ จีระสวัสดิ์ และ คุณสุรพล ไสยณคณาภรณ์ ในการนัดหมายผู้ให้สัมภาษณ์ ได้แก่ พนักงานบริการ มาม่าซัง ผู้จัดการสถานเริงรมย์ และอำนวยความสะดวกในการเข้าไปสัมภาษณ์บุคคลดังกล่าวในสถานเริงรมย์ได้ดี ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่านที่ได้กล่าวนามข้างต้น

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณพนักงานบริการ มาม่าซัง ผู้จัดการสถานเริงรมย์ ซึ่งผู้วิจัยไม่อาจระบุนามจริงไว้ ณ ที่นี้ เพื่อเป็นการปกป้องผู้ให้ข้อมูลทุกท่านที่ได้กรุณาให้สัมภาษณ์ และให้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้รับความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากคุณจันทนา เตชะธรรมพงศ์ ในการใช้โปรแกรมการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ และได้รับความช่วยเหลือจาก คุณรัตนา แซ่ตั้ง คุณสาธิต อ่อนคล้าย ในการพิมพ์สัมภาษณ์และรายงานการวิจัยด้วยความเอาใจใส่ รวมทั้ง คุณจินดา คุ่มกิตติชัย ที่ได้ตรวจทานต้นฉบับ ผู้วิจัยขอขอบคุณไว้ ณ ที่นี้

ขอบพระคุณคณะกรรมการพิจารณาทุน "มูลนิธิผู้หญิง", ทุน "แบนและบุญมา วิรัชชัย"
และทุน"มูลนิธิเอเชีย" (The Asia Foundation) ที่ได้เห็นประโยชน์ของปริญญาโทและได้
กรุณาให้ทุนสนับสนุนในการเก็บข้อมูล รวมทั้งมหาวิทยาลัยรามคำแหงที่ได้อนุมัติให้ลาศึกษาต่อและ
ได้ให้ทุนสนับสนุนในการจัดพิมพ์วิทยานิพนธ์ครั้งนี้

ผู้อยู่เบื้องหลังความสำเร็จในครั้งนี้ คือ คุณพ่อ คุณแม่ ที่ได้ปูพื้นฐานทางการศึกษา
ให้แก่ผู้วิจัยอย่างเต็มความสามารถ สามปี และน้อง ๆ ที่ได้แบ่งเบาภาระในการดูแลลูก และ
ครอบครัวเพื่อให้ผู้วิจัยมีเวลา และได้ใช้เวลาส่วนใหญ่นในการศึกษาซึ่งผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ
ไว้ ณ ที่นี้

จงจิตต์ ไศภณคณาภรณ์

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ความเป็นมาของปัญหา	1
	ปัญหาการวิจัย	17
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	17
	ขอบเขตของการวิจัย	18
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	19
2	แนวความคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	20
	กรอบแนวคิดที่นำมาศึกษา เรื่องการค้าประเวณี.....	20
	งานวิจัยในเรื่องการค้าประเวณี.....	25
	ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม.....	29
	ทฤษฎีการคบหาสมาคมที่แตกต่างกัน.....	29
	ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมหรือทฤษฎีการคบหาสมาคมและการเสริมแรง	35
	แนวคิดเกี่ยวกับเครือข่ายสังคม.....	53
	ความหมายของเครือข่ายสังคม.....	54
	คุณลักษณะสายสัมพันธ์ของเครือข่ายสังคม.....	57
	บทบาทของเครือข่ายสังคมที่มีต่อบุคคล.....	59
	กรอบความคิดในการวิจัย	62
×	3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	76
	วิธีการศึกษา.....	76
	การเลือกบุคคลผู้ให้สัมภาษณ์.....	77
	ขั้นตอนของการวิจัย.....	77

การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล	81
✓ 4 สภาพทั่วไปของค็อกเทลเลานจ์ ผับ และคาราโอเกะ	83
การพัฒนารูปแบบของสถานเริงรมย์	83
ระดับของสถานเริงรมย์	92
วิธีการสร้างจุดขาย	94
ประเภทของหญิงบริการในค็อกเทลเลานจ์ ผับ คาราโอเกะ	95
ทางเลือกในการบริการทางเพศ	96
รายได้ของหญิงบริการ	99
ระบบควบคุมผู้หญิงในสถานเริงรมย์	106
ลูกค้าที่มาใช้บริการ	108
บริบททางสังคมและวัฒนธรรมที่เอื้อต่อธุรกิจบริการทางเพศ	110
5 ภูมิหลังของหญิงบริการก่อนเข้าสู่งานบริการทางเพศ	116
ภูมิหลังทั่วไป	116
ประสบการณ์ในอาชีพอื่น	117
ความสัมพันธ์ของครอบครัว	119
ลักษณะนิสัย	123
6 การเข้าสู่บริการทางเพศ	131
การคบหาสมาคมที่แตกต่างกันและการเชื่อมโยงเข้าสู่อาชีพบริการทางเพศ	131
เหตุผลของการเลือกคบหา	147
การหลีกเลี่ยงจากการถูกควบคุมทางสังคมและคนใกล้ชิด	149
แรงจูงใจของการเข้าสู่อาชีพบริการทางเพศ	150
โครงสร้างของสายสัมพันธ์	152

ลักษณะของสายสัมพันธ์	156
การให้ความสำคัญต่อกลุ่มที่คบหาสมาคม	162
การเลียนแบบ	167
การให้ความหมาย	169
ท่าทีและการให้ความหมายเชิงบรรทัดฐานของสังคม	171
ท่าทีของพ่อแม่	173
การให้ความหมายเชิงบวก	174
การให้ความหมายเป็นกลาง	182
 7 การดำรงอยู่ในอาชีพบริการทางเพศ	189
เครือข่ายสังคมในชั้นดำรงอยู่ในอาชีพ	189
การเรียนรู้วัฒนธรรมในอาชีพ	194
- การควบคุมดูแลความเป็นระเบียบในการมาทำงาน	195
- การจัดสรรรายได้ให้กับหญิงบริการนั่งตม	197
- กระบวนการขัดเกลาเพื่อการดำรงอยู่ในอาชีพ	202
การปรับตัวเพื่อดำรงอยู่ในอาชีพ	216
การให้ความหมายต่ออาชีพ	224
การเสริมแรงในชั้นดำรงอยู่ในอาชีพ	230
สิ่งที่ต้องสูญเสียไปในระหว่างการดำรงอยู่ในอาชีพ	236
 8 การจะออกจากอาชีพบริการทางเพศ	244
บริบทการทำงานที่ทำให้หญิงบริการไม่พึงพอใจ	244
การเรียนรู้ก่อนจะออกจากอาชีพ	247
เงื่อนไขของการจะออกจากอาชีพ	248
ความคาดหวังในอนาคตเพื่อจะเข้าสู่สังคมตามบรรทัดฐาน	257

9	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	260
	ภาพรวมของผลการศึกษา	260
	อภิปรายผล	274
	ข้อเสนอแนะ	278
	 บรรณานุกรม	 282
	 ภาคผนวก.....	 293
	ภาคผนวก ก.	294
	ภาคผนวก ข.	296
	 ประวัติย่อของผู้วิจัย	 301

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

✓ 1	การสำรวจสำนักและสถานบริการของกองกามโรค โรงพยาบาลบางรัก...	9
✓ 2	จำนวนหญิงบริการทางเพศโดยตรง และแอบแฝง.....	15
3	การเสริมแรงและการลงโทษ.....	46
4	รายได้ต่อเดือนของหญิงบริการประเภทต่าง ๆ ในสถานเรณรมย่ระดับ ต่าง ๆ.....	100
5	ค่าบริการทางเพศในสถานเรณรมย่ระดับต่าง ๆ.....	102
6	รายได้จากค่าค้ที่หญิงบริการได้รับ.....	104
7	รูปแบบของการเชื่อมโยง ประเภทของบุคคล และแหล่งเชื่อมโยง เข้าสู่อาชีพ.....	145
✓ 8	อายุ ภูมิลำเนา ภูมิหลังทางการศึกษา และอาชีพเดิม.....	261
✓ 9	ประสบการณ์ในวัยเด็ก ประสบการณ์ในวัยรุ่น ประสบการณ์ในอาชีพอื่น..	264
✓ 10	การเชื่อมเข้าสู่อาชีพบริการทางเพศ.....	266
✓ 11	การตัดสินใจให้บริการทางเพศ.....	269
12	การดำรงอยู่ในอาชีพ : การเสริมแรงทางบวกและการเสริมแรงทางลบ ทั้งทางสังคมและไม่ใชสังคม.....	271
13	การข้้นนำพนักระหว่างรางวัลและสิ่งที่ต้องสูญเสียไป.....	273

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1	กรอบทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมที่นำมาศึกษาการใช้ยาเสพติดและ การติ่มน้ำเมา.....	39
2	แสดงแหล่งของการเสริมแรงที่นำไปสู่การเรียนรู้ที่จะกระทำเพียงแบบ....	48
3	ขั้นตอนของกระบวนการเข้าสู่อาชีพขายบริการทางเพศ.....	66
4	แผนผังภายในสถานเริงรมย์ระดับสูง.....	90
5	ภาพจำลองภายในห้องบริการส่วนตัว (ห้องวีไอพี).....	91

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

การขายบริการทางเพศของสตรีในสังคมไทยเป็นปัญหาที่ได้รับการกล่าวถึงและวิพากษ์วิจารณ์กันมาในหมู่นักวิชาการและวิชาชีพต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยออกมาในรูปของการอภิปราย การประชุม การเขียนบทความ และแม้กระทั่งการวิจัย เพื่อมุ่งหวังว่าจะนำไปสู่การแก้ไข บำบัด และลดความรุนแรง แต่เท่าที่ผ่านมากล่าวได้ว่าการขายบริการทางเพศเป็นปัญหาที่ยัง ปรากฏอยู่ในสังคมไทยแม้ในปัจจุบัน ซึ่งเป็นยุคที่ประเทศไทยเป็นที่รู้จักของประเทศอื่น ๆ ในฐานะเป็นประเทศที่จะก้าวไปสู่ความเป็นประเทศอุตสาหกรรมใหม่ (นิคส์) ซึ่งกำลังพัฒนาด้าน เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง แต่อีกด้านก็เป็นประเทศหนึ่งที่มีชื่อเสียงในธุรกิจขายบริการ ทางเพศ หรือการค้าประเวณีนั่นเอง ยิ่งไปกว่านั้นดูเหมือนว่าธุรกิจในด้านนี้ได้ขยายวงกว้าง ขวางออกไปหลายรูปแบบมากยิ่งขึ้นในลักษณะของธุรกิจแอบแฝง และผู้หญิงที่ขายบริการทางเพศ ก็เป็นไปโดยสมัครใจหรือไม่ได้ถูกบังคับ

รัฐบาลในหลายประเทศมีความเห็นว่าปัญหาการขายบริการทางเพศควรได้รับการเอา ใจใส่เป็นอย่างมาก และหาวิธีการป้องกันและปราบปรามให้หมดไปจากสังคม แต่ในขณะที่เดียวกันใน อีกหลายประเทศก็ยอมรับว่าควรปล่อยให้มีการบริการทางเพศ แต่ใช้วิธีการจำกัดขอบเขต และ ปรับแปรรูปแบบออกไป ฉะนั้นด้วยเหตุนี้ประการหนึ่งจึงปรากฏมีสถานบริการประเภทแอบแฝง เกิดขึ้นมากมาย เช่น อาบอบนวด บาร์ ไนท์คลับ ค็อกเทลเลาจน์ ผับ คาราโอเกะ เป็นต้น โดยที่เบื้องหลังของหญิงบริการที่ทำงานในสถานที่เหล่านี้ มักจะพร้อมที่จะให้บริการความสำราญ ทางเพศแก่ผู้มารับบริการหรือผู้ชายที่มาเที่ยว ซึ่งก็คือ รูปแบบหนึ่งของการค้าประเวณีนั่นเอง การค้าประเวณีแบบแอบแฝงเช่นนี้จึงนับวันจะแพร่หลายมากขึ้น จนยากที่จะควบคุมได้ทั่วถึง

หากพิจารณาจากกรอบ หรือแนวคิดทางทฤษฎีการหน้าที่นิยมที่เสนอไว้โดย เมอร์ตัน

(แน่งน้อย บัญชรศ. ม.ป.ป. : 26; อ้างอิงมาจาก Merton. 1976) สรุปว่า การค้า
ประเวณีเป็นกิจกรรมที่ทําหน้าที่ (functional) ให้สังคมดำรงอยู่ได้ กล่าวคือโสเภณีช่วยรักษา
สถาบันครอบครัวไว้ได้ และในสังคมที่ชายยังคงถือความบริสุทธิ์ของสตรีเป็นคุณสมบัติที่สำคัญ
ประการหนึ่งที่จะสมรสด้วย โสเภณีจึงมักถูกมองว่ามีส่วนช่วยรักษาบรรทัดฐาน เรื่องความบริสุทธิ์
ของผู้หญิงอื่น ๆ ด้วยการให้ชายมารับบริการทางเพศจากตนโดยมีรางวัลเป็นสิ่งแลกเปลี่ยนและ
 มักถือกันว่าการให้บริการทางเพศในลักษณะนี้ ช่วยให้ชายได้แสดงออกทางกามารมณ์ในลักษณะที่
 จำกัดความรับผิดชอบ ไม่เหมือนกับการเกี่ยวพาราสีและการสมรส การให้บริการทางเพศจึงไม่
 มีข้อผูกมัดใด ๆ เกินไปกว่าคำตัวของโสเภณี ดังนั้นการมองว่าโสเภณีเป็นปรากฏการณ์ปกติของ
 สังคม จึงเป็นการมองในเชิงโครงสร้างการหน้าที่นิยมยังเห็นว่า การค้าประเวณีเป็นเสมือน
"ความชั่วร้ายที่จำเป็น" หรือ "necessary evil" อย่างหนึ่งที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้

โสเภณีในประเทศไทยมีมาแต่อดีตโดยเชื่อกันว่าเป็นแบบอย่างที่เราได้จากต่างประเทศ
รวมทั้งติดมากับระบบทาสที่ให้บริการทางเพศแก่นายเงิน แม้ว่าในสมัยรัชกาลที่ 5 จะมีการเลิก
 ทาส แต่ไทยก็ยังคงมีโสเภณีแบบสมัครใจ ต่อมา มีการตั้งสำนักโสเภณีขึ้น แต่ไม่มีการควบคุม จน
 กระทั่งภายหลังมีโรคระบาดเนื่องจากการค้าประเวณีเพิ่มขึ้น รัชกาลที่ 5 จึงทรงพระกรุณา
 โปรดเกล้าฯ ให้ตรากฎหมายขึ้นคือ พระราชบัญญัติป้องกันสัณฺฑโรด ร.ศ. 127 มาใช้ควบคุม
 โสเภณีและการค้าประเวณี โดยจะใช้เฉพาะในกรุงเทพฯ และหัวเมืองบางแห่งเท่านั้น ต่อมาใน
 รัชกาลที่ 6 เนื่องจากโสเภณีมีชุกชุม จึงทรงโปรดเกล้าฯ ให้ใช้พระราชบัญญัติในทูลเกล้าทูลกระหม่อม
อาญาจักรซึ่งนับเป็นจุดเริ่มต้นของการจดทะเบียนสำนักโสเภณีในประเทศไทยเป็นครั้งแรก (ปฏิรูป
กามธูรกิจ. 2534 : 31)

ในปี พ.ศ. 2480 เนื่องจากการควบคุมการจดทะเบียนโสเภณีทำได้น้อยทั่วถึง รัฐบาล
 จึงได้ตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง เพื่อพิจารณายกเลิกการจดทะเบียนดังกล่าว และเพื่อให้สอดคล้อง
 กับมติของสภประชาชาติในปี พ.ศ. 2485 กระทรวงสาธารณสุขได้ตั้งคณะกรรมการตรวจ
 และควบคุมโรคขึ้น ได้มีการร่างกฎหมายขึ้นใหม่ เพื่อแก้ปัญหาโสเภณีและควบคุมกามโรค แต่ก็ไม่

ได้ประกาศใช้เนื่องจากเกิดสงครามโลกครั้งที่สอง (แหล่งเดิม)
 มาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญฉบับเดิม ๑๙๓๒
 มาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญฉบับเดิม ๑๙๓๒
 ต่อมาสหประชาชาติได้ลงมติรับอนุสัญญาฉบับลงวันที่ ๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๙๒ เพื่อ

เรียกร้องให้ร่วมมือกันปราบปรามการค้ามนุษย์และได้กรวมทั้งป้องกันโสเภณีด้วย รัฐมนตรีว่าการ
 กระทรวงมหาดไทยในขณะนั้นก็ได้มีคำสั่งห้ามจดทะเบียนโสเภณีและสำนักโสเภณีเพิ่มเติม แต่ไม่
 ได้ลงนามในอนุสัญญาตามสหประชาชาติ เพราะกำลังงานต้องเลิกการมีโสเภณีใน ๙๐ วัน ซึ่ง
 นโยบายขณะนั้นยังคงตกลงกันไม่ได้ว่าจะเอาอย่างไร เพราะจำนวนโสเภณีและสำนักโสเภณีขณะนี้มี
 อยู่เป็นจำนวนมากคือ ในปี พ.ศ. ๒๔๙๒ มีสำนักโสเภณีที่จดทะเบียนในกรุงเทพฯ และธนบุรี ๙๙
 สำนัก มีจำนวนโสเภณีจดทะเบียน ๘๗๑ คน (แหล่งเดิม.)

ในปี พ.ศ. ๒๔๙๙ รัฐบาลได้มีนโยบายให้เลิกโสเภณีโดยเด็ดขาด และได้ร่างกฎหมาย
 ขึ้นฉบับหนึ่งเรียกว่า "ร่างพระราชบัญญัติห้ามการค้าประเวณี" ใช้เวลาพิจารณาถึง ๒ ปี ก็ไม่ได้
 นำเอาเข้าสภาผู้แทนราษฎร จนในปี พ.ศ. ๒๕๐๓ ได้มีกร่างกฎหมายขึ้นอีกฉบับหนึ่งเรียกว่า
 "ร่างพระราชบัญญัติปราบการค้าประเวณี" ซึ่งได้ผ่านมติของสภาผู้แทนราษฎร และมีผลบังคับใช้
 จนทุกวันนี้ ซึ่งเป็นที่น่าสังเกตว่าเจตนารมณ์ของกฎหมายฉบับนี้เป็นเพียง "การปราบ" ไม่ใช่ว่า
 "การปราบ" แม้ว่าการค้าประเวณีจะเป็นเรื่องผิดกฎหมาย และมีโทษทางอาญาก็ตาม

ตราฉบับปัจจุบันนี้โสเภณี หรือการขายบริการทางเพศก็ยังอยู่คู่กับสังคมไทยมาโดยตลอด
 และเพิ่มจำนวนสูงขึ้น แม้ในทางทฤษฎีจะเป็นสิ่งขัดต่อศีลธรรม และบรรทัดฐานที่ถูกต้อง แต่ใน
 ทางปฏิบัติก็ยังเป็นความต้องการของกลุ่มคนจำนวนมาก ทั้งที่เป็นผู้ซื้อบริการ ผู้ขายบริการ
 ผู้ประกอบการในธุรกิจที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น เพราะเป็นธุรกิจที่ทำเงินรายได้มหาศาล และกลุ่ม
 ผู้ซื้อบริการก็เต็มใจจ่ายเงินเพื่อแลกเปลี่ยนกับความสุขทางเพศเป็นสิ่งตอบแทน จากตัวเลขอย่าง
 ไม่เป็นทางการในปัจจุบันนี้ โสเภณีในประเทศไทยมีประมาณ ๕๐๐,๐๐๐ - ๘๐๐,๐๐๐ คน โดย
 ที่รูปแบบของการขายบริการทางเพศจะซ่อนเร้นภายใต้บริการ และธุรกิจเรื้องรมย์หลายรูปแบบ
 (แหล่งเดิม.)

เฉพาะในเขตกรุงเทพมหานคร ธุรกิจบริการทางเพศมีอยู่มากมายหลายแห่ง โดยจากการสำรวจของฝ่ายระบาดวิทยา สถานกามโรคท่าเรือ สถานกามโรคนางเลิ้ง สถานกามโรคบางเขน สถานกามโรคบ้านราชวิถี สถานกามโรคพระปิ่นเกล้า สถานกามโรคภาษีเจริญ สถานกามโรคควีระ และศูนย์บริการสาธารณสุขสุราษฎร์ธานี ปรากฏว่ากรุงเทพฯ มีสถานบริการทางเพศถึง 883 แห่ง มีหญิงบริการทางเพศถึง 28,666 คน (วิฑูรย์ สุวรรณวัฒน์. 2534:34) ประเภทของสถานบริการต่าง ๆ ที่เป็นรูปแบบแอบแฝง ได้แก่ ในที่คลับ บาร์เปียร์ บาร์อะโกโก้ ดิสโก้เธค ร้านอาหาร คาเฟ่ ผับ ค็อกเทลเลานจ์ โรงน้ำชา อาบอบนวด นวดแผนโบราณ โรงแรม ร้านเสริมสวย ร้านตัดผม คาราโอเกะ เมมเบอร์คลับ (สมบัติ แทนประเสริฐสุข. 2534 : 3; จัตุรสุมาลย์ กบิลสิงห์. 2534 : 30) ความเฟื่องฟูของการขายบริการทางเพศนี้ในทางหนึ่งก็สัมพันธ์กับการจัดหาผู้หญิงเข้าสู่วงจรของการบริการทางเพศ เพราะเมื่อสถานที่ให้บริการทางเพศแอบแฝงเพิ่มจำนวนขึ้น ย่อมแสดงว่าอุปสงค์ในด้านนี้ได้เพิ่มขึ้น จึงเป็นแรงจูงใจให้ผู้ประกอบการลงทุนในด้านนี้ได้เพิ่มขึ้น จึงเป็นแรงจูงใจให้ผู้ประกอบการลงทุนในกิจการดังกล่าวมากขึ้น (จิราลักษณ์ จงสถิตมัน. 2535 : 211)

สถานบริการทางเพศดังกล่าวกลายเป็นสิ่งคุ้นเคยในสังคมไทยมากขึ้น รูปแบบของการขายบริการทางเพศได้พัฒนาไปพร้อมกับการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคม จากรูปแบบดั้งเดิมคือ ช่องซึ่งเป็นสถานบริการทางเพศโดยตรง ซึ่งเป็นเรื่องผิดกฎหมาย ก็ได้รับเปลี่ยนไปเป็นธุรกิจของสถานเริงรมย์ต่าง ๆ โดยเบื้องหลังมีบริการทางเพศควบคู่ไปอย่างเป็นสำเป็นสัน และในปัจจุบันบริการทางเพศดังกล่าวได้ก้าวขึ้นสู่การบริการในรูปแบบของสังคมมีระดับ อย่างเช่นเมื่อสามสี่ทศวรรษก่อน ในที่คลับจัดเป็นแหล่งเริงรมย์ขายบริการระดับสูง มีผู้หญิงบริการเรียกว่า "พาร์ตเนอร์" (partner) ต่อมาช่วงสงครามเวียดนาม มีทหารอเมริกัน (หรือจ้าว) เข้ามาพร้อมกับเงินตรา ความบันเทิงเริงรมย์หลายรูปแบบได้จัดขึ้นสนองความต้องการของทหารเหล่านี้ และสอดคล้องกับกระแสวัฒนธรรมตะวันตกที่หลังไหลเข้ามาในสังคมไทย สิ่งที่ปรากฏในเวลา นั้นและหลงเหลืออยู่ในสังคมทุกวันนี้ก็คือ สถานเริงรมย์ประเภทอาบอบนวดบนถนนเพชรบุรีตัดใหม่ และดิสโก้เธค ซึ่งเป็นวัฒนธรรมตะวันตกเข้ามามีบทบาทแทนในที่คลับ จนครอบงำทั้งชนชั้นสูง

ชนชั้นกลาง และชนชั้นล่างในที่สุด (มาลีสลักสืบ. 2532 : 68)

หลัง 14 ตุลาคม พ.ศ.2516 มีการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและการเมือง ส่งผลกระทบต่อกลุ่มชนชั้นนายทุนเดิม สังคมมีโอกาสแข่งขันกันโดยเสรีมากขึ้น เกิดชนชั้นกลางระดับสูง และเศรษฐกิจเริ่มดีขึ้น เกิดมีค็อกเทลเลานจ์ เพื่อสนองความต้องการในช่วงปี 2517-2518 เป็นต้นมา ควบคู่ไปกับ "อาบอบนวด" จากความสำเร็จของสถานเริงรมย์ดังกล่าวได้ดึงดูดให้นักธุรกิจหันมาลงทุนด้วยเงินมหาศาล ซึ่งทำให้สถานเริงรมย์ดังกล่าวเกิดขึ้นตามมามากมาย บางแห่งลงทุนถึง 30-40 ล้านบาท เช่น ปีกาซัสเมมเบอร์คลับ ยัวร์เพลซ เอนเตอร์เทนเม้นคอมเพล็กซ์ (มาลีสลักสืบ. 2532 : 68)

นอกจากนี้ยังมีสถานเริงรมย์แบบมีสมาชิกหรือเมมเบอร์คลับ (member club) โดยการเข้าเป็นสมาชิกจะมีหลายระดับราคา และมีเงื่อนไขที่แตกต่างกัน เช่น ค่าสมาชิก 5,000 บาท โดยให้สิทธิเปิดเหล้า 8 ขวด หรือค่าสมาชิก 100,000 บาท ต่อปี เป็นต้น ในสถานที่ดังกล่าวต้องการพนักงานต้อนรับ (hostess) ที่หน้าตาดี บุคลิกดี มีการศึกษาอยู่ในระดับที่จะสื่อสารเข้าออกเข้าใจกับผู้มารับบริการที่มีสถานภาพทางสังคมค่อนข้างสูง รวมทั้งชาวต่างชาติที่เป็นนักท่องเที่ยวและนักธุรกิจที่ต้องเข้ามาทำงานในประเทศไทย โดยมีการจัดสถานที่บริการเป็นที่ดื่มกินและมีเพลงฟัง ซึ่งอาจจัดเป็นเลานจ์ ผับ คาราโอเกะ เพื่อบริการสมาชิก (มาลีสลักสืบ. 2532 : 68)

เลานจ์ (lounge) ผับ (pub) และคาราโอเกะ (karaoke) จึงเป็นสถานเริงรมย์แบบมีดนตรีฟัง โดยเลาน์จนั้นจะมีดนตรีเล่นสด ๆ และมีพนักงานต้อนรับมานั่งบริการ ส่วนคาราโอเกะจะเป็นวิดีโอทัศน์เพลง (music video) ให้แขกดู และร้องตามพร้อมกับมีหญิงมานั่งบริการเครื่องดื่ม ส่วนผับนั้นจะมีดนตรีเล่นและแขกเข้ามานั่งดื่มเท่านั้น แต่ในปัจจุบันทั้ง 3 รูปแบบ ก็จะผสมผสานกัน สิ่งที่เหมือนกันก็คือ การยอมรับการมีผู้หญิงมานั่งบริการให้กับแขกผู้มาใช้บริการ ซึ่งก็เชื่อมโยงไปสู่การให้บริการทางเพศในที่สุด

ฉะนั้นไม่ว่าจะในทศลับ เลานจ์ ผับ คาราโอเกะ หรือเมมเบอร์คลับ จึงเป็นการพัฒนารูปแบบของสถานเริงรมย์ไปตามการเปลี่ยนแปลงของสังคมและเศรษฐกิจ อาจกล่าวได้ว่ารูปแบบของการขายบริการทางเพศจากอดีตจนถึงปัจจุบันพอจะแบ่งออกได้เป็น 3 แบบ คือ แบบพื้นฐานหรือแบบที่เปิดเผยโดยตรง ได้แก่ พวกที่อยู่ในสำนักโสเภณีหรือห้อง อยู่ตามโรงแรม พวกเตร็ดเตร่ตามสถานที่สาธารณะ แบบที่สองเป็นพวกที่แอบแฝงตามสถานบริการหรือสถานเริงรมย์ต่าง ๆ และแบบที่สามเป็นแบบอิสระหรือแบบพิเศษ เช่น เมียเช่า นางทางโทรศัพท์ นักเรียน นักศึกษา และพวกที่เดินทางไปขายบริการทางเพศในต่างประเทศ (สำเร็จ แสงชื่อ และ สมชัย จิรโรจน์วัฒน์. 2527 : 42; น้อยนา สันรูปดี. 2530 : 5)

ขณะที่สังคมไทยกำลังเปลี่ยนแปลงไปสู่ภาวะของความทันสมัย (modernization) ตามรูปแบบแนวพัฒนาประเทศตามแบบอย่างตะวันตก สังคมไทยได้กระตุ้นให้คนมีความต้องการทางวัตถุนิยมมากขึ้น มีการเปลี่ยนแปลงบรรทัดฐานค่านิยมในสังคมมากมาย การเที่ยวเตร่ในสถานเริงรมย์ที่แอบแฝงด้วยการขายบริการทางเพศได้รับความนิยมมากขึ้นเรื่อย ๆ เพราะนอกจากจะเป็นการตอบสนองความต้องการทางเพศโดยตรงแล้วยังช่วยผ่อนคลายความเครียดที่เกิดจากการประกอบอาชีพหรือการค้าเงินธุรกิจประจำวันอีกด้วย ผู้ค้าเงินธุรกิจ (agent) การขายบริการประเภทนี้พยายามหารูปแบบใหม่ ๆ ในการบริการมาใช้เพื่อดึงดูดใจผู้ใช้บริการ ตัวอย่างเช่น 1) มีการเอาโสเภณีเด็กอายุน้อย ๆ มาสนองความต้องการทางเพศของชาย 2) มีการเน้นหญิงที่ยังบริสุทธิ์มาขายประเวณีในท่อนอง "เปิดบริสุทธิ์" ทำให้ชายเกิดความรู้สึกสนองความเป็นชายชาติร่าเริงที่ผู้หญิงที่ยังไม่เคยเสียตัว ซึ่งความหมายแฝงเร้นคือ ชายคนนั้นได้มีเพศสัมพันธ์กับคนตัวนั้นเอง 3) มีการเน้นความรู้สึกของชายผู้เที่ยวว่าสามารถมีเพศสัมพันธ์กับหญิงที่มีการศึกษาสูงในรูปของการจัดเที่ยว ตามโฆษณาในหนังสือพิมพ์ทั่วไป หรือจัดเป็นสโมสรระดับสูงที่เรียกว่า เอสคอร์ต (escort) หรือ เพื่อนเที่ยว (ซึ่งเป็นการขายบริการทางเพศให้กับบุคคลระดับนักธุรกิจและผู้บริหาร ผู้หญิงที่ให้บริการประเภทนี้นอกจากจะสวยและมีบุคลิกดีแล้วยังต้องมีความรู้ความสามารถพอสมควร ธุรกิจเอสคอร์ตเริ่มประมาณ 7 ปีมาแล้ว โดยพัฒนามาจากนางทางโทรศัพท์) ทั้งนี้ เพราะฝ่ายค้าเงินธุรกิจได้รับเอาความเชื่อดังกล่าวของชายผู้เที่ยวมาใช้

ประโยชน์ โดยเฉพาะในประเด็นที่ชายผู้ที่ยาวมักเข้าใจว่าโสเภณีโดยทั่วไปต้องเป็นหญิงชนบท ยากจนซึ่งหาได้ง่ายและราคาไม่แพง สำหรับชายผู้ที่ยาวที่มีรสนิยมสูงก็ต้องการมีเพศสัมพันธ์กับ หญิงที่มีการศึกษาสูงบ้างเพื่อตอบสนองความเชื่อ และความภาคภูมิใจในความเป็นชายชาติศรีของตน ดังนั้นถ้ามีการโฆษณาว่ามีหญิงบริการที่เป็นนิสิตนักศึกษาหรือนักเรียนอาชีวะด้วยก็จะมีลูกค้า ที่ต้องการมีเพศสัมพันธ์กับหญิงเหล่านี้มาใช้บริการ ซึ่งในระยะหลังราคาก็ไม่แพงจนเกินไป (รัตน ธนาพรสังสุทธิ. 2529 : 66)

จากบทความเรื่อง "โสเภณียุคใหม่ไม่ได้ถูกขังกรง" ได้กล่าวถึงความเห็นของ พงษ์สวัสดิ์ สวัสดิพงษ์ เกี่ยวกับการขายบริการทางเพศในสังคมไทย ว่า

"โสเภณีนั้นมีหลายประเภท ทั้งที่ถูกปล่อยปละละเลยกับกลุ่มที่ได้มาถูกบีบบังคับและยังมีพวกที่เป็นชั้นสูงที่ไม่ถูกกักขังเลย การโฆษณาในปัจจุบันทำให้ผู้ชายเพิ่มความต้องการใหม่ ๆ ทางเพศ โสเภณีสสมัยนี้มีประเภทที่เรียกกันว่าชั้นสูงมากขึ้น และยังชั้นสูงก็ยิ่งถือ เป็นการเอนเทอร์เทนด้วยกันทั้ง 2 ฝ่าย ไม่ใช่เรียกตัวโสเภณีมาจากกรงขัง" (โสเภณียุคใหม่ไม่ได้ถูกขังกรง. 2533 : 16)

ดังนั้นจากที่กล่าวมาแล้วข้างต้น จะเห็นว่าผู้หญิงที่อยู่ในธุรกิจการขายบริการทางเพศนั้น ได้ขยายวงกว้างออกไปสู่ผู้ที่มีการศึกษาและไม่ใช่เป็นการถูกบีบบังคับอีกต่อไป และนับวันจะเป็นที่ยอมรับกันมากขึ้นว่าปรากฏการณ์เช่นนี้มิได้อยู่ในสังคมไทยมากขึ้นทุกที ดังจะเห็นได้จากบทความในหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ ซึ่งจะขอยกตัวอย่างข้อความบางส่วนมาเป็นเครื่องยืนยันดังนี้

จากบทความเรื่อง "เจาะเบื้องหลังนักศึกษาสาวค้าสาวท" ของผู้ใช้นามปากกาโนเนม ได้กล่าวถึงสาวในระดับการศึกษาตั้งแต่ระดับอาชีวะไปจนถึงระดับอุดมศึกษาที่ขายบริการทางเพศ โดยทำเป็นอิสระทั้งโดยผ่านคนกลาง (หน้าม้า) และไม่ผ่าน (โนเนม (นามแฝง). 2532 : 11)

จากบทความเรื่อง "มาส์สัลดกสึบ" ในหนังสือผู้จัดการรายสัปดาห์เขียนไว้ว่า "เดี๋ยวนี้ มีนักเรียนที่แต่งเครื่องแบบหาเงินกันเยอะเยอะ นักศึกษาตามมหาวิทยาลัยก็เหมือนกัน เป็นสังคมที่น่ากลัวทีเดียว..." (มาส์สัลดกสึบ. 2532 : 67)

ความสอดคล้องกับปรากฏการณ์ที่มีสตรีที่ศึกษาบางส่วน ได้หันมายึดอาชีพการขายบริการทางเพศได้เกิดขึ้นพร้อม ๆ กับการเจริญเติบโตของระบบทุนนิยมซึ่งคนในสังคมที่มีแนวโน้มที่จะมีค่านิยมทางด้านวัตถุ นอกจากนั้นความรักสวຍรักงาม สินค้าต่าง ๆ จึงถูกผลิตขึ้นเพื่อตอบสนองวัยรุ่น ความต้องการของการแต่งกายตามแฟชั่น นอกจากนั้นการเจริญเติบโตของไนท์คลับ ดิสโก้เธค ซึ่งต่อมาพัฒนามาเป็นผับ ค็อกเทลเลาจน์ และในปัจจุบันก็คือ คาราโอเกะ เหล่านี้ล้วนมีส่วนเอื้ออาให้ผู้หญิงในเมืองจะก้าวเข้าสู่อาชีพขายบริการทางเพศโดยสมัครใจโดยลักษณะการบริการจะเป็นการแอบแฝงในธุรกิจเร่รุ่มมากขึ้นนั่นเอง

จากการสำรวจสำนักและสถานบริการของก๊องกามโรค โรงพยาบาลบางรัก ในเขตรับผิดชอบในกรุงเทพมหานคร ระหว่างวันที่ 1-2 กรกฎาคม 2527 พบว่าจำนวนของสถานบริการในกรุงเทพฯ ที่มีการขายบริการทางเพศแอบแฝงอยู่มีจำนวนสูงกว่าสำนักโสเภณี และโรงแรมที่มีโสเภณีประจำ ดังปรากฏข้อมูลในตารางดังนี้ (ก๊องกามโรค โรงพยาบาลบางรัก. 2527)

ตาราง 1 การสำรวจสำนักและสถานบริการ ของกongsamโรค โรงพยาบาลบางรัก

สถานบริการทางเพศในกรุงเทพฯ	จำนวน
สำนักโสเภณี	54
โรงแรมที่มีโสเภณีประจำ	99
บาร์ ไนท์คลับ	160
อาบอบนวด	91
โรงน้ำชา	33
สถานบริการอื่น ๆ ที่มีการค้าประเวณีแฝงอยู่	341
รวม	778

จากตัวเลขที่แสดงให้เห็นถึงจำนวนสถานบริการทางเพศในรูปแบบแอบแฝงที่เกิดขึ้นมากมายนี้สอดคล้องกับจำนวนหญิงที่ขายบริการทางเพศเพิ่มมากขึ้น และในจำนวนนี้ก็รวมทั้งหญิงที่สมัครใจและมีการศึกษา (ซึ่งแตกต่างไปจากหญิงขายบริการทางเพศแต่ดั้งเดิมที่มักจะยากจนและมีการศึกษาน้อย) ดังปรากฏในงานวิจัยหลายชิ้นซึ่งอธิบายถึงสาเหตุของการที่หญิงขายบริการทางเพศ เพราะความยากจนและขาดการศึกษา) และจากการได้มีโอกาสพูดคุยกับสตรีที่มีการศึกษาซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยของรัฐแห่งหนึ่ง ได้เปิดเผยว่าตนเองเคยทำงานในสถานบริการประเภทค็อกเทลเลาจน์ในตำแหน่งผู้ผสมเหล้าและเครื่องดื่ม หรือบาร์เทนเดอร์ ได้พบว่าในสถานที่แห่งนี้จะมีผู้หญิงที่มีสถานภาพเป็นนักศึกษา แต่ในขณะที่เดียวกันก็ยึดอาชีพขายบริการทางเพศไปด้วย ทั้งที่ผู้หญิงเหล่านี้ก็ไม่อยู่ในฐานะที่ยากแค้นทางเศรษฐกิจ แต่ด้วยเหตุผลว่าได้เงินง่ายและได้เป็นจำนวนมากจึงทำให้ตัดสินใจหันมายึดอาชีพนี้ และนอกจากนั้นยังมีความ

คาดหวังว่าสักวันหนึ่งอาจจะพบผู้ขายฐานะดี ๆ เสียตุส่งเสียเป็นประจำอีกด้วย

ดังนั้น อาชีพขายบริการทางเพศในปัจจุบันจึงไม่จำกัดอยู่ที่กลุ่มผู้หญิงถูกหลอกลวง ไร้
การศึกษาตั้งแต่ก่อน หรือยากจนเท่านั้น จึงเป็นสิ่งที่น่าสนใจว่าเงื่อนไขใดที่มีส่วนส่งเสริมให้เกิด
สถานการณ์เช่นนี้ เงื่อนไขที่น่าจะหยิบยกมาอธิบายได้ในที่นี้ก็คือ การเน้นพัฒนาประเทศไปในรูป
แบบบริโภคนิยม การนิยมวัตถุและความพึงพอใจ นโยบายการท่องเที่ยวของรัฐบาล และระบบทุน
นิยม (กรมการกิจการสตรีและเยาวชนสภาผู้แทนราษฎร. 2532)

ในประเด็นแรกเกี่ยวกับค่านิยมแบบบริโภคนิยม การนิยมวัตถุและความพึงพอใจ เพื่อให้
ผู้หญิงเกิดค่านิยมทางวัตถุ นิยมความเป็นอยู่ที่สะดวกสบายและฟุ่มเฟือย เงินเป็นปัจจัยสำคัญที่จะ
จัดซื้อทรัพย์สินวัตถุมาครอบครอง จึงเห็นว่าอาชีพนี้ทำรายได้ดีและไม่ต้องทำงานหนัก วัฒนธรรม
บริโภคนิยมนี้ได้แพร่หลายสู่สังคมได้อย่างรวดเร็ว โดยผ่านทางสื่อมวลชนซึ่งทำหน้าที่สื่อสารถ่ายทอด
ข้อดีทั้งโดยทางตรงและทางอ้อมทำให้คนค่อย ๆ ซึมซับในความพึงพอใจ และไขว่คว้าวัตถุนิยมใน
ยุคใหม่

แม้ว่าความยากไร้ขาดแคลนในสังคมไทยจะลดลงไปบ้างแล้วในช่วง 30 ปีที่ผ่านมา แต่
ความเจริญทางวัตถุที่นับวันจะเพิ่มมากขึ้น กลายเป็นตัวเร่งให้เกิดความต้องการเงิน ชีวิตที่
สะดวกสบาย จึงทำให้ผู้บริโภคมีความต้องการอย่างไม่มีหยุดยั้ง สิ่งหนึ่งที่เกิดขึ้นกับสังคมไทยใน
ยุคกำลังจะเป็นประเทศอุตสาหกรรมใหม่ (NICS) ก็คือสตรีบางคนที่มีการศึกษาดีแต่กลับมีทัศนคติ
ที่หลงใหลไปกับความพึงพอใจต่าง ๆ มีรสนิยมสูงเกินกว่ารายได้ที่ตนมีอยู่ประจำ และได้เลือกที่จะ
หา "ลาไฟพิเศษ" จากการขายบริการทางเพศในรูปแบบของการเป็นเพื่อนเที่ยวให้กับชาวต่างชาติ
หรือคนไทยที่พร้อมจะจ่ายเงินเป็นค่าตอบแทนครั้งละหลายพันบาท

ในส่วน of สถานเริงรมย์ใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นอีกมากมาย เพื่อสนองความต้องการของเหล่า
เศรษฐีใหม่ที่ร่ำรวยขึ้นมาพร้อมกับการพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศไทย ผู้ประกอบการ จะเน้น

คัดเลือกผู้หญิงที่มีการศึกษา และบุคลิกดี โดยเต็มใจจะจ่ายค่าตอบแทนให้อย่างงาม ค่าทิป และค่าตัวจากการออกไปข้างนอกกับลูกค้าแต่ละคืน ก็เป็นจำนวนมากกว่าที่หญิงสาวจบปริญญาตรีจะได้รับทั้งเดือน หญิงสาวเหล่านี้เลือกที่จะมาประกอบอาชีพบริการทางเพศ เพราะความทะเยอทะยานอยากได้วัตถุสิ่งของฟุ่มเฟือยต่างๆ ซึ่งมีให้เห็นเยวนใจอยู่ตามศูนย์การค้าทั่วไป ความมั่งคั่งอยากเป็นเช่นสตรีชั้นสูงที่มีภาพและข่าวปรากฏอยู่ในหนังสือพิมพ์ซึ่งมีการใช้ชีวิตอย่างหรูหรา การเปลี่ยนแปลงที่กำลังปรากฏรูปร่างชัดเจนยิ่งขึ้นทุกวันนี้ก็คือ มีผู้หญิงอีกกลุ่มหนึ่งที่จะประกอบอาชีพโสเภณีเพราะถูก "ความอยากรวย" ปืบคั้นจิตใจให้ต้องแสวงหาอาชีพที่จะเนรมิตทรัพย์สินเงินทองให้ได้โดยเร็ว (ภาวดี ทองอุไทย. 2534 : 60)

ประเด็นที่สองเกี่ยวกับนโยบายการท่องเที่ยวของรัฐบาล กล่าวคือ อัตราความเจริญทางเศรษฐกิจของไทยเป็นไปอย่างน่าพอใจ ในช่วงเวลาของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมที่ผ่านมามีทั้ง 6 แผน สาเหตุประการหนึ่งก็คือ มีการขยายตัวของภาคบริการ ซึ่งเพิ่มขึ้นอย่างมาก ส่งเสริมให้รายได้โดยรวมของประเทศสูงขึ้นเป็นลำดับ และการขยายตัวของภาคบริการนี้เกิดขึ้นพร้อม ๆ กับความเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วของธุรกิจทางเพศ นับตั้งแต่สหรัฐอเมริกาเริ่มเข้ามาสร้างฐานทัพและสะสมกำลังทางทหารในประเทศไทยใน พ.ศ. 2505 ซึ่งเป็นปีที่ 2 ของแผนพัฒนาเศรษฐกิจแผนที่ 1 มีทหารประจำการ 40,000-50,000 คน และทหารที่เข้ามาพักผ่อนระหว่างประจำการในเวียดนามปีละ 30,000-70,000 คน (ผาสุก พงษ์ไพจิตร. 2528 : 42) นั่นคือประเทศไทยกลายเป็นแหล่งเสนอความบันเทิงและการหย่อนใจในรูปแบบต่าง ๆ ที่สำคัญส่วนหนึ่งก็คือ การบริการทางเพศ

เมื่อสงครามเวียดนามยุติลงและสหรัฐอเมริกาถอนฐานทัพออกไปใน พ.ศ. 2519 ธุรกิจทางเพศก็เริ่มสั่นคลอน ทำให้เกิดความพยายามในการดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งไทยและต่างประเทศอย่างขนาดใหญ่ เพื่อรักษารายได้ให้คงที่ ธุรกิจทางเพศขยายขนาดและรูปแบบของกิจกรรมออกไปในรูปเช็กส์ทัวร์และอื่น ๆ กระทั่งกล่าวได้ว่าธุรกิจทางเพศกลายเป็นกิจกรรมบริการที่มีรายได้เงินงานอย่างกว้างขวาง และนำรายได้เข้าสู่ประเทศจำนวนมาก (ศิริพร สโครบาเนต.

2527 : 26)

นโยบายเกี่ยวกับการส่งเสริมการท่องเที่ยว ซึ่งหลายคนมองว่าช่วยทำให้เกิดการกระจายรายได้นั้น ในอีกมุมหนึ่งได้มีส่วนเป็นตัวเร่งให้ปัญหาธุรกิจบริการทางเพศเกิดการขยายตัว ในรูปแบบที่หลากหลายขึ้น (วัชรินทร์ สมานจิต. 2533 : 17) พันเอกสมชาย หิรัญกิจ อดีตผู้ว่าการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย แถลงไว้เมื่อปี 2523 ว่าการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยมีรายได้จากการท่องเที่ยวถึง 13,500 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก พ.ศ. 2522 ถึง 2,268 ล้านบาท รายได้เพิ่มขึ้นเป็นอันดับ 2 รองจากข้าว และยางพาราว่า "การท่องเที่ยวเป็นการส่งเสริมโสเภณีโดยแท้" (อุตร วงศ์ทับทิม. 2527 : 55; โฮลเดิน. 2529 : 9) นโยบายของรัฐที่ประกาศอย่างเป็นทางการว่าสนับสนุนการท่องเที่ยวนั้นได้ส่งผลให้ปริมาณของโสเภณีเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับธุรกิจทางเพศนี้จะต้องแสวงหาสินค้าที่เป็นเหตุมาสนองความต้องการของลูกค้าที่เป็นชาวต่างประเทศ จนเมืองไทยได้รับการกล่าวขานจากนักท่องเที่ยวต่างชาติว่าเป็นดินแดนแห่งกามารมณ์ หรือเป็นแหล่งบริการทางเพศที่ใหญ่ที่สุดในโลก (ไชยวัฒน์ ยนเปี่ยม. 2531 : 2; ก็อคสีย์. 2534 : 44; อ้างอิงมาจาก Daniels. 1987 : 44)

ประเด็นที่สามเกี่ยวกับระบบทุนนิยม กล่าวคือ ระบบทุนนิยมมีส่วนทำให้โสเภณีทวีจำนวนมากขึ้น เพราะระบบทุนนิยมเน้นการแลกเปลี่ยนด้วยเงิน สามารถซื้อขายผู้หญิงได้เหมือนเป็นสินค้าอย่างหนึ่ง ^{เพราะ} ในขณะที่เศรษฐกิจพัฒนาไป เงินเข้ามามีบทบาทเหนือชีวิตของคนในสังคมเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ปัจจุบันความสามารถในการใช้จ่าย หรือความมั่งคั่งของทรัพย์สินกลายเป็นเครื่องชี้มาตรฐานความเป็นอยู่หรือคุณภาพของชีวิตที่สำคัญ ด้วยเหตุนี้จึงเป็นการกระตุ้นให้เกิดการใช้จ่ายอย่างฟุ่มเฟือยเกินฐานะ ในหมู่ผู้หญิงที่รับค่านิยมทางตนเองนี้ก็ได้มองหาทางที่จะสร้างฐานะการเงินด้วยการเข้าสู่ธุรกิจทางเพศ ซึ่งคิดว่าได้เงินง่ายและมากกว่าทางเลือกในอาชีพอื่น และเงินนี้จะเป็นสื่อกลางให้ได้มาซึ่งวัตถุที่จะตอบสนองการบริโภคนิยม และความพึงพอใจอย่างไม่สิ้นสุด จากความเห็นของ คิงส์ลีย์ เดวิส (Kingsley Davis) (แห่งน้อย บัณฑิตพรค์. ม.ป.ป. : 22 - 23; คารารัตน์ เมตตาริกานนท์. 2532 : 64) เสนอไว้ว่า เมื่อความมั่งคั่งมีมากขึ้น

การค้าประเวณีก็จะมากขึ้นเพราะบางทีโสเภณีก็มาได้มาประกอบการค้าประเวณีเพราะ ความจน
อย่างเดียว แต่เพราะเห็นว่าได้เงินง่าย รวดเร็วกว่าอย่างอื่น (ซึ่งในเรื่องนี้ก็มีข้อโต้แย้งที่ว่า
 มีประเทศที่รวยขึ้น แต่จำนวนโสเภณิลดลง เช่น ญี่ปุ่น ได้หวัน เป็นต้น) สำหรับในสังคมไทยถึง
 แม้จะเป็นไปได้ว่าสาเหตุ "ความจน" ได้รับการแก้ไขแล้วแต่ทว่าค่านิยมวัตถุและความต้องการ
 ในการบริโภคทางเพศในลักษณะของเพศพาณิชย์ยังคงดำรงอยู่ และอีกประการหนึ่งเป็นไปได้ว่า
 ผลตอบแทนจากการเป็นโสเภณียังสูงอยู่มีส่วนผลักดันให้คนมาทำการค้าประเวณีอยู่นั่นเอง

งานวิจัยของ Truong (1990) เรื่อง Sex, Money and Morality :
Prostitution and Tourism in Southeast Asia กล่าวถึงปัญหาโสเภณีในประเทศไทย
ว่า นอกจากจะเกี่ยวข้องกับความเชื่อที่ว่าชายมีความเหนือกว่าหญิงซึ่งถือเอาเรื่องเพศเป็นความ
สนุก และเป็นประโยชน์ของตนที่จะดึงดูดจากผู้หญิงแล้วยังเกี่ยวข้องกับเงื่อนไขทางสังคมบาง
ประการ นั่นคือ นโยบายของรัฐในเรื่องการส่งเสริมการท่องเที่ยว และอิทธิพลของระบบทุนนิยม
ที่รุกเข้าไปสู่ธุรกิจของการบันเทิงเรีงมย์เพื่อสนองตอบต่อการท่องเที่ยว ซึ่งก่อให้เกิดการลงทุน
อย่างมากมายภายใต้ปัจจัยผลักดันทางเศรษฐกิจและการเมือง จะเน้นการขยายตัวของการท่อง
เที่ยวและธุรกิจเรีงมย์ จึงอาจพิจารณาได้ว่าเป็นเงื่อนไขประกอบกันที่ทำให้หญิงสาวก้าวเข้าสู่
อาชีพบริการทางเพศ

จากสภาพการขยายบริการทางเพศที่พัฒนามาภายใต้เงื่อนไขดังกล่าวข้างต้น ได้กลายเป็น
 เป็นสิ่งคู่กันเคียงกันด้านสังคมไทยและสิ่งหนึ่งที่มีความมองข้ามไปก็คือ ผลกระทบในเรื่องของศีลธรรม
 และวัฒนธรรมที่เสื่อมของสังคม ซึ่งได้พูดถึงมาอย่างไม่มีที่สิ้นสุด รวมทั้งผลกระทบต่อการแพร่
 กระจายของโรคติดต่อทางเพศ อันได้แก่ กามโรค และที่ร้ายแรงและเป็นปัญหาทั้งในระดับชาติ
 และระดับโลกก็คือ โรคเอดส์

สำหรับผลกระทบในเรื่องของศีลธรรมและวัฒนธรรมที่เสื่อมของสังคมนั้นก็คือ ประการ
 หนึ่งภาพของประเทศไทยที่ปรากฏแก่สายตาของนักท่องเที่ยวต่างชาติในขณะนี้ก็คือ การที่ประเทศ

เป็นแหล่งการขายบริการทางเพศมากกว่าจะเป็นดินแดนแห่งรอยยิ้ม ถนนหลายสายจะเป็นแหล่งเฉพาะของบริการทางเพศในรูปแบบหลากหลาย สิ่งเหล่านี้เป็น เรื่องที่สวนทางกับแนวบรรทัดฐานทางสังคมและวิถีการดำเนินชีวิตบนหลักศีลธรรมอันดีงามในสังคมไทย อีกประการหนึ่งการขายบริการทางเพศที่ดำเนินการอยู่นั้น สะท้อนให้เห็นว่าวัฒนธรรมทางเพศที่ขายเป็นฝ่ายเหนือกว่าหญิง เพราะชายยังคงสามารถ "ซื้อ" ความสุขทางเพศจากหญิงได้ โดยไม่มีความผิดแต่ประการใดทั้งในทางสังคมและในทางกฎหมาย โดยที่ชายที่มีภรรยาแล้วยังคงมีเพศสัมพันธ์กับหญิงอื่นได้โดยง่าย โดยฝ่ายภรรยาและสังคมไม่อาจประนามได้ว่าเป็นการกดขี่ทางเพศ เพราะการมณีเป็นสิ่งที่ทำได้และในเมื่อความกดขี่นั้นมิได้เป็นความผิดแต่อย่างใด ความเชื่อและการประพฤติเช่นนั้นก็จะยิ่งฝังลึก อันจะเป็นการสร้างสำนึกที่กดขี่สตรีเพศในเยาวชนรุ่นต่อ ๆ ไป ยิ่งเมื่อการค้าประเวณีขยายตัวกว้างขึ้น ความเข้าใจที่ผิด ๆ เกี่ยวกับการยึดอาชีพนี้ก็ยิ่งขยายตัวมากขึ้น จนคิดและเชื่อไปในแนวทางที่ว่าการค้าประเวณีไม่เป็นสิ่งเสียหายไม่น่าอับอายที่ตรงไหน ถ้าหากจะไปขายตัวแล้วหาเงินได้มาก ๆ (แห่งน้อย บัณฑิตพงศ์. ม.ป.ป. : 22 - 23)

สำหรับผลกระทบในเรื่องการแพร่กระจายของโรคติดต่อทางเพศ ได้แก่ ภาวะโรค โรคเอดส์ซึ่งร้ายแรงที่สุดในขณะนี้ ปรากฏว่าจำนวนหญิงบริการทางเพศเพิ่มขึ้นอย่างมาก ดังจะเห็นได้จากข้อมูลของกองกามโรค กระทรวงสาธารณสุข ที่ได้ออกสำรวจแหล่งกามโรคทั่วประเทศเป็นประจำทุกปี พบว่า นับจากปี 2522 ซึ่งจำนวนหญิงบริการทางเพศที่สำรวจได้มี 41,522 คน ต่อมาอีก 10 ปี คือปี 2532 เพิ่มขึ้นเป็น 85,006 คน (ในจำนวนหญิงบริการดังกล่าวจะเป็นหญิงบริการแบบแอบแฝงมากกว่าหญิงบริการโดยตรง สำหรับในปี 2537 นั้นพบว่าจำนวนหญิงบริการโดยรวมได้ลดลง เนื่องจากการรณรงค์ต่อต้านโรคเอดส์ทั่วประเทศ)

ตาราง 2 แสดงจำนวนหญิงบริการทางเพศแบบโดยตรงและแอบแฝง (พ.ศ. 2517 - 2537)

พ.ศ.	หญิงบริการทางเพศ		
	โดยตรง	แอบแฝง	รวม
2517	16,664	28,315	44,976
2522	18,564	22,976	41,522
2527	31,791	36,564	66,869
2532	37,631	47,375	85,006
2537	27,876	39,191	67,067

จากตัวเลขดังกล่าว ชี้ให้เห็นว่าหากจำนวนหญิงบริการทางเพศ เพิ่มขึ้นมากขึ้นต่อไป หญิงเหล่านี้จะเสี่ยงต่อการติดเชื้อกามโรคและเชื้อเอดส์มากขึ้น และการแพร่ระบาดของโรค โดยผ่านคนกลุ่มนี้ก็จะมากขึ้นด้วย นอกจากนั้น เนื่องจากรูปแบบของธุรกิจบริการทางเพศที่ได้พัฒนาไปสู่รูปแบบแอบแฝงอยู่นั้น ทำให้จำนวนหญิงบริการทางเพศแอบแฝงมีจำนวนเพิ่มขึ้น ซึ่งได้เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในช่วงปี พ.ศ. 2532-2533 แนวโน้มเช่นนี้จะทำให้การดำเนินการป้องกันควบคุมโรคเอดส์ยากลำบากขึ้น เนื่องจากสถานบริการทางเพศแบบแอบแฝงนั้นมักจะทำให้ความร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐน้อยกว่าสถานบริการทางเพศโดยตรง (แหล่งเดิม : 3)

นอกจากนั้นข้อมูลที่เปิดเผยอย่างเป็นทางการของกระทรวงสาธารณสุข และแหล่งอื่น ประกอบกัน แสดงให้เห็นว่าสถานการณ์การแพร่กระจายของโรคเอดส์ในประเทศไทยในปัจจุบัน อยู่ในระดับที่น่าวิตกอย่างยิ่ง แหล่งแพร่เชื้อไวรัสโรคเอดส์ที่สำคัญมากแหล่งหนึ่งในปัจจุบัน ได้แก่ สถานบันเทิงที่ให้หรือขายบริการทางเพศในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งที่เปิดเผยและแอบแฝง ทำให้การ

แก้ไขปัญหารีเอจเอดส์ มีความยุ่งยากซับซ้อนยิ่งขึ้น (ภัสสร ลิมานนท์, 2534 : 1) จากงานวิจัยของฟอร์ด เรื่อง "อุบัติการณ์โรคภูมิคุ้มกันบกพร่อง" (HIV) ในประเทศไทย: การวิเคราะห์ปัจจัยทางสังคม "แยกประเภทของผู้เป็นพาหะเชื้อ HIV. พบว่าเชื้อ HIV. สามารถตรวจพบได้ในผู้ติดยา เสพยาเสพติด นักเที่ยวเสพยา สูสมรส ความรุนแรงของการแพร่กระจายโรคเรื้อรังนี้ มีผลทำให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมุ่งความสนใจไปที่เสพยา และนักเที่ยวเสพยา

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาการขยายบริการทางเพศ ซึ่งได้เปลี่ยนรูปแบบ
ต่างไปจากอดีตเข้าสู่การขยายบริการแบบแบ่งงานกลุ่มสตรีสมัครใจและมีการศึกษา จึงเป็นปรากฏการณ์ทางสังคมที่น่าสนใจศึกษาวิจัยหารายละเอียด และข้อมูลในระดับลึกเกี่ยวกับกระบวนการเข้าสู่อาชีพของสตรีเหล่านี้ว่าเป็นเช่นไร อันจะนำไปสู่การดำเนินการแก้ไขปัญหามาเพื่อประโยชน์แก่กลุ่มสตรีเหล่านี้และสังคมส่วนรวมในที่สุด

การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้เท่าที่ผ่านมายังมีข้อมูลจำกัด ส่วนใหญ่ที่มีผู้ทำการศึกษาวิจัยก็มักจะสนใจในการขยายบริการทางเพศของกลุ่มผู้ถูกบังคับ ถูกหลอกลวง และการศึกษาค้าโดยพยายามศึกษาและวิจัยถึงปัญหาและสภาพปัญหาเสพยาในด้านต่างๆ เพื่อหาทางเสนอแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหานี้ให้หมดไป หรือบรรเทาให้เบาบางลง ซึ่งพอจะสรุปแนวทางการวิจัยต่าง ๆ ได้ดังนี้คือ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพชีวิตและทัศนคติของเสพยา งานวิจัยเกี่ยวกับมูลเหตุที่ทำให้มีอาชีพเป็นเสพยา งานวิจัยเกี่ยวกับความรู้และพฤติกรรมป้องกันกามโรคและโรคเอดส์ งานวิจัยเกี่ยวกับเสพยาข้ามชาติ อย่างไรก็ตามงานวิจัยเหล่านี้มิได้มุ่งความสนใจไปที่กระบวนการเข้าสู่อาชีพขยายบริการทางเพศแบบแบ่งงานในสถานเริงรมย์บางประเภท ได้แก่ ค็อกเทลเลาจน์ ผับ และคาราโอเกะ ซึ่งเป็นสถานบริการทางเพศในรูปแบบใหม่ที่กำลังทวีจำนวนขึ้นมากมาย

สำหรับประเด็นเรื่องการเข้าสู่อาชีพขยายบริการทางเพศแบบแบ่งงาน และสมัครใจในสถานเริงรมย์ดังกล่าวนั้น ผู้วิจัยได้ให้ความสนใจในกรอบทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social

Learning Theory) พร้อมกับจะได้เห็นแนวคิดเรื่องเครือข่ายสังคม (Social Network) มาช่วยอธิบายในส่วนของการคบหาสมาคมกับบุคคลอื่น ๆ โดยกรอบทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม อธิบายว่าจุดเริ่มต้นของพฤติกรรมเบี่ยงเบนอยู่ 2 ทางคือ การเลียนแบบและการเรียนรู้จากการคบหาสมาคม การเลียนแบบเป็นกระบวนการที่คนเราพยายามประพฤติปฏิบัติให้เหมือนกับแบบอย่าง (role models) ที่ได้รับทราบมาหรือได้พบเห็นด้วยตนเอง การเลียนแบบไม่ว่าจะเป็นเรื่องที่ทำได้ยาก หรือง่ายส่วนแล้วแต่ต้องอาศัยการเรียนรู้ในทางส่วนตัวหรือในทางสังคมเสมอไม่ว่ามากก็น้อย ส่วนการเรียนรู้จากการคบหาสมาคมมักจะเป็นเรื่องที่มีการถ่ายทอดพฤติกรรมให้แกกันและกัน ด้วยการทักท้วง วิจารณ์ เสนอแนะ หรือสอนให้ทำ แต่ในบางกรณีก็อาจจะถึงกับบีบบังคับให้ทำโดยทางตรงหรือทางอ้อมด้วย นักวิชาการที่ใช้กรอบทฤษฎีนี้อธิบายพฤติกรรมเบี่ยงเบนจะเน้นความสำคัญของ การเรียนรู้จากกลุ่มที่มีความใกล้ชิดกัน เช่น เพื่อน ญาติพี่น้อง เป็นต้น บุคคลดังกล่าวถือเป็นบุคคลสำคัญ (significant others) ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทั้งในทางดีและไม่ดี

ปัญหาการวิจัย

ผู้วิจัยได้ตั้งประเด็นปัญหาว่า กระบวนการเข้าสู่อาชีพการค้าประเวณีแบบแอบแฝงของสตรีที่มีการศึกษานั้นมีขั้นตอนอย่างไร และมีเงื่อนไขใดบ้างที่ทำให้สตรีเหล่านี้เลือกที่จะดำรงอาชีพนี้ต่อไปหรือก้าวออกจากอาชีพนี้ รวมทั้งเครือข่ายทางสังคมของสตรีเหล่านี้มีแบบแผนอย่างไรที่นำมาสู่อาชีพนี้ โดยเน้นศึกษาสตรีที่มีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่าขึ้นไปซึ่งทำงานอยู่ในสถานเริงรมย์ประเภทค็อกเทลเลาจน์ ผับ และคาราโอเกะในเขตกรุงเทพมหานคร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษากระบวนการที่สตรีซึ่งมีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่าขึ้นไปสมัครใจเข้าสู่อาชีพขายบริการทางเพศแบบแอบแฝงในสถานเริง

รรมย์ประเภทค็อกเทลเลาจน์ ผับ และคาราโอเกะ โดยอาศัยการวิเคราะห์ในกรอบของการเรียนรู้ทางสังคมและเครือข่ายทางสังคมของสตรีเหล่านี้ อันจะเป็นการอธิบายกระบวนการเข้าสู่อาชีพบริการทางเพศ ซึ่งประกอบด้วย 3 ขั้นตอนคือ ขั้นการเข้าสู่อาชีพ ขั้นดำรงอยู่ในอาชีพ และขั้นออกจากอาชีพ โดยกรอบทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมผู้วิจัยจะได้ศึกษาถึงการเลียนแบบพฤติกรรม (imitation) การให้ความหมาย (definition) การให้การเสริมแรง (reinforcement) อันเป็นการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจากการคบหาสมาคมกับบุคคลต่างๆ (differential association) ซึ่งจะนำไปสู่แบบแผนแห่งเครือข่ายทางสังคม (social network) ของสตรีกลุ่มนี้ว่าเป็นอย่างไร จากงานวิจัยที่มีอยู่อย่างจำกัดได้แสดงให้เห็นว่าหญิงบริการเหล่านี้ก่อนจะตัดสินใจเลือกมาประกอบอาชีพนี้ มักได้รับข่าวสารข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะการทำงานจากเพื่อนที่เคยประกอบอาชีพนี้อยู่ก่อนแล้วและเห็นเป็นช่องทางที่จะได้เงินง่ายๆ เป็นที่เข้าใจว่าผู้ที่ตัดสินใจเองเพื่อประกอบอาชีพนี้ หรือผู้ที่มาโดยการแนะนำของเพื่อนหรือญาติพี่น้องเป็นกลุ่มเดียวกันเพราะผู้ที่ตัดสินใจเองก็มักจะได้ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะการทำงาน และผลตอบแทนจากเพื่อนหรือญาติมาก่อนแล้วนั่นเอง หรือเมื่อมีนายหน้าหรือเจ้าของสำนักมาติดต่อเพื่อให้ทำงานเป็นหญิงบริการ

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ มีขอบเขตของการวิจัยดังนี้

1. ศึกษาเฉพาะกระบวนการการเข้าสู่อาชีพการขายบริการทางเพศ แบบแอบแฝงในสถานเริงรมย์ประเภทค็อกเทลเลาจน์ ผับ และคาราโอเกะ ของสตรีที่มีการศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นขึ้นไปโดยจะใช้สตรีที่ทำงานในสถานเริงรมย์ดังกล่าว เป็นหน่วยของการวิเคราะห์ข้อมูล ส่วนแหล่งที่ตั้งของสถานเริงรมย์จะพิจารณาศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร โดยเริ่มต้นจะเลือกบริเวณแถวถนนเอกมัย-สุขุมวิท ซึ่งผู้วิจัยได้มีโอกาสเข้าไปสำรวจความเป็นไปได้เบื้องต้นมาบ้างแล้ว

2. การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะกรณี โดยใช้กรอบทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม

และแนวคิดเครือข่ายสังคม เพื่อศึกษาถึงกระบวนการของการเข้าสู่งานบริการทางเพศแบบ
แอบแฝง โดยศึกษาจากสตรีกลุ่มที่มีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาขึ้นไป ซึ่งทำงานในสถานเริงรมย์
ประเภท ค็อกเทลเลานจ์ ผับ และคาราโอเกะ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ได้ความรู้ ความเข้าใจถึงเหตุการณ์สถานการณ์หรือประสบการณ์ในชีวิตที่
ทำให้สตรีที่มีการศึกษาได้เข้าสู่อาชีพขายบริการทางเพศแบบแอบแฝง ซึ่งหากได้ผลของการวิจัยก็
สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาในส่วนบุคคลและในส่วนรวมได้ เพื่อส่งเสริมให้
สตรีในวัยนี้และในระดับการศึกษาในระดับนี้พึ่งพาตนเองในอาชีพที่สังคมยอมรับต่อไป อันจะนำไปสู่
การพัฒนาตนเองและพัฒนาสังคมในที่สุด
2. ทำให้ทราบถึงแนวทางเครือข่ายการมีความสัมพันธ์อันสังคมของสตรีกลุ่มนี้ ซึ่งจะช่วย
ให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหานี้ได้ทราบว่า เครือข่ายตรงจุดใดที่เป็นตัวปลูกฝังค่านิยม
แบบอยากรวยทางลัด และค่านิยมที่คิดว่าได้เงินง่ายเพื่อใช้จ่ายอย่างฟุ่มเฟือย (easy money,
easy going) และตรงจุดใดที่ชักนำไปให้เกิดการตัดสินใจเข้าสู่อาชีพขายบริการทางเพศ เพื่อหา
วิธีการตัดตอนหรือแก้ไขเครือข่ายในส่วนนั้น ๆ ได้ รวมทั้งจะช่วยปรับเปลี่ยนแนวคิดในส่วนที่เกี่ยวข้อง
กับกระบวนการเรียนรู้ของสตรีกลุ่มนี้เสียใหม่ เพื่อให้เกิดทำในทางที่รังเกียจอาชีพการขาย
บริการทางเพศแบบแอบแฝงต่อไป

แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การค้าประเวณีหรือการขายบริการทางเพศโดยทั่วไปถือว่าเป็นรูปแบบหนึ่งของพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางสังคม (social deviant behavior) ที่ละเมิดบรรทัดฐานทางสังคมและศีลธรรม โดยหากพิจารณาจากความหมายของพฤติกรรมเบี่ยงเบนว่า หมายถึงความประพฤติที่คนกลุ่มหนึ่งพิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นเรื่องน่าอาย หรือน่าอับอาย หรือเป็นอันตราย จำต้องจัดการเอาตัวผู้กระทำความผิดกรรมนั้นมาลงโทษ การเบี่ยงเบนไม่ว่าคุณสมบัติที่ฝังติดอยู่กับความประพฤติประเภทใดโดยเฉพาะ แต่เป็นคุณสมบัติที่ผู้รู้เห็นได้โดยตรงหรือโดยอ้อมได้กำหนดค่าให้โดยยึดถือเกณฑ์มาตรฐานของตน ตัดสินว่าพฤติกรรมแบบนั้นแบบนี้เป็นพฤติกรรมเบี่ยงเบนหรือไม่ (เสริน ปุณณะหิตานนท์. 2527 : 164; อ้างอิงมาจาก Goode 1978 : 24)

โดยทั่วไปนักสังคมวิทยาส่วนใหญ่ให้ความจำกัดความพฤติกรรมเบี่ยงเบนไว้ว่า เป็นพฤติกรรมที่ละเมิดหรือขัดแย้งไปจากบรรทัดฐานทางสังคมในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือบรรทัดฐานทางสังคมทั้งชุด (Cohen. 1959 : 462) ดังนั้นพฤติกรรมที่เป็นการกระทำเบี่ยงเบนจึงอาจรวมถึงพฤติกรรมมากมาย นับจากพฤติกรรมที่มีความผิดซึ่งต้องรับโทษ เช่น การค้าประเวณี การเสพกัญชา เป็นต้น ตลอดจนพฤติกรรมที่ไม่เป็นที่ชื่นชอบของสาธารณชนอย่าง เช่น การไม่รักษามารยาททางสังคม (Akers. 1977 : 10)

กรอบแนวคิดที่นำมาศึกษาเรื่องการค้าประเวณี

✓ แนวทางการมองพฤติกรรมเบี่ยงเบนของนักสังคมวิทยาตั้งแต่กลางทศวรรษที่ 50 เป็นต้นมามีอยู่ 2 แนวทาง แนวทางแรกมองเป็นวัตถุวิสัยตามธรรมชาติ ถือว่าการเบี่ยงเบนคือ สิ่งที่เป็นรูปธรรม เป็นการละเมิดกฎเกณฑ์ ก่อให้เกิดความเสียหายให้แก่สังคม ส่วนแนวทางที่สองเป็นแนวทัศนคติที่ถือว่าการเบี่ยงเบนเป็นเรื่องของจิตวิสัย สิ่ง que คิดว่าเป็นการเบี่ยงเบนนั้นจะแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับอีกที่หนึ่ง และในสมัยหนึ่งกับอีกสมัยหนึ่ง สำหรับแนวทางแรกนี้นักสังคมวิทยายุใหม่ได้ให้ความสนใจน้อยมาก แต่มีนักวิชาการในสาขาอื่นโดยเฉพาะอย่างยิ่งนักจิตวิเคราะห์

ยังยึดถือไว้เป็นหลักในการอธิบายพฤติกรรมเบี่ยงเบนหลายแบบอยู่ เช่น รังรวมเพศ การเสพ
กัญชา การค้าประเวณี เป็นต้น (เสริน ปุณณะทิตานนท์. 2527 : 151 - 152)

/ จะเน้นการนิยามความหมายว่าอะไร เป็นการเบี่ยงเบนจึงน่าจะพิจารณาว่าคุณสมบัติของ
อวัยวะเบี่ยงเบนไม่ได้อยู่ที่ลักษณะภายในหรือเนื้อหาของการกระทำ แต่อยู่ที่ลักษณะภายนอกที่ถูก
กำหนดจากสังคมว่าการกระทำนั้น ๆ ไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม เป็นคุณสมบัติที่ถูกประทับตราโดย
ปฏิกิริยาของคนอื่นซึ่งแสดงออกต่อการกระทำนั้น ๆ ดังนั้นการกระทำใด ๆ จะเป็นการเบี่ยงเบน
หรือไม่อยู่ที่การกำหนดความหมาย (Rubington and Weinberg. 1973 : 1)

สำหรับการขายบริการทางเพศแบบแอบแฝงของหญิงสาวที่มีการศึกษาในสถานเริงรมย์
ประเภทค็อกเทลเลานจ์ ผับ และคาราโอเกะ นั้น จัดว่าเป็นความประพฤติเบี่ยงเบนรูปแบบหนึ่ง
ของพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศ โดยที่ขัดต่อบรรทัดฐานทางสังคม ซึ่งรวมถึงศีลธรรมและ
กฎหมาย ส่วนในแง่ของการกำหนดความหมายของสังคมจะเห็นว่าพฤติกรรมหรือการเสนอ
กิจกรรมในรูปแบบหลายอย่างของการขายบริการทางเพศนั้นไม่แตกต่างไปจากผู้ค้าประเวณี หรือ
โสเภณี กล่าวคือเป็นบุคคลที่ยุ่งเกี่ยวในกิจกรรมทางเพศกับคนอื่นหรือคนแปลกหน้า โดยไม่ได้เกิด
จากความสัมพันธ์รักใคร่ แต่เพื่อแลกเปลี่ยนให้ได้เงินหรือของมีค่าอื่น เมื่อได้กระทำกิจกรรมทาง
เพศ (Gebhard. 1971 : 258) หรือเป็นหญิงที่มีความสัมพันธ์ทางเพศโดยไม่ได้สมรสกัน โดย
ความยินดียใจของหญิงนั่นเอง รวมทั้งลูกค้าและนายจ้าง เพื่อให้ได้สิ่งตอบแทน เพื่อเป็นการหาเลี้ยง
ชีพ (Winick and Kinsie. 1971 : 13) ความหมายดังกล่าวจะเน้นรูปแบบเฉพาะของการ
แลกเปลี่ยนทางเศรษฐกิจ ไม่เข้าให้ได้มาซึ่งรางวัลทางสังคม ความรักใคร่หรือความนิยมชมชื่น
จากคนในสังคม หรือไม่ใช้เพื่อเป็นการเสียสละอย่างที่ปรากฏในประวัติศาสตร์ (Henriques.
1963 : 18)

การศึกษาเรื่องการค้าประเวณีที่ผ่านมา ส่วนใหญ่เป็นการศึกษาที่มุ่งหาสาเหตุที่ทำให้
ผู้หญิงต้องกลายเป็นโสเภณี โดยศึกษาไปตามทัศนะของนักวิชาการต่าง ๆ ซึ่งพอประมวลได้ดังนี้

ในตอนต้นศตวรรษที่ 20 นักสังคมศาสตร์มักจะกล่าวถึงปัญหาทางเศรษฐกิจและการครองชีพว่าเป็น "สาเหตุของการค้าประเวณี" ส่วนพวกนักจิตวิทยา โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักจิตวิเคราะห์มักจะใช้กรอบแนวคิดของฟรอยด์ (Freudian psychiatric model) อธิบายว่าสตรีที่จะกลายเป็นโสเภณีจะมีลักษณะหลากหลายดังนี้ คือ ขอบถูกกระทำให้เจ็บปวดก่อนมีเพศสัมพันธ์ มีความคิดอ่านเหมือนเด็ก ไม่สามารถสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในแบบปกติตามวัยวุฒิได้ เป็นผู้ที่หนีปัญหา เป็นผู้มีปัญหาทางอารมณ์อันอาจจะเป็นภัยต่อเพศตรงข้าม หรือแม้กระทั่งบรรยายว่าเป็นผู้มีลักษณะปกติธรรมดาเหมือนสตรีโดยทั่วไปก็มี โดยเฉพาะอย่างยิ่งพวกนางทางโทรศัพท์มักจะถูกตีตราว่าเป็นผู้มีลักษณะอยาก ร้ออยาก เห็น มีมโนภาพเกี่ยวกับตัวเองที่สับสน ความภูมิใจของตนเองไม่ค่อยได้ และพึงพอใจที่ถูกกระทำให้เจ็บปวดก่อนมีเพศสัมพันธ์ (Cressey and Ward. 1969 : 501)

สำหรับนักสังคมวิทยาชาวอเมริกันในสมัยเดียวกันคือ โทมัส (Thomas. 1923) จัดได้ว่าเป็นผู้บุกเบิกในเรื่องนี้ ถึงแม้จะหนักไปในเรื่องของหญิงโสเภณี แต่ก็ได้ใช้แนวคิดวิเคราะห์ปัญหาไว้ว่า การค้าประเวณีเป็นผลอันสืบเนื่องมาจากการที่บิดามารดาไม่รักใคร่ใยดีลูก ประกอบกับหญิงสาวที่มาเป็นโสเภณี ไม่สามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสมในสิ่งแวดล้อมทางสังคมที่เต็มไปด้วยการแข่งขันชิงดีชิงเด่น ส่วนนักสังคมวิทยาคนอื่นๆ มักจะอธิบายปรากฏการณ์เรื่องนี้อย่างไม่มีกรอบแนวคิดที่ชัดเจน เช่น มุ่งอธิบายไปที่เรื่องบ้านแตกบ้าง การดำเนินชีวิตอยู่ในชุมชนที่เสื่อมโทรมบ้าง พร้อมกับชี้ให้เห็นว่าปัญหาดังกล่าวเกิดจากการเข้าประเทศของคนต่างชาติและการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วของชุมชนเมือง (Kornblum and Julian. 1989 : 102; citing Thomas. 1923)

ต่อมานักสังคมศาสตร์ต่างศึกษาการค้าประเวณีในลักษณะที่เป็นรูปแบบหนึ่งของพฤติกรรม เบี่ยงเบนไปจากระเบียบบรรทัดฐานหลักทางสังคม นักสังคมวิทยาที่มีชื่อเสียงอย่างเช่น คิงส์ลีย์ เดวิส (Davis. 1961 : 271) ก็ให้ความสนใจศึกษาเช่นกัน แต่ก็ไม่ได้นำใช้แนวคิดทางทฤษฎีอะไร โดยเฉพาะมาอธิบายปรากฏการณ์เรื่องโสเภณี เพียงแต่ให้แนวคิดไว้ว่า การอธิบายเรื่อง

การคำประเวณีหรือสาเหตุของการเป็นโสเภณีนั้น จำเป็นต้องตั้งปัญหาการวิจัยไว้ 5 แนวทาง ด้วยก็คือ 1) "สาเหตุ" ของการทำให้เกิดมีการคำประเวณีขึ้นในสังคม 2) "สาเหตุ" ของการมีการคำประเวณีหลายรูปแบบ หรือ 3) "สาเหตุ" ของอัตราหรือปริมาณการคำประเวณีว่าทำไมจึงมีมากหรือน้อย 4) "สาเหตุ" ที่ทำให้สตรีบางคนกลายเป็นโสเภณี และที่ทำให้สตรีคนอื่นไม่กลายเป็นคนเช่นนั้น และ 5) "สาเหตุ" ที่ทำให้ชายเที่ยวหญิงโสเภณีและที่ทำให้ชายคนอื่นไม่กระทำเช่นกัน

เป็นที่น่าสังเกตว่านักทฤษฎีผู้มีชื่อเสียงในยุคนั้นมีด้วยกันน้อยอย่างเช่น ซัทเธอร์แลนด์ (Sutherland) เจ้าของทฤษฎี Differential Association และ เมอร์ตัน (Merton) เจ้าของทฤษฎี Anomie ตลอดจนบรรดาศิษย์ก็ไม่สนใจที่จะใช้ทฤษฎีดังกล่าวอธิบายหรือศึกษาเรื่องนี้โดยตรง เพียงแต่ทำให้เข้าใจว่าการคำประเวณีเป็นพฤติกรรมเบี่ยงเบนรูปแบบหนึ่ง ดังนั้นจึงสามารถใช้ทฤษฎีพฤติกรรมเบี่ยงเบนทั้ง 2 แนวนี้อธิบายปัญหาโสเภณีได้กล่าวคือ จากทฤษฎี Differential Association สามารถอธิบายได้ว่าการที่จะเป็นโสเภณีหรือ "ขายตัว" ได้ นั้นจะต้องผ่านการเรียนรู้โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรียนรู้จากผู้ใกล้ชิดสนิทสนม ผลของการเรียนรู้ทำให้มีทัศนคติและค่านิยม หรือพื้นฐานทางจิตใจ (ซึ่งนิยมชมชอบการได้เงินมาง่าย ๆ และดำเนินชีวิตประจำวันแบบพุ่งเพื่อหรือสะควสบาย) ที่พร้อมจะยึดเอาการคำประเวณีเป็นอาชีพที่ถาวร หรือยึดเอาเป็นอาชีพที่แอบแฝง (Rubington and Weinberg. 1971) ส่วนทฤษฎี Anomie ก็สามารถอธิบายการคำประเวณีได้เช่นเดียวกัน กล่าวคือ สตรีจะกลายเป็นโสเภณีได้นั้น เป็นเพราะตั้งจุดหมายแห่งชีวิตไว้สูง หรืออยากประสบความสำเร็จอย่างโดดเด่น ทั้ง ๆ ที่ความรู้ความสามารถหรือทักษะไม่อำนวยให้ถ้าจะประกอบอาชีพที่ถูกต้องตามทางของคลองธรรม เมื่อประสบกับความผิดหวังก็จะหันไปหาวิถีทางที่ผิดกฎหมายหรือและผิดศีลธรรม เพื่อที่จะได้สามารถบรรลุเป้าหมายหรือประสบความสำเร็จได้ดังปรารถนา (Clinard. 1964)

หลังจากนั้นก็ได้มีผู้พัฒนาแนวคิดทางทฤษฎีใหม่ขึ้นมา 2 แนวเป็นคู่แข่งของทฤษฎีดังกล่าวข้างต้น ซึ่งรู้จักกันในชื่อ Control Theory (หรือ Bonding Theory) และ Social

Learning Theory แต่เจ้าของทฤษฎีและผู้เชื่อถือในแต่ละทฤษฎีก็ไม่ได้นำไปใช้ศึกษาปัญหา โสเภณีหรือการค้าประเวณีโดยตรง โดยผลงานส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องเกี่ยวกับปัญหาอาเสพติดและ สารเสพติดแบบต่าง ๆ สารสำคัญของ Control Theory อยู่กับการมองว่าคนเราเมื่อขาด ความผูกพันกับสังคมของพลเมืองดี ก็จะมีความเป็นอิสระในอันที่จะเปี่ยงเบนออกไปจากระเบียบ แบบแผนและบรรทัดฐานของสังคมส่วนรวม การเปี่ยงเบนลักษณะนี้จึงไม่ต้องการแรงจูงใจอะไร เป็นพิเศษ (Conklin. 1981) ส่วนเนื้อหาสาระของทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมประกอบไปด้วย การเลียนแบบพฤติกรรมของคนอื่น การได้เรียนรู้ทัศนคติและค่านิยมที่เอื้ออำนวยให้ประพฤติดำรง จากคนบางคน บางกลุ่ม หรือบางพวกที่ใกล้ชิดสนิทสนม และผลของการประพฤติดำรงเช่นนั้นมีแต่จะ นำรางวัลและความพึงพอใจมาให้ ในขณะที่ความเสื่อมเสียน้อยมากหรือไม่มีเลย (กรณีผู้รู้เห็น ได้รับผลประโยชน์ไปด้วย หรือไม่มีโลกทัศน์แบบเดียวกัน) รางวัลที่ได้รับจึงเป็นตัวเสริมแรงให้ ประพฤติปฏิบัติต่อไปอีกครั้งแล้วครั้งเล่า จนในที่สุดก็จะกลายเป็นผู้เปี่ยงเบน "ทั้งจิตใจและวิญญาณ" (Akers. 1977)

ฉะนั้น การศึกษาปัญหาโสเภณีจึงเริ่มจะมีจุดรวมความสนใจอยู่ที่สตรีวัยรุ่นจะค่อย ๆ กล้าสืกลงไปบนปลักการค้าประเวณี ซึ่งหมายถึงการที่จะเป็นโสเภณีได้เต็มตัวนั้นจะต้องมีประสบการณ์ต่างแบบหลายขั้นตอนด้วยกัน และที่สำคัญก็คือมีการเรียนรู้ทัศนคติ ค่านิยม และชนิดของ พฤติกรรมที่จะช่วยในการพัฒนาสู่การยึดการค้าประเวณีเป็นอาชีพที่ถาวร (Davis. 1961)

สำหรับประเด็นที่น่าสนใจประการหนึ่งก็คือ แนวทางใหม่ของนักวิชาการที่ให้ความสนใจ ต่อแนวคิดเรื่องการศึกษาพฤติกรรมเปี่ยงเบน โดยมุ่งเน้นที่การเรียนรู้ซึ่งเกิดจากกระบวนการ มีความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น (interpersonal process) ซึ่งช่วยให้การให้ความหมายต่อ บทบาทของผู้เปี่ยงเบนชัดเจนขึ้น และยังให้ความสำคัญต่อสิ่งแวดล้อมซึ่งภายใต้สิ่งแวดล้อมของผู้เปี่ยงเบนนี้จะมีการเรียนรู้ถึงบทบาทของการที่จะเปี่ยงเบนอย่างมีขั้นตอน โดยเชื่อว่าจะมีช่วงเวลาหนึ่งซึ่งผู้เปี่ยงเบนจะได้รับการฝึกฝนและเรียนรู้ (Becker. 1963; Hookes. 1961; Maurer. 1940; Sutherland. 1937) จนกระทั่งนำไปสู่การเปี่ยงเบนอย่างถาวร และ

ในส่วนของการก้าวเข้าสู่อาชีพการค้าประเวณีก็เช่นกัน เป็นเรื่องของการเรียนรู้ (Davis. 1971) ที่มีขั้นตอนจนที่สุดผู้หญิงเหล่านั้นก็ยึดอาชีพโสเภณี แม้นวงการของการค้าประเวณีในระดับชั้นสูง เช่น กรณีศึกษานางทางโทรศัพท์ (Bryan. 1965) และกรณีศึกษาการฝึกหญิงตามบ้านให้เข้าสู่การค้าประเวณี (Heyl. 1978) ก็ยังคงกล่าวถึงบทบาทของการเรียนรู้ว่าเป็นขั้นตอนของผู้หญิงแต่ละคนที่กลายมาเป็นผู้ค้าประเวณี ฉะนั้นแนวการศึกษาเรื่องการค้าประเวณีจะอธิบายภายใต้กรอบความคิดในเรื่องการเรียนรู้ทางสังคมจึงไม่ใช่สิ่งที่กล่าวขึ้นอย่างเลื่อนลอย แต่เป็นกรอบความคิดที่ได้มีการขึ้นอย่างน่าเชื่อถือมาก่อน

งานวิจัยในเรื่องการค้าประเวณี

ทองพูนพร

ในขณะที่นักวิชาการผู้ซึ่งสนใจปัญหาโสเภณี ยังไม่ได้ใช้กรอบแนวคิดที่แน่นอนในการศึกษาวิเคราะห์นั้น ผลงานวิจัยที่สำคัญที่ได้รับการอ้างอิงอยู่เสมอเรื่องแรกน่าจะได้แก่ผลงานเรื่อง The Unadjusted Girl (Thomas. 1923) ซึ่งยืนยันแนวคิดของเขาที่เด็กสาวไว้แล้วในตอนต้น กล่าวคือ หญิงโสเภณีจะมาจากครอบครัวที่ขาดความรัก มีปัญหาทางเศรษฐกิจ หลังจากนั้นก็ได้มีงานวิจัยอีกหลายเรื่องที่ศึกษาถึงสาเหตุต่าง ๆ ที่ทำให้ผู้หญิงเข้าสู่อาชีพโสเภณี ซึ่งสรุปได้คือ สาเหตุทางด้านครอบครัว เช่น ความสัมพันธ์ในครอบครัวไม่ราบรื่น ขาดความรัก ความอบอุ่นจากครอบครัว ไม่มีความสุขในชีวิตสมรส สาเหตุทางสังคม เช่น ถูกล่อลวง ถูกบังคับ พ่อแม่หรือสามียินยอมให้เป็นโสเภณีตามคำนิยามใหม่ (Jackman. 1963; Brown. 1979, Satterfield. 1981) สาเหตุทางด้านจิตวิทยา เช่น รู้สึกว่าตนไม่มีคุณค่า และเกิดความรู้สึกแปลกแยก หลังจากมีวิกฤตการณ์ในชีวิตของตน เป็นต้นว่าถูกข่มขืน (Maerov. 1965; Bess. 1976; James. 1976, Potterat. 1984) นอกจากนั้นงานวิจัยบางส่วนได้ศึกษาถึงเงื่อนไขที่ทำให้ผู้หญิงกลายเป็นโสเภณี คือความผิดหวังทางการศึกษาและการทำงาน โดยที่ผู้หญิงเหล่านี้จะได้รับแรงเสริมน้อย ในสิ่งแวดล้อมทางการศึกษาก็จะไม่ให้ความสำคัญต่อคำนิยามทางการศึกษา แต่จะเรียนรู้ที่จะดักตวงผลประโยชน์จากโอกาสที่เหลืออยู่น้อยให้ได้มาซึ่งรางวัลแก่ชีวิต ซึ่งเป็นรางวัลที่ทำให้ผลประโยชน์ในระยะเวลานาน ประกอบกับการทำงานในอาชีพอื่น

ก็เป็นสิ่งน่าเบื่อ รายได้ต่ำ ไม่มีอะไร ตื่นเต้น จึงหันมาทำงานอาชีพบริการทางเพศที่มีรายได้ดีกว่า สามารถตอบสนองความต้องการทางวัตถุได้ ซึ่งนับเป็นแรงเสริมที่สำคัญในอาชีพนี้ (Schaffer and DeBlassie. 1984; Satterfield. 1981; Brown. 1979; Wooden. 1976; Grunwald. 1970) เรื่องของรายได้จึงเป็นแรงจูงใจทางเศรษฐกิจและเป็นแรงจูงใจเบื้องต้น ผู้หญิงเหล่านี้เรียนรู้ว่าการเป็นโสเภณีเป็นหนทางที่จะหาเงินมาง่าย (easy money) อันจะนำไปสู่รางวัลต่าง ๆ อีกมากมาย (Jackman et al. 1963) โดยเฉพาะผู้หญิงที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางสังคมและทางเศรษฐกิจที่จะเห็นว่าเงินนั้นทำให้ได้มาซึ่งสิ่งต่าง ๆ ที่ตนไม่เคยได้มาก่อนในชีวิต และเมื่อมีเงินแล้วก็จะทำให้เกิดความรู้สึกว่าตนมีความสำคัญ

อย่างไรก็ตามแม้ว่าแนวคิดที่ว่า การเป็นโสเภณี เพราะอาชีพนี้มีรายได้ดีก็ตาม ยังมีผลการศึกษาของงานวิจัยบางชิ้นเสนอไว้ว่า เรื่องของรายได้ไม่ใช่สิ่งที่นำไปสู่การตัดสินใจ แต่เพียงอย่างเดียว การตัดสินใจก็ไม่ใช่เป็นเรื่องของผู้หญิงเหล่านี้ โดยลำพังแต่แรกเริ่ม เพราะก่อนที่จะเข้าสู่อาชีพผู้หญิงเหล่านี้ได้ติดต่อกับบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ซึ่งจะเป็นผู้ชักชวน แนะนำ โดยที่บุคคลเหล่านี้อาจเป็นเพื่อน ญาติพี่น้อง หรือคนรัก (Bryan. 1965) ประกอบกับการขาดความอบอุ่น การแตกแยกจากครอบครัว เกิดความรู้สึกว่าตนไม่มีคุณค่า ยิ่งทำให้ผู้หญิงเหล่านี้มีความใกล้ชิดและพึ่งพิงเพื่อน เอาแบบอย่างจากเพื่อน เพราะความผูกพันกับเพื่อนรุ่นเดียวกันจะมีอิทธิพลจนเกิดเป็นวัฒนธรรมย่อยของกลุ่ม เกิดความรู้สึกมั่นคง และเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน นอกจากนั้นความล้มเหลวของผู้หญิงเหล่านี้ที่ไม่อาจจะดำเนินไปตามค่านิยมหลักของบรรทัดฐานในสังคม การเป็นโสเภณีจึงเป็นทางเลือกหนึ่ง โดยได้รับประสบการณ์และการเสริมแรงจากกลุ่มเพื่อนและคนที่เกี่ยวข้อง (Schaffer and DeBlassie. 1984)

ดังนั้น รูปแบบของการมีความสัมพันธ์กับบุคคลหรือกลุ่มที่อยู่ในอาชีพบริการทางเพศจะนำไปสู่การยอมรับเอาอิทธิพลของผู้ที่มีความหมายแก่ตน ซึ่งบุคคลผู้มีความหมายเกี่ยวข้องอยู่ในอาชีพนี้ (Bryan. 1965; Hirichi. 1972) และมีส่วนร่วมสร้างแรงจูงใจที่ทำให้ผู้หญิงตัดสินใจ

ให้บริการทางเพศด้วยการหาเงินได้ง่ายและรวดเร็ว

สำหรับในสังคมไทย การศึกษาเกี่ยวกับหญิงบริการทางเพศมักจะศึกษากับผู้หญิงที่มีการศึกษาน้อย และมีฐานะเศรษฐกิจต่ำเช่นกัน รวมทั้งถูกส่อลวง ถูกบังคับ และบางส่วนสมัครใจ (เฉลิมพล สัตถาภรณ์. 2508; บุญส่ง เผ่าทรง. 2512; กองวิจัยและประเมินผล กรมพัฒนาชุมชน. 2516) ความรู้สึกส่วนหนึ่งของผู้หญิงเหล่านี้คืออาชีพของตนก็คือ แม้ว่าอาชีพบริการทางเพศจะมีรายได้ดี แต่ก็เกิดความอับอายที่จะเปิดเผยและในที่สุดต้องการเลิกอาชีพ อย่างไรก็ตามส่วนใหญ่เพราะความจำเป็นทางเศรษฐกิจที่ผลักดันให้เข้าสู่อาชีพนี้ ในระยะหลัง การศึกษาวิจัยได้ให้ความสนใจการขายบริการทางเพศแบบแอบแฝง อย่างในสถานบริการประเภทอาบอบนวด ซึ่งผู้หญิงที่เข้ามาทำงานส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่ยากจน การศึกษาต่ำ ผิดหวังในชีวิตสมรส มีการตั้งครรภ์และการละทิ้ง เช่น บุตร พ่อ แม่ (สมศรี พลศรี. 2518; รัตนา ธนาพรสังสุทธิ. 2528) ความจำเป็นในเรื่องเศรษฐกิจมันคงยังเป็นปัจจัยสำคัญที่ผลักดันให้ขายบริการทางเพศ ประกอบกับมีคนชักชวน โดยพบว่าก่อนที่จะหญิงบริการจะเข้าสู่การได้นั้นก็เนื่องจากได้รับอิทธิพลจากเพื่อนบ้าน (สมศรี สอาดเยี่ยม. 2521)

เป็นที่น่าสังเกตว่า งานวิจัยในเรื่องการขายบริการทางเพศนั้นเดิมมักศึกษาในแวดวงของการขายบริการแบบเปิดเผยแต่ไม่ถูกกฎหมาย เช่น การค้าประเวณีโดยตรงในช่อง โดยการหลอกลวงบังคับ แต่ในช่วงหลังได้มีงานวิจัยที่เข้าไปศึกษาการขายบริการทางเพศแบบแอบแฝงแต่ถูกกฎหมายเอาผิดไม่ได้ ซึ่งเป็นไปโดยความสมัครใจของหญิงบริการเอง เช่น ในสถานบริการอาบอบนวด และผลของการวิจัยก็ให้ข้อสนับสนุนที่ว่าการศึกษาที่ผู้หญิงคนใดคนหนึ่งจะเข้าสู่การค้าบริการทางเพศนั้นมิใช่เป็นเรื่องที่เกิดโดยฉับพลันทันที แต่จะมีการรู้จักมักคุ้นกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับวงการนี้ก่อน และมีลักษณะเป็นกระบวนการที่มีขั้นตอน และส่วนใหญ่มักจะศึกษาปัญหาจากมุมมองจากบุคคลภายนอกอื่น ๆ

อย่างไรก็ตามในระยะหลังได้มีผู้สนใจศึกษาปัญหาการขายบริการทางเพศ โดยพิจารณา

ศึกษามุมมองของผู้หญิงในอาชีพนี้โดยตรง เป็นงานวิจัยที่ได้อาศัยระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ อย่างเช่นงานวิจัยของ ศุภิมา นฤมล (2531) เรื่องนางงามผู้กระจก : การศึกษากระบวนการกลายเป็นหมอนวดไทย โดยอาศัยกรอบการศึกษาตามแนวคิดปฏิกรรมสัญลักษณ์นิยม (symbolic interaction) เพื่อมุ่งศึกษาถึงลักษณะทั่วไปของประสบการณ์ ภาวะเงื่อนไขสำคัญ ๆ ที่เกิดขึ้นในลำดับชีวิต และแบบแผนของพฤติกรรมของผู้หญิงที่เข้าสู่อาชีพนี้ นอกจากนั้นแล้วในกระบวนการกลายเป็นหมอนวด "อาชีพ" ได้นั้นบุคคลต้องผ่านขั้นตอนอย่างไรบ้าง และในแต่ละขั้นตอนมีภาวะเงื่อนไขใดบ้างที่มีอิทธิพลต่อการผลักดันให้ผู้หญิงเข้าสู่อาชีพ และในกระบวนการที่มีลักษณะเชิงอาชีพนั้น ผู้หญิงเหล่านี้ยอมรับบทบาทที่เพียงเบาได้อย่างไร และบุคคลดำรงชีวิตหมอนวดให้ต่อเนื่องได้อย่างไรท่ามกลางการประณามของสังคม รวมทั้งศึกษาถึงความนึกคิดต่อตนเอง ต่ออาชีพ ในฐานะที่เป็นสมาชิกคนหนึ่งของโลกที่เพียงเบา

ผลของการศึกษาได้เสนอประเด็นที่น่าสนใจ และเกี่ยวข้องกับกรอบทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมก็คือ เงื่อนไขสำคัญประการหนึ่งของการเข้าสู่การค้าประเวณีของหมอนวดก็คือ การคบหาสมาคมกับคนที่ประกอบอาชีพหรือเกี่ยวข้องกับอาชีพนี้ ในที่สุดก็เกิดการยอมรับ และเรียนรู้ถึงผลประโยชน์ที่ได้จากอาชีพ นอกจากนั้นการได้ติดตอสัมพันธ์กับกลุ่มคนในแวดวงนี้ยังถ่ายทอดระบบการทำให้เหตุผล (rationalization) ที่สำคัญต่ออาชีพซึ่งประเด็นนี้ก็ปรากฏในการศึกษาของ แจคแมน (Jackman. 1963) ว่ามีการอ้างเหตุผลของการละเมิดกฎเกณฑ์ของสังคมด้วยการค้าประเวณีไปในทางที่ดีมากกว่าการนำตาหนีคดีเงิน และเบื้องหลังการทำให้เหตุผลดังกล่าวนี้ พบว่ามีกลุ่มอ้างอิงรองรับในการทำให้เหตุผล ซึ่งกลุ่มอ้างอิงนี้ก็คือบุคคลที่มีความหมายหรือมีความสำคัญต่อผู้หญิงที่มีอาชีพนี้

ข้อเสนอบางประการข้างต้นได้ช่วยสนับสนุนแนวคิดในกรอบทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมที่มีน้ำหนักมากยิ่งขึ้น ในการอธิบายกระบวนการเข้าสู่อาชีพการขายบริการทางเพศแบบแอบแฝงของกลุ่มสตรีที่นับได้ว่าเป็นการศึกษายุคใหม่ คือระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่าขึ้นไปและจากการทบทวนงานวิจัยที่ผ่านมาที่ยังไม่มีผู้ใดศึกษาในเรื่องนี้มาก่อน นอกจากนั้นโดยทฤษฎีการ

เรียนรู้ทางสังคมนั้นได้รับการนำเอาไปใช้อธิบายพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางสังคมรูปแบบต่าง ๆ มาแล้ว ดังนั้นจึงน่าจะนำเอามาใช้เป็นกรอบอธิบายงานวิจัยเรื่องนี้ได้เช่นกัน เพราะเป็นพฤติกรรมเบี่ยงเบนอย่างหนึ่งซึ่งน่าจะมีผลมาจากการเรียนรู้ทางสังคม

สำหรับโมทัศน์ของการคบหาสมาคมที่แตกต่างกันนั้น ผู้วิจัยได้นำเอาแนวคิดเรื่องเครือข่ายสังคมมาร่วมอธิบาย เนื่องจากในทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมนั้นไม่ได้ให้ความสนใจรายละเอียดเรื่องแบบแผนของความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นมากนัก ฉะนั้นการนำเอาแนวคิดเรื่องเครือข่ายสังคมมาใช้อธิบายด้วย ก็จะทำให้เกิดความเข้าใจโครงสร้างและแบบแผนของความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นในกลุ่มของการคบหาสมาคมกันอย่างชัดเจน โดยในเบื้องต้นจะเสนอแนวคิดของทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมก่อน และตามด้วยแนวคิดเครือข่ายสังคมต่อไป

ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory)

ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม เป็นแนวทางหนึ่งของการศึกษาพฤติกรรมเบี่ยงเบน สามารถนำมาอธิบายถึงกระบวนการเข้าสู่พฤติกรรมเบี่ยงเบนรูปแบบต่าง ๆ ได้ ซึ่งรวมถึงการขายบริการทางเพศ ทฤษฎีนี้เอ็ดเวิร์ด (Akers) ได้รวมแนวคิดของทฤษฎีการคบหาสมาคมที่แตกต่างกันของ Sutherland กับแนวคิดการเรียนรู้ทางสังคมของสกินเนอร์ (Skinner) ซึ่งเป็นทฤษฎีพฤติกรรมศาสตร์ให้เป็นทฤษฎีเดียวกันที่สมบูรณ์ขึ้น โดยมีเนื้อหาครอบคลุมความคิดและความเป็นมาของทฤษฎีดังนี้ (Akers. et al. 1979 : 636 - 655)

ทฤษฎีการคบหาสมาคมที่แตกต่างกัน

Sutherland ได้นำเสนอทฤษฎีนี้ในปี ค.ศ. 1934-1939 เป็นทฤษฎีที่ว่าด้วยพฤติกรรมการกระทำผิด Sutherland ให้ความสนใจทั้งเรื่องกระบวนการ (process) และโครงสร้าง (structure) โดยในส่วนแรกของทฤษฎีมองว่า การคบหาสมาคม กันของบุคคลนั้นเป็นกระบวนการ

การ และอธิบายว่าทำไมคนจึงต้องมีการคบหาสมาคม ในส่วนท้ายของทฤษฎีจะอ้างถึงความขัดแย้งและความไร้ระเบียบในฐานะที่เป็นสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับโครงสร้าง (structural situations) ซึ่งจะกำหนดรูปแบบของการคบหาสมาคมและรูปแบบของพฤติกรรมการกระทำผิด

แนวคิดของ Sutherland ได้ให้ข้อสรุปเกี่ยวกับปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญของการกระทำผิด (อาชญากรรม) ประกอบด้วย 3 ปัจจัยคือ 1) การเรียนรู้ (social learning) 2) การปะทะสังสรรค์ (interaction) และ 3) การติดต่อสื่อสาร (communication) ซึ่งปัจจัยดังกล่าวมีส่วนสัมพันธ์ต่อการกระทำผิด

แม้ว่าทฤษฎีนี้ Sutherland เสนอไว้เพื่ออธิบายการกระทำผิด (อาชญากรรม) แต่นักสังคมวิทยาคนอื่น ๆ เช่น เครสซี่ (Cressey) เห็นว่าสามารถนำมาอธิบายพฤติกรรมเบี่ยงเบนทั่วไปได้ โดยได้สรุปประเด็นสำคัญ ๆ ของทฤษฎีไว้ดังนี้ (นิรมล เปลี่ยนจรรณ, 2530 : 26)

1. พฤติกรรมเบี่ยงเบนทุกประเภทเป็นสิ่งที่ได้จากการเรียนรู้ หรือเป็นพฤติกรรมที่ได้เรียนรู้มา
2. พฤติกรรมเบี่ยงเบนที่ได้จากการเรียนรู้ เกิดจากการปะทะสังสรรค์ การติดต่อ และการเลียนแบบ
3. ส่วนสำคัญของการเรียนรู้พฤติกรรมเบี่ยงเบนนั้นบุคคลจะเรียนรู้จากการติดต่ออย่างใกล้ชิด ซึ่งจะปรากฏขึ้นในกลุ่มปวงภูมิ หรือกลุ่มที่มีความสัมพันธ์กันเป็นส่วนตัว
4. เมื่อพฤติกรรมเบี่ยงเบนได้จากการเรียนรู้มา การเรียนรู้จะประกอบด้วยเทคนิคของการเบี่ยงเบน ซึ่งมีทั้งง่ายและยาก แรงจูงใจที่ได้จากการเรียนรู้ในความหมายทางสังคมวิทยา คือเป็นลักษณะของแรงจูงใจทางสังคม (social motive) การให้เหตุผลเข้าข้างตนเอง (rationalization) ซึ่งเป็นกระบวนการที่เรียนรู้จากกลุ่มที่มีอิทธิพล และจะเป็นประเด็นหลักของพฤติกรรมเบี่ยงเบนทั้งหลาย อย่างไรก็ตามไม่ใช่เป็นการเรียนรู้แบบแผนพฤติกรรมเบี่ยงเบนแต่เพียงอย่างเดียว แต่เป็นการเรียนรู้แบบแผนพฤติกรรมที่ถูกต้องตามบรรทัดฐานของ

สังคมด้วย ประเด็นสำคัญอยู่ที่ความแตกต่าง (differential) ของการเรียนรู้ว่าจะหนักไปทางไหน

5. ทิศทางของแรงจูงใจ หรือแรงผลักดันที่ได้รับจากการนิยามความหมายของบรรทัดฐานว่าคล้อยตาม หรือต่อต้านบรรทัดฐานทางสังคม (conformity or non-conformity) คือ จะได้รับการเรียนรู้จากการให้ความหมายต่อบรรทัดฐานของสังคมทั้งที่น่าพึงพอใจและไม่พึงพอใจ บุคคลอาจเรียนรู้เหตุผลในการละเมิดหรือปฏิบัติตามบรรทัดฐาน ขึ้นอยู่กับบุคคลนั้นยึดถือนิยามแบบใดมากกว่ากัน โดยทั่วไปบุคคลจะมีนิยามความหมายทั้ง 2 ลักษณะ แต่อยู่ที่ว่าบุคคลนั้นจะยึดถือนิยามแบบใด ตัวอย่างเช่น เด็กขโมยของ เด็กจะมีนิยามที่ว่า "การขโมยเป็นสิ่งที่ผิด" แต่ก็ใช้การให้เหตุผลกับตนเอง (rationalization) ว่า ถ้าสินค้ามีประกันก็ไม่ใช่เป็นไร ฉะนั้นคนที่ทำผิดนั้นเขาจะไม่รู้ว่าตัวเองกระทำความผิด แต่มีแรงจูงใจที่เอนเอียงให้กระทำผิดมากกว่า โดยทั่วไป ในการกระทำผิดของบุคคลมักจะมีเรื่องการหาเหตุผลเข้าข้างตนเองเข้ามาเกี่ยวข้องด้วยเสมอ

6. ในประเด็นนี้ถือเป็นทฤษฎีหลักของทฤษฎี คือ บุคคลมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนเพราะยึดถือการนิยามความหมายที่จะละเมิดบรรทัดฐานมากกว่ายึดถือการนิยามที่ต่อต้านการละเมิดบรรทัดฐาน และจุดนี้เองที่ถูกเรียกว่าเป็นความสัมพันธ์ที่แตกต่างกัน (differential association) คนที่ไม่ได้หมายความว่าเฉพาะบุคคล แต่รวมการนิยามในแง่ของบรรทัดฐานด้วย บุคคลที่จะละเมิดนั้นจะต้องมีการให้นิยามอย่าง "ท่วมท้น" เหนือกว่าการปฏิบัติตามบรรทัดฐาน โดยที่บุคคลอาจจะคบหาสมาคมอยู่ 2 แวดวง แวดวงหนึ่งมีการให้นิยามที่ละเมิดบรรทัดฐานท่วมท้นมากกว่าอีกแควดวงหนึ่ง ดังนั้นการที่บุคคลกระทำเบี่ยงเบนเพราะได้มีการติดต่อกับแบบแผนที่เป็นพฤติกรรมเบี่ยงเบน และเพราะเหตุที่บุคคลแยกตัวออกจากแบบแผนที่ต่อต้านอาชญากรรมด้วย

7. พิจารณาในแง่ปัจจัยของการคบหาสมาคมที่แตกต่าง แนวทฤษฎีนี้ระบุว่า การคบหาสมาคมของบุคคลที่จะเลือกสนิทสนมกับใครหรือกับกลุ่มใดนั้น จะแตกต่างกันในเรื่องของความถี่ในการพบปะ (frequency) ถ้ามีความถี่มากก็มีโอกาสที่จะเกิดมากขึ้น ระยะเวลาในการคบหา (duration) ยิ่งติดต่อเกี่ยวข้องกันนานก็ยิ่งมีโอกาสรับเอาแบบแผนพฤติกรรมนั้น ๆ มาไม่ว่าจะเป็นแบบแผนของการทำเบี่ยงเบน หรือแบบแผนของการต่อต้านการทำเบี่ยงเบน จุดเริ่มต้น

(priority) และความเข้มของความสัมพันธ์ในการคบหา (intensity) ที่จะทำให้ระดับของการคบหาสมาคมที่แตกต่างเอนเอียงไปทางด้านใดด้านหนึ่งมากขึ้นไปตามเกียรติภูมิ (prestige) ของแหล่งที่มาของแบบแผนพฤติกรรม เบี่ยงเบนหรือเป็นไปตามบรรทัดฐาน งามเงของบุคคลที่เรียนรู้จากตัวอย่าง (ซึ่งเป็นแบบหนึ่งของการเลียนแบบที่ไม่ได้ติดต่อกันโดยตรง)

8. กระบวนการเรียนรู้พฤติกรรมที่เบี่ยงเบน กับพฤติกรรมที่เป็นไปตามบรรทัดฐานนั้น ไม่มีความแตกต่างกันกับกลไกการเรียนรู้โดยทั่วไป

9. ทฤษฎีนี้พยายามอธิบายว่า ถึงแม้พฤติกรรมเบี่ยงเบนจะเป็นการแสดงออกของความต้องการและค่านิยมทั่ว ๆ ไป แต่ความต้องการและค่านิยมต่าง ๆ เหล่านั้น ไม่อาจนำมาอธิบายพฤติกรรมเบี่ยงเบนได้ เพราะคนที่ไม่เบี่ยงเบนก็มีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความต้องการและค่านิยมอย่างเดียวกัน เช่น ต้องการเงิน ต้องการความสะดวกสบายในการดำรงชีวิต ฯลฯ เหมือนกัน ฉะนั้น "ค่านิยม" จึงกลายเป็นตัวคงที่

ประเด็นในข้อ 6 นั้น เป็นหลักการของทฤษฎีการคบหาสมาคมที่แตกต่างกันว่า บุคคลจะกระทำผิด เพราะว่าเขาผู้นั้นยอมรับความหมายว่าการละเมิดกฎนั้น ดีกว่าการให้ความหมายคือสิ่งที่ต้องปฏิบัติตาม ดังนั้นประเด็นนี้จึงไม่ใช่การพิจารณาแต่การคบเพื่อนไม่ดีแต่เป็นเรื่องที่น่าจะเกี่ยวข้องกับการติดต่อ (contact) กับรูปแบบ (patterns) และการให้ความหมาย (definitions) ของการกระทำผิด โดยจะถูกนำไปเปรียบเทียบกับทำให้ความหมายที่จะปฏิบัติตาม ซึ่งเป็นเรื่องของการประเมินเชิงบรรทัดฐาน (normative evaluation) โดยที่การติดต่อนั้นจะมาจากการคบหาสมาคมกับคนที่กระทำผิด หรือกับคนที่ไม่กระทำผิดก็ตาม (Akers. 1977 : 40; citing Cressey. 1960 : 49)

สิ่งที่ Sutherland (1974) เน้นมากคือ บุคคลกระทำผิดก็เพราะว่ามีการติดต่อสัมพันธ์กับรูปแบบของการกระทำผิด และด้วยเหตุที่บุคคลแยกตัวออกจากรูปแบบของการต่อต้านการกระทำผิด ดังนั้นธรรมชาติของกระบวนการเรียนรู้รูปแบบของการกระทำผิดตามแนวคิดนี้ก็คือ

1. พฤติกรรมการกระทำผิดได้รับการ เรียนรู้จากการปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นในกระบวนการของการสื่อสาร
2. หลักพื้นฐานแรกของการเรียนรู้พฤติกรรมกรรมการกระทำผิด เกิดขึ้นจากการเลียนแบบบุคคลในกลุ่มที่คบหาสมาคมด้วย
3. ความสัมพันธ์หรือการคบหาสมาคมที่แตกต่างกัน จึงเน้นเรื่องของความถี่ (frequency) ระยะเวลา (duration) จุดเริ่มต้น (priority) ความเข้มของความสัมพันธ์ (intensity)

สำหรับในทัศนะที่กล่าวถึงการเลียนแบบบุคคลในกลุ่มที่คบหาสมาคมนั้นก็คือ เรื่องของการเลียนแบบที่แตกต่างกัน ซึ่งมีความสำคัญต่อการเรียนรู้พฤติกรรมเบี่ยงเบน โดยที่บุคคลได้รับการอบรมขัดเกลาทางอ้อมโดยสื่อ (media) และกลุ่มอ้างอิงต่าง ๆ มากมาย การเลียนแบบจึงเป็นผลสืบเนื่องมาจากการคบหาสมาคมระหว่างบุคคล และยังเป็นองค์ประกอบสำคัญของการเรียนรู้ความเบี่ยงเบน

ส่วนในทัศนะที่กล่าวถึงการเรียนรู้เทคนิคการให้ความหมายเป็นกลาง (learning technique of neutralization) ที่ว่าบุคคลเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ รวมทั้งการเรียนรู้ความเบี่ยงเบนว่าเป็นเรื่องของการให้ความหมายของความประพฤตินั้นมาใช้สิ่งที่ไม่ดี การให้ความหมายมีทั้งการใช้คำพูดหรือการใช้ภาษาที่นำมา "ให้เหตุผล" เพื่อให้ผู้อื่นในสังคมเห็นสอดคล้องด้วย การให้ความหมายดังกล่าวเป็นการพัฒนาใช้มโนทัศน์ของผู้เบี่ยงเบน (นิรมล เปลี่ยนจารุณ. 2530 : 33)

โดยสรุป ทฤษฎีการคบหาสมาคม (Differential Association) มีแนวคิดว่า บุคคลจะเรียนรู้พฤติกรรมของการกระทำผิด โดยผ่านกระบวนการของการปฏิสัมพันธ์เชิงสัญลักษณ์กับบุคคลอื่นส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มปรุมภูมิ ซึ่งคนเหล่านี้บางคนจะแสดงตนโดยมีแบบแผนของพฤติกรรมกระทำผิด บางคนจะมีแบบแผนของพฤติกรรมที่ต่อต้านการกระทำผิด รวมทั้งแสดงให้เห็นถึงแรง

จิตใจและการให้ตัวอย่างความหมายแก่บรรทัดฐาน การซึ่งนำหน้าระหว่างความหมายเชิงการกระทำผิดและความหมายเชิงต่อต้านการกระทำผิด ซึ่งจะเป็นเครื่องตัดสินว่าคน ๆ นั้นจะคล้อยตามบรรทัดฐานหรือจะเบี่ยงเบน ถ้าการซึ่งนำหน้าก่อนเอียงเห็นว่าเป็นบรรทัดฐานนั้นดีแล้วผลก็คือจะประพฤติปฏิบัติตามบรรทัดฐาน แต่ถ้าการให้ความหมายเอียงไปทางละเมิด ผลก็คือการกระทำผิด การซึ่งนำหน้าความหมายจะเป็นเช่นไรนั้นอยู่กับความถี่ (frequency) ระยะเวลา (duration) จุดเริ่มต้น (priority) ความผูกพัน (intensity) ที่คน ๆ นั้นเข้าไปเกี่ยวข้องกับการให้ความหมายว่าจะปฏิบัติตามบรรทัดฐานหรือจะประพฤติเบี่ยงเบน ถ้าหากบุคคลนั้นถูกนำไปสู่การให้ความหมายละเมิดบรรทัดฐาน และในขณะที่เดียวกันก็ถูกตัดขาดจากความหมายของการปฏิบัติตามบรรทัดฐาน หรือไม่เช่นนั้นบุคคลนั้นได้เข้าเกี่ยวข้องกับความหมายที่ละเมิดบรรทัดฐานตั้งแต่ยังเยาว์วัยก่อน และได้รับรู้บ่อย ๆ เป็นเวลานาน และมีความผูกพันมากกว่าที่จะปฏิบัติตามบรรทัดฐาน ดังนั้นบุคคลนั้นก็จะประพฤติเบี่ยงเบน

อย่างไรก็ตามแนวทางทฤษฎีนี้มีข้ออ่อนบางประการ ดังเช่นเดอเฟลอร์ และควินนีย์ (Akers. 1977 : 41; citing De Fleur and Quinney. 1966) ได้เสนอว่าแม้ทฤษฎีของ Sutherland จะมีลักษณะที่เที่ยงตรงภายใน (internal consistent) สามารถตรวจสอบทางนิรนัย (testable deductions) และมีหลักฐานเชิงประจักษ์ (empirical evidence) อย่างไรก็ดีตามมีอุปสรรคในเรื่องของการวัดในทัศนบางอย่าง และ Sutherland ไม่ได้ชี้เฉพาะลงไปว่า "กระบวนการเรียนรู้" (learning process) คืออะไร รวมทั้งไม่ได้ชี้เฉพาะว่ากลไกทั้งหมดที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการเรียนรู้อื่น ๆ นั้นคืออะไร ดังนั้นจากข้ออ่อนดังกล่าวจึงได้มีผู้สนใจที่จะเพิ่มเติมให้สมบูรณ์โดย Burgess และ Akers (Akers. 1977 : 41; citing Burgess and Akers. 1966) ได้ปรับทฤษฎีให้ชัดเจนขึ้นในเรื่องของกระบวนการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการคบหาสมาคม ซึ่งกลายเป็นทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory) หรือทฤษฎีการคบหาสมาคมและการเสริมแรงที่แตกต่างกัน (differential association-reinforcement)

ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมหรือทฤษฎีการคบหาสมาคมและการเสริมแรง

Akers และ Burgess ได้ปรับปรุงทฤษฎีการคบหาสมาคมใหม่เพื่อให้เรื่องกระบวนการเรียนรู้ชัดเจนขึ้น โดยใช้ชื่อว่า Differential Association-Reinforcement ซึ่งได้นำเอาแนวคิดของ Skinner (1953) มาร่วมอธิบาย ได้แก่ เรื่องพฤติกรรมแบบมีเงื่อนไข (operant conditioning) การเสริมแรง (reinforcement) ซึ่งเป็นเรื่องของทฤษฎีทางพฤติกรรม (behavior theory) เป็นทฤษฎีที่อธิบายพฤติกรรมได้ทั่วไป และเป็นหลักของพฤติกรรมที่สามารถอธิบายถึงกลไกการเรียนรู้ได้ชัดเจน

แนวคิดของ Skinner ที่นำมาใช้คือ การตอบสนอง-สิ่งเร้า-การตอบสนอง ของกระบวนการเรียนรู้เกี่ยวกับตัวแบบการกระทำซึ่งชี้ให้เห็นพฤติกรรมในเวลาหนึ่ง (การตอบสนองครั้งแรก) อันเป็นผลผลิตที่ได้รับจากผลกระทบจากสิ่งแวดล้อมหรือเป็นผลที่ตามมา (สิ่งเร้า) มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมที่จะเกิดขึ้นเหมือนกันหรือคล้ายคลึงกันอีกในอนาคต (นิรมล เปลี่ยนจารุณ. 2530 : 35)

Akers และ Burgess ได้เน้นเงื่อนไขของสิ่งแวดล้อมในการกำหนดพฤติกรรมของมนุษย์และยึดแนวคิดของ Sutherland ซึ่งชี้ให้เห็นว่ากลุ่มบรรพบุรุษเป็นแหล่งแรกของการเสริมแรงที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกระบวนการเรียนรู้ทางสังคม แต่ก็ได้จำกัดความสนใจเฉพาะสิ่งแวดล้อมทางสังคม (social environment) เท่านั้น แต่ยังรวมถึงการเสริมแรงที่ไม่ใช่สังคม (nonsocial-reinforcement) และการเรียนรู้ที่เกิดจากการปฏิสัมพันธ์กันโดยตรงกับบุคคลอื่น ๆ ที่เป็นแหล่งของพฤติกรรมเบี่ยงเบน

หลักพื้นฐานของการเรียนรู้พฤติกรรมแบบมีเงื่อนไขเป็นความสัมพันธ์อย่างง่าย ๆ ที่นำมาใช้อธิบายพฤติกรรมของมนุษย์ พฤติกรรมทั้งหมดของมนุษย์ เช่น ทางอารมณ์ และทางกายถูกกล่าวว่าเป็นส่วนหนึ่ง หรือถูกควบคุมโดยเป็นผลผลิตที่เกิดขึ้นมาภายหลังการกระทำบางอย่างนำ

ไปสู่ผลผลิตที่เกิดขึ้นตามมา (สิ่งเร้า) ซึ่งมนุษย์ได้รับเป็นประสบการณ์ทางบวก ทำให้เกิดความพึงพอใจ หรือพึงปรารถนา การกระทำดังกล่าวถือว่าการเสริมแรง และจะเกิดพฤติกรรม การกระทำซ้ำอีกในสถานการณ์ที่คล้าย ๆ กัน เหตุการณ์ดังกล่าวจะมีโอกาสเกิดขึ้นได้อีกเมื่อมีการเสริมแรงทางบวก (positive reinforcement) หมายถึงผลของการกระทำพฤติกรรม อันใดอันหนึ่งแล้วยังเกิดเป็นผลดีในทางบวก (เช่น การได้รับรางวัลทั้งทางสังคมและไม่ใช้สังคม) อีกทางหนึ่งคือการเสริมแรงทางลบ (negative reinforcement) เป็นผลที่ได้รับจากการแสดงพฤติกรรมบางสิ่งบางอย่างที่หลีกเลี่ยงสิ่งอันไม่พึงปรารถนา เช่น การถูกคู่ ความโลภเป็นต้น หรืออาจจะเกิดขึ้นในแบบของการลงโทษทางบวก (positive punishment) จากการกระทำบางสิ่งบางอย่างที่ไม่ดี เช่น การตำหนิว่ากล่าว การลงโทษทางกาย หรืออาจเป็น การลงโทษทางลบ (negative punishment) เป็นการถูกเพิกถอนรางวัล หรือทำให้ต่ำต้อย เช่น บุคคลถูกปฏิเสธความรู้สึกในคุณค่าของความเป็นคน เป็นต้น การกระทำพฤติกรรมซ้ำจึงเป็นผลผลิตทางการเสริมแรงในอดีต และบุคคลจะหลีกเลี่ยงออกจากพฤติกรรมซึ่งเป็นผลผลิตของการถูกลงโทษ

เมื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการเรียนรู้พฤติกรรมเบี่ยงเบน ทฤษฎีการเรียนรู้โดยพฤติกรรมแบบมีเงื่อนไขจะถูกตีความในรูปแบบมโนทัศน์ของการคบหาสมาคมที่แตกต่าง อันเป็นผลของการเสริมแรง และประสบการณ์ที่ได้รับจากสังคมในอดีต ต่อคำถามที่ว่าทำไมสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้จึงมีความสัมพันธ์กับบุคคลมาก ก่อนที่จะมีพฤติกรรมเบี่ยงเบน ทำไมบุคคลจึงให้ความหมายและเหตุผลที่แน่นอนในมโนทัศน์ที่เอนเอียงไปในทางเบี่ยงเบน แทนความหมายของการปฏิบัติตามบรรทัดฐานของสังคม Akers และ Burgess ได้ให้เหตุผลเป็นเพราะว่า 1) พฤติกรรมเบี่ยงเบนเหล่านั้นได้รับการเสริมแรงในอดีต และ 2) ผลจากข้อ 1 นั้นกลายมามีความสัมพันธ์กับสิ่งเร้าที่จะชี้ชัดการกระทำในเวลาต่อมา

ดังนั้น ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมจึงทำให้ทฤษฎีการคบหาสมาคมที่แตกต่างกันสมบูรณ์ขึ้น โดยผนวกเข้ากับแนวคิดเรื่องการเสริมแรงที่แตกต่างกัน (differential reinforcement)

ผู้ศึกษาจึงต้องให้ความสำคัญในเรื่องการเสริมแรงควบคู่กับเรื่องการคบหาสมาคม ฉะนั้นนอกจากจะเรียกทฤษฎีนี้ว่าทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory) ก็อาจใช้ชื่อเรียกทฤษฎีนี้อีกอย่างหนึ่งว่า ทฤษฎีการเสริมแรงและการคบหาสมาคมที่แตกต่าง (Differential Association-Reinforcement) และแม้ว่าทฤษฎีของ Sutherland จะอธิบายถึงพฤติกรรมของผู้กระทำผิดและพฤติกรรมอาชญากรรมก็ตามแต่ทฤษฎีที่ได้สร้างขึ้นมาใหม่นี้จะนำมาใช้อธิบายพฤติกรรมเบี่ยงเบนรูปแบบใดก็ได้

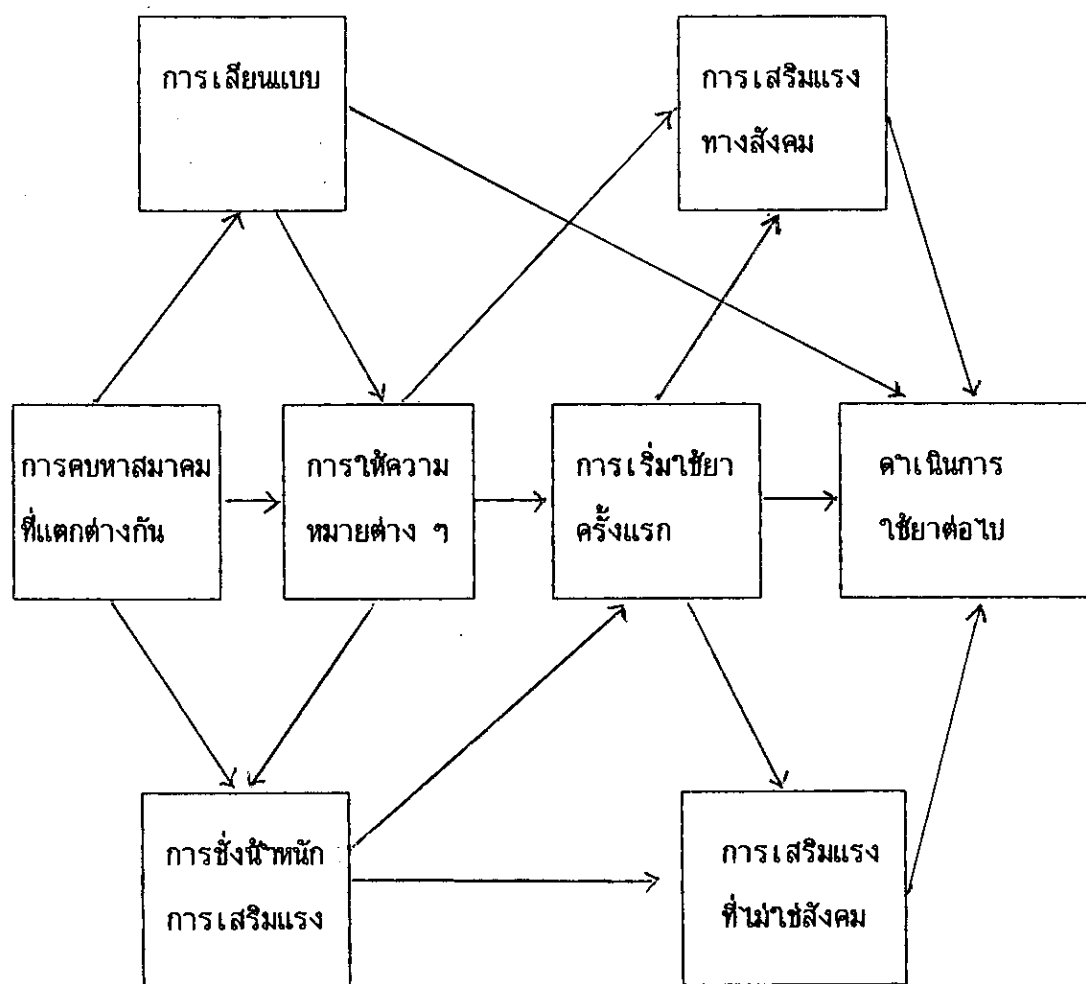
ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม มีหลัก 7 ประการ กล่าวคือ (Akers. 1977 : 43)

1. พฤติกรรมเบี่ยงเบนได้รับการเรียนรู้ เนื่องจากหลักการของการสร้างเงื่อนไขพฤติกรรม (principles of operant conditioning)
2. พฤติกรรมเบี่ยงเบนเป็นการเรียนรู้ทั้งในสถานการณ์ที่เป็นการเสริมแรงทางสังคมและไม่ใช้สังคม หรือสามารถแสดงให้เห็นความแตกต่างโดยผ่านเข้ามาทางการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ซึ่งการแสดงพฤติกรรมของบุคคลอื่นเป็นการให้การเสริมแรงหรือแสดงให้เห็นความแตกต่างสำหรับพฤติกรรมแต่ละอย่าง
3. หลักการของการเรียนรู้พฤติกรรมเบี่ยงเบนนั้น จะปรากฏในกลุ่มซึ่งเป็นผู้ควบคุมหรือสร้างแหล่งสำคัญของการเสริมแรงแก่ปัจเจกบุคคลผู้เป็นสมาชิก
4. การเรียนรู้พฤติกรรมเบี่ยงเบน (ซึ่งรวมถึงเทคนิคเฉพาะ ทักษะคิด กระบวนการหลีกเลี่ยง) คือการหาหน้าที่ของผู้ให้การเสริมแรงที่มีประสิทธิภาพและมืออยู่พร้อม รวมทั้งเป็นการหาหน้าที่ของสิ่งที่อาจก่อให้เกิดการให้การเสริมแรงที่มีอยู่ขณะนั้น
5. ประเภทของพฤติกรรมเฉพาะอย่างจะถูกเรียนรู้และกระทำซ้ำ ๆ กัน นั่นคือผลของการให้การเสริมแรงที่มีประสิทธิภาพ และเป็นการหาหน้าที่ของการให้ความหมาย บรรทัดฐาน กฎเกณฑ์ที่จะนำไปสู่พฤติกรรมเบี่ยงเบน เช่น ถ้าอยู่ในหมู่ของผู้เบี่ยงเบน บรรทัดฐานของกลุ่มก็จะเป็นแนวทางนำไปสู่พฤติกรรมเบี่ยงเบน
6. โอกาสที่บุคคลจะแสดงพฤติกรรมเบี่ยงเบนมีเพิ่มขึ้นเมื่อมีข้อความ การให้ความหมาย การพูดจา ซึ่งจะชี้ให้เห็นความแตกต่างระหว่างการประพฤติเบี่ยงเบนและไม่เบี่ยงเบน

โดยมีการเสริมแรงเข้ามาเกี่ยวข้อง นั่นคือกระบวนการของการเสริมแรงในพฤติกรรมเพียงแบบ
นั้นมีเหนือกว่าในพฤติกรรมปฏิบัติตามบรรทัดฐาน โดยที่ข้อความ การให้ความหมาย และการ
พูดจาได้รับการให้คุณค่าที่แตกต่างกัน (discriminative value) ซึ่งทำให้เห็นดีกับพฤติกรรม
ที่ตนเลือกกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง

7. พฤติกรรมเพียงแบบจะเป็นผลโดยตรงจากจำนวน ความถี่ และความเป็นไปได้
ของการเสริมแรง นอกจากนั้นรูปแบบของการคบหากับแบบแผนพฤติกรรมเพียงแบบ มีความสัมพันธ์
กับแหล่งที่มา จำนวน และช่วงเวลาของการเสริมแรง

จากแนวคิดข้างต้นที่ Akers พยายามปรับปรุงทฤษฎีที่มีอำนาจการอธิบายมากยิ่งขึ้น
และนำกรอบทฤษฎีนี้มาศึกษาการใช้ยาเสพติด และการดื่มน้ำเมาที่ปรากฏอยู่ในเด็กนักเรียนมัธยม
ปลายในหลายมลรัฐของสหรัฐอเมริกา ผลงานวิจัยให้ความสนับสนุนทฤษฎีอย่างเพียงพอจนกระทั่ง
Akers มีความมั่นใจว่าทฤษฎีนี้สามารถอธิบายพฤติกรรมเพียงแบบอื่นได้ดี สำหรับกรอบ
ความคิดนั้นสามารถเสนอเป็น diagram ได้ดังนี้ (นฤมล เปลี่ยนจากรู. 2530 : 38)

ภาพประกอบ 1 กรอบทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมที่นำมาศึกษาการใช้ยาเสพติดและการติดยาในเด็กนักเรียนมัธยมปลายในหลายมลรัฐของสหรัฐอเมริกา ของ Akers

ตัวแบบข้างต้นแสดงให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างมโนทัศน์ต่าง ๆ ที่ Akers เสนอ (ซึ่งมีลักษณะทั่วไปที่จะนำมาใช้อธิบายพฤติกรรมบางอย่าง เช่นนี้ ๆ ได้) เป็นการเชื่อมโยงว่า การคบหาสมาคมที่แตกต่างกันของผู้ที่ใช้ยาเสพติดจะก่อให้เกิดการเลียนแบบและการยอมรับนิยามความหมายของการใช้ยาเสพติดในทางบวก และความคาดหวังที่จะได้รับรางวัลหลังจากที่ได้ใช้

ยาเสพติดแล้ว (หรือการเสริมแรงที่เป็นตัวเร่ง) จะนำไปสู่การใช้ยาเสพติดครั้งแรก และภายหลังจากการใช้ยาเสพติดครั้งแรกจะนำไปสู่การใช้ครั้งต่อไปได้ เป็นผลมาจากการได้รับการเสริมแรงทางสังคมและไม่ใช้สังคมพร้อม ๆ กัน

สำหรับในทศน์เรื่องการคบหาสมาคมที่แตกต่าง ได้กล่าวถึงแล้วในตอนต้นของทฤษฎี ฉะนั้นต่อไปนี้จะขยายความของมโนทัศน์อื่น ๆ เพื่อความชัดเจน ได้แก่ การเลียนแบบ การนิยาม ความหมาย การเสริมแรง เป็นลำดับไป

การเลียนแบบ (imitation)

นอกจากกลุ่มปฏุมภูมิที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคลแล้ว กลุ่มกิตยภูมิ หรือกลุ่มอ้างอิง ได้แก่ บุคคล กลุ่มและสถานการณ์ต่าง ๆ ที่ปรากฏอยู่ในหนังสือและสื่อมวลชนทั้งหลาย ต่างก็มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมด้วย ในฐานะเป็นตัวแทนของการเลียนแบบ (models for imitation) ซึ่ง Sutherland ให้ความสำคัญต่อการเลียนแบบว่าเป็นทางหนึ่งของการเรียนรู้ (Akers . 1977 : 48 ; citing Sutherland and Cressey. 1970 : 77)

การเลียนแบบคือ การยอมรับเอาพฤติกรรมที่ได้จากการสังเกตเห็นมาปฏิบัติตามโดยไม่ได้อุบายชักจูง โดยทั่วไปบุคคลจะแสดงพฤติกรรมตามตัวแบบหรือไม่ขึ้นอยู่กับว่าลักษณะของตัวแบบมีลักษณะจูงใจให้เลียนแบบเพียงใด และผลที่เกิดกับตัวแบบเมื่อได้แสดงพฤติกรรมนั้นมีผลเป็นเช่นไร นั่นคือ ผู้ที่เลียนแบบได้สังเกตเห็นพฤติกรรมของผู้เป็นแบบว่าได้รับรางวัลก็จะเลียนแบบการกระทำของตัวแบบนั้น ดังนั้น การเลียนแบบจึงเป็นส่วนสำคัญของการเรียนรู้ทางสังคมอย่างหนึ่ง และคาดได้ว่ามีความสำคัญต่อพฤติกรรมเบี่ยงเบนในเรื่องต่าง ๆ

การนิยามความหมาย (definition)

การนิยามความหมายของผู้ประพฤดิเบี่ยงเบนจะเป็นไปในลักษณะของการให้ความหมายในทางที่ตี้อพฤติกรรมเบี่ยงเบน ซึ่งทำให้ปฏิบัติไปตามพฤติกรรมนี้ จากแนวคิดของ Sutherland ที่ได้นำมาประยุกต์ใช้ในทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม เสนอว่าผู้ที่ประพฤดิเบี่ยงเบนนั้นนอกเหนือจากเรียนรู้เทคนิคที่จะทำพฤติกรรมเบี่ยงเบนแล้วจะต้องเรียนรู้ความหมายที่จริงจัง หรือทำให้เต็มใจที่จะละเมิดกฎเหนือกว่าที่จะจงใจให้ทำตามสังคม

การให้ความหมายต่อพฤติกรรมเบี่ยงเบนนั้นจะเป็นความหมายเชิงบรรทัดฐาน (normative) นั่นคือ การกำหนดว่าการกระทำนั้นถูกหรือผิด Sutherland กล่าวว่า บุคคลที่ติดต่อสัมพันธ์กับคนอื่นจะได้รับการให้ความหมาย ซึ่งจะแสดงว่าเห็นชอบต่อการกระทำที่กฎหมายห้ามและความหมายที่แสดงว่าการกระทำนั้นเลวร้าย ถ้าหากการให้ความหมายในส่วนที่ยอมรับการกระทำนั้นเ็นน้ำหนักมากกว่าคนก็จะประพฤดิผิด

การให้ความหมายดังกล่าวในแง่ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมสามารถจะให้การเสริมแรงได้ และยังเป็นเรื่องของการเลือกให้สิ่งเร้าที่ชี้ชัด (discriminative stimuli) ต่อพฤติกรรมต่อไป และโดยทั่วไปการให้ความหมายนั้นจัดเป็นพฤติกรรมทางคำพูด (verbal behavior)

สำหรับสิ่งเร้าที่ชี้ชัดก็คือ สิ่งเร้าที่มาร่วมกับการเสริมแรง นอกเหนือจากการเสริมแรงต่าง ๆ แล้วจะมีสิ่งเร้าอื่น ๆ เกิดขึ้นขณะที่พฤติกรรมได้รับแรงเสริม ได้แก่ สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ความรู้สึกของตน พฤติกรรมของคนอื่น คำพูดของตนหรือคนอื่น เป็นต้น สิ่งใดก็ตามที่มากับการเสริมแรง (หรือการลงโทษ) จะกำหนดตัวชี้แนะ (cues) สำหรับการเสริมแรง

ในความหมายของสิ่งเร้าที่ชี้ชัด จะแนะนำให้บุคคลกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง เมื่อใดที่สิ่งเร้าดังกล่าวปรากฏขึ้น ผู้กระทำก็คาดหวังถึงการเสริมแรงได้ ในการมีการปะทะสังสรรค์นั้น สถานที่ บุคคล และสิ่งที่เป็นคำพูด จะทำหน้าที่เหมือนตัวชี้แนะ (cues) ซึ่งจะทำให้คนรับรู้ว่าสถานการณ์นั้น ๆ ควรจะมีพฤติกรรมใดจึงจะเหมาะสม หรือน่าที่จะได้รับรางวัล หรือไม่เหมาะสม ไม่น่าที่จะได้รับรางวัล

ฉะนั้น ความหมายของสิ่งเร้าที่ชี้ชัดจึงเป็นสิ่งที่เพิ่มโอกาสให้พฤติกรรมนั้นจะเกิดขึ้นอีก นอกเหนือไปจากสิ่งเร้าที่เป็นการเสริมแรงที่มีอยู่เดิม ส่วนใหญ่สิ่งเร้าที่ชี้ชัดจะเป็นสัญลักษณ์ทางถ้อยคำ (verbal symbols) ส่วนเด่นของสิ่งเร้าทางคำพูดเหล่านี้ประกอบขึ้นด้วยการให้ความหมายเชิงบรรทัดฐาน ซึ่งจะประเมินพฤติกรรมด้วยคำถามว่าดีหรือเลว ถูกหรือผิด สมควรหรือไม่สมควร เมื่อการแซงชั้นของสังคม (social sanctions) ได้รับการนำมาใช้กับพฤติกรรม จะมีบางอย่างที่แสดงถึงการประเมินปรากฏออกมาเป็นคำพูด (เช่น อาชีพบริการทางเพศมีรายได้ดี) หลังจากนั้นความหมายที่ได้รับการประเมินนี้จะควบคู่กับรางวัลและการลงโทษต่อพฤติกรรม ก็จะกลายเป็นสิ่งเร้าที่ชี้ชัดว่าจะเกิดพฤติกรรมอะไรต่อไป

โดยพื้นฐานแล้วสิ่งเร้าที่ชี้ชัดทางคำพูด (verbal discriminative stimuli) มี 2 ประเภท ซึ่งจะทำหน้าที่เกี่ยวกับพฤติกรรมเพียงแบบ (Akers. 1977 : 51 - 52)

1. ให้ความหมายการเพียงแบบในฐานะเป็นสิ่งที่น่าพอใจ (defining it as desirable) ซึ่งเป็นทางคำพูด (verbal) ที่จะแปลพฤติกรรมให้เป็นไปในทางบวก ซึ่งจะควบคู่กับการเสริมแรงแบบบวก โดยจากการโต้ตอบของบุคคลอื่นผู้ซึ่งเป็นเจ้าของร่วมกันในวัฒนธรรมย่อย (subculture) ภายในวัฒนธรรมย่อยนั้นพฤติกรรมดูเหมือนจะเหมาะสม และผู้ซึ่งปฏิบัติตามบรรทัดฐานก็จะกลายเป็นผู้ละเมิดต่อพฤติกรรมนั้น ซึ่งได้รับการพิจารณาว่าเหมาะสม และยึดถือโดยอีกกลุ่มหนึ่งในสังคม ดังนั้นการปฏิบัติตามบรรทัดฐานในกลุ่มหนึ่งอาจจะเป็นการเพียงแบบในอีกสังคม

ดังนั้นการกล่าวถ้อยคำเชิงบวก (positive verbalization) อาจจะเป็นแนวคิดที่ได้รับค่านิยมที่สูงภายในบางกลุ่ม แต่จะขัดแย้งกับระเบียบที่สังคมได้วางไว้ เช่น พวกรักร่วมเพศ (homosexuals) มีอุดมคติในการให้ความหมายพฤติกรรมของพวกตนว่าสร้างสิ่งที่ดีให้แก่โลก แต่ก็ขัดต่อสังคมส่วนใหญ่

2. การให้ความหมายที่เป็นกลางต่อพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ (neutralized definition of the behavior as undesirable) การให้ความหมายแบบนี้เกิดบ่อยกว่าแบบแรก ทำให้พฤติกรรมที่ถูกมองจากคนอื่น ๆ ว่าไม่ดี และแม้แต่ตนเองก็คิดว่าไม่ดีกลายเป็นสิ่งที่ถูกต้อง มีข้ออ้างว่าเป็นสิ่งจำเป็น ถ้าจะผิดก็ดีกว่าทำความชั่วร้ายอย่างอื่น (the lesser of two evils) หรือคิดว่าไม่ใช่การเบี่ยงเบนที่แท้จริง การให้ความหมายชนิดนี้ใช้ครั้งแรกโดย เครสซี่ (Akers. 1977 : 52; citing Cressey. 1953) ซึ่งได้นำมาวิเคราะห์ความเบี่ยงเบน

การให้ความหมายที่เป็นกลางต่อพฤติกรรมเบี่ยงเบนนั้นกระทำได้ 2 ทางด้วยกัน คือ การอ้างเหตุผลในการทวนคิด (rationalization) ซึ่งเป็นการอ้างเหตุผลเข้าข้างตนเอง และวิธีการตำหนิผู้ที่ตำหนิตน (the condemnation of the condemners) ซึ่งเป็นการปฏิเสธผู้ที่ปฏิเสธตนเอง

การให้ความหมายดังกล่าว ก็สืบเนื่องมาจากกระบวนการของการเสริมแรงแบบลบ นั่นคือเป็นการให้ความหมายเพื่อปกป้อง หรือเลี่ยงจากการลงโทษ ซึ่งมาจากความไม่เห็นชอบจากสังคมต่อการกระทำนั้นพฤติกรรมจะหลุดรอดจากการลงโทษก็เมื่อมีการให้ความหมายประเภทนี้ และถ้าไม่มีก็ถูกลงโทษ

ตัวอย่างของการให้ความหมายเป็นกลาง เช่น ในกลุ่มโสเภณีมีความคิดว่า "ภรรยาทุกคนก็คือโสเภณีในฐานะเป็นผู้ให้ความพอใจและบริการ""โสเภณีช่วยป้องกันผู้หญิงอื่นจากการข่มขืน"

อย่างไรก็ตาม การให้ความหมายแบบเป็นกลางในพฤติกรรมเพียงแบบจะถูกเรียนรู้จากการยึดถือวัฒนธรรมดั้งเดิม รวมถึงการควบคุมทางสังคม เนื่องจากแทบจะทุกบรรทัดฐานจะมีบรรทัดฐานของการหลีกเลี่ยง (norm of evasion) นั่นคือข้อยกเว้นที่ยอมรับกัน เช่น การห้ามฆ่าคน ก็จะมีข้อยกเว้นว่าในเวลาสงครามฆ่ากันได้เพราะเป็นศัตรูกัน เป็นการป้องกันตัวเอง เมื่อถูกทำร้ายร่างกาย หรือการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน การมีคู่สมรสมากกว่าหนึ่งคนก็อาจเป็นสิ่งที่สังคมไม่มีการแข่งขันทางลบ เพราะจะอ้างกันว่าทั้งหมดก็เพราะเขารักกัน จึงมีความสัมพันธ์ที่มีความหมาย "การยั่ววนเป็นเรื่องยากมากที่ใครจะต่อต้าน" นอกจากนั้นก็มีการใช้เหตุผลเพื่ออธิบายพฤติกรรมไม่ถูกต้องบางอย่าง เช่น การทำเช่นนั้นเป็นสิ่งขาดความรับผิดชอบก็จะอ้างว่า "อึดไม่ได้" "ไม่ใช่ว่าความผิดของตน" เป็นต้น

ประเภทของการให้ความหมายเหล่านี้ แสดงถึงข้ออ้างสำหรับการทำเพียงแบบของบุคคล การลงโทษที่จะตามมาก็จะลดหรือเบาบางลง คนจึงเรียนรู้ถึงการหาข้อแก้ตัว โดยทางตรงหรือโดยการเลี่ยงแบบ และการให้ความหมายเหล่านี้จะจัดการตีเตี้ยลงและความไม่พึงพอใจจากคนอื่นให้น้อยลง การให้ความหมายยังมีความสำคัญในหลายกรณีเมื่อคนมีความรู้สึกกลัว ซึ่งเกิดจากการมีศีลธรรมของตนที่จะมาขัดขวางการทำเพียงแบบ ฉะนั้นความรู้สึกดังกล่าวจะต้องได้รับการทำให้ลดความหมายไปก่อนที่จะประพฤติดังเพียงแบบ

การเสริมแรง (reinforcement)

การเสริมแรงหมายถึง กระบวนการที่สิ่งเร้ามีผลกระทบทำให้การสนองตอบมีความเข้มแข็งขึ้น เป็นการเพิ่มจำนวนหรือโอกาสที่จะเกิดซ้ำ บางครั้งพฤติกรรมของบุคคลเกิดขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับการโต้ตอบของคนอื่น ซึ่งจะมีอิทธิพลต่อบุคคลให้ทำสิ่งเดียวกันอีกภายใต้สถานการณ์คล้าย ๆ กันนี้ การเสริมแรงนี้จะมี 2 ชนิดคือ

1. การเสริมแรงเชิงบวก (positive reinforcement) บุคคลจะถูกจูงใจให้แสดงพฤติกรรมนั้นๆ อย่างต่อเนื่องเพราะได้รับรางวัลในการทำเช่นนั้น เช่น ได้รับความสนุกสนาน

ได้สิ่งที่ต้องการ เป็นต้น สิ่งเหล่านี้จะทำให้พฤติกรรมนั้นแข็งแกร่งขึ้น การได้ตอบทางสังคมเชิงบวกรวมถึงการเห็นชอบทางสังคม การเห็นชอบทางสภาพภาพ การเห็นชอบเชิงสัญลักษณ์ อาจเป็นวัตถุ เช่น เงินทอง อาจเป็นสิ่งของที่ร่างกายต้องการ เช่น อาหาร เครื่องดื่ม หรือยาที่ให้ความหมายว่าเป็นเชิงบวกเพราะ เป็นสิ่งที่เพิ่มเข้ามาในสิ่งแวดล้อมมากกว่าเอาออกจากสิ่งแวดล้อม

2. การเสริมแรงเชิงลบ (negative reinforcement) เป็นการนำเอาบางอย่างออกจากสิ่งแวดล้อมนั้นคือบุคคลอาจจะเข้าร่วมในกิจกรรมบางอย่างซึ่งทำให้พ้นหรือหลีกเลี่ยงจากสิ่งเร้า (stimuli) ที่เจ็บปวดและไม่พึงพอใจ ซึ่งด้วยวิธีการนี้จะทำให้แรงเสริมแก่กิจกรรมนั้นซึ่งอาจเรียกพฤติกรรมเช่นนี้ว่าพฤติกรรมเลี่ยงหนี (escape avoidance behavior) คือบุคคลหลีกเลี่ยงจากเหตุการณ์ที่ไม่น่าพึงพอใจ การแสดงพฤติกรรมนั้นไม่ใช่เพราะได้รับหรือคาดว่าจะได้รับรางวัลจากการทำพฤติกรรมนั้น แต่เพราะการทําเช่นนั้นทำให้บางสิ่งบางอย่างที่จะทำให้ตนได้รับการลงโทษหมดไป

การลงโทษ (punishment)

เมื่อมีเหตุการณ์ที่เกิดตามหลังการแสดงพฤติกรรม มีผลที่ทำให้พฤติกรรมนั้นลดลง หรืออ่อนลง (คือ ทำน้อยครั้งลง) นั่นคือมีการลงโทษเกิดขึ้น ขณะที่การเสริมแรงมีทั้งด้านลบและบวก การลงโทษก็จะมีทั้ง 2 ด้านด้วยเช่นกัน

1. การลงโทษเชิงบวก (positive punishment) ได้แก่ การทำพฤติกรรมทำให้เกิดการลดลงโดยเพิ่มการลงโทษ

2. การลงโทษเชิงลบ (negative punishment) ได้แก่ การเลิกสิทธิพิเศษหรือลดรางวัล

ข้อสังเกตการใช้คำว่าบวก (positive) และลบ (negative) ในที่นี้กับการลงโทษนั้นดูน่าจะขัดแย้ง อันที่จริงแล้วความหมายที่ใช้นั้นไม่ได้หมายถึงการตัดสินใจอะไรดีหรือเลว แต่

ใช้ในความหมายทำให้มากขึ้น (plus) หรือลดลง (minus)

ตาราง 3 การเสริมแรงและการลงโทษ

สิ่งเร้า	พฤติกรรมมีมากขึ้น (การเสริมแรง)	พฤติกรรมลดลง (การลงโทษ)
+	positive reinforcement	positive punishment
-	negative reinforcement	negative punishment

ที่มา : Akers. Deviant Behavior : A Social Learning Approach. 1977 : 46

การเสริมแรงทางสังคมและการเสริมแรงที่ไม่เกี่ยวกับสังคม (social and nonsocial reinforcement)

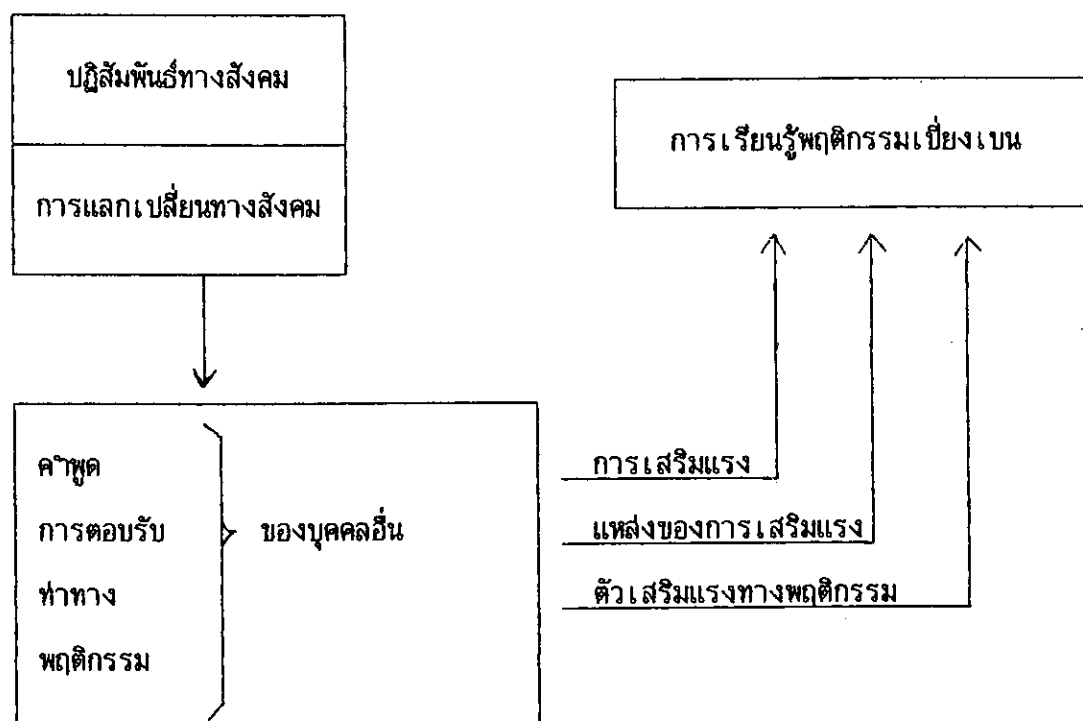
การเสริมแรงและการลงโทษของสิ่งเร้าใด ๆ ก็ตามที่สามารถทำให้เกิดพฤติกรรมแต่ละประเภทนั้นสามารถทำนายได้จากการสังเกต และการทดลอง ตัวบ่งชี้นี้จะดูได้จากตัวแปรทางด้านชีววิทยา จิตวิทยา และสังคมวัฒนธรรม จากการสังเกตจะได้ทราบถึงชนิดและแหล่งที่มาของแรงเสริมและการลงโทษ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ทางสังคม

การเสริมแรงทางสังคม (social reinforcement) หมายถึงพฤติกรรมของบุคคลอื่นไม่ว่าจะเป็นทางวาจา หรือทำทีในทางที่ดี ถือเป็นการเสริมแรงทางบวก แต่ถ้าพฤติกรรมที่

บุคคลหนึ่งแสดงต่ออีกบุคคลหนึ่งแล้วเกิดความรู้สึกที่ไม่สบายใจหรือไม่พึงพอใจแล้ว ถือเป็นการถูกลงโทษ หรือได้รับการเสริมแรงในทางลบ

การเสริมแรงที่ไม่ใช่สังคม (non-social reinforcement) หมายถึงความรู้สึกที่เกิดขึ้นกับตนเอง เช่น การที่บุคคลได้ประเมินตนเองหรือเปรียบเทียบกับบุคคลอื่นหรือเพื่อนในกลุ่มแล้วตนเองเกิดความรู้สึกดีขึ้น หรือการที่บุคคลกระทำพฤติกรรมบางอย่างเพื่อเป็นการตอบสนองความต้องการของตนเองแล้วตนเองมีความสุข มีความพึงพอใจ ถือเป็นการเสริมแรงที่ไม่ใช่สังคมในทางบวก ในทางตรงกันข้ามถ้าพฤติกรรมนั้นกระทำไปแล้วเกิดความรู้สึกต่ำต้อยหรือไม่สบายใจ วิตกกังวล เป็นต้น ถือเป็นการเสริมแรงที่ไม่ใช่ทางสังคมในทางลบ

สำหรับการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเพียงแบบ เกิดจากผลของการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม หรือการแลกเปลี่ยนทางสังคม ซึ่งจะมีการเสริมแรงทางคำพูด การตอบสนอง การแสดงตัวร่วมทั้งการแสดงพฤติกรรมของบุคคล การมีการปะทะสังสรรค์ทางสังคมหรือการแลกเปลี่ยนทางสังคมนั้นจะนำมาซึ่งแหล่งของการเสริมแรง หรือเป็นตัวเสริมแรงแก่พฤติกรรม ซึ่งอาจแสดงเป็นภาพได้ดังนี้

ภาพประกอบ 2 แสดงแหล่งของการเสริมแรงที่นำไปสู่การเรียนรู้ที่จะกระทำเปี่ยงเบน

การให้รางวัลทางสังคมส่วนใหญ่มักจะเป็นสัญลักษณ์ไม่ใช่วัตถุ และมีอำนาจในการเป็นตัวเสริมแรงสูง เพราะการให้รางวัลทางสังคมสามารถทำให้เป้าหมายต่าง ๆ ของบุคคลากรนั้นสำเร็จได้ ถึงกระนั้นก็ตามการให้รางวัลที่เป็นวัตถุ เช่น เงินและสิ่งของ ก็มีคุณค่าในการให้การเสริมแรงเช่นกัน เพราะปัจจุบันเงินและวัตถุเป็นค่านิยมที่ได้รับการยอมรับและยกย่องในสังคม

แต่ละคนอาจได้รับการเสริมแรงโดยรางวัลทางวัตถุ เพื่อเกิดแบบแผนเฉพาะสำหรับพฤติกรรมบางอย่าง ในบริบทที่ดูเผิน ๆ แล้วไม่ใช่เป็นการเสริมแรงทางสังคม หมายถึงว่าบุคคลอื่น ๆ ไม่ได้อยู่ในขณะนั้นและไม่ได้ตอบสนองโดยตรงกับพฤติกรรมของคนนั้น แต่กระนั้นก็ตามก็ยังสามารถให้ความหมายว่าลักษณะอย่างนี้เป็นการให้แรงเสริมทางสังคม เพราะว่าบุคคลจะได้รับ การเสริมแรงจากรางวัลทางวัตถุก็เพราะเกิดจากความต้องการทางสังคม กล่าวคือถ้าปราศจากการ

ยอมรับทางสังคมว่าเงินนั้นเป็นรางวัลที่มีความหมายทางสังคม เพื่อใช้แลกเปลี่ยนได้ทั่วไปแล้ว เงินจะเป็นเพียงกระดาษและโลหะที่ไม่อยู่ในฐานะเป็นสิ่งที่เราที่จะมาให้การเสริมแรงใด ๆ

ฉะนั้นการเรียนรู้จะให้ความสำคัญกับรางวัลทางสังคมที่เป็นสัญลักษณ์และเกิดขึ้นโดยตรง ซึ่งนำไปสู่แนวของทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม ที่ว่ากลุ่มและปัจเจกบุคคลซึ่งเป็นหรือควบคุมแหล่งสำคัญของการเสริมแรงของบุคคล จะมีอิทธิพลอย่างมากต่อพฤติกรรมของบุคคล ซึ่งโดยทั่วไปกลุ่มและปัจเจกบุคคลที่มีอิทธิพล จะหมายถึงกลุ่มบรรณภูมิ กลุ่มอ้างอิง หรืออาจเป็นกลุ่มทุติยภูมิหรือกลุ่มบุคคลหรือสถานการณ์ที่ถูกจินตนาการขึ้นเป็นสิ่งที่นำขึ้นชมโดยปราศจากในสื่อมวลชนต่าง ๆ หรือเป็นองค์การทางการเมืองอื่น ๆ เช่น ที่ทำงาน โรงเรียน เป็นต้น

การเสริมแรงที่แตกต่างกัน

การเสริมแรงดังกล่าวเป็นกระบวนการที่ทำให้พฤติกรรมเบี่ยงเบนเด่นเหนือกว่าพฤติกรรมทำตามสังคม กล่าวคือ มีการกระทำ 2 อย่างให้เลือก การกระทำอย่างหนึ่งซึ่งทำมากกว่า บ่อยครั้งกว่า และมีโอกาสมากกว่าจะดำรงอยู่ต่อไป กล่าวคือการกระทำที่ทำแล้วประสบความสำเร็จ ในการได้รับการตอบแทนตามที่ต้องการจะเด่นเหนือกว่า หรือได้รับรางวัลสูงกว่า การเรียนรู้ถึงความแตกต่างที่จะกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งนั้นขึ้นอยู่กับว่าเมื่อทำอย่างหนึ่งแล้วได้รางวัล ขณะที่อีกอย่างไม่ได้รางวัล ทำให้การกระทำอย่างหนึ่งนั้นดำเนินต่อไปมากขึ้น คำว่ารางวัลนี้ไม่ได้หมายถึงการให้เงิน หรือสิ่งของที่เป็นวัตถุแต่เพียงอย่างเดียวแต่หมายถึงการให้ความสบายใจ ความพึงพอใจ ต้องการให้คนอื่นเห็นคุณค่า ได้รับการยอมรับ เป็นต้น

พฤติกรรมเบี่ยงเบนจะถูกกำหนดโดยการเสริมแรงที่แตกต่างกัน (differential reinforcement) การเสริมแรงดังกล่าวเกิดจากการคบหาสมาคมที่แตกต่างกัน (differential association) นอกจากนั้นจะมีสิ่งเร้าที่เป็นตัวชี้ให้กระทำเบี่ยงเบน (discriminative stimulus) ด้วยการให้ความหมาย เช่น สิ่งเร้าที่เป็นถ้อยคำ ซึ่งจะมีน้ำหนักเหนือการให้ความ

หมายของพฤติกรรมกระทำตามสังคม โดยที่การให้ความหมายอาจทำให้พฤติกรรมปฏิบัติการ (operant behavior) ของบุคคลได้รับการเสริมแรงให้ประพฤติไปยังแบบ หรือในทางกลับกัน การให้ความหมายอาจจะเปลี่ยนเป็นสิ่งที่เร้าให้เข้าทำไม่กระทำไปยังแบบก็ได้ ปกติแล้วการให้ความหมายจะมีควบคู่ไปกับการเสริมแรงของพฤติกรรม แต่กระนั้นก็ตามพฤติกรรมไปยังแบบอาจจะได้รับการเสริมแรงและอาจเกิดขึ้นโดยไม่มีการให้ความหมายอยู่ด้วยก็ได้

โดยสรุปแล้วทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของ Akers และ Burgess ที่ได้นำเอาหลักการสำคัญของทฤษฎีการเรียนรู้ ซึ่งได้รับการพิสูจน์และสนับสนุนเชิงประจักษ์มาแล้ว (Akers and others. 1979 : 637; citing Skinner. 1953; Honing. 1966; Ullmann and Krasner. 1969; Bandura. 1969, 1977; McLaughlin. 1971; Staats. 1975) มารวมกับแนวคิดของทฤษฎีการคบหาสมาคมที่แตกต่างกันของ Sutherland ซึ่งก็มีงานวิจัยสนับสนุนเช่นกัน (Akers and others. 1979 : 637; citing J. Ball. 1957; Short. 1957; Voss. 1964; R. Ball. 1968; Krohn. 1974, Burkett and Jensen. 1975) สามารถนำมาอธิบายกระบวนการของการไปยังแบบได้เป็นอย่างดี กล่าวคือ ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมอธิบายว่า พฤติกรรมทางสังคมเกิดขึ้นได้ 2 ทาง คือ (เสริน ปุณณะหิตานนท์. 2527 : 528)

1. จากการปรับภาวะโดยตรง (direct conditioning)
2. จากการเลียนแบบ (imitation) หรือการที่มีคนอื่นทำให้แบบอย่างความประพฤติ

ความประพฤติของคนเราจะได้รับการเสริมแรงจากรางวัล (การเสริมแรงในทางบวก) และหลีกเลี่ยงการลงโทษ (การเสริมแรงในทางลบ) หรือความประพฤติของคนเราอาจจะถูกบั่นทอนให้อ่อนกำลังลงโดยสิ่งเร้าที่จะทำให้เกิดการลงโทษในทางบวก (positive punishment) และโดยการสูญเสียรางวัล ซึ่งเป็นการลงโทษในทางลบ (negative punishment) ดังนั้นคนเราจะไปยังแบบ หรือปฏิบัติตัวอยู่ภายในกรอบของกฎเกณฑ์ทางสังคม ย่อมขึ้นอยู่กับ

1. รางวัลหรือการลงโทษทั้งในอดีตและปัจจุบันสำหรับการกระทำนั้น ๆ และ
2. รางวัลและการลงโทษที่กำหนดไว้สำหรับความประพฤติอื่นที่มีให้เลือก (differential reinforcement)

นอกจากนั้น คนเรายังเรียนรู้การกำหนดความหมาย และการประเมินค่าของสิ่งต่าง ๆ (evaluative definitions) เช่น บรรทัดฐาน ทศนคติ การวางตัว เป็นต้น รวมทั้งการประเมินค่าของความประพฤติว่าดีหรือไม่ดีอย่างไร โดยเรียนรู้มาจากการปะทะสังสรรค์กับกลุ่มคนที่มีความสำคัญสำหรับชีวิตของตน และผลของการเรียนรู้อย่างนี้ที่กล่าวนั้น ในตัวของมันเองเป็นวัฏกรรมและมโนกรรมที่อาจได้รับการเสริมแรงโดยตรง และยังทำหน้าที่เป็นร่องรอยของสิ่งเร้าสำหรับพฤติกรรมแบบอื่นได้อีกด้วย คนเรายังให้ความหมายหรือมองเห็นว่าความประพฤติอย่างหนึ่งดีมากเกินไป (positive definition) หรืออย่างน้อยที่สุดก็มองว่ามีเหตุมีผล (neutralizing definition) ยิ่งกว่าที่จะมองว่าเป็นสิ่งไม่พึงปรารถนา (negative definition) ก็ยิ่งพร้อมที่จะประพฤติหรือกระทำอย่างนั้นมากขึ้น

ตัวเสริมแรงอาจจะเป็นไปได้ทั้งทางสังคมและไม่เกี่ยวข้องกับสังคม แต่ทฤษฎีนี้วางเป็นหลักไม่ว่าผลสำคัญของความประพฤตินั้น เกิดจากการปะทะสังสรรค์ภายในกลุ่ม หรือการปะทะสังสรรค์ภายนอกอิทธิพลของ "กลุ่มที่ควบคุมทรัพยากรหลักในด้านการเสริมแรงและการลงโทษของบุคคลเอาไว้ และเป็นกลุ่มที่ทำให้เขาได้เผชิญ ได้รู้เห็นแบบอย่างความประพฤติและความหมายที่ใช้กันอยู่เป็นบรรทัดฐาน" ในบรรดากลุ่มเหล่านี้ที่สำคัญที่สุดก็ได้แก่ครอบครัวและเพื่อนในวัยเดียวกัน และในบางกรณีก็รวมเอากลุ่มอื่น ๆ เข้าไว้ด้วย ความสัมพันธ์ที่ไม่เป็นแบบเดียวกันกับกลุ่มต่าง ๆ ดังกล่าวแล้วอยู่ในความหมายของ differential association

กล่าวโดยทั่วไปพฤติกรรมต่าง ๆ (ทั้งการเบี่ยงเบนและการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์) จะเกิดขึ้นเมื่อการเสริมแรงมีมากกว่าการที่อาจจะถูกลงโทษสำหรับพฤติกรรมอย่างเดียวกัน และเหนือกว่าการเสริมแรงและการลงโทษที่จะพึงมีได้สำหรับพฤติกรรมอย่างอื่นที่มีให้เลือก และในทางของ

เดียวกับการแปลความหมายหรือให้ความหมาย จะเอื้ออำนวยหรือส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบน ก็ต่อเมื่อเป็นในทางที่ดีและมีเหตุผลท่วมท้นหรือเหนือกว่าผลของการแปล หรือให้ความหมายไปในทางตรงข้าม (ทางลบ) ดังนั้นจึงเป็นที่คาดหมายได้ว่าจะเกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบนอย่างหนึ่งขึ้น ในกรณีที่มีการเสริมแรงอย่างแตกต่างกัน ซึ่งให้มากกว่าพฤติกรรมอย่างอื่นที่มีให้เลือก (ไม่ว่าจะเป็นพฤติกรรมที่ชอบที่ควรหรือพฤติกรรมเบี่ยงเบนอย่างอื่น) และเป็นกรณีที่ปัจเจกบุคคลมองเห็นว่าการกระทำของตนเป็นสิ่งอันพึงปรารถนา หรืออย่างน้อยที่สุดก็เห็นว่ามีเหตุผลอันสมควร (เสริน ปุณณะทิตานนท์. 2527 : 530 - 531)

ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม ได้อธิบายถึงกระบวนการที่จัดระเบียบและระบุซึ่งความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันระหว่างตัวแปรที่กล่าวมาแล้วทั้งหมดซึ่งจะเห็นได้ดังต่อไปนี้ การคบหาสมาคมต่างแบบกัน (differential association) ซึ่งหมายถึง การปะทะสังสรรค์และการได้เอกลักษณ์จากกลุ่มต่าง ๆ เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นก่อน ในขณะที่กลุ่มต่างๆ เหล่านั้นเป็นแนวทางทางสังคมหรือสิ่งแวดล้อมที่ทำให้คนเราเผชิญกับการให้ความหมายของสิ่งต่าง ๆ มีการเลียนแบบจากตัวอย่างให้กระทำหรือเลิกกระทำในสิ่งที่ผิด สำหรับการให้ความหมายแก่การกระทำนั้นได้มาโดยการเรียนรู้จากกลุ่มที่คบหาและจากการเลียนแบบ และเมื่อได้เรียนรู้แล้วการให้ความหมายเหล่านั้นจะทำหน้าที่เป็นสิ่งที่เร้าสำหรับการกระทำผิด ละเว้นไม่กระทำผิด หรือเลิกกระทำผิดต่อไปอีกได้ น่าสังเกตว่าหลังจากที่ได้กระทำผิดครั้งแรกแล้ว การเลียนแบบก็จะค่อยความสำคัญลงไป ในขณะที่อิทธิพลของการให้ความหมายแก่การกระทำยังคงมีอยู่ต่อไป (แต่ก็อาจได้รับผลกระทบจากประสบการณ์ในการกระทำผิด) ประกอบกับได้รับการเสริมแรงก็จะนำไปสู่การกระทำผิดครั้งต่อไป และ ณ จุดนี้ที่ผลอันแท้จริงของการกระทำเบี่ยงเบนจะมีบทบาทในการกำหนดว่า บุคคลจะคงกระทำเบี่ยงเบนต่อไปอีก และกระทำผิดร้ายแรงมากขึ้นสักแค่ไหนผลทั้งหลายเหล่านี้ประกอบไปด้วยผลลัพธ์จากการกระทำผิดครั้งแรกและครั้งต่อไป และปฏิกิริยาตอบโต้จากคนอื่นที่พบเห็นการกระทำในตอนนั้น หรือทราบเรื่องที่เกิดขึ้นในภายหลัง รวมตลอดไปจนถึงการคาดคะเนว่าคนอื่นไม่ได้อยู่ ณ ที่นั้น และที่จะทราบเรื่องในภายหลังจะมีปฏิกิริยาต่อการกระทำผิดของตนอย่างไร

แนวคิดเกี่ยวกับเครือข่ายสังคม (social network)

ดังได้กล่าวแล้วในเบื้องต้นว่า ผู้วิจัยจะนำเอาแนวคิดเกี่ยวกับเครือข่ายสังคมมาใช้อธิบายในงานวิจัยนี้ โดยที่การคบหาสมาคมนี้กล่าวถึงการติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ๆ ซึ่งน่าจะเป็นความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลมากกว่า 2 คนขึ้นไปที่เกี่ยวข้องกัน หรือกล่าวได้ว่าเป็นแบบแผนความสัมพันธ์ขึ้นมาในลักษณะของเครือข่ายสังคมของบุคคล

แบบแผนของความสัมพันธ์ที่ปรากฏให้เห็นในการคบหาสมาคม จึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจเสนอให้ชัดเจนว่าเป็นเช่นไรทั้งในแง่เรื่องโครงสร้างความสัมพันธ์และลักษณะความสัมพันธ์ อย่างเช่นที่ Akers ได้กล่าวถึงการคบหาสมาคมที่แตกต่างกันนั้นจะมีอิทธิพลต่อขนาดความถี่ และโอกาสของการเสริมแรงที่จะทำให้บุคคลประพฤติเบี่ยงเบนหรือไม่เบี่ยงเบน (Akers. 1973 : 45) ขึ้นอยู่กับว่าการคบหาสมาคมของบุคคล (หรือการมีเครือข่ายสังคมของบุคคล) มีลักษณะและขอบเขตอย่างไรจึงทำให้บุคคลนั้นเลือกกระทำพฤติกรรมเบี่ยงเบน

แนวคิดเรื่องเครือข่ายสังคมได้รับการนำไปใช้ประโยชน์ในงานด้านต่าง ๆ ที่ผ่านมามีได้แก่ งานบริการสังคม งานสุขภาพจิต งานสังคมสงเคราะห์ (Maguire. 1983 : 7) กระบวนการทางการเมือง (Mitchell. 1969 : 51; citing Barnes. 1968) การจัดระเบียบสังคมเมือง (Mitchell. 1969 : 77; citing Epstein. 1961) นอกจากนี้ในปัจจุบันได้มีการนำแนวคิดนี้ไปศึกษาในด้านพฤติกรรมทางเพศของบุคคลบางกลุ่ม ซึ่งอยู่ในฐานะที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคเอดส์ คือ ชายผู้ที่เกี่ยวข้องรับบริการทางเพศจากหญิงบริการและตัวหญิงบริการเอง เป็นงานวิจัยที่อธิบายและวิเคราะห์แบบแผน โครงสร้างและลักษณะของเครือข่ายพฤติกรรมทางเพศของบุคคลดังกล่าว (Caldwell. 1990; Orubuloye. 1991; Havanon and others. 1992)

การศึกษาเครือข่ายสังคมในแนวทางใหม่นี้จะเป็นไปในเชิงวิเคราะห์มากกว่าจะเป็นในเชิง

เปรียบเทียบอย่างที่ปรากฏในงานของ Radcliffe Brown ซึ่งการศึกษาแนวใหม่มีประเด็นสำคัญดังนี้ (Mitchell. 1969)

ประการแรกเน้นศึกษาปัจเจกบุคคลนิยม (individualistic approach) โดยวิเคราะห์พฤติกรรมของแต่ละบุคคลเป็นหลัก เพราะถือว่าเป็นผู้สร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นและแสดงพฤติกรรมออกมาตามเหตุผลของบุคคลนั้น

ประการที่สองเน้นศึกษากลุ่มของสายสัมพันธ์หรือตาข่ายแห่งสายสัมพันธ์ (a set of lines or net) ซึ่งแต่ละบุคคลสร้างความสัมพันธ์ต่อกัน ซึ่งสามารถมองเห็นและเขียนออกมาเป็นแผนภาพได้ โดยในงานวิจัยขั้นนี้ผู้วิจัยจะใช้แนวทางการศึกษากลุ่มของสายสัมพันธ์นี้มาช่วยอธิบายในส่วนของการคบหาสมาคมที่แตกต่างกัน

ความหมายของ "เครือข่ายสังคม"

เครือข่ายสังคม หมายถึง กลุ่มของจุดที่เชื่อมโยงกันโดยสายสัมพันธ์แบบใดแบบหนึ่ง จุดเหล่านั้นอาจเป็นบุคคล (persons) กลุ่ม (groups) หรือหน่วย (units) และสายสัมพันธ์นั้นอาจจะเท่าเทียมและไม่เท่าเทียม (Barnes. 1972 : 43) ในปัจจุบันความสนใจในเรื่องเครือข่ายสังคมจะพิจารณาว่าจุดต่าง ๆ (nodes) นั้นจะหมายถึงบุคคลและเครื่องเชื่อมโยง (links) จะหมายถึงความสัมพันธ์ของบุคคล (personal relationship)

ดังนั้นเครือข่ายสังคมจึงหมายถึงชุดของความสัมพันธ์ที่บุคคลกลุ่มหนึ่งมีต่อกันและกัน และลักษณะของความสัมพันธ์ทางสังคมที่เกิดขึ้น สามารถนำไปใช้อธิบายพฤติกรรมต่าง ๆ ของบุคคลเหล่านั้นได้ (ยรรยง ศรีเจริญวงศ์. 2533; อ้างอิงมาจาก Mitchell. 1969 : 2) เครือข่ายสังคมของบุคคลหนึ่งประกอบด้วยความสัมพันธ์ทางสังคมทั้งหมดของบุคคลนั้นในสังคม ซึ่งรวมถึงบุคคลในครอบครัว ญาติพี่น้อง เพื่อนร่วมงาน และเพื่อนบ้าน ความสัมพันธ์ทางสังคมระหว่าง

กันและกันของบุคคลต่าง ๆ ที่อยู่ในเครือข่ายสังคม เป็นความสัมพันธ์ในทุก ๆ ด้าน ที่บุคคลทั้งหมดในสังคมมีต่อกันและกัน นับตั้งแต่อดีตไปจนถึงอนาคต

ความหมายของเครือข่ายความสัมพันธ์ (network) พิจารณาได้ 2 ระดับคือ เครือข่ายความสัมพันธ์ระดับบุคคล (personal network หรือ egocentric) และเครือข่ายความสัมพันธ์ระดับสังคม (social network หรือ sociocentric) ความแตกต่างก็คือ เครือข่ายความสัมพันธ์ระดับบุคคลนั้น หมายถึงปัจเจกบุคคล และบุคคลอื่น ๆ ที่มาติดต่อสัมพันธ์กับปัจเจกบุคคลนั้น หรือความสัมพันธ์ทางสังคมที่เชื่อมโยงบุคคลอื่น ๆ เข้ากับบุคคลที่เป็นจุดศูนย์กลาง (focal person) รวมถึงความสัมพันธ์ทางสังคมที่อยู่ท่ามกลางบุคคลต่าง ๆ ที่เชื่อมโยงกับบุคคลที่เป็นจุดศูนย์กลาง ส่วนเครือข่ายความสัมพันธ์ระดับสังคม หมายถึงความสัมพันธ์ของกลุ่มบุคคลจำนวนหนึ่งในประชากรที่มีสายสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่างกัน ซึ่งในกลุ่มประชากรดังกล่าวจะมีเครือข่ายความสัมพันธ์ระดับบุคคลหลายๆ กลุ่มมากเท่าที่มีปัจเจกบุคคล และในกลุ่มประชากรเดียวกันนี้ เครือข่ายระดับบุคคลทั้งหมดจะถูกเชื่อมโยงเข้าด้วยกันเกิดเป็นเครือข่ายระดับสังคมชุดหนึ่ง (Klovall. 1985 : 1203-1216)

บาร์นส์ (ยรรยง ศรีเจริญวงศ์. 2533 : 20; อ้างอิงมาจาก Barnes. 1968) ได้เสนอแนวคิดเรื่องเครือข่ายสังคมโดยพิจารณาใน 2 ระดับคือ เครือข่ายรวม (total network) และเครือข่ายย่อย (partial network) โดยที่เครือข่ายรวมเปรียบเหมือนสังคมใหญ่ และเครือข่ายย่อยเปรียบเทียบกับเหมือนระบบย่อยในสังคมใหญ่นั้น ๆ หรือกล่าวอีกอย่างหนึ่ง เครือข่ายย่อยก็คือความสัมพันธ์ส่วนหนึ่งในหลาย ๆ ส่วนของเครือข่ายรวม ซึ่งต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานหลักเกณฑ์เดียวกับเครือข่ายรวม เช่น มีพื้นฐานความสัมพันธ์ทางด้านเครือญาติ วัฒนธรรม เศรษฐกิจ ฯลฯ สอดคล้องกับเครือข่ายรวม แนวคิดของ Barnes ยังได้แบ่งขอบเขตเครือข่ายสังคมตามลักษณะความสัมพันธ์ที่มีต่อบุคคล โดยแบ่งเป็นเครือข่ายตรง (the first order network or direct network) คือการติดต่อโดยตรงของบุคคลที่มีต่อผู้อื่น ได้แก่ ครอบครัว ญาติพี่น้อง เพื่อนบ้าน เพื่อนร่วมงาน ซึ่งบุคคลเหล่านี้จะมีการติดต่อซึ่งกันและกันอย่างสม่ำเสมอ

เสมอ ส่วนขอบเขตเครือข่ายทางสังคมอีกชนิดหนึ่งคือ เครือข่ายอ้อม (the second order network or indirect network) คือการเกี่ยวข้องติดต่อกันของบุคคลกับบุคคลอื่น ๆ โดยทางอ้อม ซึ่งบุคคลผู้เป็นศูนย์กลางจะไม่รู้จักบุคคลอื่น ๆ โดยตรง แต่สามารถติดต่อผ่านสมาชิกที่อยู่ในเครือข่ายสังคมแบบตรงของบุคคลศูนย์กลางเอง เช่น ก. รู้จัก ค. โดยผ่าน ข. ที่ตนรู้จัก ก่อนโดยตรง จะเห็นได้ว่า ตามแนวคิดดังกล่าวจะเห็นว่า สอดคล้องกับความหมายในเรื่องเครือข่ายความสัมพันธ์ระดับบุคคลและเครือข่ายความสัมพันธ์ระดับสังคมที่กล่าวมาแล้วข้างต้น

โบเชแวง (พรพิศิษฐ์ วรวรรณ. 2533 : 22 - 23; อ้างอิงมาจาก Boissevain. 1973) กล่าวถึงเรื่องนี้ไว้ว่า เครือข่ายทางสังคมของบุคคลหนึ่ง ๆ นั้นประกอบด้วย zones สำคัญ ๆ อย่างน้อย 3 zones คือ zone แรกประกอบด้วยบุคคลที่ใกล้ชิดมากที่สุดเรียกว่า intimate network ส่วน zone ที่สองประกอบด้วยบุคคลต่าง ๆ ที่บุคคลผู้เป็นศูนย์กลางของเครือข่าย (ego) รู้จักคุ้นเคยน้อยกว่ากลุ่มแรกและคาดหวังจากบุคคลเหล่านั้นได้น้อยกว่าบุคคลใน zone แรก เรียก effective network และ zone ที่สามได้แก่บุคคลที่ผู้เป็นศูนย์กลางของเครือข่ายไม่รู้จักโดยตรง แต่สามารถติดต่อสัมพันธ์โดยผ่านบุคคลที่ตนมีสายสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดอยู่แล้วซึ่งเรียกว่า extended network

บุคคลมิได้มีความเกี่ยวพันกับสมาชิกในเครือข่ายสังคมอย่างเท่าเทียมกันทั้งหมด แต่ในเครือข่ายสังคมของบุคคลหนึ่ง ๆ จะมีผู้ที่มีสายสัมพันธ์ใกล้ชิดมากและที่มีสายสัมพันธ์ห่างเหิน (Epstein. 1961) จึงเสนอการจัดประเภทของเครือข่ายสังคมของบุคคลหนึ่ง ๆ ตามระดับความเกี่ยวพัน ซึ่งแนวการแบ่งนั้นจะคล้ายคลึงกับ Boissevain โดยแบ่งเป็น effective network คือ สมาชิกในเครือข่ายจะมีความสัมพันธ์ในระดับสูงกับบุคคลผู้เป็นศูนย์กลาง และ extended network คือสมาชิกเกี่ยวพันในระดับธรรมดากับบุคคลผู้เป็นศูนย์กลาง (พรพิศิษฐ์ วรวรรณ. 2533 : 22; อ้างอิงมาจาก Epstein. 1961 : 111)

ฉะนั้น โดยสรุปแล้วแนวคิดของแต่ละท่านที่อ้างถึงนี้ จะสอดคล้องกันที่ว่าสายสัมพันธ์ใน

เครือข่ายสังคมของปัจเจกบุคคลที่มีต่อบุคคลอื่น ๆ ที่เป็นสมาชิกของเครือข่ายนั้น จะอยู่ในระดับต่าง ๆ กันคือ ใกล้ชิดกันมาก ใกล้ชิดกันน้อย หรืออาจจะห่างเหินกัน และจากการพิจารณาในเรื่องคุณลักษณะด้านความเกี่ยวพันนี้ได้นำไปสู่การพิจารณาถึงคุณลักษณะอื่น ๆ ที่สำคัญของสายสัมพันธ์ในเครือข่ายสังคม ซึ่งแสดงถึงลักษณะการเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันระหว่างบุคคล (inter-personal relationship) ได้แก่ เนื้อหาของสายสัมพันธ์ (content) ทิศทางของสายสัมพันธ์ (directedness) และระดับความผูกพันและการะหนัาที่มีต่อกัน (intensity) คุณลักษณะเหล่านี้ได้ถูกนำมาเป็นปัจจัยในการศึกษาปรากฏการณ์ทางสังคมต่าง ๆ

คุณลักษณะสายสัมพันธ์ของเครือข่ายสังคม

เพื่อให้การศึกษาข้อมูลเป็นไปอย่างมีระบบ จึงได้แบ่งการพิจารณาคุณลักษณะสายสัมพันธ์ของเครือข่ายสังคมออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ ทางด้านโครงสร้าง หรือรูปลักษณ์ และการกระทำต่อกัน โดยจะขอนำเสนอแนวคิดของ Mitchell ดังนี้ (พรวิศิษฐ์ วรวรรณ. 2533 : 27 - 28; อ้างอิงมาจาก Mitchell. 1969)

1. ลักษณะทางรูปลักษณ์ (morphological characteristic) ซึ่งพิจารณาถึง
 - 1.1 การโยงถึง (anchorage) อาจกล่าวได้ว่า หมายถึงขอบเขตที่สายสัมพันธ์ของบุคคลหนึ่ง ๆ ไปถึงบุคคลอื่น ๆ ในเครือข่ายสังคมทั้งหมดของเขาเท่าที่ความสามารถของผู้ศึกษาจะระบุได้
 - 1.2 การเข้าถึง (reachability) หมายถึง ลักษณะที่สายสัมพันธ์ระหว่างบุคคลสามารถโยงใยเข้าถึงกัน เช่น เป็นสายสัมพันธ์ที่เข้าถึงกันโดยตรง (directed link) หรือต้องโยงใยผ่านบุคคลอื่นหลายลำดับขั้น (number of steps)
 - 1.3 ความหนาแน่น (density) หมายถึงลักษณะที่สมาชิกในเครือข่ายสังคมมีสายสัมพันธ์ที่เข้าถึงกันเองโดยทั่วถึงกันหรือไม่ หากสามารถเข้าถึงกันโดยทั่วถึงเป็นส่วนใหญ่ จึงจัดว่ามีระดับความหนาแน่นสูง

1.4 ขอบข่ายของแนวร่วม (range) หมายถึงจำนวนสมาชิกในเครือข่ายสังคม

2. ลักษณะทางการกระทำต่อกัน (interactional characteristics) ได้แก่

2.1 เนื้อหาหรือเหตุของสายสัมพันธ์ (content) หมายถึง จุดประสงค์ หรือสาเหตุที่ทำให้บุคคลต้องมีการติดต่อสัมพันธ์กัน เช่น พันธะผูกพันในความเป็นเครือญาติ ความเป็นเพื่อนร่วมงาน ฯลฯ

2.2 ทิศทางของอิทธิพลที่มีต่อกันในสายสัมพันธ์ (directedness) หมายถึง ลักษณะการถ่ายทอดข่าวสาร ความคิด การบังคับบัญชา ฯลฯ ระหว่างบุคคลซึ่งอาจมีทั้งการถ่ายทอดอย่างเท่าเทียมกันทั้ง 2 ฝ่าย (symmetric) หรืออาจเป็นการถ่ายทอดที่ไม่เท่าเทียมกัน (asymmetric)

2.3 ระยะเวลาของสายสัมพันธ์ (duration) ซึ่งมีทั้งแบบชั่วคราวหรือเฉพาะกรณี (specific purpose) และแบบที่มีสายสัมพันธ์คงที่กว่า เช่น เครือญาติ

2.4 ความเข้มข้นของสายสัมพันธ์ (intensity) หมายถึง ระดับความผูกพันและยึดเหนี่ยวภาระหน้าที่ซึ่งมีต่อกัน

2.5 ความถี่ของการติดต่อกัน (frequency of contact) การตอบสนองความต้องการด้านต่าง ๆ (McElveen. 1978 : 321) หากบุคคลในกลุ่มสังคมมีการพบปะพูดคุยกันมาก ก็ย่อมทำให้การสนับสนุนทางสังคมมีมากขึ้น

จากที่กล่าวมาแล้วนี้ทั้งลักษณะทางโครงสร้างและลักษณะของความสัมพันธ์ของเครือข่ายทางสังคมจะมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันอย่างซับซ้อน และส่งผลเสริมซึ่งกันและกัน เช่น ชนิดของความสัมพันธ์และระยะเวลาที่รู้จักกัน หากบุคคลมีความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นและรู้จักกันในระยะเวลาที่ยาวนานก็จะทำให้ได้รับการสนับสนุนทางสังคมมากขึ้น หรือระยะเวลาที่รู้จักกันและความถี่ในการติดต่อกันจะส่งผลถึงความมั่นคงของกลุ่มสังคม เมื่อมีความมั่นคงในกลุ่มสังคมมากก็จะทำให้การสนับสนุนทางสังคมมากขึ้นตามไปด้วย

บทบาทของเครือข่ายสังคมที่มีต่อบุคคล

บุคคลมีความต้องการเฉพาะของตนแตกต่างกัน ได้แก่ ความต้องการความรัก ความสนิทสนม ความอบอุ่น การพึ่งพิงกันและการช่วยเหลือกันในการทำงาน เป็นต้น คนส่วนใหญ่มักจะมีความรู้สึกที่ดี และปรับตัวได้ดีตราบเท่าที่ยังดำรงรักษาและพัฒนาความสัมพันธ์กับคนอื่น ๆ ความสัมพันธ์ดังกล่าวจะสร้างรูปแบบหรือระบบความช่วยเหลือสนับสนุนทางสังคม (social support system) ขึ้นมา (Caplan. 1974 : 28)

ในความสัมพันธ์แต่ละรูปแบบ เช่น ความสัมพันธ์แบบเพื่อน บุคคลที่เป็นศูนย์กลางของเครือข่ายสังคมนั้นจะได้รับการปฏิบัติตามในฐานะเป็นบุคคลพิเศษ (unique individual) ในการได้รับความช่วยเหลือ ฉะนั้นเครือข่ายสังคมของปัจเจกบุคคลนั้นจะมีส่วนเกี่ยวข้องกับความสำเร็จในอาชีพการงานและการได้มาซึ่งทรัพยากรอื่น ๆ (Maguire. 1983 : 67) และความสำเร็จในอาชีพของคนจำนวนมากก็ขึ้นอยู่กับความสามารถที่จะสร้างเครือข่ายสังคม เพื่อการเริ่มต้นเข้าสู่อาชีพ การเข้าสู่อาชีพใดอาชีพหนึ่ง สิ่งสำคัญประการหนึ่งคือ การมีเครือข่ายสังคม หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือการมีความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ๆ โดยผู้ที่เป็นศูนย์กลางของเครือข่ายสังคมนั้นจะอาศัยการมีความสัมพันธ์เพื่อได้รับการตอบสนองทรัพยากรที่มีประโยชน์ และบริการที่หลากหลาย อาจเริ่มด้วยสิ่งเล็ก ๆ น้อย ๆ ไม่เป็นทางการไปจนถึงเรื่องสำคัญ ๆ ที่เป็นทางการ

ปัจจัยที่จะกำหนดการนำมาซึ่งทรัพยากร และบริการจากสมาชิกในเครือข่ายนั้นมีหลายประการ ได้แก่ ระยะเวลาของการมีความสัมพันธ์กัน (longevity of relationship) ความซับซ้อนของสายใย (multiplexity of ties) ที่มาของความสัมพันธ์ (origin) เช่น เป็นญาติ เป็นเพื่อน การอยู่ห่างไกลหรือใกล้กัน ความถี่ของการติดต่อที่มีมาก่อน ซึ่งนำมาสู่กระบวนการของเครือข่าย (Maguire. 1983 : 70; citing Fischer et al. 1977; Campbell et al. 1976; Craven and Wellman. 1973; Gurin et al.

1960; Kulka et al. 1979)

การมีเครือข่ายสังคมของบุคคล เพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพยากรนั้นขึ้นอยู่กับใครเป็นผู้ดำเนินการทำให้เกิดเครือข่ายนั้น และมีวัตถุประสงค์เช่นไร โดยทั่วไปแล้วการแนะนำช่วยเหลือทางจิตใจ และการช่วยเหลือเป็นส่วนตัวเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นในหมู่ญาติ และในกลุ่มเพื่อนสนิทที่มีความสัมพันธ์ที่ยืนนาน สำหรับทรัพยากรซึ่งเป็นวัตถุหรือเป็นเทคนิคหรือเป็นบริการ จะได้มาก็ด้วยความสัมพันธ์ที่หลากหลาย และมีความใกล้ชิดสนิทสนมน้อยกว่า ซึ่งเป็นแบบ second-order networks นั้นคือสมาชิกในเครือข่ายรู้จักกันหมด แต่รู้จักกันครั้งแรกโดยผ่านอีกคนหนึ่ง หรือผ่านกลุ่มความสัมพันธ์อื่น ๆ โดยมีการติดต่อกันเป็นลำดับ ดังเช่นกรณีผู้หนึ่งต้องการทำแท้ง จะปรึกษากับเพื่อนสนิทตอนวัยเด็ก ซึ่งเขาก็จะได้รับการช่วยเหลือทางอารมณ์ และนำไปปรึกษาเพื่อนที่เคยมีประสบการณ์ทำแท้งมาก่อน ซึ่งจะพยายามหาบุคคลที่จะเป็นประโยชน์ในการนำไปสู่การทำแท้งให้ได้ จากตัวอย่างนี้จะเห็นว่า กระบวนการของเครือข่ายสังคมของบุคคลนั้นปกติแล้วจะรวมเอาความเชื่อมโยงของความสัมพันธ์ที่เป็นลำดับกันมา (series of connections) ไว้ด้วยกัน โดยเริ่มจากการพูดคุยปรึกษากับเพื่อนสนิทที่จะไปคุยต่อกับคนอื่นซึ่งเคยทำแท้งมาก่อน และก็จะชักนำไปสู่คนที่จะเป็นผู้ทำแท้งให้ (Lee, 1969) ฉะนั้นลักษณะความสัมพันธ์ของเครือข่ายสังคมแบบ second order network นั้นจะประกอบด้วยทรัพยากรบุคคล โดยที่ปัจเจกบุคคลที่เป็นศูนย์กลางของเครือข่ายนั้น จะรู้จักกับทรัพยากรบุคคลนั้น ๆ ได้ก็โดยผ่านการแนะนำจากคนอื่นส่วน primary network นั้นปัจเจกบุคคลที่เป็นศูนย์กลางของเครือข่ายรู้จักกับบุคคลในเครือข่ายนั้นโดยตรง ดังได้กล่าวมาแล้วข้างต้น

รูปแบบของเครือข่ายสังคมมีความสัมพันธ์กับความต้องการของปัจเจกบุคคล กล่าวคือ สังคมที่เล็ก มีการติดต่อสัมพันธ์กันบ่อย (dense) และมีความผูกพันสูง (strong ties) จะให้การช่วยเหลือสนับสนุนกันอย่างมาก และเครือข่ายสังคมนี้จะช่วยดำรงไว้ซึ่งตนเองทางสังคม (Walker and others. 1977 : 36)

อีกประการหนึ่ง เครือข่ายสังคมแบบที่มีการติดต่อกันบ่อย สมาชิกจะให้ความสนใจกับ ปัญหาของสมาชิกเอง และต่างพยายามที่จะหาทางที่ดีที่สุดเพื่อช่วยเหลือทางด้านอารมณ์ จิตใจ โดยที่สมาชิกจะมีการติดต่อกันเป็นประจำ ฉะนั้นการใกล้ชิดทางกายภาพ (physical proximity) จึงเป็นสิ่งที่จำเป็นที่จะทำให้เกิดการช่วยเหลือทางสังคม อารมณ์ และจิตใจ (จงจิตต์ โสภณดกนาคณ์, 2538, น. 61)

นอกจากนั้นเครือข่ายสังคมแบบที่มีการติดต่อกันบ่อยนี้ จะตอบสนองทรัพยากรและความต้องการได้กว้างขวาง เพราะระดับความสัมพันธ์ที่หนาแน่นจะมีส่วนส่งเสริมการติดต่อกันระหว่างสมาชิกภายในเครือข่ายนั้น แต่สำหรับเครือข่ายสังคมที่ขยายกว้าง และความสัมพันธ์เป็นแบบกระจายมากเท่าไร (larger and dispersed) ก็สามารถตอบสนองทรัพยากรและความต้องการได้หลากหลายมากขึ้น

จากที่กล่าวมาแล้ว จะเห็นได้ว่าบทบาทของเครือข่ายสังคมมีสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนินชีวิตในสังคมของแต่ละบุคคล ความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นไม่ว่าจะมีในฐานะเพื่อน ในฐานะญาติ หรือในฐานะสมาชิกของครอบครัวเดียวกันก็ตาม ความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นนั้นสามารถตอบสนองความต้องการในด้านต่าง ๆ ของสมาชิกได้ เป็นต้นว่าในเรื่องของการเข้าสู่อาชีพของบุคคลก็จะอาศัยการมีเครือข่ายสังคมช่วยชักนำ โดยจะได้รับการแนะนำ การสนับสนุน การช่วยเหลือจากสมาชิกภายในเครือข่ายนั้น เช่น จากเพื่อนในกลุ่ม จากญาติพี่น้อง เป็นต้น อีกประการหนึ่งเครือข่ายสังคมยังเป็นแหล่งข้อมูลข่าวสารที่สมาชิกต้องการ (Walker, 1977 : 81) เมื่อสมาชิกต้องการข่าวสารพิเศษใด ๆ เครือข่ายสังคมก็จะถูกนำมาใช้ตอบสนอง เช่น ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับแหล่งงาน เกี่ยวกับแหล่งที่จะให้ความช่วยเหลือหรือแก้ปัญหา

ฉะนั้นจากแนวคิดของเครือข่ายสังคมดังได้กล่าวแล้ว ผู้วิจัยคิดว่าน่าจะได้มีส่วนช่วยอธิบายแบบแผนของความสัมพันธ์ของบุคคลที่อยู่ในกลุ่มการคบหาสมาคม ซึ่งนำไปสู่การกระทำเบี่ยงเบนอันที่สุด นอกจากนี้เนื่องจากการวิจัยเรื่องนี้เป็นการศึกษาถึงกระบวนการซึ่งเป็นปรากฏการณ์ที่มีลักษณะพลวัตร (dynamics) ฉะนั้นการนำแนวคิดเรื่องเครือข่ายสังคมซึ่งมีลักษณะ

เป็นภาพนิ่ง (statics) มาร่วมอธิบายในส่วนของการคบหาสมาคม ซึ่งมีลักษณะเป็นกระบวนการก็จะช่วยให้ปรากฏการณ์ที่เป็นขั้นตอนของกระบวนการนั้นคมชัดยิ่งขึ้น โดยผู้วิจัยจะยึดแนวคิดเครือข่ายสังคมของมิทเชลล์ (Mitchell, 1969) มาเป็นแนวในการสร้างกรอบความคิดของการวิจัย ซึ่งจะทำให้ความสนใจทั้งในส่วนของการสร้างของสายสัมพันธ์และในส่วนของคุณลักษณะความสัมพันธ์

ในส่วนของการสร้างสายสัมพันธ์จะเกี่ยวข้องกับขนาดของเครือข่าย สังคมที่ปรากฏภายใต้กลุ่มการคบหาสมาคม ความเข้มของความสัมพันธ์ และปริมาณของสายสัมพันธ์ ส่วนลักษณะความสัมพันธ์จะเกี่ยวกับเนื้อหาหรือเป้าหมายของการติดต่อกัน ทิศทางของความสัมพันธ์ ความยืนยาวของสายสัมพันธ์ ความเข้มข้นของสายสัมพันธ์ และความถี่ของการติดต่อสัมพันธ์

กรอบความคิดในการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้ คือ การศึกษากระบวนการที่สตรีซึ่งมีการศึกษาในระดับหนึ่ง ได้แก่ ในระดับมัธยมศึกษาขึ้นไป สมัครใจเข้าสู่อาชีพขายบริการทางเพศแบบแอบแฝง ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้กรอบทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมในการอธิบายถึงกระบวนการที่เกิดขึ้น รวมทั้งใช้แนวคิดเรื่องเครือข่ายสังคมมาร่วมอธิบายในส่วนของการคบหาสมาคมที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นแนวคิดสำคัญในทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม

โดยทั่วไปเมื่อกล่าวถึงสาเหตุหรือเงื่อนไขที่ทำให้ผู้หญิงมีอาชีพขายบริการทางเพศ มักจะมุ่งความสนใจไปที่สาเหตุของความยากจน อย่างไรก็ตามจากการศึกษาที่ผ่านมาพบว่ามีสาเหตุอื่นนอกเหนือจากความยากจน นั่นคือการสบโอกาสที่จะทำงานเช่นนี้ โดยมีผู้เสนอให้ให้เห็นด้วย โดยเฉพาะในหมู่วัยรุ่นอย่างเช่นผู้หญิงที่เข้าสู่อาชีพนี้ จะได้รับอิทธิพลจากการคบเพื่อนและการเลียนแบบพฤติกรรมจะมีสูงมาก ดังนั้นจะเห็นจากผลงานวิจัยที่มีมาแสดงให้เห็นว่าก่อนที่ผู้หญิงจะเข้าสู่อาชีพนี้จะมีการชักชวนกันโดยตรง หรือผ่านบุคคลใดบุคคลหนึ่ง อาจเป็นเพื่อน ญาติพี่น้อง

หรือคนที่ทำงานในวงการนี้อยู่แล้ว (Bryan. 1965 : 285)

จากกรอบทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม ซึ่งในเบื้องต้นให้ความสำคัญกับการคบหาสมาคมกับบุคคลที่แตกต่างกัน อันจะนำไปสู่การเข้าสู่อาชีพขายบริการทางเพศในที่สุด การคบหาสมาคมที่แตกต่างกันนี้เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นก่อน โดยที่ก่อนเข้าสู่อาชีพขายบริการทางเพศ ผู้หญิงเหล่านี้จะมีความสัมพันธ์กับกลุ่มบุคคล หรือกลุ่มบรรณภูมิที่แสดงออกถึงแบบแผนความประพฤติทั้งในทางที่ดีและไม่ดีคละกักันไป ลักษณะความประพฤติจะเป็นแบบใดจึงขึ้นอยู่กับอิทธิพลของเพื่อนและกลุ่มว่าจะชักจูงให้มีพฤติกรรมเปี่ยงเบนไปในรูปแบบใด (เสริน บุญะพิทานนท์. 2523 : 42) ฉะนั้น จากการคบหาสมาคมที่แตกต่างกันของกลุ่มสตรีเหล่านี้ จะมีการชักจูงให้ประพฤติไปในทางที่ไม่ดีมากกว่า นอกจากนั้น เกิดการทำตามหรือเลียนแบบอย่างกัน (ซึ่งการเลียนแบบนั้นนอกจากจะทำตามแบบอย่างจากกลุ่มเพื่อน หรือบุคคลที่มีความสำคัญแล้วยังอาจจะเกิดจากสื่อต่าง ๆ ในสังคมรวมทั้งความรู้สึกที่จะต้องทำตามคนอื่นอาจโดยรู้ตัวหรือไม่ก็ตาม) นำไปสู่การให้ความหมายต่อการกระทำเช่นนั้นไปในทางบวกก็คือ การเห็นดีไปด้วย และการให้ความหมายเป็นกลางคือ เห็นว่าไม่ใช่เป็นสิ่งที่ไม่ดี หรือเทคนิคการทำความผิดให้เป็นกลาง (technique of neutralization) รวมทั้งการมีสิ่งจูงใจจากความคาดหวังที่จะได้รางวัล เช่นการมีรายได้สูงกว่าการประกอบอาชีพอื่นที่ความรู้ในระดับเดียวกันนั้นจะทำได้

อย่างไรก็ตามการคบหาสมาคมกับเพื่อน หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับอาชีพนี้ยังไม่เพียงพอที่จะทำให้ผู้หญิงตัดสินใจเข้าสู่อาชีพบริการทางเพศ ^{นอกจากนี้} แต่มีปัจจัยอื่นประกอบเป็นเงื่อนไขด้วย คือ การไม่ได้รับอะไรจากการประพฤติตามบรรทัดฐาน (การมีอาชีพสุจริตอื่นที่มีรายได้น้อย) แต่ในทางตรงกันข้ามมีการประพฤติเปี่ยงเบน (การขายบริการทางเพศ) จะได้อะไรบางอย่างที่ตนคิดว่าเป็นรางวัล เช่น การยอมรับจากคนอื่นที่มีความหมายบางคน การมีความเป็นอยู่อย่างสะดวกสบายด้วยเงินที่หาได้ง่ายในอาชีพ เป็นต้น นอกจากนี้จากการได้ติดต่อกับคนที่ประกอบอาชีพ หรือเกี่ยวข้องกับอาชีพนี้ทำให้เกิดการยอมรับ กลุ่มหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องจึงมีความสำคัญที่ทำให้บุคคลเรียนรู้ถึงผลประโยชน์จากการประกอบอาชีพ หรือตระหนักถึงรางวัลที่ได้รับอย่างพอใจรางวัล

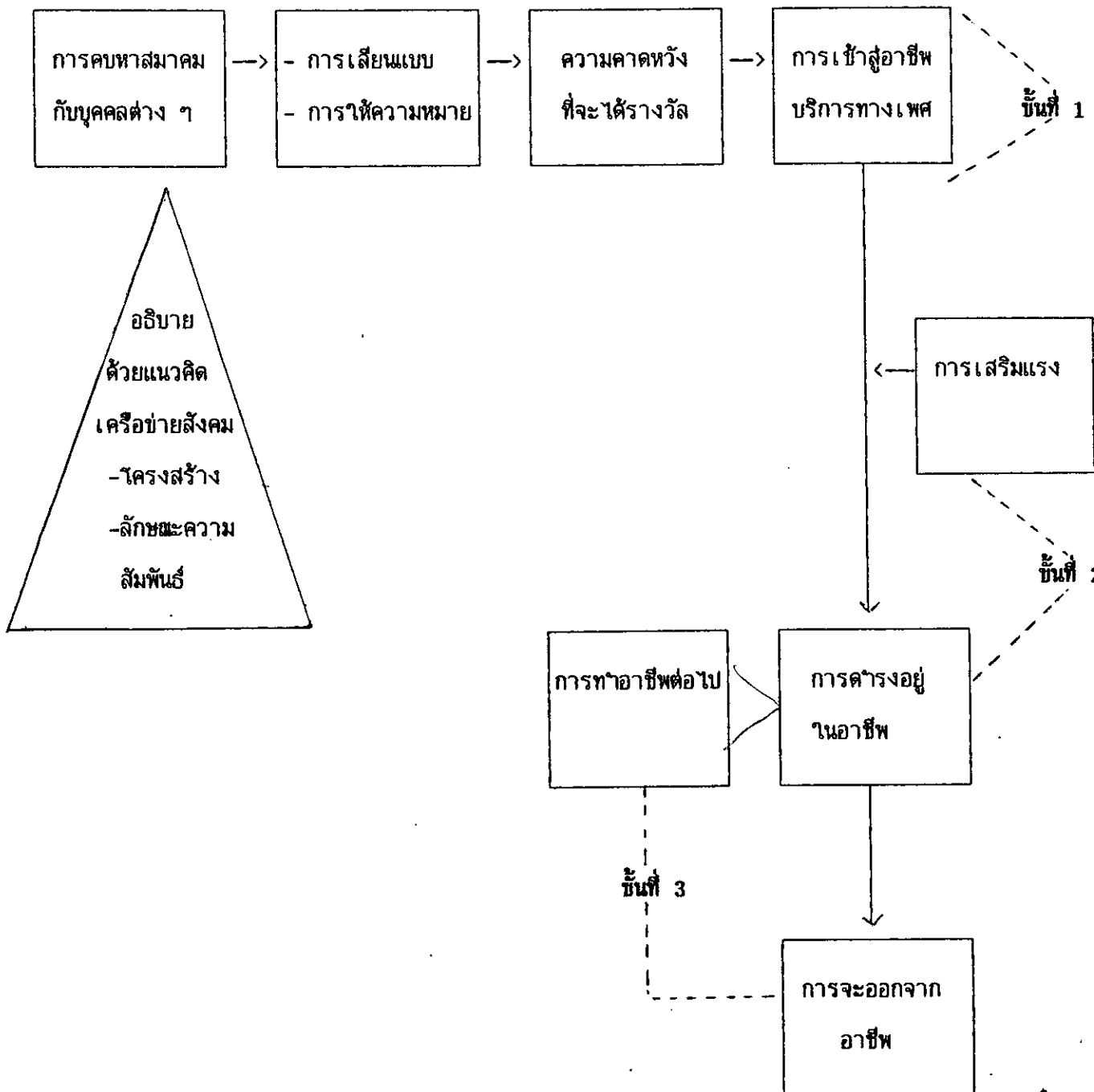
หรือผลประโยชน์ที่ได้รับนั้นก็คือ สิ่งจูงใจสำคัญเมื่อเทียบกับอาชีพอื่น

เงื่อนไขอีกประการหนึ่งที่ทำให้การคบหาสมาคมที่แตกต่างกันนำไปสู่พฤติกรรมเบี่ยงเบนหรือไม่นั้นคือครอบครัว ซึ่งมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้และการควบคุมพฤติกรรมของสมาชิกทั้งโดยตรงและโดยอ้อม (นิรมล เปี้ยนจรรุญ. 2530 : 16; อ้างอิงมาจาก Amoateng and Bahr. 1985 : 120) ในการศึกษาพฤติกรรมเบี่ยงเบน เชื่อกันว่าความบกพร่องบางอย่างที่เกิดขึ้นจากครอบครัวเป็นสาเหตุหนึ่งที่สำคัญที่สุดของพฤติกรรมเบี่ยงเบน เมื่อบุคคลไม่ได้รับความสุขจากบ้าน และเกิดความคับข้องใจ จะเห็นห่างจากครอบครัวและออกไปหาสิ่งทดแทนนอกบ้าน (น. 64) และบุคคลที่ประสบปัญหาครอบครัวจะประพฤติเบี่ยงเบนหรือไม่จะขึ้นอยู่กับชนิดของความสัมพันธ์ของกลุ่มที่พวกเขามีส่วนร่วมด้วยภายนอกบ้าน ซึ่งถ้าเด็กไปคบหาสมาคมกับกลุ่มเพื่อนที่มีความประพฤติไม่ดี โอกาสที่จะประพฤติเบี่ยงเบนจึงมีมาก ถ้าเพื่อนหรือกลุ่มนั้นเป็น "บุคคลสำคัญ" (significant others) ที่จะได้รับการเอาแบบอย่าง (Sutherland and Cressey. 1978 : 219) จากการศึกษาถึงสาเหตุที่สนับสนุนให้หญิงขายบริการทางเพศที่ผ่านมา พบว่าสาเหตุทางด้านครอบครัว ได้แก่ การขาดความรักความอบอุ่น เป็นภาวะที่ทำให้ผู้หญิงเหล่านี้ให้ความไว้วางใจและพึ่งพิงเพื่อน เพื่อนจะเป็นผู้มีอิทธิพลในลักษณะของ "บุคคลสำคัญ" (Schaffer and DeBlassie. 1984) (น. 64)

การคบหาสมาคมที่แตกต่างกัน จึงเป็นการเริ่มต้นของกระบวนการขายบริการทางเพศ และโดยมโนทัศน์ของการคบหาสมาคมที่แตกต่างกันนั้น อาจกล่าวได้ว่าการคบหาสมาคมเองก็มีลักษณะเป็นกระบวนการโดยถือว่าเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นก่อนขั้นตอนอื่น ๆ ดังนั้นเพื่อการศึกษาแบบแผนของการคบหาสมาคมมีความชัดเจนยิ่งขึ้น งานวิจัยนี้จะใช้แนวความคิดในเรื่องเครือข่ายสังคม ซึ่งเป็นแนวคิดที่เน้นการอธิบายโครงสร้างและลักษณะของความสัมพันธ์มากกว่าจะมุ่งศึกษาในเรื่องกระบวนการ เหมือนแนวคิดในเรื่องการเรียนรู้ทางสังคมการศึกษาเครือข่ายสังคมจะเริ่มจากการพิจารณาว่าการที่สตรีคนใดคนหนึ่งก้าวเข้าสู่อาชีพนี้ มีลักษณะของเครือข่ายสังคมเป็นเช่นไร ซึ่งจะสอดคล้องกับแนวคิดของการคบหาสมาคมที่แตกต่างกันตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม

ฉะนั้น โดยสรุปกรอบความคิดของการวิจัยเริ่มต้นจากการคบหาสมาคมกับบุคคลที่เกี่ยวข้องอันได้แก่ เพื่อนหรือบุคคลที่ชักนำเข้าสู่อาชีพ มีการเรียนรู้พฤติกรรมโดยผ่านการเลียนแบบ ภายใต้อาชีพของการคบหาสมาคมนั้นจะมีการให้ความหมายของสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยจะเป็นไปในทางบวก หรือในทางเป็นกลาง นำไปสู่การคาดหวังรางวัลที่จะได้ซึ่งเป็นแรงจูงใจให้ตัดสินใจขายบริการทางเพศ ดังนั้นการคบหาสมาคมหรือกล่าวได้ว่าการมีเครือข่ายสังคมกับเพื่อนผู้ที่เกี่ยวข้องในอาชีพก็ดี การเลียนแบบก็ดี การให้ความหมายต่อสิ่งต่าง ๆ ก็ดี และการเสริมแรงที่เกิดจากความคาดหวังที่จะได้รับรางวัล ล้วนมีความสำคัญต่อกระบวนการเข้าสู่อาชีพขายบริการทางเพศ แบบแอบแฝงของกลุ่มสตรีเหล่านี้ หลังจากนั้นก็จะได้รับการเสริมแรงทางสังคมและไม่ใช้สังคมพร้อม ๆ กัน และนำไปสู่การกระทำต่อไป

หากจะพิจารณารับตอนของกระบวนการเข้าสู่อาชีพนี้ให้ชัดเจน อาจแบ่งออกได้เป็น 3 ขั้นตอนคือ ขั้นที่หนึ่ง การเข้าสู่อาชีพการบริการทางเพศ โดยจะเริ่มต้นด้วยการรู้จักกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง เกิดการเรียนรู้ มีการเลียนแบบ การให้ความหมาย ขั้นที่สอง คือ การดำรงอยู่ในอาชีพ โดยได้รับการเสริมแรงหลังจากเข้าสู่อาชีพแล้ว และขั้นที่สามคือ การจะทำอาชีพนี้ต่อไปหรือไม่ ซึ่งในระหว่างขั้นที่สองและขั้นที่สามนั้นการเสริมแรงจะยังคงมีบทบาทอยู่ โดยขั้นตอนทั้งหมดอาจเสนอในกรอบความคิดได้ดังนี้

ภาพประกอบ 3 ขั้นตอนของกระบวนการเข้าสู่อาชีพขายบริการทางเพศ

ขั้นการเข้าสู่อาชีพ

ขั้นตอนนี้จะเกี่ยวข้องกับบุคคลที่มีส่วนชักนำให้ผู้หญิงเหล่านี้เข้าสู่อาชีพขายบริการทางเพศ ซึ่งอาจได้แก่ พ่อแม่ ญาติพี่น้อง เพื่อนสนิท เพื่อนบ้าน คนรัก หรืออาจเป็นเอเยนต์เองก็ได้ ในขั้นนี้ผู้วิจัยจะพิจารณาถึงเครือข่ายสังคมที่เชื่อมโยงกันจนในที่สุดนำผู้หญิงก้าวเข้าสู่อาชีพ ซึ่งจะช่วยอธิบายว่าการคบหาสมาคมที่แตกต่างกันนั้น การที่บุคคลมีการคบหากับบุคคลประเภทใด หรือบุคคลใดบ้างที่อยู่ภายในเครือข่ายสังคมของสตรีเหล่านี้ ฉะนั้นขั้นตอนนี้สิ่งที่น่าสนใจก็คือโครงสร้างและลักษณะสายสัมพันธ์ของเครือข่ายสังคมโดยพิจารณาประเด็นสำคัญ 2 ประการคือ โครงสร้างของสายสัมพันธ์ และลักษณะการมีความสัมพันธ์ต่อกันระหว่างสมาชิก

ในส่วนโครงสร้างของสายสัมพันธ์จะพิจารณาครอบคลุมเรื่องต่อไปนี้

1. สตรีเหล่านี้สร้างความสัมพันธ์กับใครบ้าง เป็นการแสดงถึงการเกาะเกี่ยว หรือการโยงถึงของสายสัมพันธ์ (anchorage) ซึ่งจะบ่งบอกถึงขนาดของเครือข่ายสังคมได้
2. สายสัมพันธ์ที่สตรีเหล่านี้มีต่อบุคคลที่มีส่วนชักนำเข้าสู่อาชีพนั้น เป็นแบบโดยตรงหรือต้องผ่านบุคคลอื่นใดอีกก็คนจึงจะถึงตัว จะเป็นการติดต่อกันโดยตรงกับบุคคลในเครือข่ายซึ่งเป็นแบบเครือข่ายตรง (direct network) โดยมักจะมีการติดต่อกันและกันอย่างสม่ำเสมอ หรือจะเป็นแบบเครือข่ายอ้อม (indirect network) โดยต้องติดต่อผ่านสมาชิกในเครือข่ายตรงก่อน กล่าวโดยสรุปก็คือ จะพิจารณาในเรื่องระดับการเข้าถึงบุคคลนั้นโดยตรงหรือไม่ (reachability)
3. ความเข้มของความสัมพันธ์มีมากน้อยเพียงใด (density) จึงมีอิทธิพลให้สตรีก้าวเข้าสู่อาชีพบริการนี้ ถ้ามีมากก็จะใกล้ชิดมากจนกลายเป็นคนสนิท (close-knit) หากติดต่อกันผิวเผินความสัมพันธ์ก็จะไม่ใกล้ชิด (loose-knit)
4. ขอบเขตหรือปริมาณของสายสัมพันธ์ (range) โดยบางคนจะสร้างความสัมพันธ์กับคนมากมาย ส่วนบางคนก็มีการติดต่อกับคนไม่มาก ซึ่งน่าจะพิจารณาว่าสตรีที่เข้าสู่อาชีพนี้จะมีปริมาณของสายสัมพันธ์กับคนเฉพาะกลุ่มหรือว่าหลากหลาย

ในส่วนของคุณลักษณะความสัมพันธ์ต่อกันระหว่างสมาชิกในเครือข่ายของสตรีเหล่านี้ จะพิจารณาเรื่องเกี่ยวข้องต่อไปนี้

1. เนื้อหาหรือเป้าหมายของการติดต่อสัมพันธ์กัน (content) เป็นเช่นไร เช่น ติดต่อกันเพราะเป็นญาติ เพราะเป็นคนรู้จัก เพราะงานอาชีพ เป็นต้น
2. ทิศทางของสายสัมพันธ์ระหว่างสตรีที่ก้าวเข้าสู่อาชีพ กับบุคคลในเครือข่ายนั้นเป็นเช่นไร โดยลักษณะการถ่ายทอดข่าวสาร ความคิดระหว่างบุคคลนั้นเป็นแบบเท่าเทียมกันหรือไม่อย่างไร
3. ความยืนยาวของสายสัมพันธ์ (durability) ซึ่งจะอธิบายว่า การติดต่อสัมพันธ์ภายในเครือข่ายนั้นมีระยะเวลาสั้นแบบชั่วคราว เมื่อบรรลุวัตถุประสงค์แล้วเลิกติดต่อกัน หรือจะยืนยาวเพราะมีข้อผูกพันและหน้าที่ทางสังคม เช่น สายสัมพันธ์แบบเครือญาติ เป็นต้น
4. ความเข้มข้นของสายสัมพันธ์ (intensity) หรือระดับความผูกพันและยึดเหนี่ยวระหว่างผู้หญิงที่ทำงานขายบริการทางเพศกับบุคคลในเครือข่ายสังคม มีมากน้อยเพียงใดที่ทำให้ยอมรับอาชีพนี้ และให้ความสำคัญต่อความหมายของการทำพฤติกรรมเบี่ยงเบนเหนือกว่าพฤติกรรมอื่น ๆ
5. ความถี่หรือจำนวนครั้งของการติดต่อ (frequency) กับสมาชิกของเครือข่ายที่มีส่วนชักนำให้เข้าสู่อาชีพนี้

ภายใต้เครือข่ายสังคมของการคบหาสมาคมแตกต่างกัน ผู้หญิงที่เข้าสู่อาชีพขายบริการทางเพศจะมีการเรียนรู้หรือการเลียนแบบ มีการให้ความหมายต่อพฤติกรรมการขายบริการทางเพศไปในทางบวก และในเชิงเป็นกลาง ซึ่งเห็นว่ามีข้อเสียหลาย เพื่อเป็นข้ออ้างหรือเหตุผลอย่างเพียงพอที่จะยอมรับพฤติกรรมเช่นนั้น โดยผ่านการเสริมแรงและการสนับสนุนทั้งโดยตรงและโดยอ้อมจากสมาชิกในเครือข่าย จากชุมชน และจากสังคมที่เป็นบริบทของเครือข่ายนั้น

ตามแนวคิดของทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม เชื่อว่าพฤติกรรมเบี่ยงเบนในเรื่องต่าง ๆ รวมถึงการเบี่ยงเบนทางเพศนั้นเกิดจากการเรียนรู้เช่นเดียวกับพฤติกรรมที่กระทำตามบรรทัดฐาน

ของสังคม และโดยทั่วไปพฤติกรรมของบุคคลเกิดจากการมีปฏิสัมพันธ์ (interaction) บุคคลอื่นซึ่งในที่นี้ก็คือผู้ที่อยู่ในแวดวงของการคบหาสมาคมหรือเครือข่ายสังคมนั้น ซึ่งจะมีความสนิทสนมใกล้ชิดแตกต่างกันโดยขึ้นอยู่กับโครงสร้างของสายสัมพันธ์และลักษณะการมีความสัมพันธ์

ฉะนั้นในความหมายของการคบหาสมาคมที่แตกต่างกันก็ คือ การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (social interaction) ระหว่างผู้หนึ่งที่กำลังก้าวเข้าสู่อาชีพ และสมาชิกคนอื่นในเครือข่ายสังคม ซึ่งได้แก่ เพื่อน เพื่อนบ้าน ญาติพี่น้อง พ่อแม่ คนรัก รวมทั้งผู้ที่ เป็นเอเยนต์จัดหาผู้หนึ่งให้สถานบริการ เป็นต้น ผู้วิจัยจะพิจารณาว่าการรับรู้ หรือความรู้สึกของผู้หนึ่งต่อบุคคลต่าง ๆ และบรรทัดฐานที่นำไปสู่การมีอาชีพนี้เป็นเช่นไร และอะไรคือบรรทัดฐานที่เด่นชัด ซึ่งนำไปสู่การขายบริการทางเพศ รวมทั้งจะพิจารณาว่าใครที่สนิทมากที่สุด ใครที่คบหามากที่สุด ใครที่รู้จักนานที่สุด ซึ่งในประเด็นนี้จะได้จากการวิเคราะห์เครือข่ายสังคมดังกล่าวแล้วในเบื้องต้น

นอกจากการที่ได้คบหาสมาคมกับบุคคลต่างๆ ที่ผู้หนึ่งที่กำลังก้าวเข้าสู่อาชีพนี้จะได้เรียนรู้ในเรื่อง บรรทัดฐาน ทักษะ และลักษณะเฉพาะ โดยแสดงออกทางคำพูด การตอบสนอง สภาพที่เป็นอยู่ และพฤติกรรมของบุคคลเหล่านั้น ยังมีการเลียนแบบจากตัวแบบ ความหมายของการเลียนแบบ ก็คือการทำตามแบบหรือต้องการเป็นเหมือนบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ซึ่งตนชื่นชมและถือว่า เป็นตัวแบบ (models) ของผู้หนึ่งเหล่านี้ ซึ่งการเลียนแบบคนอื่นนี้เป็นวิธีการหนึ่งของการเรียนรู้ทางสังคม (Sutherland and Cressey. 1970 : 77) ซึ่งมีความสำคัญต่อการที่จะยอมรับพฤติกรรม การขายบริการทางเพศ เพราะอิทธิพลของพฤติกรรมของบุคคลที่เป็นตัวแบบจะมีบทบาทโดยตรงต่อพฤติกรรม ฉะนั้นในงานวิจัยนี้จะพิจารณาว่าใครบ้างคือตัวแบบที่ได้รับความชื่นชมจากผู้หนึ่งที่ อยู่ในอาชีพนี้

เมื่อเกิดการเลียนแบบ และการได้รับการเรียนรู้จากสมาชิกของกลุ่มที่ผู้หนึ่งมีความใกล้ชิด ซึ่งเอื้อให้เกิดพฤติกรรมขายบริการทางเพศ การให้ความหมาย ก็จะได้รับการเรียนรู้ โดยผ่านการเลียนแบบและการคบหาสมาคม การให้ความหมายมีความสำคัญอย่างมาก เพราะ

หลังจากการเริ่มต้นกระทำพฤติกรรมขายบริการทางเพศ การเลียนแบบจะมีความสำคัญน้อยลง ขณะที่ผลจากการให้ความหมายต่อการกระทำนั้นเริ่มมีน้ำหนักและยังคงอยู่ต่อไป (เนื่องจากมีประสบการณ์จากการกระทำของตนอยู่แล้ว)

การให้ความหมาย หมายถึงการกำหนดว่าการกระทำนั้น ๆ ถูกหรือผิด ผู้หญิงที่ก้าวเข้าสู่อาชีพนี้เมื่อมีการติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลที่อยู่ในแวดวงของการคบหาสมาคม ก็จะมีการให้ความหมายไปในทางเห็นชอบต่อการกระทำของบุคคลที่เป็นตัวแบบ การให้ความหมายอาจเป็นการให้ความหมายเชิงบวก และการให้ความหมายเชิงเป็นกลาง การให้ความหมายทั้ง 2 แบบทำให้การให้ความหมายต่อการขายบริการทางเพศเป็นไปในทางที่ดีเป็นที่ยอมรับของผู้กระทำ และจะลดการสร้างการให้ความหมายเชิงลบ (negative definition) ซึ่งขัดขวางการกระทำนั้น

การให้ความหมายเชิงบวกหมายถึง คำพูดที่ชี้หรือแปลพฤติกรรมการขายบริการทางเพศเป็นไปในทางที่ดี และได้รับการยอมรับกันระหว่างบุคคลที่เกี่ยวข้อง ตัวอย่างการให้ความหมายเชิงบวกในอาชีพนี้ อาจพิจารณาในเรื่องการให้ความสำคัญแก่เงินที่หาได้ง่าย และมากพอที่จะใช้จ่ายได้อย่างฟุ่มเฟือย และยังเห็นว่ากิจกรรมของบริการทางเพศนั้นสนุกสนาน (Jackman et al. 1963 : 154 - 155) นอกจากนั้นยังให้ความหมายต่ออาชีพนี้ว่ามีส่วนช่วยสนับสนุนสถาบันครอบครัวของผู้หญิงที่มาใช้บริการ โดยผู้หญิงที่อยู่ในอาชีพนี้จะสนองตอบต่อความต้องการทางเพศที่ผิดปกติและความต้องการทางเพศที่ไม่เพียงพอ เปรียบเสมือนการทำหน้าที่ป้องกันภัยแก่ครอบครัวของผู้ชาย (safety valve function)

ส่วนการให้ความหมายเชิงเป็นกลางนั้น หมายถึงการให้ความหมายต่อพฤติกรรมที่ถูกคนอื่นในสังคมว่าเป็นสิ่งไม่ดีไม่เหมาะสม และแม้แต่ตนเองก็คิดว่าไม่ดี กลายเป็นสิ่งที่ตนเองยอมรับว่าไม่มีอะไรเสียหาย โดยมีข้ออ้างว่าเป็นสิ่งจำเป็น การให้ความหมายเชิงเป็นกลางนี้สนับสนุนให้เกิดการกระทำเพียงแบบ (เสริน บุณยะพิตานนท์. 2527 : 530 - 531) ซึ่งก็สามารถนำมาใช้อธิบายพฤติกรรมการขายบริการทางเพศได้เช่นกัน ทั้งที่โดยทั่วไปแล้วมักเข้าใจกันว่า

การให้ความหมายเชิงบวกเท่านั้นที่นำไปสู่การทบทวนการตีความเพียงแบบ แต่ที่จริงแล้วการให้ความหมายทั้ง 2 แบบเป็นตัวนำ (conducive) ไปสู่การเข้าสู่อาชีพนี้

ตัวอย่างของการให้ความหมายเชิงเป็นกลาง อาจพิจารณาในเรื่องท่าทีหรือการตำหนิต่อเตียนของสังคม โดยผู้หญิงที่อยู่ในอาชีพนี้จะให้ความหมายว่าการทำงานในอาชีพนี้ก็เหมือนกับการทำงานหารายได้เหมือนๆกัน เพราะเป็นการหารายได้ให้แก่ตนเอง แก่ครอบครัว ส่วนใหญ่การให้ความหมายแบบนี้ จะเป็นการให้เหตุผลแก่ตนเองในลักษณะที่ว่าคนอื่นที่ทำงานนี้ก็ไม่ได้เห็นเป็นไร (condemning the condemnors) การมีอาชีพโสเภณีจึงไม่เลวร้ายไปกว่าคนอื่นหรืออาจให้เหตุผลว่าการทำงานมีความสัมพันธ์ทางเพศของผู้หญิงทั่วไปที่เป็นคนรักก็ดีหรือภรรยาที่ดี ไม่แตกต่างกับพฤติกรรมของผู้หญิงบริการทางเพศแต่อย่างใด ฉะนั้นการให้ความหมายในเชิงเป็นกลางจึงทำให้การขายบริการทางเพศดำเนินต่อไป

การให้ความหมายเชิงลบนั้นเป็นการให้ความหมาย หรือแปลพฤติกรรมการขายบริการทางเพศไปในทางที่ไม่ดีและไม่เหมาะสม เป็นเรื่องเสื่อมเสียและจะถูกตำหนิ

ในส่วนของการให้ความหมายในแง่ต่างๆ งานวิจัยนี้จะศึกษาว่าผู้อยู่ในอาชีพนี้ถึงการให้ความหมายต่อสิ่งต่าง ๆ ที่ผู้เกี่ยวข้องได้แสดงออกทั้งทางคำพูดและพฤติกรรมได้อย่างไรบ้าง รวมทั้งสภาพที่เป็นอยู่ของบุคคลเหล่านั้น การให้ความหมายต่าง ๆ นำไปสู่การยอมรับอาชีพนี้เป็นอย่างไรบ้าง การให้ความหมายดังกล่าวมีผลต่อการตัดสินใจในการเข้าสู่อาชีพเท่านั้น แต่จะดำเนินต่อไปอย่างไรบ้าง การให้ความหมายดังกล่าวมีผลต่อการดำรงอาชีพ และแม้ขั้นตอนสุดท้ายที่ยังคงอยู่ในอาชีพต่อไป หรือจะออกจากอาชีพนี้ก็ตาม ไม่อาจจะแยกการให้ความหมายออกไปได้ โดยเฉพาะการศึกษานี้จะพิจารณาว่าการให้ความหมายในขั้นตอนต่าง ๆ ของกระบวนการเข้าสู่อาชีพบริการทางเพศมีความแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร

ขั้นตอนการดำรงอยู่ในอาชีพ

เมื่อตัดสินใจเข้าสู่อาชีพนี้แล้ว ก็จะนำไปสู่ขั้นตอนการดำรงอยู่ในอาชีพนี้ ซึ่งจะเป็นช่วงเวลาที่จะเกิดความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับผู้ที่อยู่ในอาชีพนี้โดยตรง อาจเป็นบุคคลที่ทำงานนี้อยู่ก่อนหรือเพิ่งเริ่มต้นเข้าสู่อาชีพเช่นเดียวกันกับตนก็ได้ ในแวดวงของบุคคลต่าง ๆ ดังกล่าวจะมีลักษณะของเครือข่ายสังคมใหม่เกิดขึ้น ซึ่งสมาชิกภายในเครือข่ายจะมีส่วนในการสร้างแรงและสนับสนุนโดยตรงมากยิ่งขึ้น จะมีการถ่ายทอดและการเรียนรู้วัฒนธรรมเชิงอาชีพโดยเฉพาะได้แก่ เทคนิคต่าง ๆ ในการทำงาน รวมทั้งการให้ความหมายเชิงบวกและเชิงเป็นกลางยังคงดำเนินต่อไป เพื่อให้เกิดความเห็นชอบว่าการทำอาชีพนี้ให้ประโยชน์แก่ตน ซึ่งในส่วนนี้จะช่วยให้ความรู้สึกลดต่ำลงในการตัดสินใจของสังคมลดความสำคัญลงและเห็นว่าการอยู่ในอาชีพนี้ไม่ใช่สิ่งเลวร้าย

สำหรับเทคนิคที่จำเป็นต้องใช้ในการขายบริการทางเพศนั้น คือการทำให้ผู้ขายที่มาใช้บริการพึงพอใจ ส่วนใหญ่ผู้หญิงเหล่านี้มักจะได้รับการรู้พฤติกรรมทางเพศมาก่อน (Young, 1967 : 109) ฉะนั้นนอกจากการเรียนรู้ที่จะต้องทำให้ผู้รับบริการเกิดความพึงพอใจ แล้วก็ต้องเรียนรู้เทคนิคการให้บริการทางเพศโดยเฉพาะ (Bryan, 1965 : 293) เช่น วิธีการชักชวนลูกค้าวิธีบริการทางเพศ รวมทั้งเรื่องของภาษาที่ใช้จำกัดเฉพาะกลุ่ม (Maurer, 1939 : 189) เพื่อสื่อสารระหว่างกัน สิ่งเหล่านี้เป็นเทคนิคที่เกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างกันและกัน (inter-personal technique) และมีความสำคัญในการทำงาน เพราะความสัมพันธ์เช่นนี้จะกำหนดการเสริมแรงทางสังคมที่จะมีความต่อเนื่องที่จะทำอาชีพนี้ต่อไป

ส่วนการให้ความหมายทั้งในเชิงบวกและเชิงเป็นกลางนั้น จะเป็นการให้ความหมายที่อยู่ภายใต้วัฒนธรรมในอาชีพ (occupational culture) นั่นคือเป็นขั้นที่ผู้หญิงเหล่านี้จะได้รับการอบรม และเรียนรู้ให้เข้าสู่วิถีชีวิตขายบริการทางเพศอย่างเต็มที่ ความหมายเหล่านี้ทำให้พฤติกรรมขายบริการทางเพศน่าใช้สิ่งน่ารังเกียจ

การให้ความหมายเชิงบวกนั้นก็จะสอดคล้องกับค่านิยมที่สังคมกำหนดความสำคัญ ได้แก่ ค่านิยมเรื่องเงิน และค่านิยมที่ยอมรับการเที่ยวและการหาประสบการณ์ทางเพศของผู้ชายเป็นสิ่งที่กระทำได้ สำหรับค่านิยมในเรื่องเงินนั้น ทำให้ผู้หญิงในอาชีพนี้ให้ความหมายความสำเร็จในเรื่องการหาเงินที่ได้ง่ายและมีจำนวนมาก ทำให้สามารถใช้จ่ายซื้อหาสิ่งของที่ตนพอใจ นอกจากนั้นตนยังได้รับความสนุกกับชายที่มาใช้บริการ (Jackman et al. 1963 : 154) ส่วนค่านิยมที่สังคมยอมรับเรื่องการเที่ยวและการหาประสบการณ์ทางเพศของผู้ชายนั้น ทำให้ผู้หญิงบริการทางเพศให้ความหมายต่อพฤติกรรมของตนว่าช่วยดำรงความอยู่รอดของชีวิตสมรส และสถาบันครอบครัวได้ (Jack et al. 1963 : 155)

การให้ความหมายเชิงเป็นกลางนั้น จะปรากฏในลักษณะที่ว่า แม้จะได้รับการตำหนิจากสังคม แต่ผู้หญิงเหล่านี้ก็จะให้ความหมายการทำงานของตนเหมือนการทำงานอย่างอื่นที่สามารถหารายได้ช่วยพ่อแม่ ช่วยครอบครัว เป็นต้น ฉะนั้นผู้ที่คิดว่าอาชีพขายบริการทางเพศน่ารังเกียจ จึงน่าจะเป็นฝ่ายถูกตำหนิติเตียน (condemning the condemnors)

แนวคิดที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือ การให้การเสริมแรงที่แตกต่างกัน (differential reinforcement) การเสริมแรงที่แตกต่างกัน หมายถึง สถานการณ์และการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมที่ทำให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างการมีอาชีพนี้ และการมีอาชีพอื่นว่า การมีอาชีพนี้มีผลตอบแทนหรือรางวัลดีกว่า และมากกว่าอาชีพอื่นเมื่อเทียบกับการถูกลงโทษ หรือการตอบโต้จากสังคม เช่น การถูกประณามและเหยียดหยาม กล่าวได้ว่าการเสริมแรงที่แตกต่างกันนั้น คือการชี้ให้เห็นความแตกต่างระหว่างรางวัลที่ได้ เช่น เงินกับสิ่งที่จะต้องเสียไปเมื่อเข้าสู่อาชีพนี้ และเมื่อชี้ให้เห็นแล้วเห็นว่าได้รับรางวัลมากกว่า ในประเด็นนี้ผู้วิจัยจะพิจารณาว่าการเสริมแรงที่ผู้หญิงในอาชีพนี้ได้รับนั้นมาจากผู้ใดและสถานการณ์ใดบ้าง และการเสริมแรงเหล่านั้นเป็นอย่างไร คือการเสริมแรงทางสังคมและแนวโน้มสังคม การเสริมแรงทางสังคม ได้แก่ ด้วยคำที่แสดงความชื่นชมและพฤติกรรมต่ออาชีพนี้ของบุคคลที่เกี่ยวข้อง ซึ่งอาจเป็นรางวัลหรือการลงโทษทำที่ของพ่อแม่ที่สนับสนุนหรือห้ามปราม สิ่งที่ต้องสูญเสียและสิ่งที่ได้รับจากอาชีพนี้ รวมทั้งการชี้ให้เห็นว่าการเสริมแรง

ทั้งหมดแล้ว เห็นว่าสิ่งที่ดีที่สุดที่จะก้าวสู่อาชีพนั้นหรือแย่ที่สุดที่จะก้าวสู่อาชีพนี้ ส่วนการเสริมแรงที่นำมาซึ่งสังคม ได้แก่ เกิดความสบายใจที่มีความสะดวกสบาย รู้สึกว่าตนเองมีฐานะดีขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับคนอื่นในกลุ่ม

ฉะนั้น ขั้นตอนของการดำรงอยู่ในอาชีพ ผู้วิจัยจะได้ให้ความสนใจต่อประเด็นต่าง ๆ ที่กล่าวแล้วข้างต้น เพื่อพิจารณาต่อเนื่องไปสู่ขั้นตอนที่สามซึ่งเป็นขั้นของการตัดสินใจออกจากอาชีพนี้ ซึ่งการเรียนรู้ในเรื่องเทคนิคต่างๆ ก็ดี การทำความเข้าใจเชิงบวกและเชิงเป็นกลางก็ดี รางวัลที่ได้รับจากอาชีพมากขึ้นหรือน้อยลงจะเป็นการเสริมแรงที่จะดำเนินอาชีพต่อไป หรือจะตัดสินใจออกจากอาชีพ

ขั้นออกจากอาชีพนี้

หลังจากดำรงอยู่ในอาชีพขายบริการทางเพศได้สักระยะหนึ่ง จะมีผู้หญิงบางคนที่ต้องการออกจากอาชีพ โดยทั่วไปอายุเฉลี่ยของผู้หญิงที่อยู่อาชีพนี้อยู่ระหว่าง 16 - 25 ปี ด้วยข้อจำกัดในเรื่องของอายุทำให้ไม่สามารถดำรงอยู่ในอาชีพนี้โดยตรงตลอดไป เพราะเมื่ออายุมากขึ้น โอกาสที่ถูกเรียกไปบริการทางเพศก็จะน้อยลง ดังนั้นรางวัลทางเศรษฐกิจที่สำคัญคือเงินก็จะลดน้อยไปกว่าที่เคยได้รับในช่วงแรกเริ่มเข้าสู่อาชีพ ฉะนั้นจึงน่าพิจารณาว่าหญิงที่ออกจากอาชีพนี้เพราะเหตุใดบ้าง รวมทั้งระยะเวลาที่ดำรงอยู่ในอาชีพนี้นานเพียงใดจึงตัดสินใจเลิกและวางแผนเพื่ออนาคตของตนเองอย่างไรบ้าง ส่วนกรณีที่ต้องการดำรงอาชีพต่อไปเรื่อย ๆ จนกว่าอายุของตนจะมากกำหนดให้ต้องเลิกนั้นเพราะเหตุใดบ้าง เป็นต้นว่าทางเลือกเหลือน้อยลง รายได้ยังมากอยู่ ซึ่งส่วนเป็นการเสริมแรงให้อยู่ในอาชีพต่อไป

การดำรงอาชีพต่อไปนั้นจะพิจารณาครอบคลุมถึงกรณีที่เปลี่ยน หรือเลื่อนสถานภาพไปสู่ตำแหน่งอื่น ๆ ที่ไม่ใช่เป็นการให้บริการทางเพศโดยตรง แต่ยังทำงานในหน้าที่เกี่ยวข้องกับกิจการให้บริการทางเพศ เช่น คนเชียร์แขก คนจัดหาหญิงให้แขกหรือที่เรียกในสถานบริการโดย

ทั่วไปว่า "มามาซัง"

โดยสรุป กรอบความคิดในการวิจัยครั้งนี้จะศึกษากระบวนการเข้าสู่อาชีพขายบริการทางเพศเป็น 3 ขั้นตอนคือ ขั้นตอนที่หนึ่งการเข้าสู่อาชีพ ขั้นตอนที่สองการดำรงอยู่ในอาชีพ ขั้นตอนที่สามการออกจากอาชีพ ทั้ง 3 ขั้นตอนนี้ผู้วิจัยใช้แนวคิดเรื่องเครือข่ายสังคม และการเรียนรู้ทางสังคมพิจารณากระบวนการทั้งหมด ดังรายละเอียดปรากฏแล้วข้างต้น สำหรับเครือข่ายสังคมนั้นจะพิจารณาถึงลักษณะโครงสร้างของเครือข่าย และลักษณะสายสัมพันธ์ที่ปรากฏอยู่ในการคบหาสมาคมกัน ส่วนการเรียนรู้ทางสังคมนั้นก็นำมาใช้อธิบายถึงกระบวนการเข้าสู่อาชีพนี้ได้ อย่างชัดเจน จะเห็นได้ว่าในทุกขั้นตอนนี้ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ของปัจเจกบุคคลทั้งสิ้น นับตั้งแต่การเรียนรู้จากการคบหาสมาคมและการเลียนแบบ การให้ความหมาย รวมทั้งการเสริมแรงซึ่งจะทำให้ได้รายละเอียดและข้อเท็จจริงครบถ้วนในกระบวนการนี้

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาลักษณะกระบวนการเข้าสู่อาชีพบริการทางเพศ และเครือข่ายสังคมของผู้หญิงบริการในสถานเริงรมย์ประเภทค็อกเทลเลานจ์ ผับ และคาราโอเกะ เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องนี้ในรายละเอียดและเจาะลึก ผู้วิจัยจึงได้เลือกใช้วิธีการศึกษาเชิงคุณภาพ เนื่องจากการขายบริการทางเพศเป็นพฤติกรรมที่สังคมไม่ยอมรับ จึงมีลักษณะปิดบังซ่อนเร้น และผู้ที่เกี่ยวข้องไม่ได้มาจะเปิดเผย ทำให้ข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องนี้เข้าถึงได้ยาก อีกประการหนึ่งประเด็นที่สนใจนั้น นอกจากจะศึกษาถึงเครือข่ายสังคมที่มีส่วนชักจูงเข้าสู่อาชีพแล้ว ยังศึกษาถึงกระบวนการเรียนรู้ของผู้ถูกศึกษา ซึ่งมีลักษณะซับซ้อนและต่อเนื่อง ฉะนั้นการเลือกใช้วิธีการศึกษาเชิงคุณภาพจึงเป็นวิธีการที่เหมาะสม เพื่อแสวงหาความเป็นจริงในทัศนะของผู้ที่ถูกศึกษา

วิธีการศึกษา

ผู้วิจัยได้เลือกศึกษาผู้หญิงที่มีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาขึ้นไปซึ่งขายบริการทางเพศแบบแอบแฝงในสถานเริงรมย์ประเภทค็อกเทลเลานจ์ ผับและคาราโอเกะ สถานที่เหล่านี้แม้จะเรียกชื่อต่างกัน แต่ลักษณะของการทำให้ผู้หญิงมาบริการแก่ลูกค้าจะเหมือนกันคือ มีผู้หญิงมาปรนนิบัติมานั่งดื่มเหล้าด้วย พร้อมกับพูดคุยเอาใจ และสุดท้ายก็จะมีการตกลงกันในการให้บริการทางเพศ ผู้วิจัยได้ทำการสำรวจเบื้องต้นสภาพทั่ว ๆ ไปและความเป็นไปได้ที่จะเข้าถึงตัวผู้หญิงเหล่านี้โดยการเข้าไปเที่ยวในสถานเริงรมย์ประเภทนี้ 2 แห่ง เป็นค็อกเทลเลานจ์ 1 แห่ง และเป็นผับผสมรูปแบบคาราโอเกะ 1 แห่ง

ผู้วิจัยได้เห็นแนวทางเก็บรวบรวมข้อมูลที่เหมาะสมก็ คือ การสัมภาษณ์ระดับลึก (in-depth interview) โดยใช้วิธีการที่เรียกว่า snowball technique ซึ่งจะเลือกบุคคลให้สัมภาษณ์ที่เป็นผู้ให้ข่าวสารที่สำคัญ (key informant) สามารถให้ข้อมูลรายละเอียดของเรื่อง

ที่ต้องการศึกษามากที่สุด เป็นการเลือกผู้ให้สัมภาษณ์เชิงทฤษฎี (theoretical sampling) การเลือกผู้ให้สัมภาษณ์เชิงทฤษฎีก็คือ การเลือกผู้ให้สัมภาษณ์ที่มีลักษณะตามขอบข่ายของการศึกษา ผู้วิจัยจะเริ่มสัมภาษณ์ผู้ให้สัมภาษณ์คนใดคนหนึ่งก่อน แล้วจึงสัมภาษณ์คนอื่น ๆ โดยมีการแนะนำ เชื่อมโยงต่อไปอีก จนข้อมูลมีความซ้ำกันจนเกิดเป็นแบบแผนรวมจนสามารถที่จะนำไปสู่การสร้าง ทฤษฎี และอธิบายกระบวนการเข้าสู่อาชีพขายบริการทางเพศแบบแอบแฝงโดยสมัครใจได้อย่าง ชัดเจน แม้จะสัมภาษณ์คนอื่นอีก ข้อมูลที่ได้ก็จะมีลักษณะเดียวกัน (Glaser.1978 : 36 - 54)

การเลือกบุคคลผู้ให้สัมภาษณ์

ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสัมภาษณ์ระดับลึก (in-depth interview) กับผู้ให้บริการนั่งตม ในสถานเริงรมย์ดังกล่าว ซึ่งมีระดับการศึกษาตั้งแต่มัธยมศึกษาตอนต้นขึ้นไป นอกจากนั้นผู้วิจัย ได้ขอสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับสถานบริการด้วย ได้แก่ มาม่่าซัง ผู้จัดการ และชายที่มาใช้บริการ การสัมภาษณ์ระดับลึกกับบุคคลเหล่านี้จะช่วยให้ข้อมูลละเอียดมากขึ้น และเป็นการตรวจสอบ ข้อมูลได้อีกทางหนึ่ง

อีกประการหนึ่งผู้วิจัยจะใช้เทคนิคของการสังเกตด้วย เพื่อศึกษาถึงบริการของสถาน บริการและวิธีการให้บริการ เช่น การเชียร์แขก การเอาใจแขก เป็นต้น รวมทั้งจะได้ทราบถึง ความสัมพันธ์ระหว่างหญิงบริการและผู้ชายที่มาใช้บริการ สำหรับการเข้าไปในสถานเริงรมย์ ประเภทคือกเหลเหล่านัจ ผับ คาราโอเกะ ซึ่งเป็นแหล่งรวมของหญิงที่ขายบริการทางเพศแบบ แอบแฝง ผู้วิจัยได้เลือกศึกษาในพื้นที่สุ่มไว้ก่อน เพราะเป็นบริการที่หนาแน่นด้วยสถานเริงรมย์ ประเภทนี้ นอกจากนั้นผู้วิจัยมีผู้อำนวยความสะดวกในพื้นที่นี้ด้วย

ขั้นตอนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วางขั้นตอนการศึกษาไว้ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัย บทความ และเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาของการวิจัย เพื่อเป็นแนวทางในการวิจัยให้มีความเป็นไปได้และเกิดประโยชน์มากที่สุด

2. ผู้วิจัยได้เริ่มต้นสำรวจพื้นที่งานสถานเริงรมย์ประเภท ค็อกเทลเลานจ์ คับ และคาราโอเกะ ซึ่งเป็นแหล่งที่ผู้วิจัยมีโอกาสเริ่มต้นพูดคุยกับผู้หญิงที่ทำงานให้บริการทางเพศโดยตรงมากที่สุด สถานที่ที่เข้าไปลองสำรวจเบื้องต้น คือ ค็อกเทลเลานจ์ และเมมเบอร์คลับ (member club) ซึ่งให้บริการผู้มาเที่ยวทั่วไปและสมาชิก อีกแห่งหนึ่งเป็นคับ - คาราโอเกะเป็นสถานที่บริการขายเหล้า เครื่องดื่ม และอาหาร พร้อมกับมีดนตรีฟัง โดยที่ค็อกเทลเลานจ์จะมีวงดนตรีเล่นสด ส่วนคับ-คาราโอเกะ จะมีมิวสิกวิดีโอ (music video) ให้ผู้มารับบริการร้องตาม และจะมีการจัดเป็นห้องเฉพาะสำหรับผู้ที่ต้องการความเป็นส่วนตัวโดยเสียค่าห้องต่างหากจากค่าอาหาร ซึ่งผู้หญิงบริการในสถานที่ทั้ง 2 แห่งนี้ยอมรับว่านอกเหนือจากการนั่งดื่มร่วมกับชายที่มาเที่ยว เพื่อให้ได้ค่าเครื่องดื่ม หรือ ค่าเครื่องดื่ม (drink) ต่อจำนวนแก้วที่แบกล้างแล้ว ก็จะมีการตกลงกันเพื่อให้บริการทางเพศนอกสถานที่ หรือเรียกว่า "ฮ็อฟ"

ฉะนั้นจากการสำรวจเบื้องต้นนี้ได้ชี้แนะแนวทางให้ผู้วิจัยเห็นความเป็นไปได้และประโยชน์จากการใช้ snowball technique กับผู้หญิงที่จะเป็นกรณีศึกษา ผู้วิจัยได้รับความร่วมมืออย่างดีในการพูดคุย และได้มาใจที่จะตอบข้อคำถาม ทำให้ผู้วิจัยมั่นใจได้ว่าการรู้จักพูดคุยกับหญิงบริการคนใดคนหนึ่งแล้ว ก็จะนำไปสู่การเชื่อมโยงต่อไปที่คนอื่น ๆ อีก เพราะผู้หญิงที่ผู้วิจัยได้เรียกมาพูดคุยจะเอ่ยถึงเพื่อน ๆ ซึ่งอยู่ในอาชีพเดียวกัน และยินดีที่จะแนะนำให้ผู้วิจัยได้รู้จักข้อสังเกตที่ได้จากการสำรวจเบื้องต้นก็คือ ประการแรกผู้หญิงเหล่านี้จะไม่ทำงานอยู่ที่ใดที่หนึ่งนาน แต่จะเปลี่ยนสถานที่ทำงานบ่อย โดยมีเหตุผลว่าสถานที่ใดให้ผลตอบแทนดีกว่าก็จะไปที่นั่น เมื่อย้ายไปอยู่ที่ใหม่ก็จะได้ชื่อว่าเป็นเด็กใหม่ของที่นั่น ทำให้อัตราค่าบริการทางเพศอยู่ในเกณฑ์สูง โดยทั่วไปเฉลี่ยครั้งละ 1,500-2,000 บาท ข้อสังเกตประการที่สองคือ เรื่องระดับการศึกษาของผู้หญิงบริการนั้นมีความรู้พอสมควรที่สามารถจะไปประกอบอาชีพอื่นได้ และมีไม่น้อยที่เคยประกอบอาชีพอื่น ๆ มาแล้ว เช่น พนักงานต้อนรับ พนักงานรับโทรศัพท์ พนักงานช่วยทำบัญชี เป็นต้น แต่กลับเลิกอาชีพเดิม เพราะค่าตอบแทนที่ได้นั้นยังไม่เพียงพอที่จะให้ตนสุขสบายเมื่อ

เปรียบเทียบกับคนอื่น และการมีความรู้ในระดับดังกล่าว เป็นคุณสมบัติที่เจ้าของสถาน เจริญ
ต้องการนอกเหนือจากหน้าตาและบุคลิกภาพ เพราะสามารถที่จะพัฒนาตนเองในเรื่องการหัดพูด
ภาษาต่างประเทศ ซึ่งจำเป็นต้องติดต่อกับลูกค้าต่างชาติที่มาใช้บริการ เช่น ญี่ปุ่น ไต้หวัน
ฮ่องกง และชาวตะวันตก นอกจากนั้นยังเป็นจุดโฆษณาและดึงดูดผู้มาใช้บริการว่าสถาน เจริญ
นั้นมีระดับ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้แนวโน้มที่จะรับสมัครพนักงานบริการซึ่งมีความรู้เข้ามาทำงานแบบนี้
มากขึ้น

3. หลังจากได้ค้นคว้าทางเอกสาร และได้สำรวจพื้นที่เพื่อหาแนวทางเบื้องต้นแล้ว
ผู้วิจัยจึงได้ประมวลความคิด นับตั้งแต่ความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์ของการศึกษา ปัญหาที่
จะศึกษา ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ แนวคิดทฤษฎีที่นำไปสู่กรอบความคิดในการศึกษา รวมถึงวิธี
การดำเนินการศึกษา และเป็นแนวทางในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4. สร้างแนวคำถามในการสัมภาษณ์ระดับลึก โดยแนวคำถามจะมีเนื้อหาตามกรอบ
ความคิดของการวิจัย ซึ่งเริ่มจากขั้นตอนการเข้าสู่อาชีพ การดำรงอยู่ในอาชีพ และความคาด
หมาย หรือทางเลือกที่จะต้องอยู่ในอาชีพต่อไปหรือจะออกจากอาชีพนี้ เมื่อได้แนวคำถามแล้วจะ
ได้นำเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาและกรรมการปรึกษาวិทยานิพนธ์พิจารณาเพื่อปรับปรุงแก้ไข หลัง
จากนั้นผู้วิจัยจะได้นำแนวคำถามที่ได้ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับผู้ถูกศึกษาเพื่อดูว่าผู้ถูกศึกษาจะมี
ความเข้าใจ และปฏิกิริยาอย่างไรเมื่อถูกสัมภาษณ์ด้วยคำถามดังกล่าว ซึ่งได้นำมาแก้ไขปรับปรุง
ให้สมบูรณ์อีกครั้งก่อนนำไปใช้จริง

5. ในการปฏิบัติงานภาคสนาม ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ระดับลึกพนักงานนึ่งต้ม 17 คน
มามาซัง 4 คน ผู้จัดการของสถาน เจริญ 5 คน ซึ่งทำงานอยู่ในสถาน เจริญระดับกลาง
ระดับค่อนข้างสูง และระดับสูง รวมทั้งได้เลือกสัมภาษณ์ชายผู้เที่ยวอีก 5 คน ซึ่งมีสถานภาพทาง
สังคมเป็นผู้บริหารระดับกลาง และระดับสูง ซึ่งเป็นลูกค้าประจำในระดับลูกค้าคนสำคัญของสถาน
เจริญ ลูกค้ากลุ่มนี้เป็นผู้ช่วยเหลือ และอำนวยความสะดวกในการเข้าไปในสถาน เจริญ
ดังกล่าว มิฉะนั้นแล้วผู้วิจัยคงต้องเสียเวลาในการทำความเข้าใจกับผู้บริหารของสถาน เจริญ
และต้องประสบกับข้อขัดข้องของสถาน เจริญ เพราะเคยปกติแล้วสถาน เจริญที่ผู้วิจัยได้รับ
การนำพาให้เข้าไปนั้นจะต้อนรับลูกค้าที่เป็นผู้ชายมากกว่า

ถึงกระนั้นก็ตาม แม้จะได้รับการอำนวยความสะดวกและการช่วยเหลือร่วมมือจาก ผู้จัดการและมาฆัง แต่ผู้วิจัยก็ต้องประสบกับอุปสรรคใน เรื่องการไม่ให้ความร่วมมือจากหญิง บริการที่จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี เนื่องจากไม่ต้องการเปิดเผยตนเอง ผู้วิจัยได้ทราบจาก ผู้จัดการและมาฆังว่าหญิงสาวที่จบการศึกษาปริญญาตรีนั้นจะทำงานเพียงระยะสั้น ๆ แล้วจะ ไปเปลี่ยนไปทำงานที่ใหม่เพื่อหลีกเลี่ยงจากการที่จะมีใครจับตามได้ อีกประการหนึ่งบางคนจะอาศัย การทำงานในสถานเริงรมย์เป็นช่องทางได้พบลูกค้าที่ฐานะดี ๆ และมีโอกาสที่ลูกค้าพอใจจะ เสียเงินในฐานะภรรยาอย่างเปิดเผย ฉะนั้นหญิงสาวดังกล่าวจึงไม่อยากแสดงตนโดยการทำให้ สัมภาษณ์

อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยได้พยายามจะหากรณีศึกษาซึ่งจบปริญญาตรี โดยติดต่อผ่านผู้เกี่ยวข้อง ที่รู้จักหญิงสาวที่มีการศึกษาระดับนี้ จนกระทั่งนัดหมายได้ 2 ราย โดยหญิงสาวทั้ง 2 คนขอค่า เสียเวลาในการให้สัมภาษณ์รายละ 2,000 บาท แต่เมื่อถึงเวลานัดหมายทั้งคู่ก็ไม่มา ซึ่งเหตุ การณ์เช่นนี้เกิดขึ้นถึง 3 ครั้ง จนในที่สุดก็ต้องเลิกล้มไป และเมื่อผู้วิจัยพิจารณาถึงระยะเวลา ของการศึกษาที่เหลืออยู่จำกัด ผู้วิจัยจึงไม่อาจรอหรือคอยติดตามกรณีศึกษาดังกล่าว ฉะนั้นข้อมูล จากการสัมภาษณ์จึงได้จากหญิงบริการที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จนถึงผู้ที่กำลังศึกษา อยู่ในระดับปริญญาตรี

อีกประการหนึ่งในการสัมภาษณ์นั้น แต่เดิมผู้วิจัยกำหนดไว้ว่าจะใช้วิธีจดบันทึกแบบย่อแต่ เมื่อได้ลงมือสัมภาษณ์จริงแล้ว การจดบันทึกแบบย่อนั้นไม่สามารถเก็บรายละเอียดได้ทั้งหมด และ ไม่สามารถกระทำได้ดีเต็มที่ เนื่องจากบรรยากาศในสถานเริงรมย์ที่ค่อนข้างมืดซึ่งไม่สะดวกต่อ การจดบันทึก ผู้วิจัยจึงได้ใช้เทปบันทึกเสียงขนาดเล็กในการบันทึกรายละเอียดของการสัมภาษณ์ ซึ่งใช้ได้ผลอย่างดีเพราะช่วยทำให้บรรยากาศของการสัมภาษณ์เป็นกันเอง และสามารถเก็บราย ละเอียดของคำให้สัมภาษณ์และอารมณ์ความรู้สึกที่ผ่านทางน้ำเสียงของผู้ให้สัมภาษณ์ได้

6. เตรียมการวิเคราะห์ข้อมูลโดยทุกครั้งหลังจากสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้นำกลับมาเขียน รายละเอียดเพื่อความสมบูรณ์จากในตอนที่ทำไว้ และได้ถอดเทปบันทึกการสัมภาษณ์แบบคำต่อคำ

มาประกอบกัน แล้วเก็บข้อมูลเหล่านี้ไว้ในแฟ้มข้อมูล

7. วิเคราะห์ข้อมูลโดยการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องทั้งหมดเป็นหมวดหมู่ ตามประเด็นที่ต้องการศึกษา (code mapping) ด้วยการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป "the ethnograph" ขึ้น การวิเคราะห์ข้อมูลก็คือ การให้ความหมายแก่ข้อมูลที่ได้มา แล้วจึงนำไปเชื่อมโยงเข้าสู่การ สร้างข้อเสนอบางข้อที่ต่อไป การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยคำนึงถึงความเที่ยงตรง และความเชื่อถือได้ของข้อมูลอย่างมีความรับผิดชอบและซื่อสัตย์ในการทำงาน เพื่อสรุปผลการวิจัยและเขียน รายงานโดยบรรยายลักษณะของปรากฏการณ์ เพื่อเกิดความเข้าใจในกระบวนการของการเข้าสู่ อาชีพขายบริการทางเพศแบบแอบแฝงของผู้หญิงเหล่านี้

การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล

การวิจัยเรื่องนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการเชิงคุณภาพเพื่อเข้าถึงข้อมูลอย่างใกล้ชิด โดยผู้วิจัยได้ สร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ถูกศึกษาจนได้รับความไว้วางใจ เพื่อให้มีพื้นฐานแห่งความสัมพันธ์อันดี (good - rapport) การเก็บข้อมูลอยู่ในบริบทที่เป็นสภาพธรรมชาติของแหล่งข้อมูล (apparent validity) เครื่องมือเก็บข้อมูลที่สำคัญ (instrumental validity) คือวิธีการสังเกตและการสัมภาษณ์ระดับลึก

วิธีการสังเกตช่วยให้ผู้วิจัยทราบถึงพฤติกรรมของบุคคล หรือกลุ่มคนที่เป็นเป้าหมายของการศึกษา การได้มีโอกาสเข้าไปสังเกตในช่วงระยะเวลาหนึ่งจะสามารถทดสอบความถูกต้องแม่นยำของคำตอบหรือข้อมูลต่าง ๆ ได้ เช่น ในขั้นของการสัมภาษณ์ หญิงสาวบางคนนั้นในตอนแรกจะปฏิเสธว่าตนขายบริการทางเพศ บอกแต่เพียงว่าทำหน้าที่เป็นเพียงเพื่อนนั่งดื่ม บางคนก็ไม่เปิดเผยว่าตนเคยมีความสัมพันธ์ทางเพศมาก่อน เป็นต้น แต่ผู้วิจัยได้สังเกตเห็นสีหน้าและถ้อยคำของคำตอบซึ่งเป็นนัยบ่งบอกว่ายังมีบางสิ่งซ่อนอยู่ ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้การตะล่อมถาม (probe) จนในที่สุดก็ได้รับความจริง และหลังจากนั้นหญิงสาวดังกล่าวก็จะพูดถึงเรื่องการให้บริการทางเพศ และการมีความสัมพันธ์ทางเพศอย่างเปิดเผย

ส่วนการสัมภาษณ์ระดับลึก โดยใช้แนวคำถามซึ่งบรรจุหัวข้อเรื่องที่จะถามตามวัตถุประสงค์และกรอบความคิดของการวิจัย รวมทั้งการกำหนดประเด็นต่างๆ ไว้ล่วงหน้าว่าต้องการซักถามใคร ในเรื่องใดบ้าง และความพยายามซักถามให้ได้ครบนั้น ผู้วิจัยก็จะเจาะหาข้อมูลและรายละเอียดของเรื่องที่ต้องการศึกษาได้อย่างถูกต้อง เช่น การสัมภาษณ์ผู้ให้ข่าวสารที่สำคัญหรือผู้รู้ (key informants) ซึ่งได้แก่ หญิงบริการนั้งตี๋ ผู้จัดการ มามาซัง ลูกค้า รวมทั้งผู้อำนวยความสะดวกในการเข้าไปในสถานเริงรมย์ ซึ่งเป็นเครื่องมือหารายละเอียดของประเด็นเพิ่มเติม ทั้งสามารถตรวจสอบคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการได้ทางหนึ่ง ซึ่งเป็นเทคนิคที่ทำให้ได้ข้อมูลที่เที่ยงตรงถูกต้อง อย่างเช่น หญิงสาวบางคนจะพูดถึงค่าตัวในการให้บริการทางเพศของตนเป็นจำนวนเงินค่อนข้างสูงมาก เมื่อผู้วิจัยได้สอบถามจากลูกค้าและผู้อำนวยความสะดวกก็ทราบว่า การอ้างค่าตัวสูง ๆ นั้นเป็นเทคนิคอย่างหนึ่งของหญิงบริการเพื่อเสริมให้ตนเป็นหญิงบริการที่มีระดับต่างจากหญิงคนอื่น ซึ่งมีส่วนที่จะทำให้ลูกค้าเกิดความสนใจได้

สภาพทั่วไปของค็อกเทลเลานจ์ ผับ และคาราโอเกะ

การพัฒนารูปแบบของสถานเริงรมย์ : จากไนท์คลับสู่ค็อกเทลเลานจ์ ผับ และคาราโอเกะ

เมื่อประมาณสองทศวรรษก่อน สถานเริงรมย์ประเภทค็อกเทลเลานจ์ ผับ และคาราโอเกะ ยังไม่ใช่สิ่งที่คุ้นเคยกันในสังคมไทย ธุรกิจยามราตรีในยุคนั้นที่รู้จักกันดีก็คือ บาร์ และไนท์คลับ (night club) ซึ่งเป็นที่สำหรับรับประทานอาหาร ดื่มสุรา ฟังเพลงสำหรับลูกค้าระดับกลางและระดับสูงทั้งชายและหญิง จำนวนลูกค้าจะเป็นผู้ชายมากกว่าผู้หญิงเนื่องจากค่านิยมทางสังคมและบริการที่จัดไว้เน้นกลุ่มผู้ชายมากกว่า โดยจะมีหญิงบริการที่เรียกว่า พาร์ตเนอร์ (partner) ซึ่งจะเป็นเพื่อนดื่ม เพื่อนคุยและเป็นคู่เต้นรำ ส่วนของการบริการทางเพศจะมีหรือไม่นั้นก็แล้วแต่ผู้ให้บริการและผู้ให้บริการจะตกลงกันโดยตรง

การนำเสนอรูปแบบของสถานเริงรมย์ไม่ได้หยุดนิ่งอยู่เพียงแค่นั้น ธุรกิจอาบอบนวดเกิดขึ้นมากมาย กลายเป็นแหล่งเที่ยว และแหล่งบริการทางเพศแห่งใหม่โดยมีกลุ่มลูกค้าเป้าหมายเป็นผู้ชายโดยเฉพาะ ซึ่งหลายแห่งจะดำเนินการให้บริการควบคู่กันไปทั้งอาบอบนวด และเป็นไนท์คลับด้วย จากนั้นก็ตามมาด้วยดิสโก้เธค (disco theque) ที่เน้นการดื่มและการเต้นรำด้วยจังหวะที่รวดเร็วและร้อนแรง เป็นแหล่งรองรับคนกลางคืนทั้งชายและหญิงที่ต้องการความสนุกจากการเต้นรำด้วยท่าทางใด ๆ ก็ได้ เพียงเพื่อให้เข้าจังหวะดนตรีที่ดังสนั่นกึกก้องด้วยระบบเสียงขั้นดีและระบบแสงสีที่ตื่นตาตื่นใจ

ดูเหมือนว่าสถานเริงรมย์ประเภทอาบอบนวดก็ดี ดิสโก้เธคก็ดีก็ยังมิอาจตอบสนองความต้องการของลูกค้าบางกลุ่มที่เป็นกลุ่มที่มีรสนิยม และค่อนข้างจะมีฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจในระดับกลางและระดับสูงได้ จึงได้มีสถานเริงรมย์ที่เรียกว่า ค็อกเทลเลานจ์ (cocktail lounge) เกิดขึ้น (เป็นสถานที่สำหรับการดื่มเหล้า และฟังเพลงโดยมีหญิงบริการมาเป็นเพื่อนนั่งดื่ม) ค็อกเทลเลานจ์จึงกลายเป็นแหล่งพักผ่อนที่ดูมีระดับ ดนตรีและแสงสีที่ไม่ร้อนแรงเหมือน

ในดิสโก้เธค และสิ่งหนึ่งที่จะขาดไม่ได้ก็คือหญิงสาวมาคอยบริการนั่งดื่ม นั่งคุย และอาจจะเลยไปถึงการบริการทางเพศ หรือภาษาเฉพาะในวงการเรียกว่า "ฮ็อฟ" หรือ "หิ้ว" ซึ่งอาจจะเป็นการซื้อโดยตรงคือตกลงกันระหว่างลูกค้าและหญิงบริการ หรือจะซื้อผ่านทางสถานบริการ ซึ่งจะมีราคากำหนดไว้ค่อนข้างแน่นอนก็ได้ โดยไม่ว่าจะเป็นการ "ฮ็อฟ" แบบไหนทางสถานบริการก็จะได้ผลประโยชน์ คืออกเทลเลาน์จในกรุงเทพฯ มีหลายระดับ ขึ้นอยู่กับความใหญ่โตและความหรูหราในการตกแต่ง ในคืออกเทลเลาน์จระดับกลางทั่ว ๆ ไปอาจจะกว้างขนาดอาคารพาณิชย์ 3 ห้อง ตกแต่งภายในด้วยงบประมาณ 5-10 ล้านบาท ส่วนคืออกเทลเลาน์จระดับสูงจะมีอาณาบริเวณกว้างขวาง บางแห่งเป็นตึกสง่างามตั้งอยู่บนที่ดิน 2-3 ไร่ เป็นอัครสถานที่ใช้งบประมาณตกแต่งไม่น้อยกว่า 30 ล้านบาท

นอกจากคืออกเทลเลาน์จ ยังมี ผับ (pub) เปิดขึ้นตามมาซึ่งมีแนวคิดของการบริการคล้ายกับคืออกเทลเลาน์จ คือ นั่งดื่ม ฟังเพลง รับประทานอาหาร และเต้นรำ ผับโดยส่วนใหญ่จะไม่มีผู้หญิงมาคอยบริการนั่งดื่มเป็นเพื่อน จึงไม่ใช่เรื่องแปลกที่ผู้ชายจะหาผู้หญิงที่อาจจะแฟน หรือภรรยา หรือเพื่อนร่วมงานเข้ามาในสถานที่นี้ ซึ่งต่างจากคืออกเทลเลาน์จบางแห่งที่พอใจจะต้อนรับเฉพาะลูกค้าผู้ชาย ถึงขนาดมีกฎเกณฑ์ว่าถ้าลูกค้าคนใดหาผู้หญิงมาจากที่อื่นจะต้องจ่ายเงินให้กับทางร้านจำนวนหนึ่ง (ประมาณ 1,000 - 1,500 บาท แล้วแต่ระดับของสถานที่) เพื่อสกัดกั้นผู้หญิงจากข้างนอกไม่ให้เข้าไปในคืออกเทลเลาน์จนั้น โดยมีเหตุผลว่าเพื่อชดเชยรายได้ของผู้หญิงบริการที่ต้องสูญเสียโอกาสที่ควรจะไปนั่งบริการลูกค้าคนนั้น

สถานเริงรมย์รูปแบบล่าสุดคือ คาราโอเกะ (karaoke) ขณะที่ชื่อในทศลับ คืออกเทลเลาน์จ และผับได้รับอิทธิพลการเรียกทับศัพท์จากภาษาอังกฤษ แต่สำหรับคาราโอเกะเป็นคำมาจากภาษาญี่ปุ่น คำว่า kara แปลว่า ว่างเปล่า ไม่มีอะไรเลย oke มาจากคำภาษาอังกฤษว่า orchestra ฉะนั้นคำว่า คาราโอเกะ จึงได้รับการนำมาใช้เรียกสถานเริงรมย์ที่มีเหล้าดื่ม มีดนตรีฟังและหญิงบริการ เพียงแต่ดนตรีของคาราโอเกะนั้นไม่ใช่ดนตรีที่เล่นหรือร้องสด และไม่ใช้เพลงจากแผ่นเสียงหรือจากเทปบันทึกเสียง แต่เป็นดนตรีที่มาจากวิดีโอเทป (videotape)

มีเพียงท่อนองเพลง ส่วนเนื้อเพลงจะปรากฏอยู่ในภาพวิดีโอ แต่ละเพลงมีนายแบบและนางแบบ แสดงท่าทางอารมณ์ไปตามเสียงเพลงนั้น ซึ่งจะมีทั้งเพลงไทยและเพลงต่างประเทศ ลูกค้ายี่เข้า ไปใช้บริการก็จะร้องตามเนื้อเพลงที่เห็นและตามท่อนองที่วิดีโอเล่น โดยทั่วไปคาราโอเกะ จะมี ห้องโถงรวมสำหรับแขกทุก ๆ คน และมีจอภาพขนาดยักษ์เพื่อเล่นวิดีโอเพลงแต่ละเพลง หรือที่ เรียกว่า มิวสิควิดีโอ ที่ผลิตขึ้นเพื่อคาราโอเกะ (music video karaoke) นอกจากห้องโถง ฟังเพลงรวมแล้ว จะมีห้องพิเศษที่จัดไว้สำหรับผู้มาใช้บริการที่ต้องการ ความเป็นส่วนตัว ภายใน ห้องก็จะมีโทรทัศน์เครื่องเล่นวิดีโอ พร้อมระบบเสียงที่ไพเราะและชัดเจน ขณะที่รูปแบบของ คาราโอเกะตามแบบดั้งเดิม ดังกล่าวยังคงมีให้บริการอยู่ แต่ว่าคาราโอเกะจำนวนมากมาได้ ปรับแนวทางเพื่อแข่งขันในเชิงการขาย ด้วยการจัดให้มีหญิงบริการมาเป็นเพื่อนนั่งดื่ม ร้องเพลง รวมทั้งการให้บริการทางเพศ ซึ่งกลุ่มเป้าหมายจะเป็นลูกค้าผู้ชาย

จนถึงปัจจุบันนี้สถานเริงรมย์ดังกล่าวได้ขยายตัวเปิดบริการกันเป็นจำนวนมาก ลักษณะ การบริการที่จะขาดไม่ได้ก็คือหญิงบริการเป็นเพื่อนดื่มและฟังเพลง ภายใต้บริการดังกล่าวจึงไม่ ใช่ว่าเรื่องยากที่การขายบริการทางเพศจะแอบแฝงอยู่ สถานเริงรมย์เหล่านี้ต้องใช้เงินทุนหมุนเวียน มหาศาลเพื่อบันดลทำให้เกิดความหรูหราสะดวกสบาย แต่ผลตอบแทนที่ผู้ประกอบการเหล่านี้ได้รับก็ นับว่าคุ้มกับการลงทุน จะเห็นได้จากการขยายสาขา การเปิดแหล่งใหม่ นอกจากนั้นผู้หญิงที่ ำให้บริการนับวันจะเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากมีรายได้สูงกว่าไปทำงานอย่างอื่น รายได้นั้นมาจาก เงินเดือนประจำ ค่าดื่ม เงินรางวัล (tip) จากลูกค้า และที่สำคัญคือค่าตัวที่ให้บริการจากการ "ฮือฟ"

เพื่อความเข้าใจในด้านการขายบริการสถานเริงรมย์ดังกล่าวทั้งเก่าและที่เปิดใหม่ ได้ ปรับเปลี่ยนผสมผสานคือกเทเลเลานจ์ ผับ และคาราโอเกะ เข้าไว้ด้วยกัน เนื่องจากมีลักษณะ ร่วมกันที่เห็นได้ชัดคือ เป็นที่ขายเหล้า มีดนตรีฟัง มีหญิงบริการ ฉะนั้นบางแห่งอาจจะเป็น คือกเทเลเลานจ์ผสมกับผับ หรือเป็นผับผสมกับคาราโอเกะ หรือเป็นทั้งคาราโอเกะ ผับ และ คือกเทเลเลานจ์ไปพร้อม ๆ กัน

บริการอีกอย่างหนึ่งที่ถูกสร้างขึ้นมาเพื่อสร้างความรู้สึกของการเป็นบุคคลสำคัญ หรือ ลูกค้าประจำที่น่าจะมีสิทธิพิเศษจากสถานบริการ ได้แก่ การจัดขายความเป็นสมาชิกแก่ลูกค้าประจำของสถานที่นั้น ๆ ในลักษณะของเมมเบอร์คลับ (member club) ค่าสมาชิกต่อปีจะมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับความโอ้อ่าของสถานที่ โดยเริ่มต้นจากระดับ 5,000 - 100,000 บาท สิทธิพิเศษที่สมาชิกได้รับก็คือ การเปิดเหล่าต่างประเทศและได้ผู้หญิงไป "ฮ็อฟ" การจะได้เหล่าก็ขาดและผู้หญิงที่คนนั้นขึ้นอยู่กับราคาการเป็นสมาชิก กรณีที่สมาชิกไม่ต้องการผู้หญิงไป "ฮ็อฟ" ก็สามารถเปลี่ยนเป็นเหล่าได้ เช่น ค่าสมาชิก 5,000 บาทต่อปี สำหรับคาราโอเกะระดับกลาง สมาชิกจะได้เปิดเหล่า 8 ขวด แต่ไม่มีการให้บริการพิเศษในเรื่องผู้หญิง ค่าสมาชิกของสถานเริงรมย์ระดับสูงถ้าเริ่มต้นราคา 15,000 บาทจะได้เปิดเหล่า 10 ขวดได้ผู้หญิง 6 คน เป็นต้น

สำหรับสถานเริงรมย์ระดับสูง ซึ่งได้รับการยกย่องจากกลุ่มผู้เที่ยวว่าเป็นอัครสถานแห่งความบันเทิงได้พัฒนารูปแบบการบริการแบบครบวงจร เพื่อสร้างความพึงพอใจในหมู่ผู้ใช้บริการ เพื่อความเป็นอยู่อย่างใหญ่โตในกลุ่มที่ดำเนินกิจการเช่นนี้ การบริการแบบครบวงจรนี้ก็คือ เป็นทั้ง คือกอล์ฟเทนนิส สระว่ายน้ำคาราโอเกะ อาบอบนวด เขาน้ำ (sauna) ห้องออกกำลังกาย (health club) ห้องเล่นเกม (game room) โดยแต่ละส่วนนั้นสิ่งที่จะขาดไม่ได้ก็คือ หญิงบริการที่แต่งกายด้วยอาภรณ์น้อยชิ้นบ้าง บางเบาบ้าง เพื่อตอบสนอง "การพักผ่อน" ของลูกค้าอย่างเต็มที่ นอกจากนั้นบางแห่งยังมีห้องบริการสำหรับการ "ฮ็อฟ" ในสถานที่นั้นด้วย ดังจะเห็นจากการให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการในระดับสูงว่า

(ถาม) "ฮ็อฟ กันที่นั่นเลยหรือ"

(ตอบ) "ค่ะ... ที่นั่นเลยเขาจะมีห้องเหมือนโรงแรม"

(ถาม) "นั่นมีห้องไว้ให้แยกเลยหรือ"

(ตอบ) "ค่ะ มีห้อง ดิน น้ำ ลม ไฟ ค่าห้องคืนละ 1,500 บาท

แต่งแบบเคอลูกซ์ แล้วก็มีห้องไวโอลินคืนละ 20,000 บาท

บรรยากาศในสถานที่เหล่านี้จะได้รับการตกแต่งอย่างหรูหรา และสอดคล้องกับธุรกิจประเภทนี้ โดยจะมีส่วนที่เป็นห้องโถงสำหรับการนั่งดื่มและฟังเพลง มีเวทีสำหรับวงดนตรีและนักร้อง หน้าเวทีจะเป็นที่สำหรับเต้นรำ มีมุมด้านหนึ่งเป็นบาร์ผสมเหล้า พร้อมเก้าอี้หนังทรงสูง (stool) สำหรับลูกค้า และยังมีส่วนที่เป็นโซฟานุ่มหนานั่งสบายพร้อมโต๊ะสำหรับวางเครื่องดื่มและกับแกล้ม มีพนักงานบริการที่หน้าตาแต่งแต้มด้วยสีล้นของเครื่องสำอางอย่างงดงาม บุคที่ใส่จะเน้นสัดส่วนของร่างกาย ภายใตแสงไฟสว่าง อันเป็นการเร่งเร้าให้ลูกค้าซึ่งเป็นผู้ชายเกิดอารมณ์ใคร่ได้ไม่ยาก และแสดงออกด้วยการกอด จูบ ลูบ ล้วง พนักงานบริการด้วยความรู้สึกของผู้ให้บริการว่ามีสิทธิ์จะกระทำพฤติกรรมเช่นนั้นต่อพนักงานบริการ ซึ่งเปรียบเหมือนวัตถุทางเพศอย่างหนึ่ง

นอกจากส่วนที่เป็นห้องโถงรวม ก็จะมีการจัดแบ่งเป็นห้องส่วนตัวที่เรียกกันทั่วไปว่าห้องวีไอพี สำหรับลูกค้าคนสำคัญ อัตราของค่าใช้ห้องจะแตกต่างกันออกไป มีตั้งแต่ 500 - 1,000 บาท ขนาดห้องระดับกลางประมาณ 3 x 4 เมตร มีโซฟา 1 ชุด พร้อมโต๊ะตั้งเครื่องดื่มโซฟาจะนั่งกันได้ประมาณ 10 คน มีโทรทัศน์ และเครื่องเล่นวีซีดีโอสำหรับเปิดเพลงเนื้อร้องแบบคาราโอเกะ โดยทั่วไปภาพต่าง ๆ ในมิวสิควีดีโอจะแสดงโดยนางแบบในสภาพเปลือยและเปลือยซึ่งไม่ได้สอดคล้องกับเนื้อเพลงแต่อย่างใด เป็นเพียงการจ้องจ้องสร้างบรรยากาศให้กับลูกค้าประกอบกับการมีพนักงานบริการที่แต่งตัวอวดสัดส่วนมานั่งเคียงข้างด้วยแล้วจะซื้อขายบริการทางเพศ นำมาซึ่งเรื่องแปลกที่จะกระทำกัน

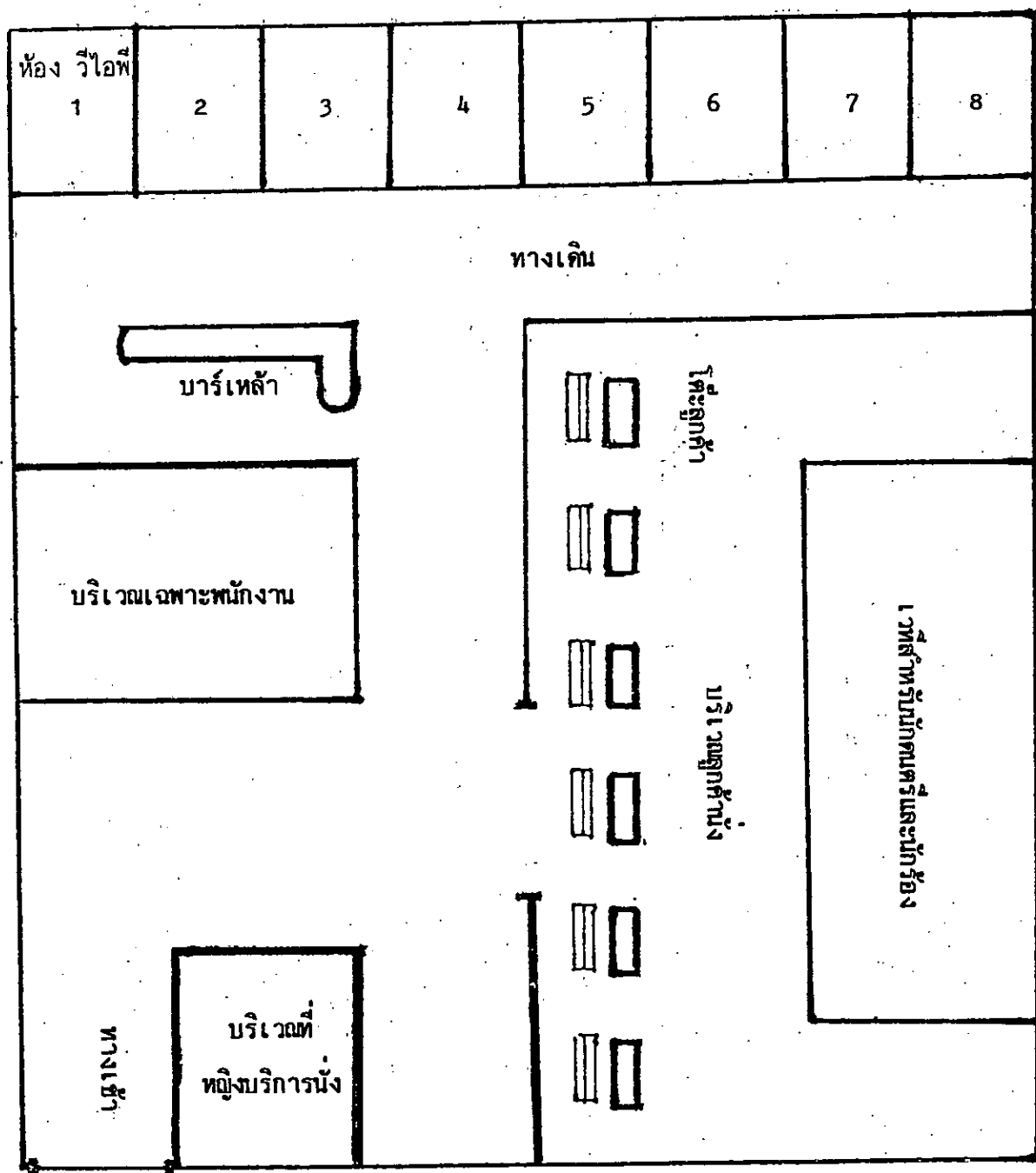
เพื่อให้เกิดภาพที่ชัดเจนขึ้น ผู้วิจัยจะเสนอรายละเอียดของสถานที่ระดับสูงบางแห่ง ซึ่งผู้วิจัยได้เข้าไปเก็บข้อมูล แห่งแรกเป็นค็อกเทลเลานจ์ขนาดใหญ่ ในลักษณะของเมมเบอร์คลับ ค่าสมาชิกเริ่มตั้งแต่ 15,000 - 45,000 บาท เช่นถ้าเป็นสมาชิกระดับ 45,000 บาท จะได้รับสิทธิ์เปิดเหล้า 11 ขวดให้ผู้หญิง 20 คน ตั้งอยู่บนพื้นที่ประมาณ 3 ไร่เป็นอาคาร 3 ชั้นสีขาว มีพื้นที่ใช้สอยประมาณ 3,000 ตารางเมตร ทุกชั้นบุพรม ชั้นล่างเป็นค็อกเทลเลานจ์ขนาดใหญ่ ดูโปร่งและกว้าง จัดวางโซฟาไว้เป็นชุดไม่แออัด แสงไฟสลัวแต่ไม่มืด แบ่งส่วนเป็นเวทีสำหรับ

นักร้อง และนักดนตรี ซึ่งมักจะเป็นชาวต่างประเทศ ถัดจากเวทีจะเป็นฟลอร์สำหรับเต้นรำ ตามโซฟาที่ลูกค้านั่งดื่มและฟังเพลง จะมีหญิงบริการในตำแหน่งเลดี้ หรือพนักงานนั่งดื่ม มานั่งบริการแต่ละคนแต่งหน้าสวยงาม เสื้อผ้าที่สวยงามใส่ใช้สีแดงสดใส เน้นให้เห็นผิวพรรณและส่วนลัด แต่ละคนใช้น้ำหอมราคาแพงเพื่อเพิ่มความมีเสน่ห์ ส่วนชั้นสองจะแบ่งเป็นห้องๆ ขนาด 3 x 4 เมตร ภายในห้องจะมีโทรทัศน์ และเครื่องเล่นวีดีโอ เพื่อร้องเพลงแบบคาราโอเกะ ถ้าแขกอยากร้องเพลงกับดนตรีจริงๆ ก็จะมีบริการพิเศษให้นักดนตรีมาเล่นด้วยเครื่องดนตรี 3 ชิ้น แบบที่เรียกว่า Trio โดยจะเล่นทำนองเพลงตามคำขอของแขก ในแต่ละห้องลูกค้าจะเรียกหญิงบริการมานั่งด้วยเพื่อปรนนิบัติ ส่วนชั้นสามจะเป็นห้องๆ คล้ายชั้นสองแต่จะมีขนาดใหญ่กว่าจัดไว้สำหรับสมาชิกที่จ่ายเงินค่าสมาชิก 15,000 - 40,000 ต่อปี จัดเป็นวีไอพี ใช้สำหรับผู้เป็นสมาชิกเท่านั้น ซึ่งมีอยู่ 8 ห้อง ปกติจะไม่อนุญาตให้ผู้หญิงที่ลูกค้ามาจากข้างนอกขึ้นแบบชั้นสาม แต่ถ้าลูกค้าประสงค์จะพาผู้หญิงข้างนอกขึ้นมา ทางร้านจะคิดค่าบริการพิเศษกับลูกค้า 1,000 บาท ฉะนั้นในส่วนนี้ของชั้นสามนี้จึงจัดไว้พิเศษเฉพาะผู้ชาย ดังที่ผู้จัดการสถานที่แห่งนี้กล่าวในเชิงตลกว่า "...เราไม่ต้องให้ผู้หญิงมาเห็นผู้หญิง แต่ต้องการ ำให้ผู้ชายมาเห็นผู้หญิง..." บนชั้นนี้จะมีบาร์เหล้าจัดวางเหล้าต่างประเทศยี่ห้อดัง ๆ มากมาย ตามคำบอกเล่าของผู้จัดการว่า "เหล้าแต่ละขวดราคาเป็นหมื่น"

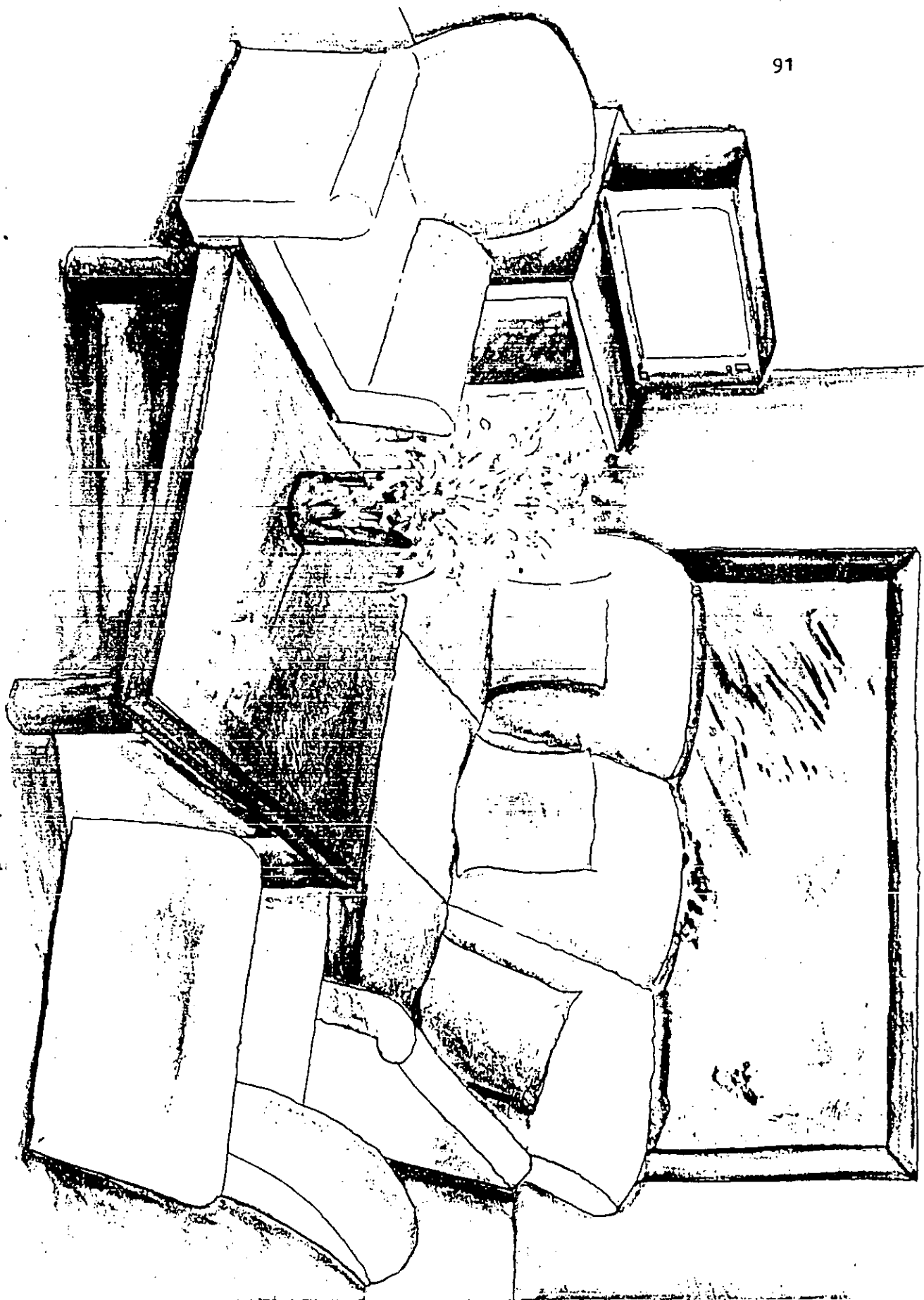
อีกแห่งหนึ่งเป็นสถานเริงรมย์ที่รวมความหลากหลาย มีทั้งค็อกเทลเลานจ์ คีอर्फ็ช็อป คาราโอเกะ เซาน่า ห้องออกกำลังกาย ห้องเล่นเกม เป็นลักษณะของเมมเบอร์คลับ ราคาสมาชิกเริ่มต้นด้วยราคา 30,000 บาท - 100,000 บาทต่อปี เช่นสมาชิกระดับ 30,000 บาท จะได้สิทธิเปิดเหล้า 6 ขวด และผู้หญิง 4 คน สถานที่แห่งนี้ตั้งอยู่บนพื้นที่ประมาณ 5 ไร่ พื้นที่ใช้สอยกว่า 4,000 ตารางเมตร เป็นอาคาร 3 ชั้นขนาดใหญ่โดดเด่นอยู่บนถนนสายหลักของกรุงเทพฯ ชั้นล่างแบ่งเป็นค็อกเทลเลานจ์ขนาดใหญ่ ลักษณะจะคล้ายคลึงกับแห่งแรก คือมีเวทีสำหรับเล่นดนตรี ซึ่งจะเป็นคณะนักร้องต่างประเทศ มีฟลอร์สำหรับการเต้นรำ บริเวณด้านซ้ายของชั้นล่างจะจัดแบ่งเป็นห้อง ๆ ขนาด 3 x 4 เมตร ประมาณ 10 ห้อง สำหรับลูกค้าที่ต้องการความเป็นส่วนตัว ในห้องจะมีโทรทัศน์และวีดีโอสำหรับเปิดเล่นคาราโอเกะ บริเวณขวา คือ

ากลับบริเวณทางเข้า จะเป็นที่นั่งสำหรับหญิงบริการแบบไม่ประจำ จะมาเพียงบางวันประมาณ 30 - 40 คน ซึ่งจะเป็นหญิงบริการแบบ "ฮ็อฟ" โดยตรง ส่วนชั้นสองจะเป็นชั้นของคาราโอเกะ ซึ่งจะแบ่งไว้เป็นห้อง ๆ ขนาดใหญ่กว่าห้องข้างล่าง 2 เท่า มีชื่อเรียกเป็นภาษาต่างประเทศ ชั้นนี้จะเป็นที่สำหรับหญิงบริการที่มีสถานภาพดีกว่าหญิงบริการชั้นล่าง จะฮ็อฟไปกับลูกค้าหรือไม่ขึ้นอยู่กับความสมัครใจ และข้อเสนอของลูกค้าที่จะตกลงกัน ชั้นสามจะเป็นห้องออกกําลังกาย ห้องเขานา และห้องนอนสำหรับสมาชิกที่ต้องการใช้บริการ "ฮ็อฟ" โดยไม่ต้องออกไปหาโรงแรมข้างนอก สำหรับชั้นสามนี้เป็นบริการพิเศษสำหรับผู้ที่เป็นสมาชิกโดยเฉพาะ

จากตัวอย่างของสถานเริงรมย์ทั้ง 2 แห่ง มีลักษณะร่วมกันที่ชัดเจน คือ เป็นสถานที่สำหรับดื่มเหล้า ฟังเพลง มีหญิงให้บริการ และผู้ชายคือ กลุ่มเป้าหมายสำหรับบริการต่าง ๆ ที่จัดให้มีขึ้น นับเป็นโลกแห่งความบันเทิงสำหรับผู้ชายโดยเฉพาะ หญิงบริการแต่ละคนเปรียบกับวัตถุทางเพศ เพื่อให้ผู้ชายได้จับต้องและเป็นเจ้าของได้ตามนัยของผู้ซื้อบริการ และหญิงผู้ให้บริการ ✓

ภาพประกอบ 4 แผนผังภายในสถานเริงรมย์ระดับสูง

ระดับสถานเริงรมย์

คืออกเทลเลานจ์ ผับ และคาราโอเกะ ที่ผู้วิจัยได้เข้ามาศึกษาแบ่งออกได้เป็น 3 ระดับ คือ ระดับกลาง ระดับกลางค่อนข้างสูง ระดับสูง ในระดับกลางนั้นใช้อาคารพาณิชย์ขนาด 2 ถึง 3 คูหา ใช้พื้นที่ 2 ชั้น อาจใช้ชื่อเรียกว่าเป็นเลานจ์ ผับ หรือคาราโอเกะ อย่างใดอย่างหนึ่ง หรืออาจใช้ชื่อเรียกรวมกันก็ได้ ภายนอกตกแต่งด้วยหลอดไฟกะพริบมีพนักงานต้อนรับตรงทาง เข้า ภายในชั้นล่างจัดแบ่งเป็นส่วนห้องโถงรวมสำหรับลูกค้า อีกส่วนชั้นบนจะจัดแบ่งเป็นห้อง ๆ เรียกว่าห้องจองหรือห้องวีไอพี สำหรับลูกค้าที่ต้องการความเป็นส่วนตัว อาจมีชื่อเรียกต่าง ๆ เป็นภาษาต่างประเทศ ตามความนิยม เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาญี่ปุ่น การตกแต่งภายในห้องจะ เน้นที่ความสบายและบรรยากาศสลัว ๆ โดยใช้ดาวนไลท์ (down light) และตัวปรับแสง (dimmer) ฝ้าผนังติดวอลเปเปอร์ (wall paper) สีอ่อนหวาน ฝ้าเพดานติดโคมไฟอย่าง สวยงาม ที่ผนังมีไฟข้อติดประดับพร้อมด้วยกรอบรูปสวยงาม มุมห้องจะมีโต๊ะเล็กสำหรับวางแจกัน ดอกไม้ หรือไม้ก็เป็นรูปปั้น บริเวณกลางห้องมีโซฟา 1 ชุด นั่งได้ประมาณ 6 คน อีกด้านของ ห้องมีโทรทัศน์ และเครื่องเล่นวีดีโอ สำหรับเปิดเพลงร้องตามเนื้อร้องและทำนอง พนักงานใน ร้านจะมีทั้งชายและหญิง โดยผู้ชายจะเป็นพนักงานเสิร์ฟ ส่วนหญิงบริการจะมีตำแหน่งเรียกว่า พนักงานต้อนรับ พนักงานนั่งดื่ม และตำแหน่งที่ขาดไม่ได้ก็คือผู้ดูแลบรมพนักงานต้อนรับ และ พนักงานดื่ม โดยเรียกกันโดยทั่วไปว่า มามาซัง หรือมามา จำนวนพนักงานต้อนรับ และพนักงาน นั่งดื่ม (ซึ่งผู้วิจัยรวมเรียกว่าหญิงบริการ) จะมีประมาณ 40-50 คน ค่าดื่มประมาณดื่มละ 90-100 บาท

ส่วนสถานที่ระดับกลางค่อนข้างสูง จะมีขนาดของสถานที่ไม่แตกต่างจากระดับกลางมากนัก รูปแบบและโครงสร้างของการตกแต่งจะเน้นความหรูหรามากกว่าระดับกลาง และจะแบ่ง ส่วนบริการเป็นคืออกเทลเลานจ์ คือเป็นห้องโถงรวมสำหรับลูกค้า มีดนตรีและนักร้องเล่นสด และ แบ่งเป็นส่วนคาราโอเกะซึ่งจะจัดเป็นห้อง ๆ ลักษณะจะคล้ายคลึงกับที่กล่าวไปแล้ว จำนวนของ หญิงบริการ ประมาณ 60-80 คน ค่าดื่ม ๆ ละประมาณ 120-150 บาท หญิงบริการจะได้รับ

การคัดเลือกในเรื่องของรูปร่างหน้าตามากกว่าในระดับกลาง เนื่องจากจำนวนหญิงบริการมีมากกว่า จึงมีการกำหนดตำแหน่งงานของหญิงบริการหลากหลายกว่า เช่น พนักงานโนบรา พนักงานประจำบาร์ พนักงานฟิอาร์ เป็นต้น (พนักงานโนบรา หมายถึง หญิงบริการนั่งดื่มที่แต่งกายโดยไม่ใส่เสื้อชั้นใน พนักงานประจำบาร์หมายถึง หญิงบริการประจำตรงบาร์เหล้า พนักงานฟิอาร์ หมายถึง หญิงบริการที่ทำหน้าที่ต้อนรับลูกค้าแต่ทั้ง 3 ตำแหน่งนี้ให้บริการมานั่งกับลูกค้าได้)

สถานที่ระดับสูง จะมีความแตกต่างในเรื่องความโอ่โถง และหรูหรา ถ้าไม่ตั้งอยู่ในพื้นที่กว้างขนาด 2 - 3 ไร่ บนถนนสายสำคัญ ๆ ก็จะตั้งอยู่ในแหล่งธุรกิจ หรือในโรงแรมชั้นสูง มุ่งบริการกลุ่มลูกค้าที่เป็นสมาชิกแบบเมมเบอร์คลับ (member club) ซึ่งมีสถานที่กว้างขวาง บางแห่งจะจัดรวมบริการแบบครบวงจร คือ จัดเป็นค็อกเทลเลานจ์ ผับ คาราโอเกะ เซาน่า ห้องออกกำลังกาย อาบอบนวด การตกแต่งทั้งภายนอกและภายใน จะเน้นที่ความสง่างาม เพอร์นิเจอร์และของประดับประดาได้รับการเลือกสรรอย่างดีเยี่ยม เพื่อบ่งบอกถึงรสนิยมมีการประมาณกันว่าต้องใช้เงินทุนตกแต่งไม่น้อยกว่า 30 ล้านบาท สำหรับค่าดื่ม ๆ ละ 200 - 300 บาท (บางแห่งถ้าไม่ใช่สมาชิกจะต้องจ่ายค่าดื่ม 2 เท่าของราคาสมาชิก) จำนวนหญิงบริการโดยทั่วไปประมาณ 60 - 80 คน แต่ถ้าเป็นค็อกเทลเลานจ์ขนาดใหญ่หรือเป็นบริการแบบครบวงจรจะมีหญิงบริการในตำแหน่งต่าง ๆ มากกว่า 150 คน ซึ่งจะได้รับการคัดเลือกอย่างพิถีพิถันมาก โดยจะเน้นความสวยของหน้าตาผิวพรรณ ความสูงและความได้สัดส่วนของรูปร่าง ✓

"ผู้หญิงที่จะมาทำงาน (ชื่อสถานเริงรมย์) ต้องสวยและบุคลิกดี เด็กที่ฉันจะเป็นคนเช็ค (check) ให้หมดหมดเลย ถ้าห้องลาย มีลูกมาแล้วผมไม่รับ ใครจะเข้ามาทำผมขอคู่มือออก ดูรูปร่าง แยกมาเที่ยวเขาก็อยากเห็นของสวย ๆ งาม ๆ แล้วไม่ใช่สวยแต่หน้านะ ต้องสวยหมดทั้งนอกทั้งใน เพราะเด็กที่นี่ของเราฮือพ"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของผู้จัดการสถานเริงรมย์ชั้นสูง)

ตำแหน่งของหญิงบริการจะถูกการเรียกขานอย่างมีระดับ เช่น เลดี้ (lady) ฟิอาร์ ดารา ไมเคิล นางงาม เป็นต้น

วิธีสร้างจุดขาย

เจ้าของสถานเริงรมย์เหล่านี้ จำเป็นต้องหาวิธีการดึงดูดลูกค้าด้วยการหากิจกรรมแปลกใหม่ เพื่อลดความจำเจ ซ้ำซาก ยิ่งภาวะการแข่งขันการขายในปัจจุบันสูงมาก แต่ละแห่งจึงต้องหากกลยุทธ์ที่จะรักษาลูกค้าเก่าเอาไว้ และดึงดูดลูกค้าใหม่ให้หันมาสนใจสถานที่ของตน กิจกรรมที่จัดขึ้นก็มีหลากหลาย เช่น เมื่อถึงเทศกาลใดเทศกาลหนึ่งทางร้านอาจจะให้ผู้ให้บริการใส่ชุดโนบรา (no-bra คือ เปื้อนยอก) เพื่อโชว์ส่วนลึบ จัดประกวดชุดว่ายน้ำแบบบิกินี จัดแสดงเบื้องหลังการถ่ายภาพเปื้อนยอก อย่างมีศิลปะ (art nude) เป็นต้น นอกจากนั้นทางร้านจะสร้างเอกลักษณ์การแต่งกายในลักษณะเปิดเผยส่วนลึบของหญิงบริการ เพื่อเป็นจุดดึงดูดลูกค้าดูจะเห็นจากการให้สัมภาษณ์ดังนี้

"ตอนแรกเขา (ทางร้าน) หลอกเราว่าใส่ bra ได้ พอมาทำได้ประมาณ 2 อาทิตย์ เขา (ทางร้าน) บอกว่าลองถอดออกดูซิ ถอดสัก 2 - 3 วัน ที่นี่ก็ลองถอดดูว่าเป็นอย่างไร แต่พอถอดแล้ว เขา (ทางร้าน) ก็ไม่ให้ใส่อีกเลย"

"ตอนแรกไม่กล้าใส่ เป็นชุดผ้าสีแดงบาง ๆ บักด้วยลูกบิดแล้วก็เลื่อม ไม่ให้ใส่เสื้อชั้นใน ใส่แต่กางเกงแบบบิกินี"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งดื่ม "ตำแหน่งโนบรา" ในสถานเริงรมย์ระดับกลาง ค่อนข้างสูง)

"อย่างชุดที่เขาให้แต่งนะ เขาให้ใส่ชุดแบบเจาะคอหัวมาก เห็นชุดแล้วร้องไห้เลย"

(จากคำให้สัมภาษณ์หญิงบริการนั่งดื่ม ในสถานเริงรมย์ระดับกลาง)

ประเภทของหญิงบริการในค็อกเทลเลานจ์ ผับ และคาราโอเกะ : จากพาดเนอร์ หญิงบำเรอ
สู่หญิงบริการที่เป็นพนักงานนั่งดื่ม

ตามความหมายของสถานบริการ ตาม พ.ร.บ. สถานบริการ พ.ศ. 2521 ซึ่งแก้ไข
ใหม่แทน พ.ร.บ. สถานบริการ พ.ศ. 2509 ในมาตรา 3 บัญญัติไว้ว่า

๑ "สถานบริการ" หมายความว่า สถานที่ที่สร้างขึ้นเพื่อประโยชน์ในการค้า ดังต่อไปนี้

1. สถานเต้นรำ รำวง หรือรองเง็ง ประเภทที่มีและประเภทที่ไม่มีหญิงพาดเนอร์
บริการ
2. สถานที่ที่มีอาหาร สุรา น้าชา หรือเครื่องดื่มอย่างอื่นจำหน่ายและบริการโดยมี
หญิงบำเรอสำหรับปรนนิบัติลูกค้า หรือโดยมีที่สำหรับพักผ่อนหลับนอน หรือมี
บริการนวดให้ลูกค้า
3. สถานที่อาบน้ำ นวด หรืออบตัว ซึ่งมีผู้บริการให้แก่ลูกค้า
4. สถานที่ที่มีอาหาร สุรา น้าชา หรือเครื่องดื่มอย่างอื่นจำหน่ายโดยจัดให้มีการ
แสดงดนตรี หรือการแสดงอื่นใดเพื่อการบันเทิง

ฉะนั้นค็อกเทลเลานจ์ ผับ และคาราโอเกะ คือความได้ว่าเป็นสถานบริการตามความ
หมายใน 1, 2, และ 4 ซึ่งมีหญิงบริการสำหรับปรนนิบัติลูกค้า ในยุคสมัยที่สถานบริการ
ประเภทนี้กลับเฟื่องฟู หญิงบริการก็คือพาดเนอร์ เมื่อธุรกิจนี้กลับซบเซา คำว่าพาดเนอร์
ก็ค่อย ๆ หดความนิยมที่จะใช้เรียกกันต่อไป พอถึงยุคของธุรกิจอาบอบนวด หญิงบริการประเภท
หมอนวดก็เข้ามาแทนที่จนทุกวันนี้ ต่อมารูปแบบของสถานบริการประเภทค็อกเทลเลานจ์ ผับ และ
คาราโอเกะ ซึ่งอาจให้บริการในรูปของสมาชิก ได้รับการนำเสนออย่างแพร่หลายและเป็นที่
นิยม หญิงบริการในฐานะพนักงานนั่งดื่ม ก็เป็นที่รู้จักกันดีในธุรกิจประเภทนี้ และยังคงทำหน้าที่
บริการเอาอกเอาใจรวมทั้งบำเรอความใคร่ของลูกค้า (โดยทั่วไปจะเรียกหญิงบริการเหล่านี้ว่า
"พนักงาน" ซึ่งฟังแล้วจะได้ความรู้สึกที่ดีกว่าการเรียกว่า "หญิงบริการ") ✓

จากการได้สัมภาษณ์หญิงบริการแบบพนักงานนั่งตม ผู้จัดการและมาม่าซังของค็อกเทล-เลานจ์ ผับ และคาราโอเกะ ในระดับกลางถึงระดับสูงบางแห่งในกรุงเทพฯ ซึ่งมีพนักงานนั่งตม และให้บริการทางเพศด้วย พอสรุปได้ว่าหญิงบริการนั่งตมมีชื่อเรียกต่างๆ กัน และจะแตกต่างกัน เรื่องของเงินเดือน ประสิทธิภาพ และปริมาณงาน ได้แก่ โฮสเทส (hostess) พีอาร์ (มาจากคำว่า public relation) พีอาร์ดารา (มาจากคำ star public relation หมายถึง พนักงานที่มีความสวยเป็นพิเศษ ซึ่งอาจเป็น ดารา นางแบบ) โนบรา (nobra หมายถึง พนักงานที่ต้องเปลือยอก) เลดี้ (lady) โมเดล (model) ไซด์ไลน์ (side line หมายถึง พนักงานที่ไม่ได้มาประจำทุกวัน) นอกจากนั้นยังอาจเรียกชื่อเป็นภาษาไทย ตามความหมายตรง ๆ เช่น เด็กตม เด็กประจำบาร์ นางงาม พนักงานต้อนรับ เป็นต้น แม้จะมีชื่อเรียกอย่างไรก็แล้วแต่ หญิงบริการในตำแหน่งดังกล่าวจะต้องมีหน้าที่ปรนนิบัติ เอาอกเอาใจลูกค้า และให้บริการทางเพศ ซึ่งเป็นบริการภายใต้การดำเนินงานของสถานบริการ หรือเป็นการตกลงกันโดยตรงระหว่างหญิงบริการและลูกค้า พนักงานนั่งตมเหล่านี้จะได้รับการอบรมเรื่องการทํางาน การแต่งตัว การพูดคุยจากมาม่าซัง ซึ่งจะมีอาวุธและประสิทธิภาพมากกว่า

ทางเลือกในการบริการทางเพศ

แม้ว่ารายได้จากการจัดให้มีการ "ฮ็อฟ" จะเป็นรายได้ที่สำคัญของค็อกเทลเลานจ์ ผับ และคาราโอเกะ ทำให้หลายแห่งเน้นเรื่องการ ฮ็อฟ หญิงบริการอย่างชัดเจน แต่กระนั้นก็ตาม อีกหลายแห่งได้ให้โอกาสแก่หญิงบริการในการเลือกตัดสินใจที่จะทำ ฮ็อฟ หรือไม่ก็ได้ จากการศึกษาครั้งนี้ พอสรุปได้ว่าสถานบริการเหล่านี้ดำเนินการอยู่ 4 ลักษณะด้วยกันคือ

1. ประเภทที่ทำให้หญิงบริการเลือกที่จะ ฮ็อฟ หรือไม่ฮ็อฟ ได้ โดยจะสอบถามเมื่อตอนมาสมัคร ผู้ที่เลือกเป็นพนักงานตมแบบ ไม่ฮ็อฟ ก็จะนั่งตมกับลูกค้าเท่านั้น จะมีเงินเดือนประจำ และส่วนแบ่งของค่าตม และจะได้น้อยกว่าที่เป็นพนักงานตมแบบฮ็อฟ

"คือที่นี้ตอนที่รับเข้ามาก็จะถามว่า "ฮือฟ" หรือเปล่า ถ้าทำฮือฟได้เขาจะตั้งเงินเดือนให้เยอะ ถ้าไม่ทำฮือฟเขาจะตั้งเงินเดือนให้น้อย"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตมตำแหน่งโบรา ในสถานเริงรมย์ระดับกลาง)

"มาทำงานที่นี่หลายแผนก เราจะถามเขาว่า น้องจะทำอะไร น้องเรียนหนังสืออยู่ใช่ไหม ไม่ต้องทำอะไรเลย แค่นั่งกับแขกได้เงินเดือนประมาณ 10,000 บาท ไม่ต้องไปกับแขก แต่นั่งกับแขกแล้วต้องไม่ถือตัวนะ... อีกพวกจะไปกับแขกแล้วได้เงิน ได้ทอง สักวันละบาททุกวันจะเอาไหม หรือจะเอาแบบนั่งกับแขกเฉย ๆ ก็ได้ แต่รายได้น้อยกว่านะ"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของผู้จัดการสถานเริงรมย์ระดับสูง)

สำหรับหญิงบริการที่เลือกแบบไม่ฮือฟนั้น จากคำบอกเล่าของมามาซึ่ง ผู้จัดการ รวมทั้งหญิงบริการ ปรากฏว่าในหลายกรณี หากพบลูกค้าที่พึงพอใจ และได้รับข้อเสนอ ซึ่งส่วนใหญ่มักจะเป็นเงินจำนวนหนึ่งที่มากพอให้รับ "ฮือฟ" โดยจะเป็นไปในลักษณะปิดบังหลบซ่อนเพราะทำผิดจากข้อตกลงกับทางสถานบริการ จากการตั้งข้อสังเกตถึงสาเหตุที่ทำให้หญิงบริการประเภทไม่ฮือฟ มารับ ฮือฟ ก็เนื่องจากผลประโยชน์ที่ได้รับ ความพึงพอใจโดยส่วนตัวกับลูกค้าและสิ่งแวดล้อม เช่น บรรยากาศ แสงสี

"บรรยากาศมันเป็นอย่างที่เขายาวน มีเหล้ามีเงิน แล้วลูกค้าก็เป็นผู้ชาย เขามาเที่ยวมาตม ก็ต้องมีบ้างที่ต้องจับเนื้อจับตัว ชมว่าสวยอย่างนั้นอย่างนี้ ฉะนั้นถ้าใครควบคุมตัวเองไม่ได้ก็ไปนะ"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตมในสถานเริงรมย์ระดับสูง)

2. ประเภทที่มีหญิงบริการ ฮือฟ โดยเฉพาะซึ่งอาจมาทุกวัน หรือเป็นครั้งคราวต้องการรายได้จาก ฮือฟ จึงไม่มีเงินเดือนประจำ นอกจากนั้นหญิงบริการประจำก็จะทำฮือฟกับลูกค้า

หรือไม่ขึ้นอยู่กับความสมัครใจ กลุ่มนี้จะมีรูปร่างหน้าตาสวยงาม

"กลุ่มแรกเป็นผู้หญิงที่ทำ อีออฟ อย่างเดียว ไม่มีเงินเดือนบางคนอาจจะมาทุกวัน หรือบางคนจะมาบางวัน ซึ่งปกติจะเป็นสุภะเสาร์อาทิตย์ ค่าตัว หรือค่าอีออฟ ประมาณ 2,500 บาท ทางร้านหักไว้ 500 บาท กลุ่มนี้ถ้าพิจารณาหน้าตาจะสวยน้อยกว่าอีกกลุ่มหนึ่งซึ่งเป็นพนักงานนั่งตม แต่ถ้าจะอีออฟกับแขกก็ขึ้นอยู่กับความสมัครใจของพนักงานคนนั้น และขึ้นอยู่กับฝีมือของผู้ชาย...กลุ่มนี้เรียกกันว่า "ฟิอาร์ดารา ผู้ที่อยู่ในกลุ่มฟิอาร์ดาราจะถูกคัดมา บางคนมาจากนางแบบบ้าง นางงามตกรอบบ้าง นักศึกษาบ้าง"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของผู้จัดการสถานเริงรมย์ระดับสูง)

3. ประเภทที่กำหนดให้หญิงบริการทำหน้าที่เพียงเป็นเพื่อนตม เพื่อนคุยกับลูกค้า และการ อีออฟ หญิงบริการออกไปข้างนอกยังกระทำได้ แต่ในความหมายของการพาไปรับประทานอาหาร เต้นรำ ไม่ใช่ในความหมายของการให้บริการทางเพศ

"เล่าน์จแถว ๆ นี้มีอีออฟกันทั้งนั้น แต่ที่นี้มาเปลี่ยนแนวโน้มคือ ผู้จัดการต้องการยกระดับให้พนักงานทุกคนไม่ใช่ตั้งใจมาอีออฟ แต่ก่อนจะมีอีออฟ แต่พอเรื่องเอดส์ระบาดก็กลัว เราเลยสร้างจุดขายตรงที่ให้ได้มานั่งตมกับแขก เราจะคัดเด็กที่หน้าตาดีมีกิริยาอ่อนหวาน และค่อนข้างให้มีความรู้"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของมามาซังในสถานเริงรมย์ ระดับกลางค่อนข้างสูง)

สำหรับกรณีดังกล่าวผู้วิจัยมีความเห็นว่าในทางปฏิบัติแล้วการอีออฟ ในลักษณะที่ลูกค้าพาหญิงบริการไปเที่ยวกันต่อ แล้วไม่มีการบริการทางเพศนั้นคงไม่ใช่ เรื่องที่ปฏิบัติอย่างเคร่งครัดทุกคน เพราะการที่ลูกค้าจะพาหญิงบริการแบบไม่ อีออฟ ออกไปได้ก็ต้องจ่ายค่า "ซื้อตม" แบบเหมาจ่ายทั้งคืน ด้วยจำนวนเงินมาก ฉะนั้นในฐานะผู้ซื้อ ก็น่าจะได้สิ่งตอบแทนที่คุ้มค่าเงิน

"เรื่องที่แบกพาเด็กออกไปข้างนอก ก็ไม่มีใครตามมาใครไป ดูว่าไปทำอะไรกัน แต่ลูกค้าจะต้องจ่ายให้กับทางร้านก็คือซื้อตุ้มมาให้เด็กคนนั้น แบบเหมาจ่าย ทั้งคืนก็ 15 ตุ้ม ๆ ละ 120 บาท ลองคิดดูว่าเป็นเงินเท่าไร แล้วอย่างจะมีหรือที่ลูกค้าจะไม่ทำอะไรเด็กไม่เงินเขาไปเสียเงินที่อื่นแล้วได้ผู้หญิงด้วยไม่ดีกว่าหรือ หนูทำในวงการนี้มาร่วม 10 ปี รู้จักผู้ชายดี ประเภทเสียเงินแล้วไม่ได้ทำอะไรนะยังไม่เคยเห็น"

(จากคำให้สัมภาษณ์หญิงบริการนั่งตุ้มในสถานเริงรมย์ระดับกลางค่อนข้างสูง)

"...ไปซะ ไปเที่ยวด้วยกันไปเดินราตรีเฮค ไปกินข้าวตุ้ม...ตอนนี้เราก็ตามเขา (หญิงบริการที่ไม่ฮือฟ) ไปไม่ได้ แต่ละคนรับผิดชอบกันเอง ก็มีแขกมาเล่าว่า ไปฮือฟมากับคนนั้นคนนี้ ..."

(จากคำให้สัมภาษณ์ของมามาซึ่งของสถานเริงรมย์ระดับกลางค่อนข้างสูง)

รายได้ของหญิงบริการ

รายได้ของหญิงบริการในสถานเริงรมย์ประเภทดังกล่าว โดยทั่วไปจะมาจากเงินเดือน เงินรางวัล (หรือที่เรียกกันทั่วไปว่าทิป) ซึ่งเป็นส่วนที่ลูกค้าให้ด้วยความพอใจในการบริการ และรูปร่างหน้าตา เงินที่ได้จากการให้บริการทางเพศหรือค่า "ฮือฟ" และเงินค่าตุ้ม (หรือเงินที่ได้จากส่วนแบ่งของการขายเครื่องตุ้มซึ่งลูกค้าจะต้องสั่งให้หญิงบริการเมื่อนั่งกับตน) สำหรับเงินเดือนเป็นรายได้ที่แน่นอน ส่วนรายได้อื่น ๆ นั้นจะได้มากหรือน้อยขึ้นอยู่กับความสามารถของหญิงบริการแต่ละคน

หญิงบริการนั่งตุ้มในสถานที่เหล่านี้ จะได้รับการจัดลำดับตามประสบการณ์และรูปร่างหน้าตา คือ จะมีหญิงบริการนั่งตุ้มทั่วไป และหญิงบริการนั่งตุ้มที่มีคุณสมบัติพิเศษ ซึ่งอาจจะมีการประสบการณ์การทำงานมาก่อนหรืออาจคัดเลือกมาจากหญิงที่มีตำแหน่งของความสวยงามเป็นเครื่องประกัน เช่น มาจากนางแบบ นางงาม เป็นต้น ตำแหน่งของหญิงบริการกลุ่มนี้ เรียกกัน

ว่าฟออาร์ หรือฟออาร์คารา หรือรีเซพชั่น (reception) พนักงานต้อนรับเป็นต้น เมื่อมีการ
 จําแนกประเภทดังกล่าว จึงทำให้การกำหนดเงินเดือนแตกต่างกันไป บางแห่งอาจจะไม่เรียกชื่อ
 ตำแหน่งของหญิงบริการนั่งตมให้แตกต่างกัน แต่การกำหนดเงินเดือนจะมากน้อยก็ขึ้นอยู่กับความ
 สามารถ ประสบการณ์และรูปร่างหน้าตา กรณีตำแหน่งของมาม่าซึ่งมักจะเป็นผู้มีประสบการณ์ผ่าน
 งานด้านนี้มาก่อนจนได้รับความไว้วางใจจากผู้บริหารให้มีหน้าที่ควบคุมดูแลแนะนำการทำงานของ
 หญิงบริการ

หากพิจารณาระดับของสถานเริงรมย์ต่าง ๆ เงินเดือนของหญิงบริการนั่งตมทั่วไป หญิง
 บริการนั่งตมพิเศษ และมาม่าซึ่ง พอสรุปได้ดังนี้

ตาราง 4 เงินเดือนของหญิงบริการประเภทต่าง ๆ ในสถานบริการระดับต่าง ๆ

ระดับของสถานบริการ	หญิงบริการนั่งตม ทั่วไป	หญิงบริการนั่งตม พิเศษ	มาม่าซึ่ง
สถานบริการระดับกลาง	3,000 - 4,500	3,500 - 5,000	5,000 - 6,000
สถานบริการระดับกลาง ค้อยข้างสูง	4,000 - 6,000	5,000 - 7,000	6,000 - 8,000
สถานบริการระดับสูง	6,000 - 10,000 ขึ้นไป	7,000 - 10,000 ขึ้นไป	10,000 ขึ้นไป

นอกจากนี้ยังมีข้อบ่งชี้ย่อยบางประการเกี่ยวกับเรื่องเงินเดือน คือ เงินเดือนจะมีความสัมพันธ์กับปริมาณของการ "ฮือฟ" กับลูกค้า เช่น กรณีที่หญิงบริการนั่งดื่มแบบพิเศษได้รับเงินเดือน 12,000 บาท จะได้รับการกำหนดให้ "ฮือฟ" กับลูกค้าไม่น้อยกว่า 18 ครั้ง ถ้าหากได้ต่ำกว่านั้น จะต้องถูกตัดเงินเดือน 4,000 บาท นอกจากนี้จากสาวได้ว่า การ "ฮือฟ" ของหญิงบริการนอกจากจะทำให้หญิงบริการมีรายได้ดีแล้ว ทางสถานบริการก็มีผลประโยชน์จากส่วนนี้อยู่ไม่น้อย จึงได้สร้างเงื่อนไขผลตอบแทน หรือเป็นการเสริมแรงให้หญิงบริการ "ฮือฟ" ไปกับลูกค้าให้ได้ตามกำหนด

บางแห่งเงินเดือนจะมีความสัมพันธ์กับจำนวนดื่ม คือ เงินเดือนจะเพิ่มขึ้น ถ้าตามระยะเวลาที่ทำงานกำหนดเช่นใน 1 เดือน หรือใน 10 วัน สามารถหาดื่มจากลูกค้า ได้จำนวนหนึ่งตามเป้าหมาย

"ถ้าเขา (หญิงบริการ) ได้ต่ำกว่า 80 ดื่ม ก็ได้ 4,000 ถ้ามากกว่า 80 ดื่ม ก็ 5,000 ถ้า 100 ดื่มก็ได้ 6,000" (ในระยะเวลา 10 วัน)

(จากคำให้สัมภาษณ์ของผู้จัดการของสถานเริงรมย์ระดับกลางค่อนข้างสูง)

รายได้ที่สำคัญอีกอย่างหนึ่ง คือ รายได้จากการบริการทางเพศแก่ลูกค้าหรือที่เรียกว่าค่า "ฮือฟ" ซึ่งจะแตกต่างกันไปตามระดับของสถานบริการ ระดับของหญิงบริการ และรูปร่างหน้าตา ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

ตาราง 5 ค่าบริการทางเพศในสถานบริการระดับต่าง ๆ

ระดับสถานบริการ	ค่าบริการทางเพศ	หมายเหตุ
สถานบริการระดับกลาง	- 1,500-1,600 (หญิงบริการได้รับประมาณ 1,000 บาท ทางร้านได้รับประมาณ 500 - 600 บาท) - 2,000 (หญิงบริการได้รับประมาณ 1,500 บาท ทางร้านได้รับประมาณ 500 บาท)	
สถานบริการระดับกลางค่อนข้างสูง	- 2,500 (หญิงบริการได้รับประมาณ 1,500 - 2,000 บาท ทางร้านได้รับประมาณ 500 - 1,000 บาท)	เป็นการให้บริการทางเพศไม่ได้ค้างคืน ถ้าค้างคืนลูกค้าจะต้องจ่ายเพิ่มอีกประมาณ 40% พร้อมกับ
สถานบริการระดับสูง	- 3,000 (หญิงบริการได้รับประมาณ 2,000 บาท ทางร้านได้รับประมาณ 1,000 บาท) - 4,000 (หญิงบริการได้รับประมาณ 2,500 - 3,000 บาท ทางร้านได้รับประมาณ 1,000 - 1,500 บาท ซึ่งลูกค้าจะต้องซื้อดื่มพิเศษ จากสถานบริการประมาณ 15 คีม	มีเงินพิเศษให้อีกด้วย

ตาราง 5 (ต่อ)

ระดับสถานบริการ	ค่าบริการทางเพศ	หมายเหตุ
	- 7,000 - 30,000 (กรณีนี้เป็นหญิงบริการที่มีคุณสมบัติเฉพาะ เช่น นางแบบ ดารา นางงาม หรือมาทำงานใหม่ซึ่งรูปร่างหน้าตาสวยเป็นพิเศษ หรืออาจจะไม่เคยอีอ้ามาก่อน ลูกค้าจะตกลงราคาโดยตรงกับผู้หญิงเอง หรืออาจจะผ่านทางมาฆ่าชัง และผู้จัดการ ซึ่งจะได้ค่านายหน้าตามแต่จะตกลงกัน เช่น 20 - 30% ของค่าบริการทางเพศ และลูกค้าจะต้องซื้อดื่มจากทางร้านแบบเหมาทั้งคืน	เป็นการให้บริการทางเพศแบบตลอดทั้งคืน

สำหรับเงินรายได้จากค่าดื่ม หญิงบริการจะได้รับส่วนแบ่งจากทางร้านประมาณ 40 - 50 % ต่อ 1 ดื่ม (คำว่า "ดื่ม" มาจากคำว่า "drink" คำนามหมายถึง เหล้า หรือเครื่องดื่มที่ลูกค้าต้องสั่งให้หญิงบริการเมื่อมานั่งด้วยซึ่งก็คือค่าเวลาของหญิงบริการนั่นเองซึ่งระยะเวลาของ 1 ดื่ม นั้นโดยทั่วไปประมาณ 45 - 50 นาที จากการศึกษาครั้งนี้พอจะสรุปส่วนแบ่งของเงินค่าดื่มได้ดังนี้

ตาราง 6 รายได้จากค่าค้ำที่หญิงบริการได้รับ

ระดับสถานบริการ	ราคาขายต่อ 1 ค้ำ	ส่วนแบ่งที่หญิงบริการได้รับ
สถานบริการระดับกลาง	90 - 100 บาท	40 - 50 บาท
สถานบริการระดับกลางค่อนข้างสูง	120 - 150 บาท	40 - 60 บาท
สถานบริการระดับสูง	200 - 300 บาท	100 บาท

หญิงบริการนั่งค้ำ จะได้รับการกำหนดให้พยายามหาค้ำจากลูกค้าให้ได้เฉลี่ยอย่างน้อยเดือนละ 80 ค้ำ ดังนั้นสถานบริการหลายแห่งจึงมีมาตรการเชิงบังคับในเรื่องนี้ เช่น ถ้าหาค้ำได้ต่ำกว่าที่กำหนด หญิงบริการนั้นจะต้องซื้อค้ำส่วนที่ขาดไปเอง หรือไม่ก็จะได้รับส่วนแบ่งจากค่าค้ำต่ำกว่าที่ควรจะได้ โดยคิดเฉลี่ยจากจำนวนค้ำที่ขาดไป จากการสัมภาษณ์ลูกค้าหลายคนให้ความเห็นว่า เนื่องจากหญิงบริการบางคนให้ความสนใจกับเงินเดือนและเงินที่ได้จากการ"ฮ็อฟ" ซึ่งสามารถทำรายได้ค่อนข้างสูง เมื่อเปรียบเทียบกับนั่งบริการค้ำกับลูกค้าวันละหลาย ๆ คน ฉะนั้นเพื่อไม่ให้ความกระตือรือร้นที่จะบริการลูกค้าแบบนั่งค้ำ นั่งคุย ลดน้อยลง ทางสถานบริการจึงแก้ปัญหาดังกล่าว

"พวกมีย่ออาชีพนั่งค้ำจริง ๆ (ค้ำ) ยังไม่ทันไรก็จะถามว่า 'พี่จะฮ็อฟไหม ฮ็อฟไม่ฮ็อฟบอกมาเลย จะได้ไม่เสียเวลา' คือ พวกนี้ต้องการจะทำเงินอย่างเดียว ไม่ได้สนใจจริงจัง"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของลูกค้าซึ่งเป็นนักธุรกิจระดับผู้บริหารระดับกลาง)

รายได้อีกส่วนของหญิงบริการนั่งค้ำ คือ เงินรางวัลหรือทิป ซึ่งลูกค้ามักจะให้ด้วยความ

พอใจในบริการที่เอากเอาใจ พอใจในรูปร่างหน้าตาเป็นส่วนตัว บางครั้งอาจได้มากหรือน้อย เช่นอาจจะเป็นพันหรือเป็นร้อย ฉะนั้นหญิงบริการที่หวังเงินรางวัลจากลูกค้า ก็ต้องพยายามทำตัวให้ลูกค้าพึงพอใจมากที่สุด ไม่ว่าจะเป็นการนั่งตม นั่งคุยหรือแม้แต่การ "ฮือฟ" ไปกับลูกค้าเพื่อ บริการทางเพศ อย่างไรก็ตามในส่วนของเงินรางวัลนี้ลูกค้าบางคนอาจเห็นว่าไม่จำเป็นจะต้องให้เพราะราคาค่าตมที่ต้องจ่ายให้กับหญิงบริการนั่งตม แต่ละคน ค่าเปิดเหล้า และบางแห่งต้อง เสียค่าสมาชิกอีกซึ่งรวมกันก็เป็นราคาที่สูงอยู่แล้ว

"เราต้องคอยเอาใจแขกเพื่อทำให้ได้ตม ได้ค่าตม แขกบางคนนะพิศวงยากมาก เจอแบบนี้ยิ่งเลย ไม่อยากนั่งด้วย"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตมในสถานเริงรมย์ระดับกลาง)

"ทำแล้วได้ตมจากแขกน้อย ถ้าแขกให้กับมือเราก็ไม่ต้องแบ่งให้คนอื่น อย่างอาทิตย์ที่แล้วได้ตมประมาณ 1,000 กว่าบาท อย่างมีแขกอยู่คนหนึ่งให้ตมที่เดียว 500 เลย"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตมในสถานเริงรมย์ระดับกลางค่อนข้างสูง)

(ถาม) "เวลา "ฮือฟ" ไปกับแขกนี่ยังน้อยเท่าไร"

(ตอบ) "อย่างน้อย 10,000 แล้วเราจะไปขอจากแขกต่างหาก อย่างที่ไปกับ ส.ส. คนนั้นได้มา 20,000 คือตกลงกัน 10,000 แล้วขอเขาคือ 10,000"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตมในสถานเริงรมย์ระดับสูง)

ฉะนั้น หากจะพิจารณารายได้ทั้งหมดต่อเดือนของหญิงบริการนั่งตมในสถานเริงรมย์ระดับต่าง ๆ แล้วพอสรุปได้ว่า หญิงบริการในสถานเริงรมย์ระดับกลางจะมีรายได้ต่อเดือนประมาณ 15,000 - 20,000 บาท หญิงบริการในสถานเริงรมย์ระดับกลางค่อนข้างสูงจะมีรายได้ต่อเดือนประมาณ 20,000 - 30,000 บาท และหญิงบริการในสถานเริงรมย์ระดับสูงจะมีรายได้ต่อเดือน 30,000 - 50,000 บาท โดยที่บางรายอาจได้มากกว่านั้น

"รายได้ต่อคนจะไม่ต่ำกว่า 15,000 ขึ้นไปทุกคน นี่พูดแบบว่า ไม่ค่อยได้ละ ถ้าได้ก็ถึง 30,000 ถึง 50,000 มีอยู่คนนึงนะมาทำเดือนแรกได้ 90,000 บาท ค่ะหนึ่งได้ไม่ต่ำกว่า 5-6 ค่ะ แล้วเขาก็ไปให้อีกต่างหาก เขาก็มากระเป๋าทัน ถ้าเขาชอบก็บ๊อบหนึ่ง... บ๊อบห้าพัน... มันเป็นอย่างนี้"

(จากคำสัมภาษณ์ของผู้จัดการของสถานเริงรมย์ชั้นสูง)

ระบบควบคุมผู้หญิงที่ทำงานบริการในสถานเริงรมย์

สถานเริงรมย์เหล่านี้ จะมีระบบการควบคุม และลงโทษหญิงบริการในกรณีที่มาทำงานมาทำงานล่าช้า และแอบไปให้บริการทางเพศกับลูกค้าโดยที่สถานเริงรมย์ไม่ได้ประโยชน์โดยใช้วิธีการตัดเงินรายได้ของผู้หญิงเหล่านั้น จากการพูดคุยกับเจ้าของกิจการ และผู้จัดการสถานเริงรมย์หลายคนให้เหตุผลของการมีระบบตัดเงินว่า หากหญิงบริการมาทำงานไม่สม่ำเสมอ อาจจะทำให้เสียลูกค้าไป เพราะลูกค้าบางคนมาเที่ยวเพราะติดใจหญิงบริการผู้นั้น เมื่อมาแล้วก็ตั้งใจจะเรียกหญิงบริการที่ตนติดใจมานั่งบริการ แต่สถานบริการสนองความต้องการนั้นไม่ได้เพราะหญิงบริการไม่มาทำงาน ทำให้ลูกค้าผิดหวัง และถ้าเกิดเช่นนี้บ่อย ๆ ลูกค้าก็จะไปใช้บริการของสถานเริงรมย์แห่งอื่น

"ก็ยอมให้ตัดเงินแล้วนะ ถือว่าเรามีสิทธิหยุด แต่เขาบอกว่าบางวันเขากดถามหาแต่ไม่มาก็ทำให้เสียความรู้สึกแขก"

(จากคำสัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตมในสถานเริงรมย์ระดับกลางค่อนข้างสูง)

ส่วนกรณีที่ตัดเงินเพราะมาทำงานไม่ตรงเวลา ก็เพื่อให้เกิดความเป็นระเบียบ และทำให้เกิดภาพที่ดี ว่าสถานที่แห่งนี้มีหญิงบริการให้เลือกมาก สำหรับกรณีที่ตัดเงินเพราะแอบไปให้บริการทางเพศแก่ลูกค้าโดยสถานบริการไม่รู้ ทำให้สถานบริการเสียประโยชน์ในส่วนแบ่งจากการ "ฮัฟ" การที่ลูกค้าจ่ายค่า "ฮัฟ" โดยตรงกับหญิงบริการนั้น ช่วยลดค่าใช้จ่ายบาง

ส่วนที่จะต้องจ่ายให้กับร้านในฐานะที่ "ฮ็อฟ" หึงบริการออกมาข้างนอก แต่กลับทำให้สถาน
 เริงรมย์เสียรายได้สำคัญไป

จากการสัมภาษณ์หึงบริการในเรื่องนี้ สรุปได้ว่า การตัดเงินเดือนจะคำนวณว่าเงิน
 เดือนที่ได้รับหากเฉลี่ยต่อวันได้เท่าไร และนับจำนวนวันที่ขาดงานคูณกับรายได้เฉลี่ยต่อวันก็จะ
 เฉลี่ยเป็นจำนวนเงินที่ตัดออกจากเงินเดือนทั้งหมด เช่น เงินเดือน 3,000 บาท จะเฉลี่ยได้
 วันละ 100 บาท ถ้าขาดงาน 2 วัน ก็จะถูกตัดเงินเดือน 200 บาท นอกจากนั้นยังมีกรณีที่ขาด
 งานวันสุดสัปดาห์ คือ ศุกร์ และเสาร์ ซึ่งจะมีลูกค้ามากเป็นพิเศษ การตัดเงินจะคิดในอัตราสูง
 กว่าปกติ สำหรับการตัดเงินเนื่องจากการทำงานไม่ตรงเวลา บางแห่งจะถูกตัดเงินเป็นชั่วโมง
 ข้าง เป็นนาทีข้าง ซึ่งโดยทั่วไปจะกำหนดเวลาเริ่มงานประมาณ 19.30 - 20.30 น.

"โดนมาว่ามากเลยคือ มาท้าววันหยุดสองวัน ก็โดนตัดเงินวันละ 500 ถ้าเป็นวันศุกร์
 เสาร์โดนตัดวันละ 2,000 เงินเดือนแทบจะไม่ค่อยได้รับนะพี่ โดนตัดเกือบหมดเพราะ
 เราหยุดบ่อย"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหึงบริการนั่งดื่มในสถานเริงรมย์ระดับสูง)

"นี่ถ้าไม่ถูกตัดเงินเดือนไปจะได้มากกว่านี้อีก ที่นี้ถ้าหยุดวันธรรมดาจะถูกตัดเงิน 600
 ถ้าวันหยุดจะถูกตัด 1,000 ถ้าสายเกินที่ละ 10 บาท"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหึงบริการนั่งดื่มในสถานเริงรมย์ระดับสูง)

"มาสายกว่ากำหนด อย่างเริ่มงาน 19.45 น. ถ้าสายเกินกว่านั้นก็จะถูกตัดเงิน 200
 และถ้าไปถึงแล้วแต่งตัวลงมาทัน 20.15 ก็จะถูกตัดอีก 200"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหึงบริการนั่งดื่มในสถานเริงรมย์ระดับกลางค่อนข้างสูง)

"หยุดบอยผู้จัดการก็ตัดเงิน มาสายก็ตัดเงิน เขาถึงจะคุมคนได้ ไม่งั้นก็จะมาสายกัน"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตมในสถานเริงรมย์ระดับกลาง)

ลูกค้าที่มาใช้บริการ

โดยทั่วไปลูกค้าของสถานเริงรมย์เหล่านี้เป็นผู้ชายซึ่งมีฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจอยู่ในระดับกลางและระดับสูง จากการสัมภาษณ์หญิงบริการนั่งตมในสถานเริงรมย์ ทั้งระดับกลางจนถึงระดับสูง ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องนี้ไว้ต่าง ๆ กันว่า

"...แบกที่มาจากที่นี่ทำงานบริษัทก็มี ทำงานธนาคารก็มี..."

"...ส่วนใหญ่เป็นลูกค้าระดับกลาง นักธุรกิจ ถ้าจะว่าไปแล้วส่วนใหญ่มีระดับน้อย..."

"...แบกที่มาก็มีต่างชาติด้วย มีฝรั่ง มีฮ่องกง และได้หวัน..."

"...แบกที่นี่เยอะ รัฐมนตรีอะไรก็มี นักการเมือง แต่ไม่ขอเอ่ยชื่อเขาจะเวลาจะไปด้วยนะ ไยยะวังมากกลัวคนเห็นรถจะติดฟิล์ม..."

"...อย่างพวก ส.ส. พวกเจ้าพ่อ พวกดีออกเตอร์ ปกติผู้หญิงที่ทำงานกลางวันระดับปวช. ปวส. นะ ไม่มีสิทธิ์ได้เจอหรือหูกี่ แต่ผู้หญิงกลางคืนได้เจอ ได้คุยกับ ส.ส. เจ้าพ่ออะไรทั้งหลายได้รู้ว่าเขาเป็นยังไง..."

จากการสอบถามถึงเหตุผลของการมาเที่ยวสถานเริงรมย์เหล่านี้ ก็เนื่องจากผู้ชายคิดว่าเป็นสถานที่จัดไว้เป็นพิเศษเพื่อมาผ่อนคลายและหาความบันเทิงจากการฟังเพลง การดื่มเหล้า และการหาความสุขทางเพศได้อีกจากหญิงบริการนั่งตม นอกจากนั้นการมาเที่ยวในลักษณะนี้ ช่วยส่งเสริมว่าผู้มาเที่ยวมีรสนิยมดี และยังทำให้เกิดความรู้สึกท้าทายความสามารถของตนที่จะ "ฮือฟ" หญิงบริการบางคนให้ได้

"สถานที่อย่างนี้นั้นต่างจาก อาบ อบ นวด ต่างจากพวกผู้หญิงในเฮค มันคนละแนว คนละเกรดกัน"

(จากคำสัมภาษณ์ของผู้จัดการสถานเสริมระดับกลาง)

"พวกที่ชอบคือกเทลเลานจ์ หรือคาราโอเกะ ก็จะมานั่งแบบนี้ คือ จะได้ลุ้น ได้ใช้ฝีมือ ได้มีอารมณ์ อย่างอาบ อบ นวด พอผู้ชายเสียเงิน 1,800 - 1,900 ก็ได้เลย เรียบร้อย แต่อย่างที่นี่มันยากเย็น นั่งฟังเพลงพยายามจับใช้เทคนิคให้ผู้หญิงไปด้วยแล้ว เรากุมใจ"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของผู้จัดการสถานเสริมระดับสูง)

ผู้ชายที่มาเที่ยวอาจจะมาด้วยเงินของตนเอง หรือถ้าเป็นนักธุรกิจก็อาจมาด้วยบด้อนรับของบริษัท หรือที่เรียกว่างบเอ็นเตอร์เทน (entertain budget) ด้วยค่าใช้จ่ายที่เป็นเงินค่อนข้างสูง เพื่อแลกกับบรรยากาศของการฟังเพลง การนั่งดื่ม และการบริการทางเพศ พฤติกรรมของลูกค้ามักจะแสดงออกเพื่อให้คุ้มกับเงินที่จ่ายไปก็คือ การเกี้ยวพาราสี และหยอกเย้าหญิงบริการนั่งดื่มด้วยคำพูดและการกระทำ เช่น กอด จูบ ลูบ ล้วง และสุดท้ายก็จะนำไปสู่การบริการทางเพศ

"...ส่วนใหญ่แขกเข้ามา ก็จะสั่งเครื่องดื่ม แล้วก็ทำอะไร ๆ ให้คุ้มกับที่เขาเสียเงิน..."

"...แขกบางคนก็อาจจะทำอะไรก็ได้ เสียเงินมาเที่ยวแล้ว ไม่จำเป็นต้องสนาใจใคร แสดงความหยาบคาย เช่น ล้วง จับโน้นจับนี่..."

"...อย่างเรื่องแขกที่มาเที่ยวนี้บางคนเมื่อไร เขาถือว่าเขาเสียเงินเขาก็จะพยายามดึงดูดจากผู้หญิงที่บริการเขา..."

"...นี่ไม่ได้พูดหยาบกับพี่นะ (ลูกค้า) บางคนเขาก็จัด ฟังคิดผู้ชาย ถ้าไม่ได้มาด้วยเรื่องนี่ก็อยู่บ้านไม่ตีหรือ จะมานั่งเฉย ๆ แล้วไม่ทำอะไรนะเป็นไปไม่ได้..."

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งดื่มในสถานเสริมระดับกลางและระดับสูง)

ทัศนะของลูกค้าต่อการเลือกสถานที่ที่อยู่นั้นเห็นว่า แม้ว่าสถานที่บางแห่งจะราคาแพงและไฮโดรเจน แต่ก็ยังมีลูกค้าไปใช้บริการก็เพราะลูกค้ามั่นใจในเรื่องของความปลอดภัยจากโรคติดต่อ

"ส่วนหนึ่งถึงราคาแพงเท่าไร ก็ยังมีคนเที่ยว โดยเฉพาะเด็กหนุ่มๆ เพราะโอกาสของการติดเชื้อมันลดลง คนเที่ยวก็พอใจจะเสี่ยง"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของลูกค้าซึ่งเป็นนักธุรกิจตำแหน่งผู้บริหารระดับกลาง)

"หลายคนเป็นอย่างนั้น ยิ่งแพงก็ยิ่งทำให้เชื่อมั่น คือ เรารู้สึกกลัวถึงได้ไปเที่ยวที่ที่เราพิจารณาแล้วว่า มีระดับทน้อย ซึ่งจะช่วยทำให้เรารู้สึกปลอดภัยขึ้น... ศึกว่าไปตามที่ถูก ๆ"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของลูกค้าซึ่งเป็นนักธุรกิจตำแหน่งผู้บริหารระดับสูง)

บริบททางสังคมและวัฒนธรรมที่เอื้อต่อธุรกิจบริการทางเพศ

โดยทั่วไปเมื่อใดก็ตามที่กล่าวถึงปัญหาการขายบริการทางเพศหรือการค้าประเวณี มักจะมุ่งเน้นไปที่สาเหตุทางเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นเรื่องของความยากจนที่ผลักดันให้ผู้หญิงค้าประเวณี อย่างไรก็ตามได้มีข้อโต้แย้งในเรื่องนี้ว่า ลาพังปัญหาเศรษฐกิจหรือความยากจนไม่ใช่สาเหตุของปัญหาแต่เพียงอย่างเดียว และก็ไม่สามารถชี้ขาดว่าเป็นปัจจัยที่ทำให้ผู้หญิงเข้าสู่ธุรกิจทางเพศ เพราะมีผู้หญิงอีกมากมายที่ยากจนแต่ก็ไม่ได้ขายบริการทางเพศ และมีหญิงบริการทางเพศจำนวนมากที่ไม่ยากจนจริง (รัตน ธนาพรสังสุทธิ์. 2529 : 52 ; อ้างอิงมาจาก อรรถพล พันธุ์บุญเกิด. ม.ป.ป.) หรืออย่างที่ Kingsley Davis เห็นว่า เมื่อมีความมั่งคั่งมากขึ้น การค้าประเวณีก็จะมากขึ้น เพราะบางทีโสเภณีก็ไม่ได้ประกอบอาชีพเพราะความยากจนอย่างเดียว แต่อาจเป็นเพราะได้เงินง่ายและรวดเร็วกว่าทำอย่างอื่น (เล่มเดิม) ทัศนะดังกล่าวสะท้อนให้เห็นจากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตม ดังนี้

"...งานนี้มันจะดี มันจะสบาย เมื่อเทียบกับเงินแล้วงานนี้ไม่หนักได้เงินดี..."

"...เพื่อนยุวาก็หน้าตาดี ทาได้อยู่แล้วงานนี้ให้ลองดู เงินดีด้วยงานไม่หนักอะไร..."

"...วัน ๆ ไม่ต้องทำอะไรก็มีเงินเป็นปึก ชื่อของพี่ 4 พัน 5 พัน ๖ ของดี ๆ ทั้งนั้น มีเสื้อผ้าสวย ๆ เขา (หญิงบริการทางเพศ) มีรายได้ดี เขาอยู่กันอย่างสุขสบาย..."

"...อยากได้อะไรก็ซื้อ ถ้าอย่างแต่ก่อนที่ยังไม่ได้ทำงานแบบนี้นะ จะซื้ออะไรก็คิดแล้ว คิดอีก เพราะเงินจำกัด แต่พอหาได้เองแบบนี้ก็ซื้อให้สบาย..."

"...เขา (เพื่อนที่เป็นหญิงบริการทางเพศ) มีเงินใช้คล่องมือ แต่งตัวดี กินเที่ยว ชื่อของได้สบาย ๆ ก็อยากมีเงินอย่างนั้นบ้าง จนเพื่อนของเพื่อนมาบอกให้ไปสมัครที่เลานจ์ แล้วมีการฮ็อฟด้วย ก็คิดว่าไม่มีอะไรน่ากลัว แต่กลับจะมีเงินซะอีก..."

"...มีเพื่อนมาทักก่อน เขามีเงินใช้กันสบาย ๆ ก็เลยอยากลองดูบ้าง..."

จากทัศนะดังกล่าวยังสะท้อนถึงลักษณะเปรียบเทียบเชิงสัมพัทธ์ (relative) ในเรื่องรายได้ โดยที่ผู้หญิงเหล่านี้มักเปรียบเทียบรายได้ที่ตนได้รับการทำอาชีพอื่นว่าน้อยไม่เพียงพอที่จะใช้จ่าย เกิดความรู้สึกว่าฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจของตนต่ำด้อยกว่าคนอื่น ความคิดดังกล่าวย่อมเป็นผลมาจากอิทธิพลของวัฒนธรรมบริโภคนิยม จึงทำให้ผู้หญิงเหล่านี้ให้ความสำคัญงานบริการทางเพศ โดยคิดว่ามีรายได้สูงและหาได้ง่าย ซึ่งหากพิจารณาจากจำนวนเงินรายได้ก็ถือเป็นตัวเลขที่สูง แต่ถ้าวัดด้วยมาตรฐานทางสังคมแล้ว (conventional standard) สิ่งที่คุณผู้หญิงเหล่านี้ได้รับนั้นเทียบไม่ได้กับสิ่งที่ต้องสูญเสียไป เช่น สูญเสียการยอมรับนับถือจากสังคม ได้รับการรังเกียจเหยียดหยามซึ่งเป็นการลงโทษจากสังคม และทำให้สถานภาพทางสังคมของตนต่ำลง อย่างไรก็ตามผู้หญิงเหล่านี้คิดว่าแม้จะสูญเสียในสิ่งดังกล่าว แต่ตนได้รับการชดเชยด้วยโอกาสที่จะหาเงินจากอาชีพบริการทางเพศ เมื่อเทียบกับโอกาสในงานอื่นที่มีอยู่ (Davis. 1966 : 361) นอกจากโอกาสที่จะหาเงินได้มากแล้ว ยังมีรางวัลทางสังคมซึ่งมีอิทธิพลต่อการเข้าสู่อาชีพนี้ได้ช่วยชดเชยการสูญเสียข้างต้นอย่างที่ว่า Gray (1973 : 411) กล่าวว่าไว้ว่า "เด็กสาวมีโอกาสเข้ามาสู่อาชีพนี้ก็โดยปัจจัยเชิงคุณค่าทางสังคมและวัตถุ เช่น การมีชีวิตที่ตื่นเต้น การมีความหมายหรือความสำคัญ (ในกลุ่มเพื่อนหรือกลุ่มลูกค้า) การได้รับยกย่อง (จากเพื่อน)

นอกเหนือจากต้องการได้เงิน"

นอกจากนั้นในสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปตามกระแสของระบบทุนนิยม ค่านิยมทางวัตถุได้แพร่กระจายและแทรกซึมในทุกลุ่ม และทุกชนชั้น รวมทั้งกลุ่มของหญิงสาวซึ่งสนใจความสวย ความงาม การแต่งกายตามแฟชั่น การใช้ของราคาแพง พฤติกรรมดังกล่าวผสมผสานเข้ากับ พฤติกรรมการเลียนแบบอย่างกัน ทำให้หญิงสาวเหล่านี้ติดอยู่ในวังวนของการแข่งขันทางวัตถุ กลายเป็นวัฒนธรรมบริโภคนิยม ที่เน้นการจับจ่ายใช้สอยโดยไม่คำนึงถึงความจำเป็น ค่านิยมทาง วัตถุตลอดจนสินค้าต่าง ๆ ถูกปั้นแต่งและผลิตขึ้นเพื่อสนองตอบต่อความต้องการของวัยรุ่น และ หญิงสาวเหล่านี้ซึ่งได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรมแห่งการบริโภคและนิยมวัตถุ ต่างก็ดิ้นรนหาเงินมา เพื่อใช้จ่าย และวิธีหนึ่งซึ่งได้เงินมาง่ายและรวดเร็วก็คือการเข้าสู่อาชีพบริการทางเพศ ดังเช่น ที่ผู้จัดการสถานเริงรมย์แห่งหนึ่งให้ทัศนะไว้ว่า "พวกนี้จริงๆ แล้วไม่ได้ลำบากนะ เขามีเงินเขา มาเพราะอยากได้เงินมากขึ้นเพราะรสนิยมสูง..." ประกอบกับการพัฒนารูปแบบของสถานเริงรมย์ ที่มีการให้บริการทางเพศแอบแฝงอยู่เป็นไปอย่างรวดเร็ว และหลากหลาย ดำเนินการไปโดย การยอมรับของสังคม ในฐานะของสถานเริงรมย์ ซึ่งมีความถูกต้องภายใต้พระราชบัญญัติสถาน บริการ พ.ศ. 2509 อาจกล่าวได้ว่าการขายบริการทางเพศดังกล่าวมีองค์กร "สถานเริงรมย์" เป็นผู้คุ้มครองโดยได้รับการยอมรับตามกฎหมาย

อีกประการหนึ่ง แนวคิดในการทำเรื่องเพศให้เป็นรูปแบบหนึ่งของสินค้าหรือเพื่อการ บริโภคนั้นได้รับการแพร่หลาย ซึ่งทำให้แบบแผนการหาความสุขจากพฤติกรรมทางเพศในสังคม มีความหลากหลายมากขึ้น "ความสัมพันธ์ทางเพศ" ซึ่งเป็นเรื่องธรรมชาติของมนุษย์ ได้กลายเป็น สิ่งที่มนุษย์ซื้อขายกันได้ ผู้เกี่ยวข้องที่ได้ประโยชน์ก็จะเร่งเร้าความต้องการในเรื่องเพศและ สอนตอบความต้องการโดยการสร้างกระบวนการทำให้ผู้หญิงเป็นสินค้า เป็นวัตถุทางเพศ เพื่อ การบริโภคของผู้ชาย เหมือนกับการบริโภคสินค้าอย่างหนึ่งแต่ต่างกันตรงที่ผู้หญิงเป็นสินค้าที่มีชีวิต จิตใจ

นอกจากนี้สังคมได้กำหนดพฤติกรรมทางเพศของผู้ชาย และผู้หญิงในลักษณะทวิมาตรฐาน (double standard) กล่าวคือขณะที่สังคมกำหนดบรรทัดฐานทางเพศของผู้ชายให้มีเพศสัมพันธ์โดยเสรีได้ไม่ว่าก่อนแต่งงานหรือหลังแต่งงานแล้วก็ตาม แต่ขณะที่บรรทัดฐานทางเพศของผู้หญิงจะอยู่ที่การให้คุณค่าสำคัญต่อความบริสุทธิ์หรือพรหมจารีย์ หากผู้หญิงคนใดไม่สามารถรักษาความบริสุทธิ์ไว้ได้ ก็จะเป็นสิ่งที่ขัดต่อบรรทัดฐานทางเพศ สังคมไม่ยอมรับ จะถูกประณามว่าเป็นคนเลว หรือคนไม่ดี (รัตน ธนาพรสังสุทธิ์., 2529 : 32) // และจากการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยพบว่า หญิงบริการเกือบทุกคน เสียความบริสุทธิ์มาก่อน ซึ่งทำให้เกิดความรู้สึกว่าตนหมดคุณค่า และให้ความหมาย "ผู้หญิงดี" คือต้องบริสุทธิ์ จะนั้นเมื่อเสียความบริสุทธิ์มาก่อน ก็รู้สึกว่าตนไม่เหลือความดีอะไรอีก ทำให้กลัวที่จะเข้าสู่อาชีพบริการทางเพศ ด้วยความคิดว่า "จะเสียมากไปกว่านี้ก็ไม่เป็นไร แต่จะต้องได้ผลตอบแทนที่คุ้มค่า" ดังคำสัมภาษณ์ของหญิงบริการดังนี้ (ฉบับที่ ๓๓) ๖๖๖๖๖๖๖๖, ๒๕๓๘, น. ๑๑๓)

"คือเราไม่ใช่คนบริสุทธิ์ เคยมีแฟนมาแล้วทำให้เกิดความรู้สึกว่าลองทำ ทานแล้วก็มีรายได้ขึ้นมา มีอะไร ๆ เป็นของตัวเอง"

"เคยคุยกัน หน่อยบอกว่าเสียตัวให้แล้วตัวไม่ดี ยังไม่เห็นได้อะไร ไปเสียอย่างนี้ (ขายบริการทางเพศ) ได้เงิน"

"ผู้หญิงดีต้องสะอาด บริสุทธิ์... อย่างแ่งนั้นไม่เคยเสียให้ใครจนกระทั่งเสียให้แฟนคนแรกก็เสียทั้งหมดแต่เขาก็ไม่ซื้อกับแ่ง แ่งก็เสียใจ คิดว่าไหน ๆ ก็เสียแล้วก็มาทำงานอย่างนี้ซะเลย ไหน ๆ เสียแล้วให้ได้เงินดีกว่า"

"(พ่อแม่) เขาจะพูดว่าลูกผู้หญิงทำตัวเหลวแหลกก็ไม่มีค่าอะไร ผู้ชายที่ไหนก็ไม่อยากเอาไปเป็นเมีย ผู้ชายจะลองมันได้เราแล้ว มันก็มีแต่จะถีบหัวส่ง... ลูกผู้หญิงนะ ทำตัวแรด ๆ ไปกับผู้ชาย พ่อแม่มีแต่จะขายหน้าเขา"

การที่สังคมมีค่านิยมทางเพศแบบทวิมาตรฐาน ซึ่งยอมรับได้ว่าผู้ชายสามารถมีเพศสัมพันธ์โดยเสรี จึงเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ชายเที่ยวเตร่หาความสุขทางเพศตามสถานเริงรมย์

ได้อย่างเปิดเผย สังคมยอมรับว่าเป็นรูปแบบหนึ่งของการหาความสุขได้อย่างชอบธรรม โดยการจ่ายเงินในฐานะ "ผู้ซื้อ" เพื่อแลกเปลี่ยนกับบริการทางเพศจากหญิงบริการในฐานะ "ผู้ขาย" ซึ่งพฤติกรรมนี้ดำเนินไปภายใต้การรับรู้ของสถานเริงรมย์ ทักษะของผู้จัดการสถานเริงรมย์ระดับสูงแห่งหนึ่งให้ไว้ว่า "ผู้ที่ประสบความสำเร็จในชีวิตถ้าปราศจากเซ็กส์แล้วจะเป็นยังไง...เป็นไปไม่ได้ แต่ก่อนเรื่องนี้มี hidden (ไม่เปิดเผย) แต่เดี๋ยวนี้มี open (เปิด) ขณะเดียวกันก็มีบางกลุ่มเป็นคนให้คนที่จะมีเงินมาแลก ที่นี้จัดขึ้นเพื่อคน 2 คนมาพบกัน"

แม้ว่าปัจจุบันจะมีการเคลื่อนไหวเพื่อเปลี่ยนแปลงบรรทัดฐานทางเพศใหม่ เนื่องจากผู้หญิงเริ่มมีการตื่นตัว และทบทวนบทบาทของตนเองในสังคม รวมทั้งมีการเคลื่อนไหวของนักสตรีนิยม (feminism) และ กระบวนการสิทธิสตรี (feminist movement) เพื่อแสวงหาความเสมอภาคทางเพศ และปรับปรุงสถานภาพสตรี รวมถึงการต่อต้านกระบวนการที่ทำให้หญิงเป็นสินค้าทางเพศ เพื่อให้สังคมตระหนักในคุณค่าของความเป็นมนุษย์ของผู้หญิงมากกว่าการให้คุณค่าของความบริสุทธิ์ อย่างไรก็ตามขณะที่ความเคลื่อนไหวเหล่านี้ยังคงดำเนินอยู่ ระบบของสถาบันการค้าประเวณีที่มีมาช้านาน ทำให้มีการฉวยประโยชน์จากบรรทัดฐานทางเพศใหม่ โดยนำมาบิดเบือนเข้ามารับใช้สถาบันการค้าประเวณี ในการนี้ผู้หญิงสาวที่มีการศึกษา หรือหญิงสาวที่มีทักษะทางเพศใหม่ ซึ่งไม่ให้ความสำคัญต่อพรหมจรรย์ของตนส่วนหนึ่งตกเป็นเหยื่อของสถาบันการค้าประเวณีในที่สุด ซึ่งหญิงสาวพวกนี้มีการดำรงชีวิตที่ฟุ่มเฟือย รักสนุกและยอมตัวเข้าไปในสถาบันการค้าประเวณี โดยถือว่า "ไม่เสียหายอะไร" หรือ "ตนเป็นพวกระดับสูง" แต่ทั้งนี้ไม่ได้หมายความว่าพฤติกรรมดังกล่าวอยู่ในความหมายของบรรทัดฐานค่านิยมทางเพศแบบใหม่ แท้จริงก็คือหญิงเหล่านี้กำลังถูกเอารัดเอาเปรียบจากค่านิยมทางเพศแบบเก่า เพื่อประโยชน์ของสถานเริงรมย์และผู้ขายที่มาซื้อบริการ (รัตนา ธนาพรสังสุทธิ์, 2529 : 67) และยิ่งเป็นการเร้าความรู้สึกที่ว่าสามารถซื้อบริการทางเพศจากหญิงบริการที่มีคุณสมบัติสูงขึ้น

"มีความรู้กันหลายคน ขณะนี้จะมีเรียนที่ (ชื่อมหาวิทยาลัย) มหาวิทยาลัยเอกชนหลายแห่งเลย คือพวกนี้เขามีเวลา เขาก็เลยมีโอกาสหารายได้"

"พวกผู้หญิงที่มันเข้ามาทำที่นั่นะ ไร่ไร่ ใส่เสื้อผ้าแต่ละชุดนะ คนที่มาหากินธรรมดา ไม่กล้าใส่ มันแพง (เน้นเสียง) ถือกระเป๋าหลายสี ใบละหลายพัน ใส่บาติกอะไรก็เก๋ๆ นี้อย่างนี้"

"ทั่วไปที่นี่จะรับพนักงานมีการศึกษาอย่างน้อย ม.3 และต้องสวยด้วย กรณีที่การศึกษาต่ำกว่านั้นจะต้องพิจารณาเป็นกรณี"

(จากคำสัมภาษณ์ของผู้จัดการของสถานเริงรมย์ระดับสูง)

โดยสรุปจากสภาพทั่วไปของค็อกเทลเลานจ์ ผับ และคาราโอเกะ จะเห็นได้ว่ารูปแบบของสถานเริงรมย์ได้เปลี่ยนไป กลายเป็นแหล่งบันเทิงที่มีบรรยากาศหรูหรา สำหรับต้อนรับลูกค้าที่มีฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจดี การเข้าไปใช้บริการก็เป็นไปโดยเปิดเผย โดยจะมีการให้บริการทางเพศแอบแฝงอยู่นอกเหนือจากการนั่งดื่มฟังเพลง รูปแบบที่เปลี่ยนไปดังกล่าวได้เปิดโอกาสให้หญิงสาวที่มีการศึกษาได้เข้ามาทำงานบริการ และตามมาด้วยการให้บริการทางเพศ ซึ่งเป็นรายได้สำคัญนอกเหนือจากเงินเดือน เงินค่าดื่ม และเงินรางวัลจากลูกค้า โดยที่หญิงสาวเหล่านี้มีความเห็นว่าเป็นหนทางที่ตนจะหาเงินได้มากกว่า และง่ายกว่าที่จะทำงานอาชีพอื่น

ภูมิหลังของหญิงบริการก่อนเข้าสู่งานบริการทางเพศ

จากการสัมภาษณ์ระดับลึกผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานบริการทางเพศ ได้แก่ ผู้จัดการสถานเริงรมย์ มามาซัง เจ้าของสถานเริงรมย์ ลูกค้ารวมทั้งตัวของหญิงบริการเอง พบว่าภูมิหลังทางครอบครัว ประสบการณ์ในชีวิตและลักษณะนิสัยและรูปร่างหน้าตา มีส่วนสำคัญอย่างมากต่อการที่ผู้หญิงเหล่านี้จะเลือกคบหาสมาคมกับบุคคลหรือกลุ่มภายใต้เครือข่ายสังคมนั้น ๆ ซึ่งบุคคลหรือกลุ่มดังกล่าวจะเป็นแบบอย่างทางความประพฤติและการให้ความหมายต่ออาชีพนี้ไปในทางยอมรับ

ในเรื่องรายละเอียดของภูมิหลังนี้ผู้วิจัยได้ข้อมูลจากพนักงานนั่งตมจำนวน 17 คน จากสถานเริงรมย์ระดับกลาง ระดับกลางค่อนข้างสูงและระดับสูง ข้อมูลจากมามาซัง จำนวน 4 คน ผู้จัดการและเจ้าของสถานเริงรมย์จำนวน 5 คน และผู้ให้บริการหรือลูกค้าชายจำนวน 5 คน สำหรับพนักงานนั่งตมจะเป็นผู้ที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องนี้โดยตรง ขณะที่ผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ ได้ช่วยขยายความเพิ่มเติมรายละเอียดให้สมบูรณ์ขึ้น ซึ่งเป็นการตรวจสอบข้อความต่าง ๆ ที่พนักงานนั่งตมได้ให้เบื้องต้นด้วย

ภูมิหลังทั่วไป

จากการศึกษาพบว่า หญิงสาวเหล่านี้มีอายุระหว่าง 19 - 27 ปี (สำหรับมามาซัง จะมีอายุประมาณ 30 - 35 ปี) เป็นหญิงสาวที่มีบุคลิกดี รูปร่างสูงโปร่งและได้สัดส่วน หน้าตาสวยงาม ส่วนใหญ่จะอยู่ในช่วง 21 - 22 ปี มากที่สุด ส่วนใหญ่เคยมีประสบการณ์ในการทำงานด้านอื่นมาก่อน ส่วนกรณีที่ยังไม่เคยทำงานใดมาก่อนเลยนั้นกำลังรองาน งานที่หญิงสาวเหล่านี้ทำมาก่อนหรือกำลังรออยู่นั้นคือ เป็นพนักงานในบริษัท พนักงานของห้างสรรพสินค้า นางแบบโฆษณา นางทางโทรศัพท์ สำหรับสถานภาพการสมรสนั้นส่วนใหญ่เป็นโสด (โดยมีคนที่มีความสัมพันธ์ทางเพศกันมาก่อน) และมีบางคนที่เ็นฝ่ายเพราะสามีทอดทิ้ง ส่วนสถานภาพทางการศึกษานั้นมีความรู้ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นขึ้นไป

ฐานะครอบครัวของบิดามารดา จัดอยู่ในระดับครอบครัวชนชั้นกลางซึ่งไม่มีปัญหาขัดสนในเรื่องรายได้ อาชีพของครอบครัว คือ ค้าขาย รับราชการ ทำธุรกิจเชิงบริการ เป็นเจ้าของที่ดิน ทำเกษตรกรรมโดยการจ้างแรงงานอื่นมาทำ ฉะนั้นสภาพครอบครัวจะอยู่ในฐานะมีกินมีใช้จนถึงมีรายได้สูง ซึ่งมีความสามารถในการส่งเสียบุตรให้มีโอกาสศึกษาเล่าเรียนอย่างน้อยในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 และในกรณีที่เลิกเรียนกลางคัน ทั้ง ๆ ที่ครอบครัวก็สามารถส่งให้เรียนต่อได้ ก็เนื่องจากสนใจเที่ยวเตร่กับเพื่อน หนีเรียน มีแผนไม่สนใจเรียนผลการเรียนไม่ดี ทำให้พ่อหนายการเรียนและเลิกเรียนไปในที่สุด

ประสบการณ์ในอาชีพอื่น

ก่อนที่ผู้หญิงเหล่านี้จะเข้าสู่งานบริการทางเพศ ส่วนใหญ่จะมีประสบการณ์การทำงานอาชีพอื่นมาก่อน (กรณีที่ไม่เคยทำงานอะไรมาก่อนก็จะอยู่ในช่วงของการรองาน โดยอาศัยเงินจากบิดามารดามาใช้จ่าย) ลักษณะของอาชีพดังกล่าวพอสรุปได้ดังนี้

1. ลักษณะอาชีพที่ต้องการความรู้ความสามารถอย่างน้อยมัธยมศึกษาตอนต้น และเป็นอาชีพที่สังคมยอมรับ ได้แก่ พนักงานบัญชีของบริษัท พนักงานตรวจปริมาณสินค้าของโรงงาน พนักงานการตลาด พนักงานขายประกันชีวิต พนักงานขายของในห้างสรรพสินค้า ผู้หญิงที่เคยมีอาชีพดังกล่าวจะมีความรู้สีกว่างานที่ตนทำนั้นรายได้ต่ำเกินไป เลยพยายามดิ้นรนหางานใหม่ที่รายได้ดีกว่าเดิม หรือหางานพิเศษเพื่อเพิ่มรายได้

"...พอจบ ปวส. ก็มาทำงานบริษัทฝรั่ง ทำอยู่ประมาณ 3 ปี ก็ได้งานพิเศษทำ คือ ที่บริษัทโรสรู้จักผู้ใหญ่คนหนึ่ง หลานชายเขาเปิดเลาจน์ อยู่ที่โรงแรม (ชื่อโรงแรมชั้น 1) เผลอๆโรสอยากมีรายได้พิเศษ ก็เลยไปทำเป็นพนักงานนั่งดื่ม กลางวันก็ทำที่บริษัทพอเย็นก็ไปทำพิเศษต่อ..."

"...ตอนอยู่บริษัท โรสได้เงินเดือน 5,400 แต่ต้องมีภาระทางบ้านมีพี่น้องเยอะ ต้อง

ช่วยแม่ ไม่พอหรอก ก็เลยไปหารายได้พิเศษ ได้เพิ่มขึ้นอีก 15,000 บาท รวมกับเงินบริษัทแล้วก็จะได้ประมาณเกือบ 20,000 บาท..."

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตมในสถานเริงรมย์ระดับสูง)

"...ครั้งแรกเลยที่จอยทำงานห้างแล้วสตาร์ท 1,900 (ได้รับเงินเดือนเริ่มต้น) แต่งานกลางคืนนี่เริ่มจาก 3 พัน 4 พัน ที่คุณว่าห้างนะสตาร์ทน้อย แต่เรามาทำอย่างนี้ได้ 3 พัน 4 พัน มีพิเศษอีก ก็ดีกว่า พอรู้ข่าวว่าที่ (ชื่อสถานเริงรมย์) รับเด็กเยอะก็แต่งตัวมาสมัครเลย เพราะอยากได้งานที่เงินเดือนเยอะกว่าเดิม..."

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตมในสถานเริงรมย์ระดับกลาง)

2. ลักษณะอาชีพที่เน้นเรื่องความสวยงามของรูปร่างหน้าตา โดยจะมีรายได้สูงแต่ไม่แน่นอนและไม่มั่นคง ได้แก่อาชีพนางแบบ อาชีพดังกล่าวจะเป็นเสมือนบันไดเชื่อมโยงไปสู่อาชีพบริการทางเพศได้ง่าย เพราะอาชีพนี้จะทำให้ผู้หญิงคุ้นเคย และกล้าเปิดเผยความสวยงามของเรือนร่างต่อสายตาของคนทั่วไป

"...แต่ก่อนถ่ายโฆษณากับบริษัทโมเดลลิ่ง (บริษัทถ่ายแบบ) แถวสุขุมวิท คือเขาจะเรียกมาเป็นงาน ๆ อาจจะเป็นสินค้า หรือรถยนต์ ไม่ต้องไปทุกวัน...ช่วงกลางวันน่าจะว่างเพราะงานโฆษณานี้แล้วแต่เขาจะเรียกตัว เพื่อนรุ่นที่อยู่บริษัทโฆษณาด้วยกัน เขามาสัมภาษณ์ที่นี้ก่อน (ชื่อสถานที่บริการ) แล้วให้รุ่นลองมาสมัครดู เพราะเพื่อนบอกมีตำแหน่งว่าง มาสมัครก็ได้ทำ..."

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตมในสถานเริงรมย์ระดับสูง)

3. ลักษณะอาชีพที่อยู่บนเส้นทางของงานบริการทางเพศโดยตรง ได้แก่ นางทางโทรศัพท์ ซึ่งเป็นการให้บริการทางเพศแบบอิสระ การรับลูกค้าจะผ่านทางคนกลางหรือเรียกว่า "หน้าม้า" เป็นผู้ติดต่อให้เนื่องจากเป็นงานที่ไม่มีความแน่นอนในเรื่องรายได้ผู้ที่เป็นนางทาง

โทรศัพท์ซึ่งมีประสบการณ์ด้านบริการทางเพศมาโดยตรง เมื่อจะเข้าสู่งานบริการทางเพศใน
สถานเริงรมย์จึงไม่มีความรู้สึกว่าเป็นสิ่งแปลกใหม่

"...หญิงรับแขกทางโทรศัพท์มาก่อน ก็เพื่อน ๆ เขาทำอยู่ตอนนั้นเที่ยวเก่งต้องใช้
เงิน... มีเอเยนต์จัดการหาลูกค้าให้ เป็นแบบหน้าม้า ซึ่งก็เคยเป็นนางทางโทรศัพท์
มาก่อน เขาจะอยู่ในวงการรู้จักผู้ชายชอบเที่ยว...อย่างเราได้จากลูกค้า 2,000 เขา
(นายหน้า) จะขอไป 500 ...ถ้าไม่ผ่านเขา (นายหน้า) เราก็ไม่แน่ใจว่าจะหา
แขกได้สม่ำเสมอหรือเปล่า ถ้าคิดจะหาเองคงลำบาก ไปไม่ได้ตลอดอย่างแขกที่นายหน้า
เอามาให้นั้นอาจจะมาเรียกใช้บริการ 2 - 3 ครั้ง นานที่สุดเขาอาจจะติดต่อใช้บริการ
เรา 2 เดือน แล้วก็หายหน้าไป เขาก็ไปหาผู้หญิงรายใหม่ต่อไปเรื่อย ๆ..."

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตมในสถานเริงรมย์ระดับกลาง)

152

ความสัมพันธ์ของครอบครัว

ครอบครัวจัดเป็นสถาบันหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของสมาชิก โดยเฉพาะอย่างยิ่งใน
ช่วงของวัยเด็กและวัยรุ่น ครอบครัวจะมีบทบาทในการอบรมขัดเกลาสมาชิกให้เป็นไปตามบรรทัด
ฐานของสังคม หากบิดามารดามีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ก็ย่อมจะทำให้สมาชิกเกิดความมั่นคงและ
อบอุ่น และหากทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดีให้สมาชิกก็ย่อมเป็นเป้าหมายพฤติกรรมความคิด ความรู้สึก
ของสมาชิกไปในทางที่สมควร แต่หากเป็นไปในทางตรงกันข้าม คือ ครอบครัวแตกแยก สมาชิกก็
ขาดความอบอุ่น พ่อแม่ไม่ได้เป็นแบบอย่างที่ดี สมาชิกก็ขาดแนวทางในการดำเนินชีวิต หรือหาก
เข้มงวดกดดันเกินไป สมาชิกก็จะต่อต้านและขัดแย้งด้วยสิ่งที่ไม่ดี ๆ จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า
สภาพครอบครัวของหญิงบริการเหล่านี้ขาดความอบอุ่นและเข้มงวดเกินไป (พ. 114)

1. ครอบครัวขาดความอบอุ่น

สภาพของครอบครัวขาดความอบอุ่น เนื่องจากพ่อแม่หย่าร้างกัน หรือแม่มีพ่อแม่อยู่ด้วยกันแต่ก็ไม่มีเวลาดูแลเอาใจใส่ หรือขาดความเข้าใจที่ดีต่อกัน ซึ่งเหล่านี้ทำให้ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวมีความแตกแยก ขาดความเข้าใจ หรือให้แนวทางที่เหมาะสมต่อการดำเนินชีวิต ด้วยสภาพดังกล่าว เด็กจะเกิดความรู้สึกอ้างว้าง ไม่มีที่พึ่ง หรือปรึกษาความคับข้องใจของตนได้ ก็จะหันเข้าหากลุ่มเพื่อนที่อยู่ nearby เดียวกัน ซึ่งมีความรู้สึกนึกคิดไม่แตกต่างกัน หรืออาจมีปัญหาที่คล้ายกัน ก็ทำให้เกิดความผูกพันและใกล้ชิดสนิทสนมกันได้ง่ายขึ้น

กรณีตัวอย่างของเน็ท มีพ่อแม่ที่หย่าร้างกันตั้งแต่วัยเด็ก ซึ่งเน็ทยอมรับว่าสภาพของครอบครัวทำให้ตนและพี่น้องเกิดความรู้สึกโดดเดี่ยวและอ้างว้าง จึงหันเข้าหาเพื่อนที่ให้ความเข้าใจ และเห็นใจตน เน็ททกล่าวถึงสาเหตุที่พ่อแม่ต้องเลิกกันเนื่องจากพ่อแม่เล่นมั่ว แม่ทนไม่ไหว จึงต้องเลิกกัน ซึ่งลูก ๆ มาอยู่กับพ่อเพราะมีฐานะที่จะเลี้ยงดูได้ จากสภาพการขาดความอบอุ่นดังกล่าว ทำให้พฤติกรรมของเด็กมีโอกาสเป็นไปในทางเบี่ยงเบนได้ง่าย

"...พ่อกับแม่เลิกกัน แม่ก็แต่งงานใหม่ พ่อก็แต่งงานใหม่ ตอนนั้นยังอยู่ ป. 4 ลูก ๆ อยู่กับพ่อ แต่ไปเยี่ยมแม่กันบ่อย มีพี่น้อง 5 คน พี่ชาย 2 คน แต่งงานไปแล้ว ส่วนน้องอีก 2 คน เรียนอยู่พาณิชยคนหนึ่ง อีกคนเรียน ม.2 ...ก็รู้สึกเสียใจนะตอนพ่อแม่เลิกกัน มันเหมือนมีอะไรขาดไป..."

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งโต๊ะร้านสถานเริงรมย์ระดับกลาง)

กรณีของหวาน พ่อแม่ไม่ได้หย่าร้างกัน แต่ไม่เป็นแบบอย่างที่ดี และไม่มีเวลาให้ลูก ครอบครัวของหวานมีฐานะค่อนข้างดี เพราะพ่อแม่ทำงานอยู่ในต่างประเทศหลายปี จึงมีรายได้สูง หวานเล่าว่าเคยมีบ้านส่วนตัวที่มีบริเวณกว้างขวางในหมู่บ้านล้อมรอบ แต่ปัจจุบันขายไปแล้ว เนื่องจากทั้งพ่อและแม่ชอบเล่นการพนัน เมื่อมีหนี้สินจึงต้องขายบ้านไปแล้วย้ายครอบครัวมาอยู่

แฟลตแทน ซึ่งสภาพดังกล่าวทำให้หวานรู้สึกเสียใจมากต่อการกระทำของพ่อและแม่ และพ่อแม่ไม่ได้ให้ความสนใจต่อความรู้สึกของหวานเลย

"...พ่อแม่เล่นการพนันจนหมดตัวต้องขายบ้านขายช่องไป จะต้องไปหาซื้อแฟลตอยู่
ตอนนี้เลยอยู่แฟลตกัน ต้องใช้เวลาทำ...หวานเห็นพ่อกับแม่เขาเป็นอย่างนี้ตั้งแต่
เด็กแล้ว ก็ถามว่าทำไมต้องเล่นขนาดนั้น (เล่นการพนันเสียจนไม่มีเงินต้องขายบ้าน)
เขา (พ่อแม่) ก็บอกว่า 'เออมันพลาดไปแล้วนะ เรื่องของผู้ใหญ่ เด็กไม่ต้องรู้เลย
มีปัญญาเรียนก็เรียนไป มีปัญญาใช้ก็ใช้ไปเหอะ...' ก็ไม่สบายใจ กลุ้มใจว่าทำไมเขา
(พ่อแม่) ถึงติดการพนันเล่นจนต้องขายบ้าน..."

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตมในสถานเริงรมย์ระดับสูง)

2. พ่อแม่เข้มงวดกวดขันและกดดันมากเกินไป ในเรื่องควบคุมความประพฤติให้เป็น
ไปตามแนวทางของพ่อแม่กำหนดเท่านั้น โดยขาดความเข้าใจต่อการเปลี่ยนแปลงด้านอารมณ์ของ
เด็กในวัยนี้ ซึ่งไม่ชอบให้ผู้ใหญ่มากำกวดกั้นชีวิตของตนมากนัก ต้องการความเป็นอิสระ อยาก
แสดงออก ฉะนั้นในสภาพที่พ่อแม่เข้มงวดมากเกินไป ก็จะเกิดอาการต่อต้านกฎเกณฑ์และหันเข้า
หาเพื่อน เพราะในช่วงวัยนี้เพื่อนจะมีอิทธิพลอย่างมากทั้งทางความคิดและพฤติกรรม

กรณีของแบ้ง มีพ่อที่เข้มงวดในเรื่องเวลากลับบ้านหลังโรงเรียนเลิก ทำให้แบ้งไม่
พอใจที่ไม่มีอิสระ และเป็นความกดดันให้หันเข้าหาเพื่อนมากขึ้น

"...พ่อให้รีบกลับบ้านจะคุยกับเพื่อนบ้าง จะนัดกับเพื่อนบ้างเขาก็ไม่ให้ เข้มงวดคอยดู
เวลากลับบ้าน พอกลับเย็นเพลินก็จะโดนบ่นแล้วแบ้งกับพ่อเลยไม่ค่อยลงรอยกันเท่าไร
รู้สึกว่าพูดอะไรพ่อแม่ไม่ค่อยรับฟัง ความเห็นมักไม่ตรงกัน..."

แบ้งได้เล่าถึงเพื่อนคนหนึ่งซึ่งปัจจุบันทำงานในสถานเริงรมย์ เช่นเดียวกันว่าอยู่ในสภาพคล้ายคลึงกับตนที่มีพ่อแม่เข้มงวดมาก ทำให้เพื่อนต่อต้านและมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนในที่สุด

"...อย่างเพื่อนในกลุ่มเดียวกัน ที่จริงพ่อแม่เขาค่อนข้างรวบ แต่พ่อแม่เขาเข้มงวดมากแล้วก็แยกทางกัน เขาก็อีตอัดมาก เลยหาทางออกหนีเที่ยวบ้าง แล้วก็มีแฟน ซีวิต วยรุ่น ต้องการอิสระ ไม่ชอบกฎเยอะ เขาก็เลยทำสิ่งที่แหวกกฎระเบียบออกมา..."

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตมในสถานเริงรมย์ระดับกลาง)

อีกกรณีหนึ่งคือกรณีของน้ำ ซึ่งมีแม่ที่เข้มงวด พ่อกับแม่ของน้ำแยกทางกันตั้งแต่น้ำยังเล็กมาก และน้ำก็ไม่เคยรู้จักพ่อของตน โดยคิดว่าพ่อเลี้ยงคือพ่อของตนต่อมาแม่ของน้ำเผลอพูดความจริงออกมา น้ำจึงรู้เรื่อง และเกิดความรู้สึกน้อยใจว่าแม่รักน้องซึ่งเป็นลูกของพ่อเลี้ยงมากกว่าตนเสมอ มีอยู่ครั้งหนึ่งน้ำหนีไปเล่นสเก็ตหลังเลิกเรียน แต่ถูกจับได้จึงถูกลงโทษอย่างรุนแรง ซึ่งน้ำบอกว่าเหตุการณ์นั้นฝังใจน้ำตลอดมา

"...แม่เลิกกับพ่อตั้งแต่น้ำจำความไม่ได้ ที่แรกเขาไม่บอกนะ ว่านี่เป็นพ่อเลี้ยง มีอยู่วันหนึ่งเขาพูดให้น้ำเจ็บใจ คือ น้ำตื่นอง เขาบอกว่า น้ำไปตีลูกเขา (พ่อเลี้ยง) ทำไม..."

"...มีอยู่วันหนึ่ง ตอนนั้นวันพุธจะเลิกเรียนครึ่งวันที่โรงเรียนสวนสุนันทา น้ำแอบหนีไปเล่นสเก็ต แต่ไม่เคยหนีโรงเรียนนะคะ เลิกเรียนถึงไป พอ 5 โมง พ่อเลี้ยงมารับ เขาก็จับได้ว่าเราหนีไปเล่นสเก็ต แล้วก็รู้ว่าเรามีเพื่อนผู้ชาย แต่ตอนนั้นไม่มีอะไรสักซึกกัน เขาไม่โท พอลกลับบ้านเขาจับน้ำกล้อนผมไม่ให้ออกจากบ้าน ไม่รู้ว่าทำไมเขาถึงต้องทำขนาดนี้ (เสียงเครือ) ...แม่เป็นคนทำ แล้วพ่อเลี้ยงก็ยินดี..."

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตมในสถานเริงรมย์ระดับสูง)

ลักษณะนิสัย

นอกจากภูมิหลังทางครอบครัวดังกล่าว จากการศึกษาพบว่าหญิงสาวกลุ่มนี้มีลักษณะนิสัยที่ชอบความสนุก ชอบเที่ยวเตร่ ซึ่งมักจะพากันไปเป็นกลุ่ม และภายใต้กระบวนการเรียนรู้ทางสังคมในแวดวงของกลุ่มเพื่อน ก็จะมีส่วนเอื้อให้หญิงสาวเหล่านี้ก้าวเข้าสู่งานบริการทางเพศ

1. ชอบความสนุก คบเพื่อนพากันเที่ยวเตร่ นำไปสู่สภาวะที่ต้องใช้จ่ายเงินมากขึ้นเพราะแหล่งเที่ยวของหญิงสาวเหล่านี้จะเป็นดิสโก้เธค นอกจากนั้นการไปเที่ยวเตร่ก็ต้องแต่งตัวสวยงาม ตามสมัยนิยม ซึ่งต้องใช้จ่ายเงินมากเป็นพิเศษ บางคนจำเป็นต้องโกหกพ่อแม่เพื่อให้ได้เงินมาใช้เที่ยวเตร่กับเพื่อน ลักษณะนิสัยดังกล่าวจะเห็นได้จากการให้สัมภาษณ์ของหญิงสาวหลายคน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

"...ส่วนใหญ่อะจะจ่ายเงินเที่ยวมากกว่า...ไปแคปิตอล (ชื่อดิสโก้เธคที่ใหญ่และทันสมัย อยู่ถนนรัชดาภิเษก) แคปิตอลนี่ดังมาก เป็นเธคที่วัยรุ่นชอบมาเที่ยวกัน..ค่าเปิดเหล้าขวดละ 2,200 แต่สำหรับพวกเราเข้าไปทุกวัน เห็นหน้าเราบ่อย ๆ ก็ลดให้เหลือ 1,600..."

"...ก็เป็นคนชอบแต่งตัว ชอบสวย ๆ งาม ๆ พอได้ออกเที่ยว ออกงานอะไรต่ออะไร เห็นแสงสีอะไรแบบนั้น ก็ต้องมีเงินซื้อเสื้อผ้าของใช้ดี ๆ..."

"...ก็ขอเงินพ่อแม่กัน บางคนก็ไม่มีปัญหา บางคนก็มีปัญหา ต้องโกหกกันว่าเอาเงินมาซื้อของทำกิจกรรม (ของโรงเรียน) บ้าง ก็แล้วแต่จะโกหกทำให้พ่อแม่เชื่อ บางคนขโมยเพื่อน ๆ ก็มีออกให้กันบ้าง...วัยรุ่นที่ไปนะมีทั้งชวนกันไปเที่ยวเอง แล้วก็ไปกับผู้ชายที่เป็นสπόνเซอร์ (หมายถึงคนจ่ายเงิน) ส่วนใหญ่อายุรุ่นลุง รุ่นพ่อ รุ่นเป็นอาเสียที่พาอีหนูมาเที่ยว..."

เมื่อได้เที่ยวเตร่ตามแหล่งบันเทิง ซึ่งส่วนใหญ่อะจะเป็นแหล่งบันเทิงยามค่ำคืน ได้แก่

คัสไก้เฮค คือกเทลเลาโน่ ฌับ และคาราโอเกะ ได้พบเห็นแสงสีและบรรยากาศที่เร้าใจ ได้มีประสบการณ์เห็นความเป็นไปในสถานที่ดังกล่าว การใช้จ่ายเงินจำนวนมากและเป็นไปอย่างง่าย ๆ ทำให้หญิงสาวเหล่านี้เกิดความคุ้นเคยกับชีวิตของคนที่ยาวกลางคืน ในกลุ่มเพื่อนเที่ยวด้วยกันก็จะถ่ายทอดเรียนรู้กันถึงพฤติกรรมและการใช้ชีวิตดังกล่าว ซึ่งจะเห็นว่าสถานเริงรมย์ดังกล่าวเป็นที่เที่ยวของตนอยู่แล้ว จึงเหมือนเป็นการท้าทายการเข้าไปทำงานเป็นว่าไม่น่าจะเสียหาย นอกจากนั้นการคำนึงถึงรายได้ตอบแทนที่สูงก็จะเป็นสิ่งเร้าหรือเป็นรางวัลที่ถูกมุ่งหวัง ประกอบกับกระแสการเปลี่ยนแปลงทางสังคมทำให้ประสบการณ์ในเรื่องเพศ เป็นสิ่งที่แลกเปลี่ยนซื้อขายกันได้ จึงทำให้หญิงสาวเหล่านี้ก้าวเข้าสู่บริการทางเพศ

2. เรียนหนังสือไม่เก่ง เมื่อได้เที่ยวเตร่กับเพื่อน ๆ จึงทำให้เวลาที่จะให้กับการเรียนมีไม่เพียงพอ ตามบทเรียนไม่ทัน เกิดความเบื่อหน่าย และละทิ้งการเรียนมากยิ่งขึ้น ทำให้ผลการเรียนไม่ดี และในที่สุดทำให้ต้องเลิกเรียนไป ดังกรณีของหนุ่มที่ต้องออกจากโรงเรียน เพราะผลการเรียนไม่ดี (น.124)

"...เรียนไม่เก่ง เพราะว่ามันเกร แล้วก็ติดเพื่อนตามเขาพากันเที่ยว ไม่มีเวลาเรียน โรงเรียนก็ไม่ให้เข้าสอบ เที่ยวเยอะกว่าเรียน ตอนนั้น (เรียนอยู่ปี 1 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นต้น) ไม่ได้สนใจ ไม่อยากเรียน..."

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งโต๊ะสถานเริงรมย์ระดับสูง)

> การไม่สนใจเรียน ทำให้ไม่เข้าใจบทเรียน และผลการเรียนไม่ดี ขณะเดียวกันก็ไม่ได้รับการเอาใจใส่จากผู้สอน ซึ่งมีสาเหตุมาจากระบบการศึกษาโดยทั่วไป ให้ความสำคัญในเรื่องผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ฉะนั้นผู้สอนก็จะให้ความสำคัญต่อเด็กที่ตั้งใจเรียนและเด็กเก่งมากกว่า ขณะที่เด็กบางคนไม่เข้าใจบทเรียน ตามบทเรียนไม่ทัน และไม่สนใจเรียน มักจะไม่ได้ได้รับความสนใจ จึงทำให้เด็กเหล่านี้แยกตัวจากการเรียนมากขึ้น และเข้าหากลุ่มที่ตนคิดว่า เป็นพวกเดียวกัน แสดงพฤติกรรมในลักษณะต่อต้านการเรียน เช่น ขอบคุ้ยกันในช่วงเวลาเรียน

หนีเรียน ในวิชาที่เบื่อหน่ายเพราะเรียนแล้วก็ไม่เข้าใจ และชักชวนกันเที่ยวเตร่ตามแหล่ง
บันเทิงต่าง ๆ ซึ่งนำไปสู่การใช้จ่ายเงินมากขึ้น (ณ. 124-125)

"...กลุ่มนี้เรียกได้ว่ากลุ่มซ่าของห้อง ที่หญิงคบกับเขาเพราะสนุกดี ก็วัยรุ่นนะพี่ อยาก
 มีอะไร ๆ สนุกบ้าง เรียน าวอย่างเดียวซึ่ง ก็ยอมรับนะว่าเป็นคนเรียนหนังสือไม่เก่ง
 เบื่อไม่ชอบเรียน ยิ่งเจอครูบางคนสอนไม่รู้เรื่องด้วย ยิ่งเบื่อใหญ่ บางคนก็ดูอย่าง
 เดียว เข้าห้องมาก็สอนปาว ๆ เด็กที่รู้เรื่องเขา (ครู) ก็สนใจแต่เด็กพวกนั้น (พวก
 เรียนเก่ง) ให้อพวกไม่รู้เรื่องอย่างกลุ่มหญิงก็จะโดนตำว่า แล้วก็ไม่สนใจพวกเรา แต่ก็
 ยอมรับว่าตัวเองมีส่วนที่เรียนไม่รู้เรื่อง เพราะไม่สนใจ ยิ่งมาเจอครูแบบนี้ก็เลยละ
 ไปกันใหญ่..."

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตมในสถานเริงรมย์ระดับกลาง)

3. ไม่พอใจในรายได้และงานที่ทำอยู่ ก่อนเข้าสู่งานบริการทางเพศ หญิงสาวเหล่านี้
 ส่วนใหญ่เคยทำงานอื่นมาก่อน เช่น งานบริษัท งานในห้างสรรพสินค้า เป็นต้น ซึ่งงานเหล่านี้
 เมื่อเทียบรายได้กับงานบริการทางเพศแล้วจะมีรายได้น้อยกว่ามาก ประกอบกับอิทธิพลของการ
 บริโภคนิยม และการให้ความสำคัญแก่วัตถุจึงทำให้รายได้ที่มีอยู่ไม่เพียงพอจะใช้จ่ายได้อย่าง
 สะดวกสบายเหมือนคนอื่น ๆ ที่ตนเปรียบเทียบกับมีฐานะดีกว่า ฉะนั้นเพื่อการมีรายได้มากขึ้น
 และสามารถจะสร้างฐานะที่มั่นคงในอนาคตจึงทำให้หญิงสาวเหล่านี้เข้าสู่งานบริการทางเพศ ดัง
 จะเห็นจากตัวอย่างของโรส ซึ่งเคยทำงานบริษัทมาก่อน แต่ได้เปลี่ยนมาทำงานบริการทางเพศ
 ซึ่งมีรายได้มากกว่า จนปัจจุบันนี้โรสสามารถสร้างฐานะให้กับตนเองและครอบครัวได้อย่างสุข
 สบายจากรายได้ในงานบริการทางเพศ

"...ทำเพื่อตัวเองด้วย เพื่ออนาคตเราเองจะได้ไม่ลำบาก โรสมองแล้วว่าถ้าทำงาน
 บริษัทอย่างเดียว ไม่มีทางมีเงินแน่ พอสิ้นเดือนได้เงินมาไม่ทันไรใช้จ่ายก็หมดแล้ว
 โรสยอมรับว่าโรสไม่อยากจะลำบากอีกแล้ว... โรสอยากมีบ้านของตัวเอง อยากมีรถ

ตอนนี้โรสก็ซื้อได้แล้ว... ถ้าเรามีเยอะ เราก็สบาย ครอบครัวก็สบายคนก็ยกย่อง แต่ก่อนไม่มีเงินก็ไม่มีใครเห็นเราสำคัญแต่พอเรามีเงิน มีบ้าน มีรถ คนก็เห็นความสำคัญของเรา... กลางวันเราทำงานบริษัท เงินเดือน 5,400 เราก็มีเงินเล่นใคร ๆ ก็ช่วยอะไรเราไม่ได้ ศักดิ์ศรีที่คนบางคนพูดมันก็กินไม่ได้ แต่ถ้าเรามีเงินเพื่อนก็คบ คนถ้าไม่มีเงินหมาก็ยังไม่แล โรสว่าพอเรามีเงินเราก็มีศักดิ์ศรีมีฐานะ..."

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งดื่มในสถานเริงรมย์ระดับสูง)

4. ไม่พอใจในสภาพแวดล้อมทางสังคมที่เป็นอยู่ เนื่องจากสภาพสังคมปัจจุบันทำให้การดำเนินชีวิตเป็นไปอย่างรีบเร่ง ต้องแข่งขันกันเพื่อความสะดวกสบาย จนเป็นความกดดันอย่างหนึ่งที่ต้องดิ้นรนต่อสู้ ประกอบกับสภาพของการทำงานบางอย่างที่ทำให้เหน็ดเหนื่อย จึงเกิดความรู้สึกท้อแท้ต่อสภาพแวดล้อมทางสังคมดังกล่าว เช่น กรณีของกบซึ่งเคยเป็นพนักงานขายของห้างสรรพสินค้ามาก่อน เมื่อต้องเผชิญกับความลำบาก ในการเดินทางและภาระหน้าที่การทำงาน ก็ทำให้ไม่สามารถปรับตัวรับสภาพเช่นนั้นได้

"เป่อรอดิต เงินเดือนก็น้อย ยืนทั้งวันได้เงินเดือนแค่พันกว่าบาท ต้องตื่นแต่เช้าเปียดขึ้นรถเมล์ หนาวไม่ไหวเลยออกมาอยู่บ้าน จนเพื่อนชวนมาทำงานที่นี่ (ชื่อสถานเริงรมย์) ก็เลยมาทำ... อย่างงานที่ห่างก็ต้องยืนทั้งวัน ต้องยกของหนัก เจอรอดิตตอนไปทำงานเคยตกรถเพราะโดนเปียดยังมีเลย ขึ้นรถแล้วโดนเหยียบบ้าง หนักมโห เหยียไม่ไหวแล้ว ต้องตื่นแต่เช้า บางครั้งก็อยู่ตึก เวลาห่างจัดรายการพิเศษกว่าห่างจะเลิกกว่าจะกลับบ้าน"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งดื่มในสถานเริงรมย์ระดับกลาง)

จากลักษณะนิสัยดังกล่าว ประกอบกับการขาดความอบอุ่นและความเข้าใจระหว่างกันในครอบครัว ต่างเป็นเงื่อนไขสำคัญที่สนับสนุนให้หญิงสาวเหล่านี้ให้ความสำคัญกับกลุ่มเพื่อนที่มีความรู้สึกนึกคิด และประสบปัญหาทางองเดียวกันกับตน เพื่อนในกลุ่มที่คบหากันได้กลายเป็นบุคคล

สำคัญสำหรับหญิงสาวเหล่านี้ การเรียนรู้แบบแผนพฤติกรรม และความคิดจึงได้รับการถ่ายทอดระหว่างกันในกลุ่มที่คบหาสมาคม

ประสบการณ์ของความล้มเหลวในชีวิต

นอกจากการพิจารณาในเรื่องความสัมพันธ์ของครอบครัว ประสบการณ์ในอาชีพอื่น และลักษณะนิสัยส่วนตัวแล้ว ประสบการณ์อีกส่วนหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการเรียนรู้ จนเข้าสู่งานบริการทางเพศ ก็คือประสบการณ์ของความล้มเหลวในชีวิต ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

1. ล้มเหลวในชีวิตสมรส หรือผิดหวังจากคนรักที่มีความสัมพันธ์ฉันท์สามีภรรยาโดยที่ฝ่ายชายไม่รับผิดชอบและไม่มีความสัมพันธ์กับหญิงอื่น ทำให้เกิดความผิดหวัง หดทาลังใจ และรู้สึกขาดที่พึ่งโดยเฉพาะทางเศรษฐกิจประกอบกับความรู้สึกที่ว่าตนได้สูญเสีย "ความบริสุทธิ์" นั้น เป็นการสูญเสียคุณค่าของความเป็นหญิงดีตามบรรทัดฐานทางเพศที่สังคมกำหนด ฉะนั้นเมื่อหมดคุณค่า การที่จะมีความสัมพันธ์ทางเพศกับใครในครั้งต่อไป ก็ไม่น่าจะทำให้ตนเสียหายมากกว่าที่เป็นอยู่ แต่กลับได้เงินเป็นสิ่งแลกเปลี่ยนในลักษณะที่เสียตัวแล้วได้เงินตอบแทนดังคำที่สัมภาษณ์ของหญิงสาวหลาย ๆ คนที่ว่า-

"...คิดว่าไหน ๆ เราก็เสียให้แฟนแล้วกับผู้ชายแล้ว ๆ แล้วไม่ได้อะไร ถ้าทำอีฟแล้วได้เงินก็เลยทำ มันไม่มีอะไรจะเสียแล้ว ก็โอเคไปก็แล้วกัน..."

"...เสียใจคิดว่าไหน ๆ เราก็เสียให้แฟนก็เสียไปโดยเปล่าประโยชน์คิดไปคิดมา ไปก็ไป (ทำงานบริการทางเพศ)..."

"...เคยมีแฟนมาก่อน อย่างนี้เรื่องธรรมดา ได้เสียกับแฟนก็ไม่ได้อะไร เขาไปมีแฟนใหม่ ถ้าเราจะทำอย่างนั้นกับผู้ชายอื่น แล้วได้เงินก็ไม่ได้เสียอะไร สิ่งนี้มันทำให้ใจ

แต่จากล้าขึ้น..."

"...แล้วเราก็ไม่ได้เป็นสาวบริสุทธิ์ ลองทำ (งานบริการทางเพศ) ดูสักพักทำได้
ประมาณเดือนหนึ่งถึงทำอีฟ คือหัวหน้างานเขาชวนว่าไม่ทำอีฟดูหรือ ก็คิดว่าเออเราก็
ไม่ใช่สาวบริสุทธิ์ มีแฟนมาแล้ว ทำอย่างนี้ก็ไม่เป็นไร จะได้เงินครึ่งละเป็นพัน..."

2. ไม่ประสบความสำเร็จงานอาชีพอื่นทำให้ไม่มีความศรัทธาต่ออาชีพที่สังคมยอมรับและ
ความคาดหวังในตำแหน่งการงานตามความรู้ความสามารถที่เรียนมาก็ไม่เป็นไปตามนั้นเนื่องจาก
ระบบเศรษฐกิจที่เอื้อประโยชน์กับบุคคลเฉพาะกลุ่ม ฉะนั้นจึงมีคนจำนวนไม่น้อยที่ถูกเอารัดเอา
เปรียบจาก กลุ่มผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ

"...คือเราอาจตั้งความหวังไว้สูงตอนสมัยที่เรียนมากเกินไป แล้วก็ผิดหวังเพราะเรียน
ดีมาตลอด คิดว่าจบแล้วจะทำงานอย่างจ๋าอย่างนี้ แต่พอจบมาแล้วกลับไม่เป็นอย่างที่คิด
จบครั้งแรกก็ทำงานในบริษัทที่เรียกว่า commodity ครั้งแรกก็เจออะไรที่เป็นแบบนั้น ก็
ช่วยมากเลย พี่รู้จักไหมคะ ที่เป็นเหมือนหุ้นเหมือน dealer market ได้เป็นเลขาบริษัท
ก็เล่นกับเขาด้วย คือเราต้องเปิดบัญชีของเรา ซึ่งการมีบัญชีของเราคือมีเงินเดือน จะ
มีเงินปิดตลาดเปิดตลาด มีกำไรจากการซื้อขายได้ทุกวัน สนุกมาก คล้ายกับหุ้นสมัยนี้
มาโดนหนัก ๆ ก็ตอนซัดดัม (สงครามอ่าวเปอร์เซีย) เลยอดเงินไปเยอะ ไม่มีเงิน
มาหนุนแล้วตำรวจคอยเพ่งเล็งก่อนบริษัทจะเลิกก็เลยลาออก..."

"...ออกจากบริษัทนั้นมา เพราะมีปัญหาเชิงที่เขายิบาให้ออก เพื่อรับได้ก้าหม่นายจ้างไม่
ได้ให้ความสนใจเรามากนัก เราก็ไม่จ้อ คิดว่าออกก็ออก..."

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตีมาสถานเริงรมย์ระดับค่อนข้างสูง)

รูปร่างหน้าตา

นอกจากสภาพภูมิหลังต่าง ๆ ดังกล่าวแล้ว รูปร่างหน้าตาของผู้หญิงนี้ก็มีส่วนสำคัญ เพราะงานบริการทางเพศเกี่ยวข้องกับความสวยงามของรูปร่างหน้าตาของผู้หญิง ฉะนั้นหากผู้หญิงรูปร่างหน้าตาไม่สวยก็ย่อมจะไม่ใช่เรื่องง่ายที่จะเข้าสู่งานนี้

"...อีกอย่างหนึ่ง พวกผู้หญิงพวกนี้จะต้องหน้าตาดีด้วย ประเภทที่เผลอเข้ามาท่ายาก..."

"...ส่วนใหญ่นักหน้าตาไม่ดีที่จะไปเที่ยวและทะเล่มน้อย แต่คนที่หน้าตาดีมันมี chance (โอกาส) ที่จะเที่ยวเยอะ เพราะหน้าตาดีก็มีคนมาชวน..."

(จากคำให้สัมภาษณ์ของลูกค้าซึ่งเป็นนักธุรกิจระดับผู้บริหาร)

"...เราเน้นความสวยนะ ความรู้เป็นส่วนประกอบ ถ้ามัน (ผู้หญิง) สวยด้วยมีความรู้ด้วยก็มีภาษีดีกว่าคนอื่น..."

"...ต้องสวย บุคลิกดี ทั่วไปผู้ชายจะมาหาคนสวย..."

"...ผู้ชายที่มาเที่ยว เขาก็มาหาผู้หญิงสวย ๆ กัน ถ้าไม่สวยไม่ถูกใจเขาก็ไม่ยอมเสียเงินหรอก..."

(จากคำให้สัมภาษณ์ของผู้จัดการของสถานเริงรมย์ระดับสูง)

"...พวกพ็อดาราราที่เราจะมีจะเป็นพวกผ่านการถ่ายแบบ ผ่านการถ่ายโฆษณา เล่นหนัง เล่นละคร เล่นมิวสิควิดีโอ คือจะเป็นเด็กที่ผ่านการประกวดกันมาแทบทั้งสิ้น ถึงไม่ได้ผ่านประกวดแบบนี้จะต้องสวยเป็นทุนอยู่แล้ว..."

(จากคำให้สัมภาษณ์ของมา้าซังของสถานเริงรมย์ระดับสูง)

โดยสรุปจากลักษณะภูมิหลังทางครอบครัว ประสบการณ์ในการทำงานอื่น ความล้มเหลวในความรัก ลักษณะนิสัยส่วนตัว รวมทั้งรูปร่างหน้าตาต่างก็มีความสัมพันธ์ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ทาง

สังคมของผู้หญิงเหล่านี้เพราะเนื่องจากครอบครัวมีปัญหา ประสบความล้มเหลวในเรื่องความรัก และการทำงานจึงทำให้ผู้หญิงเหล่านี้หันเข้าหาเพื่อน หรือกลุ่มที่มีลักษณะปัญหาร่วม เช่นเดียวกับตน หรือเป็นกลุ่มที่ยอมรับฟังปัญหาและให้คำปลอบใจ และประกอบกับนิสัยส่วนตัวดังกล่าว จึงทำให้ การคบหาสมาคมกับเพื่อนมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ และการให้ความหมายของผู้หญิงเหล่านี้ ซึ่งจะ เป็นไปในทางยอมรับต่ออาชีพนี้

สิ่งที่น่าสังเกตอีกประการหนึ่งก็คือ ภูมิหลังของผู้หญิงบริการในสถานเริงรมย์ประเภท ค็อกเทลเลานจ์ ผับ และคาราโอเกะ จะมีสถานภาพของเศรษฐกิจค่อนข้างสูงกว่าหญิงบริการ ในสถานเริงรมย์อื่น ๆ เช่น อาบอบนวด บาร์ คาเฟ่ เป็นต้น เป็นกลุ่มที่มีอาชีพอื่นมาก่อน หรือไม่ก็จบการศึกษาในระดับที่พอหางานทำได้แต่ยังรองานอยู่ ซึ่งครอบครัวก็สามารถดูแล หรือให้การพึ่งพิงได้อยู่แล้ว อีกประการหนึ่งคือมีลักษณะนิสัยใช้จ่ายเงินเกินตัว จึงทำให้ขาดเงินทอง แล้ว หาทางหาเงินด้วยวิธีง่าย ๆ โดยเข้าสู่งานบริการทางเพศ ซึ่งถ้าจะกล่าวไปแล้วก็เป็นภาพ สะท้อนของสังคมที่กำลังเป็นอยู่ คือการบริโภคอย่างแข่งขันกันโดยไม่คำนึงถึงความเหมาะสม เพียงแต่คำนึงถึงการตามใจทันยุคสมัยเงินทองที่มีอยู่ไม่ว่าจะได้จากพ่อแม่ หรือเป็นเงินเดือนก็จะ ถูกใช้จ่ายเพื่อจะได้ทัดเทียมคนอื่น เพื่อความสุข ความเพลิดเพลิน โดยคิดว่านั้นคือการได้แก้ ปัญหาให้ตนเอง ประกอบกับการแข่งขันกันเพื่อความยิ่งใหญ่ของแหล่งบันเทิงวัยรุ่น เช่น ดิสโก้เธค ศูนย์การค้า เป็นต้น ก็ทำให้ผู้ที่อยู่ในวัยนี้ ต้องดิ้นรนหาเงินมาใช้จ่าย และมีจำนวนไม่น้อยที่ก้าว พลาดไปสู่การขายบริการทางเพศ เพื่อแลกกับเงินมาใช้จ่ายสนองความต้องการของตน

การเข้าสู่อาชีพบริการทางเพศ

การเข้าสู่งานขายบริการทางเพศแบบแอบแฝงของสตรีที่มีการศึกษาในสถานเริงรมย์ประเภทค็อกเทลเลานจ์ ผับ และคาราโอเกะ ตามกรอบความคิดที่ได้ทำการศึกษา นั้นเป็นกระบวนการที่ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนแรกคือ ขั้นตอนการเข้าสู่อาชีพ ขั้นที่สองคือ ขั้นดำรงอยู่ในอาชีพ และขั้นที่สามคือขั้นจะออกจากอาชีพ หรืออาจจะดำรงอาชีพต่อไป ซึ่งในบทนี้ผู้วิจัยจะนำเสนอขั้นตอนการเข้าสู่อาชีพก่อนส่วนขั้นดำรงอยู่ และขั้นออกจากอาชีพจะนำเสนอในบทต่อไปตามลำดับ

๑) การคบหาสมาคมที่แตกต่างกันและการเชื่อมโยงเข้าสู่อาชีพบริการทางเพศ

จากสภาพภูมิหลังและประสบการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตของหญิงสาวเหล่านี้ ได้เป็นเงื่อนไขสำคัญส่วนหนึ่งที่ทำให้หญิงสาวเหล่านี้เลือกที่จะคบหาสมาคมกับใคร ซึ่งจะเชื่อมโยงให้เข้าสู่อาชีพบริการทางเพศ กลุ่มบุคคลที่หญิงสาวเหล่านี้คบหาจะมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้และการให้ความหมายไปในทางสนับสนุนว่าการทำอาชีพนี้ไม่ใช่เรื่องเลวร้าย จากการศึกษาพบว่า การคบหาสมาคมของหญิงสาวเหล่านี้ มีการเชื่อมโยงกันในรูปแบบต่าง ๆ นำไปสู่อาชีพบริการทางเพศ ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. มีเพื่อนที่มีประสบการณ์มาก่อน

รูปแบบหนึ่งของการเข้าสู่อาชีพบริการทางเพศก็คือ การคบหาสมาคมกับเพื่อนที่มีประสบการณ์ในการทำงานด้านนี้มาก่อน โดยเป็นเพื่อนนักเรียน เพื่อนที่ผ่านการแนะนำจากคนอื่น เพื่อนร่วมสถานที่พักอาศัยเดียวกัน ซึ่งแต่ละกลุ่มก็จะมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกันแตกต่างกันไป อย่างในกลุ่มเพื่อนนักเรียนจะมีความสัมพันธ์ผูกพันกันมากกว่าอีก 2 กลุ่ม ทั้งนี้แต่ละกลุ่มจะมีความต้องการ ความสนใจ และปัญหาที่คล้ายคลึงกัน

1.1 เพื่อนนักเรียน เป็นเพื่อนที่เรียนมาด้วยกันและยังคบหากันอยู่ เป็นกลุ่มที่มีความประพฤติเบี่ยงเบนอื่น ๆ มาก่อน เช่น หนีเรียน ไม่ตั้งใจเรียน หักคัมเหล้า เที่ยวกลางคืน คบเพื่อนชาย โกหกพ่อแม่เพื่อขอเงินไปเที่ยว เป็นต้น กลุ่มนี้จะได้รับความไว้วางใจซึ่งกันและกัน โดยจะรู้เรื่องราวที่เป็นปัญหาล้วนตัวของแต่ละคน เช่น ปัญหาครอบครัวที่พ่อแม่แยกทางกัน พ่อแม่กดดันเข้มงวดมากเกินไป ผิดหวังในความรัก ฉะนั้นเมื่อมารวมกลุ่มกันก็จะเที่ยวเตร่หาความสุขสนุกสนานตามคิสไก้เฮค ซึ่งต้องหาเงินมาใช้จ่ายกันโดยในกลุ่มจะมีสมาชิกของกลุ่มที่ทำงานบริการทางเพศในรูปแบบต่าง ๆ เช่น เป็นพนักงานนั่งคัมและให้บริการทางเพศด้วย เป็นนางทางโทรศัพท์ เป็นเพื่อนเที่ยว (escort) ที่ให้บริการทางเพศ และเป็นเมียเช่า (มีผู้ชายอุปการะชั่วคราว) การพูดคุยก็จะเป็นเรื่องประสบการณ์ หรือการดำเนินชีวิตของแต่ละคนที่แสดงให้เห็นถึงการได้เงินมาจ่ายด้วยวิธีการขายบริการทางเพศ ซึ่งทำให้มีเงินมาใช้จ่ายอย่างสะดวกสบาย ฉะนั้นจึงได้เรียนรู้จากเพื่อนว่าอาชีพนี้เป็นงานสบายและรายได้ดี ~~ดังกรณีของนาง~~ ที่เข้าสู่อาชีพนี้เพราะการเรียนรู้จากเพื่อนในกลุ่มซึ่งเป็นเพื่อนนักเรียนมาตั้งแต่สมัยเรียนมัธยมต้นด้วยกัน และทุกวันนี้ก็ยังสนิทกันอยู่ ซึ่งทำงานขายบริการทางเพศอยู่ ' แบ่งได้เส้าถึงกลุ่มของตนและการเข้าสู่อาชีพว่า ✓

"เพื่อนชวนมาทำ ก็เป็นเพื่อนในกลุ่มเดียวกัน สนิทกัน ตอนแรกเขาทำที่อื่นก่อน แล้วถึงย้ายมาทำที่นี่ (สถานเริงรมย์ที่ทำอยู่) เป็นเพื่อนเรียนหนังสือมาด้วยกัน ในกลุ่มจะเที่ยวจะกินด้วยกัน ไปกินเหล้า เดินรา แล้วถามเพื่อนว่ามีงานอะไรที่ไหนบ้าง เพื่อนเขาก็บอกว่ามีงานแบบนี้ (งานขายบริการทางเพศ) ค่ะ เงินดี พอเพื่อนคนนั้นมาทำก็มาสมัครตามเขาด้วย เพราะสนิทกันมากเลยไว้วางใจกัน"

"เพื่อนอีกคนในกลุ่ม ตอนนั้นเขาเรียนพาณิชย์ ที่แรกเขาบิดมาทำให้รู้ว่าเขามีคนเลี้ยง เขาคุยแต่ว่าเที่ยวไปหาอา อาให้ตังค์ซื้อโน่นซื้อนี่ เจอทีไรก็เส้าถึงอาคนนี้ เราก็ชักสงสัย เอ๊ะ!อาอะไรถึงใจดีซื้อโน่นซื้อนี่ให้ เดือนนึงมาหาถึงจิงเลย 2 - 3 ครั้ง มาทำให้เป็นพัน ๆ ตอนหลังเขาถึงบอกความจริงว่าเป็นผู้ชายที่เลี้ยงเขา ถึงมีเงินใช้ขนาดนี้"

(จากคำสัมภาษณ์หญิงบริการนั่งคัมในสถานเริงรมย์ระดับกลาง)

จากคำให้สัมภาษณ์ข้างต้นจะเห็นว่าก่อนเข้าสู่งานทางเพศ จะมีการเรียนรู้พฤติกรรม การขายบริการทางเพศ จากเพื่อนในกลุ่มที่คบหาสมาคมกัน จากความใกล้ชิดได้เห็นแบบอย่าง และยอมรับแบบแผนของพฤติกรรมนั้นมาปฏิบัติด้วย ประกอบกับการมีความสัมพันธ์ที่ทางเดินจาก ครอบครัว จึงเป็นปัจจัยผลักดันให้เข้าหากลุ่มเพื่อน นั้นย่อมหมายถึงว่าการมีโอกาสที่จะเข้าสู่งาน บริการทางเพศมีมากขึ้น เพราะการที่ได้มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกันมากเท่าไรการเอาแบบอย่างกัน รวมทั้งการให้ความหมายต่ออาชีพนี้ในทางบวกก็จะดำเนินไป และการมีความพึงพอใจในการคบหากันนั้น เนื่องจากรู้สึกว่แต่ละคนในกลุ่มมีปัญหาาร่วมกัน เป็นพวกเดียวกันและแยกพวกตนออกจากคนอื่น

สำหรับเพื่อนคนอื่นที่ไม่ใช่กลุ่มนี้จะกลายเป็นที่มีความแตกต่างจากกลุ่มนี้อย่างชัดเจนเป็น ความรู้สึกแบ่งแยกความเป็น "กลุ่มเรา" (in group) และ "กลุ่มเขา" (out group) (น.133)

"กับคนอื่นก็คุยก็หักกัน คือรู้จักกันแบบเพื่อนร่วมชั้นเรียน แต่ไม่สนิทด้วย อย่างในกลุ่ม เราจะคุยกันได้ทุกเรื่อง ทั้งเรื่องทั่วไปเรื่องส่วนตัว เรื่องเที่ยวเรื่องสนุก คุยแล้วมัน กว่ากัน ส่วนคนอื่นที่อยู่นอกกลุ่ม เขาก็มีกลุ่มของเขา เขาคงสนุกของเขา ส่วนเราก็ สนุกของเรา เข้าใจกันดีกว่า...อย่างเรื่องเรียนเราเรียนไม่เข้าใจ แล้วครูก็ไม่ สนใจ เราก็จะเสาะสู้กันฟัง ในกลุ่มก็เป็นอย่างเรา ก็เข้าใจความรู้สึกของกันและกัน เราก็สูตรมดาคาที่ว่าเรียนไม่เข้าใจ ไม่ใช่เราคนเดียวที่เรียนไม่รู้เรื่อง รู้สึกว่ามีเพื่อน ...หรืออย่างคุยเรื่องเที่ยว ก็สนุกเพราะเราไปกันก็รู้สึกเหมือนกัน...แล้วเวลาใครมี เรื่องกลุ่มใจ อย่างเช่น โกรธกับแฟน โกรธกับแม่ ก็เล่าให้พรรคพวกในกลุ่มเขาก็จะ ปลอบใจ คุยโน่นคุยนี่ให้หายกลุ่มได้"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งโต๊ะในสถานเริงรมย์ระดับกลาง)

๒.2 เพื่อนเที่ยว โดยผ่านการแนะนำจากคนกลาง เช่น เป็นเพื่อนของเพื่อน เพื่อนของพี่ เพื่อนของน้อง ซึ่งภายหลังก็มีความสนิทสนมกันโดยการเที่ยวเตร่หาความสนุกสนาน

แหล่งเที่ยวของคนกลางคืน ประกอบกับการมีรายได้ดี รวมทั้งความอยากรู้อยากเห็นและอยากลอง จึงชักชวนกันมาทำงานบริการทางเพศ/ตั้งกรณีของเน็ท เข้ามาสู่งานบริการทางเพศ โดยการชักจูงของเพื่อนของน้องสาว ซึ่งเคยทำงานนี้มาก่อน แล้วกลับมาทำใหม่อีกซึ่งช่วงหลังได้สนิทสนมกับเน็ทเพราะอยู่ในกลุ่มเที่ยวเตร่ด้วยกัน แม้จะรู้จักกันไม่นาน

"ตอนแรกไม่ได้คิดจะมาทำหรอก แต่เพื่อนของน้องสาวเขาชวนให้ลอง เขาเคยทำมาก่อนแล้วหยุดไปพักหนึ่งแล้วกลับมาทำใหม่"

"กับเพื่อนของน้องนี้รู้จักกันไม่ถึงปี ไม่ถึงเดือนด้วยมั้ง ที่สนิทเพราะออกเที่ยวด้วยกัน ตามเธอ ก็คุยกันถุกคอ"

การสนิทสนมกันในระยะเวลาที่คบกันไม่นานนั้นเนื่องจากมีนิสัยคล้ายกันคือ ชอบความสนุก และจะพากันไปเที่ยวเตร่ตามแหล่งบันเทิงของวัยรุ่น เช่น ไปดิสโก้เธค ดูภาพยนตร์ เป็นต้น

"...ไปไหนก็ไปด้วยกัน เที่ยวเธค ดูหนัง กินข้าว แต่ถ้าไม่ไปไหนก็ตอนกลางวันก็จะอยู่กันที่อพาร์ทเมนต์ตลอด อยู่เฉย ๆ คุยกัน คุยสนุก ตลก หัวเราะกันทั้งวันรู้สึกสนุก เล่นกันโวกเหวก นอนตื่นสายกัน กลางคืนก็ดูหนัง ดูวีซีดี หรือไม่ก็ชวนกันไปเดิน (เดินรา)..."

(จากการให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งโต๊ะในสถานเริงรมย์ระดับกลางค่อนข้างสูง)

เนื่องจากไม่ได้ทำงานยังรองานกันอยู่ จึงมีเวลาที่จะอยู่รวมกันเป็นกลุ่มตามที่พักซึ่งเป็นอพาร์ทเมนต์ข้าง แฟลตข้าง หรือตามบ้านเพื่อนที่พ่อแม่ไม่มีเวลาดูแลหรือไม่ได้อยู่ด้วยกัน ฉะนั้นในสถานที่และสถานการณ์ ดังกล่าวจึงมีอิสระที่จะทำอะไรได้ตามความพอใจ สำหรับค่าใช้จ่ายนั้น ยังต้องขอจากพ่อแม่ซึ่งไม่เพียงพอที่จะใช้จ่ายในการเที่ยวได้บ่อยครั้ง ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องหาเงินเพื่อการเที่ยวเตร่ของตน วิธีที่จะหาเงินได้ง่ายและได้มากในสภาพเช่นนี้ก็คือ การ

ทํางานบริการทางเพศ

ที่น่าสังเกตประการหนึ่งคือ ความสัมพันธ์ของกลุ่มนี้จะดำเนินไปเพื่อกิจกรรมบางอย่าง นั่นคือ การชวนกันเที่ยวเตร่ ซึ่งความใกล้ชิดสนิทสนมระหว่างกันจะมีน้อยกว่ากลุ่มเพื่อนนักเรียน ฉะนั้นการติดต่อสัมพันธ์กันจึงไม่ได้ให้ความสำคัญปัญหาส่วนตัวของกันและกันเท่าใด แต่มุ่งจะคบหากันในลักษณะของเพื่อนเที่ยว

1.3 เพื่อนร่วมสถานที่พักอาศัยเดียวกัน ได้แก่ แฟลต อพาร์ทเมนต์ สภาพความเป็นอยู่ในปัจจุบันรูปแบบของที่อยู่อาศัยสำหรับผู้ที่ต้องการความเป็นอิสระมีความสะดวกและทันสมัยก็คือ แฟลตและอพาร์ทเมนต์ สำหรับผู้ที่มิรายได้จำกัด โดยเฉพาะแฟลตและอพาร์ทเมนต์นั้น จะเป็นที่ยอมรับสำหรับหนุ่มสาววัยทำงานที่ยังโสดและไม่มีบ้านพักอาศัย นักเรียน นักศึกษาเองก็พอใจจะเช่าแฟลตหรืออพาร์ทเมนต์ที่อยู่แทนหอพักมากขึ้น เนื่องจากมีกฎระเบียบน้อยกว่าหอพัก นอกจากนั้นแฟลตและอพาร์ทเมนต์ยังเป็นแหล่งพักอาศัยที่ผู้หญิงทำงานกลางคืนนิยมอยู่กัน เพราะนอกจากจะไม่ยุ่งวุ่นวายในเรื่องกฎเกณฑ์และความประพฤติแล้ว ยังสะดวกในการเดินทางไปกลับเพราะสถานที่เหล่านี้มักจะสร้างอยู่ในแหล่งชุมชนที่มีการคมนาคมสะดวก

จากการศึกษาพบว่า หญิงสาวที่เข้าสู่งานบริการทางเพศหลายรายได้พักอาศัยอยู่ตามแฟลตและอพาร์ทเมนต์ โดยที่อาจจะพักอาศัยคนเดียวหรือมาอาศัยอยู่กับเพื่อนแล้วร่วมกันจ่ายค่าเช่า เหตุผลที่ทำให้มาอาศัยในแฟลตหรืออพาร์ทเมนต์ ก็เนื่องจากว่าเป็นคนต่างจังหวัด ส่วนกรณีอื่น ๆ นั้นมีบ้านอยู่กับพ่อแม่ก็จริงแต่ไม่อยากอยู่บ้าน เนื่องจากมีปัญหาความสัมพันธ์ภายในครอบครัว หรือกรณีที่พ่อแม่ปล่อยปละละเลย จึงมาอยู่กับเพื่อนอย่างมีอิสระ และเนื่องจากผู้ที่อาศัยในแฟลตและอพาร์ทเมนต์มักจะมีผู้หญิงที่ทำงานกลางคืน ผู้หญิงที่เป็นภรรยาบ่อย นางทางโทรศัพท์ รวมทั้งผู้หญิงที่ทำงานบริการทางเพศในรูปแบบอื่น ปะปนอาศัยอยู่ด้วย ฉะนั้นหญิงสาวเหล่านี้ก็ารู้จักคุ้นเคยในฐานะเพื่อนข้างห้องข้าง หรือเพื่อนร่วมที่พักเดียวกัน ซึ่งก็จะได้รับข้อมูลรายละเอียดของงานบริการทางเพศในการพูดคุยซักถาม โดยทั่วไป "เพื่อนข้างห้อง" หรือ

"เพื่อนร่วมที่พัก" เหล่านี้ จะมีเงินรายได้จากงานบริการทางเพศ ซึ่งได้มาง่ายและได้มาก ก็จะมีเงินจับจ่ายใช้สอยอย่างคล่องมือ การแต่งตัวก็จะใช้เสื้อผ้าที่มีราคาสูง สิ่งเหล่านี้จะเป็นการยั่วยุให้เห็นว่าอาชีพบริการทางเพศนั้นทำให้ความเป็นอยู่ที่ดีกว่าสบาย ซึ่งสอดคล้องกับข้อความที่พูดคุยกัน

ดังเช่นกรณีของจอยซึ่งเป็นคนต่างจังหวัด เคยทำงานเป็นพนักงานขายสินค้าทางหนึ่ง ได้รับรายละเอียดเกี่ยวกับงานบริการทางเพศจากเพื่อนที่รู้จักกันในฐานะอยู่แฟลตเดียวกัน

"...ฟังจากเพื่อน ๆ ที่อยู่แฟลตเดียวกัน แต่เพื่อนไม่ได้แนะนำว่าให้มาสมัครที่นี่ (ชื่อสถานเริงรมย์) เขาทำอยู่ที่อื่น เขาเล่าว่างานสบาย เงินดี เขาเจอแขกต่างชาติ เยอะ ฝรั่งเศสก็มี อังกฤษก็มี...จอยมีมนุษยสัมพันธ์ดีก็คุยกับเขา เห็นเขาแต่งตัวสวย ออกทำงานเย็น ๆ ก็ถามเขาว่าทำงานที่ไหน เขาก็บอกว่าทำอยู่ที่ (ชื่อสถานเริงรมย์) แต่ที่ออกเพราะเบื่อ...จอยก็เลยรู้ว่ามีที่ทำงานได้คือ (ชื่อสถานเริงรมย์ที่เพื่อนร่วมแฟลตลาออกมา)..."

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งโต๊ะในสถานเริงรมย์ระดับกลางค่อนข้างสูง)

หรือในกรณีของเค็ทซึ่งเป็นคนต่างจังหวัดเช่นกัน เข้ากรุงเทพฯ เพื่อมาเรียนต่อในระดับปริญญาตรี แต่เรียนไม่จบเพราะเลือกที่จะทำงานบริการทางเพศในสถานเริงรมย์ระดับสูง โดยได้รับข้อมูลและการชักชวนจากเพื่อนข้างห้องซึ่งพักอยู่ในแฟลตเดียวกัน

"...เพื่อนข้างห้องเขาดี คุยเก่ง สนุกสนานเฮฮาชวนไปเที่ยวด้วย ชวนกินข้าว เขาอยู่มาก่อน เขาก็ชวนคุยในฐานะเรามาอยู่ใหม่ มีอะไรเขาจะถามได้ ว่าเรียนเป็นอย่างไรบ้าง ยากไหม ตอนนี้เขาสบายแล้ว ไม่ได้ทำงาน (บริการทางเพศ) แล้วไปอยู่ที่นี่...เขาพูดเขาเล่าถึงงานที่เขาทำให้หนูฟังบ่อย ๆ เขาบอกว่าไม่มีอะไรยากหรอก ชงเหล้า นั่งคุยกับแขก เดี๋ยวก็ชินเอง เขาบอกว่าตอนแรกเขาก็ทำไม่เป็น

เหมือนกัน พอทำ ๆ ไปก็คล่อง...รู้จักเขาได้ประมาณ 6 เดือน ก็ลองไปทำตอนนั้น
เรียนไปด้วยทำงานกลางคืนด้วย ตอนหลังเรียนไม่ไหวเลยทำงานอย่างเดียว..."

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตมในสถานเริงรมย์ระดับสูง)

กรณีของเค้านี้ได้รับการชักชวนโดยตรงจากผู้หญิงที่ทำอยู่ในอาชีพนี้อยู่แล้ว ซึ่งการ
ชักชวนนี้น่าจะเกิดผลดีแก่ผู้ชักชวนคือ

ประการแรก ข้อกำหนดในสถานเริงรมย์หลายแห่งจะให้เงินพิเศษแก่พนักงานคนใดที่
สามารถนำพา หรือแนะนำพนักงานใหม่ให้มาสมัครได้ จะได้รับค่าหัว หรือค่าคอมมิชชั่น

"...อย่างที่ว่าใครพาเด็กใหม่มาทำงานก็จะให้ค่าคอมมิชชั่นตาเพลิน ประมาณ 500
บาท..."

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตมในสถานเริงรมย์ระดับสูง)

"...เขาบอกต่อ ๆ กันมา ชักชวนกันมาอย่างใครพาใครมาสมัครก็จะได้รับหัวละ 500
เป็นค่าที่พาเพื่อนมา...เด็กที่ทำงานแบบนี้จะย้ายกันไปย้ายกันมา ที่ไหนที่เขาคิดว่าเป็น
แหล่งหาเงินของเขาก็ไป..."

(จากคำให้สัมภาษณ์ของผู้จัดการสถานเริงรมย์ระดับสูง)

ประการที่สอง รางวัลที่ได้ในทางอ้อม คือรางวัลในทางสังคมได้แก่ การได้รับความ
ชื่นชมจากหัวหน้างานและผู้จัดการของสถานเริงรมย์ เพราะสถานเริงรมย์จะมีหญิงสาวหน้าใหม่
มาให้บริการแก่ลูกค้าไม่ซ้ำซากจำเจและยังเป็นการรักษาจำนวนของหญิงบริการในสถานเริงรมย์
นั้นให้คงที่ไว้ได้ เนื่องจากภาวะการแข่งขันในการเปิดดำเนินการธุรกิจประเภทนี้มีมากขึ้น ทำให้
มีโอกาสมัครงานหรือหางานใหม่เพื่อให้ได้ผลตอบแทนที่ดีกว่ามีสูงขึ้น ฉะนั้นการหมุนเวียนเปลี่ยน
ไปของพนักงานจึงมีอยู่ตลอดเวลา และการให้รางวัลแก่พนักงานที่พาหญิงสาวหน้าใหม่มาจึงได้
รับการนำมาใช้เพื่อประโยชน์แก่สถานบริการเอง

ประการที่สาม เนื่องจากอาชีพบริการทางเพศนี้เป็นอาชีพที่ไม่ได้รับการยอมรับจากสังคมทั่วไป ผู้ที่ประกอบอาชีพนี้จึงมักจะรับรู้กันอยู่ในกลุ่มหรือแวดวงของตน และได้รับการยอมรับกันเฉพาะในกลุ่มซึ่งเห็นว่าให้ความเข้าใจกันและกัน จะเน้นการที่ได้พูดคุยชักชวนบุคคลอื่นที่ตนพิจารณาถึงความเป็นไปได้ (เช่นรูปร่างหน้าตาดี มีลักษณะนิสัยส่อไปในทางชอบเที่ยวสนุก มีประสบการณ์ผิดหวังในความรัก เป็นต้น) ว่าเข้าสู่อาชีพนี้ได้แน่นอนจะเป็นการหาเหตุผลเพื่ออธิบายกับตนเองว่ายังมีผู้หญิงอื่น ๆ อีกที่ก้าวเข้าสู่อาชีพนี้เหมือนตน ทั้งนี้ไปสู่การยอมรับนับถือตนเองมากขึ้น

จากกรณีของผู้หญิงเหล่านี้มีโอกาสได้รู้จักคุ้นเคยกับเพื่อนที่อยู่อาศัยในแฟลต และอพาร์ตเมนต์นั้นก็เป็นช่องทางที่จะได้รับข้อมูลเกี่ยวกับงานบริการทางเพศ แม้ว่าความสัมพันธ์ระหว่างกันจะไม่ลึกซึ้งเหมือนกลุ่มแรก แต่ก็ได้รับรู้และอยู่ในสภาพแวดล้อม ซึ่งเป็นสิ่งเร้าให้เกิดความต้องการที่จะเข้าสู่อาชีพบริการทางเพศ ดังเช่นทัศนคติของอิวที่มีต่อบรรยากาศ หรือความเป็นอยู่ของผู้ที่อยู่ในแฟลตในเชิงลบว่า

"...ทุกแฟลตก็เป็นอย่างนี้ ย้ายไปหมดก็เจอแบบเก่านี้แหละเป็นแหล่งสำหรับเมียน้อย ผู้หญิงหากิน พูดกันตรง ๆ น้อยรายที่เป็นนักศึกษาที่ไม่รู้เรื่อง...น้อยมาก (ลากเสียงยาว) ที่ไหน ๆ ที่เป็นแฟลตก็มีผู้หญิงพวกนี้อยู่ อิวเป็นคนรู้จักคนไปหมด อยู่แฟลตก็รู้ว่าใครเป็นอะไรบ้าง คนไหนเมียน้อย คนไหนทำงานอะไร เขาก็มาเล่ากันฟัง...อย่างงานแบบนี้ (บริการทางเพศ) เจออะไรแบบประหลาด ๆ บางคนก็พูดเปิดเผย แบบไม่อาย บางคนก็ทำท่าทางที่ผู้ขายแสดงกับตนให้ดูบางคนก็ทำท่าควัก ทำล้วงเล่นกัน พวกอย่างนั้นมันสิ่งสมานหัวสมองมาเยอะ พูดได้ว่าหยิกแหยง (ขยี้ขยี้) อย่างอยู่แฟลตนะก็ได้ยินได้เห็นอะไรพวกนี้ทุกวันเลย เขาพูดเขาแสดง ประชาชนชาวแฟลตนะ..."

อย่างกรณีของน้ำ ได้ให้ทัศนะว่า ตนได้ข้อมูลเกี่ยวกับงานบริการทางเพศจากเพื่อนที่อาศัยอยู่ในแฟลต ซึ่งตนไปหาเป็นประจำว่า

"...ได้ข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องนี้ (งานบริการทางเพศ) อยู่ตลอดได้เยอะ (ลากเสียง) ได้จากเพื่อนที่รู้จักกันในฟเลตนี้ แล้วอีกอย่างในฟเลตนี้ ก็มีผู้หญิงทำงานกลางคืนหลายคน เขาพูดคุยกันตลอด แต่ก่อนนะ (ชื่อสถานเริงรมย์ที่เขาอยู่) นี่ยังไม่รู้เลยว่าเป็นอะไร ก็นั่งรถผ่านไปผ่านมาบ่อย ๆ ก็มารู้จักจากพวกที่ฟเลตนี้..."

(จากคำให้สัมภาษณ์ของผู้หญิงบริการในสถานเริงรมย์ระดับสูง)

2. มีคนชักนำเข้าสู่งานบริการนั่งตมโดยเริ่มต้นจากการไม่ได้ให้บริการทางเพศ

ตำแหน่งหญิงบริการนั่งตมนั้นในสถานเริงรมย์บางแห่ง อาจจะรับเฉพาะหญิงสาวที่ต้องให้บริการทางเพศแก่ลูกค้า แต่บางแห่งจัดเป็นทางเลือกสำหรับหญิงสาวที่จะให้บริการทางเพศแก่ลูกค้าหรือไม่ก็ได้ โดยถ้าเลือกให้บริการทางเพศก็จะมีประโยชน์ตอบแทนดีกว่า ฉะนั้นหญิงสาวที่ต้องการหาหน้าที่เพียงให้บริการนั่งตมและนั่งคุยกับลูกค้าจึงมีโอกาสมายาเข้ามาทำได้ แต่อย่างไรก็ตามมีหญิงสาวจำนวนไม่น้อยในกรณีดังกล่าว ได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปสู่การให้บริการทางเพศในที่สุด เนื่องจากสิ่งแวดล้อมซึ่งเป็นสิ่งเร้าต่าง ๆ ได้แก่ รายได้จากการให้บริการทางเพศ บรรยากาศของสถานเริงรมย์ พฤติกรรมของเพื่อนร่วมงานในสถานเริงรมย์ เป็นต้น

จากการศึกษาหญิงสาวกลุ่มนี้พบว่าบุคคลที่ชักนำเข้าสู่งานบริการนั่งตม ได้แก่ เครือญาติ และเพื่อนร่วมงาน (กรณีที่เคยทำงานอื่นมาก่อน) โดยที่บุคคลเหล่านี้จะเจตนาเพียงจะให้หญิงสาวที่เกี่ยวข้องกับตนมีรายได้เพิ่มขึ้นเป็นพิเศษ ซึ่งเริ่มต้นจากการทำพิเศษตอนกลางคืน แต่หลังจากนั้นก็จะเปลี่ยนมาทำเต็มตัวพร้อมกับให้บริการทางเพศด้วย

2.1 เครือญาติ โดยพิจารณาทั้งความสัมพันธ์ที่เป็นญาติกันโดยตรงและเป็นญาติกันโดยการเกี่ยวดอง เช่น เป็นพี่สาวของคนรัก เป็นต้น ความสัมพันธ์ในการคบหากันเป็นไปในลักษณะของการให้ความเคารพนับถือ มีความเกรงใจซึ่งเกิดจากสายสัมพันธ์ของความเป็นญาติ โดยบุคคลที่เป็นเครือญาติกันนี้จะเป็นผู้ชักนำ และให้การสนับสนุน เข้าสู่งานที่เชื่อมโยงไปสู่การให้

บริการทางเพศในที่สุด เพราะการทำงานหน้าที่หญิงบริการนั่งตมโดยไม่ให้บริการทางเพศนั้น ไป
 ระยะหนึ่งจะเห็นถึงความแตกต่างระหว่างรายได้จากการให้บริการทางเพศ และรายได้ที่ได้
 เฉพาะเงินเดือน เงินค่าตม ฉะนั้นจึงเป็นสิ่งเร้าที่ทำให้กล้าเข้าสู่งานบริการทางเพศต่อไป ~~ดัง~~
 กรณีของพลอย-ตา-และแก้ว

หลังจากที่จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ พลอยยังรองานอยู่กับบ้าน และช่วย
 พ่อขายของชำ พ่อแม่ของพลอยหย่าร้างกันตั้งแต่พลอยอายุประมาณ 8 - 9 ขวบ ช่วงที่รองานนั้น
 พี่สาวของแพนได้จัดตั้งบริษัทจัดหานางแบบ เนื่องจากพลอยเป็นคนรูปร่างหน้าตาดี พี่สาวของแพน
 ได้ชักชวนให้มาทำงานด้วย โดยมีแพนเป็นผู้สนับสนุนด้วย หลังจากนั้นบริษัทไม่ประสบความสำเร็จ
 พี่สาวแพนจึงเลิกกิจการ และหันเหตัวเองมาเป็นนักร้องในสถานเริงรมย์ระดับกลางค่อนข้างสูง
 พร้อมกับชักชวนพลอยให้มาทำด้วยในตำแหน่งพนักงานนั่งตม โดยที่แพนของพลอยก็รับรู้ว่าเป็นงาน
 กลางคืน (ซึ่งสถานเริงรมย์แห่งนี้มีระบบที่ให้ลูกค้าซื้อชั่วโมงพานักงานไปข้างนอกได้ แต่ขอร้อง
 ไม่ให้ขายบริการทางเพศกับลูกค้า เกี่ยวกับเรื่องนี้หญิงบริการคนหนึ่งงานสถานเริงรมย์แห่งนี้ได้ให้
 ทักนะไว้ว่าการจะห้ามในสิ่งดังกล่าวนั้นคงเป็นไปไม่ได้ที่ลูกค้าจ่ายเงินจำนวนมากแล้วไม่ต้องการ
 อะไรจากผู้หญิงแลกเปลี่ยน และนอกจากนั้นลูกค้ากลับมาคุยที่หลังว่าได้พนักงานคนนั้นคนนี้แล้ว
 ฉะนั้นลักษณะของการให้บริการทางเพศแบบนี้จึงเป็นเรื่องของความพอใจของหญิงบริการเอง)

"...ที่เข้ามาทำงานนี้ได้ก็เพราะพี่สาวแพนชวนมาทำถึงมาทำ คิดว่าไม่เสียหาย แล้ว
 เขาก็บอกว่าเราทำได้ รูปร่างหน้าตาไปได้ เงินดีกว่าทำอย่างอื่น...ช่วงนั้นไม่มีอะไร
 ทำ พอจบมาก็อยู่บ้าน พี่สาวแพนชวนมาทำที่บริษัทโมเดลลิง เขาคุ้นกับเพื่อน ๆ ตอน
 หลังขัดแย้งก็เลยแตกกระจายกันออกไป พี่สาวแพนออกไปทำที่ (ชื่อสถานเริงรมย์แห่ง
 หนึ่ง) แล้วก็ออกมาทำที่นี่ (ชื่อสถานเริงรมย์ปัจจุบันที่ทำอยู่)..."

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตมในสถานเริงรมย์ระดับกลางค่อนข้างสูง)

กรณีของตา เคยทำงานในหน้าที่พนักงานธุรการของบริษัทแห่งหนึ่ง มีปัญหาเลิกร้างกับสามีเพราะฝ่ายชายไม่รับผิดชอบครอบครัว ทำให้ตาผิดหวังในชีวิตสมรส ตามีน้องสาวซึ่งทำงานเป็นพนักงานนั่งตีมันในสถานเริงรมย์ระดับกลางค่อนข้างสูง เมื่อตามีปัญหาครอบครัวดังกล่าวน้องสาวซึ่งมีความใกล้ชิดกันได้พยายามชักชวนให้ตาเข้าทำงานในสถานเริงรมย์แห่งเดียวกัน ในตำแหน่งพนักงานต้อนรับ ซึ่งที่นั่นนั่งตีมันและฮ็อฟ กับลูกค้าได้ ตามีลูกติดจากสามี 1 คน ซึ่งน้องสาวพยายามใช้เป็นเหตุผลที่จะให้ตาเข้าทำงานด้วยว่า เพื่อจะได้มีเงินทองไว้ส่งเสียลูก นอกจากนั้นยังอ้างเหตุผลที่ว่าตาไม่ใช่สาวบริสุทธิ์แล้ว ก็ไม่น่าจะเป็นเรื่องเสียหายที่จะทำงานแบบนี้ซึ่งเป็นงานสบายและรายได้ก็ดี ในที่สุดตาทนการรบกวนของน้องสาวไม่ได้ จึงได้ก้าวเข้ามาทำงานนี้ในที่สุด

"...เพลิน (น้องสาว) เป็นคนขวนแล้วขวนอีก อย่างที่บอกนะว่าตอนแรกไม่กล้าทรอกกลัว คิดว่าเฮ้ มันจะท่ายังไงกัน หน่วยเขาก็บอกไม่เห็นยากเลยให้รู้จักเอาใจแขก ให้เขาติดเราให้ได้ค่าตั้งค์ (ค่าตีมัน) ค่าทิป (เงินพิเศษที่แขกให้)... คิดหลาย ๆ เรื่องนะตอนนั้นเพิ่งเลิกกับแฟน มีลูกด้วยแล้วจะพึ่งใคร รู้สึกว่ามีภาระเพิ่มเพลินก็คอยบอกว่ามาทำกับเขาเถอะ... ตากับเพลินสนิทกัน แต่ตาจะไม่ค่อยพูด เพลินพูดเก่งกว่า ส่วนใหญ่เพลินเขาจะไปหาตา... พอตีช่วงนั้นที่นี้ (ชื่อสถานที่เริงรมย์) เขากำลังขาดคนทำตำแหน่ง พี อาร์ (พนักงานต้อนรับ) เผอิญเพลินเขาทำอยู่ก่อนแล้วเขาก็เลย บอกให้ไปทำ ก็เหมือนกับคนข้างในเนะเนะมา เจ้าของเขาดูแล้วบอกว่าหน้าตารูปร่างทำได้เขาก็รับให้ทำ... บกติดาจะเป็นคนไม่เพียวนะ ไม่ชอบ ทำงานเสร็จก็กลับบ้าน ดูแลบ้านดูแลแฟน... ไม่เคยแต่งตัวอย่างนี้เลย (ชุดของพนักงานในสถานเริงรมย์) เคยแต่ทำงานในบริษัท ก็แต่งธรรมดาไม่ได้แต่งสวยไปไหน..."

กรณีของแก้วปัจจุบันเป็นมามาซึ่งอยู่ในสถานเริงรมย์ระดับสูง เคยเป็นพนักงานนั่งตีมันมาก่อน เดิมแก้วทำงานเป็นเสมียนของบริษัทแห่งหนึ่ง ต่อมาปัญหาตึงเครียดกันมาคุยกู้ให้พึ่งถึงงานกลางคืน แล้วจึงสมัครและทำงานกลางคืนไปพร้อมกันด้วย แต่ภายหลังก็ทำเฉพาะงานกลางคืน

"...แก้วเรียนจบ บวช. มา แล้วก็ต่อ บวส. แต่ไม่จบอยากจะช่วยแม่บ้างเลยออกมาทำงานกลางวัน...เป็นเสมียนและคุมโกดังสินค้า ทำอยู่ 2 ปี ก็มีญาติมาบอกว่ามีงานกลางคืนอยากทำไหม เขาบอกว่างานกลางคืนไม่ต้อง อีฟ ก็มี ก่อนนั้นแก้วไม่เชื่อเลยลองไปสมัครดูก็รู้ว่าจริง...ก็เลยทำควบคู่กัน พอทำได้ 3 ปี แล้วประสบอุบัติเหตุทางบริษัทจ่ายค่ารักษาไปก่อน แล้วก็หักเงินเดือนเราทุกเดือน แก้วไม่พอกินไม่พอใช้ก็เลยออกจากงานกลางวัน มาทำงานกลางคืนตลอด... เริ่มเป็นพนักงานนั่งตมที่บาร์แถวธนิยะ ทำมาหลายที่มากจนมาทำที่นี่ (ชื่อสถานเริงรมย์)..."

จากกรณีดังกล่าวข้างต้น เครือญาติจะเป็นผู้มีส่วนในการให้ข้อความและชักชวนให้เข้าสู่งานบริการทางเพศโดยคิดว่าเป็นงานที่ไม่มีความเสียหายแต่อย่างใด ซึ่งบรรดาหญิงสาวที่เข้าไปทำงานลักษณะนี้ ก็จะคิดทบทวนนั้นเช่นกัน ตลอดจนมีความไว้วางใจและเกรงใจรวมอยู่ด้วย และเมื่อได้ทำงานในตำแหน่งดังกล่าว ก็จะได้รับสิ่งเร้าจากบรรยากาศ และสภาพแวดล้อมของธุรกิจทางเพศ และในที่สุดก็จะยอมรับได้ว่างานขายบริการทางเพศไม่ใช่สิ่งเลวร้าย

4.2 เพื่อนร่วมงาน สำหรับกรณีของผู้หญิงเหล่านี้เคยมีประสบการณ์ในอาชีพอื่นมาก่อน ก็จะมีการคบหากับเพื่อนร่วมงาน สำหรับเพื่อนใกล้ชิดก็จะมีโอกาสได้รับทราบถึงปัญหาบางประการของหญิงบริการ ได้แก่ อยากรางานพิเศษ ซึ่งเป็นปัญหาอย่างฉิวเผินเท่านั้น ส่วนปัญหารายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับเรื่องส่วนตัว มักจะไม่ได้รับการพูดคุยให้เพื่อนร่วมงานได้ล่วงรู้มากนัก เพื่อนร่วมงานเหล่านี้จะเป็นผู้ชักจูงให้เข้าสู่งานกลางคืนซึ่งมีรายได้สูง หญิงเหล่านี้เห็นรายได้จำนวนมากและได้มาง่ายก็จะทำงานกลางคืนนี้ควบคู่กับงานที่ทำอยู่ประจำ และในที่สุดด้วยรายได้ที่ส่อเจและสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยก็จะเข้าสู่งานบริการทางเพศได้ง่าย

ดังเช่นกรณีของน้องที่มีอาชีพเป็นนางแบบ ทำงานกับบริษัทเกี่ยวกับการจัดหานางแบบเพื่อแสดงแฟชั่นและการโฆษณาสินค้า ในกลุ่มเพื่อนนางแบบด้วยกันทำงานเป็นนักร้องบ้าง เป็นพนักงานต้อนรับบ้าง เป็นพนักงานนั่งตมบ้าง ตามสถานเริงรมย์ ซึ่งก็ได้ชักชวนให้น้องทำงานกลาง

3. มีแหล่งข้อมูลนำไปสู่งานบริการทางเพศ

แหล่งข้อมูลที่หญิงสาวบางคนได้รับรายละเอียดนำไปสู่งานบริการทางเพศนั้น ได้แก่ ร้านเสริมสวย และบริษัทที่จัดหานางแบบ สำหรับร้านเสริมสวยนั้นมักจะมีอยู่คู่กับที่พักอาศัยประเภทแฟลตและอพาร์ทเมนต์ ซึ่งหญิงสาวที่เช่าอยู่จะมาใช้บริการเป็นประจำ ฉะนั้นร้านเสริมสวยจึงเป็นเหมือนแหล่งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องความสวยงาม ซึ่งในบางแห่งจะเป็นแหล่งข้อมูลซึ่งนำไปสู่งานบริการทางเพศประเภทต่าง ๆ ด้วย นอกจากนั้นแหล่งข้อมูลที่นำไปสู่งานบริการทางเพศอีกแห่งหนึ่งคือ บริษัทจัดหานางแบบ ซึ่งบริษัทเหล่านี้จะเป็นที่รวมของหญิงที่มีรูปร่างหน้าตาสวยงาม และมักเป็นเด็กสาววัยรุ่นที่ชอบความสนุก ทันสมัย มีรสนิยมสูง มีความจำเป็นต้องใช้จ่ายเงินจำนวนมาก ซึ่งก็จะได้ข้อมูลจากบริษัทเหล่านี้ ดังที่ผู้จัดการสถานเริงรมย์ระดับสูงแห่งหนึ่งเล่าว่าทางสถานเริงรมย์ของตนได้ติดต่อบริษัทจัดหานางแบบไว้หลายแห่งเพื่อให้แนะนำหญิงสาวที่ต้องการหาเงินจากการขายบริการทางเพศ ำให้เข้ามาทำงานในสถานเริงรมย์ของตน และจากตัวอย่างของเชอร์รี่ ซึ่งเริ่มต้นงานด้วยการถ่ายแบบ และได้รับการชักชวนจากร้านเสริมสวยที่ให้บริการในแฟลตที่ตนพักอยู่ ำให้เข้าสู่งานกลางคืน และในที่สุดก็ถลาเข้าสู่งานบริการทางเพศ

"...ก่อนนั้นเชอร์รี่เคยถ่ายแบบโฆษณามาก่อน... คนที่ติดต่อให้ชื่อพี่พรเขาอยู่ร้านเสริมสวยที่แฟลตที่เชอร์รี่อยู่ คือ เชอร์รี่ไปสระผมก็รู้จักเขา ไปใช้บริการกันบ่อยๆ เขาถามว่าเชอร์รี่อยากถ่ายแบบไหม เชอร์รี่ถามว่าอย่างเชอร์รี่นี้ไปถ่ายแบบได้หรือ ถ้าได้ก็สนใจเขา บอกว่าถ้าสนใจจะติดต่อให้ก็เลยลองดู ตอนแรกได้งานเป็นแบบถ่ายในมิวสิควิดีโอ..."

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งโต๊ะในสถานเริงรมย์ระดับสูง)

หากจะพิจารณารายละเอียดที่หญิงสาวทั้ง 17 คน ซึ่งเป็นกรณีศึกษาในครั้งนี้ได้มีการติดต่อบุคคล และแหล่งที่เชื่อมโยงเข้าสู่งานบริการทางเพศนั้นสรุปได้ว่า มีการติดต่อกับเพื่อนหรือคนรู้จักที่มีประสบการณ์ทางด้านนี้มาก่อนนั้นมีมากที่สุด ส่วนที่ได้รับการชักชวนหรือติดต่อจากญาติ

และเพื่อนร่วมงานในอาชีพอื่น (โดยในตอนแรกเริ่มจากงานในสถานเริงรมย์แต่ไม่ได้ให้บริการทางเพศ ภายหลังจึงเปลี่ยนมาให้บริการทางเพศ) นั้นมีจำนวนรองลงมา ส่วนที่เข้าสู่งานโดยมีแหล่งข้อมูลนั้นมีจำนวนน้อยที่สุด สำหรับรูปแบบของการเชื่อมโยง ประเภทของบุคคล และแหล่งที่เชื่อมโยงเข้าสู่งานบริการทางเพศนั้นเสนอไว้ในตาราง 7 ดังนี้

ตาราง 7 รูปแบบของการเชื่อมโยง ประเภทของบุคคล และแหล่งที่เชื่อมโยงเข้าสู่อาชีพบริการทางเพศ

รูปแบบของการเชื่อมโยง เข้าสู่งานบริการทางเพศ	ประเภทของบุคคลและสถานที่ ที่เชื่อมโยงเข้าสู่งานบริการทางเพศ
การติดต่อกับเพื่อน	- เพื่อนนักเรียน - เพื่อนร่วมที่พัก - เพื่อนเที่ยว
การชักชวนเข้าสู่งาน ที่เป็นจุดเชื่อมกับงาน บริการทางเพศ	- ญาติ - เพื่อนร่วมงาน
การมีแหล่งข้อมูล	- ร้านเสริมสวย - บริษัทจัดหานางแบบ

รูปแบบของการเชื่อมโยงเข้าสู่งานโดยการติดต่อกับเพื่อนที่มีประสบการณ์มาก่อนนั้น ในกลุ่มเพื่อนนักเรียน เพื่อนเที่ยว และเพื่อนร่วมที่พักเดียวกัน จะเชื่อมโยงหญิงสาวให้เข้าสู่งานบริการทางเพศโดยตรง และมีอิทธิพลมากที่สุดในการเรียนรู้ความหมายของอาชีพและรูปแบบของพฤติกรรมในการให้บริการทางเพศที่ชัดเจน เนื่องจากบุคคลเหล่านี้มีประสบการณ์หรือได้เกี่ยวข้องกับงานบริการทางเพศทั้งในรูปแบบที่แอบแฝงในสถานเริงรมย์และรูปแบบอื่น ๆ มาก่อน

ส่วนรูปแบบของการเชื่อมโยงโดยการชักนำจากญาติ และเพื่อนร่วมงานนั้นในขั้นแรก เป็นเพียงการชักนำเข้าสู่งานบริการในสถานเริงรมย์แต่ไม่มุ่งที่การให้บริการทางเพศ ฉะนั้นการเชื่อมโยงนั้นไม่ได้เป็นแบบโดยตรงเหมือนรูปแบบแรก แต่ในภายหลังหญิงสาวในกลุ่มนี้ได้เปลี่ยนเข้าสู่งานบริการทางเพศ ฉะนั้นรูปแบบของการเชื่อมโยงดังกล่าวนี้จึงเป็นการเชื่อมต่อการก้าวเข้าสู่งานบริการทางเพศต่อไป

ส่วนการเชื่อมโยงโดยการมีแหล่งข้อมูล ได้แก่ ร้านเสริมสวยและบริษัทจัดหานางแบบ จะเป็นการให้ข้อมูลโดยตรงเข้าสู่งานบริการทางเพศ และเป็นการให้ข้อมูลสู่งานที่จะเชื่อมต่อไปสู่งานบริการทางเพศ

สำหรับกรณีที่เข้าไปทำงานบริการนั้งติ่มโดยยังไม่ได้ให้บริการทางเพศ ในตอนต้นแต่ในภายหลังได้เปลี่ยนเข้าสู่การขายบริการทางเพศนั้น ระยะเวลาที่ใช้ในการตัดสินใจนั้นจากการศึกษา พบว่าไม่เกิน 2 - 3 เดือน ระยะเวลาที่แตกต่างกันเนื่องจากสถานเริงรมย์แห่งนั้นเปิดโอกาสให้หญิงบริการเลือกที่จะไม่ให้บริการทางเพศได้ จริงจังแค่ไหน บางแห่งแม้จะเปิดโอกาสให้เลือกได้ก็จริง แต่มาม่าซังก็พยายามหว่านล้อมหรือสร้างสิ่งเร้า เช่น ให้อุ้มตัวอย่างจากเพื่อนร่วมงานที่ให้บริการทางเพศว่าเขามีรายได้ดีกว่าหญิงบริการนั้งติ่มเฉย ๆ อีกประการหนึ่งเมื่อหญิงสาวกลุ่มนี้ได้เข้าไปทำงานในสถานเริงรมย์แล้วก็จะอยู่ในกลุ่มอาชีพ และเรียนรู้ถึงประโยชน์ตอบแทนที่ได้รับจากการให้บริการทางเพศ ประกอบกับการสนับสนุนของเพื่อนและมาม่าซังในที่สุดก็เปลี่ยนเข้าสู่การให้บริการทางเพศ

ฉะนั้นการเข้าสู่อาชีพบริการทางเพศในสถานเริงรมย์ หญิงสาวจะได้รับการเชื่อมโยงโดยตรงและโดยอ้อม สำหรับการเชื่อมโยงโดยตรงนั้นคือการเข้าไปทำงานในสถานเริงรมย์ และให้บริการทางเพศเลยโดยรับรู้ตั้งแต่แรกว่าตนต้องให้บริการทางเพศแก่ลูกค้านอกจากการให้บริการนั่งตม ส่วนการเชื่อมโยงโดยอ้อมคือการเข้าไปทำงานในสถานเริงรมย์โดยเป็นหญิงบริการนั่งตมโดยตอนแรกไม่ได้ให้บริการทางเพศ แต่ได้เปลี่ยนเข้าสู่การให้บริการทางเพศในภายหลัง อย่างไรก็ตามทั้ง 2 แบบ ก็เป็นการเรียนรู้ภายใต้การคบหาสมาคมกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง และให้รายละเอียดของการทำงาน ซึ่งนำไปสู่การให้ความหมายต่ออาชีพการให้บริการทางเพศ

สำหรับรูปแบบของการเชื่อมโยงเข้าสู่อาชีพบริการทางเพศนั้น กรณีที่มีเพื่อนซึ่งมีประสบการณ์ในการทำงานบริการทางเพศมาก่อน จะได้รับความหมายในทางเห็นชอบต่ออาชีพ และการเรียนรู้แบบแผนของพฤติกรรมบริการทางเพศโดยชัดเจน ขณะที่การได้รับการชักนำจากญาติและเพื่อนร่วมงาน (ที่ไม่เกี่ยวข้องกับงานบริการทางเพศ) จะได้รับความหมายต่ออาชีพว่า อาชีพหญิงบริการนั่งตมมีรายได้ดีและเลือกได้ที่จะไม่ขายบริการทางเพศ และเมื่อได้เข้าไปทำงานแล้วจึงให้ความหมายเห็นชอบต่อการให้บริการทางเพศ

เหตุผลของการเลือกคบหา

การที่หญิงสาวเหล่านี้พึงพอใจที่จะเลือกคบหาบุคคลเหล่านี้ มีเหตุผลพอสรุปได้ดังนี้คือ

1. มีความเห็นอกเห็นใจกัน ดังได้กล่าวแล้วว่าหญิงสาวที่เข้าสู่งานขายบริการทางเพศ มีภูมิลำเนาครอบครัวซึ่งมีปัญหาด้านความสัมพันธ์กับพ่อแม่ บางกรณีพ่อแม่หย่าร้างกัน บางกรณีผิดหวังในตัวคนรัก บางกรณีไม่พึงพอใจกับการงานที่เคยทำอยู่ก่อน เป็นต้น ฉะนั้นจึงมองหาผู้ที่จะเข้าใจในปัญหาของตน กลุ่มเพื่อนที่มีความเห็นอกเห็นใจตนจึงเป็นบุคคลสำคัญที่ตนเอาแบบอย่าง แม้จะมีเพื่อนคนอื่น ๆ ให้คบหาก็คงตามก็ไม่ได้รับความสนใจที่สนิทสนมด้วย

"...ตอนแรกไม่ได้สนิทกับกลุ่มนี้ มาสนิทกันตอนหลังตอนอยู่ ม.3 ที่สนิทเพราะเขาจริงใจเราพูดอะไรมีปัญหาอะไร เพื่อนในกลุ่มที่ว่าจะเข้าใจ แต่กับคนอื่น ๆ ที่เป็นเพื่อนเรียนในห้องเขาเป็นเด็กเรียน เราพูดอะไรกับเขา เขาก็ไม่เข้าใจเรา เขาไม่รู้ว่ายี่สิบเป็นอย่างไร ความรู้สึกของเขาไม่เหมือนของเรา บางคนเขาจับไม่ได้ อย่างพูดว่า เออทำไมต้องเป็นอย่างนั้นอย่างนี้ เขาไม่มองตรงจุดที่เราเป็นอยู่ เขาอาจจะบริสุทธิ์เกินไป... ฉะนั้นกลุ่มที่คบสนิทด้วยเพราะเขาเข้าใจในปัญหา ส่วนกลุ่มอื่นเขาไม่เข้าใจ..."

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งดื่มในสถานเริงรมย์ระดับกลาง)

2. ชอบความสนุกสนาน ขวบนกันเที่ยวเตร่มีทัศนคติในทางลบกับการเรียนจึงหันมาหากกลุ่มที่จะเที่ยวหาความสนุกไปเรื่อย ๆ ซึ่งภายในกลุ่มต่างก็ยอมรับพฤติกรรมของกันและกัน และมองเห็นกลุ่มอื่นแตกต่างไปจากพวกตน

"...เพื่อนกลุ่มที่สนิทนี้เรียนมาด้วยกัน แต่มาสนิทกันตอน ม.1 ที่คบกับเขาเพราะสนุกดี ส่วนเพื่อนคนอื่น ๆ ก็คุยแต่ไม่สนิทเท่ากับกลุ่มนี้ ในกลุ่มสนิทเราจะคุยเรื่องเที่ยวที่ไปด้วยกัน เพราะคุยกันสนุกถูกคอกันแหละ ถึงโดนครูดุบ่อย ๆ โดนทำโทษบ้าง ถูกเขียนรายงานห้องอาจารย์หัดบ้าง เพราะคุยกันในห้องเรียน ในกลุ่มเราจะคุยกันได้ทุกเรื่องทั้งเรื่องทั่วไปเรื่องส่วนตัว เรื่องเที่ยว เรื่องสนุก ส่วนคนอื่นที่อยู่นอกกลุ่มเขาก็มีกลุ่มของเขา..."

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งดื่มในสถานเริงรมย์ระดับกลางค่อนข้างสูง)

3. บุคคลหรือกลุ่มอยู่ในฐานะที่จะให้ความช่วยเหลือได้ ซึ่งจะทำให้คำแนะนำให้ข้อมูลไปสู่แหล่งหรือทรัพยากรที่ผู้หญิงเหล่านี้ต้องการ ได้แก่ เงิน วัตถุสิ่งของต่าง ๆ และแหล่งงาน ดังนั้นผู้หญิงเหล่านี้จะมีความสนิทสนมด้วย เพื่อได้รับการสนองตอบความต้องการของตนการได้รับข้อมูลเหล่านี้นำไปสู่อาชีพนี้โดยตรงหรือเชื่อมโยงไปสู่การให้บริการทางเพศในที่สุด

การหลีกเลี่ยงจากการถูกควบคุมทางสังคมและจากคนใกล้ชิด

ความสามารถที่จะหลีกเลี่ยงจากการถูกควบคุมทางสังคมและจากคนใกล้ชิดเช่น พ่อแม่ และเพื่อนคนอื่น (ที่ไม่ได้อยู่ในกลุ่มทำงานบริการทางเพศ) ทำให้โอกาสที่จะเข้าสู่อาชีพบริการทางเพศมีมากยิ่งขึ้น จากการศึกษาพบว่าหญิงสาวกลุ่มนี้สามารถที่จะหลีกเลี่ยงจากการถูกควบคุมทางสังคมและบุคคลใกล้ชิดโดยอาศัยเงื่อนไขต่าง ๆ ได้แก่ การไม่ได้พักอาศัยอยู่กับพ่อแม่ แต่อาศัยอยู่ตามแฟลต และอพาร์ทเมนต์ การหลีกเลี่ยงการคบเพื่อนที่ไม่ได้อยู่ในกลุ่มที่ทำงานบริการทางเพศ และการอาศัยความคลุมเครือของอาชีพแบบแอบแฝง

1. การอาศัยตามแฟลตและอพาร์ทเมนต์

ก่อนการเข้าสู่อาชีพบริการทางเพศ (รวมทั้งการดำรงอยู่ในอาชีพ) หญิงสาวส่วนใหญ่จะพักอาศัยอยู่ตามแฟลตและอพาร์ทเมนต์ บางคนเป็นคนต่างจังหวัด และบางคนเป็นคนกรุงเทพฯ แต่ไม่ได้อยู่กับพ่อแม่ของตน เนื่องจากมีภูมิหลังทางครอบครัวขาดความอบอุ่น จึงมาพักอาศัยอยู่กับเพื่อนตามแฟลตและอพาร์ทเมนต์ จากกลุ่มกรณีศึกษามีหญิงสาวเพียง 2 รายที่ยังอาศัยอยู่กับพ่อแม่แต่ก็มีอิสระที่จะไปอยู่กับเพื่อนตามแฟลต และอพาร์ทเมนต์ ได้ตามความพอใจ การอาศัยอยู่กันเองตามลำพังทำให้การเรียนรู้พฤติกรรมของกันและกันเป็นไปได้อย่างรวมทั้งทำให้ห่างไกลจากการรับรู้ของพ่อแม่ ฉะนั้นการควบคุมพฤติกรรมของหญิงสาว เหล่านี้ที่จะได้รับจากพ่อแม่จึงลดความสำคัญลง

2. การหลีกเลี่ยงการคบเพื่อนที่ไม่ได้อยู่ในกลุ่ม

หญิงสาวกลุ่มนี้จะมีกลุ่มคบหาสมาคมของตน ซึ่งกลุ่มที่คบหานั้นได้เชื่อมโยงหญิงสาวเหล่านี้เข้าสู่การให้บริการทางเพศในรูปแบบต่าง ๆ ดังได้กล่าวแล้ว ภายในกลุ่มจะมีแนวคิดและการให้ความหมายต่ออาชีพคล้ายกัน ขณะที่เพื่อนนอกกลุ่มจะให้ความหมายต่ออาชีพแตกต่างไปจาก

กลุ่มตน คือ เป็นไปในทางไม่ยอมรับ ซึ่งเป็นการสะท้อนว่าหญิงสาวเหล่านี้กำลังฝันบรรทัดฐานทางสังคม ฉะนั้นเพื่อเลี่ยงจากการถูกควบคุมทางสังคม หญิงสาวกลุ่มนี้จึงหลีกเลี่ยงที่จะมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเพื่อนนอกกลุ่ม เพื่อปกป้องตนให้พ้นจากการที่เพื่อนนอกกลุ่มจะรับรู้รายละเอียดเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตและการเข้าสู่อาชีพบริการทางเพศของตน

3. การอาศัยความคลุมเครือของอาชีพแบบแอบแฝง

เนื่องจากสถานเริงรมย์ประเภทค็อกเทลเลาจน์ ผับ และคาราโอเกะ ให้บริการในฐานะที่เป็นแหล่งบันเทิงเพื่อการพักผ่อนด้วยการดื่มเหล้า ฟังเพลง โดยมีหญิงบริการนั่งดื่มและนั่งคุยเป็นเพื่อน ส่วนการให้บริการทางเพศจะเป็นไปโดยแอบแฝง และเป็นทางเลือกได้สำหรับบางสถานเริงรมย์ ฉะนั้นการมีอาชีพเป็นหญิงบริการในสถานเริงรมย์ที่ให้บริการทางเพศจึงเป็นพฤติกรรมที่แอบแฝงภายใต้บทบาทของหญิงบริการนั่งดื่ม ด้วยเหตุนี้จึงยังไม่เป็นที่ชัดเจนต่อสังคมว่าหญิงบริการนั่งดื่มในสถานเริงรมย์จะขายบริการทางเพศกับทุกคน ฉะนั้นหญิงสาวกลุ่มนี้จึงได้อาศัยความคลุมเครือของอาชีพนี้หลีกเลี่ยงจากการถูกควบคุมทางสังคมและจากคนใกล้ชิด โดยมักจะบอกกล่าวเพียงว่าตนเป็นหญิงบริการนั่งดื่ม หรือไม่ก็ทำงานในหน้าที่อื่นซึ่งต้องทำงานกลางคืนเช่นกัน

แรงจูงใจของการเข้าสู่อาชีพบริการทางเพศ

การเข้าสู่อาชีพนี้มีแรงจูงใจที่สำคัญคือ รายได้ ได้แก่ รายได้จากค่าดื่ม รายได้จากเงินรางวัลและโดยเฉพาะรายได้จากการให้บริการทางเพศซึ่งต่อครั้งนั้นประมาณ 1,500 บาท ในสถานเริงรมย์ระดับกลาง และมากกว่านั้นในสถานเริงรมย์ระดับสูง รายได้จึงเป็นสิ่งที่สำคัญสำหรับหญิงสาวกลุ่มนี้ การเห็นว่ารายได้ในอาชีพนี้สูงเกิดจากการเปรียบเทียบกับรายได้ในอาชีพอื่นหรือในอาชีพที่ตนทำอยู่ก่อนตามความสามารถและระดับความรู้ที่มีอยู่ อาชีพที่หญิงสาวเหล่านี้เคยทำมาก่อนได้แก่ พนักงานขายของในห้างสรรพสินค้า เสมียนบริษัท พนักงานบัญชี แม้

อาชีพดังกล่าวจะมีรายได้ที่แน่นอนแต่ก็พิจารณากันว่าไม่เพียงพอต่อการใช้จ่าย เมื่อเปรียบเทียบกับคนอื่น ๆ ที่อยู่ในฐานะการเงินสูงกว่า ส่วนหญิงสาวบางคนจะมีอาชีพที่มีรายได้ดีแต่ไม่แน่นอน ได้แก่ นางแบบ นอกจากนั้นก็เป็นหญิงสาวที่เพิ่งจบการศึกษาและกำลังรองานอยู่ ซึ่งหญิงสาวทั้งหมดต่างก็ให้ความสำคัญแก่รายได้ที่มากและได้ง่าย

นอกจากนั้นภายใต้สภาพสังคมที่เน้นการบริโภคและเน้นทางด้านวัตถุ หญิงสาวเหล่านี้จึงต้องการเงินมาเพื่อการใช้จ่ายเหมือนเช่นคนอื่น ฉะนั้นเมื่อมีช่องทางที่จะเข้าสู่อาชีพนี้ซึ่งสามารถหาเงินได้มากและได้ง่าย หญิงสาวกลุ่มนี้ จึงได้เข้าสู่อาชีพบริการทางเพศ โดยคาดหวังถึงรายได้ที่จะสร้างฐานะทางเศรษฐกิจ และความมั่นคงในอนาคตของตน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระหว่างการติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลที่เชื่อมโยงเข้าสู่งานบริการนี้เต็ม หญิงสาวเหล่านี้ได้รับการเรียนรู้ถึงรางวัลที่ได้รับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าหากมีการให้บริการทางเพศด้วยแล้วก็จะได้รับรางวัลตอบแทนมากยิ่งขึ้น

แรงจูงใจอีกประการหนึ่งก็คือ การที่อาชีพนี้ไม่เป็นที่เปิดเผยแก่คนทั่วไป ชัดเจนนักว่าเป็นงานขายบริการทางเพศ ลักษณะของความแอบแฝงที่มีอยู่ในอาชีพนี้จึงเป็นแรงจูงใจที่จะเข้าสู่อาชีพนี้ และจากการแอบแฝงดังกล่าวทำให้หญิงสาวเหล่านี้คิดว่าเมื่อไรก็ตามที่ตนต้องการออกจากอาชีพนี้ก็สามารถกลับเข้าสู่อาชีพตามบรรทัดฐานได้ โดยที่ไม่ได้รับตราประทับว่าตนเคยมีอาชีพบริการทางเพศ นอกจากนั้นสภาพการทำงานที่ให้อิสระและบริบทของสถานเริงรมย์ที่หรูหรา เพื่อต้อนรับลูกค้าที่มีฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจสูง ได้รวมกันเป็นแรงจูงใจที่ทำให้หญิงสาวเหล่านี้เข้าสู่งานบริการทางเพศ

ก่อนที่จะหญิงสาวแต่ละคนจะเข้าสู่อาชีพบริการทางเพศต่างมีบริบท และเงื่อนไขต่าง ๆ รวมทั้งการได้รับการชักจูงจากบุคคลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องหรือให้ข้อมูลจะนั้นความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นจะปรากฏโครงสร้างของสายสัมพันธ์และลักษณะของสายสัมพันธ์ ซึ่งในแต่ละกลุ่มจะมีลักษณะของโครงสร้างและสายสัมพันธ์ที่แตกต่างกัน โดยจะได้นำเสนอในหัวข้อต่อไป

โครงสร้างของสายสัมพันธ์

โครงสร้างของสายสัมพันธ์ในกลุ่มของการคบหาสมาคมนี้จะพิจารณาเกี่ยวกับขนาดของเครือข่ายสังคม ระดับการเข้าถึงกันโดยตรงหรือโดยอ้อม ความแน่นของสายสัมพันธ์และปริมาณของสายสัมพันธ์

โครงสร้างของสายสัมพันธ์ของหญิงสาวกลุ่มนี้จะติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลต่างๆ ดังได้กล่าวแล้ว โดยที่เพื่อนในฐานะผู้ร่วมงานในอาชีพอื่นก่อนจะเข้าสู่งานบริการทางเพศจะมีจำนวนสมาชิกไม่มากเพียง 2 - 3 คน ซึ่งจะใกล้เคียงกับเครือข่ายของเครือญาติ ซึ่งเป็นกลุ่มขนาดเล็ก ส่วนเครือข่ายที่มีสมาชิกในกลุ่มขนาดกลางทั่วไปประมาณ 4 - 6 คน ได้แก่ กลุ่มเพื่อนที่เรียนหนังสือมาด้วยกัน กลุ่มเพื่อนที่แนะนำผ่านกันมา และกลุ่มเพื่อนที่พักอาศัยในสถานที่เดียวกัน ขนาดของกลุ่มดังกล่าวไม่เป็นอุปสรรคที่จะติดต่อกันได้ทั่วถึง ซึ่งทำให้การรับรู้ในเรื่องพฤติกรรมและข่าวสารเป็นไปได้ง่าย โดยที่การรู้จักหรือการติดต่อกันนั้นส่วนใหญ่มักจะเป็นเครือข่ายตรง (สำหรับกลุ่มเพื่อนที่พักอาศัยในที่พักเดียวกันจะมีสายสัมพันธ์แบบเครือข่ายอ้อมอีกด้วย) ส่วนเครือข่ายอ้อมก็จะเป็นกลุ่มเพื่อนที่ผ่านการแนะนำให้รู้จักจากเพื่อนคนอื่น ในเครือข่ายของหญิงสาวเหล่านี้

หากจะพิจารณาถึงความใกล้ชิดจะพบว่าบุคคลที่เชื่อมโยงหญิงสาวเหล่านี้ ให้เข้าสู่งานบริการทางเพศจะอยู่ในระดับความใกล้ชิดแตกต่างกันไปแบ่งได้เป็น 3 ระดับ คือ ระดับที่ใกล้ชิดมากที่สุด ระดับที่สองนั้นมีความใกล้ชิดรองลงมา เพราะความคาดหวังจากบุคคลเหล่านี้จะน้อยกว่า ระดับที่สามเป็นเครือข่ายที่ไม่รู้จักโดยตรงแต่ติดต่อสัมพันธ์โดยผ่านบุคคลที่ผู้หญิงเหล่านี้รู้จัก อาจเรียกว่าเครือข่ายขยาย โดยที่บุคคลต่าง ๆ ซึ่งเป็นผู้เชื่อมโยงเข้าสู่งานบริการทางเพศจะอยู่ในระดับความสัมพันธ์ที่แตกต่างกันคือ เพื่อนที่เรียนมาด้วยกันและเครือญาติจะอยู่ในระดับเครือข่ายใกล้ชิด ส่วนกลุ่มเพื่อนที่ผ่านการแนะนำและกลุ่มเพื่อนที่พักอาศัยอยู่ที่เดียวกันจะอยู่ในระดับเครือข่ายรอง ส่วนเพื่อนร่วมงานในอาชีพอื่น และผู้ที่เป็นแหล่งข้อมูลได้แก่ ร้านเสริมสวย และบริษัทจัดหานางแบบจะอยู่ในระดับเครือข่ายขยาย

1. กลุ่มเพื่อนร่วมชั้นเรียน จะสนิทสนมกันในกลุ่ม 4 - 5 คน สายสัมพันธ์ที่มีต่อกัน จะเป็นการติดต่อกันแบบเครือข่ายตรง (direct network) ซึ่งมักจะมีการติดต่อกันสม่ำเสมอ ทั้งโดยการมาพบปะกันและโดยการติดต่อทางโทรศัพท์อย่างน้อยอาทิตย์ละ 3 ครั้ง ความแน่นของสายสัมพันธ์จะมีความผูกพันกันมากในฐานะเพื่อนสนิทที่รู้จักกัน (close knit) ขอบเขตของสายสัมพันธ์หรือปริมาณของสายสัมพันธ์จะไม่ติดต่อกับคนนอกกลุ่ม เนื่องจากรู้สึกว่าคุณอื่น ๆ ไม่ใช่พวกเดียวกับกลุ่มตน ระยะเวลาที่รู้จักกันประมาณ 5 - 7 ปี

2. กลุ่มเพื่อนที่เกี่ยวกับการแนะนำ จะมีสมาชิกมากกว่ากลุ่มแรก เนื่องจากแต่ละคนก็จะพาเพื่อนกลุ่มอื่นมาแนะนำให้รู้จัก จากการพบกันเพื่อเที่ยวเตร่ทำให้เกิดความสนิทกัน ฉะนั้นสายสัมพันธ์ในตอนแรกจะเป็นแบบเครือข่ายอ้อม (indirect network) การติดต่อไม่สม่ำเสมอเหมือนกลุ่มแรก อาจพบปะกันสัปดาห์ละครั้ง เพื่อนัดกันเที่ยว ความแน่นของสายสัมพันธ์จะผูกพันกันน้อยกว่า เพราะคบกันเนื่องจากวัตถุประสงค์ของความสนุกมากกว่ามุ่งหวังเรื่องอื่น ขอบเขตของสายสัมพันธ์จะมีโอกาสสัมพันธ์กับสมาชิกใหม่ที่เพื่อนในกลุ่มพามาแนะนำให้รู้จักจำนวนสมาชิกของกลุ่มประมาณ 4 - 6 คน

3. เพื่อนร่วมงาน จะมีบุคคลที่ใกล้ชิดสนิทกันประมาณ 2 - 3 คน เนื่องจากความสัมพันธ์ที่ดำเนินอยู่เป็นไปตามตำแหน่งหน้าที่ของสายงาน สายสัมพันธ์ที่ติดต่อกันจะมีการติดต่อกันแบบเครือข่ายตรง มีการพบปะกันสม่ำเสมอเนื่องจากลักษณะงานกำหนด ความเข้มของสายสัมพันธ์ค่อนข้างเบาบางและจำกัด เพราะการติดต่อจะไม่เน้นเรื่องส่วนตัวที่ลึกซึ้ง จะพูดคุยกันเฉพาะปัญหาบางเรื่องที่ไม่เสียหายต่อสถานภาพของตนในที่ทำงาน เช่น เงินเดือนไม่พอกับค่าใช้จ่าย อยากรางานพิเศษทำ เป็นต้น ฉะนั้นความแน่นของสายสัมพันธ์จะเป็นแบบไม่ใกล้ชิด (loose knit) ส่วนขอบเขตของสายสัมพันธ์ในกรณีนี้จะติดต่อกับคนไม่มาก เพราะจะเลือกคบหาเพียงไม่กี่คนที่ตนไว้วางใจว่าจะตอบสนองความต้องการหรือปัญหาของตนได้

4. เพื่อนที่พักอาศัยในสถานที่เดียวกัน อาจจะมีบุคคลที่ใกล้ชิดกันเพียง 1 - 2 คน หรืออาจจะเป็นกลุ่มขนาดกลางซึ่งมีสมาชิกประมาณ 4 - 6 คน เนื่องจากในที่พักอาศัยดังกล่าว ซึ่งได้แก่ แฟลต และอพาร์ทเมนต์ จะมีผู้คนมากมายหลายอาชีพและหลายสถานภาพอาศัยอยู่ จึงทำให้โอกาสที่จะสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลหลากหลายเป็นไปได้สูง แต่กระนั้นก็ตามขอบเขตของสายสัมพันธ์จะติดต่อกับเฉพาะผู้ที่อยู่ในอาชีพหรือเกี่ยวข้องกับงานกลางคืน หรืองานบริการทางเพศ เช่น นักร้อง หมอนวด นางทางโทรศัพท์ เป็นต้น สายสัมพันธ์ที่เชื่อมโยงสู่บุคคลเหล่านี้ จะมีทั้งแบบเครือข่ายตรงและเครือข่ายอ้อม ส่วนความแน่นของสายสัมพันธ์ก็จะมีทั้งแบบใกล้ชิดกันจนเป็นเพื่อนสนิท และเป็นความสัมพันธ์แบบผิวเผิน แม้จะมีความสัมพันธ์แบบผิวเผินก็ตาม แต่บุคคลเหล่านี้จะเป็นแหล่งให้ข้อมูลข่าวสารที่จะเป็นประโยชน์ซึ่งนำไปสู่เส้นทางของงานบริการทางเพศ

5. เครือญาติ เนื่องจากลักษณะของครอบครัวในปัจจุบันมีลักษณะเป็นครอบครัวเดี่ยวมากขึ้น มีสมาชิกไม่มาก การติดต่อกับเครือญาติจะไม่กว้างขวาง จะมีการติดต่ออย่างสม่ำเสมอ กับญาติบางคนเท่านั้น ประมาณ 2 - 3 คน โดยการเยี่ยมเยียนไปมาหาสู่กันและกันบ้างตามโอกาส เนื่องจากเป็นความสัมพันธ์อันที่ญาติการติดต่อจึงเป็นแบบเครือข่ายตรง แต่การติดต่อกัน และกันจะไม่สม่ำเสมอ อย่างไรก็ตามความแน่นของสายสัมพันธ์จะสูงเพราะความเป็นเครือญาติ ส่วนขอบเขตของสายสัมพันธ์ก็จะจำกัดอยู่เฉพาะกลุ่ม และมีโอกาสได้ข้อมูลข่าวสารจากกลุ่มนี้ก่อน

6. แหล่งข้อมูลได้แก่ ร้านเสริมสวย และบริษัทจัดหานางแบบ โดยจะมีความสัมพันธ์กับเจ้าของร้าน และเจ้าของบริษัทหรือผู้ที่เป็นพนักงาน มีความคุ้นเคยกันในระดับหนึ่ง ไม่เน้นเรื่องส่วนตัวลึกซึ้ง ความเข้มของสายสัมพันธ์ค่อนข้างเบาบางและจำกัด ความสัมพันธ์จะเป็นแบบไม่ใกล้ชิด

สิ่งที่น่าสังเกตเกี่ยวกับโครงสร้างของสายสัมพันธ์ของเครือข่ายในแต่ละกลุ่มการคบหาสมาคม คือเรื่องของความหนาแน่นของสายสัมพันธ์ (density) ในแต่ละกลุ่มจะมีสมาชิกที่สัมพันธ์

กันอย่างน้อย 2 คน อย่างมากไม่เกิน 6 คน ซึ่งทำให้ความแน่นของเครือข่ายจะติดต่อกันอย่างทั่วถึง ลักษณะดังกล่าวทำให้สมาชิกได้รับทรัพยากรและการช่วยเหลือได้รวดเร็ว โดยผ่านทางสายสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นโดยตรงและโดยอ้อม และเชื่อมโยงสมาชิกของเครือข่ายเข้าสู่วงสังคมมากขึ้น และนำสมาชิกเข้าถึงทรัพยากรจากภายนอกได้อย่างกว้างขวางและทั่วถึงอีกด้วย

อีกประการหนึ่งสมาชิกของเครือข่ายภายในบริบททางสังคมของบุคคลเหล่านี้ จะเห็นการช่วยเหลือสนับสนุนในด้านอารมณ์จิตใจ (emotional support) ซึ่งมีอิทธิพลมากกว่าการให้ความช่วยเหลือในด้านวัตถุ และเป็นไปโดยความสมัครใจที่จะให้ความช่วยเหลือเนื่องจากเกิดความรู้สึกของความมีลักษณะร่วมกันบางอย่าง เช่น มีปัญหาครอบครัวคล้ายกัน อยู่ในฐานะทางสังคมเหมือนกัน หรืออาจมีประสบการณ์เช่นนั้นมาก่อน เป็นต้น การให้ความช่วยเหลือทางอารมณ์ความรู้สึกนั้นช่วยให้ผู้ให้เกิดความรู้สึกที่ว่าตนไม่ได้สูญเสียอะไรไปในเชิงของวัตถุ แต่สิ่งที่ได้รับตอบแทนคือกลับมาคือความเกรงใจ ความยกย่อง และมิตรภาพที่ผู้รับย่อมจะเกิดความรู้สึกเช่นนั้น ด้วยความรู้สึกดังกล่าวของทั้ง 2 ฝ่าย จึงทำให้ความสัมพันธ์ดำเนินต่อไป

จากการศึกษาของ เวลแมน (Wellman, 1979) เกี่ยวกับเรื่องความหนาแน่นของสายสัมพันธ์ในเครือข่าย พบว่า ยิ่งสายสัมพันธ์แน่นมากก็จะทำให้มีการช่วยเหลือและสนับสนุนเฉพาะตัวกับสายสัมพันธ์ที่ไม่หนาแน่นก็อาจจะนำมา ซึ่งการช่วยเหลือสนับสนุนที่หลากหลายออกไป ดังเช่นในการศึกษาครั้งนี้จะเห็นว่าในกลุ่มเพื่อนที่เรียนมาด้วยกันจะมีสายสัมพันธ์ที่แน่นมาก การช่วยเหลือภายในกลุ่มจะทำได้เป็นอย่างดีเหมือนหนึ่งเป็นปัญหาของตน อย่างไรก็ตามในกลุ่มอื่นที่มีสายสัมพันธ์อ่อนกว่าแต่ก็นำไปสู่การช่วยเหลือจากกลุ่มคนหรือสังคมหลากหลายมากขึ้น เช่น กลุ่มเพื่อนร่วมอาชีพมาก่อนเข้าทำงานบริการทางเพศ หรือกลุ่มเพื่อนที่อาศัยอยู่ในสถานที่เดียวกัน เป็นต้น ขณะที่เพื่อนสนิทมีสายสัมพันธ์ที่มั่นคงกว่า ซึ่งจะเชื่อมโยงสมาชิกในเครือข่ายกับบุคคลที่มีภูมิหลังคล้ายคลึงกันหรือใช้ชีวิตในสังคมเหมือนกัน ดังเช่นกลุ่มเพื่อนที่เรียนมาด้วยกันจะมีความสนิทสนมและมีภูมิหลังซึ่งเป็นปัญหาที่คล้ายกัน เวลาที่สมาชิกในกลุ่มจะมีความสัมพันธ์กับบุคคลใดอีกก็ย่อมจะเลือกคบหาบุคคลที่คล้ายคลึงตนและเพื่อน ๆ ในกลุ่ม ซึ่งมีแนวโน้มที่จะรับฟังเรื่องราวต่าง ๆ

ของแต่ละคนและให้การช่วยเหลือโดยตรงได้ ขณะที่สายสัมพันธ์ที่ไม่ค่อยมั่นคงจะเป็นแหล่งข่าวสารที่เป็นประโยชน์อยู่ไม่น้อย โดยเป็นช่องทางไปสู่แหล่งทรัพยากรที่หลากหลาย เช่นที่ปรากฏในกลุ่มของเพื่อนร่วมงานเดิม กลุ่มเพื่อนที่พักอาศัยอยู่ใกล้เคียงรวมทั้งแหล่งข้อมูลที่เป็นร้านเสริมสวยและบริษัทจัดหานางแบบ ซึ่งจะมีประโยชน์ในการจัดหาข่าวสารข้อมูล สำหรับการสมัครงานในสถานเริงรมย์ เป็นต้น

ดังนั้นกลุ่มบุคคลต่าง ๆ ที่หญิงสาวแต่ละคนคบหาสมาคมด้วยนั้นจะมีโครงสร้างทางสังคมดังได้กล่าวมาแล้ว และหากจะพิจารณาในด้านสายสัมพันธ์แล้วอาจจะแบ่งรูปแบบของสายสัมพันธ์ได้ 2 รูปแบบคือ สายสัมพันธ์ที่มีความมั่นคง ดังที่ปรากฏอยู่ในกลุ่มเพื่อนสนิท และกลุ่มเครือญาติ ส่วนอีกรูปแบบหนึ่งคือ สร้างสัมพันธ์ที่มั่นคงน้อยกว่า ดังนี้ปรากฏอยู่ในกลุ่มเพื่อนที่อาศัยในที่พักเดียวกัน กลุ่มเพื่อนร่วมงาน กลุ่มเพื่อนเที่ยว ร้านเสริมสวย และบริษัทจัดหานางแบบ

(๒)

ลักษณะของสายสัมพันธ์

การคบหาสมาคมกับกลุ่มดังกล่าว นอกจากจะพิจารณาโครงสร้างของสายสัมพันธ์ในเครือข่ายแล้ว ยังมีลักษณะของสายสัมพันธ์ภายในเครือข่ายของแต่ละกลุ่ม ซึ่งจะพิจารณาในเรื่องของเนื้อหาหรือเป้าหมายในการติดต่อ ทิศทางของสายสัมพันธ์หรือความเท่าเทียมกันในการติดต่อ ความยืนยาวของสายสัมพันธ์ ระดับความผูกพันของสายสัมพันธ์และความถี่ในการติดต่อกัน

1. กลุ่มเพื่อนเรียนด้วยกัน เป้าหมายของการติดต่อก็เนื่องจากต้องการความรักและความเข้าใจในฐานะเพื่อนซึ่งเรียนหนังสือมาด้วยกัน แต่ละคนได้เห็นพฤติกรรมซึ่งกันและกันอย่างน้อย 3 - 5 ปี ทำให้เกิดการรับรู้ถึงปัญหาของแต่ละคน ไม่ว่าจะเป็นปัญหาความสัมพันธ์ในครอบครัว ปัญหาการเรียน ปัญหาความรัก เป็นต้น ความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นจึงเป็นไปในทางเอื้อเพื่อแก้กันทางด้านอารมณ์ รวมทั้งทางวัตถุซึ่งได้แก่ เงินทองในการเที่ยวเตร่ เป็นความสัมพันธ์แบบเท่าเทียมกัน โดยที่แต่ละคนจะอยู่ในอายุรุ่นราวคราวเดียวกัน มีสถานภาพทางสังคม

และเศรษฐกิจไม่ต่างกัน ฉะนั้นเมื่อใครมีปัญหาอย่างใดอย่างหนึ่งก็จะนำมาเสาะหาเพื่อนเพื่อหา
กำลังใจและคำแนะนำ หรือเมื่อขาดเงินทอง ก็จะได้รับการเกื้อกูล และผู้รับก็จะตอบแทนกลับ
เมื่อมีโอกาส โดยทั่วไปการช่วยเหลือในกลุ่มจะดำเนินไปในเรื่องของการช่วยเหลือสนับสนุนทาง
จิตใจ จะช่วยทางวัตถุบ้างเป็นครั้งคราว คือ การให้ยืมเงินทอง

ระยะเวลาที่ติดต่อสัมพันธ์กันค่อนข้างยาวนาน เพราะความเป็นเพื่อนที่เข้าใจปัญหาของ
กันและกัน ทำให้เกิดความรู้สึกความเป็นกลุ่มเราซึ่งเป็นความรู้สึกที่ใกล้ชิดสนิทสนม มีความยึด
เหนียวกันในฐานะเพื่อนสนิท แม้ว่าหลังจากเรียนจบ แต่ละคนจะได้แยกย้ายกันไปเรียนต่อที่อื่น
บ้าง ทำงานบ้าง แต่ภายในกลุ่มก็ยังคงติดต่อกันสม่ำเสมอ โดยแต่ละคนได้รับการยอมรับ
สถานภาพที่แต่ละคนเป็นอยู่ อย่างเช่นสถานภาพของผู้หญิงทำงานกลางคืน ก็เป็นสิ่งที่ยอมรับจาก
ภายในกลุ่ม ขณะที่จะถูกตำหนิตติเตียนจากสังคมนอกกลุ่ม ทำให้อาจเกิดความเชื่อถือต่อ
สิ่งที่เป็นทางเลือกของแต่ละคนว่าไม่ใช่เป็นความล้มเหลว ฉะนั้นการเลือกอาชีพบริการทางเพศ
ก็ได้รับการยอมรับกันว่าเป็นปกติ ด้วยความเข้าใจและยอมรับวิถีทางของแต่ละคนจึงทำให้มี
ความพอใจที่จะพบปะพูดคุยเที่ยวเตร่กัน จึงทำให้ความถี่ของการติดต่อมีมากกว่ากลุ่มอื่น ฉะนั้นแล้ว
ไม่น้อยกว่าเดือนละ 4 ครั้ง และเมื่อติดต่อกันบ่อยก็ยิ่งทำให้เกิดความใกล้ชิดและผูกพันกันมากขึ้น

2. กลุ่มเพื่อนที่ผ่านการแนะนำ ลักษณะความสัมพันธ์ภายในกลุ่มนี้จะมีเป้าหมาย
อยู่ที่การได้เที่ยวเตร่หาความสำราญ ความยึดเหนียวและความสนิทสนมจึงมีไม่เท่ากับกลุ่มแรก
เนื่องจากความสนใจของแต่ละคนไม่ได้ลงลึกในเรื่องส่วนตัวของใคร ไม่ผูกพันกับปัญหาของเพื่อน
ในกลุ่ม สายสัมพันธ์ภายในกลุ่มจะดำเนินต่อไปยาวนานเพียงใดขึ้นอยู่กับว่าแต่ละคนได้รับความ
สนุกเพลิดเพลินหรือไม่ สำหรับการเที่ยวเตร่กันแต่ละครั้งมักจะพากันไปตามแหล่งบันเทิง เรืองรมย์
ซึ่งจะมีบรรยากาศที่สร้างความเร้าใจ เมื่อได้สัมผัสบรรยากาศเช่นนี้ก็จะเป็สิ่งเร้าให้เกิดความ
ต้องการอยากรู้ อยากลองต่อไปเรื่อย ๆ ยากที่จะสิ้นสุด

ในกลุ่มนี้เนื่องจากให้ความสำคัญต่อการชวนกันเที่ยวเตร่หาความสนุกจึงไม่ค่อยได้พูดคุยกันถึงเรื่องปัญหาต่าง ๆ เหมือนอย่างที่เราพบในกลุ่มแรก ฉะนั้นการแสดงออกซึ่งความเห็นอกเห็นใจกัน จึงมักจะแทนที่ด้วยการพูดคุยกันถึงความสนุก และความเลิศจิตที่สถานเริงรมย์เหล่านั้น เสือกสรรมาบริการ นานวันเข้าแต่ละคนก็จะซึมซับจนเป็นความเคยชินที่จะไปเที่ยวหาความบันเทิงในทุกรูปแบบ ซึ่งเป็นสาเหตุที่ต้องใช้จ่ายเงินทองมากมาย เมื่อขัดสนก็จะมองหาโอกาสที่เปิดกว้างเข้าสู่อาชีพบริการทางเพศ สำหรับการพบปะกันนั้นมักจะนัดกันในวันสุดสัปดาห์ ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่เหมาะสมกับการเที่ยวเตร่ตามแหล่งบันเทิงต่าง ๆ ส่วนทิศทางของสายสัมพันธ์จะเป็นไปในทางที่เท่าเทียมกัน ในลักษณะของการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และมีประสบการณ์ร่วมกันถ้าเป็นเรื่องเงินที่ใช้จ่ายหากคนใดในกลุ่มขัดสนก็จะมีเพื่อน ๆ ออกมาให้ก่อนซึ่งในภายหลังก็จะทดแทนกัน

3. เพื่อนที่พักอาศัยที่เดียวกัน จะมีเป้าหมายของการติดต่อในฐานะเพื่อนที่อยู่ใกล้ชิดกัน สถานะที่เดียวกัน ส่วนใหญ่ผู้หญิงที่ทำงานกลางคืนที่พักอยู่ในเฟลตและอพาร์ทเมนต์จะเป็นที่สังเกตและรับรู้จากคนร่วมที่พัก เนื่องจากเวลาการทำงานที่แตกต่างจากงานอาชีพกลางวัน คือผู้หญิงเหล่านี้จะทำงานกลางคืน กว่าจะกลับถึงที่พักก็ไม่น้อยกว่า 2.00 นาฬิกา จะใช้เวลาช่วงเช้าจนถึงช่วงบ่ายในการพักผ่อน ขณะที่คนในอาชีพกลางวันกำลังปฏิบัติงาน ช่วงเย็นขณะที่ใคร ๆ ต่างพากันกลับเข้าที่พัก แต่ผู้หญิงทำงานกลางคืนจะแต่งตัวแต่งหน้าไปทำงาน

จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า หญิงสาวที่ก้าวเข้าสู่อาชีพบริการทางเพศนี้จะรับทราบรายละเอียดของวิธีการทำงานที่ว่ามีอะไรยาก แต่งานนี้จะบันดาลความสะกดสบายในความเป็นอยู่เพราะมีเงินทองใช้จ่ายคล่องมือ ซึ่งทิศทางของสายสัมพันธ์ดังกล่าวจะเป็นไปในลักษณะที่ว่า หญิงสาวที่เป็นนักศึกษาจะเป็นฝ่ายรับข้อมูล ข่าวสาร และการช่วยเหลือจากผู้หญิงที่ทำงานกลางคืนอยู่แล้วซึ่งเป็นผู้ที่มีประสบการณ์มาก่อน และจะนำข้อมูลข่าวสารเหล่านั้นนำไปสู่งานบริการทางเพศ

สำหรับความยืนยาวของสายสัมพันธ์ จะมีทั้งลักษณะแบบชั่วคราวและยืนยาวในกรณีแบบ

ชั่วคราวนั้น ปรากฏว่ากรณีศึกษาจะได้รับข้อมูลเกี่ยวกับงานบริการทางเพศแล้วก็ไปสมัครในงานนี้ เมื่อได้งานแล้วจนเข้าไปทำ แต่ด้วยเหตุผลที่ไม่อยากทำให้คนอื่น ๆ ในเฟลต หรือในอพาร์ทเมนต์ที่รู้ว่าตนทำงานกลางคืนที่สังคมไม่ยอมรับ ก็จะย้ายที่อยู่ใหม่เพราะเฟลตหรืออพาร์ทเมนต์ในปัจจุบันนี้หาได้ง่าย ด้วยเหตุนี้ก็จะทำให้ความใกล้ชิดกับกลุ่มต้องชะงักลง การพบปะกันลดน้อยลง และในที่สุดด้วยการะการงานก็จะทำให้การติดต่อหยุดลง ส่วนที่ยังมีความสัมพันธ์ยืนยาวก็เนื่องจากรู้สึกว่ามีกลุ่มเฉพาะของตน และความสัมพันธ์ที่มีต่อกันนั้นทำให้ความรู้สึกที่มั่นคงพอจนไม่ต้องคำนึงถึงบุคคลอื่น ๆ นอกกลุ่ม

สำหรับความผูกพันในเครือข่ายแบบนี้จะมีมาก หรือน้อยขึ้นอยู่กับความไว้วางใจที่มีต่อกัน หากมีการแนะนำและการช่วยเหลือทั้งทางจิตใจและวัตถุแล้วจะสร้างความผูกพันมากขึ้น ในส่วนของความถี่ในการพบปะกันนั้นค่อนข้างน้อย โดยที่ก่อนจะเข้าสู่อาชีพบริการทางเพศนั้น กรณีศึกษาจะได้พบพูดคุยกันในเฉพาะวันหยุดงานของเพื่อน ซึ่งเดือนหนึ่งหยุดไปประมาณ 1-2 ครั้ง ต่อเดือน ในช่วงที่มีเวลาพบปะพูดคุยกันนั้นหญิงสาวที่เป็นกรณีศึกษาจะได้รับการถ่ายทอดแบบอย่างของคนทำงานกลางคืนและโอกาสต่าง ๆ ซึ่งเป็นเสมือนสิ่งเร้าให้อยากทำงานเช่นนี้บ้าง เช่นโอกาสที่จะได้แต่งตัวสวยงาม โอกาสที่จะมีรายได้สูง โอกาสที่จะมีความมั่นคงในชีวิตหากได้พบลูกค้าคนใดคนหนึ่งที่จะอุปการะในฐานะภรรยา เป็นต้น

4. กลุ่มเพื่อนร่วมงานในอาชีพอื่น เป้าหมายของการติดต่อกันในเบื้องต้นเพื่อหน้าที่การทำงาน ซึ่งจะเป็นไปตามตำแหน่งงาน และด้วยความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดพอสมควรจึงมีการพูดคุยด้วยเรื่องส่วนตัวบ้าง ซึ่งเรื่องส่วนตัวดังกล่าวจะไม่ลึกซึ้งมากไปกว่าเป็นเรื่องความต้องการหรือความขาดแคลน เช่น เงินไม่พอใช้ อยากมีรายได้เพิ่ม อยากหางานพิเศษ ฉะนั้นทิศทางของสายสัมพันธ์นั้นผู้หญิงที่เป็นกรณีศึกษาจะเป็นฝ่ายได้รับการช่วยเหลือและการสนับสนุนจากเพื่อนร่วมงานเพื่อบรรลุนิยามความต้องการดังกล่าว โดยตอนแรกการได้รับความแนะนำไปสู่งานพิเศษนั้นเป็นความหมายว่างานพิเศษที่มีรายได้เพิ่ม ไม่ได้กำหนดถึงการให้บริการทางเพศต่อเมื่อได้เข้าไปทำงานพิเศษ ซึ่งเป็นบริการในสถานเริงรมย์ ก็ได้เห็นความเป็นไป และรางวัลมากมายที่ได้จากการ

แลกเปลี่ยนด้วยบริการทางเพศ นอกจากนั้นการมีตำแหน่งงานอื่นอีกในสถานเริงรมย์ ซึ่งเป็นโอกาสที่จะเสี่ยงการถูกตำหนิจากสังคมได้ เพราะเป็นความคลุมเครือที่แยกไม่ออกว่าใครที่ทำงานในสถานบริการเหล่านี้ขายบริการทางเพศ หรือทำหน้าที่อื่นใด ในที่สุดหญิงสาวเหล่านี้จึงเข้าสู่งานบริการทางเพศ แต่หากเป็นกรณีที่อยู่ในกลุ่มเพื่อนซึ่งมีอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการขายความสวยงามของรูปร่างหน้าตาอย่างเช่นอาชีพนางแบบ ก็จะผ่านเข้าสู่เส้นทางอาชีพบริการทางเพศได้รวดเร็วขึ้น

สำหรับความยืนยาวของสายสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อนในอาชีพอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกับงานบริการทางเพศ จะหยุดชะงักไปเมื่อกรณีศึกษาเข้าสู่งานบริการทางเพศในภายหลัง เนื่องจากการปรับตัวหลีกเลี่ยงการถูกตำหนิหรือถูกปฏิเสธพฤติกรรมดังกล่าว แต่ถ้าเป็นกลุ่มอาชีพที่เกี่ยวข้องกับงานกลางคืนอยู่แล้วก็จะรักษาสายสัมพันธ์นี้ให้ดำเนินต่อไป เพราะมีการยอมรับซึ่งกันและกัน และเห็นพ้องกันว่าอาชีพบริการทางเพศจะให้ผลตอบแทนมากมาย ลักษณะดังกล่าวส่งผลต่อโอกาสที่จะได้พบกันสม่ำเสมอหรือไม่ ในกรณีแรกจะมีความสม่ำเสมอในการพบกันตามหน้าที่การงาน แต่เมื่อกรณีศึกษาได้เข้าสู่อาชีพบริการทางเพศแล้วก็ไม่มีการไปมาหาสู่ ส่วนกรณีหลังจะมีการพบปะกันสม่ำเสมอเพราะนอกจากจะพบกันในงานอาชีพที่ทำอยู่ประจำแล้ว ยังมีโอกาสพบกันในการทำงานบริการทางเพศอีกด้วย

5. กลุ่มเครือข่าย การติดต่อสัมพันธ์กันเนื่องจากความนับถือในฐานะเครือข่าย ซึ่งจะมีสายสัมพันธ์ใกล้ชิด และช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ซึ่งรวมถึงการให้ข้อมูลข่าวสารและแหล่งทรัพยากรจากภายนอก การช่วยเหลือจะเป็นไปแบบเท่าเทียมและแลกเปลี่ยนกันโดยเป็นความพอใจทั้ง 2 ฝ่าย ทำให้สายสัมพันธ์ที่มีต่อกันดำเนินอยู่ต่อไปด้วยความผูกพันแบบเครือข่าย แม้ว่า การติดต่อจะไม่สม่ำเสมอก็ตาม สำหรับข้อมูลข่าวสารจากเครือข่าวนี้นั้นตอนแรกจะเป็นข้อมูลเกี่ยวกับงานกลางคืนที่ไม่จำเป็นต้องขายบริการทางเพศ โดยมองเพียงแง่ของการมีรายได้พิเศษเพิ่ม แต่เมื่อผู้หญิงที่เป็นกรณีศึกษาได้เข้าไปทำแล้ว เส้นทางของงานพิเศษเพื่อเพิ่มรายได้ก็จะผันแปรเข้าสู่งานบริการทางเพศเพราะจะมีรายได้ที่มากกว่า ซึ่งเปรียบเทียบแล้วการแลก

เปลี่ยนด้วยการให้บริการทางเพศเป็นการแลกเปลี่ยนที่คุ้มค่า

6. ร้านเสริมสวย และบริษัทจัดหางานแบบ การติดต่อสัมพันธ์กันเป็นไปตามหน้าที่ (ในฐานะที่เป็นลูกค้าของร้านและเป็นนางแบบในบริษัท) เพื่อประโยชน์ของทั้ง 2 ฝ่าย ในการแลกเปลี่ยนกัน อย่างไรก็ตามแม้ระดับของความสัมพันธ์จะไม่ใกล้ชิด แต่ทั้งร้านเสริมสวย และบริษัทจัดหางานแบบก็เป็นแหล่งข้อมูลที่น่าไปสู่งานบริการทางเพศทั้งโดยตรงและโดยอ้อม สำหรับความยืดหยุ่นของสายสัมพันธ์กับร้านเสริมสวยนั้นจะเป็นแบบชั่วคราว แต่ถ้าเป็นบริษัทจัดหางานแบบจะมีความสัมพันธ์แบบยืนยาว เพราะยังต้องหาติดต่อเพื่อทำงานในอาชีพนางแบบต่อไป

จากที่ได้กล่าวมาแล้ว ลักษณะของสายสัมพันธ์ที่เชื่อมโยงหญิงสาวแต่ละคนเข้าสู่งานบริการทางเพศนั้นมีเป้าหมายของการติดต่อกันแบบเพื่อน ซึ่งจะมีระดับของความสนิทสนมแตกต่างกันไป และการติดต่อกันฉับพลันที่เครือข่าย ซึ่งจะมีความผูกพันกันตามระบบของสังคมกำหนด ส่วนทิศทางของสายสัมพันธ์จะมีลักษณะของความช่วยเหลือสนับสนุนที่เท่าเทียมกัน คือ จะตอบแทนกันเมื่อมีโอกาส ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการช่วยเหลือทางจิตใจ หรือการช่วยเหลือทางการเงินทอง จะมีความแตกต่างไปบ้างก็เฉพาะในกลุ่มญาติ และเพื่อนร่วมงานที่ไม่เกี่ยวข้องกับงานบริการทางเพศ ซึ่งกลุ่มนี้ก็ไม่ได้มุ่งหมายให้ผู้หญิงที่เป็นกรณีศึกษาไปขายบริการทางเพศ อีกประการหนึ่ง การช่วยเหลือสนับสนุนในเรื่องต่าง ๆ นั้นจะมีลักษณะของความเต็มใจและสมัครใจ และจะเริ่มต้นจากการติดต่อกันแบบง่าย ๆ ไม่ซับซ้อน ซึ่งจะนำไปสู่ความสัมพันธ์ที่ดี และสามารถตอบสนองกันในเรื่องต่าง ๆ เช่น การช่วยเหลือทางอารมณ์ การช่วยเหลือทางการเงินทั้งโดยตรงได้แก่การให้ยืมยืม และโดยอ้อมได้แก่การแนะนำไปสู่การหารายได้พิเศษจากงานกลางคืน

สรุปได้ว่าในเบื้องต้นของขั้นตอนการเข้าสู่งานบริการทางเพศ คือ การคบหาสมาคมกับกลุ่มเพื่อนประเภทต่าง ๆ รวมทั้งเครือข่ายโดยหญิงสาวเหล่านี้จะมีเงื่อนไขของประสบการณ์และภูมิหลังตามที่กล่าวมาแล้ว กลุ่มการคบหาดังกล่าวซึ่งมีโครงสร้างและลักษณะความสัมพันธ์ตามรายละเอียดข้างต้นนั้นทำให้หญิงสาวมีโอกาสใกล้ชิด ได้เรียนรู้แบบแผนของพฤติกรรมทางกาย

และทางคำพูด ในการทำให้ความหมาย หลังจากที่ได้ประเมินถึงผลตอบแทน หรือรางวัลที่ได้จากการเข้าสู่อาชีพนี้ ซึ่งปรากฏให้เห็นในกลุ่มที่ตนคบหาด้วย แม้ว่าในกลุ่มของเพื่อนร่วมงานที่ไม่เกี่ยวข้องกับงานบริการทางเพศโดยตรงและกลุ่มเครือญาติ จะไม่ได้แสดงให้เห็นถึงแบบแผนของพฤติกรรมโดยตรง แต่การให้รายละเอียดข้อมูลที่บ่งบอกถึงตำแหน่งหน้าที่ในการทำงานก็นับว่าเป็นคำแห่งตัวแบบซึ่งชัดเจนพอที่จะเป็นแบบอย่างได้ ประกอบกับธุรกิจของสถานบริการมียาได้แพร่ไปทั่วด้วยการโฆษณาประชาสัมพันธ์เพื่อปลุกเร้ากลุ่มคนด้วยการสร้างภาพลักษณ์ของสถานที่ อย่างหรูหราและภาพลักษณ์ของหญิงบริการที่แต่งตัวสวยงามพร้อมกับรายได้ดี เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ย่อมเพียงพอแล้วที่จะให้ความหมายแก่หญิงสาวเหล่านี้ได้ เรียนรู้และอยากมีอยากเป็น เช่นนั้นบ้าง

การให้ความสำคัญต่อกลุ่มที่คบหาสมาคม

จากการคบหาสมาคมกับบุคคลที่เชื่อมโยงเข้าสู่งานบริการทางเพศ หญิงสาวเหล่านี้ได้เรียนรู้แบบของความประพฤติ ความคิด และความรู้สึกต่าง ๆ ซึ่งมีส่วนสำคัญต่อการให้ความหมายในทางเห็นชอบ และยอมรับต่ออาชีพหญิงบริการนั่งตมที่ให้บริการทางเพศ การเรียนรู้พฤติกรรมภายในกลุ่มที่คบหากันโดยเฉพาะในกลุ่มเพื่อน ได้แก่ เพื่อนนักเรียน เพื่อนเที่ยว เพื่อนที่อยู่ในที่พักอาศัยเดียวกัน เพื่อเอาเป็นแบบอย่างกันจะเป็นไปได้โดยง่าย เนื่องจากมีความรู้สึกนึกคิด ความสนใจที่คล้ายคลึงกัน มีประสบการณ์ชีวิตที่ล้มเหลว มีภูมิหลังทางครอบครัวที่ขาดความอบอุ่น ครอบครัวไม่อาจเป็นแบบอย่างความประพฤติตามบรรทัดฐานทางสังคม ฉะนั้น หญิงสาวแต่ละคนจึงให้ความสำคัญต่อกลุ่ม หรือบุคคลที่ตนคบหาซึ่งกลายเป็นบุคคลสำคัญสำหรับสาวกลุ่มนี้ได้เรียนรู้แบบอย่าง ฉะนั้นขณะที่แต่ละคนมีความสัมพันธ์ห่างเหินจากครอบครัวแต่จะยิ่งใกล้ชิดกับกลุ่มที่คบหาสมาคม ซึ่งได้เรียนรู้พฤติกรรมและความคิดที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการทางเพศ การที่กลุ่มที่คบหามีอิทธิพลต่อการเรียนรู้นั้นเนื่องจากเงื่อนไข 2 ประการ คือ

1. ครอบครัวไม่ได้ให้แนวทางที่ถูกต้อง

จากการศึกษาพบว่า ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวของหญิงสาวกลุ่มนี้อยู่ในระดับชนชั้นกลาง ซึ่งมีรายได้พอสมควรที่จะดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้ การเข้าสู่อาชีพบริการทางเพศของหญิงสาวเหล่านี้จึงไม่ได้มีสาเหตุมาจากความยากจน แต่เป็นเพราะหญิงสาวเหล่านี้ต้องการเงินเพื่อมาใช้จ่ายให้ได้ตามความพอใจของตน ซึ่งเป็นไปตามกระแสสังคมแบบบริโภคนิยมที่ให้ความสำคัญแก่เงินและวัตถุ โดยที่ครอบครัวไม่ได้ให้แนวทางที่ถูกต้องในการดำเนินชีวิตที่เหมาะสมแก่หญิงสาวเหล่านี้ และในบางครอบครัวได้ใช้จ่ายเงินอย่างไม่เหมาะสมทำให้ครอบครัวมีหนี้สิน เช่น กรณีครอบครัวของหวาน ซึ่งเคยมีฐานะดีแต่พ่อแม่เล่นการพนัน จนมีหนี้สินและในที่สุดต้องขายบ้านหลังใหญ่ แล้วเปลี่ยนมาเป็นแฟลตระดับกลาง ซึ่งในความรู้สึกของหวานคิดว่าทำให้สถานภาพทางสังคมของตนต่ำลง หรืออีกกรณีหนึ่งคือกรณีของแม่ที่พ่อแม่เล่นการพนันจนเป็นสาเหตุของการหย่าร้างกับแม่ ทำให้ครอบครัวแตกแยก และเป็นประสบการณ์ที่ปวดร้าว ซึ่งเด็กต้องรับสภาพ ซึ่งความรู้สึกในกรณีดังกล่าวจะเห็นได้จากคำให้สัมภาษณ์ที่ว่า

"พ่อแม่ มีหนี้สินต้องขายบ้านใช้หนี้ เขาชอบเล่นม้า มีเท่าไรก็หมด ช่วงนั้นขอเงินเขาใช้ ก็ยากเพลิน แต่ก่อนเราเคยอยู่สบายขอเท่าไรเขาก็ให้ใช้ เลยคิดว่าเราหาเงินของเราคิดว่าไม่ต้องพึ่งเขา เขาเล่นการพนันนะมันไม่แน่นอนหรอก แต่ถ้าเราหาอย่างนี้ (ขายบริการทางเพศ) ได้แน่นอนกว่า เพราะเห็นจากเพื่อนเขารายได้เดือนหนึ่งไม่ต่ำกว่า 30,000 พ่อแม่เสี่ยงโชคแล้วไม่เหลืออะไร แต่ทำงานนี้คิดว่าต้องได้แน่" (น. 163)

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตีมานสถานเริงรมย์ระดับสูง)

"...พ่อแม่แยกทางกันตั้งแต่แม่อายุ 7 - 8 ขวบ แม่ทนพ่อไม่ได้เพราะพ่อเล่นการพนัน จำได้ว่าพ่อแม่บ่นพ่อมาก ๆ ที่ไร เขาก็จะทะเลาะกันใหญ่โตพวกเรา พี่ ๆ น้อง ๆ ก็ร้องไห้กัน ตอนหลังนี้แม่ทนไม่ไหว พ่อก็ทนแม่ไม่ไหวด้วยมั้ง เขาก็เลยเลิกกัน ลูก ๆ อยู่กับพ่อเพราะพ่อมีหน้าที่การงานดีมีฐานะเลี้ยงพวกเราไหว เคยคุยกันในหมู่พี่ ๆ

น้อง ๆ ก็ยังนึกเลยว่าถ้าพ่อแม่อยู่ด้วยกันเราจะมีความสุขมากกว่านี้ น้องคนเล็กก็คงไม่เถเร..."

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตึ๋มในสถานเริงรมย์ระดับกลางค่อนข้างสูง)

จากสภาพดังกล่าว ลูก ๆ ต้องได้รับผลกระทบทางจิตใจ และสืกลงไปกว่านั้น ผลกระทบที่อาจไม่มีใครคาดคิดก็คือ เด็กจะเรียนรู้ แนวการดำเนินชีวิตโดยเฉพาะวิธีการหาเงินมาอย่างง่าย ๆ โดยไม่สนใจวิธีการนั้นว่าจะได้มาอย่างไร หากเด็กจะเกิดความรู้สึกที่เบียดเบียนว่าการหาเงินด้วยการขายบริการทางเพศนั้นก็ไม่ใช่สิ่งเลวร้ายนั้นก็ไม่ใช่เรื่องแปลก เพราะตนต้องการเงินเพื่อชีวิตที่สุขสบาย ซึ่งมีรายได้สูงและได้แน่นอนกว่าการเสี่ยงโชคโดยเล่นการพนันเสียอีก การไม่ได้ทำหน้าที่เป็นแบบที่ดีของครอบครัว จึงทำให้เด็กเหล่านี้ ซึ่งกำลังอยู่ในวัยที่อารมณ์ความรู้สึกหัววันไหวง่าย ขาดหลักยึดเหนี่ยว เกิดความสับสนต่อแนวทางครอบครัว ฉะนั้นการคบหากับเพื่อน เป็นทางออกทางหนึ่งซึ่งตนมีโอกาสระบายความทุกข์ความไม่สบายใจทั้งหมดให้เพื่อนรับฟังด้วยความเข้าใจและเห็นอกเห็นใจ พร้อมกับหาทางออกด้วยวิถีทางของกลุ่มซึ่งมักเป็นไปในทางเปี่ยงเบน

2. ความบกพร่องของระบบการศึกษาที่เน้นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

นอกจากการมีภูมิหลังทางครอบครัวที่ไม่อบอุ่น ซึ่งทำให้เด็กขาดโอกาสที่จะเรียนรู้แบบอย่างที่ดีจากครอบครัวแล้ว ในระบบการศึกษาเองก็มีส่วนที่ผลักดันให้เด็กหันเข้าหากลุ่มเพื่อนที่มักจะมีพฤติกรรมไม่ไปในทางประพฤตินอกสู่นอกทางและขัดต่อบรรทัดฐาน ทั้งทางด้านพฤติกรรมและความคิด จากกรณีศึกษาพบว่า การเรียนการสอนในชั้นเรียนมีส่วนซึ่งทำให้เด็กที่มีผลการเรียนอ่อนมีทัศนคติในทางลบต่อการเรียน เนื่องจากผู้สอนมักจะคำนึงถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็กเป็นพื้นฐานสำคัญ มากกว่าความพยายามที่จะเข้าใจถึงข้อขัดข้องซึ่งทำให้เด็กเรียนอ่อน ในทางตรงข้ามเด็กเหล่านี้จะไม่ได้รับความสนใจจากผู้สอน การสอนมักจะเน้นไปที่กลุ่มเด็กเรียนดีเรียนเร็ว เด็กที่เรียนอ่อนจะเกิดความรู้สึกว่าตนต่ำต้อย และยังถูกตำหนิตีเตียนว่ากล่าวจากครูด้วย

แล้ว ก็ยังเป็นการผลักดันให้เด็กที่ถอยห่างออกไปจากการพยายามปรับปรุงตนเอง เด็กจึงรวมกัน
ในกลุ่มที่เข้าใจกัน ที่มีความรู้สึกเหมือนกัน เกิดความใกล้ชิดกันมากขึ้นและแสดงพฤติกรรมต่อต้าน
ด้วยการคุยในระหว่างการเรียน ไม่เข้าชั้นเรียน หรืออาจรุนแรงถึงขั้นหนีเรียน ดังกรณีตัวอย่าง
ของแแบ้ง ได้เล่าถึงประสบการณ์ที่ตนได้รับในชั้นเรียนว่า

"ในกลุ่มจะโดนครูดุบ่อย เพราะเรียนอ่อน อย่างวิชาคณิตศาสตร์นะหัวไม่ไป เรียน
ไม่รู้เรื่อง ไม่ได้ทำการบ้าน ก็ยิ่งโดนดุเลยไม่อยากเรียนเพื่อทั้งวิชาทั้งคนสอน"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งดื่มในสถานเริงรมย์ระดับกลาง)

ความรู้สึกที่ว่า ผู้สอนไม่ให้ความสนใจจนจึงทำให้เด็กที่เรียนอ่อนจับกลุ่มสนิทสนมกัน
ชักชวนกันปฏิบัติในแนวทางที่ผิดระเบียบของสถานศึกษา ซึ่งการแสดงออกถึงพฤติกรรมต่อต้านแบบ
หนึ่ง การที่ขาดแนวทางจากครอบครัวและยังต้องมาพบกับความกดดันจากการเรียนจึงเป็นภาวะที่
ทำให้โอกาสของการเรียนรู้พฤติกรรมเพียงแบบเป็นไปได้ง่าย

ฉะนั้น การเรียนรู้จากกลุ่มเพื่อนประเภทต่าง ๆ จะเป็นไปได้ง่าย โดยที่กลุ่มเพื่อนร่วม
งานในอาชีพอื่น และเครือข่ายกัน แม้จะไม่ได้เป็นตัวแทนทางความประพฤติโดยตรง แต่ก็เป็นผู้
พาช่องทางไปสู่การเริ่มต้นอาชีพ ซึ่งถือได้ว่าเป็นแบบอย่างในทางความคิดซึ่งนำไปสู่อาชีพบริการ
ทางเพศต่อไป คือ หลังจากที่ได้เข้าไปทำงานอยู่บริบทของงานกลางคืนแล้ว ก็เรียนรู้ถึงรางวัล
และผลตอบแทนอื่น ๆ ซึ่งตนคิดว่าคุ้มค่า จากการศึกษาพบว่า แม้ว่าหญิงสาวเหล่านี้จะได้รับเพียง
ข้อมูลและช่องทางในการทำงานกลางคืนแต่ปรากฏว่าหญิงสาวพอจะมีภาพของหญิงบริการทางเพศ
อยู่ในความคิดบ้างแล้ว เพียงแต่จะจำกัดตนเองเพียงการทำงานกลางคืน ภาพที่อยู่ในความคิดซึ่ง
มีอยู่เดิมนั้นได้จากการเที่ยวเตร่ในสถานเริงรมย์มาก่อนหรือได้จากการพูดคุย หรือจากการอ่าน
ตามนิตยสารซึ่งจัดทำขึ้นเพื่อเป็นสื่อทางนี้โดยเฉพาะ เช่น นิตยสารนวลนาง นิตยสารไฟกลางคืน
 เป็นต้น

การเรียนรู้อาจเกิดขึ้นได้ในทางพฤติกรรม และในทางความคิดความรู้สึก ซึ่งการเรียนรู้ในทางความคิดความรู้สึกจะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรมด้วย การเรียนรู้พฤติกรรมจะเป็นไปได้ง่ายกว่าเพราะเป็นสิ่งที่เห็นได้ ส่วนการเรียนรู้ในทางความคิดจะเป็นไปช้ากว่าเพราะเป็นพฤติกรรมที่แฝงเร้น ซึ่งจะแสดงออกในภายหลัง

สำหรับกรณี การเรียนรู้ทางพฤติกรรมนั้นจะเห็นได้จากการแสดงออกทางการแต่งกาย ซึ่งจะเป็นไปตามกลุ่มเพื่อน โดยจะเลือกใช้ของที่มียี่ห้อแพง เพื่อเป็นตัวบ่งชี้ว่ามีรสนิยมและทันสมัย

"พวกนี้ (ผู้ให้บริการ) รายไหนรายนั้น มีประวัติส่วนใหญ่นำเงินมือเติบ ต้องใช้ของแพง ๆ ตามแบบกันมา พวกนี้ยังเอือมฉิมคนเลี้ยงก็แล้วไป แต่ถ้าไม่มีใครเลี้ยงก็ต้องหาเงินใช้เอง แล้วก็อาชีพที่หาเงินได้ง่าย ก็งานแบบนี้ (ขายบริการทางเพศ)"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้บริการที่มีตำแหน่งเป็นผู้บริหารระดับสูง)

"สมัยที่เรียน ตอนนั้นเป็นวัยรุ่น จะเป็นคนที่บ้ายี่ห้อ จะใช้อะไรจะใส่อะไร เวลาจะซื้อของคู่มือก่อนว่าดีไหม ใส่อะไรแล้วเราจะรู้สึกว่าเป็นคนทันสมัยไปไหนก็ยึดได้ (อวดคนอื่นได้) จะได้เหมือน ๆ เพื่อนในกลุ่มถึงจะแพงไปเพิ่นก็ยอมจ่าย"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้บริการนั่งคั่นในสถานเริงรมย์ระดับสูง)

นอกจากนั้นการเรียนรู้พฤติกรรมจะได้รับการพูดคุยกันในกลุ่ม เรื่องที่พูดคุยจะเกี่ยวข้องกับการเที่ยวเตร่ตามแหล่งบันเทิง ประสบการณ์ในชีวิตรวมทั้งเรื่องที่มีความสัมพันธ์ลึกซึ้งกับคนรัก แต่ละคนจะได้เห็น ได้ยินเรื่องเหล่านี้เป็นประจำ ซึ่งกลายเป็นแบบแผนพฤติกรรมที่ได้รับการเรียนรู้ โดยทั่วไปผู้หญิงเหล่านี้จะมีประสบการณ์ทางเพศมาก่อน ฉะนั้นการพูดการคุยในเรื่องเพศจึงค่อนข้างจะเปิดเผย หรือในกรณีที่ไม่เคยเสียความบริสุทธิ์มาก่อนก็จะได้รับการเร้าความสนใจจากเพื่อน ๆ โดยการพูดคุยถึงการมีความสัมพันธ์ทางเพศกับคนรักของตน

"เวลาที่ยาวกัน คนนั้นคนนี้พูดถึงแฟนเขา เรื่องไปนอนกัน เราฟังทุก ๆ วันเราก็เลย รู้สึกว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องธรรมดา ถ้าเราจะมีอะไรกับแฟนเราบ้างก็น่าจะทำ ฟังทุกวัน จนมันซึมเข้าไป เราได้ยินได้ฟังมากก็คิดว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องปกติ"

(จากการให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตมในสถานเริงรมย์ระดับสูง)

"ในกลุ่มจะคุยกันทุกเรื่อง เรื่องสนุกนะ แบบเขา ๆ ไม่ใช่เรียส อย่างคนที่ทำงานแบบนี้ อยู่แล้วเขาก็จะเล่าเรื่องไปกับแบกให้ฟังว่า มีเซ็กส์ยังไงบ้าง"

(จากการให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตมในสถานเริงรมย์ระดับกลาง)

อีกประการหนึ่ง ยังมีการพูดคุยถึงเพื่อนในกลุ่มบางคนที่มีเงินทองใช้จ่ายด้วยการขายบริการทางเพศทั้งที่ทำอยู่ในสถานเริงรมย์ และในรูปแบบอื่น เช่น นางทางโทรศัพท์ ซึ่งในที่สุดจะมีผู้ชายรับเลี้ยงดู กรณีแบบนี้จะได้รับการยกย่องจากกลุ่มว่าประสบความสำเร็จโดยไม่จำเป็นต้องออกหน้าออกตา ฉะนั้นเมื่อมีการชักชวนก็ทำให้หญิงสาวอยากทำเช่นนี้บ้าง

"...เพื่อนคนหนึ่งทำอยู่ (ชื่อสถานบริการ) ลักพัก ก็มีเลี้ยงรับเลี้ยง ตอนนี้สบายแล้ว อยู่ออฟฟิศแมนเท้เจย ๆ ไม่ต้องทำงาน ผู้ชายเขาส่งเสีย เขาชวนให้ไปทำอย่างเขา แต่เราจะโหดเหมือนเขาหรือเปล่าก็ไม่รู้..."

การเลียนแบบ

สำหรับการเลียนแบบพฤติกรรมการขายบริการทางเพศโดยตรงตามความหมายที่ว่าเป็น การเลียนแบบจากตัวแบบโดยไม่มีการปฏิสัมพันธ์กันนั้นไม่ปรากฏในกลุ่มกรณีศึกษา จะมีเพียงการเลียนแบบพฤติกรรมบางอย่าง คือ การเลียนแบบการแต่งกาย ซึ่งเป็นพฤติกรรมของการรักสวยรักงามของหญิงสาวในวัยนี้ ได้แก่ การเลียนแบบการแต่งกายตามนางแบบในหนังสือนิตยสาร หนังสือแฟชั่นและโทรทัศน์ ดังกรณีของเค้ท เล่าว่าก่อนจะเข้าสู่อาชีพนี้ เป็นคนรักสวยรักงามจะ

แต่งกายตามแบบแฟชั่น

"การแต่งตัวนี่ก็จะดูจากนิตยสารบ้าง หนังสือแฟชั่นบ้าง อย่างหนังสือโวเก (ชื่อหนังสือ Vogue) ดูจากทีวี เขานิยามอะไรกันแต่งแบบนั้น ตามสมัยนะ ตอนเป็นวัยรุ่นก็ทำตามแฟชั่นไม่ยอมเชยกัน"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตึ๋มในสถานเริงรมย์ระดับสูง)

อีกกรณีหนึ่งคือ กรณีของสา โดยก่อนเข้าสู่อาชีพนี้ สาเคยทำงานบริษัทมาก่อน แต่มีโอกาสดูพบเห็นผู้หญิงทำงานในสถานเริงรมย์เสมอ เพราะที่ทำงานของสาตั้งอยู่ ในแหล่งของสถานเริงรมย์ สาชื่นชมผู้หญิงเหล่านี้ว่าแต่งตัวสวยและอยากทำตามอย่างบ้างดังคำให้สัมภาษณ์ว่า

"เคยเห็นผู้หญิงคนหนึ่งเขาแต่งตัวสวย แต่ก่อนสาเคยทำงานอยู่แถวเมโทร แถวนั้นจะมีร้านแบบนี้หลายร้าน (สถานเริงรมย์) พอตอนค่ำ ๆ ลึกๆจะมีสาวกลางคืนมาแล้ว แต่งตัว แต่งหน้า ฉีดน้ำหอม เราก็มองเขาว่าแต่งตัวสวยดี ก็อยากสวยอย่างเขา อยากทำอย่างเขา"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตึ๋มในสถานเริงรมย์ระดับกลาง)

การที่สาคิดว่า "อยากทำอย่างเขา" สายังไม่ได้เข้าสู่อาชีพนี้ จนกระทั่งเพื่อนร่วมงานมาชักจูง จึงได้เรียนรู้ความหมายและเข้าสู่งานนี้ โดยเริ่มต้นเป็นเพียงหญิงบริการนั่งตึ๋มแต่เพียงอย่างเดียว ต่อหลังจึงเปลี่ยนเข้าสู่การให้บริการทางเพศด้วย ฉะนั้นการเลียนแบบของสา จึงเป็นเพียงการเลียนแบบพฤติกรรมในเรื่องความสวยงาม และเลียนแบบการทำงานซึ่งเป็นงานในสถานเริงรมย์ก็เพราะ การมีโอกาสดูตัวสวยโดยที่ยังไม่ได้คิดถึงพฤติกรรมการให้บริการทางเพศ

แม้ว่าการเลียนแบบพฤติกรรมของความสวยงามจะไม่ใช่ว่าการเลียนแบบพฤติกรรม การ

ขายบริการทางเพศโดยตรง แต่การได้รับรูปแบบพฤติกรรมดังกล่าวจะทำให้การเข้าสู่อาชีพนี้เป็นไปได้ง่ายขึ้น เพราะอาชีพนี้ต้องการผู้หญิงที่สวยงาม และเมื่อได้รับการเรียนรู้จากกลุ่มที่คบหาสมาคมกัน ก็จะทำให้ความหมายต่ออาชีพการให้บริการทางเพศเป็นไปในทางสนับสนุนและยอมรับ ซึ่งเป็นการให้ความหมายในเชิงบวกและเชิงเป็นกลาง ซึ่งจะได้นำเสนอในหัวข้อต่อไป

การให้ความหมาย

ในขั้นแรกของการเข้าสู่งานบริการทางเพศนั้น เริ่มจากการคบหาสมาคม โดยที่ผู้หญิงเหล่านี้จะมีภูมิหลังและประสบการณ์ที่ผลักดันให้ใกล้ชิดกับกลุ่มที่คบหา ภายใต้กระบวนการเรียนรู้จากกลุ่มที่คบหา และการเสียบบทพฤติกรรมบางอย่างจากบริบททางสังคม จะมีส่วนสำคัญต่อการให้ความหมายในอาชีพขายบริการทางเพศ โดยจะเรียนรู้จากกลุ่มที่คบหา ซึ่งการให้ความหมายของสตรีเหล่านี้จะเป็นไปในทางบวกคือ การให้ความหมายในทางที่ดี ต่อพฤติกรรมการให้บริการทางเพศ และจะมีน้ำหนักเหนือกว่าความหมายในทางลบ หรือความหมายที่แสดงว่าการกระทำนั้นละเมิดต่อบรรทัดฐาน ดังนั้น การให้ความหมายในทางยอมรับก็จะจูงใจให้หญิงสาวเหล่านี้ขายบริการทางเพศ

นอกจากการให้ความหมายต่ออาชีพในทางบวกแล้ว ยังมีการให้ความหมายในทางเป็นกลาง โดยการอ้างเหตุผลในการทำผิดซึ่งเป็นการอ้างเหตุผลเข้าข้างตนเอง และโดยวิธีการตำหนิผู้ที่ตำหนิตนหรือเป็นการไม่ยอมรับบุคคลหรือสังคมที่ตนเกี่ยวข้อง โดยอ้างเหตุผลเพื่อให้เกิดความเห็นใจต่อการกระทำของตน และอีกส่วนหนึ่งก็จะเป็นการลดหรือจัดความขัดแย้งในใจของตนระหว่างความรู้สึกต่อทำที่และคุณค่าทางสังคมที่ตนรับรู้ว่าจะไม่ได้รับการยอมรับ และความรู้สึกถึงผลตอบแทนที่ตนจะได้รับจากอาชีพนี้อย่างมาก ดังนั้นการให้ความหมายดังกล่าว จะเป็นเสมือนข้ออ้างสำหรับพฤติกรรมการขายบริการทางเพศ และมีส่วนทำให้ความรู้สึกกดดันของตนที่จะถูกลงโทษจากสังคมลดลง และขณะเดียวกันยังบริหารจัดการดีเตียนและความไม่พึงพอใจจากคนอื่นที่อยู่นอกกลุ่มของตนหรือบรรเทาให้เบาบางลง นอกจากนั้นการให้ความหมายเหล่านี้สามารถจะทำให้การ

เสริมแรง และเป็นสิ่งเร้าที่จะชี้นำต่อพฤติกรรมในการขายบริการทางเพศต่อไป

สำหรับการให้ความหมายต่ออาชีพการให้บริการทางเพศนั้น จะพิจารณาในแง่ของความหมายของพฤติกรรมในอาชีพ ความหมายของเงินที่ได้มาจากการขายบริการทางเพศและความหมายของอาชีพโดยรวม

1. ความหมายของพฤติกรรมในอาชีพ

พฤติกรรมในอาชีพหญิงบริการนั่งตม คือ ในระหว่างการให้บริการคือ การต้องนั่งตม นั่งคุยไปกับลูกค้า ต้องแสดงความเอออออกเอาใจลูกค้าด้วยกิริยาว่าจาอ่อนหวาน และจะต้องยอมให้ลูกค้าล่วงเกินทางกายได้บ้าง ด้วยการจับเนื้อต้องตัว นอกจากนั้นถ้าเป็นที่พึงพอใจกันก็จะให้บริการทางเพศแก่ลูกค้าโดยรับเงินเป็นการตอบแทน

2. ความหมายของรายได้ในอาชีพ

รายได้ในอาชีพหญิงบริการนั่งตมนั้นได้มาจากเงินเดือน เงินจากการนั่งตม เงินรางวัลที่ลูกค้าให้พิเศษ และเงินที่ได้จากการให้บริการทางเพศโดยที่เงินรายได้จากการให้บริการทางเพศนั้นจะมีความแตกต่างสูงกว่ารายได้อื่น ๆ มาก

3. ความหมายของอาชีพโดยรวม

ความหมายของอาชีพโดยรวม ก็คืออาชีพนี้จะต้องให้บริการแก่ลูกค้าชายที่เข้ามาใช้บริการในสถานเริงรมย์ในแง่ของการให้บริการนั่งตมนั่งคุยเพื่อให้เกิดความเพลิดเพลิน และให้บริการทางเพศแก่ลูกค้าโดยมีเงินเป็นสิ่งตอบแทน

การให้ความหมายต่ออาชีพขายบริการทางเพศของหญิงสาวเหล่านี้ แม้จะเป็นไป

ในทางบวกและทางเป็นกลาง แต่ในฐานะที่ตนเป็นสมาชิกของสังคม ย่อมได้รับรู้เท่าที่และความหมายของสังคมที่มีต่องานบริการทางเพศ ซึ่งเท่าที่และการให้ความหมายดังกล่าวเป็นไปในเชิงบรรทัดฐานหลักของสังคมที่ได้กำหนดพฤติกรรมการขายบริการทางเพศ เป็นเรื่องที่ไม่เหมาะสมไม่ถูกต้อง และจะมีปฏิกิริยาตอบโต้จากสังคมซึ่งเป็นการลงโทษ เพื่อรักษาคุณค่าและบรรทัดฐานที่ดีงามของสังคม ฉะนั้นหญิงสาวเหล่านี้จะได้เรียนรู้เท่าที่และบรรทัดฐานดังกล่าวเช่นกัน แต่ทว่าเมื่อคำนึงถึงรางวัลที่ได้รับ และสิ่งที่ได้จากการเข้าสู่อาชีพบริการทางเพศแล้วจะมีอิทธิพลเหนือกว่า เช่น ได้รับความสนุกจากการเที่ยวเตร่ มีรายได้สูงเพียงพอที่จะซื้อหาสิ่งที่คุณต้องการ เป็นต้น โดยที่สิ่งเหล่านี้ตนไม่เคยได้รับการประพาศตามบรรทัดฐาน ดังนั้นการให้ความหมาย และการรับรู้เท่าที่จากสังคมดังกล่าว ซึ่งหญิงสาวเหล่านี้ต้องพิจารณาและชั่งน้ำหนักสิ่งที่คุณได้รับและสิ่งที่คุณสูญเสียไปเมื่อเข้าสู่อาชีพนี้ จึงเป็นการทบทวนหน้าที่ของการให้ความหมายที่แตกต่างกันที่เกิดขึ้นในกระบวนการเรียนรู้ โดยจะได้นำเสนอรายละเอียดส่วนนี้ต่อไป

เท่าที่และการให้ความหมายเชิงบรรทัดฐานของสังคม

จากการเรียนรู้คุณค่าและบรรทัดฐานต่างๆ ในสังคม สตรีเหล่านี้ต่างตระหนักดีว่าสังคมมีเท่าที่และการให้ความหมายต่ออาชีพนี้ไปในทางตาดินดีเตียนและกล่าวโทษ ซึ่งโดยทั่วไปคุณค่าและบรรทัดฐานในสังคมจะถ่ายทอดโดยกลุ่มและสถาบันต่าง ๆ เช่น ครอบครัว โรงเรียน กลุ่มเพื่อน กลุ่มอาชีพ เป็นต้น ในกรณีที่กลุ่มและสถาบันเหล่านี้ทำหน้าที่ได้สมบูรณ์ สมาชิกก็จะยึดถือปฏิบัติตามคุณค่าและบรรทัดฐานดังกล่าว แต่สำหรับสมาชิกบางกลุ่ม เช่น หญิงสาวเหล่านี้ที่ต้องประสบกับภาวะเงื่อนไขของภูมิหลังในชีวิตซึ่งทำให้ความผูกพันต่อคุณค่าและบรรทัดฐานของสังคมเสื่อมคลายลงจึงต้องดำเนินชีวิตไปในทางที่ขัดต่อคุณค่าและบรรทัดฐานของสังคม เท่าที่และการให้ความหมายของสังคมต่ออาชีพนี้ไปในทางลบนั้นสืบเนื่องจากการที่สังคมกำหนดความแตกต่างระหว่างชายและหญิงโดยเฉพาะเรื่องพฤติกรรมทางเพศเป็นแบบทวิมาตรฐาน โดยที่พฤติกรรมทางเพศบางอย่างสังคมยอมรับได้เมื่อผู้ชายเป็นผู้ปฏิบัติ แต่จะเป็นเรื่องละเมิดบรรทัดฐานสำหรับผู้หญิง เช่น การมีความสัมพันธ์ทางเพศกับบุคคลหลายคน เป็นต้น และผู้หญิงจะต้องรักษาคุณค่าของความเป็นผู้หญิงดี

เช่น ต้องไม่คบผู้ชายมากหน้าหลายตา ต้องรักษานวลสงวนตัว ต้องรักษาความบริสุทธิ์หรือพรหมจรรย์ เอาไว้สำหรับผู้ชายที่จะเป็นคู่ครองเท่านั้น ผู้หญิงที่ไม่อาจปฏิบัติหรือรักษาคุณค่าเหล่านี้ไว้ได้ ก็จะถูกตำหนิถูกประณามจากสังคม ดังนั้นการที่ผู้หญิงเหล่านี้มีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรม เบี่ยงเบนต่าง ๆ และจะก้าวเข้าสู่การขายบริการทางเพศ ก็ย่อมได้รับรู้ต่อท่าทีและความหมาย ของสังคมว่าเป็นไปในทางไม่ยอมรับ

"...สังคมอย่างผู้หญิงรุ่นนี้ รุ่นป้า รุ่นแม่ ก็จะมองอาชีพนี้ว่าไม่ดีเพราะรูปแบบของ ผู้หญิงดีไม่ใช่แบบนี้ ผู้หญิงดีต้องสะอาด บริสุทธิ์..."

(จากคำให้สัมภาษณ์ของผู้หญิงบริการนั่งโต๊ะในสถานเริงรมย์ระดับกลาง)

"...ในสายตาคนอื่นมองเราไม่ดี ถึงยังงั้นผู้หญิงที่ทำงานแบบนี้ก็ไม่ได้อยู่แล้ว ใครรู้ เข้าเขาก็ไม่ชอบ ถ้าพ่อแม่รู้คิดว่าเขารับไม่ได้ เขาคงเสียใจ..."

(จากคำให้สัมภาษณ์ของผู้หญิงบริการนั่งโต๊ะในสถานเริงรมย์ระดับสูง)

จากข้อความข้างต้น แสดงให้เห็นว่าบุคคลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสตรีเหล่านี้มีท่าทีใน ทางลบต่ออาชีพขายบริการทางเพศ ดังนั้นทุกคนจะรับรู้กันเป็นอย่างดีว่าผู้ที่ทำงานเกี่ยวกับการ ขายบริการทางเพศ หรือแม้แต่องานกลางคืนย่อมจะได้รับการปฏิเสธจากสังคม ถึงกระนั้นหญิงสาว เหล่านี้ก็หาหนทางหนีความเกรงกลัวน้อยกว่ารางวัลที่จะได้รับจากการเข้าสู่อาชีพนี้ นอกจากนี้ การขายบริการทางเพศก็เป็นไปโดยแอบแฝงซึ่งหลีกเลี่ยงจากการรับรู้ของพ่อแม่และคนอื่น ฉะนั้น จึงทำให้ความหมายเชิงบวก ซึ่งเป็นความหมายที่มีน้ำหนักเด่นเหนือกว่าความหมายเชิงลบที่ได้รับ จากสังคมและผู้ที่เกี่ยวข้อง นอกจากนั้นยังมีการให้เหตุผลเพื่อสร้างความหมายเชิงเป็นกลาง ซึ่งจะ สนับสนุนการให้ความหมายเชิงบวกมีน้ำหนักเพิ่มขึ้นอีก

ท่าที่ของพ่อแม่

ตามสภาพภูมิหลังของครอบครัว จากการศึกษาพบว่า พ่อแม่ไม่ได้แสดงท่าที่อย่างจริงจังที่จะชี้ชัดให้หญิงสาวกลุ่มนี้เห็นว่าการกระทำบางอย่างควรได้รับการแก้ไข ฉะนั้นพฤติกรรมที่เริ่มต้นเปียงเบนในชั้นเริ่มต้นจึงถูกละเลยไม่ได้รับการเอาใจใส่ เช่น ไม่สนใจเรียน หันเรียน ไม่กลับบ้าน เที่ยวกลางคืน ต้มเหล้า สูบบุหรี่ หรือแม้แต่มีความสัมพันธ์ทางเพศกับผู้ชาย ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้ไม่ได้รับการเอาใจจริงจากพ่อแม่เท่าที่ควรจนผู้ประพฤติดเองก็ไม่เห็นเป็นเรื่องราวแรงอะไร

"เรียน ปวส. ได้ปีนึง คบเพื่อนพากันเที่ยว ตอนหลังเบื่อก็เรียนก็บอกพ่อแม่ว่าไม่เรียนแล้ว เขาก็ตามใจ เพียงแต่เตือนว่าถ้ามีปัญญาเรียนก็ให้เรียนซะ ก็แค่นั้น"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตมในสถานเริงรมย์ระดับสูง)

"ออกจากบ้านมานานแล้ว มาอยู่พาร์ตเมนต์กับเพื่อน โกหกกับพ่อว่าได้งานโรงแรม ต้องกลับตึก ถ้ากลับบ้านจะลำบาก เขาก็ไม่ว่าอะไร"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตมในสถานเริงรมย์ระดับสูง)

"ชอบเที่ยวเฮค ไปกับเพื่อน หัดดื่ม หัดสูบบุหรี่กัน เวลาแม่มาเยี่ยม (แม่อยู่ต่างจังหวัดกับสามีใหม่) ยายก็ฟ้องว่ากินเหล้า สูบบุหรี่คบเพื่อนผู้ชาย แม่ฟังแล้วก็บ่น ๆ ลักפקก็เจี๊ยบ"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตมในสถานเริงรมย์ระดับกลาง)

ฉะนั้นจากท่าที่ดังกล่าวที่ไม่ตักเตือน คุ่ว่า หรือลงโทษอย่างจริงจัง ในพฤติกรรมดังกล่าว จึงถูกตีความว่าพฤติกรรมของตนไม่ใช่เรื่องเสียหายมากนัก เพราะแม้แต่พ่อแม่ก็ไม่ได้ว่ากล่าวลงโทษจริงจังหญิงสาวเหล่านี้ก็จะมีโอกาสเรียนรู้พฤติกรรมเปียงเบน จากการคบหาสมาคมกับกลุ่ม

ของตน และเอาเป็นแบบอย่างกันมากขึ้น จนที่สุดก็กลายเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มและยอมรับรูปแบบการดำเนินชีวิตหรือวัฒนธรรมย่อยของกลุ่ม และเมื่อหญิงสาวเหล่านี้ได้เริ่มต้นเข้าสู่งานบริการทางเพศโดยกรณีที่พ่อแม่ไม่สนใจจะรับรู้ จึงไม่มีโอกาสที่จะห้ามปราม หรือชี้ให้เห็นถึงผลในทางลบตามบรรทัดของสังคม แม้ว่าอาจจะพูดจาดักเตือนบ้างแต่ก็ไม่มีน้ำหนักมากนัก หญิงสาวเหล่านี้จึงให้น้ำหนักแก่ความหมายในเชิงบวกพร้อมไปกับการหาเหตุผลให้กับตนเองที่จะเข้าสู่อาชีพบริการทางเพศ

การให้ความหมายเชิงบวก

การให้ความหมายเชิงบวกคือ คำพูดที่ชี้หรือแปลพฤติกรรมการขายบริการทางเพศไปในทางที่ดี และเห็นชอบกับการกระทำของบุคคลที่เป็นตัวแบบ การให้ความหมายดังกล่าวจะได้รับการยอมรับในกลุ่มที่คบหาสมาคมกัน ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมและรางวัลที่จะได้รับการเข้าสู่อาชีพนี้ รางวัลเหล่านี้จะเป็นแรงจูงใจสำคัญที่ทำให้การดำเนินงานของบรรทัดฐานทางสังคมหรือการให้ความหมายในทางไม่เห็นชอบด้วยของบุคคลอื่น ๆ ด้วยความสำคัญลงไปประกอบกับกลุ่มหรือสถาบันที่ควรจะเป็นผู้ควบคุม หรือเป็นแบบอย่างที่ดีไม่อาจทำหน้าที่ได้สมบูรณ์จึงทำให้การให้ความหมายทางบวกมีอิทธิพลทำให้สตรีเหล่านี้เปี่ยมเบนเข้าสู่อาชีพบริการทางเพศ

1. ความหมายเชิงบวกต่อพฤติกรรมในอาชีพ

1.1 สร้างรายได้ในอาชีพ

หญิงสาวกลุ่มนี้จะให้ความหมายต่อพฤติกรรมในฐานะของหญิงบริการนั่งตมที่ต้องนั่งตมนั่งคุยกับลูกค้า และต้องยอมให้ลูกค้าล่วงเกินได้บ้างรวมทั้งการให้บริการทางเพศแก่ลูกค้าว่าเป็นสิ่งที่ทำให้ตนมีรายได้ดี และพฤติกรรมดังกล่าวนั้นก็ไม่ใช่สิ่งเลวร้ายอะไร แต่เป็นเทคนิคสำคัญสำหรับหญิงสาวในอาชีพนี้ทุกคนจะต้องเรียนรู้ เพื่อให้ลูกค้าประทับใจ ซึ่งตนก็จะได้

เงินตอบแทนจากลูกค้าเป็นพิเศษ

"เราอยู่ในอาชีพนี้ ถ้าไม่รู้จักร่ว่าจะคุยจะเอาใจลูกค้ายังไงก็อย่าไปหวังว่าลูกค้าเขาจะ
ให้ทิป ให้ดื่มหรือชวนเราไปฮ็อฟพ rokok คิดว่าเราทำแบบนี้จะทำให้เราได้เงินจากแขก"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งดื่มในสถานเริงรมย์ระดับสูง)

1.2 ไม่มีพันธะ

ลูกค้าที่มาใช้บริการทางเพศจากหญิงสาวเหล่านี้ จะมีความสัมพันธ์กันเพียง
ชั่วครั้งชั่วคราว ไม่ต้องรับผิดชอบต่อความสัมพันธ์นั้น เพราะเป็นการซื้อขายแลกเปลี่ยนกันด้วย
เงิน ลูกค้าเองยังคงรักษาความสุขในครอบครัวของตนได้เพราะการมาใช้บริการของตนนั้นเป็น
เพียงการมาหาความเพลิดเพลินเท่านั้น

"...คิดว่าคนที่มาเที่ยวมานอนกับเรา เมียเขาก็ไม่ต้องห่วงว่าเขาจะไปจริงจังกับใคร
คือมันไม่มีพันธะ ไม่ต้องห่วง เขามาหาความสุขกับเราแค่นั้นก็จบ ผ่านมาก็ผ่านไป..."

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งดื่มในสถานเริงรมย์ระดับกลาง)

2. ความหมายเชิงบวกต่อรายได้ในอาชีพ

2.1 รายได้สูงกว่าอาชีพอื่น

รายได้จากการทำงานในอาชีพนี้จะสูงและหาได้ง่าย มากพอที่จะใช้จ่ายตาม
ที่ตนต้องการ ซึ่งหาไม่ได้ในอาชีพอื่นที่ตนอาจเคยทำมาก่อน รายได้จากอาชีพนี้จะมีทั้งเงินเดือน
ประจำ เงินรางวัลจากลูกค้า เงินค่าดื่ม และที่สำคัญคือเงินรายได้ที่ได้รับจากการให้บริการ
ทางเพศกับลูกค้า ซึ่งแตกต่างกับงานในอาชีพอื่นที่มีชั่วโมงการทำงานที่มากกว่าแต่รายได้ที่ได้รับ

อยู่ในอัตราที่กำหนดไว้ตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ ซึ่งทำให้การทำความเข้าใจความหมายต่องานในอาชีพอื่นนั้นว่าเป็นงานที่น่าเบื่อหน่าย มีรายได้ต่ำ แต่จะให้ความหมายต่องานบริการทางเพศว่าเป็นงานที่มีรายได้สูง

"...ผู้หญิงพวกนั้นนะเท่าที่ผมถาม ๆ ดู ถ้ามีการศึกษาอย่างระดับ ม.3 นี่ที่มาทำเพราะรายได้ดีกว่างานอื่น เช่น ขายของในห้าง หรือเสมียนอะไรแบบนี้เพราะเงินเดือนอย่างมากที่สุด 2,000 แต่ถ้าเขาทำงานแบบนี้รายได้ตกเดือนหนึ่งก็อย่างน้อย 15,000..."

(จากคำให้สัมภาษณ์ของผู้จัดการสถานบริการระดับกลาง)

"...ที่มาทำงานที่นี่ (งานบริการทางเพศ) เพราะรายได้ดีกว่าทำงานเป็นเสมียนที่บริษัท ความรู้ระดับ ปวช. เขาให้เดือนละ 4,000 ซึ่งต้องทำงานทั้งวัน คือไปหาที่ไหน ๆ เขาก็คงให้ได้แค่นี้แต่อย่างทำที่นี่ (ชื่อสถานบริการ) ได้เงินเดือนด้วย เงินพิเศษด้วย แล้วก็มี อี้อีก ถ้ารวมกันแล้วได้เดือนประมาณ 20,000 - 30,000 บาท งานก็เบากว่าด้วย..."

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการในสถานบริการระดับสูง)

2.2 รายได้หาได้ง่ายกว่าอาชีพอื่น

รายได้ต่าง ๆ ในอาชีพบริการทางเพศนี้จะได้รับง่ายกว่ารายได้ในอาชีพอื่น เพียงแต่เอาใจลูกค้าและให้บริการอย่างอ่อนหวาน เมื่อลูกค้าพอใจก็จะให้ค่าตอบแทน เงินรางวัล หรือการให้บริการทางเพศกับลูกค้าก็จะได้รับเงินตอบแทนเป็นจำนวนมาก โดยไม่ยาก

"...เพื่อนที่ทำงานนี้อยู่ก่อนบอกว่าเพราะเขาทำงานแบบนี้ (งานบริการทางเพศ) ถึงมีเงิน ไม่ต้องทำอะไรมากก็ได้เงินง่าย ๆ พยายามเอาใจแขก เค้าก็ให้ทิป ถ้าอยาก

ได้ที่ละมาก ๆ ก็ให้ไปอื้อพกับแขก..."

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการในสถานเริงรมย์ระดับกลาง)

การให้ความหมายว่าอาชีพนี้ไม่มีรายได้ดีและหาได้ง่าย ก็สอดคล้องกับค่านิยมที่สังคมกำหนดความสำคัญของเงิน หรือการเน้นวัตถุนิยม ซึ่งทำให้หญิงสาวเหล่านี้ เกิดความรู้สึกที่อยากจะได้เงินมามาก ๆ โดยไม่คำนึงถึงวิธีการและไม่คำนึงถึงท่าทีของสังคมมากไปกว่าผลตอบแทนที่จะได้รับเมื่อเข้าสู่อาชีพนี้แล้ว นอกจากนั้นความรู้สึกที่เปรียบเทียบกับผู้อื่นที่มีมากกว่าตน ก็ยิ่งทำให้ตนรู้สึกว่าจะต้องหาเงินมาให้ได้เช่นนั้น

"...เพื่อนในฟเลตที่เขทำงานนี้ (งานบริการทางเพศ) อยู่ก่อนแล้วมีเงิน ชื้อาโน่นชื้อนี่ให้เราเห็นนะ แล้วเขาก็บอกว่าเงินดีงานสบาย เราก็อดเปรียบตัวเรากับเขาไม่ได้ว่าขนาดเราจบ ปวส. จบสูงกว่าเขาแต่มานั่งรับเงินเดือนแค่นี้ ใช้อะไรก็ต้องประหยัดจะซื้ออะไรอย่างเขาก็ไม่ได้..."

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการในสถานเริงรมย์ระดับสูง)

3. ความหมายเชิงบวกต่ออาชีพ

3.1 มีอิสระและมีโอกาสเลือกตัดสินใจ

โดยทั่วไปการทำงานในอาชีพนี้ หญิงสาวในกลุ่มนี้รู้สึกว่าตนได้รับอิสระพอสมควร เช่นการไปกับลูกค้าเพื่อบริการทางเพศจะเป็นเรื่องที่ตกลงกันหรือยืดหยุ่นได้ จะไปด้วยความสมัครใจและด้วยการตัดสินใจของผู้หญิงเอง ผู้จัดการหรือเจ้าของอาจจะสนับสนุนหรือบางแห่งอาจจะกำหนดเป็นนโยบายของสถานบริการ แต่ทั้งนี้ก็ยังให้ผู้หญิงเหล่านี้มีโอกาสเลือก เช่น ถ้าไปกับลูกค้าก็จะได้เงินค่าบริการทางเพศแต่ถ้าไม่ไปก็จะถูกตัดเงินเดือนบางส่วนซึ่งเป็นการลดรางวัลให้น้อยลง แต่มีใช่เป็นการลงโทษทางกาย หรือลงโทษทางจิตใจ

"ที่นี่เราไม่บังคับเด็กนะถ้าเกิดไม่อยากไปกับแขกคนนี้ เราให้ออกาสและอิสระแก่เขา มากทีเดียว เพียงแต่ว่าเขาก็ต้องยอมรับว่ารายได้เขาอาจลดลง เราพยายามสร้างบรรยากาศให้เขารู้สึกว่าไม่ได้ถูกบังคับ"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของผู้จัดการสถานเริงรมย์ระดับสูง)

บรรยากาศดังกล่าวหญิงสาวจะเกิดความรู้สึกว่าได้รับการยกย่อง และมีความสำคัญพอสมควรแม้จะอยู่ในอาชีพเช่นนี้ ความรู้สึกและสภาพการทำงานดังกล่าวจะแตกต่างจากงานบริการทางเพศในแหล่งบริการทางเพศโดยตรง อย่างเช่นในช่องซึ่งหญิงบริการจะถูกกักขัง ข่มขู่ บังคับให้บริการทางเพศแก่ลูกค้าโดยไม่คำนึงถึงว่าศักดิ์ศรีในความเป็นมนุษย์ของผู้หญิงบริการเหล่านี้จะหลงเหลืออยู่หรือไม่

3.2 มีระดับสูงกว่างานประเภทเดียวกันในสถานเริงรมย์อื่น

จากการศึกษาพบว่าหญิงสาวเหล่านี้ เห็นว่างานที่ตนทำอยู่นั้นมีระดับ หรือมีสถานภาพสูงกว่างานในสถานเริงรมย์อื่น เช่น นักร้องตามคาเฟ่ พนักงานอาบ อบ นวด เป็นต้น เนื่องจากสถานเริงรมย์ประเภทคือก๊อเทจเลานจ์ ผับ และคาราโอเกะ ได้รับการสร้างภาพว่าเป็นสถานที่สำหรับลูกค้าที่มีฐานะทางสังคมอย่างน้อยอยู่ในระดับกลาง จุดประสงค์ของการเข้าไปใช้บริการไม่ใช่เพียงเพื่อการใช้บริการทางเพศจากหญิงบริการเท่านั้น แต่ต้องการบรรยากาศของการนั่งดื่มและฟังเพลงด้วย สำหรับการใช้บริการทางเพศคือบริการสุดท้ายถ้าลูกค้าต้องการและทางหญิงบริการตกลงใจจะไปด้วย และในบางแห่งก็จะมีลูกค้าเป็นชาวต่างประเทศ ซึ่งต้องการพนักงานที่มีความสามารถที่จะพูดภาษาต่างประเทศได้ เพื่อบริการลูกค้าได้อย่างเข้าใจซึ่งกันและกันในระดับหนึ่ง ฉะนั้นสตรีกลุ่มนี้จึงให้ความหมายที่ว่าผู้หญิงที่จะเข้ามาทำงานได้จะต้องมีคุณสมบัติพิเศษสูงกว่าหญิงในคาเฟ่หรือหมอนวด และลูกค้าที่ตนได้เกี่ยวข้องหรือต้อนรับก็จะเป็นคนที่มีฐานะทางสังคม

"มีเพื่อนเป็นนักร้องอยู่ค่าเฟ้ เขาชวนไปร้องด้วย แต่ไม่มีมั่นใจว่าจะร้องได้ อีกอย่างรู้สึกว่าเป็นนักร้องค่าเฟ้ที่เกรดไม่ค่อยดี..."

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการในสถานเริงรมย์ระดับสูง)

"ใคร ๆ เขาจะดูว่าผู้หญิงที่ทำงานเลานจ์ หรือผับนี้จะดูดีกว่าพวกที่เป็นหมอนวดแล้ว บรรยากาศของเลานจ์นี่จะเป็นที่ฟังเพลง ไม่ใช่เข้าไปก็เจอแบบอาบอบนวด"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการในสถานเริงรมย์ระดับสูง)

3.3 อาจทำให้อนาคตมีความมั่นคง

อาชีพนี้มีโอกาสได้พบปะกับผู้มาใช้บริการซึ่งมีสถานภาพทางสังคมและฐานะทางเศรษฐกิจดี เพราะการเที่ยวในสถานที่เหล่านี้ ต้องใช้จ่ายด้วยเงินจำนวนมากหญิงสาวเหล่านี้ได้เห็นแบบอย่างมาว่าหญิงบริการบางคน มีลูกค้าที่เลี้ยงดูส่งเสียอย่างจริงจังในฐานะภรรยาหรือภรรยาน้อย โดยอยู่อย่างสุขสบายในอพาร์ทเมนต์หรือแฟลตชั้นดี และมีเงินใช้จ่ายเป็นรายเดือน การมีชีวิตอย่างที่ว่านี้ กลายเป็นตัวแบบที่ใคร ๆ อยากมีโอกาที่จะเป็นเช่นนั้นด้วย หลายนางคนจึงให้ความหมายที่ว่า ถ้าเขาไปทำงานอาชีพนี้แล้วสักวันหนึ่งอาจจะพบผู้ชายสักคนที่จะเลี้ยงดูตนให้สุขสบายมากกว่าที่ได้จากการทำงานนี้

"...เพื่อนข้างห้องคนนี้ เขาไปอยู่กับแฟนเขาที่ญี่ปุ่นแล้ว เคยเป็นลูกค้าที่นี่ ตอนนี้อยู่สบายมีเงินใช้สบายมือ เขาโชคดี..."

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการในสถานเริงรมย์ระดับสูง)

"...ผู้หญิงที่นี่ (ผู้หญิงในสถานเริงรมย์) มีโอกาสพบคนที่ เป็นเศรษฐี คนใหญ่คนโตถ้าเป็นเด็กหนุ่มก็จะเป็นลูกคนรวย ผมยอมรับว่าพวกนี้มีนิสัยเก๋สอน เจ้าชู้ แต่พวกนี้เงินหนา อาจจะมีสเป็ค (ลักษณะ) ผู้หญิงที่เขาชอบ เข้ามาเจอในที่ถูกต้อง ผู้หญิงก็สบาย

บางคนนะเผาศพเมียมานาน มาเจอผู้หญิงในนี้ โอ๊ยเหมือนเมียมากเหมือนทุกอย่าง มันเป็นไปได้นะ ยิ่งกว่าอะไรที่รองเท้าแก้วหลุดนะ ชินเดอเรลล่า..."

(จากคำให้สัมภาษณ์ของผู้จัดการในสถานเริงรมย์ระดับสูง)

การให้ความหมายที่ว่าอาชีพนี้ทำให้มีอนาคตมั่นคงนั้นรวมถึงการสร้างฐานะทางการเงิน ด้วยความสามารถในการทำงานของตนเอง โดยเก็บเงินจากรายได้ที่ได้มากและได้มาง่ายนั้นสะสมไว้เป็นทุนรอนสร้างหลักฐานความมั่นคงในชีวิต เนื่องจากรายได้ของผู้หญิงเหล่านี้ค่อนข้างสูงถ้าทำงานอยู่ในสถานเริงรมย์ระดับกลางจะมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอย่างน้อย 15,000 บาท และถ้าเป็นสถานเริงรมย์ระดับสูงจะมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนประมาณ 30,000 บาท ซึ่งไม่อาจจะหาได้จากการทำงานในอาชีพอื่น และเมื่อมีหลักฐานมั่นคงทางการเงินแล้วก็เชื่อได้ว่าสังคมจะให้การยกย่องตามค่านิยมของสังคมแบบวัตถุนิยมที่ให้ความสำคัญแก่เงิน และยกย่องคนมีเงิน

"...เรื่องเงินเรื่องรายได้ สมกับที่หวังเอาไว้ ถ้ารายได้จากงานธรรมดาก็ไม่รู้อีกนานเท่าไรถึงจะเก็บเงินได้ขนาดนี้ ตอนนี้มีบ้าน มีรถ มีเงินเป็นหลักฐานของตัวเอง..."

(จากคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้บริการในสถานเริงรมย์ระดับสูง)

3.4 เป็นงานที่ทำให้ความสนุกสนาน

หญิงสาวหลายคนก่อนเข้าสู่อาชีพนี้ได้เที่ยวเตร่ตามสถานเริงรมย์มาก่อนได้รู้เห็นถึงบรรยากาศที่สนุกสนาน ประกอบกับการที่เคยมีประสบการณ์ทางเพศมาแล้ว จึงไม่แปลกอะไรที่จะเข้าทำงานในสถานที่ดังกล่าว นอกจากจะได้รับความสนุกสนานจากการที่ลูกค้าพาไปเที่ยว เช่น ตามดิสโก้เธค แล้วยังได้เงินจากการบริการทางเพศอีกด้วย และจากการศึกษาพบว่า หญิงสาวทุกคน มีความคิดว่าประสบการณ์ทางเพศที่เคยมีกับคนรักนั้นไม่ได้ให้ประโยชน์อะไรกลับคืนมานอกจากความผิดหวังและเสียใจ ฉะนั้นการที่ตนจะให้บริการทางเพศกับลูกค้าก็ไม่มีอะไรเสียมากไปกว่าที่เป็นอยู่ แต่กลับได้ผลตอบแทนเป็นเงินทอง และบางคนก็เห็นถึงความ

สนุกสนาน

"...ผมคิดว่าเด็กที่มาทำงานแบบนี้ส่วนใหญ่ต้องการเงิน กลุ่มหนึ่งต้องการเงินเพื่อใช้จ่ายในครอบครัว เพราะมีความจำเป็นคือยากจน แต่อีกกลุ่มต้องการเงินด้วยแล้วชอบสนุกด้วย เวลาไปข้างนอกกับแขกก็จะพากันไปเที่ยวเฮคกันบ้าง ไปกินข้าวกันบ้าง..."

(จากคำให้สัมภาษณ์ของผู้จัดการในสถานเริงรมย์ระดับกลางค่อนข้างสูง)

"เพื่อนเล่าว่าแขกติดต่อนักดนตรีนอกเวลาทำงาน พาไปดั้น ไปดูหนังไปทานข้าว ไปฟังเพลง คือได้ทั้งสนุกได้ทั้งเงิน"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการในสถานเริงรมย์ระดับกลาง)

โดยสรุป การให้ความหมายดังกล่าวเป็นไปในทางเห็นชอบกับงานบริการทางเพศซึ่งตนจะได้รับรางวัลและประโยชน์ตอบแทนหากเข้าสู่อาชีพนี้ การให้ความหมายเชิงบวกนี้ได้จากการเรียนรู้จากกลุ่มที่ตนได้คบหาสมาคมโดยการพูดคุยและจากบริบทในสังคม ซึ่งทำให้ทำทำงานไม่เห็นชอบ ตาหนิติเตียน และกล่าวโทษตามบรรทัดฐานของสังคมหมดความสำคัญ ไม่สามารถควบคุมให้หญิงสาวเหล่านี้ประพฤติไปตามกรอบที่สังคมได้กำหนดไว้ ซึ่งเป็นแบบแผนของพฤติกรรมสำหรับผู้หญิงควรปฏิบัติ แต่จะให้ความสำคัญแก่ความหมายที่ว่าอาชีพนี้ให้รางวัลและประโยชน์ตอบแทนแก่ตนมากพอที่จะไม่ให้ความสำคัญต่อการถูกตำหนิจากสังคมและผู้ที่เกี่ยวข้องถ้าจะมีขึ้น หรือมากพอที่จะสลัดความรู้สึกขัดแย้งและไม่สบายใจจากการรับรู้ทำทำงานทางลับของสังคมต่ออาชีพนี้

นอกจากการให้ความหมายเชิงบวกเพื่อลดความสำคัญของทำทำงานทางลับที่สังคมให้กับอาชีพนี้ได้ ในกระบวนการเรียนรู้ ผู้หญิงเหล่านี้จะพยายามหาเหตุผลและคำอธิบายให้กับตนเองเพื่อความเห็นชอบที่จะเข้าสู่อาชีพนี้ซึ่งเป็นการให้ความหมายในเชิงเป็นกลางต่ออาชีพบริการทางเพศ

การให้ความหมายเป็นกลาง

การให้ความหมายเป็นกลางต่ออาชีพบริการทางเพศของหญิงสาวกลุ่มนี้ คือ ทำให้พฤติกรรมที่สังคมไม่ยอมรับ และแม้แต่ตนเองก็คิดว่าพฤติกรรมนั้นไม่ดี เป็นสิ่งที่ตนจำเป็นต้องทำ โดยมีข้ออ้างหรือเหตุผลที่จะอธิบายการกระทำของตน และโดยวิธีการตำหนิผู้ที่ตำหนิตน หรือการปฏิเสธผู้ที่ไม่ยอมรับการกระทำของตน การให้ความหมายเชิงเป็นกลางคือการเรียนรู้ที่จะหลีกเลี่ยงการถูกลงโทษหรือปกป้องตนจากการตำหนิว่ากล่าวของสังคม จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า หญิงสาวเหล่านี้พยายามหาเหตุผลหรือข้ออ้างมากกว่าที่จะตำหนิผู้ตำหนิตน ที่เป็นเช่นนั้นเนื่องจากว่า ส่วนใหญ่มักจะปกปิดสภาพการทำงานที่แท้จริงกับบุคคลภายนอกและคนในครอบครัว โดยจะอ้างว่า แม้ตนจะทำงานในสถานเริงรมย์แต่ก็ทำหน้าตาที่อื่น หรือไม่ก็โกหกว่าทำงานอย่างอื่น เช่น ทำงานโรงแรมเป็นพนักงานต้อนรับ พนักงานเก็บเงิน เป็นต้น ซึ่งต้องทำงานในเวลากลางคืนเช่นเดียวกับงานในสถานเริงรมย์ จึงทำให้บุคคลเหล่านั้นไม่ทราบชัดเจนว่าหญิงสาวพวกนี้ทำงานบริการทางเพศ

1. ความหมายเชิงเป็นกลางต่อพฤติกรรมในอาชีพ

การให้ความหมายจะเป็นไปในทางองที่ว่า ไม่ได้เสียหายอะไร เพราะเสียความบริสุทธิ์มาก่อน เนื่องจากสังคมกำหนดคุณค่าของหญิงดีหรือกุลสตรีขึ้นอยู่กับการรักษาพรหมจรรย์ เอาไว้จนกว่าจะได้มีคู่ครอง ฉะนั้นหญิงสาวที่เสียความบริสุทธิ์มาแล้ว จึงไม่มีคุณค่าตามที่สังคมกำหนดไว้ ฉะนั้นการจะเข้าไปทำงานบริการทางเพศ ก็ไม่มีอะไรที่ต้องสูญเสียมากกว่าที่ได้เสียความบริสุทธิ์ไปแล้วแต่กลับจะได้เงินเป็นสิ่งที่ตอบแทนอย่างที่ไม่เคยได้รับมาก่อน

"คิดว่าเมื่อไม่ใช่สาวบริสุทธิ์ ถ้าจะทำงานแบบนี้ (งานบริการทางเพศ) คงไม่มีอะไรที่จะเสียมากกว่านี้แล้ว แล้วถ้าเราจะเสียตัวอีก โดยได้เงินก็ไม่เห็นจะเป็นไร"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการในสถานเริงรมย์ระดับกลาง)

"...เคยเสียให้แฟนมาแล้ว ขณะนี้ก็ไม่มีอะไรจะเสียอีกแล้ว ก็เลยมาทำงานแบบนี้..."

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการในสถานเริงรมย์ระดับกลางค่อนข้างสูง)

2. ความหมายเชิงเป็นกลางต่อรายได้ในอาชีพ

2.1 มีความจำเป็นต้องหารายได้

ในกรณีนี้เนื่องจากสามีทอดทิ้งทำให้ขาดที่พึ่ง และมีปัญหาเรื่องค่าใช้จ่ายตามมา ซึ่งแต่เดิมตนเคยมีอาชีพเป็นพนักงาน หรือเสมียนตามบริษัทก็จะมีรายได้มาช่วยเสริมสำหรับค่าใช้จ่ายของครอบครัวแต่เมื่อถูกสามีทอดทิ้งไปตนต้องรับภาระทั้งหมด โดยที่สามีไม่ได้ช่วยเหลือเงินสำหรับค่าใช้จ่ายในครอบครัว ซึ่งทำให้ครอบครัวขาดความมั่นคงทางเศรษฐกิจและยิ่งไปกว่านั้น ความรู้สึกจะถูกตอกย้ำว่าเท่าที่ตนได้ปฏิบัติตามแบบอย่างของหญิงดีในฐานะภรรยาที่ซื่อสัตย์แต่ไม่ได้รับผลตอบแทนในทางที่ดีแต่อย่างใด ฉะนั้นการที่จะเข้าสู่อาชีพนี้แม้ว่าตนและสังคมจะเห็นว่าเป็นอาชีพที่ไม่เหมาะสมสำหรับหญิงดีก็ตาม แต่ตนก็ต้องทำเพื่อความมั่นคงของครอบครัว และตนก็ไม่จำเป็นต้องรักษานวลสงวนตัวอีกต่อไป เพราะตนก็ไม่ใช่นางบริสุทธิ์อีกทั้งสามีก็ไม่เห็นคุณค่าหรือความดีถึงได้ทอดทิ้งครอบครัวไปหาหญิงอื่น

"เงินไม่พอใช้ เงินเดือนที่ได้ไม่พอเพราะเลิกกับแฟนแล้วแฟนไม่ได้ให้ เมื่อก่อนนี้อะไร ๆ ทุกอย่างก็ขึ้นอยู่กับเขาหมด ค่าเรียนค่าใช้จ่ายทุกอย่างอยู่กับเขาถึงจำเป็นต้องมาทำที่นี่"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการในสถานเริงรมย์ระดับกลาง)

"แต่ก่อนอยู่กับแฟนก็ไม่มีปัญหาอะไร แต่พอเลิกกับเขาก็รู้สึกว่ารายได้เราลดลงไปคือต้องใช้อย่างระมัดระวังมาก จะซื้ออะไรก็ต้องคิดว่าสิ้นเดือนเงินจะเหลือพอไหม อย่างไปที่แฟนของเพื่อนเขาบอกว่าเพื่อนของเขาทำงานแบบนี้ (งานบริการทางเพศ)

เขามีเงินใช้กันสบาย นี่คิดว่าที่นำเข้ามาทำที่นี่ก็เพราะความอยู่รอดของตัวเอง และความสบาย"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการในสถานเริงรมย์ระดับสูง)

"...ก่อนจะเข้ามาทำก็คิดดูแล้วว่า เออ เราก็ไม่ใช่สาวบริสุทธิ์ มีแฟน (สามี) มาแล้ว ถ้าจะทำงานอย่างนี้ก็ทำเพื่อลูกและครอบครัว อยากให้เขาสบาย อีกอย่างก็คิดว่าแฟนก็ยังทิ้งเราไปได้ เราจึงตัดสินใจมาทำแบบนี้..."

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการในสถานเริงรมย์ระดับกลาง)

2.2 รายได้สร้างฐานะให้สังคมที่ยกย่อง

เนื่องจากสังคมเน้นความสำคัญของเงินและวัตถุ ฉะนั้นจึงทำให้หญิงสาวที่จะเข้าสู่อาชีพนี้เข้ามาใช้เป็นเหตุผล หรือข้อมูลอ้างอิงที่จะอธิบายว่าที่ตนอยากมีรายได้จากอาชีพบริการทางเพศก็เพื่อความร่ำรวยซึ่งต่อไปก็จะได้รับการยกย่องจากสังคม เพราะสังคมยกย่องคนมีเงินว่าเป็นคนมีเกียรติมีศักดิ์ศรี

"...เห็นจากเพื่อน ๆ ที่เขาทำงานนี้กัน เขามีบ้าน มีรถใช้ มีเงินเก็บเขาสร้างตัวโดยไม่ต้องพึ่งใคร ไปไหน ๆ คนเขาเห็นมีเงินก็พอล้วนมันก็มาแทนศักดิ์ศรีได้ที่ทำก็เพราะจะได้มีเกียรติกับเขาบ้าง..."

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งโต๊ะในสถานเริงรมย์ระดับสูง)

3. ความหมายเชิงเป็นกลางต่ออาชีพ

3.1 ทำอาชีพนี้เพราะความมั่งคั่ง

เนื่องจากครอบครัวต้องเผชิญกับสภาพเงินไม่พอใช้ ซึ่งอาจเป็นภาระวิกฤตเฉพาะหน้า เช่น พ่อแม่เจ็บป่วย หรืออาจเป็นภาระที่เผชิญอยู่มานานจากการมีรายได้จำกัด เมื่อเปรียบเทียบกับคนอื่นที่เขามีรายได้ดีกว่า ซึ่งใช้จ่ายเงินทองอย่างสะดักสบาย จึงทำให้หญิงสาวพยายามดิ้นรนเพื่อให้ครอบครัวสุขสบายเช่นนั้นบ้าง ฉะนั้นการให้เหตุผลแก่ตนเองเพื่อที่จะเข้าสู่งานบริการทางเพศ ก็คือตนจำเป็นต้องทบทวนพื้นฐานลูกที่มีความกตัญญู ซึ่งจะต้องดูแลรักษาพ่อแม่ยามเจ็บป่วยและสร้างฐานะให้ครอบครัวเพื่อพ่อแม่พี่น้องจะได้สุขสบาย และการเข้าสู่อาชีพบริการทางเพศเป็นทางที่จะสร้างฐานะและความมั่นคงให้ครอบครัวได้ง่ายและรวดเร็ว

"...แต่ละคนมีเหตุผลของตัวเอง อย่างสาเข้ามาทำงานนี้เพราะช่วงนั้นพ่อไม่สบาย แม่ขาดเงิน เพราะเงินที่แม่เก็บ ๆ ไว้ ก็เอามาให้ลงทุนซื้อหุ้น (หุ้นซื้อพืชผลทางเกษตร) ของบริษัท ตอนหลังก็เจ๊ง รู้สึกว่ามีส่วนที่ทำให้เขาเดือดร้อน ก็ต้องดิ้นรนหาเงินมาให้เขา ก็ต้องทำแบบนี้ (ขายบริการทางเพศ)..."

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งโต๊ะในสถานเริงรมย์ระดับกลางค่อนข้างสูง)

3.2 มองอาชีพนี้ว่าเป็นเรื่องส่วนตัวไม่ได้ทำให้ใครเดือดร้อน

เนื่องจากการทำงานในอาชีพต่าง ๆ นั้นเป็นทางเลือกของการหารายได้ เพื่อดำรงชีวิตอยู่ในสังคม ฉะนั้นอาชีพนี้จึงเป็นทางเลือกที่จะสร้างความสุขสบายให้กับตนเองได้ โดยที่ไม่ทำให้คนอื่นเดือดร้อน ในลักษณะของปัจเจกชนนิยม

"ต้องการเงินมาใช้จ่าย ถ้าให้ไปทำอย่างอื่น จะได้เงินมากอย่างนี้หรือถือว่าการที่เข้ามาทำงานในอาชีพนี้ก็ไม่ได้ทำให้ใครเดือดร้อน"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งโต๊ะในสถานเริงรมย์ระดับกลาง)

3.3 ทำอาชีพนี้เพียงชั่วคราว

เนื่องจากลักษณะของงานบริการทางเพศแบบนี้มีลักษณะที่แอบแฝง จึงช่วยให้หญิงสาวที่อยู่อาศัยนี้ปกปิดสถานภาพของตนได้ และสามารถหลบเลี่ยงจากการถูกประทับตราว่าทำงานบริการทางเพศ ฉะนั้นการทำเพียงชั่วคราวจึงเป็นเหตุผลที่มาสนับสนุนให้มีการเข้าสู่อาชีพนี้ง่ายขึ้น ดังคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งโต๊ะในสถานเริงรมย์ระดับกลางค่อนข้างสูง

"คิดว่าเอ๊ะเราจะทำได้ไหมนะ แต่คิดอีกทีก็ลองดู เพราะไม่ได้ผูกพันอะไร งานก็อิสระ คนข้างนอกเขาก็ไม่รู้แน่ชัดว่าเราทำอะไรที่นี่เพราะมีหลายหน้าที่ก็กะว่าทำสักพักได้เงินเก็บก้อนหนึ่งก็จะเลิกทำ" /

จากที่กล่าวมาแล้วข้างต้น คือ การหาเหตุผล และข้ออ้างของหญิงสาวกลุ่มนี้เพื่อช่วยอธิบายให้ตนเองเห็นชอบกับการจะเข้าสู่อาชีพบริการทางเพศ เมื่อประกอบเข้ากับการให้ความหมายเชิงบวกแล้ว ก็มีน้ำหนักมากพอที่จะทำให้ความหมายในทางลบตามบรรทัดฐานของสังคมหมดความสำคัญลง

นอกจากให้ความหมายเชิงบวก และเชิงเป็นกลางข้างต้นซึ่งมีความสำคัญต่อการเข้าสู่อาชีพของหญิงสาวกลุ่มนี้แล้ว ท่าทีของบุคคลที่ใกล้ชิดกับหญิงสาวได้แก่ พ่อ แม่ ญาติ และคนรัก ก็เป็นเงื่อนไขสำคัญที่ทำให้หญิงสาวเหล่านี้เห็นชอบกับการเข้าสู่อาชีพบริการทางเพศ

โดยสรุปขั้นตอนแรกของกระบวนการเข้าสู่อาชีพบริการทางเพศแบบแอบแฝงในสถานเริงรมย์ประเภทค็อกเทลเลานจ์ ดับ คาราโอเกะ ของสตรีที่มีการศึกษานั้น เริ่มจากการมีภูมิหลังทางครอบครัวและประสบการณ์ชีวิตที่ขาดความอบอุ่น ไม่สมหวังในความรักโดยที่เงื่อนไขต่าง ๆ ซึ่งมีรายละเอียดดังที่ได้กล่าวมาแล้วในตอนต้น เป็นโอกาสให้หญิงสาวเหล่านี้เลือกที่จะคบหาสมาคมกับกลุ่มบุคคลต่าง ๆ ซึ่งตนเห็นว่าบุคคลเหล่านี้ให้ความเข้าใจและความช่วยเหลือแก่ตนได้

โดยที่ตนไม่ได้รับสิ่งเหล่านี้จากการคบหากับคนอื่น ๆ สำหรับการคบหาสมาคมกับบุคคลต่าง ๆ นั้น โดยเฉพาะเพื่อนที่เรียนมาด้วยกัน เพื่อนเที่ยว เพื่อนที่อาศัยอยู่ในที่พักเดียวกัน เพื่อนร่วมงาน ญาติพี่น้อง และรู้จักกับผู้เป็นแหล่งข้อมูลได้แก่ ร้านเสริมสวย พวกจัดงานแบบ การมีความสัมพันธ์กับบุคคลเหล่านี้ก็คือการมีเครือข่ายสังคมซึ่งแบบแผนและลักษณะของสายสัมพันธ์ใกล้ชิดมากน้อยแตกต่างกันไป ซึ่งจะมีการเรียนรู้ถึงพฤติกรรมและการให้ความหมายโดยจะเป็นไปในทางสนับสนุนให้เห็นชอบกับการเข้าสู่งานบริการทางเพศ สำหรับกรณีที่เข้าสู่อาชีพโดยอาศัยการชักชวนและการให้ข้อมูลของเพื่อนร่วมงานและญาตินั้น ซึ่งในตอนแรกจะเป็นหญิงบริการนั่งตมโดยไม่ได้ให้บริการทางเพศ แต่เมื่อได้เข้าไปหาแล้วพบเห็นว่าพฤติกรรมของเพื่อนร่วมอาชีพทำให้บริการทางเพศแก่ลูกค้า และเห็นว่ารายได้จากการขายบริการทางเพศนั้นมากกว่ารายได้ในตำแหน่งที่ตนทำอยู่ประกอบกับตนเคยมีประสบการณ์ทางเพศมาก่อนแล้ว จึงได้เปลี่ยนแปลงไปสู่การขายบริการทางเพศ ซึ่งเป็นไปได้ไม่ยากเพราะพฤติกรรมในการบริการลูกค้าแม้จะไม่ขายบริการทางเพศก็ต้องยอมถูกเส้าโลม จับเนื้อต้องตัวจากลูกค้าเช่นกัน สภาพดังกล่าวจึงเอื้อยวนให้หญิงสาวในกลุ่มนี้ก้าวเข้าสู่การให้บริการทางเพศในที่สุด

จากการให้ความหมายไปในทางบวก และในทางเป็นกลางซึ่งสาระของการให้ความหมายนั้นจะเกี่ยวข้องกับรางวัลที่จะได้รับ ได้แก่ เงิน ความสบาย เป็นต้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งเงินจะเป็นสิ่งเร้าที่สำคัญซึ่งทำให้หญิงสาวเหล่านี้ก้าวเข้ามาสู่อาชีพนี้ โดยที่แต่ละคนต่างก็รับรู้ว่าการทำของสังคมนั้นเป็นไปในทางไม่ยอมรับ แต่จากการเรียนรู้แบบแผนของพฤติกรรม และการให้ความหมายภายใต้การคบหาสมาคม ก็จะมีการชักนำที่หนักระหว่างรางวัลต่าง ๆ (ที่คาดว่าจะได้รับเมื่อเข้าสู่งาน) และการลงโทษถ้าจะมี (การตำหนิติเตียน) จากสังคมหญิงสาวเหล่านี้ต่างก็เลือกที่จะเข้าสู่งานบริการทางเพศ เพราะคาดหวังถึงรางวัลที่จะได้รับมากกว่าผลเสียจากการลงโทษของสังคม

เมื่อได้เข้าสู่งานในขั้นตอนแรกดังที่กล่าวมาแล้ว ก็จะผ่านไปสู่ขั้นการดำรงอยู่ในอาชีพ ซึ่งเป็นขั้นตอนที่สอง ผู้หญิงเหล่านี้จะได้เรียนรู้วัฒนธรรมเชิงอาชีพ การปรับตัว การเข้าถึง

รางวัลที่คาดหวัง รวมทั้งสิ่งที่ต้องสูญเสียไปบ้างเพื่อแลกเปลี่ยนกับรางวัล โดยที่ในขั้นนี้การให้ความหมายทั้งเชิงบวกและเชิงเป็นกลาง ยังคงดำเนินต่อไป ซึ่งทำให้ผู้หญิงกลุ่มนี้ดำรงอยู่ในอาชีพนี้ต่อไป รายละเอียดด้านการดำรงอยู่ในอาชีพจะได้นำเสนอในบทต่อไป

การดำรงอยู่ในอาชีพบริการทางเพศ

ขั้นตอนการดำรงชีวิตอยู่ในอาชีพนี้จะเป็นช่วงเวลาที่ยิงสาวเหล่านี้มีความสัมพันธ์กับผู้ที่อยู่ในอาชีพนี้โดยตรงภายใต้วัฒนธรรมในงานอาชีพ เครือข่ายสังคมที่เกิดขึ้นกับผู้ร่วมงานจะเป็นเครือข่ายสังคมใหม่ ซึ่งจะถ่ายทอดเรื่องเทคนิคและรูปแบบในการทำงาน ที่มีส่วนในการเสริมแรงในพฤติกรรม รวมทั้งการให้ความหมายเชิงบวกและเชิงเป็นกลาง ขณะเดียวกันหญิงสาวกลุ่มนี้ก็จะเรียนรู้ถึงสิ่งที่ต้องสูญเสียไปเมื่อต้องดำรงอาชีพนี้ เพื่อแลกกับรางวัลตอบแทน

เครือข่ายสังคมในขั้นตอนดำรงอยู่ในอาชีพ

นอกจากการมีความสัมพันธ์กับบุคคลต่าง ๆ ดังที่กล่าวแล้วในขั้นตอนแรกของการเข้าสู่อาชีพบริการทางเพศ หญิงสาวเหล่านี้จะมีความสัมพันธ์กับบุคคลในอาชีพนี้โดยตรง ได้แก่ เพื่อนร่วมงาน มาม่า ผู้จัดการ หรือเจ้าของสถานบริการ และลูกค้าสำหรับเพื่อนร่วมงานนั้นจะมีสถานภาพในที่ทำงานที่เท่าเทียมกัน แต่สำหรับ มาม่า ผู้จัดการ และเจ้าของสถานบริการนั้นจะมีสถานภาพสูงกว่า เพราะเป็นคนคุมทำให้เกิดความเป็นระเบียบ และรักษาลบประโยชน์ที่ทางสถานเริงรมย์จะได้รับ จึงมีอำนาจที่จะควบคุมการทำงานของหญิงบริการ ส่วนลูกค้าก็มีสถานภาพสูงกว่าหญิงบริการเนื่องจากเป็นผู้ซื้อบริการและเป็นผู้ให้รางวัลตอบแทนแก่หญิงบริการ ไม่ว่าจะเป็นเงินค่าตี๋มเงินรางวัล เงินค่าบริการทางเพศ

1. โครงสร้างของความสัมพันธ์

สตรีกลุ่มนี้เมื่อได้เข้าทำงานแล้ว ก็จะต้องมีความสัมพันธ์กับผู้ที่มีอยู่ในอาชีพนี้ ดังกล่าวข้างต้นซึ่งจะเป็นเครือข่ายสังคมที่มีขนาดใหญ่กว่าเครือข่ายสังคมที่มีอยู่เดิมก่อนเข้าสู่งานนี้ เช่น กลุ่มหญิงบริการด้วยกันในสถานเริงรมย์แต่ละแห่งจะมีไม่น้อยกว่า 15 คน ส่วนมาม่าไม่น้อยกว่า 2 คน ซึ่งจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับความใหญ่โตของสถานที่สำหรับการติดต่อสัมพันธ์กัน

หรือการเข้าถึงกันและกัน นั้นจะเป็นแบบเครือข่ายตรงที่ต้องพบปะพูดคุยกันในฐานะเพื่อนร่วมงานเดียวกัน ส่วนความหนาแน่นของสายสัมพันธ์นั้นมีน้อย เนื่องจากเป็นการติดต่อกันโดยผิวเผิน ความสัมพันธ์จึงไม่ใกล้ชิด นอกจากนั้นขอบข่ายของสายสัมพันธ์จึงเป็นเรื่องความสัมพันธ์กับคนหลากหลาย เพราะเป็นงานบริการที่จัดให้กับลูกค้าจำนวนมาก

สิ่งที่น่าสังเกตประการหนึ่งของโครงสร้างสายสัมพันธ์ในขั้นนี้ก็คือ หนึ่งบริการเหล่านี้จะเปลี่ยนสถานที่ทำงานกันบ่อยมาก เพื่อให้ได้ผลตอบแทนสูงขึ้นและเพื่อการเป็นconaใหม่ในสถานที่แห่งนั้น ซึ่งจะเป็นที่สนใจของลูกค้า โครงสร้างของสายสัมพันธ์ จึงมีการเปลี่ยนแปลงในเรื่องของการสับเปลี่ยนหมุนเวียนของหนึ่งบริการ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ขาดความใกล้ชิด

"พวกนี้ (หนึ่งบริการนั่งดื่ม) จะเปลี่ยนที่ทำงานกันบ่อย เตียวออกไปอยู่ที่นี่ 2 - 3 เดือน มีที่ใหม่ให้เงินดีกว่า อย่างที่นี้จะมีคนเก่า ๆ อยู่ไม่ถึงครึ่งเขาจะพาตัวไปใหม่ที่อื่น คงกลัวแขกเบื่อ"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของผู้จัดการสถานเริงรมย์ระดับกลางค่อนข้างสูง)

2. ลักษณะความสัมพันธ์

การติดต่อสัมพันธ์กันนั้นจะเป็นไปในลักษณะเพื่อนอยู่ในอาชีพเดียวกันซึ่งแม้จะพบปะกันบ่อยครั้งเนื่องจากมาทำงานก็ตามแต่ก็ไม่ได้ผูกพันยึดเหนี่ยวเหมือนเพื่อนสนิททั้งหมด โดยที่บางส่วนจะยังคงติดต่อและใกล้ชิดกับกลุ่มเพื่อนกลุ่มเดิมที่คบหากันก่อนเข้าสู่งานนี้ สำหรับความยืนยาวของสายสัมพันธ์จึงมีทั้งแบบชั่วคราว กรณีที่เปลี่ยนที่ทำงานใหม่ และแบบที่ดำเนินต่อไป กรณีที่ไม่เปลี่ยนที่ทำงาน

"ถึงจะทำงานอยู่ที่เดียวกัน เจอกันแทบทุกวัน แต่ก็ยังไม่สนิทแค่นั่งพักทักทาย จะสนิทกับเพื่อนกลุ่มเดิมมากกว่า มีอะไรก็จะคุยให้กันฟัง"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตมในสถานเริงรมย์ระดับกลาง)

จากการศึกษาพบว่าลักษณะของความสัมพันธ์ที่หญิงสาวกลุ่มนี้ติดต่อเพื่อนในที่ทำงานและกลุ่มเพื่อนที่คบหากันก่อนเข้าสู่อาชีพบริการทางเพศ มีดังนี้

2.1 สนิทกับกลุ่มเดิมมากกว่าสนิทกับเพื่อน ๆ ในที่ทำงาน เนื่องจากเพื่อนในที่ทำงานนั้นไม่มีเวลาคุยกัน เพราะเมื่อมาถึงที่ทำงานก็ใกล้เวลาเริ่มงาน จึงไม่มีใครสนใจใคร อีกประการหนึ่งเพื่อนกลุ่มเดิมจะมีความเข้าใจและเข้าใจความเห็นใจต่อปัญหาของตนมากกว่า ขณะที่เพื่อนในที่ทำงานจะไม่ได้ให้ความสำคัญต่อปัญหานั้น

"มีอะไรจะปรึกษาบ้าง เขาก็ไม่สนใจ (เพื่อนในสถานเริงรมย์) พอพูดก็เขารกเข้าพวงกันหมด เขาฟังไปยั้งจั้น เขาไม่เห็นว่ามันซีเรียส แล้วก็บอกให้เราไปเที่ยวให้ลืม ๆ"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตมในสถานเริงรมย์ระดับสูง)

2.2 สนิทกับเพื่อนใหม่ในสถานเริงรมย์และสนิทกับเพื่อนกลุ่มเดิมด้วยโดยที่เพื่อนทั้ง 2 กลุ่มรู้จักกันมาก่อน ซึ่งจะทำให้ความสัมพันธ์กับเพื่อนกลุ่มใหม่เป็นไปได้เร็วและง่ายขึ้นแต่เพื่อนใหม่ที่สนิทก็จะมีจำนวนไม่มาก คือเพียง 2 - 3 ซึ่งจะรู้ถึงปัญหาส่วนตัว

"เพื่อนกลุ่มเดิมก็ยังติดต่อกันอยู่ ส่วนเพื่อนในที่ทำงานที่มีสนิทกันแค่ 2 - 3 คน ส่วนคนอื่นนั้นก็เฉย ๆ รู้แต่ว่าเขาทำงานที่เดียวกับเรา เพื่อนในกลุ่มเก่ากับเพื่อนที่ทำงานด้วยกัน รู้จักกันมาก่อน"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตมในสถานเริงรมย์ระดับกลางค่อนข้างสูง)

2.3 สนิทกับเพื่อนใหม่ในสถานเริงรมย์ แต่เป็นแค่เพื่อนเที่ยว ส่วนเพื่อนในกลุ่มเดิมจะยังติดต่อกันอยู่ ถึงแม้จะไม่บ่อยเพราะเวลาพบกันไม่ค่อยมี แต่ก็จะมีไว้วางใจกันที่จะปรึกษาปัญหาส่วนตัวกันได้

"เพื่อน ๆ ในกลุ่มเก่าก็ยังติดต่อกันบ้าง แต่ไม่บ่อยเหมือนแต่ก่อนเพราะต่างคนก็ทำงาน แต่ถ้าใครมีปัญหาในกลุ่มอาจจะปรึกษากันได้"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งดื่มในสถานเริงรมย์ระดับกลาง)

2.4 ไม่ติดต่อกับเพื่อนในกลุ่มเดิมเลย เนื่องจากเพื่อนเป็นเพียงผู้ให้ข้อมูลและแหล่งการทำงาน เมื่อผู้หญิงบางคนได้งานแล้วก็จะคบกับเพื่อนใหม่ที่ทำงานประกอบกับมีการย้ายที่อยู่ใหม่ จึงไม่ได้พบกับเพื่อนในกลุ่มเดิม

"เพื่อนที่แนะนำมาให้ทำที่นี่ไม่ได้ติดต่อกันอีก เพราะพอได้งานที่นี่ก็ย้ายมาหาที่พักใหม่ที่รู้จักกับเพื่อน ๆ ในที่ทำงาน พอคุยกันได้แต่ไม่สนิทนัก"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งดื่มในสถานเริงรมย์ระดับปานกลางค่อนข้างสูง)

โดยสรุปความสัมพันธ์ระหว่างผู้หญิงเหล่านี้ กับเพื่อนที่มารู้จักกันที่ทำงานนั้นจะเป็นการรู้จักกันในฐานะเพื่อนร่วมงานเป็นส่วนใหญ่ จะมีความสนิทสนมกันบ้างก็ไม่ใกล้ชิดในระดับเพื่อนในกลุ่มวงใน เพราะจะไม่ลึกซึ้งถึงขั้นรับรู้ปัญหาส่วนตัว เป็นเพียงเพื่อนเที่ยว เพื่อนคุย และรับรู้ในเรื่องการทำงานทั่ว ๆ ไป ส่วนเพื่อน ๆ ที่รู้จักกันขึ้นตอนแรกของการเข้าสู่อาชีพ โดยเฉพาะกลุ่มเพื่อนเรียนจะยังสนิทและรับรู้ปัญหาส่วนตัวของกันและกัน โดยจะให้คำแนะนำปรึกษา และคำปลอบใจ ฉะนั้นส่วนใหญ่มักจะเป็นการช่วยเหลือทางด้านจิตใจมากกว่าทางด้านวัตถุ

สำหรับเหตุผลที่ไม่สนิทสนมกับเพื่อนร่วมงาน เนื่องจากเกิดความอิจฉาริษยาตนเอง แข่งขันกันในเรื่องความเด่น ความสวย หรือแข่งกันที่จะบริการลูกค้าบางคนจึงทำให้มีความไม่

พอใจกันอยู่สัก ๖

"มีการอิจฉากัน อย่างแสบเคยนั่งกับใคร พอเปลี่ยนไปนั่งกับคนอื่นก็ไม่พอใจเป็นว่า แสบไปนั่งกับเธอก็กลายเป็นเธอแย่งแฟนของฉัน เป็นอย่างนี้เยอะ เลยนั่งสนิทกัน"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตมในสถานเริงรมย์ระดับสูง)

อีกประการหนึ่ง เนื่องจากระยะเวลาของการทำงานจะทำให้ระยะสั้นแล้วย้ายไป ทำที่ใหม่จึงทำให้ไม่มีโอกาสที่จะสนิทกับใคร เพราะระยะเวลาที่ทำงานในแต่ละแห่งจะไม่นาน

"พนักงานที่นี่มี 30 คน รู้จักกันหมด แต่ไม่สนิท เพราะคนนั้นออกคนนั้นมาแทนที่สัก 2-3 เดือนก็เปลี่ยนที่ใหม่"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตมในสถานเริงรมย์ระดับสูง)

ส่วนเหตุผลที่บางคนไม่ติดต่อกับเพื่อนในกลุ่มเดิม เพราะบางคนที่เป็นเพื่อนในกลุ่มเดิม จะมีบุคลิกไม่ดีโดยการแต่งตัวจะดูฉูดฉาดจนเป็นที่สนใจของคนอื่น ซึ่งลักษณะดังกล่าวอาจทำให้คน ภายนอกรับรู้อย่างชัดเจนว่าหญิงสาวในกลุ่มนี้ทำงานบริการทางเพศ ฉะนั้น เพื่อจะหลีกเลี่ยงที่จะ ถูกตำหนิจากสังคม จึงทำให้หญิงสาวบางคนปลีกตัวจากเพื่อนกลุ่มเดิม เพื่อจะได้รักษาสถานภาพ ของตนไว้เพื่อการยอมรับจากสังคม

"เพื่อนที่แนะนำมาที่ (ชื่อสถานเริงรมย์) ไม่ได้คบกันแล้ว เพราะพอคบไปก็เห็นอะไร หลายอย่าง เช่น บุคลิกการแต่งตัวอย่างตอนกลางวันดูฉูดฉาด คนอื่นเห็นแล้วก็บอกได้ เลยว่าเขาทำอะไร"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตมในสถานเริงรมย์ระดับสูง)

อีกประการหนึ่งก็คือ การย้ายที่อยู่ใหม่ ก็จะทำให้โอกาสที่จะติดต่อกับเพื่อนในกลุ่ม เดิมน้อยลงซึ่งมักจะเป็นเพื่อนที่พักเดียวกัน โดยที่เพื่อนในที่ทำงานแม้จะไม่สนิทแบบเพื่อนวงใน ก็ตามแต่ก็สามารถคบหาและสนองความต้องการได้บ้าง ซึ่งได้เข้ามามีบทบาทแทนเพื่อนในกลุ่ม เดิม ซึ่งก็ไม่ใช่เป็นเพื่อนสนิทที่มีความผูกพันในระดับเพื่อนวงใน

ดังนั้น ลักษณะความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อนร่วมงานในสถาน ะการย่อมจึงค่อนข้างเป็นแบบตัว ใดตัวมัน มุ่งหวังถึงผลประโยชน์และรางวัลจากการทำงานมากกว่าจะคำนึงถึงปัญหาของเพื่อน ร่วมงาน จนทำให้เกิดการแข่งขันชิงดีชิงเด่นกันเพื่อให้เป็นที่น่าสนใจของลูกค้า

การเรียนรู้วัฒนธรรมในอาชีพ

หลังจากเข้าสู่อาชีพนี้แล้ว โดยทั่วไปมักจะใช้ระยะเวลาไม่นานนัก หนึ่งบริการเหล่านี้ จะได้รับการเรียนรู้วิถีทางและแบบแผนในการทำงานเพื่อดำรงอยู่ในอาชีพนี้อย่างสมบูรณ์อันที่จริง แล้วในขั้นแรกของการเข้าสู่งานนี้ ก็ได้มีการพูดคุยถึงแบบแผนการทำงานมาบ้างแล้ว ดังนั้นเมื่อ ได้เข้ามาทำงานจริง จึงใช้ระยะเวลาลั้น ๆ ที่จะเรียนรู้ที่จะปฏิบัติงาน สำหรับการเรียนรู้ในขั้น ของการดำรงอยู่ในอาชีพนี้ จะเรียนรู้ในเรื่องเทคนิคของงานบริการทางเพศการให้ความหมาย เชิงบวกและการให้ความหมายเชิงเป็นกลางเพื่อที่จะหาเหตุผลมาอธิบายให้เห็นชอบต่อพฤติกรรม ของตน

การทำงานบริการทางเพศดำเนินไปภายใต้การจัดระเบียบ และการมอบหมายงานตาม ตำแหน่งงาน โดยที่หนึ่งบริการจะอยู่ภายใต้การดูแลของมาบางส่วนผู้จัดการของสถาน ะการซึ่งจะ ดำเนินการบริหารให้เป็นไปตามนโยบายของสถาน ะการ โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของสถาน ะการเป็นสำคัญ รวมทั้งจัดสรรรายได้เพื่อเป็นรางวัล ซึ่งก็คือ การเสริมแรงทางบวก หรือ เป็นการจูงใจหนึ่งบริการในการทำงาน นอกจากนั้นแล้วการถ่ายทอดให้หนึ่งบริการได้เรียนรู้ เกี่ยวกับวัฒนธรรมในอาชีพก็ต้องดำเนินไป เพื่อให้การบริการเป็นไปตามความพึงพอใจของลูกค้าผู้

ที่เกี่ยวข้องรับผิดชอบต่อการถ่ายทอดวัฒนธรรมในอาชีพนั้นได้แก่ มาม่า ผู้จัดการ และเพื่อนร่วมงานของหญิงบริการ โดยที่มาม่าจะเป็นผู้ที่มีประสบการณ์มาก่อนประกอบกับแนวนโยบายของสถานเริงรมย์ ก็จะทำให้การอบรมโดยตรง ส่วนเพื่อนร่วมงานนั้นถ้าไม่ใช่คนมาเข้าใหม่ก็จะมีประสบการณ์พอที่จะถ่ายทอดโดยวาจา หรือเป็นแบบอย่างที่จะได้จากการสังเกต สำหรับผู้จัดการและมาม่า จะทำหน้าที่ดูแล และให้คำแนะนำซึ่งจำเป็นในการปฏิบัติตนเพื่อให้ลูกค้าประทับใจและกลับมาใช้บริการในครั้งต่อไป แนวทางที่มาม่าแนะนำหญิงบริการจะเป็นพฤติกรรมเฉพาะที่ทุกคนต้องปฏิบัติให้ได้ เป็นต้นว่า ให้อาใจแขก พุดจา และแสดงกิริยาที่อ่อนหวาน อดทนที่จะควบคุมอารมณ์แม้จะไม่พอใจต่อพฤติกรรมของลูกค้า ไม่หงุดหงิดและไม่บ่นสอยตัวกับลูกค้ามากเกินไป นอกจากนั้นยังดูแลในเรื่องของการแต่งตัวซึ่งจะช่วยเสริมบุคลิกของหญิงบริการให้ดีขึ้น เพื่อให้ลูกค้าสนใจและได้ความรู้สึกที่ว่าหญิงบริการเหล่านี้มีระดับดีกว่าหญิงบริการทางเพศตามแหล่งอื่น

"ตอนแรกที่เราได้รับเด็กมาใหม่ก็จะอบรมเขาเรื่องมารยาท การแต่งตัวต้องแต่งให้เป็น แต่งให้สวยให้เขาดูตัวอย่างจริง ๆ จากเพื่อนว่าเขาทำยังไงถึงได้แขกบ่อย ๆ ให้อะไรแบบอย่างเขาหรือไปถามเขา"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของมาม่าซึ่งในสถานเริงรมย์ระดับสูง)

ฉะนั้นการเรียนรู้ถึงพฤติกรรมต่าง ๆ ซึ่งเป็นวัฒนธรรมเชิงอาชีพในงานบริการทางเพศจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับหญิงสาวทุกคนที่จะดำรงอยู่ในอาชีพนี้ โดยที่ส่วนหนึ่งจะเกิดประโยชน์แก่สถานเริงรมย์ และอีกส่วนหนึ่งจะเป็นประโยชน์สำหรับหญิงบริการเองที่จะได้รับรางวัลตอบแทน

1. การควบคุมดูแลความเป็นระเบียบในการมาทำงาน

สถานเริงรมย์แต่ละแห่งจะมีกำหนดเวลาการมาปฏิบัติงานของหญิงบริการ เพื่อการควบคุมให้เกิดความเป็นระเบียบ และเพื่อให้หญิงบริการทุกคนรับผิดชอบในบริการของสถาน

เริงรมย์ด้วย เนื่องจากหญิงบริการบางคนจะให้ความสำคัญกับรายได้จากการบริการทางเพศมากกว่า การให้บริการเป็นเพื่อนดื่ม จึงต้องกำหนดเวลาการทำงานไว้ประมาณ 19.30 น. ซึ่งบางแห่งอาจจะให้ถึง 20.30 น. ถ้าเกินไปจากเวลาดังกล่าวก็จะถือว่ามาสาย ซึ่งจะถูกปรับเงินตามอัตราที่กำหนดไว้ในแต่ละแห่ง นอกจากนั้นการทำงานในสถานเริงรมย์ซึ่งมีลักษณะอิสระ หญิงบริการบางคนอาจจะมาทำบ้างหยุดบ้าง ก็จะมีการควบคุมโดยการตัดเงินเดือน เพื่อไม่ให้เกิดการเอาเปรียบเพื่อนร่วมงานที่มาทำอย่างสม่ำเสมอ โดยที่คนหยุดงานจะถูกตัดเงินไปตามจำนวนวันที่หยุด หญิงบริการบางคนหยุดงานบ่อยและถูกตัดเงินเดือนไปโดยไม่เหลือเลยก็มี

"เราต้องมีกฎเกณฑ์เรื่องการทำงาน กำหนดเวลามาทำงาน ที่นี้ต้องมาไม่เกินทุ่มครึ่ง ถ้าใครมาช้ากว่านั้นจะถูกตัดเงิน 200 บาท หรือถ้าขาดงานก็ต้องตัดเงินเดือน บางคนถูกตัดเงินเดือนไปจนไม่เหลือสักบาท ถ้าไม่ทำอย่างนี้ก็จะไม่มีระเบียบ อย่างนี้ถ้าใครจะเกะ จะหยุดยังงี้ ก็ารู้ว่าตนจะเสียรายได้" /

(จากคำสัมภาษณ์ของผู้จัดการสถานเริงรมย์ระดับกลางค่อนข้างสูง)

"บางทีพี่ก็เผลอมาเกินนอน ยอมมาให้เขาตัดเงินเดือนไป เดือนก่อนเงินเดือนไม่ได้สักบาท เพราะทำ ๆ หยุด ๆ"

(จากคำสัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งโต๊ะในสถานเริงรมย์ระดับกลาง)

การควบคุมการปฏิบัติงานด้วยการปรับและตัดเงินเดือนนั้น ไม่ใช่เป็นสิ่งที่ทางสถานเริงรมย์ต้องการจะลดค่าใช้จ่ายหรือมีรายได้จากเงินค่าปรับหรือการตัดเงินเดือน แต่สถานเริงรมย์ต้องการจะให้หญิงบริการมาทำงานอย่างพร้อมเพียงกันมากกว่า เพื่อให้บริการลูกค้าได้เต็มที่และมีจำนวนหญิงบริการให้เลือกได้หลากหลาย

แม้ว่าจะมีระเบียบกฎเกณฑ์เรื่องเวลาการทำงานและการหยุดงานก็ตาม ซึ่งเป็นการควบคุมเพื่อให้เกิดความเรียบร้อย และเพื่อประโยชน์ของสถานเริงรมย์ แต่ก็ไม่ใช่เป็นการ

ควบคุมบังคับโดยใช้กำลังข่มขู่ดังที่ปรากฏตามข้อ หึงบริการในสถานเริงรมย์เหล่านี้จะได้รับการผ่อนปรนอย่างมากภายใต้เงื่อนไขของการยอมเสียรายได้ของตนไปบางส่วน ซึ่งมีลักษณะของการประนีประนอมและการแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกันระหว่างสถานเริงรมย์และหึงบริการ ในกรณีที่มีความจำเป็นจะต้องหยุด เช่น เจ็บป่วยหากมีใบรับรองแพทย์มาแสดงก็จะได้รับการพิจารณา ยกเว้นการตัดเงิน แต่การหยุดงานในวันสุดสัปดาห์ ได้แก่ วันศุกร์และวันเสาร์จะเป็นข้อห้ามในทุกสถานเริงรมย์ เนื่องจากในวันดังกล่าวจะมีลูกค้ามาเที่ยวใช้บริการกันมากกว่าวันอื่น ๆ นั้นย่อมหมายถึงรายได้จำนวนมากมายที่ทางสถานเริงรมย์จะได้รับ ฉะนั้นแต่ละแห่งมักจะกำหนดไม่ให้หยุดงานในวันศุกร์และวันเสาร์ และถ้าหากมีการหยุดก็จะตัดเงินเดือนมากกว่าปกติหลายเท่าตัว เช่น วันละ 1,000 - 2,000 บาท

"วันศุกร์กับเสาร์แบกจะแน่น เราก็ขอให้เด็ก ๆ (หึงบริการนั่งตม) ให้ออกมาแบก แบกถามหาใครคนไหนจะได้เจอ ถ้ามาน้อย บางทีไม่มีคนไปนั่งกับแบกก็ต้องเวียนกันเสียความรู้สึก เพราะจะต้องเตี้ยลู่เตี้ยนั่งกับคนนั้นคนนี้"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของมาม่าซังในสถานเริงรมย์ระดับสูง)

ดังนั้นการกำหนดเวลาของการทำงานและกฎเกณฑ์ในเรื่องการหยุดงานก็เพื่อความเป็นระเบียบ และเพื่อประโยชน์ของสถานเริงรมย์ เป็นกลไกที่อาศัยเรื่องรายได้ซึ่งเป็นรางวัลตอบแทนของหึงบริการมาเป็นเงื่อนไขในการควบคุม และเนื่องจากเงื่อนไขดังกล่าวเป็นการเสียรายได้บางส่วน หึงบริการเหล่านี้จึงพอใจที่จะแลกเปลี่ยนด้วยการสูญเสียรายได้ไปบ้างบางครั้งว เมื่อต้องการหยุดงานซึ่งตนสามารถหาชดเชยได้ภายหลัง

2. การจัดสรรรายได้ให้กับหึงบริการนั่งตม

เพื่อให้หึงบริการแต่ละคนได้รับ รียกจากลูกค้าให้ไปนั่งตมอย่างทั่วถึง (หรือ "การไต่ตม") มาม่าซังและผู้จัดการเป็นผู้กำหนดมอบหมายว่าหึงบริการคนใดจะไปนั่งกับลูกค้า

คนไหน ถ้าเป็นลูกค้าประจำของสถานเริงรมย์ มาม่าซังก็จะดูความเหมาะสมโดยอาจจะคัดเลือกคนที่มึ่ประสิทธิภาพเอาไปบริการ หรือถามความต้องการของลูกค้าว่าชอบอย่างไร จำนวนตึ่มที่หญิงบริการแต่ละคนจะได้รับจากลูกค้านั้นก็ขึ้นอยู่กับความคล่อง และการเอาใจของหญิงบริการ แต่อย่างไรก็ตามเพื่อไม่ให้เกิดการแย่งตึ่มหรือแย่งลูกค้ากันอย่างออกหน้าออกตา มาม่าจะเป็นผู้ประสานประโยชน์ของหญิงบริการ โดยจะยึดหลักการกระจายจำนวนตึ่มมาให้หญิงบริการทุกคนได้ใกล้เคียงกันในแต่ละวัน มาม่าซังจะคอยดูแลหญิงบริการที่ยังไม่ได้รับตึ่มจากลูกค้า โดยเมื่อมีลูกค้ามาก็จะจัดหญิงบริการคนนั้นให้ไปนั่งกับลูกค้าอย่างน้อยให้ได้ 1 ตึ่ม ถ้าหากลูกค้าพอใจก็จะนั่งตึ่มต่อไป มาม่าจะกลับมาถามหลังจากที่เวลาหมดไป 1 ตึ่มว่า ลูกค้าพอใจจะให้ตึ่มต่อหรือจะเปลี่ยนหญิงบริการไหม อย่างไรก็ตามก็จะมีการพิจารณาด้วยว่าหญิงบริการคนนั้นมักไม่ได้ตึ่มหรือไม่ได้รับเรียกให้ไปบริการเป็นประจำหรือไม่ ถ้าเป็นเช่นนั้นสาเหตุน่าจะเกิดจากกิริยาและพฤติกรรมการให้บริการของหญิงบริการคนนั้นเองที่ไม่สามารถทำให้ลูกค้าสนใจตน

โดยทั่วไปสถานเริงรมย์ จะพยายามให้หญิงบริการนั่งตึ่มได้มีโอกาสนั่งกับลูกค้าเพื่อให้ได้ตึ่มอย่างน้อย 1 ตึ่ม แต่ใครจะได้ตึ่มมากกว่านี้ขึ้นอยู่กับความสามารถในการเอาใจและการพูดจาขอตึ่มจากลูกค้า สถานเริงรมย์บางแห่งจะใช้ระบบจัดลำดับตามคิว ถ้าลูกค้าไม่ได้รับถึงหญิงบริการคนใดคนหนึ่ง มาม่าก็จะจัดหญิงบริการไปตามคิว ฉะนั้นถ้าคิวยังถูกเรียกใช้บริการไม่หมด หญิงบริการที่ถูกเรียกไปแล้วเป็นคนแรกที่ยังไม่อาจมานั่งกับลูกค้ารายใหม่เป็นรอบสอง ยกเว้นถ้าลูกค้าประจำหรือลูกค้าที่เป็นสมาชิกระบุมาเท่านั้น สำหรับกรณีที่สถานเริงรมย์ไม่ได้จัดเป็นคิวดังข้างต้นก็จะปล่อยให้ลูกค้าเลือกได้อย่างอิสระ ทั้งผู้จัดการและมาม่าก็จะสำรวจดูหญิงบริการที่ยังไม่ได้รับเรียกให้ไปบริการซึ่งก็จะพูดเชียร์หญิงบริการ (การพูดสนับสนุน) เพื่อให้ลูกค้าสนใจหญิงบริการคนนั้น ซึ่งมักจะได้ผล

"เด็ก ๆ ที่นี้จะได้ลูกค้าทั่ว ๆ กัน นอกจากต้องขวยจริง ๆ ถึงจะไม่ได้ใคร อย่างวันธรรมดาที่ไม่ใช่เสาร์ อาทิตย์ ผมจะคอยดูอยู่ ไหน ๆ มัน (หญิงบริการนั่งตึ่ม) แต่งตัว

กันออกมาแล้วไม่ได้ตีก็จะยังงออยู่ หากลูกค้าจับมันโยนไปนั่งจนได้"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของผู้จัดการในสถานเริงรมย์ระดับสูง)

โดยเฉพาะคืนวันศุกร์และวันเสาร์ จะมีลูกค้ามาอุดหนุนอย่างหนาแน่น ซึ่งหญิงบริการบางคนจะได้ตีไม้ไม่น้อยกว่า 5 - 6 ตี ส่วนในวันธรรมดาคือวันจันทร์ถึงพฤหัสบดีลูกค้าจะมีน้อย ฉะนั้นในวันธรรมดาซึ่งอาจจะมีหญิงบริการบางคนไม่ได้ตีมาคืนนั้น มาม่าก็จะพยายามหาลูกค้าให้ในคืนต่อไป สรุปว่าหญิงบริการแต่ละคนจะได้รับการดูแลในเรื่องการได้ตีมาจากมาม่า และผู้จัดการซึ่งจะพยายามให้ได้กันทั่วถึงทุกคืน แต่ถ้าไม่เป็นเช่นนั้นก็จะขดเขย่าให้ในวันต่อไป เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจให้กับหญิงบริการ

อย่างไรก็ตามการได้ตีมาจากลูกค้ามันไม่ใช่เพียงได้รับการกำหนดจากมาม่าและผู้จัดการ ตัวหญิงบริการเองจะต้องแสดงความสามารถของตนที่จะหาตีมาได้ สถานเริงรมย์หลายแห่งได้กำหนดเป้าหมายของจำนวนตีที่หญิงบริการแต่ละคนจะต้องทำให้ได้ในแต่ละเดือน ซึ่งหากเฉลี่ยต่อวันแล้วจะต้องได้ตีมาจากลูกค้าวันละประมาณ 3 ตี ที่ต้องกำหนดไว้เช่นนี้ก็เพื่อควบคุมไม่ให้หญิงบริการสนใจแต่การจะออกไปให้บริการทางเพศแก่ลูกค้าเท่านั้น นอกจากนั้นอีกประการหนึ่ง สถานเริงรมย์เหล่านี้มีวัตถุประสงค์ไม่ใช่เพียงมีหญิงบริการให้บริการทางเพศเท่านั้น แต่ต้องการสร้างบรรยากาศของการเป็นสถานที่ให้ลูกค้านั่งดื่ม นั่งฟังเพลง เพื่อขายบริการตรงจุดนี้ด้วย ฉะนั้นแล้วภาพของสถานเริงรมย์ประเภทค็อกเทลเลานจ์ ผับ และคาราโอเกะ ก็จะไม่แตกต่างไปจากสถานการค้าประเวณีโดยตรงอย่างเช่นช่องทั่วไป แม้ว่ารายได้ในส่วนที่ได้รับจากการให้บริการทางเพศของหญิงบริการจะเป็นรายได้ที่สำคัญก็ตาม แต่ก็เป็นส่วนหนึ่งที่จะต้องดำเนินการบริการควบคู่ไปกับการขายบริการและบรรยากาศของสถานเริงรมย์เหล่านั้นด้วย ด้วยเหตุนี้ในสถานเริงรมย์บางแห่งจึงได้บรรจุแต่งสถานที่ให้หรูหรา เพื่อสร้างบรรยากาศให้ลูกค้าได้รู้สึกถึงความพิเศษของสถานที่ และบริการ

สำหรับการให้บริการทางเพศหรือการอื้อฉจะเป็นความสมัครใจของหญิงบริการ ราคาของการให้บริการทางเพศจะแตกต่างกันไปตามระดับของสถานเริงรมย์ แต่อัตราที่เป็นเกณฑ์กำหนดสำหรับหญิงบริการในสถานเริงรมย์ระดับกลางประมาณ 1,500 - 2,000 บาท (โปรดดูในบทที่ 4) นอกจากนั้นก็จะมีเงินรางวัลพิเศษสำหรับการบริการหรือที่เรียกว่าค่าทิป ก็จะแตกต่างกันไปแล้วแต่ความพอใจของลูกค้า อาจเป็นจำนวนหลักร้อยในสถานเริงรมย์ระดับกลาง หรืออาจเป็นหลักพันหรือหลักหมื่นในสถานเริงรมย์ระดับสูง สำหรับบทบาทของมามาและอาจรวมถึงผู้จัดการจะเป็นผู้ที่สนับสนุนให้หญิงบริการหารายได้จากการให้บริการทางเพศ โดยเฉพาะในกรณีของหญิงบริการในตำแหน่งดาราซึ่งจะให้บริการทางเพศกับลูกค้าต่อเมื่อมีเงื่อนไขที่ตนพอใจ เช่น พวกที่มาจากนางแบบ นางงามในสถานเริงรมย์ระดับสูง มามาและผู้จัดการจะมีบทบาทอย่างมากในฐานะตัวกลางติดต่อหญิงบริการให้กับลูกค้าที่สนิทสนมด้วย ซึ่งจะเป็นผู้ต่อรองราคาจนกระทั่งลูกค้า และหญิงบริการรู้สึกพึงพอใจในประโยชน์ที่จะได้รับทั้ง 2 ฝ่าย ทั้งนี้มามาและผู้จัดการจะได้รับรางวัลตอบแทนที่เป็นเงิน โดยอาจจะได้จากลูกค้าในกรณีที่ลูกค้าอาศัยมามาหรือผู้จัดการช่วยเจรจาให้หญิงบริการ (ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นระดับดาราซึ่งเป็นที่หมายปองของลูกค้าทั่วไป) ยอมที่จะให้บริการทางเพศ และได้จากหญิงบริการในฐานะที่ช่วยจัดหาลูกค้ามาใช้บริการทางเพศในราคาที่น่าพึงพอใจ

นอกจากนั้นยังมีรายได้จากการเปิดบริสุทธิ์ คือ เงินที่ได้รับจากการขายบริการทางเพศของหญิงที่ยังบริสุทธิ์ ซึ่งราคาจะสูงกว่าการให้บริการทางเพศของหญิงบริการทั่วไป (จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า การเปิดบริสุทธิ์ อาจใช้คำว่า "ชิง" แทนได้) สำหรับหญิงบริการในสถานเริงรมย์ที่เป็นกรณีศึกษา มีเพียงรายเดียวที่ไม่เคยเสียความบริสุทธิ์มาก่อน จนกระทั่งได้เข้าสู่อาชีพนี้แต่ก็ไม่ได้มีโอกาสเปิดบริสุทธิ์ที่ได้รับเงินตอบแทนในความหมายข้างต้น เนื่องจากได้เสียตัวให้กับลูกค้าด้วยความพึงพอใจที่มีความสัมพันธ์กันแบบคนรัก แต่หลังจากนั้นลูกค้าก็ไม่ได้จริงจังด้วย และได้หายหน้าไปไม่ได้กลับมาใช้บริการของสถานเริงรมย์แห่งนี้อีก ฉะนั้นหญิงบริการที่เป็นกรณีศึกษาครั้งนี้จึงมีประสบการณ์เป็นเพียง "เต็กใหม่" ซึ่งก็พอจะทำให้ราคาหรือรายได้จากการ

ให้บริการทางเพศกับลูกค้าคนแรกของตนสูงพอสมควร โดยที่มามาและผู้จัดการจะมีส่วนอย่างยิ่งที่จะ "เชียร์" ลูกค้าให้ซื้อบริการ

มามาของสถานเริงรมย์ระดับสูงคนหนึ่งให้ความเห็นเกี่ยวกับเรื่อง "เปิดบริสุทธิ์" ว่า ตนไม่แน่ใจว่าที่หญิงบริการเข้ามามอบว่าตัวเองบริสุทธิ์จะเป็นจริงอย่างไร ก็เพียงแต่รับฟังลูกค้าคือผู้ที่จะพิสูจน์ความจริงในเรื่องนี้ โดยต้องเสนอทางเลือกหรือข้อต่อรองกับลูกค้าว่าพิสูจน์ด้วยการ "ฮือฟ" ไปแล้ว บริสุทธิ์จริงก็จ่ายเงินเต็มจำนวนตามที่ตกลง แต่ถ้าไม่บริสุทธิ์ก็จ่ายตามราคาของการให้บริการทางเพศทั่วไปได้รับ ซึ่งราคาของ "การเปิดบริสุทธิ์" จะแตกต่างกันไปตามระดับของสถานบริการที่หญิงบริการทำงานอยู่

"ก็ไม่ว่าหรือกว่าบริสุทธิ์จริงหรือเปล่า แต่เดี๋ยวก่อนมาก็รับฟังก็ต้องให้แขกพิสูจน์เอง ถ้าบริสุทธิ์จริงก็จ่ายเต็ม ถ้าไม่ก็จ่ายธรรมดาอย่างที่เคยทำแถวนี้แยกเป็นกลุ่มตกลงกับแขกว่าถ้าเด็ก "ซิง" ต้องจ่าย 5,000 แต่ถ้าไม่ซิง ก็จ่ายแค่ 1,000 มาอยู่ที่นี้ (สถานเริงรมย์ระดับสูง) ก็ใช้วิธีเหมือนกัน ถ้า "ซิง" ก็จ่าย 30,000 แต่ถ้าไม่ "ซิง" จ่ายแค่ 2,000 พอ..พอแขกพาเด็กไปเรียบร้อยก็ถามแขกว่า เป็นยังไง แขกก็บอกว่า 80 เปอร์เซ็นต์ซิง อีก 20 เปอร์เซ็นต์ก็คงตาเพลิน"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของมามาซึ่งในสถานเริงรมย์ระดับสูง)

แม้ว่าการซื้อบริการทางเพศจากหญิงบริการในสถานเริงรมย์ประเภทค็อกเทลเลานจ์ ผับ และคาราโอเกะจะมีราคาค่อนข้างสูงแต่ลูกค้าก็พึงพอใจ โดยมามาซึ่งของสถานเริงรมย์ระดับสูงแห่งหนึ่งให้ความเห็นว่า "เหมือนกับว่าที่แบบนี้เมื่อคนได้มาเที่ยวก็แสดงว่ามีรสนิยม เด็กรู้สึกว่ามีเกรดกว่าจะไปหาที่อื่นหรืออย่างในอาบอบนวด" อีกประการหนึ่งการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างลูกค้าและหญิงบริการนั้นไม่ใช่เพียงเพื่อจะมีความสัมพันธ์ทางเพศกันอย่างเดียว แต่ลูกค้าจะได้รับความรู้สึกอีกมากไปกว่านั้นคือการมีเพื่อนนั่งดื่ม นั่งคุยเพื่อผ่อนคลายความเครียดจากธุรกิจการงานด้วย ปรียาวาจาที่อ่อนหวานเอาอกเอาใจของหญิงบริการ

3. กระบวนการขัดเกลาเพื่อการดำรงอยู่ในอาชีพ

สิ่งที่จำเป็นสำหรับการอยู่ในอาชีพนี้ นอกจากจะมีรูปร่างหน้าตาสวยเป็นพื้นฐานแล้ว ยังต้องคำนึงถึงกิริยาท่าทาง การพูดจากับลูกค้าและการแต่งกาย ซึ่งมามาซังจะเป็นผู้ให้คำแนะนำ และอบรมให้หญิงบริการแต่ละคนปรับตัวและยอมรับเอาไปปฏิบัติเมื่อทำหน้าที่ในสถานเริงรมย์ จากคำให้สัมภาษณ์ของผู้จัดการสถานเริงรมย์ระดับกลางยอมรับว่า มามามีความสำคัญต่อการขัดเกลาเพื่อให้บริการลูกค้าดังนี้

"มามามีหน้าที่แนะนำสอนเด็กใหม่ที่ยังไม่รู้เรื่อง เรื่องการแต่งตัว การพูดจากับแขก การเอาใจใส่แขก อย่างเด็กเก่าก็เถอะ ก็ต้องคอยดูแลเรื่องกิริยามารยาท ต้องให้อ่อนหวานเข้าไว้ เด็กพวกนี้มาจากที่ต่าง ๆ กัน บางทีพูดจากระด้าง หยาบ ๆ คาย ๆ ก็ต้องสอนว่าที่เคยเป็นอย่างไรจะเอามาทำกับแขกไม่ได้ แขกจะติค่น่าใช้เพราะสวยอย่างเดียวนะ ต้องอ่อนหวานเอาใจใส่ไปด้วย"

โดยทั่วไปแล้วมามาซังจะมีความสัมพันธ์และอิทธิพลโดยตรงกับหญิงบริการที่มาใหม่ และหญิงบริการที่ทำอยู่แล้วทุกคนตามหน้าที่ของการบริหารงาน ซึ่งมามาจะถ่ายทอดรวมทั้งอบรมประสบการณ์และการปฏิบัติงานให้กับหญิงบริการทุกคนได้เรียนรู้ ทั้งโดยการบอกกล่าวจากการชี้ตัวอย่างให้เห็น และการทำให้เรียนจากการปฏิบัติงานจริงของตนเอง เพื่อให้เห็นข้อบกพร่องและการปรับปรุงตนเองตลอดเวลาในการทำงาน นอกจากมามาจะเป็นผู้อบรมพฤติกรรมในการดำรงอยู่ในอาชีพโดยตรงและเป็นทางการแล้ว กลุ่มเพื่อนในที่ทำงานจะเป็นกลุ่มที่มีพฤติกรรมต่อหญิงสาวที่อยู่ในอาชีพนี้โดยตรงอีกด้วย แม้จะไม่ใช่ทางการก็ตามแต่หญิงสาวเหล่านี้จะได้เรียนรู้ถึงการใช้ชีวิตในฐานะของหญิงบริการ การปรับตัวกับงานและการเรียนรู้วัฒนธรรมในอาชีพบริการทางเพศ

"ถึงมาอาจจะสอนการทำงานโดยตรง แต่มันก็ไม่ใช่จะรู้ทั้งหมดได้วันเดียวก็บอกเขา (หญิงบริการนั่งดื่ม) ให้อ่อยดูคอยสังเกตจากเพื่อนที่ทำอยู่แล้วจะได้นำไปเป็นแนวทาง" (จากการสัมภาษณ์ของมาม่าในสถานเริงรมย์ระดับกลางค่อนข้างสูง)

ในขั้นการดำรงอยู่ในอาชีพ หญิงบริการนั่งดื่มจะได้รับการถ่ายทอดเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมในอาชีพ โดยมีการเรียนรู้วิธีการปฏิบัติตนไปตามบทบาทและหน้าที่ของตำแหน่งหญิงบริการนั่งดื่ม ตลอดจนค่านิยมและสภาพแวดล้อมซึ่งแตกต่างไปจากที่ตนเคยเรียนรู้มาก่อนจะเข้าสู่อาชีพนี้ นอกจากนี้เพื่อความสำเ็จงานอาชีพของตนซึ่งหมายถึงการได้รับประโยชน์ตอบแทนตามที่คาดหวังไว้ หญิงสาวเหล่านี้จะต้องเรียนรู้เทคนิคบางอย่างเพื่อให้ลูกค้าพึงพอใจ เพราะเมื่อลูกค้าประทับใจก็ย่อมหมายถึงรางวัลที่จะได้รับสำหรับเทคนิคดังกล่าวนั้น ได้แก่ เทคนิคการพูดคุยและการต้อนรับลูกค้า การขอเงินรางวัลพิเศษ (ทิป) การต่อรองราคาในการให้บริการทางเพศ เพื่อให้ได้ราคาสูง รวมทั้งเรียนรู้เทคนิคการปกป้องตนเองในระหว่างการให้บริการลูกค้า เพื่อให้พ้นจากการเอาเปรียบ เป็นต้น และที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือการเรียนรู้และพัฒนาตนเองในเรื่องการแต่งตัว

3.1 วิธีการปฏิบัติตนไปตามบทบาทและหน้าที่

นอกเหนือจากการเรียนรู้และต้องปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสถานเริงรมย์เพื่อความเป็นระเบียบในการปฏิบัติงานแล้วหญิงบริการนั่งดื่มจะต้องเรียนรู้ถึงวิธีการปฏิบัติตามตำแหน่งของตนคือการนั่งเป็นเพื่อนลูกค้า เพื่อดื่มเหล้า สนทนาและร้องเพลงโดยสามารถสนองตอบความต้องการของลูกค้าอย่างดีที่สุด ำให้การดูแล และบริการลูกค้าเพื่อให้ได้ความสบายใจ ผ่อนคลายความเครียด จากการสัมภาษณ์ผู้จัดการของสถานเริงรมย์ระดับสูงแห่งหนึ่งให้ความเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตนของหญิงบริการนั่งดื่มว่า จะต้องคำนึงถึงกิริยามารยาท ที่อ่อนหวาน สุภาพ เพื่อให้ลูกค้ารู้สึกว่าคุณเป็นบุคคลสำคัญสำหรับสถานเริงรมย์ ฉะนั้น นอกจากความสวยงามของหน้าตา

เรือนร่างแล้ว ก็จะต้องปรับปรุงตนเองในเรื่องของการปฏิบัติตนตามหน้าที่อย่างมีกิริยามารยาทที่งดงาม

"เวลาอบรมพนักงาน เราจะเน้นว่าแบกคือบุคคลสำคัญของเรา ฉะนั้นขอให้ทุกคนนึกถึงเรื่องการทำหน้าที่ของตนโดยมีกิริยามารยาทอ่อนหวาน เราจะค่อย ๆ ถ่ายทอดให้เขา เห็นให้เขารู้ สอนเขาว่าเรื่องสวยอย่างเดียวยังไม่พอ ต้องแสดงความอ่อนน้อมกับแบก เด็กบางคนมีแบกมาฟ้องว่าหน้างอ ไม่บริการแบกตามหน้าที่ เราก็ต้องจัดการตักเตือน ถ้ายังทำอีกก็ตัดเงิน ถ้าหนักกว่านั้นก็ให้ออกไป ไม่เอาไว้ให้เสียชื่อ"

(จากการให้สัมภาษณ์ของผู้จัดการสถานเริงรมย์ระดับสูง)

นอกจากการปฏิบัติตนดังกล่าวแล้ว พนักงานบริการต้องมีความละเอียดและช่างสังเกตในสิ่งบกพร่องเล็ก ๆ น้อย ๆ เพื่อแสดงให้เห็นว่าคุณค่าได้รับการเอาใจใส่จริงจัง

"ผมบอกพวกเด็ก ๆ ว่างานนี้ดูเหมือนไม่ยากแต่จริง ๆ แล้วไม่ใช่อย่างนั้นนะ เป็นงานละเอียด อย่างบนโต๊ะที่แบกนั่งนี้ที่เขียนหรือต้องคอยดู เด็กต้องคอยเอาใจใส่ด้วย ไม่ใช่ปล่อยให้จวนสิ้น ถ้าครमानั่งแล้วเห็นอย่างนั้นก็ต้องเรียกเด็กเสิร์ฟเอาไปต้องช่วยกัน อย่างนี้ดูตาย คิดว่า อันนี้ไม่ใช่หน้าที่กู กูไม่ทำ อย่างนี้ไม่ดี เพราะแบกอาจจะรู้สึกที่เราไม่ดูแลเขาจริงจัง"

(จากการให้สัมภาษณ์ของผู้จัดการสถานเริงรมย์ระดับสูง)

หน้าที่อีกประการหนึ่งที่สำคัญก็คือ ให้งานบริการทุกคนถือเป็นหลักปฏิบัติว่าจะไม่แสดงความก้าวร้าวตอบโต้ลูกค้า แม้ว่าพนักงานจะไม่มีความคิดเห็น ถ้าเกิดปัญหขึ้นพนักงานบริการจะต้องรายงานให้มาว่า หรือผู้จัดการทราบเพื่อเข้าคลี่คลายและประณีประนอม ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างลูกค้า และพนักงานนั่งตมภายในสถานเริงรมย์นั้น มักเกิดจากการลวนลามพนักงานบริการอย่างเกินขอบเขต ซึ่งพนักงานบริการจะต้องหลีกเลี่ยงออกจากสถานการณ์นั้นด้วยความนุ่มนวล

เพื่อแจ้งให้มาห์หรือผู้จัดการทราบเพื่อเข้าไปแก้ไขปัญหานั้นปัญหาอื่น ๆ ก็อาจเกิดจากลูกค้ายินเฝ้าอารมณ์หงุดหงิด จากการให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการในสถานเริงรมย์ระดับกลาง ๆ ให้ทัศนะเกี่ยวกับเรื่องนี้ไว้ว่า

"ทำงานอย่างนี้ต้องมีมารยาท ต้องอ่อนหวาน ต้องรู้หลบเป็นปีก เวลาแขกสว่าง ลูกคลำเราก็ต้องพาทางรอดตัวแบบสุภาพ พูดขอเขา ถ้าเขายังไม่หยุดก็ขอตัวมาบอกมาห์หรือผู้จัดการว่าเราไม่ไหวแล้ว มีเพื่อนบางคนเจอแบบนี้แล้วทนไม่ไหว ไม่ไหว พรวดพลาดลูกหนี ก็โดนแขกฟ้องว่าไม่มีมารยาท มาห์เขาต้องขอโทษแขก ให้เพื่อนมาขอโทษด้วย"

ปัญหาการลวนลามจากลูกค้ายิน เป็นสิ่งที่หญิงบริการนั่งตมทุกคนจะต้องพบกันทุกคน เพียงแต่จะมากหรือน้อยเท่านั้น เนื่องจากลูกค้ายินมักมีความคิดกันว่าเมื่อตนได้เข้ามาใช้บริการของสถานเริงรมย์แล้วหญิงบริการนั่งตมเหล่านี้ก็เป็นส่วนหนึ่งของบริการในสถานเริงรมย์ด้วย ฉะนั้นการล่วงเกินทางกายของหญิงบริการจึงเป็นเรื่องยากที่จะหลีกเลี่ยง และที่จริงแล้วสภาพของการทำงานในตำแหน่งดังกล่าว ทำให้หญิงสาวเหล่านี้ได้รับรู้มาก่อนว่า ในตำแหน่งหญิงบริการนั่งตมนั้นจะต้องพบกับสภาพการทำงานอย่างไรโดยเรียนรู้จากกลุ่มที่คบหาสมาคมกัน และโดยการบอกกล่าวจากผู้จัดการและมาห์ในตอนมาสมัครงานว่า งานแบบนี้ก็คือการนั่งเป็นเพื่อนลูกค้ายิน ถ้าเลือกแบบให้บริการทางเพศก็เป็นเรื่องความสมัครใจของหญิงบริการที่จะพิจารณา

"การรับสมัครพนักงานจะบอกว่าให้มาทำอะไรบ้างอาจต้องไปกับแขกถ้าตกลงกัน แล้วมีรายได้เท่านั้น เวลานั้นกับแขกต้องไม่ถือตัวนะ ถึงจะเป็นพวกที่ไม่อึดพาก็เถอะ จะถือตัวหวงตัวมากไม่ได้"

(จากการให้สัมภาษณ์ของมาห์ในสถานเริงรมย์ระดับกลางค่อนข้างสูง)

อย่างไรก็ตามแนวทางการปฏิบัติแบบ "ไม่ถือตัว" หรือ "ไม่หวงตัว" ความหมายอยู่ในขอบเขตที่ว่าให้ลูกค้ายินล่วงเกินได้บ้าง แต่ไม่ใช้ในความหมายปล่อยตัวให้ลูกค้ายินลวนลามล่วงเกิน

อย่างไรก็ได้ เพราะนั่นจะทำให้คุณค่า (ราคา) ของหญิงบริการคนนั้นเสียไปและลูกค้าเองก็จะหมดความต้องการอยากรู้ อยากลองมีความสัมพันธ์ด้วย อาจกลายเป็นผลเสียต่อหญิงบริการคนอื่นๆ โดยที่ลูกค้าคิดว่าทำเช่นนี้กับคนนี้ได้ก็น่าจะทำกับคนอื่นได้ด้วย ฉะนั้นการ "ไม่หวงตัว" ที่หึงมาฆ่า และผู้จัดการถ่ายทอดให้กับหญิงบริการนั้น จึงอยู่ในขีดขั้นทำให้เกิดความเร้าอารมณ์ลูกค้ามากกว่าที่จะ "ปล่อยตัว" จนลูกค้าหมดอารมณ์ไม่อยากจะลองที่จะมีความสัมพันธ์ทางเพศด้วยอีก ในเรื่องนี้ หญิงบริการมักจะได้รับการตักเตือนอยู่เสมอจากมาฆ่าและผู้จัดการว่า

"เด็ก (หญิงบริการนั่งตม) จะมีหลายลักษณะ บางคนก็ห้าว บางคนเจียบ ๆ ไม่ค่อยพูด และเนื้อต้องตัวไม่ได้ ซึ่งลักษณะอย่างนั้นก็เกินไป มาทำงานอย่างนี้จะไม่รุ่ง ซึ่งบางครั้งต้องมีเรื่องจับโน่นจับนี่ บางคนก็เล่นกับแขกซะเลยเถิด ให้ความกอด เขาจูบเสีย จนแขกหมดความอยาก แขกจะคิดว่า 'เฮ้ยคนนี่ให้เรา ทำได้อย่างนี้ แล้วกับคนอื่น ก็ น่าจะทำอย่างนี้ได้' มันก็เสียกับเพื่อนด้วย"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของมาฆ่าของสถานเริงรมย์ระดับสูง)

"ประเภทที่ปล่อยเนื้อปล่อยตัวให้แขกมากไปเราก็จะเตือนให้ลด ๆ ลง ให้ความวังตัวบ้าง ต้องรู้จักปฏิเสธบ้าง ไม่เช่นนั้นแขกทำอะไรก็ปล่อยจนง่ายไปหมด อย่างนั้นมันไม่ดีกับตัวเอง มันหมดราคา"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของผู้จัดการสถานเริงรมย์ระดับสูง)

จากแนวควรปฏิบัติของหญิงบริการนั่งตมดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า หญิงบริการในสถานเริงรมย์ประเภทค็อกเทลเลานจ์ ผับ และคาราโอเกะนั้น มีความแตกต่างไปจากหญิงขายบริการทางเพศโดยทั่วไปในเรื่องของสถานภาพที่สูงกว่า อีกประการหนึ่งงานบริการทางเพศเป็นบริการที่แฝงอยู่ในการบริการของหญิงบริการนั่งตม ภายใต้การดำเนินงานของสถานเริงรมย์ที่จัดไว้ต้อนรับลูกค้าระดับชนชั้นกลางขึ้นไป ฉะนั้นหญิงบริการนั่งตมจึงต้องได้รับการเลือกสรรจากหญิงสาวที่มีหน้าตา รูปร่างสวยและโดยทั่วไปจะมีฐานะทางสังคม เศรษฐกิจและการศึกษาดีกว่า ฉะนั้น

เพื่อไม่ให้สถานภาพดังกล่าวลดลง หญิงบริการเหล่านี้จึงต้องสงวนท่าทีของตนไว้บ้าง หรืออย่างน้อยการสงวนที่ทำไว้บ้างก็พอจะเป็นการเร้าใจจากลูกค้าได้ ดังที่มาม่าได้ให้ทัศนะไว้ว่า "บริการผู้หญิงที่นี่ (สถานเริงรมย์) จะไม่เหมือนประเภทอาบอบนวดที่แขกจะขึ้นได้วันละหลาย ๆ รอบ ลักษณะแขกที่นี่จะชอบนุ่มนวล การที่จะมีการร่วมรักกันเกิดขึ้น ต้องใช้เวลา ต้องมาดื่มเหล้า ฟังเพลง ฉะนั้น ถ้าได้กว้างตัวพองาม มันก็จะเป็นเสน่ห์"

เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ในฐานะหญิงบริการนั่งดื่มเป็นไปตามความหมายของ "เพื่อนนั่งดื่ม" ฉะนั้นหญิงสาวในตำแหน่งนี้จึงต้องดื่มเหล้าเป็น ถ้าดื่มเหล้าไม่เป็นมาก่อนก็ต้องพยายามหัดดื่ม เพื่อไว้ตอบสนองเมื่อลูกค้าต้องการให้หญิงบริการนั่งดื่มเป็นเพื่อนไปด้วย หญิงบริการนั่งดื่มหลายคนสามารถดื่มเหล้าเป็นตั้งแต่ก่อนจะเข้าสู่อาชีพนี้แล้ว ส่วนบางคนได้มาหัดดื่มเมื่อได้เข้าทำงานนี้ ซึ่งกว่าที่หญิงเหล่านี้ดื่มเหล้าเป็นก็ต้องผ่านภาวะการปรับตัว ดังการให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งดื่มในสถานเริงรมย์ระดับปานกลางค่อนข้างสูงว่า "กินเหล้าไม่เป็น ต้องมาหัด มาม่าบอกว่าจ๋าเป็น จะได้นั่งดื่มไปกับแขกได้ กินเหล้าตอนแรกนะอาเจียนเลย" สำหรับการดื่มร่วมไปกับแขกนั้นอาจจะเป็นการจิบพอเป็นพิธีเพียงเล็กน้อย เพราะถ้าดื่มหมดแก้วในแต่ละดื่มที่แขกสั่งให้อาจทำให้มีเมามาอาจปฏิบัติงานได้ หญิงบริการนั่งดื่มคนหนึ่งได้เล่าถึงประสบการณ์ในเรื่องนี้ว่า "วันแรกที่มาทำ ก็ยังไม่รู้เรื่องนะ ยกแก้วเหล้ากระดกเข้าปากหมดเลย (หัวเราะ) จนมาม่ามาแอบกระซิบว่า 'เฮ้ยค่อย ๆ ดื่ม เขาให้จิบไม่ใช่พรวดเดียวหมด เดี่ยวเถอะเมาหอรอก' ตอนดื่มหมดนะนึกในใจเมื่อไรเขาจะเสิร์ฟมาอีกระ แรก ๆ หน้าแดงเลย แต่ตอนนี้กินได้ไม่เป็นไรแล้ว ค่อย ๆ จิบทีละน้อย" การนับจำนวนดื่มนั้นไม่นับว่าดื่มเหล้าหมดแก้วแล้วเป็น 1 ดื่ม แต่จะนับจากระยะเวลาประมาณ 45 ถึง 50 นาที จะถือว่าเป็น 1 ดื่ม

3.2 เทคนิคที่จะทำให้ลูกค้าพึงพอใจ

ความสัมพันธ์ระหว่างหญิงบริการนั่งดื่ม และลูกค้าจะเป็นไปในลักษณะการแลกเปลี่ยนโดยหญิงบริการจะคาดหวังรางวัลซึ่งได้แก่ เงินและผลประโยชน์ที่จะได้รับจากลูกค้า

ส่วนลูกค้าจะคาดหวังบริการจากสถานเริงรมย์ซึ่ง ได้แก่ การบริการจากหญิงบริการนั่งตม การต้อนรับด้วยกิริยานอบน้อม รวมทั้งการให้บริการทางเพศ ขึ้นดำรงอยู่ในอาชีพหญิงบริการจะเรียนรู้เทคนิคที่จะสร้างความพึงพอใจของลูกค้า เพื่อให้ได้รางวัลตามที่คาดหวัง ได้แก่ เงินรางวัลพิเศษ ค่าตม (หรือค่าชั่วโมงที่หญิงบริการได้รับเมื่อลูกค้าเรียกมานั่งบริการ) และรวมทั้งเงินที่ได้จากการให้บริการทางเพศ

นอกจากการสร้างความสะดวกของลูกค้าในเรื่องของการบริการจากสถานเริงรมย์ และเรื่องหน้าตาบุรปร่างของหญิงบริการแล้วหญิงบริการเหล่านี้จะได้รับการสั่งสอนให้เรียนรู้ถึงเทคนิคในการทำงาน ดังที่มาของสถานเริงรมย์ระดับกลางแห่งหนึ่งกล่าวไว้ว่า "งานแบบนี้ก็ต้องมีเทคนิคเหมือนกันนะ ไม่ใช่ว่าแต่งตัวสวยงาม มานั่งกับแขก แล้วก็หมดเรื่อง มันจะต้องรู้จักเอาอกเอาใจ ช่างพูดช่างคุย สบายไหมพี่คะ พี่ขา อย่างนี้ถึงจะได้เรื่องได้ราว แยกที่มานะเขาก็อยากมาแล้วสบายใจ สบายตา เห็นของสวย ๆ พังคำพูดเพราะ ๆ" ฉะนั้นเทคนิคที่มาและผู้จัดการมักจะสอนเป็นแนวทางให้กับหญิงบริการเหล่านี้ ได้แก่ เทคนิคการพูดคุยกับลูกค้า เทคนิคการขอเงินพิเศษ และเทคนิคการต่อรองรควาในการให้บริการทางเพศ ซึ่งเทคนิคเหล่านี้ถ้าหญิงบริการคนใดนำมาใช้ได้มากเท่าไรก็จะทำให้มีรายได้จากค่าตม ค่าบริการ และค่าทิป มากเท่านั้น

3.2.1 เทคนิคการพูดคุยและต้อนรับลูกค้า

ระหว่างที่นั่งตมเป็นเพื่อนลูกค้านั้น การพูดคุยสนทนากับลูกค้าจะเป็นสิ่งสำคัญมาก เพราะนอกจากเป็นการสร้างบรรยากาศที่เป็นกันเองแล้ว ยังเป็นวิธีการสร้างความใกล้ชิดทางด้านอารมณ์ นอกเหนือจากความใกล้ชิดทางกาย มาแล้วผู้จัดการมักจะสอนเทคนิคในเรื่องนี้กับหญิงบริการนั่งตมว่าต้องพูดจาอ่อนหวาน ใช้คำพูดสุภาพ คุยด้วยความสนุกและเต็มใจ ให้ความสนใจและยินดีที่จะฟังลูกค้าคุย ผูกตมร้องเพลงไปกับลูกค้า เพื่อให้ลูกค้าเพลิดเพลิน ถ้ามความต้องการและความรู้สึกของลูกค้าในเรื่องบรรยากาศ และบริการ เพื่อแสดงให้

ลูกค้าเห็นว่าเป็นการเอาใจ หึงบริการในสถานเริงรมย์ระดับกลางค่อนข้างสูงคนหนึ่ง เสาถึงวิธีการทำงานที่นำมาสอนว่า "เวลานั่งดื่มกับแขกต้องเอออกเอาใจแขกนะ แขกชอบเราเขาก็ให้ทรัพย์สินเรามาก ให้อีก" ฉะนั้นเมื่อเวลานั่งดื่มกับลูกค้า หึงเหล่านี้จะคำนึงเทคนิคที่ทำให้ลูกค้าพอใจ ดังเช่น

"พยายามอ่อนหวานกับเขา (ลูกค้า) ตามที่นำมาสอน เขาคุยอะไรให้ข้า บางที่เราไม่ข้าก็พยายามข้าเอาใจเขา คุยกับเขาให้ได้ทุกเรื่องอย่างบางคนชอบร้องเพลง ให้เราร้องตามบ้าง ร้องคู่บ้าง ก็ร้องตามเขา ได้บ้าง ไม่ได้บ้าง เขาก็พอใจ"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหึงบริการนั่งดื่มในสถานเริงรมย์ระดับกลาง)

"พูดจะจำ เอาใจเขา คุยกับแขกเก่ง ๆ พวกเรา (หึงบริการนั่งดื่ม) คิดกันว่าทำยังงี้ถึงได้ดื่ม (ค่าดื่ม) ค่าทิป (เงินรางวัล) ก็คือ ต้องพูดคุยอ่อนหวาน ถึงไม่พอใจอะไรก็ต้องยิ้มแย้มไว้ ถ้าเราพูดหวานพูดเอาใจแบบนี้รับรองว่าแขกควักให้แน่ (ให้เงิน)"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหึงบริการนั่งดื่มในสถานเริงรมย์ระดับกลางค่อนข้างสูง)

นอกจากการใช้คำพูดจ้ออ่อนหวาน เอาอกเอาใจแล้ว ยังต้องแสดงความห่วงใยถึงความสุขสบายของลูกค้าอีกด้วย

"ดูเลแขกว่า เครื่องดื่มหมดหรือยัง รินเหล้าให้แขก ถามเขาว่าจะให้ผสมอ่อนหรือแก่แค่ไหน บางอย่างแม้ไม่ใช่หน้าที่เรา แต่ถ้าเห็นว่าเป็นการบริการแขกพญก็จะทำให้อย่างเห็นเหล้าจะหมด ยังไม่มีใครไปเสิร์ฟก็จะไปเสิร์ฟตัวเอง คือไม่คิดนะว่า 'เราไม่ใช่คนเสิร์ฟนี่ ทำไม่ได้ หน้าบาง' แค่นี้แขกเขาก็สนใจเราแล้วว่า 'เด็กคนนี้น่าได้นั่งโต๊ะเรา แต่ก็มาบริการให้' ทำแค่นี้เขาก็ให้ดื่มเรา ได้แล้วดื่มสองดื่ม เราก็ภูมิใจว่าแขกชื่นชมเขาถึงสั่งดื่มให้ คือเราทำด้วยความเต็มใจ"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหึงบริการนั่งดื่มในสถานเริงรมย์ระดับกลางค่อนข้างสูง)

การพูดให้แขกเกิดความสงสาร และเห็นความจำเป็นในการทำงาน ยังเป็นเทคนิคที่หญิงบริการเหล่านี้นำมาใช้ ดังคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตมในสถานเริงรมย์ระดับกลางคนหนึ่งว่า

"คือพยายามเอาใจเขา (ลูกค้า) พูดให้เขาสงสารเรา ให้เขาเห็นความจำเป็นของเราว่าทางบ้านยากจน แยกที่มาเขาจะถามว่าทำไมเราถึงมาทำงานนี้ ถามแบบที่ (ผู้วิจัย) นี่แหละ แต่เวลาตอบเขาจะไม่ได้เล่าอย่างที่คุยกับพี่นะ เล่าให้เขาฟังเป็นนิทานมากกว่าว่า ครอบครัวจน ที่ทำไปเพราะจะเอาเงินไปช่วยเหลืพ่อแม่"

การที่จะขอเงินจากลูกค้าโดยตรงจะทำให้ลูกค้าเสียความรู้สึก เนื่องจากการเข้าไปใช้บริการในสถานเริงรมย์เหล่านี้มีราคาสูงอยู่แล้ว จึงเป็นการดีกว่าที่จะใช้เทคนิคเหล่านี้เพื่อหลีกเลี่ยงการทำให้แขกไม่พอใจ

"ถ้าจะไปขอเพิ่มแขกอาจจะไม่พอใจ ถ้าอยากได้มากก็ขึ้นอยู่กับว่าเราทำให้แขกคิดเราขึ้นอยู่กับฝีมือที่เราจะอ้อนแขก"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตมในสถานเริงรมย์ระดับกลางค่อนข้างสูง)

ฉะนั้นหญิงบริการทุกคนต่างเรียนรู้กันว่า การที่จะให้แขกจ่ายเงินเพิ่มให้ตนเป็นพิเศษ หรือสิ่งดีมาให้บ่อย ก็จะต้องอาศัยเทคนิคต่างๆ ในการทำงานดังที่ผู้จัดการของสถานเริงรมย์ระดับสูงแห่งหนึ่งกล่าวไว้ว่า "ผมรู้ว่าพวกนี้ (หญิงบริการนั่งตม) กระจกเงินแขกได้เยอะ กระจกก็คือ มีลวดลายที่จะทำให้เงินออกจากกระเป๋าแขก อย่างเช่น การเอาอกเอาใจ อ้ออกับแขก" ซึ่งเทคนิคดังกล่าว จะเป็นการเร้าอารมณ์ความรู้สึกของลูกค้าให้เกิดความต้องการทางเพศในตัวหญิงบริการต่อไป

3.2.2 เทคนิคการขอเงินพิเศษและการต่อรองราคาในการให้บริการทางเพศ

ระหว่างที่ลูกค้านั่งดื่มโดยมีหญิงบริการเป็นเพื่อนดื่มและร่วมสนทนา ด้วยการหยอกล้อกันรวมทั้งการเอาอกเอาใจด้วยการปฏิบัติที่เอาใจใส่ และกิริยาที่อ่อนหวานนุ่มนวล การปล่อยให้ลูกค้าสว่างเกินได้บ้าง เช่น จับมือถือแขน จับเนื้อต้องตัว การกอด การหอม เป็นต้น ดังเช่นหญิงบริการนั่งดื่มเล่าให้ฟังดังนี้

"เขา (มามา) บอกให้เอาใจแขก ตามใจแขก ไม่ต้องห่วงตัว อย่างแขกจะกอดตา ๆ เพลิน ๆ ก็ยอม ๆ ไป"

"หอมเธอ ก็มี แต่เราก็จะเลี้ยง เปี้ยงตัวหนีบ้าง"

จากพฤติกรรมและบรรยากาศดังกล่าว จึงเป็นไปได้ง่ายมากที่จะนำไปสู่การเสนอและสนองตอบในเรื่องบริการทางเพศ โดยทั่วไปราคาของการให้บริการทางเพศของหญิงบริการในสถานเริงรมย์ประเภทนี้จะมีเกณฑ์กำหนดไว้อยู่แล้วอย่างในสถานเริงรมย์ระดับกลางขึ้นไป หญิงบริการทางเพศจะได้ประมาณ 1,500-2,000 บาท (โดยทางสถานเริงรมย์จะได้รับประโยชน์บางส่วนประมาณ 500 บาท) และลูกค้าเองก็จะรับรู้ราคาว่าระดับไหนราคาเท่าไร

การบริการทางเพศที่สถานเริงรมย์จัดไว้เป็นส่วนหนึ่งของบริการ จะมีราคากำหนดไว้ การต่อรองจะเป็นไปได้น้อย ส่วนที่ปล่อยให้ลูกค้าเสนอหรือที่หญิงบริการเรียกร้อง ผู้ที่มีบทบาทในการต่อรองราคาก็คือ มามา ซึ่งถ้าลูกค้าและหญิงบริการตกลงกันได้ ก็จะได้รับส่วนแบ่งบางส่วนจากหญิงบริการหรือไม่ก็ได้จากลูกค้าอีกทางหนึ่งด้วย การต่อรองราคาจะขึ้นอยู่กับ รูปร่างหน้าตา การเป็นพนักงานใหม่และยังมีสถานภาพพิเศษบางอย่าง เช่น ทำงานบริษัท เป็นนักศึกษา เป็นนางแบบ นางงาม เป็นต้น ราคาของการให้บริการทางเพศจะสูง ฉะนั้นเทคนิคประการหนึ่งที่จะต่อรองราคาให้สูงก็คือ การทำให้ลูกค้ารับรู้ถึงสถานภาพเหล่านั้น โดยการพูดคุยกับลูกค้าเองและอาศัยแรงเชียร์ของมามาด้วย ซึ่ง

สถานภาพดังกล่าวจะทำให้ราคาของการให้บริการทางเพศสูงกว่าเกณฑ์ปกติ ดังที่มาว่าของสถาน
 เริงมยระดับสูงเล่าให้ฟังว่า

"เวลามีเค้กาใหม่มา ก็จะแนะนำแขกว่ามีมาใหม่จะสนใจไหม บางคนก็มีใบประกันความ
 สวย เช่น พวกนางงาม นางแบบ บางที่เป็นพวกนักศึกษาอยากหาเงิน พวกนี้จะมีสิทธิ์
 ต่อรองราคาได้มาก อย่างที่นี้เป็นพวกที่อาร์ตาราก็จะบอกเค้กาว่า ขอแขกสัก 7,000 -
 10,000 มามาก็ช่วยพูด ช่วยต่อรองจนเป็นที่พอใจทั้ง 2 ฝ่าย"

ในการต่อรองราคามาม่าจะคอยเตือนหญิงบริการอยู่เสมอว่า "อย่าเรียกร้องจนเขกรับ
 ไม่ไหว ให้ความเหมาะสมว่าตนอยู่ในระดับที่จะเรียกจากแขกได้ออย่างนั้นไหม" มาม่าเล่าให้ฟัง
 ว่าบางรายยอมไปกับลูกค้า โดยให้ลูกค้าเหมาซื้อดื่มให้ตนทั้งคืน (เหมาดื่มทั้งคืน คือ 15 ดื่ม)
 แล้วไปต่อรองราคากับลูกค้าโดยไม่ผ่านตน โดยขอค่าตัวในราคาสูงมากเกินกว่าที่ลูกค้าจะตกลง
 รับได้ ซึ่งลูกค้ากลับมาเล่าให้มาม่าทราบภายหลังว่า "พี่ (สรรพนามที่ลูกค้าเรียกตัวเอง) ไม่ไหว
 รอก เพราะเขาจะเรียกค่ารถที่ 2 งวดรวมแล้ว 36,000 (ค่าผ่อนรถของหญิงบริการ) ก็เลย
 ส่งเขากลับ" ซึ่งกรณีดังกล่าวมาม่าให้ความเห็นว่านอกจากลูกค้าจะเสียความรู้สึกแล้ว อาจทำให้
 สถานเริงมยเสียลูกค้าได้อีกด้วย ทั้งยังไม่เป็นผลดีกับหญิงบริการนั้นเอง เพราะจะถูกมองจาก
 ลูกค้าและมาม่าว่าเอาประโยชน์ตอบแทนมากเกินไป นอกจากนั้นในความรู้สึกของมาม่าก็ไม่พอใจ
 ที่หญิงบริการไปต่อรองราคาโดยไม่ผ่านตน

"เค้กาบางคนฉลาด เขาไปตกลงจัดการตัวเขาเอง อย่างค่าผ่อนรถจะงวดละ 18,000
 สองงวด 36,000 เขาคิดว่ามากไปต่อการนอน 1 ครั้งก็ในใจเขาจะว่า สมน้ำหน้า ถ้า
 ติดต่อกันเราที่เดียวจบ แต่เขาอยากได้มากกว่าปกติ เลยไม่สำเร็จ"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของมาม่าในสถานเริงมยระดับสูง)

การให้บริการทางเพศจะมีแบบไม่ค้างคืนและแบบค้างคืน ซึ่งราคาจะสูงกว่าแบบแรก

ฉะนั้นมาเราจะเตือนหญิงบริการให้พูดคุยอธิบายให้ลูกค้าเข้าใจเสียก่อนว่า ถ้าลูกค้าพาไปแบบไม่คำนึงถึงหญิงบริการจะกลับได้เมื่อได้ให้บริการทางเพศเรียบร้อยแล้ว แต่ถ้าลูกค้ายังเหนียวรั้งไว้ก็ต้องพยายามให้ลูกค้าเห็นความจำเป็น เช่น รู้สึกไม่สบาย พรุ่งนี้ต้องตื่นเช้าเพื่อทำธุระ เป็นต้น และแม้ว่าลูกค้าจะเลือกบริการทางเพศแบบไม่คำนึงถึงหญิงบริการใช้เทคนิค "อ้อนแขก" และใช้ "เทคนิคในการให้บริการทางเพศแบบพิเศษ" เช่น วิธีการใช้ปากเพื่อให้ลูกค้าสำเร็จความใคร่ (oral sex) ซึ่งลูกค้าพอใจ ก็จะต้องจ่ายเงินรางวัลเพิ่มให้ หรือยอมจ่ายให้ในราคาแบบคำนึงถึงถ้าไปกันแบบคำนึงถึงก็จะใช้เทคนิคเชิญชวนลูกค้าให้ไปเที่ยวสนุกสนานตามตีสักให้ก่อน ซึ่งก็ถือว่าเป็นรางวัลแบบหนึ่งที่ได้กินได้เที่ยว และเมื่อได้บริการทางเพศให้ลูกค้าแล้วก็จะใช้เทคนิคพูดขอเงินเพิ่มพิเศษเพื่อเป็นค่ารถแท็กซี่บ้าง ค่าแต่งตัวบ้าง ค่าเช่าที่พักบ้าง เป็นต้น สำหรับเทคนิคทางคำพูดและทางการให้บริการทางเพศแบบพิเศษนั้น หญิงบริการต้องกล่าวพูด กล่าวแสดงถึงจะทำให้ลูกค้าจ่ายให้ดังที่หญิงบริการในสถานเริงรมย์ระดับกลางแห่งหนึ่งให้สัมภาษณ์ว่า "คนที่ไม่กล้าพูดเรื่องทึบ บี้เกรงใจ หน้าบางเลยอด แต่หนูขอเลย พูดเลย ก็พูดกับเขาหวาน ๆ แหกก็ควักให้ อย่างเพื่อนที่ทำด้วยกันไม่กล้าขอก็จะได้ไม่ค่อยได้หรอก" ฉะนั้นในการทำงานของหญิงบริการทางเพศเหล่านี้นอกเหนือจากเงินเดือน และรายได้จากการได้ต็ม แล้วก็คือรายได้จากทึบ และจากการให้บริการทางเพศ ซึ่งก็ต้องมีการเรียนรู้และใช้เทคนิคต่าง ๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งรายได้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

3.3 เทคนิคการปกป้องตนเอง

ในการให้บริการแก่ลูกค้า การถูกล่วงเกินจากลูกค้าเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงได้ยาก เพราะการล่วงเกินนั้นเป็นความพึงพอใจที่ลูกค้าต้องการได้รับ แต่ดังได้กล่าวแล้วว่า การล่วงเกินนั้นลูกค้าสามารถกระทำได้ในพฤติกรรมระดับหนึ่ง เช่น การจับมือ การกอด การหอม เป็นต้น อย่างไรก็ตามบางครั้งลูกค้าบางคนได้แสดงพฤติกรรมล่วงเกินด้วยอาการหยาบคาย ซึ่งอาจทำโดยตั้งใจเพราะถือว่าได้จ่ายเงินซื้อบริการในราคาสูงแล้ว หรืออาจโดยไม่ตั้งใจเพราะความเมินเมาก็ตาม หญิงบริการก็ต้องหาวิธีการปกป้องตนเองให้รอดพ้นจากการล่วงเกินดังกล่าว

าให้มากที่สุดโดยวิธีนุ่มนวล เพื่อไม่ให้ลูกค้าเกิดความรู้สึกว่าถูกปฏิเสธ หญิงบริการของสถาน
 เริงมย์ระดับกลางค่อนข้างสูงคนหนึ่ง กล่าวถึงพฤติกรรมของลูกค้าที่ตนไม่ชอบว่า "จะกอดก็กอด
 แต่ประเภทจะจับแน่นจับแน่นมากเกินไปก็ไม่เอา อย่างจับหน้าอกนี่ถือว่ามากเกินไป" พฤติกรรมของ
 ลูกค้าที่หญิงบริการเห็นว่าไม่ควรทำกับตนในขณะที่นั่งดื่มด้วยกัน ได้แก่ การจับ การล่วง การลูบ
 คลำหน้าอกและอวัยวะเพศ

เทคนิคที่หญิงบริการนำมาใช้ปกป้องตนในสถานการณ์ดังกล่าว ก็จะต้องทำด้วยความ
 นุ่มนวลกลมกลืน ดังที่หญิงบริการของสถานเริงมย์ระดับกลางเล่าให้ฟังถึงวิธีการปกป้องตนเอง
 ว่า "เวลาแขกเขาล่วง เขาลูบคลำเรา เราก็ต้องหาทางรอดตัวแบบสุภาพ เอามือแขกมาจับไว้
 ข้าง กอดแขนเขาเอาไว้ข้าง จับมือแขกมาวางบนตักข้าง จับมือแขกมาจับแก้มเหล้าข้าง ซึ่งดูไม่
 กระด้างเกินไป" หรือบางคนอาจจะใช้วิธีการขอตัวไปเข้าห้องน้ำ ซึ่งก็จะรอดพ้นการล่วงเกินไป
 ได้โดยลูกค้าไม่เสียความรู้สึก สำหรับมามาเองก็ทราบดีถึงสถานการณ์ดังกล่าว ก็ได้แนะนำให้
 หญิงบริการใช้เทคนิคที่จะเอาตัวรอดด้วยวิธีนุ่มนวล วิธีตอบโต้ลูกค้าแบบกึ่งเล่นกึ่งจริง อย่างไรก็ตาม
 ตามบางครั้งลูกค้าลวนลามมาก และหญิงบริการใช้วิธีการนุ่มนวลแล้วไม่ได้ผล มีการแสดงอารมณ์
 ไม่พอใจและลูกผละจากลูกค้าไป ซึ่งลูกค้าจะไปฟ้องกับมามาถึงพฤติกรรมของหญิงบริการว่าไม่มี
 มารยาท มามากก็ต้องพูดออกตัวขอโทษลูกค้าเพื่อประโยชน์ของสถานเริงมย์ที่ต้องการรักษาลูกค้า
 ไว้ รายละเอียดดังกล่าวมามาของสถานเริงมย์ระดับสูงได้ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า

"เด็กบางคนเอาตัวรอดได้ บางคนยังไม่มีประสบการณ์ ก็โดนจับแน่นจับนี้ อย่างที่เอา
 ตัวรอดได้ เวลาเจอแขกที่ลวนลาม เราก็จับมือแขกก่อนเลย ถ้าเป็นแขก ต่างชาติจะ
 ลามกเยอะ เขาลามกมาจะจับแน่นจับนี้ก็จับก่อนเองเลย จับจิ้งหนีบเลย จับแบบเขา
 กลัวเลยไม่กล้าเล่นกับเรา จับอวัยวะเพศเขา เขาลามกมา เราก็กล้า ลามกกลับไป
 มันเป็นลักษณะกึ่งเล่น เขาเล่นกับเราเราก็เล่นกับเขา หยอกกันไป หยอกกันมา อย่าง
 เจอแขกบางคนมาล่วงนะเด็กบางคนลูกเลย แยกมาฟ้องว่าเด็กไม่มีมารยาท เราก็ต้อง
 ขอโทษแทน แล้วก็จะเตือนเด็กว่า ถ้าแขกเกินเลยก็ไม่เข้าใจหันหันพลันแล่น ลูกออกไป

เลยอย่างนั้นก็ไม่ถูก เด็กจะต้องมีจังหวะลูกออกมาบอกมาว่า ในลักษณะที่นุ่มนวล เช่น
ขอไปห้องน้ำ"

ดังนั้นในการบริการ นอกจากหญิงบริการจะต้องพยายามเอาอกเอาใจลูกค้าด้วยความ
นุ่มนวล อ่อนหวาน พูดคุยกับลูกค้าให้พอใจโดยใช้เทคนิคต่าง ๆ แล้ว หญิงบริการยังต้องมีวิธี
ปกป้องตนเองด้วยเพื่อไม่ให้ลูกค้าล่วงเกินหรือเอาเปรียบทางเพศมากเกินไป อีกประการหนึ่ง
เนื่องจากการบริการดังกล่าวขณะนั้น เป็นเพียงบริการภายในสถานเริงรมย์ในฐานะเพื่อนนั่งดื่ม
เท่านั้น แต่ถ้าหากลูกค้าได้ซื้อบริการทางเพศด้วยและอยู่กันเพียงสองต่อสอง หญิงบริการก็จะตอบ
สนองได้ เพราะการให้บริการทางเพศส่วนหนึ่งจะประกอบด้วยพฤติกรรมล่วงเกินดังกล่าว นอกจาก
จากนั้นอีกประการหนึ่ง ถ้าหากปล่อยให้ลูกค้าทำพฤติกรรมลวนลามเกินไปก็จะทำให้สถานภาพของ
หญิงบริการในสถานเริงรมย์ลดต่ำลง เนื่องจากภาพของหญิงบริการเหล่านี้จะอยู่เหนือกว่าหญิง
บริการทางเพศทั่วไป เช่น หญิงบริการในอาบอบนวด หญิงบริการตามโรงน้ำชา และหญิงบริการ
ตามห้อง เป็นต้น ฉะนั้นการสร้างข้อจำกัดในเรื่องพฤติกรรมลวนลามของลูกค้าจึงเป็นกลไกอย่าง
หนึ่งที่จะทำให้หญิงบริการเหล่านี้ยังรักษาภาพที่เหนือกว่าหญิงบริการทางเพศแบบอื่น ๆ ไว้ได้

3.4 การแต่งกาย

การแต่งกายของหญิงบริการจะมีส่วนสำคัญที่จะทำให้ลูกค้าเกิดความสนใจ
และยังสร้างจินตนาการไปสู่ความมั่งคั่งของเรือนร่างของหญิงบริการ การแต่งกายเป็นอีกเรื่อง
หนึ่งที่หญิงบริการจะต้องเรียนรู้และพัฒนาให้สอดคล้องกับบรรยากาศของสถานเริงรมย์ ซึ่งหลาย
แห่ง จะเน้นให้หญิงบริการของตนแต่งกายด้วยแบบของเสื้อผ้าที่เปิดเผยให้เห็นรูปร่างและสัดส่วน
บางแห่งจะกำหนดแบบของเครื่องแต่งกายในลักษณะเข้ายวนสายตา เช่น ชุดโบนรา (เป็นชุดที่
ไม่ให้หญิงบริการใส่เสื้อชั้นใน) ซึ่งตัดด้วยผ้าบางเบา เป็นต้น สำหรับการแต่งกายของหญิง
บริการในสถานเริงรมย์ระดับกลางจะเป็นชุดกลางวันไม่หรูหรา ส่วนสถานเริงรมย์ระดับกลาง
ค่อนข้างสูงและสถานเริงรมย์ระดับสูง หญิงบริการมักจะแต่งด้วยชุดกลางคืนอาจจะยาวหรือสั้น

ก็ได้ แต่จะได้รับการตัดเย็บและตกแต่งด้วยความประณีต

หญิงบริการเหล่านี้ต่างยอมรับว่าการแต่งกายมีส่วนเสริมบุคลิกของตนเอง ดังที่หญิงบริการของสถานเริงรมย์ระดับกลางให้ความเห็นว่า "เราจะดูสวยไม่สวยก็อยู่ที่การแต่ง แยกจะได้อะไร" หรืออย่างที่มาจากของสถานเริงรมย์ระดับสูงให้ความสำคัญกับการแต่งตัวของหญิงบริการว่า "อย่างเรื่องการแต่งเนื้อแต่งตัว ต้องพัฒนาให้ดี แยกจะสนใจเราก็เพราะเราแต่งตัวสวยก่อน แล้วอย่างอื่นค่อยตามมา" ผู้จัดการและมามาจะเป็นคนคอยดูแลเรื่องการแต่งกายตัวของหญิงบริการทุกคน โดยเฉพาะคนที่เข้ามาทำใหม่ อยากรู้ก็ตามเรื่องการแต่งตัวซึ่งเป็นเรื่องของความสวยงามนั้นหญิงบริการเหล่านี้จะปรับตัวกันได้รวดเร็วโดยดูแบบอย่างซึ่งกันและกัน และเนื่องจากหญิงสาวเหล่านี้เป็นกลุ่มค่อนข้างมีการศึกษา มีโอกาสได้เที่ยวเตร่หรือมีประสบการณ์คบหากับผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานในสถานเริงรมย์อยู่แล้ว ฉะนั้นการปรับตัวพัฒนาตนเองในเรื่องของการแต่งตัวจึงเป็นไปได้รวดเร็ว ดังเช่นที่ผู้จัดการสถานเริงรมย์ระดับสูงให้ทัศนะไว้ว่า "พวกนี้เป็นเด็กสมัยใหม่ เรื่องแต่งตัวนี้ไม่ค่อยห่วงหรอกทำให้เขาดูคนนั้นคนนี้ จะหนีไปทางแข่งกันแต่งตัวซะด้วย" ดังนั้นเรื่องการแต่งตัวของหญิงบริการกลุ่มนี้จะไม่ต้องเป็นภาระให้มามาต้องดูแลมากนัก เนื่องจากภูมิหลัง สภาพแวดล้อม พร้อมด้วยรสนิยมของหญิงสาวเหล่านี้ได้คุ้นเคยกับการแต่งกายด้วยเสื้อผ้าอาภรณ์ตามสมัยนิยมอยู่แล้ว

โดยสรุปในขั้นดำรงอยู่ในอาชีพ หญิงบริการจะได้รับการถ่ายทอดให้เรียนรู้ในเรื่องของวัฒนธรรมในอาชีพ ซึ่งมีความสำคัญอย่างมากในการทำงานเพื่อให้ได้มาซึ่งรางวัลและผลประโยชน์ต่าง ๆ ซึ่งตนคาดหวังไว้ก่อนหน้านี้ เพราะจะเป็นการฝึกความชำนาญและการรู้จักเทคนิคต่าง ๆ ที่ทำให้หญิงสาวเหล่านี้ทำหน้าที่ของตนได้สมบูรณ์

การปรับตัวเพื่อดำรงอยู่ในอาชีพ

เพื่อที่จะดำรงชีวิตในอาชีพ หญิงบริการนี้จะต้องสามารถที่จะปรับตัวเองให้สอดคล้อง

กับสิ่งแวดล้อมในงานประเภทนี้ โดยที่ต้องพบกับบุคคลและสถานการณ์ที่แตกต่างไปจากการดำเนินชีวิตตามปกติที่เคยเป็นอยู่ แม้ว่าหญิงสาวส่วนใหญ่พอจะทราบถึงสภาพและบรรยากาศของการทำงานในสถานเริงรมย์มาบ้าง แต่เมื่อได้ปฏิบัติงานภายใต้สถานการณ์จริง ๆ หญิงสาวทุกคนก็ต้องเรียนรู้ถึงกลไกการปรับตัวในการดำรงอยู่ในอาชีพเพื่อได้ประโยชน์ตามที่มุ่งหวังไว้

1. การปรับตัวในการทำงาน

หน้าที่สำคัญของหญิงบริการนั่งดื่ม คือ ระหว่างการให้บริการจะต้องเอาอกเอาใจลูกค้า ยอมให้ลูกค้าล่วงเกินได้บ้าง การปฏิบัติดังกล่าวเป็นไปตามตำแหน่งงานที่ทางสถานเริงรมย์กำหนดไว้ ซึ่งบางครั้งหญิงบริการจะรู้สึกเบื่อหน่ายและคับข้องใจต่อพฤติกรรมของลูกค้าที่กระทำกับตน หญิงบริการก็ต้องพยายามปรับตัวไปตามหน้าที่คือทำตัวเองให้สบาย โดยคิดว่าลูกค้าที่เข้ามาใช้บริการในสถานเริงรมย์นั้นมีความเครียดจากหน้าที่และการงาน และการมาเที่ยวในสถานเริงรมย์ก็เพื่อต้องการได้บรรยากาศและความสบายจากบริการ ฉะนั้นตนจึงทำหน้าที่ให้บริการก็ควรคิดว่าต้องทำตามหน้าที่ ดังที่หญิงบริการนั่งดื่มของสถานการณเริงรมย์ระดับสูงพูดถึงการปรับตัวของตนในการทำงานไว้ว่า "คือเราคิดซะว่าเราทำอาชีพนี้ เรามีหน้าที่ ก็พยายามทำเพื่อบริการเขา เรารู้ว่าแขกต้องการอะไรเวลานั่งกับแบกก็ทำตัวสบาย ๆ เป็นเพื่อนคุยกับเขา เพราะที่เขามาเที่ยวก็มาหาความสบายก็ต้องให้เขาสมหวัง ปลอยให้เป็นธรรมชาติ"

สำหรับสถานการณ์ที่โดนลูกค้าล่วงเกิน หญิงบริการจะปรับตัวโดยจินตนาการไปถึงคนที่ตนพอใจหรืออยากใกล้ชิดด้วย เพื่อลดความขัดเคืองหรือความรำคาญลงไปได้บ้าง เช่น หญิงบริการในสถานเริงรมย์ระดับสูงคนหนึ่งเล่าถึงการปรับตัวที่นำมาสอนว่า

"มาม่าจะเป็นคนสอนให้ เขาถามว่าเราชอบเที่ยวกลางคืนไหม เราก็บอกว่าชอบ เขาก็ถามว่าชอบบ๊ิงหนุ่ม ๆ ไหม (บ๊ิง เป็นคำที่ใช้ในกลุ่มหมายความว่าสนใจ) เราก็บอกว่าชอบ เขาก็บอกให้คิดว่าเราคุยกับแขกอยู่นั่นก็คือได้คุยกับคนที่เราชอบ เหมือนกับเราไปเที่ยวของเรา แล้วเราไปนั่งคุยกับเขา (คนที่ชอบ)"

นอกจากนั้นยังอาจใช้กลไกสมมติว่าลูกค้าเป็นผู้อาวุโสหรือเป็นเครือญาติดังที่หญิงบริการของสถานเริงรมย์ระดับกลางค่อนข้างสูง ได้เล่าถึงวิธีการปรับตัวที่เพื่อนร่วมงานรุ่นพี่สอนให้ว่า "เราไม่เคยทำแบบนี้ แยกมากอดจูบก็สั้น จนรุ่นพี่ในนั้นเขาเห็นเขาก็สอน นี่องนะ เรามาทำงานกลางคืน จะโดนเขากอดตากอดเพลินให้คิดว่าเป็นญาติเรา เป็นพ่อแม่เรา แก่เพลินก็เป็นพ่อหนุ่มเพลินก็เป็นพี่น้อง"

การปรับตัวอีกอย่างหนึ่ง ก็คือการปรับตัวให้อดทนต่อคำพูดดูถูกของลูกค้าซึ่งจะมองดูหญิงบริการเป็นเหมือนสินค้าอย่างหนึ่ง หรือเป็นส่วนหนึ่งของบริการที่ซื้อได้ด้วยเงิน ซึ่งส่วนใหญ่มักจะอยู่ในอาการมึนเมา หญิงบริการของสถานเริงรมย์ระดับสูงคนหนึ่งบ่นให้ฟังว่า "อาชีพนี้นั้นเผลอบางทีก็ต้องยอมรับบางอย่างในตัวแขก บางทีแขกพูดกับเราแบบไม่ค่อยยาให้เกียรติ เช่น เออ นี่องคนนี้ นมเล็ก นมใหญ่ เขาพูดอย่างนี้กับเรา เราก็ต้องทำใจยอมรับว่าทำงานแบบนี้ต้องบริการเขา เขาจะแซวอะไรก็ต้องยอมรับ" ส่วนเวลาไปนอนกับลูกค้าหรือให้บริการทางเพศนั้นก็ต้องปรับตัวที่จะทำให้ลูกค้ามีความสุขทางเพศ โดยที่ตนไม่ได้มีอารมณ์ร่วมไปด้วยแต่เพราะนึกถึงเงินตอบแทนที่สูงและในบางครั้งหญิงบริการต้องปรับตัวที่จะให้บริการทางเพศแก่ลูกค้าในแบบพิเศษ เช่น การใช้ปาก (oral sex) ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ตนไม่เคยปฏิบัติมาก่อน ก็ต้องปรับตัวตอบสนองความต้องการนั้นได้ อย่างเช่นหญิงบริการรายหนึ่งเล่าว่าตอนที่ตนเริ่มทำงานใหม่ ๆ และได้ให้บริการทางเพศกับลูกค้ารายหนึ่ง ลูกค้าขอให้ตนบริการด้วยการใช้ปากซึ่งตนไม่เคยทำมาก่อน แต่ก็ปรับตัวได้ โดยลูกค้าแนะนำให้ "แรก ๆ บางอย่างหนูก็ไม่รู้ เช่น ต้องสเปเชียล ต้องสามีก (special และ smoke คือ การให้บริการทางเพศโดยใช้ปาก) แต่แขกที่ไปด้วยเขาก็บอกว่าทำอย่างนั้น อย่างนี้ หนูก็ทำให้เขา"

นอกจากปรับตัวในการทำงานแล้ว หญิงบริการบางคนที่มีจุดมุ่งหมายเข้ามาทำงานนี้เพื่อหวังจะเก็บเงินให้ได้สักก้อนหนึ่งสร้างฐานะให้ตนเอง ก็ต้องพยายามปรับตัวไม่ให้หลงระเหิไปกับบรรยากาศสถานเริงรมย์ เพราะมีหลายสิ่งหลายอย่างที่จะทำให้ควบคุมตนเองไม่ได้ ดังที่หญิงบริการคนหนึ่งให้ทัศนะต่อบรรยากาศในสถานเริงรมย์ว่า "บรรยากาศมันเป็นอะไรที่เข้ายวน มี

เหล้า มีเงิน แล้วลูกค้าก็เป็นผู้ชาย เขามาเที่ยวมาดื่ม ต้องมีบ้างที่จับเนื้อต้องตัว ชมอย่างนั้น อย่างนี้ ถ้าใครควบคุมตัวเองไม่ได้ก็ไปแน่" ฉะนั้นการรู้จักปรับตัว ำให้รู้เสมอว่าที่ตนมาทำงาน อย่างนี้ก็เพื่อมีรายได้ มีเงินเก็บเพื่อความมั่นคงในอนาคตของตน จึงดำเนินควบคู่ไปกับปรับตัว ในการทำงาน แต่จากการศึกษาครั้งนี้พบว่าขณะที่มีหญิงสาวหลายคนเข้ามาทำงานนี้โดยมุ่งหวัง ความมั่นคงของฐานะในอนาคต แต่หญิงบริการบางคนที่ไม่อาจควบคุมตนเองได้ คือเมื่อมีรายได้ มากก็นำเอาไปใช้จ่ายเที่ยวเตร่ในแหล่งเที่ยวกลางคืน เช่น ตามดิสโก้เธค หรือไนท์คลับไปกับเด็กหนุ่มที่ตนไปมีความสัมพันธ์ด้วยอย่างที่ว่าเจ้าของสถานเริงรมย์ระดับกลางคุยให้ฟังว่า "ผู้หญิง ที่ทำงานนี้กลุ่มหนึ่งทำได้ก็จะเก็บเงินได้ อีกกลุ่มได้เงินมาแล้วใช้กินใช้เที่ยวต่อโดยมีเด็กหนุ่มในวัยเดียวกันชวนกันไปเที่ยว ำใช้เงินกันฟุ่มเฟือยเพื่อความสนุก" และจากประสบการณ์ของผู้จัดการ ในสถานเริงรมย์ระดับกลางค่อนข้างสูงที่คลุกคลีอยู่ในวงการนี้มาเกือบ 10 ปี ได้ให้ความเห็นว่า ผู้หญิงที่ทำงานนี้แล้วรู้จักเก็บเงินไว้ เพื่อความมั่นคงมีน้อยกว่าพวกที่นำไปใช้จ่ายเพื่อความสนุก "ถ้าเทียบอัตราส่วนแล้วนะครับ พวกที่ตามมาหาเที่ยวจะมีมากกว่า พอทำงานได้เงินมาถ้าจะเก็บ สะสมไว้ก็จะเป็นก้อนเลย แต่นี่จะมีแพนทุ่ม ๆ เอาเงินที่หาได้ไปเลี้ยงผู้ชาย ไปเที่ยวสนุกตาม เธค หลงแพนทุ่มได้มาเท่าไรก็ใช้หมด"

หากจะพิจารณาในอีกแง่มุมหนึ่ง สำหรับพฤติกรรมที่หญิงบริการบางคนใช้จ่ายเงินเที่ยว หาความสุข ความสนุกให้กับตนเองโดยไม่คำนึงถึงการเก็บเงินสะสมไว้เพื่อความมั่นคงในอนาคต นั้นเป็นวิถีทางหนึ่งที่ชัดเจนให้กับตนเอง เนื่องจากทำงานในหน้าที่ของตนนั้นจะต้องอดทนและ ควบคุมอารมณ์ต่อพฤติกรรม และคำพูดของลูกค้าบางคนที่ถือว่าเงินของตนนั้นซื้อหาได้ทุกอย่าง พฤติกรรมและคำพูดที่หยาบคายของลูกค้าดังกล่าวโดยส่วนลึกแล้ว หญิงบริการเหล่านี้ย่อมรับกันว่า ทาร้ายความรู้สึก ดังจะเห็นจากคำพูดระบายความรู้สึกว่า "เราก็มาจากสังคมดี ๆ ทำไมมายอม ำให้เขา คนอะไรมาจากไหน มาพูดคำ ๆ แบบนี้ แต่ก็คิดอีกทีว่าช่างมันนึกว่าเสียงหมูเสียงหมา" ความรู้สึกดังกล่าวเป็นความกดดันที่แฝงอยู่ในจิตใจของหญิงบริการ การจะไปแสดงการตอบโต้กับ ลูกค้าก็ทำไม่ได้เพราะในสถานเริงรมย์ทุกแห่งจะให้ความสำคัญกับลูกค้า ถ้าหากมีกรณีดังกล่าว เกิดขึ้น หญิงบริการก็จะต้องเป็นผู้ได้รับการลงโทษ และตักเตือนเตือนจากมามา และผู้จัดการ

อีกประการหนึ่งความพึงพอใจในลูกค้าแต่ละคนก็จะมากน้อยต่างกันไป ซึ่งลูกค้าบางคนอาจจะไม่มีอะไรดึงดูดหึงบริการเลยนอกจากเงิน เช่น อายุมาก รูปร่างหน้าตาไม่หล่อ ซึ่งหึงบริการเหล่านี้ก็ต้องผินความรู้สึกที่จะให้บริการเพื่อเงินรางวัล เป็นความสุขทางเพศที่ลูกค้าเป็นผู้รับแต่เพียงฝ่ายเดียว ฉะนั้นเมื่อมีโอกาสบ้างในชีวิตหึงบริการบางคนจึงหาความสุขให้กับตนเองด้วยการใช้เงินที่ตนหามาได้ซื้อความสุขจากการเที่ยวและซื้อความสุขทางเพศจากแฟนหนุ่ม ดังที่หึงบริการคนหนึ่งเล่าถึงตนเองว่า "แต่ก่อนนะมี (เงิน) เยอะ แต่ตอนนี้ไม่เท่าไร ใช้จ่ายก็มึน ๆ มาเที่ยวด้วย เราก็ปิ้งกัน (ชอบกัน) ต้มกัน ก็เจอแต่แถม ๆ (ลูกค้า) ก็หาผู้ชายหนุ่ม ๆ ให้สดชื่นบ้าง" ฉะนั้นจากพฤติกรรมและคำพูดเหล่านี้สะท้อนให้เห็นว่าเป็นการกระทำเพื่อชดเชยให้กับตนเองโดยหาความสุขโดยวิธีดังกล่าว

2. การปรับตัวต่อปัญหาที่จะกระทบความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อนร่วมงาน

แม้ว่าเวลาของหึงบริการขณะที่อยู่สถานเริงรมย์นั้นส่วนใหญ่มักจะขึ้นอยู่กับลูกค้าก็ตาม แต่เวลาบางส่วนนอกเหนือจากนั้น เช่น เมื่อมาถึงสถานเริงรมย์ ก่อนจะเข้าประจำหน้าที่ก็จะต้องพูดคุยกันระหว่างเพื่อนร่วมงาน ซึ่งช่วงเวลานี้หึงบริการก็จะได้รับการถ่ายทอดความชำนาญและเทคนิคต่าง ๆ จากกลุ่มเพื่อนร่วมงานเหล่านี้ด้วย ความสัมพันธ์ระหว่างกันนั้นจะเป็นไปในวงกว้างที่รู้จักกันในฐานะผู้ที่ทำงานที่เดียวกันจะมีความสนิทสนมกันเพียง 2 - 3 คน ความสัมพันธ์โดยรวมจึงเป็นแบบตัวใครตัวมัน และเพื่อที่จะไม่ให้มีปัญหาเกี่ยวกับเพื่อนร่วมงานก็จะทำตัวไม่ให้เห็นต่างจากคนอื่นมากนัก สำหรับปัญหาที่กระทบกระเทือนความสัมพันธ์ระหว่างหึงบริการก็คือการแข่งขันกันให้ลูกค้าสนใจ ผู้จัดการของสถานเริงรมย์ระดับสูงแห่งหนึ่งพูดถึงการอยู่ร่วมกันของหึงบริการว่า "เมื่อผู้หึงอยู่รวมกัน ก็มีปัญหามาจากกัน" ซึ่งหึงบริการบางคนจะไม่ตอบโต้อะไรเลือกที่จะอยู่เฉย ๆ ทำเป็นไม่รู้เรื่อง ส่วนบางคนจะโต้ตอบอย่างชัดเจน ซึ่งก็จะทำให้เกิดการฟ้องและรายงานมาว่าในเชิงจับผิดกันและกัน หึงบริการคนหนึ่งเล่าให้ฟังว่า "มีการอิจฉาริษยากันแต่ทุกก็เฉย ๆ ไม่ค่อยอยากพูด แต่หนึ่งกับฟ้า (ชื่อเพื่อน) มันกลัวพูด คือเราจะเก็บไว้ในใจนะว่าคนนี้อิจฉาเรา แต่เจอเราก็พูดไปดี ๆ ที่จริงเราก็รู้ว่าเขาคอยฟ้องคอยรายงานมา ฟ้องกับ

ผู้จัดการบ้าง บางคนทนนไม่ได้ก็ออก"

บางรายอิจฉาเพื่อนโดยไม่ยากทำให้เพื่อนได้ลูกคำดี ๆ อย่างที่ตนเคยได้มาก็จะกลับมาพูดในเชิงลบให้เพื่อน ๆ ฟัง เพื่อ "กัน" เพื่อนไว้ และยังสามารถ "เก็บ" ลูกคำคนนั้นไว้ให้มารับบริการจากตนเพียงคนเดียว วิธีการดังกล่าวผู้จัดการของสถานเริงรมย์ระดับสูงเล่าว่า "บางคนขนาดไปกับแขกคนนี้ได้ทีละ 10,000 กลับมาบอกเพื่อนว่า 'แขกคนนี้เหี้ยฉิบหาย กระเจี้ยวแม่งมันใหญ่ขนาดนี้เนอะ' ทำให้ไม่มีใครกล้าไปกับแขกคนนี้ มันเป็นลูกส่อลูกชน กลัวเพื่อนจะได้ดีเลยมาพูดกับเพื่อน ชนิดเขี้ยวลากดิน" ฉะนั้นความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานนั้นถ้าไม่สนิทสนมกันก็จะไม่สูงส่งกัน เมื่อถึงเวลาทำงานก็จะพูดคุยกันบ้างแต่เมื่อเริ่มงานแล้วต่างคนต่างก็จะปฏิบัติหน้าที่ของตน สำหรับการพูดคุยกัทำให้สนุกสนานและทุกคนร่วมสนทนาก็คือเรื่องเพศและการใช้จ่ายเงิน

"เรื่องได้สะตือ ที่นี้พูดกันเป็นเรื่องธรรมดา ใช้นั้นเล็ก ใช้น้ำใหญ่กลายเป็นเรื่องโจกเล่ากันเป็นนิทาน เช่น แขกคนนั้นเป็นอย่างนั้นอย่างนี้"

"คุยเรื่องใช้เงิน ไปซื้อรองเท้ายี่ห้อนั้นๆ ราคาเป็นพัน ซื้อสร้อย ช้อนาฬิกา บางคนได้เงินมาแล้ว ก็เล่นพนันได้เสียเป็นพัน ๆ"

(จากการให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งดื่มในสถานเริงรมย์ระดับสูง)

เพื่อหลีกเลี่ยงไม่ให้เพื่อนร่วมงานเกิดความอิจฉาริษยาว่าตนมีลูกคำดีใจ หรือสนใจหญิงบริการบางคนจะใช้วิธีการนัดลูกคำนอกเวลาการทำงาน เช่น ในวันที่เป็นวันหยุดของตน นอกจากนั้นบางกรณีที่ไม่ได้ให้บริการทางเพศอย่างเปิดเผย การไปกับลูกคำด้วยวิธีนัดกันนอกเวลางาน ก็จะช่วยให้ตนไม่ถูกเพื่อนร่วมงานถากถางในเชิงว่าในที่สุดก็ต้อง "ทำฮ็อพ" สำหรับวิธีการดังกล่าวนี้ทำให้สถานเริงรมย์ขาดประโยชน์ที่จะได้รับจากลูกคำรายนี้ไป ฉะนั้นการนัดแบบนี้จะเป็นเรื่องที่รับรู้กันระหว่างลูกคำและหญิงบริการเท่านั้น

3. การปรับตัวเพื่ออยู่ในสังคม

การอยู่ร่วมกับคนอื่นในสังคมเป็นสิ่งที่หญิงบริการเหล่านี้ ไม่อาจตัดขาดได้แม้ว่าจะมีกลุ่มที่คบหาอยู่ก่อนเข้าสู่อาชีพ จนกระทั่งได้ดำรงอยู่ในอาชีพแล้วก็ตาม ชีวิตส่วนหนึ่งของหญิงบริการก็ยังคงติดต่อสัมพันธ์กับคนอื่น ๆ ในสังคม เช่น พ่อ แม่ เพื่อนฝูงอื่น ๆ เป็นต้น ฉะนั้นหญิงบริการเหล่านี้นอกจากจะปรับตัวในการทำงาน และการมีความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานแล้ว อีกส่วนหนึ่งก็คือการปรับตัวเพื่ออยู่ได้ในสังคม

เนื่องจากการทำงานในสถานเริงรมย์เป็นงานที่ให้บริการลูกค้าแบบเป็นเพื่อนนั่งดื่ม ซึ่งเป็นภาพด้านหนึ่งของงานนี้ ส่วนการให้บริการทางเพศจะเป็นบริการที่แอบแฝงเข้ามาเป็นภาพอีกด้านหนึ่ง ด้วยเหตุนี้หญิงสาวที่ดำรงอยู่ในอาชีพจึงได้อาศัยภาพด้านที่เป็นงานบริการนั่งดื่มมาปิดบังงานแอบแฝงของตนไว้ และแม้แต่ในสถานเริงรมย์เองก็ให้ออกาสเลือกทำงานตำแหน่ง "ฮ็อพ" หรือไม่ก็ได้ หรืองานตำแหน่งอื่น เช่น พนักงานของโรงแรม เป็นต้น ซึ่งต้องการผู้หญิงที่มีหน้าตาและบุคลิกดีคล้ายคลึงหญิงสาวเหล่านี้ และการทำงานอาจต้องใช้เวลาการทำงานในช่วงกลางคืน จึงทำให้เกิดภาพที่อาจพรากการทำงานของหญิงบริการเหล่านี้ได้ส่วนหนึ่ง และเป็นช่องทางที่จะทำให้หญิงบริการสามารถหลีกเลี่ยงการเปิดเผยความจริงเกี่ยวกับหน้าที่การงานของตน

เริ่มจากการแต่งตัวไปทำงาน หญิงสาวเหล่านี้จะไปเปลี่ยนชุดและแต่งตัวแต่งหน้าใหม่ที่สถานเริงรมย์ ส่วนเวลาที่ออกไปทำงานจะเป็นช่วงเย็นซึ่งหญิงสาวเหล่านี้เชื่อว่าคนอื่น คงไม่รู้แน่ชัดว่าตนทำงานอะไร เพราะงานที่ท่ากลางคืนมีทั้งนักร้อง พนักงานต้อนรับ พนักงานเก็บเงิน พนักงานทำงานโรงแรม เป็นต้น แม้ว่าเวลาการทำงานไม่ตรงกับคนอื่นนั้น ก็ช่วยให้ตนไม่จำเป็นต้องพบกับผู้คนนอกวงการมากนัก เพราะเข้า-เข้าถึงป้ายเป็นเวลาของตนพักผ่อนและจะออกไปทำงานในช่วงเย็น ซึ่งเสี่ยงการมีความสัมพันธ์กับคนอื่น ๆ ได้

"เวลาที่เราจะไปส่งสิ่งกับคนอื่นก็ไม่มีเท่าไร กลางวันเราก็นอน เย็นเราก็ออก ไม่
ต้องเจอใครมาก มาถึงก็มาอยู่ที่ทำงาน"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตมในสถานเริงรมย์ระดับกลางค่อนข้างสูง)

"แต่งตัวธรรมดาเวลามาทำงานที่นี่ก็ใส่ชุดแบบปกติ กางเกงยีนเสื้อยืดบ้าง กระโปรง
บ้าง แล้วค่อยมาเปลี่ยนเสื้อผ้า แต่งหน้า แต่งผมที่นี่"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตมในสถานเริงรมย์ระดับสูง)

สำหรับบุคคลใกล้ชิด เช่น พ่อ แม่ หญิงบริการเหล่านี้ก็จะไม่เปิดเผยว่าตนทำงานอะไร
จะโกหกว่าทำงานโรงแรมบ้าง หรือบอกว่าทำงานในสถานเริงรมย์จริงแต่ว่าทำหน้าที่อื่น ส่วนบาง
รายที่พ่อแม่รับรู้ว่าตนทำงานอยู่ในสถานเริงรมย์อยู่แล้ว แต่คนไม่ได้ให้รายละเอียดถึงความจริงที่
ว่าตนให้บริการทางเพศแก่ลูกค้าด้วย สำหรับการเปลี่ยนแปลงในเรื่องความเป็นอยู่และรายได้ที่ดี
ขึ้น ก็จะโกหกว่างานที่ตนทำมีรายได้พิเศษ หรือกรณีที่ให้ค่าใช้จ่ายแก่พ่อแม่ ก็ยังคงทำให้ไม่แตกต่าง
จากเดิมมากนักและตนจะนำเงินนั้นไปผ่อนซื้อบ้านบ้าง รถยนต์บ้าง

อีกทางหนึ่งเพื่อหลีกเลี่ยงที่จะต้องตอบข้อซักถามจากพ่อแม่ ก็คือ การย้ายออกมาอยู่เอง
หรืออยู่กับเพื่อนตามแฟลต หรืออพาร์ทเมนต์ และสะดวกในการที่จะกลับคืนหลังจากสถานเริงรมย์
เล็ก โดยจะอ้างเหตุผลอธิบายกับพ่อแม่ว่าทำงานไม่เป็นเวลาจะนั้นเป็นการสะดวกกับตนที่จะพัก
อาศัยอยู่กับเพื่อน ซึ่งจากการศึกษาหญิงสาวกลุ่มนี้พ่อแม่ไม่ได้ติดตามมาดูว่ามีความเป็นอยู่อย่างไร
เนื่องจากประการหนึ่งพ่อแม่ของหญิงสาวบางคนอยู่ต่างจังหวัด และอีกประการหนึ่งพ่อแม่ไม่มี
เวลาสนใจ

การปรับตัวของหญิงบริการจะช้าหรือเร็วขึ้นอยู่กับว่า เคยรู้เรื่องราวหรือมีประสบการณ์
เกี่ยวกับงานบริการในสถานเริงรมย์มากน้อยเพียงใด แต่โดยทั่วไปแล้วช่วงแรกของการทำงาน
หรือการเริ่มต้นทำงานก็จะมีลักษณะคล้าย ๆ กันคือ จะตื่นเต้นกับบรรยากาศและลูกค้าที่ตนต้องมา

นั่งให้บริการ ในสถานเริงรมย์บางแห่งจะจัดให้นั่งบริการลูกค้าโดยมีที่เสี้ยซึ่งเป็นที่ให้บริการ ทำอยู่ก่อนมานั่งประกบเป็นเพื่อนสักครึ่งหนึ่ง แต่บางแห่งก็จัดให้บริการนั่งกับลูกค้าโดยไม่มีที่เสี้ย ซึ่งก็ต้องปรับตัวให้รับสถานการณ์นั้นด้วยตนเอง โดยทั่วไปแล้วแม้จะประสบปัญหาอยู่บ้างแต่หญิงบริการทุกคนก็เห็นว่า ไม่ใช่เรื่องยากเกินความสามารถของตนที่จะแสดงไปตามบทบาทและหน้าที่ดังกล่าว

การให้ความหมายต่ออาชีพ

หลังจากที่การให้ความหมายต่อพฤติกรรม การให้ความหมายต่อรางวัลที่ได้มาโดยการขายบริการทางเพศ และการให้ความหมายต่ออาชีพโดยรวม มีบทบาทในขั้นตอนแรกของกระบวนการเข้าสู่อาชีพขายบริการทางเพศแล้ว ในขั้นที่สองของกระบวนการเข้าสู่อาชีพนี้ซึ่งเป็นขั้นที่มีการเรียนรู้และปรับตัวเข้ากับวิถีการดำเนินชีวิตของหญิงบริการในสถานเริงรมย์ การให้ความหมายต่ออาชีพก็ยังคงดำเนินบทบาทต่อไป และการให้ความหมายในขั้นการดำรงอยู่ในอาชีพนี้จะมีผลกระทบต่อการเลือกของหญิงสาวเหล่านี้ว่าจะยังคงทำอาชีพนี้ต่อไป หรือจะถอนตัวออกจากอาชีพ

✕ ในขั้นแรกของกระบวนการเข้าสู่อาชีพนั้น การให้ความหมายทั้งในเชิงบวกและเชิงเป็นกลางก็ต้องผ่านการต่อสู้ขัดแย้งกับการรับรู้ความหมายเชิงบรรทัดฐานต่ออาชีพที่สังคมได้กำหนดไว้ซึ่งในที่สุด การให้ความหมายในเชิงบวกและเชิงเป็นกลางซึ่งได้เรียนรู้จากกลุ่มที่คบหาสมาคมมีน้ำหนักเหนือกว่าความหมายที่สังคมไม่เห็นชอบด้วย และแม้ในขั้นที่สองนี้การต่อสู้ขัดแย้งระหว่างการให้ความหมายดังกล่าวก็ยังมีอยู่ เนื่องจากหญิงสาวเหล่านี้ยังคงดำเนินชีวิตส่วนหนึ่งกับสังคมภายนอกสถานเริงรมย์ ซึ่งเป็นสังคมที่บ่งชี้ถึงบรรทัดฐานที่จะกำหนดว่าพฤติกรรมขายบริการทางเพศเป็นสิ่งที่ไม่เหมาะสม ไม่ถูกต้อง และหญิงสาวเหล่านี้ต้องการให้สังคมยอมรับตน โดยอาศัยกลไกการปรับตัวเพื่อการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมในแบบต่าง ๆ ดังที่กล่าวแล้ว

ในขั้นของการดำรงอยู่ในอาชีพบริการทางเพศ พบว่าหญิงบริการบางคนจะมีการให้ความหมายต่ออาชีพโดยรวมเป็นไปในเชิงบวกลดลง เนื่องจากได้พบกับประสบการณ์ในช่วงของการทำงานในทางลบหรือต้องสูญเสียบางสิ่งบางอย่างไปแม้จะได้รางวัลตอบแทนก็ตาม ขณะที่หญิงบริการอีกส่วนหนึ่ง ยังคงให้ความหมายในทางบวกและทางเป็นกลางไม่แตกต่างไปจากขั้นของการเข้าสู่และบางคนให้ความหมายเชิงบวกไปในระดับที่สูงขึ้น ฉะนั้นในขั้นตอนที่สองนี้จะพิจารณาแนวของการให้ความหมายของหญิงสาวเหล่านี้ใน 3 ระดับคือ

1. ระดับของการให้ความหมายเชิงบวกและเชิงเป็นกลางไม่แตกต่างไปจากเดิม

หญิงบริการในกลุ่มนี้ยังคงให้ความหมายต่อพฤติกรรมที่ต้องกระทำในระหว่างการทำบริการว่า ทำให้ตนได้เงินและไม่เสี่ยงเลวร้ายหรือเป็นสิ่งที่น่ารังเกียจไม่ว่าจะเป็นการให้บริการในฐานะหญิงบริการนั่งตมภายในสถานเริงรมย์หรือการทำบริการทางเพศ ที่ลูกค้าจะต้องจับเนื้อต้องตัวบ้าง คิดว่าเป็นหน้าที่ตนที่ต้องให้บริการแก่ลูกค้าและบริการนั้นน่ายินดีที่สูงมาเพื่อสำหรับความหมายต่อรางวัลหรือเงินที่ได้รับตอบแทนจากการให้บริการต่าง ๆ ถือว่าเป็นรายได้ที่สูงซึ่งตนคิดว่าไม่อาจจะหาได้จากการทำอาชีพอื่น ๆ ฉะนั้นการให้ความหมายต่ออาชีพนี้โดยรวมก็คือ แม้ว่าอาชีพนี้จะได้รับการตำหนิจากสังคม แต่สำหรับตนแล้วคิดว่าอาชีพนี้ทำให้ตนมีฐานะดีขึ้น ความเป็นอยู่สุขสบาย มีเงินใช้จ่ายสิ่งของตามที่ต้องการ และรู้สึกว่ารฐานะความเป็นอยู่ของตนทัดเทียมคนอื่นที่ตนเคยนึกเปรียบเทียบไว้ ดังทัศนะของหญิงบริการของสถานเริงรมย์ระดับกลางค่อนข้างสูงคนหนึ่งเล่าถึงความรู้สึกของตนที่มีต่ออาชีพนี้หลังจากที่ทำงานมาได้ 6 เดือนว่า

"ก่อนจะเข้ามาทำก็รู้ว่ารายได้ดี งานสบาย แล่นั่งคุยกับแขก ถ้าไป "ฮ็อพ" ก็ได้เงินเพิ่มอีก ตอนนี่ก็รู้สึกเหมือนเดิมว่าเงินดีจริง ๆ สบายกว่า ไม่ซีเรียส (ไม่เครียด) เหมือนทำงานกลางวัน"

(จากการให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการในสถานเริงรมย์ระดับกลางค่อนข้างสูง)

หญิงบริการบางคนให้ความหมายว่า งานนี้จะทำให้โอกาสที่ตนจะได้พบผู้ชายซึ่งจะให้การอุปการะเลี้ยงดูอย่างเปิดเผยหรือไม่ตนก็พอใจ เพราะผู้ชายคนนั้นจะเป็นที่พึ่งทางเศรษฐกิจของตนได้ ดังที่หญิงบริการในสถานเริงรมย์ระดับกลางได้กล่าวถึงงานนี้ว่านอกจากจะทำให้ตนมีรายได้สูงแล้ว งานนี้จะทำให้โอกาสได้รับการอุปการะจากชายที่มาเที่ยว

"แขกที่มาอาจจะมึนคนที่เลี้ยงดูเรา จะเปิดเผยหรือไม่ ก็ไม่เป็นไร แต่เขาพอจะเป็นหลักให้เราได้เที่ยว ได้ดื่ม ได้กิน"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งโต๊ะในสถานเริงรมย์ระดับกลาง)

สำหรับการให้ความหมายเชิงเป็นกลางนั้นจากการศึกษาพบว่าหญิงสาวกลุ่มนี้ พยายามอธิบายให้เห็นถึงความจำเป็นของตนที่ต้องทำงานอยู่ในระดับนี้ เพื่อสามารถรับผิดชอบตนเองได้โดยไม่ต้องเป็นภาระของพ่อแม่ต่อไป และเห็นว่าอาชีพนี้เป็นงานที่สุจริต เป็นทางเลือกดีกว่าไปทำอาชีพอื่นดังคำให้สัมภาษณ์ที่ว่า

"เพราะทำอาชีพนี้ (บริการทางเพศ) ถึงรับผิดชอบตัวเองได้ แต่ยวนี้ไม่ต้องเป็นภาระของพ่อแม่ ถ้าไปทำอาชีพอื่นก็ไม่ว่าเมื่อไรจะพึ่งตนเองได้ ปานนี้คงยังไม่มีอะไรเป็นของตัวเอง"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการในสถานเริงรมย์ระดับสูง)

"ถือว่าเป็นอาชีพหนึ่ง เป็นงานสุจริต หน้าที่ของเราคือต้องให้บริการแขกอย่างดีที่สุด เขาก็จะเมตตาเรา"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการในสถานเริงรมย์ระดับกลาง)

2. ระดับของการให้ความหมายเชิงบวกเพิ่มขึ้น

หญิงบริการบางคน โดยเฉพาะในสถานเริงรมย์ระดับสูงให้ความสำคัญเชิงบวกต่ออาชีพในระดับสูงขึ้น โดยเห็นว่าอาชีพนี้มาซึ่งรางวัลที่สูงกว่าที่ตนคาดหวังไว้และยังให้โอกาสติดต่อกับลูกค้าที่มีสถานภาพทางสังคมและเศรษฐกิจดี เพราะในสถานเริงรมย์ระดับสูงจะมีลูกค้าที่มีฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจดีมาใช้บริการ

"รายได้ดีมาก ๆ เพราะที่นี่มีระดับ มีแต่คนฐานะดี ๆ มาเที่ยว ทำที่นี่แล้วพอใจมาก คิดว่าน่าจะมาทำงานตั้งนานแล้ว"

(จากการให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งโต๊ะในสถานเริงรมย์ระดับสูง)

การให้ความหมายในเชิงบวกและเชิงเป็นกลางของหญิงสาวส่วนใหญ่ ในขั้นที่ดำรงอยู่ในอาชีพนี้ จึงเป็นการพัฒนาและดำรงอยู่เพื่อตอบย้ำความเห็นที่ว่างงานบริการทางเพศนั้นให้ประโยชน์แก่ตนมากกว่าสิ่งที่ต้องสูญเสียหรือผลที่จะได้รับการลงโทษ (ถ้าจะมีเมื่อมีความจริง) ได้แก่ การตักทอนตีเคียนการดูถูก และการสูญเสียภาพของความเป็นหญิงดี เป็นต้น ความหมายของหญิงสาวเหล่านี้กำหนดให้กับอาชีพในระหว่างที่ตนทำงานอยู่ไปในทางบวกและเชิงกลางนั้นสืบเนื่องจากตนได้รับรางวัลหรือประโยชน์ตอบแทนตามที่ได้คาดหวังไว้หรือได้มากกว่า ซึ่งส่วนใหญ่มักจะเป็นรางวัลตอบแทนในรูปของเงินตรา ซึ่งแม้จะเป็นวัตถุแต่ก็เป็นสิ่งที่ได้รับการให้ความหมายว่ามีมูลค่าที่จะนำไปแลกเปลี่ยนซื้อหาวัตถุและบริการที่จะนำความสุขมาให้ต่อไปได้ ฉะนั้นแรงจูงใจที่สำคัญก็คือได้ผลตอบแทนสูง อย่างเช่นที่มาของสถานเริงรมย์ระดับสูงแห่งหนึ่งได้เล่าถึง รายได้ของหญิงบริการในความรับผิดชอบของตนที่มีรายได้จากการให้บริการทางเพศกับลูกค้าอย่างน้อย 3 รายในระยะ 1 สัปดาห์ ซึ่งเมื่อรวมเฉลี่ยต่อเดือนจะมีรายได้จากการให้บริการทางเพศอย่างน้อยประมาณ 20,000 บาท ทั้งนี้ยังไม่ได้รวมกับรายได้จากเงินเตือน เงินค่าดื่ม และเงินรางวัลพิเศษ ซึ่งนับว่าเป็นรายได้ที่สูงมากและไม่อาจไปหาได้จากการทำงานอื่น นอกจากนั้นการให้บริการทางเพศในสถานเริงรมย์ก็ยังให้ความสำคัญเป็นอิสระแก่หญิงบริการพอสมควร

เพราะการจะไปกับลูกค้าหรือไม่ขึ้นอยู่กับความสมัครใจของหญิงบริการด้วย ถ้าหากไม่พร้อมหรือไม่ยินดีจะไปกับลูกค้าผู้นั้นก็สามารถหลีกเลี่ยงได้ โดยการปฏิเสธที่นุ่มนวล เช่น ไม่สบาย มีรอบเดือน เป็นต้น แม้ว่าเธอจะอยู่ในตำแหน่งหญิงบริการ ที่มีหน้าที่ "ฮือฟ" โดยตรงก็ตาม จะไม่มีการใช้วิธีบังคับโดยตรงมาควบคุมในการให้บริการทางเพศ แต่จะใช้วิธีการส่งเสริมสนับสนุนหรือการเชียร์จากมาและผู้จัดการรวมทั้งอาศัยเงื่อนไขของผลประโยชน์มาเป็นสิ่งจูงใจแทน ฉะนั้นด้วยผลประโยชน์ตอบแทนที่สูง ความรู้สึกว่าตนเองมีอิสระและได้รับการยอมรับในการทำงาน จึงทำให้หญิงบริการส่วนใหญ่ยังคงให้ความสำคัญต่องานนี้ไปในทางบวกและในทางเป็นกลาง

3. ระดับของการให้ความหมายเชิงบวกลดลงจากขั้นการเข้าสู่อาชีพ

จากการศึกษาหญิงบริการกลุ่มนี้พบว่า บางส่วนแม้จะยังคงให้ความสำคัญเชิงบวกและเชิงเป็นกลางในแง่ของความหมายที่ว่างงานนี้สบาย มีรายได้ดี และจำเป็นต้องทำเพื่อความมั่นคงในการดำเนินชีวิต แต่เนื่องจากในขั้นดำรงอยู่ในอาชีพนี้เป็นช่วงที่ได้รับการเรียนรู้ในเชิงอาชีพ การได้ลงมือปฏิบัติงานจริง รวมทั้งการมีความสัมพันธ์กับเพื่อนใหม่ในกลุ่มผู้ร่วมงานและประสบการณ์ต่าง ๆ ทำให้ความรู้สึกต่ออาชีพนี้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมบ้าง เช่น การแข่งขันเรื่องรายได้ การปฏิบัติของลูกค้าด้วยกิริยาข่มขู่และดูถูก เป็นต้น ซึ่งทำให้ความหมายเชิงบวกและเชิงเป็นกลางต่ออาชีพได้ลดลงไปบ้างจากเดิม อย่างเช่นความหมายต่อพฤติกรรมที่ต้องแสดงในอาชีพที่ต้องยอมให้ลูกค้าได้ล่วงเกินบ้างนั้น ในบางครั้งต้องเผชิญกับลูกค้าที่มุ่งหวังการล่วงเกินทางเพศอย่างเต็มที่ด้วยพฤติกรรมหยาบคายและดูถูก ซึ่งทำให้การให้ความหมายเชิงบวกต่อพฤติกรรมในอาชีพที่ว่า "ไม่ยาก ไม่มีอะไรแค่นั่งคุยเป็นเพื่อนแบก" นั้นเปลี่ยนจากเดิมในลักษณะที่ว่า "บางทีเจอแบกเมา พูดจาหยาบคายก็ต้องอดทนไม่ถายนักรอกงานนี้" สำหรับการให้ความหมายต่อรางวัลที่ได้รับจากการทำงานนี้ยังคงเห็นว่าเป็นงานที่สร้างรายได้และความสุขสบาย

ส่วนการให้ความหมายในทางไม่เห็นชอบของสังคมที่มีต่อผู้หญิงที่อยู่ในอาชีพนี้ ก็ยังได้รับการรับรู้กันอยู่ เนื่องจากหญิงสาวเหล่านี้ไม่ได้ตัดขาดจากการอยู่ร่วมในสังคมปกติ แต่ทั้งนี้ไม่มี

น้ำหนักมากเท่ากับหรือเหนือกว่าประโยชน์ หรือรางวัลที่ได้รับจากการทำงานบริการทางเพศซึ่งเป็นการให้ความหมายเชิงบวกโดยรวมต่ออาชีพนี้ ฉะนั้นการที่ยังคงทำงานนี้ก็เพื่อหาเงินเพื่อเก็บเอาไว้เป็นทุนประกอบอาชีพอื่น

การให้ความหมายต่ออาชีพที่เปลี่ยนแปลงไปนั้นคือเห็นว่างานกลางคืนอย่างเช่น งานในสถานเริงรมย์เป็นงานที่เสแสร้ง เป็นโลกของมายา หลอกลวงกันและกัน ดังคำกล่าวที่ว่า "ไม่สนุกหรอกที่งานนี้ มันเหมือนโลกมายา" หรือคำกล่าวที่ว่า "รู้สึกว่ามีชีวิตกลางคืน เป็นอะไรที่เสแสร้ง มีการโกหก กะล่อน ปลิ้นปล้อน บางอย่างที่เราไม่ชอบ ก็ต้องบอกว่าชอบ ที่ไม่ดีก็ต้องว่าดี เออ ออไปด้วยตามเรื่อง" นอกจากนั้นยังมองว่าเพื่อนร่วมงาน ลูกค้า หัวหน้างานขาดความจริงใจ อย่างในหมู่เพื่อนร่วมงานจะมีการอิจฉาริษยากันเนื่องจากแข่งขันกันในเรื่องรายได้ โดยจะมีการสร้างสัมพันธ์ใกล้ชิดกับมาม่าเป็นพิเศษ และมาม่าก็จะจัดหาลูกค้าให้เป็นพิเศษอยู่เสมอ ซึ่งก็จะเกิดความรู้สึกไม่ได้รับความเป็นธรรมและที่เคยรู้สึกว่างานนี้สนุก เมื่อได้ปฏิบัติงานจริงได้พบกับประสบการณ์ที่ต้องฝึกความรู้สึกและควบคุมอารมณ์เวลาให้บริการลูกค้า ก็ไม่ได้เกิดความสุขดังที่คิดมาก่อนดังคำกล่าวที่ว่า "ตอนนี้เหอคิดว่าจะไม่สนุกเพื่อต้องเอาใจใส่เขา (ลูกค้า)"

ความรู้สึกขัดแย้งระหว่างความหมายเชิงบวก ความหมายเชิงเป็นกลางและความหมายเชิงลบที่เป็นพาหิของสังคมนั้นเกิดขึ้นตั้งแต่ขั้นตอนการเข้าสู่อาชีพ และดำเนินมาสู่ขั้นของการดำรงอยู่ในอาชีพ แต่ทั้งนี้การให้ความหมายเชิงลบจะหมดความสำคัญเพราะการให้ความหมายเชิงบวก และเชิงเป็นกลางที่อยู่เหนือกว่า เมื่อถึงขั้นของการดำรงอยู่ในอาชีพหญิงบริการเหล่านี้ตระหนักในความจริงที่ว่า ถ้าตนเลือกไปทำอาชีพอื่นที่สังคมยอมรับ ก็จะมีรายได้น้อยกว่าและหาความสบายไม่ได้เลย ฉะนั้นด้วยเหตุนี้หญิงสาวกลุ่มนี้จึงยังคงจะดำรงอยู่ในอาชีพ อีกประการหนึ่งลักษณะของงานบริการทางเพศในสถานเริงรมย์เป็นการละเมิดบรรทัดฐานแบบแอบแฝง ซึ่งตนสามารถหลีกเลี่ยงที่จะเปิดเผยบทบาทหน้าที่ของตน และมีโอกาสที่จะถอนตนเองออกจากงานแบบนี้ได้เมื่อตนพร้อมหรือเมื่อมีฐานะมั่นคง ฉะนั้นด้วยเหตุนี้การให้ความหมายต่องานบริการทางเพศไปในทางบวกและในทางเป็นกลางจึงมีน้ำหนักเหนือกว่า

ในส่วนของการให้ความหมายเชิงบวกและเป็นกลางสำหรับหญิงบริการที่ต้องการจะดำรงอยู่ในอาชีพนี้จะมีต่อไปเรื่อย ๆ จะมีบทบาทและน้ำหนักเหนือกว่าซึ่งคงอยู่ต่อไป ส่วนหญิงบริการที่ได้กำหนดระยะเวลาของการออกจากอาชีพนี้ไว้ การให้ความหมายเชิงบวกและเชิงเป็นกลางจะได้รับการกระทบจากสิ่งที่ไม่ดีต้องสูญเสียไปในระหว่างการทำงาน ซึ่งถึงแม้จะยังคงมีรางวัลสูงอยู่แต่ขณะเดียวกันความสูญเสียหรือสิ่งที่ไม่ดีต้องนำไปแลกกับรางวัลนั้น ก็มีความสำคัญสำหรับตนอยู่ไม่น้อย นอกจากนั้นในขั้นดำรงอยู่ยังเกี่ยวข้องกับการเสริมแรงที่หญิงบริการแต่ละคนได้รับจากสิ่งเร้าต่าง ๆ ซึ่งจะได้กล่าวถึงในหัวข้อต่อไป

การเสริมแรงในขั้นดำรงอยู่ในอาชีพ

หลังจากหญิงบริการเหล่านี้ได้ก้าวเข้าสู่อาชีพการให้บริการทางเพศแล้ว ก็ยังคงพัฒนาและรักษาการให้ความหมายเชิงบวกและเชิงเป็นกลางให้ดำเนินอยู่ต่อไป เพื่อการดำรงอยู่ในอาชีพ ซึ่งการให้ความหมายดังกล่าวโดยตัวของมันเองแล้วก็เป็น การเสริมแรงแก่พฤติกรรม ของหญิงเหล่านี้ ทำให้พฤติกรรมมีความเข้มแข็งขึ้นและกระทำอยู่ต่อไป นอกจากนั้นแล้วการเสริมแรงยังมาจากสิ่งเร้าต่าง ๆ ที่ได้จากการคบหาสมาคมกับกลุ่มบุคคลต่าง ๆ ที่เป็นบุคคลสำคัญของหญิงบริการ ได้แก่ กลุ่มเพื่อน และรวมทั้งพ่อแม่ที่ไม่รู้ว่ามี การให้บริการทางเพศ ซึ่งเป็นสิ่งเร้าทางคำพูดสิ่งเร้าทางพฤติกรรม รวมทั้งสิ่งเร้าที่เป็นบริบทในสังคม ยิ่งไปกว่านั้นรางวัลที่ได้รับระหว่างการอยู่ในอาชีพและภาวะบางอย่างที่ต้องการเสี่ยงหนี เช่น ต้องใช้จ่ายเงินอย่างจำกัด ความลำบากในการทำงานในอาชีพอื่นที่สังคมยอมรับเป็นต้น ต่างก็เป็นการเสริมแรงที่มีผลกระทบทำให้การตอบสนองที่จะอยู่ในอาชีพนี้มีความเข้มแข็งขึ้น

ขณะที่พฤติกรรมได้รับการเสริมแรงในทางบวก (คือการได้รับรางวัล) และการเสริมแรงในทางลบ (คือการหลีกเลี่ยงจากสภาวะที่ไม่น่าพึงใจในพฤติกรรมอื่น) แต่ในด้านของการลงโทษนั้นจากการศึกษาพบว่าหญิงสาวกลุ่มนี้ไม่ได้รับการลงโทษ หรือเสียประโยชน์อย่างแท้จริงจากสังคมภายนอก และจากบุคคลสำคัญของตน เนื่องจากการขายบริการทางเพศเป็นไปในลักษณะแอบ

แฝงภายใต้การบริการของสถานเริงรมย์ จึงทำให้บุคคลสำคัญซึ่งได้แก่ พ่อแม่ หรือคนรู้จัก ไม่รู้ความจริง และสังคมภายนอกก็ไม่เคยมีปฏิกริยาในทางลบ ด้วยเหตุนี้แม้ว่า จะให้บริการทางเพศ ซึ่งเป็นความประพฤติเบี่ยงเบนแต่หญิงสาวกลุ่มนี้ ก็หลบเลี่ยงจากการลงโทษจากสังคมและบุคคลดังกล่าวได้ อีกทั้งประโยชน์ตอบแทนที่ตนได้รับในการดำรงอยู่ในอาชีพบริการทางเพศ มีมากกว่าและเหนือกว่าที่ตนเคยได้รับจากการทำงานอย่างอื่น เช่น การทำงานในห้างสรรพสินค้า การเป็นพนักงานบริษัท เป็นต้น ซึ่งงานในอาชีพอื่น ๆ นั้นก็เป็นพฤติกรรมที่นำไปสู่การแสวงหารางวัลและผลตอบแทนที่ได้รับนั้นน้อยกว่า ฉะนั้นจากสถานการณ์ดังกล่าวหญิงบริการเหล่านี้ จึงได้เรียนรู้ถึงความแตกต่างของผลประโยชน์ที่ตนได้รับจากการที่ตนอยู่ในอาชีพบริการทางเพศนั้นมีมากกว่าและดีเหนือกว่าที่จะเลือกไปทำอาชีพอื่นและเมื่อซึ่งนำหนักกับการที่ไม่ได้รับโทษจากสังคม ซึ่งเป็นไปได้ยากที่จะได้รับโทษเพราะตนทำแบบแอบแฝง รางวัลที่ได้รับมากมายจากอาชีพนี้ยังเด่นเหนือกว่า หญิงสาวเหล่านี้จึงดำรงอยู่ในอาชีพบริการทางเพศ ซึ่งกระบวนการเรียนรู้ดังกล่าวก็คือ การเสริมแรงที่แตกต่างกัน

เนื่องจากพฤติกรรมการขายบริการทางเพศในสถานเริงรมย์ เป็นไปแบบแอบแฝงซึ่งผู้ให้บริการไม่ได้แสดงตนอย่างเปิดเผยต่อบุคคลอื่น จึงทำให้พฤติกรรมการขายบริการทางเพศในสถานเริงรมย์มีลักษณะกำกวม และไม่ชัดเจนที่จะได้รับการลงโทษอย่างที่พฤติกรรมการขายบริการทางเพศแบบโดยตรง เช่น โสเภณีในช่องได้รับทั้งทางสังคมและทางกฎหมาย แต่หญิงสาวที่ขายบริการทางเพศในสถานเริงรมย์สามารถปกปิดสถานภาพการทำงานที่แท้จริง ดังนั้นเมื่อไม่มีการลงโทษประกอบกับรางวัลที่ได้รับตอบแทนนั้นมีมากกว่าจะไปทำอาชีพอื่น ๆ เป็นอันมากจึงเป็นการเสริมแรงที่แตกต่างทำให้หญิงเหล่านี้ทำงานบริการทางเพศ นอกจากนั้นการที่พ่อแม่ และคนรักไม่รู้และไม่ได้ให้ความสนใจว่างานที่หญิงเหล่านี้ทำอยู่แท้จริงแล้วคืออะไร ได้แสดงท่าทีทั้งทางพฤติกรรมและคำพูดซึ่งเป็นเหมือนการสนับสนุน จึงเป็นสถานการณ์ที่ทำให้การเสริมแรงแก่พฤติกรรมได้อีกทางหนึ่ง ดังเช่นหญิงบริการนั่งโต๊ะในสถานเริงรมย์ระดับสูงคนหนึ่งเล่าให้ฟังถึงพฤติกรรมของแม่ที่ชื่นชมยินดี เมื่อตนให้เงินที่หาได้จากอาชีพนี้โดยที่หญิงบริการคนนี้บอกกับแม่เพียงว่าหน้าที่นั่งติดกับลูกค้า ซึ่งแม่ก็ไม่ได้ห้ามปรามการทำงานเช่นนี้ เพียงเตือนว่าเมื่อทำงานกลางคืนนั้น

ต้องระมัดระวังตัว

"นุ่นบอกแม่ว่าทำงานนั่งตึมนะ แม่เขาเป็นหัวสมัยใหม่ ก็บอกว่าคิดดูให้ดีแล้วกันเราก็ไม่เคยทำที่ไหนมาก่อน แล้วจะทำเป็นหรือ"

"พูดจริงๆ เลยนะ ลาพักร้อนก็ไม่ใช่อยากได้เงินเพื่อตัวเองเท่าไร แต่ที่อยากได้เพราะแม่บอกนุ่นจะดีใจมาก ๆ เลยที่เห็นลูกเอาเงินไปให้พี่ละสองหมื่น สามหมื่นนุ่นเห็นเขา (แม่) แสดงความยินดี ดีใจที่ลูกหาเงินได้ นุ่นอยากจะทำให้เขาดีใจ"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตึมนในสถานเริงรมย์ระดับสูง)

อีกกรณีหนึ่งเป็นหญิงบริการนั่งตึมนของสถานเริงรมย์ระดับกลาง ซึ่งอยู่กับพ่อหลังจากพ่อแม่แยกทางกัน ได้กล่าวถึงท่าทีของพ่อต่อการทำงานในสถานเริงรมย์ของตนว่า เมื่อพ่อรู้ว่าเป็นงานกลางคืนก็ไม่อยากให้เราทำ แต่ตนก็บอกว่าไม่มีอะไรนอกจากนั่งคุยกับลูกค้าพ่อก็ไม่ว่าอะไร และตนยังเคยพาพ่อไปทำงาน

"ตอนแรกบอกว่าจะไปทำงานเล่นใจกลางคืน พ่อก็ไม่อยากให้เราทำหรอกแต่ก็บอกพ่อว่างานไม่มีอะไร แค่นั่งคุย พ่อก็เฉย ๆ"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตึมนในสถานเริงรมย์ระดับกลาง)

ดังนั้นการที่พ่อแม่ไม่รู้แน่ชัดว่าลูกทำงานหน้าที่อะไร จึงทำให้หญิงบริการยังคงรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ไม่ได้ถูกตัดขาดจากความสัมพันธ์ที่มีต่อบุคคลสำคัญ เช่นพ่อแม่และไม่ได้ถูกตราหน้าอย่างชัดเจนว่าตนขายบริการทางเพศ

การเสริมแรงเชิงบวกและการเสริมแรงเชิงลบ

จากการศึกษาพบว่าในระหว่างการดำรงอยู่ในอาชีพบริการทางเพศ หญิงบริการกลุ่มนี้

ได้การเสริมแรงเชิงบวกและการเสริมแรงเชิงลบ โดยที่การเสริมแรงเชิงบวกมีสิ่งเร้าที่หลากหลายกว่าสิ่งเร้าของการเสริมแรงเชิงลบ ซึ่งหากพิจารณาตามแหล่งที่มาของการเสริมแรงจะประกอบด้วย การเสริมแรงทางสังคม และการเสริมแรงที่ไม่ใช่สังคม

1. การเสริมแรงเชิงบวกที่เป็นการเสริมแรงทางสังคม

การเสริมแรงเชิงบวกที่เป็นการเสริมแรงทางสังคมนั้น จะเป็นสิ่งเร้าที่เป็นคำพูด และพฤติกรรมของบุคคลที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ เพื่อน พ่อแม่ ญาติ คนรัก รวมทั้งผู้จัดการ และมาฆา บุคคลเหล่านี้จะให้การเสริมแรงทั้งที่ตั้งใจและไม่ตั้งใจ จากการสัมภาษณ์หญิงบริการกลุ่มนี้ กล่าววาระหว่างที่ตนทำอาชีพนี้อยู่ เพื่อนในกลุ่มของตนจะพูดคุยกันถึงรายได้และการใช้จ่ายเงินทองอย่างสะดวก รวมทั้งโอกาสที่จะได้พบผู้ชายสักคนที่จะมาอุปการะ ส่วนพ่อแม่ ญาติ คนรัก นั้น เนื่องจากไม่ทราบชัดเจนว่ามีการให้บริการทางเพศจึงไม่ได้ห้ามปราม

"ในกลุ่มที่สนิทกันจะคุยกันว่างานสนุกบ้าง เบื่อบ้าง แต่ยอมรับกันว่ารายได้ดีทำให้มีเงินทองใช้จ่ายสบาย"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตมในสถานเริงรมย์ระดับกลาง)

"พ่อแม่ไม่รู้หรือว่ามีอีพด้วยไม่บอกเขา บอกเขาแต่ว่าทำงานเป็นแคชเชียร์แล้วก็รู้แต่ว่ารายได้ดี เขาก็รู้สึกพอใจ"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตมในสถานเริงรมย์ระดับกลาง)

"แพนรู้ว่าทำกลางคืนแต่ไม่บอกว่ามีอีพ เขาบอกแต่ว่าให้ระวังตัวแล้วกันเพราะต้องนั่งตมกับแขกเดี่ยวจะโดนเขกบไล้"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตมในสถานเริงรมย์ระดับกลาง)

สำหรับการเสริมแรงที่เป็นรายได้ คือ เงินนั้นก็จัดเป็นการเสริมแรงทางสังคมด้วย เนื่องจากเงินมีคุณค่าและความหมายตามการยอมรับและความต้องการของสังคม จึงเป็นรางวัลที่ได้รับการกำหนดค่าจากสังคม

"ใครบ้างไม่อยากจะเงิน ที่ทำอยู่ขณะนี้ก็เพราะเงินนะ ตอนนี้ก็มีเงินทองใช้สองกว่า สมัยทำงานเก่า ทุกอย่างไปได้ดีกับงานนี้"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งดีมานสถาน เรืองมยระดับกลางค่อนข้างสูง)

สำหรับผลตอบแทนที่เป็นเงินจะมีความสำคัญในการเสริมแรงต่อหญิงสาวกลุ่มนี้ เพราะแต่ละคนต่างมุ่งหวังผลตอบแทนที่จะได้รับสูงกว่าอาชีพอื่น ต้องการมีเงินไว้ใช้จ่ายบ้างเก็บสะสมไว้เพื่อความมั่นคงของตน อีกทั้งในอาชีพนี้เงินจะหาได้ง่ายและในระยะเวลาที่ไม่นาน

2. การเสริมแรงเชิงบวกที่ไม่ใช่การเสริมแรงทางสังคม

การเสริมแรงในส่วนนี้จะจะเป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นกับตัวหญิงบริการเหล่านี้ โดยในระหว่างดำรงอยู่ในอาชีพบริการทางเพศแล้วรู้สึกสบาย รู้สึกสนุกจากการได้เที่ยวเตร่มีความเป็นอิสระและมีโอกาสที่จะเลือกให้บริการทางเพศกับลูกค้า ซึ่งในบางกรณีจะมีความสุขกับการมีความสัมพันธ์ทางเพศกับลูกค้าที่หนุ่มและหน้าตาดี นอกจากนั้นความรู้สึกในเรื่องของสภาพในการทำงานก็ไม่ต่ำต้อย เพราะเป็นการทำงานในสถานที่จัดไว้สำหรับลูกค้าที่มีฐานะทางสังคม เศรษฐกิจดีรวมทั้งยังเกิดความรู้สึกมีความมั่นคงทางด้านฐานะเพราะจากรายได้เหล่านี้ตนสามารถซื้อทรัพย์สินได้ในระยะเวลาที่ไม่นาน เช่น ซื้อบ้าน ซื้อรถยนต์ เป็นต้น ทำให้เกิดความรู้สึกทัดเทียมกับคนอื่นได้ ดังนั้นจึงเห็นได้จากหญิงบริการคนหนึ่ง ได้เล่าให้ฟังถึงความพอใจของตนที่ได้ทำงานบริการทางเพศและมีฐานะการเงินมั่นคง

"รู้สึกภูมิใจที่ตอนนี้สร้างฐานะตัวเองได้แล้ว มีบ้านมีรถของตัวเองส่งเงินไปให้ พ่อแม่

เดือนละ 5,000 ซื้อบ้านให้เขาหลัง ซื้อรถปิกอัพให้อีกคัน"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตมในสถานเริงรมย์ระดับสูง)

3. การเสริมแรงเชิงลบที่เป็นการเสริมแรงทางสังคม

การเสริมแรงดังกล่าว หมายถึง สิ่งเร้าหรือสถานการณ์ที่ไม่น่าพึงพอใจซึ่งหญิงบริการจะต้องเผชิญหากจะต้องออกจากอาชีพบริการทางเพศ เช่น เงินรายได้ที่จะลดลงทำให้ใช้อย่างขัดสน เป็นต้น ฉะนั้นหญิงสาวเหล่านี้จึงถูกจูงใจให้อยู่ในงานบริการทางเพศเพราะต้องการเลี่ยงหนีจากสิ่งเร้า หรือสถานการณ์ที่ไม่น่าพึงพอใจนั้นและขณะเดียวกันก็จะได้รับการเสริมแรงทางบวกทั้งทางสังคมและไม่ใช้สังคมไปพร้อมกันด้วย ดังหญิงบริการนั่งตมในสถานเริงรมย์ระดับสูงแห่งหนึ่งได้กล่าวถึงสถานการณ์ที่ตนไม่พึงพอใจในงานเดิมว่า

"ที่ยังทำอยู่นี้เพราะไม่อยากลำบากเหมือนเดิม (ทำงานขายของในห้าง) ต้องยืนทั้งวัน ขอดำไปอีกพักหนึ่ง เพราะตอนนี้ข้าขึ้นให้รับตักเรายังมีแรงทำ ยังไม่แก่ แยกก็ต้องการ"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตมในสถานเริงรมย์ระดับสูง)

4. การเสริมแรงเชิงลบที่ไม่ใช่การเสริมแรงทางสังคม

การเสริมแรงเชิงลบที่ไม่ใช่การเสริมแรงทางสังคมนั้น เป็นสิ่งเร้าหรือสถานการณ์ที่ไม่น่าพึงพอใจซึ่งเป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นกับตัวหญิงบริการเอง เช่น ความรู้สึกท้อแท้ว่าถ้าไม่อยู่ในอาชีพนี้ต่อไปแล้วจะไม่สามารถสร้างความมั่นคงให้กับฐานะของตนในอนาคตได้ ซึ่งหญิงบริการนั่งตมของสถานเริงรมย์ระดับกลางแห่งหนึ่งเล่าถึงความรู้สึกของตนว่า

"กลัวว่าอนาคตจะไม่มีหลัก ไม่มีที่พึ่ง ก็ต้องรีบหาเงินไว้ก่อนงานอื่นนะไม่มีหรอกที่เขาจะให้หมั้นสองหมั้น คนอื่นจะว่ายังไงถึงไม่สนใจ"

ฉะนั้น การเสริมแรงทั้งเชิงบวกและเชิงลบดังกล่าว ต่างเป็นสถานการณ์ที่ทำให้หญิงบริการเหล่านี้เห็นถึงรางวัลตอบแทนที่ได้รับจากการเข้าสู่อาชีพนี้เด่นเหนือกว่าผลเสีย และการดำเนินกล้าวโทษใด ๆ จากสังคม (ถ้าหากมีใครรู้) นั่นคือการเสริมแรงเหล่านี้รวมทั้งการให้ความหมายเชิงบวก และเชิงเป็นกลางถูกนำมาซึ่งให้หนักเปรียบเทียบให้เห็นประโยชน์ในอาชีพบริการทางเพศมีมากกว่าประโยชน์ตอบแทนในอาชีพอื่น และมีน้ำหนักมากกว่าการลงโทษในอาชีพนี้ (ถ้าจะมีขึ้น) ซึ่งก็คือ กระบวนการเสริมแรงที่แตกต่างกันซึ่งทำให้หญิงบริการยังคงอยู่ในอาชีพนี้ต่อไป

นอกจากนี้การเสริมแรงประเภทต่าง ๆ ที่หญิงสาวเหล่านี้ได้รับในขั้นของการดำรงอยู่ในอาชีพนี้ อีกส่วนหนึ่งจะต้องหลบเลี่ยงจากการดำเนินคดีเตียนจากสังคม และจากการรับรู้ของพ่อแม่ หรือบุคคลอื่น ๆ แล้ว ในขั้นนี้หญิงบริการเหล่านี้ยังคงต้องสูญเสียบางสิ่งบางอย่างในระหว่างการทำงานอยู่ในอาชีพนี้ แม้ว่าจะไม่ใช่เป็นการลงโทษต่อพฤติกรรมโดยตรงก็ตาม แต่ก็มีส่วนอย่างมากที่ทำให้หญิงบริการเหล่านี้พึงพอใจที่จะทำอาชีพอยู่ต่อไป หรือออกจากอาชีพนี้เพื่อกลับไปดำเนินชีวิตให้สังคมยอมรับ จากการศึกษาหญิงบริการกลุ่มนี้พบว่าแต่ละคนได้ประสบกับสิ่งที่ต้องสูญเสียไปมากบ้างน้อยบ้าง โดยที่ไม่มีใครสักคนที่จะไม่สูญเสียอะไรเลยแต่ก็ยังดำรงอยู่ในอาชีพนี้อยู่ในขณะนี้ เนื่องจากยังรู้สึกว่ารางวัลที่ได้รับมีน้ำหนักมากกว่าสิ่งที่ต้องสูญเสีย และเพื่อช่วยให้ความรู้สึกของการสูญเสียบางสิ่งบางอย่างดีขึ้น หญิงบริการเหล่านี้จะปรับตัวเพื่อชดเชยความรู้สึกนั้น เช่น ใช้จ่ายเงินทองโดยการเที่ยวเตร่หาความสนุก คบเพื่อนชายที่จะไปไหนมาไหนด้วยกัน เพื่อความสดชื่นในวัยหนุ่มสาว เป็นต้น

สิ่งที่ต้องสูญเสียไปในระหว่างการดำรงอยู่ในอาชีพบริการทางเพศ

แม้ว่าในอาชีพบริการทางเพศจะมีรางวัลตอบแทนในเรื่องรายได้สูง และหาได้ง่าย มีโอกาสที่จะสร้างฐานะความมั่นคงให้กับตนเอง แต่การใช้ชีวิตอยู่ในอาชีพนี้หญิงบริการทางเพศก็ต้องสูญเสียหลายสิ่งหลายอย่างเพื่อแลกกับรางวัลต่าง ๆ เช่น ความวิตกกังวลว่าสังคมจะรู้ความจริงซึ่งจะได้รับการดูถูกจากสังคม การดูถูกและการคุกคามด้วยกำลังจากลูกค้า การได้รับ

การปฏิบัติเหมือนวัตถุทางเพศ การสูญเสียภาพลักษณ์ของความเป็นผู้หญิงที่ดีที่สังคมกำหนดว่าต้อง
รักษานวลสงวนตัว การปรับเวลาการพักผ่อนและการทำงาน

1. เกิดความกังวลใจ หญิงสาวเหล่านี้ตระหนักดีว่าอาชีพบริการทางเพศนั้น เป็น
เรื่องที่สังคมไม่ยอมรับ ฉะนั้นจึงทำให้ผู้หญิงกลุ่มนี้มีความวิตกกังวลว่าเมื่อคนอื่นรู้ความจริงว่าตน
ขายบริการทางเพศก็จะถูกจะนั้นจึงไม่อยากเปิดเผยอาชีพของตน เพื่อให้ยังสามารถดำเนิน
ชีวิตอยู่กับสังคมได้ จากทัศนะของหญิงบริการคนหนึ่งกล่าวว่า

"ส่วนตัวหนูนะรู้ว่าสังคมเขาไม่ยอมรับหรอก เขาจะมองกันว่าผู้หญิงพวกนี้ (หญิงบริการ
ทางเพศ) ทำไม่ถึงมาทำ มันน่ารังเกียจ เหมือนกับผู้หญิงขายตัวทั่ว ๆ ไปซึ่งความคิด
ตรงนี้ทำให้พวกที่ทำงาน (บริการทางเพศ) ไม่อยากเปิดเผยตัวเองว่าทำงาน
กลางคืน"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตม้านสถานเริงรมย์ระดับกลางค่อนข้างสูง)

อย่างไรก็ตาม ความรู้สึกว่าถูกสังคมรังเกียจจะได้รับการลดความสำคัญลง โดยการ
เสริมแรงที่ได้รับในอาชีพและการให้ความหมายในทางบวกและในทางเป็นกลางที่พยายามหาเหตุ
ผลมาอธิบายพฤติกรรมของตน ซึ่งนางตนเองไปเปรียบเทียบกับคนอื่นในอาชีพและคำนึงถึงรายได้
ดังตัวอย่างคำให้สัมภาษณ์ของมามาเกี่ยวกับเรื่องนี้ว่า

"พอมาทำกันแล้ว ก็รู้สึกว่ามันแคร์คนอื่น (ไม่สนใจคนอื่น) คือรู้ก็รู้ไปเพราะเขาคิดว่า
ไม่ช้เขาคนเดียวที่ทำ มีคนอื่น ๆ อีกที่ทำอย่างเดียวกับเขา คนอื่นคิดอย่างไรก็คิดไป
ขอให้เขาได้เงิน ได้อยู่สบายก็พอใจแล้ว"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของมามาในสถานเริงรมย์ระดับกลางค่อนข้างสูง)

2. ได้รับการดูถูกและการดูแคลาจากลูกค้า ในระหว่างการให้บริการในสถานเริงรมย์

ก็ดี หรือการให้บริการทางเพศนอกสถานเริงรมย์ก็ดี หญิงบริการเหล่านี้มักจะต้องประสบกับการถูกละเมิดหรือถูกข่มขืนด้วยวาจาและพฤติกรรมจากลูกค้า และที่รุนแรงไปกว่านั้น บางคนจะได้รับการคุกคามด้วยกำลัง เพราะลูกค้าอยู่ในอาการมึนเมา ซึ่งมักจะปฏิบัติต่อหญิงบริการบางคนด้วยความหยาบคาย เพราะลูกค้าถือว่าซื้อบริการมาแล้วจะกระทำการอย่างไรก็ได้ตามความพึงพอใจของตน

จากการสัมภาษณ์หญิงบริการกลุ่มนี้แล้ว เราพบว่า คนมักจะถูกลูกค้าที่เข้ามานั่งดื่มสังเวยอย่างหลีกเลียงไม่ได้ โดยมักจะคิดว่าตนซื้อบริการในสถานเริงรมย์ด้วยเงินจำนวนมาก ฉะนั้นจึงพยายามตัดทวงความสุขจากหญิงบริการเหล่านี้ให้มากที่สุด ดังตัวอย่างที่หญิงบริการหลายคนเล่าให้ฟังถึงพฤติกรรมของลูกค้าว่า

"มีนะพี่ (สรรพนามที่หญิงบริการเรียกผู้วิจัย) บางคนเมาก็หยาบคายจ้องเอาแต่ได้พนักงานบางคนทนไม่ไหวก็ลุกหนี พุดแล้วก็ไม่ยักหนีหรือทวงงานแบบนี้"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งดื่มในสถานเริงรมย์ระดับกลางค่อนข้างกลาง)

"ไปฮึดกับแขกครั้งแรกนะกลัว ตื่นเต้น ขนาดหนูก็ไม่ใช้สาวบริสุทธิ์นะ แยกพาไปนอนคร่าได้ว่าร้องไห้ แต่แขกเขาก็ไม่ได้สนใจที่เราร้องไห้หรือ เพราะเขาถือว่าเสียเงินให้เราแล้วเป็นการแลกเปลี่ยนกัน"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งดื่มในสถานเริงรมย์ระดับกลางค่อนข้างสูง)

"นอกจากเรื่องเงินแล้วเรื่องอื่นไม่มีอะไรน่าพอใจหรือ อย่างเช่นเจอแขกไม่สุภาพ แกล้งจับโน่นจับนี่ เราก็ต้องคอยระวังตัว"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งดื่มในสถานเริงรมย์ระดับกลางค่อนข้างสูง)

พฤติกรรมของลูกค้าดังกล่าวเป็นประสบการณ์ร่วมที่ต้องพบในการทำอาชีพนี้ แม้จะเกิดขึ้นไม่บ่อยก็ตาม ยิ่งไปกว่านั้นหญิงบริการบางคนต้องพบกับสถานการณ์ที่เสี่ยงต่อความปลอดภัย เช่น

กรณีหนึ่งเมื่อตกลงไปกับลูกค้าเพื่อให้บริการทางเพศ โดยคิดว่าลูกค้าจะพาตนไปหาความสุขตามโรงแรมอย่างที่เคยปฏิบัติมา แต่กลับพาตนไปยังตึกแถวซึ่งเป็นโรงงาน และจะใช้สถานที่นั้นในการบริการทางเพศ หญิงบริการจึงเปลี่ยนใจขอให้พาตนกลับมายังสถานเริงรมย์ ซึ่งทำให้ลูกค้าโมโหและใช้ถ้อยคำรุนแรงหยาบคาย ดังบางตอนของการให้สัมภาษณ์ต่อไปนี้

"แบกเขาฮือพาไป บอกว่าจะพาไปนอนที่บ้าน ตาก็บอกเขาว่าไม่ได้ติดเตียงมา (ดูขงอนามัย) นึกว่าไปโรงแรมเขาก็จะมีเตียงมาให้ เขาก็บอกว่าเป็นไรเขาสิ..มันเป็นเหมือนตึกแถว รู้สึกอึดอัด เขาก็บอกว่าจะเอาดีขนาดไหน เขาพาขึ้นไปชั้นสาม ตาก็นึกว่าจะจะเป็นห้องนอนของเขา แต่มันไม่ใช่ห้องนอนส่วนตัว มันเป็นที่นอนที่แบบคนนอนรวมกันเยอะ ๆ ตาบอกว่าไม่ใช่ห้องนอนส่วนตัว เขาก็บอกว่าอยู่กับลูกน้อง เคี้ยวลูกน้องก็จะตามมา ตาบอกเขาว่าให้เขาไปเอาเงินคืนเถอะแล้วพาไปส่งที่ร้าน เขาก็โมโหตาว่า 'ทำไมจึงเงา ทำไมจึงต้องกลัวกู' ตอนอยู่ที่ร้านไม่ได้ใช้กิริยาแบบนี้ เขาพูดอีกว่า 'กูฮือฟัดก็คนไม่เห็นมีปัญหาเหมือนนี้' ตาก็ไม่ยอมบอกเขาว่าถ้ามาทำอะไรก็จะร้องไห้ลั่น แล้วเกิดเรื่องแน่ แล้วก็วิ่งลงบันไดมาขึ้นล่าง มัน (ลูกค้า) ตามลงมาด่าอีกหลายคำ แล้วมันก็มาส่งที่ร้าน"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตมในสถานเริงรมย์ระดับกลางค่อนข้างสูง)

ในกรณีที่ลูกค้ากระทุ้งแรงจากการศึกษาพบว่า มีหญิงสาว 2 คน เคยมีประสบการณ์เช่นนี้ ซึ่งตัวหญิงสาวเองก็พลบใจตนเองว่าเป็นความโชคร้ายเพราะตั้งแต่ทำงานมาก็เพิ่งจะประสบกับพฤติกรรมรุนแรงของลูกค้าดังกล่าวข้างต้น

3. การถูกปฏิบัติเหมือนวัตถุทางเพศ ลูกค้าที่พาหญิงบริการออกไปเพื่อหาความสุขทางเพศนั้นจะคำนึงถึงความรู้สึกและความต้องการทางเพศของตนแต่เพียงฝ่ายเดียว โดยหญิงบริการเปรียบเสมือนวัตถุทางเพศที่จะระบายความใคร่ โดยที่หญิงบริการเหล่านี้ไม่ได้มีความสุขร่วมไปด้วย ดังจะเห็นจากการให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการหลายคนดังนี้

"อียัมมันมีหลายแง่มุม บางรายยุ่งแล้ว (มีความสัมพันธ์ทางเพศ) แต่ตัวเองไม่สามารถเสร็จได้ก็จะมา complain เด็ก (ต่อว่า) เราเรียกเด็กมาคุยว่าจริงไหม เด็กก็บอกว่าหมดความอดทน แยกยุ่งแล้วแต่แยกไม่เสร็จเอง เราก็เห็นใจเด็ก แยกบางคนกว่าจะเสร็จ เป็นชั่วโมงก็เกินไป เด็กทนไม่ไหวแล้ว"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของมาม่าในสถานเริงรมย์ระดับกลางค่อนข้างสูง)

"ลูกค้าอีอพอแบบชั่วคราว เมแบบนาราคาญ เขาเสร็จยาก เพลินว่า ที่เมื่อไรจะเสร็จละ เขาบอกว่ามีสิทธิ์อะไรมาพูดแบบนี้ เพลินบอกว่ามัน 2 ชั่วโมงแล้ว เขาก็ไม่สนใจ"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตมในสถานเริงรมย์ระดับกลางค่อนข้างสูง)

"เราทำให้เขามีความสุข แต่เราไม่มีความสุข เป็นเหมือนเครื่องปลดปล่อยให้เขา แล้วเราก็ได้เงินตอบแทน"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตมในสถานเริงรมย์ระดับกลางค่อนข้างสูง)

4. การเสียภาพลักษณ์ของความเป็นผู้หญิงดี ตามบรรทัดฐานของสังคมที่กำหนดมาตรฐานความประพฤติของผู้หญิงว่าต้องรักษานวลสงวนตัว แต่งานบริการทางเพศในสถานเริงรมย์ได้กำหนดหน้าที่ของหญิงบริการไว้ในทางตรงกันข้าม คือหญิงบริการจะต้องเอาอกเอาใจและให้บริการต่อลูกค้าอย่างไม่หวงตัวนัก รวมทั้งการให้บริการทางเพศเพื่อแลกกับรางวัล จากการศึกษาพบว่าหญิงสาวหลายคนรู้สึกว่าได้เสียภาพของความเป็นผู้หญิงดีไปเมื่อต้องทำงานในอาชีพนี้ แม้จะเป็นความสมัครใจของตนก็ตาม ดังของหญิงสาวคนหนึ่งเห็นว่า ผู้หญิงในอาชีพนี้คงไม่มีผู้ชาย (ลูกค้า) คนไหนมาจริงจังด้วย ซึ่งตนก็ยอมรับว่าตนไม่มีลักษณะความเป็นผู้หญิงดีที่ต้องรักษานวลสงวนตัว ดังคำสัมภาษณ์ที่กล่าวถึงความรู้สึกต่อภาพของตนเองว่า

"เขา (ลูกค้าที่มาติด) ก็คงไม่มีอะไรจริงจังแบบออกหน้าออกตา ฟังรู้ตัวว่าเรา

ทำงานด้านนี้มันไม่เหมาะสมกับเขา เขาจะมาสโนใจอะไรกับเราจริง"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตมในสถานเริงรมย์ระดับกลางค่อนข้างสูง)

สำหรับความคิดในลักษณะดังกล่าวก็สอดคล้องกับความรู้สึกของผู้ชายที่มาเที่ยว โดยมองหญิงบริการแตกต่างจากหญิงดีทั่วไป ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าผู้ชายยังคงยอมรับกับค่านิยมของสังคมที่เน้นเรื่องภาพของผู้หญิงดีคือต้องรักษาวลสงวนตัว และเน้นเรื่องความบริสุทธิ์ของผู้หญิงเป็นสำคัญ ดังตัวอย่างคำให้สัมภาษณ์ของลูกค้าผู้หญิงหนึ่งแสดงทัศนะไว้ว่า

"เรื่องความบริสุทธิ์ของผู้หญิงนี้สำหรับผมคิดนะ อย่างที่ผู้หญิงที่ผมพาไปหาแม่ของผมนี่คือคนที่เราจะแต่งงานด้วย ซึ่งผมก็ต้องเลือกแล้ว ที่ไปเที่ยวที่นั่นที่นี้ก็แค่นั้นไม่ได้จริงจังอะไร"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของลูกค้าที่มีสถานภาพเป็นผู้จัดการบริษัท)

5. ต้องปรับเวลาของการพักผ่อนและการทำงานใหม่ เนื่องจากงานบริการในสถานเริงรมย์ดังกล่าวเป็นงานที่ต้องทำกลางคืนและเลิกดึก จึงต้องจัดเวลาการพักผ่อนและการทำงานใหม่แตกต่างไปจากงานอาชีพในตอนกลางวัน ซึ่งหญิงบริการหลายคนให้ทัศนะว่า แม้ว่าตนจะมีเวลาพักผ่อนในช่วงเช้าถึงบ่ายก็ตามแต่ก็รู้สึกเหมือนไม่ได้พักผ่อนเต็มที่ ดังตัวอย่างคำให้สัมภาษณ์ว่า

"จริง ๆ แล้วงานนี้ทรมาณด้วย ไม่มีเวลาพักผ่อน ถึงนอนกลางวันก็ไม่เหมือนนอนกลางวัน รู้สึกนอนไม่อิ่ม แต่ก็ต้องพยายามปรับให้ได้"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตมในสถานเริงรมย์ระดับกลาง)

6. เสี่ยงต่อการติดโรค แม้ว่าหญิงสาวที่จะให้บริการทางเพศในสถานเริงรมย์ดังกล่าวจะไม่ยอมมีเพศสัมพันธ์กับลูกค้าที่ไม่ใช้ถุงยางอนามัย ซึ่งทั้งผู้จัดการและมารมาของสถาน

เรจรมย์ก็เห็นด้วยและขอร้องลูกค้าให้ใช้ถุงยางอนามัยกับหญิงบริการ แต่ก็มีลูกค้าบางคนไม่ปฏิบัติตามการขอร้องนั้น มา มาของสถานเรจรมย์ในระดับสูงกล่าวว่า แม้สถานเรจรมย์ของตนจะจัดอยู่ในระดับสูง แต่หญิงบริการก็ยังมีโอกาสติดโรคทางเพศได้ ดังคำให้สัมภาษณ์ว่า

"ขนาดที่นี่ (สถานเรจรมย์) ก็ชั้นหนึ่งแล้ว แต่เด็กก็ยังติดโรคกันเพราะบางคนดันไปยอมลูกค้าไม่ยอมมาใช้ถุง (ใช้ถุงยางอนามัย) ที่ร้ายกว่านั้น มีอยู่รายหนึ่งมาร้อง हमร้องให้ เพราะไปเช็ด (ตรวจ) เจอเชื้อ HIV"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของมา มาซึ่งของสถานเรจรมย์ระดับสูง)

ในส่วนของการสูญเสียนี้ การได้รับการดูถูกและการคุกคามจากลูกค้ารวมทั้งการเป็นวัตถุทางเพศนั้นจะมีผลสร้างความกดดันต่อหญิงบริการที่ได้รับประสบการณ์ดังกล่าวและปรับตัวด้วยการระบายให้เพื่อนร่วมงานที่สนิทหรือเพื่อนในกลุ่มฟัง บางครั้งความกดดันดังกล่าวทำให้เกิดความน้อยเนื้อต่ำใจที่ลูกค้าดูถูกและหยาบคายกับตนโดยที่ตนไม่อาจได้ตอบกลับไปได้ หญิงบริการคนหนึ่งที่เคยประสบกับเหตุการณ์ที่ลูกค้าหยาบคายกับตนเล่าว่า บางครั้งถึงกับร้องไห้กับเพื่อน เพราะรู้สึกสงสารตัวเองที่ต้องอยู่ในอาชีพนี้และต้องอดทนกับลูกค้ามากถึงขนาดนี้

"บางทีไปกับแขกเจอแบบที่แย ๆ กลับมาบ่นให้เพื่อนฟัง ร้องไห้ไปด้วยเพราะรู้สึกว่ามันอัดอยู่ข้างใน ต้องระบายออกมาบ้าง นี่ทำไมเราต้องมาทำอย่างนี้ มาเจอสภาพแบบนี้"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งโต๊ะในสถานเรจรมย์ระดับกลางค่อนข้างสูง)

อย่างไรก็ตาม สิ่งที่ต้องสูญเสียดังกล่าวในขั้นตอนของการดำรงอยู่นี้เมื่อเทียบกับรางวัลที่ได้รับจากการอยู่ในอาชีพนี้โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องของรายได้ หญิงสาวเหล่านี้ก็ยังให้น้ำหนักหรือความสำคัญน้อยกว่ารางวัลที่ตนได้รับอีกประการหนึ่งดังที่กล่าวมาแล้วการขายบริการทางเพศในสถานเรจรมย์เป็นพฤติกรรมที่แอบแฝง จึงทำให้การดำรงอยู่ในอาชีพนี้ไม่ได้รับการลงโทษจากสังคมหรือบุคคลสำคัญ คือพ่อแม่ หรือคนรัก นอกนั้นหญิงสาวแต่ละคนต่างก็มีประสบการณ์ทางเพศ

กับสามี กับคนรักมาก่อนทำให้เกิดความรู้สึกท้อแท้ที่ว่า "ไม่มีอะไรจะเสียอีกแล้ว" จึงทำให้หญิงสาวกลุ่มนี้ดำรงอยู่ในอาชีพเพื่อรายได้โดยเฉพาะ ซึ่งตนคิดว่าจะทำให้ตนมีความสุขสบายกว่าที่เป็นอยู่ รายได้จึงเป็นการเสริมแรงที่สำคัญสำหรับหญิงสาวในชั้นดำรงอยู่ในอาชีพ ดังจะเห็นจากคำกล่าวของหญิงบริการคนหนึ่งว่า "เวลานอนกับเขา (ลูกค้า) เราก็ฝึกถึงถึงเบ็งค์ 500 ลอยอยู่ที่หน้า"

โดยสรุปแล้วจะเห็นได้ว่า トラボเคที่การให้ความหมายในเชิงบวก และเชิงเป็นกลาง ยังคงดำเนินไป พร้อมกับการเสริมแรงทั้งบวกและลบ ทั้งที่เกี่ยวข้องกับสังคมและไม่เกี่ยวข้องกับสังคม รวมทั้งกลุ่มหรือบุคคลสำคัญซึ่งเกี่ยวข้องกับอาชีพที่หญิงบริการเหล่านี้คบหาอยู่ ก็จะเป็นแรงสนับสนุนหญิงสาวเหล่านี้ให้ดำรงอยู่ในอาชีพนี้ ซึ่งเป็นขั้นที่ได้เรียนรู้ถึงการดำเนินชีวิตตามแบบของการขายบริการทางเพศอย่างแท้จริง โดยในขั้นแรกคือ ขั้นของการเข้าสู่อาชีพนี้หญิงบริการเพียงเรียนรู้จากกลุ่มที่คบหาโดยที่ยังไม่ได้เรียนรู้วัฒนธรรมในอาชีพที่แท้จริง และในชั้นดำรงอยู่ในอาชีพเมื่อได้เรียนรู้บางสิ่งบางอย่างก็ต้องปรับตัวเพื่อจะอยู่ในอาชีพนี้ได้

บทที่ 8

การจะออกจากอาชีพบริการทางเพศ

จากขั้นตอนของการดำรงอยู่ในอาชีพที่หญิงบริการทางเพศได้เรียนรู้แบบแผนพฤติกรรม การขายบริการทางเพศ ประโยชน์ตอบแทนจำนวนมาก รวมทั้งเรียนรู้ถึงการต้องสูญเสียบางสิ่ง บางอย่างเพื่อแลกกับประโยชน์ตอบแทน อย่างไรก็ตาม หญิงบริการเหล่านี้คิดว่าอาชีพบริการทาง เพศนั้นเป็นงานที่ไม่มั่นคง ทำได้เพียงระยะเวลาหนึ่งเท่านั้น โดยที่งานนี้ไม่มีข้อจำกัดในเรื่องของ อายุ เมื่อมีอายุมากขึ้นจะทำให้โอกาสที่จะได้รางวัลตอบแทนลดน้อยลง เพราะลูกค้าต้องการซื้อ บริการจากหญิงบริการหน้าใหม่ที่อายุไม่มาก ฉะนั้นหญิงบริการเหล่านี้จึงต้องคำนึงถึงการจะออก จากอาชีพและการวางแผนสำหรับอนาคตของตน

บริบทในการทำงานที่ทำให้หญิงบริการไม่พึงพอใจ

จากการศึกษาพบว่าในระหว่างการทำงานนั้นได้มีบริบทบางอย่างที่ทำให้หญิงสาวเหล่านี้ เกิดความเบื่อหน่ายและไม่พึงพอใจ แต่ยังไม่เป็นเงื่อนไขเพียงพอที่จะออกจากอาชีพนี้ไปกลางคัน เนื่องจากยังคำนึงถึงรายได้จำนวนมากที่ยังได้รับอยู่ สำหรับบริบทดังกล่าวนี้มีดังนี้คือ

1. ความสัมพันธ์กับมามาซังและเพื่อนร่วมงานไม่ราบรื่น

การควบคุมดูแลการทำงานของหญิงบริการในสถานเริงรมย์นอกจากจะเป็นหน้าที่ของ ผู้จัดการโดยตรงแล้ว ยังอยู่ในความรับผิดชอบของมามาซังอีกผู้หนึ่ง โดยมามาซังจะทำหน้าที่ดูแล เรื่องการให้บริการและบุคลิกของหญิงบริการ เช่น การแต่งตัว การพูดคุย และกิริยามารยาทที่ จะแสดงต่อลูกค้า นอกจากนั้น ยังดูแลในเรื่องของการจัดหญิงบริการให้ไปนั่งบริการลูกค้าอย่าง ทั่วถึงหรือที่เรียกว่า "จัดคิว" ให้หญิงบริการมีลูกค้าเพื่อมีรายได้ในเรื่องค่าดื่ม เงินรางวัลและ ค่าบริการทางเพศ ซึ่งเป็นการจัดสรรรายได้ของหญิงบริการให้กระจายโดยทั่วถึงกัน แต่ในทาง ปฏิบัติหญิงบริการบางคนพบว่ามามาซังพยายามจัดหญิงบริการที่สนิทสนมกับตนเอง หรือชอบพอกัน

เป็นพิเศษไปนั่งกับลูกค้ามากกว่าคนอื่น ๆ ซึ่งทำให้หญิงบริการคนอื่นมีโอกาสน้อยกว่าที่จะได้รับค่าเต็ม หรือค่าบริการทางเพศ หรือเงินรางวัลจากลูกค้า ด้วยเหตุนี้หญิงบริการบางคนจึงเกิดความไม่พอใจที่เกิดความไม่เท่าเทียมกันดังกล่าว นอกจากนั้น ก็มีปัญหาวินิจฉัยยากกันใหญ่หญิงบริการที่ทำให้มีการเก็บไปฟ้อง หรือจับผิดกันในการทำงาน ซึ่งทำให้เกิดความรู้สึกแตกแยก และขาดความผูกพันกับเพื่อนร่วมงาน สภาพดังกล่าวจึงทำให้บางคนคิดอยากจะออกจากงานนี้ ดังกรณีตัวอย่างของฟ้าที่ไม่ได้รับความเป็นธรรมในเรื่องของการได้ลูกค้า โดยที่มาม่าจะให้หญิงบริการที่สนิทกับตนเองได้นั่งกับลูกค้ามากกว่า

"เป๋อมามา เขาไม่เป็นธรรม เล่นพวก ที่พวกของตนก็ให้แขก ได้ครึ่งค์ (เต็ม) เยอะทำให้การได้ครึ่งค์ไม่กระจายทั่วถึงพนักงานทุกคน พอพูดเข้าเขาก็เกลียดปี่หน้า คอยจ้องจับผิดคอยฟ้องกัน อิจฉาริษยากัน"

หญิงบริการบางคนเมื่อทนต่อพฤติกรรม เช่นนี้ไม่ได้ก็ลาออกไปทำงานยังสถานเริงรมย์อื่น แต่ก็ขึ้นอยู่กับว่าที่ใหม่ต้องมีรายได้ตอบแทนไม่น้อยไปกว่าที่เป็นอยู่ ซึ่งก็เป็นไปได้ง่ายที่จะได้งานใหม่และรายได้ดี เนื่องจากสถานเริงรมย์เปิดบริการแข่งขันกันมากมาย

2. ความไม่พึงพอใจในกฎระเบียบของสถานเริงรมย์

สถานเริงรมย์แต่ละแห่งจะมีกฎระเบียบเพื่อควบคุมการทำงานของหญิงบริการให้มาสม่ำเสมอและตรงต่อเวลา ฉะนั้น แม้ว่าหญิงบริการในสถานเริงรมย์ประเภทนี้จะไม่ถูกควบคุมด้วยวิธีกักขังเพื่อให้บริการ แต่จะมีการควบคุมในเรื่องของเวลาที่มาทำงานและการหยุดงาน โดยมีเงื่อนไขกำหนดการลงโทษด้วยวิธีตัดเงินเดือน ซึ่งทำให้หญิงบริการบางคนไม่เห็นด้วยกับสถานเริงรมย์ที่ใช้กฎเกณฑ์ดังกล่าวมาบังคับเข้มงวดมากเกินไป จึงต้องดิ้นรนหางานกันใหม่และมีความคิดว่าถ้าตนเก็บเงินให้ได้ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้สำหรับอนาคตแล้ว ก็จะเลิกจากอาชีพนี้ ดังกรณีของพลอยที่มาทำงานแบบมาบ้างหยุดบ้าง โดยที่ตนเป็นพนักงานประจำที่มีเงินเดือน จึงเป็น

การผิดกฎเกณฑ์ของสถานเริงรมย์และได้รับการตัดเงินเดือนเพื่อการลงโทษเป็นประจำ ซึ่งทำให้พลอยไม่พอใจวิธีการดังกล่าว ดังคำให้สัมภาษณ์ว่า

"เวลาหยุดงานที่จะโดนตัดเงิน ยิ่งถ้าเป็นวันศุกร์ เสาร์จะโดนตัดหนักเลยเป็น 1,000 เมื่อเดือนก่อนโดนตัดจนเงินเดือนไม่เหลือเลย ทำมาไม่คิดบ้างว่าเรามีแขกประจำตั้งเท่าไร รู้สึกว่าจะโหดมากไปเฟล็น คิดไว้ว่าต่อไปถ้าเก็บเงินได้สัก 2 แสน ก็จะไม่เอาเงินไปทำอะไรอย่างอื่น"

3. ความไม่พอใจในพฤติกรรมของลูกค้า

การให้บริการแก่ลูกค้าโดยทั่วไป หญิงบริการเหล่านี้ย่อมจะถูกส่องเกินจากลูกค้าอยู่เสมอในบางครั้งลูกค้าจะกระทำด้วยคำพูด และพฤติกรรมที่หยาบคาย โดยถือเพียงว่าหญิงบริการเหล่านี้มีหน้าที่ให้บริการเพื่อแลกกับเงินค่าดื่ม เงินรางวัล และถ้าพอใจกันก็จะซื้อบริการทางเพศ ลูกค้าบางรายอาจแสดงการส่องเกินด้วยความหยาบคายเมื่อยังนั่งอยู่ในสถานเริงรมย์ บางรายอาจไม่แสดงความหยาบคายให้เห็นเมื่ออยู่ในสถานเริงรมย์ แต่จะแสดงให้เห็นเมื่อพาหญิงบริการออกไปเพื่อบริการทางเพศ คำพูดและพฤติกรรมของลูกค้าดังกล่าวทำให้หญิงบริการเกิดความรู้สึกว่าตนต่ำต้อยและไม่มีศักดิ์ศรีเหลืออยู่ ดังกรณีตัวอย่างของหญิงบริการคนหนึ่งได้เล่าถึงความรู้สึกไม่พึงพอใจของตนเมื่อได้รับการส่องเกินจากลูกค้าอย่างหยาบคายว่า

"ถึงจะทำงานแบบนี้ แต่ก็ไม่ชอบให้แขกมาหยาบคาย บางทีนั่งอยู่นี่(ในสถานเริงรมย์) มาส่องกระโปรง มาบีบหน้าอก ก็อายเพื่อน ๆ (กรณีที่ลูกค้ามาเที่ยวเป็นกลุ่ม) ไม่เข้าใจว่าทำงานอย่างนี้แล้วจะไม่มีศักดิ์ศรี ถึงเขา (ลูกค้า) จะเสียเงินเข้ามาก็ไม่ใช่จะทำอะไรกับเราได้ทุกอย่าง โดนอย่างนั้นะ ทำให้อยากออก ถ้าไม่คิดถึงรายได้นะ ป่านนี้ ออกแล้ว"

หญิงบริการในสถานเริงรมย์ประเภทนี้จะรู้สึกว่าเป็นตำแหน่งหญิงบริการนั่งตมในสถานเริงรมย์แตกต่างจากหญิงให้บริการทางเพศในรูปแบบอื่น เนื่องจากรูปแบบของการให้บริการจะจัดขึ้นสำหรับลูกค้าที่มีฐานะทางสังคม เศรษฐกิจค่อนข้างสูง การมาใช้บริการของสถานเริงรมย์ไม่ใช่เพียงต้องการการให้บริการทางเพศ แต่ต้องการบรรยากาศของการพักผ่อนด้วยการนั่งตม นิ่งคุย แม้จะมีการให้บริการทางเพศติดตามมา แต่เป็นไปในลักษณะของความพึงพอใจที่เกิดขึ้นหลังจากการได้พูดคุย และเป็นความสมัครใจของหญิงบริการด้วย

การเรียนรู้ก่อนจะออกจากอาชีพ

การให้ความหมายเชิงบวก และเชิงเป็นกลางต่ออาชีพบริการทางเพศตั้งแต่ขั้นตอนแรกของการเข้าสู่อาชีพได้พัฒนาต่อมาสู่ขั้นของการดำรงอยู่ในอาชีพโดยที่หญิงสาวเหล่านี้จะเรียนรู้ถึงแบบแผนพฤติกรรมในอาชีพของหญิงบริการนั่งตม รวมทั้งยังได้รับการเสริมแรงในแบบต่างๆ หญิงสาวเหล่านี้ได้ประพฤติดตามบทบาทหน้าที่ของหญิงบริการนั่งตม และให้บริการทางเพศไปพร้อมกัน แต่เมื่อได้เรียนรู้ถึงสิ่งที่ต้องสูญเสียไปในระหว่างการทำงาน ความหมายเชิงบวกและเชิงเป็นกลางอย่างที่ผ่านมาก็ได้ลดระดับลงไปบ้างในหญิงบริการบางคน แต่โดยรวมแล้วความหมายต่อการให้บริการทางเพศของหญิงบริการก็คือ ถือว่าเป็นอาชีพอย่างหนึ่งหรือเป็นงานอย่างหนึ่งหรือเป็นหน้าที่ที่ต้องทำ เพื่อสร้างฐานะและความมั่นคงให้ตนเอง ซึ่งตนจะพึงหรือขอใครก็ไม่ได้ และถ้าไปเลือกทำอาชีพอื่นตามระดับความรู้ความสามารถที่มีอยู่ก็จะมีรายได้มากเท่านี้ในระยะเวลานานนัก ซึ่งการให้ความหมายในทางเองดังกล่าว ได้ช่วยลดความขัดแย้งในจิตใจที่เกิดจากพฤติกรรมของตนซึ่งขัดต่อบรรทัดฐาน ในช่วงนี้หญิงสาวเหล่านี้ก็จะทำงานเพื่อรางวัลที่เป็นเงินรายได้ หรือกล่าวอีกทางหนึ่งก็คือการเสริมแรงในเรื่องของรายได้จะมีความสำคัญอย่างมาก ซึ่งหญิงสาวแต่ละคนก็ได้เข้ามากำหนดเป็นเงื่อนไขสำคัญ เพื่อที่จะออกจากอาชีพนอกเหนือจากเงื่อนไขอื่น ๆ ดังตัวอย่างหญิงบริการคนหนึ่งได้ให้ทัศนะต่อเรื่องนี้ไว้ว่า

"ตอนนี้ถือว่ามีมัน (งานบริการทางเพศ) เป็นงานอย่างหนึ่ง เวลาไปกับแขก (ให้บริการทางเพศ) ก็ถือว่าเป็นหน้าที่ของเรา คือต้องทำให้เรามีความสุข แต่เราจะไม่สุขหรือที่ทำงานเพราะเงิน ตั้งใจจะเก็บเงินสักก้อนเอาไปลงทุนตอนที่เลิกทำงานนี้"

(จากคำสัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตมในสถานเริงรมย์ระดับสูง)

นอกจากจะเรียนรู้ว่าการให้บริการทางเพศเป็นอาชีพอย่างหนึ่งแล้ว ยังยอมรับว่าแม้ว่าตนจะได้เงินเพื่อแลกกับการให้บริการทางเพศในราคาสูงก็ตาม แต่ลูกค้ามักจะตักตวงหาความสุขทางเพศอย่างเต็มที่ในฐานะที่ผู้หญิงคือ วัตถุทางเพศชิ้นหนึ่ง ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวทำให้หญิงสาวหลายคนเกิดความกดดันที่จะออกจากอาชีพให้เร็วที่สุด หากมีทางเลือกที่รวดเร็วกว่า เช่น มีคนอุปการะเลี้ยงดูแม้จะไม่เปิดเผยก็ตาม

จากการเรียนรู้ดังกล่าว ประกอบกับบริบทในการทำงานที่ไม่น่าพึงพอใจรวมทั้งการพิจารณาถึงสิ่งที่ต้องสูญเสียไป จึงทำให้หญิงสาวแต่ละคนคำนึงถึงการจะออกจากอาชีพเพื่อไปประกอบอาชีพอย่างใดอย่างหนึ่งตามความสามารถและความคาดหวังของตน โดยที่ทุกคนต้องการโอกาสที่จะกลับไปดำเนินชีวิตตามบรรทัดฐานของสังคมได้กำหนดไว้ ซึ่งการออกจากอาชีพจะช้าหรือเร็วแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับเงื่อนไขของแต่ละคน ดังจะกล่าวถึงในหัวข้อต่อไป

เงื่อนไขของการจะออกจากอาชีพบริการทางเพศ

จากการศึกษาพบว่า หญิงบริการทุกคนมีความเห็นตรงกันว่าอายุการทำงานในอาชีพนี้ประมาณ 30 ปี สำหรับอายุเฉลี่ยของกลุ่มนี้ประมาณ 21 ปี แต่ละคนจะยังคงทำงานไปอีกสักระยะหนึ่ง โดยมีระยะเวลาแตกต่างกันไป เนื่องจากขณะนี้รางวัลตอบแทนที่ได้รับยังเป็นที่น่าพอใจ ฉะนั้นการออกจากอาชีพนี้จึงไม่ใช่กระทำได้ในทันที ดังจะเห็นได้จากคำยืนยันของมามาซังที่มีประสบการณ์เกือบ 10 ปี โดยเคยเป็นหญิงบริการนั่งตมในบาร์ญี่ปุ่นมาก่อนแล้วเลื่อนเป็นมามาซังเมื่ออายุ 25 ปี ได้กล่าวถึงการออกจากอาชีพของหญิงบริการเท่าที่ผ่านมามาว่า ต้องใช้

เวลาไม่ใช่ทำได้ในทันที

"เป็นไปไม่ได้หรอกจะออกทันที เท่าที่เห็นมาจะมีการติดพันต้องใช้เวลา เพราะเด็กที่เข้ามาทำงานแบบนี้ จะรู้สึกว่ามีความสะดวกสบาย เงินหาง่ายใช้คล่อง งานไม่หนัก มีเพื่อนฝูง แล้วยังได้ไปเที่ยวโน่นเที่ยวนั้นกับแขก"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของมามาซึ่งของสถานเริงรมย์ระดับสูง)

ความเห็นดังกล่าวนี้ก็สอดคล้องกับความคิดของหญิงบริการของสถานเริงรมย์ระดับกลางค่อนข้างสูงแห่งหนึ่ง ซึ่งมีประสบการณ์ทำงานมาเกือบ 5 ปีว่างานบริการทางเพศนี้เลิกยาก เพราะเป็นงานสบาย

"ก็รู้งานนี้เราทำไปไม่ได้ตลอด แต่ก็ยังทำอยู่ งานแบบนี้เป็นงานที่เลิกยากมาก เหมือนยาเสพติดต้องทำเป็นปี เพราะมันสบาย"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งโต๊ะในสถานเริงรมย์ระดับกลางค่อนข้างสูง)

การที่หญิงสาวเหล่านี้ไม่ได้คิดจะออกจากงานบริการทางเพศในทันที เพราะมีเงื่อนไขต่าง ๆ ดังนี้

1. ต้องการให้ได้เงินจำนวนหนึ่งเพื่อใช้สร้างฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจ

เนื่องจากความคาดหวังที่สำคัญก่อนเข้าสู่อาชีพนี้คือ เรื่องการมีรายได้ดีหรือให้มีรายได้มากกว่าที่เคยมีอยู่นั้น หญิงสาวกลุ่มนี้จะทำงานต่อไปอีกระยะหนึ่ง เพื่อให้ได้เงินจำนวนหนึ่งซึ่งจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับเป้าหมายแตกต่างกันไป และจากกรณีศึกษากลุ่มนี้พอสรุปได้คือ

1.1 ต้องการเงินทุนเพื่อสร้างฐานะทางการเงินและเพื่อเป็นทุนประกอบอาชีพอื่น

โดยการตั้งเป้าหมายจำนวนเงินจะมากน้อยต่างกัน คือมีทั้งต้องการเก็บเงินให้ได้เป็นหลักแสนหรือกระทั่งเป็นหลักล้าน

สำหรับผู้ที่ตั้งเป้าหมายการเก็บเงินไว้สูงนั้นจะเป็นหญิงสาวที่ทำงานอยู่ในสถานเริงรมย์ระดับสูง ซึ่งจะมีลูกค้าที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดี สามารถใช้จ่ายเงินสำหรับบริการและเพื่อผู้หญิงได้เต็มที่ นอกจากนั้นหญิงสาวเหล่านี้จะมีระดับการศึกษาสูงคือมีการศึกษาอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และกำลังศึกษาต่ออยู่ในระดับปริญญาตรี ซึ่งต่างก็มีทรัพย์สินซึ่งได้มาจากเงินที่หาได้ในอาชีพนี้ ได้แก่ บ้าน รถยนต์ พร้อมทั้งเงินฝาก แต่ยังไม่ครบจำนวนตามเป้าหมายของตน ในกรณีที่ยังไม่ซื้อบ้านก็จะอยู่ในอพาร์ทเมนต์ชั้นสูงโดยตนรับผิดชอบค่าเช่าเองหรือไม่ก็มีลูกค้าที่มาติดพันช่วยออกให้ ฉะนั้นเมื่อได้เงินที่จะสร้างฐานะของตนตามที่ต้องการแล้วก็จะเลิกจากอาชีพนี้จะทำธุรกิจส่วนตัวด้วยเงินทุนที่เก็บเอาไว้ เช่น เปิดร้านอาหาร เปิดร้านซักอบรีด เปิดร้านขายเสื้อผ้า เป็นต้น หญิงบริการคนหนึ่งเล่าว่า ขณะนี้ตนมีบ้าน มีรถเป็นของตนเองแต่ยังต้องการทำงานต่อไปอีกจนกว่าจะเก็บเงินได้ตามเป้าหมาย ก็จะเลิกจากอาชีพนี้ แล้วจะเปิดร้านอาหารเพื่อเป็นอาชีพใหม่

"...จะทำงานอีกระยะหนึ่งให้มีเงินมากกว่านี้ ก็จะเลิกงานนี้แล้ว เปิดร้านอาหาร คิดว่าถ้ามีเงิน 1 ล้านบาทจะเลิกทำ คิดว่าปี 39 คงได้ตามที่คิด โหน ๆ เสียแล้ว (ขายบริการทางเพศ) ก็ต้องมีความหมายกับตัวเองด้วย..."

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งดื่มในสถานเริงรมย์ระดับสูง)

หญิงบริการอีกส่วนหนึ่งต้องการได้เงินทุนสักก้อนซึ่งไม่มากเท่าส่วนแรก เพื่อนำมาลงทุนในกิจการเล็ก ๆ เช่น เข้าร้านขายของตามอพาร์ทเมนต์หรือนำไปเรียนหลักสูตรสั้น ๆ เพื่อเพิ่มทุนความสามารถพิเศษ เช่น เรียนแต่งหน้าเพื่อเป็นอาชีพพิเศษของตนต่อไป หญิงบริการเหล่านี้จะกำหนดระยะเวลาอยู่ในอาชีพไว้ประมาณ 1-2 ปีเมื่อได้เงินตามที่คาดการณ์ไว้ก็จะออกจากอาชีพ ดังกรณีตัวอย่างของหญิงบริการในสถานเริงรมย์ระดับกลางคนหนึ่งซึ่งเพิ่งจะเข้ามาอยู่ใน

อาชีพนี้ได้ประมาณ 3 เดือน ได้ทำให้ความเห็นเกี่ยวกับการออกจากอาชีพของตนว่า ตั้งใจจะทำงานในอาชีพนี้อีก 1-2 ปี เพื่อจะเก็บเงินให้ได้ประมาณ 200,000 บาทก็จะออกจากอาชีพบริการทางเพศ เพื่อลงทุนค้าขาย

"ว่าจะทำงานนี้ไปสักปีสองปี ำให้ได้เงินสัก 200,000 ก็จะไปลงทุนเปิดร้านขายของชำ ลองถามร้านข้างล่างอพาร์ทเมนต์ที่อยู่ ถามเขาว่าเช่าเท่าไร เขาบอกว่ามัดจำ 10,000 แล้วค่าเช่าเดือนละ 3-4 พันบาท ชื่อของเขาร้านอีกก็กว่าแสน ถ้าทำอย่างนี้ได้ก็ไม่ต้องทำงานนี้แล้ว (งานบริการทางเพศ)"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งโต๊ะในสถานเริงรมย์ระดับกลาง)

หญิงสาวในกลุ่มนี้จะทำงานอยู่ในสถานเริงรมย์ระดับกลาง และระดับค่อนข้างสูงสถานภาพทางการศึกษาค่ำกว่าหญิงสาวในกลุ่มข้างต้น

1.2 ต้องการเงินทุนเพื่อนำไปใช้จ่ายในการเรียนต่อ โดยจะอยู่ในอาชีพบริการทางเพศอีกประมาณ 1-2 ปี และเมื่อได้เงินตามต้องการแล้วก็จะออกไปเรียนต่อ ซึ่งจะทำให้มีโอกาสเข้าสู่อาชีพอื่นในตำแหน่งที่ดีกว่าอาชีพเดิมที่ตนเคยทำมาก่อนเข้าสู่อาชีพบริการทางเพศเป็นการใช้ช่องทางของการศึกษา ทำให้ตนมีฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจดีกว่าเดิม จากตัวอย่างหญิงบริการคนหนึ่งซึ่งมามีมาซึ่งเล่าให้ฟังว่าได้เลิกทำอาชีพบริการทางเพศหลังจากที่ท่ายู่ได้ 2 ปี โดยเก็บเงินที่ได้ไว้เป็นทุนสำหรับศึกษาต่อเพื่อโอกาสของการทำงานในอาชีพที่สังคมยอมรับ

"มีเด็กในตำแหน่งนี้คนหนึ่ง (หญิงบริการนั่งโต๊ะ) ท่ายู่ 2 ปี เขาก็เก็บเงินได้ เพราะเด็กคนนี้มีมานะ เขามองโลกกว้างขึ้นว่าสังคมยอมรับคนทำงานกลางวัน เขาออกไปเรียนธุรกิจโรงแรมโดยใช้เงินทองที่เก็บไว้ โดยไม่ต้องพึ่งใคร"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของมามีมาซึ่งของสถานเริงรมย์ระดับสูง)

จากการศึกษาพบว่าหญิงบริการหลายคนให้ความสนใจต่อเรื่องการศึกษาต่อ เพราะจะ
ทำให้ตนได้รับการยกย่องจากสังคมว่าเป็นผู้ที่มีการศึกษา หญิงบริการคนหนึ่งให้ทัศนะในเรื่องนี้ว่า
เมื่อออกจากอาชีพนี้หลังจากเก็บเงินได้มากพอ ก็จะศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
และจะเลือกเรียนสาขาอะไรก็ตามที่จบได้ง่าย โดยคิดว่าการเรียนสาขาไหนไม่สำคัญเท่าไร
ได้จบการศึกษาระดับนั้นได้

"จะเรียนสาขาที่จบง่าย ๆ นุ่นคิดว่าการเรียนสาขาไหนไม่สำคัญเท่าไร มันสำคัญคือ
ทุกคนและสังคมยอมรับคนเรียนหนังสือ ยังไงก็ขอให้มีชื่อได้เรียนตามที่สังคมยอมรับ"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตมในสถานเริงรมย์ระดับสูง)

นอกจากนั้นหญิงบริการบางคน ซึ่งจบระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงทำงานในอาชีพนี้
มาประมาณ 5 ปี (ขณะนี้อายุ 27 ปี) ได้สมัครเรียนต่อในระดับปริญญาตรี โดยทำงานไปด้วย
และเรียนไปด้วย โดยมีทัศนะว่าระดับการศึกษาที่สังคมยอมรับคืออย่างน้อยต้องจบปริญญาตรี และ
การได้รับการศึกษาระดับนี้จะช่วยพัฒนาความคิด ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต

"คิดว่า คนเราน่าจะจบปริญญาตรีเป็นเบื้องต้น ถ้ามีโอกาสตามที่สังคมทุกวันนี้ให้ความสำคัญ
ทำให้เราสามารถรู้ช่องทางของตัวเองว่าจะเดินแบบไหน สมมติว่าไม่ได้เรียน
เมื่อได้เงินมาก็อาจจะใช้โดยไม่รู้จักคิดหรือวางแผนอนาคตให้มั่นคง"

หญิงบริการคนเดียวกันนี้ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับการศึกษาซึ่งน่าสนใจอีกประการหนึ่งคือเนื้อ
หาของความรู้ที่ตนได้เรียนมาไม่ทันสมัยมีความซ้ำซ้อนกันแม้ว่าจะต่างระดับชั้นกัน

"(เนื้อหาวิชาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง) อาจมีลักษณะไม่ทันสมัย คือเรียนยัง
งกก็เหมือนอยู่ที่เดิม อย่างเราเรียนการตลาด เริ่มต้นก็เรียนเรื่องนั้น พอต่อไปก็

เรียน เนื้อหาไม่แตกต่างกันมาก คือหนังสือจะเปลี่ยนแปลงแต่เนื้อหาไม่กลั่นเท่าไร"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตมในสถานเริงรมย์ระดับสูง)

การให้ความสำคัญต่อระดับการศึกษาเป็นค่านิยมอย่างหนึ่งที่หญิงบริการได้เรียนรู้ว่าเป็นหนทางหนึ่งที่ทำให้ตนประสบความสำเร็จได้ หากตนนอกจากอาชีพบริการทางเพศ ก็จะใช้วุฒิการศึกษาที่ได้มานั้นเข้าสู่อาชีพที่สังคมยอมรับในตำแหน่งที่ดีขึ้น หรือแม้จะยังไม่เลิกอาชีพบริการทางเพศ การมีการศึกษาก็จะกลายเป็นคุณสมบัติที่มาประกอบความสวยงามของหญิงบริการให้เป็นที่สนใจของลูกค้ามากขึ้น ดังที่มาว่าซึ่งของสถานเริงรมย์ระดับกลางค่อนข้างสูงกล่าวว่า "...คือเรื่องความรู้จะเป็นส่วนเสริม คนมีความรู้ เวลาคุยกับแขกก็จะคุยได้เกือบทุกเรื่อง แขกก็ติดใจ" มาว่าซึ่งของสถานเริงรมย์ระดับสูงอีกคนหนึ่งก็ได้กล่าวในทำนองเดียวกันว่า

"เรื่องเรียน เรื่องการศึกษาให้ความรู้กับเราหลาย ๆ อย่าง ทำให้เรามีความรู้ขึ้นมาจะพูดจะจาอะไรก็รู้จักที่จะพูด คนที่มีการศึกษากับคนที่ไม่มีการศึกษาก็จะต่างกัน"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของมาว่าซึ่งของสถานเริงรมย์ระดับสูง)

ในเรื่องการศึกษานี้บางคนยอมลงทุนให้กับการศึกษาของตนด้วยกำลังสติปัญญา และเงินทองเพื่อให้ได้มาซึ่งวุฒิการศึกษา แม้จะไม่ผ่านตามเกณฑ์การวัดผลตามปกติ แต่ก็จ่ายเงินให้กับผู้เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้ผลผ่านเกณฑ์ที่กำหนด ดังเช่นที่มาว่าซึ่งคนหนึ่งเล่าว่า ตนจบการศึกษาระดับปริญญาตรีที่มหาวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่งระหว่างที่เรียนนั้นทำงานไปด้วย ตอนเรียนปีสุดท้ายเหลืออีก 2 วิชาที่สอบไม่ผ่านกลัวว่าสอบใหม่จะไม่ผ่านจึงได้จ่ายเงิน "พิเศษ" ไปจำนวนหนึ่งและในที่สุดก็ได้วุฒิปริญญาตรีทางบัญชี (แต่ก็ยังทำงานด้านนี้อยู่ เพราะรายได้ดีกว่าจะไปทำงานตามความรู้ของตนซึ่งเมื่อเปรียบเทียบแล้วรายได้แตกต่างอย่างมาก) มาว่าซึ่งได้กล่าวถึงการได้วุฒิของตนว่า

"มีคนช่วยด้วย ติดอยู่ 2 วิชา ไม่ผ่านซะที เลยเสียไป 30,000 มีคนจัดการให้"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของมาว่าซึ่งของสถานเริงรมย์ระดับกลางค่อนข้างสูง)

หญิงสาวที่มีเงื่อนไขต้องการหาเงินเพื่อเรียนต่อไม่มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 และประกาศนียบัตรวิชาชีพ ซึ่งต่างยอมรับว่าช่วงเรียนหนังสือนั้นตนไม่ชอบเรียนและผลการเรียนไม่ดีแต่ขณะนี้ตั้งใจจะกลับไปเรียนใหม่เพราะเห็นว่าการศึกษาเป็นทางหนึ่งที่สังคมยกย่อง

ฉะนั้นจากการให้ความสำคัญต่อการศึกษาดังที่กล่าวมานี้ การศึกษาจึงเป็นจุดหมายอย่างหนึ่งที่ได้รับการคาดหวังไว้ว่าเมื่อหญิงบริการออกจากอาชีพบริการทางเพศแล้ว จะศึกษาต่อเพื่อสถานภาพทางการศึกษาที่สูงขึ้นกว่าเดิม

1.3 ต้องการหาเงินและถ้ามีลูกค้าอุปการะเลี้ยงดูก็จะออกจากอาชีพ เนื่องจากรายได้ในอาชีพยังสูงอยู่ หญิงสาวกลุ่มนี้จึงยังจะทำงานไปก่อน และถ้ามีโอกาสได้พบลูกค้าที่มีฐานะพอที่จะเลี้ยงดูตนได้ ก็จะออกจากอาชีพนี้ จากนั้นตนก็จะหาความชำนาญเพื่อทำธุรกิจบางอย่าง ดังกรณีของหญิงสาวคนหนึ่งกล่าวถึงเงื่อนไขการออกจากอาชีพของตนว่า

"ตอนนี้จะทำไปเรื่อย ๆ จนกว่าจะมีทางที่ดีกว่านี้..อย่างเช่น เจอแบกมีเงินเลี้ยงจะแต่งงานกัน หรือจะไม่เปิดเผยก็ไม่เป็นไร แล้วก็จะหาความชำนาญบางอย่าง เพื่อทำธุรกิจของตัวเอง เช่น ทำดอกไม้ นี่ก็มีเพื่อนชวนไปเรียน"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งดื่มในสถานเริงรมย์ระดับสูง)

หญิงสาวที่มีเงื่อนไขดังกล่าว จะเป็นหญิงบริการในสถานเริงรมย์ทั้งในระดับกลางจนถึงระดับสูง อายุเฉลี่ยประมาณ 20 ปี หน้าตาสวย ฉะนั้น โอกาสที่ผู้ชายจะสนใจให้ความอุปการะจึงเป็นไปได้มาก โดยเฉพาะโอกาสของหญิงบริการในสถานเริงรมย์ระดับสูงที่จะได้รับการเลี้ยงดูจากลูกค้ามีมาก ซึ่งได้เรียนรู้และเห็นตัวอย่างจากเพื่อนร่วมงาน เพราะลูกค้าจะมีฐานะร่ำรวยพอที่จะมีเงินเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายของหญิงบริการ นอกจากนั้นหญิงบริการเหล่านี้ยังมีโอกาสแต่งงานกับลูกค้าต่างชาติ เช่น ไต้หวัน ฮองกง ญี่ปุ่น และได้ติดตามกันไปใช้ชีวิตในต่างประเทศ ดังคำบอกเล่าของผู้จัดการคนหนึ่งว่า

"เด็กของเราหลายคนได้ติบได้ตี แยกเอาไปเลี้ยงอย่างสุขสบาย บางคนก็แต่งงาน แต่งการกับพวกได้หัววัน ฮ้องกง ญุ่น พวกกันไปอยู่เมืองนอก"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของผู้จัดการสถานเรีงมย่ระดับสูง)

2. เปลี่ยนไปสู่บทบาทและตำแหน่งใหม่

จากการศึกษาพบว่าหญิงบริการบางคนเปลี่ยนบทบาทจากที่เคยให้บริการทางเพศไปสู่บทบาทของหญิงบริการนั่งตมโดยไม่ให้บริการทางเพศ และอีกกรณีหนึ่งคือออกจากตำแหน่งเดิมไปเป็นมาผำซัง

2.1 กรณีที่เลิกให้บริการทางเพศแต่ยังอยู่ในตำแหน่งหญิงบริการนั่งตม ซึ่งคงทำหน้าที่แต่เพียงนั่งตมนั่งคุยเป็นเพื่อนลูกค้า เนื่องจากมีคนรักที่พบกันในช่วงของการทำงาน แม้จะเสียรายได้ของการให้บริการทางเพศ แต่รายได้จากเงินเดือน เงินค่าตม และเงินรางวัลจากลูกค้ารวมแล้วยังสูงอยู่ นอกจากนั้น ยังมีรายได้ที่คนรักให้ใช้จ่าย ฉะนั้น ในรูปแบบนี้จึงเป็นเพียงการทำงานให้บริการนั่งตมนั่งคุยกับลูกค้าแต่เพียงอย่างเดียว ดังตัวอย่างของหญิงบริการคนหนึ่ง ซึ่งเคยทำงานในฐานะหญิงบริการนั่งตมและให้บริการทางเพศด้วย แต่ปัจจุบันได้เลิกการให้บริการทางเพศ เนื่องจากมีคนรักซึ่งเคยเป็นลูกค้าของตน ลูกค้าคนนี้เป็นชาวอังกฤษตกลงกันว่า จะเดินทางไปอยู่ที่อังกฤษ ขณะนี้ก็ติดต่อกันสม่ำเสมอและจริงจัง แต่ที่หญิงบริการคนนี้ยังคงทำงานอยู่โดยไม่ได้รับการทางเพศ เพราะรายได้อื่น ๆ ยังสูงอยู่ โดยที่ไม่ได้บอกให้คนรักได้รู้ เพราะที่จริงแล้วคนรักขอให้เลิกทำ แม้จะเป็นการนั่งตมเฉย ๆ ก็ตาม

"จะจดทะเบียนกับเขา แล้วเขาก็จะรับไปอยู่ที่อังกฤษด้วยกัน... ตอนนี้ก็ไม่รับฮีฟแล้ว เพราะสบายแล้วที่ทำอยู่นี้ก็ได้รายได้ยังดี"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตมในสถานเรีงมย่ระดับกลางค่อนข้างสูง)

กรณีนี้จึงเป็นการเลิกพฤติกรรมบางอย่างคือ การขายบริการทางเพศ แต่ในพฤติกรรม การให้บริการอื่น ๆ ยังคงดำเนินไปตามหน้าที่คือ ต้อนรับ นั่งตม นั่งคุย เป็นเพื่อนลูกค้า และ โอกาสที่ลูกค้าจะส่วง เกินก็ยังเป็นไปได้

2.2 กรณีที่ออกจากตำแหน่งบริการนั่งตมเข้าสู่ตำแหน่งมามาซัง ซึ่งเป็นการเลื่อน ตำแหน่งให้สูงขึ้น โดยจะมีรายได้ประจำคือเงินเดือนมากกว่าเดิม ส่วนค่าตมและเงินรางวัลจะ ได้ลดลง ในกรณีนี้เนื่องจากอายุมากขึ้น (โดยเฉลี่ย 30 ปี) แต่เนื่องจากมีประสบการณ์มาก เพราะอยู่ในอาชีพมานาน ทางสถานเริงรมย์จึงให้เข้ามาอยู่ในตำแหน่งมามาซัง นอกจากนั้น โอกาสที่จะไปทำงานในอาชีพอื่นก็มีไม่มาก ดังนั้น หญิงบริการบางคนจึงออกจากตำแหน่งหญิง บริการนั่งตมโดยเข้ามาเป็นมามาซังต่อไป

3. ออกจากอาชีพบริการทางเพศแบบหญิงบริการนั่งตมไปสู่อาชีพบริการทางเพศในรูป แบบอื่น

จากการศึกษาพบว่าหญิงบริการบางคนซึ่งอายุยังน้อยประมาณ 19-20 ปี ซึ่งเคยเป็น นางทางโทรศัพท์มาก่อน ได้ออกจากงานบริการนั่งตมกลับไปเป็นนางทางโทรศัพท์เช่นเดิม ซึ่ง เป็นการให้บริการทางเพศแบบแอบแฝงอีกรูปแบบหนึ่ง ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากไม่พึงพอใจต่อสภาพ การทำงานในฐานะหญิงบริการนั่งตมซึ่งต้องอดทนต่ออารมณ์และการปฏิบัติของลูกค้าบางคน นอกจากนั้น การทำงานในสถานเริงรมย์ดังกล่าวก็ต้องอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์บางอย่างที่จะควบคุมการท างานของหญิงบริการ แต่สำหรับอาชีพนางทางโทรศัพท์จะมีอิสระมากกว่า โดยไม่ต้องอยู่ภายใต้ กฎเกณฑ์ในการทำงาน จากการศึกษพบว่าหญิงบริการคนหนึ่งซึ่งเคยเป็นนางทางโทรศัพท์มาก่อน แล้วได้เข้ามาทำงานในค็อกเทลเลานจ์แห่งหนึ่ง แต่ทำได้เพียง 6 เดือนก็ออกมาทำอาชีพนาง ทางโทรศัพท์อย่างเดิม ได้เล่าถึงประสบการณ์และความรู้สึกที่ออกจากอาชีพหญิงบริการนั่งตมว่า

"พอทำไปได้ระยะหนึ่ง ก็อย่างที่บอกแหละที่ต้องเอาใจแขก ต้องอดทนต้องเก็บความ

รู้สึกมากทีเดียว รับงานทางโทรศัพท์สบายกว่าไม่ต้องแต่งตัว นอนอยู่ที่ห้องสบาย ๆ หรือจะออกไปไหนก็ได้อิสระมากกว่า ถ้าทำงานลานจ์ก็ต้องไปทุกวัน ไหนจะต้องเอาใจแขก ต้องเชื่อฟังมาว่า มีเวลาเริ่มงาน คิดว่าสู้งานทางโทรศัพท์ไม่ได้"

โดยสรุปการออกจากอาชีพการขายบริการทางเพศนั้น เป็นเรื่องที่หญิงบริการต่างคำนึงถึง และได้คาดหวังอนาคตของตนไว้ ซึ่งเงื่อนไขของการจะออกจากอาชีพทำให้ระยะเวลาของการออกจากอาชีพนี้เร็วหรือช้าแตกต่างกันไป โดยในขณะที่ทำการศึกษา หญิงบริการกลุ่มนี้ยังคงได้รับรายได้ที่น่าพอใจ ฉะนั้น จึงเป็นการเสริมแรงที่สำคัญ ซึ่งทำให้หญิงบริการเหล่านี้คิดจะทำงานไปอีกระยะหนึ่งเพื่อสร้างฐานะของตนเอง แม้จะปรากฏว่ามีการใช้จ่ายเงินไปในการเที่ยวเตร่บ้างก็ตาม

ความคาดหวังในอนาคตเพื่อเข้าสู่สังคมตามบรรทัดฐาน

ความคาดหวังในอนาคตของหญิงบริการหลังจากออกจากอาชีพบริการทางเพศตามทัศนะดังกล่าว สะท้อนให้เห็นว่าหญิงบริการเหล่านี้หวังจะกลับไปสู่การดำเนินชีวิตตามแบบที่สังคมยอมรับ โดยจะลงทุนประกอบอาชีพส่วนตัว เช่น ขายอาหาร ขายของชำ ขายเครื่องประดับรถยนต์ เปิดกิจการซักอบรีด เป็นต้น หรืออย่างในกรณีที่จะเลิกจากอาชีพนี้เมื่อมีลูกค้าอุปการะ ก็เป็นทางหนึ่งที่จะเปลี่ยนสถานภาพ จากหญิงบริการทางเพศที่ต้องมีความสัมพันธ์ทางเพศกับผู้ชายมากมายตามมาเป็นผู้หญิงที่มีผู้ชายอุปการะ ซึ่งแม้จะไม่ถูกต้องตามบรรทัดฐานของสังคม แต่ก็อยู่ ณ สถานภาพที่ดีกว่าอยู่ในอาชีพหญิงบริการทางเพศ

หญิงสาวเหล่านี้รับรู้อยู่ตลอดเวลาว่า อาชีพการขายบริการทางเพศที่ตนทำอยู่ในขณะนี้ เป็นสิ่งที่สังคมไม่ยอมรับ ซึ่งแต่ละคนก็จะไม่บอกกล่าวความจริงให้กับพ่อแม่ หรือคนอื่น ๆ ที่อยู่นอกกลุ่มคบหาสมาคมได้รับรู้ถึงบทบาทหน้าที่ที่แท้จริงของตน และใช้วิธีการพูดบ้ายเบี่ยงหน้าที่ที่แท้จริงของตน เช่น บอกว่าทำงานโรงแรมบ้าง ทำงานสถานเริงรมย์ในตำแหน่งที่ไม่เกี่ยวข้องกับการ

ให้บริการทางเพศบ้าง เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อตนเองจะได้ไม่ถูกปฏิเสธโดยสิ้นเชิงจากบุคคลที่ตนเกี่ยวข้อง หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ หญิงบริการเหล่านี้ยังต้องการที่จะเป็นส่วนหนึ่งของสังคมตามบรรทัดฐาน โดยไม่ได้แสดงตัวขัดแย้งถึงบทบาทหรือตำแหน่งงานของตน อาศัยความคลุมเครือของงานดังกล่าวหลีกเลี่ยงจากการตำหนิหรือการลงโทษจากบุคคลและสังคมที่ตนต้องเกี่ยวข้อง

จากความรู้สึกต่ออาชีพของสังคม หญิงสาวเหล่านี้จึงคาดหวังกันว่าในวันหนึ่งตนจะออกจากอาชีพนี้ และทำอาชีพอื่น ๆ ที่สังคมยอมรับ เพื่อการดำรงอยู่ตามแบบอย่างของพฤติกรรมที่สังคมยอมรับและแบบอย่างของหญิงดีอื่นๆ ซึ่งความหมายของ "หญิงดี" ตามความคิดของหญิงสาวเหล่านี้ก็คือต้องไม่ใช่ผู้หญิงที่ทำงานกลางคืนและขายบริการทางเพศ ฉะนั้น การทำอาชีพใหม่ที่ไม่เกี่ยวข้องกับการขายแบบเดิมก็จะช่วยลบภาพของ "ผู้หญิงกลางคืน" ออกไป ซึ่งตอนนั้นตนจะมีเงิน มีกิจการของตัวเอง ซึ่งไม่ต้องหลบหลีกจากการตำหนิของสังคมหรือคนที่เกี่ยวข้องอีกต่อไปสามารถดำเนินชีวิตไปตามบรรทัดฐานที่สังคมกำหนด และเป็นไปตามความคาดหวังของตนเมื่อก่อนเข้าสู่อาชีพว่าต้องการสร้างฐานะของตนด้วยรายได้จากการเป็นหญิงบริการนั่งดื่มและแอบแฝงด้วยการให้บริการทางเพศ

นอกจากความคาดหวังในอาชีพแล้ว ยังคาดหวังถึงการมีคู่ครองที่ถูกต้องซึ่งถือว่าเป็นความมั่นคงในชีวิตอย่างหนึ่ง ดังได้กล่าวแล้วว่าหญิงบริการเกือบทุกคนที่มีประสบการณ์ทางเพศมาก่อนกับสามีหรือคนรัก (ยกเว้นเพียงกรณีเดียวที่ไม่เคยมีประสบการณ์ทางเพศมาก่อน แต่เมื่อเข้าทำงานในสถานเริงรมย์ได้ประมาณ 1 เดือน ก็มีความสัมพันธ์ทางเพศกับลูกค้าโดยตนคิดว่าเป็นความสัมพันธ์อันที่คนรักมากกว่าที่จะเป็นการขายบริการทางเพศ แต่หลังจากนั้นลูกค้าคนนั้นก็หายหน้าไป ซึ่งนับจากนั้นหญิงบริการคนนี้ก็ให้บริการทางเพศในลักษณะของการแลกเปลี่ยนด้วยเงิน) แต่ละคนต่างผิดหวังในตัวสามีและคนรักที่ทอดทิ้งตนไป ฉะนั้น จึงมีความคิดว่ายากพบผู้ชายที่จริงจังกับตนและอยู่ด้วยกันฉันท์สามีภรรยา แต่ตนก็ทราบดีว่าค่านิยมทางเพศของสังคมนั้นไม่ยอมรับผู้หญิงที่เคยมีอาชีพทางานบริการทางเพศมาก่อน เพราะไม่ใช่ภาพของ "หญิงดี" ตามที่สังคมกำหนด ซึ่งผู้ชายเหล่านั้นอาจจะยอมรับอดีตของตนไม่ได้ ดังนั้นเพื่อที่ตนจะรักษาภาพของ

"หญิงดี" หญิงสาวเหล่านี้คิดว่าจะไม่ยอมบอกความจริงถึงอดีตการทำงานของตน ดังจะเห็นจากตัวอย่างของหญิงบริการคนหนึ่งให้ทัศนะไว้ว่า

"ไม่บอกอยู่แล้วจะเก็บไว้เป็นความลับ..ต่อให้เขาตังยังงี้ เขาก็รับไม่ได้ คิดว่าถ้าใครหลวมตัวไปบอกนะ ตอนแรก ๆ อาจจะไม่มีอะไรระแวง แต่นาน ๆ ไปวันหนึ่งเขาก็ต้องพูดเรื่องเก่ามาตำราเรา เวลาทะเลาะกันหรือผิดใจกัน ผู้ชายไทยนะ ยอมรับเรื่องอย่างนี้ยาก"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตมในสถานเริงรมย์ระดับสูง)

ฉะนั้น ขณะที่หญิงสาวเหล่านี้ยังอยู่ในอาชีพ หญิงสาวเหล่านี้ต่างรับรู้อยู่ตลอดเวลาว่าอาชีพนี้ไม่ใช่อาชีพที่สังคมยอมรับ และไม่อาจทำได้ยาวนานเหมือนอาชีพอื่นตามบรรทัดฐานของสังคม นอกจากนั้นการสูญเสียบางสิ่งบางอย่างรวมทั้งการลงโทษของสังคม แม้ว่าเมื่อได้ซังหน้าหนักแล้วรางวัลที่ได้รับยังเหนือกว่าก็ตาม หญิงสาวเหล่านี้จึงได้คาดหวังถึงการออกจากอาชีพเพื่อกลับไปดำเนินชีวิตตามรูปแบบที่บรรทัดฐานของสังคมกำหนดไว้ อย่างไรก็ตามการที่หญิงสาวเหล่านี้จะออกจากอาชีพไปก็ต้องใช้เวลาทำงานไปอีกระยะหนึ่งก่อน เพื่อให้ได้รางวัลที่ตนมุ่งหวังสำหรับอนาคต

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ภาพรวมของผลการศึกษา

การศึกษาเรื่อง การเข้าสู่งานขายบริการทางเพศแบบแอบแฝงของสตรีที่มีการศึกษาในสถานเริงรมย์ : กรณีศึกษาคือกทลเลาโน่ ผับ และคาราโอเกะ มีวัตถุประสงค์เพื่อทำความเข้าใจถึงกระบวนการที่สตรีซึ่งมีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หรือเทียบเท่าขึ้นไปก้าวสู่อาชีพนี้ โดยอธิบายกระบวนการของการเข้าสู่อาชีพใน 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนของการเข้าสู่อาชีพ ขั้นดำรงอยู่ในอาชีพ และขั้นจะออกจากอาชีพ ภายใต้กรอบทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมและแนวคิดเรื่องเครือข่ายสังคม ซึ่งมุ่งความสนใจไปที่เงื่อนไขที่ทำให้สตรีเหล่านี้เข้าสู่ ดำรงอยู่และจะก้าวออกจากอาชีพ โดยพิจารณาถึงการเลียนแบบที่ได้รับจากการรับรู้ข่าวสารด้านงานสังคม ด้านการโฆษณาประชาสัมพันธ์ในแวดวงการบินเริงรมย์ รวมทั้งจากการบอกเล่า ซึ่งผู้รับรู้ไม่มีปฏิสัมพันธ์โดยตรงกับตัวแบบนั้น และจะมีจุดรวมความสนใจอยู่ที่การเรียนรู้จากการคบหาสมาคมที่แตกต่างกัน ซึ่งแต่ละกลุ่มของการคบหาสมาคมนั้นจะปรากฏลักษณะโครงสร้างและลักษณะความสัมพันธ์ของเครือข่ายสังคม นอกจากนั้นได้พิจารณาถึงการให้ความหมายเชิงบวกและความหมายเชิงเป็นกลางที่ทำให้หญิงสาวเห็นดีเห็นงามต่อการเข้าสู่อาชีพ และการเสริมแรงในขั้นของการดำรงอยู่ในอาชีพ รวมทั้งพิจารณาถึงเงื่อนไขต่างๆ ที่หญิงสาวคิดจะออกจากอาชีพบริการทางเพศ

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลใช้การสัมภาษณ์ระดับลึก โดยผู้ให้สัมภาษณ์เป็นหญิงบริการนั่งดื่ม 17 คน มามากัง 4 คน ผู้จัดการของสถานเริงรมย์ 5 คน จากสถานเริงรมย์ระดับกลางระดับกลางค่อนข้างสูง และระดับสูง รวมทั้งได้เลือกสัมภาษณ์ชายผู้เที่ยว 5 คน ซึ่งมีสถานภาพทางสังคมเป็นผู้บริหารในระดับกลางและระดับสูง โดยทั้งมามากัง ผู้จัดการ และผู้เที่ยวได้ให้ทัศนะต่อการเข้าสู่อาชีพนี้สอดคล้องกันว่า รายได้ที่สูงและได้มาง่ายเป็นแรงจูงใจที่สำคัญสำหรับหญิงบริการนั่งดื่ม 17 คน สำหรับรายละเอียดในเรื่องอายุ ภูมิฐานะ ภูมิหลังทางการศึกษา และอาชีพของหญิงสาวกลุ่มนี้ ปรากฏในตาราง 8 ดังนี้

ตาราง 8 อายุ ภูมิลาเนา ภูมิหลังทางการศึกษาและอาชีพเดิม

ชื่อหญิง บริการ	อายุ	ภูมิลาเนา	ระดับการศึกษา	อาชีพเดิมก่อนการเข้าสู่งาน บริการทางเพศ
1. กบ	20	กรุงเทพ ฯ	มัธยมศึกษาตอนต้น	พนักงานขายในห้างสรรพสินค้า
2. แป้ง	22	"	" "	นางทางโทรศัพท์
3. หญิง	22	"	" "	นางทางโทรศัพท์
4. พ้า	22	ต่างจังหวัด	" "	พนักงานบริษัท
5. นุ่น	21	กรุงเทพ ฯ	" "	นางแบบ
6. เพลิน	22	ต่างจังหวัด	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นต้น	พนักงานบริษัท
7. ตา	24	"	" "	พนักงานบริษัท
8. ส่า	22	"	" "	พนักงานบริษัท
9. ทวาน	21	กรุงเทพ ฯ	" "	ไม่มี
10. เนื้ท	22	"	" "	ไม่มี
11. จอย	27	ต่างจังหวัด	" "	พนักงานขาย
12. พลอย	19	กรุงเทพ ฯ	" "	ไม่มี
13. น้า	22	"	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง	พนักงานบริษัท
14. อี๋ว	22	ต่างจังหวัด	" "	พนักงานบริษัท
15. ไรส	27	กรุงเทพ ฯ	" "	พนักงานบริษัท
16. แค้ท	27	ต่างจังหวัด	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (กำลังศึกษาต่อระดับปริญญาตรี)	ไม่มี
17. เซอี่	22	"	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (กำลังศึกษาต่อระดับปริญญาตรี)	นางแบบ

การเข้าสู่งานขายบริการทางเพศของหญิงสาวกลุ่มนี้ เป็นกระบวนการเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ต้องใช้ระยะเวลาพอสมควรในการจะก้าวเข้าสู่อาชีพ มิได้เป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นโดยทันที แต่เป็นพฤติกรรมที่ต้องผ่านกระบวนการเรียนรู้โดยผ่านการเลียนแบบจากการบอกเล่า และข้อมูลข่าวสารในหลายรูปแบบและการเรียนรู้โดยการมีปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มที่คบหาสมาคม อีกประการหนึ่ง ลักษณะของหญิงสาวที่จะก้าวเข้าสู่อาชีพนี้ นอกจากจะมีคุณสมบัติในเรื่องรูปร่างหน้าตาที่สวยงามแล้วก็มีเงื่อนไขอื่น ๆ ในชีวิตที่มีส่วนสนับสนุนและประกอบกันกลายเป็นความพอเหมาะ หรือเป็นกระบวนการเลือกสรรที่ทำให้หญิงสาวกลุ่มนี้เข้ามาสู่งานบริการทางเพศ เริ่มตั้งแต่หญิงสาวกลุ่มนี้ข้างก็ต้องเผชิญกับภาวะครอบครัวแตกแยก ขาดการเอาใจใส่ดูแลจากพ่อแม่ ข้างก็มีพ่อแม่ที่เข้มงวดกวดขันมากเกินไปจนขาดความเข้าใจอันดีต่อกัน ข้างก็ประสบความล้มเหลวในความรัก ข้างก็ไม่พึงพอใจในรายได้จากอาชีพที่ได้ทำอยู่ก่อน นอกจากนั้นเงื่อนไขของบริบททางสังคมที่ได้ให้ความสำคัญแก่วัตถุและเน้นบริโภคนิยม ซึ่งแม้แต่เพศก็เป็นเรื่องที่ซื้อขายได้ บัณฑิตเหล่านี้มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าสู่งานขายบริการทางเพศแบบแอบแฝง โดยเฉพาะในเรื่องของรายได้ หญิงสาวเหล่านี้จะเปรียบเทียบกับสิ่งสัมพัทธ์ที่ว่ารายได้ที่ตนมีอยู่นั้นน้อยเกินไป รู้สึกว่าไม่เพียงพอที่จะใช้จ่ายให้มีความสุขและสะดวกสบายเหมือนอย่างคนอื่นที่ตนได้เห็นเป็นแบบอย่าง ดังที่เป็นอยู่ในงานขายบริการทางเพศ ที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือ หญิงสาวเหล่านี้ได้เสียความบริสุทธิ์มาก่อน ซึ่งเงื่อนไขนี้ทำให้เกิดความคิดที่ว่า การขายบริการทางเพศก็ไม่ได้ทำให้ตนเสียหายอะไร มากไปกว่าที่ตนเป็นอยู่ เพราะตนได้เสียความบริสุทธิ์มาแล้ว ฉะนั้นด้วยเงื่อนไขต่าง ๆ ดังกล่าว เมื่อมาประกอบกับการได้คบหาสมาคมกับบุคคลที่มีส่วนเชื่อมโยงเข้าสู่อาชีพ จึงเป็นความพอเหมาะหรือเป็นโอกาสที่ทำให้หญิงสาวกลุ่มนี้เข้าสู่งานบริการทางเพศทั้ง ๆ ที่รู้ว่าเป็นการละเมิดบรรทัดฐานทางสังคมอย่างแรงชัด

เนื่องจากการศึกษารั้วนี้เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ ซึ่งต้องการทราบข้อมูลโดยเฉพาะของผู้ที่อยู่ในข่ายการศึกษา ซึ่งเป็นข้อมูลระดับลึก ดังนั้นจำนวนผู้ให้ข้อมูลจึงอยู่ในวงจำกัด ไม่สามารถที่จะวิเคราะห์เพื่อออกมาให้เห็นความเหมือน และความแตกต่างกันเป็นสัดส่วนในเชิงสถิติได้ อย่างไรก็ตามผู้วิจัยเห็นว่า การที่จะสรุปผลโดยอาศัยการแสดงผลข้อมูลรายบุคคลเป็นกรณี ๆ ไปนั้น

เป็นเรื่องที่กระทำได้ยาก ดังนั้นจึงพยายามเสนอภาพรวมออกมาในรูปของตารางข้อมูลที่จะใช้เป็นพื้นฐานในการแปลความหมายต่อไป

ต่อไปนี้เป็นสรุปผลจากการศึกษาที่แสดงให้เห็นขั้นตอน และเงื่อนไขของการเข้าสู่อาชีพบริการทางเพศในสถานเริงรมย์ คือ

ขั้นตอนแรก คือขั้นตอนการเข้าสู่อาชีพ พบว่าในวัยเด็ก หญิงสาวหลายคนต้องประสบปัญหาในครอบครัว ได้แก่ พ่อแม่หย่าร้างกันหรือบางกรณีที่พ่อแม่อยู่ด้วยกันแต่ก็เข้มงวดมากเกินไป ทำให้ขาดความอบอุ่น และความเข้าใจอันดีต่อกัน สภาพดังกล่าวนี้ได้กลายเป็นประสบการณ์ทางลบ เมื่อหญิงสาวเหล่านี้เติบโตเป็นวัยรุ่น มีผลทำให้พอใจที่จะสนิทสนมและคบหาสมาคมกับเพื่อนที่มีปัญหาคล้ายกันเพื่อความเข้าใจต่อกัน และหาทางชดเชยด้วยการเที่ยวเตร่และละทิ้งการเรียน นอกจากนั้นประสบการณ์ที่สำคัญอีกอย่างก็คือ เกือบทุกคนได้มีประสบการณ์ทางเพศมาก่อน โดยเป็นผู้ที่เคยมีสามีมาแล้วแต่ถูกสามีทอดทิ้งและผู้ที่มิมีประสบการณ์ทางเพศกับคนรัก แต่ก็ต้องผิดหวังในตัวคนรัก (ซึ่งในกรณีนี้ศึกษาจะมีเพียงกรณีเดียวที่ไม่มีประสบการณ์ทางเพศมาก่อน จนกระทั่งได้เข้าสู่อาชีพบริการทางเพศ) ส่วนประสบการณ์ในอาชีพอื่นซึ่งเป็นงานที่ไม่เกี่ยวข้องกับงานบริการทางเพศนั้นก็คือ ความไม่พอใจในรายได้และสภาพการทำงานที่เป็นอยู่ ทำให้บางคนตัดสินใจหางานพิเศษในสถานเริงรมย์ทำโดยยังไม่ได้ขายบริการทางเพศ แต่ได้เปลี่ยนมาขายบริการทางเพศในภายหลัง เพื่อแลกกับรายได้จำนวนมากที่ตัวเองได้คาดหวังไว้ก่อนหน้านี้ที่จะเข้ามาสู่อาชีพแบบนี้แล้ว ข้อเท็จจริงเหล่านี้ได้ถูกนำมาสรุปไว้ให้เห็น และเข้าใจง่ายด้วยข้อมูลในตาราง 9 ดังต่อไปนี้—

ตาราง 9 ประสิทธิภาพในวัยเด็ก ประสิทธิภาพในวัยรุ่น ประสิทธิภาพในอาชีพอื่น

ชื่อหญิง บริการ	ประสิทธิภาพในวัยเด็ก			ประสิทธิภาพในวัยรุ่น			ประสิทธิภาพในอาชีพอื่น			
	มีปัญหา ครอบครัว	ไม่มี	บ้านแตก	เข้มงวด	หนีเรียน	เพศ สัมพันธ์	การเลียน แบบ	รองงาน	ไม่พอใจ รายได้	ไม่พอใจ งาน
1. กบ	/		/		/	/			/	/
2. แป้ง	/			/	/	/	/		/	
3. หิง	/		/		/	/	/		/	
4. ฟ้า		/				/			/	
5. นุ่น		/			/	/			/	
6. เฟลีน		/			/	/	/		/	/
7. ตา		/				/			/	
8. ส่า		/					/		/	/
9. หวาน	/		/		/	/		/		
10. เนื้ท	/		/		/	/		/		
11. จอย		/				/			/	/
12. พลอย	/		/		/	/		/		
13. น้า	/		/			/			/	
14. อีว	/			/		/			/	
15. โรส	/		/			/			/	/
16. เค็ท		/				/	/	/		
17. เซอร์		/			/	/	/		/	

หมายเหตุ การเลียนแบบข้างต้นหมายถึง การเลียนแบบในเรื่องพฤติกรรมทางบริโภคนิยม

มิใช่การเลียนแบบพฤติกรรมการขายบริการทางเพศโดยตรง

จากข้อมูลในตาราง 9- จะเห็นได้ว่าประสบการณ์ในชีวิตที่พอจะถือได้ว่าเป็นพื้นฐานสำคัญอันแท้จริงของวิถีทางการดำรงชีวิตในปัจจุบันก็คือ การเลียนแบบอย่างในทางบริโภคนิยม ความไม่พึงพอใจในรายได้จากอาชีพที่อยู่นานของคลองธรรม และการที่ได้ "เสียตัว" มาก่อน จึงทำให้เข้าใจได้ว่า พื้นฐานทางจิตใจที่ก่อรูปขึ้นโดยประสบการณ์ดังกล่าวเป็นเงื่อนไขสำคัญที่ผลักดันให้หญิงสาวเหล่านี้แสวงหาวิถีทางที่จะตอบสนองความปรารถนาของตนให้ได้เพียงพอ โดยาใช้รูปร่างหน้าตาและประสบการณ์เรื่องเพศสัมพันธ์ เป็นใบเบิกทางไปสู่แวดวงของอาชีพที่คอยต้อนรับอยู่แล้ว ซึ่งความสมปรารถนาในเรื่องนี้ก็มักมีเรื่องยากในเมื่อมีเพื่อนสนิทขึ้นมาและชักชวน หรือไม่มีญาติหรือเพื่อนร่วมอาชีพเดิมชักนำให้ทำงานในสถานเริงรมย์ที่อยู่ใกล้การศึกษา ดังจะเห็นได้จากข้อมูลที่เสนอไว้ในตาราง 10 ที่นำเสนอไว้ดังต่อไปนี้

ตาราง 10 การเชื่อมโยงเข้าสู่อาชีพบริการทางเพศ

ชื่อหญิงบริการ	มีเพื่อนขึ้นน้ำ และชักชวน	มีญาติและเพื่อน ในอาชีพอื่นชักชวน	มีแหล่งข้อมูล	เพื่อนที่ ไม่เบี่ยงเบน
1. กบ	/			
2. แบ้ง	/			
3. หญิง	/			
4. ฟ้า		/		
5. ปูน	/		/	
6. เพลิน	/			
7. ตา		/		
8. ส่า	/			
9. ทวาน	/			
10. แนนท์	/			
11. จอย	/			
12. พลอย		/		
13. น้ำ	/			
14. อีว	/			
15. โรส		/		
16. แคท	/			
17. เซอร์	/		/	

ข้อมูลในตาราง 10 ให้อ่านสรุปที่สนับสนุนทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมที่นำมาใช้เป็นกรอบในการศึกษาครั้งนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นหลักฐานยืนยันให้เห็นอิทธิพลของการคบหาสมาคมที่มีแต่จะเสนอแนะ หรือชักชวนให้ยึดแนวทางการดำรงชีวิตที่ส่อแหลมต่อการละเมิดบรรทัดฐานทางศีลธรรมจรรยาของสังคมโดยไม่คบเพื่อนที่ไม่เปี่ยมเบนเป็นเพื่อนสนิท

สำหรับเพื่อน ๆ ที่ชักนำชักชวนนั้นส่วนใหญ่มักจะเป็นผู้ที่มีประสบการณ์และเกี่ยวข้องกับงานบริการทางเพศอยู่ก่อนแล้ว เช่น ทำงานในสถานเริงรมย์ เป็นนางทางโทรศัพท์ ขายบริการทางเพศ โดยมีผู้ขายอุปกรณ์ในช่วงเวลาหนึ่ง หรือไม่ก็ชอบเที่ยวเตร่ตามสถานเริงรมย์ประเภทนี้รวมทั้งดิสโก้เธค เพื่อนที่อยู่ในกลุ่มนี้ได้แก่ เพื่อนที่รู้จักกันสมัยเรียนหนังสือในระดับมัธยมต้นและยังคงติดต่อเรื่อยมาแม้จะไม่ได้เรียนด้วยกันแล้วก็ตาม นอกจากนั้นก็คือเพื่อนที่เที่ยวเตร่ด้วยกัน และเพื่อนที่อาศัยอยู่ในแฟลตหรือพาร์ตเมนต์เดียวกันกับหญิงสาว ส่วนการเชื่อมโยงอีกรูปแบบหนึ่งก็คือ การชักนำจากญาติ และเพื่อนในอาชีพอื่นที่ทำอยู่ก่อน ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับงานในสถานเริงรมย์ โดยการชักนำเข้าสู่งานในสถานเริงรมย์นั้นเป็นไปในลักษณะของการทำงานพิเศษ ในตอนแรกยังไม่ได้ขายบริการทางเพศ แต่ภายหลังได้เรียนรู้ถึงช่องทางที่จะหาเงินให้ได้มากกว่าเดิม ซึ่งนั่นก็คือ "การขายบริการทางเพศ" นอกเหนือไปจากการให้บริการลูกค้าในฐานะเป็นเพื่อนนั่งดื่มตามปกติ ส่วนการเชื่อมโยงโดยการมีแหล่งข้อมูล ได้แก่ ร้านเสริมสวย และบริษัทจัดหางานแบบ ซึ่งมีความสัมพันธ์ในฐานะลูกค้าผู้ให้บริการ (กรณีของร้านเสริมสวย) และในฐานะเป็นนางแบบ (กรณีของบริษัทจัดหางานแบบ)

ช่วงเวลาที่หญิงสาวเหล่านี้ได้ติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลที่เชื่อมโยงเข้าสู่อาชีพนั้น เป็นช่วงวัยรุ่น ซึ่งหญิงสาวส่วนใหญ่มักจะได้รับการชักนำชักชวนจากเพื่อน นอกจากนั้นมี 4 ราย ที่เข้าสู่อาชีพนี้โดยญาติและเพื่อนร่วมอาชีพอื่นแนะนำให้ทำงานพิเศษ และมี 2 ราย ที่ได้รับการเชื่อมโยงจากเพื่อนชักชวนก่อน และเมื่อมีแหล่งข้อมูลจึงได้เข้าสู่อาชีพ ส่วนกรณีอื่น ๆ นั้นเมื่อได้รับการชักชวนก็ได้เข้ามาสู่อาชีพนี้เลย

สำหรับการตัดสินใจที่จะให้บริการทางเพศของหญิงสาวกลุ่มนี้ ส่วนใหญ่จะเรียนรู้มาก่อน
เข้าสู่อาชีพนี้ว่า การขายบริการทางเพศจะมีรายได้ดี จึงตัดสินใจที่จะขายบริการทางเพศตั้งแต่
แรก จะมีเพียงบางกรณีที่ตัดสินใจในภายหลัง ซึ่งแต่เดิมคิดจะทำงานเพียงเป็นงานพิเศษในฐานะ
หญิงนั่งดื่ม แต่ไม่มีบริการทางเพศ และเมื่อได้ทำแล้วเห็นว่าการให้บริการทางเพศมีรายได้สูง
กว่า จึงได้เปลี่ยนมาขายบริการทางเพศด้วย ดังข้อมูลสรุปได้ใน ตาราง 11 ดังนี้

ตาราง 11 การตัดสินใจให้บริการทางเพศ

ชื่อหญิงบริการ	ตัดสินใจมาตั้งแต่แรก	ตัดสินใจภายหลัง
1. กบ	/	
2. แบ้ง	/	
3. หญิง	/	
4. พ้า		/
5. นุ่น		/
6. เพลิน	/	
7. ตา		/
8. ส่า	/	
9. ทวาน	/	
10. แนนท์	/	
11. จอย	/	
12. พลอย		/
13. น้า	/	
14. อีว	/	
15. ไรส		/
16. แเค็ท	/	
17. เซอร์	/	

ภายใต้รูปแบบของการเชื่อมโยงดังกล่าว หญิงสาวเหล่านี้จะมีการติดต่อกับบุคคลกลุ่มต่าง ๆ ซึ่งมีลักษณะของโครงสร้างและความสัมพันธ์ทางเครือข่ายสังคม คือ ในกลุ่มเพื่อนและญาติมีความสัมพันธ์อยู่ในเครือข่ายใกล้ชิด ส่วนเพื่อนที่ียวและเพื่อนที่อาศัยในที่พักเดียวกันมีความสัมพันธ์อยู่ในเครือข่ายรอง ส่วนเพื่อนร่วมงานในอาชีพอื่นมีความสัมพันธ์อยู่ในเครือข่ายขยาย

การเรียนรู้แบบแผนพฤติกรรมขายบริการทางเพศ จะได้จากการคบหาสมาคมกับบุคคลต่าง ๆ สำหรับการเลียนแบบพฤติกรรมการขายบริการทางเพศจากตัวแบบโดยตรงในสังคมไม่ปรากฏในกลุ่มที่เป็นกรณีศึกษา จะมีเพียงการเลียนแบบอย่างพฤติกรรมในเรื่องของความสวยงามและการแต่งกายจากสื่อทางหนังสือ โทรทัศน์และตัวแบบที่เป็นหญิงสาวซึ่งทำงานในสถานเริงรมย์ ซึ่งตนพบเห็นและประทับใจในความสวยงามโดยไม่ได้มีการติดต่อสัมพันธ์กันโดยตรง ในการเรียนรู้จากการคบหาสมาคมนี้หญิงสาวจะได้เรียนรู้ถึงการให้ความหมายในเชิงบวก และเชิงเป็นกลาง ซึ่งทำให้เห็นดีไปกับการขายบริการทางเพศ โดยเห็นว่าอาชีพนี้มีรายได้ดีและหามาได้ง่ายกว่าอาชีพอื่นที่อยู่ในกรอบของศีลธรรมจรรยา

ในขั้นของการดำรงอยู่ในอาชีพ หญิงสาวเหล่านี้จะได้รับการเสริมแรงทั้งทางสังคมและmateriāl ซึ่งเป็นการเสริมแรงทางบวกและการเสริมแรงทางทางลบ โดยที่การเสริมแรงเชิงบวกที่มีบทบาทสำคัญก็คือ รายได้ซึ่งเป็นรางวัลตอบแทนในการขายบริการทางเพศ สำหรับการเสริมแรงประเภทต่าง ๆ ดังกล่าวได้แสดงเป็นข้อสรุปไว้ในตาราง 12 ดังนี้

ตาราง 12 การดำรงอยู่ในอาชีพ: การเสริมแรงทางบวกและการเสริมแรงทางลบทั้งทางสังคม และไม่ใช้ทางสังคม

ประเภทของการเสริมแรง	ทางสังคม (ปฏิกิริยาของบุคคลอื่น)	ไม่ใช่ทางสังคม (ความรู้สึกที่เกิดขึ้นกับตนเอง)
การเสริมแรงทางบวก	1. เพื่อนร่วมงาน มามา ผู้จัดการ รวมทั้งเพื่อนในกลุ่มที่คบหา ได้พูดคุยถึงอาชีพนี้ว่ามีรายได้สูงและได้เงินง่าย เป็นงานสบายได้แต่งตัวสวย ได้เที่ยวสนุกกับลูกค้า ได้มีโอกาสพบคนรวย คนมีเกียรติในสังคม 2. บุคคลดังกล่าวข้างต้นคุยถึงความสุขสบาย ความมั่นคงในฐานะที่จะเกิดขึ้น เพราะการทำอาชีพนี้ โดยจะมีเงินใช้จ่ายซื้อหาสิ่งที่ต้องการได้ 3. บุคคลดังกล่าวข้างต้นคุยถึงโอกาสที่อาจจะได้พบลูกค้าบางคนที่เกิดความพึงพอใจจนให้การอุปการะเลี้ยงดู	1. ความสุขสบายในการทำงาน และการดำเนินชีวิต 2. ความรู้สึกอิสระในการทำงาน 3. ความพอใจในการมีความสัมพันธ์ทางเพศกับลูกค้า บางคนที่มีรูปร่างหน้าตาถูกกระแสนิยม 4. รู้สึกว่าสถานภาพของตนดีกว่าหญิงบริการทางเพศรูปแบบอื่น 5. รู้สึกว่าตนมีความมั่นคงในชีวิต

ตาราง 12 (ต่อ)

ประเภทของการเสริมแรง	ทางสังคม (ปฏิกิริยาของบุคคลอื่น)	ไม่ใช่ทางสังคม (ความรู้สึกที่เกิดขึ้นกับตนเอง)
การเสริมแรงทางลบ	1. สามารถหลีกเลี่ยงอาชีพที่เป็นงานหนักและมีรายได้น้อย 2. สามารถหลีกเลี่ยงสภาวะการใช้เงินที่ต้องเป็นไปอย่างจำกัด 3. สามารถหลีกเลี่ยงจากความไม่เป็นเอกเทศของตนเอง ถ้าต้องทำงานอาชีพเดิมหรือถ้าต้องขอเงินจากพ่อแม่	1. หมดความกังวลว่าเงินจะไม่พอใช้ 2. ปลอดภัยจากความรู้สึกว่าไม่สามารถสร้างฐานะทางเศรษฐกิจของตนให้มั่นคงได้ในอนาคต 3. ลดความเสี่ยงที่จะติดโรคทางเพศ

สำหรับการลงโทษโดยตรงจากสังคมและบุคคลสำคัญอื่น ได้แก่ พ่อแม่ และหรือจากญาติพี่น้อง รวมทั้งเพื่อนคนอื่นนั้นไม่ปรากฏเพราะการขายบริการทางเพศจะรับรู้กันเฉพาะผู้เกี่ยวข้องในสถานเริงรมย์ เป็นพฤติกรรมเฉพาะตัวระหว่างบุคคล กับทั้งได้อาศัยลักษณะของการแอบแฝงในการให้บริการทางเพศปกปิดไม่ให้คนเหล่านั้นรู้ความจริง นอกจากนั้นในขั้นของการดำรงอยู่ในอาชีพจะมีการชิงนำหนี้ระหว่างรางวัลและสิ่งที่ต้องสูญเสียไป ดังนั้นผลของการชิงนำหนี้บางส่วนได้สูญเสียจะทำให้เจ้าตัวรู้สึกว่ารางวัลที่ได้รับจากการขายบริการทางเพศมีความเด่นชัดเหนือกว่าสิ่งที่หญิงสาวเหล่านี้ต้องสูญเสียไปบ้าง ดังปรากฏในตาราง-13 ดังนี้

ตาราง 13- การชิงน้ำหนักระหว่างรางวัลและสิ่งที่ต้องสูญเสียไป

รางวัลที่ได้รับ	สิ่งที่ต้องสูญเสีย
1. เงินรายได้จำนวนมากที่ได้มาง่าย สามารถนำไปใช้จ่ายในสิ่งที่ต้องการ 2. การชื่นชมจากเพื่อนที่เห็นฐานะความเป็นอยู่ของตนดีขึ้น 3. ความสุขสบายและความมีอิสระในการทำงาน 4. ความพอใจที่ได้มีความสัมพันธ์ทางเพศกับลูกค้าบางคนที่ตนชื่นชม 5. รับรู้ว่าคุณภาพของตนดีกว่าหญิงบริการทางเพศในรูปแบบอื่น 6. การชมเชยจากมาผัวชัง และผู้จัดการที่มีลูกค้ามาติดพันจำนวนมาก	1. ได้รับการดูถูกดูหมิ่นจากลูกค้าบางคน ด้วยคำพูด 2. ได้รับการกระทำที่หยาบคายจากลูกค้าบางคนโดยการใช้น้ำแข็งบั้งคืบ <u>หมายเหตุ</u> 1. หญิงสาวเหล่านี้คิดว่าสิ่งที่จะต้องสูญเสียไปบ้างข้างต้นมีโอกาที่จะเกิดขึ้นได้ไม่บ่อยนัก เป็นเรื่องโชคร้ายที่เสียมากกว่า 2. ไม่ได้คบเพื่อนที่ไม่เบี่ยงเบนไว้เป็นเพื่อนสนิท จึงไม่มีการตำหนิ ทักท้วง หรือห้ามปราม

อย่างไรก็ตามในขั้นของการดำรงอยู่ นอกจากอาจจะต้องยอมเสียบางสิ่งบางอย่างดังกล่าวแล้ว หญิงสาวเหล่านี้ก็อาจจะต้องเผชิญกับบริบทในการทำงานที่มีบรรยากาศไม่น่าพึงพอใจ และได้เรียนรู้จากมาผัวชังและเพื่อนร่วมอาชีพรุ่นพี่ว่า เมื่อสิ่งขบถ่วงโรยไปตามวัยก็จะเป็นที่พึงปรารถนาของลูกค้าโดยทั่วไป ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ทุกคนจำเป็นต้องคิดว่าตนจะดำเนินชีวิตต่อไปอย่างไรเมื่อวันเวลานั้นมาถึง โดยส่วนใหญ่มิใช่เงื่อนไขซึ่งสรุปได้คือ จะออกจากอาชีพเมื่อได้เงินจำนวนหนึ่งซึ่งคิดว่าเพียงพอสำหรับการสร้างฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจของตนต่อไป

การอภิปรายผล

1. การปฏิบัติงานภาคสนาม

การศึกษาเรื่องการเข้าสู่งานขายบริการทางเพศแบบแอบแฝงของสตรีที่มีการศึกษาในสถานเริงรมย์ : กรณีศึกษาคือกทลเลาโน่จ ฝับ และคาราโอเกะ โดยผู้วิจัยเลือกศึกษาเฉพาะหญิงที่มีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นขึ้นไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งปรารถนาที่จะได้ข้อมูลจากหญิงที่จบชั้นมัธยมศึกษาจำนวนพอสมควร เพื่อใช้วิเคราะห์ให้ทราบว่าเหตุใดจึงเข้ามาสู่ออาชีพนี้ ทั้ง ๆ ที่มีระดับความรู้สูงพอที่จะประกอบอาชีพอื่นที่มีเกียรติ และมีแรงพอที่จะสร้างตัวสร้างอนาคตได้ ผู้ศึกษาอาศัยการสัมภาษณ์ระดับลึก การเลือกผู้ให้สัมภาษณ์ก็จะได้จากการแนะนำเชื่อมโยงกัน จำนวนของหญิงบริการที่เป็นผู้ให้สัมภาษณ์นั้นเบื้องต้นนั้น ไม่ได้กำหนดไว้ล่วงหน้า แต่ได้พิจารณาโดยดูจากข้อมูล เมื่อมีความเข้าใจกันจนเกิดเป็นแบบแผนรวมซึ่งสามารถนำไปอธิบายกระบวนการของการเข้าสู่อาชีพนี้ได้ก็ถือว่าเพียงพอที่จะยุติการสัมภาษณ์เก็บข้อมูลได้แล้ว

ในการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ระดับลึกหญิงบริการในสถานเริงรมย์ดังกล่าวจำนวน 17 คน โดยมีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นขึ้นไป จนถึงกำลังศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี ซึ่งก็สามารถเห็นพฤติกรรมที่เป็นแบบแผนที่จะอธิบายถึงกระบวนการนี้ได้ หญิงบริการกลุ่มนี้มีความเต็มใจในการให้ความร่วมมือที่จะให้สัมภาษณ์ สำหรับผู้ที่จบปริญญาตรีและให้ความร่วมมือนั้น ทำหน้าที่เป็นมาฆัง ส่วนคนที่จบปริญญาตรีและทำหน้าที่หญิงบริการนั่งดื่มและขายบริการทางเพศนั้น ผู้วิจัยได้ทราบจากผู้จัดการและมาฆังว่ามีทำงานอยู่ด้วยเหมือนกันแต่ไม่ยอมให้ความร่วมมือเนื่องจากไม่ต้องการเปิดเผยตนเอง อีกประการหนึ่งหญิงสาวที่จบปริญญาตรีจะทำงานเพียงระยะสั้น ๆ แล้วเปลี่ยนที่ทำงานใหม่เพื่อหลีกเลี่ยงการเปิดเผยตนเอง หรือไม่ก็อาศัยงานในสถานเริงรมย์เป็นช่องทางจะได้พบลูกค้าที่ฐานะดีแล้วรับเลี้ยงตนเป็นคู่สมรสต่อไป

อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยได้พยายามที่จะติดต่อขอสัมภาษณ์หญิงที่จบปริญญาตรี โดยติดต่อผ่าน

ผู้เกี่ยวข้องรู้จักหญิงสาวที่มีการศึกษาระดับนี้ จนกระทั่งนัดหมายได้ 2 ราย โดยหญิงสาวทั้ง 2 คน ขอค่าเสียเวลาที่จะให้สัมภาษณ์รายละ 2,000 บาท แต่เมื่อถึงเวลานัดหมายทั้งคู่ก็ไม่มาตามนัด ซึ่งเกิดขึ้นถึง 3 ครั้ง และในที่สุดก็ต้องล้มเลิกกันไป เนื่องจากระยะเวลาของการวิจัยที่เหลืออยู่มีจำกัด ผู้วิจัยจึงได้สัมภาษณ์เฉพาะหญิงบริการที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี

อีกประการหนึ่งในการสัมภาษณ์นั้น แต่เดิมผู้วิจัยกำหนดไว้ว่าจะใช้วิธีจดบันทึกแบบย่อ แต่เมื่อได้ลงมือสัมภาษณ์จริงแล้ว การจดบันทึกแบบย่อนั้นไม่สามารถเก็บรายละเอียดได้ทั้งหมด และไม่สามารถกระทำได้เลยทีเดียว เนื่องจากบรรยากาศภายในสถานเริงรมย์ที่ค่อนข้างสลับ ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการจดบันทึก ผู้วิจัยจึงได้ใช้เทปบันทึกเสียงขนาดเล็กในการบันทึกรายละเอียดของการสัมภาษณ์ ซึ่งใช้ได้ดีเป็นอย่างดีเพราะช่วยทำให้บรรยากาศของการสัมภาษณ์เป็นกันเองและสามารถเก็บรายละเอียดของถ้อยคำและน้ำเสียงซึ่งแสดงความรู้สึกของผู้ให้สัมภาษณ์ได้

นอกจากนั้นการเข้าไปในสถานเริงรมย์แต่ละแห่ง แม้จะมีผู้นำพาเข้าไปแต่ผู้วิจัยก็ต้องใช้เวลาทำความเข้าใจกับผู้จัดการ มามาซังและหญิงบริการถึงวัตถุประสงค์ของการขอสัมภาษณ์ครั้งนี้ เพื่อให้ได้รับความร่วมมืออย่างเต็มที่ อย่างไรก็ตามในสถานเริงรมย์บางแห่ง ผู้วิจัยก็ต้องประสบปัญหาของการไม่ให้ความร่วมมือที่จะให้ข้อมูลจากหญิงบริการ ได้เพียงข้อมูลจากผู้จัดการและมามาซังเท่านั้น ซึ่งผู้วิจัยก็ได้นำมาใช้ประกอบในการวิเคราะห์ข้อมูล

2. แนวคิดทางทฤษฎี

2.1 เนื่องจากผลการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้ไม่เคยมีมาก่อน นอกจากงานวิจัยของคุสึมาน นูมุล (2531) เรื่องนางงามผู้กระจก : การศึกษากระบวนการกลายเป็นหมอนวดไทย โดยอาศัยกรอบการศึกษาตามแนวคิดปฏิกรรมสัญลักษณ์นิยม (symbolic interaction) เพื่ออธิบายลักษณะทั่วไปของประสบการณ์และภาวะเงื่อนไขที่สำคัญ ๆ ซึ่งเกิดขึ้นในชีวิต แบบแผนของพฤติกรรมของผู้หญิงที่เข้าสู่อาชีพ ลักษณะเชิงอาชีพ รวมทั้งความนึกคิดต่อตนเอง ต่ออาชีพ ในฐานะที่เป็นสมาชิกคนหนึ่งของโลกที่เปี่ยมเบน ซึ่งผลของการศึกษาได้เสนอประเด็นที่

สอดคล้องกับผลการวิจัยครั้งนี้ ก็คือเงื่อนไขสำคัญประการหนึ่งของการเข้าสู่การค้าประเวณีของ
หมอนวดก็คือ การคบหาสมาคมกับคนที่ประกอบอาชีพหรือเกี่ยวข้องกับอาชีพนี้ ในที่สุดก็เกิด
การยอมรับและเรียนรู้ถึงผลประโยชน์ในอาชีพ และจากการติดต่อกับกลุ่มนี้จะมีการถ่ายทอดการ
ให้เหตุผลอธิบายต่อการเข้าสู่อาชีพนี้ ซึ่งงานของ Jackman (1963) ก็ได้กล่าวถึงการอ้างเหตุผล
ของหญิงที่เข้าสู่อาชีพขายบริการทางเพศในทางที่ตีมากกว่าการนำเหตุผลที่ผิดไปใช้นั้นจึงยืนยัน
ได้ว่า การคบหาสมาคมยังเป็นปัจจัยสำคัญอย่างมากที่พบเสมอในเรื่องของพฤติกรรมเบี่ยงเบน

2.2 การใช้ทฤษฎีการเรียนรู้เป็นกรอบในการศึกษาพฤติกรรมเบี่ยงเบนที่ได้เคย
กระทำกันมาแล้วได้ใช้โมเดลนี้ เรื่องการเลียนแบบอธิบายพฤติกรรมเริ่มแรกด้วย ทั้งนี้เพราะ
เพียงได้รู้เห็นหรือรับทราบมาก็สามารถกระทำ (ทดลอง) ด้วยตนเองได้ โดยไม่จำเป็นต้องมี
ปฏิสัมพันธ์โดยตรงกับตัวแบบ แต่ในกรณีนี้พบว่าไม่มีหญิงบริการคนใดที่เข้าสู่อาชีพนี้จากการเลียน
แบบพฤติกรรมเบี่ยงเบนที่อยู่ภายในของการศึกษาโดยตรงจะปรากฏเพียงการเลียนแบบพฤติกรรม
บางอย่างซึ่งโน้มน้าวไปในทางเป็นปัจจัยเสริมบุคคลให้เข้าสู่อาชีพนี้ง่ายขึ้น อันได้แก่ พฤติกรรม
รักสวยรักงาม ซึ่งความสวยงามเป็นลักษณะสำคัญของหญิงบริการในสถานเริงรมย์ที่ต้องมีรูปร่าง
หน้าตาดี แต่งกายงามและเมื่อได้รับการเชื่อมโยงจากบุคคลที่คบหาสมาคมด้วยจึงได้รับการชักนำ
ให้เข้าสู่งานบริการทางเพศ ซึ่งต่างไปจากการศึกษาของ Akers (1979) ที่นำทฤษฎีการ
เรียนรู้ทางสังคมมาศึกษาการใช้ยาเสพติดและการติ่มน้ำเมาในเด็กมัธยมปลายในหลาย
มลรัฐของสหรัฐอเมริกา พบว่านอกจากการเรียนรู้จากการคบหาสมาคมแล้วก็มีกรณีการเลียนแบบ
ในชั้นเริ่มแรกด้วย เนื่องจากในการใช้ยาเสพติดและการติ่มน้ำเมานั้น ผู้ที่เลียนแบบสามารถจะ
กระทำพฤติกรรมนั้นได้สมบูรณ์ด้วยตนเองได้ เพียงแต่ได้เห็นตัวอย่างเท่านั้น แต่สำหรับการเข้าสู่
อาชีพขายบริการทางเพศอย่างแอบแฝงนั้น การทราบมาว่าเป็นอาชีพที่มีรายได้ดี คนที่อยู่ในอาชีพ
มีความเป็นอยู่ที่สุขสบาย ย่อมไม่เพียงพอที่จะทำให้เกิดการเลียนแบบได้ จะต้องมีการเรียนรู้จาก
คนอื่นในเรื่องพฤติกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับอาชีพ ความเป็นอยู่และความเป็นไปในสถานประกอบการ
การปรับตัวให้เข้ากับวิถีชีวิตใหม่ และแม้กระทั่งการสมัครงาน ก็มักจะต้องอาศัยผู้ชี้แนะชักนำไป
เหล่านี้เป็นต้น บทบาทของการเลียนแบบในกรณีเช่นนี้จึงเป็นเรื่องที่ไม่เกี่ยวกับพฤติกรรมในการ
ประกอบอาชีพขายบริการ ด้วยเหตุนี้เองจึงทำให้ไม่พบการเลียนแบบพฤติกรรมการขายบริการ

ทางเพศโดยตรงแล้วเข้าสู่อาชีพนี้โดยไม่ผ่านการเรียนรู้จากการคบหาสมาคม

2.3 ในขั้นของการเข้าสู่อาชีพ นอกจากเงื่อนไขต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตส่วนตัวของหญิงบริการแล้ว ก็คือ การเรียนรู้ภายใต้การคบหาสมาคม ที่จะทำให้ความหมายต่ออาชีพไปในทางบวกและเป็นกลาง และในขั้นดำรงอยู่ในอาชีพก็จะเป็นเรื่องของ การเสริมแรงที่แตกต่างกัน คือการชักนำให้กระหว่างรางวัลและการลงโทษที่จะได้รับในการดำรงอยู่ในอาชีพ ซึ่งจากการศึกษานี้อาจกล่าวได้ว่าหญิงสาวกลุ่มนี้ได้รับแต่เพียงการเสริมแรงที่ว่าได้ เนื่องจากโทษที่ได้รับในทางสังคมเบาบางมาก ทั้งนี้เพราะคนสำคัญของหญิงสาวเหล่านี้มีแต่บิดามารดาหรือญาติที่ไม่มีโอกาสจะได้ทราบถึงพฤติกรรมที่แอบแฝงอยู่ (อย่างมากที่สุดก็แค่เตือนให้ระวังตัว) ส่วนเพื่อน ๆ ที่เป็นคนสำคัญสำหรับหญิงสาวเหล่านี้ ก็มีแต่ที่ชักนำหรือและสนับสนุนส่งเสริม สำหรับโทษที่ไมใช่ทางสังคมก็เข้าลักษณะของการมีโชคร้ายเสียมากกว่าอย่างเช่น การถูกคุกคามด้วยกำลังจากลูกค้า เป็นต้น

น่าสังเกตว่า คำถามที่ใช้ได้เป็นอย่างดีในการศึกษาพฤติกรรมเบี่ยงเบนแบบที่ไม่แอบแฝง เช่น การถามว่าคนสำคัญสำหรับตนมีโอกาสที่จะทราบบ้างหรือไม่ (พฤติกรรมที่พ้นขั้นแรกหรือขั้นทดลองไปแล้ว) และคำถามต่อไปว่า ถ้าคนสำคัญนั้น ๆ ทราบจะมีปฏิกิริยาต่อตนอย่างไร และจะมีผลทำให้เลิกพฤติกรรมนั้น ๆ หรือไม่นั้น จะได้รับคำตอบไปในแนวทางเดียวกันหมดคือ "ไม่มีโอกาสจะทราบ" "เชื่อแน่ว่าไม่มีทางจะทราบได้" ดังนั้นในกรณีของหญิงสาวที่อยู่ภายใต้ของการศึกษาครั้งนี้ จึงทำให้ไม่สามารถประเมินอิทธิพลลงโทษทางสังคมที่พึงจะได้รับได้อย่างชัดเจน

2.4 สำหรับเรื่องการคิดจะออกจากอาชีพนั้น คำตอบที่ได้มา ถึงแม้จะคล้ายคลึงกัน คือ เมื่อหาเงินได้มาพอสมควรแล้วก็จะนำไปประกอบอาชีพอิสระและบางคนก็ได้กำหนดเวลาไว้ด้วยว่าจะอยู่ในอาชีพนี้เพียงไม่กี่ปี คำตอบแบบนี้คงจะไม่มีน้ำหนักพอที่จะทำให้เชื่อได้ว่าจะเป็นจริงดังที่คิดไว้ ดังเช่น กรณีศึกษารายหนึ่งซึ่งออกจากอาชีพไปในช่วงที่ผู้วิจัยเก็บข้อมูลได้ไม่นาน เนื่องจากทนลูกค้าลวนลามไม่ไหวและได้กลับเข้าสู่อาชีพนางทางโทรศัพท์ซึ่งตนเคยทำมาก่อน ซึ่งกรณีนี้แสดงให้เห็นว่าอาจมีเหตุการณ์ที่คาดไม่ถึงล่วงหน้าเกิดขึ้น ซึ่งอาจจะทำให้เปลี่ยนความ

ตั้งใจตามเงื่อนไขที่ตนคาดหวังไว้

3. ถึงแม้จะยังขาดความชัดเจนในเรื่องลำดับก่อนหลัง ระหว่างการให้ความหมายทางบวกและความหมายเป็นกลางต่ออาชีพขายบริการทางเพศแบบแอบแฝง กับการชักชวนของเพื่อน แต่ก็น่าจะมองได้ว่าในกรณีของหญิงสาวเหล่านี้ การชักชวนทำให้เห็นดีเห็นงามไปด้วย ซึ่งก็หมายถึงว่าผลที่ตามมาจากการชักชวนก็คือ การนิยามความหมายไปในทางบวกหรือเป็นกลางนั่นเอง

4. การวิจัยในครั้งนี้ไม่ได้มุ่งเปรียบเทียบผู้ที่มิถุนีหลังคล้ายคลึงกัน มีรสนิยมแบบเดียวกัน (เช่น ในเรื่องการเที่ยวเตร่ การนิยมวัตถุ ฯลฯ) แต่ก็สามารถตั้งข้อสงสัยได้ด้วยอาชีพอื่นได้ ดังนั้นการสรุปลงความเห็นสนับสนุนแนวคิดและมโนทัศน์ในทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมจึงต้องกระทำด้วยความระมัดระวัง กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือถ้าเรามีข้อมูลเกี่ยวกับผู้ที่กล่าวถึงนั้นด้วย และพบว่าคนที่เขาไม่ได้เข้าสู่อาชีพนี้เพราะขาดการเรียนรู้ ก็จะทำให้สามารถกล่าวได้อย่างเต็มที่ว่าการเรียนรู้ทางสังคมเป็น "สาเหตุ" ที่สำคัญอย่างแท้จริง แต่ถ้าพบว่าถึงแม้เขาจะได้เรียนรู้ก็ตามแต่ยังมีการเหนียวรั้งหรือยับยั้งจากการคบหาสมาคมกับผู้ที่อยู่ในกรอบของบรรทัดฐาน เราก็ยังพอจะอธิบายเรื่องนี้ได้ด้วยมโนทัศน์ เรื่องการคบหาสมาคมที่แตกต่างกัน (differential association) ซึ่งเป็นแนวคิดที่สำคัญจากทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมด้วยเช่นกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

โดยทั่วไปงานวิจัยส่วนใหญ่ที่ศึกษาเกี่ยวกับการขายบริการทางเพศ มักจะมีข้อเสนอที่คล้ายกัน ได้แก่ การเสนอแนะให้ครอบครัวเป็นแบบอย่างที่ดี การให้ปรับหรือลดค่านิยมทางวัตถุ เป็นต้น ซึ่งงานทางปฏิบัติคงเป็นสิ่งที่แก้ไขได้ยากและไม่อาจกระทำได้ในทันที เนื่อง

จากอาชีพบริการทางเพศนี้ถือเป็นเรื่องศีลธรรมเฉพาะตัว (private morality) และเป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นแบบแอบแฝง นอกจากนั้นการที่สังคมกำลังพัฒนาไปตามระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม ซึ่งเน้นค่านิยมทางวัตถุควบคู่ไปกับค่านิยมแห่งการบริโภค จึงเป็นเรื่องยากที่จะต้านกระแสการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว

สำหรับประเด็นของครอบครัวนั้น มีความสำคัญและเกี่ยวข้องกับการศึกษาพฤติกรรมเพียงบนทุกประเภท แต่ผลจากการวิจัยครั้งนี้พบว่าภูมิหลังทางครอบครัวไม่ได้เป็นสาเหตุของการเข้าสู่งานขายบริการทางเพศโดยตรง แต่เป็นเงื่อนไขที่นำไปสู่การคบหาสมาคมกับบุคคลที่ชักนำเข้าสู่การขายบริการทางเพศ ซึ่งเป็นกระบวนการที่มีการเรียนรู้แบบแผนของพฤติกรรมในกลุ่ม โดยเฉพาะการให้ความหมายจะเป็นไปในทางบวก และในทางเป็นกลางต่อพฤติกรรมขายบริการทางเพศ ทว่าพียงอมรับว่าเพศเป็นเรื่องที่ซื้อขายได้ เป็นอาชีพที่สร้างรายได้ สร้างฐานะได้ง่ายและรวดเร็ว หลังจากได้เข้าสู่อาชีพนี้แล้วก็ได้รับการเสริมแรงทั้งทางสังคมและไม่ทางสังคม ซึ่งมีมากกว่าสิ่งที่ต้องสูญเสียไป ฉะนั้นการเข้าสู่อาชีพนี้จึงเป็นกระบวนการที่มีขั้นตอนต่างๆ เชื่อมโยงกันจนทำให้หญิงสาวเหล่านี้เกิดค่านิยมดังกล่าว จนทำให้ก้าวเข้ามาสู่การขายบริการทางเพศ ดังนั้นจากที่กล่าวมาแล้วผู้วิจัยเห็นว่านอกจากข้อเสนอแนะในทางองค์ด้านแล้ว หากเป็นไปได้ควรได้ทบทวนกันถึงประเด็นเรื่องค่านิยมทางเพศและเรื่องการจัดระบบการศึกษาควบคู่ไปด้วย

สำหรับค่านิยมในเรื่องเพศนั้น จากการศึกษาครั้งนี้พบว่าหญิงสาวที่ก้าวเข้ามาในอาชีพนี้ต่างมีประสบการณ์ทางเพศมาก่อนไม่ว่าจะกับสามี และคนรัก ความล้มเหลวในความรักทำให้หญิงสาวเหล่านี้มีความคิดที่ว่า การเสียความบริสุทธิ์หรือการเสียตัวให้คนรักนั้นเป็นจุดล้มเหลวในชีวิตของตน ซึ่งความคิดดังกล่าวก็สืบเนื่องมาจากสังคมได้กำหนดมาตรฐานของหญิงสาวไว้ที่ความบริสุทธิ์ หญิงสาวเหล่านี้จึงมีความคิดว่าการที่ตนเข้าสู่งานบริการทางเพศก็ไม่ได้ทำให้ตนเสียอะไรมากกว่าที่เป็นอยู่ ฉะนั้นระบบค่านิยมทางเพศในเรื่องความไม่บริสุทธิ์ของผู้หญิง จึงควรได้รับการปรับเปลี่ยนใหม่ที่จะไม่นับความดีของผู้หญิงอยู่ที่ความบริสุทธิ์เท่านั้น และให้ตระหนักว่าสิ่งสำคัญที่สุดคือ การประกอบอาชีพที่ซื่อสัตย์สุจริต รวมทั้งปรับเปลี่ยนค่านิยมในเรื่องความมีอิสระ

ในร่างกายของตน โดยไม่นำเอาร่างกายเข้าแลกเปลี่ยนเพื่อเงิน ต้องคำนึงถึงว่าการมีความสัมพันธ์ทางเพศนั้นไม่ใช่เพื่อการค้า นอกจากนั้นทางด้านผู้ขายเองซึ่งมีส่วนสำคัญที่ทำให้ธุรกิจทางเพศดำเนินไป เพื่อตอบสนองความต้องการในลักษณะของการบริโภคอย่างหนึ่ง ก็ควรได้รับการปลูกฝังค่านิยมตั้งแต่เด็กว่าการซื้อขายในเรื่องเพศไม่ใช่สิ่งที่ถูกต้อง

ส่วนในเรื่องของระบบการศึกษา ควรพิจารณาถึงการจัดการสอนโดยเน้นให้ผู้เรียน โดยเฉพาะผู้ที่อยู่ในช่วงอายุของวัยรุ่น ได้เห็นประเด็นปัญหาของสังคมและรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมที่ส่งผลต่อค่านิยม และการดำเนินชีวิตไปในทางที่จะสนับสนุนการเข้าสู่เส้นทางของการบริการทางเพศ โรงเรียนจึงน่าจะให้มีบทบาทอย่างยิ่งต่อการเตรียมความพร้อมของเยาวชนที่จะเผชิญกับสิ่งยั่วยวนต่าง ๆ เพราะหากจะพิจารณาถึงระยะเวลาที่เยาวชนได้ใช้ชีวิตในโรงเรียนนั้นเป็นเวลาหลายปี จึงเป็นโอกาสที่จะได้เรียนรู้แนวทางที่จะปรับตัวเข้ากับสถานการณ์และสภาพสังคมที่อาจเป็นเงื่อนไขนำไปสู่อาชีพนี้ นอกจากนั้นการเตรียมความพร้อมนี้จะได้พิจารณาถึงการเตรียมความรู้ความสามารถและทักษะพิเศษ เพื่อประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพที่สังคมยอมรับโดยไม่เกิดความรู้สึกว่าตนได้รับความกดดันในเรื่องรายได้และสภาพของการทำงาน อีกประการหนึ่งในเรื่องของการศึกษานี้ น่าจะทบทวนกันในเรื่องของการให้ความสำคัญต่อความเป็นเลิศในเรื่องผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากจนกระทั่งละเลยหรือเลิกให้ความสำคัญต่อเด็กที่มีผลการเรียนต่ำ ซึ่งทำให้เด็กเหล่านี้ไปอยู่หน่วยการเรียนการสอนเพิ่มขึ้น กลายเป็นการผลักดันเด็กให้คบหากันเฉพาะกลุ่มที่มีพฤติกรรมเหมือนกันและในที่สุดก็ชักชวนกันหาความสำเร็จทางฐานะการเงินด้วยการก้าวเข้าสู่งานบริการทางเพศ (น. 280)

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

เนื่องจากการศึกษาในครั้งนี้มีข้อจำกัดในหลายด้านดังกล่าวแล้ว ฉะนั้น เพื่อให้การศึกษาในเรื่องอย่างเดียวกันนี้ในอนาคตมีคุณค่ามากขึ้น จึงขอให้เสนอแนะไว้ดังต่อไปนี้ คือ

2.1 ควรจะมีการศึกษาเรื่องนี้โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณตามทฤษฎีเดียวกันนี้

เพื่อนำข้อเสนอเชิงทฤษฎี (proposition) ที่ได้จากงานวิจัยขึ้นไปทดสอบกับประชากรวงกว้าง หรืออาจจะนำเอาข้อเสนอจากทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมไปทดสอบก็ได้

2.2 ควรจะมีการศึกษาระยะยาว (longitudinal) เพื่อติดตามเป็นระยะและดูการเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะการออกจากอาชีพ

2.3 น่าจะได้ข้อมูลจากผู้ที่ออกไปจากวงการนี้แล้ว เพื่อทราบว่าทางเสียในการดำเนินชีวิตที่เป็นอยู่นั้นสอดคล้องกับสิ่งที่ได้คาดหวังไว้ในขั้นที่จะออกจากอาชีพหรือไม่

2.4 น่าจะได้ศึกษากลุ่มสตรีที่มีความรู้ในระดับปริญญาตรี เพื่อจะขยายขอบเขตของข้อค้นพบที่ได้มาเกี่ยวกับการเข้าสู่อาชีพ การดำรงอยู่ในอาชีพให้มากกว่าเดิม

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กองวิจัยและประเมินผล กรมพัฒนาชุมชน. สภาพชีวิตและปัญหาของหญิงค้าประเวณีอำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี. กรุงเทพฯ : กระทรวงมหาดไทย, 2516.
- ก๊อดสีย์, เจนนี่. "โสเภณีในประเทศไทย," แปลจาก Prostitution in Thailand. โดย กรมาส วุฒิสุข. ใน NIC เขตปลอดโสเภณี. หน้า 84-101. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล, 2534.
- กรมการกิจการสตรีและเยาวชน สภาผู้แทนราษฎร. "โสเภณี : สภาพปัญหา สาเหตุ และ มาตรการหลักในการป้องกันและแก้ไขปัญหา," คณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาโสเภณี, ม.ป.ท., 2532.
- คณะกรรมการโครงการส่งเสริมกิจการเยาวชน. โครงการสัมมนาทางวิชาการ เรื่อง ปัญหาโสเภณีเกี่ยวกับปัญหายาเสพติดและอาชญากรรม. กรุงเทพฯ : คณะกรรมการโครงการส่งเสริมกิจการเยาวชน สมาคมสตรีอุดมศึกษาแห่งประเทศไทย, 2533.
- คณะกรรมการกิจการสตรีและเยาวชน สภาผู้แทนราษฎร. เอกสารรายงานโสเภณี : สภาพปัญหา และมาตรการหลักในการป้องกันและแก้ไขปัญหา. กรุงเทพฯ : คณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาโสเภณี, 2532.
- "จาก 'โคมเปียว' ถึง 'เมมเบอร์คลับ' ต่างระดับแต่ร่วมเป้า," ใน NIC เขตปลอดโสเภณี. หน้า 19-30. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล, 2534.
- จิราลักษณ์ จงสถิตมัน. วิกฤตทางวัฒนธรรมกับการดำรงชีวิตของเยาวชนสตรี : กรณีศึกษาผลกระทบของการพัฒนาชนบทภาคเหนือ. คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, ม.ป.ท., 2535
- ฉวีวรรณ แก้วพรหม. ความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างเครือข่ายทางสังคม และการสนับสนุนทางสังคมที่รับรู้กับสุขภาพของผู้สูงอายุในชมรมผู้สูงอายุ กทม. วิทยานิพนธ์ สค.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2530. ถ่ายเอกสาร.
- เฉลิมพล สัตถาภรณ์. ปัญหาโสเภณีในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ ร.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2508. อัดสำเนา.

ชัยวัฒน์ ยนเปี่ยม. "ไทยแลนด์-ช่องสี่เหลี่ยมใหญ่ที่สุดแดนเอเชีย," สยามรัฐ. 12 : 27

มิถุนายน 2531.

ดารารัตน์ เมตตาริกานนท์. "เกร็ดประวัติ นางงามเมือง," สตรีทัศน์. 5(1) : 60-67;

พฤษภาคม-สิงหาคม 2532.

"ไทย=นครสี่เหลี่ยม," ผู้จัดการรายสัปดาห์. 2 : 23-29; กันยายน 2534.

นิรมล เปลี่ยนจรรณ. การใช้กัญชาและสารระเหยของนักเรียนวัยรุ่นในเขต กทม. : การเรียนรู้ทางสังคม. วิทยานิพนธ์ สค.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2530.

ถ่ายเอกสาร.

แน่นน้อย บัญชรพงศ์ และคนอื่น ๆ. หญิงบริการบางประเภท. คณะทำงานวางแผนสตรีระยะยาว, ม.ป.ป., ม.ป.ท.

น้อยนภา ลินรูปดี. อิทธิพลของดิสโก้เธค. วิทยานิพนธ์ สค.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2530. ถ่ายเอกสาร.

โนนเม (นามแฝง). "เจาะเบื้องลึกนักศึกษาสาวค้าสาวท," สยามรัฐ. 11 : 27 กุมภาพันธ์ 2532.

บุญส่ง เผ่าทรง. ปัญหาหญิงสี่เหลี่ยมในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ ร.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2512. อัดสำเนา.

"ปฏิรูปกรมธุรกิจ," ผู้จัดการรายสัปดาห์. 5(251) : 31; 23-29 กันยายน 2534.

พัชรี้ แนวพาณิชย์. ปัญหาการทำงานหนักและการปฏิบัติด้านคุมกำเนิดในหญิงอาชีพพิเศษ : ศึกษาเฉพาะกรณีหญิงที่ทำงานในบาร์อะโกโก้ย่านพัฒนาพงษ์. วิทยานิพนธ์ สค.ม.

กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2530. ถ่ายเอกสาร.

พรวิศิษฐ์ วรารณ. สายสัมพันธ์ทางสังคมวัฒนธรรมและความร่วมมือกันของชาวบ้าน :

กรณีศึกษาชุมชน ส.สุทวิ กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ สค.ม. กรุงเทพฯ :

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2533. ถ่ายเอกสาร.

พรรณี ประจวบเหมาะ. การสังคมสงเคราะห์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เจริญกิจ, 2523.

- ภัสสร ลิมานนท์. โครงการศึกษาลักษณะด้านประชากรและพฤติกรรมของสตรีขายบริการทางเพศ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2534.
- มหาดไทย, กระทรวง. รายงานวิจัยเรื่องสภาพชีวิตและปัญหาของหญิงค้าประเวณี อำเภอเมืองจังหวัดอุดรธานี. กรุงเทพฯ : กองวิจัยและประเมินผล กรมพัฒนาชุมชน, 2516.
- "มาลีสลัดกสิบ," ผู้จัดการรายสัปดาห์. 6(279) : 68; 18-24 กันยายน 2532.
- ยรรยงค์ ศรีเจริญวงศ์. เครือข่ายทางสังคมและการสนับสนุนทางสังคมในการส่งเคราะห์ผู้ประสบภัย : ศึกษาผู้ประสบวาตภัยหมู่บ้านท่าบุญ ตำบลสามเงา จังหวัดตาก. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2533. ถ่ายเอกสาร.
- รัตนา ธนาพรสังสุทธิ. ชายผู้เกี่ยวข้องกับปัญหาการค้าประเวณี : ศึกษาเฉพาะกรณีนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2529. ถ่ายเอกสาร.
- วัชรินทร์ สมานจิต. "ผลกระทบของการพัฒนาประเทศที่ไม่สมดุล," สังคมพัฒนา. 6 : 12-17; พฤศจิกายน-ธันวาคม 2523.
- วิฑูร สุวรรณวัฒน์. "คู่มือสำผัว 'ท้าวช่อง'," มติชนสุดสัปดาห์. 12(586) : 34-36; 15 พฤศจิกายน 2534.
- ศิริพร สโครบาเนต. "กระบวนการค้าหญิงในประเทศไทย," ใน ปัญหาการค้าหญิงและพุทธศาสตร์การแก้ปัญหา. บรรณาธิการโดย ธนวดี ทาจีน และเพ็ญศิริ ตระกูลสังจาวัตร์. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.
- ศุภีมาน นฤมล. นางงามผู้กระจก : การศึกษากระบวนการกลายเป็นมอญชาวไทย. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2531. ถ่ายเอกสาร.
- สำเร็จ แสงชื่อ และคนอื่น ๆ. ปัญหาโสเภณี : การแสวงหามาตรการทางกฎหมายและมาตรการอื่น ๆ ที่เหมาะสมในประเทศไทย. ชลบุรี : ศูนย์กามโรคเขต 3 จังหวัดชลบุรี, 2527.
- เสริน บุญะพิธานนท์. การกระทำผิดในสังคม : สังคมวิทยา อาชญากรรมและพฤติกรรม เปียงเบน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2527.

- สมคิด พลศรี. การใช้แรงงานสตรีในสถานบริการกับการพัฒนากำลังคน : ศึกษาเฉพาะกรณี พนักงานอาบ อบ นวด ในสถานบริการ. กรุงเทพฯ : รายงานวิจัย คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2518.
- สมบัติ แทนประเสริฐสุข. "เอดส์กับธุรกิจบริการทางเพศ," ใน NIC เบตบลอดส์เอดส์. หน้า 1-19. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล, 2534.
- สมศรี สอาดเยี่ยม. สภาพชีวิตและปัญหาหญิงบริการในจังหวัดเชียงใหม่. กรุงเทพฯ : รายงานวิจัยแผนกวิชาสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.
- "โสเภณียุคใหม่ไม่ได้ถูกขังกรง," มติชน. 16 : 24 กันยายน 2533.
- ไฮลเด็น ปีเตอร์, เจอร์เก้น ฮอร์ เลอแมน และจอร์จ เอฟ. พลัฟฟิน. เชกส์ท้าวร์ : โสเภณี การท่องเที่ยวและการพัฒนา. แปลจาก Tourism, prostitution, development โดยสุภารัตน์ เสรีรัตน์, จันทวิภา อภิสุข และจารุพัศตรา ไหมโฮฟเฟอร์. กรุงเทพฯ : องค์การพันธมิตรสากลเพื่อการท่องเที่ยวในโลกที่สาม, 2529.
- Akers, Ronald L. Deviant Behavior : A Social Learning Approach. 2nd ed. Belmont : Wadsworth Publishing Company, Inc., 1977.
- Akers, Ronald L. and others. "Social Learning and Deviant Behavior : A Specific Test of a General Theory," American Sociological Review. 44(5) : 636-655; August, 1979.
- Barnes, John A. Social Networks. Addison-Wesley Reading Mass, 1972.
- Bess, B.E. and S.S. Janus. The Sexual Experience. Baltimore : Williams and Wilkens, 1976.

Boissevain, J. and J.C. Mitchell. Network Analysis : Studies in Human Interaction. The Hague : Mouton, 1973.

^ Brown, M.E. "Teenage Prostitution," Adolescence. 14 : 665-680; 1979.

· Bryan, James H. "Apprenticeships in Prostitution," Social Problems. 12 : 287-297; 1965.

Bryan, James H. "Apprenticeships in Prostitution," in Delinquency, Crime and Social Process. Donald R. Cressey and David A. Ward New York : Harper & Row Publishers, 1969.

Burgess, R.L. and R.L. Akers. "A Differential Association-Reinforcement Theory of Criminal Behavior," Social Problems. 14 : 128 - 144; 1966.

Caldwell, John C., Pat Caldwell and I.O. Orubuloye. The Family and Sexual Networking in Sub-Saharan Africa : Historic Regional Differences and Present Day Implications. National Centre of Epidemiology and Population Health. The Australian National University, 1990.

Caplan, G. Support Systems and Community Mental Health. New York : Basic Books, 1974.

Clinard, Marshall B. Anomie and Deviant Behavior. New York :
Macmillan Company, 1964.

Conklin, John E. Criminology. New York : Macmillan Publishing Co.
Inc., 1981.

Davis, Kingsley. "Prostitution," in Contemporary Social Problems.
4th ed. New York : Harcourt Brace Javanovich, 1976.

Davis, Nanette J. "The Prostitute : Developing a Deviant Identity,"
in Studies in the Sociology of Sex. Jame M. Hanslin (ed).
New York : Meridith Corporation, 1971.

De Fleur, M.L. and R. Quinney. "A Reformation of Sutherland's
Differential Association Theory and a Strategy for Empirical
Verification," Journal of Research on Crime and Delinquency.
3 : 1-2; 1966.

Epstein A.L. "Gossip, Norms and Social Network," in Social Networks
in Urban Situation : Analysis of Pesonal Relationships in
Central African Towns. edited by J.C. Mitchell, Manchester :
University Press, 1969.

Glaser, B. and A.L. Strauss. The Discovery of Grounded Theory :
Strategies for Qualitative Research. Chicago : Aldine, 1978.

Goode, Eric. Deviant Behavior. New Jersey : Prentice Hall, 1978.

Gottlieb, Benjamin H. Social Networks and Social Support. Beverly Hill : Sage Publications Inc., 1981.

Greenwald, H. The Elegant Prostitute. New York : Ballantine Books, 1970.

"Havanon, Napaporn, John Knodel and Tony Bennett," Sexual Networking in a Provincial Thai Setting. Bangkok : G.M. Press Printing Service Co. Ltd., 1992.

Hirachi, T. "The Professional Prostitute," in The Social Dimensions of Human Sexuality. Boston : Little Brown, 1972.

✓Jackman, N.R. and others. "The Self-Image of the Prostitute," Sociological Quarterly. 4 : 150-161; 1963.

James, J. "Motivations for Entrance into Prostitution," The Female Offender. Lexington, M.A. : Lexington, 1976.

Klovdalh, Alden S. "Social Networks and the Spread of Infections Diseases : The Aids Example," Social Science and Medicine. 21(11) : 1203-1216, 1985.

Kornblum, William and Joseph Julian. Social Problems. 6th ed.

Englewood Cliffs, N.J. : Prentice Hall, Inc., 1989.

Maerov, A.S. "Prostitution : A Survey and Review of 20 Cases,"

Psychiatric Quarterly. 39 : 675-701; 1965.

Maguire, Lambert. Understanding Social Networks. Beverly Hills :

Sage Publications, Inc., 1983.

Merton, Robert K. and Robert Nisbet. Contemporary Social Problems.

4th ed. Harcourt Brace Jovanovich, 1976.

Mitchell, J.C. "The Concept and Use of Social Networks," in Social Networks in Urban Situation : Analysis of Personal Relationships in Central African Towns. edited by J.C. Mitchell, : Manchester University Press, 1969.

Orubuloye, I.Q., John C. Caldwell and Pat Caldwell. "Sexual Networking in the Ekiti District of Nigeria," Family Planning. 22(2) : 61-73; 1991.

Polterat, John J. and others. On Becoming a Prostitute : An Exploratory Case-Comparison Study. Colorado : El Paso County Health Department Colorado Springs, 1984.

Radcliffe-Brown, A.R. "On Social Structure," in Social Networks : A Developing Paradigm. edited by Leinhardt. New York : Academic Press Inc., 1977.

Rubington, Earl and Martin S. Weinberg. Deviance : The Interactionist Perspective. 2nd ed. New York : Macmillan Publishing Company, 1973.

✓ Satterfield, S.B. "Clinical Aspect of Juvenile Prostitution," in Medical Aspect of Human Sexuality. 15(9) : 126-132; 1981.

Schaffer, Bernie and Richard R. DeBlassic. "Adolescent Prostitution," in Adolescence. New Mexico : New Mexico State University, 1984.

Skinner, B.F. Science and Human Behavior. New York : Macmillan, 1953.

Sutherland, Edwin H. "Differential Association : Theory and Fact," in The Study of Social Problems : Five Perspectives. New York : Oxford University Press, 1971.

Sutherland, Edwin H. and Donald R. Cressey. "Learning to be Deviant," in The Study of Social Problems : Five Perspectives. New York : Oxford University Press, 1971.

Thomas, W.I. The Unjusted Girl. Boston : Little Brown, 1923.

Truong, Thanh-Dam. Sex, Money and Morality : Prostitution and Tourism in Southeast Asia. London and New Jersey : Zed Books Ltd., 1990.

Walker, K.N., A MacBride and M.H.S. Vachon. "Social Support Networks and the Crisis of Bereavement," Social Science and Medicine. 2 : 35-41; 1977.

Wellman, B. "Applying Network Analysis to the Study of Support," in Social Network and Social Support. edited by B. Gottlieb, Beverly Hills, CA: Sage, 1981.

Wooden, J. Weeping in the Playtime of Others : American's Incarcerated Children. New York : McGraw-Hill, 1976.

ภาคผนวก

ח חרמאסרמ

นิยามศัพท์

คาราโอเกะ	สถานเริงรมย์ สำหรับการดื่มเหล้า ฟังเพลง และรับประทานอาหาร รวมทั้งมีการร้องเพลง ตามที่วงทํานองจากวีดีโอ ปัจจุบันมีหญิงบริการ
ค็อกเทลเลานจ์	สถานเริงรมย์ สำหรับการดื่มเหล้า ฟังเพลง โดยมีวงดนตรีเล่น มีหญิงบริการนั่งดื่มเป็นเพื่อน ในปัจจุบันมีอาหารบริการ
ค่าดื่ม, ค่าเครื่องดื่ม	หมายถึง เงินที่ลูกค้าต้องจ่ายให้กับหญิงบริการเมื่อมาใช้บริการ โดยลูกค้าจะสั่งเครื่องดื่มให้ ระยะเวลาของ 1 ดื่ม หรือ 1 เครื่องดื่ม หรือ 1 แก้ว จะกินเวลา 40 - 50 นาที
ผับ	สถานเริงรมย์สำหรับการดื่มเหล้า ฟังเพลง ปัจจุบันมีหญิงบริการ
มาฆ่า	หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่ดูแลหญิงบริการในสถานเริงรมย์ โดยทั่วไปเป็นผู้หญิง ถ้าหากเป็นผู้ชายจะเรียก บาป้า
ฮ็อฟ	หมายถึง การให้บริการทางเพศ

ภาคผนวก ข

แนวคำถามในการสัมภาษณ์

1. ข้อมูลส่วนตัวและภูมิหลังของครอบครัว
 - 1.1 ข้อมูลส่วนตัว ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา ที่อยู่ ภูมิลำเนา
 - 1.2 พฤติกรรม และรสนิยมบางอย่าง เช่น ชอบเที่ยวเตร่ ชอบแต่งตัว เป็นต้น
 - 1.3 ประสบการณ์ในด้านความรัก และประสบการณ์ทางเพศ
 - 1.4 ฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจทางครอบครัว, ความเป็นอยู่ในครอบครัว, ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว
2. แนวคำถามในเรื่องประสบการณ์และการดำเนินชีวิตก่อนการเข้าสู่อาชีพบริการทางเพศ การคบหากับบุคคลที่เชื่อมโยงเข้าสู่งานบริการทางเพศ เพื่อหารายละเอียดในเรื่องการคบหาสมาคม และลักษณะของเครือข่ายสังคม
 - 2.1 เคยทำงานอะไรมาก่อน ทำไมถึงเลิกทำงานที่เดิม
 - 2.2 ที่มาทำงานในสถานเริงรมย์นี้ ได้รับรู้จากใครด้วยวิธีใด ถ้ามีคนชักชวนผู้ให้สัมภาษณ์ มีความสนิทกันมากน้อยเพียงใด เพราะอะไรถึงสนิทสนมด้วย
 - 2.3 เพื่อนสนิทในกลุ่มมีกี่คน คนที่ชักชวนและเพื่อนสนิทเป็นคนเดียวกันหรือไม่ พบกันมากน้อยแค่ไหน ขณะนี้ยังคบกันอยู่หรือไม่
 - 2.4 รู้จักกับคนที่ชักชวนเข้าสู่งานบริการทางเพศได้อย่างไร
 - 2.5 บุคคลที่ชักชวนนั้นมีนิสัยอย่างไรที่ทำให้ผู้สัมภาษณ์สนิทด้วย (เช่น มีรสนิยมเดียวกัน เป็นต้น) ส่วนบุคคลอื่นทำไมผู้ให้สัมภาษณ์จึงไม่สนิทด้วย
 - 2.6 ก่อนมาทำงานในสถานเริงรมย์ ผู้ให้สัมภาษณ์เคยรู้จักสถานเริงรมย์เช่นนี้มาก่อนหรือไม่ หรือผู้ที่ทำงานอย่างนี้มาก่อนหรือไม่ รู้จักได้อย่างไร
3. แนวคำถามในเรื่องของการให้ความหมายต่องานที่ทำ
 - 3.1 ใช้เวลาในการตัดสินใจที่จะทำงานนี้นานเพียงใด หรือไม่ ถ้าใช้เวลา

ตัดสินใจมานาน เพราะอะไร หรือตัดสินใจได้ทันทีเพราะอะไร

- 3.2 พ่อแม่ ญาติพี่น้อง บุคคลที่รู้จักใกล้ชิด ทราบหรือไม่ว่ามาทำงานที่นี่ และบุคคลเหล่านี้มีความเห็นอย่างไร สนับสนุน ขัดขวาง หรือเฉย ๆ และถ้าไม่เห็นด้วยทำไมถึงตัดสินใจที่จะทำงานนี้
- 3.3 ก่อนมาทำงานที่นี่มีแผนหรือยัง ถ้ามีแผนแล้วเขามีความคิดเห็นอย่างไร
- 3.4 ในความรู้สึกรู้สึกของตัวเอง คิดว่าคนอื่น ๆ ที่ไม่ใช่บุคคลใน 3.2 และ 3.3 (หรือสังคม) คิดอย่างไรต่องานอาชีพนี้
- 3.5 ตนเองมองอาชีพนี้อย่างไร คิดไหมว่างานนี้จะทำให้ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของตนเปลี่ยนไปในทางดีขึ้น หรือไม่อย่างไร
- 3.6 การให้ความหมายต่ออาชีพนี้ในขั้นเริ่มต้น และการให้ความหมายในขั้นที่เข้าสู่อาชีพแล้ว ต่างกันอย่างไรหรือไม่
- 3.7 งานที่น่าเบื่อ พอลองเรื่องใดมากที่สุด เพราะเหตุใด
- 3.8 งานที่น่ายินดี รู้สึกอย่างไร หนักใจ หรือกังวลเรื่องใดบ้าง (รายได้, ลูกค้า, เพื่อน, นายจ้าง)
- 3.9 ถ้ามีปัญหากังวลหรือไม่สบายใจแล้วปรึกษาใคร เพราะอะไรต้องปิดบังฐานะการงานของตนเองไหม เพราะอะไร
- 3.10 ในช่วงแรกได้มีโอกาสติดต่อเพื่อนคนอื่นที่อยู่นอกกลุ่มบ้างไหม เพราะเหตุใด มีใครบ้าง

4. แนวคำถามในส่วนที่เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลง

- 4.1 ความคิดในการตัดสินใจมาทำงานนี้โดยคิดว่าจะทำให้เปลี่ยนฐานะในทางที่ดีขึ้นนั้น เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเองหรือได้รับทราบ หรือได้เห็นตัวอย่างมาจากไหน อย่างไร
- 4.2 ถ้าตอบว่าเปลี่ยนแบบใคร เปลี่ยนแบบในเรื่องอะไร

5. แนวคำถามในส่วนที่เกี่ยวกับการเสริมแรงที่แตกต่างกัน

- 5.1 ก่อนที่จะเข้าสู่อาชีพนี้ มีความคาดหวังอย่างไร และเมื่อได้เข้าสู่อาชีพนี้แล้วสมกับความคาดหวังนั้นหรือไม่ อย่างไร (เช่น ผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับสูงกว่างานอื่น)
- 5.2 ถ้าหากมีความคาดหวังว่าอาชีพนี้ให้ผลตอบแทนสูง นอกจากนั้นมืออย่างอื่นอีกหรือไม่
- 5.3 ความรู้สึกที่ทำงานนี้จะทำให้ในเรื่องเหล่านี้ ผู้ให้สัมภาษณ์ได้รับการบอกกล่าวด้วยวิธีการใด จากใคร หรือมีสถานการณ์ใด

6. แนวคำถามเกี่ยวกับการดำรงอยู่ในอาชีพในส่วนที่เกี่ยวกับ

- 6.1 มีความสัมพันธ์กับเพื่อนใหม่ในที่ทำงาน หรือกลุ่มเก่า หรือคนเก่าที่แนะนำมาให้อย่างไร (ยังติดต่อกับคนเก่าอยู่ไหม)
- 6.2 การเรียนรู้ การถ่ายทอดวัฒนธรรมเชิงอาชีพ เช่น เทคนิคต่าง ๆ ในการทำงานมีอะไรบ้าง, วิธีการบริการทางเพศ
- 6.3 การให้ความหมายตรงขึ้นตอนนี้เป็นอย่างไร...ต่างจากขั้นตอนแรกของการเข้าสู่อย่างไร (งานแบบนี้ไม่น่ารังเกียจอีกต่อไปหรือไม่)
- 6.4 การใกล้ชิดกับเพื่อนในที่ทำงานใหม่เป็นสิ่งที่ทำให้ทำงานในอาชีพนี้ต่อไปหรือไม่ อย่างไร
- 6.5 ภาษาพูดกับแขก, การพูดคุยระหว่างเพื่อน เพื่อแสดงลักษณะเฉพาะกลุ่มเป็นอย่างไร
- 6.6 ถามถึงว่า การบริการทางเพศนี้เป็นความสนุกของตนด้วยไหมอย่างไร

7. แนวคำถามการจะออกจากอาชีพนี้

- 7.1 ถ้าคิดจะออกจากอาชีพนี้มีสาเหตุอะไรบ้าง

7.2 คิดว่าจะดำรงอยู่ในอาชีพนี้ไปอีกปี.. เพราะอะไร

7.3 กรณีที่จะทำไปเรื่อย ๆ จนกว่าอายุจะกำหนดนั้น เพราะอะไร เพราะไม่มี
ทางเลือกทำอย่างอื่น

7.4 มีแผนการในอนาคตอย่างไร

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นางจงจิตต์ ชื่อสกุล ไชยภณคณาภรณ์
เกิด วันที่ 17 เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช 2494
สถานที่เกิด เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน 99/22 สุขุมวิท 101/1 บางจาก พระโขนง 10260
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ 8
สถานที่ทำงานปัจจุบัน ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2510	มัธยมศึกษาตอนต้น จากโรงเรียนสตรีประชากร
พ.ศ. 2512	มัธยมศึกษาตอนปลาย จากโรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัย
พ.ศ. 2516	อักษรศาสตรบัณฑิต จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
พ.ศ. 2518	สังคมวิทยามหาบัณฑิต (สังคมสงเคราะห์) จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
พ.ศ. 2537	การศึกษาศุภบัณฑิต สาขาพัฒนศึกษาศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

การเข้าสู่งานขายบริการทางเพศแบบแอบแฝงของสตรีที่มีการศึกษาในสถานเริงรมย์ :
กรณีศึกษาคีอากเทลงเลาน์จ ผับ และคาราโอเกะ

บทคัดย่อ
ของ
จงจิตต์ ไศภณคณาภรณ์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาดุขุฎีบัณฑิต สาขาพัฒนศึกษาศาสตร์

มีนาคม 2538

บทคัดย่อ

การเข้าสู่งานขายบริการทางเพศแบบแอบแฝงของสตรีที่มีการศึกษาในสถานเริงรมย์ : กรณีศึกษาคือกทลเลาน์ ผับ และคาราโอเกะ เป็นการศึกษาปัญหาการขายบริการทางเพศในอีกรูปแบบหนึ่ง ซึ่งกระทำในลักษณะของการแอบแฝงอยู่ในสถานเริงรมย์ดังกล่าวซึ่งนับวันจะมีเพิ่มมากขึ้น และเป็นที่น่าสนใจว่าการขายบริการทางเพศในปัจจุบันนอกจากจะขายรูปแบบของการให้บริการในลักษณะต่าง ๆ แล้วผู้หญิงที่เข้าสู่อาชีพนี้ก็ไม่ได้จำกัดอยู่เพียงในกลุ่มของหญิงสาวที่ยากจนและการศึกษาต่ำหรือถูกส่อลวง หรือถูกบังคับให้ขายบริการทางเพศ แต่ขณะนี้ปรากฏว่าหญิงสาวไม่น้อยที่มาประกอบอาชีพบริการทางเพศเป็นผู้ที่มีการศึกษา และไม่ได้มีฐานะยากจนที่จะต้องเป็นเงื่อนไขผลักดันให้มาขายบริการทางเพศ

เงื่อนไขที่ทำให้ผู้หญิงที่มีการศึกษา และไม่ได้ยากจน ก้าวเข้าสู่งานบริการทางเพศก็คือ ได้รับการเชื่อมโยงใน 3 รูปแบบ ได้แก่ การคบหาสมาคมกับกลุ่มเพื่อนที่มีประสบการณ์หรือเกี่ยวข้องกับงานบริการทางเพศ การได้รับการชักนำเข้าสู่งานบริการในสถานเริงรมย์ก่อนแล้วจึงเปลี่ยนเข้าสู่งานบริการทางเพศในภายหลัง การได้รับการชี้แนะจากแหล่งข้อมูล คือ ร้านเสริมสวย และบริษัทจัดหานางแบบ อีกประการหนึ่งรูปแบบของการเชื่อมโยงดังกล่าวมีอิทธิพลต่อหญิงสาวเหล่านี้ ก็เนื่องจากเงื่อนไขที่เป็นภูมิหลังทางครอบครัวที่แตกแยก ประสบความสำเร็จในความรักและมีประสบการณ์ทางเพศมาก่อน ความไม่พึงพอใจต่อรายได้ในอาชีพตามบรรทัดฐานที่ทำอยู่ก่อน

ก่อนจะเข้าสู่อาชีพนี้ หญิงสาวจะมีการเรียนรู้แบบแผนของพฤติกรรม และการให้ความหมายไปในทางยอมรับต่ออาชีพ ซึ่งเป็นการให้ความหมายเชิงบวกที่เห็นว่าอาชีพนี้ไม่รายได้ดี และการให้ความหมายเชิงเป็นกลางที่จะอธิบาย และหาข้ออ้างสำหรับการเข้าสู่อาชีพว่าไม่ใช่เรื่องเลวร้ายหรือเสียหายแต่อย่างใด หลังจากที่ได้เข้าสู่อาชีพแล้วในขั้นของการดำรงอยู่หญิงสาวก็ยังคงให้ความหมายต่องานในทางบวกและในทางเป็นกลาง และในขั้นนี้หญิงสาวจะได้รับการเสริมแรงที่สำคัญ คือ มีรายได้ที่มากและหาได้ง่ายซึ่งไม่อาจจะหาได้จากการไปทำอาชีพอื่น

อย่างไรก็ตามหญิงสาวทุกคนรู้ว่างานอาชีพนี้ไม่อาจทำได้ตลอดไป เนื่องจากมีข้อจำกัดในเรื่องของอายุ ที่ว่ายิ่งอายุมากขึ้นโอกาสที่จะได้รับประโยชน์และรายได้จะลดลง นอกจากนั้นในระหว่างการทำงานต้องประสบกับบริบทของการทำงานที่ไม่น่าพึงพอใจ และต้องสูญเสียบางสิ่งบางอย่างไป ฉะนั้นทุกคนจึงได้คำนึงถึงการจะต้องออกจากอาชีพเพื่อกลับไปสู่โลกของบรรทัดฐาน ซึ่งการออกจากอาชีพต้องอาศัยเวลาอีกระยะหนึ่งแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับเงื่อนไขของเป้าหมายที่ทุกคนมุ่งหวังไว้

ON BECOMING HIDDEN COMMERCIAL SEX WORKERS OF EDUCATED GIRLS

IN THE ENTERTAINMENT PALOURS :

A STUDY OF COCKTAIL LOUNGE, PUB AND KARAOKE

AN ABSTRACT

BY

CHONGCHIT SOPONKANAPORN

Presented in partial fulfillment of the requirements for the

Doctor of Education degree in Development Education

at Srinakarinwirot University

March 1995

Prostitution nowadays is disguised in various forms and not any more confined to poor and uneducated women, or those who had been lured or forced to sell their bodies. The main objective of this study is to explore the process on which educated girls become hidden commercial sex workers in the entertainment palours including cocktail lounge, pub and karaoke.

Conditions under which the educated and economically capable women were linked to sex trade can be divided into 3 types as follows :

1. Their association with friends who had had experiences in the entertainment palours offering sexual services.
2. Other reception of persuasion to initially work in entertainment places and later to offer sexual services.
3. Their reception of information and advice from such places as beauty salons and modelling enterprises.

Secondary pressures pushing them to succumb to such connections were as follows:

1. Their broken family backgrounds
2. Their past failures in love and sexual relations
3. Their discontent with incomes from their previous employment

Before entering the sex trade undertaking, the young girls would have learned of related behavioural patterns and the positive meanings leading to their acceptance of this hidden occupation. Top

among reasons for being a high- class prostitute is the excellent incomes. Excuses or neutral definition for engaging in such secret activities were also explained, to convince themselves. After a period of "working" as such, the young girls would find prostitution not a bad occupation after all. At this stage they would be determined to continue their flesh trade, due to its lucrativeness and simplicity, not comparable to any other occupations.

These girls nevertheless were aware that their trade would not last very long, due to the age factors. In prostitution, the older get the lower incomes. Besides while working in this field, they would also encounter some unpleasant conditions, sometimes even the loss of certain things. At later stage therefore all of them would think of leaving this occupation and continue their normal lives. Their quitting times however cannot be standardized, depending on their individual aims and conditions.

ปริญญานิพนธ์นี้ได้รับทุนสนับสนุน

จาก

มูลนิธิผู้หญิง

ทุน "แบนและบุตมา วิรัชชัย"

มูลนิธิอาเซีย

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วยความรู้และความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นภาพร หะวานนท์ ศาสตราจารย์ ดร.เสริน บุญะพิธานนท์ ที่ได้กรุณาเสียสละเวลาให้คำแนะนำแก่ผู้วิจัยเป็นอย่างมาก ทั้งในด้านวิชาการและประสบการณ์ ตลอดจนเอาใจใส่ตรวจแก้ไขข้อบกพร่อง และติดตามความก้าวหน้าของการทำงานโดยสม่ำเสมอ รวมทั้งอาจารย์ ดร.อรรณพ โพธิ์สุข ที่ให้คำปรึกษาและเป็นกำลังใจในการศึกษาจนประสบความสำเร็จในที่สุด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทั้ง 3 ท่านเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กฤตยา อาชวนิจกุล ที่ได้กรุณามาร่วมเป็นกรรมการสอบและให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์สำหรับแก้ไขปริญญานิพนธ์

ในการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้รับความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก พ.ต.ท.มนตรี ชมจำปี, พ.ต.ท. อธิพร คำประภา, คุณบัณฑิต สักกวัตร, คุณพีระยุทธ จีระสวัสดิ์ และ คุณสุรพล ไสยณคณาภรณ์ ในการนัดหมายผู้ให้สัมภาษณ์ ได้แก่ พนักงานบริการ มามาซัง ผู้จัดการสถานเริงรมย์ และอำนวยความสะดวกในการเข้าไปสัมภาษณ์บุคคลดังกล่าวในสถานเริงรมย์ได้ดี ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่านที่ได้กล่าวนามข้างต้น

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณพนักงานบริการ มามาซัง ผู้จัดการสถานเริงรมย์ ซึ่งผู้วิจัยไม่อาจจะนามจริงไว้ ณ ที่นี้ เพื่อเป็นการปกป้องผู้ให้ข้อมูลทุกท่านที่ได้กรุณาให้สัมภาษณ์ และให้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้รับความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากคุณจันทนา เตชะธรรมพงศ์ ในการใช้โปรแกรมการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ และได้รับความช่วยเหลือจาก คุณรัตนา แซ่ตั้ง คุณสาธิต อ่อนคล้าย ในการพิมพ์สัมภาษณ์และรายงานการวิจัยด้วยความเอาใจใส่ รวมทั้ง คุณจินดา คุ่มกิตติชัย ที่ได้ตรวจทานต้นฉบับ ผู้วิจัยขอขอบคุณไว้ ณ ที่นี้

ขอบพระคุณคณะกรรมการพิจารณาทุน "มูลนิธิผู้หญิง", ทุน "แบนและบุญมา วิรัชชัย"
และทุน"มูลนิธิเอเชีย" (The Asia Foundation) ที่ได้เห็นประโยชน์ของปริญญาโทและได้
กรุณาให้ทุนสนับสนุนในการเก็บข้อมูล รวมทั้งมหาวิทยาลัยรามคำแหงที่ได้อนุมัติให้ลาศึกษาต่อและ
ได้ให้ทุนสนับสนุนในการจัดพิมพ์วิทยานิพนธ์ครั้งนี้

ผู้อยู่เบื้องหลังความสำเร็จในครั้งนี้ คือ คุณพ่อ คุณแม่ ที่ได้ปูพื้นฐานทางการศึกษา
ให้แก่ผู้วิจัยอย่างเต็มความสามารถ สามี และน้อง ๆ ที่ได้แบ่งเบาภาระในการดูแลลูก และ
ครอบครัวเพื่อให้ผู้วิจัยมีเวลา และได้ใช้เวลาส่วนใหญ่นในการศึกษาซึ่งผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ
ไว้ ณ ที่นี้

จงจิตต์ ไศภณคณาภรณ์

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ความเป็นมาของปัญหา	1
	ปัญหาการวิจัย	17
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	17
	ขอบเขตของการวิจัย	18
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	19
2	แนวความคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	20
	กรอบแนวคิดที่นำมาศึกษา เรื่องการค้าประเวณี.....	20
	งานวิจัยในเรื่องการค้าประเวณี.....	25
	ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม.....	29
	ทฤษฎีการคบหาสมาคมที่แตกต่างกัน.....	29
	ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมหรือทฤษฎีการคบหาสมาคมและการเสริมแรง	35
	แนวคิดเกี่ยวกับเครือข่ายสังคม.....	53
	ความหมายของเครือข่ายสังคม.....	54
	คุณลักษณะสายสัมพันธ์ของเครือข่ายสังคม.....	57
	บทบาทของเครือข่ายสังคมที่มีต่อบุคคล.....	59
	กรอบความคิดในการวิจัย	62
×	3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	76
	วิธีการศึกษา.....	76
	การเลือกบุคคลผู้ให้สัมภาษณ์.....	77
	ขั้นตอนของการวิจัย.....	77

การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล	81
✓ 4 สภาพทั่วไปของค็อกเทลเลานจ์ ผับ และคาราโอเกะ	83
การพัฒนารูปแบบของสถานเริงรมย์	83
ระดับของสถานเริงรมย์	92
วิธีการสร้างจุดขาย	94
ประเภทของหญิงบริการในค็อกเทลเลานจ์ ผับ คาราโอเกะ	95
ทางเลือกในการบริการทางเพศ	96
รายได้ของหญิงบริการ	99
ระบบควบคุมผู้หญิงในสถานเริงรมย์	106
ลูกค้าที่มาใช้บริการ	108
บริบททางสังคมและวัฒนธรรมที่เอื้อต่อธุรกิจบริการทางเพศ	110
5 ภูมิหลังของหญิงบริการก่อนเข้าสู่งานบริการทางเพศ	116
ภูมิหลังทั่วไป	116
ประสบการณ์ในอาชีพอื่น	117
ความสัมพันธ์ของครอบครัว	119
ลักษณะนิสัย	123
6 การเข้าสู่บริการทางเพศ	131
การคบหาสมาคมที่แตกต่างกันและการเชื่อมโยงเข้าสู่อาชีพบริการทางเพศ	131
เหตุผลของการเลือกคบหา	147
การหลีกเลี่ยงจากการถูกควบคุมทางสังคมและคนใกล้ชิด	149
แรงจูงใจของการเข้าสู่อาชีพบริการทางเพศ	150
โครงสร้างของสายสัมพันธ์	152

ลักษณะของสายสัมพันธ์	156
การให้ความสำคัญต่อกลุ่มที่คบหาสมาคม	162
การเลียนแบบ	167
การให้ความหมาย	169
ท่าทีและการให้ความหมายเชิงบรรทัดฐานของสังคม	171
ท่าทีของพ่อแม่	173
การให้ความหมายเชิงบวก	174
การให้ความหมายเป็นกลาง	182
 7 การดำรงอยู่ในอาชีพบริการทางเพศ	189
เครือข่ายสังคมในชั้นดำรงอยู่ในอาชีพ	189
การเรียนรู้วัฒนธรรมในอาชีพ	194
- การควบคุมดูแลความเป็นระเบียบในการมาทำงาน	195
- การจัดสรรรายได้ให้กับหญิงบริการนั่งตม	197
- กระบวนการขัดเกลาเพื่อการดำรงอยู่ในอาชีพ	202
การปรับตัวเพื่อดำรงอยู่ในอาชีพ	216
การให้ความหมายต่ออาชีพ	224
การเสริมแรงในชั้นดำรงอยู่ในอาชีพ	230
สิ่งที่ต้องสูญเสียไปในระหว่างการดำรงอยู่ในอาชีพ	236
 8 การจะออกจากอาชีพบริการทางเพศ	244
บริบทการทำงานที่ทำให้หญิงบริการไม่พึงพอใจ	244
การเรียนรู้ก่อนจะออกจากอาชีพ	247
เงื่อนไขของการจะออกจากอาชีพ	248
ความคาดหวังในอนาคตเพื่อจะเข้าสู่สังคมตามบรรทัดฐาน	257

9	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	260
	ภาพรวมของผลการศึกษา	260
	อภิปรายผล	274
	ข้อเสนอแนะ	278
	 บรรณานุกรม	 282
	 ภาคผนวก.....	 293
	ภาคผนวก ก.	294
	ภาคผนวก ข.	296
	 ประวัติย่อของผู้วิจัย	 301

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

✓ 1	การสำรวจสำนักและสถานบริการของกองกามโรค โรงพยาบาลบางรัก...	9
✓ 2	จำนวนหญิงบริการทางเพศโดยตรง และแอบแฝง.....	15
3	การเสริมแรงและการลงโทษ.....	46
4	รายได้ต่อเดือนของหญิงบริการประเภทต่าง ๆ ในสถานเรีงมย่ระดับต่าง ๆ.....	100
5	ค่าบริการทางเพศในสถานเรีงมย่ระดับต่าง ๆ.....	102
6	รายได้จากค่าคิมที่หญิงบริการได้รับ.....	104
7	รูปแบบของการเชื่อมโยง ประเภทของบุคคล และแหล่งเชื่อมโยงเข้าสู่อาชีพ.....	145
✓ 8	อายุ ภูมิลำเนา ภูมิหลังทางการศึกษา และอาชีพเดิม.....	261
✓ 9	ประสบการณ์ในวัยเด็ก ประสบการณ์ในวัยรุ่น ประสบการณ์ในอาชีพอื่น..	264
✓ 10	การเชื่อมเข้าสู่อาชีพบริการทางเพศ.....	266
✓ 11	การตัดสินใจให้บริการทางเพศ.....	269
12	การดำรงอยู่ในอาชีพ : การเสริมแรงทางบวกและการเสริมแรงทางลบ ทั้งทางสังคมและไม่ใชสังคม.....	271
13	การขังนำพนักระหว่างรางวัลและสิ่งที่ต้องสูญเสียไป.....	273

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1	กรอบทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมที่นำมาศึกษาการใช้ยาเสพติดและ การติ่มน้ำเมา.....	39
2	แสดงแหล่งของการเสริมแรงที่นำไปสู่การเรียนรู้ที่จะกระทำเพียงแบบ....	48
3	ขั้นตอนของกระบวนการเข้าสู่อาชีพขายบริการทางเพศ.....	66
4	แผนผังภายในสถานเริงรมย์ระดับสูง.....	90
5	ภาพจำลองภายในห้องบริการส่วนตัว (ห้องวีไอพี).....	91

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

การขายบริการทางเพศของสตรีในสังคมไทยเป็นปัญหาที่ได้รับการกล่าวถึงและวิพากษ์วิจารณ์กันมาในหมู่นักวิชาการและวิชาชีพต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยออกมาในรูปของการอภิปราย การประชุม การเขียนบทความ และแม้กระทั่งการวิจัย เพื่อมุ่งหวังว่าจะนำไปสู่การแก้ไข บำบัด และลดความรุนแรง แต่เท่าที่ผ่านมากล่าวได้ว่าการขายบริการทางเพศเป็นปัญหาที่ยัง ปรากฏอยู่ในสังคมไทยแม้ในปัจจุบัน ซึ่งเป็นยุคที่ประเทศไทยเป็นที่รู้จักของประเทศอื่น ๆ ในฐานะเป็นประเทศที่จะก้าวไปสู่ความเป็นประเทศอุตสาหกรรมใหม่ (นิคส์) ซึ่งกำลังพัฒนาด้าน เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง แต่อีกด้านก็เป็นประเทศหนึ่งที่มีชื่อเสียงในธุรกิจขายบริการ ทางเพศ หรือการค้าประเวณีนั่นเอง ยิ่งไปกว่านั้นดูเหมือนว่าธุรกิจในด้านนี้ได้ขยายวงกว้าง ขวางออกไปหลายรูปแบบมากยิ่งขึ้นในลักษณะของธุรกิจแอบแฝง และผู้หญิงที่ขายบริการทางเพศ ก็เป็นไปโดยสมัครใจหรือไม่ได้ถูกบังคับ

รัฐบาลในหลายประเทศมีความเห็นว่าปัญหาการขายบริการทางเพศควรได้รับการเอา ใจใส่เป็นอย่างมาก และหาวิธีการป้องกันและปราบปรามให้หมดไปจากสังคม แต่ในขณะที่เดียวกันใน อีกหลายประเทศก็ยอมรับว่าควรปล่อยให้มีการบริการทางเพศ แต่ใช้วิธีการจำกัดขอบเขต และ ปรับแปรรูปแบบออกไป ฉะนั้นด้วยเหตุนี้ประการหนึ่งจึงปรากฏมีสถานบริการประเภทแอบแฝง เกิดขึ้นมากมาย เช่น อาบอบนวด บาร์ ไนท์คลับ ค็อกเทลเลาจน์ ผับ คาราโอเกะ เป็นต้น โดยที่เบื้องหลังของหญิงบริการที่ทำงานในสถานที่เหล่านี้ มักจะพร้อมที่จะให้บริการความสำราญ ทางเพศแก่ผู้มารับบริการหรือผู้ชายที่มาเที่ยว ซึ่งก็คือ รูปแบบหนึ่งของการค้าประเวณีนั่นเอง การค้าประเวณีแบบแอบแฝงเช่นนี้จึงนับวันจะแพร่หลายมากขึ้น จนยากที่จะควบคุมได้ทั่วถึง

หากพิจารณาจากกรอบ หรือแนวคิดทางทฤษฎีการหน้าที่นิยมที่เสนอไว้โดย เมอร์ตัน

(แน่งน้อย บัญชรศ. ม.ป.ป. : 26; อ้างอิงมาจาก Merton. 1976) สรุปว่า การค้า
ประเวณีเป็นกิจกรรมที่ทําหน้าที่ (functional) ให้สังคมดำรงอยู่ได้ กล่าวคือโสเภณีช่วยรักษา
สถาบันครอบครัวไว้ได้ และในสังคมที่ชายยังคงถือความบริสุทธิ์ของสตรีเป็นคุณสมบัติที่สำคัญ
ประการหนึ่งที่จะสมรสด้วย โสเภณีจึงมักถูกมองว่ามีส่วนช่วยรักษาบรรทัดฐาน เรื่องความบริสุทธิ์
ของผู้หญิงอื่น ๆ ด้วยการให้ชายมารับบริการทางเพศจากตนโดยมีรางวัลเป็นสิ่งแลกเปลี่ยนและ
มักถือกันว่าการให้บริการทางเพศในลักษณะนี้ ช่วยให้ชายได้แสดงออกทางกามารมณ์ในลักษณะที่
จำกัดความรับผิดชอบ ไม่เหมือนกับการเกี่ยวพาราสีและการสมรส การให้บริการทางเพศจึงไม่
มีข้อผูกมัดใด ๆ เกินไปกว่าคำตัวของโสเภณี ดังนั้นการมองว่าโสเภณีเป็นปรากฏการณ์ปกติของ
สังคม จึงเป็นการมองในเชิงโครงสร้างการหน้าที่นิยมยังเห็นว่า การค้าประเวณีเป็นเสมือน
"ความชั่วร้ายที่จำเป็น" หรือ "necessary evil" อย่างหนึ่งที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้

โสเภณีในประเทศไทยมีมาแต่อดีตโดยเชื่อกันว่าเป็นแบบอย่างที่เราได้จากต่างประเทศ
รวมทั้งติดมากับระบบทาสที่ให้บริการทางเพศแก่นายเงิน แม้ว่าในสมัยรัชกาลที่ 5 จะมีการเลิก
ทาส แต่ไทยก็ยังคงมีโสเภณีแบบสมัครใจ ต่อมา มีการตั้งสำนักโสเภณีขึ้น แต่ไม่มีการควบคุม จน
กระทั่งภายหลังมีโรคระบาดเนื่องจากการค้าประเวณีเพิ่มขึ้น รัชกาลที่ 5 จึงทรงพระกรุณา
โปรดเกล้าฯ ให้ตรากฎหมายขึ้นคือ พระราชบัญญัติป้องกันสัณฺฑโรด ร.ศ. 127 มาใช้ควบคุม
โสเภณีและการค้าประเวณี โดยจะใช้เฉพาะในกรุงเทพฯ และหัวเมืองบางแห่งเท่านั้น ต่อมาใน
รัชกาลที่ 6 เนื่องจากโสเภณีมีชุกชุม จึงทรงโปรดเกล้าฯ ให้ใช้พระราชบัญญัติในทูลเกล้าทูลกระหม่อม
อาญาจักรซึ่งนับเป็นจุดเริ่มต้นของการจดทะเบียนสำนักโสเภณีในประเทศไทยเป็นครั้งแรก (ปฏิรูป
กามธูรกิจ. 2534 : 31)

ในปี พ.ศ. 2480 เนื่องจากการควบคุมการจดทะเบียนโสเภณีทำได้น้อยทั่วถึง รัฐบาล
 จึงได้ตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง เพื่อพิจารณายกเลิกการจดทะเบียนดังกล่าว และเพื่อให้สอดคล้อง
 กับมติของสภประชาชาติในปี พ.ศ. 2485 กระทรวงสาธารณสุขได้ตั้งคณะกรรมการตรวจ
 และควบคุมโรคขึ้น ได้มีการร่างกฎหมายขึ้นใหม่ เพื่อแก้ปัญหาโสเภณีและควบคุมกามโรค แต่ก็ไม่

ได้ประกาศใช้เนื่องจากเกิดสงครามโลกครั้งที่สอง (แหล่งเดิม)
 มาตรา ๒๖๗ วรรค ๒ พ.ศ. ๒๔๙๒
 ต่อมาสภประชาชาติได้ลงมติรับอนุสัญญาฉบับลงวันที่ ๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๙๒ เพื่อ

เรียกร้องให้ร่วมมือกันปราบปรามการค้ามนุษย์และเด็กรวมทั้งป้องกันโสเภณีด้วย รัฐมนตรีว่าการ
 กระทรวงมหาดไทยในขณะนั้นก็ได้มีคำสั่งห้ามจดทะเบียนโสเภณีและสำนักโสเภณีเพิ่มเติม แต่ไม่
 ได้ลงนามในอนุสัญญาตามสภประชาชาติ เพราะกำลังงานต้องเลิกการมีโสเภณีใน ๙๐ วัน ซึ่ง
 นโยบายขณะนั้นยังคงลังเลไม่ได้ว่าจะเอาอย่างไร เพราะจำนวนโสเภณีและสำนักโสเภณีขณะนี้มี
 อยู่เป็นจำนวนมากคือ ในปี พ.ศ. ๒๔๙๒ มีสำนักโสเภณีที่จดทะเบียนในกรุงเทพฯ และธนบุรี ๙๙
 สำนัก มีจำนวนโสเภณีจดทะเบียน ๘๗๑ คน (แหล่งเดิม.)

ในปี พ.ศ. ๒๔๙๙ รัฐบาลได้มีนโยบายให้เลิกโสเภณีโดยเด็ดขาด และได้ร่างกฎหมาย
 ขึ้นฉบับหนึ่งเรียกว่า "ร่างพระราชบัญญัติห้ามการค้าประเวณี" ใช้เวลาพิจารณาถึง ๒ ปี ก็ไม่ได้
 นำเอาเข้าสภาผู้แทนราษฎร จนในปี พ.ศ. ๒๕๐๓ ได้มีกฤษฎีกาขึ้นอีกฉบับหนึ่งเรียกว่า
 "ร่างพระราชบัญญัติปราบการค้าประเวณี" ซึ่งได้ผ่านมติของสภาผู้แทนราษฎร และมีผลบังคับใช้
 จนทุกวันนี้ ซึ่งเป็นที่น่าสังเกตว่าเจตนารมณ์ของกฎหมายฉบับนี้เป็นเพียง "การปราบ" ไม่ใช่ว่า
 "การปราบ" แม้ว่าการค้าประเวณีจะเป็นเรื่องผิดกฎหมาย และมีโทษทางอาญาก็ตาม

ตราฉบับปัจจุบันนี้โสเภณี หรือการขายบริการทางเพศก็ยังอยู่คู่กับสังคมไทยมาโดยตลอด
 และเพิ่มจำนวนสูงขึ้น แม้ในทางทฤษฎีจะเป็นสิ่งขัดต่อศีลธรรม และบรรทัดฐานที่ถูกต้อง แต่ใน
 ทางปฏิบัติก็ยังเป็นความต้องการของกลุ่มคนจำนวนมาก ทั้งที่เป็นผู้ซื้อบริการ ผู้ขายบริการ
ผู้ประกอบการในธุรกิจที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น เพราะเป็นธุรกิจที่ทำเงินรายได้มหาศาล และกลุ่ม
ผู้ซื้อบริการก็เต็มใจจ่ายเงินเพื่อแลกเปลี่ยนกับความสุขทางเพศเป็นสิ่งตอบแทน จากตัวเลขอย่าง
 ไม่เป็นทางการในปัจจุบันนี้ โสเภณีในประเทศไทยมีประมาณ ๕๐๐,๐๐๐ - ๘๐๐,๐๐๐ คน โดย
 ที่รูปแบบของการขายบริการทางเพศจะซ่อนเร้นภายใต้บริการ และธุรกิจเร่ร่อนหลายรูปแบบ
 (แหล่งเดิม.)

เฉพาะในเขตกรุงเทพมหานคร ธุรกิจบริการทางเพศมีอยู่มากมายหลายแห่ง โดยจากการสำรวจของฝ่ายระบาดวิทยา สถานกามโรคท่าเรือ สถานกามโรคนางเลิ้ง สถานกามโรคบางเขน สถานกามโรคบ้านราชวิถี สถานกามโรคพระปิ่นเกล้า สถานกามโรคภาษีเจริญ สถานกามโรคควีระ และศูนย์บริการสาธารณสุขสุราษฎร์ธานี ปรากฏว่ากรุงเทพฯ มีสถานบริการทางเพศถึง 883 แห่ง มีหญิงบริการทางเพศถึง 28,666 คน (วิฑูรย์ สุวรรณวัฒน์. 2534:34) ประเภทของสถานบริการต่าง ๆ ที่เป็นรูปแบบแอบแฝง ได้แก่ ในที่คลับ บาร์เปียร์ บาร์อะโกโก้ ดิสโก้เธค ร้านอาหาร คาเฟ่ ผับ ค็อกเทลเลานจ์ โรงน้ำชา อาบอบนวด นวดแผนโบราณ โรงแรม ร้านเสริมสวย ร้านตัดผม คาราโอเกะ เมมเบอร์คลับ (สมบัติ แทนประเสริฐสุข. 2534 : 3; จัตุรสมาลย์ กบิลสิงห์. 2534 : 30) ความเฟื่องฟูของการขายบริการทางเพศนี้ในทางหนึ่งก็สัมพันธ์กับการจัดหาผู้หญิงเข้าสู่วงจรของการบริการทางเพศ เพราะเมื่อสถานที่ให้บริการทางเพศแอบแฝงเพิ่มจำนวนขึ้น ย่อมแสดงว่าอุปสงค์ในด้านนี้ได้เพิ่มขึ้น จึงเป็นแรงจูงใจให้ผู้ประกอบการลงทุนในด้านนี้ได้เพิ่มขึ้น จึงเป็นแรงจูงใจให้ผู้ประกอบการลงทุนในกิจการดังกล่าวมากขึ้น (จิราลักษณ์ จงสถิตมัน. 2535 : 211)

สถานบริการทางเพศดังกล่าวกลายเป็นสิ่งคุ้นเคยในสังคมไทยมากขึ้น รูปแบบของการขายบริการทางเพศได้พัฒนาไปพร้อมกับการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคม จากรูปแบบดั้งเดิมคือ ช่องซึ่งเป็นสถานบริการทางเพศโดยตรง ซึ่งเป็นเรื่องผิดกฎหมาย ก็ได้รับเปลี่ยนไปเป็นธุรกิจของสถานเริงรมย์ต่าง ๆ โดยเบื้องหลังมีบริการทางเพศควบคู่ไปอย่างเป็นสำเป็นสัน และในปัจจุบันบริการทางเพศดังกล่าวได้ก้าวขึ้นสู่การบริการในรูปแบบของสังคมมีระดับ อย่างเช่นเมื่อสามสี่ทศวรรษก่อน ในที่คลับจัดเป็นแหล่งเริงรมย์ขายบริการระดับสูง มีผู้หญิงบริการเรียกว่า "พาร์ทเนอร์" (partner) ต่อมาช่วงสงครามเวียดนาม มีทหารอเมริกัน (หรือจ้าว) เข้ามาพร้อมกับเงินตรา ความบันเทิงเริงรมย์หลายรูปแบบได้จัดขึ้นสนองความต้องการของทหารเหล่านี้ และสอดคล้องกับกระแสวัฒนธรรมตะวันตกที่หลังไหลเข้ามาในสังคมไทย สิ่งที่ปรากฏในเวลา นั้นและหลงเหลืออยู่ในสังคมทุกวันนี้ก็คือ สถานเริงรมย์ประเภทอาบอบนวดบนถนนเพชรบุรีตัดใหม่ และดิสโก้เธค ซึ่งเป็นวัฒนธรรมตะวันตกเข้ามามีบทบาทแทนในที่คลับ จนครอบงำทั้งชนชั้นสูง

ชนชั้นกลาง และชนชั้นล่างในที่สุด (มาลีสลักสืบ. 2532 : 68)

หลัง 14 ตุลาคม พ.ศ.2516 มีการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและการเมือง ส่งผลกระทบต่อกลุ่มชนชั้นนายทุนเดิม สังคมมีโอกาสแข่งขันกันโดยเสรีมากขึ้น เกิดชนชั้นกลางระดับสูง และเศรษฐกิจเริ่มดีขึ้น เกิดมีค็อกเทลเลานจ์ เพื่อสนองความต้องการในช่วงปี 2517-2518 เป็นต้นมา ควบคู่ไปกับ "อาบอบนวด" จากความสำเร็จของสถานเริงรมย์ดังกล่าวได้ดึงดูดให้นักธุรกิจหันมาลงทุนด้วยเงินมหาศาล ซึ่งทำให้สถานเริงรมย์ดังกล่าวเกิดขึ้นตามมามากมาย บางแห่งลงทุนถึง 30-40 ล้านบาท เช่น ปีกาซัสเมมเบอร์คลับ ยัวร์เพลซ เอนเตอร์เทนเม้นคอมเพล็กซ์ (มาลีสลักสืบ. 2532 : 68)

นอกจากนี้ยังมีสถานเริงรมย์แบบมีสมาชิกหรือเมมเบอร์คลับ (member club) โดยการเข้าเป็นสมาชิกจะมีหลายระดับราคา และมีเงื่อนไขที่แตกต่างกัน เช่น ค่าสมาชิก 5,000 บาท โดยให้สิทธิเปิดเหล้า 8 ขวด หรือค่าสมาชิก 100,000 บาท ต่อปี เป็นต้น ในสถานที่ดังกล่าวต้องการพนักงานต้อนรับ (hostess) ที่หน้าตาดี บุคลิกดี มีการศึกษาอยู่ในระดับที่จะสื่อสารเข้าออกเข้าใจกับผู้มารับบริการที่มีสถานภาพทางสังคมค่อนข้างสูง รวมทั้งชาวต่างชาติที่เป็นนักท่องเที่ยวและนักธุรกิจที่ต้องเข้ามาทำงานในประเทศไทย โดยมีการจัดสถานที่บริการเป็นที่ดื่มกินและมีเพลงฟัง ซึ่งอาจจัดเป็นเลานจ์ ผับ คาราโอเกะ เพื่อบริการสมาชิก (มาลีสลักสืบ. 2532 : 68)

เลานจ์ (lounge) ผับ (pub) และคาราโอเกะ (karaoke) จึงเป็นสถานเริงรมย์แบบมีดนตรีฟัง โดยเลาน์จนั้นจะมีดนตรีเล่นสด ๆ และมีพนักงานต้อนรับมานั่งบริการ ส่วนคาราโอเกะจะเป็นวิดีโอทัศน์เพลง (music video) ให้แขกดู และร้องตามพร้อมกับมีหญิงมานั่งบริการเครื่องดื่ม ส่วนผับนั้นจะมีดนตรีเล่นและแขกเข้ามานั่งดื่มเท่านั้น แต่ในปัจจุบันทั้ง 3 รูปแบบ ก็จะผสมผสานกัน สิ่งที่เหมือนกันก็คือ การยอมรับการมีผู้หญิงมานั่งบริการให้กับแขกผู้มาใช้บริการ ซึ่งก็เชื่อมโยงไปสู่การให้บริการทางเพศในที่สุด

ฉะนั้นไม่ว่าจะในทศลับ เลานจ์ ผับ คาราโอเกะ หรือเมมเบอร์คลับ จึงเป็นการพัฒนารูปแบบของสถานเริงรมย์ไปตามการเปลี่ยนแปลงของสังคมและเศรษฐกิจ อาจกล่าวได้ว่ารูปแบบของการขายบริการทางเพศจากอดีตจนถึงปัจจุบันพอจะแบ่งออกได้เป็น 3 แบบ คือ แบบพื้นฐานหรือแบบที่เปิดเผยโดยตรง ได้แก่ พวกที่อยู่ในสำนักโสเภณีหรือห้อง อยู่ตามโรงแรม พวกเตร็ดเตร่ตามสถานที่สาธารณะ แบบที่สองเป็นพวกที่แอบแฝงตามสถานบริการหรือสถานเริงรมย์ต่าง ๆ และแบบที่สามเป็นแบบอิสระหรือแบบพิเศษ เช่น เมียเช่า นางทางโทรศัพท์ นักเรียน นักศึกษา และพวกที่เดินทางไปขายบริการทางเพศในต่างประเทศ (สำเร็จ แสงชื่อ และ สมชัย จิรโรจน์วัฒน์. 2527 : 42; น้อยนา สันรูปดี. 2530 : 5)

ขณะที่สังคมไทยกำลังเปลี่ยนแปลงไปสู่ภาวะของความทันสมัย (modernization) ตามรูปแบบแนวพัฒนาประเทศตามแบบอย่างตะวันตก สังคมไทยได้กระตุ้นให้คนมีความต้องการทางวัตถุนิยมมากขึ้น มีการเปลี่ยนแปลงบรรทัดฐานค่านิยมในสังคมมากมาย การเที่ยวเตร่ในสถานเริงรมย์ที่แอบแฝงด้วยการขายบริการทางเพศได้รับความนิยมมากขึ้นเรื่อย ๆ เพราะนอกจากจะเป็นการตอบสนองความต้องการทางเพศโดยตรงแล้วยังช่วยผ่อนคลายความเครียดที่เกิดจากการประกอบอาชีพหรือการค้าเงินธุรกิจประจำวันอีกด้วย ผู้ค้าเงินธุรกิจ (agent) การขายบริการประเภทนี้พยายามหารูปแบบใหม่ ๆ ในการบริการมาใช้เพื่อดึงดูดใจผู้ใช้บริการ ตัวอย่างเช่น 1) มีการเอาโสเภณีเด็กอายุน้อย ๆ มาสนองความต้องการทางเพศของชาย 2) มีการเน้นหญิงที่ยังบริสุทธิ์มาขายประเวณีในท่อนอง "เปิดบริสุทธิ์" ทำให้ชายเกิดความรู้สึกสนองความเป็นชายชาติที่ผู้หญิงที่ยังไม่เคยเสียตัว ซึ่งความหมายแฝงเร้นคือ ชายคนนั้นได้มีเพศสัมพันธ์กับคนตัวนั้นเอง 3) มีการเน้นความรู้สึกรักของชายผู้เที่ยวว่าสามารถมีเพศสัมพันธ์กับหญิงที่มีการศึกษาสูงในรูปของการจัดเที่ยว ตามโฆษณาในหนังสือพิมพ์ทั่วไป หรือจัดเป็นสโมสรระดับสูงที่เรียกว่า เอสคอร์ต (escort) หรือ เพื่อนเที่ยว (ซึ่งเป็นการขายบริการทางเพศให้กับบุคคลระดับนักธุรกิจและผู้บริหาร ผู้หญิงที่ให้บริการประเภทนี้นอกจากจะสวยและมีบุคลิกดีแล้วยังต้องมีความรู้ความสามารถพอสมควร ธุรกิจเอสคอร์ตเริ่มประมาณ 7 ปีมาแล้ว โดยพัฒนามาจากนางทางโทรศัพท์) ทั้งนี้ เพราะฝ่ายค้าเงินธุรกิจได้รับเอาความเชื่อดังกล่าวของชายผู้เที่ยวมาใช้

ประโยชน์ โดยเฉพาะในประเด็นที่ชายผู้ที่ยาวมักเข้าใจว่าโสเภณีโดยทั่วไปต้องเป็นหญิงชนบท ยากจนซึ่งหาได้ง่ายและราคาไม่แพง สำหรับชายผู้ที่ยาวที่มีรสนิยมสูงก็ต้องการมีเพศสัมพันธ์กับ หญิงที่มีการศึกษาสูงบ้างเพื่อตอบสนองความเชื่อ และความภาคภูมิใจในความเป็นชายชาติรีของตน ดังนั้นถ้ามีการโฆษณาว่ามีหญิงบริการที่เป็นนิสิตนักศึกษาหรือนักเรียนอาชีวะด้วยก็จะมีลูกค้า ที่ต้องการมีเพศสัมพันธ์กับหญิงเหล่านี้มาใช้บริการ ซึ่งในระยะหลังราคาก็ไม่แพงจนเกินไป (รัตน ธนาพรสังสุทธิ. 2529 : 66)

จากบทความเรื่อง "โสเภณียุคใหม่ไม่ได้ถูกขังกรง" ได้กล่าวถึงความเห็นของ พงษ์สวัสดิ์ สวัสดิพงษ์ เกี่ยวกับการขายบริการทางเพศในสังคมไทย ว่า

"โสเภณีนั้นมีหลายประเภท ทั้งที่ถูกปล่อยปละละเลยกับกลุ่มที่ได้มาถูกบีบบังคับและยังมีพวกที่เป็นชั้นสูงที่ไม่ถูกกักขังเลย การโฆษณาในปัจจุบันทำให้ผู้ชายเพิ่มความต้องการใหม่ ๆ ทางเพศ โสเภณีสสมัยนี้มีประเภทที่เรียกกันว่าชั้นสูงมากขึ้น และยังชั้นสูงก็ยิ่งถือ เป็นการเอนเทอร์เทนด้วยกันทั้ง 2 ฝ่าย ไม่ใช่เรียกตัวโสเภณีมาจากกรงขัง" (โสเภณียุคใหม่ไม่ได้ถูกขังกรง. 2533 : 16)

ดังนั้นจากที่กล่าวมาแล้วข้างต้น จะเห็นว่าผู้หญิงที่อยู่ในธุรกิจการขายบริการทางเพศนั้น ได้ขยายวงกว้างออกไปสู่ผู้ที่มีการศึกษาและไม่ใช่เป็นการถูกบีบบังคับอีกต่อไป และนับวันจะเป็นที่ยอมรับกันมากขึ้นว่าปรากฏการณ์เช่นนี้มิได้อยู่ในสังคมไทยมากขึ้นทุกที ดังจะเห็นได้จากบทความในหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ ซึ่งจะขอยกตัวอย่างข้อความบางส่วนมาเป็นเครื่องยืนยันดังนี้

จากบทความเรื่อง "เจาะเบื้องหลังนักศึกษาสาวค้าสาวท" ของผู้ใช้นามปากกาโนเนม ได้กล่าวถึงสาวในระดับการศึกษาตั้งแต่ระดับอาชีวะไปจนถึงระดับอุดมศึกษาที่ขายบริการทางเพศ โดยทำเป็นอิสระทั้งโดยผ่านคนกลาง (หน้าม้า) และไม่ผ่าน (โนเนม (นามแฝง). 2532 : 11)

จากบทความเรื่อง "มาส์สัลดกสึบ" ในหนังสือผู้จัดการรายสัปดาห์เขียนไว้ว่า "เดี๋ยวนี้ มีนักเรียนที่แต่งเครื่องแบบหาเงินกันเยอะเยอะ นักศึกษาตามมหาวิทยาลัยก็เหมือนกัน เป็นสังคมที่น่ากลัวทีเดียว..." (มาส์สัลดกสึบ. 2532 : 67)

ความสอดคล้องกับปรากฏการณ์ที่มีสตรีที่ศึกษาบางส่วน ได้หันมาขายบริการขายบริการทางเพศได้เกิดขึ้นพร้อม ๆ กับการเจริญเติบโตของระบบทุนนิยมซึ่งคนในสังคมที่มีแนวโน้มที่จะมีค่านิยมทางด้านวัตถุ นอกจากนั้นความรักสวຍรักงาม สินค้าต่าง ๆ จึงถูกผลิตขึ้นเพื่อตอบสนองวัยรุ่น ความต้องการของการแต่งกายตามแฟชั่น นอกจากนั้นการเจริญเติบโตของไนท์คลับ ดิสโก้เธค ซึ่งต่อมาพัฒนามาเป็นผับ ค็อกเทลเลาจน์ และในปัจจุบันก็คือ คาราโอเกะ เหล่านี้ล้วนมีส่วนเอื้ออาให้ผู้หญิงในเมืองจะก้าวเข้าสู่อาชีพขายบริการทางเพศโดยสมัครใจโดยลักษณะการบริการจะเป็นการแอบแฝงในธุรกิจเร่รุ่มมากขึ้นนั่นเอง

จากการสำรวจสำนักและสถานบริการของกองกามโรค โรงพยาบาลบางรัก ในเขตรับผิดชอบในกรุงเทพมหานคร ระหว่างวันที่ 1-2 กรกฎาคม 2527 พบว่าจำนวนของสถานบริการในกรุงเทพฯ ที่มีการขายบริการทางเพศแอบแฝงอยู่มีจำนวนสูงกว่าสำนักโสเภณี และโรงแรมที่มีโสเภณีประจำ ดังปรากฏข้อมูลในตารางดังนี้ (กองกามโรค โรงพยาบาลบางรัก. 2527)

ตาราง 1 การสำรวจสำนักและสถานบริการ ของกongsamโรค โรงพยาบาลบางรัก

สถานบริการทางเพศในกรุงเทพฯ	จำนวน
สำนักโสเภณี	54
โรงแรมที่มีโสเภณีประจำ	99
บาร์ ไนท์คลับ	160
อาบอบนวด	91
โรงน้ำชา	33
สถานบริการอื่น ๆ ที่มีการค้าประเวณีแฝงอยู่	341
รวม	778

จากตัวเลขที่แสดงให้เห็นถึงจำนวนสถานบริการทางเพศในรูปแบบแอบแฝงที่เกิดขึ้นมากมายนี้สอดคล้องกับจำนวนหญิงที่ขายบริการทางเพศเพิ่มมากขึ้น และในจำนวนนี้ก็รวมทั้งหญิงที่สมัครใจและมีการศึกษา (ซึ่งแตกต่างไปจากหญิงขายบริการทางเพศแต่ดั้งเดิมที่มักจะยากจนและมีการศึกษาน้อย) ดังปรากฏในงานวิจัยหลายชิ้นซึ่งอธิบายถึงสาเหตุของการที่หญิงขายบริการทางเพศ เพราะความยากจนและขาดการศึกษา) และจากการได้มีโอกาสพูดคุยกับสตรีที่มีการศึกษาซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยของรัฐแห่งหนึ่ง ได้เปิดเผยว่าตนเองเคยทำงานในสถานบริการประเภทค็อกเทลเลาจน์ในตำแหน่งผู้ผสมเหล้าและเครื่องดื่ม หรือบาร์เทนเดอร์ ได้พบว่าในสถานที่แห่งนี้จะมีผู้หญิงที่มีสถานภาพเป็นนักศึกษา แต่ในขณะที่เดียวกันก็ยึดอาชีพขายบริการทางเพศไปด้วย ทั้งที่ผู้หญิงเหล่านี้ก็ไม่อยู่ในฐานะที่ยากแค้นทางเศรษฐกิจ แต่ด้วยเหตุผลว่าได้เงินง่ายและได้เป็นจำนวนมากจึงทำให้ตัดสินใจหันมายึดอาชีพนี้ และนอกจากนั้นยังมีความ

คาดหวังว่าสักวันหนึ่งอาจจะพบผู้ขายฐานะดี ๆ เสียตุส่งเสียเป็นประจำอีกด้วย

ดังนั้น อาชีพขายบริการทางเพศในปัจจุบันจึงไม่จำกัดอยู่ที่กลุ่มผู้หญิงถูกหลอกลวง ไร้
การศึกษาตั้งแต่ก่อน หรือยากจนเท่านั้น จึงเป็นสิ่งที่น่าสนใจว่าเงื่อนไขใดที่มีส่วนส่งเสริมให้เกิด
สถานการณ์เช่นนี้ เงื่อนไขที่น่าจะหยิบยกมาอธิบายได้ในที่นี้ก็คือ การเน้นพัฒนาประเทศไปในรูป
แบบบริโภคนิยม การนิยมวัตถุและความพึงพอใจ นโยบายการท่องเที่ยวของรัฐบาล และระบบทุน
นิยม (กรมการกิจการสตรีและเยาวชนสภาผู้แทนราษฎร. 2532)

ในประเด็นแรกเกี่ยวกับค่านิยมแบบบริโภคนิยม การนิยมวัตถุและความพึงพอใจ เพื่อให้
ผู้หญิงเกิดค่านิยมทางวัตถุ นิยมความเป็นอยู่ที่สะดวกสบายและฟุ่มเฟือย เงินเป็นปัจจัยสำคัญที่จะ
จัดซื้อทรัพย์สินวัตถุมาครอบครอง จึงเห็นว่าอาชีพนี้ทำรายได้ดีและไม่ต้องทำงานหนัก วัฒนธรรม
บริโภคนิยมนี้ได้แพร่หลายสู่สังคมได้อย่างรวดเร็ว โดยผ่านทางสื่อมวลชนซึ่งทำหน้าที่สื่อสารถ่ายทอด
ข้อดีทั้งโดยทางตรงและทางอ้อมทำให้คนค่อย ๆ ซึมซับในความพึงพอใจ และไขว่คว้าวัตถุนิยมใน
ยุคใหม่

แม้ว่าความยากไร้ขาดแคลนในสังคมไทยจะลดลงไปบ้างแล้วในช่วง 30 ปีที่ผ่านมา แต่
ความเจริญทางวัตถุที่นับวันจะเพิ่มมากขึ้น กลายเป็นตัวเร่งให้เกิดความต้องการเงิน ชีวิตที่
สะดวกสบาย จึงทำให้ผู้บริโภคมีความต้องการอย่างไม่มีหยุดยั้ง สิ่งหนึ่งที่เกิดขึ้นกับสังคมไทยใน
ยุคกำลังจะเป็นประเทศอุตสาหกรรมใหม่ (NICS) ก็คือสตรีบางคนที่มีการศึกษาดีแต่กลับมีทัศนคติ
ที่หลงใหลไปกับความพึงพอใจต่าง ๆ มีรสนิยมสูงเกินกว่ารายได้ที่ตนมีอยู่ประจำ และได้เลือกที่จะ
หา "ลาฟพิเศษ" จากการขายบริการทางเพศในรูปแบบของการเป็นเพื่อนเที่ยวให้กับชาวต่างชาติ
หรือคนไทยที่พร้อมจะจ่ายเงินเป็นค่าตอบแทนครั้งละหลายพันบาท

ในส่วน of สถานเริงรมย์ใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นอีกมากมาย เพื่อสนองความต้องการของเหล่า
เศรษฐีใหม่ที่ร่ำรวยขึ้นมาพร้อมกับการพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศไทย ผู้ประกอบการ จะเน้น

คัดเลือกผู้หญิงที่มีการศึกษา และบุคลิกดี โดยเต็มใจจะจ่ายค่าตอบแทนให้อย่างงาม ค่าทิป และค่าตัวจากการออกไปข้างนอกกับลูกค้าแต่ละคืน ก็เป็นจำนวนมากกว่าที่หญิงสาวจบปริญญาตรีจะได้รับทั้งเดือน หญิงสาวเหล่านี้เลือกที่จะมาประกอบอาชีพบริการทางเพศ เพราะความทะเยอทะยานอยากได้วัตถุสิ่งของฟุ่มเฟือยต่างๆ ซึ่งมีให้เห็นเยียนวุ่นอยู่ตามศูนย์การค้าทั่วไป ความมั่งคั่งอยากเป็นเช่นสตรีชั้นสูงที่มีภาพและข่าวปรากฏอยู่ในหนังสือพิมพ์ซึ่งมีการใช้ชีวิตอย่างหรูหรา การเปลี่ยนแปลงที่กำลังปรากฏรูปร่างชัดเจนยิ่งขึ้นทุกวันนี้ก็คือ มีผู้หญิงอีกกลุ่มหนึ่งที่จะประกอบอาชีพโสเภณีเพราะถูก "ความอยากรวย" ปืบคั้นจิตใจให้ต้องแสวงหาอาชีพที่จะเนรมิตทรัพย์สินเงินทองให้ได้โดยเร็ว (ภาวดี ทองอุไทย. 2534 : 60)

ประเด็นที่สองเกี่ยวกับนโยบายการท่องเที่ยวของรัฐบาล กล่าวคือ อัตราความเจริญทางเศรษฐกิจของไทยเป็นไปอย่างน่าพอใจ ในช่วงเวลาของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมที่ผ่านมามีทั้ง 6 แผน สาเหตุประการหนึ่งก็คือ มีการขยายตัวของภาคบริการ ซึ่งเพิ่มขึ้นอย่างมาก ส่งเสริมให้รายได้โดยรวมของประเทศสูงขึ้นเป็นลำดับ และการขยายตัวของภาคบริการนี้เกิดขึ้นพร้อม ๆ กับความเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วของธุรกิจทางเพศ นับตั้งแต่สหรัฐอเมริกาเริ่มเข้ามาสร้างฐานทัพและสะสมกำลังทางทหารในประเทศไทยใน พ.ศ. 2505 ซึ่งเป็นปีที่ 2 ของแผนพัฒนาเศรษฐกิจแผนที่ 1 มีทหารประจำการ 40,000-50,000 คน และทหารที่เข้ามาพักผ่อนระหว่างประจำการในเวียดนามปีละ 30,000-70,000 คน (ผาสุก พงษ์ไพจิตร. 2528 : 42) นั่นคือประเทศไทยกลายเป็นแหล่งเสนอความบันเทิงและการหย่อนใจในรูปแบบต่าง ๆ ที่สำคัญส่วนหนึ่งก็คือ การบริการทางเพศ

เมื่อสงครามเวียดนามยุติลงและสหรัฐอเมริกาถอนฐานทัพออกไปใน พ.ศ. 2519 ธุรกิจทางเพศก็เริ่มสั่นคลอน ทำให้เกิดความพยายามในการดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งไทยและต่างประเทศอย่างขนาดใหญ่ เพื่อรักษารายได้ให้คงที่ ธุรกิจทางเพศขยายขนาดและรูปแบบของกิจกรรมออกไปในรูปแบบเช็กส์ทัวร์และอื่น ๆ กระทั่งกล่าวได้ว่าธุรกิจทางเพศกลายเป็นกิจกรรมบริการที่มีรายได้แน่นอนอย่างกว้างขวาง และนํารายได้เข้าสู่ประเทศจำนวนมาก (ศิริพร สโครบาเนต.

2527 : 26)

นโยบายเกี่ยวกับการส่งเสริมการท่องเที่ยว ซึ่งหลายคนมองว่าช่วยทำให้เกิดการกระจายรายได้นั้น ในอีกมุมหนึ่งได้มีส่วนเป็นตัวเร่งให้เกิดปัญหาธุรกิจบริการทางเพศเกิดการขยายตัว ในรูปแบบที่หลากหลายขึ้น (วัชรินทร์ สมานจิต. 2533 : 17) พันเอกสมชาย หิรัญกิจ อดีตผู้ว่าการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย แถลงไว้เมื่อปี 2523 ว่าการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยมีรายได้จากการท่องเที่ยวถึง 13,500 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก พ.ศ. 2522 ถึง 2,268 ล้านบาท รายได้เพิ่มขึ้นเป็นอันดับ 2 รองจากข้าว และยางพาราว่า "การท่องเที่ยวเป็นการส่งเสริมโอกาสโดยแท้" (อุตร วงศ์ทับทิม. 2527 : 55; โฮลเด็น. 2529 : 9) นโยบายของรัฐที่ประกาศอย่างเป็นทางการว่าสนับสนุนการท่องเที่ยวนั้นได้ส่งผลให้ปริมาณของโสเภณีเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับธุรกิจทางเพศนี้จะต้องแสวงหาสินค้าที่เป็นเหตุมาสนองความต้องการของลูกค้าที่เป็นชาวต่างประเทศ จนเมืองไทยได้รับการกล่าวขานจากนักท่องเที่ยวต่างชาติว่าเป็นดินแดนแห่งกามารมณ์ หรือเป็นแหล่งบริการทางเพศที่ใหญ่ที่สุดในโลก (ไชยวัฒน์ ยนเปี่ยม. 2531 : 2; ก็อคสีย์. 2534 : 44; อ้างอิงมาจาก Daniels. 1987 : 44)

ประเด็นที่สามเกี่ยวกับระบบทุนนิยม กล่าวคือ ระบบทุนนิยมมีส่วนทำให้โสเภณีทวีจำนวนมากขึ้น เพราะระบบทุนนิยมเน้นการแลกเปลี่ยนด้วยเงิน สามารถซื้อขายผู้หญิงได้เหมือนเป็นสินค้าอย่างหนึ่ง ^{เพราะ} ในขณะที่เศรษฐกิจพัฒนาไป เงินเข้ามามีบทบาทเหนือชีวิตของคนในสังคมเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ปัจจุบันความสามารถในการใช้จ่าย หรือความมั่งคั่งของทรัพย์สินกลายเป็นเครื่องชี้มาตรฐานความเป็นอยู่หรือคุณภาพของชีวิตที่สำคัญ ด้วยเหตุนี้จึงเป็นการกระตุ้นให้เกิดการใช้จ่ายอย่างฟุ่มเฟือยเกินฐานะ ในหมู่ผู้หญิงที่รับค่านิยมทางตนเองนี้ก็ได้มองหาทางที่จะสร้างฐานะการเงินด้วยการเข้าสู่ธุรกิจทางเพศ ซึ่งคิดว่าได้เงินง่ายและมากกว่าทางเลือกในอาชีพอื่น และเงินนี้จะเป็นสื่อกลางให้ได้มาซึ่งวัตถุที่จะตอบสนองการบริโภคนิยม และความพึงพอใจอย่างไม่สิ้นสุด จากความเห็นของ คิงส์ลีย์ เดวิส (Kingsley Davis) (แห่งน้อย บัณฑิตพรค์. ม.ป.ป. : 22 - 23; คารารัตน์ เมตตาริกานนท์. 2532 : 64) เสนอไว้ว่า เมื่อความมั่งคั่งมีมากขึ้น

การค้าประเวณีก็จะมากขึ้นเพราะบางทีโสเภณีก็มาได้มาประกอบการค้าประเวณีเพราะ ความจน
อย่างเดียว แต่เพราะเห็นว่าได้เงินง่าย รวดเร็วกว่าอย่างอื่น (ซึ่งในเรื่องนี้ก็มีข้อโต้แย้งที่ว่า
 มีประเทศที่รวยขึ้น แต่จำนวนโสเภณีลดลง เช่น ญี่ปุ่น ได้หวัน เป็นต้น) สำหรับในสังคมไทยถึง
 แม้จะเป็นไปได้ว่าสาเหตุ "ความจน" ได้รับการแก้ไขแล้วแต่ทว่าค่านิยมวัตถุและความต้องการ
 ในการบริโภคทางเพศในลักษณะของเพศพาณิชย์ยังคงดำรงอยู่ และอีกประการหนึ่งเป็นไปได้ว่า
 ผลตอบแทนจากการเป็นโสเภณีที่ยังสูงอยู่มีส่วนผลักดันให้คนมาทำการค้าประเวณีอยู่นั่นเอง

งานวิจัยของ Truong (1990) เรื่อง Sex, Money and Morality :
Prostitution and Tourism in Southeast Asia กล่าวถึงปัญหาโสเภณีในประเทศไทย
ว่า นอกจากจะเกี่ยวข้องกับความเชื่อที่ว่าชายมีความเหนือกว่าหญิงซึ่งถือเอาเรื่องเพศเป็นความ
สนุก และเป็นประโยชน์ของตนที่จะดึงดูดจากผู้หญิงแล้วยังเกี่ยวข้องกับเงื่อนไขทางสังคมบาง
ประการ นั่นคือ นโยบายของรัฐในเรื่องการส่งเสริมการท่องเที่ยว และอิทธิพลของระบบทุนนิยม
ที่รุกเข้าไปสู่ธุรกิจของการบันเทิงเรีงมย์เพื่อสนองตอบต่อการท่องเที่ยว ซึ่งก่อให้เกิดการลงทุน
อย่างมากมายภายใต้ปัจจัยผลักดันทางเศรษฐกิจและการเมือง จะเน้นการขยายตัวของการท่อง
เที่ยวและธุรกิจเรีงมย์ จึงอาจพิจารณาได้ว่าเป็นเงื่อนไขประกอบกันที่ทำให้หญิงสาวก้าวเข้าสู่
อาชีพบริการทางเพศ

จากสภาพการขยายบริการทางเพศที่พัฒนามาภายใต้เงื่อนไขดังกล่าวข้างต้น ได้กลายเป็น
 เป็นสิ่งคู่กันเคียงกันด้านสังคมไทยและสิ่งหนึ่งที่มีความมองข้ามไปก็คือ ผลกระทบในเรื่องของศีลธรรม
 และวัฒนธรรมที่เสื่อมของสังคม ซึ่งได้พูดถึงมาอย่างไม่มีที่สิ้นสุด รวมทั้งผลกระทบต่อการแพร่
 กระจายของโรคติดต่อทางเพศ อันได้แก่ กามโรค และที่ร้ายแรงและเป็นปัญหาทั้งในระดับชาติ
 และระดับโลกก็คือ โรคเอดส์

สำหรับผลกระทบในเรื่องของศีลธรรมและวัฒนธรรมที่เสื่อมของสังคมนั้นก็คือ ประการ
 หนึ่งภาพของประเทศไทยที่ปรากฏแก่สายตาของนักท่องเที่ยวต่างชาติในขณะนี้ก็คือ การที่ประเทศ

เป็นแหล่งการขายบริการทางเพศมากกว่าจะเป็นดินแดนแห่งรอยยิ้ม ถนนหลายสายจะเป็นแหล่งเฉพาะของบริการทางเพศในรูปแบบหลากหลาย สิ่งเหล่านี้เป็น เรื่องที่สวนทางกับแนวบรรทัดฐานทางสังคมและวิถีการดำเนินชีวิตบนหลักศีลธรรมอันดีงามในสังคมไทย อีกประการหนึ่งการขายบริการทางเพศที่ดำเนินการอยู่นั้น สะท้อนให้เห็นว่าวัฒนธรรมทางเพศที่ขายเป็นฝ่ายเหนือกว่าหญิง เพราะชายยังคงสามารถ "ซื้อ" ความสุขทางเพศจากหญิงได้ โดยไม่มีความผิดแต่ประการใดทั้งในทางสังคมและในทางกฎหมาย โดยที่ชายที่มีภรรยาแล้วยังคงมีเพศสัมพันธ์กับหญิงอื่นได้โดยง่าย โดยฝ่ายภรรยาและสังคมไม่อาจประณามได้ว่าเป็นการกดขี่ทางเพศ เพราะการมณีเป็นสิ่งที่ทำได้และในเมื่อความกดขี่นั้นมิได้เป็นความผิดแต่อย่างใด ความเชื่อและการประพฤติเช่นนั้นก็จะยิ่งฝังลึก อันจะเป็นการสร้างสำนึกที่กดขี่สตรีเพศในเยาวชนรุ่นต่อ ๆ ไป ยิ่งเมื่อการค้าประเวณีขยายตัวกว้างขึ้น ความเข้าใจที่ผิด ๆ เกี่ยวกับการยึดอาชีพนี้ก็ยิ่งขยายตัวมากขึ้น จนคิดและเชื่อไปในแนวทางที่ว่าการค้าประเวณีไม่เป็นสิ่งเสียหายไม่น่าอับอายที่ตรงไหน ถ้าหากจะไปขายตัวแล้วหาเงินได้มาก ๆ (แห่งน้อย บัณฑิตพรค์. ม.ป.ป. : 22 - 23)

สำหรับผลกระทบในเรื่องการแพร่กระจายของโรคติดต่อทางเพศ ได้แก่ กามโรค โรคเอดส์ซึ่งร้ายแรงที่สุดในขณะนี้ ปรากฏว่าจำนวนหญิงบริการทางเพศเพิ่มขึ้นอย่างมาก ดังจะเห็นได้จากข้อมูลของกองกามโรค กระทรวงสาธารณสุข ที่ได้ออกสำรวจแหล่งกามโรคทั่วประเทศเป็นประจำทุกปี พบว่า นับจากปี 2522 ซึ่งจำนวนหญิงบริการทางเพศที่สำรวจได้มี 41,522 คน ต่อมาอีก 10 ปี คือปี 2532 เพิ่มขึ้นเป็น 85,006 คน (ในจำนวนหญิงบริการดังกล่าวจะเป็นหญิงบริการแบบแอบแฝงมากกว่าหญิงบริการโดยตรง สำหรับในปี 2537 นั้นพบว่าจำนวนหญิงบริการโดยรวมได้ลดลง เนื่องจากการรณรงค์ต่อต้านโรคเอดส์ทั่วประเทศ)

ตาราง 2 แสดงจำนวนหญิงบริการทางเพศแบบโดยตรงและแอบแฝง (พ.ศ. 2517 - 2537)

พ.ศ.	หญิงบริการทางเพศ		
	โดยตรง	แอบแฝง	รวม
2517	16,664	28,315	44,976
2522	18,564	22,976	41,522
2527	31,791	36,564	66,869
2532	37,631	47,375	85,006
2537	27,876	39,191	67,067

จากตัวเลขดังกล่าว ชี้ให้เห็นว่าหากจำนวนหญิงบริการทางเพศ เพิ่มขึ้นมากขึ้นต่อไป หญิงเหล่านี้จะเสี่ยงต่อการติดเชื้อกามโรคและเชื้อเอดส์มากขึ้น และการแพร่ระบาดของโรค โดยผ่านคนกลุ่มนี้ก็จะมากขึ้นด้วย นอกจากนั้น เนื่องจากรูปแบบของธุรกิจบริการทางเพศที่ได้พัฒนาไปสู่รูปแบบแอบแฝงอยู่นั้น ทำให้จำนวนหญิงบริการทางเพศแอบแฝงมีจำนวนเพิ่มขึ้น ซึ่งได้เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในช่วงปี พ.ศ. 2532-2533 แนวโน้มเช่นนี้จะทำให้การดำเนินการป้องกันควบคุมโรคเอดส์ยากลำบากขึ้น เนื่องจากสถานบริการทางเพศแบบแอบแฝงนั้นมักจะทำให้ความร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐน้อยกว่าสถานบริการทางเพศโดยตรง (แหล่งเดิม : 3)

นอกจากนั้นข้อมูลที่เปิดเผยอย่างเป็นทางการของกระทรวงสาธารณสุข และแหล่งอื่น ประกอบกัน แสดงให้เห็นว่าสถานการณ์การแพร่กระจายของโรคเอดส์ในประเทศไทยในปัจจุบัน อยู่ในระดับที่น่าวิตกอย่างยิ่ง แหล่งแพร่เชื้อไวรัสโรคเอดส์ที่สำคัญมากแหล่งหนึ่งในปัจจุบัน ได้แก่ สถานบันเทิงที่ให้หรือขายบริการทางเพศในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งที่เปิดเผยและแอบแฝง ทำให้การ

แก้ไขปัญหาระบาดของเอดส์ มีความยุ่งยากซับซ้อนยิ่งขึ้น (ภัสสร ลิมานนท์, 2534 : 1) จากงานวิจัยของฟอร์ด เรื่อง "อุบัติการณ์โรคภูมิคุ้มกันบกพร่อง" (HIV) ในประเทศไทย: การวิเคราะห์ปัจจัยทางสังคม "แยกประเภทของผู้เป็นพาหะเชื้อ HIV. พบว่าเชื้อ HIV. สามารถตรวจพบได้ในผู้ติดยา เสพยาเสพติด นักเที่ยวเสพยาเสพติด สูสมรส ความรุนแรงของการแพร่กระจายโรคเอดส์นี้ มีผลทำให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมุ่งความสนใจไปที่เสพยาเสพติด และนักเที่ยวเสพยาเสพติด

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาการขยายบริการทางเพศ ซึ่งได้เปลี่ยนรูปแบบ
ต่างไปจากอดีตเข้าสู่การขยายบริการแบบแบ่งงานกลุ่มสตรีสมัครใจและมีการศึกษา จึงเป็นปรากฏการณ์ทางสังคมที่น่าสนใจศึกษาวิจัยหารายละเอียด และข้อมูลในระดับลึกเกี่ยวกับกระบวนการเข้าสู่อาชีพของสตรีเหล่านี้ว่าเป็นเช่นไร อันจะนำไปสู่การดำเนินการแก้ไขปัญหามาเพื่อประโยชน์แก่กลุ่มสตรีเหล่านี้และสังคมส่วนรวมในที่สุด

การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้เท่าที่ผ่านมายังมีข้อมูลจำกัด ส่วนใหญ่ที่มีผู้ทำการศึกษาวิจัยก็มักจะสนใจในการขยายบริการทางเพศของกลุ่มผู้ถูกบังคับ ถูกหลอกลวง และการศึกษาค้าขายโดยพยายามศึกษาและวิจัยถึงปัญหาและสภาพปัญหาเสพยาเสพติดในด้านต่างๆ เพื่อหาทางเสนอแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหานี้ให้หมดไป หรือบรรเทาให้เบาบางลง ซึ่งพอจะสรุปแนวทางการวิจัยต่าง ๆ ได้ดังนี้คือ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพชีวิตและทัศนคติของเสพยาเสพติด งานวิจัยเกี่ยวกับมูลเหตุที่ทำให้มีอาชีพเป็นเสพยาเสพติด งานวิจัยเกี่ยวกับความรู้และพฤติกรรมป้องกันกามโรคและโรคเอดส์ งานวิจัยเกี่ยวกับเสพยาเสพติดข้ามชาติ อย่างไรก็ตามงานวิจัยเหล่านี้มิได้มุ่งความสนใจไปที่กระบวนการเข้าสู่อาชีพขยายบริการทางเพศแบบแบ่งงานในสถานเริงรมย์บางประเภท ได้แก่ ค็อกเทลเลาจน์ ผับ และคาราโอเกะ ซึ่งเป็นสถานบริการทางเพศในรูปแบบใหม่ที่กำลังทวีจำนวนขึ้นมากมาย

สำหรับประเด็นเรื่องการเข้าสู่อาชีพขยายบริการทางเพศแบบแบ่งงาน และสมัครใจในสถานเริงรมย์ดังกล่าวนี้ ผู้วิจัยได้ให้ความสนใจในกรอบทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social

Learning Theory) พร้อมกับจะได้เห็นแนวคิดเรื่องเครือข่ายสังคม (Social Network) มาช่วยอธิบายในส่วนของการคบหาสมาคมกับบุคคลอื่น ๆ โดยกรอบทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม อธิบายว่าจุดเริ่มต้นของพฤติกรรมเบี่ยงเบนมีอยู่ 2 ทางคือ การเลียนแบบและการเรียนรู้จากการคบหาสมาคม การเลียนแบบเป็นกระบวนการที่คนเราพยายามประพฤติปฏิบัติให้เหมือนกับแบบอย่าง (role models) ที่ได้รับทราบมาหรือได้พบเห็นด้วยตนเอง การเลียนแบบไม่ว่าจะเป็นเรื่องที่ทำได้ยาก หรือง่ายส่วนแล้วแต่ต้องอาศัยการเรียนรู้ในทางส่วนตัวหรือในทางสังคมเสมอไม่ว่ามากก็น้อย ส่วนการเรียนรู้จากการคบหาสมาคมมักจะเป็นเรื่องที่มีการถ่ายทอดพฤติกรรมให้แก่กันและกัน ด้วยการชักจูงใจ ชักนำ เสนอแนะ หรือสอนให้ทำ แต่ในบางกรณีก็อาจจะถึงกับบีบบังคับให้ทำโดยตรงหรือทางอ้อมด้วย นักวิชาการที่ใช้กรอบทฤษฎีนี้อธิบายพฤติกรรมเบี่ยงเบนจะเน้นความสำคัญของ การเรียนรู้จากกลุ่มที่มีความใกล้ชิดกัน เช่น เพื่อน ญาติพี่น้อง เป็นต้น บุคคลดังกล่าวถือเป็นบุคคลสำคัญ (significant others) ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทั้งในทางดีและไม่ดี

ปัญหาการวิจัย

ผู้วิจัยได้ตั้งประเด็นปัญหาว่า กระบวนการเข้าสู่อาชีพการค้าประเวณีแบบแอบแฝงของสตรีที่มีการศึกษานั้นมีขั้นตอนอย่างไร และมีเงื่อนไขใดบ้างที่ทำให้สตรีเหล่านี้เลือกที่จะดำรงอาชีพนี้ต่อไปหรือก้าวออกจากอาชีพนี้ รวมทั้งเครือข่ายทางสังคมของสตรีเหล่านี้มีแบบแผนอย่างไรที่นำมาสู่อาชีพนี้ โดยเน้นศึกษาสตรีที่มีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่าขึ้นไปซึ่งทำงานอยู่ในสถานเริงรมย์ประเภทค็อกเทลเลาจน์ ผับ และคาราโอเกะในเขตกรุงเทพมหานคร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษากระบวนการที่สตรีซึ่งมีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่าขึ้นไปสมัครใจเข้าสู่อาชีพขายบริการทางเพศแบบแอบแฝงในสถานเริง

รรมย์ประเภทค็อกเทลเลาจน์ ผับ และคาราโอเกะ โดยอาศัยการวิเคราะห์ในกรอบของการเรียนรู้ทางสังคมและเครือข่ายทางสังคมของสตรีเหล่านี้ อันจะเป็นการอธิบายกระบวนการเข้าสู่อาชีพบริการทางเพศ ซึ่งประกอบด้วย 3 ขั้นตอนคือ ขั้นการเข้าสู่อาชีพ ขั้นดำรงอยู่ในอาชีพ และขั้นออกจากอาชีพ โดยกรอบทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมผู้วิจัยจะได้ศึกษาถึงการเลียนแบบพฤติกรรม (imitation) การให้ความหมาย (definition) การให้การเสริมแรง (reinforcement) อันเป็นการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจากการคบหาสมาคมกับบุคคลต่างๆ (differential association) ซึ่งจะนำไปสู่แบบแผนแห่งเครือข่ายทางสังคม (social network) ของสตรีกลุ่มนี้ว่าเป็นอย่างไร จากงานวิจัยที่มีอยู่อย่างจำกัดได้แสดงให้เห็นว่าหญิงบริการเหล่านี้ก่อนจะตัดสินใจเลือกมาประกอบอาชีพนี้ มักได้รับข่าวสารข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะการทำงานจากเพื่อนที่เคยประกอบอาชีพนี้อยู่ก่อนแล้วและเห็นเป็นช่องทางที่จะได้เงินง่ายๆ เป็นที่เข้าใจว่าผู้ที่ตัดสินใจเองเพื่อประกอบอาชีพนี้ หรือผู้ที่มาโดยการแนะนำของเพื่อนหรือญาติพี่น้องเป็นกลุ่มเดียวกันเพราะผู้ที่ตัดสินใจเองก็มักจะได้ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะการทำงาน และผลตอบแทนจากเพื่อนหรือญาติมาก่อนแล้วนั่นเอง หรือเมื่อมีนายหน้าหรือเจ้าของสำนักมาติดต่อเพื่อให้ทำงานเป็นหญิงบริการ

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ มีขอบเขตของการวิจัยดังนี้

1. ศึกษาเฉพาะกระบวนการการเข้าสู่อาชีพการขายบริการทางเพศ แบบแอบแฝงในสถานเริงรมย์ประเภทค็อกเทลเลาจน์ ผับ และคาราโอเกะ ของสตรีที่มีการศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นขึ้นไปโดยจะใช้สตรีที่ทำงานในสถานเริงรมย์ดังกล่าว เป็นหน่วยของการวิเคราะห์ข้อมูล ส่วนแหล่งที่ตั้งของสถานเริงรมย์จะพิจารณาศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร โดยเริ่มต้นจะเลือกบริเวณแถวถนนเอกมัย-สุขุมวิท ซึ่งผู้วิจัยได้มีโอกาสเข้าไปสำรวจความเป็นไปได้เบื้องต้นมาบ้างแล้ว

2. การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะกรณี โดยใช้กรอบทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม

และแนวคิดเครือข่ายสังคม เพื่อศึกษาถึงกระบวนการของการเข้าสู่งานบริการทางเพศแบบ
แอบแฝง โดยศึกษาจากสตรีกลุ่มที่มีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาขึ้นไป ซึ่งทำงานในสถานเริงรมย์
ประเภท ค็อกเทลเลานจ์ ผับ และคาราโอเกะ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ได้ความรู้ ความเข้าใจถึงเหตุการณ์สถานการณ์หรือประสบการณ์ในชีวิตที่
ทำให้สตรีที่มีการศึกษาได้เข้าสู่อาชีพขายบริการทางเพศแบบแอบแฝง ซึ่งหากได้ผลของการวิจัยก็
สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาในส่วนบุคคลและในส่วนรวมได้ เพื่อส่งเสริมให้
สตรีในวัยนี้และในระดับการศึกษาในระดับนี้พึ่งพาตนเองในอาชีพที่สังคมยอมรับต่อไป อันจะนำไปสู่
การพัฒนาตนเองและพัฒนาสังคมในที่สุด
2. ทำให้ทราบถึงแนวทางเครือข่ายการมีความสัมพันธ์อันสังคมของสตรีกลุ่มนี้ ซึ่งจะช่วย
ให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหานี้ได้ทราบว่า เครือข่ายตรงจุดใดที่เป็นตัวปลูกฝังค่านิยม
แบบอยากรวยทางลัด และค่านิยมที่คิดว่าได้เงินง่ายเพื่อใช้จ่ายอย่างฟุ่มเฟือย (easy money,
easy going) และตรงจุดใดที่ชักนำไปให้เกิดการตัดสินใจเข้าสู่อาชีพขายบริการทางเพศ เพื่อหา
วิธีการตัดตอนหรือแก้ไขเครือข่ายในส่วนนั้น ๆ ได้ รวมทั้งจะช่วยปรับเปลี่ยนแนวคิดในส่วนที่เกี่ยวข้อง
กับกระบวนการเรียนรู้ของสตรีกลุ่มนี้เสียใหม่ เพื่อให้เกิดทำในทางที่รังเกียจอาชีพการขาย
บริการทางเพศแบบแอบแฝงต่อไป

แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การค้าประเวณีหรือการขายบริการทางเพศโดยทั่วไปถือว่าเป็นรูปแบบหนึ่งของพฤติกรรม
เบี่ยงเบนทางสังคม (social deviant behavior) ที่ละเมิดบรรทัดฐานทางสังคมและ
ศีลธรรม โดยหากพิจารณาจากความหมายของพฤติกรรมเบี่ยงเบนว่า หมายถึงความประพฤติที่คน
กลุ่มหนึ่งพิจารณาแล้วเห็นว่า เป็นเรื่องน่าอาย หรือน่าอับอาย หรือเป็นอันตราย จำต้องจัดการ
เอาตัวผู้กระทำความผิดกรรมนั้นมาลงโทษ การเบี่ยงเบนไม่ใช่คุณสมบัติที่ฝังติดอยู่กับความประพฤติ
ประเภทใดโดยเฉพาะ แต่เป็นคุณสมบัติที่ผู้รู้เห็นได้โดยตรงหรือโดยอ้อมได้กำหนดค่าให้โดยยึดถือ
เกณฑ์มาตรฐานของตน ตัดสินว่าพฤติกรรมแบบนั้นแบบนี้เป็นพฤติกรรมเบี่ยงเบนหรือไม่ (เสริน
บุณะหิตานนท์. 2527 : 164; อ้างอิงมาจาก Goode 1978 : 24)

โดยทั่วไปนักสังคมวิทยาส่วนใหญ่ให้ความจำกัดความพฤติกรรมเบี่ยงเบนไว้ว่า เป็นพฤติกรรม
ที่ละเมิดหรือขัดแย้งไปจากบรรทัดฐานทางสังคมในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือบรรทัดฐานทางสังคม
ทั้งชุด (Cohen. 1959 : 462) ดังนั้นพฤติกรรมที่เป็นการกระทำเบี่ยงเบนจึงอาจรวมถึง
พฤติกรรมมากมาย นับจากพฤติกรรมที่มีความผิดซึ่งต้องรับโทษ เช่น การค้าประเวณี การเสพ
กัญชา เป็นต้น ตลอดจนพฤติกรรมที่ไม่เป็นที่ชื่นชอบของสาธารณชนอย่าง เช่น การไม่รักษา
มารยาททางสังคม (Akers. 1977 : 10)

กรอบแนวคิดที่นำมาศึกษาเรื่องการค้าประเวณี

✓ แนวทางการมองพฤติกรรมเบี่ยงเบนของนักสังคมวิทยาตั้งแต่กลางทศวรรษที่ 50 เป็น
ต้นมามีอยู่ 2 แนวทาง แนวทางแรกมองเป็นวัตถุวิสัยตามธรรมชาติ ถือว่าการเบี่ยงเบนคือ สิ่งที่
เป็นรูปธรรม เป็นการละเมิดกฎเกณฑ์ ก่อให้เกิดความเสียหายให้แก่สังคม ส่วนแนวทางที่สอง
เป็นแนวทัศนะที่ถือว่าการเบี่ยงเบนเป็นเรื่องของจิตวิสัย สิ่ง que คิดว่าเป็นการเบี่ยงเบนนั้นจะแตก
ต่างกันขึ้นกับที่หนึ่งกับอีกที่หนึ่ง และในสมัยหนึ่งกับอีกสมัยหนึ่ง สำหรับแนวทางแรกนั้นนักสังคมวิทยา
สมัยใหม่ได้ให้ความสนใจน้อยมาก แต่มีนักวิชาการในสาขาอื่นโดยเฉพาะอย่างยิ่งนักจิตวิเคราะห์

ยังยึดถือไว้เป็นหลักในการอธิบายพฤติกรรมเบี่ยงเบนหลายแบบอยู่ เช่น รังรวมเพศ การเสพ
กัญชา การค้าประเวณี เป็นต้น (เสริน ปุณณะทิตานนท์. 2527 : 151 - 152)

/ จะเน้นการนิยามความหมายว่าอะไร เป็นการเบี่ยงเบนจึงน่าจะพิจารณาว่าคุณสมบัติของ
อรรถเบี่ยงเบนไม่ได้อยู่ที่ลักษณะภายในหรือเนื้อหาของการกระทำ แต่อยู่ที่ลักษณะภายนอกที่ถูก
กำหนดจากสังคมว่าการกระทำนั้น ๆ ไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม เป็นคุณสมบัติที่ถูกประทับตราโดย
ปฏิกิริยาของคนอื่นซึ่งแสดงออกต่อการกระทำนั้น ๆ ดังนั้นการกระทำใด ๆ จะเป็นการเบี่ยงเบน
หรือไม่อยู่ที่การกำหนดความหมาย (Rubington and Weinberg. 1973 : 1)

สำหรับการขายบริการทางเพศแบบแอบแฝงของหญิงสาวที่มีการศึกษาในสถานเริงรมย์
ประเภทค็อกเทลเลานจ์ ผับ และคาราโอเกะ นั้น จัดว่าเป็นความประพฤติเบี่ยงเบนรูปแบบหนึ่ง
ของพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศ โดยที่ขัดต่อบรรทัดฐานทางสังคม ซึ่งรวมถึงศีลธรรมและ
กฎหมาย ส่วนในแง่ของการกำหนดความหมายของสังคมจะเห็นว่าพฤติกรรมหรือการเสนอ
กิจกรรมในรูปแบบหลายอย่างของการขายบริการทางเพศนั้นไม่แตกต่างไปจากผู้ค้าประเวณี หรือ
โสเภณี กล่าวคือเป็นบุคคลที่ยุ่งเกี่ยวงานกิจกรรมทางเพศกับคนอื่นหรือคนแปลกหน้า โดยไม่ได้เกิด
จากความสัมพันธ์รักใคร่ แต่เพื่อแลกเปลี่ยนให้ได้เงินหรือของมีค่าอื่น เมื่อได้กระทำกิจกรรมทาง
เพศ (Gebhard. 1971 : 258) หรือเป็นหญิงที่มีความสัมพันธ์ทางเพศโดยไม่ได้สมรสกัน โดย
ความยินดีของหญิงนั่นเอง รวมทั้งลูกค้าและนายจ้าง เพื่อให้ได้สิ่งตอบแทน เพื่อเป็นการหาเลี้ยง
ชีพ (Winick and Kinsie. 1971 : 13) ความหมายดังกล่าวจะเน้นรูปแบบเฉพาะของการ
แลกเปลี่ยนทางเศรษฐกิจ ไม่เข้าให้ได้มาซึ่งรางวัลทางสังคม ความรักใคร่หรือความนิยมชมชื่น
จากคนในสังคม หรือไม่ใช้เพื่อเป็นการเสียสละอย่างที่ปรากฏในประวัติศาสตร์ (Henriques.
1963 : 18)

การศึกษาเรื่องการค้าประเวณีที่ผ่านมา ส่วนใหญ่เป็นการศึกษาที่มุ่งหาสาเหตุที่ทำให้
ผู้หญิงต้องกลายเป็นโสเภณี โดยศึกษาไปตามทัศนะของนักวิชาการต่าง ๆ ซึ่งพอประมวลได้ดังนี้

ในตอนต้นศตวรรษที่ 20 นักสังคมศาสตร์มักจะกล่าวถึงปัญหาทางเศรษฐกิจและการครองชีพว่าเป็น "สาเหตุของการค้าประเวณี" ส่วนพวกนักจิตวิทยา โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักจิตวิเคราะห์มักจะใช้กรอบแนวคิดของฟรอยด์ (Freudian psychiatric model) อธิบายว่าสตรีที่จะกลายเป็นโสเภณีจะมีลักษณะหลากหลายดังนี้ คือ ขอบถูกกระทำให้เจ็บปวดก่อนมีเพศสัมพันธ์ มีความคิดอ่านเหมือนเด็ก ไม่สามารถสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในแบบปกติตามวัยวุฒิได้ เป็นผู้ที่หนีปัญหา เป็นผู้มีปัญหาทางอารมณ์อันอาจจะเป็นภัยต่อเพศตรงข้าม หรือแม้กระทั่งบรรยายว่าเป็นผู้มีลักษณะปกติธรรมดาเหมือนสตรีโดยทั่วไปก็มี โดยเฉพาะอย่างยิ่งพวกนางทางโทรศัพท์มักจะถูกตีตราว่าเป็นผู้มีลักษณะอยาก ร้ออยาก เห็น มีมโนภาพเกี่ยวกับตัวเองที่สับสน ความภูมิใจของตนเองไม่ค่อยได้ และพึงพอใจที่ถูกกระทำให้เจ็บปวดก่อนมีเพศสัมพันธ์ (Cressey and Ward. 1969 : 501)

สำหรับนักสังคมวิทยาชาวอเมริกันในสมัยเดียวกันคือ โทมัส (Thomas. 1923) จัดได้ว่าเป็นผู้บุกเบิกในเรื่องนี้ ถึงแม้จะหนักไปในเรื่องของหญิงโสเภณี แต่ก็ได้ใช้แนวคิดวิเคราะห์ปัญหาไว้ว่า การค้าประเวณีเป็นผลอันสืบเนื่องมาจากการที่บิดามารดาไม่รักใคร่ใยดีลูก ประกอบกับหญิงสาวที่มาเป็นโสเภณี ไม่สามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสมในสิ่งแวดล้อมทางสังคมที่เต็มไปด้วยการแข่งขันชิงดีชิงเด่น ส่วนนักสังคมวิทยาคนอื่นๆ มักจะอธิบายปรากฏการณ์เรื่องนี้อย่างไม่มีกรอบแนวคิดที่ชัดเจน เช่น มุ่งอธิบายไปที่เรื่องบ้านแตกบ้าง การดำเนินชีวิตอยู่ในชุมชนที่เสื่อมโทรมบ้าง พร้อมกับชี้ให้เห็นว่าปัญหาดังกล่าวเกิดจากการเข้าประเทศของคนต่างชาติและการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วของชุมชนเมือง (Kornblum and Julian. 1989 : 102; citing Thomas. 1923)

ต่อมานักสังคมศาสตร์ต่างศึกษาการค้าประเวณีในลักษณะที่เป็นรูปแบบหนึ่งของพฤติกรรม เบี่ยงเบนไปจากระเบียบบรรทัดฐานหลักทางสังคม นักสังคมวิทยาที่มีชื่อเสียงอย่างเช่น คิงส์ลีย์ เดวิส (Davis. 1961 : 271) ก็ให้ความสนใจศึกษาเช่นกัน แต่ก็ไม่ได้นำใช้แนวคิดทางทฤษฎีอะไร โดยเฉพาะมาอธิบายปรากฏการณ์เรื่องโสเภณี เพียงแต่ให้แนวคิดไว้ว่า การอธิบายเรื่อง

การคำประเวณีหรือสาเหตุของการเป็นโสเภณีนั้น จำเป็นต้องตั้งปัญหาการวิจัยไว้ 5 แนวทาง ด้วยก็คือ 1) "สาเหตุ" ของการทำให้เกิดมีการคำประเวณีขึ้นในสังคม 2) "สาเหตุ" ของการมีการคำประเวณีหลายรูปแบบ หรือ 3) "สาเหตุ" ของอัตราหรือปริมาณการคำประเวณีว่าทำไมจึงมีมากหรือน้อย 4) "สาเหตุ" ที่ทำให้สตรีบางคนกลายเป็นโสเภณี และที่ทำให้สตรีคนอื่นไม่กลายเป็นคนเช่นนั้น และ 5) "สาเหตุ" ที่ทำให้ชายเที่ยวหญิงโสเภณีและที่ทำให้ชายคนอื่นไม่กระทำเช่นกัน

เป็นที่น่าสังเกตว่านักทฤษฎีผู้มีชื่อเสียงงานยุคสมัยเดียวกันนี้อย่างเช่น ซัทเธอร์แลนด์ (Sutherland) เจ้าของทฤษฎี Differential Association และ เมอร์ตัน (Merton) เจ้าของทฤษฎี Anomie ตลอดจนบรรดาศิษย์ก็ไม่สนใจที่จะใช้ทฤษฎีดังกล่าวอธิบายหรือศึกษาเรื่องนี้โดยตรง เพียงแต่ทำให้เข้าใจว่าการคำประเวณีเป็นพฤติกรรมเบี่ยงเบนรูปแบบหนึ่ง ดังนั้นจึงสามารถใช้ทฤษฎีพฤติกรรมเบี่ยงเบนทั้ง 2 แนวนี้อธิบายปัญหาโสเภณีได้กล่าวคือ จากทฤษฎี Differential Association สามารถอธิบายได้ว่าการที่จะเป็นโสเภณีหรือ "ขายตัว" ได้ นั้นจะต้องผ่านการเรียนรู้โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรียนรู้จากผู้ใกล้ชิดสนิทสนม ผลของการเรียนรู้ทำให้มีทัศนคติและค่านิยม หรือพื้นฐานทางจิตใจ (ซึ่งนิยมชมชอบการได้เงินมาง่าย ๆ และดำเนินชีวิตประจำวันแบบพุ่งเพื่อหรือสะควสบาย) ที่พร้อมจะยึดเอาการคำประเวณีเป็นอาชีพที่ถาวร หรือยึดเอาเป็นอาชีพที่แอบแฝง (Rubington and Weinberg. 1971) ส่วนทฤษฎี Anomie ก็สามารถอธิบายการคำประเวณีได้เช่นเดียวกัน กล่าวคือ สตรีจะกลายเป็นโสเภณีได้นั้น เป็นเพราะตั้งจุดหมายแห่งชีวิตไว้สูง หรืออยากประสบความสำเร็จอย่างโดดเด่น ทั้ง ๆ ที่ความรู้ความสามารถหรือทักษะไม่อำนวยให้ถ้าจะประกอบอาชีพที่ถูกต้องตามทางของคลองธรรม เมื่อประสบกับความผิดหวังก็จะหันไปหาวิถีทางที่ผิดกฎหมายหรือและผิดศีลธรรม เพื่อที่จะได้สามารถบรรลุเป้าหมายหรือประสบความสำเร็จได้ดังปรารถนา (Clinard. 1964)

หลังจากนั้นก็ได้มีผู้พัฒนาแนวคิดทางทฤษฎีใหม่ขึ้นมา 2 แนวเป็นคู่แข่งของทฤษฎีดังกล่าวข้างต้น ซึ่งรู้จักกันในชื่อ Control Theory (หรือ Bonding Theory) และ Social

Learning Theory แต่เจ้าของทฤษฎีและผู้เชื่อถือในแต่ละทฤษฎีก็ไม่ได้นำไปใช้ศึกษาปัญหา โสเภณีหรือการค้าประเวณีโดยตรง โดยผลงานส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องเกี่ยวกับปัญหาอาเสพติดและ สารเสพติดแบบต่าง ๆ สารสำคัญของ Control Theory อยู่กับการมองว่าคนเราเมื่อขาด ความผูกพันกับสังคมของพลเมืองดี ก็จะมีความเป็นอิสระในอันที่จะเบี่ยงเบนออกไปจากระเบียบ แบบแผนและบรรทัดฐานของสังคมส่วนรวม การเบี่ยงเบนลักษณะนี้จึงไม่ต้องการแรงจูงใจอะไร เป็นพิเศษ (Conklin. 1981) ส่วนเนื้อหาสาระของทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมประกอบไปด้วย การเลียนแบบพฤติกรรมของคนอื่น การได้เรียนรู้ทัศนคติและค่านิยมที่เอื้ออำนวยให้ประพฤติดัง จากคนบางคน บางกลุ่ม หรือบางพวกที่ใกล้ชิดสนิทสนม และผลของการประพฤติดังเช่นนั้นมีแต่จะ นำรางวัลและความพึงพอใจมาให้ ในขณะที่ความเสียมเสียน้อยมากหรือไม่มีเลย (กรณีผู้รู้เห็น ได้รับผลประโยชน์ไปด้วย หรือไม่มีโลกทัศน์แบบเดียวกัน) รางวัลที่ได้รับจึงเป็นตัวเสริมแรงให้ ประพฤติปฏิบัติต่อไปอีกครั้งแล้วครั้งเล่า จนในที่สุดก็จะกลายเป็นผู้เบี่ยงเบน "ทั้งจิตใจและวิญญาณ" (Akers. 1977)

ฉะนั้น การศึกษาปัญหาโสเภณีจึงเริ่มจะมีจุดรวมความสนใจอยู่ที่สตรีวัยรุ่นจะค่อย ๆ กล้าเสี่ยงไปจนปลุกการค้าประเวณี ซึ่งหมายถึงการที่จะเป็นโสเภณีได้เต็มตัวนั้นจะต้องมีประสบ การณ์ต่างแบบหลายขั้นตอนด้วยกัน และที่สำคัญก็คือมีการเรียนรู้ทัศนคติ ค่านิยม และชนิดของ พฤติกรรมที่จะช่วยในการพัฒนาสู่การยึดการค้าประเวณีเป็นอาชีพที่ถาวร (Davis. 1961)

สำหรับประเด็นที่น่าสนใจประการหนึ่งก็คือ แนวทางใหม่ของนักวิชาการที่ให้ความสนใจ ต่อแนวคิดเรื่องการศึกษาพฤติกรรมเบี่ยงเบน โดยมุ่งเน้นที่การเรียนรู้ซึ่งเกิดจากกระบวนการ มีความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น (interpersonal process) ซึ่งช่วยให้การให้ความหมายต่อ บทบาทของผู้เบี่ยงเบนชัดเจนขึ้น และยังให้ความสำคัญต่อสิ่งแวดล้อมซึ่งภายใต้สิ่งแวดล้อมของ ผู้เบี่ยงเบนนี้จะมีการเรียนรู้ถึงบทบาทของการที่จะเบี่ยงเบนอย่างมีขั้นตอน โดยเชื่อว่าจะมีช่วง เวลาหนึ่งซึ่งผู้เบี่ยงเบนจะได้รับการฝึกฝนและเรียนรู้ (Becker. 1963; Hookes. 1961; Maurer. 1940; Sutherland. 1937) จนกระทั่งนำไปสู่การเบี่ยงเบนอย่างถาวร และ

ในส่วนของการก้าวเข้าสู่อาชีพการค้าประเวณีก็เช่นกัน เป็นเรื่องของการเรียนรู้ (Davis. 1971) ที่มีขั้นตอนจนที่สุดผู้หญิงเหล่านั้นก็ยึดอาชีพโสเภณี แม้นิเวศของการค้าประเวณีในระดับชั้นสูง เช่น กรณีศึกษานางทางโทรศัพท์ (Bryan. 1965) และกรณีศึกษาการฝึกหญิงตามบ้านให้เข้าสู่การค้าประเวณี (Heyl. 1978) ก็ยังคงกล่าวถึงบทบาทของการเรียนรู้ว่าเป็นขั้นตอนของผู้หญิงแต่ละคนที่กลายมาเป็นผู้ค้าประเวณี ฉะนั้นแนวการศึกษาเรื่องการค้าประเวณีจะอธิบายภายใต้กรอบความคิดในเรื่องการเรียนรู้ทางสังคมจึงไม่ใช่สิ่งที่กล่าวขึ้นอย่างเลื่อนลอย แต่เป็นกรอบความคิดที่ได้มีการขึ้นอย่างน่าเชื่อถือมาก่อน

งานวิจัยในเรื่องการค้าประเวณี

ทองพูนพร

ในขณะที่นักวิชาการผู้ซึ่งสนใจปัญหาโสเภณี ยังไม่ได้ใช้กรอบแนวคิดที่แน่นอนในการศึกษาวิเคราะห์นั้น ผลงานวิจัยที่สำคัญที่ได้รับการอ้างอิงอยู่เสมอเรื่องแรกน่าจะได้แก่ผลงานเรื่อง The Unadjusted Girl (Thomas. 1923) ซึ่งยืนยันแนวคิดของเขาที่เด็กสาวไว้แล้วในตอนต้น กล่าวคือ หญิงโสเภณีจะมาจากครอบครัวที่ขาดความรัก มีปัญหาทางเศรษฐกิจ หลังจากนั้นก็ได้มีงานวิจัยอีกหลายเรื่องที่ศึกษาถึงสาเหตุต่าง ๆ ที่ทำให้ผู้หญิงเข้าสู่อาชีพโสเภณี ซึ่งสรุปได้คือ สาเหตุทางด้านครอบครัว เช่น ความสัมพันธ์ในครอบครัวไม่ราบรื่น ขาดความรัก ความอบอุ่นจากครอบครัว ไม่มีความสุขในชีวิตสมรส สาเหตุทางสังคม เช่น ถูกล่อลวง ถูกบังคับ พ่อแม่หรือสามียินยอมให้เป็นโสเภณีตามคำนิยามใหม่ (Jackman. 1963; Brown. 1979, Satterfield. 1981) สาเหตุทางด้านจิตวิทยา เช่น รู้สึกว่าตนไม่มีคุณค่า และเกิดความรู้สึกแปลกแยก หลังจากมีวิกฤตการณ์ในชีวิตของตน เป็นต้นว่าถูกข่มขืน (Maerov. 1965; Bess. 1976; James. 1976, Potterat. 1984) นอกจากนั้นงานวิจัยบางส่วนได้ศึกษาถึงเงื่อนไขที่ทำให้ผู้หญิงกลายเป็นโสเภณี คือความผิดหวังทางการศึกษาและการทำงาน โดยที่ผู้หญิงเหล่านี้จะได้รับแรงเสริมน้อย ในสิ่งแวดล้อมทางการศึกษาก็จะไม่ให้ความสำคัญต่อคำนิยามทางการศึกษา แต่จะเรียนรู้ที่จะดักตวงผลประโยชน์จากโอกาสที่เหลืออยู่น้อยให้ได้มาซึ่งรางวัลแก่ชีวิต ซึ่งเป็นรางวัลที่ทำให้ผลประโยชน์ในระยะเวลานาน ประกอบกับการทำงานในอาชีพอื่น

ก็เป็นสิ่งน่าเบื่อ รายได้ต่ำ ไม่มีอะไร ตื่นเต้น จึงหันมาทำงานอาชีพบริการทางเพศที่มีรายได้ดีกว่า สามารถตอบสนองความต้องการทางวัตถุได้ ซึ่งนับเป็นแรงเสริมที่สำคัญในอาชีพนี้ (Schaffer and DeBlassic. 1984; Satterfield. 1981; Brown. 1979; Wooden. 1976; Grunwald. 1970) เรื่องของรายได้จึงเป็นแรงจูงใจทางเศรษฐกิจและเป็นแรงจูงใจเบื้องต้น ผู้หญิงเหล่านี้เรียนรู้ว่าการเป็นโสเภณีเป็นหนทางที่จะหาเงินมาง่าย (easy money) อันจะนำไปสู่รางวัลต่าง ๆ อีกมากมาย (Jackman et al. 1963) โดยเฉพาะผู้หญิงที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางสังคมและทางเศรษฐกิจที่จะเห็นว่าเงินนั้นทำให้ได้มาซึ่งสิ่งต่าง ๆ ที่ตนไม่เคยได้มาก่อนในชีวิต และเมื่อมีเงินแล้วก็จะทำให้เกิดความรู้สึกว่าตนมีความสำคัญ

อย่างไรก็ตามแม้ว่าแนวคิดที่ว่า การเป็นโสเภณี เพราะอาชีพนี้มีรายได้ดีก็ตาม ยังมีผลการศึกษาของงานวิจัยบางชิ้นเสนอไว้ว่า เรื่องของรายได้ไม่ใช่สิ่งที่นำไปสู่การตัดสินใจ แต่เพียงอย่างเดียว การตัดสินใจก็ไม่ใช่เป็นเรื่องของผู้หญิงเหล่านี้ โดยลำพังแต่แรกเริ่ม เพราะก่อนที่จะเข้าสู่อาชีพผู้หญิงเหล่านี้ได้ติดต่อกับบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ซึ่งจะเป็นผู้ชักชวน แนะนำ โดยที่บุคคลเหล่านี้อาจเป็นเพื่อน ญาติพี่น้อง หรือคนรัก (Bryan. 1965) ประกอบกับการขาดความอบอุ่น การแตกแยกจากครอบครัว เกิดความรู้สึกว่าตนไม่มีคุณค่า ยิ่งทำให้ผู้หญิงเหล่านี้มีความใกล้ชิดและพึ่งพิงเพื่อน เอาแบบอย่างจากเพื่อน เพราะความผูกพันกับเพื่อนรุ่นเดียวกันจะมีอิทธิพลจนเกิดเป็นวัฒนธรรมย่อยของกลุ่ม เกิดความรู้สึกมั่นคง และเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน นอกจากนั้นความล้มเหลวของผู้หญิงเหล่านี้ที่ไม่อาจจะดำเนินไปตามค่านิยมหลักของบรรทัดฐานในสังคม การเป็นโสเภณีจึงเป็นทางเลือกหนึ่ง โดยได้รับประสบการณ์และการเสริมแรงจากกลุ่มเพื่อนและคนที่เกี่ยวข้อง (Schaffer and DeBlassic. 1984)

ดังนั้น รูปแบบของการมีความสัมพันธ์กับบุคคลหรือกลุ่มที่อยู่ในอาชีพบริการทางเพศจะนำไปสู่การยอมรับเอาอิทธิพลของผู้ที่มีความหมายแก่ตน ซึ่งบุคคลผู้มีความหมายเกี่ยวข้องอยู่ในอาชีพนี้ (Bryan. 1965; Hirichi. 1972) และมีส่วนร่วมสร้างแรงจูงใจที่ทำให้ผู้หญิงตัดสินใจ

ให้บริการทางเพศด้วยการหาเงินได้ง่ายและรวดเร็ว

สำหรับในสังคมไทย การศึกษาเกี่ยวกับหญิงบริการทางเพศมักจะศึกษากับผู้หญิงที่มีการศึกษาน้อย และมีฐานะเศรษฐกิจต่ำเช่นกัน รวมทั้งถูกส่อลวง ถูกบังคับ และบางส่วนสมัครใจ (เฉลิมพล สัตถาภรณ์. 2508; บุญส่ง เผ่าทรง. 2512; กองวิจัยและประเมินผล กรมพัฒนาชุมชน. 2516) ความรู้สึกส่วนหนึ่งของผู้หญิงเหล่านี้คืออาชีพของตนก็คือ แม้ว่าอาชีพบริการทางเพศจะมีรายได้ดี แต่ก็เกิดความอับอายที่จะเปิดเผยและในที่สุดต้องการเลิกอาชีพ อย่างไรก็ตามส่วนใหญ่เพราะความจำเป็นทางเศรษฐกิจที่ผลักดันให้เข้าสู่อาชีพนี้ ในระยะหลัง การศึกษาวิจัยได้ให้ความสนใจการขายบริการทางเพศแบบแอบแฝง อย่างในสถานบริการประเภทอาบอบนวด ซึ่งผู้หญิงที่เข้ามาทำงานส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่ยากจน การศึกษาต่ำ ผิดหวังในชีวิตสมรส มีการตั้งครรภ์และการละทิ้ง เช่น บุตร พ่อ แม่ (สมศรี พลศรี. 2518; รัตนา ธนาพรสังสุทธิ. 2528) ความจำเป็นในเรื่องเศรษฐกิจมันคงยังเป็นปัจจัยสำคัญที่ผลักดันให้ขายบริการทางเพศ ประกอบกับมีคนชักชวน โดยพบว่าก่อนที่จะหญิงบริการจะเข้าสู่การได้นั้นก็เนื่องจากได้รับอิทธิพลจากเพื่อนบ้าน (สมศรี สอาดเยี่ยม. 2521)

เป็นที่น่าสังเกตว่า งานวิจัยในเรื่องการขายบริการทางเพศนั้นเดิมมักศึกษาในแวดวงของการขายบริการแบบเปิดเผยแต่ไม่ถูกกฎหมาย เช่น การค้าประเวณีโดยตรงในช่อง โดยการหลอกลวงบังคับ แต่ในช่วงหลังได้มีงานวิจัยที่เข้าไปศึกษาการขายบริการทางเพศแบบแอบแฝงแต่ถูกกฎหมายเอาผิดไม่ได้ ซึ่งเป็นไปโดยความสมัครใจของหญิงบริการเอง เช่น ในสถานบริการอาบอบนวด และผลของการวิจัยก็ให้ข้อสนับสนุนที่ว่าการศึกษาที่ผู้หญิงคนใดคนหนึ่งจะเข้าสู่การค้าบริการทางเพศนั้นมิใช่เป็นเรื่องที่เกิดโดยฉับพลันทันที แต่จะมีการรู้จักมักคุ้นกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับวงการนี้ก่อน และมีลักษณะเป็นกระบวนการที่มีขั้นตอน และส่วนใหญ่มักจะศึกษาปัญหาจากมุมมองจากบุคคลภายนอกอื่น ๆ

อย่างไรก็ตามในระยะหลังได้มีผู้สนใจศึกษาปัญหาการขายบริการทางเพศ โดยพิจารณา

ศึกษามุมมองของผู้หญิงในอาชีพนี้โดยตรง เป็นงานวิจัยที่ได้อาศัยระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ อย่างเช่นงานวิจัยของ ศุภิมา นฤมล (2531) เรื่องนางงามผู้กระจก : การศึกษากระบวนการกลายเป็นหมอนวดไทย โดยอาศัยกรอบการศึกษาตามแนวคิดปฏิกรรมสัญลักษณ์นิยม (symbolic interaction) เพื่อมุ่งศึกษาถึงลักษณะทั่วไปของประสบการณ์ ภาวะเงื่อนไขสำคัญ ๆ ที่เกิดขึ้นในลำดับชีวิต และแบบแผนของพฤติกรรมของผู้หญิงที่เข้าสู่อาชีพนี้ นอกจากนั้นแล้วในกระบวนการกลายเป็นหมอนวด "อาชีพ" ได้นั้นบุคคลต้องผ่านขั้นตอนอย่างไรบ้าง และในแต่ละขั้นตอนมีภาวะเงื่อนไขใดบ้างที่มีอิทธิพลต่อการผลักดันให้ผู้หญิงเข้าสู่อาชีพ และในกระบวนการที่มีลักษณะเชิงอาชีพนั้น ผู้หญิงเหล่านี้ยอมรับบทบาทที่เพียงเบาได้อย่างไร และบุคคลดำรงชีวิตหมอนวดให้ต่อเนื่องได้อย่างไรท่ามกลางการประณามของสังคม รวมทั้งศึกษาถึงความนึกคิดต่อตนเอง ต่ออาชีพ ในฐานะที่เป็นสมาชิกคนหนึ่งของโลกที่เพียงเบา

ผลของการศึกษาได้เสนอประเด็นที่น่าสนใจ และเกี่ยวข้องกับกรอบทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมก็คือ เงื่อนไขสำคัญประการหนึ่งของการเข้าสู่การค้าประเวณีของหมอนวดก็คือ การคบหาสมาคมกับคนที่ประกอบอาชีพหรือเกี่ยวข้องกับอาชีพนี้ ในที่สุดก็เกิดการยอมรับ และเรียนรู้ถึงผลประโยชน์ที่ได้จากอาชีพ นอกจากนั้นการได้ติดตอสัมพันธ์กับกลุ่มคนในแวดวงนี้ยังถ่ายทอดระบบการทำให้เหตุผล (rationalization) ที่สำคัญต่ออาชีพซึ่งประเด็นนี้ก็ปรากฏในการศึกษาของ แจคแมน (Jackman. 1963) ว่ามีการอ้างเหตุผลของการละเมิดกฎเกณฑ์ของสังคมด้วยการค้าประเวณีไปในทางที่ดีมากกว่าการนำตาคหิตีเตียน และเบื้องหลังการทำให้เหตุผลดังกล่าวนี้ พบว่ามีกลุ่มอ้างอิงรองรับในการทำให้เหตุผล ซึ่งกลุ่มอ้างอิงนี้ก็คือบุคคลที่มีความหมายหรือมีความสำคัญต่อผู้หญิงที่มีอาชีพนี้

ข้อเสนอบางประการข้างต้นได้ช่วยสนับสนุนแนวคิดในกรอบทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมที่มีน้ำหนักมากยิ่งขึ้น ในการอธิบายกระบวนการเข้าสู่อาชีพการขายบริการทางเพศแบบแอบแฝงของกลุ่มสตรีที่นับได้ว่าเป็นการศึกษายุคใหม่ คือระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่าขึ้นไปและจากการทบทวนงานวิจัยที่ผ่านมาที่ยังไม่มีผู้ใดศึกษานี้เรื่องนี้มาก่อน นอกจากนั้นโดยทฤษฎีการ

เรียนรู้ทางสังคมนั้นได้รับการนำเอาไปใช้อธิบายพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางสังคมรูปแบบต่าง ๆ มาแล้ว ดังนั้นจึงน่าจะนำเอามาใช้เป็นกรอบอธิบายงานวิจัยเรื่องนี้ได้เช่นกัน เพราะเป็นพฤติกรรมเบี่ยงเบนอย่างหนึ่งซึ่งน่าจะมีผลมาจากการเรียนรู้ทางสังคม

สำหรับโมทัศน์ของการคบหาสมาคมที่แตกต่างกันนั้น ผู้วิจัยได้นำเอาแนวคิดเรื่องเครือข่ายสังคมมาร่วมอธิบาย เนื่องจากในทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมนั้นไม่ได้ให้ความสนใจรายละเอียดเรื่องแบบแผนของความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นมากนัก ฉะนั้นการนำเอาแนวคิดเรื่องเครือข่ายสังคมมาใช้อธิบายด้วย ก็จะทำให้เกิดความเข้าใจโครงสร้างและแบบแผนของความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นในกลุ่มของการคบหาสมาคมกันอย่างชัดเจน โดยในเบื้องต้นจะเสนอแนวคิดของทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมก่อน และตามด้วยแนวคิดเครือข่ายสังคมต่อไป

ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory)

ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม เป็นแนวทางหนึ่งของการศึกษาพฤติกรรมเบี่ยงเบน สามารถนำมาอธิบายถึงกระบวนการเข้าสู่พฤติกรรมเบี่ยงเบนรูปแบบต่าง ๆ ได้ ซึ่งรวมถึงการขายบริการทางเพศ ทฤษฎีนี้เอ็คเคอร์ส (Akers) ได้รวมแนวคิดของทฤษฎีการคบหาสมาคมที่แตกต่างกันของ Sutherland กับแนวคิดการเรียนรู้ทางสังคมของสกินเนอร์ (Skinner) ซึ่งเป็นทฤษฎีพฤติกรรมศาสตร์ให้เป็นทฤษฎีเดียวกันที่สมบูรณ์ขึ้น โดยมีเนื้อหาครอบคลุมความคิดและความเป็นมาของทฤษฎีดังนี้ (Akers. et al. 1979 : 636 - 655)

ทฤษฎีการคบหาสมาคมที่แตกต่างกัน

Sutherland ได้นำเสนอทฤษฎีนี้ในปี ค.ศ. 1934-1939 เป็นทฤษฎีที่ว่าด้วยพฤติกรรมการกระทำผิด Sutherland ให้ความสนใจทั้งเรื่องกระบวนการ (process) และโครงสร้าง (structure) โดยในส่วนแรกของทฤษฎีมองว่า การคบหาสมาคม กันของบุคคลนั้นเป็นกระบวนการ

การ และอธิบายว่าทำไมคนจึงต้องมีการคบหาสมาคม ในส่วนท้ายของทฤษฎีจะอ้างถึงความขัดแย้งและความไร้ระเบียบในฐานะที่เป็นสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับโครงสร้าง (structural situations) ซึ่งจะกำหนดรูปแบบของการคบหาสมาคมและรูปแบบของพฤติกรรมการกระทำผิด

แนวคิดของ Sutherland ได้ให้ข้อสรุปเกี่ยวกับปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญของการกระทำผิด (อาชญากรรม) ประกอบด้วย 3 ปัจจัยคือ 1) การเรียนรู้ (social learning) 2) การปะทะสังสรรค์ (interaction) และ 3) การติดต่อสื่อสาร (communication) ซึ่งปัจจัยดังกล่าวมีส่วนสัมพันธ์ต่อการกระทำผิด

แม้ว่าทฤษฎีนี้ Sutherland เสนอไว้เพื่ออธิบายการกระทำผิด (อาชญากรรม) แต่นักสังคมวิทยาคนอื่น ๆ เช่น เครสซี่ (Cressey) เห็นว่าสามารถนำมาอธิบายพฤติกรรมเบี่ยงเบนทั่วไปได้ โดยได้สรุปประเด็นสำคัญ ๆ ของทฤษฎีไว้ดังนี้ (นิรมล เปลี่ยนจรรณ, 2530 : 26)

1. พฤติกรรมเบี่ยงเบนทุกประเภทเป็นสิ่งที่ได้จากการเรียนรู้ หรือเป็นพฤติกรรมที่ได้เรียนรู้มา
2. พฤติกรรมเบี่ยงเบนที่ได้จากการเรียนรู้ เกิดจากการปะทะสังสรรค์ การติดต่อ และการเลียนแบบ
3. ส่วนสำคัญของการเรียนรู้พฤติกรรมเบี่ยงเบนนั้นบุคคลจะเรียนรู้จากการติดต่ออย่างใกล้ชิด ซึ่งจะปรากฏขึ้นในกลุ่มปวงภูมิ หรือกลุ่มที่มีความสัมพันธ์กันเป็นส่วนตัว
4. เมื่อพฤติกรรมเบี่ยงเบนได้จากการเรียนรู้มา การเรียนรู้จะประกอบด้วยเทคนิคของการเบี่ยงเบน ซึ่งมีทั้งง่ายและยาก แรงจูงใจที่ได้จากการเรียนรู้ในความหมายทางสังคมวิทยา คือเป็นลักษณะของแรงจูงใจทางสังคม (social motive) การให้เหตุผลเข้าข้างตนเอง (rationalization) ซึ่งเป็นกระบวนการที่เรียนรู้จากกลุ่มที่มีอิทธิพล และจะเป็นประเด็นหลักของพฤติกรรมเบี่ยงเบนทั้งหลาย อย่างไรก็ตามไม่ใช่เป็นการเรียนรู้แบบแผนพฤติกรรมเบี่ยงเบนแต่เพียงอย่างเดียว แต่เป็นการเรียนรู้แบบแผนพฤติกรรมที่ถูกต้องตามบรรทัดฐานของ

สังคมด้วย ประเด็นสำคัญอยู่ที่ความแตกต่าง (differential) ของการเรียนรู้ว่าจะหนักไปทางไหน

5. ทิศทางของแรงจูงใจ หรือแรงผลักดันที่ได้รับจากการนิยามความหมายของบรรทัดฐานว่าคล้อยตาม หรือต่อต้านบรรทัดฐานทางสังคม (conformity or non-conformity) คือ จะได้รับการเรียนรู้จากการให้ความหมายต่อบรรทัดฐานของสังคมทั้งที่น่าพึงพอใจและไม่พึงพอใจ บุคคลอาจเรียนรู้เหตุผลในการละเมิดหรือปฏิบัติตามบรรทัดฐาน ขึ้นอยู่กับบุคคลนั้นยึดถือนิยามแบบใดมากกว่ากัน โดยทั่วไปบุคคลจะมีนิยามความหมายทั้ง 2 ลักษณะ แต่อยู่ที่ว่าบุคคลนั้นจะยึดถือนิยามแบบใด ตัวอย่างเช่น เด็กขโมยของ เด็กจะมีนิยามที่ว่า "การขโมยเป็นสิ่งที่ผิด" แต่ก็ใช้การให้เหตุผลกับตนเอง (rationalization) ว่า ถ้าสินค้ามีประกันก็ไม่ใช่เป็นไร ฉะนั้นคนที่ทำผิดนั้นเขาจะไม่รู้ว่าตัวเองกระทำความผิด แต่มีแรงจูงใจที่เอนเอียงให้กระทำผิดมากกว่า โดยทั่วไป ในการกระทำผิดของบุคคลมักจะมีเรื่องการหาเหตุผลเข้าข้างตนเองเข้ามาเกี่ยวข้องด้วยเสมอ

6. ในประเด็นนี้ถือเป็นทฤษฎีหลักของทฤษฎี คือ บุคคลมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนเพราะยึดถือการนิยามความหมายที่จะละเมิดบรรทัดฐานมากกว่ายึดถือการนิยามที่ต่อต้านการละเมิดบรรทัดฐาน และจุดนี้เองที่ถูกเรียกว่าเป็นความสัมพันธ์ที่แตกต่างกัน (differential association) คนที่ไม่ได้หมายความว่าเฉพาะบุคคล แต่รวมการนิยามในแง่ของบรรทัดฐานด้วย บุคคลที่จะละเมิดนั้นจะต้องมีการให้นิยามอย่าง "ท่วมท้น" เหนือกว่าการปฏิบัติตามบรรทัดฐาน โดยที่บุคคลอาจจะคบหาสมาคมอยู่ 2 แวดวง แวดวงหนึ่งมีการให้นิยามที่ละเมิดบรรทัดฐานท่วมท้นมากกว่าอีกแควดวงหนึ่ง ดังนั้นการที่บุคคลกระทำเบี่ยงเบนเพราะได้มีการติดต่อกับแบบแผนที่เป็นพฤติกรรมเบี่ยงเบน และเพราะเหตุที่บุคคลแยกตัวออกจากแบบแผนที่ต่อต้านอาชญากรรมด้วย

7. พิจารณาในแง่ปัจจัยของการคบหาสมาคมที่แตกต่าง แนวทฤษฎีนี้ระบุว่า การคบหาสมาคมของบุคคลที่จะเลือกสนิทสนมกับใครหรือกับกลุ่มใดนั้น จะแตกต่างกันในเรื่องของความถี่ในการพบปะ (frequency) ถ้ามีความถี่มากก็มีโอกาสที่จะเกิดมากขึ้น ระยะเวลาในการคบหา (duration) ยิ่งติดต่อเกี่ยวข้องกันนานก็ยิ่งมีโอกาสรับเอาแบบแผนพฤติกรรมนั้น ๆ มาไม่ว่าจะเป็นแบบแผนของการทำเบี่ยงเบน หรือแบบแผนของการต่อต้านการทำเบี่ยงเบน จุดเริ่มต้น

(priority) และความเข้มของความสัมพันธ์ในการคบหา (intensity) ที่จะทำให้ระดับของการคบหาสมาคมที่แตกต่างเอนเอียงไปทางด้านใดด้านหนึ่งมากขึ้นไปตามเกียรติภูมิ (prestige) ของแหล่งที่มาของแบบแผนพฤติกรรม เบี่ยงเบนหรือเป็นไปตามบรรทัดฐาน งามเงของบุคคลที่เรียนรู้จากตัวอย่าง (ซึ่งเป็นแบบหนึ่งของการเลียนแบบที่ไม่ได้ติดต่อกันโดยตรง)

8. กระบวนการเรียนรู้พฤติกรรมที่เบี่ยงเบน กับพฤติกรรมที่เป็นไปตามบรรทัดฐานนั้น ไม่มีความแตกต่างกันกับกลไกการเรียนรู้โดยทั่วไป

9. ทฤษฎีนี้พยายามอธิบายว่า ถึงแม้พฤติกรรมเบี่ยงเบนจะเป็นการแสดงออกของความต้องการและค่านิยมทั่ว ๆ ไป แต่ความต้องการและค่านิยมต่าง ๆ เหล่านั้น ไม่อาจนำมาอธิบายพฤติกรรมเบี่ยงเบนได้ เพราะคนที่ไม่เบี่ยงเบนก็มีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความต้องการและค่านิยมอย่างเดียวกัน เช่น ต้องการเงิน ต้องการความสะดวกสบายในการดำรงชีวิต ฯลฯ เหมือนกัน ฉะนั้น "ค่านิยม" จึงกลายเป็นตัวคงที่

ประเด็นในข้อ 6 นั้น เป็นหลักการของทฤษฎีการคบหาสมาคมที่แตกต่างกันว่า บุคคลจะกระทำผิด เพราะว่าเขาผู้นั้นยอมรับความหมายว่าการละเมิดกฎนั้น ดีกว่าการให้ความหมายคือสิ่งที่ต้องปฏิบัติตาม ดังนั้นประเด็นนี้จึงไม่ใช่การพิจารณาแต่การคบเพื่อนไม่ดีแต่เป็นเรื่องที่น่าจะเกี่ยวข้องกับการติดต่อ (contact) กับรูปแบบ (patterns) และการให้ความหมาย (definitions) ของการกระทำผิด โดยจะถูกนำไปเปรียบเทียบกับทำให้ความหมายที่จะปฏิบัติตาม ซึ่งเป็นเรื่องของการประเมินเชิงบรรทัดฐาน (normative evaluation) โดยที่การติดต่อนั้นจะมาจากการคบหาสมาคมกับคนที่กระทำผิด หรือกับคนที่ไม่กระทำผิดก็ตาม (Akers. 1977 : 40; citing Cressey. 1960 : 49)

สิ่งที่ Sutherland (1974) เน้นมากคือ บุคคลกระทำผิดก็เพราะว่ามีการติดต่อสัมพันธ์กับรูปแบบของการกระทำผิด และด้วยเหตุที่บุคคลแยกตัวออกจากรูปแบบของการต่อต้านการกระทำผิด ดังนั้นธรรมชาติของกระบวนการเรียนรู้รูปแบบของการกระทำผิดตามแนวคิดนี้ก็คือ

1. พฤติกรรมการกระทำผิดได้รับการ เรียนรู้จากการปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นในกระบวนการของการสื่อสาร
2. หลักพื้นฐานแรกของการเรียนรู้พฤติกรรมกรรมการกระทำผิด เกิดขึ้นจากการเลียนแบบบุคคลในกลุ่มที่คบหาสมาคมด้วย
3. ความสัมพันธ์หรือการคบหาสมาคมที่แตกต่างกัน จึงเน้นเรื่องของความถี่ (frequency) ระยะเวลา (duration) จุดเริ่มต้น (priority) ความเข้มของความสัมพันธ์ (intensity)

สำหรับในทัศนะที่กล่าวถึงการเลียนแบบบุคคลในกลุ่มที่คบหาสมาคมนั้นก็คือ เรื่องของการเลียนแบบที่แตกต่างกัน ซึ่งมีความสำคัญต่อการเรียนรู้พฤติกรรมเบี่ยงเบน โดยที่บุคคลได้รับการอบรมขัดเกลาทางอ้อมโดยสื่อ (media) และกลุ่มอ้างอิงต่าง ๆ มากมาย การเลียนแบบจึงเป็นผลสืบเนื่องมาจากการคบหาสมาคมระหว่างบุคคล และยังเป็นองค์ประกอบสำคัญของการเรียนรู้ความเบี่ยงเบน

ส่วนในทัศนะที่กล่าวถึงการเรียนรู้เทคนิคการให้ความหมายเป็นกลาง (learning technique of neutralization) ที่ว่าบุคคลเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ รวมทั้งการเรียนรู้ความเบี่ยงเบนว่าเป็นเรื่องของการให้ความหมายของความประพฤตินั้นมาใช้สิ่งที่ไม่ดี การให้ความหมายมีทั้งการใช้คำพูดหรือการใช้ภาษาที่นำมา "ให้เหตุผล" เพื่อให้ผู้อื่นในสังคมเห็นสอดคล้องด้วย การให้ความหมายดังกล่าวเป็นการพัฒนาใช้มโนทัศน์ของผู้เบี่ยงเบน (นิรมล เปลี่ยนจารุณ. 2530 : 33)

โดยสรุป ทฤษฎีการคบหาสมาคม (Differential Association) มีแนวคิดว่า บุคคลจะเรียนรู้พฤติกรรมของการกระทำผิด โดยผ่านกระบวนการของการปฏิสัมพันธ์เชิงสัญลักษณ์กับบุคคลอื่นส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มปรุมภูมิ ซึ่งคนเหล่านี้บางคนจะแสดงตนโดยมีแบบแผนของพฤติกรรมกระทำผิด บางคนจะมีแบบแผนของพฤติกรรมที่ต่อต้านการกระทำผิด รวมทั้งแสดงให้เห็นถึงแรง

จิตใจและการให้ตัวอย่างความหมายแก่บรรทัดฐาน การซึ่งนำหน้าระหว่างความหมายเชิงการกระทำผิดและความหมายเชิงต่อต้านการกระทำผิด ซึ่งจะเป็นเครื่องตัดสินว่าคน ๆ นั้นจะคล้อยตามบรรทัดฐานหรือจะเบี่ยงเบน ถ้าการซึ่งนำหน้าก่อนเอียงเห็นว่บรรทัดฐานนั้นดีแล้วผลก็คือจะประพฤติปฏิบัติตามบรรทัดฐาน แต่ถ้าการให้ความหมายเอนเอียงไปทางละเมิด ผลก็คือการกระทำผิด การซึ่งนำหน้าความหมายจะเป็นเช่นไรนั้นอยู่กับความถี่ (frequency) ระยะเวลา (duration) จุดเริ่มต้น (priority) ความผูกพัน (intensity) ที่คน ๆ นั้นเข้าไปเกี่ยวข้องกับการให้ความหมายว่าจะปฏิบัติตามบรรทัดฐานหรือจะประพฤติเบี่ยงเบน ถ้าหากบุคคลนั้นถูกนำไปสู่การให้ความหมายละเมิดบรรทัดฐาน และในขณะที่เดียวกันก็ถูกตัดขาดจากความหมายของการปฏิบัติตามบรรทัดฐาน หรือไม่เช่นนั้นบุคคลนั้นได้เข้าเกี่ยวข้องกับความหมายที่ละเมิดบรรทัดฐานตั้งแต่ยังเยาว์วัยก่อน และได้รับรู้บ่อย ๆ เป็นเวลานาน และมีความผูกพันมากกว่าที่จะปฏิบัติตามบรรทัดฐาน ดังนั้นบุคคลนั้นก็จะประพฤติเบี่ยงเบน

อย่างไรก็ตามแนวทางทฤษฎีนี้มีข้ออ่อนบางประการ ดังเช่นเดอเฟลอร์ และควินนีย์ (Akers. 1977 : 41; citing De Fleur and Quinney. 1966) ได้เสนอว่าแม้ทฤษฎีของ Sutherland จะมีลักษณะที่เที่ยงตรงภายใน (internal consistent) สามารถตรวจสอบทางนิรนัย (testable deductions) และมีหลักฐานเชิงประจักษ์ (empirical evidence) อย่างไรก็ดีตามมีอุปสรรคในเรื่องของการวัดในทัศนบางอย่าง และ Sutherland ไม่ได้ชี้เฉพาะลงไปว่า "กระบวนการเรียนรู้" (learning process) คืออะไร รวมทั้งไม่ได้ชี้เฉพาะว่ากลไกทั้งหมดที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการเรียนรู้อื่น ๆ นั้นคืออะไร ดังนั้นจากข้ออ่อนดังกล่าวจึงได้มีผู้สนใจที่จะเพิ่มเติมให้สมบูรณ์โดย Burgess และ Akers (Akers. 1977 : 41; citing Burgess and Akers. 1966) ได้ปรับทฤษฎีให้ชัดเจนขึ้นในเรื่องของกระบวนการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการคบหาสมาคม ซึ่งกลายเป็นทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory) หรือทฤษฎีการคบหาสมาคมและการเสริมแรงที่แตกต่างกัน (differential association-reinforcement)

ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมหรือทฤษฎีการคบหาสมาคมและการเสริมแรง

Akers และ Burgess ได้ปรับปรุงทฤษฎีการคบหาสมาคมใหม่เพื่อให้เรื่องกระบวนการเรียนรู้ชัดเจนขึ้น โดยใช้ชื่อว่า Differential Association-Reinforcement ซึ่งได้นำเอาแนวคิดของ Skinner (1953) มาร่วมอธิบาย ได้แก่ เรื่องพฤติกรรมแบบมีเงื่อนไข (operant conditioning) การเสริมแรง (reinforcement) ซึ่งเป็นเรื่องของทฤษฎีทางพฤติกรรม (behavior theory) เป็นทฤษฎีที่อธิบายพฤติกรรมได้ทั่วไป และเป็นหลักของพฤติกรรมที่สามารถอธิบายถึงกลไกการเรียนรู้ได้ชัดเจน

แนวคิดของ Skinner ที่นำมาใช้คือ การตอบสนอง-สิ่งเร้า-การตอบสนอง ของกระบวนการเรียนรู้เกี่ยวกับตัวแบบการกระทำซึ่งชี้ให้เห็นพฤติกรรมในเวลาหนึ่ง (การตอบสนองครั้งแรก) อันเป็นผลผลิตที่ได้รับจากผลกระทบจากสิ่งแวดล้อมหรือเป็นผลที่ตามมา (สิ่งเร้า) มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมที่จะเกิดขึ้นเหมือนกันหรือคล้ายคลึงกันอีกในอนาคต (นิรมล เป็สนจานุญ. 2530 : 35)

Akers และ Burgess ได้เน้นเงื่อนไขของสิ่งแวดล้อมในการกำหนดพฤติกรรมของมนุษย์และยึดแนวคิดของ Sutherland ซึ่งชี้ให้เห็นว่ากลุ่มบรรพบุรุษเป็นแหล่งแรกของการเสริมแรงที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกระบวนการเรียนรู้ทางสังคม แต่ก็ได้จำกัดความสนใจเฉพาะสิ่งแวดล้อมทางสังคม (social environment) เท่านั้น แต่ยังรวมถึงการเสริมแรงที่ไม่ใช่สังคม (nonsocial-reinforcement) และการเรียนรู้ที่เกิดจากการปฏิสัมพันธ์กันโดยตรงกับบุคคลอื่น ๆ ที่เป็นแหล่งของพฤติกรรมเบี่ยงเบน

หลักพื้นฐานของการเรียนรู้พฤติกรรมแบบมีเงื่อนไขเป็นความสัมพันธ์อย่างง่าย ๆ ที่นำมาใช้อธิบายพฤติกรรมของมนุษย์ พฤติกรรมทั้งหมดของมนุษย์ เช่น ทางอารมณ์ และทางกายถูกกล่าวว่าเป็นส่วนหนึ่ง หรือถูกควบคุมโดยเป็นผลผลิตที่เกิดขึ้นมาภายหลังการกระทำบางอย่างนำ

ไปสู่ผลผลิตที่เกิดขึ้นตามมา (สิ่งเร้า) ซึ่งมนุษย์ได้รับเป็นประสบการณ์ทางบวก ทำให้เกิดความพึงพอใจ หรือพึงปรารถนา การกระทำดังกล่าวถือว่าการเสริมแรง และจะเกิดพฤติกรรม การกระทำซ้ำอีกในสถานการณ์ที่คล้าย ๆ กัน เหตุการณ์ดังกล่าวจะมีโอกาสเกิดขึ้นได้อีกเมื่อมีการเสริมแรงทางบวก (positive reinforcement) หมายถึงผลของการกระทำพฤติกรรม อันใดอันหนึ่งแล้วยังเกิดเป็นผลดีในทางบวก (เช่น การได้รับรางวัลทั้งทางสังคมและไม่ใช้สังคม) อีกทางหนึ่งคือการเสริมแรงทางลบ (negative reinforcement) เป็นผลที่ได้รับจากการแสดงพฤติกรรมบางสิ่งบางอย่างที่หลีกเลี่ยงสิ่งอันไม่พึงปรารถนา เช่น การถูกคู่ ความโลภเป็นต้น หรืออาจจะเกิดขึ้นในแบบของการลงโทษทางบวก (positive punishment) จากการกระทำบางสิ่งบางอย่างที่ไม่ดี เช่น การตำหนิว่ากล่าว การลงโทษทางกาย หรืออาจเป็น การลงโทษทางลบ (negative punishment) เป็นการถูกเพิกถอนรางวัล หรือทำให้ต่ำต้อย เช่น บุคคลถูกปฏิเสธความรู้สึกในคุณค่าของความเป็นคน เป็นต้น การกระทำพฤติกรรมซ้ำจึงเป็น ผลผลิตทางการเสริมแรงในอดีต และบุคคลจะหลีกเลี่ยงออกจากพฤติกรรมซึ่งเป็นผลผลิตของการถูก ลงโทษ

เมื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการเรียนรู้พฤติกรรมเบี่ยงเบน ทฤษฎีการเรียนรู้โดยพฤติกรรม แบบมีเงื่อนไขจะถูกตีความในรูปแบบมโนทัศน์ของการคบหาสมาคมที่แตกต่าง อันเป็นผลของการ เสริมแรง และประสบการณ์ที่ได้รับจากสังคมในอดีต ต่อคำถามที่ว่าทำไมสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้จึงมี ความสัมพันธ์กับบุคคลมาก ก่อนที่จะมีพฤติกรรมเบี่ยงเบน ทำไมบุคคลจึงให้ความหมายและเหตุผล ที่แน่นอนในมโนทัศน์ที่เอนเอียงไปในทางเบี่ยงเบน แทนความหมายของการปฏิบัติตามบรรทัดฐาน ของสังคม Akers และ Burgess ได้ให้เหตุผลเป็นเพราะว่า 1) พฤติกรรมเบี่ยงเบนเหล่านั้น ได้รับการเสริมแรงในอดีต และ 2) ผลจากข้อ 1 นั้นกลายมามีความสัมพันธ์กับสิ่งเร้าที่จะชี้ชัด การกระทำในเวลาต่อมา

ดังนั้น ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมจึงทำให้ทฤษฎีการคบหาสมาคมที่แตกต่างกันสมบูรณ์ขึ้น โดยผนวกเข้ากับแนวคิดเรื่องการเสริมแรงที่แตกต่างกัน (differential reinforcement)

ผู้ศึกษาจึงต้องให้ความสำคัญในเรื่องการเสริมแรงควบคู่กับเรื่องการคบหาสมาคม ฉะนั้นนอกจากจะเรียกทฤษฎีนี้ว่าทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory) ก็อาจใช้ชื่อเรียกทฤษฎีนี้อีกอย่างหนึ่งว่า ทฤษฎีการเสริมแรงและการคบหาสมาคมที่แตกต่าง (Differential Association-Reinforcement) และแม้ว่าทฤษฎีของ Sutherland จะอธิบายถึงพฤติกรรมของผู้กระทำผิดและพฤติกรรมอาชญากรรมก็ตามแต่ทฤษฎีที่ได้สร้างขึ้นมาใหม่นี้จะนำมาใช้อธิบายพฤติกรรมเบี่ยงเบนรูปแบบใดก็ได้

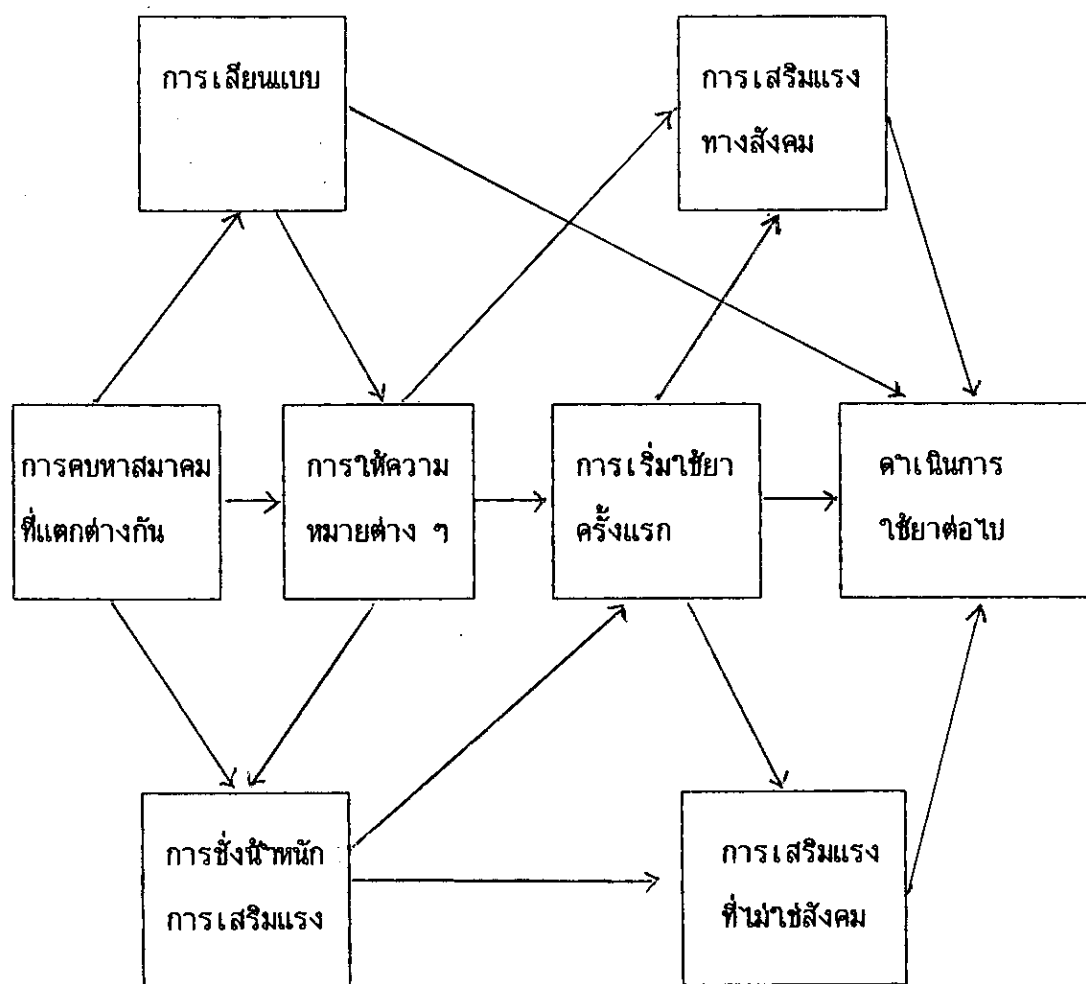
ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม มีหลัก 7 ประการ กล่าวคือ (Akers. 1977 : 43)

1. พฤติกรรมเบี่ยงเบนได้รับการเรียนรู้ เนื่องจากหลักการของการสร้างเงื่อนไขพฤติกรรม (principles of operant conditioning)
2. พฤติกรรมเบี่ยงเบนเป็นการเรียนรู้ทั้งในสถานการณ์ที่เป็นการเสริมแรงทางสังคมและไม่ใช้สังคม หรือสามารถแสดงให้เห็นความแตกต่างโดยผ่านเข้ามาทางการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ซึ่งการแสดงพฤติกรรมของบุคคลอื่นเป็นการให้การเสริมแรงหรือแสดงให้เห็นความแตกต่างสำหรับพฤติกรรมแต่ละอย่าง
3. หลักการของการเรียนรู้พฤติกรรมเบี่ยงเบนนั้น จะปรากฏในกลุ่มซึ่งเป็นผู้ควบคุมหรือสร้างแหล่งสำคัญของการเสริมแรงแก่ปัจเจกบุคคลผู้เป็นสมาชิก
4. การเรียนรู้พฤติกรรมเบี่ยงเบน (ซึ่งรวมถึงเทคนิคเฉพาะ ทักษะคิด กระบวนการหลีกเลี่ยง) คือการหาหน้าที่ของผู้ให้การเสริมแรงที่มีประสิทธิภาพและมืออยู่พร้อม รวมทั้งเป็นการหาหน้าที่ของสิ่งที่อาจก่อให้เกิดการให้การเสริมแรงที่มีอยู่ขณะนั้น
5. ประเภทของพฤติกรรมเฉพาะอย่างจะถูกเรียนรู้และกระทำซ้ำ ๆ กัน นั่นคือผลของการให้การเสริมแรงที่มีประสิทธิภาพ และเป็นการหาหน้าที่ของการให้ความหมาย บรรทัดฐาน กฎเกณฑ์ที่จะนำไปสู่พฤติกรรมเบี่ยงเบน เช่น ถ้าอยู่ในหมู่ของผู้เบี่ยงเบน บรรทัดฐานของกลุ่มก็จะเป็นแนวทางนำไปสู่พฤติกรรมเบี่ยงเบน
6. โอกาสที่บุคคลจะแสดงพฤติกรรมเบี่ยงเบนมีเพิ่มขึ้นเมื่อมีข้อความ การให้ความหมาย การพูดจา ซึ่งจะชี้ให้เห็นความแตกต่างระหว่างการประพฤติเบี่ยงเบนและไม่เบี่ยงเบน

โดยมีการเสริมแรงเข้ามาเกี่ยวข้อง นั่นคือกระบวนการของการเสริมแรงในพฤติกรรมเพียงแบบ
นั้นมีเหนือกว่าในพฤติกรรมปฏิบัติตามบรรทัดฐาน โดยที่ข้อความ การให้ความหมาย และการ
พูดจาได้รับการให้คุณค่าที่แตกต่างกัน (discriminative value) ซึ่งทำให้เห็นดีกับพฤติกรรม
ที่ตนเลือกกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง

7. พฤติกรรมเพียงแบบจะเป็นผลโดยตรงจากจำนวน ความถี่ และความเป็นไปได้
ของการเสริมแรง นอกจากนั้นรูปแบบของการคบหากับแบบแผนพฤติกรรมเพียงแบบ มีความสัมพันธ์
กับแหล่งที่มา จำนวน และช่วงเวลาของการเสริมแรง

จากแนวคิดข้างต้นที่ Akers พยายามปรับปรุงทฤษฎีที่มีอำนาจการอธิบายมากยิ่งขึ้น
และนำกรอบทฤษฎีนี้มาศึกษาการใช้ยาเสพติด และการดื่มน้ำเมาที่ปรากฏอยู่ในเด็กนักเรียนมัธยม
ปลายในหลายมลรัฐของสหรัฐอเมริกา ผลงานวิจัยให้ความสนับสนุนทฤษฎีอย่างเพียงพอจนกระทั่ง
Akers มีความมั่นใจว่าทฤษฎีนี้สามารถอธิบายพฤติกรรมเพียงแบบอื่นได้อย่างดี สำหรับกรอบ
ความคิดนั้นสามารถเสนอเป็น diagram ได้ดังนี้ (นฤมล เปลี่ยนจากรู. 2530 : 38)

ภาพประกอบ 1 กรอบทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมที่นำมาศึกษาการใช้ยาเสพติดและการติดยาในเด็กนักเรียนมัธยมปลายในหลายมลรัฐของสหรัฐอเมริกา ของ Akers

ตัวแบบข้างต้นแสดงให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างมโนทัศน์ต่าง ๆ ที่ Akers เสนอ (ซึ่งมีลักษณะทั่วไปที่จะนำมาใช้อธิบายพฤติกรรมบางอย่าง เช่นนี้ ๆ ได้) เป็นการเชื่อมโยงว่า การคบหาสมาคมที่แตกต่างกันของผู้ที่ใช้ยาเสพติดจะก่อให้เกิดการเลียนแบบและการยอมรับนิยามความหมายของการใช้ยาเสพติดในทางบวก และความคาดหวังที่จะได้รับรางวัลหลังจากที่ได้ใช้

ยาเสพติดแล้ว (หรือการเสริมแรงที่เป็นตัวเร่ง) จะนำไปสู่การใช้ยาเสพติดครั้งแรก และภายหลังจากการใช้ยาเสพติดครั้งแรกจะนำไปสู่การใช้ครั้งต่อไปได้ เป็นผลมาจากการได้รับการเสริมแรงทางสังคมและไม่ใช้สังคมพร้อม ๆ กัน

สำหรับในทศน์เรื่องการคบหาสมาคมที่แตกต่าง ได้กล่าวถึงแล้วในตอนต้นของทฤษฎี ฉะนั้นต่อไปนี้จะขยายความของมโนทัศน์อื่น ๆ เพื่อความชัดเจน ได้แก่ การเลียนแบบ การนิยาม ความหมาย การเสริมแรง เป็นลำดับไป

การเลียนแบบ (imitation)

นอกจากกลุ่มปฏุมภูมิที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคลแล้ว กลุ่มกิตยภูมิ หรือกลุ่มอ้างอิง ได้แก่ บุคคล กลุ่มและสถานการณ์ต่าง ๆ ที่ปรากฏอยู่ในหนังสือและสื่อมวลชนทั้งหลาย ต่างก็มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมด้วย ในฐานะเป็นตัวแทนของการเลียนแบบ (models for imitation) ซึ่ง Sutherland ให้ความสำคัญต่อการเลียนแบบว่าเป็นทางหนึ่งของการเรียนรู้ (Akers . 1977 : 48 ; citing Sutherland and Cressey. 1970 : 77)

การเลียนแบบคือ การยอมรับเอาพฤติกรรมที่ได้จากการสังเกตเห็นมาปฏิบัติตามโดยไม่ได้อุบายชักจูง โดยทั่วไปบุคคลจะแสดงพฤติกรรมตามตัวแบบหรือไม่ขึ้นอยู่กับว่าลักษณะของตัวแบบมีลักษณะจูงใจให้เลียนแบบเพียงใด และผลที่เกิดกับตัวแบบเมื่อได้แสดงพฤติกรรมนั้นมีผลเป็นเช่นไร นั่นคือ ผู้ที่เลียนแบบได้สังเกตเห็นพฤติกรรมของผู้เป็นแบบว่าได้รับรางวัลก็จะเลียนแบบการกระทำของตัวแบบนั้น ดังนั้น การเลียนแบบจึงเป็นส่วนสำคัญของการเรียนรู้ทางสังคมอย่างหนึ่ง และคาดได้ว่ามีความสำคัญต่อพฤติกรรมเบี่ยงเบนในเรื่องต่าง ๆ

การนิยามความหมาย (definition)

การนิยามความหมายของผู้ประพฤตินั้นจะเป็นไปในลักษณะของการให้ความหมายในทางที่ดีต่อพฤติกรรมเบี่ยงเบน ซึ่งทำให้ปฏิบัติไปตามพฤติกรรมนี้ จากแนวคิดของ Sutherland ที่ได้นำมาประยุกต์ใช้ในทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม เสนอว่าผู้ที่ประพฤติเบี่ยงเบนนั้นนอกเหนือจากเรียนรู้เทคนิคที่จะทำพฤติกรรมเบี่ยงเบนแล้วจะต้องเรียนรู้ความหมายที่จริงจัง หรือทำให้เต็มใจที่จะละเมิดกฎเหนือกว่าที่จะจงใจให้ทำตามสังคม

การให้ความหมายต่อพฤติกรรมเบี่ยงเบนนั้นจะเป็นความหมายเชิงบรรทัดฐาน (normative) นั่นคือ การกำหนดว่าการกระทำนั้นถูกหรือผิด Sutherland กล่าวว่า บุคคลที่ติดต่อสัมพันธ์กับคนอื่นจะได้รับการให้ความหมาย ซึ่งจะแสดงว่าเห็นชอบต่อการกระทำที่กฎหมายห้ามและความหมายที่แสดงว่าการกระทำนั้นเลวร้าย ถ้าหากการให้ความหมายในส่วนที่ยอมรับการกระทำนั้นเป็นน้ำหนักมากกว่าคนก็จะประพฤติด

การให้ความหมายดังกล่าวในแง่ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมสามารถจะให้การเสริมแรงได้ และยังเป็นเรื่องของการเลือกให้สิ่งเร้าที่ชี้ชัด (discriminative stimuli) ต่อพฤติกรรมต่อไป และโดยทั่วไปการให้ความหมายนั้นจัดเป็นพฤติกรรมทางคำพูด (verbal behavior)

สำหรับสิ่งเร้าที่ชี้ชัดก็คือ สิ่งเร้าที่มาร่วมกับการเสริมแรง นอกเหนือจากการเสริมแรงต่าง ๆ แล้วจะมีสิ่งเร้าอื่น ๆ เกิดขึ้นขณะที่พฤติกรรมได้รับแรงเสริม ได้แก่ สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ความรู้สึกของตน พฤติกรรมของคนอื่น คำพูดของตนหรือคนอื่น เป็นต้น สิ่งใดก็ตามที่มากับการเสริมแรง (หรือการลงโทษ) จะกำหนดตัวชี้แนะ (cues) สำหรับการเสริมแรง

ในความหมายของสิ่งเร้าที่ชี้ชัด จะแนะนำให้บุคคลกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง เมื่อใดที่สิ่งเร้าดังกล่าวปรากฏขึ้น ผู้กระทำก็คาดหวังถึงการเสริมแรงได้ ในการมีการปะทะสังสรรค์นั้น สถานที่ บุคคล และสิ่งที่เป็นคำพูด จะทำหน้าที่เหมือนตัวชี้แนะ (cues) ซึ่งจะทำให้คนรับรู้ว่าสถานการณ์นั้น ๆ ควรจะมีพฤติกรรมใดจึงจะเหมาะสม หรือน่าที่จะได้รับรางวัล หรือไม่เหมาะสม ไม่น่าที่จะได้รับรางวัล

ฉะนั้น ความหมายของสิ่งเร้าที่ชี้ชัดจึงเป็นสิ่งที่เพิ่มโอกาสให้พฤติกรรมนั้นจะเกิดขึ้นอีก นอกเหนือไปจากสิ่งเร้าที่เป็นการเสริมแรงที่มีอยู่เดิม ส่วนใหญ่สิ่งเร้าที่ชี้ชัดจะเป็นสัญลักษณ์ทางถ้อยคำ (verbal symbols) ส่วนเด่นของสิ่งเร้าทางคำพูดเหล่านี้ประกอบขึ้นด้วยการให้ความหมายเชิงบรรทัดฐาน ซึ่งจะประเมินพฤติกรรมด้วยคำถามว่าดีหรือเลว ถูกหรือผิด สมควรหรือไม่สมควร เมื่อการแซงชั้นของสังคม (social sanctions) ได้รับการนำมาใช้กับพฤติกรรม จะมีบางอย่างที่แสดงถึงการประเมินปรากฏออกมาเป็นคำพูด (เช่น อาชีพบริการทางเพศมีรายได้ดี) หลังจากนั้นความหมายที่ได้รับการประเมินนี้จะควบคู่กับรางวัลและการลงโทษต่อพฤติกรรม ก็จะกลายเป็นสิ่งเร้าที่ชี้ชัดว่าจะเกิดพฤติกรรมอะไรต่อไป

โดยพื้นฐานแล้วสิ่งเร้าที่ชี้ชัดทางคำพูด (verbal discriminative stimuli) มี 2 ประเภท ซึ่งจะทำหน้าที่เกี่ยวกับพฤติกรรมเพียงแบบ (Akers. 1977 : 51 - 52)

1. ให้ความหมายการเพียงแบบในฐานะเป็นสิ่งที่น่าพอใจ (defining it as desirable) ซึ่งเป็นทางคำพูด (verbal) ที่จะแปลพฤติกรรมให้เป็นไปในทางบวก ซึ่งจะควบคู่กับการเสริมแรงแบบบวก โดยจากการโต้ตอบของบุคคลอื่นผู้ซึ่งเป็นเจ้าของร่วมกันในวัฒนธรรมย่อย (subculture) ภายในวัฒนธรรมย่อยนั้นพฤติกรรมดูเหมือนจะเหมาะสม และผู้ซึ่งปฏิบัติตามบรรทัดฐานก็จะกลายเป็นผู้ละเมิดต่อพฤติกรรมนั้น ซึ่งได้รับการพิจารณาว่าเหมาะสม และยึดถือโดยอีกกลุ่มหนึ่งในสังคม ดังนั้นการปฏิบัติตามบรรทัดฐานในกลุ่มหนึ่งอาจจะเป็นการเพียงแบบในอีกสังคม

ดังนั้นการกล่าวถ้อยคำเชิงบวก (positive verbalization) อาจจะเป็นแนวคิดที่ได้รับค่านิยมที่สูงภายในบางกลุ่ม แต่จะขัดแย้งกับระเบียบที่สังคมได้วางไว้ เช่น พวกรักร่วมเพศ (homosexuals) มีอุดมคติในการให้ความหมายพฤติกรรมของพวกตนว่าสร้างสิ่งที่ดีให้แก่โลก แต่ก็ขัดต่อสังคมส่วนใหญ่

2. การให้ความหมายที่เป็นกลางต่อพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ (neutralized definition of the behavior as undesirable) การให้ความหมายแบบนี้เกิดบ่อยกว่าแบบแรก ทำให้พฤติกรรมที่ถูกมองจากคนอื่น ๆ ว่าไม่ดี และแม้แต่ตนเองก็คิดว่าไม่ดีกลายเป็นสิ่งที่ถูกต้อง มีข้ออ้างว่าเป็นสิ่งจำเป็น ถ้าจะผิดก็ดีกว่าทำความชั่วร้ายอย่างอื่น (the lesser of two evils) หรือคิดว่าไม่ใช่การเบี่ยงเบนที่แท้จริง การให้ความหมายชนิดนี้ใช้ครั้งแรกโดย เครสซี่ (Akers. 1977 : 52; citing Cressey. 1953) ซึ่งได้นำมาวิเคราะห์ความเบี่ยงเบน

การให้ความหมายที่เป็นกลางต่อพฤติกรรมเบี่ยงเบนนั้นกระทำได้ 2 ทางด้วยกัน คือ การอ้างเหตุผลในการทวนคิด (rationalization) ซึ่งเป็นการอ้างเหตุผลเข้าข้างตนเอง และวิธีการตำหนิผู้ที่ตำหนิตน (the condemnation of the condemners) ซึ่งเป็นการปฏิเสธผู้ที่ปฏิเสธตนเอง

การให้ความหมายดังกล่าว ก็สืบเนื่องมาจากกระบวนการของการเสริมแรงแบบลบ นั่นคือเป็นการให้ความหมายเพื่อปกป้อง หรือเลี่ยงจากการลงโทษ ซึ่งมาจากความไม่เห็นชอบจากสังคมต่อการกระทำนั้นพฤติกรรมจะหลุดรอดจากการลงโทษก็เมื่อมีการให้ความหมายประเภทนี้ และถ้าไม่มีก็ถูกลงโทษ

ตัวอย่างของการให้ความหมายเป็นกลาง เช่น ในกลุ่มโสเภณีมีความคิดว่า "ภรรยาทุกคนก็คือโสเภณีในฐานะเป็นผู้ให้ความพอใจและบริการ""โสเภณีช่วยป้องกันผู้หญิงอื่นจากการข่มขืน"

อย่างไรก็ตาม การให้ความหมายแบบเป็นกลางในพฤติกรรมเพียงแบบจะถูกเรียนรู้จากการยึดถือวัฒนธรรมดั้งเดิม รวมถึงการควบคุมทางสังคม เนื่องจากแทบจะทุกบรรทัดฐานจะมีบรรทัดฐานของการหลีกเลี่ยง (norm of evasion) นั่นคือข้อยกเว้นที่ยอมรับกัน เช่น การห้ามฆ่าคน ก็จะมีข้อยกเว้นว่าในเวลาสงครามฆ่ากันได้เพราะเป็นศัตรูกัน เป็นการป้องกันตัวเอง เมื่อถูกทำร้ายร่างกาย หรือการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน การมีคู่สมรสมากกว่าหนึ่งคนก็อาจเป็นสิ่งที่สังคมไม่มีการแข่งขันทางลบ เพราะจะอ้างกันว่าทั้งหมดก็เพราะเขารักกัน จึงมีความสัมพันธ์ที่มีความหมาย "การยั่ววนเป็นเรื่องยากมากที่ใครจะต่อต้าน" นอกจากนั้นก็มีการใช้เหตุผลเพื่ออธิบายพฤติกรรมไม่ถูกต้องบางอย่าง เช่น การทำเช่นนั้นเป็นสิ่งขาดความรับผิดชอบก็จะอ้างว่า "อึดไม่ได้" "ไม่ใช่ว่าความผิดของตน" เป็นต้น

ประเภทของการให้ความหมายเหล่านี้ แสดงถึงข้ออ้างสำหรับการทำเพียงแบบของบุคคล การลงโทษที่จะตามมาก็จะลดหรือเบาบางลง คนจึงเรียนรู้ถึงการหาข้อแก้ตัว โดยทางตรงหรือโดยการเลี่ยงแบบ และการให้ความหมายเหล่านี้จะจัดการตีเตี้ยและคว่ำความไม่พึงพอใจจากคนอื่นให้น้อยลง การให้ความหมายยังมีความสำคัญในหลายกรณีเมื่อคนมีความรู้สึกกลัว ซึ่งเกิดจากการมีศีลธรรมของตนที่จะมาขัดขวางการทำเพียงแบบ ฉะนั้นความรู้สึกดังกล่าวจะต้องได้รับการทำให้ลดความหมายไปก่อนที่จะประพฤติดังเพียงแบบ

การเสริมแรง (reinforcement)

การเสริมแรงหมายถึง กระบวนการที่สิ่งเร้ามีผลกระทบทำให้การสนองตอบมีความเข้มแข็งขึ้น เป็นการเพิ่มจำนวนหรือโอกาสที่จะเกิดซ้ำ บางครั้งพฤติกรรมของบุคคลเกิดขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับการโต้ตอบของคนอื่น ซึ่งจะมีอิทธิพลต่อบุคคลให้ทำสิ่งเดียวกันอีกภายใต้สถานการณ์คล้าย ๆ กันนี้ การเสริมแรงนี้จะมี 2 ชนิดคือ

1. การเสริมแรงเชิงบวก (positive reinforcement) บุคคลจะถูกจูงใจให้แสดงพฤติกรรมนั้นๆ อย่างต่อเนื่องเพราะได้รับรางวัลในการทำเช่นนั้น เช่น ได้รับความสนุกสนาน

ได้สิ่งที่ต้องการ เป็นต้น สิ่งเหล่านี้จะทำให้พฤติกรรมนั้นแข็งแกร่งขึ้น การได้ตอบทางสังคมเชิงบวกรวมถึงการเห็นชอบทางสังคม การเห็นชอบทางสภาพภาพ การเห็นชอบเชิงสัญลักษณ์ อาจเป็นวัตถุ เช่น เงินทอง อาจเป็นสิ่งของที่ร่างกายต้องการ เช่น อาหาร เครื่องดื่ม หรือยาที่ให้ความหมายว่าเป็นเชิงบวกเพราะ เป็นสิ่งที่เพิ่มเข้ามาในสิ่งแวดล้อมมากกว่าเอาออกจากสิ่งแวดล้อม

2. การเสริมแรงเชิงลบ (negative reinforcement) เป็นการนำเอาบางอย่างออกจากสิ่งแวดล้อมนั้นคือบุคคลอาจจะเข้าร่วมในกิจกรรมบางอย่างซึ่งทำให้พ้นหรือหลีกเลี่ยงจากสิ่งเร้า (stimuli) ที่เจ็บปวดและไม่พึงพอใจ ซึ่งด้วยวิธีการนี้จะทำให้แรงเสริมแก่กิจกรรมนั้นซึ่งอาจเรียกพฤติกรรมเช่นนี้ว่าพฤติกรรมเลี่ยงหนี (escape avoidance behavior) คือบุคคลหลีกเลี่ยงจากเหตุการณ์ที่ไม่น่าพึงพอใจ การแสดงพฤติกรรมนั้นไม่ใช่เพราะได้รับหรือคาดว่าจะได้รับรางวัลจากการทำพฤติกรรมนั้น แต่เพราะการทําเช่นนั้นทำให้บางสิ่งบางอย่างที่จะทำให้ตนได้รับการลงโทษหมดไป

การลงโทษ (punishment)

เมื่อมีเหตุการณ์ที่เกิดตามหลังการแสดงพฤติกรรม มีผลที่ทำให้พฤติกรรมนั้นลดลง หรืออ่อนลง (คือ ทำน้อยครั้งลง) นั่นคือมีการลงโทษเกิดขึ้น ขณะที่การเสริมแรงมีทั้งด้านลบและบวก การลงโทษก็จะมีทั้ง 2 ด้านด้วยเช่นกัน

1. การลงโทษเชิงบวก (positive punishment) ได้แก่ การทำพฤติกรรมทำให้เกิดการลดลงโดยเพิ่มการลงโทษ

2. การลงโทษเชิงลบ (negative punishment) ได้แก่ การเลิกสิทธิพิเศษหรือลดรางวัล

ข้อสังเกตการใช้คำว่าบวก (positive) และลบ (negative) ในที่นี้กับการลงโทษนั้นดูน่าจะขัดแย้ง อันที่จริงแล้วความหมายที่ใช้นั้นไม่ได้หมายถึงการตัดสินใจอะไรดีหรือเลว แต่

ใช้ในความหมายทำให้มากขึ้น (plus) หรือลดลง (minus)

ตาราง 3 การเสริมแรงและการลงโทษ

สิ่งเร้า	พฤติกรรมมีมากขึ้น (การเสริมแรง)	พฤติกรรมลดลง (การลงโทษ)
+	positive reinforcement	positive punishment
-	negative reinforcement	negative punishment

ที่มา : Akers. Deviant Behavior : A Social Learning Approach. 1977 : 46

การเสริมแรงทางสังคมและการเสริมแรงที่ไม่เกี่ยวกับสังคม (social and nonsocial reinforcement)

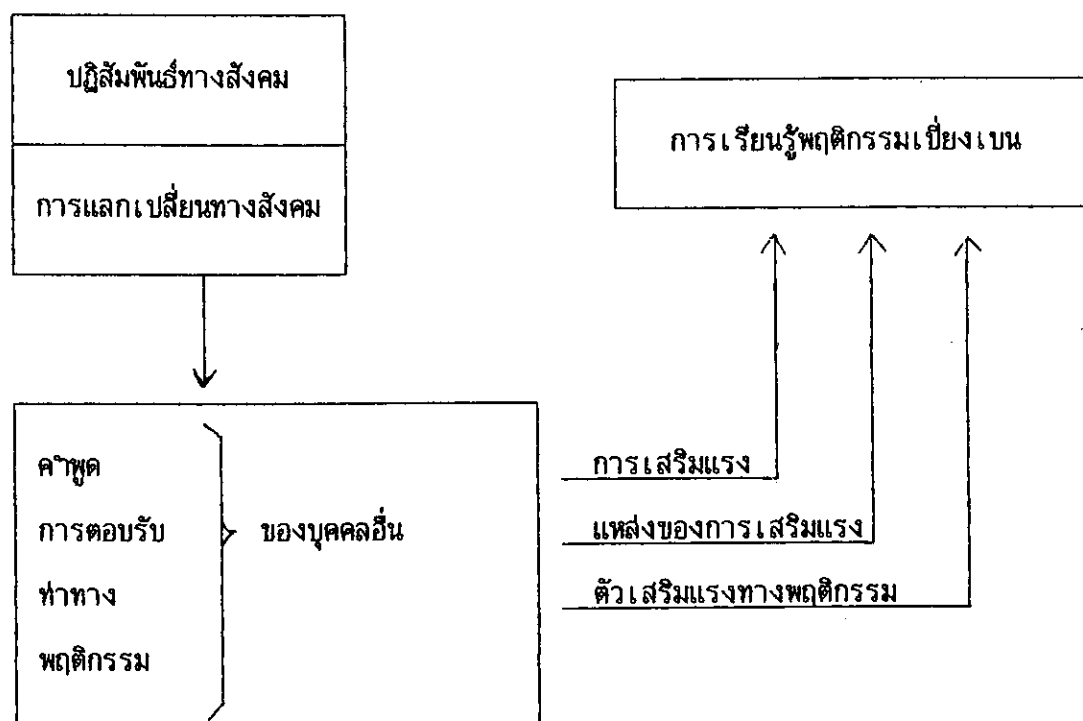
การเสริมแรงและการลงโทษของสิ่งเร้าใด ๆ ก็ตามที่สามารถทำให้เกิดพฤติกรรมแต่ละประเภทนั้นสามารถทำนายได้จากการสังเกต และการทดลอง ตัวบ่งชี้ที่นั่นจะดูได้จากตัวแปรทางด้านชีววิทยา จิตวิทยา และสังคมวัฒนธรรม จากการสังเกตจะได้ทราบถึงชนิดและแหล่งที่มาของแรงเสริมและการลงโทษ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ทางสังคม

การเสริมแรงทางสังคม (social reinforcement) หมายถึงพฤติกรรมของบุคคลอื่นไม่ว่าจะเป็นทางวาจา หรือทำทีในทางที่ดี ถือเป็นการเสริมแรงทางบวก แต่ถ้าพฤติกรรมที่

บุคคลหนึ่งแสดงต่ออีกบุคคลหนึ่งแล้วเกิดความรู้สึกที่ไม่สบายใจหรือไม่พึงพอใจแล้ว ถือเป็นการถูกลงโทษ หรือได้รับการเสริมแรงในทางลบ

การเสริมแรงที่ไม่ใช่สังคม (non-social reinforcement) หมายถึงความรู้สึกที่เกิดขึ้นกับตนเอง เช่น การที่บุคคลได้ประเมินตนเองหรือเปรียบเทียบกับบุคคลอื่นหรือเพื่อนในกลุ่มแล้วตนเองเกิดความรู้สึกดีขึ้น หรือการที่บุคคลกระทำพฤติกรรมบางอย่างเพื่อเป็นการตอบสนองความต้องการของตนเองแล้วตนเองมีความสุข มีความพึงพอใจ ถือเป็นการเสริมแรงที่ไม่ใช่สังคมในทางบวก ในทางตรงกันข้ามถ้าพฤติกรรมนั้นกระทำไปแล้วเกิดความรู้สึกต่ำต้อยหรือไม่สบายใจ วิตกกังวล เป็นต้น ถือเป็นการเสริมแรงที่ไม่ใช่ทางสังคมในทางลบ

สำหรับการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเพียงแบบ เกิดจากผลของการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม หรือการแลกเปลี่ยนทางสังคม ซึ่งจะมีการเสริมแรงทางคำพูด การตอบสนอง การแสดงตัวร่วมทั้งการแสดงพฤติกรรมของบุคคล การมีการปะทะสังสรรค์ทางสังคมหรือการแลกเปลี่ยนทางสังคมนั้นจะนำมาซึ่งแหล่งของการเสริมแรง หรือเป็นตัวเสริมแรงแก่พฤติกรรม ซึ่งอาจแสดงเป็นภาพได้ดังนี้

ภาพประกอบ 2 แสดงแหล่งของการเสริมแรงที่นำไปสู่การเรียนรู้ที่จะกระทำเปี่ยงเบน

การให้รางวัลทางสังคมส่วนใหญ่จะเป็นสัญลักษณ์ไม่ใช่วัตถุ และมีอำนาจในการเป็นตัวเสริมแรงสูง เพราะการให้รางวัลทางสังคมสามารถทำให้เป้าหมายต่าง ๆ ของบุคคลากรนั้นสำเร็จได้ ถึงกระนั้นก็ตามการให้รางวัลที่เป็นวัตถุ เช่น เงินและสิ่งของ ก็มีคุณค่าในการให้การเสริมแรงเช่นกัน เพราะปัจจุบันเงินและวัตถุเป็นค่านิยมที่ได้รับการยอมรับและยกย่องในสังคม

แต่ละคนอาจได้รับการเสริมแรงโดยรางวัลทางวัตถุ เพื่อเกิดแบบแผนเฉพาะสำหรับพฤติกรรมบางอย่าง ในบริบทที่ดูเผิน ๆ แล้วไม่ใช่เป็นการเสริมแรงทางสังคม หมายถึงว่าบุคคลอื่น ๆ ไม่ได้อยู่ในขณะนั้นและไม่ได้ตอบสนองโดยตรงกับพฤติกรรมของคนนั้น แต่กระนั้นก็ตามก็ยังสามารถให้ความหมายว่าลักษณะอย่างนี้เป็นการให้แรงเสริมทางสังคม เพราะว่าบุคคลจะได้รับการเสริมแรงจากรางวัลทางวัตถุก็เพราะเกิดจากความต้องการทางสังคม กล่าวคือถ้าปราศจากการ

ยอมรับทางสังคมว่าเงินนั้นเป็นรางวัลที่มีความหมายทางสังคม เพื่อใช้แลกเปลี่ยนได้ทั่วไปแล้ว เงินจะเป็นเพียงกระดาษและโลหะที่ไม่อยู่ในฐานะเป็นสิ่งที่เราที่จะมาให้การเสริมแรงใด ๆ

ฉะนั้นการเรียนรู้จะให้ความสำคัญกับรางวัลทางสังคมที่เป็นสัญลักษณ์และเกิดขึ้นโดยตรง ซึ่งนำไปสู่แนวของทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม ที่ว่ากลุ่มและปัจเจกบุคคลซึ่งเป็นหรือควบคุมแหล่งสำคัญของการเสริมแรงของบุคคล จะมีอิทธิพลอย่างมากต่อพฤติกรรมของบุคคล ซึ่งโดยทั่วไปกลุ่มและปัจเจกบุคคลที่มีอิทธิพล จะหมายถึงกลุ่มบรรณานุกรม กลุ่มอ้างอิง หรืออาจเป็นกลุ่มทุติยภูมิหรือกลุ่มบุคคลหรือสถานการณ์ที่ถูกจินตนาการขึ้นเป็นสิ่งที่นำขึ้นชมโดยบรรณานุกรมในสื่อมวลชนต่าง ๆ หรือเป็นองค์กรทางการเมืองอื่น ๆ เช่น ที่ทำงาน โรงเรียน เป็นต้น

การเสริมแรงที่แตกต่างกัน

การเสริมแรงดังกล่าวเป็นกระบวนการที่ทำให้พฤติกรรมเบี่ยงเบนเด่นเหนือกว่าพฤติกรรมทำตามสังคม กล่าวคือ มีการกระทำ 2 อย่างให้เลือก การกระทำอย่างหนึ่งซึ่งทำมากกว่า บ่อยครั้งกว่า และมีโอกาสมากกว่าจะดำรงอยู่ต่อไป กล่าวคือการกระทำที่ทำแล้วประสบความสำเร็จ ในการได้รับการตอบแทนตามที่ต้องการจะเด่นเหนือกว่า หรือได้รับรางวัลสูงกว่า การเรียนรู้ถึงความแตกต่างที่จะกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งนั้นขึ้นอยู่กับว่าเมื่อทำอย่างหนึ่งแล้วได้รับรางวัล ขณะที่อีกอย่างไม่ได้รางวัล ทำให้การกระทำอย่างหนึ่งนั้นดำเนินต่อไปมากขึ้น คำว่ารางวัลนี้ไม่ได้หมายถึงการให้เงิน หรือสิ่งของที่เป็นวัตถุแต่เพียงอย่างเดียวแต่หมายถึงการให้ความสบายใจ ความพึงพอใจ ต้องการให้คนอื่นเห็นคุณค่า ได้รับการยอมรับ เป็นต้น

พฤติกรรมเบี่ยงเบนจะถูกกำหนดโดยการเสริมแรงที่แตกต่างกัน (differential reinforcement) การเสริมแรงดังกล่าวเกิดจากการคบหาสมาคมที่แตกต่างกัน (differential association) นอกจากนั้นจะมีสิ่งเร้าที่เป็นตัวชี้ให้กระทำเบี่ยงเบน (discriminative stimulus) ด้วยการให้ความหมาย เช่น สิ่งเร้าที่เป็นถ้อยคำ ซึ่งจะมีน้ำหนักเหนือการให้ความ

หมายของพฤติกรรมกระทำตามสังคม โดยที่การให้ความหมายอาจทำให้พฤติกรรมปฏิบัติการ (operant behavior) ของบุคคลได้รับการเสริมแรงให้ประพฤติไปยังแบบ หรือในทางกลับกัน การให้ความหมายอาจจะเปลี่ยนเป็นสิ่งที่เราที่ชี้ให้เห็นกระทำเพียงแบบก็ได้ ปกติแล้วการให้ความหมายจะมีควบคู่ไปกับการเสริมแรงของพฤติกรรม แต่กระนั้นก็ตามพฤติกรรมเพียงแบบอาจจะได้รับการเสริมแรงและอาจเกิดขึ้นโดยไม่มีการให้ความหมายอยู่ด้วยก็ได้

โดยสรุปแล้วทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของ Akers และ Burgess ที่ได้นำเอาหลักการสำคัญของทฤษฎีการเรียนรู้ ซึ่งได้รับการพิสูจน์และสนับสนุนเชิงประจักษ์มาแล้ว (Akers and others. 1979 : 637; citing Skinner. 1953; Honing. 1966; Ullmann and Krasner. 1969; Bandura. 1969, 1977; McLaughlin. 1971; Staats. 1975) มารวมกับแนวคิดของทฤษฎีการคบหาสมาคมที่แตกต่างกันของ Sutherland ซึ่งก็มีงานวิจัยสนับสนุนเช่นกัน (Akers and others. 1979 : 637; citing J. Ball. 1957; Short. 1957; Voss. 1964; R. Ball. 1968; Krohn. 1974, Burkett and Jensen. 1975) สามารถนำมาอธิบายกระบวนการของการเพียงแบบได้เป็นอย่างดี กล่าวคือ ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมอธิบายว่า พฤติกรรมทางสังคมเกิดขึ้นได้ 2 ทาง คือ (เสริน ปุณณะหิตานนท์. 2527 : 528)

1. จากการปรับภาวะโดยตรง (direct conditioning)
2. จากการเลียนแบบ (imitation) หรือการที่มีคนอื่นทำให้แบบอย่างความประพฤติ

ความประพฤติของคนเราจะได้รับการเสริมแรงจากรางวัล (การเสริมแรงในทางบวก) และหลีกเลี่ยงการลงโทษ (การเสริมแรงในทางลบ) หรือความประพฤติของคนเราอาจจะถูกบั่นทอนให้อ่อนกำลังลงโดยสิ่งเร้าที่จะทำให้เกิดการลงโทษในทางบวก (positive punishment) และโดยการสูญเสียรางวัล ซึ่งเป็นการลงโทษในทางลบ (negative punishment) ดังนั้นคนเราจะเพียงแบบ หรือปฏิบัติตัวอยู่ภายในกรอบของกฎเกณฑ์ทางสังคม ย่อมขึ้นอยู่กับ

1. รางวัลหรือการลงโทษทั้งในอดีตและปัจจุบันสำหรับการกระทำนั้น ๆ และ
2. รางวัลและการลงโทษที่กำหนดไว้สำหรับความประพฤติอื่นที่มีให้เลือก (differential reinforcement)

นอกจากนั้น คนเรายังเรียนรู้การกำหนดความหมาย และการประเมินค่าของสิ่งต่าง ๆ (evaluative definitions) เช่น บรรทัดฐาน ทศนคติ การวางตัว เป็นต้น รวมทั้งการประเมินค่าของความประพฤติว่าดีหรือไม่ดีอย่างไร โดยเรียนรู้มาจากการปะทะสังสรรค์กับกลุ่มคนที่มีความสำคัญสำหรับชีวิตของตน และผลของการเรียนรู้อย่างนี้ที่กล่าวนั้น ในตัวของมันเองเป็นวัฏกรรมและมโนกรรมที่อาจได้รับการเสริมแรงโดยตรง และยังทำหน้าที่เป็นร่องรอยของสิ่งเร้าสำหรับพฤติกรรมแบบอื่นได้อีกด้วย คนเรายังให้ความหมายหรือมองเห็นว่าความประพฤติอย่างหนึ่งดีมากเกินไป (positive definition) หรืออย่างน้อยที่สุดก็มองว่ามีเหตุมีผล (neutralizing definition) ยิ่งกว่าที่จะมองว่าเป็นสิ่งไม่พึงปรารถนา (negative definition) ก็ยิ่งพร้อมที่จะประพฤติหรือกระทำอย่างนั้นมากขึ้น

ตัวเสริมแรงอาจจะเป็นไปได้ทั้งทางสังคมและไม่เกี่ยวข้องกับสังคม แต่ทฤษฎีนี้วางเป็นหลักไม่ว่าผลสำคัญของความประพฤตินั้น เกิดจากการปะทะสังสรรค์ภายในกลุ่ม หรือการปะทะสังสรรค์ภายนอกอิทธิพลของ "กลุ่มที่ควบคุมทรัพยากรหลักในด้านการเสริมแรงและการลงโทษของบุคคลเอาไว้ และเป็นกลุ่มที่ทำให้เขาได้เผชิญ ได้รู้เห็นแบบอย่างความประพฤติและความหมายที่ใช้กันอยู่เป็นบรรทัดฐาน" ในบรรดากลุ่มเหล่านี้ที่สำคัญที่สุดก็ได้แก่ครอบครัวและเพื่อนในวัยเดียวกัน และในบางกรณีก็รวมเอากลุ่มอื่น ๆ เข้าไว้ด้วย ความสัมพันธ์ที่ไม่เป็นแบบเดียวกันกับกลุ่มต่าง ๆ ดังกล่าวแล้วอยู่ในความหมายของ differential association

กล่าวโดยทั่วไปพฤติกรรมต่าง ๆ (ทั้งการเบี่ยงเบนและการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์) จะเกิดขึ้นเมื่อการเสริมแรงมีมากกว่าการที่อาจจะถูกลงโทษสำหรับพฤติกรรมอย่างเดียวกัน และเหนือกว่าการเสริมแรงและการลงโทษที่จะพึงมีได้สำหรับพฤติกรรมอย่างอื่นที่มีให้เลือก และในทางของ

เดียวกับการแปลความหมายหรือให้ความหมาย จะเอื้ออำนวยหรือส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบน ก็ต่อเมื่อเป็นในทางที่ดีและมีเหตุผลท่วมทับหรือเหนือกว่าผลของการแปล หรือให้ความหมายไปในทางตรงข้าม (ทางลบ) ดังนั้นจึงเป็นที่คาดหมายได้ว่าจะเกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบนอย่างหนึ่งขึ้น ในกรณีที่มีการเสริมแรงอย่างแตกต่างกัน ซึ่งให้มากกว่าพฤติกรรมอย่างอื่นที่มีให้เลือก (ไม่ว่าจะเป็นพฤติกรรมที่ชอบที่ควรหรือพฤติกรรมเบี่ยงเบนอย่างอื่น) และเป็นกรณีที่น่าจะบุคคลมองเห็นว่าการกระทำของตนเป็นสิ่งอันพึงปรารถนา หรืออย่างน้อยที่สุดก็เห็นว่ามีเหตุผลอันสมควร (เสริน ปุณณะทิตานนท์. 2527 : 530 - 531)

ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม ได้อธิบายถึงกระบวนการที่จัดระเบียบและระบุซึ่งความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันระหว่างตัวแปรที่กล่าวมาแล้วทั้งหมดซึ่งจะเห็นได้ดังต่อไปนี้ การคบหาสมาคมต่างแบบกัน (differential association) ซึ่งหมายถึง การปะทะสังสรรค์และการได้เอกลักษณ์จากกลุ่มต่าง ๆ เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นก่อน ในขณะที่กลุ่มต่างๆ เหล่านั้นเป็นแนวทางทางสังคมหรือสิ่งแวดล้อมที่ทำให้คนเราเผชิญกับการให้ความหมายของสิ่งต่าง ๆ มีการเลียนแบบจากตัวอย่างให้กระทำหรือเลิกกระทำในสิ่งที่ผิด สำหรับการให้ความหมายแก่การกระทำนั้นได้มาโดยการเรียนรู้จากกลุ่มที่คบหาและจากการเลียนแบบ และเมื่อได้เรียนรู้แล้วการให้ความหมายเหล่านั้นจะทำหน้าที่เป็นสิ่งที่เร้าสำหรับการกระทำผิด ละเว้นไม่กระทำผิด หรือเลิกกระทำผิดต่อไปอีกได้ น่าสังเกตว่าหลังจากที่ได้กระทำผิดครั้งแรกแล้ว การเลียนแบบก็จะค่อยความสำคัญลงไป ในขณะที่อิทธิพลของการให้ความหมายแก่การกระทำยังคงมีอยู่ต่อไป (แต่ก็อาจได้รับผลกระทบจากประสบการณ์ในการกระทำผิด) ประกอบกับได้รับการเสริมแรงก็จะนำไปสู่การกระทำผิดครั้งต่อไป และ ณ จุดนี้ที่ผลอันแท้จริงของการกระทำเบี่ยงเบนจะมีบทบาทในการกำหนดว่า บุคคลจะคงกระทำเบี่ยงเบนต่อไปอีก และกระทำผิดร้ายแรงมากขึ้นสักแค่ไหนผลทั้งหลายเหล่านี้ประกอบไปด้วยผลลัพธ์จากการกระทำผิดครั้งแรกและครั้งต่อไป และปฏิกิริยาตอบโต้จากคนอื่นที่พบเห็นการกระทำในตอนนั้น หรือทราบเรื่องที่เกิดขึ้นในภายหลัง รวมตลอดไปจนถึงการคาดคะเนว่าคนอื่นไม่ได้อยู่ ณ ที่นั้น และที่จะทราบเรื่องในภายหลังจะมีปฏิกิริยาต่อการกระทำผิดของตนอย่างไร

แนวคิดเกี่ยวกับเครือข่ายสังคม (social network)

ดังได้กล่าวแล้วในเบื้องต้นว่า ผู้วิจัยจะนำเอาแนวคิดเกี่ยวกับเครือข่ายสังคมมาใช้อธิบายในงานวิจัยนี้ โดยที่การคบหาสมาคมนี้กล่าวถึงการติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ๆ ซึ่งน่าจะเป็นความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลมากกว่า 2 คนขึ้นไปที่เกี่ยวข้องกัน หรือกล่าวได้ว่าเป็นแบบแผนความสัมพันธ์ขึ้นมาในลักษณะของเครือข่ายสังคมของบุคคล

แบบแผนของความสัมพันธ์ที่ปรากฏให้เห็นในการคบหาสมาคม จึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจเสนอให้ชัดเจนว่าเป็นเช่นไรทั้งในแง่เรื่องโครงสร้างความสัมพันธ์และลักษณะความสัมพันธ์ อย่างเช่นที่ Akers ได้กล่าวถึงการคบหาสมาคมที่แตกต่างกันนั้นจะมีอิทธิพลต่อขนาดความถี่ และโอกาสของการเสริมแรงที่จะทำให้บุคคลประพฤติเบี่ยงเบนหรือไม่เบี่ยงเบน (Akers. 1973 : 45) ขึ้นอยู่กับว่าการคบหาสมาคมของบุคคล (หรือการมีเครือข่ายสังคมของบุคคล) มีลักษณะและขอบเขตอย่างไรจึงทำให้บุคคลนั้นเลือกกระทำพฤติกรรมเบี่ยงเบน

แนวคิดเรื่องเครือข่ายสังคมได้รับการนำไปใช้ประโยชน์ในงานด้านต่าง ๆ ที่ผ่านมามีได้แก่ งานบริการสังคม งานสุขภาพจิต งานสังคมสงเคราะห์ (Maguire. 1983 : 7) กระบวนการทางการเมือง (Mitchell. 1969 : 51; citing Barnes. 1968) การจัดระเบียบสังคมเมือง (Mitchell. 1969 : 77; citing Epstein. 1961) นอกจากนี้ในปัจจุบันได้มีการนำแนวคิดนี้ไปศึกษาในด้านพฤติกรรมทางเพศของบุคคลบางกลุ่ม ซึ่งอยู่ในฐานะที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคเอดส์ คือ ชายผู้ที่เกี่ยวข้องที่รับบริการทางเพศจากหญิงบริการและตัวหญิงบริการเอง เป็นงานวิจัยที่อธิบายและวิเคราะห์แบบแผน โครงสร้างและลักษณะของเครือข่ายพฤติกรรมทางเพศของบุคคลดังกล่าว (Caldwell. 1990; Orubuloye. 1991; Havanon and others. 1992)

การศึกษาเครือข่ายสังคมในแนวทางใหม่นี้จะเป็นไปในเชิงวิเคราะห์มากกว่าจะเป็นในเชิง

เปรียบเทียบอย่างที่ปรากฏในงานของ Radcliffe Brown ซึ่งการศึกษาแนวใหม่มีประเด็นสำคัญดังนี้ (Mitchell. 1969)

ประการแรกเน้นศึกษาปัจเจกบุคคลนิยม (individualistic approach) โดยวิเคราะห์พฤติกรรมของแต่ละบุคคลเป็นหลัก เพราะถือว่าเป็นผู้สร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นและแสดงพฤติกรรมออกมาตามเหตุผลของบุคคลนั้น

ประการที่สองเน้นศึกษากลุ่มของสายสัมพันธ์หรือตาข่ายแห่งสายสัมพันธ์ (a set of lines or net) ซึ่งแต่ละบุคคลสร้างความสัมพันธ์ต่อกัน ซึ่งสามารถมองเห็นและเขียนออกมาเป็นแผนภาพได้ โดยในงานวิจัยขั้นนี้ผู้วิจัยจะใช้แนวทางการศึกษากลุ่มของสายสัมพันธ์นี้มาช่วยอธิบายในส่วนของการคบหาสมาคมที่แตกต่างกัน

ความหมายของ "เครือข่ายสังคม"

เครือข่ายสังคม หมายถึง กลุ่มของจุดที่เชื่อมโยงกันโดยสายสัมพันธ์แบบใดแบบหนึ่ง จุดเหล่านั้นอาจเป็นบุคคล (persons) กลุ่ม (groups) หรือหน่วย (units) และสายสัมพันธ์นั้นอาจจะเท่าเทียมและไม่เท่าเทียม (Barnes. 1972 : 43) ในปัจจุบันความสนใจในเรื่องเครือข่ายสังคมจะพิจารณาว่าจุดต่าง ๆ (nodes) นั้นจะหมายถึงบุคคลและเครื่องเชื่อมโยง (links) จะหมายถึงความสัมพันธ์ของบุคคล (personal relationship)

ดังนั้นเครือข่ายสังคมจึงหมายถึงชุดของความสัมพันธ์ที่บุคคลกลุ่มหนึ่งมีต่อกันและกัน และลักษณะของความสัมพันธ์ทางสังคมที่เกิดขึ้น สามารถนำไปใช้อธิบายพฤติกรรมต่าง ๆ ของบุคคลเหล่านั้นได้ (ยรรยง ศรีเจริญวงศ์. 2533; อ้างอิงมาจาก Mitchell. 1969 : 2) เครือข่ายสังคมของบุคคลหนึ่งประกอบด้วยความสัมพันธ์ทางสังคมทั้งหมดของบุคคลนั้นในสังคม ซึ่งรวมถึงบุคคลในครอบครัว ญาติพี่น้อง เพื่อนร่วมงาน และเพื่อนบ้าน ความสัมพันธ์ทางสังคมระหว่าง

กันและกันของบุคคลต่าง ๆ ที่อยู่ในเครือข่ายสังคม เป็นความสัมพันธ์ในทุก ๆ ด้าน ที่บุคคลทั้งหมดในสังคมมีต่อกันและกัน นับตั้งแต่อดีตไปจนถึงอนาคต

ความหมายของเครือข่ายความสัมพันธ์ (network) พิจารณาได้ 2 ระดับคือ เครือข่ายความสัมพันธ์ระดับบุคคล (personal network หรือ egocentric) และเครือข่ายความสัมพันธ์ระดับสังคม (social network หรือ sociocentric) ความแตกต่างก็คือ เครือข่ายความสัมพันธ์ระดับบุคคลนั้น หมายถึงปัจเจกบุคคล และบุคคลอื่น ๆ ที่มาติดต่อสัมพันธ์กับปัจเจกบุคคลนั้น หรือความสัมพันธ์ทางสังคมที่เชื่อมโยงบุคคลอื่น ๆ เข้ากับบุคคลที่เป็นจุดศูนย์กลาง (focal person) รวมถึงความสัมพันธ์ทางสังคมที่อยู่ท่ามกลางบุคคลต่าง ๆ ที่เชื่อมโยงกับบุคคลที่เป็นจุดศูนย์กลาง ส่วนเครือข่ายความสัมพันธ์ระดับสังคม หมายถึงความสัมพันธ์ของกลุ่มบุคคลจำนวนหนึ่งในประชากรที่มีสายสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่างกัน ซึ่งในกลุ่มประชากรดังกล่าวจะมีเครือข่ายความสัมพันธ์ระดับบุคคลหลายๆ กลุ่มมากเท่าที่มีปัจเจกบุคคล และในกลุ่มประชากรเดียวกันนี้ เครือข่ายระดับบุคคลทั้งหมดจะถูกเชื่อมโยงเข้าด้วยกันเกิดเป็นเครือข่ายระดับสังคมชุดหนึ่ง (Klovall. 1985 : 1203-1216)

บาร์นส์ (ยรรยง ศรีเจริญวงศ์. 2533 : 20; อ้างอิงมาจาก Barnes. 1968) ได้เสนอแนวคิดเรื่องเครือข่ายสังคมโดยพิจารณาใน 2 ระดับคือ เครือข่ายรวม (total network) และเครือข่ายย่อย (partial network) โดยที่เครือข่ายรวมเปรียบเหมือนสังคมใหญ่ และเครือข่ายย่อยเปรียบเทียบกับเหมือนระบบย่อยในสังคมใหญ่นั้น ๆ หรือกล่าวอีกอย่างหนึ่ง เครือข่ายย่อยก็คือความสัมพันธ์ส่วนหนึ่งในหลาย ๆ ส่วนของเครือข่ายรวม ซึ่งต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานหลักเกณฑ์เดียวกับเครือข่ายรวม เช่น มีพื้นฐานความสัมพันธ์ทางด้านเครือญาติ วัฒนธรรม เศรษฐกิจ ฯลฯ สอดคล้องกับเครือข่ายรวม แนวคิดของ Barnes ยังได้แบ่งขอบเขตเครือข่ายสังคมตามลักษณะความสัมพันธ์ที่มีต่อบุคคล โดยแบ่งเป็นเครือข่ายตรง (the first order network or direct network) คือการติดต่อโดยตรงของบุคคลที่มีต่อผู้อื่น ได้แก่ ครอบครัว ญาติพี่น้อง เพื่อนบ้าน เพื่อนร่วมงาน ซึ่งบุคคลเหล่านี้จะมีการติดต่อซึ่งกันและกันอย่างสม่ำเสมอ

เสมอ ส่วนขอบเขตเครือข่ายทางสังคมอีกชนิดหนึ่งคือ เครือข่ายอ้อม (the second order network or indirect network) คือการเกี่ยวข้องติดต่อกันของบุคคลกับบุคคลอื่น ๆ โดยทางอ้อม ซึ่งบุคคลผู้เป็นศูนย์กลางจะไม่รู้จักบุคคลอื่น ๆ โดยตรง แต่สามารถติดต่อผ่านสมาชิกที่อยู่ในเครือข่ายสังคมแบบตรงของบุคคลศูนย์กลางเอง เช่น ก. รู้จัก ค. โดยผ่าน ข. ที่ตนรู้จัก ก่อนโดยตรง จะเห็นได้ว่า ตามแนวคิดดังกล่าวจะเห็นว่า สอดคล้องกับความหมายในเรื่องเครือข่ายความสัมพันธ์ระดับบุคคลและเครือข่ายความสัมพันธ์ระดับสังคมที่กล่าวมาแล้วข้างต้น

โบเชแวง (พรพิศิษฐ์ วรวรรณ. 2533 : 22 - 23; อ้างอิงมาจาก Boissevain. 1973) กล่าวถึงเรื่องนี้ไว้ว่า เครือข่ายทางสังคมของบุคคลหนึ่ง ๆ นั้นประกอบด้วย zones สำคัญ ๆ อย่างน้อย 3 zones คือ zone แรกประกอบด้วยบุคคลที่ใกล้ชิดมากที่สุดเรียกว่า intimate network ส่วน zone ที่สองประกอบด้วยบุคคลต่าง ๆ ที่บุคคลผู้เป็นศูนย์กลางของเครือข่าย (ego) รู้จักคุ้นเคยน้อยกว่ากลุ่มแรกและคาดหวังจากบุคคลเหล่านั้นได้น้อยกว่าบุคคลใน zone แรก เรียก effective network และ zone ที่สามได้แก่บุคคลที่ผู้เป็นศูนย์กลางของเครือข่ายไม่รู้จักโดยตรง แต่สามารถติดต่อสัมพันธ์โดยผ่านบุคคลที่ตนมีสายสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดอยู่แล้วซึ่งเรียกว่า extended network

บุคคลมิได้มีความเกี่ยวพันกับสมาชิกในเครือข่ายสังคมอย่างเท่าเทียมกันทั้งหมด แต่ในเครือข่ายสังคมของบุคคลหนึ่ง ๆ จะมีผู้ที่มีสายสัมพันธ์ใกล้ชิดมากและที่มีสายสัมพันธ์ห่างเหิน (Epstein. 1961) จึงเสนอการจัดประเภทของเครือข่ายสังคมของบุคคลหนึ่ง ๆ ตามระดับความเกี่ยวพัน ซึ่งแนวการแบ่งนั้นจะคล้ายคลึงกับ Boissevain โดยแบ่งเป็น effective network คือ สมาชิกในเครือข่ายจะมีความสัมพันธ์ในระดับสูงกับบุคคลผู้เป็นศูนย์กลาง และ extended network คือสมาชิกเกี่ยวพันในระดับธรรมดากับบุคคลผู้เป็นศูนย์กลาง (พรพิศิษฐ์ วรวรรณ. 2533 : 22; อ้างอิงมาจาก Epstein. 1961 : 111)

ฉะนั้น โดยสรุปแล้วแนวคิดของแต่ละท่านที่อ้างถึงนี้ จะสอดคล้องกันที่ว่าสายสัมพันธ์ใน

เครือข่ายสังคมของปัจเจกบุคคลที่มีต่อบุคคลอื่น ๆ ที่เป็นสมาชิกของเครือข่ายนั้น จะอยู่ในระดับต่าง ๆ กันคือ ใกล้ชิดกันมาก ใกล้ชิดกันน้อย หรืออาจจะห่างเหินกัน และจากการพิจารณาในเรื่องคุณลักษณะด้านความเกี่ยวพันนี้ได้นำไปสู่การพิจารณาถึงคุณลักษณะอื่น ๆ ที่สำคัญของสายสัมพันธ์ในเครือข่ายสังคม ซึ่งแสดงถึงลักษณะการเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันระหว่างบุคคล (inter-personal relationship) ได้แก่ เนื้อหาของสายสัมพันธ์ (content) ทิศทางของสายสัมพันธ์ (directedness) และระดับความผูกพันและการะหนัาที่มีต่อกัน (intensity) คุณลักษณะเหล่านี้ได้ถูกนำมาเป็นปัจจัยในการศึกษาปรากฏการณ์ทางสังคมต่าง ๆ

คุณลักษณะสายสัมพันธ์ของเครือข่ายสังคม

เพื่อให้การศึกษาข้อมูลเป็นไปอย่างมีระบบ จึงได้แบ่งการพิจารณาคุณลักษณะสายสัมพันธ์ของเครือข่ายสังคมออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ ทางด้านโครงสร้าง หรือรูปลักษณ์ และการกระทำต่อกัน โดยจะขอนำเสนอแนวคิดของ Mitchell ดังนี้ (พรวิศิษฐ์ วรวรรณ. 2533 : 27 - 28; อ้างอิงมาจาก Mitchell. 1969)

1. ลักษณะทางรูปลักษณ์ (morphological characteristic) ซึ่งพิจารณาถึง

1.1 การโยงถึง (anchorage) อาจกล่าวได้ว่า หมายถึงขอบเขตที่สายสัมพันธ์ของบุคคลหนึ่ง ๆ ไปถึงบุคคลอื่น ๆ ในเครือข่ายสังคมทั้งหมดของเขาเท่าที่ความสามารถของผู้ศึกษาจะระบุได้

1.2 การเข้าถึง (reachability) หมายถึง ลักษณะที่สายสัมพันธ์ระหว่างบุคคลสามารถโยงใยเข้าถึงกัน เช่น เป็นสายสัมพันธ์ที่เข้าถึงกันโดยตรง (directed link) หรือต้องโยงใยผ่านบุคคลอื่นหลายลำดับขั้น (number of steps)

1.3 ความหนาแน่น (density) หมายถึงลักษณะที่สมาชิกในเครือข่ายสังคมมีสายสัมพันธ์ที่เข้าถึงกันเองโดยทั่วถึงกันหรือไม่ หากสามารถเข้าถึงกันโดยทั่วถึงเป็นส่วนใหญ่ จึงจัดว่ามีระดับความหนาแน่นสูง

1.4 ขอบข่ายของแนวร่วม (range) หมายถึงจำนวนสมาชิกในเครือข่ายสังคม

2. ลักษณะทางการกระทำต่อกัน (interactional characteristics) ได้แก่

2.1 เนื้อหาหรือเหตุของสายสัมพันธ์ (content) หมายถึง จุดประสงค์ หรือสาเหตุที่ทำให้บุคคลต้องมีการติดต่อสัมพันธ์กัน เช่น พันธะผูกพันในความเป็นเครือญาติ ความเป็นเพื่อนร่วมงาน ฯลฯ

2.2 ทิศทางของอิทธิพลที่มีต่อกันในสายสัมพันธ์ (directedness) หมายถึง ลักษณะการถ่ายทอดข่าวสาร ความคิด การบังคับบัญชา ฯลฯ ระหว่างบุคคลซึ่งอาจมีทั้งการถ่ายทอดอย่างเท่าเทียมกันทั้ง 2 ฝ่าย (symmetric) หรืออาจเป็นการถ่ายทอดที่ไม่เท่าเทียมกัน (asymmetric)

2.3 ระยะเวลาของสายสัมพันธ์ (duration) ซึ่งมีทั้งแบบชั่วคราวหรือเฉพาะกรณี (specific purpose) และแบบที่มีสายสัมพันธ์คงที่กว่า เช่น เครือญาติ

2.4 ความเข้มข้นของสายสัมพันธ์ (intensity) หมายถึง ระดับความผูกพันและยึดเหนี่ยวภาระหน้าที่ซึ่งมีต่อกัน

2.5 ความถี่ของการติดต่อกัน (frequency of contact) การตอบสนองความต้องการด้านต่าง ๆ (McElveen. 1978 : 321) หากบุคคลในกลุ่มสังคมมีการพบปะพูดคุยกันมาก ก็ย่อมทำให้การสนับสนุนทางสังคมมีมากขึ้น

จากที่กล่าวมาแล้วนี้ทั้งลักษณะทางโครงสร้างและลักษณะของความสัมพันธ์ของเครือข่ายทางสังคมจะมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันอย่างซับซ้อน และส่งผลเสริมซึ่งกันและกัน เช่น ชนิดของความสัมพันธ์และระยะเวลาที่รู้จักกัน หากบุคคลมีความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นและรู้จักกันในระยะเวลาที่ยาวนานก็จะทำให้ได้รับการสนับสนุนทางสังคมมากขึ้น หรือระยะเวลาที่รู้จักกันและความถี่ในการติดต่อกันจะส่งผลถึงความมั่นคงของกลุ่มสังคม เมื่อมีความมั่นคงในกลุ่มสังคมมากก็จะทำให้การสนับสนุนทางสังคมมากขึ้นตามไปด้วย

บทบาทของเครือข่ายสังคมที่มีต่อบุคคล

บุคคลมีความต้องการเฉพาะของตนแตกต่างกัน ได้แก่ ความต้องการความรัก ความสนิทสนม ความอบอุ่น การพึ่งพิงกันและการช่วยเหลือกันในการทำงาน เป็นต้น คนส่วนใหญ่มักจะมีความรู้สึกที่ดี และปรับตัวได้ดีตราบเท่าที่ยังดำรงรักษาและพัฒนาความสัมพันธ์กับคนอื่น ๆ ความสัมพันธ์ดังกล่าวจะสร้างรูปแบบหรือระบบความช่วยเหลือสนับสนุนทางสังคม (social support system) ขึ้นมา (Caplan. 1974 : 28)

ในความสัมพันธ์แต่ละรูปแบบ เช่น ความสัมพันธ์แบบเพื่อน บุคคลที่เป็นศูนย์กลางของเครือข่ายสังคมนั้นจะได้รับการปฏิบัติตามในฐานะเป็นบุคคลพิเศษ (unique individual) ในการได้รับความช่วยเหลือ ฉะนั้นเครือข่ายสังคมของปัจเจกบุคคลนั้นจะมีส่วนเกี่ยวข้องกับความสำเร็จในอาชีพการงานและการได้มาซึ่งทรัพยากรอื่น ๆ (Maguire. 1983 : 67) และความสำเร็จในอาชีพของคนจำนวนมากก็ขึ้นอยู่กับความสามารถที่จะสร้างเครือข่ายสังคม เพื่อการเริ่มต้นเข้าสู่อาชีพ การเข้าสู่อาชีพใดอาชีพหนึ่ง สิ่งสำคัญประการหนึ่งคือ การมีเครือข่ายสังคม หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือการมีความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ๆ โดยผู้ที่เป็นศูนย์กลางของเครือข่ายสังคมนั้นจะอาศัยการมีความสัมพันธ์เพื่อได้รับการตอบสนองทรัพยากรที่มีประโยชน์ และบริการที่หลากหลาย อาจเริ่มด้วยสิ่งเล็ก ๆ น้อย ๆ ไม่เป็นทางการไปจนถึงเรื่องสำคัญ ๆ ที่เป็นทางการ

ปัจจัยที่จะกำหนดการนำมาซึ่งทรัพยากร และบริการจากสมาชิกในเครือข่ายนั้นมีหลายประการ ได้แก่ ระยะเวลาของการมีความสัมพันธ์กัน (longevity of relationship) ความซับซ้อนของสายใย (multiplexity of ties) ที่มาของความสัมพันธ์ (origin) เช่น เป็นญาติ เป็นเพื่อน การอยู่ห่างไกลหรือใกล้กัน ความถี่ของการติดต่อที่มีมาก่อน ซึ่งนำมาสู่กระบวนการของเครือข่าย (Maguire. 1983 : 70; citing Fischer et al. 1977; Campbell et al. 1976; Craven and Wellman. 1973; Gurin et al.

1960; Kulka et al. 1979)

การมีเครือข่ายสังคมของบุคคล เพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพยากรนั้นขึ้นอยู่กับใครเป็นผู้ดำเนินการทำให้เกิดเครือข่ายนั้น และมีวัตถุประสงค์เช่นไร โดยทั่วไปแล้วการแนะนำช่วยเหลือทางจิตใจ และการช่วยเหลือเป็นส่วนตัวเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นในหมู่ญาติ และในกลุ่มเพื่อนสนิทที่มีความสัมพันธ์ที่ยืนนาน สำหรับทรัพยากรซึ่งเป็นวัตถุหรือเป็นเทคนิคหรือเป็นบริการ จะได้มาก็ด้วยความสัมพันธ์ที่หลากหลาย และมีความใกล้ชิดสนิทสนมน้อยกว่า ซึ่งเป็นแบบ second-order networks นั้นคือสมาชิกในเครือข่ายรู้จักกันหมด แต่รู้จักกันครั้งแรกโดยผ่านอีกคนหนึ่ง หรือผ่านกลุ่มความสัมพันธ์อื่น ๆ โดยมีการติดต่อกันเป็นลำดับ ดังเช่นกรณีผู้หนึ่งต้องการทำแท้ง จะปรึกษากับเพื่อนสนิทตอนวัยเด็ก ซึ่งเขาก็จะได้รับการช่วยเหลือทางอารมณ์ และนำไปปรึกษาเพื่อนที่เคยมีประสบการณ์ทำแท้งมาก่อน ซึ่งจะพยายามหาบุคคลที่จะเป็นประโยชน์ในการนำไปสู่การทำแท้งให้ได้ จากตัวอย่างนี้จะเห็นว่า กระบวนการของเครือข่ายสังคมของบุคคลนั้นปกติแล้วจะรวมเอาความเชื่อมโยงของความสัมพันธ์ที่เป็นลำดับกันมา (series of connections) ไว้ด้วยกัน โดยเริ่มจากการพูดคุยปรึกษากับเพื่อนสนิทที่จะไปคุยต่อกับคนอื่นซึ่งเคยทำแท้งมาก่อน และก็จะชักนำไปสู่คนที่จะเป็นผู้ทำแท้งให้ (Lee. 1969) ฉะนั้นลักษณะความสัมพันธ์ของเครือข่ายสังคมแบบ second order network นั้นจะประกอบด้วยทรัพยากรบุคคล โดยที่ปัจเจกบุคคลที่เป็นศูนย์กลางของเครือข่ายนั้น จะรู้จักกับทรัพยากรบุคคลนั้น ๆ ได้ก็โดยผ่านการแนะนำจากคนอื่นส่วน primary network นั้นปัจเจกบุคคลที่เป็นศูนย์กลางของเครือข่ายรู้จักกับบุคคลในเครือข่ายนั้นโดยตรง ดังได้กล่าวมาแล้วข้างต้น

รูปแบบของเครือข่ายสังคมมีความสัมพันธ์กับความต้องการของปัจเจกบุคคล กล่าวคือ สังคมที่เล็ก มีการติดต่อสัมพันธ์กันบ่อย (dense) และมีความผูกพันสูง (strong ties) จะให้การช่วยเหลือสนับสนุนกันอย่างมาก และเครือข่ายสังคมนี้จะช่วยดำรงไว้ซึ่งตนเองทางสังคม (Walker and others. 1977 : 36)

อีกประการหนึ่ง เครือข่ายสังคมแบบที่มีการติดต่อกันบ่อย สมาชิกจะให้ความสนใจกับ ปัญหาของสมาชิกเอง และต่างพยายามที่จะหาทางที่ดีที่สุดเพื่อช่วยเหลือทางด้านอารมณ์ จิตใจ โดยที่สมาชิกจะมีการติดต่อกันเป็นประจำ ฉะนั้นการใกล้ชิดทางกายภาพ (physical proximity) จึงเป็นสิ่งที่จำเป็นที่จะทำให้เกิดการช่วยเหลือทางสังคม อารมณ์ และจิตใจ (จงจิตต์ โสภณดกพาณิชย์, 2538, น. 61)

นอกจากนั้นเครือข่ายสังคมแบบที่มีการติดต่อกันบ่อยนี้ จะตอบสนองทรัพยากรและความต้องการได้กว้างขวาง เพราะระดับความสัมพันธ์ที่หนาแน่นจะมีส่วนส่งเสริมการติดต่อกันระหว่างสมาชิกภายในเครือข่าวนั้น แต่สำหรับเครือข่ายสังคมที่ขยายกว้าง และความสัมพันธ์เป็นแบบกระจายมากเท่าไร (larger and dispersed) ก็สามารถตอบสนองทรัพยากรและความต้องการได้หลากหลายมากขึ้น

จากที่กล่าวมาแล้ว จะเห็นได้ว่าบทบาทของเครือข่ายสังคมมีสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนินชีวิตในสังคมของแต่ละบุคคล ความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นไม่ว่าจะมีในฐานะเพื่อน ในฐานะญาติ หรือในฐานะสมาชิกของครอบครัวเดียวกันก็ตาม ความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นนั้นสามารถตอบสนองความต้องการในด้านต่าง ๆ ของสมาชิกได้ เป็นต้นว่าในเรื่องของการเข้าสู่อาชีพของบุคคลก็จะอาศัยการมีเครือข่ายสังคมช่วยชักนำ โดยจะได้รับการแนะนำ การสนับสนุน การช่วยเหลือจากสมาชิกภายในเครือข่าวนั้น เช่น จากเพื่อนในกลุ่ม จากญาติพี่น้อง เป็นต้น อีกประการหนึ่งเครือข่ายสังคมยังเป็นแหล่งข้อมูลข่าวสารที่สมาชิกต้องการ (Walker, 1977 : 81) เมื่อสมาชิกต้องการข่าวสารพิเศษใด ๆ เครือข่ายสังคมก็จะถูกนำมาใช้ตอบสนอง เช่น ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับแหล่งงาน เกี่ยวกับแหล่งที่จะให้ความช่วยเหลือหรือแก้ปัญหา

ฉะนั้นจากแนวคิดของเครือข่ายสังคมดังกล่าวแล้ว ผู้วิจัยคิดว่าน่าจะได้มีส่วนช่วยอธิบายแบบแผนของความสัมพันธ์ของบุคคลที่อยู่ในกลุ่มการคบหาสมาคม ซึ่งนำไปสู่การกระทำเบี่ยงเบนอันที่สุด นอกจากนี้เนื่องจากการวิจัยเรื่องนี้เป็นการศึกษาถึงกระบวนการซึ่งเป็นปรากฏการณ์ที่มีลักษณะพลวัตร (dynamics) ฉะนั้นการนำแนวคิดเรื่องเครือข่ายสังคมซึ่งมีลักษณะ

เป็นภาพนิ่ง (statics) มาร่วมอธิบายในส่วนของการคบหาสมาคม ซึ่งมีลักษณะเป็นกระบวนการก็จะช่วยให้ปรากฏการณ์ที่เป็นขั้นตอนของกระบวนการนั้นคมชัดยิ่งขึ้น โดยผู้วิจัยจะยึดแนวคิดเครือข่ายสังคมของมิทเชลล์ (Mitchell, 1969) มาเป็นแนวในการสร้างกรอบความคิดของการวิจัย ซึ่งจะทำให้ความสนใจทั้งในส่วนของการสร้างของสายสัมพันธ์และในส่วนของคุณลักษณะความสัมพันธ์

ในส่วนของการสร้างสายสัมพันธ์จะเกี่ยวข้องกับขนาดของเครือข่าย สังคมที่ปรากฏภายใต้กลุ่มการคบหาสมาคม ความเข้มของความสัมพันธ์ และปริมาณของสายสัมพันธ์ ส่วนลักษณะความสัมพันธ์จะเกี่ยวกับเนื้อหาหรือเป้าหมายของการติดต่อกัน ทิศทางของความสัมพันธ์ ความยืนยาวของสายสัมพันธ์ ความเข้มข้นของสายสัมพันธ์ และความถี่ของการติดต่อสัมพันธ์

กรอบความคิดในการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้ คือ การศึกษากระบวนการที่สตรีซึ่งมีการศึกษาในระดับหนึ่ง ได้แก่ ในระดับมัธยมศึกษาขึ้นไป สมัครใจเข้าสู่อาชีพขายบริการทางเพศแบบแอบแฝง ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้กรอบทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมในการอธิบายถึงกระบวนการที่เกิดขึ้น รวมทั้งใช้แนวคิดเรื่องเครือข่ายสังคมมาร่วมอธิบายในส่วนของการคบหาสมาคมที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นแนวคิดสำคัญในทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม

โดยทั่วไปเมื่อกล่าวถึงสาเหตุหรือเงื่อนไขที่ทำให้ผู้หญิงมีอาชีพขายบริการทางเพศ มักจะมุ่งความสนใจไปที่สาเหตุของความยากจน อย่างไรก็ตามจากการศึกษาที่ผ่านมาพบว่ามีสาเหตุอื่นนอกเหนือจากความยากจน นั่นคือการสบโอกาสที่จะทำงานเช่นนี้ โดยมีผู้เสนอให้ให้เห็นด้วย โดยเฉพาะในหมู่วัยรุ่นอย่างเช่นผู้หญิงที่เข้าสู่อาชีพนี้ จะได้รับอิทธิพลจากการคบเพื่อนและการเลียนแบบพฤติกรรมจะมีสูงมาก ดังนั้นจะเห็นจากผลงานวิจัยที่มีมาแสดงให้เห็นว่าก่อนที่ผู้หญิงจะเข้าสู่อาชีพนี้จะมีการชักชวนกันโดยตรง หรือผ่านบุคคลใดบุคคลหนึ่ง อาจเป็นเพื่อน ญาติพี่น้อง

หรือคนที่ทำงานในวงการนี้อยู่แล้ว (Bryan. 1965 : 285)

จากกรอบทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม ซึ่งในเบื้องต้นให้ความสำคัญกับการคบหาสมาคมกับบุคคลที่แตกต่างกัน อันจะนำไปสู่การเข้าสู่อาชีพขายบริการทางเพศในที่สุด การคบหาสมาคมที่แตกต่างกันนี้เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นก่อน โดยที่ก่อนเข้าสู่อาชีพขายบริการทางเพศ ผู้หญิงเหล่านี้จะมีความสัมพันธ์กับกลุ่มบุคคล หรือกลุ่มบรรณภูมิที่แสดงออกถึงแบบแผนความประพฤติทั้งในทางที่ดีและไม่ดีคละกักันไป ลักษณะความประพฤติจะเป็นแบบใดจึงขึ้นอยู่กับอิทธิพลของเพื่อนและกลุ่มว่าจะชักจูงให้มีพฤติกรรมเปี่ยงเบนไปในรูปแบบใด (เสริน บุญะพิทานนท์. 2523 : 42) ฉะนั้น จากการคบหาสมาคมที่แตกต่างกันของกลุ่มสตรีเหล่านี้ จะมีการชักจูงให้ประพฤติไปในทางที่ไม่ดีมากกว่า นอกจากนั้น เกิดการทำตามหรือเลียนแบบอย่างกัน (ซึ่งการเลียนแบบนั้นนอกจากจะทำตามแบบอย่างจากกลุ่มเพื่อน หรือบุคคลที่มีความสำคัญแล้วยังอาจจะเกิดจากสื่อต่าง ๆ ในสังคมรวมทั้งความรู้สึกที่จะต้องทำตามคนอื่นอาจโดยรู้ตัวหรือไม่ก็ตาม) นำไปสู่การให้ความหมายต่อการกระทำเช่นนั้นไปในทางบวกก็คือ การเห็นดีไปด้วย และการให้ความหมายเป็นกลางคือ เห็นว่าไม่ใช่เป็นสิ่งที่ไม่ดี หรือเทคนิคการทำความผิดให้เป็นกลาง (technique of neutralization) รวมทั้งการมีสิ่งจูงใจจากความคาดหวังที่จะได้รางวัล เช่นการมีรายได้สูงกว่าการประกอบอาชีพอื่นที่ความรู้ในระดับเดียวกันนั้นจะทำได้

อย่างไรก็ตามการคบหาสมาคมกับเพื่อน หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับอาชีพนี้ยังไม่เพียงพอที่จะทำให้ผู้หญิงตัดสินใจเข้าสู่อาชีพบริการทางเพศ ^{นอกจากนี้} แต่มีปัจจัยอื่นประกอบเป็นเงื่อนไขด้วย คือ การไม่ได้รับอะไรจากการประพฤติตามบรรทัดฐาน (การมีอาชีพสุจริตอื่นที่มีรายได้น้อย) แต่ในทางตรงกันข้ามมีการประพฤติเปี่ยงเบน (การขายบริการทางเพศ) จะได้อะไรบางอย่างที่ตนคิดว่าเป็นรางวัล เช่น การยอมรับจากคนอื่นที่มีความหมายบางคน การมีความเป็นอยู่อย่างสะดวกสบายด้วยเงินที่หาได้ง่ายในอาชีพ เป็นต้น นอกจากนี้จากการได้ติดต่อกับคนที่ประกอบอาชีพ หรือเกี่ยวข้องกับอาชีพนี้ทำให้เกิดการยอมรับ กลุ่มหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องจึงมีความสำคัญที่ทำให้บุคคลเรียนรู้ถึงผลประโยชน์จากการประกอบอาชีพ หรือตระหนักถึงรางวัลที่ได้รับอย่างพอใจรางวัล

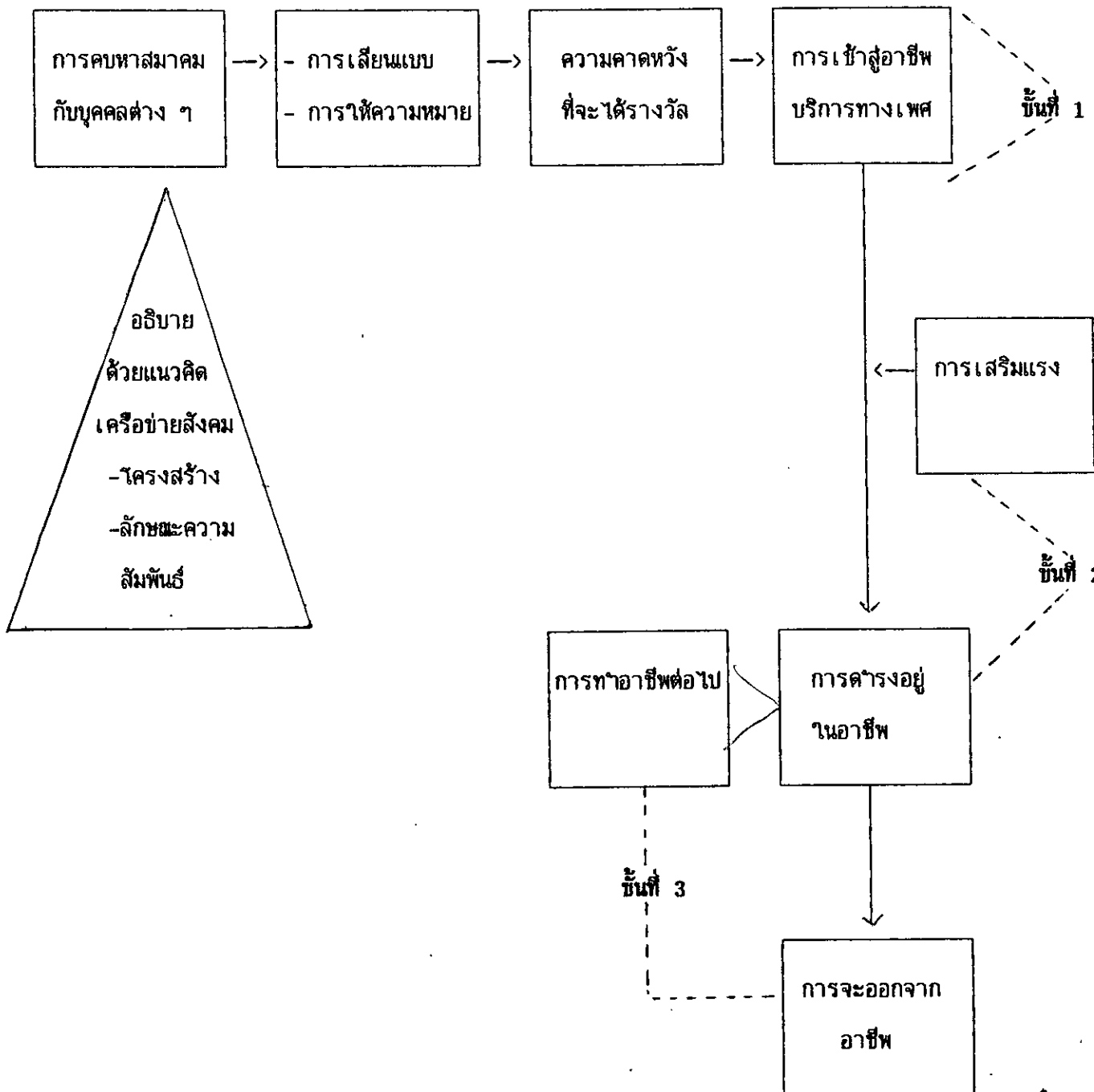
หรือผลประโยชน์ที่ได้รับนั้นก็คือ สิ่งจูงใจสำคัญเมื่อเทียบกับอาชีพอื่น

เงื่อนไขอีกประการหนึ่งที่ทำให้การคบหาสมาคมที่แตกต่างกันนำไปสู่พฤติกรรมเบี่ยงเบนหรือไม่นั้นคือครอบครัว ซึ่งมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้และการควบคุมพฤติกรรมของสมาชิกทั้งโดยตรงและโดยอ้อม (นิรมล เปสียนจรรุญ. 2530 : 16; อ้างอิงมาจาก Amoateng and Bahr. 1985 : 120) ในการศึกษาพฤติกรรมเบี่ยงเบน เชื่อกันว่าความบกพร่องบางอย่างที่เกิดขึ้นจากครอบครัวเป็นสาเหตุหนึ่งที่สำคัญที่สุดของพฤติกรรมเบี่ยงเบน เมื่อบุคคลไม่ได้รับความสุขจากบ้าน และเกิดความคับข้องใจ จะเห็นห่างจากครอบครัวและออกไปหาสิ่งทดแทนนอกบ้าน (น. 64) และบุคคลที่ประสบปัญหาครอบครัวจะประพฤติเบี่ยงเบนหรือไม่จะขึ้นอยู่กับชนิดของความสัมพันธ์ของกลุ่มที่พวกเขามีส่วนร่วมด้วยภายนอกบ้าน ซึ่งถ้าเด็กไปคบหาสมาคมกับกลุ่มเพื่อนที่มีความประพฤติไม่ดี โอกาสที่จะประพฤติเบี่ยงเบนจึงมีมาก ถ้าเพื่อนหรือกลุ่มนั้นเป็น "บุคคลสำคัญ" (significant others) ที่ได้รับการเอาแบบอย่าง (Sutherland and Cressey. 1978 : 219) จากการศึกษาถึงสาเหตุที่สนับสนุนให้หญิงขายบริการทางเพศที่ผ่านมา พบว่าสาเหตุทางด้านครอบครัว ได้แก่ การขาดความรักความอบอุ่น เป็นภาวะที่ทำให้ผู้หญิงเหล่านี้ให้ความไว้วางใจและพึ่งพิงเพื่อน เพื่อนจะเป็นผู้มีอิทธิพลในลักษณะของ "บุคคลสำคัญ" (Schaffer and DeBlassie. 1984) (น. 64)

การคบหาสมาคมที่แตกต่างกัน จึงเป็นการเริ่มต้นของกระบวนการขายบริการทางเพศ และโดยมโนทัศน์ของการคบหาสมาคมที่แตกต่างกันนั้น อาจกล่าวได้ว่าการคบหาสมาคมเองก็มีลักษณะเป็นกระบวนการโดยถือว่าเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นก่อนขั้นตอนอื่น ๆ ดังนั้นเพื่อการศึกษาแบบแผนของการคบหาสมาคมมีความชัดเจนยิ่งขึ้น งานวิจัยนี้จะใช้แนวความคิดในเรื่องเครือข่ายสังคม ซึ่งเป็นแนวคิดที่เน้นการอธิบายโครงสร้างและลักษณะของความสัมพันธ์มากกว่าจะมุ่งศึกษาในเรื่องกระบวนการ เหมือนแนวคิดในเรื่องการเรียนรู้ทางสังคมการศึกษาเครือข่ายสังคมจะเริ่มจากการพิจารณาว่าการที่สตรีคนใดคนหนึ่งก้าวเข้าสู่อาชีพนี้ มีลักษณะของเครือข่ายสังคมเป็นเช่นไร ซึ่งจะสอดคล้องกับแนวคิดของการคบหาสมาคมที่แตกต่างกันตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม

ฉะนั้น โดยสรุปกรอบความคิดของการวิจัยเริ่มต้นจากการคบหาสมาคมกับบุคคลที่เกี่ยวข้องอันได้แก่ เพื่อนหรือบุคคลที่ชักนำเข้าสู่อาชีพ มีการเรียนรู้พฤติกรรมโดยผ่านการเลียนแบบ ภายใต้อาชีพของการคบหาสมาคมนั้นจะมีการให้ความหมายของสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยจะเป็นไปในทางบวก หรือในทางเป็นกลาง นำไปสู่การคาดหวังรางวัลที่จะได้ซึ่งเป็นแรงจูงใจให้ตัดสินใจขายบริการทางเพศ ดังนั้นการคบหาสมาคมหรือกล่าวได้ว่าการมีเครือข่ายสังคมกับเพื่อนผู้ที่เกี่ยวข้องในอาชีพก่อกำเนิด การเลียนแบบที่ดี การให้ความหมายต่อสิ่งต่าง ๆ ก็ดี และการเสริมแรงที่เกิดจากความคาดหวังที่จะได้รับรางวัล ล้วนมีความสำคัญต่อกระบวนการเข้าสู่อาชีพขายบริการทางเพศ แบบแอบแฝงของกลุ่มสตรีเหล่านี้ หลังจากนั้นก็จะได้รับการเสริมแรงทางสังคมและไม่ใช่สังคมพร้อม ๆ กัน และนำไปสู่การกระทำต่อไป

หากจะพิจารณารูปแบบของกระบวนการเข้าสู่อาชีพนี้ให้ชัดเจน อาจแบ่งออกได้เป็น 3 ขั้นตอนคือ ขั้นที่หนึ่ง การเข้าสู่อาชีพการบริการทางเพศ โดยจะเริ่มต้นด้วยการรู้จักกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง เกิดการเรียนรู้ มีการเลียนแบบ การให้ความหมาย ขั้นที่สอง คือ การดำรงอยู่ในอาชีพ โดยได้รับการเสริมแรงหลังจากเข้าสู่อาชีพแล้ว และขั้นที่สามคือ การจะทำอาชีพนี้ต่อไปหรือไม่ ซึ่งในระหว่างขั้นที่สองและขั้นที่สามนั้นการเสริมแรงจะยังคงมีบทบาทอยู่ โดยขั้นตอนทั้งหมดอาจเสนอในกรอบความคิดได้ดังนี้

ภาพประกอบ 3 ขั้นตอนของกระบวนการเข้าสู่อาชีพขายบริการทางเพศ

ขั้นการเข้าสู่อาชีพ

ขั้นตอนนี้จะเกี่ยวข้องกับบุคคลที่มีส่วนชักนำให้ผู้หญิงเหล่านี้เข้าสู่อาชีพขายบริการทางเพศ ซึ่งอาจได้แก่ พ่อแม่ ญาติพี่น้อง เพื่อนสนิท เพื่อนบ้าน คนรัก หรืออาจเป็นเอเยนต์เองก็ได้ ในขั้นนี้ผู้วิจัยจะพิจารณาถึงเครือข่ายสังคมที่เชื่อมโยงกันจนในที่สุดนำผู้หญิงก้าวเข้าสู่อาชีพ ซึ่งจะช่วยอธิบายว่าการคบหาสมาคมที่แตกต่างกันนั้น การที่บุคคลมีการคบหากับบุคคลประเภทใด หรือบุคคลใดบ้างที่อยู่ภายในเครือข่ายสังคมของสตรีเหล่านี้ ฉะนั้นขั้นตอนนี้สิ่งที่น่าสนใจก็คือโครงสร้างและลักษณะสายสัมพันธ์ของเครือข่ายสังคมโดยพิจารณาประเด็นสำคัญ 2 ประการคือ โครงสร้างของสายสัมพันธ์ และลักษณะการมีความสัมพันธ์ต่อกันระหว่างสมาชิก

ในส่วนโครงสร้างของสายสัมพันธ์จะพิจารณาครอบคลุมเรื่องต่อไปนี้

1. สตรีเหล่านี้สร้างความสัมพันธ์กับใครบ้าง เป็นการแสดงถึงการเกาะเกี่ยว หรือการโยงถึงของสายสัมพันธ์ (anchorage) ซึ่งจะบ่งบอกถึงขนาดของเครือข่ายสังคมได้
2. สายสัมพันธ์ที่สตรีเหล่านี้มีต่อบุคคลที่มีส่วนชักนำเข้าสู่อาชีพนั้น เป็นแบบโดยตรงหรือต้องผ่านบุคคลอื่นใดอีกก็คนจึงจะถึงตัว จะเป็นการติดต่อกันโดยตรงกับบุคคลในเครือข่ายซึ่งเป็นแบบเครือข่ายตรง (direct network) โดยมักจะมีการติดต่อกันและกันอย่างสม่ำเสมอ หรือจะเป็นแบบเครือข่ายอ้อม (indirect network) โดยต้องติดต่อผ่านสมาชิกในเครือข่ายตรงก่อน กล่าวโดยสรุปก็คือ จะพิจารณาในเรื่องระดับการเข้าถึงบุคคลนั้นโดยตรงหรือไม่ (reachability)
3. ความเข้มของความสัมพันธ์มีมากน้อยเพียงใด (density) จึงมีอิทธิพลให้สตรีก้าวเข้าสู่อาชีพบริการนี้ ถ้ามีมากก็จะใกล้ชิดมากจนกลายเป็นคนสนิท (close-knit) หากติดต่อกันผิวเผินความสัมพันธ์ก็จะไม่ใกล้ชิด (loose-knit)
4. ขอบเขตหรือปริมาณของสายสัมพันธ์ (range) โดยบางคนจะสร้างความสัมพันธ์กับคนมากมาย ส่วนบางคนก็มีการติดต่อกับคนไม่มาก ซึ่งน่าจะพิจารณาว่าสตรีที่เข้าสู่อาชีพนี้จะมีปริมาณของสายสัมพันธ์กับคนเฉพาะกลุ่มหรือว่าหลากหลาย

ในส่วนของคุณลักษณะความสัมพันธ์ต่อกันระหว่างสมาชิกในเครือข่ายของสตรีเหล่านี้ จะพิจารณาเรื่องเกี่ยวข้องต่อไปนี้

1. เนื้อหาหรือเป้าหมายของการติดต่อสัมพันธ์กัน (content) เป็นเช่นไร เช่น ติดต่อกันเพราะเป็นญาติ เพราะเป็นคนรู้จัก เพราะงานอาชีพ เป็นต้น
2. ทิศทางของสายสัมพันธ์ระหว่างสตรีที่ก้าวเข้าสู่อาชีพ กับบุคคลในเครือข่ายนั้นเป็นเช่นไร โดยลักษณะการถ่ายทอดข่าวสาร ความคิดระหว่างบุคคลนั้นเป็นแบบเท่าเทียมกันหรือไม่อย่างไร
3. ความยืนยาวของสายสัมพันธ์ (durability) ซึ่งจะอธิบายว่า การติดต่อสัมพันธ์ภายในเครือข่ายนั้นมีระยะเวลาสั้นแบบชั่วคราว เมื่อบรรลุวัตถุประสงค์แล้วเลิกติดต่อกัน หรือจะยืนยาวเพราะมีข้อผูกพันและหน้าที่ทางสังคม เช่น สายสัมพันธ์แบบเครือญาติ เป็นต้น
4. ความเข้มข้นของสายสัมพันธ์ (intensity) หรือระดับความผูกพันและยึดเหนี่ยวระหว่างผู้หญิงที่ทำงานขายบริการทางเพศกับบุคคลในเครือข่ายสังคม มีมากน้อยเพียงใดที่ทำให้ยอมรับอาชีพนี้ และให้ความสำคัญต่อความหมายของการทำพฤติกรรมเบี่ยงเบนเหนือกว่าพฤติกรรมอื่น ๆ
5. ความถี่หรือจำนวนครั้งของการติดต่อ (frequency) กับสมาชิกของเครือข่ายที่มีส่วนชักนำให้เข้าสู่อาชีพนี้

ภายใต้เครือข่ายสังคมของการคบหาสมาคมแตกต่างกัน ผู้หญิงที่เข้าสู่อาชีพขายบริการทางเพศจะมีการเรียนรู้หรือการเลียนแบบ มีการให้ความหมายต่อพฤติกรรมการขายบริการทางเพศไปในทางบวก และในเชิงเป็นกลาง ซึ่งเห็นว่ามีข้อเสียร้าย เพื่อเป็นข้ออ้าง หรือเหตุผลอย่างเพียงพอที่จะยอมรับพฤติกรรมเช่นนั้น โดยผ่านการเสริมแรงและการสนับสนุนทั้งโดยตรงและโดยอ้อมจากสมาชิกในเครือข่าย จากชุมชน และจากสังคมที่เป็นบริบทของเครือข่ายนั้น

ตามแนวคิดของทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม เชื่อว่าพฤติกรรมเบี่ยงเบนในเรื่องต่าง ๆ รวมถึงการเบี่ยงเบนทางเพศนั้นเกิดจากการเรียนรู้เช่นเดียวกับพฤติกรรมที่กระทำตามบรรทัดฐาน

ของสังคม และโดยทั่วไปพฤติกรรมของบุคคลเกิดจากการมีปฏิสัมพันธ์ (interaction) บุคคลอื่นซึ่งในที่นี้ก็คือผู้ที่อยู่ในแวดวงของการคบหาสมาคมหรือเครือข่ายสังคมนั้น ซึ่งจะมีความสนิทสนมใกล้ชิดแตกต่างกันโดยขึ้นอยู่กับโครงสร้างของสายสัมพันธ์และลักษณะการมีความสัมพันธ์

ฉะนั้นในความหมายของการคบหาสมาคมที่แตกต่างกันก็ คือ การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (social interaction) ระหว่างผู้หนึ่งที่กำลังก้าวเข้าสู่อาชีพ และสมาชิกคนอื่นในเครือข่ายสังคม ซึ่งได้แก่ เพื่อน เพื่อนบ้าน ญาติพี่น้อง พ่อแม่ คนรัก รวมทั้งผู้ที่ เป็นเอเยนต์จัดหาผู้หนึ่งให้สถานบริการ เป็นต้น ผู้วิจัยจะพิจารณาว่าการรับรู้ หรือความรู้สึกของผู้หนึ่งต่อบุคคลต่าง ๆ และบรรทัดฐานที่นำไปสู่การมีอาชีพนี้เป็นเช่นไร และอะไรคือบรรทัดฐานที่เด่นชัด ซึ่งนำไปสู่การขายบริการทางเพศ รวมทั้งจะพิจารณาว่าใครที่สนิทมากที่สุด ใครที่คบหามากที่สุด ใครที่รู้จักนานที่สุด ซึ่งในประเด็นนี้จะได้จากการวิเคราะห์เครือข่ายสังคมดังกล่าวแล้วในเบื้องต้น

นอกจากการที่ได้คบหาสมาคมกับบุคคลต่างๆ ที่ผู้หนึ่งที่กำลังก้าวเข้าสู่อาชีพนี้จะได้เรียนรู้ในเรื่อง บรรทัดฐาน ทักษะ และลักษณะเฉพาะ โดยแสดงออกทางคำพูด การตอบสนอง สภาพที่เป็นอยู่ และพฤติกรรมของบุคคลเหล่านั้น ยังมีการเลียนแบบจากตัวแบบ ความหมายของการเลียนแบบ ก็คือการทำตามแบบหรือต้องการเป็นเหมือนบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ซึ่งตนชื่นชมและถือว่า เป็นตัวแบบ (models) ของผู้หนึ่งเหล่านี้ ซึ่งการเลียนแบบคนอื่นนี้เป็นวิธีการหนึ่งของการเรียนรู้ทางสังคม (Sutherland and Cressey. 1970 : 77) ซึ่งมีความสำคัญต่อการที่จะยอมรับพฤติกรรม การขายบริการทางเพศ เพราะอิทธิพลของพฤติกรรมของบุคคลที่เป็นตัวแบบจะมีบทบาทโดยตรงต่อพฤติกรรม ฉะนั้นในงานวิจัยนี้จะพิจารณาว่าใครบ้างคือตัวแบบที่ได้รับความชื่นชมจากผู้หนึ่งที่ อยู่ในอาชีพนี้

เมื่อเกิดการเลียนแบบ และการได้รับการเรียนรู้จากสมาชิกของกลุ่มที่ผู้หนึ่งมีความใกล้ชิด ซึ่งเอื้อให้เกิดพฤติกรรมขายบริการทางเพศ การให้ความหมาย ก็จะได้มีการเรียนรู้ โดยผ่านการเลียนแบบและการคบหาสมาคม การให้ความหมายมีความสำคัญอย่างมาก เพราะ

หลังจากการเริ่มต้นกระทำพฤติกรรมขายบริการทางเพศ การเลียนแบบจะมีความสำคัญน้อยลง ขณะที่ผลจากการให้ความหมายต่อการกระทำนั้นเริ่มมีน้ำหนักและยังคงอยู่ต่อไป (เนื่องจากมีประสบการณ์จากการกระทำของตนอยู่แล้ว)

การให้ความหมาย หมายถึง การกำหนดว่าการกระทำนั้น ๆ ถูกหรือผิด ผู้หญิงที่ก้าวเข้าสู่อาชีพนี้เมื่อมีการติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลที่อยู่ในแวดวงของการคบหาสมาคม ก็จะมีการให้ความหมายไปในทางเห็นชอบต่อการกระทำของบุคคลที่เป็นตัวแบบ การให้ความหมายอาจเป็นการให้ความหมายเชิงบวก และการให้ความหมายเชิงเป็นกลาง การให้ความหมายทั้ง 2 แบบทำให้การให้ความหมายต่อการขายบริการทางเพศเป็นไปในทางที่ดีเป็นที่ยอมรับของผู้กระทำ และจะลดการสร้างการให้ความหมายเชิงลบ (negative definition) ซึ่งขัดขวางการกระทำนั้น

การให้ความหมายเชิงบวกหมายถึง คำพูดที่ชี้หรือแปลพฤติกรรมการขายบริการทางเพศเป็นไปในทางที่ดี และได้รับการยอมรับกันระหว่างบุคคลที่เกี่ยวข้อง ตัวอย่างการให้ความหมายเชิงบวกในอาชีพนี้ อาจพิจารณาในเรื่องการให้ความสำคัญแก่เงินที่หาได้ง่าย และมากพอที่จะใช้จ่ายได้อย่างฟุ่มเฟือย และยังเห็นว่ากิจกรรมของบริการทางเพศนั้นสนุกสนาน (Jackman et al. 1963 : 154 - 155) นอกจากนั้นยังให้ความหมายต่ออาชีพนี้ว่ามีส่วนช่วยสนับสนุนสถาบันครอบครัวของผู้หญิงที่มาใช้บริการ โดยผู้หญิงที่อยู่ในอาชีพนี้จะสนองตอบต่อความต้องการทางเพศที่ผิดปกติและความต้องการทางเพศที่ไม่เพียงพอ เปรียบเสมือนการทำหน้าที่ป้องกันภัยแก่ครอบครัวของผู้ชาย (safety valve function)

ส่วนการให้ความหมายเชิงเป็นกลางนั้น หมายถึงการให้ความหมายต่อพฤติกรรมที่ถูกคนอื่นในสังคมว่าเป็นสิ่งไม่ดีไม่เหมาะสม และแม้แต่ตนเองก็คิดว่าไม่ดี กลายเป็นสิ่งที่ตนเองยอมรับว่าไม่มีอะไรเสียหาย โดยมีข้ออ้างว่าเป็นสิ่งจำเป็น การให้ความหมายเชิงเป็นกลางนี้สนับสนุนให้เกิดการกระทำเพียงแบบ (เสริน บุณยะพิตานนท์. 2527 : 530 - 531) ซึ่งก็สามารถนำมาใช้อธิบายพฤติกรรมการขายบริการทางเพศได้เช่นกัน ทั้งที่โดยทั่วไปแล้วมักเข้าใจกันว่า

การให้ความหมายเชิงบวกเท่านั้นที่นำไปสู่การทบทวนการตีความเพียงแบบ แต่ที่จริงแล้วการให้ความหมายทั้ง 2 แบบเป็นตัวนำ (conducive) ไปสู่การเข้าสู่อาชีพนี้

ตัวอย่างของการให้ความหมายเชิงเป็นกลาง อาจพิจารณาในเรื่องท่าทีหรือการตำหนิต่อเตียนของสังคม โดยผู้หญิงที่อยู่ในอาชีพนี้จะให้ความหมายว่าการทำงานในอาชีพนี้ก็เหมือนกับการทำงานหารายได้เหมือนๆ เพราะเป็นการหารายได้ให้แก่ตนเอง แก่ครอบครัว ส่วนใหญ่การให้ความหมายแบบนี้ จะเป็นการให้เหตุผลแก่ตนเองในลักษณะที่ว่าคนอื่นที่ทำงานนี้ก็ไม่ได้เห็นเป็นไร (condemning the condemnors) การมีอาชีพโสเภณีจึงไม่เลวร้ายไปกว่าคนอื่นหรืออาจให้เหตุผลว่าการทำงานมีความสัมพันธ์ทางเพศของผู้หญิงทั่วไปที่เป็นคนรักก็ดีหรือภรรยาที่ดี ไม่แตกต่างกับพฤติกรรมของผู้หญิงบริการทางเพศแต่อย่างใด ฉะนั้นการให้ความหมายในเชิงเป็นกลางจึงทำให้การขายบริการทางเพศดำเนินต่อไป

การให้ความหมายเชิงลบนั้นเป็นการให้ความหมาย หรือแปลพฤติกรรมการขายบริการทางเพศไปในทางที่ไม่ดีและไม่เหมาะสม เป็นเรื่องเสื่อมเสียและจะถูกตำหนิ

ในส่วนของการให้ความหมายในแง่ต่างๆ งานวิจัยนี้จะศึกษาว่าผู้อยู่ในอาชีพนี้ถึงการให้ความหมายต่อสิ่งต่าง ๆ ที่ผู้เกี่ยวข้องได้แสดงออกทั้งทางคำพูดและพฤติกรรมได้อย่างไรบ้าง รวมทั้งสภาพที่เป็นอยู่ของบุคคลเหล่านั้น การให้ความหมายต่าง ๆ นำไปสู่การยอมรับอาชีพนี้เป็นอย่างไรบ้าง การให้ความหมายดังกล่าวมีผลต่อการตัดสินใจในการเข้าสู่อาชีพเท่านั้น แต่จะดำเนินต่อไปอย่างไรบ้าง การให้ความหมายดังกล่าวมีผลต่อการดำรงอยู่ในอาชีพ และแม้ขั้นตอนสุดท้ายที่ยังคงอยู่ในอาชีพต่อไป หรือจะออกจากอาชีพนี้ก็ตาม ไม่อาจจะแยกการให้ความหมายออกไปได้ โดยเฉพาะการศึกษานี้จะพิจารณาว่าการให้ความหมายในขั้นตอนต่าง ๆ ของกระบวนการเข้าสู่อาชีพบริการทางเพศมีความแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร

ขั้นตอนการดำรงอยู่ในอาชีพ

เมื่อตัดสินใจเข้าสู่อาชีพนี้แล้ว ก็จะนำไปสู่ขั้นตอนการดำรงอยู่ในอาชีพนี้ ซึ่งจะเป็นช่วงเวลาที่จะเกิดความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับผู้ที่อยู่ในอาชีพนี้โดยตรง อาจเป็นบุคคลที่ทำงานนี้อยู่ก่อนหรือเพิ่งเริ่มต้นเข้าสู่อาชีพเช่นเดียวกันกับตนก็ได้ ในแวดวงของบุคคลต่าง ๆ ดังกล่าวจะมีลักษณะของเครือข่ายสังคมใหม่เกิดขึ้น ซึ่งสมาชิกภายในเครือข่ายจะมีส่วนในการสร้างแรงและสนับสนุนโดยตรงมากยิ่งขึ้น จะมีการถ่ายทอดและการเรียนรู้วัฒนธรรมเชิงอาชีพโดยเฉพาะได้แก่ เทคนิคต่าง ๆ ในการทำงาน รวมทั้งการให้ความหมายเชิงบวกและเชิงเป็นกลางยังคงดำเนินต่อไป เพื่อให้เกิดความเห็นชอบว่าการทำอาชีพนี้ให้ประโยชน์แก่ตน ซึ่งในส่วนนี้จะช่วยให้ความรู้สึกลดต่ำลงในการตัดสินใจของสังคมลดความสำคัญลงและเห็นว่าการอยู่ในอาชีพนี้ไม่ใช่สิ่งเลวร้าย

สำหรับเทคนิคที่จำเป็นต้องใช้ในการขายบริการทางเพศนั้น คือการทำให้ผู้ขายที่มาใช้บริการพึงพอใจ ส่วนใหญ่ผู้หญิงเหล่านี้มักจะได้รับการรู้พฤติกรรมทางเพศมาก่อน (Young, 1967 : 109) ฉะนั้นนอกจากการเรียนรู้ที่จะต้องทำให้ผู้รับบริการเกิดความพึงพอใจ แล้วก็ต้องเรียนรู้เทคนิคการให้บริการทางเพศโดยเฉพาะ (Bryan, 1965 : 293) เช่น วิธีการชักชวนลูกค้าวิธีบริการทางเพศ รวมทั้งเรื่องของภาษาที่ใช้จำกัดเฉพาะกลุ่ม (Maurer, 1939 : 189) เพื่อสื่อสารระหว่างกัน สิ่งเหล่านี้เป็นเทคนิคที่เกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างกันและกัน (inter-personal technique) และมีความสำคัญในการทำงาน เพราะความสัมพันธ์เช่นนี้จะกำหนดการเสริมแรงทางสังคมที่จะมีความต่อเนื่องที่จะทำอาชีพนี้ต่อไป

ส่วนการให้ความหมายทั้งในเชิงบวกและเชิงเป็นกลางนั้น จะเป็นการให้ความหมายที่อยู่ภายใต้วัฒนธรรมในอาชีพ (occupational culture) นั่นคือเป็นขั้นที่ผู้หญิงเหล่านี้จะได้รับการอบรม และเรียนรู้ให้เข้าสู่วิถีชีวิตขายบริการทางเพศอย่างเต็มที่ ความหมายเหล่านี้ทำให้พฤติกรรมขายบริการทางเพศน่าใช้สิ่งน่ารังเกียจ

การให้ความหมายเชิงบวกนั้นก็จะสอดคล้องกับค่านิยมที่สังคมกำหนดความสำคัญ ได้แก่ ค่านิยมเรื่องเงิน และค่านิยมที่ยอมรับการเที่ยวและการหาประสบการณ์ทางเพศของผู้ชายเป็นสิ่งที่กระทำได้ สำหรับค่านิยมในเรื่องเงินนั้น ทำให้ผู้หญิงในอาชีพนี้ให้ความหมายความสำเร็จในเรื่องการหาเงินที่ได้ง่ายและมีจำนวนมาก ทำให้สามารถใช้จ่ายซื้อหาสิ่งของที่ตนพอใจ นอกจากนั้นตนยังได้รับความสนุกกับชายที่มาใช้บริการ (Jackman et al. 1963 : 154) ส่วนค่านิยมที่สังคมยอมรับเรื่องการเที่ยวและการหาประสบการณ์ทางเพศของผู้ชายนั้น ทำให้ผู้หญิงบริการทางเพศให้ความหมายต่อพฤติกรรมของตนว่าช่วยดำรงความอยู่รอดของชีวิตสมรส และสถาบันครอบครัวได้ (Jack et al. 1963 : 155)

การให้ความหมายเชิงเป็นกลางนั้น จะปรากฏในลักษณะที่ว่า แม้จะได้รับการตำหนิจากสังคม แต่ผู้หญิงเหล่านี้ก็จะให้ความหมายการทำงานของตนเหมือนการทำงานอย่างอื่นที่สามารถหารายได้ช่วยพ่อแม่ ช่วยครอบครัว เป็นต้น ฉะนั้นผู้ที่คิดว่าอาชีพบริการทางเพศน่ารังเกียจ จึงน่าจะเป็นฝ่ายถูกตำหนิเตี๋ยน (condemning the condemnors)

แนวคิดที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือ การให้การเสริมแรงที่แตกต่างกัน (differential reinforcement) การเสริมแรงที่แตกต่างกัน หมายถึง สถานการณ์และการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมที่ทำให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างการมีอาชีพนี้ และการมีอาชีพอื่นว่า การมีอาชีพนี้มีผลตอบแทนหรือรางวัลดีกว่า และมากกว่าอาชีพอื่นเมื่อเทียบกับการถูกลงโทษ หรือการตอบโต้จากสังคม เช่น การถูกประณามและเหยียดหยาม กล่าวได้ว่าการเสริมแรงที่แตกต่างกันนั้น คือการชี้ให้เห็นความแตกต่างระหว่างรางวัลที่ได้ เช่น เงินกับสิ่งที่จะต้องเสียไปเมื่อเข้าสู่อาชีพนี้ และเมื่อชี้ให้เห็นแล้วเห็นว่าได้รับรางวัลมากกว่า ในประเด็นนี้ผู้วิจัยจะพิจารณาว่าการเสริมแรงที่ผู้หญิงในอาชีพนี้ได้รับนั้นมาจากผู้ใดและสถานการณ์ใดบ้าง และการเสริมแรงเหล่านั้นเป็นอย่างไร คือการเสริมแรงทางสังคมและแนวโน้มสังคม การเสริมแรงทางสังคม ได้แก่ ด้วยคำที่แสดงความชื่นชมและพฤติกรรมต่ออาชีพนี้ของบุคคลที่เกี่ยวข้อง ซึ่งอาจเป็นรางวัลหรือการลงโทษทำที่ของพ่อแม่ที่สนับสนุนหรือห้ามปราม สิ่งที่ต้องสูญเสียและสิ่งที่ได้รับจากอาชีพนี้ รวมทั้งการชี้ให้เห็นว่าการเสริมแรง

ทั้งหมดแล้ว เห็นว่าสิ่งที่ดีที่สุดที่จะก้าวสู่อาชีพนั้นหรือแย่ที่สุดที่จะก้าวสู่อาชีพนี้ ส่วนการเสริมแรงที่นำมาซึ่งสังคม ได้แก่ เกิดความสบายใจที่มีความสะดวกสบาย รู้สึกว่าตนเองมีฐานะดีขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับคนอื่นในกลุ่ม

ฉะนั้น ขั้นตอนของการดำรงอยู่ในอาชีพ ผู้วิจัยจะได้ให้ความสนใจต่อประเด็นต่าง ๆ ที่กล่าวแล้วข้างต้น เพื่อพิจารณาต่อเนื่องไปสู่ขั้นตอนที่สามซึ่งเป็นขั้นของการตัดสินใจออกจากอาชีพนี้ ซึ่งการเรียนรู้ในเรื่องเทคนิคต่างๆ ก็ดี การทำความเข้าใจเชิงบวกและเชิงเป็นกลางก็ดี รางวัลที่ได้รับจากอาชีพมากขึ้นหรือน้อยลงจะเป็นการเสริมแรงที่จะดำเนินอาชีพต่อไป หรือจะตัดสินใจออกจากอาชีพ

ขั้นออกจากอาชีพนี้

หลังจากดำรงอยู่ในอาชีพขายบริการทางเพศได้สักระยะหนึ่ง จะมีผู้หญิงบางคนที่ต้องการออกจากอาชีพ โดยทั่วไปอายุเฉลี่ยของผู้หญิงที่อยู่อาชีพนี้อยู่ระหว่าง 16 - 25 ปี ด้วยข้อจำกัดในเรื่องของอายุทำให้ไม่สามารถดำรงอยู่ในอาชีพนี้โดยตรงตลอดไป เพราะเมื่ออายุมากขึ้น โอกาสที่ถูกเรียกไปบริการทางเพศก็จะน้อยลง ดังนั้นรางวัลทางเศรษฐกิจที่สำคัญคือเงินก็จะลดน้อยไปกว่าที่เคยได้รับในช่วงแรกเริ่มเข้าสู่อาชีพ ฉะนั้นจึงน่าพิจารณาว่าหญิงที่ออกจากอาชีพนี้เพราะเหตุใดบ้าง รวมทั้งระยะเวลาที่ดำรงอยู่ในอาชีพนี้นานเพียงใดจึงตัดสินใจเลิกและวางแผนเพื่ออนาคตของตนเองอย่างไรบ้าง ส่วนกรณีที่ต้องการดำรงอาชีพต่อไปเรื่อย ๆ จนกว่าอายุของตนจะมากกำหนดให้ต้องเลิกนั้นเพราะเหตุใดบ้าง เป็นต้นว่าทางเลือกเหลือน้อยลง รายได้ยังมากอยู่ ซึ่งส่วนเป็นการเสริมแรงให้อยู่ในอาชีพต่อไป

การดำรงอาชีพต่อไปนั้นจะพิจารณาครอบคลุมถึงกรณีที่เปลี่ยน หรือเลื่อนสถานภาพไปสู่ตำแหน่งอื่น ๆ ที่ไม่ใช่เป็นการให้บริการทางเพศโดยตรง แต่ยังทำงานในหน้าที่เกี่ยวข้องกับกิจการให้บริการทางเพศ เช่น คนเชียร์แขก คนจัดหาหญิงให้แขกหรือที่เรียกในสถานบริการโดย

ทั่วไปว่า "มามาซัง"

โดยสรุป กรอบความคิดในการวิจัยครั้งนี้จะศึกษากระบวนการเข้าสู่อาชีพขายบริการทางเพศเป็น 3 ขั้นตอนคือ ขั้นตอนที่หนึ่งการเข้าสู่อาชีพ ขั้นตอนที่สองการดำรงอยู่ในอาชีพ ขั้นตอนที่สามการออกจากอาชีพ ทั้ง 3 ขั้นตอนนี้ผู้วิจัยใช้แนวคิดเรื่องเครือข่ายสังคม และการเรียนรู้ทางสังคมพิจารณากระบวนการทั้งหมด ดังรายละเอียดปรากฏแล้วข้างต้น สำหรับเครือข่ายสังคมนั้นจะพิจารณาถึงลักษณะโครงสร้างของเครือข่าย และลักษณะสายสัมพันธ์ที่ปรากฏอยู่ในการคบหาสมาคมกัน ส่วนการเรียนรู้ทางสังคมนั้นก็นำมาใช้อธิบายถึงกระบวนการเข้าสู่อาชีพนี้ได้ อย่างชัดเจน จะเห็นได้ว่าในทุกขั้นตอนนี้ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ของปัจเจกบุคคลทั้งสิ้น นับตั้งแต่การเรียนรู้จากการคบหาสมาคมและการเลียนแบบ การให้ความหมาย รวมทั้งการเสริมแรงซึ่งจะทำให้ได้รายละเอียดและข้อเท็จจริงครบถ้วนในกระบวนการนี้

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาลักษณะกระบวนการเข้าสู่อาชีพบริการทางเพศ และเครือข่ายสังคมของผู้หญิงบริการในสถานเริงรมย์ประเภทค็อกเทลเลานจ์ ผับ และคาราโอเกะ เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องนี้ในรายละเอียดและเจาะลึก ผู้วิจัยจึงได้เลือกใช้วิธีการศึกษาเชิงคุณภาพ เนื่องจากการขายบริการทางเพศเป็นพฤติกรรมที่สังคมไม่ยอมรับ จึงมีลักษณะปิดบังซ่อนเร้น และผู้ที่เกี่ยวข้องไม่เต็มใจจะเปิดเผย ทำให้ข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องนี้เข้าถึงได้ยาก อีกประการหนึ่งประเด็นที่สนใจนั้น นอกจากจะศึกษาถึงเครือข่ายสังคมที่มีส่วนชักจูงเข้าสู่อาชีพแล้ว ยังศึกษาถึงกระบวนการเรียนรู้ของผู้ถูกศึกษา ซึ่งมีลักษณะซับซ้อนและต่อเนื่อง ฉะนั้นการเลือกใช้วิธีการศึกษาเชิงคุณภาพจึงเป็นวิธีการที่เหมาะสม เพื่อแสวงหาความเป็นจริงในทัศนะของผู้ที่ถูกศึกษา

วิธีการศึกษา

ผู้วิจัยได้เลือกศึกษาผู้หญิงที่มีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาขึ้นไปซึ่งขายบริการทางเพศแบบแอบแฝงในสถานเริงรมย์ประเภทค็อกเทลเลานจ์ ผับและคาราโอเกะ สถานที่เหล่านี้แม้จะเรียกชื่อต่างกัน แต่ลักษณะของการทำให้ผู้หญิงมาบริการแก่ลูกค้าจะเหมือนกันคือ มีผู้หญิงมาปรนนิบัติมานั่งดื่มเหล้าด้วย พร้อมกับพูดคุยเอาใจ และสุดท้ายก็จะมีการตกลงกันในการให้บริการทางเพศ ผู้วิจัยได้ทำการสำรวจเบื้องต้นสภาพทั่ว ๆ ไปและความเป็นไปได้ที่จะเข้าถึงตัวผู้หญิงเหล่านี้โดยการเข้าไปเที่ยวในสถานเริงรมย์ประเภทนี้ 2 แห่ง เป็นค็อกเทลเลานจ์ 1 แห่ง และเป็นผับผสมรูปแบบคาราโอเกะ 1 แห่ง

ผู้วิจัยได้เห็นแนวทางเก็บรวบรวมข้อมูลที่เหมาะสมก็ คือ การสัมภาษณ์ระดับลึก (in-depth interview) โดยใช้วิธีการที่เรียกว่า snowball technique ซึ่งจะเลือกบุคคลให้สัมภาษณ์ที่เป็นผู้ให้ข่าวสารที่สำคัญ (key informant) สามารถให้ข้อมูลรายละเอียดของเรื่อง

ที่ต้องการศึกษามากที่สุด เป็นการเลือกผู้ให้สัมภาษณ์เชิงทฤษฎี (theoretical sampling) การเลือกผู้ให้สัมภาษณ์เชิงทฤษฎีก็คือ การเลือกผู้ให้สัมภาษณ์ที่มีลักษณะตามขอบข่ายของการศึกษา ผู้วิจัยจะเริ่มสัมภาษณ์ผู้ให้สัมภาษณ์คนใดคนหนึ่งก่อน แล้วจึงสัมภาษณ์คนอื่น ๆ โดยมีการแนะนำ เชื่อมโยงต่อไปอีก จนข้อมูลมีความซ้ำกันจนเกิดเป็นแบบแผนรวมจนสามารถที่จะนำไปสู่การสร้าง ทฤษฎี และอธิบายกระบวนการเข้าสู่อาชีพขายบริการทางเพศแบบแอบแฝงโดยสมัครใจได้อย่าง ชัดเจน แม้จะสัมภาษณ์คนอื่นอีก ข้อมูลที่ได้ก็จะมีลักษณะเดียวกัน (Glaser.1978 : 36 - 54)

การเลือกบุคคลผู้ให้สัมภาษณ์

ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสัมภาษณ์ระดับลึก (in-depth interview) กับผู้ให้บริการนั่งตม ในสถานเริงรมย์ดังกล่าว ซึ่งมีระดับการศึกษาตั้งแต่มัธยมศึกษาตอนต้นขึ้นไป นอกจากนั้นผู้วิจัย ได้ขอสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับสถานบริการด้วย ได้แก่ มาม่่าซัง ผู้จัดการ และชายที่มาใช้บริการ การสัมภาษณ์ระดับลึกกับบุคคลเหล่านี้จะช่วยให้ข้อมูลละเอียดมากขึ้น และเป็นการตรวจสอบ ข้อมูลได้อีกทางหนึ่ง

อีกประการหนึ่งผู้วิจัยจะใช้เทคนิคของการสังเกตด้วย เพื่อศึกษาถึงบริการของสถาน บริการและวิธีการให้บริการ เช่น การเชียร์แขก การเอาใจแขก เป็นต้น รวมทั้งจะได้ทราบถึง ความสัมพันธ์ระหว่างหญิงบริการและผู้ชายที่มาใช้บริการ สำหรับการเข้าไปในสถานเริงรมย์ ประเภทคือกเหลเหล่านัจ ผับ คาราโอเกะ ซึ่งเป็นแหล่งรวมของหญิงที่ขายบริการทางเพศแบบ แอบแฝง ผู้วิจัยได้เลือกศึกษาในพื้นที่สุ่มไว้ก่อน เพราะเป็นบริการที่หนาแน่นด้วยสถานเริงรมย์ ประเภทนี้ นอกจากนั้นผู้วิจัยมีผู้อำนวยความสะดวกในพื้นที่นี้ด้วย

ขั้นตอนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วางขั้นตอนการศึกษาไว้ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัย บทความ และเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาของการวิจัย เพื่อเป็นแนวทางในการวิจัยให้มีความเป็นไปได้และเกิดประโยชน์มากที่สุด

2. ผู้วิจัยได้เริ่มต้นสำรวจพื้นที่งานสถานเริงรมย์ประเภท ค็อกเทลเลานจ์ ผับ และคาราโอเกะ ซึ่งเป็นแหล่งที่ผู้วิจัยมีโอกาสเริ่มต้นพูดคุยกับผู้หญิงที่ทำงานให้บริการทางเพศโดยตรงมากที่สุด สถานที่ที่เข้าไปลองสำรวจเบื้องต้น คือ ค็อกเทลเลานจ์ และเมมเบอร์คลับ (member club) ซึ่งให้บริการผู้มาเที่ยวทั่วไปและสมาชิก อีกแห่งหนึ่งเป็นผับ - คาราโอเกะเป็นสถานที่บริการขายเหล้า เครื่องดื่ม และอาหาร พร้อมกับมีดนตรีฟัง โดยที่ค็อกเทลเลานจ์จะมีวงดนตรีเล่นสด ส่วนผับ-คาราโอเกะ จะมีมิวสิกวิดีโอ (music video) ให้ผู้มารับบริการร้องตาม และจะมีการจัดเป็นห้องเฉพาะสำหรับผู้ที่ต้องการความเป็นส่วนตัวโดยเสียค่าห้องต่างหากจากค่าอาหาร ซึ่งผู้หญิงบริการในสถานที่ทั้ง 2 แห่งนี้ยอมรับว่านอกเหนือจากการนั่งดื่มร่วมกับชายที่มาเที่ยว เพื่อให้ได้ค่าเครื่องดื่ม หรือ ค่าเครื่องดื่ม (drink) ต่อจำนวนแก้วที่แบกล้างแล้ว ก็จะมีการตกลงกันเพื่อให้บริการทางเพศนอกสถานที่ หรือเรียกว่า "ฮ็อพ"

ฉะนั้นจากการสำรวจเบื้องต้นนี้ได้ชี้แนะแนวทางให้ผู้วิจัยเห็นความเป็นไปได้และประโยชน์จากการใช้ snowball technique กับผู้หญิงที่จะเป็นกรณีศึกษา ผู้วิจัยได้รับความร่วมมืออย่างดีในการพูดคุย และเต็มใจที่จะตอบข้อคำถาม ทำให้ผู้วิจัยมั่นใจได้ว่าการรู้จักพูดคุยกับหญิงบริการคนใดคนหนึ่งแล้ว ก็จะนำไปสู่การเชื่อมโยงต่อไปที่คนอื่น ๆ อีก เพราะผู้หญิงที่ผู้วิจัยได้เรียกมาพูดคุยจะเอ่ยถึงเพื่อน ๆ ซึ่งอยู่ในอาชีพเดียวกัน และยินดีที่จะแนะนำให้ผู้วิจัยได้รู้จักข้อสังเกตที่ได้จากการสำรวจเบื้องต้นก็คือ ประการแรกผู้หญิงเหล่านี้จะไม่ทำงานอยู่ที่ใดที่หนึ่งนาน แต่จะเปลี่ยนสถานที่ทำงานบ่อย โดยมีเหตุผลว่าสถานที่ใดให้ผลตอบแทนดีกว่าก็จะไปที่นั่น เมื่อย้ายไปอยู่ที่ใหม่ก็จะได้ชื่อว่าเป็นเด็กใหม่ของที่นั่น ทำให้อัตราค่าบริการทางเพศอยู่ในเกณฑ์สูง โดยทั่วไปเฉลี่ยครั้งละ 1,500-2,000 บาท ข้อสังเกตประการที่สองคือ เรื่องระดับการศึกษาของผู้หญิงบริการนั้นมีความรู้พอสมควรที่สามารถจะไปประกอบอาชีพอื่นได้ และมีไม่น้อยที่เคยประกอบอาชีพอื่น ๆ มาแล้ว เช่น พนักงานต้อนรับ พนักงานรับโทรศัพท์ พนักงานช่วยทำบัญชี เป็นต้น แต่กลับเลิกอาชีพเดิม เพราะค่าตอบแทนที่ได้นั้นยังไม่เพียงพอที่จะให้ตนสุขสบายเมื่อ

เปรียบเทียบกับคนอื่น และการมีความรู้ในระดับดังกล่าว เป็นคุณสมบัติที่เจ้าของสถาน เจริญ
ต้องการนอกเหนือจากหน้าตาและบุคลิกภาพ เพราะสามารถที่จะพัฒนาตนเองในเรื่องการหัดพูด
ภาษาต่างประเทศ ซึ่งจำเป็นต้องติดต่อกับลูกค้าต่างชาติที่มาใช้บริการ เช่น ญี่ปุ่น ไต้หวัน
ฮ่องกง และชาวตะวันตก นอกจากนั้นยังเป็นจุดโฆษณาและดึงดูดผู้มาใช้บริการว่าสถาน เจริญ
นั้นมีระดับ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้แนวโน้มที่จะรับสมัครพนักงานบริการซึ่งมีความรู้เข้ามาทำงานแบบนี้
มากขึ้น

3. หลังจากได้ค้นคว้าทางเอกสาร และได้สำรวจพื้นที่เพื่อหาแนวทางเบื้องต้นแล้ว
ผู้วิจัยจึงได้ประมวลความคิด นับตั้งแต่ความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์ของการศึกษา ปัญหาที่
จะศึกษา ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ แนวคิดทฤษฎีที่นำไปสู่กรอบความคิดในการศึกษา รวมถึงวิธี
การดำเนินการศึกษา และเป็นแนวทางในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4. สร้างแนวคำถามในการสัมภาษณ์ระดับลึก โดยแนวคำถามจะมีเนื้อหาตามกรอบ
ความคิดของการวิจัย ซึ่งเริ่มจากขั้นตอนการเข้าสู่อาชีพ การดำรงอยู่ในอาชีพ และความคาด
หมาย หรือทางเลือกที่จะต้องอยู่ในอาชีพต่อไปหรือจะออกจากอาชีพนี้ เมื่อได้แนวคำถามแล้วจะ
ได้นำเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาและกรรมการบริหารวิทยานิพนธ์พิจารณาเพื่อปรับปรุงแก้ไข หลัง
จากนั้นผู้วิจัยจะได้นำแนวคำถามที่ได้ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับผู้ถูกศึกษาเพื่อดูว่าผู้ถูกศึกษาจะมี
ความเข้าใจ และปฏิกิริยาอย่างไรเมื่อถูกสัมภาษณ์ด้วยคำถามดังกล่าว ซึ่งได้นำมาแก้ไขปรับปรุง
ให้สมบูรณ์อีกครั้งก่อนนำไปใช้จริง

5. ในการปฏิบัติงานภาคสนาม ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ระดับลึกพนักงานนึ่งต้ม 17 คน
มามาซัง 4 คน ผู้จัดการของสถาน เจริญ 5 คน ซึ่งทำงานอยู่ในสถาน เจริญระดับกลาง
ระดับค่อนข้างสูง และระดับสูง รวมทั้งได้เลือกสัมภาษณ์ชายผู้เที่ยวอีก 5 คน ซึ่งมีสถานภาพทาง
สังคมเป็นผู้บริหารระดับกลาง และระดับสูง ซึ่งเป็นลูกค้าประจำในระดับลูกค้าคนสำคัญของสถาน
เจริญ ลูกค้ากลุ่มนี้เป็นผู้ช่วยเหลือ และอำนวยความสะดวกในการเข้าไปในสถาน เจริญ
ดังกล่าว มิฉะนั้นแล้วผู้วิจัยคงต้องเสียเวลาในการทำความเข้าใจกับผู้บริหารของสถาน เจริญ
และต้องประสบกับข้อขัดข้องของสถาน เจริญ เพราะเคยปกติแล้วสถาน เจริญที่ผู้วิจัยได้รับ
การนำพาให้เข้าไปนั้นจะต้อนรับลูกค้าที่เป็นผู้ชายมากกว่า

ถึงกระนั้นก็ตาม แม้จะได้รับการอำนวยความสะดวกและการช่วยเหลือร่วมมือจากผู้จัดการและมาฆัง แต่ผู้วิจัยก็ต้องประสบกับอุปสรรคใน เรื่องการไม่ให้ความร่วมมือจากหญิงบริการที่จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี เนื่องจากไม่ต้องการเปิดเผยตนเอง ผู้วิจัยได้ทราบจากผู้จัดการและมาฆังว่าหญิงสาวที่จบการศึกษาปริญญาตรีนั้นจะทำงานเพียงระยะสั้น ๆ แล้วจะเปลี่ยนไปทำงานที่ใหม่เพื่อหลีกเลี่ยงจากการที่จะมีใครจับตาดูได้ อีกประการหนึ่งบางคนจะอาศัยการทำงานในสถานเริงรมย์เป็นช่องทางได้พบลูกค้าที่ฐานะดี ๆ และมีโอกาสที่ลูกค้าพอใจจะเลี้ยงดูในฐานะภรรยาอย่างเปิดเผย ฉะนั้นหญิงสาวดังกล่าวจึงไม่อยากแสดงตนโดยการทำให้สัมภาษณ์

อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยได้พยายามจะหากรณีศึกษาซึ่งจบปริญญาตรี โดยติดต่อผ่านผู้เกี่ยวข้องที่รู้จักหญิงสาวที่มีการศึกษาระดับนี้ จนกระทั่งนัดหมายได้ 2 ราย โดยหญิงสาวทั้ง 2 คนขอค่าเสียเวลาในการให้สัมภาษณ์รายละ 2,000 บาท แต่เมื่อถึงเวลานัดหมายทั้งคู่ก็ไม่มา ซึ่งเหตุการณ์เช่นนี้เกิดขึ้นถึง 3 ครั้ง จนในที่สุดก็ต้องเลิกล้มไป และเมื่อผู้วิจัยพิจารณาถึงระยะเวลาของการศึกษาที่เหลืออยู่จำกัด ผู้วิจัยจึงไม่อาจรอหรือคอยติดตามกรณีศึกษาดังกล่าว ฉะนั้นข้อมูลจากการสัมภาษณ์จึงได้จากหญิงบริการที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จนถึงผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี

อีกประการหนึ่งในการสัมภาษณ์นั้น แต่เดิมผู้วิจัยกำหนดไว้ว่าจะใช้วิธีจดบันทึกแบบย่อแต่เมื่อได้ลงมือสัมภาษณ์จริงแล้ว การจดบันทึกแบบย่อนั้นไม่สามารถเก็บรายละเอียดได้ทั้งหมด และไม่สามารถกระทำได้ดีเต็มที่ เนื่องจากบรรยากาศในสถานเริงรมย์ที่ค่อนข้างมืดซึ่งไม่สะดวกต่อการจดบันทึก ผู้วิจัยจึงได้ใช้เทปบันทึกเสียงขนาดเล็กในการบันทึกรายละเอียดของการสัมภาษณ์ ซึ่งใช้ได้ผลอย่างดีเพราะช่วยทำให้บรรยากาศของการสัมภาษณ์เป็นกันเอง และสามารถเก็บรายละเอียดของคำให้สัมภาษณ์และอารมณ์ความรู้สึกที่ผ่านทางน้ำเสียงของผู้ให้สัมภาษณ์ได้

6. เตรียมการวิเคราะห์ข้อมูลโดยทุกครั้งหลังจากสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้นำกลับมาเขียนรายละเอียดเพื่อความสมบูรณ์จากในตอนที่ทำไว้ และได้ถอดเทปบันทึกการสัมภาษณ์แบบคำต่อคำ

มาประกอบกัน แล้วเก็บข้อมูลเหล่านี้ไว้ในแฟ้มข้อมูล

7. วิเคราะห์ข้อมูลโดยการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องทั้งหมดเป็นหมวดหมู่ ตามประเด็นที่ต้องการศึกษา (code mapping) ด้วยการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป "the ethnograph" ขึ้น การวิเคราะห์ข้อมูลก็คือ การให้ความหมายแก่ข้อมูลที่ได้มา แล้วจึงนำไปเชื่อมโยงเข้าสู่การสร้างความเชื่อมโยงเชิงทฤษฎีต่อไป การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยคำนึงถึงความเที่ยงตรง และความเชื่อถือได้ของข้อมูลอย่างมีความรับผิดชอบและซื่อสัตย์ในการทำงาน เพื่อสรุปผลการวิจัยและเขียนรายงานโดยบรรยายลักษณะของปรากฏการณ์ เพื่อเกิดความเข้าใจในกระบวนการของการเข้าสู่อาชีพขายบริการทางเพศแบบแอบแฝงของผู้หญิงเหล่านี้

การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล

การวิจัยเรื่องนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการเชิงคุณภาพเพื่อเข้าถึงข้อมูลอย่างใกล้ชิด โดยผู้วิจัยได้สร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ถูกศึกษาจนได้รับความไว้วางใจ เพื่อให้มีพื้นฐานแห่งความสัมพันธ์อันดี (good - rapport) การเก็บข้อมูลอยู่ในบริบทที่เป็นสภาพธรรมชาติของแหล่งข้อมูล (apparent validity) เครื่องมือเก็บข้อมูลที่สำคัญ (instrumental validity) คือวิธีการสังเกตและการสัมภาษณ์ระดับลึก

วิธีการสังเกตช่วยให้ผู้วิจัยทราบถึงพฤติกรรมของบุคคล หรือกลุ่มคนที่เป็นเป้าหมายของการศึกษา การได้มีโอกาสเข้าไปสังเกตในช่วงระยะเวลาหนึ่งจะสามารถทดสอบความถูกต้องแม่นยำของคำตอบหรือข้อมูลต่าง ๆ ได้ เช่น ในขั้นของการสัมภาษณ์ หญิงสาวบางคนนั้นในตอนแรกจะปฏิเสธว่าตนขายบริการทางเพศ บอกแต่เพียงว่าทำหน้าที่เป็นเพียงเพื่อนนั่งดื่ม บางคนก็ไม่เปิดเผยว่าตนเคยมีความสัมพันธ์ทางเพศมาก่อน เป็นต้น แต่ผู้วิจัยได้สังเกตเห็นสีหน้าและถ้อยคำของคำตอบซึ่งเป็นนัยบ่งบอกว่ายังมีบางสิ่งซ่อนอยู่ ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้การตะล่อมถาม (probe) จนในที่สุดก็ได้รับความจริง และหลังจากนั้นหญิงสาวดังกล่าวก็จะพูดถึงเรื่องการให้บริการทางเพศและการมีความสัมพันธ์ทางเพศอย่างเปิดเผย

ส่วนการสัมภาษณ์ระดับลึก โดยใช้แนวคำถามซึ่งบรรจุหัวข้อเรื่องที่จะถามตามวัตถุประสงค์และกรอบความคิดของการวิจัย รวมทั้งการกำหนดประเด็นต่างๆ ไว้ล่วงหน้าว่าต้องการซักถามใคร ในเรื่องใดบ้าง และความพยายามซักถามให้ได้ครบนั้น ผู้วิจัยก็จะเจาะหาข้อมูลและรายละเอียดของเรื่องที่ต้องการศึกษาได้อย่างถูกต้อง เช่น การสัมภาษณ์ผู้ให้ข่าวสารที่สำคัญหรือผู้รู้ (key informants) ซึ่งได้แก่ หญิงบริการนั้งตี๋ ผู้จัดการ มามาซัง ลูกค้า รวมทั้งผู้อำนวยความสะดวกในการเข้าไปในสถานเริงรมย์ ซึ่งเป็นเครื่องมือหารายละเอียดของประเด็นเพิ่มเติม ทั้งสามารถตรวจสอบคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการได้ทางหนึ่ง ซึ่งเป็นเทคนิคที่ทำให้ได้ข้อมูลที่เที่ยงตรงถูกต้อง อย่างเช่น หญิงสาวบางคนจะพูดถึงค่าตัวในการให้บริการทางเพศของตนเป็นจำนวนเงินค่อนข้างสูงมาก เมื่อผู้วิจัยได้สอบถามจากลูกค้าและผู้อำนวยความสะดวกก็ทราบว่า การอ้างค่าตัวสูง ๆ นั้นเป็นเทคนิคอย่างหนึ่งของหญิงบริการเพื่อเสริมให้ตนเป็นหญิงบริการที่มีระดับต่างจากหญิงคนอื่น ซึ่งมีส่วนที่จะทำให้ลูกค้าเกิดความสนใจได้

สภาพทั่วไปของค็อกเทลเลานจ์ ผับ และคาราโอเกะ

การพัฒนารูปแบบของสถานเริงรมย์ : จากไนท์คลับสู่ค็อกเทลเลานจ์ ผับ และคาราโอเกะ

เมื่อประมาณสองทศวรรษก่อน สถานเริงรมย์ประเภทค็อกเทลเลานจ์ ผับ และคาราโอเกะ ยังไม่ใช่สิ่งที่คุ้นเคยกันในสังคมไทย ธุรกิจยามราตรีในยุคนั้นที่รู้จักกันดีก็คือ บาร์ และไนท์คลับ (night club) ซึ่งเป็นที่สำหรับรับประทานอาหาร ดื่มสุรา ฟังเพลงสำหรับลูกค้าระดับกลางและระดับสูงทั้งชายและหญิง จำนวนลูกค้าจะเป็นผู้ชายมากกว่าผู้หญิงเนื่องจากค่านิยมทางสังคมและบริการที่จัดไว้เน้นกลุ่มผู้ชายมากกว่า โดยจะมีหญิงบริการที่เรียกว่า พาร์ตเนอร์ (partner) ซึ่งจะเป็นเพื่อนดื่ม เพื่อนคุยและเป็นคู่เต้นรำ ส่วนของการบริการทางเพศจะมีหรือไม่นั้นก็แล้วแต่ผู้ใช้บริการและผู้ให้บริการจะตกลงกันโดยตรง

การนำเสนอรูปแบบของสถานเริงรมย์ไม่ได้หยุดนิ่งอยู่เพียงแค่นั้น ธุรกิจอาบอบนวดเกิดขึ้นมากมาย กลายเป็นแหล่งเที่ยว และแหล่งบริการทางเพศแห่งใหม่โดยมีกลุ่มลูกค้าเป้าหมายเป็นผู้ชายโดยเฉพาะ ซึ่งหลายแห่งจะดำเนินการให้บริการควบคู่กันไปทั้งอาบอบนวด และเป็นไนท์คลับด้วย จากนั้นก็ตามมาด้วยดิสโก้เธค (disco theque) ที่เน้นการดื่มและการเต้นรำด้วยจังหวะที่รวดเร็วและร้อนแรง เป็นแหล่งรองรับคนกลางคืนทั้งชายและหญิงที่ต้องการความสนุกจากการเต้นรำด้วยท่าทางใด ๆ ก็ได้ เพียงเพื่อให้เข้าจังหวะดนตรีที่ดังสนั่นกึกก้องด้วยระบบเสียงขั้นดีและระบบแสงสีที่ตื่นตาตื่นใจ

ดูเหมือนว่าสถานเริงรมย์ประเภทอาบอบนวดก็ดี ดิสโก้เธคก็ดีก็ยังมิอาจตอบสนองความต้องการของลูกค้าบางกลุ่มที่เป็นกลุ่มที่มีรสนิยม และค่อนข้างจะมีฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจในระดับกลางและระดับสูงได้ จึงได้มีสถานเริงรมย์ที่เรียกว่า ค็อกเทลเลานจ์ (cocktail lounge) เกิดขึ้น (เป็นสถานที่สำหรับการดื่มเหล้า และฟังเพลงโดยมีหญิงบริการมาเป็นเพื่อนนั่งดื่ม) ค็อกเทลเลานจ์จึงกลายเป็นแหล่งพักผ่อนที่ดูมีระดับ ดนตรีและแสงสีที่ไม่ร้อนแรงเหมือน

ในดิสโก้เธค และสิ่งหนึ่งที่จะขาดไม่ได้ก็คือหญิงสาวมาคอยบริการนั่งดื่ม นั่งคุย และอาจจะเลยไปถึงการบริการทางเพศ หรือภาษาเฉพาะในวงการเรียกว่า "ฮ็อฟ" หรือ "หิ้ว" ซึ่งอาจจะเป็นการซื้อโดยตรงคือตกลงกันระหว่างลูกค้าและหญิงบริการ หรือจะซื้อผ่านทางสถานบริการ ซึ่งจะมีราคากำหนดไว้ค่อนข้างแน่นอนก็ได้ โดยไม่ว่าจะเป็นการ "ฮ็อฟ" แบบไหนทางสถานบริการก็จะได้ผลประโยชน์ คืออกเทลเลาน์จในกรุงเทพฯ มีหลายระดับ ขึ้นอยู่กับความใหญ่โตและความหรูหราในการตกแต่ง ในคืออกเทลเลาน์จระดับกลางทั่ว ๆ ไปอาจจะกว้างขนาดอาคารพาณิชย์ 3 ห้อง ตกแต่งภายในด้วยงบประมาณ 5-10 ล้านบาท ส่วนคืออกเทลเลาน์จระดับสูงจะมีอาณาบริเวณกว้างขวาง บางแห่งเป็นตึกสง่างามตั้งอยู่บนที่ดิน 2-3 ไร่ เป็นอาคารสถานที่ใช้งบประมาณตกแต่งไม่น้อยกว่า 30 ล้านบาท

นอกจากคืออกเทลเลาน์จ ยังมี ผับ (pub) เปิดขึ้นตามมาซึ่งมีแนวคิดของการบริการคล้ายกับคืออกเทลเลาน์จ คือ นั่งดื่ม ฟังเพลง รับประทานอาหาร และเต้นรำ ผับโดยส่วนใหญ่จะไม่มีผู้หญิงมาคอยบริการนั่งดื่มเป็นเพื่อน จึงไม่ใช่เรื่องแปลกที่ผู้ชายจะหาผู้หญิงที่อาจจะแฟน หรือภรรยา หรือเพื่อนร่วมงานเข้ามาในสถานที่นี้ ซึ่งต่างจากคืออกเทลเลาน์จบางแห่งที่พอใจจะต้อนรับเฉพาะลูกค้าผู้ชาย ถึงขนาดมีกฎเกณฑ์ว่าถ้าลูกค้าคนใดหาผู้หญิงมาจากที่อื่นจะต้องจ่ายเงินให้กับทางร้านจำนวนหนึ่ง (ประมาณ 1,000 - 1,500 บาท แล้วแต่ระดับของสถานที่) เพื่อสกัดกั้นผู้หญิงจากข้างนอกไม่ให้เข้าไปในคืออกเทลเลาน์จนั้น โดยมีเหตุผลว่าเพื่อชดเชยรายได้ของผู้หญิงบริการที่ต้องสูญเสียโอกาสที่ควรจะไปนั่งบริการลูกค้าคนนั้น

สถานเริงรมย์รูปแบบล่าสุดคือ คาราโอเกะ (karaoke) ขณะที่ชื่อในทศลับ คืออกเทลเลาน์จ และผับได้รับอิทธิพลการเรียกทับศัพท์จากภาษาอังกฤษ แต่สำหรับคาราโอเกะเป็นคำมาจากภาษาญี่ปุ่น คำว่า kara แปลว่า วางเปล่า ไม่มีอะไรเลย oke มาจากคำภาษาอังกฤษว่า orchestra ฉะนั้นคำว่า คาราโอเกะ จึงได้รับการนำมาใช้เรียกสถานเริงรมย์ที่มีเหล้าดื่ม มีดนตรีฟังและหญิงบริการ เพียงแต่ดนตรีของคาราโอเกะนั้นไม่ใช่ดนตรีที่เล่นหรือร้องสด และไม่ใช้เพลงจากแผ่นเสียงหรือจากเทปบันทึกเสียง แต่เป็นดนตรีที่มาจากวิดีโอเทป (videotape)

มีเพียงท่อนองเพลง ส่วนเนื้อเพลงจะปรากฏอยู่ในภาพวิดีโอ แต่ละเพลงมีนายแบบและนางแบบ แสดงท่าทางอารมณ์ไปตามเสียงเพลงนั้น ซึ่งจะมีทั้งเพลงไทยและเพลงต่างประเทศ ลูกค้ายี่เข้า ไปใช้บริการก็จะร้องตามเนื้อเพลงที่เห็นและตามท่อนองที่วิดีโอเล่น โดยทั่วไปคาราโอเกะ จะมี ห้องโถงรวมสำหรับแขกทุก ๆ คน และมีจอภาพขนาดยักษ์เพื่อเล่นวิดีโอเพลงแต่ละเพลง หรือที่ เรียกว่า มิวสิควิดีโอ ที่ผลิตขึ้นเพื่อคาราโอเกะ (music video karaoke) นอกจากห้องโถง ฟังเพลงรวมแล้ว จะมีห้องพิเศษที่จัดไว้สำหรับผู้มาใช้บริการที่ต้องการ ความเป็นส่วนตัว ภายใน ห้องก็จะมีโทรทัศน์เครื่องเล่นวิดีโอ พร้อมระบบเสียงที่ไพเราะและชัดเจน ขณะที่รูปแบบของ คาราโอเกะตามแบบดั้งเดิม ดังกล่าวยังคงมีให้บริการอยู่ แต่ว่าคาราโอเกะจำนวนมากมาได้ ปรับแนวทางเพื่อแข่งขันในเชิงการขาย ด้วยการจัดให้มีหญิงบริการมาเป็นเพื่อนนั่งดื่ม ร้องเพลง รวมทั้งการให้บริการทางเพศ ซึ่งกลุ่มเป้าหมายจะเป็นลูกค้าผู้ชาย

จนถึงปัจจุบันนี้สถานเริงรมย์ดังกล่าวได้ขยายตัวเปิดบริการกันเป็นจำนวนมาก ลักษณะ การบริการที่จะขาดไม่ได้ก็คือหญิงบริการเป็นเพื่อนดื่มและฟังเพลง ภายใต้บริการดังกล่าวจึงไม่ ใช่ว่าเรื่องยากที่การขายบริการทางเพศจะแอบแฝงอยู่ สถานเริงรมย์เหล่านี้ต้องใช้เงินทุนหมุนเวียน มหาศาลเพื่อบันดลทำให้เกิดความหรูหราสะกดกสบาย แต่ผลตอบแทนที่ผู้ประกอบการเหล่านี้ได้รับก็ นับว่าคุ้มกับการลงทุน จะเห็นได้จากการขยายสาขา การเปิดแหล่งใหม่ นอกจากนั้นผู้หญิงที่ ำให้บริการนับวันจะเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากมีรายได้สูงกว่าไปทำงานอย่างอื่น รายได้นั้นมาจาก เงินเดือนประจำ ค่าดื่ม เงินรางวัล (tip) จากลูกค้า และที่สำคัญคือค่าตัวที่ให้บริการจากการ "ฮือฟ"

เพื่อความเข้าใจในด้านการขายบริการสถานเริงรมย์ดังกล่าวทั้งเก่าและที่เปิดใหม่ ได้ ปรับเปลี่ยนผสมผสานคือกเทเลเลานจ์ ผับ และคาราโอเกะ เข้าไว้ด้วยกัน เนื่องจากมีลักษณะ ร่วมกันที่เห็นได้ชัดคือ เป็นที่ขายเหล้า มีดนตรีฟัง มีหญิงบริการ ฉะนั้นบางแห่งอาจจะเป็น คือกเทเลเลานจ์ผสมกับผับ หรือเป็นผับผสมกับคาราโอเกะ หรือเป็นทั้งคาราโอเกะ ผับ และ คือกเทเลเลานจ์ไปพร้อม ๆ กัน

บริการอีกอย่างหนึ่งที่ถูกสร้างขึ้นมาเพื่อสร้างความรู้สึกของการเป็นบุคคลสำคัญ หรือ ลูกค้าประจำที่น่าจะมีสิทธิพิเศษจากสถานบริการ ได้แก่ การจัดขายความเป็นสมาชิกแก่ลูกค้าประจำของสถานที่นั้น ๆ ในลักษณะของเมมเบอร์คลับ (member club) ค่าสมาชิกต่อปีจะมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับความโอ่อ่าของสถานที่ โดยเริ่มต้นจากระดับ 5,000 - 100,000 บาท สิทธิพิเศษที่สมาชิกได้รับก็คือ การเปิดเหล่าต่างประเทศและได้ผู้หญิงไป "ฮ็อฟ" การจะได้เหล่าก็ขาดและผู้หญิงที่คนนั้นขึ้นอยู่กับราคาการเป็นสมาชิก กรณีที่สมาชิกไม่ต้องการผู้หญิงไป "ฮ็อฟ" ก็สามารถเปลี่ยนเป็นเหล่าได้ เช่น ค่าสมาชิก 5,000 บาทต่อปี สำหรับคาราโอเกะระดับกลาง สมาชิกจะได้เปิดเหล่า 8 ขวด แต่ไม่มีการให้บริการพิเศษในเรื่องผู้หญิง ค่าสมาชิกของสถานเริงรมย์ระดับสูงถ้าเริ่มต้นราคา 15,000 บาทจะได้เปิดเหล่า 10 ขวดได้ผู้หญิง 6 คน เป็นต้น

สำหรับสถานเริงรมย์ระดับสูง ซึ่งได้รับการยกย่องจากกลุ่มผู้เที่ยวว่าเป็นอัครสถานแห่งความบันเทิงได้พัฒนารูปแบบการบริการแบบครบวงจร เพื่อสร้างความพึงพอใจในหมู่ผู้ใช้บริการ เพื่อความเป็นอยู่อย่างใหญ่โตในกลุ่มที่ดำเนินกิจการเช่นนี้ การบริการแบบครบวงจรนี้ก็คือ เป็นทั้ง คือกอล์ฟเทนนิส สระว่ายน้ำ คาราโอเกะ อาบอบนวด เขาน้ำ (sauna) ห้องออกกำลังกาย (health club) ห้องเล่นเกม (game room) โดยแต่ละส่วนนั้นสิ่งที่จะขาดไม่ได้ก็คือ หญิงบริการที่แต่งกายด้วยอาภรณ์น้อยชิ้นบ้าง บางเบาบ้าง เพื่อตอบสนอง "การพักผ่อน" ของลูกค้าอย่างเต็มที่ นอกจากนั้นบางแห่งยังมีห้องบริการสำหรับการ "ฮ็อฟ" ในสถานที่นั้นด้วย ดังจะเห็นจากการให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการในระดับสูงว่า

(ถาม) "ฮ็อฟ กันที่นั่นเลยหรือ"

(ตอบ) "ค่ะ... ที่นั่นเลยเขาจะมีห้องเหมือนโรงแรม"

(ถาม) "นั่นมีห้องไว้ให้แยกเลยหรือ"

(ตอบ) "ค่ะ มีห้อง ดิน น้ำ ลม ไฟ ค่าห้องคืนละ 1,500 บาท

แต่งแบบเคอลูกซ์ แล้วก็มีห้องไวโอลินคืนละ 20,000 บาท

บรรยากาศในสถานที่เหล่านี้จะได้รับการตกแต่งอย่างหรูหรา และสอดคล้องกับธุรกิจประเภทนี้ โดยจะมีส่วนที่เป็นห้องโถงสำหรับการนั่งดื่มและฟังเพลง มีเวทีสำหรับวงดนตรีและนักร้อง หน้าเวทีจะเป็นที่สำหรับเต้นรำ มีมุมด้านหนึ่งเป็นบาร์ผสมเหล้า พร้อมเก้าอี้หนังทรงสูง (stool) สำหรับลูกค้า และยังมีส่วนที่เป็นโซฟานุ่มหนานั่งสบายพร้อมโต๊ะสำหรับวางเครื่องดื่มและกับแก้ม มีพนักงานบริการที่หน้าตาแต่งแต้มด้วยสีล้นของเครื่องสำอางอย่างงดงาม บุคที่ใส่จะเน้นสัดส่วนของร่างกาย ภายใตแสงไฟสว่าง อันเป็นการเร่งเร้าให้ลูกค้าซึ่งเป็นผู้ชายเกิดอารมณ์ใคร่ได้ไม่ยาก และแสดงออกด้วยการกอด จูบ ลูบ ล้วง พนักงานบริการด้วยความรู้สึกของผู้ให้บริการว่ามีสิทธิ์จะกระทำพฤติกรรมเช่นนั้นต่อพนักงานบริการ ซึ่งเปรียบเหมือนวัตถุทางเพศอย่างหนึ่ง

นอกจากส่วนที่เป็นห้องโถงรวม ก็จะมีการจัดแบ่งเป็นห้องส่วนตัวที่เรียกกันทั่วไปว่าห้องวีไอพี สำหรับลูกค้าคนสำคัญ อัตราของค่าใช้ห้องจะแตกต่างกันออกไป มีตั้งแต่ 500 - 1,000 บาท ขนาดห้องระดับกลางประมาณ 3 x 4 เมตร มีโซฟา 1 ชุด พร้อมโต๊ะตั้งเครื่องดื่มโซฟาจะนั่งกันได้ประมาณ 10 คน มีโทรทัศน์ และเครื่องเล่นวีดีโอสำหรับเปิดเพลงเนื้อร้องแบบคาราโอเกะ โดยทั่วไปภาพต่าง ๆ ในมิวสิควีดีโอจะแสดงโดยนางแบบในสภาพเปลือยและไม่ใส่สวอร์กับเนื้อเพลงแต่อย่างใด เป็นเพียงการจ้องจ้องสร้างบรรยากาศให้กับลูกค้าประกอบกับการมีพนักงานบริการที่แต่งตัวอวดสัดส่วนมานั่งเคียงข้างด้วยแล้วจะซื้อขายบริการทางเพศ นำมาซึ่งเรื่องแปลกที่จะกระทำกัน

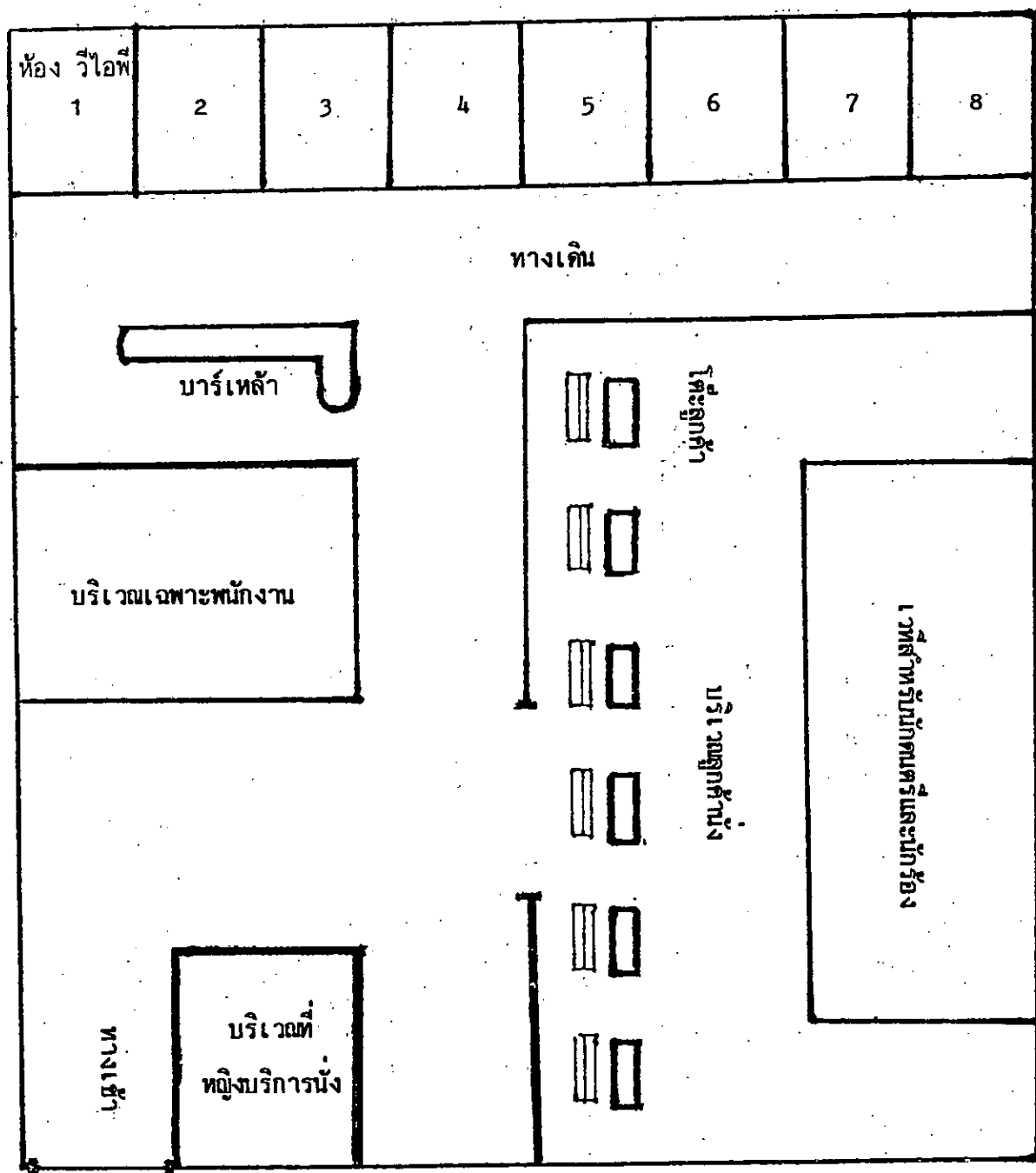
เพื่อให้เกิดภาพที่ชัดเจนขึ้น ผู้วิจัยจะเสนอรายละเอียดของสถานที่ระดับสูงบางแห่ง ซึ่งผู้วิจัยได้เข้าไปเก็บข้อมูล แห่งแรกเป็นค็อกเทลเลานจ์ขนาดใหญ่ ในลักษณะของเมมเบอร์คลับ ค่าสมาชิกเริ่มตั้งแต่ 15,000 - 45,000 บาท เช่นถ้าเป็นสมาชิกระดับ 45,000 บาท จะได้รับสิทธิ์เปิดเหล้า 11 ขวดให้ผู้ถึง 20 คน ตั้งอยู่บนพื้นที่ประมาณ 3 ไร่เป็นอาคาร 3 ชั้นสีขาว มีพื้นที่ใช้สอยประมาณ 3,000 ตารางเมตร ทุกชั้นบุพรม ชั้นล่างเป็นค็อกเทลเลานจ์ขนาดใหญ่ ดูโปร่งและกว้าง จัดวางโซฟาไว้เป็นชุดไม่แออัด แสงไฟสลัวแต่ไม่มืด แบ่งส่วนเป็นเวทีสำหรับ

นักร้อง และนักดนตรี ซึ่งมักจะเป็นชาวต่างประเทศ ถัดจากเวทีจะเป็นฟลอร์สำหรับเต้นรำ ตามโซฟาที่ลูกค้านั่งดื่มและฟังเพลง จะมีหญิงบริการในตำแหน่งเลดี้ หรือพนักงานนั่งดื่ม มานั่งบริการแต่ละคนแต่งหน้าสวยงาม เสื้อผ้าที่สวยงามใส่ใช้สีแดงสดใส เน้นให้เห็นผิวพรรณและส่วนลัด แต่ละคนใช้น้ำหอมราคาแพงเพื่อเพิ่มความมีเสน่ห์ ส่วนชั้นสองจะแบ่งเป็นห้องๆ ขนาด 3 x 4 เมตร ภายในห้องจะมีโทรทัศน์ และเครื่องเล่นวีซีดี เพื่อร้องเพลงแบบคาราโอเกะ ถ้าแขกอยากร้องเพลงกับดนตรีจริงๆ ก็จะมีบริการพิเศษให้นักดนตรีมาเล่นด้วยเครื่องดนตรี 3 ชิ้น แบบที่เรียกว่า Trio โดยจะเล่นทำนองเพลงตามคำขอของแขก ในแต่ละห้องลูกค้าจะเรียกหญิงบริการมานั่งด้วยเพื่อปรนนิบัติ ส่วนชั้นสามจะเป็นห้องๆ คล้ายชั้นสองแต่จะมีขนาดใหญ่กว่าจัดไว้สำหรับสมาชิกที่จ่ายเงินค่าสมาชิก 15,000 - 40,000 ต่อปี จัดเป็นวีไอพี ใช้สำหรับผู้เป็นสมาชิกเท่านั้น ซึ่งมีอยู่ 8 ห้อง ปกติจะไม่อนุญาตให้ผู้หญิงที่ลูกค้ามาจากข้างนอกขึ้นแบบชั้นสาม แต่ถ้าลูกค้าประสงค์จะพาผู้หญิงข้างนอกขึ้นมา ทางร้านจะคิดค่าบริการพิเศษกับลูกค้า 1,000 บาท ฉะนั้นในส่วนนี้ของชั้นสามนี้จึงจัดไว้พิเศษเฉพาะผู้ชาย ดังที่ผู้จัดการสถานที่แห่งนี้กล่าวในเชิงตลกว่า "...เราไม่ต้องให้ผู้หญิงมาเห็นผู้หญิง แต่ต้องการให้ผู้ชายมาเห็นผู้หญิง..." บนชั้นนี้จะมีบาร์เหล้าจัดวางเหล้าต่างประเทศยี่ห้อดัง ๆ มากมาย ตามคำบอกเล่าของผู้จัดการว่า "เหล้าแต่ละขวดราคาเป็นหมื่น"

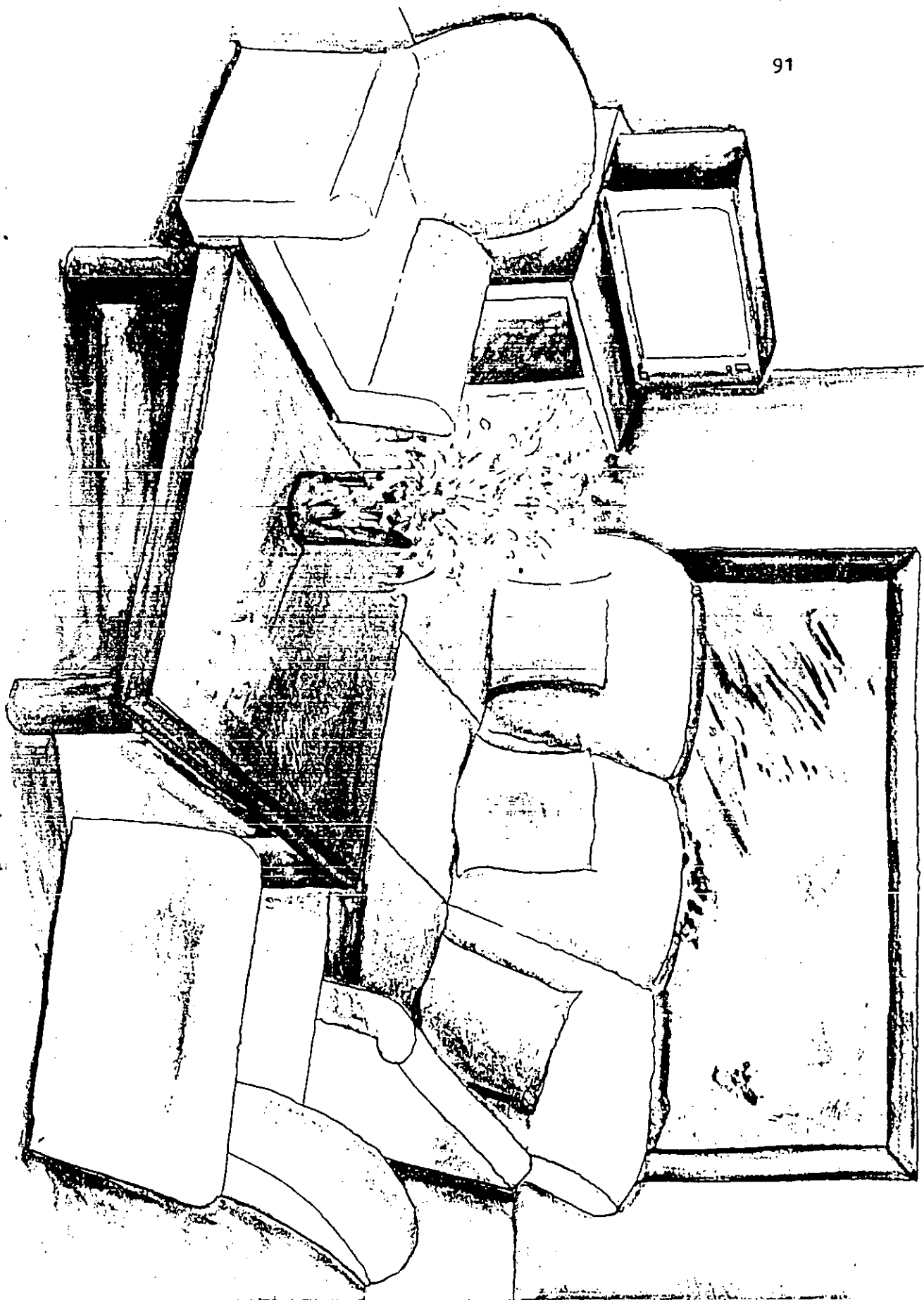
อีกแห่งหนึ่งเป็นสถานเริงรมย์ที่รวมความหลากหลาย มีทั้งค็อกเทลเลานจ์ คีอพีซ็อบ คาราโอเกะ เซาน่า ห้องออกกำลังกาย ห้องเล่นเกม เป็นลักษณะของเมมเบอร์คลับ ราคาสมาชิกเริ่มต้นด้วยราคา 30,000 บาท - 100,000 บาทต่อปี เช่นสมาชิกระดับ 30,000 บาท จะได้สิทธิเปิดเหล้า 6 ขวด และผู้หญิง 4 คน สถานที่แห่งนี้ตั้งอยู่บนพื้นที่ประมาณ 5 ไร่ พื้นที่ใช้สอยกว่า 4,000 ตารางเมตร เป็นอาคาร 3 ชั้นขนาดใหญ่โดดเด่นอยู่บนถนนสายหลักของกรุงเทพฯ ชั้นล่างแบ่งเป็นค็อกเทลเลานจ์ขนาดใหญ่ ลักษณะจะคล้ายคลึงกับแห่งแรก คือมีเวทีสำหรับเล่นดนตรี ซึ่งจะเป็นคณะนักร้องต่างประเทศ มีฟลอร์สำหรับการเต้นรำ บริเวณด้านซ้ายของชั้นล่างจะจัดแบ่งเป็นห้อง ๆ ขนาด 3 x 4 เมตร ประมาณ 10 ห้อง สำหรับลูกค้าที่ต้องการความเป็นส่วนตัว ในห้องจะมีโทรทัศน์และวีซีดีสำหรับเปิดเล่นคาราโอเกะ บริเวณขวา คือ

ากลับบริเวณทางเข้า จะเป็นที่นั่งสำหรับหญิงบริการแบบไม่ประจำ จะมาเพียงบางวันประมาณ 30 - 40 คน ซึ่งจะเป็นหญิงบริการแบบ "ฮ็อฟ" โดยตรง ส่วนชั้นสองจะเป็นชั้นของคาราโอเกะ ซึ่งจะแบ่งไว้เป็นห้อง ๆ ขนาดใหญ่กว่าห้องข้างล่าง 2 เท่า มีชื่อเรียกเป็นภาษาต่างประเทศ ชั้นนี้จะเป็นที่สำหรับหญิงบริการที่มีสถานภาพดีกว่าหญิงบริการชั้นล่าง จะฮ็อฟไปกับลูกค้าหรือไม่ขึ้นอยู่กับความสมัครใจ และข้อเสนอของลูกค้าที่จะตกลงกัน ชั้นสามจะเป็นห้องออกกําลังกาย ห้องเขานา และห้องนอนสำหรับสมาชิกที่ต้องการใช้บริการ "ฮ็อฟ" โดยไม่ต้องออกไปหาโรงแรมข้างนอก สำหรับชั้นสามนี้เป็นบริการพิเศษสำหรับผู้ที่เป็นสมาชิกโดยเฉพาะ

จากตัวอย่างของสถานเริงรมย์ทั้ง 2 แห่ง มีลักษณะร่วมกันที่ชัดเจน คือ เป็นสถานที่สำหรับดื่มเหล้า ฟังเพลง มีหญิงให้บริการ และผู้ชายคือ กลุ่มเป้าหมายสำหรับบริการต่าง ๆ ที่จัดให้มีขึ้น นับเป็นโลกแห่งความบันเทิงสำหรับผู้ชายโดยเฉพาะ หญิงบริการแต่ละคนเปรียบกับวัตถุทางเพศ เพื่อให้ผู้ชายได้จับต้องและเป็นเจ้าของได้ตามนัยของผู้ซื้อบริการ และหญิงผู้ให้บริการ ✓

ภาพประกอบ 4 แผนผังภายในสถานเริงรมย์ระดับสูง

ระดับสถานเริงรมย์

คืออกเทลเลานจ์ ผับ และคาราโอเกะ ที่ผู้วิจัยได้เข้ามาศึกษาแบ่งออกได้เป็น 3 ระดับ คือ ระดับกลาง ระดับกลางค่อนข้างสูง ระดับสูง ในระดับกลางนั้นใช้อาคารพาณิชย์ขนาด 2 ถึง 3 คูหา ใช้พื้นที่ 2 ชั้น อาจใช้ชื่อเรียกว่าเป็นเลานจ์ ผับ หรือคาราโอเกะ อย่างใดอย่างหนึ่ง หรืออาจใช้ชื่อเรียกรวมกันก็ได้ ภายนอกตกแต่งด้วยหลอดไฟกะพริบมีพนักงานต้อนรับตรงทาง เข้า ภายในชั้นล่างจัดแบ่งเป็นส่วนห้องโถงรวมสำหรับลูกค้า อีกส่วนชั้นบนจะจัดแบ่งเป็นห้อง ๆ เรียกว่าห้องจองหรือห้องวีไอพี สำหรับลูกค้าที่ต้องการความเป็นส่วนตัว อาจมีชื่อเรียกต่าง ๆ เป็นภาษาต่างประเทศ ตามความนิยม เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาญี่ปุ่น การตกแต่งภายในห้องจะ เน้นที่ความสบายและบรรยากาศสลัว ๆ โดยใช้ดาวนไลท์ (down light) และตัวปรับแสง (dimmer) ฝ้าผนังติดวอลเปเปอร์ (wall paper) สีอ่อนหวาน ฝ้าเพดานติดโคมไฟอย่าง สวยงาม ที่ผนังมีไฟข้อติดประดับพร้อมด้วยกรอบรูปสวยงาม มุมห้องจะมีโต๊ะเล็กสำหรับวางแจกัน ดอกไม้ หรือไม้ก็เป็นรูปปั้น บริเวณกลางห้องมีโซฟา 1 ชุด นั่งได้ประมาณ 6 คน อีกด้านของ ห้องมีโทรทัศน์ และเครื่องเล่นวีดีโอ สำหรับเปิดเพลงร้องตามเนื้อร้องและทำนอง พนักงานใน ร้านจะมีทั้งชายและหญิง โดยผู้ชายจะเป็นพนักงานเสิร์ฟ ส่วนหญิงบริการจะมีตำแหน่งเรียกว่า พนักงานต้อนรับ พนักงานนั่งดื่ม และตำแหน่งที่ขาดไม่ได้ก็คือผู้ดูแลบรมพนักงานต้อนรับ และ พนักงานดื่ม โดยเรียกกันโดยทั่วไปว่า มามาซัง หรือมามา จำนวนพนักงานต้อนรับ และพนักงาน นั่งดื่ม (ซึ่งผู้วิจัยรวมเรียกว่าหญิงบริการ) จะมีประมาณ 40-50 คน ค่าดื่มประมาณดื่มละ 90-100 บาท

ส่วนสถานที่ระดับกลางค่อนข้างสูง จะมีขนาดของสถานที่ไม่แตกต่างจากระดับกลางมากนัก รูปแบบและโครงสร้างของการตกแต่งจะเน้นความหรูหรามากกว่าระดับกลาง และจะแบ่ง ส่วนบริการเป็นคืออกเทลเลานจ์ คือเป็นห้องโถงรวมสำหรับลูกค้า มีดนตรีและนักร้องเล่นสด และ แบ่งเป็นส่วนคาราโอเกะซึ่งจะจัดเป็นห้อง ๆ ลักษณะจะคล้ายคลึงกับที่กล่าวไปแล้ว จำนวนของ หญิงบริการ ประมาณ 60-80 คน ค่าดื่ม ๆ ละประมาณ 120-150 บาท หญิงบริการจะได้รับ

การคัดเลือกในเรื่องของรูปร่างหน้าตามากกว่าในระดับกลาง เนื่องจากจำนวนหญิงบริการมีมากกว่า จึงมีการกำหนดตำแหน่งงานของหญิงบริการหลากหลายกว่า เช่น พนักงานโนบรา พนักงานประจำบาร์ พนักงานฟิอาร์ เป็นต้น (พนักงานโนบรา หมายถึง หญิงบริการนั่งดื่มที่แต่งกายโดยไม่ใส่เสื้อชั้นใน พนักงานประจำบาร์หมายถึง หญิงบริการประจำตรงบาร์เหล้า พนักงานฟิอาร์ หมายถึง หญิงบริการที่ทำหน้าที่ต้อนรับลูกค้าแต่ทั้ง 3 ตำแหน่งนี้ให้บริการมานั่งกับลูกค้าได้)

สถานที่ระดับสูง จะมีความแตกต่างในเรื่องความโอ่โถง และหรูหรา ถ้าไม่ตั้งอยู่ในพื้นที่กว้างขนาด 2 - 3 ไร่ บนถนนสายสำคัญ ๆ ก็จะตั้งอยู่ในแหล่งธุรกิจ หรือในโรงแรมชั้นนํ้า มุ่งบริการกลุ่มลูกค้าที่เป็นสมาชิกแบบเมมเบอร์คลับ (member club) ซึ่งมีสถานที่กว้างขวาง บางแห่งจะจัดรวมบริการแบบครบวงจร คือ จัดเป็นค็อกเทลเลานจ์ ผับ คาราโอเกะ เซาน่า ห้องออกกำลังกาย อาบอบนวด การตกแต่งทั้งภายนอกและภายใน จะเน้นที่ความสง่างาม เพอร์นิเจอร์และของประดับประดาได้รับการเลือกสรรอย่างดีเยี่ยม เพื่อบ่งบอกถึงรสนิยมมีการประมาณกันว่าต้องใช้เงินทุนตกแต่งไม่น้อยกว่า 30 ล้านบาท สำหรับค่าดื่ม ๆ ละ 200 - 300 บาท (บางแห่งถ้าไม่ใช่สมาชิกจะต้องจ่ายค่าดื่ม 2 เท่าของราคาสมาชิก) จำนวนหญิงบริการโดยทั่วไปประมาณ 60 - 80 คน แต่ถ้าเป็นค็อกเทลเลานจ์ขนาดใหญ่หรือเป็นบริการแบบครบวงจรจะมีหญิงบริการในตำแหน่งต่าง ๆ มากกว่า 150 คน ซึ่งจะได้รับการคัดเลือกอย่างพิถีพิถันมาก โดยจะเน้นความสวยของหน้าตาผิวพรรณ ความสูงและความได้สัดส่วนของรูปร่าง ✓

"ผู้หญิงที่จะมาทำงาน (ชื่อสถานเริงรมย์) ต้องสวยและบุคลิกดี เด็กที่ฉันจะเป็นคนเช็ค (check) ให้หมดหมดเลย ถ้าห้องล่าย มีลูกมาแล้วผมไม่รับ ใครจะเข้ามาทำผมขอคูหน้าอก ดูรูปร่าง แยกมาเที่ยวเขาก็อยากเห็นของสวย ๆ งาม ๆ แล้วไม่ใช่สวยแต่หน้านะ ต้องสวยหมดทั้งนอกทั้งใน เพราะเด็กที่นี่ของเราอีอห"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของผู้จัดการสถานเริงรมย์ชั้นสูง)

ตำแหน่งของหญิงบริการจะถูกการเรียกขานอย่างมีระดับ เช่น เลดี้ (lady) ฟิอาร์ ดารา ไมเคิล นางงาม เป็นต้น

วิธีสร้างจุดขาย

เจ้าของสถานเริงรมย์เหล่านี้ จำเป็นต้องหาวิธีการดึงดูดลูกค้าด้วยการหากิจกรรมแปลกใหม่ เพื่อลดความจำเจ ซ้ำซาก ยิ่งภาวะการแข่งขันการขายในปัจจุบันสูงมาก แต่ละแห่งจึงต้องหากกลยุทธ์ที่จะรักษาลูกค้าเก่าเอาไว้ และดึงดูดลูกค้าใหม่ให้หันมาสนใจสถานที่ของตน กิจกรรมที่จัดขึ้นก็มีหลากหลาย เช่น เมื่อถึงเทศกาลใดเทศกาลหนึ่งทางร้านอาจจะให้ผู้ให้บริการใส่ชุดโนบรา (no-bra คือ เปื้อนยอก) เพื่อโชว์ส่วนสัด จัดประกวดชุดว่ายน้ำแบบบิกินี จัดแสดงเบื้องหลังการถ่ายภาพเปื้อนยอก อย่างมีศิลปะ (art nude) เป็นต้น นอกจากนั้นทางร้านจะสร้างเอกลักษณ์การแต่งกายในลักษณะเปิดเผยส่วนสัดของหญิงบริการ เพื่อเป็นจุดดึงดูดลูกค้าดูจะเห็นจากการให้สัมภาษณ์ดังนี้

"ตอนแรกเขา (ทางร้าน) หลอกเราว่าใส่ bra ได้ พอมาทำได้ประมาณ 2 อาทิตย์ เขา (ทางร้าน) บอกว่าลองถอดออกดูซิ ถอดสัก 2 - 3 วัน ที่นี้ก็ลองถอดดูว่าเป็นอย่างไร แต่พอถอดแล้ว เขา (ทางร้าน) ก็ไม่ให้ใส่อีกเลย"

"ตอนแรกไม่กล้าใส่ เป็นชุดผ้าสีแดงบาง ๆ บักด้วยลูกบิดแล้วก็เลื่อม ไม่ให้ใส่เสื้อชั้นใน ใส่แต่กางเกงแบบบิกินี"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งดื่ม "ตำแหน่งโนบรา" ในสถานเริงรมย์ระดับกลาง ค่อนข้างสูง)

"อย่างชุดที่เขาให้แต่งนะ เขาให้ใส่ชุดแบบเจาะคอหัวมาก เห็นชุดแล้วร้องไห้เลย"

(จากคำให้สัมภาษณ์หญิงบริการนั่งดื่ม ในสถานเริงรมย์ระดับกลาง)

ประเภทของหญิงบริการในค็อกเทลเลานจ์ ผับ และคาราโอเกะ : จากพาดเนอร์ หญิงบำเรอ
สู่หญิงบริการที่เป็นพนักงานนั่งดื่ม

ตามความหมายของสถานบริการ ตาม พ.ร.บ. สถานบริการ พ.ศ. 2521 ซึ่งแก้ไข
ใหม่แทน พ.ร.บ. สถานบริการ พ.ศ. 2509 ในมาตรา 3 บัญญัติไว้ว่า

๑ "สถานบริการ" หมายความว่า สถานที่ที่สร้างขึ้นเพื่อประโยชน์ในการค้า ดังต่อไปนี้

1. สถานเต้นรำ รำวง หรือรองเง็ง ประเภทที่มีและประเภทที่ไม่มีหญิงพาดเนอร์
บริการ
2. สถานที่ที่มีอาหาร สุรา น้าชา หรือเครื่องดื่มอย่างอื่นจำหน่ายและบริการโดยมี
หญิงบำเรอสำหรับปรนนิบัติลูกค้า หรือโดยมีที่สำหรับพักผ่อนหลับนอน หรือมี
บริการนวดให้ลูกค้า
3. สถานที่อาบน้ำ นวด หรืออบตัว ซึ่งมีผู้บริการให้แก่ลูกค้า
4. สถานที่ที่มีอาหาร สุรา น้าชา หรือเครื่องดื่มอย่างอื่นจำหน่ายโดยจัดให้มีการ
แสดงดนตรี หรือการแสดงอื่นใดเพื่อการบันเทิง

ฉะนั้นค็อกเทลเลานจ์ ผับ และคาราโอเกะ คือความได้ว่า เป็นสถานบริการตามความ
หมายใน 1, 2, และ 4 ซึ่งมีหญิงบริการสำหรับปรนนิบัติลูกค้า ในยุคสมัยที่สถานบริการ
ประเภทนี้กลับเฟื่องฟู หญิงบริการก็คือพาดเนอร์ เมื่อธุรกิจนี้กลับซบเซา คำว่าพาดเนอร์
ก็ค่อย ๆ หดความนิยมที่จะใช้เรียกกันต่อไป พอถึงยุคของธุรกิจอาบอบนวด หญิงบริการประเภท
หมอนวดก็เข้ามาแทนที่จนทุกวันนี้ ต่อมารูปแบบของสถานบริการประเภทค็อกเทลเลานจ์ ผับ และ
คาราโอเกะ ซึ่งอาจให้บริการในรูปของสมาชิก ได้รับการนำเสนออย่างแพร่หลายและเป็นที่
นิยม หญิงบริการในฐานะพนักงานนั่งดื่ม ก็เป็นที่รู้จักกันดีในธุรกิจประเภทนี้ และยังคงทำหน้าที่
บริการเอาอกเอาใจรวมทั้งบำเรอความใคร่ของลูกค้า (โดยทั่วไปจะเรียกหญิงบริการเหล่านี้ว่า
"พนักงาน" ซึ่งฟังแล้วจะได้ความรู้สึกที่ดีกว่าการเรียกว่า "หญิงบริการ") ✓

จากการได้สัมภาษณ์หญิงบริการแบบพนักงานนั่งตม ผู้จัดการและมาม่าซังของค็อกเทล-เลานจ์ ผับ และคาราโอเกะ ในระดับกลางถึงระดับสูงบางแห่งในกรุงเทพฯ ซึ่งมีพนักงานนั่งตม และให้บริการทางเพศด้วย พอสรุปได้ว่าหญิงบริการนั่งตมมีชื่อเรียกต่างๆ กัน และจะแตกต่างกัน เรื่องของเงินเดือน ประสิทธิภาพ และปริมาณงาน ได้แก่ โฮสเทส (hostess) พีอาร์ (มาจากคำว่า public relation) พีอาร์ดารา (มาจากคำ star public relation หมายถึง พนักงานที่มีความสวยเป็นพิเศษ ซึ่งอาจเป็น ดารา นางแบบ) โนบรา (nobra หมายถึง พนักงานที่ต้องเปลือยอก) เลดี้ (lady) โมเดล (model) ไซด์ไลน์ (side line หมายถึง พนักงานที่ไม่ได้มาประจำทุกวัน) นอกจากนั้นยังอาจเรียกชื่อเป็นภาษาไทย ตามความหมายตรง ๆ เช่น เด็กตม เด็กประจำบาร์ นางงาม พนักงานต้อนรับ เป็นต้น แม้จะมีชื่อเรียกอย่างไรก็แล้วแต่ หญิงบริการในตำแหน่งดังกล่าวจะต้องมีหน้าที่ปรนนิบัติ เอาอกเอาใจลูกค้า และให้บริการทางเพศ ซึ่งเป็นบริการภายใต้การดำเนินงานของสถานบริการ หรือเป็นการตกลงกันโดยตรงระหว่างหญิงบริการและลูกค้า พนักงานนั่งตมเหล่านี้จะได้รับการอบรมเรื่องการทํางาน การแต่งตัว การพูดคุยจากมาม่าซัง ซึ่งจะมีอาวุธและประสิทธิภาพมากกว่า

ทางเลือกในการบริการทางเพศ

แม้ว่ารายได้จากการจัดให้มีการ "ฮ็อฟ" จะเป็นรายได้ที่สำคัญของค็อกเทลเลานจ์ ผับ และคาราโอเกะ ทำให้หลายแห่งเน้นเรื่องการ ฮ็อฟ หญิงบริการอย่างชัดเจน แต่กระนั้นก็ตาม อีกหลายแห่งได้ให้โอกาสแก่หญิงบริการในการเลือกตัดสินใจที่จะทำ ฮ็อฟ หรือไม่ก็ได้ จากการศึกษาค้นคว้านี้ พอสรุปได้ว่าสถานบริการเหล่านี้ดำเนินการอยู่ 4 ลักษณะด้วยกันคือ

1. ประเภทที่ทำให้หญิงบริการเลือกที่จะ ฮ็อฟ หรือไม่ฮ็อฟ ได้ โดยจะสอบถามเมื่อตอนมาสมัคร ผู้ที่เลือกเป็นพนักงานตมแบบ ไม่ฮ็อฟ ก็จะนั่งตมกับลูกค้าเท่านั้น จะมีเงินเดือนประจำ และส่วนแบ่งของค่าตม และจะได้น้อยกว่าที่เป็นพนักงานตมแบบฮ็อฟ

"คือที่นี้ตอนที่รับเข้ามาก็จะถามว่า "ฮือฟ" หรือเปล่า ถ้าทำฮือฟได้เขาจะตั้งเงินเดือนให้เยอะ ถ้าไม่ทำฮือฟเขาจะตั้งเงินเดือนให้น้อย"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตมตำแหน่งโบรา ในสถานเริงรมย์ระดับกลาง)

"มาทำงานที่นี่หลายแผนก เราจะถามเขาว่า น้องจะทำอะไร น้องเรียนหนังสืออยู่ใช่ไหม ไม่ต้องทำอะไรเลย แค่นั่งกับแขกได้เงินเดือนประมาณ 10,000 บาท ไม่ต้องไปกับแขก แต่นั่งกับแขกแล้วต้องไม่ถือตัวนะ...อีกพวกจะไปกับแขกแล้วได้เงิน ได้ทอง สักวันละบาททุกวันจะเอาไหม หรือจะเอาแบบนั่งกับแขกเฉย ๆ ก็ได้ แต่รายได้น้อยกว่านะ"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของผู้จัดการสถานเริงรมย์ระดับสูง)

สำหรับหญิงบริการที่เลือกแบบไม่ฮือฟนั้น จากคำบอกเล่าของมามาซึ่ง ผู้จัดการ รวมทั้งหญิงบริการ ปรากฏว่าในหลายกรณี หากพบลูกค้าที่พึงพอใจ และได้รับข้อเสนอ ซึ่งส่วนใหญ่มักจะเป็นเงินจำนวนหนึ่งที่มากพอให้รับ "ฮือฟ" โดยจะเป็นไปในลักษณะปิดบังหลบซ่อนเพราะทำผิดจากข้อตกลงกับทางสถานบริการ จากการตั้งข้อสังเกตถึงสาเหตุที่ทำให้หญิงบริการประเภทไม่ฮือฟ มารับ ฮือฟ ก็เนื่องจากผลประโยชน์ที่ได้รับ ความพึงพอใจโดยส่วนตัวกับลูกค้าและสิ่งแวดล้อม เช่น บรรยากาศ แสงสี

"บรรยากาศมันเป็นอย่างที่เขายาวน มีเหล้ามีเงิน แล้วลูกค้าก็เป็นผู้ชาย เขามาเที่ยวมาตม ก็ต้องมีบ้างที่ต้องจับเนื้อจับตัว ชมว่าสวยอย่างนั้นอย่างนี้ ฉะนั้นถ้าใครควบคุมตัวเองไม่ได้ก็ไปนะ"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตมในสถานเริงรมย์ระดับสูง)

2. ประเภทที่มีหญิงบริการ ฮือฟ โดยเฉพาะซึ่งอาจมาทุกวัน หรือเป็นครั้งคราวต้องการรายได้จาก ฮือฟ จึงไม่มีเงินเดือนประจำ นอกจากนั้นหญิงบริการประจำก็จะทำฮือฟกับลูกค้า

หรือไม่ขึ้นอยู่กับความสมัครใจ กลุ่มนี้จะมีรูปร่างหน้าตาสวยงาม

"กลุ่มแรกเป็นผู้หญิงที่ทำ อีออฟ อย่างเดียว ไม่มีเงินเดือนบางคนอาจจะมาทุกวัน หรือบางคนจะมาบางวัน ซึ่งปกติจะเป็นสุภะเสาร์อาทิตย์ ค่าตัว หรือค่าอีออฟ ประมาณ 2,500 บาท ทางร้านหักไว้ 500 บาท กลุ่มนี้ถ้าพิจารณาหน้าตาจะสวยน้อยกว่าอีกกลุ่มหนึ่งซึ่งเป็นพนักงานนั่งตม แต่ถ้าจะอีออฟกับแขกก็ขึ้นอยู่กับความสมัครใจของพนักงานคนนั้น และขึ้นอยู่กับฝีมือของผู้ชาย...กลุ่มนี้เรียกกันว่า "ฟิอาร์ดารา ผู้ที่อยู่ในกลุ่มฟิอาร์ดาราจะถูกคัดมา บางคนมาจากนางแบบบ้าง นางงามตกรอบบ้าง นักศึกษาบ้าง"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของผู้จัดการสถานเริงรมย์ระดับสูง)

3. ประเภทที่กำหนดให้หญิงบริการทำหน้าที่เพียงเป็นเพื่อนตม เพื่อนคุยกับลูกค้า และการ อีออฟ หญิงบริการออกไปข้างนอกยังกระทำได้ แต่ในความหมายของการพาไปรับประทานอาหาร เต้นรำ ไม่ใช่ในความหมายของการให้บริการทางเพศ

"เล่าน์จแถว ๆ นี้มีอีออฟกันทั้งนั้น แต่ที่นี้มาเปลี่ยนแนวโน้มคือ ผู้จัดการต้องการยกระดับให้พนักงานทุกคนไม่ใช่ตั้งใจมาอีออฟ แต่ก่อนจะมีอีออฟ แต่พอเรื่องเอดส์ระบาดก็กลัว เราเลยสร้างจุดขายตรงที่ให้ได้มานั่งตมกับแขก เราจะคัดเด็กที่หน้าตาดีมีกิริยาอ่อนหวาน และค่อนข้างให้มีความรู้"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของมามาซังในสถานเริงรมย์ ระดับกลางค่อนข้างสูง)

สำหรับกรณีดังกล่าวผู้วิจัยมีความเห็นว่าในทางปฏิบัติแล้วการอีออฟ ในลักษณะที่ลูกค้าพาหญิงบริการไปเที่ยวกันต่อ แล้วไม่มีการบริการทางเพศนั้นคงไม่ใช่ เรื่องที่ปฏิบัติอย่างเคร่งครัดทุกคน เพราะการที่ลูกค้าจะพาหญิงบริการแบบไม่ อีออฟ ออกไปได้ก็ต้องจ่ายค่า "ซื้อตม" แบบเหมาจ่ายทั้งคืน ด้วยจำนวนเงินมาก ฉะนั้นในฐานะผู้ซื้อ ก็น่าจะได้สิ่งตอบแทนที่คุ้มค่าเงิน

"เรื่องที่แบกพาเด็กออกไปข้างนอก ก็ไม่มีใครตามมาใครไป ดูว่าไปทำอะไรกัน แต่ลูกค้าจะต้องจ่ายให้กับทางร้านก็คือซื้อตุ้มมาให้เด็กคนนั้น แบบเหมาจ่าย ทั้งคืนก็ 15 ตุ้ม ๆ ละ 120 บาท ลองคิดดูว่าเป็นเงินเท่าไร แล้วอย่างจะมีหรือที่ลูกค้าจะไม่ทำอะไรเด็กไม่เงินเขาไปเสียเงินที่อื่นแล้วได้ผู้หญิงด้วยไม่ดีกว่าหรือ หนูทำในวงการนี้มาร่วม 10 ปี รู้จักผู้ชายดี ประเภทเสียเงินแล้วไม่ได้ทำอะไรนะยังไม่เคยเห็น"

(จากคำให้สัมภาษณ์หญิงบริการนั่งตุ้มในสถานเริงรมย์ระดับกลางค่อนข้างสูง)

"...ไปซะ ไปเที่ยวด้วยกันไปเดินราตรีเฮค ไปกินข้าวตุ้ม...ตอนนี้เราก็ตามเขา (หญิงบริการที่ไม่ฮือฟ) ไปไม่ได้ แต่ละคนรับผิดชอบกันเอง ก็มีแขกมาเล่าว่า ไปฮือฟมากับคนนั้นคนนี้ ..."

(จากคำให้สัมภาษณ์ของมามาซึ่งของสถานเริงรมย์ระดับกลางค่อนข้างสูง)

รายได้ของหญิงบริการ

รายได้ของหญิงบริการในสถานเริงรมย์ประเภทดังกล่าว โดยทั่วไปจะมาจากเงินเดือน เงินรางวัล (หรือที่เรียกกันทั่วไปว่าทิป) ซึ่งเป็นส่วนที่ลูกค้าให้ด้วยความพอใจในการบริการ และรูปร่างหน้าตา เงินที่ได้จากการให้บริการทางเพศหรือค่า "ฮือฟ" และเงินค่าตุ้ม (หรือเงินที่ได้จากส่วนแบ่งของการขายเครื่องตุ้มซึ่งลูกค้าจะต้องสั่งให้หญิงบริการเมื่อนั่งกับตน) สำหรับเงินเดือนเป็นรายได้ที่แน่นอน ส่วนรายได้อื่น ๆ นั้นจะได้มากหรือน้อยขึ้นอยู่กับความสามารถของหญิงบริการแต่ละคน

หญิงบริการนั่งตุ้มในสถานที่เหล่านี้ จะได้รับการจัดลำดับตามประสบการณ์และรูปร่างหน้าตา คือ จะมีหญิงบริการนั่งตุ้มทั่วไป และหญิงบริการนั่งตุ้มที่มีคุณสมบัติพิเศษ ซึ่งอาจจะมีการประสบการณ์การทำงานมาก่อนหรืออาจคัดเลือกมาจากหญิงที่มีตำแหน่งของความสวยงามเป็นเครื่องประกัน เช่น มาจากนางแบบ นางงาม เป็นต้น ตำแหน่งของหญิงบริการกลุ่มนี้ เรียกกัน

ว่าฟออาร์ หรือฟออาร์คารา หรือรีเซพชั่น (reception) พนักงานต้อนรับเป็นต้น เมื่อมีการ
 จําแนกประเภทดังกล่าว จึงทำให้การกำหนดเงินเดือนแตกต่างกันไป บางแห่งอาจจะไม่เรียกชื่อ
 ตำแหน่งของหญิงบริการนั่งตมให้แตกต่างกัน แต่การกำหนดเงินเดือนจะมากน้อยก็ขึ้นอยู่กับความ
 สามารถ ประสบการณ์และรูปร่างหน้าตา กรณีตำแหน่งของมาม่าซังมักจะเป็นผู้มีประสบการณ์ผ่าน
 งานด้านนี้มาก่อนจนได้รับความไว้วางใจจากผู้บริหารให้มีหน้าที่ควบคุมดูแลแนะนำการทำงานของ
 หญิงบริการ

หากพิจารณาระดับของสถานเริงรมย์ต่าง ๆ เงินเดือนของหญิงบริการนั่งตมทั่วไป หญิง
 บริการนั่งตมพิเศษ และมาม่าซัง พอสรุปได้ดังนี้

ตาราง 4 เงินเดือนของหญิงบริการประเภทต่าง ๆ ในสถานบริการระดับต่าง ๆ

ระดับของสถานบริการ	หญิงบริการนั่งตม ทั่วไป	หญิงบริการนั่งตม พิเศษ	มาม่าซัง
สถานบริการระดับกลาง	3,000 - 4,500	3,500 - 5,000	5,000 - 6,000
สถานบริการระดับกลาง ค้อยข้างสูง	4,000 - 6,000	5,000 - 7,000	6,000 - 8,000
สถานบริการระดับสูง	6,000 - 10,000 ขึ้นไป	7,000 - 10,000 ขึ้นไป	10,000 ขึ้นไป

นอกจากนี้ยังมีข้อบ่งชี้ย่อยบางประการเกี่ยวกับเรื่องเงินเดือน คือ เงินเดือนจะมีความสัมพันธ์กับปริมาณของการ "ฮือฟ" กับลูกค้า เช่น กรณีที่หญิงบริการนั่งดื่มแบบพิเศษได้รับเงินเดือน 12,000 บาท จะได้รับการกำหนดให้ "ฮือฟ" กับลูกค้าไม่น้อยกว่า 18 ครั้ง ถ้าหากได้ต่ำกว่านั้น จะต้องถูกตัดเงินเดือน 4,000 บาท นอกจากนี้จากสาวได้ว่าการ "ฮือฟ" ของหญิงบริการนอกจากจะทำให้หญิงบริการมีรายได้ดีแล้ว ทางสถานบริการก็มีผลประโยชน์จากส่วนนี้อยู่ไม่น้อย จึงได้สร้างเงื่อนไขผลตอบแทน หรือเป็นการเสริมแรงให้หญิงบริการ "ฮือฟ" ไปกับลูกค้าให้ได้ตามกำหนด

บางแห่งเงินเดือนจะมีความสัมพันธ์กับจำนวนดื่ม คือ เงินเดือนจะเพิ่มขึ้น ถ้าตามระยะเวลาที่ทำงานกำหนดเช่นใน 1 เดือน หรือใน 10 วัน สามารถหาดื่มจากลูกค้า ได้จำนวนหนึ่งตามเป้าหมาย

"ถ้าเขา (หญิงบริการ) ได้ต่ำกว่า 80 ดื่ม ก็ได้ 4,000 ถ้ามากกว่า 80 ดื่ม ก็ 5,000 ถ้า 100 ดื่มก็ได้ 6,000" (ในระยะเวลา 10 วัน)

(จากคำให้สัมภาษณ์ของผู้จัดการของสถานเริงรมย์ระดับกลางค่อนข้างสูง)

รายได้ที่สำคัญอีกอย่างหนึ่ง คือ รายได้จากการบริการทางเพศแก่ลูกค้าหรือที่เรียกว่าค่า "ฮือฟ" ซึ่งจะแตกต่างกันไปตามระดับของสถานบริการ ระดับของหญิงบริการ และรูปร่างหน้าตา ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

ตาราง 5 ค่าบริการทางเพศในสถานบริการระดับต่าง ๆ

ระดับสถานบริการ	ค่าบริการทางเพศ	หมายเหตุ
สถานบริการระดับกลาง	- 1,500-1,600 (หญิงบริการได้รับประมาณ 1,000 บาท ทางร้านได้รับประมาณ 500 - 600 บาท) - 2,000 (หญิงบริการได้รับประมาณ 1,500 บาท ทางร้านได้รับประมาณ 500 บาท)	
สถานบริการระดับกลางค่อนข้างสูง	- 2,500 (หญิงบริการได้รับประมาณ 1,500 - 2,000 บาท ทางร้านได้รับประมาณ 500 - 1,000 บาท)	เป็นการให้บริการทางเพศไม่ได้ค้างคืน ถ้าค้างคืนลูกค้าจะต้องจ่ายเพิ่มอีกประมาณ 40% พร้อมกับ
สถานบริการระดับสูง	- 3,000 (หญิงบริการได้รับประมาณ 2,000 บาท ทางร้านได้รับประมาณ 1,000 บาท) - 4,000 (หญิงบริการได้รับประมาณ 2,500 - 3,000 บาท ทางร้านได้รับประมาณ 1,000 - 1,500 บาท ซึ่งลูกค้าจะต้องซื้อดื่มพิเศษ จากสถานบริการประมาณ 15 คีม	มีเงินพิเศษให้อีกด้วย

ตาราง 5 (ต่อ)

ระดับสถานบริการ	ค่าบริการทางเพศ	หมายเหตุ
	- 7,000 - 30,000 (กรณีนี้เป็นหญิงบริการที่มีคุณสมบัติเฉพาะ เช่น นางแบบ ดารา นางงาม หรือมาทำงานใหม่ซึ่งรูปร่างหน้าตาสวยเป็นพิเศษ หรืออาจจะไม่เคยอีอ้ามาก่อน ลูกค้าจะตกลงราคาโดยตรงกับผู้หญิงเอง หรืออาจจะผ่านทางมาฆ่าชัง และผู้จัดการ ซึ่งจะได้ค่านายหน้าตามแต่จะตกลงกัน เช่น 20 - 30% ของค่าบริการทางเพศ และลูกค้าจะต้องซื้อดื่มจากทางร้านแบบเหมาทั้งคืน	เป็นการให้บริการทางเพศแบบตลอดทั้งคืน

สำหรับเงินรายได้จากค่าดื่ม หญิงบริการจะได้รับส่วนแบ่งจากทางร้านประมาณ 40 - 50 % ต่อ 1 ดื่ม (คำว่า "ดื่ม" มาจากคำว่า "drink" คำนามหมายถึง เหล้า หรือเครื่องดื่มที่ลูกค้าต้องสั่งให้หญิงบริการเมื่อมานั่งด้วยซึ่งก็คือค่าเวลาของหญิงบริการนั่นเองซึ่งระยะเวลาของ 1 ดื่ม นั้นโดยทั่วไปประมาณ 45 - 50 นาที จากการศึกษาครั้งนี้พอจะสรุปส่วนแบ่งของเงินค่าดื่มได้ดังนี้

ตาราง 6 รายได้จากค่าค้ำที่หญิงบริการได้รับ

ระดับสถานบริการ	ราคาขายต่อ 1 ค้ำ	ส่วนแบ่งที่หญิงบริการได้รับ
สถานบริการระดับกลาง	90 - 100 บาท	40 - 50 บาท
สถานบริการระดับกลางค่อนข้างสูง	120 - 150 บาท	40 - 60 บาท
สถานบริการระดับสูง	200 - 300 บาท	100 บาท

หญิงบริการนั่งค้ำ จะได้รับการกำหนดให้พยายามหาค้ำจากลูกค้าให้ได้เฉลี่ยอย่างน้อยเดือนละ 80 ค้ำ ดังนั้นสถานบริการหลายแห่งจึงมีมาตรการเชิงบังคับในเรื่องนี้ เช่น ถ้าหาค้ำได้ต่ำกว่าที่กำหนด หญิงบริการนั้นจะต้องซื้อค้ำส่วนที่ขาดไปเอง หรือไม่ก็จะได้รับส่วนแบ่งจากค่าค้ำต่ำกว่าที่ควรจะได้ โดยคิดเฉลี่ยจากจำนวนค้ำที่ขาดไป จากการสัมภาษณ์ลูกค้าหลายคนให้ความเห็นว่า เนื่องจากหญิงบริการบางคนให้ความสนใจกับเงินเดือนและเงินที่ได้จากการ"ฮ็อพ" ซึ่งสามารถทำรายได้ค่อนข้างสูง เมื่อเปรียบเทียบกับนั่งบริการค้ำกับลูกค้าวันละหลาย ๆ คน ฉะนั้นเพื่อไม่ให้ความกระตือรือร้นที่จะบริการลูกค้าแบบนั่งค้ำ นั่งคุย ลดน้อยลง ทางสถานบริการจึงแก้ปัญหาดังกล่าว

"พวกมีย่ออาชีพนั่งค้ำจริง ๆ (ค้ำ) ยังไม่ทันไรก็จะถามว่า 'พี่จะฮ็อพไหม ฮ็อพไม่ฮ็อพบอกมาเลย จะได้ไม่เสียเวลา' คือ พวกนี้ต้องการจะทำเงินอย่างเดียว ไม่ได้สนใจจริงจัง"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของลูกค้าซึ่งเป็นนักธุรกิจระดับผู้บริหารระดับกลาง)

รายได้อีกส่วนของหญิงบริการนั่งค้ำ คือ เงินรางวัลหรือทิป ซึ่งลูกค้ามักจะให้ด้วยความ

พอใจในบริการที่เอากเอาใจ พอใจในรูปร่างหน้าตาเป็นส่วนตัว บางครั้งอาจได้มากหรือน้อย เช่นอาจจะเป็นพันหรือเป็นร้อย ฉะนั้นหญิงบริการที่หวังเงินรางวัลจากลูกค้า ก็ต้องพยายามทำตัวให้ลูกค้าพึงพอใจมากที่สุด ไม่ว่าจะเป็นการนั่งตม นั่งคุยหรือแม้แต่การ "ฮือฟ" ไปกับลูกค้าเพื่อ บริการทางเพศ อย่างไรก็ตามในส่วนของเงินรางวัลนี้ลูกค้าบางคนอาจเห็นว่าไม่จำเป็นจะต้องให้เพราะราคาค่าตมที่ต้องจ่ายให้กับหญิงบริการนั่งตม แต่ละคน ค่าเปิดเหล้า และบางแห่งต้อง เสียค่าสมาชิกอีกซึ่งรวมกันก็เป็นราคาที่สูงอยู่แล้ว

"เราต้องคอยเอาใจแขกเพื่อทำให้ได้ตม ได้ค่าตม แขกบางคนนะพิศวงยากมาก เจอแบบนี้ยิ่งเลย ไม่อยากนั่งด้วย"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตมในสถานเริงรมย์ระดับกลาง)

"ทำแล้วได้ตมจากแขกน้อย ถ้าแขกให้กับมือเราก็ไม่ต้องแบ่งให้คนอื่น อย่างอาทิตย์ที่แล้วได้ตมประมาณ 1,000 กว่าบาท อย่างมีแขกอยู่คนหนึ่งให้ตมที่เดียว 500 เลย"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตมในสถานเริงรมย์ระดับกลางค่อนข้างสูง)

(ถาม) "เวลา "ฮือฟ" ไปกับแขกนี่ยังน้อยเท่าไร"

(ตอบ) "อย่างน้อย 10,000 แล้วเราจะไปขอจากแขกต่างหาก อย่างที่ไปกับ ส.ส. คนนั้นได้มา 20,000 คือตกลงกัน 10,000 แล้วขอเขาคือ 10,000"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตมในสถานเริงรมย์ระดับสูง)

ฉะนั้น หากจะพิจารณารายได้ทั้งหมดต่อเดือนของหญิงบริการนั่งตมในสถานเริงรมย์ระดับต่าง ๆ แล้วพอสรุปได้ว่า หญิงบริการในสถานเริงรมย์ระดับกลางจะมีรายได้ต่อเดือนประมาณ 15,000 - 20,000 บาท หญิงบริการในสถานเริงรมย์ระดับกลางค่อนข้างสูงจะมีรายได้ต่อเดือนประมาณ 20,000 - 30,000 บาท และหญิงบริการในสถานเริงรมย์ระดับสูงจะมีรายได้ต่อเดือน 30,000 - 50,000 บาท โดยที่บางรายอาจได้มากกว่านั้น

"รายได้ต่อคนจะไม่ต่ำกว่า 15,000 ขึ้นไปทุกคน นี่พูดแบบว่า ไม่ค่อยได้ละ ถ้าได้ก็ถึง 30,000 ถึง 50,000 มีอยู่คนนึงนะมาทำเดือนแรกได้ 90,000 บาท ค่ะหนึ่งได้ไม่ต่ำกว่า 5-6 ค่ะ แล้วเขาก็ไปให้อีกต่างหาก เขาก็มากระเป๋าทัน ถ้าเขาชอบก็บ๊อบหนึ่ง... บ๊อบห้าพัน... มันเป็นอย่างนี้"

(จากคำสัมภาษณ์ของผู้จัดการของสถานเริงรมย์ชั้นสูง)

ระบบควบคุมผู้หญิงที่ทำงานบริการในสถานเริงรมย์

สถานเริงรมย์เหล่านี้ จะมีระบบการควบคุม และลงโทษหญิงบริการในกรณีที่มาทำงานมาทำงานล่าช้า และแอบไปให้บริการทางเพศกับลูกค้าโดยที่สถานเริงรมย์ไม่ได้ประโยชน์โดยใช้วิธีการตัดเงินรายได้ของผู้หญิงเหล่านั้น จากการพูดคุยกับเจ้าของกิจการ และผู้จัดการสถานเริงรมย์หลายคนให้เหตุผลของการมีระบบตัดเงินว่า หากหญิงบริการมาทำงานไม่สม่ำเสมอ อาจจะทำให้เสียลูกค้าไป เพราะลูกค้าบางคนมาเที่ยวเพราะติดใจหญิงบริการผู้นั้น เมื่อมาแล้วก็ตั้งใจจะเรียกหญิงบริการที่ตนติดใจมานั่งบริการ แต่สถานบริการสนองความต้องการนั้นไม่ได้เพราะหญิงบริการไม่มาทำงาน ทำให้ลูกค้าผิดหวัง และถ้าเกิดเช่นนี้บ่อย ๆ ลูกค้าก็จะไปใช้บริการของสถานเริงรมย์แห่งอื่น

"ก็ยอมให้ตัดเงินส่วนนะ ถือว่าเรามีสิทธิหยุด แต่เขาบอกว่าบางวันเขากดถามหาแต่ไม่มาก็ทำให้เสียความรู้สึกแขก"

(จากคำสัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตมในสถานเริงรมย์ระดับกลางค่อนข้างสูง)

ส่วนกรณีที่ตัดเงินเพราะมาทำงานไม่ตรงเวลา ก็เพื่อให้เกิดความเป็นระเบียบ และทำให้เกิดภาพที่ดี ว่าสถานที่แห่งนี้มีหญิงบริการให้เลือกมาก สำหรับกรณีที่ตัดเงินเพราะแอบไปให้บริการทางเพศแก่ลูกค้าโดยสถานบริการไม่รับรู้ ทำให้สถานบริการเสียประโยชน์ในส่วนแบ่งจากการ "ฮัฟ" การที่ลูกค้าจ่ายค่า "ฮัฟ" โดยตรงกับหญิงบริการนั้น ช่วยลดค่าใช้จ่ายบาง

ส่วนที่จะต้องจ่ายให้กับร้านในฐานะที่ "ฮ็อฟ" หึงบริการออกมาข้างนอก แต่กลับทำให้สถาน
 เริงรมย์เสียรายได้สำคัญไป

จากการสัมภาษณ์หึงบริการในเรื่องนี้ สรุปได้ว่า การตัดเงินเดือนจะคำนวณว่าเงิน
 เดือนที่ได้รับหากเฉลี่ยต่อวันได้เท่าไร และนับจำนวนวันที่ขาดงานคูณกับรายได้เฉลี่ยต่อวันก็จะ
 เฉลี่ยเป็นจำนวนเงินที่ตัดออกจากเงินเดือนทั้งหมด เช่น เงินเดือน 3,000 บาท จะเฉลี่ยได้
 วันละ 100 บาท ถ้าขาดงาน 2 วัน ก็จะถูกตัดเงินเดือน 200 บาท นอกจากนั้นยังมีกรณีที่ขาด
 งานวันสุดสัปดาห์ คือ ศุกร์ และเสาร์ ซึ่งจะมีลูกค้ามากเป็นพิเศษ การตัดเงินจะคิดในอัตราสูง
 กว่าปกติ สำหรับการตัดเงินเนื่องจากการทำงานไม่ตรงเวลา บางแห่งจะถูกตัดเงินเป็นชั่วโมง
 ข้าง เป็นนาทีข้าง ซึ่งโดยทั่วไปจะกำหนดเวลาเริ่มงานประมาณ 19.30 - 20.30 น.

"โดนมาว่ามากเลยคือ มาท้าววันหยุดสองวัน ก็โดนตัดเงินวันละ 500 ถ้าเป็นวันศุกร์
 เสาร์โดนตัดวันละ 2,000 เงินเดือนแทบจะไม่ค่อยได้รับนะพี่ โดนตัดเกือบหมดเพราะ
 เราหยุดบ่อย"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหึงบริการนั่งดื่มในสถานเริงรมย์ระดับสูง)

"นี่ถ้าไม่ถูกตัดเงินเดือนไปจะได้มากกว่านี้อีก ที่นี้ถ้าหยุดวันธรรมดาจะถูกตัดเงิน 600
 ถ้าวันหยุดจะถูกตัด 1,000 ถ้าสายเกินทีละ 10 บาท"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหึงบริการนั่งดื่มในสถานเริงรมย์ระดับสูง)

"มาสายกว่ากำหนด อย่างเริ่มงาน 19.45 น. ถ้าสายเกินกว่านั้นก็จะถูกตัดเงิน 200
 และถ้าไปถึงแล้วแต่งตัวลงมาทัน 20.15 ก็จะถูกตัดอีก 200"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหึงบริการนั่งดื่มในสถานเริงรมย์ระดับกลางค่อนข้างสูง)

"หยุดบอยผู้จัดการก็ตัดเงิน มาสายก็ตัดเงิน เขาถึงจะคุมคนได้ ไม่งั้นก็จะมาสายกัน"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตมในสถานเริงรมย์ระดับกลาง)

ลูกค้าที่มาใช้บริการ

โดยทั่วไปลูกค้าของสถานเริงรมย์เหล่านี้เป็นผู้ชายซึ่งมีฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจอยู่ในระดับกลางและระดับสูง จากการสัมภาษณ์หญิงบริการนั่งตมในสถานเริงรมย์ ทั้งระดับกลางจนถึงระดับสูง ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องนี้ไว้ต่าง ๆ กันว่า

"...แบกที่มาจากที่นี้ทำงานบริษัทก็มี ทำงานธนาคารก็มี..."

"...ส่วนใหญ่เป็นลูกค้าระดับกลาง นักธุรกิจ ถ้าจะว่าไปแล้วส่วนใหญ่มีระดับน้อย..."

"...แบกที่มาก็มีต่างชาติด้วย มีฝรั่ง มีฮ่องกง และได้หวัน..."

"...แบกที่นี้เยอะ รัฐมนตรีอะไรก็มี นักการเมือง แต่ไม่ขอเอ่ยชื่อเขาจะเวลาจะไปด้วยนะ ไยยะวังมากกลัวคนเห็นรถจะติดฟิล์ม..."

"...อย่างพวก ส.ส. พวกเจ้าพ่อ พวกดีออกเตอร์ ปกติผู้หญิงที่ทำงานกลางวันระดับปวช. ปวส. นะ ไม่มีสิทธิ์ได้เจอหรือหูกี่ แต่ผู้หญิงกลางคืนได้เจอ ได้คุยกับ ส.ส. เจ้าพ่ออะไรทั้งหลายได้รู้ว่าเขาเป็นยังไง..."

จากการสอบถามถึงเหตุผลของการมาเที่ยวสถานเริงรมย์เหล่านี้ ก็เนื่องจากผู้ชายคิดว่าเป็นสถานที่จัดไว้เป็นพิเศษเพื่อมาผ่อนคลายและหาความบันเทิงจากการฟังเพลง การดื่มเหล้า และการหาความสุขทางเพศได้อีกจากหญิงบริการนั่งตม นอกจากนั้นการมาเที่ยวในลักษณะนี้ ช่วยส่งเสริมว่าผู้มาเที่ยวมีรสนิยมดี และยังทำให้เกิดความรู้สึกท้าทายความสามารถของตนที่จะ "ฮือฟ" หญิงบริการบางคนให้ได้

"สถานที่อย่างนี้นั้นต่างจาก อาบ อบ นวด ต่างจากพวกผู้หญิงในเฮค มันคนละแนว คนละเกรดกัน"

(จากคำสัมภาษณ์ของผู้จัดการสถานเริงรมย์ระดับกลาง)

"พวกที่ชอบคือกเทลเลานจ์ หรือคาราโอเกะ ก็จะมานั่งแบบนี้ คือ จะได้ลุ้น ได้ใช้ฝีมือ ได้มีอารมณ์ อย่างอาบ อบ นวด พอผู้ชายเสียเงิน 1,800 - 1,900 ก็ได้เลย เรียบร้อย แต่อย่างที่นี่มันยากเย็น นั่งฟังเพลงพยายามจีบใช้เทคนิคให้ผู้หญิงไปด้วยแล้ว เราภูมิใจ"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของผู้จัดการสถานเริงรมย์ระดับสูง)

ผู้ชายที่มาเที่ยวอาจจะมาด้วยเงินของตนเอง หรือถ้าเป็นนักธุรกิจก็อาจมาด้วยบด้อนรับของบริษัท หรือที่เรียกว่างบเอ็นเตอร์เทน (entertain budget) ด้วยค่าใช้จ่ายที่เป็นเงินค่อนข้างสูง เพื่อแลกกับบรรยากาศของการฟังเพลง การนั่งดื่ม และการบริการทางเพศ พฤติกรรมของลูกค้ามักจะแสดงออกเพื่อให้คุ้มกับเงินที่จ่ายไปก็คือ การเกี้ยวพาราสี และหยอกเย้าหญิงบริการนั่งดื่มด้วยคำพูดและการกระทำ เช่น กอด จูบ ลูบ ล้วง และสุดท้ายก็จะนำไปสู่การบริการทางเพศ

"...ส่วนใหญ่แขกเข้ามา ก็จะสั่งเครื่องดื่ม แล้วก็ทำอะไร ๆ ให้คุ้มกับที่เขาเสียเงิน..."

"...แขกบางคนก็อาจจะทำอะไรก็ได้ เสียเงินมาเที่ยวแล้ว ไม่จำเป็นต้องสนนใจใคร แสดงความหยาบคาย เช่น ล้วง จีบโน้นจี้บนี้..."

"...อย่างเรื่องแขกที่มาเที่ยวนี้บางคนเมื่อไร เขาถือว่าเขาเสียเงินเขาก็จะพยายามดึงดูดจากผู้หญิงที่บริการเขา..."

"...นี่ไม่ได้พูดหยาบกับพี่นะ (ลูกคำ) บางคนเขื่อกสจัด พี่คิดดูผู้ชาย ถ้าไม่ได้มาด้วยเรื่องนี่ก็อยู่บ้านไม่ตีหรือ จะมานั่งเฉย ๆ แล้วไม่ทำอะไรนะเป็นไปไม่ได้..."

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งดื่มในสถานเริงรมย์ระดับกลางและระดับสูง)

ทัศนะของลูกค้าต่อการเลือกสถานที่ที่อยู่นั้นเห็นว่า แม้ว่าสถานที่บางแห่งจะราคาแพงและโอ่ง แต่ก็มีลูกค้าไปใช้บริการก็เพราะลูกค้ามั่นใจในเรื่องของความปลอดภัยจากโรคติดต่อ

"ส่วนหนึ่งถึงราคาแพงเท่าไร ก็ยังมีคนเที่ยว โดยเฉพาะเด็กหนุ่มๆ เพราะโอกาสของการติดโรคมันลดลง คนเที่ยวก็พอใจจะเสี่ยง"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของลูกค้าซึ่งเป็นนักธุรกิจตำแหน่งผู้บริหารระดับกลาง)

"หลายคนเป็นอย่างนั้น ยิ่งแพงก็ยิ่งทำให้เชื่อมั่น คือ เรารู้สึกกลัวถึงได้ไปเที่ยวที่ที่เราพิจารณาแล้วว่า มีระดับทน้อย ซึ่งจะช่วยให้เรารู้สึกปลอดภัยขึ้น... ศึกว่าไปตามที่ถูก ๆ"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของลูกค้าซึ่งเป็นนักธุรกิจตำแหน่งผู้บริหารระดับสูง)

บริบททางสังคมและวัฒนธรรมที่เอื้อต่อธุรกิจบริการทางเพศ

โดยทั่วไปเมื่อใดก็ตามที่กล่าวถึงปัญหาการขายบริการทางเพศหรือการค้าประเวณี มักจะมุ่งเน้นไปที่สาเหตุทางเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นเรื่องของความยากจนที่ผลักดันให้ผู้หญิงค้าประเวณี อย่างไรก็ตามได้มีข้อโต้แย้งในเรื่องนี้ว่า ลาพังปัญหาเศรษฐกิจหรือความยากจนไม่ใช่สาเหตุของปัญหาแต่เพียงอย่างเดียว และก็ไม่สามารถชี้ขาดว่าเป็นปัจจัยที่ทำให้ผู้หญิงเข้าสู่ธุรกิจทางเพศ เพราะมีผู้หญิงอีกมากมายที่ยากจนแต่ก็ไม่ได้ขายบริการทางเพศ และมีหญิงบริการทางเพศจำนวนมากที่ไม่ยากจนจริง (รัตน ธนาพรสังสุทธิ์. 2529 : 52 ; อ้างอิงมาจาก อรรถพล พันธุ์เกิด. ม.ป.ป.) หรืออย่างที่ Kingsley Davis เห็นว่า เมื่อมีความมั่งคั่งมากขึ้น การค้าประเวณีก็จะมากขึ้น เพราะบางทีโสเภณีก็ไม่ได้ประกอบอาชีพเพราะความยากจนอย่างเดียว แต่อาจเป็นเพราะได้เงินง่ายและรวดเร็วกว่าทำอย่างอื่น (เล่มเดิม) ทัศนะดังกล่าวสะท้อนให้เห็นจากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตม ดังนี้

"...งานนี้มันจะดี มันจะสบาย เมื่อเทียบกับเงินแล้วงานนี้ไม่หนักได้เงินดี..."

"...เพื่อนยุวาก็หน้าตาดี ทาได้อยู่แล้วงานนี้ให้ลองดู เงินดีด้วยงานไม่หนักอะไร..."

"...วัน ๆ ไม่ต้องทำอะไรก็มีเงินเป็นปึก ชื่อของที่ 4 พัน 5 พัน ๖ ของดี ๆ ทั้งนั้น มีเสื้อผ้าสวย ๆ เขา (หญิงบริการทางเพศ) มีรายได้ดี เขาอยู่กันอย่างสุขสบาย..."

"...อยากได้อะไรก็ซื้อ ถ้าอย่างแต่ก่อนที่ยังไม่ได้ทำงานแบบนี้นะ จะซื้ออะไรก็คิดแล้ว คิดอีก เพราะเงินจำกัด แต่พอหาได้เองแบบนี้ก็ซื้อให้สบาย..."

"...เขา (เพื่อนที่เป็นหญิงบริการทางเพศ) มีเงินใช้คล่องมือ แต่งตัวดี กินเที่ยว ชื่อของได้สบาย ๆ ก็อยากมีเงินอย่างนั้นบ้าง จนเพื่อนของเพื่อนมาบอกให้ไปสมัครที่เลานจ์ แล้วมีการฮ็อฟด้วย ก็คิดว่าไม่มีอะไรน่ากลัว แต่กลับจะมีเงินซะอีก..."

"...มีเพื่อนมาทักก่อน เขามีเงินใช้กันสบาย ๆ ก็เลยอยากลองดูบ้าง..."

จากทัศนะดังกล่าวยังสะท้อนถึงลักษณะเปรียบเทียบเชิงสัมพัทธ์ (relative) ในเรื่องรายได้ โดยที่ผู้หญิงเหล่านี้มักเปรียบเทียบรายได้ที่ตนได้รับจากการทำอาชีพอื่นว่าน้อยไม่เพียงพอที่จะใช้จ่าย เกิดความรู้สึกว่าฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจของตนต่ำด้อยกว่าคนอื่น ความคิดดังกล่าวย่อมเป็นผลมาจากอิทธิพลของวัฒนธรรมบริโภคนิยม จึงทำให้ผู้หญิงเหล่านี้ให้ความสำคัญงานบริการทางเพศ โดยคิดว่ามีรายได้สูงและหาได้ง่าย ซึ่งหากพิจารณาจากจำนวนเงินรายได้ก็ถือเป็นตัวเลขที่สูง แต่ถ้าวัดด้วยมาตรฐานทางสังคมแล้ว (conventional standard) สิ่งที่ผู้หญิงเหล่านี้ได้รับนั้นเทียบไม่ได้กับสิ่งที่ต้องสูญเสียไป เช่น สูญเสียการยอมรับนับถือจากสังคม ได้รับการรังเกียจเหยียดหยามซึ่งเป็นการลงโทษจากสังคม และทำให้สถานภาพทางสังคมของตนต่ำลง อย่างไรก็ตามผู้หญิงเหล่านี้คิดว่าแม้จะสูญเสียในสิ่งดังกล่าว แต่ตนได้รับการชดเชยด้วยโอกาสที่จะหาเงินจากอาชีพบริการทางเพศ เมื่อเทียบกับโอกาสในงานอื่นที่มีอยู่ (Davis. 1966 : 361) นอกจากโอกาสที่จะหาเงินได้มากแล้ว ยังมีรางวัลทางสังคมซึ่งมีอิทธิพลต่อการเข้าสู่อาชีพนี้ได้ช่วยชดเชยการสูญเสียข้างต้นอย่างที่ว่า Gray (1973 : 411) กล่าวว่าไว้ว่า "เด็กสาวมีโอกาสเข้ามาสู่อาชีพนี้ก็โดยปัจจัยเชิงคุณค่าทางสังคมและวัตถุ เช่น การมีชีวิตที่ตื่นเต้น การมีความหมายหรือความสำคัญ (ในกลุ่มเพื่อนหรือกลุ่มลูกค้า) การได้รับยกย่อง (จากเพื่อน)

นอกเหนือจากต้องการได้เงิน"

นอกจากนั้นในสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปตามกระแสของระบบทุนนิยม ค่านิยมทางวัตถุได้แพร่กระจายและแทรกซึมในทุกลุ่ม และทุกชนชั้น รวมทั้งกลุ่มของหญิงสาวซึ่งสนใจความสวย ความงาม การแต่งกายตามแฟชั่น การใช้ของราคาแพง พฤติกรรมดังกล่าวผสมผสานเข้ากับ พฤติกรรมการเลียนแบบอย่างกัน ทำให้หญิงสาวเหล่านี้ติดอยู่ในวังวนของการแข่งขันทางวัตถุ กลายเป็นวัฒนธรรมบริโภคนิยม ที่เน้นการจับจ่ายใช้สอยโดยไม่คำนึงถึงความจำเป็น ค่านิยมทาง วัตถุตลอดจนสินค้าต่าง ๆ ถูกปั้นแต่งและผลิตขึ้นเพื่อสนองตอบต่อความต้องการของวัยรุ่น และ หญิงสาวเหล่านี้ซึ่งได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรมแห่งการบริโภคและนิยมวัตถุ ต่างก็ดิ้นรนหาเงินมา เพื่อใช้จ่าย และวิธีหนึ่งซึ่งได้เงินมาง่ายและรวดเร็วก็คือการเข้าสู่อาชีพบริการทางเพศ ดังเช่น ที่ผู้จัดการสถานเริงรมย์แห่งหนึ่งให้ทัศนะไว้ว่า "พวกนี้จริงๆ แล้วไม่ได้ลำบากนะ เขามีเงินเขา มาเพราะอยากได้เงินมากขึ้นเพราะรสนิยมสูง.." ประกอบกับการพัฒนารูปแบบของสถานเริงรมย์ ที่มีการให้บริการทางเพศแอบแฝงอยู่เป็นไปอย่างรวดเร็ว และหลากหลาย ดำเนินการไปโดย การยอมรับของสังคม ในฐานะของสถานเริงรมย์ ซึ่งมีความถูกต้องภายใต้พระราชบัญญัติสถาน บริการ พ.ศ. 2509 อาจกล่าวได้ว่าการขายบริการทางเพศดังกล่าวมีองค์กร "สถานเริงรมย์" เป็นผู้คุ้มครองโดยได้รับการยอมรับตามกฎหมาย

อีกประการหนึ่ง แนวคิดในการทำเรื่องเพศให้เป็นรูปแบบหนึ่งของสินค้าหรือเพื่อการ บริโภคนั้นได้รับการแพร่หลาย ซึ่งทำให้แบบแผนการหาความสุขจากพฤติกรรมทางเพศในสังคม มีความหลากหลายมากขึ้น "ความสัมพันธ์ทางเพศ" ซึ่งเป็นเรื่องธรรมชาติของมนุษย์ ได้กลายเป็น สิ่งที่มนุษย์ซื้อขายกันได้ ผู้เกี่ยวข้องที่ได้ประโยชน์ก็จะเร่งเร้าความต้องการในเรื่องเพศและ สอนตอบสนองความต้องการโดยการสร้างกระบวนการทำให้ผู้หญิงเป็นสินค้า เป็นวัตถุทางเพศ เพื่อ การบริโภคของผู้ชาย เหมือนกับการบริโภคสินค้าอย่างหนึ่งแต่ต่างกันตรงที่ผู้หญิงเป็นสินค้าที่มีชีวิต จิตใจ

นอกจากนี้สังคมได้กำหนดพฤติกรรมทางเพศของผู้ชาย และผู้หญิงในลักษณะทวิมาตรฐาน (double standard) กล่าวคือขณะที่สังคมกำหนดบรรทัดฐานทางเพศของผู้ชายให้มีเพศสัมพันธ์โดยเสรีได้ไม่ว่าก่อนแต่งงานหรือหลังแต่งงานแล้วก็ตาม แต่ขณะที่บรรทัดฐานทางเพศของผู้หญิงจะอยู่ที่การให้คุณค่าสำคัญต่อความบริสุทธิ์หรือพรหมจารีย์ หากผู้หญิงคนใดไม่สามารถรักษาความบริสุทธิ์ไว้ได้ ก็จะเป็นสิ่งที่ขัดต่อบรรทัดฐานทางเพศ สังคมไม่ยอมรับ จะถูกประณามว่าเป็นคนเลว หรือคนไม่ดี (รัตน ธนาพรสังสุทธิ์., 2529 : 32) // และจากการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยพบว่า หญิงบริการเกือบทุกคน เสียความบริสุทธิ์มาก่อน ซึ่งทำให้เกิดความรู้สึกว่าตนหมดคุณค่า และให้ความหมาย "ผู้หญิงดี" คือต้องบริสุทธิ์ จะนั้นเมื่อเสียความบริสุทธิ์มาก่อน ก็รู้สึกว่าตนไม่เหลือความดีอะไรอีก ทำให้กลัวที่จะเข้าสู่อาชีพบริการทางเพศ ด้วยความคิดว่า "จะเสียมากไปกว่านี้ก็ไม่เป็นไร แต่จะต้องได้ผลตอบแทนที่คุ้มค่า" ดังคำสัมภาษณ์ของหญิงบริการดังนี้ (ฉบับที่ ๓๓) ๑๖ ธ.ค. ๒๕๓๘, น. ๑๑๓)

"คือเราไม่ใช่คนบริสุทธิ์ เคยมีแฟนมาแล้วทำให้เกิดความรู้สึกว่าลองทำ ทานแล้วก็มีรายได้ขึ้นมา มีอะไร ๆ เป็นของตัวเอง"

"เคยคุยกัน หน่อยบอกว่าเสียตัวให้แล้วตัวไม่ดี ยังไม่เห็นได้อะไร ไปเสียอย่างนี้ (ขายบริการทางเพศ) ได้เงิน"

"ผู้หญิงดีต้องสะอาด บริสุทธิ์... อย่างแหม่นั้นไม่เคยเสียให้ใครจนกระทั่งเสียให้แฟนคนแรกก็เสียทั้งหมดแต่เขาก็ไม่ซื้อกับแหม่ง แหม่งก็เสียใจ คิดว่าไหน ๆ ก็เสียแล้วก็มาทำงานอย่างนี้ซะเลย ไหน ๆ เสียแล้วให้ได้เงินดีกว่า"

"(พ่อแม่) เขาจะพูดว่าลูกผู้หญิงทำตัวเหลวแหลกก็ไม่มีค่าอะไร ผู้ชายที่ไหนก็ไม่อยากเอาไปเป็นเมีย ผู้ชายจะลองมันได้เราแล้ว มันก็มีแต่จะถีบหัวส่ง... ลูกผู้หญิงนะ ทำตัวแรด ๆ ไปกับผู้ชาย พ่อแม่มีแต่จะขายหน้าเขา"

การที่สังคมมีค่านิยมทางเพศแบบทวิมาตรฐาน ซึ่งยอมรับได้ว่าผู้ชายสามารถมีเพศสัมพันธ์โดยเสรี จึงเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ชายเที่ยวเตร่หาความสุขทางเพศตามสถานเริงรมย์

ได้อย่างเปิดเผย สังคมยอมรับว่าเป็นรูปแบบหนึ่งของการหาความสุขได้อย่างชอบธรรม โดยการจ่ายเงินในฐานะ "ผู้ซื้อ" เพื่อแลกเปลี่ยนกับบริการทางเพศจากหญิงบริการในฐานะ "ผู้ขาย" ซึ่งพฤติกรรมนี้ดำเนินไปภายใต้การรับรู้ของสถานเริงรมย์ ทักษะของผู้จัดการสถานเริงรมย์ระดับสูงแห่งหนึ่งให้ไว้ว่า "ผู้ที่ประสบความสำเร็จในชีวิตถ้าปราศจากเซ็กส์แล้วจะเป็นยังไง...เป็นไปไม่ได้ แต่ก่อนเรื่องนี้มี hidden (ไม่เปิดเผย) แต่เดี๋ยวนี้มี open (เปิด) ขณะเดียวกันก็มีบางกลุ่มเป็นคนให้คนที่จะมีเงินมาแลก ที่นี้จัดขึ้นเพื่อคน 2 คนมาพบกัน"

แม้ว่าปัจจุบันจะมีการเคลื่อนไหวเพื่อเปลี่ยนแปลงบรรทัดฐานทางเพศใหม่ เนื่องจากผู้หญิงเริ่มมีการตื่นตัว และทบทวนบทบาทของตนเองในสังคม รวมทั้งมีการเคลื่อนไหวของนักสตรีนิยม (feminism) และ กระบวนการสิทธิสตรี (feminist movement) เพื่อแสวงหาความเสมอภาคทางเพศ และปรับปรุงสถานภาพสตรี รวมถึงการต่อต้านกระบวนการที่ทำให้หญิงเป็นสินค้าทางเพศ เพื่อให้สังคมตระหนักในคุณค่าของความเป็นมนุษย์ของผู้หญิงมากกว่าการให้คุณค่าของความบริสุทธิ์ อย่างไรก็ตามขณะที่ความเคลื่อนไหวเหล่านี้ยังคงดำเนินอยู่ ระบบของสถาบันการค้าประเวณีที่มีมาช้านาน ทำให้มีการฉวยประโยชน์จากบรรทัดฐานทางเพศใหม่ โดยนำมาบิดเบือนเข้ามารับใช้สถาบันการค้าประเวณี ในการนี้มีหญิงสาวที่มีการศึกษา หรือหญิงสาวที่มีทักษะทางเพศใหม่ ซึ่งไม่ให้ความสำคัญต่อพรหมจรรย์ของตนส่วนหนึ่งตกเป็นเหยื่อของสถาบันการค้าประเวณีในที่สุด ซึ่งหญิงสาวพวกนี้มีการดำรงชีวิตที่ฟุ่มเฟือย รักสนุกและยอมตัวเข้าไปในสถาบันการค้าประเวณี โดยถือว่า "ไม่เสียหายอะไร" หรือ "ตนเป็นพวกระดับสูง" แต่ทั้งนี้ไม่ได้หมายความว่าพฤติกรรมดังกล่าวอยู่ในความหมายของบรรทัดฐานค่านิยมทางเพศแบบใหม่ แท้จริงก็คือหญิงเหล่านี้กำลังถูกเอารัดเอาเปรียบจากค่านิยมทางเพศแบบเก่า เพื่อประโยชน์ของสถานเริงรมย์และผู้ขายที่มาซื้อบริการ (รัตนา ธนาพรสังสุทธิ์, 2529 : 67) และยิ่งเป็นการเร้าความรู้สึกที่ว่าสามารถซื้อบริการทางเพศจากหญิงบริการที่มีคุณสมบัติสูงขึ้น

"มีความรู้กันหลายคน ขณะนี้จะมีเรียนที่ (ชื่อมหาวิทยาลัย) มหาวิทยาลัยเอกชนหลายแห่งเลย คือพวกนี้เขามีเวลา เขาก็เลยมีโอกาสมหาหารรายได้"

"พวกผู้หญิงที่มันเข้ามาทำที่นั่นะ ไร่ไร่ ใส่เสื้อผ้าแต่ละชุดนะ คนที่มาหากินธรรมดา ไม่กล้าใส่ มันแพง (เน้นเสียง) ถือกระเป๋าหลายสี ใบละหลายพัน ใส่บาติกอะไรก็เก๋ๆ นี้อย่างนี้"

"ทั่วไปที่นี่จะรับพนักงานมีการศึกษาอย่างน้อย ม.3 และต้องสวยด้วย กรณีที่การศึกษาต่ำกว่านั้นจะต้องพิจารณาเป็นกรณี"

(จากคำสัมภาษณ์ของผู้จัดการของสถานเริงรมย์ระดับสูง)

โดยสรุปจากสภาพทั่วไปของค็อกเทลเลานจ์ ผับ และคาราโอเกะ จะเห็นได้ว่ารูปแบบของสถานเริงรมย์ได้เปลี่ยนไป กลายเป็นแหล่งบันเทิงที่มีบรรยากาศหรูหรา สำหรับต้อนรับลูกค้าที่มีฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจดี การเข้าไปใช้บริการก็เป็นไปโดยเปิดเผย โดยจะมีการให้บริการทางเพศแอบแฝงอยู่นอกเหนือจากการนั่งดื่มฟังเพลง รูปแบบที่เปลี่ยนไปดังกล่าวได้เปิดโอกาสให้หญิงสาวที่มีการศึกษาได้เข้ามาทำงานบริการ และตามมาด้วยการให้บริการทางเพศ ซึ่งเป็นรายได้สำคัญนอกเหนือจากเงินเดือน เงินค่าดื่ม และเงินรางวัลจากลูกค้า โดยที่หญิงสาวเหล่านี้มีความเห็นว่าเป็นหนทางที่ตนจะหาเงินได้มากกว่า และง่ายกว่าที่จะทำงานอาชีพอื่น

ภูมิหลังของหญิงบริการก่อนเข้าสู่งานบริการทางเพศ

จากการสัมภาษณ์ระดับลึกผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานบริการทางเพศ ได้แก่ ผู้จัดการสถานเริงรมย์ มามาซัง เจ้าของสถานเริงรมย์ ลูกค้ารวมทั้งตัวของหญิงบริการเอง พบว่าภูมิหลังทางครอบครัว ประสบการณ์ในชีวิตและลักษณะนิสัยและรูปร่างหน้าตา มีส่วนสำคัญอย่างมากต่อการที่ผู้หญิงเหล่านี้จะเลือกคบหาสมาคมกับบุคคลหรือกลุ่มภายใต้เครือข่ายสังคมนั้น ๆ ซึ่งบุคคลหรือกลุ่มดังกล่าวจะเป็นแบบอย่างทางความประพฤติและการให้ความหมายต่ออาชีพนี้ไปในทางยอมรับ

ในเรื่องรายละเอียดของภูมิหลังนี้ผู้วิจัยได้ข้อมูลจากพนักงานนั่งตมจำนวน 17 คน จากสถานเริงรมย์ระดับกลาง ระดับกลางค่อนข้างสูงและระดับสูง ข้อมูลจากมามาซัง จำนวน 4 คน ผู้จัดการและเจ้าของสถานเริงรมย์จำนวน 5 คน และผู้ใช้บริการหรือลูกค้าชายจำนวน 5 คน สำหรับพนักงานนั่งตมจะเป็นผู้ที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องนี้โดยตรง ขณะที่ผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ ได้ช่วยขยายความเพิ่มเติมรายละเอียดให้สมบูรณ์ขึ้น ซึ่งเป็นการตรวจสอบข้อความต่าง ๆ ที่พนักงานนั่งตมได้ให้เบื้องต้นด้วย

ภูมิหลังทั่วไป

จากการศึกษาพบว่า หญิงสาวเหล่านี้มีอายุระหว่าง 19 - 27 ปี (สำหรับมามาซัง จะมีอายุประมาณ 30 - 35 ปี) เป็นหญิงสาวที่มีบุคลิกดี รูปร่างสูงโปร่งและได้สัดส่วน หน้าตาสวยงาม ส่วนใหญ่จะอยู่ในช่วง 21 - 22 ปี มากที่สุด ส่วนใหญ่เคยมีประสบการณ์ในการทำงานด้านอื่นมาก่อน ส่วนกรณีที่ยังไม่เคยทำงานใดมาก่อนเลยนั้นกำลังรองาน งานที่หญิงสาวเหล่านี้ทำมาก่อนหรือกำลังรออยู่นั้นคือ เป็นพนักงานในบริษัท พนักงานของห้างสรรพสินค้า นางแบบโฆษณา นางทางโทรศัพท์ สำหรับสถานภาพการสมรสนั้นส่วนใหญ่เป็นโสด (โดยมีคนที่มีความสัมพันธ์ทางเพศกันมาก่อน) และมีบางคนที่เป็นหย่าเพราะสามีทอดทิ้ง ส่วนสถานภาพทางการศึกษานั้นมีความรู้ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นขึ้นไป

ฐานะครอบครัวของบิดามารดา จัดอยู่ในระดับครอบครัวชนชั้นกลางซึ่งไม่มีปัญหาขัดสนในเรื่องรายได้ อาชีพของครอบครัว คือ ค้าขาย รับราชการ ทำธุรกิจเชิงบริการ เป็นเจ้าของที่ดิน ทำเกษตรกรรมโดยการจ้างแรงงานอื่นมาทำ ฉะนั้นสภาพครอบครัวจะอยู่ในฐานะมีกินมีใช้จนถึงมีรายได้สูง ซึ่งมีความสามารถในการส่งเสียบุตรให้มีโอกาสศึกษาเล่าเรียนอย่างน้อยในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 และในกรณีที่เลิกเรียนกลางคัน ทั้ง ๆ ที่ครอบครัวก็สามารถส่งให้เรียนต่อได้ ก็เนื่องจากสนใจเที่ยวเตร่กับเพื่อน หนีเรียน มีแผนไม่สนใจเรียนผลการเรียนไม่ดี ทำให้พ่อหนายการเรียนและเลิกเรียนไปในที่สุด

ประสบการณ์ในอาชีพอื่น

ก่อนที่ผู้หญิงเหล่านี้จะเข้าสู่งานบริการทางเพศ ส่วนใหญ่จะมีประสบการณ์การทำงานอาชีพอื่นมาก่อน (กรณีที่ไม่เคยทำงานอะไรมาก่อนก็จะอยู่ในช่วงของการรองาน โดยอาศัยเงินจากบิดามารดามาใช้จ่าย) ลักษณะของอาชีพดังกล่าวพอสรุปได้ดังนี้

1. ลักษณะอาชีพที่ต้องการความรู้ความสามารถอย่างน้อยมัธยมศึกษาตอนต้น และเป็นอาชีพที่สังคมยอมรับ ได้แก่ พนักงานบัญชีของบริษัท พนักงานตรวจปริมาณสินค้าของโรงงาน พนักงานการตลาด พนักงานขายประกันชีวิต พนักงานขายของในห้างสรรพสินค้า ผู้หญิงที่เคยมีอาชีพดังกล่าวจะมีความรู้สีกว่างานที่ตนทำนั้นรายได้ต่ำเกินไป เลยพยายามดิ้นรนหางานใหม่ที่รายได้ดีกว่าเดิม หรือหางานพิเศษเพื่อเพิ่มรายได้

"...พอจบ ปวส. ก็มาทำงานบริษัทฝรั่ง ทำอยู่ประมาณ 3 ปี ก็ได้งานพิเศษทำ คือ ที่บริษัทโรสรู้จักผู้ใหญ่คนหนึ่ง หลานชายเขาเปิดเลาจน์ อยู่ที่โรงแรม (ชื่อโรงแรมชั้น 1) เผลอๆโรสอยากมีรายได้พิเศษ ก็เลยไปทำเป็นพนักงานนั่งดื่ม กลางวันก็ทำที่บริษัทพอเย็นก็ไปทำพิเศษต่อ..."

"...ตอนอยู่บริษัท โรสได้เงินเดือน 5,400 แต่ต้องมีการะทางบ้านมีพี่น้องเยอะ ต้อง

ช่วยแม่ ไม่พอหรอก ก็เลยไปหารายได้พิเศษ ได้เพิ่มขึ้นอีก 15,000 บาท รวมกับเงินบริษัทแล้วก็จะได้ประมาณเกือบ 20,000 บาท..."

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตมในสถานเริงรมย์ระดับสูง)

"...ครั้งแรกเลยที่จอยทำงานห้างแล้วสตาร์ท 1,900 (ได้รับเงินเดือนเริ่มต้น) แต่งานกลางคืนนี่เริ่มจาก 3 พัน 4 พัน ที่คุณว่าห้างนะสตาร์ทน้อย แต่เรามาทำอย่างนี้ได้ 3 พัน 4 พัน มีพิเศษอีก ก็ดีกว่า พอรู้ข่าวว่าที่ (ชื่อสถานเริงรมย์) รับเด็กเยอะก็แต่งตัวมาสมัครเลย เพราะอยากได้งานที่เงินเดือนเยอะกว่าเดิม..."

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตมในสถานเริงรมย์ระดับกลาง)

2. ลักษณะอาชีพที่เน้นเรื่องความสวยงามของรูปร่างหน้าตา โดยจะมีรายได้สูงแต่ไม่แน่นอนและไม่มั่นคง ได้แก่อาชีพนางแบบ อาชีพดังกล่าวจะเป็นเสมือนบันไดเชื่อมโยงไปสู่อาชีพบริการทางเพศได้ง่าย เพราะอาชีพนี้จะทำให้ผู้หญิงคุ้นเคย และกล้าเปิดเผยความสวยงามของเรือนร่างต่อสายตาของคนทั่วไป

"...แต่ก่อนถ่ายโฆษณากับบริษัทโมเดลลิ่ง (บริษัทถ่ายแบบ) แถวสุขุมวิท คือเขาจะเรียกมาเป็นงาน ๆ อาจจะเป็นสินค้า หรือรถยนต์ ไม่ต้องไปทุกวัน...ช่วงกลางวันน่าจะว่างเพราะงานโฆษณานี้แล้วแต่เขาจะเรียกตัว เพื่อนรุ่นที่อยู่บริษัทโฆษณาด้วยกัน เขามาสัมภาษณ์ที่นี้ก่อน (ชื่อสถานที่บริการ) แล้วให้รุ่นลองมาสมัครดู เพราะเพื่อนบอกมีตำแหน่งว่าง มาสมัครก็ได้ทำ..."

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตมในสถานเริงรมย์ระดับสูง)

3. ลักษณะอาชีพที่อยู่บนเส้นทางของงานบริการทางเพศโดยตรง ได้แก่ นางทางโทรศัพท์ ซึ่งเป็นการให้บริการทางเพศแบบอิสระ การรับลูกค้าจะผ่านทางคนกลางหรือเรียกว่า "หน้าม้า" เป็นผู้ติดต่อให้เนื่องจากเป็นงานที่ไม่มีความแน่นอนในเรื่องรายได้ผู้ที่เป็นนางทาง

โทรศัพท์ซึ่งมีประสบการณ์ด้านบริการทางเพศมาโดยตรง เมื่อจะเข้าสู่งานบริการทางเพศใน
สถานเริงรมย์จึงไม่มีความรู้สึกว่าเป็นสิ่งแปลกใหม่

"...หญิงรับแขกทางโทรศัพท์มาก่อน ก็เพื่อน ๆ เขาทำอยู่ตอนนั้นเที่ยวเก่งต้องใช้
เงิน... มีเอเยนต์จัดการหาลูกค้าให้ เป็นแบบหน้าม้า ซึ่งก็เคยเป็นนางทางโทรศัพท์
มาก่อน เขาจะอยู่ในวงการรู้จักผู้ชายชอบเที่ยว...อย่างเราได้จากลูกค้า 2,000 เขา
(นายหน้า) จะขอไป 500 ...ถ้าไม่ผ่านเขา (นายหน้า) เราก็ไม่แน่ใจว่าจะหา
แขกได้สม่ำเสมอหรือเปล่า ถ้าคิดจะหาเองคงลำบาก ไปไม่ได้ตลอดอย่างแขกที่นายหน้า
เอามาให้นั้นอาจจะมาเรียกใช้บริการ 2 - 3 ครั้ง นานที่สุดเขาอาจจะติดต่อใช้บริการ
เรา 2 เดือน แล้วก็หายหน้าไป เขาก็ไปหาผู้หญิงรายใหม่ต่อไปเรื่อย ๆ..."

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตมในสถานเริงรมย์ระดับกลาง)

152

ความสัมพันธ์ของครอบครัว

ครอบครัวจัดเป็นสถาบันหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของสมาชิก โดยเฉพาะอย่างยิ่งใน
ช่วงของวัยเด็กและวัยรุ่น ครอบครัวจะมีบทบาทในการอบรมขัดเกลาสมาชิกให้เป็นไปตามบรรทัด
ฐานของสังคม หากบิดามารดามีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ก็ย่อมจะทำให้สมาชิกเกิดความมั่นคงและ
อบอุ่น และหากทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดีให้สมาชิกก็ย่อมเป็นเป้าหมายพฤติกรรมความคิด ความรู้สึก
ของสมาชิกไปในทางที่สมควร แต่หากเป็นไปในทางตรงกันข้าม คือ ครอบครัวแตกแยก สมาชิกก็
ขาดความอบอุ่น พ่อแม่ไม่ได้เป็นแบบอย่างที่ดี สมาชิกก็ขาดแนวทางในการดำเนินชีวิต หรือหาก
เข้มงวดกดดันเกินไป สมาชิกก็จะต่อต้านและขัดเคืองด้วยสิ่งที่ไม่ดี ๆ จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า
สภาพครอบครัวของหญิงบริการเหล่านี้ขาดความอบอุ่นและเข้มงวดเกินไป (พ. 114)

1. ครอบครัวขาดความอบอุ่น

สภาพของครอบครัวขาดความอบอุ่น เนื่องจากพ่อแม่หย่าร้างกัน หรือแม่มีพ่อแม่อยู่ด้วยกันแต่ก็ไม่มีเวลาดูแลเอาใจใส่ หรือขาดความเข้าใจที่ดีต่อกัน ซึ่งเหล่านี้ทำให้ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวมีความแตกแยก ขาดความเข้าใจ หรือให้แนวทางที่เหมาะสมต่อการดำเนินชีวิต ด้วยสภาพดังกล่าว เด็กจะเกิดความรู้สึกอ้างว้าง ไม่มีที่พึ่ง หรือปรึกษาความคับข้องใจของตนได้ ก็จะหันเข้าหากลุ่มเพื่อนที่อยู่ nearby เดียวกัน ซึ่งมีความรู้สึกนึกคิดไม่แตกต่างกัน หรืออาจมีปัญหาที่คล้ายกัน ก็ทำให้เกิดความผูกพันและใกล้ชิดสนิทสนมกันได้ง่ายขึ้น

กรณีตัวอย่างของเน็ท มีพ่อแม่ที่หย่าร้างกันตั้งแต่วัยเด็ก ซึ่งเน็ทยอมรับว่าสภาพของครอบครัวทำให้ตนและพี่น้องเกิดความรู้สึกโดดเดี่ยวและอ้างว้าง จึงหันเข้าหาเพื่อนที่ให้ความเข้าใจ และเห็นใจตน เน็ทกล่าวถึงสาเหตุที่พ่อแม่ต้องเลิกกันเนื่องจากพ่อแม่เล่นมั่ว แม่ทนไม่ไหว จึงต้องเลิกกัน ซึ่งลูก ๆ มาอยู่กับพ่อเพราะมีฐานะที่จะเลี้ยงดูได้ จากสภาพการขาดความอบอุ่นดังกล่าว ทำให้พฤติกรรมของเด็กมีโอกาสเป็นไปในทางเบี่ยงเบนได้ง่าย

"...พ่อกับแม่เลิกกัน แม่ก็แต่งงานใหม่ พ่อก็แต่งงานใหม่ ตอนนั้นยังอยู่ ป. 4 ลูก ๆ อยู่กับพ่อ แต่ไปเยี่ยมแม่กันบ่อย มีพี่น้อง 5 คน พี่ชาย 2 คน แต่งงานไปแล้ว ส่วนน้องอีก 2 คน เรียนอยู่พาณิชยคนหนึ่ง อีกคนเรียน ม.2 ...ก็รู้สึกเสียใจนะตอนพ่อแม่เลิกกัน มันเหมือนมีอะไรขาดไป..."

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งโต๊ะร้านสถานเริงรมย์ระดับกลาง)

กรณีของหวาน พ่อแม่ไม่ได้หย่าร้างกัน แต่ไม่เป็นแบบอย่างที่ดี และไม่มีเวลาให้ลูก ครอบครัวของหวานมีฐานะค่อนข้างดี เพราะพ่อแม่ทำงานอยู่ในต่างประเทศหลายปี จึงมีรายได้สูง หวานเล่าว่าเคยมีบ้านส่วนตัวที่มีบริเวณกว้างขวางในหมู่บ้านล้อมรอบ แต่ปัจจุบันขายไปแล้ว เนื่องจากทั้งพ่อและแม่ชอบเล่นการพนัน เมื่อมีหนี้สินจึงต้องขายบ้านไปแล้วย้ายครอบครัวมาอยู่

แฟลตแทน ซึ่งสภาพดังกล่าวทำให้หวานรู้สึกเสียใจมากต่อการกระทำของพ่อและแม่ และพ่อแม่ไม่ได้ให้ความสนใจต่อความรู้สึกของหวานเลย

"...พ่อแม่เล่นการพนันจนหมดตัวต้องขายบ้านขายช่องไป จะต้องไปหาซื้อแฟลตอยู่
ตอนนี้เลยอยู่แฟลตกัน ต้องใช้เวลาทำใจ...หวานเห็นพ่อกับแม่เขาเป็นอย่างนี้ตั้งแต่
เด็กแล้ว ก็ถามว่าทำไมต้องเล่นขนาดนั้น (เล่นการพนันเสียจนไม่มีเงินต้องขายบ้าน)
เขา (พ่อแม่) ก็บอกว่า 'เออมันพลาดไปแล้วนะ เรื่องของผู้ใหญ่ เด็กไม่ต้องรู้เลย
มีปัญญาเรียนก็เรียนไป มีปัญญาใช้ก็ใช้ไปเหอะ...' ก็ไม่สบายใจ กลุ้มใจว่าทำไมเขา
(พ่อแม่) ถึงติดการพนันเล่นจนต้องขายบ้าน..."

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตมในสถานเริงรมย์ระดับสูง)

2. พ่อแม่เข้มงวดกวดขันและกดดันมากเกินไป ในเรื่องควบคุมความประพฤติให้เป็น
ไปตามแนวทางของพ่อแม่กำหนดเท่านั้น โดยขาดความเข้าใจต่อการเปลี่ยนแปลงด้านอารมณ์ของ
เด็กในวัยนี้ ซึ่งไม่ชอบให้ผู้ใหญ่มากำกวดก่ายในชีวิตของตนมากนัก ต้องการความเป็นอิสระ อยาก
แสดงออก ฉะนั้นในสภาพที่พ่อแม่เข้มงวดมากเกินไป ก็จะเกิดอาการต่อต้านกฎเกณฑ์และหันเข้า
หาเพื่อน เพราะในช่วงวัยนี้เพื่อนจะมีอิทธิพลอย่างมากทั้งทางความคิดและพฤติกรรม

กรณีของแแบ้ง มีพ่อที่เข้มงวดในเรื่องเวลากลับบ้านหลังโรงเรียนเลิก ทำให้แแบ้งไม่
พอใจที่ไม่มีอิสระ และเป็นความกดดันให้หันเข้าหาเพื่อนมากขึ้น

"...พ่อให้รีบกลับบ้านจะคุยกับเพื่อนบ้าง จะนัดกับเพื่อนบ้างเขาก็ไม่ให้ เข้มงวดคอยดู
เวลากลับบ้าน พอกลับเย็นเพลินก็จะโดนบ่นแล้วแแบ้งกับพ่อเลยไม่ค่อยลงรอยกันเท่าไร
รู้สึกว่าพูดอะไรพ่อไม่ค่อยรับฟัง ความเห็นก็ไม่ตรงกัน..."

แบ้งได้เส้าถึงเพื่อนคนหนึ่งซึ่งปัจจุบันทำงานในสถานเริงรมย์ เช่นเดียวกันว่าอยู่ในสภาพคล้ายคลึงกับตนที่มีพ่อแม่เข้มงวดมาก ทำให้เพื่อนต่อต้านและมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนในที่สุด

"...อย่างเพื่อนในกลุ่มเดียวกัน ที่จริงพ่อแม่เขาค่อนข้างรวย แต่พ่อแม่เขาเข้มงวดมากแล้วก็แยกทางกัน เขาก็อีตอัดมาก เลยหาทางออกหนีเที่ยวบ้าง แล้วก็มีแฟน ชีวิต วยรุ่น ต้องการอิสระ ไม่ชอบกฎเยอะ เขาก็เลยทำสิ่งที่แหวกกฎระเบียบออกมา..."

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตมในสถานเริงรมย์ระดับกลาง)

อีกกรณีหนึ่งคือกรณีของน้ำ ซึ่งมีแม่ที่เข้มงวด พ่อกับแม่ของน้ำแยกทางกันตั้งแต่น้ำยังเล็กมาก และน้ำก็ไม่เคยรู้จักพ่อของตน โดยคิดว่าพ่อเลี้ยงคือพ่อของตนต่อมาแม่ของน้ำเผลอพูดความจริงออกมา น้ำจึงรู้เรื่อง และเกิดความรู้สึกน้อยใจว่าแม่รักน้องซึ่งเป็นลูกของพ่อเลี้ยงมากกว่าตนเสมอ มีอยู่ครั้งหนึ่งน้ำหนีไปเล่นสเก็ตหลังเลิกเรียน แต่ถูกจับได้จึงถูกลงโทษอย่างรุนแรง ซึ่งน้ำบอกว่าเหตุการณ์นั้นฝังใจน้ำตลอดมา

"...แม่เลิกกับพ่อตั้งแต่น้ำจำความไม่ได้ ที่แรกเขาไม่บอกนะ ว่านี่เป็นพ่อเลี้ยง มีอยู่วันหนึ่งเขาพูดให้น้ำเจ็บใจ คือ น้ำตื่นอง เขาบอกว่า น้ำไปตีลูกเขา (พ่อเลี้ยง) ทำไม..."

"...มีอยู่วันหนึ่ง ตอนนั้นวันพุธจะเลิกเรียนครึ่งวันที่โรงเรียนสวนสุนันทา น้ำแอบหนีไปเล่นสเก็ต แต่ไม่เคยหนีโรงเรียนนะคะ เลิกเรียนถึงไป พอ 5 โมง พ่อเลี้ยงมารับ เขาก็จับได้ว่าเราหนีไปเล่นสเก็ต แล้วก็รู้ว่าเรามีเพื่อนผู้ชาย แต่ตอนนั้นไม่มีอะไรสักซึงกัน เขาไม่โท พอลกลับบ้านเขาจับน้ำกล้อนผมไม่ให้ออกจากบ้าน ไม่รู้ว่าทำไมเขาถึงต้องทำขนาดนี้ (เสียงเครือ) ...แม่เป็นคนทำ แล้วพ่อเลี้ยงก็ยินดี..."

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตมในสถานเริงรมย์ระดับสูง)

ลักษณะนิสัย

นอกจากภูมิหลังทางครอบครัวดังกล่าว จากการศึกษาพบว่าหญิงสาวกลุ่มนี้มีลักษณะนิสัยที่ชอบความสนุก ชอบเที่ยวเตร่ ซึ่งมักจะพากันไปเป็นกลุ่ม และภายใต้กระบวนการเรียนรู้ทางสังคมในแวดวงของกลุ่มเพื่อน ก็จะมีส่วนเอื้อให้หญิงสาวเหล่านี้ก้าวเข้าสู่งานบริการทางเพศ

1. ชอบความสนุก คบเพื่อนพากันเที่ยวเตร่ นำไปสู่สภาวะที่ต้องใช้จ่ายเงินมากขึ้นเพราะแหล่งเที่ยวของหญิงสาวเหล่านี้จะเป็นดิสโก้เธค นอกจากนั้นการไปเที่ยวเตร่ก็ต้องแต่งตัวสวยงาม ตามสมัยนิยม ซึ่งต้องใช้จ่ายเงินมากเป็นพิเศษ บางคนจำเป็นต้องโกหกพ่อแม่เพื่อให้ได้เงินมาใช้เที่ยวเตร่กับเพื่อน ลักษณะนิสัยดังกล่าวจะเห็นได้จากการให้สัมภาษณ์ของหญิงสาวหลายคน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

"...ส่วนใหญ่จะใช้จ่ายเงินเที่ยวมากกว่า...ไปแคปปิตอล (ชื่อดิสโก้เธคที่ใหญ่และทันสมัย อยู่ถนนรัชดาภิเษก) แคปปิตอลนี้ดังมาก เป็นเธคที่วัยรุ่นชอบมาเที่ยวกัน..ค่าเปิดเหล้าขวดละ 2,200 แต่สำหรับพวกเราเข้าไปทุกวัน เห็นหน้าเราบ่อย ๆ ก็ลดให้เหลือ 1,600..."

"...ก็เป็นคนชอบแต่งตัว ชอบสวย ๆ งาม ๆ พอได้ออกเที่ยว ออกงานอะไรต่ออะไร เห็นแสงสีอะไรแบบนั้น ก็ต้องมีเงินซื้อเสื้อผ้าของใช้ดี ๆ..."

"...ก็ขอเงินพ่อแม่กัน บางคนก็ไม่มีปัญหา บางคนก็มีปัญหา ต้องโกหกกันว่าเอาเงินมาซื้อของทำกิจกรรม (ของโรงเรียน) บ้าง ก็แล้วแต่จะโกหกทำให้พ่อแม่เชื่อ บางคนขโมยเพื่อน ๆ ก็มีออกให้กันบ้าง...วัยรุ่นที่ไปนั้นมีทั้งชวนกันไปเที่ยวเอง แล้วก็ไปกับผู้ชายที่เป็นสπόνเซอร์ (หมายถึงคนจ่ายเงิน) ส่วนใหญ่อายุรุ่นลุง รุ่นพ่อ รุ่นเป็นอาเสียที่พาอีหนูมาเที่ยว..."

เมื่อได้เที่ยวเตร่ตามแหล่งบันเทิง ซึ่งส่วนใหญ่มักจะเป็นแหล่งบันเทิงยามค่ำคืน ได้แก่

คัสไก้เฮค คือกเทลเลาโน่ ฌับ และคาราโอเกะ ได้พบเห็นแสงสีและบรรยากาศที่เร้าใจ ได้มีประสบการณ์เห็นความเป็นไปในสถานที่ดังกล่าว การใช้จ่ายเงินจำนวนมากและเป็นไปอย่างง่าย ๆ ทำให้หญิงสาวเหล่านี้เกิดความคุ้นเคยกับชีวิตของคนที่ยาวกลางคืน ในกลุ่มเพื่อนเที่ยวด้วยกันก็จะถ่ายทอดเรียนรู้กันถึงพฤติกรรมและการใช้ชีวิตดังกล่าว ซึ่งจะเห็นว่าสถานเริงรมย์ดังกล่าวเป็นที่เที่ยวของตนอยู่แล้ว จึงเหมือนเป็นการท้าทายการเข้าไปทำงานเป็นว่าไม่น่าจะเสียหาย นอกจากนั้นการคำนึงถึงรายได้ตอบแทนที่สูงก็จะเป็นสิ่งเร้าหรือเป็นรางวัลที่ถูกมุ่งหวัง ประกอบกับกระแสการเปลี่ยนแปลงทางสังคมทำให้ประสบการณ์ในเรื่องเพศ เป็นสิ่งที่แลกเปลี่ยนซื้อขายกันได้ จึงทำให้หญิงสาวเหล่านี้ก้าวเข้าสู่บริการทางเพศ

2. เรียนหนังสือไม่เก่ง เมื่อได้เที่ยวเตร่กับเพื่อน ๆ จึงทำให้เวลาที่จะให้กับการเรียนมีไม่เพียงพอ ตามบทเรียนไม่ทัน เกิดความเบื่อหน่าย และละทิ้งการเรียนมากยิ่งขึ้น ทำให้ผลการเรียนไม่ดี และในที่สุดทำให้ต้องเลิกเรียนไป ดังกรณีของหนุ่มที่ต้องออกจากโรงเรียน เพราะผลการเรียนไม่ดี (น.124)

"...เรียนไม่เก่ง เพราะว่ามันเกร แล้วก็ติดเพื่อนตามเขาพากันเที่ยว ไม่มีเวลาเรียน โรงเรียนก็ไม่ให้เข้าสอบ เที่ยวเยอะกว่าเรียน ตอนนั้น (เรียนอยู่ปี 1 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นต้น) ไม่ได้สนใจ ไม่อยากเรียน..."

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งโต๊ะสถานเริงรมย์ระดับสูง)

> การไม่สนใจเรียน ทำให้ไม่เข้าใจบทเรียน และผลการเรียนไม่ดี ขณะเดียวกันก็ไม่ได้รับการเอาใจใส่จากผู้สอน ซึ่งมีสาเหตุมาจากระบบการศึกษาโดยทั่วไป ให้ความสำคัญในเรื่องผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ฉะนั้นผู้สอนก็จะให้ความสำคัญต่อเด็กที่ตั้งใจเรียนและเด็กเก่งมากกว่า ขณะที่เด็กบางคนไม่เข้าใจบทเรียน ตามบทเรียนไม่ทัน และไม่สนใจเรียน มักจะไม่ได้ได้รับความสนใจ จึงทำให้เด็กเหล่านี้แยกตัวจากการเรียนมากขึ้น และเข้าหากลุ่มที่ตนคิดว่า เป็นพวกเดียวกัน แสดงพฤติกรรมในลักษณะต่อต้านการเรียน เช่น ขอบคุ้ยกันในช่วงเวลาเรียน

หนีเรียน ในวิชาที่เบื่อหน่ายเพราะเรียนแล้วก็ไม่เข้าใจ และชักชวนกันเที่ยวเตร่ตามแหล่ง
บันเทิงต่าง ๆ ซึ่งนำไปสู่การใช้จ่ายเงินมากขึ้น (ณ. 124-125)

"...กลุ่มนี้เรียกได้ว่ากลุ่มซ่าของห้อง ที่หญิงคบกับเขาเพราะสนุกดี ก็วัยรุ่นนะพี่ อยากมีอะไร ๆ สนุกบ้าง เรียน าวอย่างเดียวซึ่ง ก็ยอมรับนะว่าเป็นคนเรียนหนังสือไม่เก่ง เบื่อไม่ชอบเรียน ยิ่งเจอครูบางคนสอนไม่รู้เรื่องด้วย ยิ่งเบื่อใหญ่ บางคนก็ดูอย่างเดียว เข้าห้องมาก็สอนปาว ๆ เด็กที่รู้เรื่องเขา (ครู) ก็สนใจแต่เด็กพวกนั้น (พวกเรียนเก่ง) ให้อพวกไม่รู้เรื่องอย่างกลุ่มหญิงก็จะโดนตำว่า แล้วก็ไม่สนใจพวกเรา แต่ก็ยอมรับว่าตัวเองมีส่วนที่เรียนไม่รู้เรื่อง เพราะไม่สนใจ ยิ่งมาเจอครูแบบนี้ก็เลยละไปกันใหญ่..."

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งโต๊ะในสถานเริงรมย์ระดับกลาง)

3. ไม่พอใจในรายได้และงานที่ทำอยู่ ก่อนเข้าสู่งานบริการทางเพศ หญิงสาวเหล่านี้ ส่วนใหญ่เคยทำงานอื่นมาก่อน เช่น งานบริษัท งานในห้างสรรพสินค้า เป็นต้น ซึ่งงานเหล่านี้ เมื่อเทียบรายได้กับงานบริการทางเพศแล้วจะมีรายได้น้อยกว่ามาก ประกอบกับอิทธิพลของการบริโภคนิยม และการให้ความสำคัญแก่วัตถุจึงทำให้รายได้ที่มีอยู่ไม่เพียงพอจะใช้จ่ายได้อย่างสะดวกสบายเหมือนคนอื่น ๆ ที่ตนเปรียบเทียบกับมีฐานะดีกว่า ฉะนั้นเพื่อการมีรายได้มากขึ้น และสามารถจะสร้างฐานะที่มั่นคงในอนาคตจึงทำให้หญิงสาวเหล่านี้เข้าสู่งานบริการทางเพศ ดังจะเห็นจากตัวอย่างของโรส ซึ่งเคยทำงานบริษัทมาก่อน แต่ได้เปลี่ยนมาทำงานบริการทางเพศ ซึ่งมีรายได้มากกว่า จนปัจจุบันนี้โรสสามารถสร้างฐานะให้กับตนเองและครอบครัวได้อย่างสุขสบายจากรายได้ในงานบริการทางเพศ

"...ทำเพื่อตัวเองด้วย เพื่ออนาคตเราเองจะได้ไม่ลำบาก โรสมองแล้วว่าถ้าทำงานบริษัทอย่างเดียว ไม่มีทางมีเงินแน่ พอสิ้นเดือนได้เงินมาไม่ทันไรใช้จ่ายก็หมดแล้ว โรสยอมรับว่าโรสไม่อยากจะลำบากอีกแล้ว... โรสอยากมีบ้านของตัวเอง อยากมีรถ

ตอนนี้โรสก็ซื้อได้แล้ว... ถ้าเรามีเยอะ เราก็สบาย ครอบครัวก็สบายคนก็ยกย่อง แต่ก่อนไม่มีเงินก็ไม่มีใครเห็นเราสำคัญแต่พอเรามีเงิน มีบ้าน มีรถ คนก็เห็นความสำคัญของเรา... กลางวันเราทำงานบริษัท เงินเดือน 5,400 เราก็มีเงินเล่นใคร ๆ ก็ช่วยอะไรเราไม่ได้ ศักดิ์ศรีที่คนบางคนพูดมันก็กินไม่ได้ แต่ถ้าเรามีเงินเพื่อนก็คบ คนถ้าไม่มีเงินหมาก็ยังไม่แล โรสว่าพอเรามีเงินเราก็มีศักดิ์ศรีมีฐานะ..."

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งดื่มในสถานเริงรมย์ระดับสูง)

4. ไม่พอใจในสภาพแวดล้อมทางสังคมที่เป็นอยู่ เนื่องจากสภาพสังคมปัจจุบันทำให้การดำเนินชีวิตเป็นไปอย่างรีบเร่ง ต้องแข่งขันกันเพื่อความสะดวกสบาย จนเป็นความกดดันอย่างหนึ่งที่ต้องดิ้นรนต่อสู้ ประกอบกับสภาพของการทำงานบางอย่างที่ทำให้เหน็ดเหนื่อย จึงเกิดความรู้สึกท้อแท้ต่อสภาพแวดล้อมทางสังคมดังกล่าว เช่น กรณีของกบซึ่งเคยเป็นพนักงานขายของห้างสรรพสินค้ามาก่อน เมื่อต้องเผชิญกับความลำบาก ในการเดินทางและภาระหน้าที่การทำงาน ก็ทำให้ไม่สามารถปรับตัวรับสภาพเช่นนั้นได้

"เป็อรอดิต เงินเดือนก็น้อย ยืนทั้งวันได้เงินเดือนแค่พันกว่าบาท ต้องตื่นแต่เช้าเปียดขึ้นรถเมล์ หนาวไม่ไหวเลยออกมาอยู่บ้าน จนเพื่อนชวนมาทำงานที่นี่ (ชื่อสถานเริงรมย์) ก็เลยมาทำ... อย่างงานที่ห่างก็ต้องยืนทั้งวัน ต้องยกของหนัก เจอรอดิตตอนไปทำงานเคยตกรถเพราะโดนเปียดยังมีเลย ขึ้นรถแล้วโดนเหยียบบ้าง หนักมโห เหยียไม่ไหวแล้ว ต้องตื่นแต่เช้า บางครั้งก็อยู่ตึก เวลาห่างจัดรายการพิเศษกว่าห่างจะเลิกกว่าจะกลับบ้าน"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งดื่มในสถานเริงรมย์ระดับกลาง)

จากลักษณะนิสัยดังกล่าว ประกอบกับการขาดความอบอุ่นและความเข้าใจระหว่างกันในครอบครัว ต่างเป็นเงื่อนไขสำคัญที่สนับสนุนให้หญิงสาวเหล่านี้ให้ความสำคัญกับกลุ่มเพื่อนที่มีความรู้สึกนึกคิด และประสบปัญหาทางองเดียวกันกับตน เพื่อนในกลุ่มที่คบหากันได้กลายเป็นบุคคล

สำคัญสำหรับหญิงสาวเหล่านี้ การเรียนรู้แบบแผนพฤติกรรม และความคิดจึงได้รับการถ่ายทอดระหว่างกันในกลุ่มที่คบหาสมาคม

ประสบการณ์ของความล้มเหลวในชีวิต

นอกจากการพิจารณาในเรื่องความสัมพันธ์ของครอบครัว ประสบการณ์ในอาชีพอื่น และลักษณะนิสัยส่วนตัวแล้ว ประสบการณ์อีกส่วนหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการเรียนรู้ จนเข้าสู่งานบริการทางเพศ ก็คือประสบการณ์ของความล้มเหลวในชีวิต ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

1. ล้มเหลวในชีวิตสมรส หรือผิดหวังจากคนรักที่มีความสัมพันธ์ฉันท์สามีภรรยาโดยที่ฝ่ายชายไม่รับผิดชอบและไม่มีความสัมพันธ์กับหญิงอื่น ทำให้เกิดความผิดหวัง หดท้อลงใจ และรู้สึกขาดที่พึ่งโดยเฉพาะทางเศรษฐกิจประกอบกับความรู้สึกที่ว่าตนได้สูญเสีย "ความบริสุทธิ์" นั้น เป็นการสูญเสียคุณค่าของความเป็นหญิงดีตามบรรทัดฐานทางเพศที่สังคมกำหนด ฉะนั้นเมื่อหมดคุณค่า การที่จะมีความสัมพันธ์ทางเพศกับใครในครั้งต่อไป ก็ไม่น่าจะทำให้ตนเสียหายมากกว่าที่เป็นอยู่ แต่กลับได้เงินเป็นสิ่งแลกเปลี่ยนในลักษณะที่เสียตัวแล้วได้เงินตอบแทนดังคำที่สัมภาษณ์ของหญิงสาวหลาย ๆ คนที่ว่า-

"...คิดว่าไหน ๆ เราก็เสียให้แฟนแล้วกับผู้ชายแล้ว ๆ แล้วไม่ได้อะไร ถ้าทำอีฟแล้วได้เงินก็เลยทำ มันไม่มีอะไรจะเสียแล้ว ก็โอเคไปก็แล้วกัน..."

"...เสียใจคิดว่าไหน ๆ เราก็เสียให้แฟนก็เสียไปโดยเปล่าประโยชน์คิดไปคิดมา ไปก็ไป (ทำงานบริการทางเพศ)..."

"...เคยมีแฟนมาก่อน อย่างนี้เรื่องธรรมดา ได้เสียกับแฟนก็ไม่ได้อะไร เขาไปมีแฟนใหม่ ถ้าเราจะทำอย่างนั้นกับผู้ชายอื่น แล้วได้เงินก็ไม่ได้เสียอะไร สิ่งนี้มันทำให้ใจ

แต่จากล้าขึ้น..."

"...แล้วเราก็ไม่ได้เป็นสาวบริสุทธิ์ ลองทำ (งานบริการทางเพศ) ดูสักพักทำได้
ประมาณเดือนหนึ่งถึงทำอีฟ คือหัวหน้างานเขาชวนว่าไม่ทำอีฟดูหรือ ก็คิดว่าเออเราก็
ไม่ใช่สาวบริสุทธิ์ มีแฟนมาแล้ว ทำอย่างนี้ก็ไม่เป็นไร จะได้เงินครึ่งละเป็นพัน..."

2. ไม่ประสบความสำเร็จงานอาชีพอื่นทำให้ไม่มีความศรัทธาต่ออาชีพที่สังคมยอมรับและ
ความคาดหวังในตำแหน่งการงานตามความรู้ความสามารถที่เรียนมาก็ไม่เป็นไปตามนั้นเนื่องจาก
ระบบเศรษฐกิจที่เอื้อประโยชน์กับบุคคลเฉพาะกลุ่ม ฉะนั้นจึงมีคนจำนวนไม่น้อยที่ถูกเอารัดเอา
เปรียบจาก กลุ่มผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ

"...คือเราอาจตั้งความหวังไว้สูงตอนสมัยที่เรียนมากเกินไป แล้วก็ผิดหวังเพราะเรียน
ดีมาตลอด คิดว่าจบแล้วจะทำงานอย่างจ๋าอย่างนี้ แต่พอจบมาแล้วกลับไม่เป็นอย่างที่คิด
จบครั้งแรกก็ทำงานในบริษัทที่เรียกว่า commodity ครั้งแรกก็เจออะไรที่เป็นแบบนั้น ก็
ช่วยมากเลย พี่รู้จักไหมคะ ที่เป็นเหมือนหุ้นเหมือน dealer market ได้เป็นเลขาบริษัท
ก็เล่นกับเขาด้วย คือเราต้องเปิดบัญชีของเรา ซึ่งการมีบัญชีของเราคือมีเงินเดือน จะ
มีเงินปิดตลาดเปิดตลาด มีกำไรจากการซื้อขายได้ทุกวัน สนุกมาก คล้ายกับหุ้นสมัยนี้
มาโดนหนัก ๆ ก็ตอนซัดดัม (สงครามอ่าวเปอร์เซีย) เลยอดเงินไปเยอะ ไม่มีเงิน
มาหนุนแล้วตำรวจคอยเพ่งเล็งก่อนบริษัทจะเลิกก็เลยลาออก..."

"...ออกจากบริษัทนั้นมา เพราะมีปัญหาเชิงที่เขายิบาให้ออก เพื่อรับได้ก้าหม่นายจ้างไม่
ได้ให้ความสนใจเรามากนัก เราก็ไม่จ้อ คิดว่าออกก็ออก..."

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตีมาสถานเริงรมย์ระดับค่อนข้างสูง)

รูปร่างหน้าตา

นอกจากสภาพภูมิหลังต่าง ๆ ดังกล่าวแล้ว รูปร่างหน้าตาของผู้หญิงนี้ก็มีส่วนสำคัญ เพราะงานบริการทางเพศเกี่ยวข้องกับความสวยงามของรูปร่างหน้าตาของผู้หญิง ฉะนั้นหากผู้หญิงรูปร่างหน้าตาไม่สวยก็ย่อมจะไม่ใช่เรื่องง่ายที่จะเข้าสู่งานนี้

"...อีกอย่างหนึ่ง พวกผู้หญิงพวกนี้จะต้องหน้าตาดีด้วย ประเภทที่เผลอเข้ามาท่ายาก..."

"...ส่วนผู้หญิงหน้าตาไม่ดีที่จะไปเที่ยวและหะมันน้อย แต่คนที่หน้าตาดีมันมี chance (โอกาส) ที่จะเที่ยวเยอะ เพราะหน้าตาดีก็มีคนมาชวน..."

(จากคำให้สัมภาษณ์ของลูกค้าซึ่งเป็นนักธุรกิจระดับผู้บริหาร)

"...เราเน้นความสวยนะ ความรู้เป็นส่วนประกอบ ถ้ามัน (ผู้หญิง) สวยด้วยมีความรู้ด้วยก็มีภาษีดีกว่าคนอื่น..."

"...ต้องสวย บุคลิกดี ทั่วไปผู้ชายจะมาหาคนสวย..."

"...ผู้ชายที่มาเที่ยว เขาก็มาหาผู้หญิงสวย ๆ กัน ถ้าไม่สวยไม่ถูกใจเขาก็ไม่ยอมเสียเงินหรอก..."

(จากคำให้สัมภาษณ์ของผู้จัดการของสถานเริงรมย์ระดับสูง)

"...พวกพ็อดาราราที่เราจะมีจะเป็นพวกผ่านการถ่ายแบบ ผ่านการถ่ายโฆษณา เล่นหนัง เล่นละคร เล่นมิวสิควิดีโอ คือจะเป็นเด็กที่ผ่านการประกวดกันมาแทบทั้งสิ้น ถึงไม่ได้ผ่านประกวดแบบนี้จะต้องสวยเป็นทุนอยู่แล้ว..."

(จากคำให้สัมภาษณ์ของมา้าซังของสถานเริงรมย์ระดับสูง)

โดยสรุปจากลักษณะภูมิหลังทางครอบครัว ประสบการณ์ในการทำงานอื่น ความล้มเหลวในความรัก ลักษณะนิสัยส่วนตัว รวมทั้งรูปร่างหน้าตาต่างก็มีความสัมพันธ์ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ทาง

สังคมของผู้หญิงเหล่านี้เพราะเนื่องจากครอบครัวมีปัญหา ประสบความล้มเหลวในเรื่องความรัก และการทำงานจึงทำให้ผู้หญิงเหล่านี้หันเข้าหาเพื่อน หรือกลุ่มที่มีลักษณะปัญหาร่วม เช่นเดียวกับตน หรือเป็นกลุ่มที่ยอมรับฟังปัญหาและให้คำปลอบใจ และประกอบกับนิสัยส่วนตัวดังกล่าว จึงทำให้ การคบหาสมาคมกับเพื่อนมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ และการให้ความหมายของผู้หญิงเหล่านี้ ซึ่งจะ เป็นไปในทางยอมรับต่ออาชีพนี้

สิ่งที่น่าสังเกตอีกประการหนึ่งก็คือ ภูมิหลังของผู้หญิงบริการในสถานเริงรมย์ประเภท ค็อกเทลเลานจ์ ผับ และคาราโอเกะ จะมีสถานภาพของเศรษฐกิจค่อนข้างสูงกว่าหญิงบริการ ในสถานเริงรมย์อื่น ๆ เช่น อาบอบนวด บาร์ คาเฟ่ เป็นต้น เป็นกลุ่มที่มีอาชีพอื่นมาก่อน หรือ ไม่ก็จบการศึกษาในระดับที่พอหางานทำได้แต่ยังรองานอยู่ ซึ่งครอบครัวก็สามารถดูแล หรือให้การพึ่งพิงได้อยู่แล้ว อีกประการหนึ่งคือมีลักษณะนิสัยใช้เงินเกินตัว จึงทำให้ขาดเงินทอง แล้ว หาทางหาเงินด้วยวิธีง่าย ๆ โดยเข้าสู่งานบริการทางเพศ ซึ่งถ้าจะกล่าวไปแล้วก็เป็นภาพ สะท้อนของสังคมที่กำลังเป็นอยู่ คือการบริโภคอย่างแข่งขันกันโดยไม่คำนึงถึงความเหมาะสม เพียงแต่คำนึงถึงการตามใจทันยุคสมัยเงินทองที่มีอยู่ไม่ว่าจะได้จากพ่อแม่ หรือเป็นเงินเดือนก็จะ ถูกใช้จ่ายเพื่อจะได้ทัดเทียมคนอื่น เพื่อความสุข ความเพลิดเพลิน โดยคิดว่านั้นคือการได้แก้ ปัญหาให้ตนเอง ประกอบกับการแข่งขันกันเพื่อความยิ่งใหญ่ของแหล่งบันเทิงวัยรุ่น เช่น ดิสโก้เธค ศูนย์การค้า เป็นต้น ก็ทำให้ผู้ที่อยู่ในวัยนี้ ต้องดิ้นรนหาเงินมาใช้จ่าย และมีจำนวนไม่น้อยที่ก้าว พลาดไปสู่การขายบริการทางเพศ เพื่อแลกกับเงินมาใช้จ่ายสนองความต้องการของตน

การเข้าสู่อาชีพบริการทางเพศ

การเข้าสู่งานขายบริการทางเพศแบบแอบแฝงของสตรีที่มีการศึกษาในสถานเริงรมย์ประเภทค็อกเทลเลานจ์ ผับ และคาราโอเกะ ตามกรอบความคิดที่ได้ทำการศึกษา นั้นเป็นกระบวนการที่ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนแรกคือ ขั้นตอนการเข้าสู่อาชีพ ขั้นที่สองคือ ขั้นดำรงอยู่ในอาชีพ และขั้นที่สามคือขั้นจะออกจากอาชีพ หรืออาจจะดำรงอาชีพต่อไป ซึ่งในบทนี้ผู้วิจัยจะนำเสนอขั้นตอนการเข้าสู่อาชีพก่อนส่วนขั้นดำรงอยู่ และขั้นออกจากอาชีพจะนำเสนอในบทต่อไปตามลำดับ

๑) การคบหาสมาคมที่แตกต่างกันและการเชื่อมโยงเข้าสู่อาชีพบริการทางเพศ

จากสภาพภูมิหลังและประสบการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตของหญิงสาวเหล่านี้ ได้เป็นเงื่อนไขสำคัญส่วนหนึ่งที่ทำให้หญิงสาวเหล่านี้เลือกที่จะคบหาสมาคมกับใคร ซึ่งจะเชื่อมโยงให้เข้าสู่อาชีพบริการทางเพศ กลุ่มบุคคลที่หญิงสาวเหล่านี้คบหาจะมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้และการให้ความหมายไปในทางสนับสนุนว่าการทำอาชีพนี้ไม่ใช่เรื่องเลวร้าย จากการศึกษาพบว่า การคบหาสมาคมของหญิงสาวเหล่านี้ มีการเชื่อมโยงกันในรูปแบบต่าง ๆ นำไปสู่อาชีพบริการทางเพศ ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. มีเพื่อนที่มีประสบการณ์มาก่อน

รูปแบบหนึ่งของการเข้าสู่อาชีพบริการทางเพศก็คือ การคบหาสมาคมกับเพื่อนที่มีประสบการณ์ในการทำงานด้านนี้มาก่อน โดยเป็นเพื่อนนักเรียน เพื่อนที่ผ่านการแนะนำจากคนอื่น เพื่อนร่วมสถานที่พักอาศัยเดียวกัน ซึ่งแต่ละกลุ่มก็จะมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกันแตกต่างกันไป อย่างในกลุ่มเพื่อนนักเรียนจะมีความสัมพันธ์ผูกพันกันมากกว่าอีก 2 กลุ่ม ทั้งนี้แต่ละกลุ่มจะมีความต้องการ ความสนใจ และปัญหาที่คล้ายคลึงกัน

1.1 เพื่อนนักเรียน เป็นเพื่อนที่เรียนมาด้วยกันและยังคบหากันอยู่ เป็นกลุ่มที่มีความประพฤติเบี่ยงเบนอื่น ๆ มาก่อน เช่น หนีเรียน ไม่ตั้งใจเรียน หักคัมหม์เหล้า เที่ยวกลางคืน คบเพื่อนชาย โกหกพ่อแม่เพื่อขอเงินไปเที่ยว เป็นต้น กลุ่มนี้จะได้รับความไว้วางใจซึ่งกันและกัน โดยจะรู้เรื่องราวที่เป็นปัญหาล้วนตัวของแต่ละคน เช่น ปัญหาครอบครัวที่พ่อแม่แยกทางกัน พ่อแม่กดดันเข้มงวดมากเกินไป ผิดหวังในความรัก ฉะนั้นเมื่อมารวมกลุ่มกันก็จะเที่ยวเตร่ หาความสุขสนุกสนานตามคิสไก้เฮค ซึ่งต้องหาเงินมาใช้จ่ายกันโดยในกลุ่มจะมีสมาชิกของกลุ่มที่ทำงานบริการทางเพศในรูปแบบต่าง ๆ เช่น เป็นพนักงานนั่งคัมและให้บริการทางเพศด้วย เป็นนางทางโทรศัพท์ เป็นเพื่อนเที่ยว (escort) ที่ให้บริการทางเพศ และเป็นเมียเช่า (มีผู้ชายอุปการะชั่วคราว) การพูดคุยก็จะเป็นเรื่องประสบการณ์ หรือการดำเนินชีวิตของแต่ละคนที่แสดงให้เห็นถึงการได้เงินมาจ่ายด้วยวิธีการขายบริการทางเพศ ซึ่งทำให้มีเงินมาใช้จ่ายอย่างสะดวกสบาย ฉะนั้นจึงได้เรียนรู้จากเพื่อนว่าอาชีพนี้เป็นงานสบายและรายได้ดี ~~ดังกรณีของนาง~~ ที่เข้าสู่อาชีพนี้เพราะการเรียนรู้จากเพื่อนในกลุ่มซึ่งเป็นเพื่อนนักเรียนมาตั้งแต่สมัยเรียนมัธยมต้นด้วยกัน และทุกวันนี้ก็ยังสนิทกันอยู่ ซึ่งทำงานขายบริการทางเพศอยู่ ' แบ่งได้เส้าถึงกลุ่มของตนและการเข้าสู่อาชีพว่า ✓

"เพื่อนชวนมาทำ ก็เป็นเพื่อนในกลุ่มเดียวกัน สนิทกัน ตอนแรกเขาทำที่อื่นก่อน แล้วถึงย้ายมาทำที่นี่ (สถานเริงรมย์ที่ทำอยู่) เป็นเพื่อนเรียนหนังสือมาด้วยกัน ในกลุ่มจะเที่ยวจะกินด้วยกัน ไปกินเหล้า เดินรา แล้วถามเพื่อนว่ามีงานอะไรที่ไหนบ้าง เพื่อนเขาก็บอกว่ามีงานแบบนี้ (งานขายบริการทางเพศ) ค่ะ เงินดี พอเพื่อนคนนั้นมาทำก็มาสมัครตามเขาด้วย เพราะสนิทกันมากเลยไว้วางใจกัน"

"เพื่อนอีกคนในกลุ่ม ตอนนั้นเขาเรียนพาณิชย์ ที่แรกเขาบิดมาทำให้รู้ว่าเขามีคนเลี้ยง เขาคุยแต่ว่าเที่ยวไปหาอา อาให้ตังค์ซื้อโน่นซื้อนี่ เจอทีไรก็เส้าถึงอาคนนี้ เราก็ชักสงสัย เอ๊ะ!อาอะไรถึงใจดีซื้อโน่นซื้อนี่ให้ เดือนนึงมาหาถึงจ้งเลย 2 - 3 ครั้ง มาทำให้เป็นพัน ๆ ตอนหลังเขาถึงบอกความจริงว่าเป็นผู้ชายที่เลี้ยงเขา ถึงมีเงินใช้ขนาดนี้"

(จากคำสัมภาษณ์หญิงบริการนั่งคัมในสถานเริงรมย์ระดับกลาง)

จากคำให้สัมภาษณ์ข้างต้นจะเห็นว่าก่อนเข้าสู่งานทางเพศ จะมีการเรียนรู้พฤติกรรม การขายบริการทางเพศ จากเพื่อนในกลุ่มที่คบหาสมาคมกัน จากความใกล้ชิดได้เห็นแบบอย่าง และยอมรับแบบแผนของพฤติกรรมนั้นมาปฏิบัติด้วย ประกอบกับการมีความสัมพันธ์ที่ห่างเหินจาก ครอบครัว จึงเป็นปัจจัยผลักดันให้เข้าหากกลุ่มเพื่อน นั้นย่อมหมายถึงว่าการมีโอกาสนี้จะเข้าสู่งาน บริการทางเพศมีมากขึ้น เพราะการที่ได้มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกันมากเท่าไรการเอาแบบอย่างกัน รวมทั้งการให้ความหมายต่ออาชีพนี้ในทางบวกก็จะดำเนินไป และการมีความพึงพอใจในการคบ หากันนั้นเนื่องจากรู้สึกว่แต่ละคนในกลุ่มมีปัญหาาร่วมกัน เป็นพวกเดียวกันและแยกพวกตนออกจาก คนอื่น

สำหรับเพื่อนคนอื่นที่ไม่ใช่กลุ่มนี้จะกลายเป็นที่มีความแตกต่างจากกลุ่มนี้อย่างชัดเจนเป็น ความรู้สึกแบ่งแยกความเป็น "กลุ่มเรา" (in group) และ "กลุ่มเขา" (out group) (น.133)

"กับคนอื่นก็คุยก็หักกัน คือรู้จักกันแบบเพื่อนร่วมชั้นเรียน แต่ไม่สนิทด้วย อย่างในกลุ่ม เราจะคุยกันได้ทุกเรื่อง ทั้งเรื่องทั่วไปเรื่องส่วนตัว เรื่องเที่ยวเรื่องสนุก คุยแล้วมัน กว่ากัน ส่วนคนอื่นที่อยู่นอกกลุ่ม เขาก็มีกลุ่มของเขา เขาคงสนุกของเขา ส่วนเราก็ สนุกของเรา เข้าใจกันดีกว่า...อย่างเรื่องเรียนเราเรียนไม่เข้าใจ แล้วครูก็ไม่ สนใจ เราก็จะเสาะสู้กันฟัง ในกลุ่มก็เป็นอย่างเรา ก็เข้าใจความรู้สึกของกันและกัน เราก็สูตรมดาคาที่ว่าเรียนไม่เข้าใจ ไม่ใช่เราคนเดียวที่เรียนไม่รู้เรื่อง รู้สึกว่ามีเพื่อน ...หรืออย่างคุยเรื่องเที่ยว ก็สนุกเพราะเราไปกันก็รู้สึกเหมือนกัน...แล้วเวลาใครมี เรื่องกลุ่มใจ อย่างเช่น โกรธกับแฟน โกรธกับแม่ ก็เล่าให้พรรคพวกในกลุ่มเขาก็จะ ปลอบใจ คุยโน่นคุยนี่ให้หายกลุ่มได้"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งโต๊ะในสถานเริงรมย์ระดับกลาง)

๒.2 เพื่อนเที่ยว โดยผ่านการแนะนำจากคนกลาง เช่น เป็นเพื่อนของเพื่อน เพื่อนของพี่ เพื่อนของน้อง ซึ่งภายหลังก็มีความสนิทสนมกันโดยการเที่ยวเตร่หาความสนุกสนาน

แหล่งเที่ยวของคนกลางคืน ประกอบกับการมีรายได้ดี รวมทั้งความอยากรู้อยากเห็นและอยากลอง จึงชักชวนกันมาทำงานบริการทางเพศ/ตั้งกรณีของเนื้ท เข้ามาสู่งานบริการทางเพศ โดยการชักจูงของเพื่อนของน้องสาว ซึ่งเคยทำงานนี้มาก่อน แล้วกลับมาทำใหม่อีกซึ่งช่วงหลังได้สนิทสนมกับเนื้ทเพราะอยู่ในกลุ่มเที่ยวเตร่ด้วยกัน แม้จะรู้จักกันไม่นาน

"ตอนแรกไม่ได้คิดจะมาทำหรอก แต่เพื่อนของน้องสาวเขาชวนให้ลอง เขาเคยทำมาก่อนแล้วหยุดไปพักหนึ่งแล้วกลับมาทำใหม่"

"กับเพื่อนของน้องนี้รู้จักกันไม่ถึงปี ไม่ถึงเดือนด้วยมั้ง ที่สนิทเพราะออกเที่ยวด้วยกัน ตามเธอ ก็คุยกันถุกคอ"

การสนิทสนมกันในระยะเวลาที่คบกันไม่นานนั้นเนื่องจากมีนิสัยคล้ายกันคือ ชอบความสนุก และจะพากันไปเที่ยวเตร่ตามแหล่งบันเทิงของวัยรุ่น เช่น ไปดิสโก้เธค ดูภาพยนตร์ เป็นต้น

"...ไปไหนก็ไปด้วยกัน เที่ยวเธค ดูหนัง กินข้าว แต่ถ้าไม่ไปไหนก็ตอนกลางวันก็จะอยู่กันที่อพาร์ทเมนต์ตลอด อยู่เฉย ๆ คุยกัน คุยสนุก ตลก หัวเราะกันทั้งวันรู้สึกสนุก เล่นกันโวกเหวก นอนตื่นสายกัน กลางคืนก็ดูหนัง ดูวีซีดี หรือไม่ก็ชวนกันไปเดิน (เดินรา)..."

(จากการให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งโต๊ะในสถานเริงรมย์ระดับกลางค่อนข้างสูง)

เนื่องจากไม่ได้ทำงานยังรองานกันอยู่ จึงมีเวลาที่จะอยู่รวมกันเป็นกลุ่มตามที่พักซึ่งเป็นอพาร์ทเมนต์ข้าง แฟลตข้าง หรือตามบ้านเพื่อนที่พ่อแม่ไม่มีเวลาดูแลหรือไม่ได้อยู่ด้วยกัน ฉะนั้นในสถานที่และสถานการณ์ ดังกล่าวจึงมีอิสระที่จะทำอะไรได้ตามความพอใจ สำหรับค่าใช้จ่ายนั้น ยังต้องขอจากพ่อแม่ซึ่งไม่เพียงพอที่จะใช้จ่ายในการเที่ยวได้บ่อยครั้ง ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องหาเงินเพื่อการเที่ยวเตร่ของตน วิธีที่จะหาเงินได้ง่ายและได้มากในสภาพเช่นนี้ก็คือ การ

ทํางานบริการทางเพศ

ที่น่าสังเกตประการหนึ่งคือ ความสัมพันธ์ของกลุ่มนี้จะดำเนินไปเพื่อกิจกรรมบางอย่าง นั่นคือ การชวนกันเที่ยวเตร่ ซึ่งความใกล้ชิดสนิทสนมระหว่างกันจะมีน้อยกว่ากลุ่มเพื่อนนักเรียน ฉะนั้นการติดต่อสัมพันธ์กันจึงไม่ได้ให้ความสำคัญปัญหาส่วนตัวของกันและกันเท่าใด แต่มุ่งจะคบหากันในลักษณะของเพื่อนเที่ยว

1.3 เพื่อนร่วมสถานที่พักอาศัยเดียวกัน ได้แก่ แฟลต อพาร์ทเมนต์ สภาพความเป็นอยู่ในปัจจุบันรูปแบบของที่อยู่อาศัยสำหรับผู้ที่ต้องการความเป็นอิสระมีความสะดวกและทันสมัยก็คือ แฟลตและอพาร์ทเมนต์ สำหรับผู้ที่มิรายได้จำกัด โดยเฉพาะแฟลตและอพาร์ทเมนต์นั้น จะเป็นที่ยอมรับสำหรับหนุ่มสาววัยทำงานที่ยังโสดและไม่มีบ้านพักอาศัย นักเรียน นักศึกษาเองก็พอใจจะเช่าแฟลตหรืออพาร์ทเมนต์ที่อยู่แทนหอพักมากขึ้น เนื่องจากมีกฎระเบียบน้อยกว่าหอพัก นอกจากนั้นแฟลตและอพาร์ทเมนต์ยังเป็นแหล่งพักอาศัยที่ผู้หญิงทำงานกลางคืนนิยมอยู่กัน เพราะนอกจากจะไม่ยุ่งวุ่นวายในเรื่องกฎเกณฑ์และความประพฤติแล้ว ยังสะดวกในการเดินทางไปกลับเพราะสถานที่เหล่านี้มักจะสร้างอยู่ในแหล่งชุมชนที่มีการคมนาคมสะดวก

จากการศึกษาพบว่า หญิงสาวที่เข้าสู่งานบริการทางเพศหลายรายได้พักอาศัยอยู่ตามแฟลตและอพาร์ทเมนต์ โดยที่อาจจะพักอาศัยคนเดียวหรือมาอาศัยอยู่กับเพื่อนแล้วร่วมกันจ่ายค่าเช่า เหตุผลที่ทำให้มาอาศัยในแฟลตหรืออพาร์ทเมนต์ ก็เนื่องจากว่าเป็นคนต่างจังหวัด ส่วนกรณีอื่น ๆ นั้นมีบ้านอยู่กับพ่อแม่ก็จริงแต่ไม่อยากอยู่บ้าน เนื่องจากมีปัญหาความสัมพันธ์ภายในครอบครัว หรือกรณีที่พ่อแม่ปล่อยปละละเลย จึงมาอยู่กับเพื่อนอย่างมีอิสระ และเนื่องจากผู้ที่อาศัยในแฟลตและอพาร์ทเมนต์มักจะมีผู้หญิงที่ทำงานกลางคืน ผู้หญิงที่เป็นภรรยาบ่อย นางทางโทรศัพท์ รวมทั้งผู้หญิงที่ทำงานบริการทางเพศในรูปแบบอื่น ปะปนอาศัยอยู่ด้วย ฉะนั้นหญิงสาวเหล่านี้ก็ารู้จักคุ้นเคยในฐานะเพื่อนข้างห้องข้าง หรือเพื่อนร่วมที่พักเดียวกัน ซึ่งก็จะได้รับข้อมูลรายละเอียดของงานบริการทางเพศในการพูดคุยซักถาม โดยทั่วไป "เพื่อนข้างห้อง" หรือ

"เพื่อนร่วมที่พัก" เหล่านี้ จะมีเงินรายได้จากงานบริการทางเพศ ซึ่งได้มาง่ายและได้มาก ก็จะมีเงินจับจ่ายใช้สอยอย่างคล่องมือ การแต่งตัวก็จะใช้เสื้อผ้าที่มีราคาสูง สิ่งเหล่านี้จะเป็นการยั่วยุให้เห็นว่าอาชีพบริการทางเพศนั้นทำให้ความเป็นอยู่ที่ดีกว่าสบาย ซึ่งสอดคล้องกับข้อความที่พูดคุยกัน

ดังเช่นกรณีของจอยซึ่งเป็นคนต่างจังหวัด เคยทำงานเป็นพนักงานขายสินค้าทางหนึ่ง ได้รับรายละเอียดเกี่ยวกับงานบริการทางเพศจากเพื่อนที่รู้จักกันในฐานะอยู่แฟลตเดียวกัน

"...ฟังจากเพื่อน ๆ ที่อยู่แฟลตเดียวกัน แต่เพื่อนไม่ได้แนะนำว่าให้มาสมัครที่นี่ (ชื่อสถานเริงรมย์) เขาทำอยู่ที่อื่น เขาเล่าว่างานสบาย เงินดี เขาเจอแขกต่างชาติ เยอะ ฝรั่งเศสก็มี อังกฤษก็มี...จอยมีมนุษยสัมพันธ์ดีก็คุยกับเขา เห็นเขาแต่งตัวสวย ออกทำงานเย็น ๆ ก็ถามเขาว่าทำงานที่ไหน เขาก็บอกว่าทำอยู่ที่ (ชื่อสถานเริงรมย์) แต่ที่ออกเพราะเบื่อ...จอยก็เลยรู้ว่ามีที่ทำงานได้คือ (ชื่อสถานเริงรมย์ที่เพื่อนร่วมแฟลตลาออกมา)..."

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งโต๊ะในสถานเริงรมย์ระดับกลางค่อนข้างสูง)

หรือในกรณีของเค็ทซึ่งเป็นคนต่างจังหวัดเช่นกัน เข้ากรุงเทพฯ เพื่อมาเรียนต่อในระดับปริญญาตรี แต่เรียนไม่จบเพราะเลือกที่จะทำงานบริการทางเพศในสถานเริงรมย์ระดับสูง โดยได้รับข้อมูลและการชักชวนจากเพื่อนข้างห้องซึ่งพักอยู่ในแฟลตเดียวกัน

"...เพื่อนข้างห้องเขาดี คุยเก่ง สนุกสนานเฮฮาชวนไปเที่ยวด้วย ชวนกินข้าว เขาอยู่มาก่อน เขาก็ชวนคุยในฐานะเรามาอยู่ใหม่ มีอะไรเขาจะถามได้ ว่าเรียนเป็นอย่างไรบ้าง ยากไหม ตอนนี้เขาสบายแล้ว ไม่ได้ทำงาน (บริการทางเพศ) แล้วไปอยู่ที่นี่...เขาพูดเขาเล่าถึงงานที่เขาทำให้หนูฟังบ่อย ๆ เขาบอกว่าไม่มีอะไรยากหรอก ชงเหล้า นั่งคุยกับแขก เดี๋ยวก็ชินเอง เขาบอกว่าตอนแรกเขาก็ทำไม่เป็น

เหมือนกัน พอทำ ๆ ไปก็คล่อง...รู้จักเขาได้ประมาณ 6 เดือน ก็ลองไปทำตอนนั้น
เรียนไปด้วยทำงานกลางคืนด้วย ตอนหลังเรียนไม่ไหวเลยทำงานอย่างเดียว..."

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตมในสถานเริงรมย์ระดับสูง)

กรณีของเค้านี้ได้รับการชักชวนโดยตรงจากผู้หญิงที่ทำอยู่ในอาชีพนี้อยู่แล้ว ซึ่งการ
ชักชวนนี้น่าจะเกิดผลดีแก่ผู้ชักชวนคือ

ประการแรก ข้อกำหนดในสถานเริงรมย์หลายแห่งจะให้เงินพิเศษแก่พนักงานคนใดที่
สามารถนำพา หรือแนะนำพนักงานใหม่ให้มาสมัครได้ จะได้รับค่าหัว หรือค่าคอมมิชชั่น

"...อย่างที่ว่าใครพาเด็กใหม่มาทำงานก็จะให้ค่าคอมมิชชั่นตาเพลิน ประมาณ 500
บาท..."

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตมในสถานเริงรมย์ระดับสูง)

"...เขาบอกต่อ ๆ กันมา ชักชวนกันมาอย่างใครพาใครมาสมัครก็จะได้รับหัวละ 500
เป็นค่าที่พาเพื่อนมา...เด็กที่ทำงานแบบนี้จะย้ายกันไปย้ายกันมา ที่ไหนที่เขาคิดว่าเป็น
แหล่งหาเงินของเขาก็ไป..."

(จากคำให้สัมภาษณ์ของผู้จัดการสถานเริงรมย์ระดับสูง)

ประการที่สอง รางวัลที่ได้ในทางอ้อม คือรางวัลในทางสังคมได้แก่ การได้รับความ
ชื่นชมจากหัวหน้างานและผู้จัดการของสถานเริงรมย์ เพราะสถานเริงรมย์จะมีหญิงสาวหน้าใหม่
มาให้บริการแก่ลูกค้าไม่ซ้ำซากจำเจและยังเป็นการรักษาจำนวนของหญิงบริการในสถานเริงรมย์
นั้นให้คงที่ไว้ได้ เนื่องจากภาวะการแข่งขันในการเปิดดำเนินการธุรกิจประเภทนี้มีมากขึ้น ทำให้
มีโอกาสมัครงานหรือหางานใหม่เพื่อให้ได้ผลตอบแทนที่ดีกว่ามีสูงขึ้น ฉะนั้นการหมุนเวียนเปลี่ยน
ไปของพนักงานจึงมีอยู่ตลอดเวลา และการให้รางวัลแก่พนักงานที่พาหญิงสาวหน้าใหม่มาจึงได้
รับการนำมาใช้เพื่อประโยชน์แก่สถานบริการเอง

ประการที่สาม เนื่องจากอาชีพบริการทางเพศนี้เป็นอาชีพที่ไม่ได้รับการยอมรับจากสังคมทั่วไป ผู้ที่ประกอบอาชีพนี้จึงมักจะรับรู้กันอยู่ในกลุ่มหรือแวดวงของตน และได้รับการยอมรับกันเฉพาะในกลุ่มซึ่งเห็นว่าเป็นความเข้าใจกันและกัน จะเน้นการที่ได้พูดคุยชักชวนบุคคลอื่นที่ตนพิจารณาถึงความเป็นไปได้ (เช่นรูปร่างหน้าตาดี มีลักษณะนิสัยส่อไปในทางชอบเที่ยวสนุก มีประสบการณ์ผิดหวังในความรัก เป็นต้น) ว่าเข้าสู่อาชีพนี้ได้แน่นอนจะเป็นการหาเหตุผลเพื่ออธิบายกับตนเองว่ายังมีผู้หญิงอื่น ๆ อีกที่ก้าวเข้าสู่อาชีพนี้เหมือนตน ทั้งนี้ไปสู่การยอมรับนับถือตนเองมากขึ้น

จากกรณีของผู้หญิงเหล่านี้มีโอกาสได้รู้จักคุ้นเคยกับเพื่อนที่อยู่อาศัยในแฟลต และอพาร์ตเมนต์นั้นก็เป็นช่องทางที่จะได้รับข้อมูลเกี่ยวกับงานบริการทางเพศ แม้ว่าความสัมพันธ์ระหว่างกันจะไม่ลึกซึ้งเหมือนกลุ่มแรก แต่ก็ได้รับรู้และอยู่ในสภาพแวดล้อม ซึ่งเป็นสิ่งเร้าให้เกิดความต้องการที่จะเข้าสู่อาชีพบริการทางเพศ ดังเช่นทัศนคติของอิวที่มีต่อบรรยากาศ หรือความเป็นอยู่ของผู้ที่อยู่ในแฟลตในเชิงลบว่า

"...ทุกแฟลตก็เป็นอย่างนี้ ย้ายไปหมดก็เจอแบบเก่านี้แหละ เป็นแหล่งสำหรับเมียน้อย ผู้หญิงหากิน พูดกันตรง ๆ น้อยรายที่เป็นนักศึกษาที่ไม่รู้เรื่อง...น้อยมาก (ลากเสียงยาว) ที่ไหน ๆ ที่เป็นแฟลตก็มีผู้หญิงพวกนี้อยู่ อิวเป็นคนรู้จักคนไปหมด อยู่แฟลตก็รู้ว่าใครเป็นอะไรบ้าง คนไหนเมียน้อย คนไหนทำงานอะไร เขาก็มาเล่ากันฟัง...อย่างงานแบบนี้ (บริการทางเพศ) เจออะไรแบบประหลาด ๆ บางคนก็พูดเปิดเผย แบบไม่อาย บางคนก็ทำท่าทางที่ผู้ชายแสดงกับตนให้ดูบางคนก็ทำท่าควัก ทำล้วงเล่นกัน พวกอย่างนั้นมันสิ่งสมานหัวสมองมาเยอะ พูดได้ว่าหยิกหยาง (ขยี้ขยี้) อย่างอยู่แฟลตนะก็ได้ยินได้เห็นอะไรพวกนี้ทุกวันเลย เขาพูดเขาแสดง ประชาชนชาวแฟลตนะ..."

อย่างกรณีของน้ำ ได้ให้ทัศนะว่า ตนได้ข้อมูลเกี่ยวกับงานบริการทางเพศจากเพื่อนที่อาศัยอยู่ในแฟลต ซึ่งตนไปหาเป็นประจำว่า

"...ได้ข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องนี้ (งานบริการทางเพศ) อยู่ตลอดได้เยอะ (ลากเสียง) ได้จากเพื่อนที่รู้จักกันในฟเลตนี้ แล้วอีกอย่างในฟเลตนี้ ก็มีผู้หญิงทำงานกลางคืนหลายคน เขาพูดคุยกันตลอด แต่ก่อนนะ (ชื่อสถานเริงรมย์ที่เขาอยู่) นี่ยังไม่รู้เลยว่าเป็นอะไร ก็นั่งรถผ่านไปผ่านมาบ่อย ๆ ก็มารู้จักจากพวกที่ฟเลตนี้..."

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการในสถานเริงรมย์ระดับสูง)

2. มีคนชักนำเข้าสู่งานบริการนั่งตมโดยเริ่มต้นจากการไม่ได้ให้บริการทางเพศ

ตำแหน่งหญิงบริการนั่งตมนั้นในสถานเริงรมย์บางแห่ง อาจจะรับเฉพาะหญิงสาวที่ต้องให้บริการทางเพศแก่ลูกค้า แต่บางแห่งจัดเป็นทางเลือกสำหรับหญิงสาวที่จะให้บริการทางเพศแก่ลูกค้าหรือไม่ก็ได้ โดยถ้าเลือกให้บริการทางเพศก็จะมีประโยชน์ตอบแทนดีกว่า ฉะนั้นหญิงสาวที่ต้องการหาหน้าที่เพียงให้บริการนั่งตมและนั่งคุยกับลูกค้าจึงมีโอกาสมายมาทำได้ แต่อย่างไรก็ตามมีหญิงสาวจำนวนไม่น้อยในกรณีดังกล่าว ได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปสู่การให้บริการทางเพศในที่สุด เนื่องจากสิ่งแวดล้อมซึ่งเป็นสิ่งเร้าต่าง ๆ ได้แก่ รายได้จากการให้บริการทางเพศ บรรยากาศของสถานเริงรมย์ พฤติกรรมของเพื่อนร่วมงานในสถานเริงรมย์ เป็นต้น

จากการศึกษาหญิงสาวกลุ่มนี้พบว่าบุคคลที่ชักนำเข้าสู่งานบริการนั่งตม ได้แก่ เครือญาติ และเพื่อนร่วมงาน (กรณีที่เคยทำงานอื่นมาก่อน) โดยที่บุคคลเหล่านี้จะเจตนาเพียงจะให้หญิงสาวที่เกี่ยวข้องกับตนมีรายได้เพิ่มขึ้นเป็นพิเศษ ซึ่งเริ่มต้นจากการทำพิเศษตอนกลางคืน แต่หลังจากนั้นก็จะเปลี่ยนมาทำเต็มตัวพร้อมกับให้บริการทางเพศด้วย

2.1 เครือญาติ โดยพิจารณาทั้งความสัมพันธ์ที่เป็นญาติกันโดยตรงและเป็นญาติกันโดยการเกี่ยวดอง เช่น เป็นพี่สาวของคนรัก เป็นต้น ความสัมพันธ์ในการคบหากันเป็นไปในลักษณะของการให้ความเคารพนับถือ มีความเกรงใจซึ่งเกิดจากสายสัมพันธ์ของความเป็นญาติ โดยบุคคลที่เป็นเครือญาติกันนี้จะเป็นผู้ชักนำ และให้การสนับสนุน เข้าสู่งานที่เชื่อมโยงไปสู่การให้

บริการทางเพศในที่สุด เพราะการทำงานหนักที่หญิงบริการนั่งตมโดยไม่ให้บริการทางเพศนั้น ไประยะหนึ่งจะเห็นถึงความแตกต่างระหว่างรายได้จากการให้บริการทางเพศ และรายได้ที่ได้เฉพาะเงินเดือน เงินค่าตม ฉะนั้นจึงเป็นสิ่งเร้าที่ทำให้กล้าเข้าสู่งานบริการทางเพศต่อไป ~~ดัง~~ กรณีของพลอย-ตา-และแก้ว

หลังจากที่จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ พลอยยังรองานอยู่กับบ้าน และช่วยพ่อขายของชำ พ่อแม่ของพลอยหย่าร้างกันตั้งแต่พลอยอายุประมาณ 8 - 9 ขวบ ช่วงที่รองานนั้น พี่สาวของแพนได้จัดตั้งบริษัทจัดหานางแบบ เนื่องจากพลอยเป็นคนรูปร่างหน้าตาดี พี่สาวของแพนได้ชักชวนให้มาทำงานด้วย โดยมีแพนเป็นผู้สนับสนุนด้วย หลังจากนั้นบริษัทไม่ประสบความสำเร็จ พี่สาวแพนจึงเลิกกิจการ และหันเหตัวเองมาเป็นนักร้องในสถานเริงรมย์ระดับกลางค่อนข้างสูง พร้อมกับชักชวนพลอยให้มาทำด้วยในตำแหน่งพนักงานนั่งตม โดยที่แพนของพลอยก็รับรู้ว่าเป็นงานกลางคืน (ซึ่งสถานเริงรมย์แห่งนี้มีระบบที่ให้ลูกค้าซื้อชั่วโมงพาพนักงานไปข้างนอกได้ แต่ขอร้องไม่ให้ขายบริการทางเพศกับลูกค้า เกี่ยวกับเรื่องนี้หญิงบริการคนหนึ่งงานสถานเริงรมย์แห่งนี้ได้ให้ทัศนะไว้ว่าการจะห้ามในสิ่งดังกล่าวนั้นคงเป็นไปไม่ได้ที่ลูกค้าจ่ายเงินจำนวนมากแล้วไม่ต้องการอะไรจากผู้หญิงแลกเปลี่ยน และนอกจากนั้นลูกค้ากลับมาคุยที่หลังว่าได้พนักงานคนนั้นคนนี้แล้ว ฉะนั้นลักษณะของการให้บริการทางเพศแบบนี้จึงเป็นเรื่องของความพอใจของหญิงบริการเอง)

"...ที่เข้ามาทำงานนี้ได้ก็เพราะพี่สาวแพนชวนมาทำถึงมาทำ คิดว่าไม่เสียหาย แล้วเขาก็บอกว่าเราทำได้ รูปร่างหน้าตาไปได้ เงินดีกว่าทำอย่างอื่น...ช่วงนั้นไม่มีอะไรทำ พอจบมาก็อยู่บ้าน พี่สาวแพนชวนมาทำที่บริษัทโมเดลลิง เขาคุ้นกับเพื่อน ๆ ตอนหลังขัดแย้งก็เลยแตกกระจายกันออกไป พี่สาวแพนออกไปทำที่ (ชื่อสถานเริงรมย์แห่งหนึ่ง) แล้วก็ออกมาทำที่นี่ (ชื่อสถานเริงรมย์ปัจจุบันที่ทำอยู่)..."

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตมในสถานเริงรมย์ระดับกลางค่อนข้างสูง)

กรณีของตา เคยทำงานในหน้าที่พนักงานธุรการของบริษัทแห่งหนึ่ง มีปัญหาเล็กน้อยกับสามีเพราะฝ่ายชายไม่รับผิดชอบครอบครัว ทำให้ตาผิดหวังในชีวิตสมรส ตามีน้องสาวซึ่งทำงานเป็นพนักงานนั่งตีมันในสถานเริงรมย์ระดับกลางค่อนข้างสูง เมื่อตามีปัญหาครอบครัวดังกล่าวน้องสาวซึ่งมีความใกล้ชิดกันได้พยายามชักชวนให้ตาเข้าทำงานในสถานเริงรมย์แห่งเดียวกัน ในตำแหน่งพนักงานต้อนรับ ซึ่งที่นั่นนั่งตีมันและฮ็อฟ กับลูกค้าได้ ตามีลูกติดจากสามี 1 คน ซึ่งน้องสาวพยายามใช้เป็นเหตุผลที่จะให้ตาเข้าทำงานด้วยว่า เพื่อจะได้มีเงินทองไว้ส่งเสียลูก นอกจากนั้นยังอ้างเหตุผลที่ว่าตาไม่ใช่สาวบริสุทธิ์แล้ว ก็ไม่น่าจะเป็นเรื่องเสียหายที่จะทำงานแบบนี้ซึ่งเป็นงานสบายและรายได้ก็ดี ในที่สุดตาทนการรบกวนของน้องสาวไม่ได้ จึงได้ก้าวเข้ามาทำงานนี้ในที่สุด

"...เพลิน (น้องสาว) เป็นคนขวนแล้วขวนอีก อย่างที่บอกนะว่าตอนแรกไม่กล้าทรอกกลัว คิดว่าเฮ้ มันจะท่ายังไงกัน หน่วยเขาก็บอกว่าไม่เห็นยากเลยให้รู้จักเอาใจแขก ให้เขาติดเราให้ได้ค่าตั้งค์ (ค่าตีมัน) ค่าทิป (เงินพิเศษที่แขกให้)... คิดหลาย ๆ เรื่องนะตอนนั้นเพิ่งเลิกกับแฟน มีลูกด้วยแล้วจะพึ่งใคร รู้สึกว่ามีภาระเพิ่มเพลินก็คอยบอกว่ามาทำกับเขาเถอะ... ตากับเพลินสนิทกัน แต่ตาจะไม่ค่อยพูด เพลินพูดเก่งกว่า ส่วนใหญ่เพลินเขาจะไปหาตา... พอตีช่วงนั้นที่นี้ (ชื่อสถานที่เริงรมย์) เขากำลังขาดคนทำตำแหน่ง พี อาร์ (พนักงานต้อนรับ) เผอิญเพลินเขาทำอยู่ก่อนแล้วเขาก็เลย บอกให้ไปทำ ก็เหมือนกับคนข้างในเนะเนะมา เจ้าของเขาดูแล้วบอกว่าหน้าตาบรูปร่างทำได้เขาก็รับให้ทำ... บกติดาจะเป็นคนไม่เพียวนะ ไม่ชอบ ทำงานเสร็จก็กลับบ้าน ดูแลบ้านดูแลแฟน... ไม่เคยแต่งตัวอย่างนี้เลย (ชุดของพนักงานในสถานเริงรมย์) เคยแต่ทำงานในบริษัท ก็แต่งธรรมดาไม่ได้แต่งสวยไปไหน..."

กรณีของแก้วปัจจุบันเป็นมามาซึ่งอยู่ในสถานเริงรมย์ระดับสูง เคยเป็นพนักงานนั่งตีมันมาก่อน เดิมแก้วทำงานเป็นเสมียนของบริษัทแห่งหนึ่ง ต่อมาปัญหาซึ่งนับถือกันมาคุยหาพึ่งถึงงานกลางคืน แล้วจึงสมัครและทำงานกลางคืนไปพร้อมกันด้วย แต่ภายหลังก็ทำเฉพาะงานกลางคืน

"...แก้วเรียนจบ บวช. มา แล้วก็ต่อ บวส. แต่ไม่จบอยากจะช่วยแม่บ้างเลยออกมาทำงานกลางวัน...เป็นเสมียนและคุมโกดังสินค้า ทำอยู่ 2 ปี ก็มีญาติมาบอกว่ามีงานกลางคืนอยากทำไหม เขาบอกว่างานกลางคืนไม่ได้ออ อ้อพ ก็มี ก่อนนั้นแก้วไม่เชื่อเลยลองไปสมัครดูก็รู้ว่าจริง...ก็เลยทำควบคู่กัน พอทำได้ 3 ปี แล้วประสบอุบัติเหตุทางบริษัทจ่ายค่ารักษาไปก่อน แล้วก็หักเงินเดือนเราทุกเดือน แก้วไม่พอกินไม่พอใช้ก็เลยออกจากงานกลางวัน มาทำงานกลางคืนตลอด... เริ่มเป็นพนักงานนั่งตมที่บาร์แถวธนิยะ ทำมาหลายที่มากจนมาทำที่นี่ (ชื่อสถานเริงรมย์)..."

จากกรณีดังกล่าวข้างต้น เครือญาติจะเป็นผู้มีส่วนในการให้ข้อความและชักชวนให้เข้าสู่งานบริการทางเพศโดยคิดว่าเป็นงานที่ไม่มีความเสียหายแต่อย่างใด ซึ่งบรรดาหญิงสาวที่เข้าไปทำงานลักษณะนี้ ก็จะคิดทบทวนนั้นเช่นกัน ตลอดจนมีความไว้วางใจและเกรงใจรวมอยู่ด้วย และเมื่อได้ทำงานในตำแหน่งดังกล่าว ก็จะได้รับสิ่งเร้าจากบรรยากาศ และสภาพแวดล้อมของธุรกิจทางเพศ และในที่สุดก็จะยอมรับได้ว่างานขายบริการทางเพศไม่ใช่สิ่งเลวร้าย

4.2 เพื่อนร่วมงาน สำหรับกรณีของผู้หญิงเหล่านี้เคยมีประสบการณ์ในอาชีพอื่นมาก่อน ก็จะมีการคบหากับเพื่อนร่วมงาน สำหรับเพื่อนใกล้ชิดก็จะมีโอกาสได้รับทราบถึงปัญหาบางประการของหญิงบริการ ได้แก่ อยากรางานพิเศษ ซึ่งเป็นปัญหาอย่างฉิวเผินเท่านั้น ส่วนปัญหารายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับเรื่องส่วนตัว มักจะไม่ได้รับการพูดคุยให้เพื่อนร่วมงานได้ล่วงรู้มากนัก เพื่อนร่วมงานเหล่านี้จะเป็นผู้ชักจูงให้เข้าสู่งานกลางคืนซึ่งมีรายได้สูง หญิงเหล่านี้เห็นรายได้จำนวนมากและได้มาง่ายก็จะทำงานกลางคืนนี้ควบคู่กับงานที่ทำอยู่ประจำ และในที่สุดด้วยรายได้ที่ส่อเจและสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยก็จะเข้าสู่งานบริการทางเพศได้ง่าย

ดังเช่นกรณีของน้องที่มีอาชีพเป็นนางแบบ ทำงานกับบริษัทเกี่ยวกับการจัดหานางแบบเพื่อแสดงแฟชั่นและการโฆษณาสินค้า ในกลุ่มเพื่อนนางแบบด้วยกันทำงานเป็นนักร้องบ้าง เป็นพนักงานต้อนรับบ้าง เป็นพนักงานนั่งตมบ้าง ตามสถานเริงรมย์ ซึ่งก็ได้ชักชวนให้น้องทำงานกลาง

3. มีแหล่งข้อมูลนำไปสู่งานบริการทางเพศ

แหล่งข้อมูลที่หญิงสาวบางคนได้รับรายละเอียดนำไปสู่งานบริการทางเพศนั้น ได้แก่ ร้านเสริมสวย และบริษัทที่จัดหานางแบบ สำหรับร้านเสริมสวยนั้นมักจะมีอยู่คู่กับที่พักอาศัยประเภทแฟลตและอพาร์ทเมนต์ ซึ่งหญิงสาวที่เช่าอยู่จะมาใช้บริการเป็นประจำ ฉะนั้นร้านเสริมสวยจึงเป็นเหมือนแหล่งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องความสวยงาม ซึ่งในบางแห่งจะเป็นแหล่งข้อมูลซึ่งนำไปสู่งานบริการทางเพศประเภทต่าง ๆ ด้วย นอกจากนั้นแหล่งข้อมูลที่นำไปสู่งานบริการทางเพศอีกแห่งหนึ่งคือ บริษัทจัดหานางแบบ ซึ่งบริษัทเหล่านี้จะเป็นที่รวมของหญิงที่มีรูปร่างหน้าตาสวยงาม และมักเป็นเด็กสาววัยรุ่นที่ชอบความสนุก ทันสมัย มีรสนิยมสูง มีความจำเป็นต้องใช้จ่ายเงินจำนวนมาก ซึ่งก็จะได้ข้อมูลจากบริษัทเหล่านี้ ดังที่ผู้จัดการสถานเริงรมย์ระดับสูงแห่งหนึ่งเล่าว่าทางสถานเริงรมย์ของตนได้ติดต่อบริษัทจัดหานางแบบไว้หลายแห่งเพื่อให้แนะนำหญิงสาวที่ต้องการหาเงินจากการขายบริการทางเพศ ำให้เข้ามาทำงานในสถานเริงรมย์ของตน และจากตัวอย่างของเชอร์รี่ ซึ่งเริ่มต้นงานด้วยการถ่ายแบบ และได้รับการชักชวนจากร้านเสริมสวยที่ให้บริการในแฟลตที่ตนพักอยู่ ำให้เข้าสู่งานกลางคืน และในที่สุดก็ถลาเข้าสู่งานบริการทางเพศ

"...ก่อนนั้นเชอร์รี่เคยถ่ายแบบโฆษณามาก่อน... คนที่ติดต่อให้ชื่อพี่พรเขาอยู่ร้านเสริมสวยที่แฟลตที่เชอร์รี่อยู่ คือ เชอร์รี่ไปสระผมก็รู้จักเขา ไปใช้บริการกันบ่อยๆ เขาถามว่าเชอร์รี่อยากถ่ายแบบไหม เชอร์รี่ถามว่าอย่างเชอร์รี่นี้ไปถ่ายแบบได้หรือ ถ้าได้ก็สนใจเขา บอกว่าถ้าสนใจจะติดต่อให้ก็เลยลองดู ตอนแรกได้งานเป็นแบบถ่ายในมิวสิควิดีโอ..."

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งโต๊ะในสถานเริงรมย์ระดับสูง)

หากจะพิจารณารายละเอียดที่หญิงสาวทั้ง 17 คน ซึ่งเป็นกรณีศึกษาในครั้งนี้ได้มีการติดต่อบุคคล และแหล่งที่เชื่อมโยงเข้าสู่งานบริการทางเพศนั้นสรุปได้ว่า มีการติดต่อกับเพื่อนหรือคนรู้จักที่มีประสบการณ์ทางด้านนี้มาก่อนนั้นมีมากที่สุด ส่วนที่ได้รับการชักชวนหรือติดต่อจากญาติ

และเพื่อนร่วมงานในอาชีพอื่น (โดยในตอนแรกเริ่มจากงานในสถานเริงรมย์แต่ไม่ได้ให้บริการทางเพศ ภายหลังจึงเปลี่ยนมาให้บริการทางเพศ) นั้นมีจำนวนรองลงมา ส่วนที่เข้าสู่งานโดยมีแหล่งข้อมูลนั้นมีจำนวนน้อยที่สุด สำหรับรูปแบบของการเชื่อมโยง ประเภทของบุคคล และแหล่งที่เชื่อมโยงเข้าสู่งานบริการทางเพศนั้นเสนอไว้ในตาราง 7 ดังนี้

ตาราง 7 รูปแบบของการเชื่อมโยง ประเภทของบุคคล และแหล่งที่เชื่อมโยงเข้าสู่อาชีพบริการทางเพศ

รูปแบบของการเชื่อมโยง เข้าสู่งานบริการทางเพศ	ประเภทของบุคคลและสถานที่ ที่เชื่อมโยงเข้าสู่งานบริการทางเพศ
การติดต่อกับเพื่อน	- เพื่อนนักเรียน - เพื่อนร่วมที่พัก - เพื่อนเที่ยว
การชักชวนเข้าสู่งาน ที่เป็นจุดเชื่อมกับงาน บริการทางเพศ	- ญาติ - เพื่อนร่วมงาน
การมีแหล่งข้อมูล	- ร้านเสริมสวย - บริษัทจัดหานางแบบ

รูปแบบของการเชื่อมโยงเข้าสู่งานโดยการติดต่อกับเพื่อนที่มีประสบการณ์มาก่อนนั้น ในกลุ่มเพื่อนนักเรียน เพื่อนเที่ยว และเพื่อนร่วมที่พักเดียวกัน จะเชื่อมโยงหญิงสาวให้เข้าสู่งานบริการทางเพศโดยตรง และมีอิทธิพลมากที่สุดในการเรียนรู้ความหมายของอาชีพและรูปแบบของพฤติกรรมในการให้บริการทางเพศที่ชัดเจน เนื่องจากบุคคลเหล่านี้มีประสบการณ์หรือได้เกี่ยวข้องกับงานบริการทางเพศทั้งในรูปแบบที่แอบแฝงในสถานเริงรมย์และรูปแบบอื่น ๆ มาก่อน

ส่วนรูปแบบของการเชื่อมโยงโดยการชักนำจากญาติ และเพื่อนร่วมงานนั้นในขั้นแรก เป็นเพียงการชักนำเข้าสู่งานบริการในสถานเริงรมย์แต่ไม่มุ่งที่การให้บริการทางเพศ ฉะนั้นการเชื่อมโยงนั้นไม่ได้เป็นแบบโดยตรงเหมือนรูปแบบแรก แต่ในภายหลังหญิงสาวในกลุ่มนี้ได้เปลี่ยนเข้าสู่งานบริการทางเพศ ฉะนั้นรูปแบบของการเชื่อมโยงดังกล่าวนี้จึงเป็นการเชื่อมต่อการก้าวเข้าสู่งานบริการทางเพศต่อไป

ส่วนการเชื่อมโยงโดยการมีแหล่งข้อมูล ได้แก่ ร้านเสริมสวยและบริษัทจัดหานางแบบ จะเป็นการให้ข้อมูลโดยตรงเข้าสู่งานบริการทางเพศ และเป็นการให้ข้อมูลสู่งานที่จะเชื่อมต่อไปสู่งานบริการทางเพศ

สำหรับกรณีที่เข้าไปทำงานบริการนั้งติ่มโดยยังไม่ได้ให้บริการทางเพศ ในตอนต้นแต่ในภายหลังได้เปลี่ยนเข้าสู่การขายบริการทางเพศนั้น ระยะเวลาที่ใช้ในการตัดสินใจนั้นจากการศึกษา พบว่าไม่เกิน 2 - 3 เดือน ระยะเวลาที่แตกต่างกันเนื่องจากสถานเริงรมย์แห่งนั้นเปิดโอกาสให้หญิงบริการเลือกที่จะไม่ให้บริการทางเพศได้ จริงจังแค่ไหน บางแห่งแม้จะเปิดโอกาสให้เลือกได้ก็จริง แต่มาม่าซังก็พยายามหว่านล้อมหรือสร้างสิ่งเร้า เช่น ให้อุ้มตัวอย่างจากเพื่อนร่วมงานที่ให้บริการทางเพศว่าเขามีรายได้ดีกว่าหญิงบริการนั้งติ่มเฉย ๆ อีกประการหนึ่งเมื่อหญิงสาวกลุ่มนี้ได้เข้าไปทำงานในสถานเริงรมย์แล้วก็จะอยู่ในกลุ่มอาชีพ และเรียนรู้ถึงประโยชน์ตอบแทนที่ได้รับจากการให้บริการทางเพศ ประกอบกับการสนับสนุนของเพื่อนและมาม่าซังในที่สุดก็เปลี่ยนเข้าสู่การให้บริการทางเพศ

ฉะนั้นการเข้าสู่อาชีพบริการทางเพศในสถานเริงรมย์ หญิงสาวจะได้รับการเชื่อมโยงโดยตรงและโดยอ้อม สำหรับการเชื่อมโยงโดยตรงนั้นคือการเข้าไปทำงานในสถานเริงรมย์ และให้บริการทางเพศเลยโดยรับรู้ตั้งแต่แรกว่าตนต้องให้บริการทางเพศแก่ลูกค้านอกจากการให้บริการนั่งตม ส่วนการเชื่อมโยงโดยอ้อมคือการเข้าไปทำงานในสถานเริงรมย์โดยเป็นหญิงบริการนั่งตมโดยตอนแรกไม่ได้ให้บริการทางเพศ แต่ได้เปลี่ยนเข้าสู่การให้บริการทางเพศในภายหลัง อย่างไรก็ตามทั้ง 2 แบบ ก็เป็นการเรียนรู้ภายใต้การคบหาสมาคมกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง และให้รายละเอียดของการทำงาน ซึ่งนำไปสู่การให้ความหมายต่ออาชีพการให้บริการทางเพศ

สำหรับรูปแบบของการเชื่อมโยงเข้าสู่อาชีพบริการทางเพศนั้น กรณีที่มีเพื่อนซึ่งมีประสบการณ์ในการทำงานบริการทางเพศมาก่อน จะได้รับความหมายในทางเห็นชอบต่ออาชีพ และการเรียนรู้แบบแผนของพฤติกรรมบริการทางเพศโดยชัดเจน ขณะที่การได้รับการชักนำจากญาติและเพื่อนร่วมงาน (ที่ไม่เกี่ยวข้องกับงานบริการทางเพศ) จะได้รับความหมายต่ออาชีพว่า อาชีพหญิงบริการนั่งตมมีรายได้ดีและเลือกได้ที่จะไม่ขายบริการทางเพศ และเมื่อได้เข้าไปทำงานแล้วจึงให้ความหมายเห็นชอบต่อการให้บริการทางเพศ

เหตุผลของการเลือกคบหา

การที่หญิงสาวเหล่านี้พึงพอใจที่จะเลือกคบหาบุคคลเหล่านี้ มีเหตุผลพอสรุปได้ดังนี้คือ

1. มีความเห็นอกเห็นใจกัน ดังได้กล่าวแล้วว่าหญิงสาวที่เข้าสู่งานขายบริการทางเพศ มีภูมิลำเนาครอบครัวซึ่งมีปัญหาด้านความสัมพันธ์กับพ่อแม่ บางกรณีพ่อแม่หย่าร้างกัน บางกรณีผิดหวังในตัวคนรัก บางกรณีไม่พึงพอใจกับการงานที่เคยทำอยู่ก่อน เป็นต้น ฉะนั้นจึงมองหาผู้ที่จะเข้าใจในปัญหาของตน กลุ่มเพื่อนที่มีความเห็นอกเห็นใจตนจึงเป็นบุคคลสำคัญที่ตนเอาแบบอย่าง แม้จะมีเพื่อนคนอื่น ๆ ให้คบหาก็คงตามก็ไม่ได้รับความสนใจที่สนิทสนมด้วย

"...ตอนแรกไม่ได้สนิทกับกลุ่มนี้ มาสนิทกันตอนหลังตอนอยู่ ม.3 ที่สนิทเพราะเขาจริงใจเราพูดอะไรมีปัญหาอะไร เพื่อนในกลุ่มที่ว่าจะเข้าใจ แต่กับคนอื่น ๆ ที่เป็นเพื่อนเรียนในห้องเขาเป็นเด็กเรียน เราพูดอะไรกับเขา เขาก็ไม่เข้าใจเรา เขาไม่รู้ว่ายี่สิบเป็นอย่างไร ความรู้สึกของเขาไม่เหมือนของเรา บางคนเขาจับไม่ได้ อย่างพูดว่า เออทำไมต้องเป็นอย่างนั้นอย่างนี้ เขาไม่มองตรงจุดที่เราเป็นอยู่ เขาอาจจะบริสุทธิ์เกินไป... ฉะนั้นกลุ่มที่คบสนิทด้วยเพราะเขาเข้าใจในปัญหา ส่วนกลุ่มอื่นเขาไม่เข้าใจ..."

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งดื่มในสถานเริงรมย์ระดับกลาง)

2. ชอบความสนุกสนาน ขวบนกันเที่ยวเตร่มีทัศนคติในทางลบกับการเรียนจึงหันมาหากกลุ่มที่จะเที่ยวหาความสนุกไปเรื่อย ๆ ซึ่งภายในกลุ่มต่างก็ยอมรับพฤติกรรมของกันและกัน และมองเห็นกลุ่มอื่นแตกต่างไปจากพวกตน

"...เพื่อนกลุ่มที่สนิทนี้เรียนมาด้วยกัน แต่มาสนิทกันตอน ม.1 ที่คบกับเขาเพราะสนุกดี ส่วนเพื่อนคนอื่น ๆ ก็คุยแต่ไม่สนิทเท่ากับกลุ่มนี้ ในกลุ่มสนิทเราจะคุยเรื่องเที่ยวที่ไปด้วยกัน เพราะคุยกันสนุกถูกคอกันแหละ ถึงโดนครูดุบ่อย ๆ โดนทำโทษบ้าง ถูกเขียนรายงานห้องอาจารย์หัดบ้าง เพราะคุยกันในห้องเรียน ในกลุ่มเราจะคุยกันได้ทุกเรื่องทั้งเรื่องทั่วไปเรื่องส่วนตัว เรื่องเที่ยว เรื่องสนุก ส่วนคนอื่นที่อยู่นอกกลุ่มเขาก็มีกลุ่มของเขา..."

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งดื่มในสถานเริงรมย์ระดับกลางค่อนข้างสูง)

3. บุคคลหรือกลุ่มอยู่ในฐานะที่จะให้ความช่วยเหลือได้ ซึ่งจะทำให้คำแนะนำให้ข้อมูลไปสู่แหล่งหรือทรัพยากรที่ผู้หญิงเหล่านี้ต้องการ ได้แก่ เงิน วัตถุสิ่งของต่าง ๆ และแหล่งงาน ดังนั้นผู้หญิงเหล่านี้จะมีความสนิทสนมด้วย เพื่อได้รับการสนองตอบความต้องการของตนการได้รับข้อมูลเหล่านี้นำไปสู่อาชีพนี้โดยตรงหรือเชื่อมโยงไปสู่การให้บริการทางเพศในที่สุด

การหลีกเลี่ยงจากการถูกควบคุมทางสังคมและจากคนใกล้ชิด

ความสามารถที่จะหลีกเลี่ยงจากการถูกควบคุมทางสังคมและจากคนใกล้ชิดเช่น พ่อแม่ และเพื่อนคนอื่น (ที่ไม่ได้อยู่ในกลุ่มทำงานบริการทางเพศ) ทำให้โอกาสที่จะเข้าสู่อาชีพบริการทางเพศมีมากขึ้น จากการศึกษาพบว่าหญิงสาวกลุ่มนี้สามารถที่จะหลีกเลี่ยงจากการถูกควบคุมทางสังคมและบุคคลใกล้ชิดโดยอาศัยเงื่อนไขต่าง ๆ ได้แก่ การไม่ได้พักอาศัยอยู่กับพ่อแม่ แต่อาศัยอยู่ตามแฟลต และอพาร์ทเมนต์ การหลีกเลี่ยงการคบเพื่อนที่ไม่ได้อยู่ในกลุ่มที่ทำงานบริการทางเพศ และการอาศัยความคลุมเครือของอาชีพแบบแอบแฝง

1. การอาศัยตามแฟลตและอพาร์ทเมนต์

ก่อนการเข้าสู่อาชีพบริการทางเพศ (รวมทั้งการดำรงอยู่ในอาชีพ) หญิงสาวส่วนใหญ่จะพักอาศัยอยู่ตามแฟลตและอพาร์ทเมนต์ บางคนเป็นคนต่างจังหวัด และบางคนเป็นคนกรุงเทพฯ แต่ไม่ได้อยู่กับพ่อแม่ของตน เนื่องจากมีภูมิหลังทางครอบครัวขาดความอบอุ่น จึงมาพักอาศัยอยู่กับเพื่อนตามแฟลตและอพาร์ทเมนต์ จากกลุ่มกรณีศึกษามีหญิงสาวเพียง 2 รายที่ยังอาศัยอยู่กับพ่อแม่แต่ก็มีอิสระที่จะไปอยู่กับเพื่อนตามแฟลต และอพาร์ทเมนต์ ได้ตามความพอใจ การอาศัยอยู่กันเองตามลำพังทำให้การเรียนรู้พฤติกรรมของกันและกันเป็นไปได้อย่างรวมทั้งทำให้ห่างไกลจากการรับรู้ของพ่อแม่ ฉะนั้นการควบคุมพฤติกรรมของหญิงสาว เหล่านี้ที่จะได้รับจากพ่อแม่จึงลดความสำคัญลง

2. การหลีกเลี่ยงการคบเพื่อนที่ไม่ได้อยู่ในกลุ่ม

หญิงสาวกลุ่มนี้จะมีกลุ่มคบหาสมาคมของตน ซึ่งกลุ่มที่คบหานั้นได้เชื่อมโยงหญิงสาวเหล่านี้เข้าสู่การให้บริการทางเพศในรูปแบบต่าง ๆ ดังได้กล่าวแล้ว ภายในกลุ่มจะมีแนวคิดและการให้ความหมายต่ออาชีพคล้ายกัน ขณะที่เพื่อนนอกกลุ่มจะให้ความหมายต่ออาชีพแตกต่างไปจาก

กลุ่มตน คือ เป็นไปในทางไม่ยอมรับ ซึ่งเป็นการสะท้อนว่าหญิงสาวเหล่านี้กำลังฝันบรรทัดฐานทางสังคม ฉะนั้นเพื่อเลี่ยงจากการถูกควบคุมทางสังคม หญิงสาวกลุ่มนี้จึงหลีกเลี่ยงที่จะมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเพื่อนนอกกลุ่ม เพื่อปกป้องตนให้พ้นจากการที่เพื่อนนอกกลุ่มจะรับรู้รายละเอียดเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตและการเข้าสู่อาชีพบริการทางเพศของตน

3. การอาศัยความคลุมเครือของอาชีพแบบแอบแฝง

เนื่องจากสถานเริงรมย์ประเภทค็อกเทลเลาจน์ ผับ และคาราโอเกะ ให้บริการในฐานะที่เป็นแหล่งบันเทิงเพื่อการพักผ่อนด้วยการดื่มเหล้า ฟังเพลง โดยมีหญิงบริการนั่งดื่มและนั่งคุยเป็นเพื่อน ส่วนการให้บริการทางเพศจะเป็นไปโดยแอบแฝง และเป็นทางเลือกได้สำหรับบางสถานเริงรมย์ ฉะนั้นการมีอาชีพเป็นหญิงบริการในสถานเริงรมย์ที่ให้บริการทางเพศจึงเป็นพฤติกรรมที่แอบแฝงภายใต้บทบาทของหญิงบริการนั่งดื่ม ด้วยเหตุนี้จึงยังไม่เป็นที่ชัดเจนต่อสังคมว่าหญิงบริการนั่งดื่มในสถานเริงรมย์จะขายบริการทางเพศกับทุกคน ฉะนั้นหญิงสาวกลุ่มนี้จึงได้อาศัยความคลุมเครือของอาชีพนี้หลีกเลี่ยงจากการถูกควบคุมทางสังคมและจากคนใกล้ชิด โดยมักจะบอกกล่าวเพียงว่าตนเป็นหญิงบริการนั่งดื่ม หรือไม่ก็ทำงานในหน้าที่อื่นซึ่งต้องทำงานกลางคืนเช่นกัน

แรงจูงใจของการเข้าสู่อาชีพบริการทางเพศ

การเข้าสู่อาชีพนี้มีแรงจูงใจที่สำคัญคือ รายได้ ได้แก่ รายได้จากค่าดื่ม รายได้จากเงินรางวัลและโดยเฉพาะรายได้จากการให้บริการทางเพศซึ่งต่อครั้งนั้นประมาณ 1,500 บาท ในสถานเริงรมย์ระดับกลาง และมากกว่านั้นในสถานเริงรมย์ระดับสูง รายได้จึงเป็นสิ่งที่สำคัญสำหรับหญิงสาวกลุ่มนี้ การเห็นว่ารายได้ในอาชีพนี้สูงเกิดจากการเปรียบเทียบกับรายได้ในอาชีพอื่นหรือในอาชีพที่ตนทำอยู่ก่อนตามความสามารถและระดับความรู้ที่มีอยู่ อาชีพที่หญิงสาวเหล่านี้เคยทำมาก่อนได้แก่ พนักงานขายของในห้างสรรพสินค้า เสมียนบริษัท พนักงานบัญชี แม้

อาชีพดังกล่าวจะมีรายได้ที่แน่นอนแต่ก็พิจารณากันว่าไม่เพียงพอต่อการใช้จ่าย เมื่อเปรียบเทียบกับคนอื่น ๆ ที่อยู่ในฐานะการเงินสูงกว่า ส่วนหญิงสาวบางคนจะมีอาชีพที่มีรายได้ดีแต่ไม่แน่นอน ได้แก่ นางแบบ นอกจากนั้นก็เป็นหญิงสาวที่เพิ่งจบการศึกษาและกำลังรองานอยู่ ซึ่งหญิงสาวทั้งหมดต่างก็ให้ความสำคัญแก่รายได้ที่มากและได้ง่าย

นอกจากนั้นภายใต้สภาพสังคมที่เน้นการบริโภคและเน้นทางด้านวัตถุ หญิงสาวเหล่านี้จึงต้องการเงินมาเพื่อใช้จ่ายเหมือนเช่นคนอื่น ฉะนั้นเมื่อมีช่องทางที่จะเข้าสู่อาชีพนี้ซึ่งสามารถหาเงินได้มากและได้ง่าย หญิงสาวกลุ่มนี้ จึงได้เข้าสู่อาชีพบริการทางเพศ โดยคาดหวังถึงรายได้ที่จะสร้างฐานะทางเศรษฐกิจ และความมั่นคงในอนาคตของตน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระหว่างการติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลที่เชื่อมโยงเข้าสู่งานบริการนี้เต็ม หญิงสาวเหล่านี้ได้รับการเรียนรู้ถึงรางวัลที่ได้รับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าหากมีการให้บริการทางเพศด้วยแล้วก็จะได้รับรางวัลตอบแทนมากยิ่งขึ้น

แรงจูงใจอีกประการหนึ่งก็คือ การที่อาชีพนี้ไม่เป็นที่เปิดเผยแก่คนทั่วไป ชัดเจนนักว่าเป็นงานขายบริการทางเพศ ลักษณะของความแอบแฝงที่มีอยู่ในอาชีพนี้จึงเป็นแรงจูงใจที่จะเข้าสู่อาชีพนี้ และจากการแอบแฝงดังกล่าวทำให้หญิงสาวเหล่านี้คิดว่าเมื่อไรก็ตามที่ตนต้องการออกจากอาชีพนี้ก็สามารถกลับเข้าสู่อาชีพตามบรรทัดฐานได้ โดยที่ไม่ได้รับตราประทับว่าตนเคยมีอาชีพบริการทางเพศ นอกจากนั้นสภาพการทำงานที่ให้อิสระและบริบทของสถานเริงรมย์ที่หรูหรา เพื่อต้อนรับลูกค้าที่มีฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจสูง ได้รวมกันเป็นแรงจูงใจที่ทำให้หญิงสาวเหล่านี้เข้าสู่งานบริการทางเพศ

ก่อนที่หญิงสาวแต่ละคนจะเข้าสู่อาชีพบริการทางเพศต่างมีบริบท และเงื่อนไขต่าง ๆ รวมทั้งการได้รับการชักจูงจากบุคคลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องหรือให้ข้อมูลจะนั้นความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นจะปรากฏโครงสร้างของสายสัมพันธ์และลักษณะของสายสัมพันธ์ ซึ่งในแต่ละกลุ่มจะมีลักษณะของโครงสร้างและสายสัมพันธ์ที่แตกต่างกัน โดยจะได้นำเสนอในหัวข้อต่อไป

โครงสร้างของสายสัมพันธ์

โครงสร้างของสายสัมพันธ์ในกลุ่มของการคบหาสมาคมนี้จะพิจารณาเกี่ยวกับขนาดของเครือข่ายสังคม ระดับการเข้าถึงกันโดยตรงหรือโดยอ้อม ความแน่นของสายสัมพันธ์และปริมาณของสายสัมพันธ์

โครงสร้างของสายสัมพันธ์ของหญิงสาวกลุ่มนี้จะติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลต่างๆ ดังได้กล่าวแล้ว โดยที่เพื่อนในฐานะผู้ร่วมงานในอาชีพอื่นก่อนจะเข้าสู่งานบริการทางเพศจะมีจำนวนสมาชิกไม่มากเพียง 2 - 3 คน ซึ่งจะใกล้เคียงกับเครือข่ายของเครือญาติ ซึ่งเป็นกลุ่มขนาดเล็ก ส่วนเครือข่ายที่มีสมาชิกในกลุ่มขนาดกลางทั่วไปประมาณ 4 - 6 คน ได้แก่ กลุ่มเพื่อนที่เรียนหนังสือมาด้วยกัน กลุ่มเพื่อนที่แนะนำผ่านกันมา และกลุ่มเพื่อนที่พักอาศัยในสถานที่เดียวกัน ขนาดของกลุ่มดังกล่าวไม่เป็นอุปสรรคที่จะติดต่อกันได้ทั่วถึง ซึ่งทำให้การรับรู้ในเรื่องพฤติกรรมและข่าวสารเป็นไปได้ง่าย โดยที่การรู้จักหรือการติดต่อกันนั้นส่วนใหญ่มักจะเป็นเครือข่ายตรง (สำหรับกลุ่มเพื่อนที่พักอาศัยในที่พักเดียวกันจะมีสายสัมพันธ์แบบเครือข่ายอ้อมอีกด้วย) ส่วนเครือข่ายอ้อมก็จะเป็นกลุ่มเพื่อนที่ผ่านการแนะนำให้รู้จักจากเพื่อนคนอื่น ในเครือข่ายของหญิงสาวเหล่านี้

หากจะพิจารณาถึงความใกล้ชิดจะพบว่าบุคคลที่เชื่อมโยงหญิงสาวเหล่านี้ ให้เข้าสู่งานบริการทางเพศจะอยู่ในระดับความใกล้ชิดแตกต่างกันไปแบ่งได้เป็น 3 ระดับ คือ ระดับที่ใกล้ชิดมากที่สุด ระดับที่สองนั้นมีความใกล้ชิดรองลงมา เพราะความคาดหวังจากบุคคลเหล่านี้จะน้อยกว่า ระดับที่สามเป็นเครือข่ายที่ไม่รู้จักโดยตรงแต่ติดต่อสัมพันธ์โดยผ่านบุคคลที่ผู้หญิงเหล่านี้รู้จัก อาจเรียกว่าเครือข่ายขยาย โดยที่บุคคลต่าง ๆ ซึ่งเป็นผู้เชื่อมโยงเข้าสู่งานบริการทางเพศจะอยู่ในระดับความสัมพันธ์ที่แตกต่างกันคือ เพื่อนที่เรียนมาด้วยกันและเครือญาติจะอยู่ในระดับเครือข่ายใกล้ชิด ส่วนกลุ่มเพื่อนที่ผ่านการแนะนำและกลุ่มเพื่อนที่พักอาศัยอยู่ที่เดียวกันจะอยู่ในระดับเครือข่ายรอง ส่วนเพื่อนร่วมงานในอาชีพอื่น และผู้ที่เป็นแหล่งข้อมูลได้แก่ ร้านเสริมสวย และบริษัทจัดหานางแบบจะอยู่ในระดับเครือข่ายขยาย

1. กลุ่มเพื่อนร่วมชั้นเรียน จะสนิทสนมกันในกลุ่ม 4 - 5 คน สายสัมพันธ์ที่มีต่อกัน จะเป็นการติดต่อกันแบบเครือข่ายตรง (direct network) ซึ่งมักจะมีการติดต่อกันสม่ำเสมอ ทั้งโดยการมาพบปะกันและโดยการติดต่อทางโทรศัพท์อย่างน้อยอาทิตย์ละ 3 ครั้ง ความแน่นของสายสัมพันธ์จะมีความผูกพันกันมากในฐานะเพื่อนสนิทที่รู้จักกัน (close knit) ขอบเขตของสายสัมพันธ์หรือปริมาณของสายสัมพันธ์จะไม่ติดต่อกับคนนอกกลุ่ม เนื่องจากรู้สึกว่าคุณอื่น ๆ ไม่ใช่พวกเดียวกับกลุ่มตน ระยะเวลาที่รู้จักกันประมาณ 5 - 7 ปี

2. กลุ่มเพื่อนที่เกี่ยวกับการแนะนำ จะมีสมาชิกมากกว่ากลุ่มแรก เนื่องจากแต่ละคนก็จะพาเพื่อนกลุ่มอื่นมาแนะนำให้รู้จัก จากการพบกันเพื่อเที่ยวเตร่ทำให้เกิดความสนิทกัน ฉะนั้นสายสัมพันธ์ในตอนแรกจะเป็นแบบเครือข่ายอ้อม (indirect network) การติดต่อไม่สม่ำเสมอเหมือนกลุ่มแรก อาจพบปะกันสัปดาห์ละครั้ง เพื่อนัดกันเที่ยว ความแน่นของสายสัมพันธ์จะผูกพันกันน้อยกว่า เพราะคบกันเนื่องจากวัตถุประสงค์ของความสนุกมากกว่ามุ่งหวังเรื่องอื่น ขอบเขตของสายสัมพันธ์จะมีโอกาสสัมพันธ์กับสมาชิกใหม่ที่เพื่อนในกลุ่มพามาแนะนำให้รู้จักจำนวนสมาชิกของกลุ่มประมาณ 4 - 6 คน

3. เพื่อนร่วมงาน จะมีบุคคลที่ใกล้ชิดสนิทกันประมาณ 2 - 3 คน เนื่องจากความสัมพันธ์ที่ดำเนินอยู่เป็นไปตามตำแหน่งหน้าที่ของสายงาน สายสัมพันธ์ที่ติดต่อกันจะมีการติดต่อกันแบบเครือข่ายตรง มีการพบปะกันสม่ำเสมอเนื่องจากลักษณะงานกำหนด ความเข้มของสายสัมพันธ์ค่อนข้างเบาบางและจำกัด เพราะการติดต่อจะไม่เน้นเรื่องส่วนตัวที่ลึกซึ้ง จะพูดคุยกันเฉพาะปัญหาบางเรื่องที่ไม่เสียหายต่อสถานภาพของตนในที่ทำงาน เช่น เงินเดือนไม่พอกับค่าใช้จ่าย อยากรางานพิเศษทำ เป็นต้น ฉะนั้นความแน่นของสายสัมพันธ์จะเป็นแบบไม่ใกล้ชิด (loose knit) ส่วนขอบเขตของสายสัมพันธ์ในกรณีนี้จะติดต่อกับคนไม่มาก เพราะจะเลือกคบหาเพียงไม่กี่คนที่ตนไว้วางใจว่าจะตอบสนองความต้องการหรือปัญหาของตนได้

4. เพื่อนที่พักอาศัยในสถานที่เดียวกัน อาจจะมีบุคคลที่ใกล้ชิดกันเพียง 1 - 2 คน หรืออาจจะเป็นกลุ่มขนาดกลางซึ่งมีสมาชิกประมาณ 4 - 6 คน เนื่องจากในที่พักอาศัยดังกล่าว ซึ่งได้แก่ แพลต และอพาร์ทเมนต์ จะมีผู้คนมากมายหลายอาชีพและหลายสถานภาพอาศัยอยู่ จึงทำให้โอกาสที่จะสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลหลากหลายเป็นไปได้สูง แต่กระนั้นก็ตามขอบเขตของสายสัมพันธ์จะติดต่อกับเฉพาะผู้ที่อยู่ในอาชีพหรือเกี่ยวข้องกับงานกลางคืน หรืองานบริการทางเพศ เช่น นักร้อง หมอนวด นางทางโทรศัพท์ เป็นต้น สายสัมพันธ์ที่เชื่อมโยงสู่บุคคลเหล่านี้ จะมีทั้งแบบเครือข่ายตรงและเครือข่ายอ้อม ส่วนความแน่นของสายสัมพันธ์ก็จะมีทั้งแบบใกล้ชิดกันจนเป็นเพื่อนสนิท และเป็นความสัมพันธ์แบบผิวเผิน แม้จะมีความสัมพันธ์แบบผิวเผินก็ตาม แต่บุคคลเหล่านี้จะเป็นแหล่งให้ข้อมูลข่าวสารที่จะเป็นประโยชน์ซึ่งนำไปสู่เส้นทางของงานบริการทางเพศ

5. เครือญาติ เนื่องจากลักษณะของครอบครัวในปัจจุบันมีลักษณะเป็นครอบครัวเดี่ยวมากขึ้น มีสมาชิกไม่มาก การติดต่อกับเครือญาติจะไม่กว้างขวาง จะมีการติดต่ออย่างสม่ำเสมอ กับญาติบางคนเท่านั้น ประมาณ 2 - 3 คน โดยการเยี่ยมเยียนไปมาหาสู่กันและกันบ้างตามโอกาส เนื่องจากเป็นความสัมพันธ์อันที่ญาติการติดต่อจึงเป็นแบบเครือข่ายตรง แต่การติดต่อกัน และกันจะไม่สม่ำเสมอ อย่างไรก็ตามความแน่นของสายสัมพันธ์จะสูงเพราะความเป็นเครือญาติ ส่วนขอบเขตของสายสัมพันธ์ก็จะจำกัดอยู่เฉพาะกลุ่ม และมีโอกาสได้ข้อมูลข่าวสารจากกลุ่มนี้ก่อน

6. แหล่งข้อมูลได้แก่ ร้านเสริมสวย และบริษัทจัดหานางแบบ โดยจะมีความสัมพันธ์กับเจ้าของร้าน และเจ้าของบริษัทหรือผู้ที่เป็นพนักงาน มีความคุ้นเคยกันในระดับหนึ่ง ไม่เน้นเรื่องส่วนตัวลึกซึ้ง ความเข้มของสายสัมพันธ์ค่อนข้างเบาบางและจำกัด ความสัมพันธ์จะเป็นแบบไม่ใกล้ชิด

สิ่งที่น่าสังเกตเกี่ยวกับโครงสร้างของสายสัมพันธ์ของเครือข่ายในแต่ละกลุ่มการคบหาสมาคม คือเรื่องของความหนาแน่นของสายสัมพันธ์ (density) ในแต่ละกลุ่มจะมีสมาชิกที่สัมพันธ์

กันอย่างน้อย 2 คน อย่างมากไม่เกิน 6 คน ซึ่งทำให้ความแน่นของเครือข่ายจะติดต่อกันอย่างทั่วถึง ลักษณะดังกล่าวทำให้สมาชิกได้รับทรัพยากรและการช่วยเหลือได้รวดเร็ว โดยผ่านทางสายสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นโดยตรงและโดยอ้อม และเชื่อมโยงสมาชิกของเครือข่ายเข้าสู่วงสังคมมากขึ้น และนำสมาชิกเข้าถึงทรัพยากรจากภายนอกได้อย่างกว้างขวางและทั่วถึงอีกด้วย

อีกประการหนึ่งสมาชิกของเครือข่ายภายในบริบททางสังคมของบุคคลเหล่านี้ จะเห็นการช่วยเหลือสนับสนุนในด้านอารมณ์จิตใจ (emotional support) ซึ่งมีอิทธิพลมากกว่าการให้ความช่วยเหลือในด้านวัตถุ และเป็นไปโดยความสมัครใจที่จะให้ความช่วยเหลือเนื่องจากเกิดความรู้สึกของความมีลักษณะร่วมกันบางอย่าง เช่น มีปัญหาครอบครัวคล้ายกัน อยู่ในฐานะทางสังคมเหมือนกัน หรืออาจมีประสบการณ์เช่นนั้นมาก่อน เป็นต้น การให้ความช่วยเหลือทางอารมณ์ความรู้สึกนั้นช่วยให้ผู้ให้เกิดความรู้สึกที่ว่าตนไม่ได้สูญเสียอะไรไปในเชิงของวัตถุ แต่สิ่งที่ได้รับตอบแทนคือกลับมาคือความเกรงใจ ความยกย่อง และมิตรภาพที่ผู้รับย่อมจะเกิดความรู้สึกเช่นนั้น ด้วยความรู้สึกดังกล่าวของทั้ง 2 ฝ่าย จึงทำให้ความสัมพันธ์ดำเนินต่อไป

จากการศึกษาของ เวลแมน (Wellman, 1979) เกี่ยวกับเรื่องความหนาแน่นของสายสัมพันธ์ในเครือข่าย พบว่า ยิ่งสายสัมพันธ์แน่นมากก็จะทำให้มีการช่วยเหลือและสนับสนุนเฉพาะตัวกับสายสัมพันธ์ที่ไม่หนาแน่นก็อาจจะนำมา ซึ่งการช่วยเหลือสนับสนุนที่หลากหลายออกไป ดังเช่นในการศึกษาครั้งนี้จะเห็นว่าในกลุ่มเพื่อนที่เรียนมาด้วยกันจะมีสายสัมพันธ์ที่แน่นมาก การช่วยเหลือภายในกลุ่มจะทำได้เป็นอย่างดีเหมือนหนึ่งเป็นปัญหาของตน อย่างไรก็ตามในกลุ่มอื่นที่มีสายสัมพันธ์อ่อนกว่าแต่ก็นำไปสู่การช่วยเหลือจากกลุ่มคนหรือสังคมหลากหลายมากขึ้น เช่น กลุ่มเพื่อนร่วมอาชีพมาก่อนเข้าทำงานบริการทางเพศ หรือกลุ่มเพื่อนที่อาศัยอยู่ในสถานที่เดียวกัน เป็นต้น ขณะที่เพื่อนสนิทมีสายสัมพันธ์ที่มั่นคงกว่า ซึ่งจะเชื่อมสมาชิกในเครือข่ายกับบุคคลที่มีภูมิหลังคล้ายคลึงกันหรือใช้ชีวิตในสังคมเหมือนกัน ดังเช่นกลุ่มเพื่อนที่เรียนมาด้วยกันจะมีความสนิทสนมและมีภูมิหลังซึ่งเป็นปัญหาที่คล้ายกัน เวลาที่สมาชิกในกลุ่มจะมีความสัมพันธ์กับบุคคลใดอีกก็ย่อมจะเลือกคบหาบุคคลที่คล้ายคลึงตนและเพื่อน ๆ ในกลุ่ม ซึ่งมีแนวโน้มที่จะรับฟังเรื่องราวต่าง ๆ

ของแต่ละคนและให้การช่วยเหลือโดยตรงได้ ขณะที่สายสัมพันธ์ที่ไม่ค่อยมั่นคงจะเป็นแหล่งข่าวสารที่เป็นประโยชน์อยู่ไม่น้อย โดยเป็นช่องทางไปสู่แหล่งทรัพยากรที่หลากหลาย เช่นที่ปรากฏในกลุ่มของเพื่อนร่วมงานเดิม กลุ่มเพื่อนที่พักอาศัยอยู่ใกล้เคียงรวมทั้งแหล่งข้อมูลที่เป็นร้านเสริมสวยและบริษัทจัดหานางแบบ ซึ่งจะมีประโยชน์ในการจัดหาข่าวสารข้อมูล สำหรับการสมัครงานในสถานเริงรมย์ เป็นต้น

ดังนั้นกลุ่มบุคคลต่าง ๆ ที่หญิงสาวแต่ละคนคบหาสมาคมด้วยนั้นจะมีโครงสร้างทางสังคมดังได้กล่าวมาแล้ว และหากจะพิจารณาในด้านสายสัมพันธ์แล้วอาจจะแบ่งรูปแบบของสายสัมพันธ์ได้ 2 รูปแบบคือ สายสัมพันธ์ที่มีความมั่นคง ดังที่ปรากฏอยู่ในกลุ่มเพื่อนสนิท และกลุ่มเครือญาติ ส่วนอีกรูปแบบหนึ่งคือ สร้างสัมพันธ์ที่มั่นคงน้อยกว่า ดังนี้ปรากฏอยู่ในกลุ่มเพื่อนที่อาศัยในที่พักเดียวกัน กลุ่มเพื่อนร่วมงาน กลุ่มเพื่อนเที่ยว ร้านเสริมสวย และบริษัทจัดหานางแบบ

(๒)

ลักษณะของสายสัมพันธ์

การคบหาสมาคมกับกลุ่มดังกล่าว นอกจากจะพิจารณาโครงสร้างของสายสัมพันธ์ในเครือข่ายแล้ว ยังมีลักษณะของสายสัมพันธ์ภายในเครือข่ายของแต่ละกลุ่ม ซึ่งจะพิจารณาในเรื่องของเนื้อหาหรือเป้าหมายในการติดต่อ ทิศทางของสายสัมพันธ์หรือความเท่าเทียมกันในการติดต่อ ความยืนยาวของสายสัมพันธ์ ระดับความผูกพันของสายสัมพันธ์และความถี่ในการติดต่อกัน

1. กลุ่มเพื่อนเรียนด้วยกัน เป้าหมายของการติดต่อก็เนื่องจากต้องการความรักและความเข้าใจในฐานะเพื่อนซึ่งเรียนหนังสือมาด้วยกัน แต่ละคนได้เห็นพฤติกรรมซึ่งกันและกันอย่างน้อย 3 - 5 ปี ทำให้เกิดการรับรู้ถึงปัญหาของแต่ละคน ไม่ว่าจะเป็นปัญหาความสัมพันธ์ในครอบครัว ปัญหาการเรียน ปัญหาความรัก เป็นต้น ความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นจึงเป็นไปในทางเอื้อเพื่อแก้กันทางด้านอารมณ์ รวมทั้งทางวัตถุซึ่งได้แก่ เงินทองในการเที่ยวเตร่ เป็นความสัมพันธ์แบบเท่าเทียมกัน โดยที่แต่ละคนจะอยู่ในอายุรุ่นราวคราวเดียวกัน มีสถานภาพทางสังคม

และเศรษฐกิจไม่ต่างกัน ฉะนั้นเมื่อใครมีปัญหาอย่างใดอย่างหนึ่งก็จะนำมาเสาะสุมกันฟัง เพื่อหา
กำลังใจและคำแนะนำ หรือเมื่อขาดเงินทอง ก็จะได้รับการเกื้อกูล และผู้รับก็จะตอบแทนกลับ
เมื่อมีโอกาส โดยทั่วไปการช่วยเหลือในกลุ่มจะดำเนินไปในเรื่องของการช่วยเหลือสนับสนุนทาง
จิตใจ จะช่วยทางวัตถุบ้างเป็นครั้งคราว คือ การให้ยืมเงินทอง

ระยะเวลาที่ติดต่อสัมพันธ์กันค่อนข้างยาวนาน เพราะความเป็นเพื่อนที่เข้าใจปัญหาของ
กันและกัน ทำให้เกิดความรู้สึกความเป็นกลุ่มเราซึ่งเป็นความรู้สึกที่ใกล้ชิดสนิทสนม มีความยึด
เหนียวกันในฐานะเพื่อนสนิท แม้ว่าหลังจากเรียนจบ แต่ละคนจะได้แยกย้ายกันไปเรียนต่อที่อื่น
บ้าง ทำงานบ้าง แต่ภายในกลุ่มก็ยังคงมีการติดต่อกันสม่ำเสมอ โดยแต่ละคนได้รับการยอมรับ
สถานภาพที่แต่ละคนเป็นอยู่ อย่างเช่นสถานภาพของผู้หญิงทำงานกลางคืน ก็เป็นสิ่งที่ยอมรับจาก
ภายในกลุ่ม ขณะที่จะถูกตำหนิติเตียนจากสังคมนอกกลุ่ม ทำให้อาจเกิดความเชื่อถือต่อ
สิ่งที่เป็นทางเลือกของแต่ละคนว่าไม่ใช่เป็นความล้มเหลว ฉะนั้นการเลือกอาชีพบริการทางเพศ
ก็จะได้รับการยอมรับกันว่าเป็นปกติ ด้วยความเข้าใจและยอมรับวิถีทางของแต่ละคนจึงทำให้มี
ความพอใจที่จะพบปะพูดคุยเที่ยวเตร่กัน จึงทำให้ความถี่ของการติดต่อมีมากกว่ากลุ่มอื่น ฉะนั้นแล้ว
ไม่น้อยกว่าเดือนละ 4 ครั้ง และเมื่อติดต่อกันบ่อยก็ยิ่งทำให้เกิดความใกล้ชิดและผูกพันกันมากขึ้น

2. กลุ่มเพื่อนที่ผ่านการแนะนำ ลักษณะความสัมพันธ์ภายในกลุ่มนี้จะมีเป้าหมาย
อยู่ที่การได้เที่ยวเตร่หาความสำราญ ความยึดเหนียวและความสนิทสนมจึงมีไม่เท่ากับกลุ่มแรก
เนื่องจากความสนใจของแต่ละคนไม่ได้ลงลึกในเรื่องส่วนตัวของใคร ไม่ผูกพันกับปัญหาของเพื่อน
ในกลุ่ม สายสัมพันธ์ภายในกลุ่มจะดำเนินต่อไปยาวนานเพียงใดขึ้นอยู่กับว่าแต่ละคนได้รับความ
สนุกเพลิดเพลินหรือไม่ สำหรับการเที่ยวเตร่กันแต่ละครั้งมักจะพากันไปตามแหล่งบันเทิง เรืองรมย์
ซึ่งจะมีบรรยากาศที่สร้างความเร้าใจ เมื่อได้สัมผัสบรรยากาศเช่นนี้ก็จะเป็สิ่งเร้าให้เกิดความ
ต้องการอยากรู้ อยากลองต่อไปเรื่อย ๆ ยากที่จะสิ้นสุด

ในกลุ่มนี้เนื่องจากให้ความสำคัญต่อการชวนกันเที่ยวเตร่หาความสนุกจึงไม่ค่อยได้พูดคุยกันถึงเรื่องปัญหาต่าง ๆ เหมือนอย่างที่เราพบในกลุ่มแรก ฉะนั้นการแสดงออกซึ่งความเห็นอกเห็นใจกัน จึงมักจะแทนที่ด้วยการพูดคุยกันถึงความสนุก และความเลิศจิตที่สถานเริงรมย์เหล่านั้น เสือกสรรมาบริการ นานวันเข้าแต่ละคนก็จะซึมซับจนเป็นความเคยชินที่จะไปเที่ยวหาความบันเทิงในทุกรูปแบบ ซึ่งเป็นสาเหตุที่ต้องใช้จ่ายเงินทองมากมาย เมื่อขัดสนก็จะมองหาโอกาสที่เปิดกว้างเข้าสู่อาชีพบริการทางเพศ สำหรับการพบปะกันนั้นมักจะนัดกันในวันสุดสัปดาห์ ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่เหมาะสมกับการเที่ยวเตร่ตามแหล่งบันเทิงต่าง ๆ ส่วนทิศทางของสายสัมพันธ์จะเป็นไปในทางที่เท่าเทียมกัน ในลักษณะของการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และมีประสบการณ์ร่วมกันถ้าเป็นเรื่องเงินที่ใช้จ่ายหากคนใดในกลุ่มขัดสนก็จะมีเพื่อน ๆ ออกมาให้ก่อนซึ่งในภายหลังก็จะทดแทนกัน

3. เพื่อนที่พักอาศัยที่เดียวกัน จะมีเป้าหมายของการติดต่อในฐานะเพื่อนที่อยู่ใกล้ชิดกัน สถานะที่เดียวกัน ส่วนใหญ่ผู้หญิงที่ทำงานกลางคืนที่พักอยู่ในเฟลตและอพาร์ทเมนต์จะเป็นที่สังเกตและรับรู้จากคนร่วมที่พัก เนื่องจากเวลาการทำงานที่แตกต่างจากงานอาชีพกลางวัน คือผู้หญิงเหล่านี้จะทำงานกลางคืน กว่าจะกลับถึงที่พักก็ไม่น้อยกว่า 2.00 นาฬิกา จะใช้เวลาช่วงเช้าจนถึงช่วงบ่ายในการพักผ่อน ขณะที่คนในอาชีพกลางวันกำลังปฏิบัติงาน ช่วงเย็นขณะที่ใคร ๆ ต่างพากันกลับเข้าที่พัก แต่ผู้หญิงทำงานกลางคืนจะแต่งตัวแต่งหน้าไปทำงาน

จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า หญิงสาวที่ก้าวเข้าสู่อาชีพบริการทางเพศนี้จะรับทราบรายละเอียดของวิธีการทำงานที่ว่ามีอะไรยาก แต่งานนี้จะบันดาลความสะกดกลายในความเป็นอยู่เพราะมีเงินทองใช้จ่ายคล่องมือ ซึ่งทิศทางของสายสัมพันธ์ดังกล่าวจะเป็นไปในลักษณะที่ว่า หญิงสาวที่เป็นนักศึกษาจะเป็นฝ่ายรับข้อมูล ข่าวสาร และการช่วยเหลือจากผู้หญิงที่ทำงานกลางคืนอยู่แล้วซึ่งเป็นผู้ที่มีประสบการณ์มาก่อน และจะนำข้อมูลข่าวสารเหล่านั้นไปสู่งานบริการทางเพศ

สำหรับความยืนยาวของสายสัมพันธ์ จะมีทั้งลักษณะแบบชั่วคราวและยืนยาวในกรณีแบบ

ชั่วคราวนั้น ปรากฏว่ากรณีศึกษาจะได้รับข้อมูลเกี่ยวกับงานบริการทางเพศแล้วก็ไปสมัครในงานนี้ เมื่อได้งานแล้วจนเข้าไปทำ แต่ด้วยเหตุผลที่ไม่อยากทำให้คนอื่น ๆ ในเฟลต หรือในอพาร์ทเมนต์ที่รู้ว่าตนทำงานกลางคืนที่สังคมไม่ยอมรับ ก็จะย้ายที่อยู่ใหม่เพราะเฟลตหรืออพาร์ทเมนต์ในปัจจุบันนี้หาได้ง่าย ด้วยเหตุนี้ก็จะทำให้ความใกล้ชิดกับกลุ่มต้องชะงักลง การพบปะกันลดน้อยลง และในที่สุดด้วยการะการงานก็จะทำให้การติดต่อหยุดลง ส่วนที่ยังมีความสัมพันธ์ยืนยาวก็เนื่องจากรู้สึกว่ามีกลุ่มเฉพาะของตน และความสัมพันธ์ที่มีต่อกันนั้นทำให้ความรู้สึกที่มั่นคงพอจนไม่ต้องคำนึงถึงบุคคลอื่น ๆ นอกกลุ่ม

สำหรับความผูกพันในเครือข่ายแบบนี้จะมีมาก หรือน้อยขึ้นอยู่กับความไว้วางใจที่มีต่อกัน หากมีการแนะนำและการช่วยเหลือทั้งทางจิตใจและวัตถุแล้วจะสร้างความผูกพันมากขึ้น ในส่วนของความถี่ในการพบปะกันนั้นค่อนข้างน้อย โดยที่ก่อนจะเข้าสู่อาชีพบริการทางเพศนั้น กรณีศึกษาจะได้พบพูดคุยกันในเฉพาะวันหยุดงานของเพื่อน ซึ่งเดือนหนึ่งหยุดไปประมาณ 1-2 ครั้ง ต่อเดือน ในช่วงที่มีเวลาพบปะพูดคุยกันนั้นหญิงสาวที่เป็นกรณีศึกษาจะได้รับการถ่ายทอดแบบอย่างของคนทำงานกลางคืนและโอกาสต่าง ๆ ซึ่งเป็นเสมือนสิ่งเร้าให้อยากทำงานเช่นนี้บ้าง เช่นโอกาสที่จะได้แต่งตัวสวยงาม โอกาสที่จะมีรายได้สูง โอกาสที่จะมีความมั่นคงในชีวิตหากได้พบลูกค้าคนใดคนหนึ่งที่จะอุปการะในฐานะภรรยา เป็นต้น

4. กลุ่มเพื่อนร่วมงานในอาชีพอื่น เป้าหมายของการติดต่อกันในเบื้องต้นเพื่อหน้าทีการทำงาน ซึ่งจะเป็นไปตามตำแหน่งงาน และด้วยความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดพอสมควรจึงมีการพูดคุยด้วยเรื่องส่วนตัวบ้าง ซึ่งเรื่องส่วนตัวดังกล่าวจะไม่ลึกซึ้งมากไปกว่าเป็นเรื่องความต้องการหรือความขาดแคลน เช่น เงินไม่พอใช้ อยากมีรายได้เพิ่ม อยากหางานพิเศษ ฉะนั้นทิศทางของสายสัมพันธ์นั้นผู้หญิงที่เป็นกรณีศึกษาจะเป็นฝ่ายได้รับการช่วยเหลือและการสนับสนุนจากเพื่อนร่วมงานเพื่อบรรลุนความต้องการดังกล่าว โดยตอนแรกการได้รับคำแนะนำไปสู่งานพิเศษนั้นเป็นความหมายว่างานพิเศษที่มีรายได้เพิ่ม ไม่ได้กำหนดถึงการให้บริการทางเพศต่อเมื่อได้เข้าไปทำงานพิเศษ ซึ่งเป็นบริการในสถานเริงรมย์ ก็ได้เห็นความเป็นไป และรางวัลมากมายที่ได้จากการ

แลกเปลี่ยนด้วยบริการทางเพศ นอกจากนั้นการมีตำแหน่งงานอื่นอีกในสถานเริงรมย์ ซึ่งเป็นโอกาสที่จะเสี่ยงการถูกตำหนิจากสังคมได้ เพราะเป็นความคลุมเครือที่แยกไม่ออกว่าใครที่ทำงานในสถานบริการเหล่านี้ขายบริการทางเพศ หรือทำหน้าที่อื่นใด ในที่สุดหญิงสาวเหล่านี้จึงเข้าสู่งานบริการทางเพศ แต่หากเป็นกรณีที่อยู่ในกลุ่มเพื่อนซึ่งมีอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการขายความสวยงามของรูปร่างหน้าตาอย่างเช่นอาชีพนางแบบ ก็จะผ่านเข้าสู่เส้นทางอาชีพบริการทางเพศได้รวดเร็วขึ้น

สำหรับความยืนยาวของสายสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อนในอาชีพอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกับงานบริการทางเพศ จะหยุดชะงักไปเมื่อกรณีศึกษาเข้าสู่งานบริการทางเพศในภายหลัง เนื่องจากการปรับตัวหลีกเลี่ยงการถูกตำหนิหรือถูกปฏิเสธพฤติกรรมดังกล่าว แต่ถ้าเป็นกลุ่มอาชีพที่เกี่ยวข้องกับงานกลางคืนอยู่แล้วก็จะรักษาสายสัมพันธ์นี้ให้ดำเนินต่อไป เพราะมีการยอมรับซึ่งกันและกัน และเห็นพ้องกันว่าอาชีพบริการทางเพศจะให้ผลตอบแทนมากมาย ลักษณะดังกล่าวส่งผลต่อโอกาสที่จะได้พบกันสม่ำเสมอหรือไม่ ในกรณีแรกจะมีความสม่ำเสมอในการพบกันตามหน้าที่การงาน แต่เมื่อกรณีศึกษาได้เข้าสู่อาชีพบริการทางเพศแล้วก็ไม่มีการไปมาหาสู่ ส่วนกรณีหลังจะมีการพบปะกันสม่ำเสมอเพราะนอกจากจะพบกันในงานอาชีพที่ทำอยู่ประจำแล้ว ยังมีโอกาสพบกันในการทำงานบริการทางเพศอีกด้วย

5. กลุ่มเครือข่าย การติดต่อสัมพันธ์กันเนื่องจากความนับถือในฐานะเครือข่าย ซึ่งจะมีสายสัมพันธ์ใกล้ชิด และช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ซึ่งรวมถึงการให้ข้อมูลข่าวสารและแหล่งทรัพยากรจากภายนอก การช่วยเหลือจะเป็นไปแบบเท่าเทียมและแลกเปลี่ยนกันโดยเป็นความพอใจทั้ง 2 ฝ่าย ทำให้สายสัมพันธ์ที่มีต่อกันดำเนินอยู่ต่อไปด้วยความผูกพันแบบเครือข่าย แม้ว่า การติดต่อจะไม่สม่ำเสมอก็ตาม สำหรับข้อมูลข่าวสารจากเครือข่ายนี้ในตอนแรกจะเป็นข้อมูลเกี่ยวกับงานกลางคืนที่ไม่จำเป็นต้องขายบริการทางเพศ โดยมองเพียงแง่ของการมีรายได้พิเศษเพิ่ม แต่เมื่อผู้หญิงที่เป็นกรณีศึกษาได้เข้าไปทำแล้ว เส้นทางของงานพิเศษเพื่อเพิ่มรายได้ก็จะผันแปรเข้าสู่งานบริการทางเพศเพราะจะมีรายได้ที่มากกว่า ซึ่งเปรียบเทียบแล้วการแลก

เปลี่ยนด้วยการให้บริการทางเพศ เป็นการแลกเปลี่ยนที่คุ้มค่า

6. ร้านเสริมสวย และบริษัทจัดหางานแบบ การติดต่อสัมพันธ์กันเป็นไปตามหน้าที่ (ในฐานะที่เป็นลูกค้าของร้านและเป็นนางแบบในบริษัท) เพื่อประโยชน์ของทั้ง 2 ฝ่าย ในการแลกเปลี่ยนกัน อย่างไรก็ตามแม้ระดับของความสัมพันธ์จะไม่ใกล้ชิด แต่ทั้งร้านเสริมสวย และบริษัทจัดหางานแบบก็เป็นแหล่งข้อมูลที่น่าไปสู่งานบริการทางเพศทั้งโดยตรงและโดยอ้อม สำหรับความยืดหยุ่นของสายสัมพันธ์กับร้านเสริมสวยนั้นจะเป็นแบบชั่วคราว แต่ถ้าเป็นบริษัทจัดหางานแบบจะมีความสัมพันธ์แบบยืนยาว เพราะยังต้องหาติดต่อเพื่อทำงานในอาชีพนางแบบต่อไป

จากที่ได้กล่าวมาแล้ว ลักษณะของสายสัมพันธ์ที่เชื่อมโยงหญิงสาวแต่ละคนเข้าสู่งานบริการทางเพศนั้นมีเป้าหมายของการติดต่อกันแบบเพื่อน ซึ่งจะมีระดับของความสนิทสนมแตกต่างกันไป และการติดต่อกันฉับพลันที่เครือข่าย ซึ่งจะมีความผูกพันกันตามระบบของสังคมกำหนด ส่วนทิศทางของสายสัมพันธ์จะมีลักษณะของความช่วยเหลือสนับสนุนที่เท่าเทียมกัน คือ จะตอบแทนกันเมื่อมีโอกาส ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการช่วยเหลือทางจิตใจ หรือการช่วยเหลือทางการเงินทอง จะมีความแตกต่างไปบ้างก็เฉพาะในกลุ่มญาติ และเพื่อนร่วมงานที่ไม่เกี่ยวข้องกับงานบริการทางเพศ ซึ่งกลุ่มนี้ก็ไม่ได้มุ่งหมายให้ผู้หญิงที่เป็นกรณีศึกษาไปขายบริการทางเพศ อีกประการหนึ่ง การช่วยเหลือสนับสนุนในเรื่องต่าง ๆ นั้นจะมีลักษณะของความเต็มใจและสมัครใจ และจะเริ่มต้นจากการติดต่อกันแบบง่าย ๆ ไม่ซับซ้อน ซึ่งจะนำไปสู่ความสัมพันธ์ที่ดี และสามารถตอบสนองกันในเรื่องต่าง ๆ เช่น การช่วยเหลือทางอารมณ์ การช่วยเหลือทางการเงินทั้งโดยตรงได้แก่การให้ยืมยืม และโดยอ้อมได้แก่การแนะนำไปสู่การหารายได้พิเศษจากงานกลางคืน

สรุปได้ว่าในเบื้องต้นของขั้นตอนการเข้าสู่งานบริการทางเพศ คือ การคบหาสมาคมกับกลุ่มเพื่อนประเภทต่าง ๆ รวมทั้งเครือข่ายโดยหญิงสาวเหล่านี้จะมีเงื่อนไขของประสบการณ์และภูมิหลังตามที่กล่าวมาแล้ว กลุ่มการคบหาดังกล่าวซึ่งมีโครงสร้างและลักษณะความสัมพันธ์ตามรายละเอียดข้างต้นนั้นทำให้หญิงสาวมีโอกาสใกล้ชิด ได้เรียนรู้แบบแผนของพฤติกรรมทางกาย

และทางคำพูด ในการทำให้ความหมาย หลังจากที่ได้ประเมินถึงผลตอบแทน หรือรางวัลที่ได้จากการเข้าสู่อาชีพนี้ ซึ่งปรากฏให้เห็นในกลุ่มที่ตนคบหาด้วย แม้ว่าในกลุ่มของเพื่อนร่วมงานที่ไม่เกี่ยวข้องกับงานบริการทางเพศโดยตรงและกลุ่มเครือญาติ จะไม่ได้แสดงให้เห็นถึงแบบแผนของพฤติกรรมโดยตรง แต่การให้รายละเอียดข้อมูลที่บ่งบอกถึงตำแหน่งหน้าที่ในการทำงานก็นับว่าเป็นคำแห่งตัวแบบซึ่งชัดเจนพอที่จะเป็นแบบอย่างได้ ประกอบกับธุรกิจของสถานบริการมียาได้แพร่ไปทั่วด้วยการโฆษณาประชาสัมพันธ์ เพื่อปลุกเร้ากลุ่มคนด้วยการสร้างภาพลักษณ์ของสถานที่ อย่างหรูหราและภาพลักษณ์ของหญิงบริการที่แต่งตัวสวยงามพร้อมกับรายได้ดี เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ย่อมเพียงพอแล้วที่จะให้ความหมายแก่หญิงสาวเหล่านี้ได้ เรียนรู้และอยากมีอยากเป็น เช่นนั้นบ้าง

การให้ความสำคัญต่อกลุ่มที่คบหาสมาคม

จากการคบหาสมาคมกับบุคคลที่เชื่อมโยงเข้าสู่งานบริการทางเพศ หญิงสาวเหล่านี้ได้เรียนรู้แบบของความประพฤติ ความคิด และความรู้สึกต่าง ๆ ซึ่งมีส่วนสำคัญต่อการให้ความหมายในทางเห็นชอบ และยอมรับต่ออาชีพหญิงบริการนั่งตมที่ให้บริการทางเพศ การเรียนรู้พฤติกรรมภายในกลุ่มที่คบหากันโดยเฉพาะในกลุ่มเพื่อน ได้แก่ เพื่อนนักเรียน เพื่อนเที่ยว เพื่อนที่อยู่ในที่พักอาศัยเดียวกัน เพื่อเอาเป็นแบบอย่างกันจะเป็นไปได้โดยง่าย เนื่องจากมีความรู้สึกนึกคิด ความสนใจที่คล้ายคลึงกัน มีประสบการณ์ชีวิตที่ล้มเหลว มีภูมิหลังทางครอบครัวที่ขาดความอบอุ่น ครอบครัวไม่อาจเป็นแบบอย่างความประพฤติตามบรรทัดฐานทางสังคม ฉะนั้น หญิงสาวแต่ละคนจึงให้ความสำคัญต่อกลุ่ม หรือบุคคลที่ตนคบหาซึ่งกลายเป็นบุคคลสำคัญสำหรับสาวกลุ่มนี้ได้เรียนรู้แบบอย่าง ฉะนั้นขณะที่แต่ละคนมีความสัมพันธ์ห่างเหินจากครอบครัวแต่จะยิ่งใกล้ชิดกับกลุ่มที่คบหาสมาคม ซึ่งได้เรียนรู้พฤติกรรมและความคิดที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการทางเพศ การที่กลุ่มที่คบหามีอิทธิพลต่อการเรียนรู้นั้นเนื่องจากเงื่อนไข 2 ประการ คือ

1. ครอบครัวไม่ได้ให้แนวทางที่ถูกต้อง

จากการศึกษาพบว่า ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวของหญิงสาวกลุ่มนี้อยู่ในระดับชนชั้นกลาง ซึ่งมีรายได้พอสมควรที่จะดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้ การเข้าสู่อาชีพบริการทางเพศของหญิงสาวเหล่านี้จึงไม่ได้มีสาเหตุมาจากความยากจน แต่เป็นเพราะหญิงสาวเหล่านี้ต้องการเงินเพื่อมาใช้จ่ายให้ได้ตามความพอใจของตน ซึ่งเป็นไปตามกระแสสังคมแบบบริโภคนิยมที่ให้ความสำคัญแก่เงินและวัตถุ โดยที่ครอบครัวไม่ได้ให้แนวทางที่ถูกต้องในการดำเนินชีวิตที่เหมาะสมแก่หญิงสาวเหล่านี้ และในบางครอบครัวได้ใช้จ่ายเงินอย่างไม่เหมาะสมทำให้ครอบครัวมีหนี้สิน เช่น กรณีครอบครัวของหวาน ซึ่งเคยมีฐานะดีแต่พ่อแม่เล่นการพนัน จนมีหนี้สินและในที่สุดต้องขายบ้านหลังใหญ่ แล้วเปลี่ยนมาเป็นแฟลตระดับกลาง ซึ่งในความรู้สึกของหวานคิดว่าทำให้สถานภาพทางสังคมของตนต่ำลง หรืออีกกรณีหนึ่งคือกรณีของแม่ที่พ่อแม่เล่นการพนันจนเป็นสาเหตุของการหย่าร้างกับแม่ ทำให้ครอบครัวแตกแยก และเป็นประสบการณ์ที่ปวดร้าว ซึ่งเด็กต้องรับสภาพ ซึ่งความรู้สึกในกรณีดังกล่าวจะเห็นได้จากคำให้สัมภาษณ์ที่ว่า

"พ่อแม่ มีหนี้สินต้องขายบ้านใช้หนี้ เขาชอบเล่นม้า มีเท่าไรก็หมด ช่วงนั้นขอเงินเขาใช้ ก็ยากเพลิน แต่ก่อนเราเคยอยู่สบายขอเท่าไรเขาก็ให้ใช้ เลยคิดว่าเราหาเงินของเราคิดว่าไม่ต้องพึ่งเขา เขาเล่นการพนันนะมันไม่แน่นอนหรอก แต่ถ้าเราหาอย่างนี้ (ขายบริการทางเพศ) ได้แน่นอนกว่า เพราะเห็นจากเพื่อนเขารายได้เดือนหนึ่งไม่ต่ำกว่า 30,000 พ่อแม่เสี่ยงโชคแล้วไม่เหลืออะไร แต่ทำงานนี้คิดว่าต้องได้แน่" (น. 163)

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตีมานสถานเริงรมย์ระดับสูง)

"...พ่อแม่แยกทางกันตั้งแต่แม่อายุ 7 - 8 ขวบ แม่ทนพ่อไม่ได้เพราะพ่อเล่นการพนัน จำได้ว่าพ่อแม่บ่นพ่อมาก ๆ ที่ไร เขาก็จะทะเลาะกันใหญ่โตพวกเรา พี่ ๆ น้อง ๆ ก็ร้องไห้กัน ตอนหลังนี้แม่ทนไม่ไหว พ่อก็ทนแม่ไม่ไหวด้วยมั้ง เขาก็เลยเลิกกัน ลูก ๆ อยู่กับพ่อเพราะพ่อมีหน้าที่การงานดีมีฐานะเลี้ยงพวกเราได้ไหว เคยคุยกันในหมู่พี่ ๆ

น้อง ๆ ก็ยังนึกเลยว่าถ้าพ่อแม่อยู่ด้วยกันเราจะมีความสุขมากกว่านี้ น้องคนเล็กก็คงไม่เถเร..."

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตึ๋มในสถานเริงรมย์ระดับกลางค่อนข้างสูง)

จากสภาพดังกล่าว ลูก ๆ ต้องได้รับผลกระทบทางจิตใจ และสืกลงไปกว่านั้น ผลกระทบที่อาจไม่มีใครคาดคิดก็คือ เด็กจะเรียนรู้ แนวการดำเนินชีวิตโดยเฉพาะวิธีการหาเงินมาอย่างง่าย ๆ โดยไม่สนใจวิธีการนั้นว่าจะได้มาอย่างไร หากเด็กจะเกิดความรู้สึกที่เบียดเบียนว่าการหาเงินด้วยการขายบริการทางเพศนั้นก็ไม่ใช่ว่าสิ่งเลวร้ายนั้นก็ไม่ใช่เรื่องแปลก เพราะตนต้องการเงินเพื่อชีวิตที่สุขสบาย ซึ่งมีรายได้สูงและได้แน่นอนกว่าการเสี่ยงโชคโดยเล่นการพนันเสียอีก การไม่ได้ทำหน้าที่เป็นแบบที่ดีของครอบครัว จึงทำให้เด็กเหล่านี้ ซึ่งกำลังอยู่ในวัยที่อารมณ์ความรู้สึกหัววันไหวง่าย ขาดหลักยึดเหนี่ยว เกิดความสับสนต่อแนวทางครอบครัว ฉะนั้นการคบหากับเพื่อน เป็นทางออกทางหนึ่งซึ่งตนมีโอกาสระบายความทุกข์ความไม่สบายใจทั้งหมดให้เพื่อนรับฟังด้วยความเข้าใจและเห็นอกเห็นใจ พร้อมกับหาทางออกด้วยวิถีทางของกลุ่มซึ่งมักเป็นไปในทางเปี่ยงเบน

2. ความบกพร่องของระบบการศึกษาที่เน้นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

นอกจากการมีภูมิหลังทางครอบครัวที่ไม่อบอุ่น ซึ่งทำให้เด็กขาดโอกาสที่จะเรียนรู้แบบอย่างที่ดีจากครอบครัวแล้ว ในระบบการศึกษาเองก็มีส่วนที่ผลักดันให้เด็กหันเข้าหากลุ่มเพื่อนที่มักจะมีพฤติกรรมไม่ไปในทางประพฤตินอกสู่นอกทางและขัดต่อบรรทัดฐาน ทั้งทางด้านพฤติกรรมและความคิด จากกรณีศึกษาพบว่า การเรียนการสอนในชั้นเรียนมีส่วนซึ่งทำให้เด็กที่มีผลการเรียนอ่อนมีทัศนคติในทางลบต่อการเรียน เนื่องจากผู้สอนมักจะคำนึงถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็กเป็นพื้นฐานสำคัญ มากกว่าความพยายามที่จะเข้าใจถึงข้อขัดข้องซึ่งทำให้เด็กเรียนอ่อน ในทางตรงข้ามเด็กเหล่านี้จะไม่ได้รับความสนใจจากผู้สอน การสอนมักจะเน้นไปที่กลุ่มเด็กเรียนดีเรียนเร็ว เด็กที่เรียนอ่อนจะเกิดความรู้สึกว่าตนต่ำต้อย และยังถูกตำหนิตีเตียนว่ากล่าวจากครูด้วย

แล้ว ก็ยังเป็นการผลักดันให้เด็กที่ถอยห่างออกไปจากการพยายามปรับปรุงตนเอง เด็กจึงรวมกัน
ในกลุ่มที่เข้าใจกัน ที่มีความรู้สึกเหมือนกัน เกิดความใกล้ชิดกันมากขึ้นและแสดงพฤติกรรมต่อต้าน
ด้วยการคุยในระหว่างการเรียน ไม่เข้าชั้นเรียน หรืออาจรุนแรงถึงขั้นหนีเรียน ดังกรณีตัวอย่าง
ของแแบ้ง ได้เล่าถึงประสบการณ์ที่ตนได้รับในชั้นเรียนว่า

"ในกลุ่มจะโดนครูดุบ่อย เพราะเรียนอ่อน อย่างวิชาคณิตศาสตร์นะหัวไม่ไป เรียน
ไม่รู้เรื่อง ไม่ได้ทำการบ้าน ก็ยิ่งโดนดุเลยไม่อยากเรียนเพื่อทั้งวิชาทั้งคนสอน"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งดื่มในสถานเริงรมย์ระดับกลาง)

ความรู้สึกที่ว่า ผู้สอนไม่ให้ความสนใจจนจึงทำให้เด็กที่เรียนอ่อนจับกลุ่มสนิทสนมกัน
ชักชวนกันปฏิบัติในแนวทางที่ผิดระเบียบของสถานศึกษา ซึ่งการแสดงออกถึงพฤติกรรมต่อต้านแบบ
หนึ่ง การที่ขาดแนวทางจากครอบครัวและยังต้องมาพบกับความกดดันจากการเรียนจึงเป็นภาวะที่
ทำให้โอกาสของการเรียนรู้พฤติกรรมเบี่ยงเบนเป็นไปได้ง่าย

ฉะนั้น การเรียนรู้จากกลุ่มเพื่อนประเภทต่าง ๆ จะเป็นไปได้ง่าย โดยที่กลุ่มเพื่อนร่วม
งานในอาชีพอื่น และเครือญาติกัน แม้จะไม่ได้เป็นตัวแทนทางความประพฤติโดยตรง แต่ก็เป็นผู้
พาช่องทางไปสู่การเริ่มต้นอาชีพ ซึ่งถือได้ว่าเป็นแบบอย่างในทางความคิดซึ่งนำไปสู่อาชีพบริการ
ทางเพศต่อไป คือ หลังจากที่ได้เข้าไปทำงานอยู่บริบทของงานกลางคืนแล้ว ก็เรียนรู้ถึงรางวัล
และผลตอบแทนอื่น ๆ ซึ่งตนคิดว่าคุ้มค่า จากการศึกษาพบว่า แม้ว่าหญิงสาวเหล่านี้จะได้รับเพียง
ข้อมูลและช่องทางในการทำงานกลางคืนแต่ปรากฏว่าหญิงสาวพอจะมีภาพของหญิงบริการทางเพศ
อยู่ในความคิดบ้างแล้ว เพียงแต่จะจำกัดตนเองเพียงการทำงานกลางคืน ภาพที่อยู่ในความคิดซึ่ง
มีอยู่เดิมนั้นได้จากการเที่ยวเตร่ในสถานเริงรมย์มาก่อนหรือได้จากการพูดคุย หรือจากการอ่าน
ตามนิตยสารซึ่งจัดทำขึ้นเพื่อเป็นสื่อทางนี้โดยเฉพาะ เช่น นิตยสารนวลนาง นิตยสารไฟกลางคืน
 เป็นต้น

การเรียนรู้อาจเกิดขึ้นได้ในทางพฤติกรรม และในทางความคิดความรู้สึก ซึ่งการเรียนรู้ในทางความคิดความรู้สึกจะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรมด้วย การเรียนรู้พฤติกรรมจะเป็นไปได้ง่ายกว่าเพราะเป็นสิ่งที่เห็นได้ ส่วนการเรียนรู้ในทางความคิดจะเป็นไปช้ากว่าเพราะเป็นพฤติกรรมที่แฝงเร้น ซึ่งจะแสดงออกในภายหลัง

สำหรับกรณี การเรียนรู้ทางพฤติกรรมนั้นจะเห็นได้จากการแสดงออกทางการแต่งกาย ซึ่งจะเป็นไปตามกลุ่มเพื่อน โดยจะเลือกใช้ของที่มียี่ห้อแพง เพื่อเป็นตัวบ่งชี้ว่ามีรสนิยมและทันสมัย

"พวกนี้ (ผู้ให้บริการ) รายไหนรายนั้น มีประวัติส่วนใหญ่นำเงินมือเติบ ต้องใช้ของแพง ๆ ตามแบบกันมา พวกนี้ยังเอือมฉิมคนเลี้ยงก็แล้วไป แต่ถ้าไม่มีใครเลี้ยงก็ต้องหาเงินใช้เอง แล้วก็อาชีพที่หาเงินได้ง่าย ก็งานแบบนี้ (ขายบริการทางเพศ)"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของผู้ใช้บริการที่มีตำแหน่งเป็นผู้บริหารระดับสูง)

"สมัยที่เรียน ตอนนั้นเป็นวัยรุ่น จะเป็นคนที่บ้ายี่ห้อ จะใช้อะไรจะใส่อะไร เวลาจะซื้อของคู่มือก่อนว่าดีไหม ใส่อะไรแล้วเราจะรู้สึกว่าเป็นคนทันสมัยไปไหนก็ยึดได้ (อวดคนอื่นได้) จะได้เหมือน ๆ เพื่อนในกลุ่มถึงจะแพงไปเพิ่นก็ยอมจ่าย"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้บริการนั่งคั่นในสถานเริงรมย์ระดับสูง)

นอกจากนั้นการเรียนรู้พฤติกรรมจะได้รับการพูดคุยกันในกลุ่ม เรื่องที่พูดคุยจะเกี่ยวข้องกับการเที่ยวเตร่ตามแหล่งบันเทิง ประสบการณ์ในชีวิตรวมทั้งเรื่องที่มีความสัมพันธ์ลึกซึ้งกับคนรัก แต่ละคนจะได้เห็น ได้ยินเรื่องเหล่านี้เป็นประจำ ซึ่งกลายเป็นแบบแผนพฤติกรรมที่ได้รับการเรียนรู้ โดยทั่วไปผู้หญิงเหล่านี้จะมีประสบการณ์ทางเพศมาก่อน ฉะนั้นการพูดการคุยในเรื่องเพศจึงค่อนข้างจะเปิดเผย หรือในกรณีที่ไม่เคยเสียความบริสุทธิ์มาก่อนก็จะได้รับการเร้าความสนใจจากเพื่อน ๆ โดยการพูดคุยถึงการมีความสัมพันธ์ทางเพศกับคนรักของตน

"เวลาที่ยาวกัน คนนั้นคนนี้พูดถึงแฟนเขา เรื่องไปนอนกัน เราฟังทุก ๆ วันเราก็เลย รู้สึกว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องธรรมดา ถ้าเราจะมีอะไรกับแฟนเราบ้างก็น่าจะทำได้ ฟังทุกวัน จนมันซึมเข้าไป เราได้ยินได้ฟังมากก็คิดว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องปกติ"

(จากการให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตมในสถานเริงรมย์ระดับสูง)

"ในกลุ่มจะคุยกันทุกเรื่อง เรื่องสนุกนะ แบบเขา ๆ ไม่ใช่เรียส อย่างคนที่ทำงานแบบนี้ อยู่แล้วเขาก็จะเล่าเรื่องไปกับแบกให้ฟังว่า มีเซ็กส์ยังไงบ้าง"

(จากการให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตมในสถานเริงรมย์ระดับกลาง)

อีกประการหนึ่ง ยังมีการพูดคุยถึงเพื่อนในกลุ่มบางคนที่มีเงินทองใช้จ่ายด้วยการขายบริการทางเพศทั้งที่ทำอยู่ในสถานเริงรมย์ และในรูปแบบอื่น เช่น นางทางโทรศัพท์ ซึ่งในที่สุดจะมีผู้ชายรับเลี้ยงดู กรณีแบบนี้จะได้รับการยกย่องจากกลุ่มว่าประสบความสำเร็จโดยไม่จำเป็นต้องออกหน้าออกตา ฉะนั้นเมื่อมีการชักชวนก็ทำให้หญิงสาวอยากทำเช่นนี้บ้าง

"...เพื่อนคนหนึ่งทำอยู่ (ชื่อสถานบริการ) ลักพัก ก็มีเลี้ยงรับเลี้ยง ตอนนี้สบายแล้ว อยู่ออฟฟิศแมนเท้เจย ๆ ไม่ต้องทำงาน ผู้ชายเขาส่งเสีย เขาชวนให้ไปทำอย่างเขา แต่เราจะโศกดีเหมือนเขาหรือเปล่าก็ไม่รู้..."

การเลียนแบบ

สำหรับการเลียนแบบพฤติกรรมการขายบริการทางเพศโดยตรงตามความหมายที่ว่าเป็น การเลียนแบบจากตัวแบบโดยไม่มีการปฏิสัมพันธ์กันนั้นไม่ปรากฏในกลุ่มกรณีศึกษา จะมีเพียงการเลียนแบบพฤติกรรมบางอย่าง คือ การเลียนแบบการแต่งกาย ซึ่งเป็นพฤติกรรมของการรักสวยรักงามของหญิงสาวในวัยนี้ ได้แก่ การเลียนแบบการแต่งกายตามนางแบบในหนังสือนิตยสาร หนังสือแฟชั่นและโทรทัศน์ ดังกรณีของเค้ท เล่าว่าก่อนจะเข้าสู่อาชีพนี้ เป็นคนรักสวยรักงามจะ

แต่งกายตามแบบแฟชั่น

"การแต่งตัวนี้จะดูจากนิตยสารบ้าง หนังสือแฟชั่นบ้าง อย่างหนังสือโวเก (ชื่อหนังสือ Vogue) ดูจากทีวี เขานิยามอะไรกันแต่งแบบนั้น ตามสมัยนะ ตอนเป็นวัยรุ่นก็ทำตามแฟชั่นไม่ยอมเชยกัน"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตึ๋มในสถานเริงรมย์ระดับสูง)

อีกกรณีหนึ่งคือ กรณีของสา โดยก่อนเข้าสู่อาชีพนี้ สาเคยทำงานบริษัทมาก่อน แต่มีโอกาสดูพบเห็นผู้หญิงทำงานในสถานเริงรมย์เสมอ เพราะที่ทำงานของสาตั้งอยู่ในแหล่งของสถานเริงรมย์ สาชื่นชมผู้หญิงเหล่านี้ว่าแต่งตัวสวยและอยากทำตามอย่างบ้างจึงคำให้สัมภาษณ์ว่า

"เคยเห็นผู้หญิงคนหนึ่งเขาแต่งตัวสวย แต่ก่อนสาเคยทำงานอยู่แถวเมโทร แถวนั้นจะมีร้านแบบนี้หลายร้าน (สถานเริงรมย์) พอตอนค่ำ ๆ ลึกๆจะมีสาวกลางคืนมาแล้ว แต่งตัว แต่งหน้า ฉีดน้ำหอม เราก็มองเขาว่าแต่งตัวสวยดี ก็อยากสวยอย่างเขา อยากทำอย่างเขา"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตึ๋มในสถานเริงรมย์ระดับกลาง)

การที่สาคิดว่า "อยากทำอย่างเขา" สายังไม่ได้เข้าสู่อาชีพนี้ จนกระทั่งเพื่อนร่วมงานมาชักจูง จึงได้เรียนรู้ความหมายและเข้าสู่งานนี้ โดยเริ่มต้นเป็นเพียงหญิงบริการนั่งตึ๋มแต่เพียงอย่างเดียว ต่อหลังจึงเปลี่ยนเข้าสู่การให้บริการทางเพศด้วย ฉะนั้นการเลียนแบบของสาจึงเป็นเพียงการเลียนแบบพฤติกรรมในเรื่องความสวยงาม และเลียนแบบการทำงานซึ่งเป็นงานในสถานเริงรมย์ก็เพราะ การมีโอกาสดูตัวสวยโดยที่ยังไม่ได้คิดถึงพฤติกรรมการให้บริการทางเพศ

แม้ว่าการเลียนแบบพฤติกรรมของความสวยงามจะไม่ใช่ว่าการเลียนแบบพฤติกรรม การ

ขายบริการทางเพศโดยตรง แต่การได้รับรูปแบบพฤติกรรมดังกล่าวจะทำให้การเข้าสู่อาชีพนี้เป็นไปได้ง่ายขึ้น เพราะอาชีพนี้ต้องการผู้หญิงที่สวยงาม และเมื่อได้รับการเรียนรู้จากกลุ่มที่คบหาสมาคมกัน ก็จะทำให้ความหมายต่ออาชีพการให้บริการทางเพศเป็นไปในทางสนับสนุนและยอมรับ ซึ่งเป็นการให้ความหมายในเชิงบวกและเชิงเป็นกลาง ซึ่งจะได้นำเสนอในหัวข้อต่อไป

การให้ความหมาย

ในขั้นแรกของการเข้าสู่งานบริการทางเพศนั้น เริ่มจากการคบหาสมาคม โดยที่ผู้หญิงเหล่านี้จะมีภูมิหลังและประสบการณ์ที่ผลักดันให้ใกล้ชิดกับกลุ่มที่คบหา ภายใต้กระบวนการเรียนรู้จากกลุ่มที่คบหา และการเสียรูปแบบพฤติกรรมบางอย่างจากบริบททางสังคม จะมีส่วนสำคัญต่อการให้ความหมายในอาชีพขายบริการทางเพศ โดยจะเรียนรู้จากกลุ่มที่คบหา ซึ่งการให้ความหมายของสตรีเหล่านี้จะเป็นไปในทางบวกคือ การให้ความหมายในทางที่ดี ต่อพฤติกรรมการให้บริการทางเพศ และจะมีน้ำหนักเหนือกว่าความหมายในทางลบ หรือความหมายที่แสดงว่าการกระทำนั้นละเมิดต่อบรรทัดฐาน ดังนั้น การให้ความหมายในทางยอมรับก็จะจูงใจให้หญิงสาวเหล่านี้ขายบริการทางเพศ

นอกจากการให้ความหมายต่ออาชีพในทางบวกแล้ว ยังมีการให้ความหมายในทางเป็นกลาง โดยการอ้างเหตุผลในการทำผิดซึ่งเป็นการอ้างเหตุผลเข้าข้างตนเอง และโดยวิธีการตำหนิผู้ที่ตำหนิตนหรือเป็นการไม่ยอมรับบุคคลหรือสังคมที่ตนเกี่ยวข้อง โดยอ้างเหตุผลเพื่อให้เกิดความเห็นใจต่อการกระทำของตน และอีกส่วนหนึ่งก็จะเป็นการลดหรือจัดความขัดแย้งในใจของตนระหว่างความรู้สึกต่อทำที่และคุณค่าทางสังคมที่ตนรับรู้ว่าจะไม่ได้รับการยอมรับ และความรู้สึกถึงผลตอบแทนที่ตนจะได้รับจากอาชีพนี้อย่างมาก ดังนั้นการให้ความหมายดังกล่าว จะเป็นเสมือนข้ออ้างสำหรับพฤติกรรมการขายบริการทางเพศ และมีส่วนทำให้ความรู้สึกกดดันของตนที่จะถูกลงโทษจากสังคมลดลง และขณะเดียวกันยังบริหารจัดการดีเตียนและความไม่พึงพอใจจากคนอื่นที่อยู่นอกกลุ่มของตนหรือบรรเทาให้เบาบางลง นอกจากนั้นการให้ความหมายเหล่านี้สามารถจะทำให้การ

เสริมแรง และเป็นสิ่งเร้าที่จะชี้นำต่อพฤติกรรมในการขายบริการทางเพศต่อไป

สำหรับการให้ความหมายต่ออาชีพการให้บริการทางเพศนั้น จะพิจารณาในแง่ของความหมายของพฤติกรรมในอาชีพ ความหมายของเงินที่ได้มาจากการขายบริการทางเพศและความหมายของอาชีพโดยรวม

1. ความหมายของพฤติกรรมในอาชีพ

พฤติกรรมในอาชีพหญิงบริการนั่งตม คือ ในระหว่างการให้บริการคือ การต้องนั่งตม นั่งคุยไปกับลูกค้า ต้องแสดงความเอาอกเอาใจลูกค้าด้วยกิริยาว่าจาอ่อนหวาน และจะต้องยอมให้ลูกค้าล่วงเกินทางกายได้บ้าง ด้วยการจับเนื้อต้องตัว นอกจากนั้นถ้าเป็นที่พึงพอใจกันก็จะให้บริการทางเพศแก่ลูกค้าโดยรับเงินเป็นการตอบแทน

2. ความหมายของรายได้ในอาชีพ

รายได้ในอาชีพหญิงบริการนั่งตมนี้ได้มาจากเงินเดือน เงินจากการนั่งตม เงินรางวัลที่ลูกค้าให้พิเศษ และเงินที่ได้จากการให้บริการทางเพศโดยที่เงินรายได้จากการให้บริการทางเพศนั้นจะมีความแตกต่างสูงกว่ารายได้อื่น ๆ มาก

3. ความหมายของอาชีพโดยรวม

ความหมายของอาชีพโดยรวม ก็คืออาชีพนี้จะต้องให้บริการแก่ลูกค้าชายที่เข้ามาใช้บริการในสถานเริงรมย์ในแง่ของการให้บริการนั่งตมนั่งคุยเพื่อให้เกิดความเพลิดเพลิน และให้บริการทางเพศแก่ลูกค้าโดยมีเงินเป็นสิ่งตอบแทน

การให้ความหมายต่ออาชีพขายบริการทางเพศของหญิงสาวเหล่านี้ แม้จะเป็นไป

ในทางบวกและทางเป็นกลาง แต่ในฐานะที่ตนเป็นสมาชิกของสังคม ย่อมได้รับรู้เท่าที่และความหมายของสังคมที่มีต่องานบริการทางเพศ ซึ่งเท่าที่และการให้ความหมายดังกล่าวเป็นไปในเชิงบรรทัดฐานหลักของสังคมที่ได้กำหนดพฤติกรรมการขายบริการทางเพศ เป็นเรื่องที่ไม่เหมาะสมไม่ถูกต้อง และจะมีปฏิกิริยาตอบโต้จากสังคมซึ่งเป็นการลงโทษ เพื่อรักษาคุณค่าและบรรทัดฐานที่ดีงามของสังคม ฉะนั้นหญิงสาวเหล่านี้จะได้เรียนรู้เท่าที่และบรรทัดฐานดังกล่าวเช่นกัน แต่ทว่าเมื่อคำนึงถึงรางวัลที่ได้รับ และสิ่งที่ได้จากการเข้าสู่อาชีพบริการทางเพศแล้วจะมีอิทธิพลเหนือกว่า เช่น ได้รับความสนุกจากการเที่ยวเตร่ มีรายได้สูงเพียงพอที่จะซื้อหาสิ่งที่คุณต้องการ เป็นต้น โดยที่สิ่งเหล่านี้ตนไม่เคยได้รับการประพาศตามบรรทัดฐาน ดังนั้นการให้ความหมาย และการรับรู้เท่าที่จากสังคมดังกล่าว ซึ่งหญิงสาวเหล่านี้ต้องพิจารณาและชั่งน้ำหนักสิ่งที่คุณได้รับและสิ่งที่คุณสูญเสียไปเมื่อเข้าสู่อาชีพนี้ จึงเป็นการทบทวนหน้าที่ของการให้ความหมายที่แตกต่างกันที่เกิดขึ้นในกระบวนการเรียนรู้ โดยจะได้นำเสนอรายละเอียดส่วนนี้ต่อไป

เท่าที่และการให้ความหมายเชิงบรรทัดฐานของสังคม

จากการเรียนรู้คุณค่าและบรรทัดฐานต่างๆ ในสังคม สตรีเหล่านี้ต่างตระหนักดีว่าสังคมมีเท่าที่และการให้ความหมายต่ออาชีพนี้ไปในทางตาดินดีเตียนและกล่าวโทษ ซึ่งโดยทั่วไปคุณค่าและบรรทัดฐานในสังคมจะถ่ายทอดโดยกลุ่มและสถาบันต่าง ๆ เช่น ครอบครัว โรงเรียน กลุ่มเพื่อน กลุ่มอาชีพ เป็นต้น ในกรณีที่กลุ่มและสถาบันเหล่านี้ทำหน้าที่ได้สมบูรณ์ สมาชิกก็จะยึดถือปฏิบัติตามคุณค่าและบรรทัดฐานดังกล่าว แต่สำหรับสมาชิกบางกลุ่ม เช่น หญิงสาวเหล่านี้ที่ต้องประสบกับภาวะเงื่อนไขของภูมิหลังในชีวิตซึ่งทำให้ความผูกพันต่อคุณค่าและบรรทัดฐานของสังคมเสื่อมคลายลงจึงต้องดำเนินชีวิตไปในทางที่ขัดต่อคุณค่าและบรรทัดฐานของสังคม เท่าที่และการให้ความหมายของสังคมต่ออาชีพนี้ไปในทางลบนั้นสืบเนื่องจากการที่สังคมกำหนดความแตกต่างระหว่างชายและหญิงโดยเฉพาะเรื่องพฤติกรรมทางเพศเป็นแบบทวิมาตรฐาน โดยที่พฤติกรรมทางเพศบางอย่างสังคมยอมรับได้เมื่อผู้ชายเป็นผู้ปฏิบัติ แต่จะเป็นเรื่องละเมิดบรรทัดฐานสำหรับผู้หญิง เช่น การมีความสัมพันธ์ทางเพศกับบุคคลหลายคน เป็นต้น และผู้หญิงจะต้องรักษาคุณค่าของความเป็นผู้หญิงดี

เช่น ต้องไม่คบผู้ชายมากหน้าหลายตา ต้องรักษานวลสงวนตัว ต้องรักษาความบริสุทธิ์หรือพรหมจรรย์ เอาไว้สำหรับผู้ชายที่จะเป็นคู่ครองเท่านั้น ผู้หญิงที่ไม่อาจปฏิบัติหรือรักษาคุณค่าเหล่านี้ไว้ได้ ก็จะถูกตำหนิถูกประณามจากสังคม ดังนั้นการที่ผู้หญิงเหล่านี้มีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรม เบี่ยงเบนต่าง ๆ และจะก้าวเข้าสู่การขายบริการทางเพศ ก็ย่อมได้รับรู้ต่อท่าทีและความหมาย ของสังคมว่าเป็นไปในทางไม่ยอมรับ

"...สังคมอย่างผู้หญิงรุ่นนี้ รุ่นป้า รุ่นแม่ ก็จะมองอาชีพนี้ว่าไม่ดีเพราะรูปแบบของ ผู้หญิงดีไม่ใช่แบบนี้ ผู้หญิงดีต้องสะอาด บริสุทธิ์..."

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งโต๊ะในสถานเริงรมย์ระดับกลาง)

"...ในสายตาคนอื่นมองเราไม่ดี ถึงยังงั้นผู้หญิงที่ทำงานแบบนี้ก็ไม่ได้อยู่แล้ว ใครรู้ เข้าเขาก็ไม่ชอบ ถ้าพ่อแม่รู้คิดว่าเขารับไม่ได้ เขาคงเสียใจ..."

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งโต๊ะในสถานเริงรมย์ระดับสูง)

จากข้อความข้างต้น แสดงให้เห็นว่าบุคคลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสตรีเหล่านี้มีท่าทีใน ทางลบต่ออาชีพขายบริการทางเพศ ดังนั้นทุกคนจะรับรู้กันเป็นอย่างดีว่าผู้ที่ทำงานเกี่ยวกับการ ขายบริการทางเพศ หรือแม้แต่องานกลางคืนย่อมจะได้รับการปฏิเสธจากสังคม ถึงกระนั้นหญิงสาว เหล่านี้ก็หาหนทางหนีความเกรงกลัวน้อยกว่ารางวัลที่จะได้รับจากการเข้าสู่อาชีพนี้ นอกจากนี้ การขายบริการทางเพศก็เป็นไปโดยแอบแฝงซึ่งหลีกเลี่ยงจากการรับรู้ของพ่อแม่และคนอื่น ฉะนั้น จึงทำให้ความหมายเชิงบวก ซึ่งเป็นความหมายที่มีน้ำหนักเด่นเหนือกว่าความหมายเชิงลบที่ได้รับ จากสังคมและผู้ที่เกี่ยวข้อง นอกจากนั้นยังมีการให้เหตุผลเพื่อสร้างความหมายเชิงเป็นกลาง ซึ่งจะ สนับสนุนการให้ความหมายเชิงบวกมีน้ำหนักเพิ่มขึ้นอีก

ท่าที่ของพ่อแม่

ตามสภาพภูมิหลังของครอบครัว จากการศึกษาพบว่า พ่อแม่ไม่ได้แสดงท่าที่อย่างจริงจังที่จะชี้ชัดให้หญิงสาวกลุ่มนี้เห็นว่าการกระทำบางอย่างควรได้รับการแก้ไข ฉะนั้นพฤติกรรมที่เริ่มต้นเปียงเบนในขั้นเริ่มต้นจึงถูกละเลยไม่ได้รับการเอาใจใส่ เช่น ไม่สนใจเรียน หนังสือเรียน ไม่กลับบ้าน เทียวกลางคืน ต้มเหล้า สูบบุหรี่ หรือแม้แต่มีความสัมพันธ์ทางเพศกับเพื่อนชาย ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้ไม่ได้รับการเอาใจจริงจากพ่อแม่เท่าที่ควรจนผู้ประพฤติดังกล่าวไม่เห็นเป็นเรื่องราวร้ายแรงอะไร

"เรียน ปวส. ได้ปีนึง คบเพื่อนพากันเที่ยว ตอนหลังเบื่อก็เรียนก็บอกพ่อแม่ว่าไม่เรียนแล้ว เขาก็ตามใจ เพียงแต่เตือนว่าถ้ามีปัญญาเรียนก็ให้เรียนซะ ก็แค่นั้น"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตมในสถานเริงรมย์ระดับสูง)

"ออกจากบ้านมานานแล้ว มาอยู่พาร์ตเมนต์กับเพื่อน โกหกกับพ่อว่าได้งานโรงแรม ต้องกลับตีก ถ้ากลับบ้านจะลำบาก เขาก็ไม่ว่าอะไร"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตมในสถานเริงรมย์ระดับสูง)

"ชอบเที่ยวเฮค ไปกับเพื่อน หัดดื่ม หัดสูบบุหรี่กัน เวลาแม่มาเยี่ยม (แม่อยู่ต่างจังหวัดกับสามีใหม่) ยายก็ฟ้องว่ากินเหล้า สูบบุหรี่คบเพื่อนผู้ชาย แม่ฟังแล้วก็บ่น ๆ ลักפקก็เจี๊ยบ"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตมในสถานเริงรมย์ระดับกลาง)

ฉะนั้นจากท่าที่ดังกล่าวที่ไม่ตักเตือน คุ่ว่า หรือลงโทษอย่างจริงจัง ในพฤติกรรมดังกล่าว จึงถูกตีความว่าพฤติกรรมของตนไม่ใช่เรื่องเสียหายมากนัก เพราะแม้แต่พ่อแม่ก็ไม่ได้ว่ากล่าวลงโทษจริงจังหญิงสาวเหล่านี้ก็จะมีโอกาสเรียนรู้พฤติกรรมเปียงเบน จากการคบหาสมาคมกับกลุ่ม

ของตน และเอาเป็นแบบอย่างกันมากขึ้น จนที่สุดก็กลายเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มและยอมรับรูปแบบการดำเนินชีวิตหรือวัฒนธรรมย่อยของกลุ่ม และเมื่อหญิงสาวเหล่านี้ได้เริ่มต้นเข้าสู่งานบริการทางเพศโดยกรณีที่พ่อแม่ไม่สนใจจะรับรู้ จึงไม่มีโอกาสที่จะห้ามปราม หรือชี้ให้เห็นถึงผลในทางลบตามบรรทัดของสังคม แม้ว่าอาจจะพูดจาดักเตือนบ้างแต่ก็ไม่มีน้ำหนักมากนัก หญิงสาวเหล่านี้จึงให้น้ำหนักแก่ความหมายในเชิงบวกพร้อมไปกับการหาเหตุผลให้กับตนเองที่จะเข้าสู่อาชีพบริการทางเพศ

การให้ความหมายเชิงบวก

การให้ความหมายเชิงบวกคือ คำพูดที่ชี้หรือแปลพฤติกรรมการขายบริการทางเพศไปในทางที่ดี และเห็นชอบกับการกระทำของบุคคลที่เป็นตัวแบบ การให้ความหมายดังกล่าวจะได้รับการยอมรับในกลุ่มที่คบหาสมาคมกัน ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมและรางวัลที่จะได้รับการเข้าสู่อาชีพนี้ รางวัลเหล่านี้จะเป็นแรงจูงใจสำคัญที่ทำให้การดำเนินงานของบรรทัดฐานทางสังคมหรือการให้ความหมายในทางไม่เห็นชอบด้วยของบุคคลอื่น ๆ ด้วยความสำคัญลงไปประกอบกับกลุ่มหรือสถาบันที่ควรจะเป็นผู้ควบคุม หรือเป็นแบบอย่างที่ดีไม่อาจทำหน้าที่ได้สมบูรณ์จึงทำให้การให้ความหมายทางบวกมีอิทธิพลทำให้สตรีเหล่านี้เปี่ยมเบนเข้าสู่อาชีพบริการทางเพศ

1. ความหมายเชิงบวกต่อพฤติกรรมในอาชีพ

1.1 สร้างรายได้ในอาชีพ

หญิงสาวกลุ่มนี้จะให้ความหมายต่อพฤติกรรมในฐานะของหญิงบริการนั่งตมที่ต้องนั่งตมนั่งคุยกับลูกค้า และต้องยอมให้ลูกค้าล่วงเกินได้บ้างรวมทั้งการให้บริการทางเพศแก่ลูกค้าว่าเป็นสิ่งที่ทำให้ตนมีรายได้ดี และพฤติกรรมดังกล่าวนั้นก็ไม่ใช่สิ่งเลวร้ายอะไร แต่เป็นเทคนิคสำคัญสำหรับหญิงสาวในอาชีพนี้ทุกคนจะต้องเรียนรู้ เพื่อให้ลูกค้าประทับใจ ซึ่งตนก็จะได้

เงินตอบแทนจากลูกค้าเป็นพิเศษ

"เราอยู่ในอาชีพนี้ ถ้าไม่รู้จักรว่าจะคุยจะเอาใจลูกค้ายังไงก็อย่าไปหวังว่าลูกค้าเขาจะ
ให้ทิป ให้ดื่มหรือชวนเราไปฮ็อพหรือคิดที่เราทำแบบนี้จะทำให้เราได้เงินจากแขก"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งดื่มในสถานเริงรมย์ระดับสูง)

1.2 ไม่มีพันธะ

ลูกค้าที่มาใช้บริการทางเพศจากหญิงสาวเหล่านี้ จะมีความสัมพันธ์กันเพียง
ชั่วครั้งชั่วคราว ไม่ต้องรับผิดชอบต่อความสัมพันธ์นั้น เพราะเป็นการซื้อขายแลกเปลี่ยนกันด้วย
เงิน ลูกค้าเองยังคงรักษาความสุขในครอบครัวของตนได้เพราะการมาใช้บริการของตนนั้นเป็น
เพียงการมาหาความเพลิดเพลินเท่านั้น

"...คิดว่าคนที่มาเที่ยวมานอนกับเรา เมียเขาก็ไม่ต้องห่วงว่าเขาจะไปจริงจังกับใคร
คือมันไม่มีพันธะ ไม่ต้องห่วง เขามาหาความสุขกับเราแค่นั้นก็จบ ผ่านมาก็ผ่านไป..."

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งดื่มในสถานเริงรมย์ระดับกลาง)

2. ความหมายเชิงบวกต่อรายได้ในอาชีพ

2.1 รายได้สูงกว่าอาชีพอื่น

รายได้จากการทำงานในอาชีพนี้จะสูงและหาได้ง่าย มากพอที่จะใช้จ่ายตาม
ที่ตนต้องการ ซึ่งหาไม่ได้ในอาชีพอื่นที่ตนอาจเคยทำมาก่อน รายได้จากอาชีพนี้จะมีทั้งเงินเดือน
ประจำ เงินรางวัลจากลูกค้า เงินค่าดื่ม และที่สำคัญคือเงินรายได้ที่ได้รับจากการให้บริการ
ทางเพศกับลูกค้า ซึ่งแตกต่างกับงานในอาชีพอื่นที่มีชั่วโมงการทำงานที่มากกว่าแต่รายได้ที่ได้รับ

อยู่ในอัตราที่กำหนดไว้ตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ ซึ่งทำให้การทำความเข้าใจความหมายต่องานในอาชีพอื่นนั้นว่าเป็นงานที่น่าเบื่อหน่าย มีรายได้ต่ำ แต่จะทำความเข้าใจความหมายต่องานบริการทางเพศว่าเป็นงานที่มีรายได้สูง

"...ผู้หญิงพวกนั้นนะเท่าที่ผมถาม ๆ ดู ถ้ามีการศึกษาอย่างระดับ ม.3 นี่ที่มาทำเพราะรายได้ดีกว่างานอื่น เช่น ขายของในห้าง หรือเสมียนอะไรแบบนี้เพราะเงินเดือนอย่างมากที่สุด 2,000 แต่ถ้าเขาทำงานแบบนี้รายได้ตกเดือนหนึ่งก็อย่างน้อย 15,000..."

(จากคำให้สัมภาษณ์ของผู้จัดการสถานบริการระดับกลาง)

"...ที่มาทำงานที่นี่ (งานบริการทางเพศ) เพราะรายได้ดีกว่าทำงานเป็นเสมียนที่บริษัท ความรู้ระดับ ปวช. เขาให้เดือนละ 4,000 ซึ่งต้องทำงานทั้งวัน คือไปหาที่ไหน ๆ เขาก็คงให้ได้แค่นี้แต่อย่างทำที่นี่ (ชื่อสถานบริการ) ได้เงินเดือนด้วย เงินพิเศษด้วย แล้วก็มี อี้อีก ถ้ารวมกันแล้วได้เดือนประมาณ 20,000 - 30,000 บาท งานก็เบากว่าด้วย..."

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการในสถานบริการระดับสูง)

2.2 รายได้หาได้ง่ายกว่าอาชีพอื่น

รายได้ต่าง ๆ ในอาชีพบริการทางเพศนี้จะได้รับง่ายกว่ารายได้ในอาชีพอื่น เพียงแต่เอาใจลูกค้าและให้บริการอย่างอ่อนหวาน เมื่อลูกค้าพอใจก็จะให้ค่าตอบแทน เงินรางวัล หรือการให้บริการทางเพศกับลูกค้าก็จะได้รับเงินตอบแทนเป็นจำนวนมาก โดยไม่ยาก

"...เพื่อนที่ทำงานนี้บอกก่อนบอกว่าเพราะเขาทำงานแบบนี้ (งานบริการทางเพศ) ถึงมีเงิน ไม่ต้องทำอะไรมากก็ได้เงินง่าย ๆ พยายามเอาใจแขก เค้าก็ให้ทิป ถ้าอยาก

ได้ที่ละมาก ๆ ก็ให้ไปอื้อพกับแขก..."

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการในสถานเริงรมย์ระดับกลาง)

การให้ความหมายว่าอาชีพนี้ไม่มีรายได้ดีและหาได้ง่าย ก็สอดคล้องกับค่านิยมที่สังคมกำหนดความสำคัญของเงิน หรือการเน้นวัตถุนิยม ซึ่งทำให้หญิงสาวเหล่านี้ เกิดความรู้สึกที่อยากจะได้เงินมามาก ๆ โดยไม่คำนึงถึงวิธีการและไม่คำนึงถึงท่าทีของสังคมมากไปกว่าผลตอบแทนที่จะได้รับเมื่อเข้าสู่อาชีพนี้แล้ว นอกจากนั้นความรู้สึกที่เปรียบเทียบกับผู้อื่นที่มีมากกว่าตน ก็ยิ่งทำให้ตนรู้สึกว่าจะต้องหาเงินมาให้ได้ เช่นนั้น

"...เพื่อนในฟเลตที่เขทำงานนี้ (งานบริการทางเพศ) อยู่ก่อนแล้วมีเงิน ชื้อาโน่นชื้อนี่ให้เราเห็นนะ แล้วเขาก็บอกว่าเงินดีงานสบาย เราก็อดเปรียบตัวเรากับเขาไม่ได้ว่าขนาดเราจบ ปวส. จบสูงกว่าเขาแต่มานั่งรับเงินเดือนแค่นี้ ใช้อะไรก็ต้องประหยัดจะซื้ออะไรอย่างเขาก็ไม่ได้..."

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการในสถานเริงรมย์ระดับสูง)

3. ความหมายเชิงบวกต่ออาชีพ

3.1 มีอิสระและมีโอกาสเลือกตัดสินใจ

โดยทั่วไปการทำงานในอาชีพนี้ หญิงสาวในกลุ่มนี้รู้สึกว่าตนได้รับอิสระพอสมควร เช่นการไปกับลูกค้าเพื่อบริการทางเพศจะเป็นเรื่องที่ตกลงกันหรือยืดหยุ่นได้ จะไปด้วยความสมัครใจและด้วยการตัดสินใจของผู้หญิงเอง ผู้จัดการหรือเจ้าของอาจจะสนับสนุนหรือบางแห่งอาจจะกำหนดเป็นนโยบายของสถานบริการ แต่ทั้งนี้ก็ยังให้ผู้หญิงเหล่านี้มีโอกาสเลือก เช่น ถ้าไปกับลูกค้าก็จะได้เงินค่าบริการทางเพศแต่ถ้าไม่ไปก็จะถูกตัดเงินเดือนบางส่วนซึ่งเป็นการลดรางวัลให้น้อยลง แต่มีใช่เป็นการลงโทษทางกาย หรือลงโทษทางจิตใจ

"ที่นี่เราไม่บังคับเด็กนะถ้าเกิดไม่อยากไปกับแขกคนนี้ เราให้ออกาสและอิสระแก่เขา มากทีเดียว เพียงแต่ว่าเขาก็ต้องยอมรับว่ารายได้เขาอาจลดลง เราพยายามสร้างบรรยากาศให้เขารู้สึกว่าไม่ได้ถูกบังคับ"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของผู้จัดการสถานเริงรมย์ระดับสูง)

บรรยากาศดังกล่าวหญิงสาวจะเกิดความรู้สึกว่าได้รับการยกย่อง และมีความสำคัญพอสมควรแม้จะอยู่ในอาชีพเช่นนี้ ความรู้สึกและสภาพการทำงานดังกล่าวจะแตกต่างจากงานบริการทางเพศในแหล่งบริการทางเพศโดยตรง อย่างเช่นในช่องซึ่งหญิงบริการจะถูกกักขัง ข่มขู่ บังคับให้บริการทางเพศแก่ลูกค้าโดยไม่คำนึงถึงว่าศักดิ์ศรีในความเป็นมนุษย์ของผู้หญิงบริการเหล่านี้จะหลงเหลืออยู่หรือไม่

3.2 มีระดับสูงกว่างานประเภทเดียวกันในสถานเริงรมย์อื่น

จากการศึกษาพบว่าหญิงสาวเหล่านี้ เห็นว่างานที่ตนทำอยู่นั้นมีระดับ หรือมีสถานภาพสูงกว่างานในสถานเริงรมย์อื่น เช่น นักร้องตามคาเฟ่ พนักงานอาบ อบ นวด เป็นต้น เนื่องจากสถานเริงรมย์ประเภทคือก๊อเทจเลานจ์ ผับ และคาราโอเกะ ได้รับการสร้างภาพว่าเป็นสถานที่สำหรับลูกค้าที่มีฐานะทางสังคมอย่างน้อยอยู่ในระดับกลาง จุดประสงค์ของการเข้าไปใช้บริการไม่ใช่เพียงเพื่อการใช้บริการทางเพศจากหญิงบริการเท่านั้น แต่ต้องการบรรยากาศของการนั่งดื่มและฟังเพลงด้วย สำหรับการใช้บริการทางเพศคือบริการสุดท้ายถ้าลูกค้าต้องการและทางหญิงบริการตกลงใจจะไปด้วย และในบางแห่งก็จะมีลูกค้าเป็นชาวต่างประเทศ ซึ่งต้องการพนักงานที่มีความสามารถที่จะพูดภาษาต่างประเทศได้ เพื่อบริการลูกค้าได้อย่างเข้าใจซึ่งกันและกันในระดับหนึ่ง ฉะนั้นสตรีกลุ่มนี้จึงให้ความหมายที่ว่าผู้หญิงที่จะเข้ามาทำงานได้จะต้องมีคุณสมบัติพิเศษสูงกว่าหญิงในคาเฟ่หรือหมอนวด และลูกค้าที่ตนได้เกี่ยวข้องหรือต้อนรับก็จะเป็นคนที่มีฐานะทางสังคม

"มีเพื่อนเป็นนักร้องอยู่ค่าเฟ้ เขาชวนไปร้องด้วย แต่ไม่มีมั่นใจว่าจะร้องได้ อีกอย่างรู้สึกว่าเป็นนักร้องค่าเฟ้ที่เกรดไม่ค่อยดี..."

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการในสถานเริงรมย์ระดับสูง)

"ใคร ๆ เขาจะดูว่าผู้หญิงที่ทำงานเลานจ์ หรือผับนี้จะดูดีกว่าพวกที่เป็นหมอนวดแล้ว บรรยากาศของเลานจ์นี่จะเป็นที่ฟังเพลง ไม่ใช่เข้าไปก็เจอแบบอาบอบนวด"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการในสถานเริงรมย์ระดับสูง)

3.3 อาจทำให้อนาคตมีความมั่นคง

อาชีพนี้มีโอกาสได้พบปะกับผู้มาใช้บริการซึ่งมีสถานภาพทางสังคมและฐานะทางเศรษฐกิจดี เพราะการเที่ยวในสถานที่เหล่านี้ ต้องใช้จ่ายด้วยเงินจำนวนมากหญิงสาวเหล่านี้ได้เห็นแบบอย่างมาว่าหญิงบริการบางคน มีลูกค้าที่เลี้ยงดูส่งเสียอย่างจริงจังในฐานะภรรยาหรือภรรยาน้อย โดยอยู่อย่างสุขสบายในอพาร์ทเมนต์หรือแฟลตชั้นดี และมีเงินใช้จ่ายเป็นรายเดือน การมีชีวิตอย่างที่ว่านี้ กลายเป็นตัวแบบที่ใคร ๆ อยากมีโอกาสดังนั้นด้วย หลายนางคนจึงให้ความหมายที่ว่า ถ้าเขาไปทำงานอาชีพนี้แล้วสักวันหนึ่งอาจจะพบผู้ชายสักคนที่จะเลี้ยงดูตนให้สุขสบายมากกว่าที่ได้จากการทำงานนี้

"...เพื่อนข้างห้องคนนี้ เขาไปอยู่กับแฟนเขาที่ญี่ปุ่นแล้ว เคยเป็นลูกค้าที่นี่ ตอนนี้อยู่สบายมีเงินใช้สบายมือ เขาโชคดี..."

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการในสถานเริงรมย์ระดับสูง)

"...ผู้หญิงที่นี่ (ผู้หญิงในสถานเริงรมย์) มีโอกาสพบคนที่ เป็นเศรษฐี คนใหญ่คนโตถ้าเป็นเด็กหนุ่มก็จะเป็นลูกคนรวย ผมยอมรับว่าพวกนี้มีนิสัยเก๋สอน เจ้าชู้ แต่พวกนี้เงินหนา อาจจะมีสเป็ค (ลักษณะ) ผู้หญิงที่เขาชอบ เข้ามาเจอในที่ถูกต้อง ผู้หญิงก็สบาย

บางคนนะเผาศพเมียมานาน มาเจอผู้หญิงในนี้ โอ๊ยเหมือนเมียมากเหมือนทุกอย่าง มันเป็นไปได้นะ ยิ่งกว่าอะไรที่รองเท้าแก้วหลุดนะ ชินเดอเรลล่า..."

(จากคำให้สัมภาษณ์ของผู้จัดการในสถานเริงรมย์ระดับสูง)

การให้ความหมายที่ว่าอาชีพนี้ทำให้มีอนาคตมั่นคงนั้นรวมถึงการสร้างฐานะทางการเงิน ด้วยความสามารถในการทำงานของตนเอง โดยเก็บเงินจากรายได้ที่ได้มากและได้มาง่ายนั้นสะสมไว้เป็นทุนรอนสร้างหลักฐานความมั่นคงในชีวิต เนื่องจากรายได้ของผู้หญิงเหล่านี้ค่อนข้างสูงถ้าทำงานอยู่ในสถานเริงรมย์ระดับกลางจะมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอย่างน้อย 15,000 บาท และถ้าเป็นสถานเริงรมย์ระดับสูงจะมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนประมาณ 30,000 บาท ซึ่งไม่อาจจะหาได้จากการทำงานในอาชีพอื่น และเมื่อมีหลักฐานมั่นคงทางการเงินแล้วก็เชื่อได้ว่าสังคมจะให้การยกย่องตามค่านิยมของสังคมแบบวัตถุนิยมที่ให้ความสำคัญแก่เงิน และยกย่องคนมีเงิน

"...เรื่องเงินเรื่องรายได้ สมกับที่หวังเอาไว้ ถ้ารายได้จากงานธรรมดาก็ไม่รู้อีกนานเท่าไรถึงจะเก็บเงินได้ขนาดนี้ ตอนนี้มีบ้าน มีรถ มีเงินเป็นหลักฐานของตัวเอง..."

(จากคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้บริการในสถานเริงรมย์ระดับสูง)

3.4 เป็นงานที่ให้ความสนุกสนาน

หญิงสาวหลายคนก่อนเข้าสู่อาชีพนี้ได้เที่ยวเตร่ตามสถานเริงรมย์มาก่อนได้รู้เห็นถึงบรรยากาศที่สนุกสนาน ประกอบกับการที่เคยมีประสบการณ์ทางเพศมาแล้ว จึงไม่แปลกอะไรที่จะเข้าทำงานในสถานที่ดังกล่าว นอกจากจะได้รับความสนุกสนานจากการที่ลูกค้าพาไปเที่ยว เช่น ตามดิสโก้เธค แล้วยังได้เงินจากการบริการทางเพศอีกด้วย และจากการศึกษาพบว่า หญิงสาวทุกคน มีความคิดว่าประสบการณ์ทางเพศที่เคยมีกับคนรักนั้นไม่ได้ให้ประโยชน์อะไรกลับคืนมานอกจากความผิดหวังและเสียใจ ฉะนั้นการที่ตนจะให้บริการทางเพศกับลูกค้าก็ไม่มีอะไรเสียมากไปกว่าที่เป็นอยู่ แต่กลับได้ผลตอบแทนเป็นเงินทอง และบางคนก็เห็นถึงความ

สนุกสนาน

"...ผมคิดว่าเด็กที่มาทำงานแบบนี้ส่วนใหญ่ต้องการเงิน กลุ่มหนึ่งต้องการเงินเพื่อใช้จ่ายในครอบครัว เพราะมีความจำเป็นคือยากจน แต่อีกกลุ่มต้องการเงินด้วยแล้วชอบสนุกด้วย เวลาไปข้างนอกกับแขกก็จะพากันไปเที่ยวเฮคกันบ้าง ไปกินข้าวกันบ้าง..."

(จากคำให้สัมภาษณ์ของผู้จัดการในสถานเริงรมย์ระดับกลางค่อนข้างสูง)

"เพื่อนเล่าว่าแขกติดต่อนักดนตรีนอกเวลาทำงาน พาไปดั้น ไปดูหนังไปทานข้าว ไปฟังเพลง คือได้ทั้งสนุกได้ทั้งเงิน"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการในสถานเริงรมย์ระดับกลาง)

โดยสรุป การให้ความหมายดังกล่าวเป็นไปในทางเห็นชอบกับงานบริการทางเพศซึ่งตนจะได้รับรางวัลและประโยชน์ตอบแทนหากเข้าสู่อาชีพนี้ การให้ความหมายเชิงบวกนี้ได้จากการเรียนรู้จากกลุ่มที่ตนได้คบหาสมาคมโดยการพูดคุยและจากบริบทในสังคม ซึ่งทำให้ทำทำงานไม่เห็นชอบ ตาหนิติเตียน และกล่าวโทษตามบรรทัดฐานของสังคมหมดความสำคัญ ไม่สามารถควบคุมให้หญิงสาวเหล่านี้ประพฤติไปตามกรอบที่สังคมได้กำหนดไว้ ซึ่งเป็นแบบแผนของพฤติกรรมสำหรับผู้หญิงควรปฏิบัติ แต่จะให้ความสำคัญแก่ความหมายที่ว่าอาชีพนี้ให้รางวัลและประโยชน์ตอบแทนแก่ตนมากพอที่จะไม่ให้ความสำคัญต่อการถูกตำหนิจากสังคมและผู้ที่เกี่ยวข้องถ้าจะมีขึ้น หรือมากพอที่จะสลัดความรู้สึกขัดแย้งและไม่สบายใจจากการรับรู้ทำทำงานทางลับของสังคมต่ออาชีพนี้

นอกจากการให้ความหมายเชิงบวกเพื่อลดความสำคัญของทำทำงานทางลับที่สังคมให้กับอาชีพนี้ได้ ในกระบวนการเรียนรู้ ผู้หญิงเหล่านี้จะพยายามหาเหตุผลและคำอธิบายให้กับตนเองเพื่อความเห็นชอบที่จะเข้าสู่อาชีพนี้ซึ่งเป็นการให้ความหมายในเชิงเป็นกลางต่ออาชีพบริการทางเพศ

การให้ความหมายเป็นกลาง

การให้ความหมายเป็นกลางต่ออาชีพบริการทางเพศของหญิงสาวกลุ่มนี้ คือ ทำให้พฤติกรรมที่สังคมไม่ยอมรับ และแม้แต่ตนเองก็คิดว่าพฤติกรรมนั้นไม่ดี เป็นสิ่งที่ตนจำเป็นต้องทำ โดยมีข้ออ้างหรือเหตุผลที่จะอธิบายการกระทำของตน และโดยวิธีการตำหนิผู้ที่ตำหนิตน หรือการปฏิเสธผู้ที่ไม่ยอมรับการกระทำของตน การให้ความหมายเชิงเป็นกลางคือการเรียนรู้ที่จะหลีกเลี่ยงการถูกลงโทษหรือปกป้องตนจากการตำหนิว่ากล่าวของสังคม จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า หญิงสาวเหล่านี้พยายามหาเหตุผลหรือข้ออ้างมากกว่าที่จะตำหนิผู้ตำหนิตน ที่เป็นเช่นนั้นเนื่องจากว่า ส่วนใหญ่มักจะปกปิดสภาพการทำงานที่แท้จริงกับบุคคลภายนอกและคนในครอบครัว โดยจะอ้างว่า แม้ตนจะทำงานในสถานเริงรมย์แต่ก็ทำหน้าที่ยื่น หรือไม่กี่โกหกว่าทำงานอย่างอื่น เช่น ทำงานโรงแรมเป็นพนักงานต้อนรับ พนักงานเก็บเงิน เป็นต้น ซึ่งต้องทำงานในเวลากลางคืนเช่นเดียวกับการทำงานในสถานเริงรมย์ จึงทำให้บุคคลเหล่านั้นไม่ทราบชัดเจนว่าหญิงสาวพวกนี้ทำงานบริการทางเพศ

1. ความหมายเชิงเป็นกลางต่อพฤติกรรมในอาชีพ

การให้ความหมายจะเป็นไปในทางองที่ว่า ไม่ได้เสียหายอะไร เพราะเสียความบริสุทธิ์มาก่อน เนื่องจากสังคมกำหนดคุณค่าของหญิงดีหรือกุลสตรีขึ้นอยู่กับการรักษาพรหมจรรย์ เอาไว้จนกว่าจะได้มีคู่ครอง ฉะนั้นหญิงสาวที่เสียความบริสุทธิ์มาแล้ว จึงไม่มีคุณค่าตามที่สังคมกำหนดไว้ ฉะนั้นการจะเข้าไปทำงานบริการทางเพศ ก็ไม่มีอะไรที่ต้องสูญเสียมากกว่าที่ได้เสียความบริสุทธิ์ไปแล้วแต่กลับจะได้เงินเป็นสิ่งที่ตอบแทนอย่างที่ไม่เคยได้รับมาก่อน

"คิดว่าเมื่อไม่ใช่สาวบริสุทธิ์ ถ้าจะทำงานแบบนี้ (งานบริการทางเพศ) คงไม่มีอะไรที่จะเสียมากกว่านี้แล้ว แล้วถ้าเราจะเสียตัวอีก โดยได้เงินก็ไม่เห็นจะเป็นไร"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการในสถานเริงรมย์ระดับกลาง)

"...เคยเสียให้แฟนมาแล้ว ขณะนี้ก็ไม่มีอะไรจะเสียอีกแล้ว ก็เลยมาทำงานแบบนี้..."

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการในสถานเริงรมย์ระดับกลางค่อนข้างสูง)

2. ความหมายเชิงเป็นกลางต่อรายได้ในอาชีพ

2.1 มีความจำเป็นต้องหารายได้

ในกรณีนี้เนื่องจากสามีทอดทิ้งทำให้ขาดที่พึ่ง และมีปัญหาเรื่องค่าใช้จ่ายตามมา ซึ่งแต่เดิมตนเคยมีอาชีพเป็นพนักงาน หรือเสมียนตามบริษัทก็จะมีรายได้มาช่วยเสริมสำหรับค่าใช้จ่ายของครอบครัวแต่เมื่อถูกสามีทอดทิ้งไปตนต้องรับภาระทั้งหมด โดยที่สามีไม่ได้ช่วยเหลือเงินสำหรับค่าใช้จ่ายในครอบครัว ซึ่งทำให้ครอบครัวขาดความมั่นคงทางเศรษฐกิจและยิ่งไปกว่านั้น ความรู้สึกจะถูกตอกย้ำว่าเท่าที่ตนได้ปฏิบัติตามแบบอย่างของหญิงดีในฐานะภรรยาที่ซื่อสัตย์แต่ไม่ได้รับผลตอบแทนในทางที่ดีแต่อย่างใด ฉะนั้นการที่จะเข้าสู่อาชีพนี้แม้ว่าตนและสังคมจะเห็นว่าเป็นอาชีพที่ไม่เหมาะสมสำหรับหญิงดีก็ตาม แต่ตนก็ต้องทำเพื่อความมั่นคงของครอบครัว และตนก็ไม่จำเป็นต้องรักษานวลสงวนตัวอีกต่อไป เพราะตนก็ไม่ใช่นางบริสุทธิ์อีกทั้งสามีก็ไม่เห็นคุณค่าหรือความดีถึงได้ทอดทิ้งครอบครัวไปหาหญิงอื่น

"เงินไม่พอใช้ เงินเดือนที่ได้ไม่พอเพราะเลิกกับแฟนแล้วแฟนไม่ได้ให้ เมื่อก่อนนี้อะไร ๆ ทุกอย่างก็ขึ้นอยู่กับเขาหมด ค่าเรียนค่าใช้จ่ายทุกอย่างอยู่กับเขาถึงจำเป็นต้องมาทำที่นี่"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการในสถานเริงรมย์ระดับกลาง)

"แต่ก่อนอยู่กับแฟนก็ไม่มีปัญหาอะไร แต่พอเลิกกับเขาก็รู้สึกว่ารายได้เราลดลงไปคือต้องใช้อย่างระมัดระวังมาก จะซื้ออะไรก็ต้องคิดว่าสิ้นเดือนเงินจะเหลือพอไหม อย่างไปที่แฟนของเพื่อนเขาบอกว่าเพื่อนของเขาทำงานแบบนี้ (งานบริการทางเพศ)

เขามีเงินใช้กันสบาย นี่คิดว่าที่นำเข้ามาทำที่นี่ก็เพราะความอยู่รอดของตัวเอง และความสบาย"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการในสถานเริงรมย์ระดับสูง)

"...ก่อนจะเข้ามาทำก็คิดดูแล้วว่า เออ เราก็ไม่ใช่สาวบริสุทธิ์ มีแฟน (สามี) มาแล้ว ถ้าจะทำงานอย่างนี้ก็ทำเพื่อลูกและครอบครัว อยากให้เขาสบาย อีกอย่างก็คิดว่าแฟนก็ยังทิ้งเราไปได้ เราจึงตัดสินใจมาทำแบบนี้..."

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการในสถานเริงรมย์ระดับกลาง)

2.2 รายได้สร้างฐานะให้สังคมที่ยกย่อง

เนื่องจากสังคมเน้นความสำคัญของเงินและวัตถุ ฉะนั้นจึงทำให้หญิงสาวที่จะเข้าสู่อาชีพนี้เข้ามาใช้เป็นเหตุผล หรือข้อมูลอ้างอิงที่จะอธิบายว่าที่ตนอยากมีรายได้จากอาชีพบริการทางเพศก็เพื่อความร่ำรวยซึ่งต่อไปก็จะได้รับการยกย่องจากสังคม เพราะสังคมยกย่องคนมีเงินว่าเป็นคนมีเกียรติมีศักดิ์ศรี

"...เห็นจากเพื่อน ๆ ที่เขาทำงานนี้กัน เขามีบ้าน มีรถใช้ มีเงินเก็บเขาสร้างตัวโดยไม่ต้องพึ่งใคร ไปไหน ๆ คนเขาเห็นมีเงินก็พอล้วนมันก็มาแทนศักดิ์ศรีได้ที่ทำก็เพราะจะได้มีเกียรติกับเขาบ้าง..."

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งโต๊ะในสถานเริงรมย์ระดับสูง)

3. ความหมายเชิงเป็นกลางต่ออาชีพ

3.1 ทำอาชีพนี้เพราะความมั่งคั่ง

เนื่องจากครอบครัวต้องเผชิญกับสภาพเงินไม่พอใช้ ซึ่งอาจเป็นภาระวิกฤตเฉพาะหน้า เช่น พ่อแม่เจ็บป่วย หรืออาจเป็นภาระที่เผชิญอยู่มานานจากการมีรายได้จำกัด เมื่อเปรียบเทียบกับคนอื่นที่เขามีรายได้ดีกว่า ซึ่งใช้จ่ายเงินทองอย่างสะดักสบาย จึงทำให้หญิงสาวพยายามดิ้นรนเพื่อให้ครอบครัวสุขสบายเช่นนั้นบ้าง ฉะนั้นการให้เหตุผลแก่ตนเองเพื่อที่จะเข้าสู่งานบริการทางเพศ ก็คือตนจำเป็นต้องทบทวนพื้นฐานลูกที่มีความมั่งคั่ง ซึ่งจะต้องดูแลรักษาพ่อแม่ยามเจ็บป่วยและสร้างฐานะให้ครอบครัวเพื่อพ่อแม่พี่น้องจะได้สุขสบาย และการเข้าสู่อาชีพบริการทางเพศเป็นทางที่จะสร้างฐานะและความมั่นคงให้ครอบครัวได้ง่ายและรวดเร็ว

"...แต่ละคนมีเหตุผลของตัวเอง อย่างสาเข้ามาทำงานนี้เพราะช่วงนั้นพ่อไม่สบาย แม่ขาดเงิน เพราะเงินที่แม่เก็บ ๆ ไว้ ก็เอามาให้ลงทุนซื้อหุ้น (หุ้นซื้อพืชผลทางเกษตร) ของบริษัท ตอนหลังก็เจ๊ง รู้สึกว่ามีส่วนที่ทำให้เขาเดือดร้อน ก็ต้องดิ้นรนหาเงินมาให้เขา ก็ต้องทำแบบนี้ (ขายบริการทางเพศ)..."

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งโต๊ะในสถานเริงรมย์ระดับกลางค่อนข้างสูง)

3.2 มองอาชีพนี้ว่าเป็นเรื่องส่วนตัวไม่ได้ทำให้ใครเดือดร้อน

เนื่องจากการทำงานในอาชีพต่าง ๆ นั้นเป็นทางเลือกของการหารายได้ เพื่อดำรงชีวิตอยู่ในสังคม ฉะนั้นอาชีพนี้จึงเป็นทางเลือกที่จะสร้างความสุขสบายให้กับตนเองได้ โดยที่ไม่ทำให้คนอื่นเดือดร้อน ในลักษณะของปัจเจกชนนิยม

"ต้องการเงินมาใช้จ่าย ถ้าให้ไปทำอย่างอื่น จะได้เงินมากอย่างนี้หรือถือว่าการที่เข้ามาทำงานในอาชีพนี้ก็ไม่ได้ทำให้ใครเดือดร้อน"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งโต๊ะในสถานเริงรมย์ระดับกลาง)

3.3 ทำอาชีพนี้เพียงชั่วคราว

เนื่องจากลักษณะของงานบริการทางเพศแบบนี้มีลักษณะที่แอบแฝง จึงช่วยให้หญิงสาวที่อยู่อาศัยนี้ปกปิดสถานภาพของตนได้ และสามารถหลบเลี่ยงจากการถูกประทับตราว่าทำงานบริการทางเพศ ฉะนั้นการทำเพียงชั่วคราวจึงเป็นเหตุผลที่มาสนับสนุนให้มีการเข้าสู่อาชีพนี้ง่ายขึ้น ดังคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งโต๊ะในสถานเริงรมย์ระดับกลางค่อนข้างสูง

"คิดว่าเอ๊ะเราจะทำได้ไหมนะ แต่คิดอีกทีก็ลองดู เพราะไม่ได้ผูกพันอะไร งานก็อิสระ คนข้างนอกเขาก็ไม่รู้แน่ชัดว่าเราทำอะไรที่นี่เพราะมีหลายหน้าที่ก็กะว่าทำสักพักได้เงินเก็บก้อนหนึ่งก็จะเลิกทำ" /

จากที่กล่าวมาแล้วข้างต้น คือ การหาเหตุผล และข้ออ้างของหญิงสาวกลุ่มนี้เพื่อช่วยอธิบายให้ตนเองเห็นชอบกับการจะเข้าสู่อาชีพบริการทางเพศ เมื่อประกอบเข้ากับการให้ความหมายเชิงบวกแล้ว ก็มีน้ำหนักมากพอที่จะทำให้ความหมายในทางลบตามบรรทัดฐานของสังคมหมดความสำคัญลง

นอกจากให้ความหมายเชิงบวก และเชิงเป็นกลางข้างต้นซึ่งมีความสำคัญต่อการเข้าสู่อาชีพของหญิงสาวกลุ่มนี้แล้ว ท่าทีของบุคคลที่ใกล้ชิดกับหญิงสาวได้แก่ พ่อ แม่ ญาติ และคนรัก ก็เป็นเงื่อนไขสำคัญที่ทำให้หญิงสาวเหล่านี้เห็นชอบกับการเข้าสู่อาชีพบริการทางเพศ

โดยสรุปขั้นตอนแรกของกระบวนการเข้าสู่อาชีพบริการทางเพศแบบแอบแฝงในสถานเริงรมย์ประเภทค็อกเทลเลานจ์ ดับ คาราโอเกะ ของสตรีที่มีการศึกษานั้น เริ่มจากการมีภูมิหลังทางครอบครัวและประสบการณ์ชีวิตที่ขาดความอบอุ่น ไม่สมหวังในความรักโดยที่เงื่อนไขต่าง ๆ ซึ่งมีรายละเอียดดังที่ได้กล่าวมาแล้วในตอนต้น เป็นโอกาสให้หญิงสาวเหล่านี้เลือกที่จะคบหาสมาคมกับกลุ่มบุคคลต่าง ๆ ซึ่งตนเห็นว่าบุคคลเหล่านี้ให้ความเข้าใจและความช่วยเหลือแก่ตนได้

โดยที่ตนไม่ได้รับสิ่งเหล่านี้จากการคบหากับคนอื่น ๆ สำหรับการคบหาสมาคมกับบุคคลต่าง ๆ นั้น โดยเฉพาะเพื่อนที่เรียนมาด้วยกัน เพื่อนเที่ยว เพื่อนที่อาศัยอยู่ในที่พักเดียวกัน เพื่อนร่วมงาน ญาติพี่น้อง และรู้จักกับผู้เป็นแหล่งข้อมูลได้แก่ ร้านเสริมสวย พวกจัดงานแบบ การมีความสัมพันธ์กับบุคคลเหล่านี้ก็คือการมีเครือข่ายสังคมซึ่งแบบแผนและลักษณะของสายสัมพันธ์ใกล้ชิดมากน้อยแตกต่างกันไป ซึ่งจะมีการเรียนรู้ถึงพฤติกรรมและการให้ความหมายโดยจะเป็นไปในทางสนับสนุนให้เห็นชอบกับการเข้าสู่งานบริการทางเพศ สำหรับกรณีที่เข้าสู่อาชีพโดยอาศัยการชักชวนและการให้ข้อมูลของเพื่อนร่วมงานและญาตินั้น ซึ่งในตอนแรกจะเป็นหญิงบริการนั่งตมโดยไม่ได้ให้บริการทางเพศ แต่เมื่อได้เข้าไปหาแล้วพบเห็นว่าพฤติกรรมของเพื่อนร่วมอาชีพทำให้บริการทางเพศแก่ลูกค้า และเห็นว่ารายได้จากการขายบริการทางเพศนั้นมากกว่ารายได้ในตำแหน่งที่ตนทำอยู่ประกอบกับตนเคยมีประสบการณ์ทางเพศมาก่อนแล้ว จึงได้เปลี่ยนแปลงไปสู่การขายบริการทางเพศ ซึ่งเป็นไปได้ไม่ยากเพราะพฤติกรรมในการบริการลูกค้าแม้จะไม่ขายบริการทางเพศก็ต้องยอมถูกเส้าโลม จับเนื้อต้องตัวจากลูกค้าเช่นกัน สภาพดังกล่าวจึงเอื้อยวนให้หญิงสาวในกลุ่มนี้ก้าวเข้าสู่การให้บริการทางเพศในที่สุด

จากการให้ความหมายไปในทางบวก และในทางเป็นกลางซึ่งสาระของการให้ความหมายนั้นจะเกี่ยวข้องกับรางวัลที่จะได้รับ ได้แก่ เงิน ความสบาย เป็นต้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งเงินจะเป็นสิ่งเร้าที่สำคัญซึ่งทำให้หญิงสาวเหล่านี้ก้าวเข้ามาสู่อาชีพนี้ โดยที่แต่ละคนต่างก็รับรู้ว่าการทำของสังคมนั้นเป็นไปในทางไม่ยอมรับ แต่จากการเรียนรู้แบบแผนของพฤติกรรม และการให้ความหมายภายใต้การคบหาสมาคม ก็จะมีการชักนำหักล้างระหว่างรางวัลต่าง ๆ (ที่คาดว่าจะได้รับเมื่อเข้าสู่งาน) และการลงโทษถ้าจะมี (การตำหนิติเตียน) จากสังคมหญิงสาวเหล่านี้ต่างก็เลือกที่จะเข้าสู่งานบริการทางเพศ เพราะคาดหวังถึงรางวัลที่จะได้รับมากกว่าผลเสียจากการลงโทษของสังคม

เมื่อได้เข้าสู่งานในขั้นตอนแรกดังที่กล่าวมาแล้ว ก็จะผ่านไปสู่ขั้นการดำรงอยู่ในอาชีพ ซึ่งเป็นขั้นตอนที่สอง ผู้หญิงเหล่านี้จะได้เรียนรู้วัฒนธรรมเชิงอาชีพ การปรับตัว การเข้าถึง

รางวัลที่คาดหวัง รวมทั้งสิ่งที่ต้องสูญเสียไปบ้างเพื่อแลกเปลี่ยนกับรางวัล โดยที่ในขั้นนี้การให้ความหมายทั้งเชิงบวกและเชิงเป็นกลาง ยังคงดำเนินต่อไป ซึ่งทำให้ผู้หญิงกลุ่มนี้ดำรงอยู่ในอาชีพนี้ต่อไป รายละเอียดด้านการดำรงอยู่ในอาชีพจะได้นำเสนอในบทต่อไป

การดำรงอยู่ในอาชีพบริการทางเพศ

ขั้นตอนการดำรงชีวิตอยู่ในอาชีพนี้จะเป็นช่วงเวลาที่ยิงสาวเหล่านี้มีความสัมพันธ์กับผู้ที่อยู่ในอาชีพนี้โดยตรงภายใต้วัฒนธรรมในงานอาชีพ เครือข่ายสังคมที่เกิดขึ้นกับผู้ร่วมงานจะเป็นเครือข่ายสังคมใหม่ ซึ่งจะถ่ายทอดเรื่องเทคนิคและรูปแบบในการทำงาน ที่มีส่วนในการเสริมแรงในพฤติกรรม รวมทั้งการให้ความหมายเชิงบวกและเชิงเป็นกลาง ขณะเดียวกันหญิงสาวกลุ่มนี้ก็จะเรียนรู้ถึงสิ่งที่ต้องสูญเสียไปเมื่อต้องดำรงอาชีพนี้ เพื่อแลกกับรางวัลตอบแทน

เครือข่ายสังคมในขั้นตอนดำรงอยู่ในอาชีพ

นอกจากการมีความสัมพันธ์กับบุคคลต่าง ๆ ดังที่กล่าวแล้วในขั้นตอนแรกของการเข้าสู่อาชีพบริการทางเพศ หญิงสาวเหล่านี้จะมีความสัมพันธ์กับบุคคลในอาชีพนี้โดยตรง ได้แก่ เพื่อนร่วมงาน มาม่า ผู้จัดการ หรือเจ้าของสถานบริการ และลูกค้าสำหรับเพื่อนร่วมงานนั้นจะมีสถานภาพในที่ทำงานที่เท่าเทียมกัน แต่สำหรับ มาม่า ผู้จัดการ และเจ้าของสถานบริการนั้นจะมีสถานภาพสูงกว่า เพราะเป็นคนคุมทำให้เกิดความเป็นระเบียบ และรักษาลมประโชยณที่ทางสถานเริงรมย์จะได้รับ จึงมีอำนาจที่จะควบคุมการทำงานของหญิงบริการ ส่วนลูกค้าก็มีสถานภาพสูงกว่าหญิงบริการเนื่องจากเป็นผู้ซื้อบริการและเป็นผู้ให้รางวัลตอบแทนแก่หญิงบริการ ไม่ว่าจะเป็นเงินค่าตี๋มเงินรางวัล เงินค่าบริการทางเพศ

1. โครงสร้างของความสัมพันธ์

สตรีกลุ่มนี้เมื่อได้เข้าทำงานแล้ว ก็จะต้องมีความสัมพันธ์กับผู้ที่มีอยู่ในอาชีพนี้ ดังกล่าวข้างต้นซึ่งจะเป็นเครือข่ายสังคมที่มีขนาดใหญ่กว่าเครือข่ายสังคมที่มีอยู่เดิมก่อนเข้าสู่งานนี้ เช่น กลุ่มหญิงบริการด้วยกันในสถานเริงรมย์แต่ละแห่งจะมีไม่น้อยกว่า 15 คน ส่วนมาม่าไม่น้อยกว่า 2 คน ซึ่งจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับความใหญ่โตของสถานที่สำหรับการติดต่อสัมพันธ์กัน

หรือการเข้าถึงกันและกัน นั้นจะเป็นแบบเครือข่ายตรงที่ต้องพบปะพูดคุยกันในฐานะเพื่อนร่วมงานเดียวกัน ส่วนความหนาแน่นของสายสัมพันธ์นั้นมีน้อย เนื่องจากเป็นการติดต่อกันโดยผิวเผิน ความสัมพันธ์จึงไม่ใกล้ชิด นอกจากนั้นขอบข่ายของสายสัมพันธ์จึงเป็นเรื่องความสัมพันธ์กับคนหลากหลาย เพราะเป็นงานบริการที่จัดให้กับลูกค้าจำนวนมาก

สิ่งที่น่าสังเกตประการหนึ่งของโครงสร้างสายสัมพันธ์ในขั้นนี้ก็คือ หนึ่งบริการเหล่านี้จะเปลี่ยนสถานที่ทำงานกันบ่อยมาก เพื่อให้ได้ผลตอบแทนสูงขึ้นและเพื่อการเป็นconaใหม่ในสถานที่แห่งนั้น ซึ่งจะเป็นที่สนใจของลูกค้า โครงสร้างของสายสัมพันธ์ จึงมีการเปลี่ยนแปลงในเรื่องของการสับเปลี่ยนหมุนเวียนของหนึ่งบริการ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ขาดความใกล้ชิด

"พวกนี้ (หนึ่งบริการนั่งดื่ม) จะเปลี่ยนที่ทำงานกันบ่อย เตียวออกไปอยู่ที่นี่ 2 - 3 เดือน มีที่ใหม่ให้เงินดีกว่า อย่างที่นี้จะมีคนเก่า ๆ อยู่ไม่ถึงครึ่งเขาจะพาตัวไปใหม่ที่อื่น คงกลัวแขกเบื่อ"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของผู้จัดการสถานเริงรมย์ระดับกลางค่อนข้างสูง)

2. ลักษณะความสัมพันธ์

การติดต่อสัมพันธ์กันนั้นจะเป็นไปในลักษณะเพื่อนอยู่ในอาชีพเดียวกันซึ่งแม้จะพบปะกันบ่อยครั้งเนื่องจากมาทำงานก็ตามแต่ก็ไม่ได้ผูกพันยึดเหนี่ยวเหมือนเพื่อนสนิททั้งหมด โดยที่บางส่วนจะยังคงติดต่อและใกล้ชิดกับกลุ่มเพื่อนกลุ่มเดิมที่คบหากันก่อนเข้าสู่งานนี้ สำหรับความยืนยาวของสายสัมพันธ์จึงมีทั้งแบบชั่วคราว กรณีที่เปลี่ยนที่ทำงานใหม่ และแบบที่ดำเนินต่อไป กรณีที่ไม่เปลี่ยนที่ทำงาน

"ถึงจะทำงานอยู่ที่เดียวกัน เจอกันแทบทุกวัน แต่ก็ยังไม่สนิทแค่นั่งพักทักทาย จะสนิทกับเพื่อนกลุ่มเดิมมากกว่า มีอะไรก็จะคุยให้กันฟัง"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตมในสถานเริงรมย์ระดับกลาง)

จากการศึกษาพบว่าลักษณะของความสัมพันธ์ที่หญิงสาวกลุ่มนี้ติดต่อเพื่อนในที่ทำงานและกลุ่มเพื่อนที่คบหากันก่อนเข้าสู่อาชีพบริการทางเพศ มีดังนี้

2.1 สนิทกับกลุ่มเดิมมากกว่าสนิทกับเพื่อน ๆ ในที่ทำงาน เนื่องจากเพื่อนในที่ทำงานนั้นไม่มีเวลาคุยกัน เพราะเมื่อมาถึงที่ทำงานก็ใกล้เวลาเริ่มงาน จึงไม่มีใครสนใจใคร อีกประการหนึ่งเพื่อนกลุ่มเดิมจะมีความเข้าใจและเข้าใจความเห็นใจต่อปัญหาของตนมากกว่า ขณะที่เพื่อนในที่ทำงานจะไม่ได้ให้ความสำคัญต่อปัญหานั้น

"มีอะไรจะปรึกษาบ้าง เขาก็ไม่สนใจ (เพื่อนในสถานเริงรมย์) พอพูดก็เขารกเข้าพวงกันหมด เขาฟังไปยั้งจั้น เขาไม่เห็นว่ามันซีเรียส แล้วก็บอกให้เราไปเที่ยวให้ลืม ๆ"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตมในสถานเริงรมย์ระดับสูง)

2.2 สนิทกับเพื่อนใหม่ในสถานเริงรมย์และสนิทกับเพื่อนกลุ่มเดิมด้วยโดยที่เพื่อนทั้ง 2 กลุ่มรู้จักกันมาก่อน ซึ่งจะทำให้ความสัมพันธ์กับเพื่อนกลุ่มใหม่เป็นไปได้เร็วและง่ายขึ้นแต่เพื่อนใหม่ที่สนิทก็จะมีจำนวนไม่มาก คือเพียง 2 - 3 ซึ่งจะรู้ถึงปัญหาส่วนตัว

"เพื่อนกลุ่มเดิมก็ยังติดต่อกันอยู่ ส่วนเพื่อนในที่ทำงานที่มีสนิทกันแค่ 2 - 3 คน ส่วนคนอื่นนั้นก็เฉย ๆ รู้แต่ว่าเขาทำงานที่เดียวกับเรา เพื่อนในกลุ่มเก่ากับเพื่อนที่ทำงานด้วยกัน รู้จักกันมาก่อน"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตมในสถานเริงรมย์ระดับกลางค่อนข้างสูง)

2.3 สนิทกับเพื่อนใหม่ในสถานเริงรมย์ แต่เป็นแค่เพื่อนเที่ยว ส่วนเพื่อนในกลุ่มเดิมจะยังติดต่อกันอยู่ ถึงแม้จะไม่บ่อยเพราะเวลาพบกันไม่ค่อยมี แต่ก็จะมีไว้วางใจกันที่จะปรึกษาปัญหาส่วนตัวกันได้

"เพื่อน ๆ ในกลุ่มเก่าก็ยังติดต่อกันบ้าง แต่ไม่บ่อยเหมือนแต่ก่อนเพราะต่างคนก็ทำงาน แต่ถ้าใครมีปัญหาในกลุ่มอาจจะปรึกษากันได้"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งดื่มในสถานเริงรมย์ระดับกลาง)

2.4 ไม่ติดต่อกับเพื่อนในกลุ่มเดิมเลย เนื่องจากเพื่อนเป็นเพียงผู้ให้ข้อมูลและแหล่งการทำงาน เมื่อผู้หญิงบางคนได้งานแล้วก็จะคบกับเพื่อนใหม่ที่ทำงานประกอบกับมีการย้ายที่อยู่ใหม่ จึงไม่ได้พบกับเพื่อนในกลุ่มเดิม

"เพื่อนที่แนะนำมาให้ทำที่นี่ไม่ได้ติดต่อกันอีก เพราะพอได้งานที่นี่ก็ย้ายมาหาที่พักใหม่ ก็มารู้จักกับเพื่อน ๆ ในที่ทำงาน พอคุยกันได้แต่ไม่สนิทนัก"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งดื่มในสถานเริงรมย์ระดับปานกลางค่อนข้างสูง)

โดยสรุปความสัมพันธ์ระหว่างผู้หญิงเหล่านี้ กับเพื่อนที่มารู้จักกันที่ทำงานนั้นจะเป็นการรู้จักกันในฐานะเพื่อนร่วมงานเป็นส่วนใหญ่ จะมีความสนิทสนมกันบ้างก็ไม่ใกล้ชิดในระดับเพื่อนในกลุ่มวงใน เพราะจะไม่ลึกซึ้งถึงขั้นรับรู้ปัญหาส่วนตัว เป็นเพียงเพื่อนเที่ยว เพื่อนคุย และรับรู้ในเรื่องการทำงานทั่ว ๆ ไป ส่วนเพื่อน ๆ ที่รู้จักกันขึ้นตอนแรกของการเข้าสู่อาชีพ โดยเฉพาะกลุ่มเพื่อนเรียนจะยังสนิทและรับรู้ปัญหาส่วนตัวของกันและกัน โดยจะให้คำแนะนำปรึกษา และคำปลอบใจ ฉะนั้นส่วนใหญ่มักจะเป็นการช่วยเหลือทางด้านจิตใจมากกว่าทางด้านวัตถุ

สำหรับเหตุผลที่ไม่สนิทสนมกับเพื่อนร่วมงาน เนื่องจากเกิดความอิจฉาริษยาตนเอง แข่งขันกันในเรื่องความเด่น ความสวย หรือแข่งกันที่จะบริการลูกค้าบางคนจึงทำให้มีความไม่

พอใจกันอยู่สัก ๖

"มีการอิจฉากัน อย่างแสบเคยหนึ่งกับใคร พอเปลี่ยนไปนั่งกับคนอื่นก็ไม่ชอบใจเป็นว่า แสบไปนั่งกับเธอก็กลายเป็นเธอแย่งแฟนของฉัน เป็นอย่างจี้เยอะ เลยมัสนิทกัน"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตมในสถานเริงรมย์ระดับสูง)

อีกประการหนึ่ง เนื่องจากระยะเวลาของการทำงานจะทำให้ระยะสั้นแล้วย้ายไป ทำที่ใหม่จึงทำให้ไม่มีโอกาสที่จะสนิทกับใคร เพราะระยะเวลาที่ทำงานในแต่ละแห่งจะไม่นาน

"พนักงานที่นี่มี 30 คน รู้จักกันหมด แต่ไม่สนิท เพราะคนนั้นออกคนนั้นมาแทนที่สัก 2-3 เดือนก็เปลี่ยนที่ใหม่"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตมในสถานเริงรมย์ระดับสูง)

ส่วนเหตุผลที่บางคนไม่ติดต่อกับเพื่อนในกลุ่มเดิม เพราะบางคนที่เป็นเพื่อนในกลุ่มเดิม จะมีบุคลิกไม่ดีโดยการแต่งตัวจะดูฉูดฉาดจนเป็นที่สนใจของคนอื่น ซึ่งลักษณะดังกล่าวอาจทำให้คน ภายนอกรับรู้อย่างชัดเจนว่าหญิงสาวในกลุ่มนี้ทำงานบริการทางเพศ ฉะนั้น เพื่อจะหลีกเลี่ยงที่จะ ถูกตำหนิจากสังคม จึงทำให้หญิงสาวบางคนปลีกตัวจากเพื่อนกลุ่มเดิม เพื่อจะได้รักษาสถานภาพ ของตนไว้เพื่อการยอมรับจากสังคม

"เพื่อนที่แนะนำมาที่ (ชื่อสถานเริงรมย์) ไม่ได้คบกันแล้ว เพราะพอคบไปก็เห็นอะไร หลายอย่าง เช่น บุคลิกการแต่งตัวอย่างตอนกลางวันดูฉูดฉาด คนอื่นเห็นแล้วก็บอกได้ เลยว่าเขาทำอะไร"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตมในสถานเริงรมย์ระดับสูง)

อีกประการหนึ่งก็คือ การย้ายที่อยู่ใหม่ ก็จะทำให้โอกาสที่จะติดต่อกับเพื่อนในกลุ่ม เดิมน้อยลงซึ่งมักจะเป็นเพื่อนในที่พักเดียวกัน โดยที่เพื่อนในที่ทำงานแม้จะไม่สนิทแบบเพื่อนวงใน ก็ตามแต่ก็สามารถคบหาและสนองความต้องการได้บ้าง ซึ่งได้เข้ามามีบทบาทแทนเพื่อนในกลุ่ม เดิม ซึ่งก็ไม่ใช่เป็นเพื่อนสนิทที่มีความผูกพันในระดับเพื่อนวงใน

ดังนั้น ลักษณะความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อนร่วมงานในสถาน ะการจึงค่อนข้างเป็นแบบตัว ใดตัวมัน มุ่งหวังถึงผลประโยชน์และรางวัลจากการทำงานมากกว่าจะคำนึงถึงปัญหาของเพื่อน ร่วมงาน จนทำให้เกิดการแข่งขันชิงดีชิงเด่นกันเพื่อให้เป็นที่น่าสนใจของลูกค้า

การเรียนรู้วัฒนธรรมในอาชีพ

หลังจากเข้าสู่อาชีพนี้แล้ว โดยทั่วไปมักจะใช้ระยะเวลาไม่นานนัก หนึ่งบริการเหล่านี้ จะได้รับการเรียนรู้วิถีทางและแบบแผนในการทำงานเพื่อดำรงอยู่ในอาชีพนี้อย่างสมบูรณ์อันที่จริง แล้วในขั้นแรกของการเข้าสู่งานนี้ ก็ได้มีการพูดคุยถึงแบบแผนการทำงานมาบ้างแล้ว ดังนั้นเมื่อ ได้เข้ามาทำงานจริง จึงใช้ระยะเวลาลั้น ๆ ที่จะเรียนรู้ที่จะปฏิบัติงาน สำหรับการเรียนรู้ในขั้น ของการดำรงอยู่ในอาชีพนี้ จะเรียนรู้ในเรื่องเทคนิคของงานบริการทางเพศการให้ความหมาย เชิงบวกและการให้ความหมายเชิงเป็นกลางเพื่อที่จะหาเหตุผลมาอธิบายให้เห็นชอบต่อพฤติกรรม ของตน

การทำงานบริการทางเพศดำเนินไปภายใต้การจัดระเบียบ และการมอบหมายงานตาม ตำแหน่งงาน โดยที่หนึ่งบริการจะอยู่ภายใต้การดูแลของมาบางส่วนผู้จัดการของสถาน ะการก็จะ ดำเนินการบริหารให้เป็นไปตามนโยบายของสถาน ะการ โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของสถาน ะการเป็นสำคัญ รวมทั้งจัดสรรรายได้เพื่อเป็นรางวัล ซึ่งก็คือ การเสริมแรงทางบวก หรือ เป็นการจูงใจหนึ่งบริการในการทำงาน นอกจากนั้นแล้วการถ่ายทอดให้หนึ่งบริการได้เรียนรู้ เกี่ยวกับวัฒนธรรมในอาชีพก็ต้องดำเนินไป เพื่อให้การบริการเป็นไปตามความพึงพอใจของลูกค้าผู้

ที่เกี่ยวข้องรับผิดชอบต่อการถ่ายทอดวัฒนธรรมในอาชีพนั้นได้แก่ มาม่า ผู้จัดการ และเพื่อนร่วมงานของหญิงบริการ โดยที่มาม่าจะเป็นผู้ที่มีประสบการณ์มาก่อนประกอบกับแนวนโยบายของสถานเริงรมย์ ก็จะทำให้การอบรมโดยตรง ส่วนเพื่อนร่วมงานนั้นถ้าไม่ใช่คนมาเข้าใหม่ก็จะมีประสบการณ์พอที่จะถ่ายทอดโดยวาจา หรือเป็นแบบอย่างที่จะได้จากการสังเกต สำหรับผู้จัดการและมาม่า จะทำหน้าที่ดูแล และให้คำแนะนำซึ่งจำเป็นในการปฏิบัติตนเพื่อให้ลูกค้าประทับใจและกลับมาใช้บริการในครั้งต่อไป แนวทางที่มาม่าแนะนำหญิงบริการจะเป็นพฤติกรรมเฉพาะที่ทุกคนต้องปฏิบัติให้ได้ เป็นต้นว่า ให้อาใจแขก พุดจา และแสดงกิริยาที่อ่อนหวาน อดทนที่จะควบคุมอารมณ์แม้จะไม่พอใจต่อพฤติกรรมของลูกค้า ไม่หวงตัวมากและไม่ปล่อยตัวกับลูกค้ามากเกินไป นอกจากนั้นยังดูแลในเรื่องของการแต่งตัวซึ่งจะช่วยเสริมบุคลิกของหญิงบริการให้ดีขึ้น เพื่อให้ลูกค้าสนใจและได้ความรู้สึกที่ว่าหญิงบริการเหล่านี้มีระดับดีกว่าหญิงบริการทางเพศตามแหล่งอื่น

"ตอนแรกที่เราได้รับเด็กมาใหม่ก็จะอบรมเขาเรื่องมารยาท การแต่งตัวต้องแต่งให้เป็น แต่งให้สวยให้เขาดูตัวอย่างจริง ๆ จากเพื่อนว่าเขาทำยังไงถึงได้แขกบ่อย ๆ ให้อะไรแบบอย่างเขาหรือไปถามเขา"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของมาม่าช่างในสถานเริงรมย์ระดับสูง)

ฉะนั้นการเรียนรู้ถึงพฤติกรรมต่าง ๆ ซึ่งเป็นวัฒนธรรมเชิงอาชีพในงานบริการทางเพศจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับหญิงสาวทุกคนที่จะดำรงอยู่ในอาชีพนี้ โดยที่ส่วนหนึ่งจะเกิดประโยชน์แก่สถานเริงรมย์ และอีกส่วนหนึ่งจะเป็นประโยชน์สำหรับหญิงบริการเองที่จะได้รับรางวัลตอบแทน

1. การควบคุมดูแลความเป็นระเบียบในการมาทำงาน

สถานเริงรมย์แต่ละแห่งจะมีกำหนดเวลาการมาปฏิบัติงานของหญิงบริการ เพื่อการควบคุมให้เกิดความเป็นระเบียบ และเพื่อให้หญิงบริการทุกคนรับผิดชอบในบริการของสถาน

เริงรมย์ด้วย เนื่องจากหญิงบริการบางคนจะให้ความสำคัญกับรายได้จากการบริการทางเพศมากกว่า การให้บริการเป็นเพื่อนดื่ม จึงต้องกำหนดเวลาการทำงานไว้ประมาณ 19.30 น. ซึ่งบางแห่งอาจจะให้ถึง 20.30 น. ถ้าเกินไปจากเวลาดังกล่าวก็จะถือว่ามาสาย ซึ่งจะถูกปรับเงินตามอัตราที่กำหนดไว้ในแต่ละแห่ง นอกจากนั้นการทำงานในสถานเริงรมย์ซึ่งมีลักษณะอิสระ หญิงบริการบางคนอาจจะมาทำบ้างหยุดบ้าง ก็จะมีการควบคุมโดยการตัดเงินเดือน เพื่อไม่ให้เกิดการเอาเปรียบเพื่อนร่วมงานที่มาทำอย่างสม่ำเสมอ โดยที่คนหยุดงานจะถูกตัดเงินไปตามจำนวนวันที่หยุด หญิงบริการบางคนหยุดงานบ่อยและถูกตัดเงินเดือนไปโดยไม่เหลือเลยก็มี

"เราต้องมีกฎเกณฑ์เรื่องการทำงาน กำหนดเวลามาทำงาน ที่นี้ต้องมาไม่เกินทุ่มครึ่ง ถ้าใครมาช้ากว่านั้นจะถูกตัดเงิน 200 บาท หรือถ้าขาดงานก็ต้องตัดเงินเดือน บางคนถูกตัดเงินเดือนไปจนไม่เหลือสักบาท ถ้าไม่ทำอย่างนี้ก็จะไม่มีระเบียบ อย่างนี้ถ้าใครจะเก จะหยุดยังงี้ ก็ารู้ว่าตนจะเสียรายได้" /

(จากคำสัมภาษณ์ของผู้จัดการสถานเริงรมย์ระดับกลางค่อนข้างสูง)

"บางทีพี่ก็เผลอมาเกินนอน ยอมมาให้เขาตัดเงินเดือนไป เดือนก่อนเงินเดือนไม่ได้สักบาท เพราะทำ ๆ หยุด ๆ"

(จากคำสัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งโต๊ะในสถานเริงรมย์ระดับกลาง)

การควบคุมการปฏิบัติงานด้วยการปรับและตัดเงินเดือนนั้น ไม่ใช่เป็นสิ่งที่ทางสถานเริงรมย์ต้องการจะลดค่าใช้จ่ายหรือมีรายได้จากเงินค่าปรับหรือการตัดเงินเดือน แต่สถานเริงรมย์ต้องการจะให้หญิงบริการมาทำงานอย่างพร้อมเพียงกันมากกว่า เพื่อให้บริการลูกค้าได้เต็มที่และมีจำนวนหญิงบริการให้เลือกได้หลากหลาย

แม้ว่าจะมีระเบียบกฎเกณฑ์เรื่องเวลาการทำงานและการหยุดงานก็ตาม ซึ่งเป็นการควบคุมเพื่อให้เกิดความเรียบร้อย และเพื่อประโยชน์ของสถานเริงรมย์ แต่ก็ไม่ใช่เป็นการ

ควบคุมบังคับโดยใช้กำลังข่มขู่ดังที่ปรากฏตามข้อ หึงบริการในสถานเริงรมย์เหล่านี้จะได้รับการผ่อนปรนอย่างมากภายใต้เงื่อนไขของการยอมเสียรายได้ของตนไปบางส่วน ซึ่งมีลักษณะของการประนีประนอมและการแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกันระหว่างสถานเริงรมย์และหึงบริการ ในกรณีที่มีความจำเป็นจะต้องหยุด เช่น เจ็บป่วยหากมีใบรับรองแพทย์มาแสดงก็จะได้รับการพิจารณา ยกเว้นการตัดเงิน แต่การหยุดงานในวันสุดสัปดาห์ ได้แก่ วันศุกร์และวันเสาร์จะเป็นข้อห้ามในทุกสถานเริงรมย์ เนื่องจากในวันดังกล่าวจะมีลูกค้ามาเที่ยวใช้บริการกันมากกว่าวันอื่น ๆ นั้นย่อมหมายถึงรายได้จำนวนมากมายที่ทางสถานเริงรมย์จะได้รับ ฉะนั้นแต่ละแห่งมักจะกำหนดไม่ให้หยุดงานในวันศุกร์และวันเสาร์ และถ้าหากมีการหยุดก็จะตัดเงินเดือนมากกว่าปกติหลายเท่าตัว เช่น วันละ 1,000 - 2,000 บาท

"วันศุกร์กับเสาร์แบกจะแน่น เราก็ขอให้เด็ก ๆ (หึงบริการนั่งตม) ให้ออกมาแบก แบกถามหาใครคนไหนจะได้เจอ ถ้ามาน้อย บางทีไม่มีคนไปนั่งกับแบกก็ต้องเวียนกันเสียความรู้สึก เพราะจะต้องเตี้ยลูกเตี้ยนั่งกับคนนั้นคนนี้"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของมามาซึ่งในสถานเริงรมย์ระดับสูง)

ดังนั้นการกำหนดเวลาของการทำงานและกฎเกณฑ์ในเรื่องการหยุดงานก็เพื่อความเป็นระเบียบ และเพื่อประโยชน์ของสถานเริงรมย์ เป็นกลไกที่อาศัยเรื่องรายได้ซึ่งเป็นรางวัลตอบแทนของหึงบริการมาเป็นเงื่อนไขในการควบคุม และเนื่องจากเงื่อนไขดังกล่าวเป็นการเสียรายได้บางส่วน หึงบริการเหล่านี้จึงพอใจที่จะแลกเปลี่ยนด้วยการสูญเสียรายได้ไปบ้างบางครั้งว เมื่อต้องการหยุดงานซึ่งคุณสามารถหาชดเชยได้ภายหลัง

2. การจัดสรรรายได้ให้กับหึงบริการนั่งตม

เพื่อให้หึงบริการแต่ละคนได้รับ รียกจากลูกค้าให้ไปนั่งตมอย่างทั่วถึง (หรือ "การได้ตม") มามาซึ่งและผู้จัดการเป็นผู้กำหนดมอบหมายว่าหึงบริการคนใดจะไปนั่งกับลูกค้า

คนไหน ถ้าเป็นลูกค้าประจำของสถานเริงรมย์ มาม่าซังก็จะดูความเหมาะสมโดยอาจจะคัดเลือกคนที่มึ่ประสิทธิภาพเอาไปบริการ หรือถามความต้องการของลูกค้าว่าชอบอย่างไร จำนวนตึ่มที่หญิงบริการแต่ละคนจะได้รับจากลูกค้านั้นก็ขึ้นอยู่กับความคล่อง และการเอาใจของหญิงบริการ แต่อย่างไรก็ตามเพื่อไม่ให้เกิดการแย่งตึ่มหรือแย่งลูกค้ากันอย่างออกหน้าออกตา มาม่าจะเป็นผู้ประสานประโยชน์ของหญิงบริการ โดยจะยึดหลักการกระจายจำนวนตึ่มมาให้หญิงบริการทุกคนได้ใกล้เคียงกันในแต่ละวัน มาม่าซังจะคอยดูแลหญิงบริการที่ยังไม่ได้รับตึ่มจากลูกค้า โดยเมื่อมีลูกค้ามาก็จะจัดหญิงบริการคนนั้นให้ไปนั่งกับลูกค้าอย่างน้อยให้ได้ 1 ตึ่ม ถ้าหากลูกค้าพอใจก็จะนั่งตึ่มต่อไป มาม่าจะกลับมาถามหลังจากที่เวลาหมดไป 1 ตึ่มว่า ลูกค้าพอใจจะให้ตึ่มต่อหรือจะเปลี่ยนหญิงบริการไหม อย่างไรก็ตามก็จะมีการพิจารณาด้วยว่าหญิงบริการคนนั้นมักไม่ได้ตึ่มหรือไม่ได้รับเรียกให้ไปบริการเป็นประจำหรือไม่ ถ้าเป็นเช่นนั้นสาเหตุน่าจะเกิดจากกิริยาและพฤติกรรมการให้บริการของหญิงบริการคนนั้นเองที่ไม่สามารถทำให้ลูกค้าสนใจตน

โดยทั่วไปสถานเริงรมย์ จะพยายามให้หญิงบริการนั่งตึ่มได้มีโอกาสนั่งกับลูกค้าเพื่อให้ได้ตึ่มอย่างน้อย 1 ตึ่ม แต่ใครจะได้ตึ่มมากกว่านี้ขึ้นอยู่กับความสามารถในการเอาใจและการพูดจาขอตึ่มจากลูกค้า สถานเริงรมย์บางแห่งจะใช้ระบบจัดลำดับตามคิว ถ้าลูกค้าไม่ได้รับถึงหญิงบริการคนใดคนหนึ่ง มาม่าก็จะจัดหญิงบริการไปตามคิว ฉะนั้นถ้าคิวยังถูกเรียกใช้บริการไม่หมด หญิงบริการที่ถูกเรียกไปแล้วเป็นคนแรกที่ยังไม่อาจมานั่งกับลูกค้ารายใหม่เป็นรอบสอง ยกเว้นถ้าลูกค้าประจำหรือลูกค้าที่เป็นสมาชิกระบุมาเท่านั้น สำหรับกรณีที่สถานเริงรมย์ไม่ได้จัดเป็นคิวดังข้างต้นก็จะปล่อยให้ลูกค้าเลือกได้อย่างอิสระ ทั้งผู้จัดการและมาม่าก็จะสำรวจดูหญิงบริการที่ยังไม่ได้รับเรียกให้ไปบริการซึ่งก็จะพูดเชียร์หญิงบริการ (การพูดสนับสนุน) เพื่อให้ลูกค้าสนใจหญิงบริการคนนั้น ซึ่งมักจะได้ผล

"เด็ก ๆ ที่นี้จะได้ลูกค้าทั่ว ๆ กัน นอกจากต้องขวยจริง ๆ ถึงจะไม่ได้ใคร อย่างวันธรรมดาที่ไม่ใช่เสาร์ อาทิตย์ ผมจะคอยดูอยู่ ไหน ๆ มัน (หญิงบริการนั่งตึ่ม) แต่งตัว

กันออกมาแล้วไม่ได้ตีก็จะยังงออยู่ หากลูกค้าจับมันโยนไปนั่งจนได้"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของผู้จัดการในสถานเริงรมย์ระดับสูง)

โดยเฉพาะคืนวันศุกร์และวันเสาร์ จะมีลูกค้ามาอุดหนุนอย่างหนาแน่น ซึ่งหญิงบริการบางคนจะได้ตีไม้ไม่น้อยกว่า 5 - 6 ตี ส่วนในวันธรรมดาคือวันจันทร์ถึงพฤหัสบดีลูกค้าจะมีน้อย ฉะนั้นในวันธรรมดาซึ่งอาจจะมีหญิงบริการบางคนไม่ได้ตีมาคืนนั้น มาม่าก็จะพยายามหาลูกค้าให้ในคืนต่อไป สรุปว่าหญิงบริการแต่ละคนจะได้รับการดูแลในเรื่องการได้ตีมาจากมาม่า และผู้จัดการซึ่งจะพยายามให้ได้กันทั่วถึงทุกคืน แต่ถ้าไม่เป็นเช่นนั้นก็จะขดเขย่าให้ในวันต่อไป เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจให้กับหญิงบริการ

อย่างไรก็ตามการได้ตีมาจากลูกค้านั้นไม่ใช่เพียงได้รับการกำหนดจากมาม่าและผู้จัดการ ตัวหญิงบริการเองจะต้องแสดงความสามารถของตนที่จะหาตีมาได้ สถานเริงรมย์หลายแห่งได้กำหนดเป้าหมายของจำนวนตีที่หญิงบริการแต่ละคนจะต้องทำให้ได้ในแต่ละเดือน ซึ่งหากเฉลี่ยต่อวันแล้วจะต้องได้ตีมาจากลูกค้าวันละประมาณ 3 ตี ที่ต้องกำหนดไว้เช่นนี้ก็เพื่อควบคุมไม่ให้หญิงบริการสนใจแต่การจะออกไปให้บริการทางเพศแก่ลูกค้าเท่านั้น นอกจากนั้นอีกประการหนึ่ง สถานเริงรมย์เหล่านี้มีวัตถุประสงค์ไม่ใช่เพียงมีหญิงบริการให้บริการทางเพศเท่านั้น แต่ต้องการสร้างบรรยากาศของการเป็นสถานที่ให้ลูกค้านั่งดื่ม นั่งฟังเพลง เพื่อขายบริการตรงจุดนี้ด้วย ฉะนั้นแล้วภาพของสถานเริงรมย์ประเภทค็อกเทลเลานจ์ ผับ และคาราโอเกะ ก็จะไม่แตกต่างไปจากสถานการค้าประเวณีโดยตรงอย่างเช่นช่องทั่วไป แม้ว่ารายได้ในส่วนที่ได้รับจากการให้บริการทางเพศของหญิงบริการจะเป็นรายได้ที่สำคัญก็ตาม แต่ก็เป็นส่วนหนึ่งที่จะต้องดำเนินการบริการควบคู่ไปกับการขายบริการและบรรยากาศของสถานเริงรมย์เหล่านั้นด้วย ด้วยเหตุนี้ในสถานเริงรมย์บางแห่งจึงได้บรรจุแต่งสถานที่ให้หรูหรา เพื่อสร้างบรรยากาศให้ลูกค้าได้รู้สึกถึงความพิเศษของสถานที่ และบริการ

สำหรับการให้บริการทางเพศหรือการอื้อฉจะเป็นความสมัครใจของหญิงบริการ ราคาของการให้บริการทางเพศจะแตกต่างกันไปตามระดับของสถานเริงรมย์ แต่อัตราที่เป็นเกณฑ์กำหนดสำหรับหญิงบริการในสถานเริงรมย์ระดับกลางประมาณ 1,500 - 2,000 บาท (โปรดดูในบทที่ 4) นอกจากนั้นก็จะมีเงินรางวัลพิเศษสำหรับการบริการหรือที่เรียกว่าค่าทิป ก็จะแตกต่างกันไปแล้วแต่ความพอใจของลูกค้า อาจเป็นจำนวนหลักร้อยในสถานเริงรมย์ระดับกลาง หรืออาจเป็นหลักพันหรือหลักหมื่นในสถานเริงรมย์ระดับสูง สำหรับบทบาทของมามาและอาจรวมถึงผู้จัดการจะเป็นผู้ที่สนับสนุนให้หญิงบริการหารายได้จากการให้บริการทางเพศ โดยเฉพาะในกรณีของหญิงบริการในตำแหน่งดาราซึ่งจะให้บริการทางเพศกับลูกค้าต่อเมื่อมีเงื่อนไขที่ตนพอใจ เช่น พวกที่มาจากนางแบบ นางงามในสถานเริงรมย์ระดับสูง มามาและผู้จัดการจะมีบทบาทอย่างมากในฐานะตัวกลางติดต่อหญิงบริการให้กับลูกค้าที่สนิทสนมด้วย ซึ่งจะเป็นผู้ต่อรองราคาจนกระทั่งลูกค้า และหญิงบริการรู้สึกพึงพอใจในประโยชน์ที่จะได้รับทั้ง 2 ฝ่าย ทั้งนี้มามาและผู้จัดการจะได้รับรางวัลตอบแทนที่เป็นเงิน โดยอาจจะได้จากลูกค้าในกรณีที่ลูกค้าอาศัยมามาหรือผู้จัดการช่วยเจรจาให้หญิงบริการ (ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นระดับดาราซึ่งเป็นที่หมายปองของลูกค้าทั่วไป) ยอมที่จะให้บริการทางเพศ และได้จากหญิงบริการในฐานะที่ช่วยจัดหาลูกค้ามาใช้บริการทางเพศในราคาที่น่าพึงพอใจ

นอกจากนั้นยังมีรายได้จากการเปิดบริสุทธิ์ คือ เงินที่ได้รับจากการขายบริการทางเพศของหญิงที่ยังบริสุทธิ์ ซึ่งราคาจะสูงกว่าการให้บริการทางเพศของหญิงบริการทั่วไป (จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า การเปิดบริสุทธิ์ อาจใช้คำว่า "ชิง" แทนได้) สำหรับหญิงบริการในสถานเริงรมย์ที่เป็นกรณีศึกษา มีเพียงรายเดียวที่ไม่เคยเสียความบริสุทธิ์มาก่อน จนกระทั่งได้เข้าสู่อาชีพนี้แต่ก็ไม่ได้มีโอกาสเปิดบริสุทธิ์ที่ได้รับเงินตอบแทนในความหมายข้างต้น เนื่องจากได้เสียตัวให้กับลูกค้าด้วยความพึงพอใจที่มีความสัมพันธ์กันแบบคนรัก แต่หลังจากนั้นลูกค้าก็ไม่ได้จริงจังด้วย และได้หายหน้าไปไม่ได้กลับมาใช้บริการของสถานเริงรมย์แห่งนี้อีก ฉะนั้นหญิงบริการที่เป็นกรณีศึกษาครั้งนี้จึงมีประสบการณ์เป็นเพียง "เต็กใหม่" ซึ่งก็พอจะทำให้ราคาหรือรายได้จากการ

ให้บริการทางเพศกับลูกค้าคนแรกของตนสูงพอสมควร โดยที่มามาและผู้จัดการจะมีส่วนอย่างยิ่งที่จะ "เชียร์" ลูกค้าให้ซื้อบริการ

มามาของสถานเริงรมย์ระดับสูงคนหนึ่งให้ความเห็นเกี่ยวกับเรื่อง "เปิดบริสุทธิ์" ว่า ตนไม่แน่ใจว่าที่หญิงบริการเข้ามามอบว่าตัวเองบริสุทธิ์จะเป็นจริงอย่างไร ก็เพียงแต่รับฟังลูกค้าคือผู้ที่จะพิสูจน์ความจริงในเรื่องนี้ โดยต้องเสนอทางเลือกหรือข้อต่อรองกับลูกค้าว่าพิสูจน์ด้วยการ "ฮือฟ" ไปแล้ว บริสุทธิ์จริงก็จ่ายเงินเต็มจำนวนตามที่ตกลง แต่ถ้าไม่บริสุทธิ์ก็จ่ายตามราคาของการให้บริการทางเพศทั่วไปได้รับ ซึ่งราคาของ "การเปิดบริสุทธิ์" จะแตกต่างกันไปตามระดับของสถานบริการที่หญิงบริการทำงานอยู่

"ก็ไม่ว่าหรือกว่าบริสุทธิ์จริงหรือเปล่า แต่เดี๋ยวก่อนมาก็รับฟังก็ต้องให้แขกพิสูจน์เอง ถ้าบริสุทธิ์จริงก็จ่ายเต็ม ถ้าไม่ก็จ่ายธรรมดาอย่างที่เคยทำแถวนี้ยะแขกเป็นลูกน้องตกลงกับแขกว่าถ้าเด็ก "ซิง" ต้องจ่าย 5,000 แต่ถ้าไม่ซิง ก็จ่ายแค่ 1,000 มาอยู่ที่นี้ (สถานเริงรมย์ระดับสูง) ก็ใช้วิธีเหมือนกัน ถ้า "ซิง" ก็จ่าย 30,000 แต่ถ้าไม่ "ซิง" จ่ายแค่ 2,000 พอ..พอแขกพาเด็กไปเรียบร้อยก็ถามแขกว่า เป็นยังไง แขกก็บอกว่า 80 เปอร์เซ็นต์ซิง อีก 20 เปอร์เซ็นต์ก็คงตาเพลิน"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของมามาซึ่งในสถานเริงรมย์ระดับสูง)

แม้ว่าการซื้อบริการทางเพศจากหญิงบริการในสถานเริงรมย์ประเภทค็อกเทลเลานจ์ ผับ และคาราโอเกะจะมีราคาค่อนข้างสูงแต่ลูกค้าก็พึงพอใจ โดยมามาซึ่งของสถานเริงรมย์ระดับสูงแห่งหนึ่งให้ความเห็นว่า "เหมือนกับว่าที่แบบนี้เมื่อคนได้มาเที่ยวก็แสดงว่ามีรสนิยม เด็กรู้สึกว่ามีเกรดกว่าจะไปหาที่อื่นหรืออย่างในอาบอบนวด" อีกประการหนึ่งการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างลูกค้าและหญิงบริการนั้นไม่ใช่เพียงเพื่อจะมีความสัมพันธ์ทางเพศกันอย่างเดียว แต่ลูกค้าจะได้รับความรู้สึกอีกมากไปกว่านั้นคือการมีเพื่อนนั่งดื่ม นั่งคุยเพื่อผ่อนคลายความเครียดจากธุรกิจการงานด้วย ปรียาวาจาที่อ่อนหวานเอาอกเอาใจของหญิงบริการ

3. กระบวนการขัดเกลาเพื่อการดำรงอยู่ในอาชีพ

สิ่งที่จำเป็นสำหรับการอยู่ในอาชีพนี้ นอกจากจะมีรูปร่างหน้าตาสวยเป็นพื้นฐานแล้ว ยังต้องคำนึงถึงกิริยาท่าทาง การพูดจากับลูกค้าและการแต่งกาย ซึ่งมามาซังจะเป็นผู้ให้คำแนะนำ และอบรมให้หญิงบริการแต่ละคนปรับตัวและยอมรับเอาไปปฏิบัติเมื่อทำหน้าที่ในสถานเริงรมย์ จากคำให้สัมภาษณ์ของผู้จัดการสถานเริงรมย์ระดับกลางยอมรับว่า มามามีความสำคัญต่อการขัดเกลาเพื่อให้บริการลูกค้าดังนี้

"มามามีหน้าที่แนะนำสอนเด็กใหม่ที่ยังไม่รู้เรื่อง เรื่องการแต่งตัว การพูดจากับแขก การเอาใจใส่แขก อย่างเด็กเก่าก็เถอะ ก็ต้องคอยดูแลเรื่องกิริยามารยาท ต้องให้อ่อนหวานเข้าไว้ เด็กพวกนี้มาจากที่ต่าง ๆ กัน บางทีพูดจากระด้าง หยาบ ๆ คาย ๆ ก็ต้องสอนว่าที่เคยเป็นอย่างไรจะเอามาทำกับแขกไม่ได้ แขกจะติค่น่าใช้เพราะสวยอย่างเดียวนะ ต้องอ่อนหวานเอาใจใส่ไปด้วย"

โดยทั่วไปแล้วมามาซังจะมีความสัมพันธ์และอิทธิพลโดยตรงกับหญิงบริการที่มาใหม่ และหญิงบริการที่ทำอยู่แล้วทุกคนตามหน้าที่ของการบริหารงาน ซึ่งมามาจะถ่ายทอดรวมทั้งอบรมประสบการณ์และการปฏิบัติงานให้กับหญิงบริการทุกคนได้เรียนรู้ ทั้งโดยการบอกกล่าวจากการชี้ตัวอย่างให้เห็น และการทำให้เรียนจากการปฏิบัติงานจริงของตนเอง เพื่อให้เห็นข้อบกพร่องและการปรับปรุงตนเองตลอดเวลาในการทำงาน นอกจากมามาจะเป็นผู้อบรมพฤติกรรมในการดำรงอยู่ในอาชีพโดยตรงและเป็นทางการแล้ว กลุ่มเพื่อนในที่ทำงานจะเป็นกลุ่มที่มีพฤติกรรมต่อหญิงสาวที่อยู่ในอาชีพนี้โดยตรงอีกด้วย แม้จะไม่ใช่ทางการก็ตามแต่หญิงสาวเหล่านี้จะได้เรียนรู้ถึงการใช้ชีวิตในฐานะของหญิงบริการ การปรับตัวกับงานและการเรียนรู้วัฒนธรรมในอาชีพบริการทางเพศ

"ถึงมาอาจจะสอนการทำงานโดยตรง แต่มันก็ไม่ใช่จะรู้ทั้งหมดได้วันเดียวก็บอกเขา (หญิงบริการนั่งดื่ม) ให้อ่อยดูคอยสังเกตจากเพื่อนที่ทำอยู่แล้วจะได้นำไปเป็นแนวทาง" (จากการสัมภาษณ์ของมาม่าในสถานเริงรมย์ระดับกลางค่อนข้างสูง)

ในขั้นการดำรงอยู่ในอาชีพ หญิงบริการนั่งดื่มจะได้รับการถ่ายทอดเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมในอาชีพ โดยมีการเรียนรู้วิธีการปฏิบัติตนไปตามบทบาทและหน้าที่ของตำแหน่งหญิงบริการนั่งดื่ม ตลอดจนค่านิยมและสภาพแวดล้อมซึ่งแตกต่างไปจากที่ตนเคยเรียนรู้มาก่อนจะเข้าสู่อาชีพนี้ นอกจากนี้เพื่อความสำเ็จงานอาชีพของตนซึ่งหมายถึงการได้รับประโยชน์ตอบแทนตามที่คาดหวังไว้ หญิงสาวเหล่านี้จะต้องเรียนรู้เทคนิคบางอย่างเพื่อให้ลูกค้าพึงพอใจ เพราะเมื่อลูกค้าประทับใจก็ย่อมหมายถึงรางวัลที่จะได้รับสำหรับเทคนิคดังกล่าวนั้น ได้แก่ เทคนิคการพูดคุยและการต้อนรับลูกค้า การขอเงินรางวัลพิเศษ (ทิป) การต่อรองราคาในการให้บริการทางเพศ เพื่อให้ได้ราคาสูง รวมทั้งเรียนรู้เทคนิคการปกป้องตนเองในระหว่างการให้บริการลูกค้า เพื่อให้พ้นจากการเอาเปรียบ เป็นต้น และที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือการเรียนรู้และพัฒนาตนเองในเรื่องการแต่งตัว

3.1 วิธีการปฏิบัติตนไปตามบทบาทและหน้าที่

นอกเหนือจากการเรียนรู้และต้องปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสถานเริงรมย์เพื่อความเป็นระเบียบในการปฏิบัติงานแล้วหญิงบริการนั่งดื่มจะต้องเรียนรู้ถึงวิธีการปฏิบัติตามตำแหน่งของตนคือการนั่งเป็นเพื่อนลูกค้า เพื่อดื่มเหล้า สนทนาและร้องเพลงโดยสามารถสนองตอบความต้องการของลูกค้าอย่างดีที่สุด ให้อ่อยดูแล และบริการลูกค้าเพื่อให้ได้ความสบายใจ ผ่อนคลายความเครียด จากการสัมภาษณ์ผู้จัดการของสถานเริงรมย์ระดับสูงแห่งหนึ่งให้ความเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตนของหญิงบริการนั่งดื่มว่า จะต้องคำนึงถึงกิริยามารยาท ที่อ่อนหวาน สุภาพ เพื่อให้ลูกค้ารู้สึกว่าคุณเป็นบุคคลสำคัญสำหรับสถานเริงรมย์ ฉะนั้น นอกจากความสวยงามของหน้าตา

เรือนร่างแล้ว ก็จะต้องปรับปรุงตนเองในเรื่องของการปฏิบัติตนตามหน้าที่อย่างมีกิริยามารยาทที่งดงาม

"เวลาอบรมพนักงาน เราจะเน้นว่าแบกคือบุคคลสำคัญของเรา ฉะนั้นขอให้ทุกคนนึกถึงเรื่องการทำหน้าที่ของตนโดยมีกิริยามารยาทอ่อนหวาน เราจะค่อย ๆ ถ่ายทอดให้เขา เห็นให้เขารู้ สอนเขาว่าเรื่องสวยอย่างเดียวยังไม่พอ ต้องแสดงความอ่อนน้อมกับแบก เด็กบางคนมีแบกมาฟ้องว่าหน้างอ ไม่บริการแบกตามหน้าที่ เราก็ต้องจัดการตักเตือน ถ้ายังทำอีกก็ตัดเงิน ถ้าหนักกว่านั้นก็ให้ออกไป ไม่เอาไว้ให้เสียชื่อ"

(จากการให้สัมภาษณ์ของผู้จัดการสถานเริงรมย์ระดับสูง)

นอกจากการปฏิบัติตนดังกล่าวแล้ว พนักงานบริการต้องมีความละเอียดและช่างสังเกตในสิ่งบกพร่องเล็ก ๆ น้อย ๆ เพื่อแสดงให้เห็นว่าตนได้รับการเอาใจใส่จริงจัง

"ผมบอกพวกเด็ก ๆ ว่างานนี้ดูเหมือนไม่ยากแต่จริง ๆ แล้วไม่ใช่อย่างนั้นนะ เป็นงานละเอียด อย่างบนโต๊ะที่แบกนั่งนี้ที่เขียนหรือต้องคอยดู เด็กต้องคอยเอาใจใส่ด้วย ไม่ใช่ปล่อยให้จวนสิ้น ถ้าครमानั่งแล้วเห็นอย่างนั้นก็ต้องเรียกเด็กเสิร์ฟเอาไปต้องช่วยกัน อย่างนี้ดูตาย คิดว่า อันนี้ไม่ใช่หน้าที่กู กูไม่ทำ อย่างนี้ไม่ดี เพราะแบกอาจจะรู้สึกที่เราไม่ดูแลเขาจริงจัง"

(จากการให้สัมภาษณ์ของผู้จัดการสถานเริงรมย์ระดับสูง)

หน้าที่อีกประการหนึ่งที่สำคัญก็คือ ให้นักบริการทุกคนถือเป็นหลักปฏิบัติว่าจะไม่แสดงความก้าวร้าวตอบโต้ลูกค้า แม้ว่าพนักงานจะไม่มีความคิดเห็น ถ้าเกิดปัญหขึ้นพนักงานจะต้องรายงานให้มาว่า หรือผู้จัดการทราบเพื่อเข้าคลี่คลายและประณีประนอม ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างลูกค้า และพนักงานนั่งตมภายในสถานเริงรมย์นั้น มักเกิดจากการลวนลามพนักงานบริการอย่างเกินขอบเขต ซึ่งพนักงานจะต้องหลีกเลี่ยงออกจากสถานการณ์นั้นด้วยความนุ่มนวล

เพื่อแจ้งให้มาห์หรือผู้จัดการทราบเพื่อเข้าไปแก้ไขปัญหานั้นปัญหาอื่น ๆ ก็อาจเกิดจากลูกค้ายินเฝ้า อารมณ์หงุดหงิด จากการให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการในสถานเริงรมย์ระดับกลาง ๆ ให้ทัศนะเกี่ยวกับเรื่องนี้ไว้ว่า

"ทำงานอย่างนี้ต้องมีมารยาท ต้องอ่อนหวาน ต้องรู้หลบเป็นปีก เวลาแขกสว่าง ลูกคลำเราก็ต้องพาทางรอดตัวแบบสุภาพ พูดขอเขา ถ้าเขายังไม่หยุดก็ขอตัวมาบอกมาห์หรือผู้จัดการว่าเราไม่ไหวแล้ว มีเพื่อนบางคนเจอแบบนี้แล้วทนไม่ไหว ไม่ไหว พรวดพลาดลูกหนี ก็โดนแขกฟ้องว่าไม่มีมารยาท มาห์มาเขาต้องขอโทษแขก ให้เพื่อนมาขอโทษด้วย"

ปัญหาการลวนลามจากลูกค้ายินเฝ้า เป็นสิ่งที่หญิงบริการนั่งตมทุกคนจะต้องพบกันทุกคน เพียงแต่จะมากหรือน้อยเท่านั้น เนื่องจากลูกค้ายินเฝ้ามีความคิดกันว่าเมื่อตนได้เข้ามาใช้บริการของสถานเริงรมย์แล้วหญิงบริการนั่งตมเหล่านี้ก็เป็นส่วนหนึ่งของบริการในสถานเริงรมย์ด้วย ฉะนั้นการล่วงเกินทางกายของหญิงบริการจึงเป็นเรื่องยากที่จะหลีกเลี่ยง และที่จริงแล้วสภาพของการทำงานในตำแหน่งดังกล่าว ทำให้หญิงสาวเหล่านี้ได้รับรู้มาก่อนว่า ในตำแหน่งหญิงบริการนั่งตมนั้นจะต้องพบกับสภาพการทำงานอย่างไรโดยเรียนรู้จากกลุ่มที่คบหาสมาคมกัน และโดยการบอกกล่าวจากผู้จัดการและมาห์มาในตอนมาสมัครงานว่า งานแบบนี้ก็คือการนั่งเป็นเพื่อนลูกค้ายินเฝ้า ถ้าเลือกแบบให้บริการทางเพศก็เป็นเรื่องความสมัครใจของหญิงบริการที่จะพิจารณา

"การรับสมัครพนักงานจะบอกว่าให้มาทำอะไรบ้างอาจต้องไปกับแขกถ้าตกลงกัน แล้วมีรายได้เท่านั้น เวลานั้นกับแขกต้องไม่ถือตัวนะ ถึงจะเป็นพวกที่ไม่อีพก็เถอะ จะถือตัวหวงตัวมากไม่ได้"

(จากการให้สัมภาษณ์ของมาห์มาในสถานเริงรมย์ระดับกลางค่อนข้างสูง)

อย่างไรก็ตามแนวทางการปฏิบัติแบบ "ไม่ถือตัว" หรือ "ไม่หวงตัว" ความหมายอยู่ในขอบเขตที่ว่าให้ลูกค้ายินเฝ้าได้บ้าง แต่ไม่ใช่ว่าในความหมายปล่อยตัวให้ลูกค้ายินเฝ้าล่วงเกิน

อย่างไรก็ได้ เพราะนั่นจะทำให้คุณค่า (ราคา) ของหญิงบริการคนนั้นเสียไปและลูกค้าเองก็จะหมดความต้องการอยากรู้ อยากลองมีความสัมพันธ์ด้วย อาจกลายเป็นผลเสียต่อหญิงบริการคนอื่นๆ โดยที่ลูกค้าคิดว่าทำเช่นนี้กับคนนี้ได้ก็น่าจะทำกับคนอื่นได้ด้วย ฉะนั้นการ "ไม่หวงตัว" ที่หึงมาฆ่า และผู้จัดการถ่ายทอดให้กับหญิงบริการนั้น จึงอยู่ในขีดขั้นทำให้เกิดความเร้าอารมณ์ลูกค้ามากกว่าที่จะ "ปล่อยตัว" จนลูกค้าหมดอารมณ์ไม่อยากจะลองที่จะมีความสัมพันธ์ทางเพศด้วยอีก ในเรื่องนี้ หญิงบริการมักจะได้รับการตักเตือนอยู่เสมอจากมาฆ่าและผู้จัดการว่า

"เด็ก (หญิงบริการนั่งตม) จะมีหลายลักษณะ บางคนก็ห้าว บางคนเจียบ ๆ ไม่ค่อยพูด และเนื้อต้องตัวไม่ได้ ซึ่งลักษณะอย่างนั้นก็เกินไป มาทำงานอย่างนี้จะไม่รุ่ง ซึ่งบางครั้งต้องมีเรื่องจับโน่นจับนี่ บางคนก็เล่นกับแขกซะเลยเถิด ให้ความกอด เขาจูบเสีย จนแขกหมดความอยาก แขกจะคิดว่า 'เฮ้ยคนนี้ให้เรา ทำได้อย่างนี้ แล้วกับคนอื่น ก็ น่าจะทำอย่างนี้ได้' มันก็เสียกับเพื่อนด้วย"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของมาฆ่าของสถานเริงรมย์ระดับสูง)

"ประเภทที่ปล่อยเนื้อปล่อยตัวให้แขกมากไปเราก็จะเตือนให้ลด ๆ ลง ให้ความวังตัวบ้าง ต้องรู้จักปฏิเสธบ้าง ไม่เช่นนั้นแขกทำอะไรก็ปล่อยจนง่ายไปหมด อย่างนั้นมันไม่ดีกับตัวเอง มันหมดราคา"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของผู้จัดการสถานเริงรมย์ระดับสูง)

จากแนวควรปฏิบัติของหญิงบริการนั่งตมดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า หญิงบริการในสถานเริงรมย์ประเภทค็อกเทลเลานจ์ ผับ และคาราโอเกะนั้น มีความแตกต่างไปจากหญิงขายบริการทางเพศโดยทั่วไปในเรื่องของสถานภาพที่สูงกว่า อีกประการหนึ่งงานบริการทางเพศเป็นบริการที่แฝงอยู่ในการบริการของหญิงบริการนั่งตม ภายใต้การดำเนินงานของสถานเริงรมย์ที่จัดไว้ต้อนรับลูกค้าระดับชนชั้นกลางขึ้นไป ฉะนั้นหญิงบริการนั่งตมจึงต้องได้รับการเลือกสรรจากหญิงสาวที่มีหน้าตา รูปร่างสวยและโดยทั่วไปจะมีฐานะทางสังคม เศรษฐกิจและการศึกษาดีกว่า ฉะนั้น

เพื่อไม่ให้สถานภาพดังกล่าวลดลง หญิงบริการเหล่านี้จึงต้องสงวนท่าทีของตนไว้บ้าง หรืออย่างน้อยการสงวนที่ทำไว้บ้างก็พอจะเป็นการเร้าใจจากลูกค้าได้ ดังที่มาม่าได้ให้ทัศนะไว้ว่า "บริการผู้หญิงที่นี่ (สถานเริงรมย์) จะไม่เหมือนประเภทอาบอบนวดที่แขกจะขึ้นได้วันละหลาย ๆ รอบ ลักษณะแขกที่นี่จะชอบนุ่มนวล การที่จะมีการร่วมรักกันเกิดขึ้น ต้องใช้เวลา ต้องมาดื่มเหล้า ฟังเพลง ฉะนั้น ถ้าได้กว้างตัวพองาม มันก็จะเป็นเสน่ห์"

เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ในฐานะหญิงบริการนั่งดื่มเป็นไปตามความหมายของ "เพื่อนนั่งดื่ม" ฉะนั้นหญิงสาวในตำแหน่งนี้จึงต้องดื่มเหล้าเป็น ถ้าดื่มเหล้าไม่เป็นมาก่อนก็ต้องพยายามหัดดื่ม เพื่อไว้ตอบสนองเมื่อลูกค้าต้องการให้หญิงบริการนั่งดื่มเป็นเพื่อนไปด้วย หญิงบริการนั่งดื่มหลายคนสามารถดื่มเหล้าเป็นตั้งแต่ก่อนจะเข้าสู่อาชีพนี้แล้ว ส่วนบางคนได้มาหัดดื่มเมื่อได้เข้าทำงานนี้ ซึ่งกว่าที่หญิงเหล่านี้ดื่มเหล้าเป็นก็ต้องผ่านภาวะการปรับตัว ดังการให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งดื่มในสถานเริงรมย์ระดับปานกลางค่อนข้างสูงว่า "กินเหล้าไม่เป็น ต้องมาหัด มาม่าบอกว่าจ๋าเป็น จะได้นั่งดื่มไปกับแขกได้ กินเหล้าตอนแรกนะอาเจียนเลย" สำหรับการดื่มร่วมไปกับแขกนั้นอาจจะเป็นการจิบพอเป็นพิธีเพียงเล็กน้อย เพราะถ้าดื่มหมดแก้วในแต่ละดื่มที่แขกสั่งให้อาจทำให้มีเมามาอาจปฏิบัติงานได้ หญิงบริการนั่งดื่มคนหนึ่งได้เล่าถึงประสบการณ์ในเรื่องนี้ว่า "วันแรกที่มาทำ ก็ยังไม่รู้เรื่องนะ ยกแก้วเหล้ากระดกเข้าปากหมดเลย (หัวเราะ) จนมาม่ามาแอบกระซิบว่า 'เฮ้ยค่อย ๆ ดื่ม เขาให้จิบไม่ใช่พรวดเดียวหมด เดี่ยวเถอะเมาหอรอก' ตอนดื่มหมดนะนึกในใจเมื่อไรเขาจะเสิร์ฟมาอีกระ แรก ๆ หน้าแดงเลย แต่ตอนนี้กินได้ไม่เป็นไรแล้ว ค่อย ๆ จิบทีละน้อย" การนับจำนวนดื่มนั้นไม่นับว่าดื่มเหล้าหมดแก้วแล้วเป็น 1 ดื่ม แต่จะนับจากระยะเวลาประมาณ 45 ถึง 50 นาที จะถือว่าเป็น 1 ดื่ม

3.2 เทคนิคที่จะทำให้ลูกค้าพึงพอใจ

ความสัมพันธ์ระหว่างหญิงบริการนั่งดื่ม และลูกค้าจะเป็นไปในลักษณะการแลกเปลี่ยนโดยหญิงบริการจะคาดหวังรางวัลซึ่งได้แก่ เงินและผลประโยชน์ที่จะได้รับจากลูกค้า

ส่วนลูกค้าจะคาดหวังบริการจากสถานเริงรมย์ซึ่ง ได้แก่ การบริการจากหญิงบริการนั่งตม การต้อนรับด้วยกิริยานอบน้อม รวมทั้งการให้บริการทางเพศ ขึ้นดำรงอยู่ในอาชีพหญิงบริการจะเรียนรู้เทคนิคที่จะสร้างความพึงพอใจของลูกค้า เพื่อให้ได้รางวัลตามที่คาดหวัง ได้แก่ เงินรางวัลพิเศษ ค่าตม (หรือค่าชั่วโมงที่หญิงบริการได้รับเมื่อลูกค้าเรียกมานั่งบริการ) และรวมทั้งเงินที่ได้จากการให้บริการทางเพศ

นอกจากการสร้างความสะดวกของลูกค้าในเรื่องของการบริการจากสถานเริงรมย์ และเรื่องหน้าตาบุรุษของหญิงบริการแล้วหญิงบริการเหล่านี้จะได้รับการสั่งสอนให้เรียนรู้ถึงเทคนิคในการทำงาน ดังที่มาของสถานเริงรมย์ระดับกลางแห่งหนึ่งกล่าวไว้ว่า "งานแบบนี้ก็ต้องมีเทคนิคเหมือนกันนะ ไม่ใช่ว่าแต่งตัวสวยงาม มานั่งกับแขก แล้วก็หมดเรื่อง มันจะต้องรู้จักเอาอกเอาใจ ช่างพูดช่างคุย สบายไหมพี่คะ พี่ขา อย่างนี้ถึงจะได้เรื่องได้ราว แยกที่มานะเขาก็อยากมาแล้วสบายใจ สบายตา เห็นของสวย ๆ พังค้ำพูดเพราะ ๆ" ฉะนั้นเทคนิคที่มาและผู้จัดการมักจะสอนเป็นแนวทางให้กับหญิงบริการเหล่านี้ ได้แก่ เทคนิคการพูดคุยกับลูกค้า เทคนิคการขอเงินพิเศษ และเทคนิคการต่อรองรควาในการให้บริการทางเพศ ซึ่งเทคนิคเหล่านี้ถ้าหญิงบริการคนใดนำมาใช้ได้มากเท่าไรก็จะทำให้มีรายได้จากค่าตม ค่าบริการ และค่าทิป มากเท่านั้น

3.2.1 เทคนิคการพูดคุยและต้อนรับลูกค้า

ระหว่างที่นั่งตมเป็นเพื่อนลูกค้านั้น การพูดคุยสนทนากับลูกค้าจะเป็นสิ่งสำคัญมาก เพราะนอกจากเป็นการสร้างบรรยากาศที่เป็นกันเองแล้ว ยังเป็นวิธีการสร้างความใกล้ชิดทางด้านอารมณ์ นอกเหนือจากความใกล้ชิดทางกาย มาแล้วผู้จัดการมักจะสอนเทคนิคในเรื่องนี้กับหญิงบริการนั่งตมว่าต้องพูดจาอ่อนหวาน ใช้คำพูดสุภาพ คุยด้วยความสนุกและเต็มใจ ให้ความสนใจและยินดีที่จะฟังลูกค้าคุย ผูกตมร้องเพลงไปกับลูกค้า เพื่อให้ลูกค้าเพลิดเพลิน ถ้ามความต้องการและความรู้สึกของลูกค้าในเรื่องบรรยากาศ และบริการ เพื่อแสดงให้

ลูกค้าเห็นว่าเป็นการเอาใจ หึงบริการในสถานเริงรมย์ระดับกลางค่อนข้างสูงคนหนึ่ง เสาถึงวิธีการทำงานที่นำมาสอนว่า "เวลานั่งดื่มกับแขกต้องเอออกเอาใจแขกนะ แขกชอบเราเขาก็ให้ทรัพย์สินเรามาก ให้อีก" ฉะนั้นเมื่อเวลานั่งดื่มกับลูกค้า หึงเหล่านี้จะคำนึงเทคนิคที่ทำให้ลูกค้าพอใจ ดังเช่น

"พยายามอ่อนหวานกับเขา (ลูกค้า) ตามที่นำมาสอน เขาคุยอะไรให้ข้า บางที่เราไม่ข้าก็พยายามข้าเอาใจเขา คุยกับเขาให้ได้ทุกเรื่องอย่างบางคนชอบร้องเพลง ให้เราร้องตามบ้าง ร้องคู่บ้าง ก็ร้องตามเขา ได้บ้าง ไม่ได้บ้าง เขาก็พอใจ"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหึงบริการนั่งดื่มในสถานเริงรมย์ระดับกลาง)

"พูดจะจำ เอาใจเขา คุยกับแขกเก่ง ๆ พวกเรา (หึงบริการนั่งดื่ม) คิดกันว่าทำยังงี้ถึงได้ดื่ม (ค่าดื่ม) ค่าทิป (เงินรางวัล) ก็คือ ต้องพูดคุยอ่อนหวาน ถึงไม่พอใจอะไรก็ต้องยิ้มแย้มไว้ ถ้าเราพูดหวานพูดเอาใจแบบนี้รับรองว่าแขกควักให้แน่ (ให้เงิน)"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหึงบริการนั่งดื่มในสถานเริงรมย์ระดับกลางค่อนข้างสูง)

นอกจากการใช้คำพูดจ้ออ่อนหวาน เอาอกเอาใจแล้ว ยังต้องแสดงความห่วงใยถึงความสุขสบายของลูกค้าอีกด้วย

"ดูเลแขกว่า เครื่องดื่มหมดหรือยัง รินเหล้าให้แขก ถามเขาว่าจะให้ผสมอ่อนหรือแก่แค่ไหน บางอย่างแม้ไม่ใช่หน้าที่เรา แต่ถ้าเห็นว่าเป็นการบริการแขกพญก็จะทำให้อย่างเห็นเหล้าจะหมด ยังไม่มีใครไปเสิร์ฟก็จะไปเสิร์ฟตัวเอง คือไม่คิดนะว่า 'เราไม่ใช่คนเสิร์ฟนี่ ทำไม่ได้ หน้าบาง' แค่นี้แขกเขาก็สนใจเราแล้วว่า 'เด็กคนนี้ไม่ได้นั่งเฝ้าเรา แต่ก็มาบริการให้' ทำแค่นี้เขาก็ให้ดื่มเรา ได้แล้วดื่มสองดื่ม เราก็ภูมิใจว่าแขกชื่นชมเขาถึงสั่งดื่มให้ คือเราทำด้วยความเต็มใจ"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหึงบริการนั่งดื่มในสถานเริงรมย์ระดับกลางค่อนข้างสูง)

การพูดให้แขกเกิดความสงสาร และเห็นความจำเป็นในการทำงาน ยังเป็นเทคนิคที่หญิงบริการเหล่านี้นำมาใช้ ดังคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตมในสถานเริงรมย์ระดับกลางคนหนึ่งว่า

"คือพยายามเอาใจเขา (ลูกค้า) พูดให้เขาสงสารเรา ให้เขาเห็นความจำเป็นของเราว่าทางบ้านยากจน แยกที่มาเขาจะถามว่าทำไมเราถึงมาทำงานนี้ ถามแบบที่ (ผู้วิจัย) นี่แหละ แต่เวลาตอบเขานะไม่ได้เล่าอย่างที่คุยกับพี่นะ เล่าให้เขาฟังเป็นนิทานมากกว่าว่า ครอบครัวจน ที่ทำไปเพราะจะเอาเงินไปช่วยเหลืพ่อแม่"

การที่จะขอเงินจากลูกค้าโดยตรงจะทำให้ลูกค้าเสียความรู้สึก เนื่องจากการเข้าไปใช้บริการในสถานเริงรมย์เหล่านี้มีราคาสูงอยู่แล้ว จึงเป็นการดีกว่าที่จะใช้เทคนิคเหล่านี้เพื่อหลีกเลี่ยงการทำให้แขกไม่พอใจ

"ถ้าจะไปขอเพิ่มแขกอาจจะไม่พอใจ ถ้าอยากได้มากก็ขึ้นอยู่กับว่าเราทำให้แขกคิดเราขึ้นอยู่กับฝีมือที่เราจะอ้อนแขก"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตมในสถานเริงรมย์ระดับกลางค่อนข้างสูง)

ฉะนั้นหญิงบริการทุกคนต่างเรียนรู้กันว่า การที่จะให้แขกจ่ายเงินเพิ่มให้ตนเป็นพิเศษ หรือสิ่งดีมาให้บ่อย ก็จะต้องอาศัยเทคนิคต่างๆ ในการทำงานดังที่ผู้จัดการของสถานเริงรมย์ระดับสูงแห่งหนึ่งกล่าวไว้ว่า "ผมรู้ว่าพวกนี้ (หญิงบริการนั่งตม) กระจกเงินแขกได้เยอะ กระจกก็คือ มีลวดลายที่จะทำให้เงินออกจากกระเป๋าแขก อย่างเช่น การเอาอกเอาใจ อ้ออกับแขก" ซึ่งเทคนิคดังกล่าว จะเป็นการเร้าอารมณ์ความรู้สึกของลูกค้าให้เกิดความต้องการทางเพศในตัวหญิงบริการต่อไป

3.2.2 เทคนิคการขอเงินพิเศษและการต่อรองราคาในการให้บริการทางเพศ

ระหว่างที่ลูกค้านั่งดื่มโดยมีหญิงบริการเป็นเพื่อนดื่มและร่วมสนทนา ด้วยการหยอกล้อกันรวมทั้งการเอาอกเอาใจด้วยการปฏิบัติที่เอาใจใส่ และกิริยาที่อ่อนหวานนุ่มนวล การบอกลูกค้าว่าแสงเกินไปบ้าง เช่น จับมือถือแขน จับเนื้อต้องตัว การกอด การหอม เป็นต้น ดังเช่นหญิงบริการนั่งดื่มเล่าให้ฟังดังนี้

"เขา (มามา) บอกให้เอาใจแขก ตามใจแขก ไม่ต้องห่วงตัว อย่างแขกจะกอดตา ๆ เพลิน ๆ ก็ยอม ๆ ไป"

"หอมเธอ ก็มี แต่เราก็จะเลี้ยง เบี่ยงตัวหนีบ้าง"

จากพฤติกรรมและบรรยากาศดังกล่าว จึงเป็นไปได้ง่ายมากที่จะนำไปสู่การเสนอและสนองตอบในเรื่องบริการทางเพศ โดยทั่วไปราคาของการให้บริการทางเพศของหญิงบริการในสถานเริงรมย์ประเภทนี้จะมีเกณฑ์กำหนดไว้อยู่แล้วอย่างในสถานเริงรมย์ระดับกลางขึ้นไป หญิงบริการทางเพศจะได้ประมาณ 1,500-2,000 บาท (โดยทางสถานเริงรมย์จะได้รับประโยชน์บางส่วนประมาณ 500 บาท) และลูกค้าเองก็จะรับรู้ราคาว่าระดับไหนราคาเท่าไร

การบริการทางเพศที่สถานเริงรมย์จัดไว้เป็นส่วนหนึ่งของบริการ จะมีราคากำหนดไว้ การต่อรองจะเป็นไปได้น้อย ส่วนที่บอกลูกค้าให้เป็นเรื่องความสมัครใจของหญิงบริการเองก็จะขึ้นอยู่กับเงื่อนไขที่ลูกค้าเสนอหรือที่หญิงบริการเรียกร้อง ผู้ที่มีบทบาทในการต่อรองราคาก็คือ มามา ซึ่งถ้าลูกค้าและหญิงบริการตกลงกันได้ ก็จะได้รับส่วนแบ่งบางส่วนจากหญิงบริการหรือไม่ก็ได้จากลูกค้าอีกทางหนึ่งด้วย การต่อรองราคาจะขึ้นอยู่กับ รูปร่างหน้าตา การเป็นพนักงานใหม่และยังมีสถานภาพพิเศษบางอย่าง เช่น ทำงานบริษัท เป็นนักศึกษา เป็นนางแบบ นางงาม เป็นต้น ราคาของการให้บริการทางเพศจะสูง ฉะนั้นเทคนิคประการหนึ่งที่จะต่อรองราคาให้สูงก็คือ การทำให้ลูกค้ารับรู้ถึงสถานภาพเหล่านั้น โดยการพูดคุยกับลูกค้าเองและอาศัยแรงเชียร์ของมามาด้วย ซึ่ง

สถานภาพดังกล่าวจะทำให้ราคาของการให้บริการทางเพศสูงกว่าเกณฑ์ปกติ ดังที่มาว่าของสถาน
เรียมยระดับสูงเล่าให้ฟังว่า

"เวลามีเด็กใหม่มา ก็จะแนะนำแขกว่ามีมาใหม่สนใจไหม บางคนก็มีใบประกันความ
สวย เช่น พวกนางงาม นางแบบ บางที่เป็นพวกนักศึกษาอยากหาเงิน พวกนี้จะมีสิทธิ์
ต่อรองราคาได้มาก อย่างที่เป็นพวกที่อาร์ดราภก็จะบอกเด็กว่า ขอแขกสัก 7,000 -
10,000 มามาก็ช่วยพูด ช่วยต่อรองจนเป็นที่พอใจทั้ง 2 ฝ่าย"

ในการต่อรองราคามาม่าจะคอยเตือนหญิงบริการอยู่เสมอว่า "อย่าเรียกร้องจนเขารับ
ไม่ไหว ให้ความเหมาะสมว่าตนอยู่ในระดับที่จะเรียกจากแขกได้นั้นไหม" มาม่าเล่าให้ฟัง
ว่าบางรายยอมไปกับลูกค้า โดยให้ลูกค้าเหมาซื้อดื่มให้ตนทั้งคืน (เหมาดื่มทั้งคืน คือ 15 ดื่ม)
แล้วไปต่อรองราคากับลูกค้าโดยไม่ผ่านตน โดยขอค่าตัวในราคาสูงมากเกินกว่าที่ลูกค้าจะตกลง
รับได้ ซึ่งลูกค้ากลับมาเล่าให้มาม่าทราบภายหลังว่า "พี่ (สรรพนามที่ลูกค้าเรียกตัวเอง) ไม่ไหว
หรอก เพราะเขาจะเรียกค่ารถที่ 2 จวรวมแล้ว 36,000 (ค่าผ่อนรถของหญิงบริการ) ก็เลย
ส่งเขากลับ" ซึ่งกรณีดังกล่าวมาม่าให้ความเห็นว่านอกจากลูกค้าจะเสียความรู้สึกแล้ว อาจทำให้
สถานเรียมยเสียลูกค้าได้อีกด้วย ทั้งยังไม่เป็นผลดีกับหญิงบริการนั้นเอง เพราะจะถูกมองจาก
ลูกค้าและมาม่าว่าเอาประโยชน์ตอบแทนมากเกินไป นอกจากนั้นในความรู้สึกของมาม่าก็ไม่พอใจ
ที่หญิงบริการไปต่อรองราคาโดยไม่ผ่านตน

"เด็กบางคนฉลาด เขาไปตกลงจัดการตัวเขาเอง อย่างค่าผ่อนรถจะงวดละ 18,000
สองงวด 36,000 เขาคิดว่ามากไปต่อการนอน 1 ครั้งก็ในใจเขาจะว่า สมน้ำหน้า ถ้า
ติดต่อผ่านเราที่เดียวจบ แต่เขาอยากได้มากกว่าปกติ เลยนสำเร็จ"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของมาม่าในสถาน เรียมยระดับสูง)

การให้บริการทางเพศจะมีแบบไม่ค้างคืนและแบบค้างคืน ซึ่งราคาจะสูงกว่าแบบแรก

ฉะนั้นมาจะเดือนหญิงบริการให้พูดคุยอธิบายให้ลูกค้าเข้าใจเสียก่อนว่า ถ้าลูกค้าพาไปแบบไม่คำนึงถึงหญิงบริการจะกลับได้เมื่อได้ให้บริการทางเพศเรียบร้อยแล้ว แต่ถ้าลูกค้ายังเห็นยั้งไว้ก็ต้องพยายามให้ลูกค้าเห็นความจำเป็น เช่น รู้สึกไม่สบาย พรุ่งนี้ต้องตื่นเช้าเพื่อทำธุระ เป็นต้น และแม้ว่าลูกค้าจะเลือกบริการทางเพศแบบไม่คำนึงถึงหญิงบริการใช้เทคนิค "อ้อนแขก" และใช้ "เทคนิคในการให้บริการทางเพศแบบพิเศษ" เช่น วิธีการใช้ปากเพื่อให้ลูกค้าสำเร็จความใคร่ (oral sex) ซึ่งลูกค้าพอใจ ก็จะจ่ายเงินรางวัลเพิ่มให้ หรือยอมจ่ายให้ในราคาแบบคำนึงถึงถ้าไปกันแบบคำนึงถึงก็จะใช้เทคนิคเชิญชวนลูกค้าให้ไปเที่ยวสนุกสนานตามตีสักแธคก่อน ซึ่งก็ถือว่าเป็นรางวัลแบบหนึ่งที่ได้กินได้เที่ยว และเมื่อได้บริการทางเพศให้ลูกค้าแล้วก็จะใช้เทคนิคพูดขอเงินเพิ่มพิเศษเพื่อเป็นค่ารถแท็กซี่บ้าง ค่าแต่งตัวบ้าง ค่าเช่าที่พักบ้าง เป็นต้น สำหรับเทคนิคทางคำพูดและทางการให้บริการทางเพศแบบพิเศษนั้น หญิงบริการต้องกล่าวพูด กล่าวแสดงถึงจะทำให้ลูกค้าจ่ายให้ดังที่หญิงบริการในสถานเริงรมย์ระดับกลางแห่งหนึ่งให้สัมภาษณ์ว่า "คนที่ไม่กล้าพูดเรื่องทึบ บี้เกรงใจ หน้าบางเลยอด แต่หนูขอเลย พูดเลย ก็พูดกับเขาหวาน ๆ แหกก็ควักให้ อย่างเพื่อนที่ทำด้วยกันไม่กล้าขอก็จะได้ไม่ค่อยได้หรอก" ฉะนั้นในการทำงานของหญิงบริการทางเพศเหล่านี้นอกเหนือจากเงินเดือน และรายได้จากการได้ต็ม แล้วก็คือรายได้จากทึบ และจากการให้บริการทางเพศ ซึ่งก็ต้องมีการเรียนรู้และใช้เทคนิคต่าง ๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งรายได้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

3.3 เทคนิคการปกป้องตนเอง

ในการให้บริการแก่ลูกค้า การถูกล่วงเกินจากลูกค้าเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงได้ยาก เพราะการล่วงเกินนั้นเป็นความพึงพอใจที่ลูกค้าต้องการได้รับ แต่ดังได้กล่าวแล้วว่า การล่วงเกินนั้นลูกค้าสามารถกระทำได้ในพฤติกรรมระดับหนึ่ง เช่น การจับมือ การกอด การหอม เป็นต้น อย่างไรก็ตามบางครั้งลูกค้าบางคนได้แสดงพฤติกรรมล่วงเกินด้วยอาการหยาบคาย ซึ่งอาจทำโดยตั้งใจเพราะถือว่าได้จ่ายเงินซื้อบริการในราคาสูงแล้ว หรืออาจโดยไม่ตั้งใจเพราะความเมินเมาก็ตาม หญิงบริการก็ต้องหาวิธีการปกป้องตนเองให้รอดพ้นจากการล่วงเกินดังกล่าว

าให้มากที่สุดโดยวิธีนุ่มนวล เพื่อไม่ให้ลูกค้าเกิดความรู้สึกว่าถูกปฏิเสธ หญิงบริการของสถาน
 เริงมย์ระดับกลางค่อนข้างสูงคนหนึ่ง กล่าวถึงพฤติกรรมของลูกค้าที่ตนไม่ชอบว่า "จะกอดก็กอด
 แต่ประเภทจะจับแน่นจับแน่นมากเกินไปก็ไม่เอา อย่างจับหน้าอกนี่ถือว่ามากเกินไป" พฤติกรรมของ
 ลูกค้าที่หญิงบริการเห็นว่าไม่ควรทำกับตนในขณะที่นั่งดื่มด้วยกัน ได้แก่ การจับ การสว่่ง การลูบ
 คลำหน้าอกและอวัยวะเพศ

เทคนิคที่หญิงบริการนำมาใช้ปกป้องตนในสถานการณ์ดังกล่าว ก็จะต้องทำด้วยความ
 นุ่มนวลกลมกลืน ดังที่หญิงบริการของสถานเริงมย์ระดับกลางเล่าให้ฟังถึงวิธีการปกป้องตนเอง
 ว่า "เวลาแขกเขาสว่่ง เขาลูบคลำเรา เราก็ต้องหาทางรอดตัวแบบสุภาพ เอามือแขกมาจับไว้
 ข้าง กอดแขนเขาเอาไว้ข้าง จับมือแขกมาวางบนตักข้าง จับมือแขกมาจับแก้มเหล้าข้าง ซึ่งดูไม่
 กระด้างเกินไป" หรือบางคนอาจจะใช้วิธีการขอตัวไปเข้าห้องน้ำ ซึ่งก็จะรอดพ้นการสว่่งเกินไป
 ได้โดยลูกค้าไม่เสียความรู้สึก สำหรับมามาเองก็ทราบดีถึงสถานการณ์ดังกล่าว ก็ได้แนะนำให้
 หญิงบริการใช้เทคนิคที่จะเอาตัวรอดด้วยวิธีนุ่มนวล วิธีตอบโต้ลูกค้าแบบกึ่งเล่นกึ่งจริง อย่างไรก็ตาม
 ตามบางครั้งลูกค้าลวนลามมาก และหญิงบริการใช้วิธีการนุ่มนวลแล้วไม่ได้ผล มีการแสดงอารมณ์
 ไม่พอใจและลูกผละจากลูกค้าไป ซึ่งลูกค้าจะไปฟ้องกับมามาถึงพฤติกรรมของหญิงบริการว่าไม่มี
 มารยาท มามากก็ต้องพูดออกตัวขอโทษลูกค้าเพื่อประโยชน์ของสถานเริงมย์ที่ต้องการรักษาลูกค้า
 ไว้ รายละเอียดดังกล่าวมามาของสถานเริงมย์ระดับสูงได้ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า

"เด็กบางคนเอาตัวรอดได้ บางคนยังไม่มีประสบการณ์ ก็โดนจับแน่นจับนี้ อย่างที่เอา
 ตัวรอดได้ เวลาเจอแขกที่ลวนลาม เราก็จับมือแขกก่อนเลย ถ้าเป็นแขก ต่างชาติจะ
 ลามกเยอะ เขาลามกมาจะจับแน่นจับนี้ก็จับก่อนเองเลย จับจิ้งหนีบเลย จับแบบเขา
 กลัวเลยไม่กล้าเล่นกับเรา จับอวัยวะเพศเขา เขาลามกมา เราก็กล้า ลามกกลับไป
 มันเป็นลักษณะกึ่งเล่น เขาเล่นกับเราเราก็เล่นกับเขา หยอกกันไป หยอกกันมา อย่าง
 เจอแขกบางคนมาสว่่งนะเด็กบางคนลูกเลย เขามาฟ้องว่าเด็กไม่มีมารยาท เราก็ต้อง
 ขอโทษแทน แล้วก็จะเตือนเด็กว่า ถ้าแขกเกินเลยก็ไม่เข้าใจหันหันพลันแล่น ลูกออกไป

เลยอย่างนั้นก็ไม่ถูก เด็กจะต้องมีจังหวะลูกออกมาบอกมาว่า ในลักษณะที่นุ่มนวล เช่น
ขอไปห้องน้ำ"

ดังนั้นในการบริการ นอกจากหญิงบริการจะต้องพยายามเอาอกเอาใจลูกค้าด้วยความ
นุ่มนวล อ่อนหวาน พูดคุยกับลูกค้าให้พอใจโดยใช้เทคนิคต่าง ๆ แล้ว หญิงบริการยังต้องมีวิธี
ปกป้องตนเองด้วยเพื่อไม่ให้ลูกค้าล่วงเกินหรือเอาเปรียบทางเพศมากเกินไป อีกประการหนึ่ง
เนื่องจากการบริการดังกล่าวขณะนั้น เป็นเพียงบริการภายในสถานเริงรมย์ในฐานะเพื่อนนั่งดื่ม
เท่านั้น แต่ถ้าหากลูกค้าได้ซื้อบริการทางเพศด้วยและอยู่กันเพียงสองต่อสอง หญิงบริการก็จะตอบ
สนองได้ เพราะการให้บริการทางเพศส่วนหนึ่งจะประกอบด้วยพฤติกรรมล่วงเกินดังกล่าว นอกจาก
จากนั้นอีกประการหนึ่ง ถ้าหากปล่อยให้ลูกค้าหาพฤติกรรมลวนลามเกินไปก็จะทำให้สถานภาพของ
หญิงบริการในสถานเริงรมย์ลดต่ำลง เนื่องจากภาพของหญิงบริการเหล่านี้จะอยู่เหนือกว่าหญิง
บริการทางเพศทั่วไป เช่น หญิงบริการในอาบอบนวด หญิงบริการตามโรงน้ำชา และหญิงบริการ
ตามห้อง เป็นต้น ฉะนั้นการสร้างข้อจำกัดในเรื่องพฤติกรรมลวนลามของลูกค้าจึงเป็นกลไกอย่าง
หนึ่งที่จะทำให้หญิงบริการเหล่านี้ยังรักษาภาพที่เหนือกว่าหญิงบริการทางเพศแบบอื่น ๆ ไว้ได้

3.4 การแต่งกาย

การแต่งกายของหญิงบริการจะมีส่วนสำคัญที่จะทำให้ลูกค้าเกิดความสนใจ
และยังสร้างจินตนาการไปสู่ความมั่งคั่งของเรือนร่างของหญิงบริการ การแต่งกายเป็นอีกเรื่อง
หนึ่งที่หญิงบริการจะต้องเรียนรู้และพัฒนาให้สอดคล้องกับบรรยากาศของสถานเริงรมย์ ซึ่งหลาย
แห่ง จะเน้นให้หญิงบริการของตนแต่งกายด้วยแบบของเสื้อผ้าที่เปิดเผยให้เห็นรูปร่างและสัดส่วน
บางแห่งจะกำหนดแบบของเครื่องแต่งกายในลักษณะเข้ายวนสายตา เช่น ชุดโบนรา (เป็นชุดที่
ไม่ให้หญิงบริการใส่เสื้อชั้นใน) ซึ่งตัดด้วยผ้าบางเบา เป็นต้น สำหรับการแต่งกายของหญิง
บริการในสถานเริงรมย์ระดับกลางจะเป็นชุดกลางวันไม่หรูหรา ส่วนสถานเริงรมย์ระดับกลาง
ค่อนข้างสูงและสถานเริงรมย์ระดับสูง หญิงบริการมักจะแต่งด้วยชุดกลางคืนอาจจะยาวหรือสั้น

ก็ได้ แต่จะได้รับการตัดเย็บและตกแต่งด้วยความประณีต

หญิงบริการเหล่านี้ต่างยอมรับว่าการแต่งกายมีส่วนเสริมบุคลิกของตนเอง ดังที่หญิงบริการของสถานเริงรมย์ระดับกลางให้ความเห็นว่า "เราจะดูสวยไม่สวยก็อยู่ที่การแต่ง แยกจะได้อะไร" หรืออย่างที่มาจากของสถานเริงรมย์ระดับสูงให้ความสำคัญกับการแต่งตัวของหญิงบริการว่า "อย่างเรื่องการแต่งเนื้อแต่งตัว ต้องพัฒนาให้ดี แยกจะสนใจเราก็เพราะเราแต่งตัวสวยก่อน แล้วอย่างอื่นค่อยตามมา" ผู้จัดการและมามาจะเป็นคนคอยดูแลเรื่องการแต่งกายตัวของหญิงบริการทุกคน โดยเฉพาะคนที่เข้ามาทำใหม่ อยากรู้ก็ตามเรื่องการแต่งตัวซึ่งเป็นเรื่องของความสวยงามนั้นหญิงบริการเหล่านี้จะปรับตัวกันได้รวดเร็วโดยดูแบบอย่างซึ่งกันและกัน และเนื่องจากหญิงสาวเหล่านี้เป็นกลุ่มค่อนข้างมีการศึกษา มีโอกาสได้เที่ยวเตร่หรือมีประสบการณ์คบหากับผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานในสถานเริงรมย์อยู่แล้ว ฉะนั้นการปรับตัวพัฒนาตนเองในเรื่องของการแต่งตัวจึงเป็นไปได้รวดเร็ว ดังเช่นที่ผู้จัดการสถานเริงรมย์ระดับสูงให้ทัศนะไว้ว่า "พวกนี้เป็นเด็กสมัยใหม่ เรื่องแต่งตัวนี่ไม่ค่อยห่วงหรอกทำให้เขาดูคนนั้นคนนี้ จะหนีไปทางแข่งกันแต่งตัวซะด้วย" ดังนั้นเรื่องการแต่งตัวของหญิงบริการกลุ่มนี้จะไม่ต้องเป็นภาระให้มามาต้องดูแลมากนัก เนื่องจากภูมิหลัง สภาพแวดล้อม พร้อมด้วยรสนิยมของหญิงสาวเหล่านี้ได้คุ้นเคยกับการแต่งกายด้วยเสื้อผ้าอาภรณ์ตามสมัยนิยมอยู่แล้ว

โดยสรุปในขั้นดำรงอยู่ในอาชีพ หญิงบริการจะได้รับการถ่ายทอดให้เรียนรู้ในเรื่องของวัฒนธรรมในอาชีพ ซึ่งมีความสำคัญอย่างมากในการทำงานเพื่อให้ได้มาซึ่งรางวัลและผลประโยชน์ต่าง ๆ ซึ่งตนคาดหวังไว้ก่อนหน้านี้ เพราะจะเป็นการฝึกความชำนาญและการรู้จักเทคนิคต่าง ๆ ที่ทำให้หญิงสาวเหล่านี้ทำหน้าที่ของตนได้สมบูรณ์

การปรับตัวเพื่อดำรงอยู่ในอาชีพ

เพื่อที่จะดำรงชีวิตในอาชีพ หญิงบริการนี้จะต้องสามารถที่จะปรับตัวเองให้สอดคล้อง

กับสิ่งแวดล้อมในงานประเภทนี้ โดยที่ต้องพบกับบุคคลและสถานการณ์ที่แตกต่างไปจากการดำเนินชีวิตตามปกติที่เคยเป็นอยู่ แม้ว่าหญิงสาวส่วนใหญ่พอจะทราบถึงสภาพและบรรยากาศของการทำงานในสถานเริงรมย์มาบ้าง แต่เมื่อได้ปฏิบัติงานภายใต้สถานการณ์จริง ๆ หญิงสาวทุกคนก็ต้องเรียนรู้ถึงกลไกการปรับตัวในการดำรงอยู่ในอาชีพเพื่อได้ประโยชน์ตามที่มุ่งหวังไว้

1. การปรับตัวในการทำงาน

หน้าที่สำคัญของหญิงบริการนั่งดื่ม คือ ระหว่างการให้บริการจะต้องเอาอกเอาใจลูกค้า ยอมให้ลูกค้าล่วงเกินได้บ้าง การปฏิบัติดังกล่าวเป็นไปตามตำแหน่งงานที่ทางสถานเริงรมย์กำหนดไว้ ซึ่งบางครั้งหญิงบริการจะรู้สึกเบื่อหน่ายและคับข้องใจต่อพฤติกรรมของลูกค้าที่กระทำกับตน หญิงบริการก็ต้องพยายามปรับตัวไปตามหน้าที่คือทำตัวเองให้สบาย โดยคิดว่าลูกค้าที่เข้ามาใช้บริการในสถานเริงรมย์นั้นมีความเครียดจากหน้าที่และการงาน และการมาเที่ยวในสถานเริงรมย์ก็เพื่อต้องการได้บรรยากาศและความสบายจากบริการ ฉะนั้นตนจึงทำหน้าที่ให้บริการก็ควรคิดว่าต้องทำตามหน้าที่ ดังที่หญิงบริการนั่งดื่มของสถานการณเริงรมย์ระดับสูงพูดถึงการปรับตัวของตนในการทำงานไว้ว่า "คือเราคิดซะว่าเราทำอาชีพนี้ เรามีหน้าที่ ก็พยายามทำเพื่อบริการเขา เรารู้ว่าแขกต้องการอะไรเวลานั่งกับแบกก็ทำตัวสบาย ๆ เป็นเพื่อนคุยกับเขา เพราะที่เขามาเที่ยวก็มาหาความสบายก็ต้องให้เขาสมหวัง ปลอยให้เป็นธรรมชาติ"

สำหรับสถานการณ์ที่โดนลูกค้าล่วงเกิน หญิงบริการจะปรับตัวโดยจินตนาการไปถึงคนที่ตนพอใจหรืออยากใกล้ชิดด้วย เพื่อลดความขัดเคืองหรือความรำคาญลงไปได้บ้าง เช่น หญิงบริการในสถานเริงรมย์ระดับสูงคนหนึ่งเล่าถึงการปรับตัวที่นำมาสอนว่า

"มาม่าจะเป็นคนสอนให้ เขาถามว่าเราชอบเที่ยวกลางคืนไหม เราก็บอกว่าชอบ เขาก็ถามว่าชอบบ๊องไหม ๆ ไหม (บ๊อง เป็นคำที่ใช้ในกลุ่มหมายความว่าสนใจ)เราก็บอกว่าชอบ เขาก็บอกให้คิดว่าเราคุยกับแขกอยู่นั่นก็คือได้คุยกับคนที่เราชอบ เหมือนกับเราไปเที่ยวของเรา แล้วเราไปนั่งคุยกับเขา (คนที่ชอบ)"

นอกจากนั้นยังอาจใช้กลไกสมมติว่าลูกค้าเป็นผู้อาวุโสหรือเป็นเครือญาติดังที่หญิงบริการของสถานเริงรมย์ระดับกลางค่อนข้างสูง ได้เล่าถึงวิธีการปรับตัวที่เพื่อนร่วมงานรุ่นพี่สอนให้ว่า "เราไม่เคยทำแบบนี้ แยกมากอดจูบก็สั้น จนรุ่นพี่ในนั้นเขาเห็นเขาก็สอน นี่เองนะ เรามาทำงานกลางคืน จะโดนเขากอดตากอดเพลินให้คิดว่าเป็นญาติเรา เป็นพ่อแม่เรา แก่เพลินก็เป็นพ่อหนุ่มเพลินก็เป็นพี่น้อง"

การปรับตัวอีกอย่างหนึ่ง ก็คือการปรับตัวให้อดทนต่อคำพูดดูถูกของลูกค้าซึ่งจะมองดูหญิงบริการเป็นเหมือนสินค้าอย่างหนึ่ง หรือเป็นส่วนหนึ่งของบริการที่ซื้อได้ด้วยเงิน ซึ่งส่วนใหญ่มักจะอยู่ในอาการมึนเมา หญิงบริการของสถานเริงรมย์ระดับสูงคนหนึ่งบ่นให้ฟังว่า "อาชีพนี้นะเผลอบางทีก็ต้องยอมรับบางอย่างในตัวแขก บางทีแขกพูดกับเราแบบไม่ค่อยยาให้เกียรติ เช่น เออ นี่องคนนี่ นมเล็ก นมใหญ่ เขาพูดอย่างนี้กับเรา เราก็ต้องทำใจยอมรับว่าทำงานแบบนี้ต้องบริการเขา เขาจะแะอะไรก็ต้องยอมรับ" ส่วนเวลาไปนอนกับลูกค้าหรือให้บริการทางเพศนั้นก็ต้องปรับตัวที่จะทำให้ลูกค้ามีความสุขทางเพศ โดยที่ตนไม่ได้มีอารมณ์ร่วมไปด้วยแต่เพราะนึกถึงเงินตอบแทนที่สูงและในบางครั้งหญิงบริการต้องปรับตัวที่จะให้บริการทางเพศแก่ลูกค้าในแบบพิเศษ เช่น การใช้ปาก (oral sex) ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ตนไม่เคยปฏิบัติมาก่อน ก็ต้องปรับตัวตอบสนองความต้องการนั้นได้ อย่างเช่นหญิงบริการรายหนึ่งเล่าว่าตอนที่ตนเริ่มทำงานใหม่ ๆ และได้ให้บริการทางเพศกับลูกค้ารายหนึ่ง ลูกค้าขอให้ตนบริการด้วยการใช้ปากซึ่งตนไม่เคยทำมาก่อน แต่ก็ปรับตัวได้ โดยลูกค้าแนะนำให้ "แรก ๆ บางอย่างหนูก็ไม่รู้ เช่น ต้องสเปเชียล ต้องสามีก (special และ smoke คือ การให้บริการทางเพศโดยใช้ปาก) แต่แขกที่ไปด้วยเขาก็บอกว่าทำอย่างนั้น อย่างนี้ หนูก็ทำให้เขา"

นอกจากปรับตัวในการทำงานแล้ว หญิงบริการบางคนที่มีจุดมุ่งหมายเข้ามาทำงานนี้เพื่อหวังจะเก็บเงินให้ได้สักก้อนหนึ่งสร้างฐานะให้ตนเอง ก็ต้องพยายามปรับตัวไม่ให้หลงระเหิไปกับบรรยากาศสถานเริงรมย์ เพราะมีหลายสิ่งหลายอย่างที่จะทำให้ควบคุมตนเองไม่ได้ ดังที่หญิงบริการคนหนึ่งให้ทัศนะต่อบรรยากาศในสถานเริงรมย์ว่า "บรรยากาศมันเป็นอะไรที่เข้ายวน มี

เหล้า มีเงิน แล้วลูกค้าก็เป็นผู้ชาย เขามาเที่ยวมาดื่ม ต้องมีบ้างที่จับเนื้อต้องตัว ชมอย่างนั้น อย่างนี้ ถ้าใครควบคุมตัวเองไม่ได้ก็ไปแน่" ฉะนั้นการรู้จักปรับตัว ำให้รู้เสมอว่าที่ตนมาทำงาน อย่างนี้ก็เพื่อมีรายได้ มีเงินเก็บเพื่อความมั่นคงในอนาคตของตน จึงดำเนินควบคู่ไปกับปรับตัว ในการทำงาน แต่จากการศึกษาครั้งนี้พบว่าขณะที่มีหญิงสาวหลายคนเข้ามาทำงานนี้โดยมุ่งหวัง ความมั่นคงของฐานะในอนาคต แต่หญิงบริการบางคนที่ไม่อาจควบคุมตนเองได้ คือเมื่อมีรายได้ มากก็นำเอาไปใช้จ่ายเที่ยวเตร่ในแหล่งเที่ยวกลางคืน เช่น ตามดิสโก้เธค หรือไนท์คลับไปกับเด็กหนุ่มที่ตนไปมีความสัมพันธ์ด้วยอย่างที่ว่าเจ้าของสถานเริงรมย์ระดับกลางคุยให้ฟังว่า "ผู้หญิง ที่ทำงานนี้กลุ่มหนึ่งทำได้ก็จะเก็บเงินได้ อีกกลุ่มได้เงินมาแล้วใช้กินใช้เที่ยวต่อโดยมีเด็กหนุ่มในวัยเดียวกันชวนกันไปเที่ยว ำใช้เงินกันฟุ่มเฟือยเพื่อความสนุก" และจากประสบการณ์ของผู้จัดการ ในสถานเริงรมย์ระดับกลางค่อนข้างสูงที่คลุกคลีอยู่ในวงการนี้มาเกือบ 10 ปี ได้ให้ความเห็นว่า ผู้หญิงที่ทำงานนี้แล้วรู้จักเก็บเงินไว้ เพื่อความมั่นคงมีน้อยกว่าพวกที่นำไปใช้จ่ายเพื่อความสนุก "ถ้าเทียบอัตราส่วนแล้วนะครับ พวกที่ทำงานหาเที่ยวจะมีมากกว่า พอทำงานได้เงินมาถ้าจะเก็บ สะสมไว้ก็จะเป็นก้อนเลย แต่นี่จะมีแพนทุ่ม ๆ เอาเงินที่หาได้ไปเลี้ยงผู้ชาย ไปเที่ยวสนุกตาม เธค หลงแพนทุ่มได้มาเท่าไรก็ใช้หมด"

หากจะพิจารณาในอีกแง่มุมหนึ่ง สำหรับพฤติกรรมที่หญิงบริการบางคนใช้จ่ายเงินเที่ยว หาความสุข ความสนุกให้กับตนเองโดยไม่คำนึงถึงการเก็บเงินสะสมไว้เพื่อความมั่นคงในอนาคต นั้นเป็นวิถีทางหนึ่งที่ชัดเจนให้กับตนเอง เนื่องจากทำงานในหน้าที่ของตนนั้นจะต้องอดทนและ ควบคุมอารมณ์ต่อพฤติกรรม และคำพูดของลูกค้าบางคนที่ถือว่าเงินของตนนั้นซื้อหาได้ทุกอย่าง พฤติกรรมและคำพูดที่หยาบคายของลูกค้าดังกล่าวโดยส่วนลึกแล้ว หญิงบริการเหล่านี้ย่อมรับกันว่า ทาร้ายความรู้สึก ดังจะเห็นจากคำพูดระบายความรู้สึกว่า "เราก็มาจากสังคมดี ๆ ทำไมมายอม ำให้เขา คนอะไรมาจากไหน มาพูดคำ ๆ แบบนี้ แต่ก็คิดอีกทีว่าช่างมันนึกว่าเสียงหมูเสียงหมา" ความรู้สึกดังกล่าวเป็นความกดดันที่แฝงอยู่ในจิตใจของหญิงบริการ การจะไปแสดงการตอบโต้กับ ลูกค้าก็ทำไม่ได้เพราะในสถานเริงรมย์ทุกแห่งจะให้ความสำคัญกับลูกค้า ถ้าหากมีกรณีดังกล่าว เกิดขึ้น หญิงบริการก็จะต้องเป็นผู้ได้รับการลงโทษ และตักเตือนเตือนจากมามา และผู้จัดการ

อีกประการหนึ่งความพึงพอใจในลูกค้าแต่ละคนก็จะมากน้อยต่างกันไป ซึ่งลูกค้าบางคนอาจจะไม่มีอะไรดึงดูดหึงบริการเลยนอกจากเงิน เช่น อายุมาก รูปร่างหน้าตาไม่หล่อ ซึ่งหึงบริการเหล่านี้ก็ต้องผินความรู้สึกที่จะให้บริการเพื่อเงินรางวัล เป็นความสุขทางเพศที่ลูกค้าเป็นผู้รับแต่เพียงฝ่ายเดียว ฉะนั้นเมื่อมีโอกาสบ้างในชีวิตหึงบริการบางคนจึงหาความสุขให้กับตนเองด้วยการใช้เงินที่ตนหามาได้ซื้อความสุขจากการเที่ยวและซื้อความสุขทางเพศจากแฟนหนุ่ม ดังที่หึงบริการคนหนึ่งเล่าถึงตนเองว่า "แต่ก่อนนะมี (เงิน) เยอะ แต่ตอนนี้ไม่เท่าไร ใช้จ่ายก็มึน ๆ มาเที่ยวด้วย เราก็บ๊องกัน (ขบขัน) ตึ่มกัน ก็เจอแต่แ่ ๆ (ลูกค้า) ก็หาผู้ชายหนุ่ม ๆ ให้สดชื่นบ้าง" ฉะนั้นจากพฤติกรรมและคำพูดเหล่านี้สะท้อนให้เห็นว่าเป็นการกระทำเพื่อชดเชยให้กับตนเองโดยหาความสุขโดยวิธีดังกล่าว

2. การปรับตัวต่อปัญหาที่จะกระทบความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อนร่วมงาน

แม้ว่าเวลาของหึงบริการขณะที่อยู่สถานเริงรมย์นั้นส่วนใหญ่มักจะขึ้นอยู่กับลูกค้าก็ตาม แต่เวลาบางส่วนนอกเหนือจากนั้น เช่น เมื่อมาถึงสถานเริงรมย์ ก่อนจะเข้าประจำหน้าที่ก็จะต้องพูดคุยกันระหว่างเพื่อนร่วมงาน ซึ่งช่วงเวลานี้หึงบริการก็จะได้รับการถ่ายทอดความชำนาญและเทคนิคต่าง ๆ จากกลุ่มเพื่อนร่วมงานเหล่านี้ด้วย ความสัมพันธ์ระหว่างกันนั้นจะเป็นไปในวงกว้างที่รู้จักกันในฐานะผู้ที่ทำงานที่เดียวกันจะมีความสนิทสนมกันเพียง 2 - 3 คน ความสัมพันธ์โดยรวมจึงเป็นแบบตัวใครตัวมัน และเพื่อที่จะไม่ให้มีปัญหาเกี่ยวกับเพื่อนร่วมงานก็จะทำตัวไม่ให้เห็นต่างจากคนอื่นมากนัก สำหรับปัญหาที่กระทบกระเทือนความสัมพันธ์ระหว่างหึงบริการก็คือการแข่งขันกันให้ลูกค้าสนใจ ผู้จัดการของสถานเริงรมย์ระดับสูงแห่งหนึ่งพูดถึงการอยู่ร่วมกันของหึงบริการว่า "เมื่อผู้หึงอยู่รวมกัน ก็มีปัญหามาจากกัน" ซึ่งหึงบริการบางคนจะไม่ตอบโต้อะไรเลือกที่จะอยู่เฉย ๆ ทำเป็นไม่รู้เรื่อง ส่วนบางคนจะโต้ตอบอย่างชัดเจน ซึ่งก็จะทำให้เกิดการฟ้องและรายงานมาว่าในเชิงจับผิดกันและกัน หึงบริการคนหนึ่งเล่าให้ฟังว่า "มีการอิจฉาริษยากันแต่ทุกก็เฉย ๆ ไม่ค่อยอยากพูด แต่หนึ่งกับฟ้า (ชื่อเพื่อน) มันกลัวพูด คือเราจะเก็บไว้ในใจนะว่าคนนี้อิจฉาเรา แต่เจอเราก็พูดไปดี ๆ ที่จริงเราก็รู้ว่าเขาคอยฟ้องคอยรายงานมา ฟ้องกับ

ผู้จัดการบ้าง บางคนทนนไม่ได้ก็ออก"

บางรายอิจฉาเพื่อนโดยไม่ยากทำให้เพื่อนได้ลูกคำดี ๆ อย่างที่ตนเคยได้มาก็จะกลับมาพูดในเชิงลบให้เพื่อน ๆ ฟัง เพื่อ "กัน" เพื่อนไว้ และยังสามารถ "เก็บ" ลูกคำคนนั้นไว้ให้มารับบริการจากตนเพียงคนเดียว วิธีการดังกล่าวผู้จัดการของสถานเริงรมย์ระดับสูงเล่าว่า "บางคนขนาดไปกับแขกคนนี้ได้ทีละ 10,000 กลับมาบอกเพื่อนว่า 'แขกคนนี้เหี้ยฉิบหาย กระเจี้ยวแม่งมันใหญ่ขนาดนี้เนอะ' ทำให้ไม่มีใครกล้าไปกับแขกคนนี้ มันเป็นลูกส่อลูกชน กลัวเพื่อนจะได้ดีเลยมาพูดกับเพื่อน ชนิดเขี้ยวลากดิน" ฉะนั้นความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานนั้นถ้าไม่สนิทสนมกันก็จะไม่สูงส่งกัน เมื่อถึงเวลาทำงานก็จะพูดคุยกันบ้างแต่เมื่อเริ่มงานแล้วต่างคนต่างก็จะปฏิบัติหน้าที่ของตน สำหรับการพูดคุยกัทำให้สนุกสนานและทุกคนร่วมสนทนาก็คือเรื่องเพศและการใช้จ่ายเงิน

"เรื่องได้สะตือ ที่นี้พูดกันเป็นเรื่องธรรมดา ใช้นั้นเล็ก ใช้น้ำใหญ่กลายเป็นเรื่องโจกเล่ากันเป็นนิทาน เช่น แขกคนนั้นเป็นอย่างนั้นอย่างนี้"

"คุยเรื่องใช้เงิน ไปซื้อรองเท้ายี่ห้อนั้นๆ ราคาเป็นพัน ซื้อสร้อย ช้อนาฬิกา บางคนได้เงินมาแล้ว ก็เล่นพนันได้เสียเป็นพัน ๆ"

(จากการให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งดื่มในสถานเริงรมย์ระดับสูง)

เพื่อหลีกเลี่ยงไม่ให้เพื่อนร่วมงานเกิดความอิจฉาริษยาว่าตนมีลูกคำดีใจ หรือสนใจหญิงบริการบางคนจะใช้วิธีการนัดลูกคำนอกเวลาการทำงาน เช่น ในวันที่เป็นวันหยุดของตน นอกจากนั้นบางกรณีที่ไม่ได้ให้บริการทางเพศอย่างเปิดเผย การไปกับลูกคำด้วยวิธีนัดกันนอกเวลางาน ก็จะช่วยให้ตนไม่ถูกเพื่อนร่วมงานถากถางในเชิงว่าในที่สุดก็ต้อง "ทำฮ็อพ" สำหรับวิธีการดังกล่าวนี้ทำให้สถานเริงรมย์ขาดประโยชน์ที่จะได้รับจากลูกคำรายนี้ไป ฉะนั้นการนัดแบบนี้จะเป็นเรื่องที่รับรู้กันระหว่างลูกคำและหญิงบริการเท่านั้น

3. การปรับตัวเพื่ออยู่ในสังคม

การอยู่ร่วมกับคนอื่นในสังคมเป็นสิ่งที่หญิงบริการเหล่านี้ ไม่อาจตัดขาดได้แม้ว่าจะมีกลุ่มที่คบหาอยู่ก่อนเข้าสู่อาชีพ จนกระทั่งได้ดำรงอยู่ในอาชีพแล้วก็ตาม ชีวิตส่วนหนึ่งของหญิงบริการก็ยังคงติดต่อสัมพันธ์กับคนอื่น ๆ ในสังคม เช่น พ่อ แม่ เพื่อนฝูงอื่น ๆ เป็นต้น ฉะนั้นหญิงบริการเหล่านี้นอกจากจะปรับตัวในการทำงาน และการมีความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานแล้ว อีกส่วนหนึ่งก็คือการปรับตัวเพื่ออยู่ได้ในสังคม

เนื่องจากการทำงานในสถานเริงรมย์เป็นงานที่ให้บริการลูกค้าแบบเป็นเพื่อนนั่งดื่ม ซึ่งเป็นภาพด้านหนึ่งของงานนี้ ส่วนการให้บริการทางเพศจะเป็นบริการที่แอบแฝงเข้ามาเป็นภาพอีกด้านหนึ่ง ด้วยเหตุนี้หญิงสาวที่ดำรงอยู่ในอาชีพจึงได้อำนาจภาพด้านที่เป็นงานบริการนั่งดื่มมาปิดบังงานแอบแฝงของตนไว้ และแม้แต่ในสถานเริงรมย์เองก็ให้ออกาสเลือกทำงานตำแหน่ง "ฮ็อพ" หรือไม่ก็ได้ หรืองานตำแหน่งอื่น เช่น พนักงานของโรงแรม เป็นต้น ซึ่งต้องการผู้หญิงที่มีหน้าตาและบุคลิกดีคล้ายคลึงหญิงสาวเหล่านี้ และการทำงานอาจต้องใช้เวลาการทำงานในช่วงกลางคืน จึงทำให้เกิดภาพที่อาจพรากการทำงานของหญิงบริการเหล่านี้ได้ส่วนหนึ่ง และเป็นช่องทางที่จะทำให้หญิงบริการสามารถหลีกเลี่ยงการเปิดเผยความจริงเกี่ยวกับหน้าที่การงานของตน

เริ่มจากการแต่งตัวไปทำงาน หญิงสาวเหล่านี้จะไปเปลี่ยนชุดและแต่งตัวแต่งหน้าใหม่ที่สถานเริงรมย์ ส่วนเวลาที่ออกไปทำงานจะเป็นช่วงเย็นซึ่งหญิงสาวเหล่านี้เชื่อว่าคนอื่น คงไม่รู้แน่ชัดว่าตนทำงานอะไร เพราะงานที่ท่ากลางคืนมีทั้งนักร้อง พนักงานต้อนรับ พนักงานเก็บเงิน พนักงานทำงานโรงแรม เป็นต้น แม้ว่าเวลาการทำงานไม่ตรงกับคนอื่นนั้น ก็ช่วยให้ตนไม่จำเป็นต้องพบกับผู้คนนอกวงการมากนัก เพราะเข้า-เข้าถึงป้ายเป็นเวลาของตนพักผ่อนและจะออกไปทำงานในช่วงเย็น ซึ่งเสี่ยงการมีความสัมพันธ์กับคนอื่น ๆ ได้

"เวลาที่เราจะไปส่งสิ่งกับคนอื่นก็ไม่มีเท่าไร กลางวันเราก็นอน เย็นเราก็ออก ไม่
ต้องเจอใครมาก มาถึงก็มาอยู่ที่ทำงาน"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งดีมานสถานเริงรมย์ระดับกลางค่อนข้างสูง)

"แต่งตัวธรรมดาเวลามาทำงานที่นี่ก็ใส่ชุดแบบปกติ กางเกงยีนเสื้อยืดบ้าง กระโปรง
บ้าง แล้วค่อยมาเปลี่ยนเสื้อผ้า แต่งหน้า แต่งผมที่นี่"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งดีมานสถานเริงรมย์ระดับสูง)

สำหรับบุคคลใกล้ชิด เช่น พ่อ แม่ หญิงบริการเหล่านี้ก็จะไม่เปิดเผยว่าตนทำงานอะไร
จะโกหกว่าทำงานโรงแรมบ้าง หรือบอกว่าทำงานสถานเริงรมย์จริงแต่ว่าทำหน้าที่อื่น ส่วนบาง
รายที่พ่อแม่รับรู้ว่าตนทำงานอยู่ในสถานเริงรมย์อยู่แล้ว แต่คนไม่ได้ให้รายละเอียดถึงความจริงที่
ว่าตนให้บริการทางเพศแก่ลูกค้าด้วย สำหรับการเปลี่ยนแปลงในเรื่องความเป็นอยู่และรายได้ที่ดี
ขึ้น ก็จะโกหกว่างานที่ตนทำมีรายได้พิเศษ หรือกรณีที่ให้ค่าใช้จ่ายแก่พ่อแม่ ก็ยังคงทำให้ไม่แตก
ต่างจากเดิมมากนักและตนจะนำเงินนั้นไปผ่อนซื้อบ้านบ้าง รถยนต์บ้าง

อีกทางหนึ่งเพื่อหลีกเลี่ยงที่จะต้องตอบข้อซักถามจากพ่อแม่ ก็คือ การย้ายออกมาอยู่เอง
หรืออยู่กับเพื่อนตามแฟลต หรืออพาร์ทเมนต์ และสะดวกในการที่จะกลับคืนหลังจากสถานเริงรมย์
เลิก โดยจะอ้างเหตุผลอธิบายกับพ่อแม่ว่าทำงานไม่เป็นเวลาจะนั้นเป็นการสะดวกกับตนที่จะพัก
อาศัยอยู่กับเพื่อน ซึ่งจากการศึกษาหญิงสาวกลุ่มนี้พ่อแม่ไม่ได้ติดตามมาดูว่ามีความเป็นอยู่อย่างไร
เนื่องจากประการหนึ่งพ่อแม่ของหญิงสาวบางคนอยู่ต่างจังหวัด และอีกประการหนึ่งพ่อแม่ไม่มี
เวลาสนใจ

การปรับตัวของหญิงบริการจะช้าหรือเร็วขึ้นอยู่กับว่า เคยรู้เรื่องราวหรือมีประสบการณ์
เกี่ยวกับงานบริการในสถานเริงรมย์มากน้อยเพียงใด แต่โดยทั่วไปแล้วช่วงแรกของการทำงาน
หรือการเริ่มต้นทำงานก็จะมีลักษณะคล้าย ๆ กันคือ จะตื่นเต้นกับบรรยากาศและลูกค้าที่ตนต้องมา

นั่งให้บริการ ในสถานเริงรมย์บางแห่งจะจัดให้นั่งบริการลูกค้าโดยมีพี่เลี้ยงซึ่งเป็นหญิงบริการที่ทำอยู่ก่อนมานั่งประกบเป็นเพื่อนสักครึ่งหนึ่ง แต่บางแห่งก็จัดหญิงบริการนั่งกับลูกค้าโดยไม่มีพี่เลี้ยง ซึ่งก็ต้องปรับตัวให้รับสถานการณ์นั้นด้วยตนเอง โดยทั่วไปแล้วแม้จะประสบปัญหาอยู่บ้างแต่หญิงบริการทุกคนก็เห็นว่า ไม่ใช่เรื่องยากเกินความสามารถของตนที่จะแสดงไปตามบทบาทและหน้าที่ดังกล่าว

การให้ความหมายต่ออาชีพ

หลังจากที่การให้ความหมายต่อพฤติกรรม การให้ความหมายต่อรางวัลที่ได้มาโดยการขายบริการทางเพศ และการให้ความหมายต่ออาชีพโดยรวม มีบทบาทในขั้นตอนแรกของกระบวนการเข้าสู่อาชีพขายบริการทางเพศแล้ว ในขั้นที่สองของกระบวนการเข้าสู่อาชีพนี้ซึ่งเป็นขั้นที่มีการเรียนรู้และปรับตัวเข้ากับวิถีการดำเนินชีวิตของหญิงบริการในสถานเริงรมย์ การให้ความหมายต่ออาชีพก็ยังคงดำเนินบทบาทต่อไป และการให้ความหมายในขั้นการดำรงอยู่ในอาชีพนี้จะมีผลกระทบต่อการเลือกของหญิงสาวเหล่านี้ว่าจะยังคงทำอาชีพนี้ต่อไป หรือจะถอนตัวออกจากอาชีพ

✕ ในขั้นแรกของกระบวนการเข้าสู่อาชีพนั้น การให้ความหมายทั้งในเชิงบวกและเชิงเป็นกลางก็ต้องผ่านการต่อสู้ขัดแย้งกับการรับรู้ความหมายเชิงบรรทัดฐานต่ออาชีพที่สังคมได้กำหนดไว้ซึ่งในที่สุด การให้ความหมายในเชิงบวกและเชิงเป็นกลางซึ่งได้เรียนรู้จากกลุ่มที่คบหาสมาคมมีน้ำหนักเหนือกว่าความหมายที่สังคมไม่เห็นชอบด้วย และแม้ในขั้นที่สองนี้การต่อสู้ขัดแย้งระหว่างการให้ความหมายดังกล่าวก็ยังมีอยู่ เนื่องจากหญิงสาวเหล่านี้ยังคงดำเนินชีวิตส่วนหนึ่งกับสังคมภายนอกสถานเริงรมย์ ซึ่งเป็นสังคมที่บ่งชี้ถึงบรรทัดฐานที่จะกำหนดว่าพฤติกรรมขายบริการทางเพศเป็นสิ่งที่ไม่เหมาะสม ไม่ถูกต้อง และหญิงสาวเหล่านี้ต้องการให้สังคมยอมรับตน โดยอาศัยกลไกการปรับตัวเพื่อการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมในแบบต่าง ๆ ดังที่กล่าวแล้ว

ในขั้นของการดำรงอยู่ในอาชีพบริการทางเพศ พบว่าหญิงบริการบางคนจะมีการให้ความหมายต่ออาชีพโดยรวมเป็นไปในเชิงบวกลดลง เนื่องจากได้พบกับประสบการณ์ในช่วงของการทำงานในทางลบหรือต้องสูญเสียบางสิ่งบางอย่างไปแม้จะได้รางวัลตอบแทนก็ตาม ขณะที่หญิงบริการอีกส่วนหนึ่ง ยังคงให้ความหมายในทางบวกและทางเป็นกลางไม่แตกต่างไปจากขั้นของการเข้าสู่และบางคนให้ความหมายเชิงบวกไปในระดับที่สูงขึ้น ฉะนั้นในขั้นตอนที่สองนี้จะพิจารณาแนวทางการให้ความหมายของหญิงสาวเหล่านี้ใน 3 ระดับคือ

1. ระดับของการให้ความหมายเชิงบวกและเชิงเป็นกลางไม่แตกต่างไปจากเดิม

หญิงบริการในกลุ่มนี้ยังคงให้ความหมายต่อพฤติกรรมที่ต้องกระทำในระหว่างการทำบริการว่า ทำให้ตนได้เงินและไม่เสี่ยงเลวร้ายหรือเป็นสิ่งที่น่ารังเกียจไม่ว่าจะเป็นการให้บริการในฐานะหญิงบริการนั่งตมภายในสถานเริงรมย์หรือการทำบริการทางเพศ ที่ลูกค้าจะต้องจับเนื้อต้องตัวบ้าง คิดว่าเป็นหน้าที่ตนที่ต้องให้บริการแก่ลูกค้าและบริการนั้นน่ายินดีที่สูงมาเพื่อสำหรับความหมายต่อรางวัลหรือเงินที่ได้รับตอบแทนจากการให้บริการต่าง ๆ ถือว่าเป็นรายได้ที่สูงซึ่งตนคิดว่าไม่อาจจะหาได้จากการทำอาชีพอื่น ๆ ฉะนั้นการให้ความหมายต่ออาชีพนี้โดยรวมก็คือ แม้ว่าอาชีพนี้จะได้รับการตำหนิจากสังคม แต่สำหรับตนแล้วคิดว่าอาชีพนี้ทำให้ตนมีฐานะดีขึ้น ความเป็นอยู่สุขสบาย มีเงินใช้จ่ายสิ่งของตามที่ต้องการ และรู้สึกว่ารฐานะความเป็นอยู่ของตนทัดเทียมคนอื่นที่ตนเคยนึกเปรียบเทียบไว้ ดังทัศนะของหญิงบริการของสถานเริงรมย์ระดับกลางค่อนข้างสูงคนหนึ่งเล่าถึงความรู้สึกของตนที่มีต่ออาชีพนี้หลังจากที่ทำงานมาได้ 6 เดือนว่า

"ก่อนจะเข้ามาทำก็รู้ว่ารายได้ดี งานสบาย แล่นั่งคุยกับแขก ถ้าไป "ฮ็อพ" ก็ได้เงินเพิ่มอีก ตอนนั้นก็รู้สึกเหมือนเดิมว่าเงินดีจริง ๆ สบายกว่า ไม่ซีเรียส (ไม่เครียด) เหมือนทำงานกลางวัน"

(จากการให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการในสถานเริงรมย์ระดับกลางค่อนข้างสูง)

หญิงบริการบางคนให้ความหมายว่า งานนี้จะทำให้โอกาสที่ตนจะได้พบผู้ชายซึ่งจะให้การอุปการะเลี้ยงดูอย่างเปิดเผยหรือไม่ตนก็พอใจ เพราะผู้ชายคนนั้นจะเป็นที่พึ่งทางเศรษฐกิจของตนได้ ดังที่หญิงบริการในสถานเริงรมย์ระดับกลางได้กล่าวถึงงานนี้ว่านอกจากจะทำให้ตนมีรายได้สูงแล้ว งานนี้จะทำให้โอกาสได้รับการอุปการะจากชายที่มาเที่ยว

"แขกที่มาอาจจะมียกคนที่จะเลี้ยงดูเรา จะเปิดเผยหรือไม่ ก็ไม่เป็นไร แต่เขาพอจะเป็นหลักให้เราได้เที่ยว ได้ดื่ม ได้กิน"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งโต๊ะในสถานเริงรมย์ระดับกลาง)

สำหรับการให้ความหมายเชิงเป็นกลางนั้นจากการศึกษาพบว่าหญิงสาวกลุ่มนี้ พยายามอธิบายให้เห็นถึงความจำเป็นของตนที่ต้องทำงานอยู่ในระดับนี้ เพื่อสามารถรับผิดชอบตนเองได้โดยไม่ต้องเป็นภาระของพ่อแม่ต่อไป และเห็นว่าอาชีพนี้เป็นงานที่สุจริต เป็นทางเลือกดีกว่าไปทำอาชีพอื่นดังคำให้สัมภาษณ์ที่ว่า

"เพราะทำอาชีพนี้ (บริการทางเพศ) ถึงรับผิดชอบตัวเองได้ แต่ยวนี้ไม่ต้องเป็นภาระของพ่อแม่ ถ้าไปทำอาชีพอื่นก็ไม่ว่าเมื่อไรจะพึ่งตนเองได้ ปานนี้คงยังไม่มีอะไรเป็นของตัวเอง"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการในสถานเริงรมย์ระดับสูง)

"ถือว่าเป็นอาชีพหนึ่ง เป็นงานสุจริต หน้าที่ของเราคือต้องให้บริการแขกอย่างดีที่สุด เขาก็จะเมตตาเรา"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการในสถานเริงรมย์ระดับกลาง)

2. ระดับของการให้ความหมายเชิงบวกเพิ่มขึ้น

หญิงบริการบางคน โดยเฉพาะในสถานเริงรมย์ระดับสูงให้ความสำคัญเชิงบวกต่ออาชีพในระดับสูงขึ้น โดยเห็นว่าอาชีพนั้นน่ามาซึ่งรางวัลที่สูงกว่าที่ตนคาดหวังไว้และยังให้โอกาสติดต่อกับลูกค้าที่มีสถานภาพทางสังคมและเศรษฐกิจดี เพราะในสถานเริงรมย์ระดับสูงจะมีลูกค้าที่มีฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจดีมาใช้บริการ

"รายได้ดีมาก ๆ เพราะที่นี่มีระดับ มีแต่คนฐานะดี ๆ มาเที่ยว ทำที่นี่แล้วพอใจมาก คิดว่าน่าจะมาทำชะตังนานแล้ว"

(จากการให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งโต๊ะในสถานเริงรมย์ระดับสูง)

การให้ความหมายในเชิงบวกและเชิงเป็นกลางของหญิงสาวส่วนใหญ่ ในขั้นที่ดำรงอยู่ในอาชีพนี้ จึงเป็นการพัฒนาและดำรงอยู่เพื่อตอบย้ำความเห็นที่ว่างงานบริการทางเพศนั้นให้ประโยชน์แก่ตนมากกว่าสิ่งที่ต้องสูญเสียหรือผลที่จะได้รับการลงโทษ (ถ้าจะมีเมื่อมีความจริง) ได้แก่ การตักทอนตีเตียนการดูถูก และการสูญเสียภาพของความเป็นหญิงดี เป็นต้น ความหมายของหญิงสาวเหล่านี้กำหนดให้กับอาชีพในระหว่างที่ตนทำงานอยู่ไปในทางบวกและเชิงกลางนั้นสืบเนื่องจากตนได้รับรางวัลหรือประโยชน์ตอบแทนตามที่ได้คาดหวังไว้หรือได้มากกว่า ซึ่งส่วนใหญ่มักจะเป็นรางวัลตอบแทนในรูปของเงินตรา ซึ่งแม้จะเป็นวัตถุแต่ก็เป็นสิ่งที่ได้รับการให้ความหมายว่ามีมูลค่าที่จะนำไปแลกเปลี่ยนซื้อหาวัตถุและบริการที่จะนำความสุขมาให้ต่อไปได้ ฉะนั้นแรงจูงใจที่สำคัญก็คือได้ผลตอบแทนสูง อย่างเช่นที่มาของสถานเริงรมย์ระดับสูงแห่งหนึ่งได้เล่าถึง รายได้ของหญิงบริการในความรับผิดชอบของตนที่มีรายได้จากการให้บริการทางเพศกับลูกค้าอย่างน้อย 3 รายในระยะ 1 สัปดาห์ ซึ่งเมื่อรวมเฉลี่ยต่อเดือนจะมีรายได้จากการให้บริการทางเพศอย่างน้อยประมาณ 20,000 บาท ทั้งนี้ยังไม่ได้รวมกับรายได้จากเงินเตือน เงินค่าดื่ม และเงินรางวัลพิเศษ ซึ่งนับว่าเป็นรายได้ที่สูงมากและไม่อาจไปหาได้จากการทำงานอื่น นอกจากนั้นการให้บริการทางเพศในสถานเริงรมย์ก็ยังให้ความสำคัญเป็นอิสระแก่หญิงบริการพอสมควร

เพราะการจะไปกับลูกค้าหรือไม่ขึ้นอยู่กับความสมัครใจของหญิงบริการด้วย ถ้าหากไม่พร้อมหรือไม่ยินดีจะไปกับลูกค้าผู้นั้นก็สามารถหลีกเลี่ยงได้ โดยการปฏิเสธที่นุ่มนวล เช่น ไม่สบาย มีรอบเดือน เป็นต้น แม้ว่าจะอยู่ในตำแหน่งหญิงบริการ ที่มีหน้าที่ "ฮือฟ" โดยตรงก็ตาม จะไม่มีการใช้วิธีบังคับโดยตรงมาควบคุมในการให้บริการทางเพศ แต่จะใช้วิธีการส่งเสริมสนับสนุนหรือการเชียร์จากมาและผู้จัดการรวมทั้งอาศัยเงื่อนไขของผลประโยชน์มาเป็นสิ่งจูงใจแทน ฉะนั้นด้วยผลประโยชน์ตอบแทนที่สูง ความรู้สึกว่าตนเองมีอิสระและได้รับการยอมรับในการทำงาน จึงทำให้หญิงบริการส่วนใหญ่ยังคงให้ความหมายต่องานนี้ไปในทางบวกและในทางเป็นกลาง

3. ระดับของการให้ความหมายเชิงบวกลดลงจากขั้นการเข้าสู่อาชีพ

จากการศึกษาหญิงบริการกลุ่มนี้พบว่า บางส่วนแม้จะยังคงให้ความหมายเชิงบวกและเชิงเป็นกลางในแง่ของความหมายที่ว่างงานนี้สบาย มีรายได้ดี และจำเป็นต้องทำเพื่อความมั่นคงในการดำเนินชีวิต แต่เนื่องจากในขั้นดำรงอยู่ในอาชีพนี้เป็นช่วงที่ได้รับการเรียนรู้ในเชิงอาชีพ การได้ลงมือปฏิบัติงานจริง รวมทั้งการมีความสัมพันธ์กับเพื่อนใหม่ในกลุ่มผู้ร่วมงานและประสบการณ์ต่าง ๆ ทำให้ความรู้สึกต่ออาชีพนี้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมบ้าง เช่น การแข่งขันเรื่องรายได้ การปฏิบัติของลูกค้าด้วยกิริยาข่มขู่และดูถูก เป็นต้น ซึ่งทำให้ความหมายเชิงบวกและเชิงเป็นกลางต่ออาชีพได้ลดลงไปบ้างจากเดิม อย่างเช่นความหมายต่อพฤติกรรมที่ต้องแสดงในอาชีพที่ต้องยอมให้ลูกค้าได้ล่วงเกินบ้างนั้น ในบางครั้งต้องเผชิญกับลูกค้าที่มุ่งหวังการล่วงเกินทางเพศอย่างเต็มที่ด้วยพฤติกรรมหยาบคายและดูถูก ซึ่งทำให้การให้ความหมายเชิงบวกต่อพฤติกรรมในอาชีพที่ว่า "ไม่ยาก ไม่มีอะไรแค่นั่งคุยเป็นเพื่อนแบก" นั้นเปลี่ยนจากเดิมในลักษณะที่ว่า "บางทีเจอแบกเมา พูดจาหยาบคายก็ต้องอดทนไม่ถายนักหรอกงานนี้" สำหรับการให้ความหมายต่อรางวัลที่ได้รับจากการทำงานนี้ยังคงเห็นว่าเป็นงานที่สร้างรายได้และความสุขสบาย

ส่วนการให้ความหมายในทางไม่เห็นชอบของสังคมที่มีต่อผู้หญิงที่อยู่ในอาชีพนี้ ก็ยังได้รับการรับรู้กันอยู่ เนื่องจากหญิงสาวเหล่านี้ไม่ได้ตัดขาดจากการอยู่ร่วมในสังคมปกติ แต่ทั้งนี้ไม่มี

น้ำหนักมากเท่ากับหรือเหนือกว่าประโยชน์ หรือรางวัลที่ได้รับจากการทำงานบริการทางเพศซึ่งเป็นการให้ความหมายเชิงบวกโดยรวมต่ออาชีพนี้ ฉะนั้นการที่ยังคงทำงานนี้ก็เพื่อหาเงินเพื่อเก็บเอาไว้เป็นทุนประกอบอาชีพอื่น

การให้ความหมายต่ออาชีพที่เปลี่ยนแปลงไปนั้นคือเห็นว่างานกลางคืนอย่างเช่น งานในสถานเริงรมย์เป็นงานที่เสแสร้ง เป็นโลกของมายา หลอกลวงกันและกัน ดังคำกล่าวที่ว่า "ไม่สนุกหรอกที่งานนี้ มันเป็นเหมือนโลกมายา" หรือคำกล่าวที่ว่า "รู้สึกว่ามีชีวิตกลางคืน เป็นอะไรที่เสแสร้ง มีการโกหก กะล่อน ปลิ้นปล้อน บางอย่างที่เราไม่ชอบ ก็ต้องบอกว่าชอบ ที่ไม่ดีก็ต้องว่าดี เออ ออไปด้วยตามเรื่อง" นอกจากนั้นยังมองว่าเพื่อนร่วมงาน ลูกค้า หัวหน้างานขาดความจริงใจ อย่างในหมู่เพื่อนร่วมงานจะมีการอิจฉาริษยากันเนื่องจากแข่งขันกันในเรื่องรายได้ โดยจะมีการสร้างสัมพันธ์ใกล้ชิดกับมาม่าเป็นพิเศษ และมาม่าก็จะจัดหาลูกค้าให้เป็นพิเศษอยู่เสมอ ซึ่งก็จะเกิดความรู้สึกไม่ได้รับความเป็นธรรมและที่เคยรู้สึกว่างานนี้สนุก เมื่อได้ปฏิบัติงานจริงได้พบกับประสบการณ์ที่ต้องฝึกความรู้สึกและควบคุมอารมณ์เวลาให้บริการลูกค้า ก็ไม่ได้เกิดความสุขดังที่คิดมาก่อนดังคำกล่าวที่ว่า "ตอนนี้เหอคิดว่าจะไม่สนุกเพื่อต้องเอาใจใส่เขา (ลูกค้า)"

ความรู้สึกขัดแย้งระหว่างความหมายเชิงบวก ความหมายเชิงเป็นกลางและความหมายเชิงลบที่เป็นพาทีของสังคมนั้นเกิดขึ้นตั้งแต่ขั้นตอนการเข้าสู่อาชีพ และดำเนินมาสู่ขั้นของการดำรงอยู่ในอาชีพ แต่ทั้งนี้การให้ความหมายเชิงลบจะหมดความสำคัญเพราะการให้ความหมายเชิงบวก และเชิงเป็นกลางที่อยู่เหนือกว่า เมื่อถึงขั้นของการดำรงอยู่ในอาชีพหญิงบริการเหล่านี้ตระหนักในความจริงที่ว่า ถ้าตนเลือกไปทำอาชีพอื่นที่สังคมยอมรับ ก็จะมีรายได้น้อยกว่าและหาความสบายไม่ได้เลย ฉะนั้นด้วยเหตุนี้หญิงสาวกลุ่มนี้จึงยังคงจะดำรงอยู่ในอาชีพ อีกประการหนึ่งลักษณะของงานบริการทางเพศในสถานเริงรมย์เป็นการละเมิดบรรทัดฐานแบบแอบแฝง ซึ่งตนสามารถหลีกเลี่ยงที่จะเปิดเผยบทบาทหน้าที่ของตน และมีโอกาสที่จะถอนตนเองออกจากงานแบบนี้ได้เมื่อตนพร้อมหรือเมื่อมีฐานะมั่นคง ฉะนั้นด้วยเหตุนี้การให้ความหมายต่องานบริการทางเพศไปในทางบวกและในทางเป็นกลางจึงมีน้ำหนักเหนือกว่า

ในส่วนของการให้ความหมายเชิงบวกและเป็นกลางสำหรับหญิงบริการที่ต้องการจะดำรงอยู่ในอาชีพนี้จะมีต่อไปเรื่อย ๆ จะมีบทบาทและน้ำหนักเหนือกว่าซึ่งคงอยู่ต่อไป ส่วนหญิงบริการที่ได้กำหนดระยะเวลาของการออกจากอาชีพนี้ไว้ การให้ความหมายเชิงบวกและเชิงเป็นกลางจะได้รับการกระทบจากสิ่งที่ไม่ดีต้องสูญเสียไปในระหว่างการทำงาน ซึ่งถึงแม้จะยังคงมีรางวัลสูงอยู่แต่ขณะเดียวกันความสูญเสียหรือสิ่งที่ไม่ดีต้องนำไปแลกกับรางวัลนั้น ก็มีความสำคัญสำหรับตนอยู่ไม่น้อย นอกจากนั้นในขั้นดำรงอยู่ยังเกี่ยวข้องกับการเสริมแรงที่หญิงบริการแต่ละคนได้รับจากสิ่งเร้าต่าง ๆ ซึ่งจะได้กล่าวถึงในหัวข้อต่อไป

การเสริมแรงในขั้นดำรงอยู่ในอาชีพ

หลังจากหญิงบริการเหล่านี้ได้ก้าวเข้าสู่อาชีพการให้บริการทางเพศแล้ว ก็ยังคงพัฒนาและรักษาการให้ความหมายเชิงบวกและเชิงเป็นกลางให้ดำเนินอยู่ต่อไป เพื่อการดำรงอยู่ในอาชีพ ซึ่งการให้ความหมายดังกล่าวโดยตัวของมันเองแล้วก็เป็น การเสริมแรงแก่พฤติกรรม ของหญิงเหล่านี้ ทำให้พฤติกรรมมีความเข้มแข็งขึ้นและกระทำอยู่ต่อไป นอกจากนั้นแล้วการเสริมแรงยังมาจากสิ่งเร้าต่าง ๆ ที่ได้จากการคบหาสมาคมกับกลุ่มบุคคลต่าง ๆ ที่เป็นบุคคลสำคัญของหญิงบริการ ได้แก่ กลุ่มเพื่อน และรวมทั้งพ่อแม่ที่ไม่รู้ว่ามี การให้บริการทางเพศ ซึ่งเป็นสิ่งเร้าทางคำพูดสิ่งเร้าทางพฤติกรรม รวมทั้งสิ่งเร้าที่เป็นบริบทในสังคม ยิ่งไปกว่านั้นรางวัลที่ได้รับระหว่างการอยู่ในอาชีพและภาวะบางอย่างที่ต้องการเสี่ยงหนี เช่น ต้องใช้จ่ายเงินอย่างจำกัด ความลำบากในการทำงานในอาชีพอื่นที่สังคมยอมรับเป็นต้น ต่างก็เป็นการเสริมแรงที่มีผลกระทบทำให้การตอบสนองที่จะอยู่ในอาชีพนี้มีความเข้มแข็งขึ้น

ขณะที่พฤติกรรมได้รับการเสริมแรงในทางบวก (คือการได้รับรางวัล) และการเสริมแรงในทางลบ (คือการหลีกเลี่ยงจากสภาวะที่ไม่น่าพึงใจในพฤติกรรมอื่น) แต่ในด้านของการลงโทษนั้นจากการศึกษาพบว่าหญิงสาวกลุ่มนี้ไม่ได้รับการลงโทษ หรือเสียประโยชน์อย่างแท้จริงจากสังคมภายนอก และจากบุคคลสำคัญของตน เนื่องจากการขายบริการทางเพศเป็นไปในลักษณะแอบ

แฝงภายใต้การบริการของสถานเริงรมย์ จึงทำให้บุคคลสำคัญซึ่งได้แก่ พ่อแม่ หรือคนรู้จัก ไม่รู้ความจริง และสังคมภายนอกก็ไม่เคยมีปฏิกริยาในทางลบ ด้วยเหตุนี้แม้ว่า จะให้บริการทางเพศ ซึ่งเป็นความประพฤติเบี่ยงเบนแต่หญิงสาวกลุ่มนี้ ก็หลบเลี่ยงจากการลงโทษจากสังคมและบุคคลดังกล่าวได้ อีกทั้งประโยชน์ตอบแทนที่ตนได้รับในการดำรงอยู่ในอาชีพบริการทางเพศ มีมากกว่าและเหนือกว่าที่ตนเคยได้รับจากการทำงานอย่างอื่น เช่น การทำงานในห้างสรรพสินค้า การเป็นพนักงานบริษัท เป็นต้น ซึ่งงานในอาชีพอื่น ๆ นั้นก็เป็นพฤติกรรมที่มิให้เสียโอกาสแต่รางวัลและผลตอบแทนที่ได้รับนั้นน้อยกว่า ฉะนั้นจากสถานการณ์ดังกล่าวหญิงบริการเหล่านี้ จึงได้เรียนรู้ถึงความแตกต่างของผลประโยชน์ที่ตนได้รับจากการที่ตนอยู่ในอาชีพบริการทางเพศนั้นมีมากกว่าและดีเหนือกว่าที่จะเลือกไปทำอาชีพอื่นและเมื่อซึ่งนำหนักกับการที่ไม่ได้รับโทษจากสังคม ซึ่งเป็นไปได้ยากที่จะได้รับโทษเพราะตนทำแบบแอบแฝง รางวัลที่ได้รับมากมายจากอาชีพนี้ยังเด่นเหนือกว่า หญิงสาวเหล่านี้จึงดำรงอยู่ในอาชีพบริการทางเพศ ซึ่งกระบวนการเรียนรู้ดังกล่าวก็คือ การเสริมแรงที่แตกต่างกัน

เนื่องจากพฤติกรรมการขายบริการทางเพศในสถานเริงรมย์ เป็นไปแบบแอบแฝงซึ่งผู้ให้บริการไม่ได้แสดงตนอย่างเปิดเผยต่อบุคคลอื่น จึงทำให้พฤติกรรมการขายบริการทางเพศในสถานเริงรมย์มีลักษณะกำกวม และไม่ชัดเจนที่จะได้รับการลงโทษอย่างที่พฤติกรรมการขายบริการทางเพศแบบโดยตรง เช่น โสเภณีในช่องได้รับทั้งทางสังคมและทางกฎหมาย แต่หญิงสาวที่ขายบริการทางเพศในสถานเริงรมย์สามารถปกปิดสถานภาพการทำงานที่แท้จริง ดังนั้นเมื่อไม่มีการลงโทษประกอบกับรางวัลที่ได้รับตอบแทนนั้นมีมากกว่าจะไปทำอาชีพอื่น ๆ เป็นอันมากจึงเป็นการเสริมแรงที่แตกต่างทำให้หญิงเหล่านี้ทำงานบริการทางเพศ นอกจากนั้นการที่พ่อแม่ และคนรักไม่รู้และไม่ได้ให้ความสนใจว่างานที่หญิงเหล่านี้ทำอยู่แท้จริงแล้วคืออะไร ได้แสดงท่าทีทั้งทางพฤติกรรมและคำพูดซึ่งเป็นเหมือนการสนับสนุน จึงเป็นสถานการณ์ที่ทำให้การเสริมแรงแก่พฤติกรรมได้อีกทางหนึ่ง ดังเช่นหญิงบริการนั่งโต๊ะในสถานเริงรมย์ระดับสูงคนหนึ่งเล่าให้ฟังถึงพฤติกรรมของแม่ที่ชื่นชมยินดี เมื่อตนให้เงินที่หาได้จากอาชีพนี้โดยที่หญิงบริการคนนี้บอกกับแม่เพียงว่าหน้าที่นั่งติดกับลูกค้า ซึ่งแม่ก็ไม่ได้ห้ามปรามการทำงานเช่นนี้ เพียงเตือนว่าเมื่อทำงานกลางคืนนั้น

ต้องระมัดระวังตัว

"นุ่นบอกแม่ว่าทำงานนั่งตึมนะ แม่เขาเป็นหัวสมัยใหม่ ก็บอกว่าคิดดูให้ดีแล้วกันเราก็ไม่เคยทำที่ไหนมาก่อน แล้วจะทำเป็นหรือ"

"พูดจริงๆ เลยนะ ลาพักร้อนก็ไม่ใช่อยากได้เงินเพื่อตัวเองเท่าไร แต่ที่อยากได้เพราะแม่บอกนุ่นจะดีใจมาก ๆ เลยที่เห็นลูกเอาเงินไปให้พี่ละสองหมื่น สามหมื่นนุ่นเห็นเขา (แม่) แสดงความยินดี ดีใจที่ลูกหาเงินได้ นุ่นอยากจะทำให้เขาดีใจ"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตึมนในสถานเริงรมย์ระดับสูง)

อีกกรณีหนึ่งเป็นหญิงบริการนั่งตึมนของสถานเริงรมย์ระดับกลาง ซึ่งอยู่กับพ่อหลังจากพ่อแม่แยกทางกัน ได้กล่าวถึงท่าทีของพ่อต่อการทำงานในสถานเริงรมย์ของตนว่า เมื่อพ่อรู้ว่าเป็นงานกลางคืนก็ไม่อยากให้เราทำ แต่ตนก็บอกว่าไม่มีอะไรนอกจากนั่งคุยกับลูกค้าพ่อก็ไม่ว่าอะไร และตนยังเคยพาพ่อไปทำงาน

"ตอนแรกบอกว่าจะไปทำงานเล่นใจกลางคืน พ่อก็ไม่อยากให้เราทำหรอกแต่ก็บอกพ่อว่างานไม่มีอะไร แค่นั่งคุย พ่อก็เฉย ๆ"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตึมนในสถานเริงรมย์ระดับกลาง)

ดังนั้นการที่พ่อแม่ไม่รู้แน่ชัดว่าลูกทำงานหน้าที่อะไร จึงทำให้หญิงบริการยังคงรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ไม่ได้ถูกตัดขาดจากความสัมพันธ์ที่มีต่อบุคคลสำคัญ เช่น พ่อแม่และไม่ได้ถูกตราหน้าอย่างชัดเจนว่าตนขายบริการทางเพศ

การเสริมแรงเชิงบวกและการเสริมแรงเชิงลบ

จากการศึกษาพบว่าในระหว่างการดำรงอยู่ในอาชีพบริการทางเพศ หญิงบริการกลุ่มนี้

ได้การเสริมแรงเชิงบวกและการเสริมแรงเชิงลบ โดยที่การเสริมแรงเชิงบวกมีสิ่งเร้าที่หลากหลายกว่าสิ่งเร้าของการเสริมแรงเชิงลบ ซึ่งหากพิจารณาตามแหล่งที่มาของการเสริมแรงจะประกอบด้วย การเสริมแรงทางสังคม และการเสริมแรงที่ไม่ใช่สังคม

1. การเสริมแรงเชิงบวกที่เป็นการเสริมแรงทางสังคม

การเสริมแรงเชิงบวกที่เป็นการเสริมแรงทางสังคมนั้น จะเป็นสิ่งเร้าที่เป็นคำพูด และพฤติกรรมของบุคคลที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ เพื่อน พ่อแม่ ญาติ คนรัก รวมทั้งผู้จัดการ และมาฆา บุคคลเหล่านี้จะให้การเสริมแรงทั้งที่ตั้งใจและไม่ตั้งใจ จากการสัมภาษณ์หญิงบริการกลุ่มนี้ กล่าววาระหว่างที่ตนทำอาชีพนี้อยู่ เพื่อนในกลุ่มของตนจะพูดคุยกันถึงรายได้และการใช้จ่ายเงินทองอย่างสะดวก รวมทั้งโอกาสที่จะได้พบผู้ชายสักคนที่จะมาอุปการะ ส่วนพ่อแม่ ญาติ คนรัก นั้น เนื่องจากไม่ทราบชัดเจนว่ามีการให้บริการทางเพศจึงไม่ได้ห้ามปราม

"ในกลุ่มที่สนิทกันจะคุยกันว่างานสนุกบ้าง เบื่อบ้าง แต่ยอมรับกันว่ารายได้ดีทำให้มีเงินทองใช้จ่ายสบาย"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตมในสถานเริงรมย์ระดับกลาง)

"พ่อแม่ไม่รู้หรือว่ามีอีพด้วยไม่บอกเขา บอกเขาแต่ว่าทำงานเป็นแคชเชียร์แล้วก็รู้แต่ว่ารายได้ดี เขาก็รู้สึกพอใจ"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตมในสถานเริงรมย์ระดับกลาง)

"แพนรู้ว่าทำกลางคืนแต่ไม่บอกว่ามีอีพ เขาบอกแต่ว่าให้ระวังตัวแล้วกันเพราะต้องนั่งตมกับแขกเดี่ยวจะโดนเขกบลิ้า"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตมในสถานเริงรมย์ระดับกลาง)

สำหรับการเสริมแรงที่เป็นรายได้ คือ เงินนั้นก็จัดเป็นการเสริมแรงทางสังคมด้วย เนื่องจากเงินมีคุณค่าและความหมายตามการยอมรับและความต้องการของสังคม จึงเป็นรางวัลที่ได้รับการกำหนดค่าจากสังคม

"ใครบ้างไม่อยากจะเงิน ที่ทำอยู่ขณะนี้ก็เพราะเงินนะ ตอนนี้ก็มีเงินทองใช้สองกว่า สมัยทำงานเก่า ทุกอย่างไปได้ดีกับงานนี้"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งโต๊ะในสถานบริการระดับกลางค่อนข้างสูง)

สำหรับผลตอบแทนที่เป็นเงินจะมีความสำคัญในการเสริมแรงต่อหญิงสาวกลุ่มนี้ เพราะแต่ละคนต่างมุ่งหวังผลตอบแทนที่จะได้รับสูงกว่าอาชีพอื่น ต้องการมีเงินไว้ใช้จ่ายบ้างเก็บสะสมไว้เพื่อความมั่นคงของตน อีกทั้งในอาชีพนี้เงินจะหาได้ง่ายและในระยะเวลาที่ไม่นาน

2. การเสริมแรงเชิงบวกที่ไม่ใช่การเสริมแรงทางสังคม

การเสริมแรงในส่วนนี้จะจะเป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นกับตัวหญิงบริการเหล่านี้ โดยในระหว่างดำรงอยู่ในอาชีพบริการทางเพศแล้วรู้สึกสบาย รู้สึกสนุกจากการได้เที่ยวเตร่มีความเป็นอิสระและมีโอกาสที่จะเลือกให้บริการทางเพศกับลูกค้า ซึ่งในบางกรณีจะมีความสุขกับการมีความสัมพันธ์ทางเพศกับลูกค้าที่หนุ่มและหน้าตาดี นอกจากนั้นความรู้สึกในเรื่องของสภาพในการทำงานก็ไม่ต่ำต้อย เพราะเป็นการทำงานในสถานที่จัดไว้สำหรับลูกค้าที่มีฐานะทางสังคม เศรษฐกิจดีรวมทั้งยังเกิดความรู้สึกมีความมั่นคงทางด้านฐานะเพราะจากรายได้เหล่านี้ตนสามารถซื้อทรัพย์สินได้ในระยะเวลาที่ไม่นาน เช่น ซื้อบ้าน ซื้อรถยนต์ เป็นต้น ทำให้เกิดความรู้สึกทัดเทียมกับคนอื่นได้ ดังนั้นจึงเห็นได้จากหญิงบริการคนหนึ่ง ได้เล่าให้ฟังถึงความพอใจของตนที่ได้ทำงานบริการทางเพศและมีฐานะการเงินมั่นคง

"รู้สึกภูมิใจที่ตอนนี้สร้างฐานะตัวเองได้แล้ว มีบ้านมีรถของตัวเองส่งเงินไปให้ พ่อแม่

เดือนละ 5,000 ซื้อบ้านให้เขาหลัง ซื้อรถปิกอัพให้อีกคัน"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตมในสถานเริงรมย์ระดับสูง)

3. การเสริมแรงเชิงลบที่เป็นการเสริมแรงทางสังคม

การเสริมแรงดังกล่าว หมายถึง สิ่งเร้าหรือสถานการณ์ที่ไม่น่าพึงพอใจซึ่งหญิงบริการจะต้องเผชิญหากจะต้องออกจากอาชีพบริการทางเพศ เช่น เงินรายได้ที่จะลดลงทำให้ใช้อย่างขัดสน เป็นต้น ฉะนั้นหญิงสาวเหล่านี้จึงถูกจูงใจให้อยู่ในงานบริการทางเพศเพราะต้องการเลี่ยงหนีจากสิ่งเร้า หรือสถานการณ์ที่ไม่น่าพึงพอใจนั้นและขณะเดียวกันก็จะได้รับการเสริมแรงทางบวกทั้งทางสังคมและไม่ใช้สังคมไปพร้อมกันด้วย ดังหญิงบริการนั่งตมในสถานเริงรมย์ระดับสูงแห่งหนึ่งได้กล่าวถึงสถานการณ์ที่ตนไม่พึงพอใจในงานเดิมว่า

"ที่ยังทำอยู่นี้เพราะไม่อยากลำบากเหมือนเดิม (ทำงานขายของในห้าง) ต้องยืนทั้งวัน ขอดำไปอีกพักหนึ่ง เพราะตอนนี้ข้าขึ้นให้รับคักเรายังมีแรงทำ ยังไม่แก่ แยกก็ต้องการ"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตมในสถานเริงรมย์ระดับสูง)

4. การเสริมแรงเชิงลบที่ไม่ใช่การเสริมแรงทางสังคม

การเสริมแรงเชิงลบที่ไม่ใช่การเสริมแรงทางสังคมนั้น เป็นสิ่งเร้าหรือสถานการณ์ที่ไม่น่าพึงพอใจซึ่งเป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นกับตัวหญิงบริการเอง เช่น ความรู้สึกท้อแท้ว่าถ้าไม่อยู่ในอาชีพนี้ต่อไปแล้วจะไม่สามารถสร้างความมั่นคงให้กับฐานะของตนในอนาคตได้ ซึ่งหญิงบริการนั่งตมของสถานเริงรมย์ระดับกลางแห่งหนึ่งเล่าถึงความรู้สึกของตนว่า

"กลัวว่าอนาคตจะไม่มีหลัก ไม่มีที่พึ่ง ก็ต้องรีบหาเงินไว้ก่อนงานอื่นนะไม่มีหรอกที่เขาจะให้หมั้นสองหมั้น คนอื่นจะว่ายังไงถึงไม่สนใจ"

ฉะนั้น การเสริมแรงทั้งเชิงบวกและเชิงลบดังกล่าว ต่างเป็นสถานการณ์ที่ทำให้หญิงบริการเหล่านี้เห็นถึงรางวัลตอบแทนที่ได้รับจากการเข้าสู่อาชีพนี้เด่นเหนือกว่าผลเสีย และการดำเนินกล้าวโทษใด ๆ จากสังคม (ถ้าหากมีใครรู้) นั่นคือการเสริมแรงเหล่านี้รวมทั้งการให้ความหมายเชิงบวก และเชิงเป็นกลางถูกนำมาซึ่งให้หนักเปรียบเทียบให้เห็นประโยชน์ในอาชีพบริการทางเพศมีมากกว่าประโยชน์ตอบแทนในอาชีพอื่น และมีน้ำหนักมากกว่าการลงโทษในอาชีพนี้ (ถ้าจะมีขึ้น) ซึ่งก็คือ กระบวนการเสริมแรงที่แตกต่างกันซึ่งทำให้หญิงบริการยังคงอยู่ในอาชีพนี้ต่อไป

นอกจากนี้การเสริมแรงประเภทต่าง ๆ ที่หญิงสาวเหล่านี้ได้รับในขั้นของการดำรงอยู่ในอาชีพนี้ อีกส่วนหนึ่งจะต้องหลบเลี่ยงจากการดำเนินคดีเตียนจากสังคม และจากการรับรู้ของพ่อแม่ หรือบุคคลอื่น ๆ แล้ว ในขั้นนี้หญิงบริการเหล่านี้ยังคงต้องสูญเสียบางสิ่งบางอย่างในระหว่างการทำงานอยู่ในอาชีพนี้ แม้ว่าจะไม่ใช่เป็นการลงโทษต่อพฤติกรรมโดยตรงก็ตาม แต่ก็มีส่วนอย่างมากที่ทำให้หญิงบริการเหล่านี้พึงพอใจที่จะทำอาชีพอยู่ต่อไป หรือออกจากอาชีพนี้เพื่อกลับไปดำเนินชีวิตให้สังคมยอมรับ จากการศึกษาหญิงบริการกลุ่มนี้พบว่าแต่ละคนได้ประสบกับสิ่งที่ต้องสูญเสียไปมากบ้างน้อยบ้าง โดยที่ไม่มีใครสักคนที่จะไม่สูญเสียอะไรเลยแต่ก็ยังดำรงอยู่ในอาชีพนี้อยู่ในขณะนี้ เนื่องจากยังรู้สึกว่ารางวัลที่ได้รับมีน้ำหนักมากกว่าสิ่งที่ต้องสูญเสีย และเพื่อช่วยให้ความรู้สึกของการสูญเสียบางสิ่งบางอย่างดีขึ้น หญิงบริการเหล่านี้จะปรับตัวเพื่อชดเชยความรู้สึกนั้น เช่น ใช้จ่ายเงินทองโดยการเที่ยวเตร่หาความสนุก คบเพื่อนชายที่จะไปไหนมาไหนด้วยกัน เพื่อความสดชื่นในวัยหนุ่มสาว เป็นต้น

สิ่งที่ต้องสูญเสียไปในระหว่างการดำรงอยู่ในอาชีพบริการทางเพศ

แม้ว่าในอาชีพบริการทางเพศจะมีรางวัลตอบแทนในเรื่องรายได้สูง และหาได้ง่าย มีโอกาสที่จะสร้างฐานะความมั่นคงให้กับตนเอง แต่การใช้ชีวิตอยู่ในอาชีพนี้หญิงบริการทางเพศก็ต้องสูญเสียหลายสิ่งหลายอย่างเพื่อแลกกับรางวัลต่าง ๆ เช่น ความวิตกกังวลว่าสังคมจะรู้ความจริงซึ่งจะได้รับการดูถูกจากสังคม การดูถูกและการคุกคามด้วยกำลังจากลูกค้า การได้รับ

การปฏิบัติเหมือนวัตถุทางเพศ การสูญเสียภาพลักษณ์ของความเป็นผู้หญิงที่ดีที่สังคมกำหนดว่าต้อง
รักษานวลสงวนตัว การปรับเวลาการพักผ่อนและการทำงาน

1. เกิดความกังวลใจ หญิงสาวเหล่านี้ตระหนักดีว่าอาชีพบริการทางเพศนั้น เป็น
เรื่องที่สังคมไม่ยอมรับ ฉะนั้นจึงทำให้ผู้หญิงกลุ่มนี้มีความวิตกกังวลว่าเมื่อคนอื่นรู้ความจริงว่าตน
ขายบริการทางเพศก็จะถูกจะนั้นจึงไม่อยากเปิดเผยอาชีพของตน เพื่อให้ยังสามารถดำเนิน
ชีวิตอยู่กับสังคมได้ จากทัศนะของหญิงบริการคนหนึ่งกล่าวว่า

"ส่วนตัวหนูนะรู้ว่าสังคมเขาไม่ยอมรับหรอก เขาจะมองกันว่าผู้หญิงพวกนี้ (หญิงบริการ
ทางเพศ) ทำไม่ถึงมาทำ มันน่ารังเกียจ เหมือนกับผู้หญิงขายตัวทั่ว ๆ ไปซึ่งความคิด
ตรงนี้ทำให้พวกที่ทำงาน (บริการทางเพศ) ไม่อยากเปิดเผยตัวเองว่าทำงาน
กลางคืน"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตม้านสถานเริงรมย์ระดับกลางค่อนข้างสูง)

อย่างไรก็ตาม ความรู้สึกว่าถูกสังคมรังเกียจจะได้รับการลดความสำคัญลง โดยการ
เสริมแรงที่ได้รับในอาชีพและการให้ความหมายในทางบวกและในทางเป็นกลางที่พยายามหาเหตุ
ผลมาอธิบายพฤติกรรมของตน ซึ่งนำตนเองไปเปรียบเทียบกับคนอื่นในอาชีพและคำนึงถึงรายได้
ดังตัวอย่างคำให้สัมภาษณ์ของมามาเกี่ยวกับเรื่องนี้ว่า

"พอมาทำกันแล้ว ก็รู้สึกว่ามันแคร์คนอื่น (ไม่สนใจคนอื่น) คือรู้ก็รู้ไปเพราะเขาคิดว่า
ไม่ช้เขาคนเดียวที่ทำ มีคนอื่น ๆ อีกที่ทำอย่างเดียวกับเขา คนอื่นคิดอย่างไรก็คิดไป
ขอให้เขาได้เงิน ได้อยู่สบายก็พอใจแล้ว"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของมามาในสถานเริงรมย์ระดับกลางค่อนข้างสูง)

2. ได้รับการดูถูกและการดูแคลานจากลูกค้า ในระหว่างการให้บริการในสถานเริงรมย์

ก็ดี หรือการให้บริการทางเพศนอกสถานเริงรมย์ก็ดี หญิงบริการเหล่านี้มักจะต้องประสบกับการถูกละเมิดหรือถูกข่มขืนด้วยวาจาและพฤติกรรมจากลูกค้า และที่รุนแรงไปกว่านั้น บางคนจะได้รับการคุกคามด้วยกำลัง เพราะลูกค้าอยู่ในอาการมึนเมา ซึ่งมักจะปฏิบัติต่อหญิงบริการบางคนด้วยความหยาบคาย เพราะลูกค้าถือว่าซื้อบริการมาแล้วจะกระทำการอะไรก็ได้ตามความพึงพอใจของตน

จากการสัมภาษณ์หญิงบริการกลุ่มนี้แล้วว่า ตนมักจะถูกลูกค้าที่เข้ามานั่งดื่มสังเวยอย่างหลีกเลียงไม่ได้ โดยมักจะคิดว่าตนซื้อบริการในสถานเริงรมย์ด้วยเงินจำนวนมาก ฉะนั้นจึงพยายามตัดทวงความสุขจากหญิงบริการเหล่านี้ให้มากที่สุด ดังตัวอย่างที่หญิงบริการหลายคนเล่าให้ฟังถึงพฤติกรรมของลูกค้าว่า

"มีนะพี่ (สรรพนามที่หญิงบริการเรียกผู้วิจัย) บางคนเมาก็หยาบคายจ้องเอาแต่ได้พนักงานบางคนทนไม่ไหวก็ลูกหนี พุดแล้วก็ไม่ยำนักหรือทงานแบบนี้"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งดื่มในสถานเริงรมย์ระดับกลางค่อนข้างกลาง)

"ไปฮึดกับแขกครั้งแรกนะกลัว ตื่นเต้น ขนาดหนูก็ไม่ใช้สาวบริสุทธิ์นะ แยกพาไปนอนครจำได้ว่าร้องไห้ แต่แขกเขาก็ไม่ได้สนใจที่เราร้องไห้หรือ เพราะเขาถือว่าเสียเงินให้เราแล้วเป็นการแลกเปลี่ยนกัน"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งดื่มในสถานเริงรมย์ระดับกลางค่อนข้างสูง)

"นอกจากเรื่องเงินแล้วเรื่องอื่นไม่มีอะไรน่าพอใจหรือ อย่างเช่นเจอแขกไม่สุภาพ แกล้งจับโน่นจับนี่ เราก็ต้องคอยระวังตัว"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งดื่มในสถานเริงรมย์ระดับกลางค่อนข้างสูง)

พฤติกรรมของลูกค้าดังกล่าวเป็นประสบการณ์ร่วมที่ต้องพบในการทำอาชีพนี้ แม้จะเกิดขึ้นไม่บ่อยก็ตาม ยิ่งไปกว่านั้นหญิงบริการบางคนต้องพบกับสถานการณ์ที่เสี่ยงต่อความปลอดภัย เช่น

กรณีหนึ่งเมื่อตกลงไปกับลูกค้าเพื่อให้บริการทางเพศ โดยคิดว่าลูกค้าจะพาตนไปหาความสุขตามโรงแรมอย่างที่เคยปฏิบัติมา แต่กลับพาตนไปยังตึกแถวซึ่งเป็นโรงงาน และจะใช้สถานที่นั้นในการบริการทางเพศ หญิงบริการจึงเปลี่ยนใจขอให้พาตนกลับมายังสถานเริงรมย์ ซึ่งทำให้ลูกค้าโมโหและใช้ถ้อยคำรุนแรงหยาบคาย ดังบางตอนของการให้สัมภาษณ์ต่อไปนี้

"แบกเขาฮือพาไป บอกว่าจะพาไปนอนที่บ้าน ตาก็บอกเขาว่าไม่ได้ติดเตียงมา (ดูขงอนามัย) นึกว่าไปโรงแรมเขาก็จะมีเตียงมาให้ เขาก็บอกว่าเป็นไรเขาสิ..มันเป็นเหมือนตึกแถว รู้สึกอึดอัด เขาก็บอกว่าจะเอาดีขนาดไหน เขาพาขึ้นไปชั้นสาม ตาก็นึกว่าจะจะเป็นห้องนอนของเขา แต่มันไม่ใช่ห้องนอนส่วนตัว มันเป็นที่นอนที่แบบคนนอนรวมกันเยอะ ๆ ตาบอกว่านี่ไม่ใช่ห้องนอนส่วนตัว เขาก็บอกว่าอยู่กับลูกน้อง เคี้ยวลูกน้องก็จะตามมา ตาบอกเขาว่าให้เขาไปเอาเงินคืนเถอะแล้วพาไปส่งที่ร้าน เขาก็โมโหตาว่า 'ทำไมจึงเงา ทำไมจึงต้องกลัวกู' ตอนอยู่ที่ร้านไม่ได้ใช้กริยาแบบนี้ เขาพูดอีกว่า 'กูฮือฟัดก็คนไม่เห็นมีปัญหาเหมือนนี้' ตาก็ไม่ยอมบอกเขาว่าถ้ามาทำอะไรก็จะร้องไห้ลั่น แล้วเกิดเรื่องแน่ แล้วก็วิ่งลงบันไดมาขึ้นล่าง มัน (ลูกค้า) ตามลงมาด่าอีกหลายคำ แล้วมันก็มาส่งที่ร้าน"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตมในสถานเริงรมย์ระดับกลางค่อนข้างสูง)

ในกรณีที่ลูกค้ากระทุ้งแรงจากการศึกษาพบว่าผู้หญิงสาว 2 คน เคยมีประสบการณ์เช่นนี้ ซึ่งตัวหญิงสาวเองก็พลบใจตนเองว่าเป็นความโชคร้ายเพราะตั้งแต่ทำงานมาก็เพิ่งจะประสบกับพฤติกรรมรุนแรงของลูกค้าดังกล่าวข้างต้น

3. การถูกปฏิบัติเหมือนวัตถุทางเพศ ลูกค้าที่พาหญิงบริการออกไปเพื่อหาความสุขทางเพศนั้นจะคำนึงถึงความรู้สึกและความต้องการทางเพศของตนแต่เพียงฝ่ายเดียว โดยหญิงบริการเปรียบเสมือนวัตถุทางเพศที่จะระบายความใคร่ โดยที่หญิงบริการเหล่านี้ไม่ได้มีความสุขร่วมไปด้วย ดังจะเห็นจากการให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการหลายคนดังนี้

"อียัมมันมีหลายแงหลายมุม บางรายยุ่งแล้ว (มีความสัมพันธ์ทางเพศ) แต่ตัวเองไม่สามารถเสร็จได้ก็จะมา complain เด็ก (ต่อว่า) เราเรียกเด็กมาคุยว่าจริงไหม เด็กก็บอกว่าหมดความอดทน แยกยุ่งแล้วแต่แยกไม่เสร็จเอง เราก็เห็นใจเด็ก แยกบางคนกว่าจะเสร็จ เป็นชั่วโมงก็เกินไป เด็กทนไม่ไหวแล้ว"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของมาม่าในสถานเริงรมย์ระดับกลางค่อนข้างสูง)

"ลูกค้าอีอพอแบบชั่วคราว เมมาแบบน่ารักาญ เขาเสร็จยาก เพลินว่า ที่เมื่อไรจะเสร็จละ เขาบอกว่ามีสิทธิ์อะโรมาพูดแบบนี้ เพลินบอกว่ามัน 2 ชั่วโมงแล้ว เขาก็ไม่สนใจ"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตมในสถานเริงรมย์ระดับกลางค่อนข้างสูง)

"เราทำให้เขามีความสุข แต่เราไม่มีความสุข เป็นเหมือนเครื่องปลดปล่อยให้เขา แล้วเราก็ได้เงินตอบแทน"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตมในสถานเริงรมย์ระดับกลางค่อนข้างสูง)

4. การเสียภาพลักษณ์ของความเป็นผู้หญิงดี ตามบรรทัดฐานของสังคมที่กำหนดมาตรฐานความประพฤติของผู้หญิงว่าต้องรักษานวลสงวนตัว แต่งานบริการทางเพศในสถานเริงรมย์ได้กำหนดหน้าที่ของหญิงบริการไว้ในทางตรงกันข้าม คือหญิงบริการจะต้องเอาอกเอาใจและให้บริการต่อลูกค้าอย่างไม่หวงตัวนัก รวมทั้งการให้บริการทางเพศเพื่อแลกกับรางวัล จากการศึกษาพบว่าหญิงสาวหลายคนรู้สึกว่าได้เสียภาพของความเป็นผู้หญิงดีไปเมื่อต้องทำงานในอาชีพนี้ แม้จะเป็นความสมัครใจของตนก็ตาม ดังของหญิงสาวคนหนึ่งเห็นว่า ผู้หญิงในอาชีพนี้คงไม่มีผู้ชาย (ลูกค้า) คนไหนมาจริงจังด้วย ซึ่งตนก็ยอมรับว่าตนไม่มีลักษณะความเป็นผู้หญิงดีที่ต้องรักษานวลสงวนตัว ดังคำสัมภาษณ์ที่กล่าวถึงความรู้สึกต่อภาพของตนเองว่า

"เขา (ลูกค้าที่มาติด) ก็คงไม่มีอะไรจริงจังแบบออกหน้าออกตา ฟังรู้ตัวว่าเรา

ทำงานด้านนี้มันไม่เหมาะสมกับเขา เขาจะมาสโนใจอะไรกับเราจริง"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตมในสถานเริงรมย์ระดับกลางค่อนข้างสูง)

สำหรับความคิดในลักษณะดังกล่าวก็สอดคล้องกับความรู้สึกของผู้ชายที่มาเที่ยว โดยมองหญิงบริการแตกต่างจากหญิงดีทั่วไป ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าผู้ชายยังคงยอมรับกับค่านิยมของสังคมที่เน้นเรื่องภาพของผู้หญิงดีคือต้องรักษาวลสงวนตัว และเน้นเรื่องความบริสุทธิ์ของผู้หญิงเป็นสำคัญ ดังตัวอย่างคำให้สัมภาษณ์ของลูกค้าผู้หญิงหนึ่งแสดงทัศนะไว้ว่า

"เรื่องความบริสุทธิ์ของผู้หญิงนี้สำหรับผมคิดนะ อย่างที่ผู้หญิงที่ผมพาไปหาแม่ของผมนี่คือคนที่เราจะแต่งงานด้วย ซึ่งผมก็ต้องเลือกแล้ว ที่ไปเที่ยวที่นั่นที่นี้ก็แค่นั้นไม่ได้จริงจังอะไร"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของลูกค้าที่มีสถานภาพเป็นผู้จัดการบริษัท)

5. ต้องปรับเวลาของการพักผ่อนและการทำงานใหม่ เนื่องจากงานบริการในสถานเริงรมย์ดังกล่าวเป็นงานที่ต้องทำกลางคืนและเลิกดึก จึงต้องจัดเวลาการพักผ่อนและการทำงานใหม่แตกต่างไปจากงานอาชีพในตอนกลางวัน ซึ่งหญิงบริการหลายคนให้ทัศนะว่า แม้ว่าตนจะมีเวลาพักผ่อนในช่วงเช้าถึงบ่ายก็ตามแต่ก็รู้สึกเหมือนไม่ได้พักผ่อนเต็มที่ ดังตัวอย่างคำให้สัมภาษณ์ว่า

"จริง ๆ แล้วงานนี้ทรมาณด้วย ไม่มีเวลาพักผ่อน ถึงนอนกลางวันก็ไม่เหมือนนอนกลางวัน รู้สึกนอนไม่อิ่ม แต่ก็ต้องพยายามปรับให้ได้"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตมในสถานเริงรมย์ระดับกลาง)

6. เสี่ยงต่อการติดโรค แม้ว่าหญิงสาวที่จะให้บริการทางเพศในสถานเริงรมย์ดังกล่าวจะไม่ยอมมีเพศสัมพันธ์กับลูกค้าที่ไม่ใช้ถุงยางอนามัย ซึ่งทั้งผู้จัดการและมารมาของสถาน

เริงรมย์ก็เห็นด้วยและขอร้องลูกค้าให้ใช้ถุงยางอนามัยกับหญิงบริการ แต่ก็มีลูกค้าบางคนไม่ปฏิบัติตามการขอร่อนั้น มา มาของสถานเริงรมย์ในระดับสูงกล่าวว่า แม้สถานเริงรมย์ของตนจะจัดอยู่ในระดับสูง แต่หญิงบริการก็ยังมีโอกาสติดโรคทางเพศได้ ดังคำให้สัมภาษณ์ว่า

"ขนาดที่นี่ (สถานเริงรมย์) ก็ชั้นหนึ่งแล้ว แต่เด็กก็ยังติดโรคกันเพราะบางคนดันไปยอมลูกค้าไม่ยอมมาใช้ถุง (ใช้ถุงยางอนามัย) ที่ร้ายกว่านั้น มีอยู่รายหนึ่งมาร้อง हमร้องให้ เพราะไปเช็ด (ตรวจ) เจอเชื้อ HIV"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของมา มาซึ่งของสถานเริงรมย์ระดับสูง)

ในส่วนของการสูญเสียนี้ การได้รับการดูถูกและการคุกคามจากลูกค้ารวมทั้งการเป็นวัตถุทางเพศนั้นจะมีผลสร้างความกดดันต่อหญิงบริการที่ได้รับประสบการณ์ดังกล่าวและปรับตัวด้วยการระบายให้เพื่อนร่วมงานที่สนิทหรือเพื่อนในกลุ่มฟัง บางครั้งความกดดันดังกล่าวทำให้เกิดความน้อยเนื้อต่ำใจที่ลูกค้าดูถูกและหยาบคายกับตนโดยที่ตนไม่อาจได้ตอบกลับไปได้ หญิงบริการคนหนึ่งที่เคยประสบกับเหตุการณ์ที่ลูกค้าหยาบคายกับตนเล่าว่า บางครั้งถึงกับร้องไห้กับเพื่อน เพราะรู้สึกสงสารตัวเองที่ต้องอยู่ในอาชีพนี้และต้องอดทนกับลูกค้ามากถึงขนาดนี้

"บางทีไปกับแขกเจอแบบที่แย ๆ กลับมาบ่นให้เพื่อนฟัง ร้องไห้ไปด้วยเพราะรู้สึกว่ามันอัดอยู่ข้างใน ต้องระบายออกมาบ้าง นี่ทำไมเราต้องมาทำอย่างนี้ มาเจอสภาพแบบนี้"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งโต๊ะในสถานเริงรมย์ระดับกลางค่อนข้างสูง)

อย่างไรก็ตาม สิ่งที่ต้องสูญเสียดังกล่าวในขั้นตอนของการดำรงอยู่นี้เมื่อเทียบกับรางวัลที่ได้รับจากการอยู่ในอาชีพนี้โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เรื่องของรายได้ หญิงสาวเหล่านี้ก็ยังให้น้ำหนักหรือความสำคัญน้อยกว่ารางวัลที่ตนได้รับอีกประการหนึ่งดังที่กล่าวมาแล้วการขายบริการทางเพศในสถานเริงรมย์เป็นพฤติกรรมที่แอบแฝง จึงทำให้การดำรงอยู่ในอาชีพนี้ไม่ได้รับการลงโทษจากสังคมหรือบุคคลสำคัญ คือพ่อแม่ หรือคนรัก นอกนั้นหญิงสาวแต่ละคนต่างก็มีประสบการณ์ทางเพศ

กับสามี กับคนรักมาก่อนทำให้เกิดความรู้สึกท้อแท้ที่ว่า "ไม่มีอะไรจะเสียอีกแล้ว" จึงทำให้หญิงสาวกลุ่มนี้ดำรงอยู่ในอาชีพเพื่อรายได้โดยเฉพาะ ซึ่งตนคิดว่าจะทำให้ตนมีความสุขสบายกว่าที่เป็นอยู่ รายได้จึงเป็นการเสริมแรงที่สำคัญสำหรับหญิงสาวในชั้นดำรงอยู่ในอาชีพ ดังจะเห็นจากคำกล่าวของหญิงบริการคนหนึ่งว่า "เวลานอนกับเขา (ลูกค้า) เราก็ฝึกถึงถึงเบ็งส์ 500 ลอยอยู่ที่หน้า"

โดยสรุปแล้วจะเห็นได้ว่า トラボเดที่การให้ความหมายในเชิงบวก และเชิงเป็นกลาง ยังคงดำเนินไป พร้อมกับการเสริมแรงทั้งบวกและลบ ทั้งที่เกี่ยวข้องกับสังคมและไม่เกี่ยวข้องกับสังคม รวมทั้งกลุ่มหรือบุคคลสำคัญซึ่งเกี่ยวข้องกับอาชีพที่หญิงบริการเหล่านี้คบหาอยู่ ก็จะเป็นแรงสนับสนุนหญิงสาวเหล่านี้ให้ดำรงอยู่ในอาชีพนี้ ซึ่งเป็นขั้นที่ได้เรียนรู้ถึงการดำเนินชีวิตตามแบบของการขายบริการทางเพศอย่างแท้จริง โดยในขั้นแรกคือ ขั้นของการเข้าสู่อาชีพนี้หญิงบริการเพียงเรียนรู้จากกลุ่มที่คบหาโดยที่ยังไม่ได้เรียนรู้วัฒนธรรมในอาชีพที่แท้จริง และในชั้นดำรงอยู่ในอาชีพเมื่อได้เรียนรู้บางสิ่งบางอย่างก็ต้องปรับตัวเพื่อจะอยู่ในอาชีพนี้ได้

บทที่ 8

การจะออกจากอาชีพบริการทางเพศ

จากขั้นตอนของการดำรงอยู่ในอาชีพที่หญิงบริการทางเพศได้เรียนรู้แบบแผนพฤติกรรม การขายบริการทางเพศ ประโยชน์ตอบแทนจำนวนมาก รวมทั้งเรียนรู้ถึงการต้องสูญเสียบางสิ่ง บางอย่างเพื่อแลกกับประโยชน์ตอบแทน อย่างไรก็ตาม หญิงบริการเหล่านี้คิดว่าอาชีพบริการทาง เพศนั้นเป็นงานที่ไม่มั่นคง ทำได้เพียงระยะเวลาหนึ่งเท่านั้น โดยที่งานนี้ไม่มีข้อจำกัดในเรื่องของ อายุ เมื่อมีอายุมากขึ้นจะทำให้โอกาสที่จะได้รางวัลตอบแทนลดน้อยลง เพราะลูกค้าต้องการซื้อ บริการจากหญิงบริการหน้าใหม่ที่อายุไม่มาก ฉะนั้นหญิงบริการเหล่านี้จึงต้องคำนึงถึงการจะออก จากอาชีพและการวางแผนสำหรับอนาคตของตน

บริบทในการทำงานที่ทำให้หญิงบริการไม่พึงพอใจ

จากการศึกษาพบว่าในระหว่างการทำงานนั้นได้มีบริบทบางอย่างที่ทำให้หญิงสาวเหล่านี้ เกิดความเบื่อหน่ายและไม่พึงพอใจ แต่ยังไม่เป็นเงื่อนไขเพียงพอที่จะออกจากอาชีพนี้ไปกลางคัน เนื่องจากยังคำนึงถึงรายได้จำนวนมากที่ยังได้รับอยู่ สำหรับบริบทดังกล่าวนี้มีดังนี้คือ

1. ความสัมพันธ์กับมามาซังและเพื่อนร่วมงานไม่ราบรื่น

การควบคุมดูแลการทำงานของหญิงบริการในสถานเริงรมย์นอกจากจะเป็นหน้าที่ของ ผู้จัดการโดยตรงแล้ว ยังอยู่ในความรับผิดชอบของมามาซังอีกผู้หนึ่ง โดยมามาซังจะทำหน้าที่ดูแล เรื่องการให้บริการและบุคลิกของหญิงบริการ เช่น การแต่งตัว การพูดคุย และกิริยามารยาทที่ จะแสดงต่อลูกค้า นอกจากนั้น ยังดูแลในเรื่องของการจัดหญิงบริการให้ไปนั่งบริการลูกค้าอย่าง ทั่วถึงหรือที่เรียกว่า "จัดคิว" ให้หญิงบริการมีลูกค้าเพื่อมีรายได้ในเรื่องค่าดื่ม เงินรางวัลและ ค่าบริการทางเพศ ซึ่งเป็นการจัดสรรรายได้ของหญิงบริการให้กระจายโดยทั่วถึงกัน แต่ในทาง ปฏิบัติหญิงบริการบางคนพบว่ามามาซังพยายามจัดหญิงบริการที่สนิทสนมกับตนเอง หรือชอบพอกัน

เป็นพิเศษไปนั่งกับลูกค้ามากกว่าคนอื่น ๆ ซึ่งทำให้หญิงบริการคนอื่นมีโอกาสน้อยกว่าที่จะได้รับค่าต็ม หรือค่าบริการทางเพศ หรือเงินรางวัลจากลูกค้า ด้วยเหตุนี้หญิงบริการบางคนจึงเกิดความไม่พอใจที่เกิดความไม่เท่าเทียมกันดังกล่าว นอกจากนั้น ก็มีปัญหาวินิจฉัยยากกันใหญ่หญิงบริการที่ทำให้มีการเก็บไปฟ้อง หรือจับผิดกันในการทำงาน ซึ่งทำให้เกิดความรู้สึกแตกแยก และขาดความผูกพันกับเพื่อนร่วมงาน สภาพดังกล่าวจึงทำให้บางคนคิดอยากจะออกจากงานนี้ ดังกรณีตัวอย่างของฟ้าที่ไม่ได้รับความเป็นธรรมในเรื่องของการได้ลูกค้า โดยที่มาม่าจะให้หญิงบริการที่สนิทกับตนเองได้นั่งกับลูกค้ามากกว่า

"เป๋อมาม่า เขาไม่เป็นธรรม เล่นพวก ที่พวกของตนก็ให้แขก ได้ต็ม (ต็ม) เยอะกว่าให้การได้ต็มไม่กระจายทั่วถึงพนักงานทุกคน พอพูดเข้าเขาก็เกลียดปี่หน้า คอยจ้องจับผิดคอยฟ้องกัน อิจฉาริษยากัน"

หญิงบริการบางคนเมื่อทนต่อพฤติกรรม เช่นนี้ไม่ได้ก็ลาออกไปทำงานยังสถานเริงรมย์อื่น แต่ก็ขึ้นอยู่กับว่าที่ใหม่ต้องมีรายได้ตอบแทนไม่น้อยไปกว่าที่เป็นอยู่ ซึ่งก็เป็นไปได้ง่ายที่จะได้งานใหม่และรายได้ดี เนื่องจากสถานเริงรมย์เปิดบริการแข่งขันกันมากมาย

2. ความไม่พึงพอใจในกฎระเบียบของสถานเริงรมย์

สถานเริงรมย์แต่ละแห่งจะมีกฎระเบียบเพื่อควบคุมการทำงานของหญิงบริการให้มาสม่ำเสมอและตรงต่อเวลา ฉะนั้น แม้ว่าหญิงบริการในสถานเริงรมย์ประเภทนี้จะไม่ถูกควบคุมด้วยวิธีกักขังเพื่อให้บริการ แต่จะมีการควบคุมในเรื่องของเวลาที่มาทำงานและการหยุดงาน โดยมีเงื่อนไขกำหนดการลงโทษด้วยวิธีตัดเงินเดือน ซึ่งทำให้หญิงบริการบางคนไม่เห็นด้วยกับสถานเริงรมย์ที่ใช้กฎเกณฑ์ดังกล่าวมาบังคับเข้มงวดมากเกินไป จึงต้องดิ้นรนหางานกันใหม่และมีความคิดว่าถ้าตนเก็บเงินให้ได้ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้สำหรับอนาคตแล้ว ก็จะเลิกจากอาชีพนี้ ดังกรณีของพลอยที่มาทำงานแบบมาบ้างหยุดบ้าง โดยที่ตนเป็นพนักงานประจำที่มีเงินเดือน จึงเป็น

การผิดกฎหมายของสถานเริงรมย์และได้รับการตัดเงินเดือนเพื่อการลงโทษเป็นประจำ ซึ่งทำให้พลอยไม่พอใจวิธีการดังกล่าว ดังคำให้สัมภาษณ์ว่า

"เวลาหยุดงานที่จะโดนตัดเงิน ยิ่งถ้าเป็นวันศุกร์ เสาร์จะโดนตัดหนักเลยเป็น 1,000 เมื่อเดือนก่อนโดนตัดจนเงินเดือนไม่เหลือเลย ทำมาไม่คิดบ้างว่าเรามีแขกประจำตั้งเท่าไร รู้สึกว่าจะโหดมากไปเฟล็น คิดไว้ว่าต่อไปถ้าเก็บเงินได้สัก 2 แสน ก็จะไม่เอาเงินไปทำอะไรอย่างอื่น"

3. ความไม่พอใจในพฤติกรรมของลูกค้า

การให้บริการแก่ลูกค้าโดยทั่วไป หญิงบริการเหล่านี้ย่อมจะถูกส่องเกินจากลูกค้าอยู่เสมอในบางครั้งลูกค้าจะกระทำด้วยคำพูด และพฤติกรรมที่หยาบคาย โดยถือเพียงว่าหญิงบริการเหล่านี้มีหน้าที่ให้บริการเพื่อแลกกับเงินค่าดื่ม เงินรางวัล และถ้าพอใจกันก็จะซื้อบริการทางเพศ ลูกค้าบางรายอาจแสดงการส่องเกินด้วยความหยาบคายเมื่อยังนั่งอยู่ในสถานเริงรมย์ บางรายอาจไม่แสดงความหยาบคายให้เห็นเมื่ออยู่ในสถานเริงรมย์ แต่จะแสดงให้เห็นเมื่อพาหญิงบริการออกไปเพื่อบริการทางเพศ คำพูดและพฤติกรรมของลูกค้าดังกล่าวทำให้หญิงบริการเกิดความรู้สึกว่าตนต่ำต้อยและไม่มีศักดิ์ศรีเหลืออยู่ ดังกรณีตัวอย่างของหญิงบริการคนหนึ่งได้เล่าถึงความรู้สึกไม่พึงพอใจของตนเมื่อได้รับการส่องเกินจากลูกค้าอย่างหยาบคายว่า

"ถึงจะทำงานแบบนี้ แต่ก็ไม่ชอบให้แขกมาหยาบคาย บางทีนั่งอยู่นี่(ในสถานเริงรมย์) มาส่องกระโปรง มาบีบหน้าอก ก็อายเพื่อน ๆ (กรณีที่ถูกลูกค้ามาเที่ยวเป็นกลุ่ม) ไม่เข้าใจว่าทำงานอย่างนี้แล้วจะไม่มีศักดิ์ศรี ถึงเขา (ลูกค้า) จะเสียเงินเข้ามาก็ไม่เข้าใจจะทำอะไรกับเราได้ทุกอย่าง โดนอย่างนั้นะ ทำให้อยากออก ถ้าไม่คิดถึงรายได้นะ ป่านนี้ ออกแล้ว"

หญิงบริการในสถานเริงรมย์ประเภทนี้จะรู้สึกว้า ๆ ต่ำแหน่งหญิงบริการนั่งตมในสถานเริงรมย์แตกต่างจากหญิงให้บริการทางเพศในรูปแบบอื่น เนื่องจากรูปแบบของการให้บริการจะจัดขึ้นสำหรับลูกค้าที่มีฐานะทางสังคมเศรษฐกิจค่อนข้างสูง การมาใช้บริการของสถานเริงรมย์ไม่ใช่เพียงต้องการการให้บริการทางเพศ แต่ต้องการบรรยากาศของการพักผ่อนด้วยการนั่งตม นิ่งคุย แม้จะมีการให้บริการทางเพศติดตามมา แต่เป็นไปในลักษณะของความพึงพอใจที่เกิดขึ้นหลังจากการได้พูดคุย และเป็นความสมัครใจของหญิงบริการด้วย

การเรียนรู้ก่อนจะออกจากอาชีพ

การให้ความหมายเชิงบวก และเชิงเป็นกลางต่ออาชีพบริการทางเพศตั้งแต่ขั้นตอนแรกของการเข้าสู่อาชีพได้พัฒนาต่อมาสู่ขั้นของการดำรงอยู่ในอาชีพโดยที่หญิงสาวเหล่านี้จะเรียนรู้ถึงแบบแผนพฤติกรรมในอาชีพของหญิงบริการนั่งตม รวมทั้งยังได้รับการเสริมแรงในรูปแบบต่างๆ หญิงสาวเหล่านี้ได้ประพฤติดตามบทบาทหน้าที่ของหญิงบริการนั่งตม และให้บริการทางเพศไปพร้อมกัน แต่เมื่อได้เรียนรู้ถึงสิ่งที่ต้องสูญเสียไปในระหว่างการทำงาน ความหมายเชิงบวกและเชิงเป็นกลางอย่างที่ผ่านมาก็ได้ลดระดับลงไปบ้างในหญิงบริการบางคน แต่โดยส่วนรวมแล้วความหมายต่อการให้บริการทางเพศของหญิงบริการก็คือ ถือว่าเป็นอาชีพอย่างหนึ่งหรือเป็นงานอย่างหนึ่งหรือเป็นหน้าที่ที่ต้องทำ เพื่อสร้างฐานะและความมั่นคงให้ตนเอง ซึ่งตนจะพึงหรือขอใครก็ไม่ได้ และถ้าไปเลือกทำอาชีพอื่นตามระดับความรู้ความสามารถที่มีอยู่ก็จะมีรายได้มากเท่านี้ในระยะเวลายาวนานนัก ซึ่งการให้ความหมายในทางเองดังกล่าว ได้ช่วยลดความขัดแย้งในจิตใจที่เกิดจากพฤติกรรมของตนซึ่งขัดต่อบรรทัดฐาน ในช่วงนี้หญิงสาวเหล่านี้ก็จะทำงานเพื่อรางวัลที่เป็นเงินรายได้ หรือกล่าวอีกทางหนึ่งก็คือการเสริมแรงในเรื่องของรายได้จะมีความสำคัญอย่างมาก ซึ่งหญิงสาวแต่ละคนก็ได้เข้ามากำหนดเป็นเงื่อนไขสำคัญ เพื่อที่จะออกจากอาชีพนอกเหนือจากเงื่อนไขอื่น ๆ ดังตัวอย่างหญิงบริการคนหนึ่งได้ให้ทัศนะต่อเรื่องนี้ไว้ว่า

"ตอนนี้ถือว่ามีมัน (งานบริการทางเพศ) เป็นงานอย่างหนึ่ง เวลาไปกับแขก (ให้บริการทางเพศ) ก็ถือว่าเป็นหน้าที่ของเรา คือต้องทำให้เรามีความสุข แต่เราจะไม่สุขหรือที่หาเพราะเงิน ตั้งใจจะเก็บเงินสักก้อนเอาไปลงทุนตอนที่เลิกทำงานนี้"

(จากคำสัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตมในสถานเริงรมย์ระดับสูง)

นอกจากจะเรียนรู้ว่าการให้บริการทางเพศเป็นอาชีพอย่างหนึ่งแล้ว ยังยอมรับว่าแม้ว่าตนจะได้เงินเพื่อแลกกับการให้บริการทางเพศในราคาสูงก็ตาม แต่ลูกค้ามักจะตักตวงหาความสุขทางเพศอย่างเต็มที่ในฐานะที่ผู้หญิงคือ วัตถุทางเพศชิ้นหนึ่ง ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวทำให้หญิงสาวหลายคนเกิดความกดดันที่จะออกจากอาชีพให้เร็วที่สุด หากมีทางเลือกที่รวดเร็วกว่า เช่น มีคนอุปการะเลี้ยงดูแม้จะไม่เปิดเผยก็ตาม

จากการเรียนรู้ดังกล่าว ประกอบกับบริบทในการทำงานที่ไม่น่าพึงพอใจรวมทั้งการพิจารณาถึงสิ่งที่ต้องสูญเสียไป จึงทำให้หญิงสาวแต่ละคนคำนึงถึงการจะออกจากอาชีพเพื่อไปประกอบอาชีพอย่างใดอย่างหนึ่งตามความสามารถและความคาดหวังของตน โดยที่ทุกคนต้องการโอกาสที่จะกลับไปดำเนินชีวิตตามบรรทัดฐานของสังคมได้กำหนดไว้ ซึ่งการออกจากอาชีพจะช้าหรือเร็วแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับเงื่อนไขของแต่ละคน ดังจะกล่าวถึงในหัวข้อต่อไป

เงื่อนไขของการจะออกจากอาชีพบริการทางเพศ

จากการศึกษาพบว่า หญิงบริการทุกคนมีความเห็นตรงกันว่าอายุการทำงานในอาชีพนี้ประมาณ 30 ปี สำหรับอายุเฉลี่ยของกลุ่มนี้ประมาณ 21 ปี แต่ละคนจะยังคงทำงานไปอีกสักระยะหนึ่ง โดยมีระยะเวลาแตกต่างกันไป เนื่องจากขณะนี้รางวัลตอบแทนที่ได้รับยังเป็นที่น่าพอใจ ฉะนั้นการออกจากอาชีพนี้จึงไม่ใช่กระทำได้ในทันที ดังจะเห็นได้จากคำยืนยันของมามาซังที่มีประสบการณ์เกือบ 10 ปี โดยเคยเป็นหญิงบริการนั่งตมในบาร์ญี่ปุ่นมาก่อนแล้วเลื่อนเป็นมามาซังเมื่ออายุ 25 ปี ได้กล่าวถึงการออกจากอาชีพของหญิงบริการเท่าที่ผ่านมามาว่า ต้องใช้

เวลาไม่ใช่ทำได้นั่นที่

"เป็นไปไม่ได้หรอกจะออกทันที เท่าที่เห็นมาจะมีการติดพันต้องใช้เวลา เพราะเด็กที่เข้ามาทำงานแบบนี้ จะรู้สึกว่ามีความสะดวกสบาย เงินหาง่ายใช้คล่อง งานไม่หนัก มีเพื่อนฝูง แล้วยังได้ไปเที่ยวโน่นเที่ยวนั้นกับแขก"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของมามาซึ่งของสถานเริงรมย์ระดับสูง)

ความเห็นดังกล่าวนี้ก็สอดคล้องกับความคิดของหญิงบริการของสถานเริงรมย์ระดับกลางค่อนข้างสูงแห่งหนึ่ง ซึ่งมีประสบการณ์ทำงานมาเกือบ 5 ปีว่างานบริการทางเพศนี้เลิกยาก เพราะเป็นงานสบาย

"ก็รู้งานนี้เราทำไปไม่ได้ตลอด แต่ก็ยังทำอยู่ งานแบบนี้เป็นงานที่เลิกยากมาก เหมือนยาเสพติดต้องทำเป็นปี เพราะมันสบาย"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งโต๊ะในสถานเริงรมย์ระดับกลางค่อนข้างสูง)

การที่หญิงสาวเหล่านี้ไม่ได้คิดจะออกจากงานบริการทางเพศในทันที เพราะมีเงื่อนไขต่าง ๆ ดังนี้

1. ต้องการให้ได้เงินจำนวนหนึ่งเพื่อใช้สร้างฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจ

เนื่องจากความคาดหวังที่สำคัญก่อนเข้าสู่อาชีพนี้คือ เรื่องการมีรายได้ดีหรือให้มีรายได้มากกว่าที่เคยมีอยู่นั้น หญิงสาวกลุ่มนี้จะทำงานต่อไปอีกระยะหนึ่ง เพื่อให้ได้เงินจำนวนหนึ่งซึ่งจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับเป้าหมายแตกต่างกันไป และจากกรณีศึกษากลุ่มนี้พอสรุปได้คือ

1.1 ต้องการเงินทุนเพื่อสร้างฐานะทางการเงินและเพื่อเป็นทุนประกอบอาชีพอื่น

โดยการตั้งเป้าหมายจำนวนเงินจะมากน้อยต่างกัน คือมีทั้งต้องการเก็บเงินให้ได้เป็นหลักแสนหรือกระทั่งเป็นหลักล้าน

สำหรับผู้ที่ตั้งเป้าหมายการเก็บเงินไว้สูงนั้นจะเป็นหญิงสาวที่ทำงานอยู่ในสถานเริงรมย์ระดับสูง ซึ่งจะมีลูกค้าที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดี สามารถใช้จ่ายเงินสำหรับบริการและเพื่อผู้หญิงได้เต็มที่ นอกจากนั้นหญิงสาวเหล่านี้จะมีระดับการศึกษาสูงคือมีการศึกษาอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และกำลังศึกษาต่ออยู่ในระดับปริญญาตรี ซึ่งต่างก็มีทรัพย์สินซึ่งได้มาจากเงินที่หาได้ในอาชีพนี้ ได้แก่ บ้าน รถยนต์ พร้อมทั้งเงินฝาก แต่ยังไม่ครบจำนวนตามเป้าหมายของตน ในกรณีที่ยังไม่ซื้อบ้านก็จะอยู่ในอพาร์ทเมนต์ชั้นสูงโดยตนรับผิดชอบค่าเช่าเองหรือไม่ก็มีลูกค้าที่มาติดพันช่วยออกให้ ฉะนั้นเมื่อได้เงินที่จะสร้างฐานะของตนตามที่ต้องการแล้วก็จะเลิกจากอาชีพนี้จะทำธุรกิจส่วนตัวด้วยเงินทุนที่เก็บเอาไว้ เช่น เปิดร้านอาหาร เปิดร้านซักอบรีด เปิดร้านขายเสื้อผ้า เป็นต้น หญิงบริการคนหนึ่งเล่าว่า ขณะนี้ตนมีบ้าน มีรถเป็นของตนเองแต่ยังต้องการทำงานต่อไปอีกจนกว่าจะเก็บเงินได้ตามเป้าหมาย ก็จะเลิกจากอาชีพนี้ แล้วจะเปิดร้านอาหารเพื่อเป็นอาชีพใหม่

"...จะหาไปอีกระยะหนึ่งให้มีเงินมากกว่านี้ ก็จะเลิกงานนี้แล้ว เปิดร้านอาหาร คิดว่าถ้ามีเงิน 1 ล้านบาทจะเลิกทำ คิดว่าปี 39 คงได้ตามที่คิด โหน ๆ เสียแล้ว (ขายบริการทางเพศ) ก็ต้องมีความหมายกับตัวเองด้วย..."

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งโต๊ะในสถานเริงรมย์ระดับสูง)

หญิงบริการอีกส่วนหนึ่งต้องการได้เงินทุนสักก้อนซึ่งไม่มากเท่าส่วนแรก เพื่อนำมาลงทุนในกิจการเล็ก ๆ เช่น เข้าร้านขายของตามอพาร์ทเมนต์หรือนำไปเรียนหลักสูตรสั้น ๆ เพื่อเพิ่มทุนความสามารถพิเศษ เช่น เรียนแต่งหน้าเพื่อเป็นอาชีพพิเศษของตนต่อไป หญิงบริการเหล่านี้จะกำหนดระยะเวลาอยู่ในอาชีพไว้ประมาณ 1-2 ปีเมื่อได้เงินตามที่คาดการณ์ไว้ก็จะออกจากอาชีพ ดังกรณีตัวอย่างของหญิงบริการในสถานเริงรมย์ระดับกลางคนหนึ่งซึ่งเพิ่งจะเข้ามาอยู่ใน

อาชีพนี้ได้ประมาณ 3 เดือน ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการออกจากอาชีพของตนว่า ตั้งใจจะทำงานในอาชีพนี้อีก 1-2 ปี เพื่อจะเก็บเงินให้ได้ประมาณ 200,000 บาทก็จะออกจากอาชีพบริการทางเพศ เพื่อลงทุนค้าขาย

"ว่าจะทำงานนี้ไปสักปีสองปี ให้ได้เงินสัก 200,000 ก็จะไปลงทุนเปิดร้านขายของชำ ลองถามร้านข้างล่างอพาร์ทเมนต์ที่อยู่ ถามเขาว่าเช่าเท่าไร เขาบอกว่ามัดจำ 10,000 แล้วค่าเช่าเดือนละ 3-4 พันบาท ชื่อของเขาร้านอีกก็กว่าแสน ถ้าทำอย่างนี้ได้ก็ไม่ต้องทำงานนี้แล้ว (งานบริการทางเพศ)"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งโต๊ะในสถานเริงรมย์ระดับกลาง)

หญิงสาวในกลุ่มนี้จะทำงานอยู่ในสถานเริงรมย์ระดับกลาง และระดับค่อนข้างสูงสถานภาพทางการศึกษาต่ำกว่าหญิงสาวในกลุ่มข้างต้น

1.2 ต้องการเงินทุนเพื่อนำไปใช้จ่ายในการเรียนต่อ โดยจะอยู่ในอาชีพบริการทางเพศอีกประมาณ 1-2 ปี และเมื่อได้เงินตามต้องการแล้วก็จะออกไปเรียนต่อ ซึ่งจะทำให้มีโอกาสเข้าสู่อาชีพอื่นในตำแหน่งที่ดีกว่าอาชีพเดิมที่ตนเคยทำมาก่อนเข้าสู่อาชีพบริการทางเพศเป็นการใช้ช่องทางของการศึกษา ทำให้ตนมีฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจดีกว่าเดิม จากตัวอย่างหญิงบริการคนหนึ่งซึ่งมามีเซ็กส์แล้วให้ฟังว่าได้เลิกทำอาชีพบริการทางเพศหลังจากที่ท่ายู่ได้ 2 ปี โดยเก็บเงินที่ได้ไว้เป็นทุนสำหรับศึกษาต่อเพื่อโอกาสของการทำงานในอาชีพที่สังคมยอมรับ

"มีเด็กในตำแหน่งนี้คนหนึ่ง (หญิงบริการนั่งโต๊ะ) ท่ายู่ 2 ปี เขาก็เก็บเงินได้ เพราะเด็กคนนี้มีมานะ เขามองโลกกว้างขึ้นว่าสังคมยอมรับคนทำงานกลางวัน เขาออกไปเรียนธุรกิจโรงแรมโดยใช้เงินทองที่เก็บไว้ โดยไม่ต้องพึ่งใคร"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของมามีเซ็กส์ของสถานเริงรมย์ระดับสูง)

จากการศึกษาพบว่าหญิงบริการหลายคนให้ความสนใจต่อเรื่องการศึกษาต่อ เพราะจะ
ทำให้ตนได้รับการยกย่องจากสังคมว่าเป็นผู้ที่มีการศึกษา หญิงบริการคนหนึ่งให้ทัศนะในเรื่องนี้ว่า
เมื่อออกจากอาชีพนี้หลังจากเก็บเงินได้มากพอ ก็จะศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
และจะเลือกเรียนสาขาอะไรก็ตามที่จบได้ง่าย โดยคิดว่าการเรียนสาขาไหนไม่สำคัญเท่าไร
ได้จบการศึกษาในระดับนั้นได้

"จะเรียนสาขาที่จบง่าย ๆ นุ่นคิดว่าการเรียนสาขาไหนไม่สำคัญเท่าไร มันสำคัญคือ
ทุกคนและสังคมยอมรับคนเรียนหนังสือ ยังไงก็ขอให้มีชื่อได้เรียนตามที่สังคมยอมรับ"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตมในสถานเริงรมย์ระดับสูง)

นอกจากนั้นหญิงบริการบางคน ซึ่งจบระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงทำงานในอาชีพนี้ มาประมาณ 5 ปี (ขณะนี้อายุ 27 ปี) ได้สมัครเรียนต่อในระดับปริญญาตรี โดยทำงานไปด้วย และเรียนไปด้วย โดยมีทัศนะว่าระดับการศึกษาที่สังคมยอมรับคืออย่างน้อยต้องจบปริญญาตรี และการได้รับการศึกษาในระดับนี้จะช่วยพัฒนาความคิด ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต

"คิดว่า คนเราน่าจะจบปริญญาตรีเป็นเบื้องต้น ถ้ามีโอกาสตามที่สังคมทุกวันนี้ให้ความสำคัญ ทำให้เราสามารถรู้ช่องทางของตัวเองว่าจะเดินแบบไหน สมมติว่าไม่ได้เรียน เมื่อได้เงินมาก็อาจจะใช้โดยไม่รู้จักคิดหรือวางแผนอนาคตให้มั่นคง"

หญิงบริการคนเดียวกันนี้ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับการศึกษาซึ่งน่าสนใจอีกประการหนึ่งคือเนื้อหาของการความรู้ที่ตนได้เรียนมาไม่ทันสมัยมีความซ้ำซ้อนกันแม้ว่าจะต่างระดับชั้นกัน

"(เนื้อหาวิชาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง) อาจมีลักษณะไม่ทันสมัย คือเรียนยัง
งกก็เหมือนอยู่ที่เดิม อย่างเราเรียนการตลาด เริ่มต้นก็เรียนเรื่องนั้น พอต่อไปก็

เรียน เนื้อหาไม่แตกต่างกันมาก คือหนังสือจะเปลี่ยนแปลงแต่เนื้อหาไม่กลั่นเท่าไร"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตมในสถานเริงรมย์ระดับสูง)

การให้ความสำคัญต่อระดับการศึกษาเป็นค่านิยมอย่างหนึ่งที่หญิงบริการได้เรียนรู้ว่าเป็นหนทางหนึ่งที่ทำให้ตนประสบความสำเร็จได้ หากตนนอกจากอาชีพบริการทางเพศ ก็จะใช้วุฒิการศึกษาที่ได้มานั้นเข้าสู่อาชีพที่สังคมยอมรับในตำแหน่งที่ดีขึ้น หรือแม้จะยังไม่เลิกอาชีพบริการทางเพศ การมีการศึกษาก็จะกลายเป็นคุณสมบัติที่มาประกอบความสวยงามของหญิงบริการให้เป็นที่สนใจของลูกค้ามากขึ้น ดังที่มาว่าซังของสถานเริงรมย์ระดับกลางค่อนข้างสูงกล่าวว่า "...คือเรื่องความรู้จะเป็นส่วนเสริม คนมีความรู้ เวลาคุยกับแขกก็จะคุยได้เกือบทุกเรื่อง แขกก็ติดใจ" มาว่าซังของสถานเริงรมย์ระดับสูงอีกคนหนึ่งก็ได้กล่าวในทำนองเดียวกันว่า

"เรื่องเรียน เรื่องการศึกษาให้ความรู้กับเราหลาย ๆ อย่าง ทำให้เรามีความรู้ขึ้นมาจะพูดจะจาอะไรก็รู้จักที่จะพูด คนที่มีการศึกษากับคนที่ไม่มีการศึกษาก็จะต่างกัน"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของมาว่าซังของสถานเริงรมย์ระดับสูง)

ในเรื่องการศึกษานี้บางคนยอมลงทุนให้กับการศึกษาของตนด้วยกำลังสติปัญญา และเงินทองเพื่อให้ได้มาซึ่งวุฒิการศึกษา แม้จะไม่ผ่านตามเกณฑ์การวัดผลตามปกติ แต่ก็จ่ายเงินให้กับผู้เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้ผลผ่านเกณฑ์ที่กำหนด ดังเช่นที่มาว่าซังคนหนึ่งเล่าว่า ตนจบการศึกษาระดับปริญญาตรีที่มหาวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่งระหว่างที่เรียนนั้นทำงานไปด้วย ตอนเรียนปีสุดท้ายเหลืออีก 2 วิชาที่สอบไม่ผ่านกลัวว่าสอบใหม่จะไม่ผ่านจึงได้จ่ายเงิน "พิเศษ" ไปจำนวนหนึ่งและในที่สุดก็ได้วุฒิปริญญาตรีทางบัญชี (แต่ก็ยังทำงานด้านนี้อยู่ เพราะรายได้ดีกว่าจะไปทำงานตามความรู้ของตนซึ่งเมื่อเปรียบเทียบแล้วรายได้แตกต่างอย่างมาก) มาว่าซังได้กล่าวถึงการได้วุฒิของตนว่า

"มีคนช่วยด้วย ติดอยู่ 2 วิชา ไม่ผ่านซะที เลยเสียไป 30,000 มีคนจัดการให้"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของมาว่าซังของสถานเริงรมย์ระดับกลางค่อนข้างสูง)

หญิงสาวที่มีเงื่อนไขต้องการหาเงินเพื่อเรียนต่อไม่มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 และประกาศนียบัตรวิชาชีพ ซึ่งต่างยอมรับว่าช่วงเรียนหนังสือนั้นตนไม่ชอบเรียนและผลการเรียนไม่ดีแต่ขณะนี้ตั้งใจจะกลับไปเรียนใหม่เพราะเห็นว่าการศึกษาเป็นทางหนึ่งที่สังคมยกย่อง

ฉะนั้นจากการให้ความสำคัญต่อการศึกษาดังที่กล่าวมานี้ การศึกษาจึงเป็นจุดหมายอย่างหนึ่งที่ได้รับการคาดหวังไว้ว่าเมื่อหญิงบริการออกจากอาชีพบริการทางเพศแล้ว จะศึกษาต่อเพื่อสถานภาพทางการศึกษาที่สูงขึ้นกว่าเดิม

1.3 ต้องการหาเงินและถ้ามีลูกค้าอุปการะเลี้ยงดูก็จะออกจากอาชีพ เนื่องจากรายได้ในอาชีพยังสูงอยู่ หญิงสาวกลุ่มนี้จึงยังจะทำงานไปก่อน และถ้ามีโอกาสได้พบลูกค้าที่มีฐานะพอที่จะเลี้ยงดูตนได้ ก็จะออกจากอาชีพนี้ จากนั้นตนก็จะหาความชำนาญเพื่อทำธุรกิจบางอย่าง ดังกรณีของหญิงสาวคนหนึ่งกล่าวถึงเงื่อนไขการออกจากอาชีพของตนว่า

"ตอนนี้จะทำไปเรื่อย ๆ จนกว่าจะมีทางที่ดีกว่านี้..อย่างเช่น เจอแบกมีเงินเลี้ยงจะแต่งงานกัน หรือจะไม่เปิดเผยก็ไม่ใช่ไร แล้วก็จะหาความชำนาญบางอย่าง เพื่อทำธุรกิจของตัวเอง เช่น ทำดอกไม้ นี่ก็มีเพื่อนชวนไปเรียน"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งดื่มในสถานเริงรมย์ระดับสูง)

หญิงสาวที่มีเงื่อนไขดังกล่าว จะเป็นหญิงบริการในสถานเริงรมย์ทั้งในระดับกลางจนถึงระดับสูง อายุเฉลี่ยประมาณ 20 ปี หน้าตาสวย ฉะนั้น โอกาสที่ผู้ชายจะสนใจให้ความอุปการะจึงเป็นไปได้มาก โดยเฉพาะโอกาสของหญิงบริการในสถานเริงรมย์ระดับสูงที่จะได้รับการเลี้ยงดูจากลูกค้ามีมาก ซึ่งได้เรียนรู้และเห็นตัวอย่างจากเพื่อนร่วมงาน เพราะลูกค้าจะมีฐานะร่ำรวยพอที่จะมีเงินเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายของหญิงบริการ นอกจากนั้นหญิงบริการเหล่านี้ยังมีโอกาสแต่งงานกับลูกค้าต่างชาติ เช่น ใต้หวัน ฮองกง ญี่ปุ่น และได้ติดตามกันไปใช้ชีวิตในต่างประเทศ ดังคำบอกเล่าของผู้จัดการคนหนึ่งว่า

"เด็กของเราหลายคนได้ติบได้ตี แยกเอาไปเลี้ยงอย่างสุขสบาย บางคนก็แต่งงาน แต่งการกับพวกได้หัววัน ฮ้องกง ญุ่น พวกกันไปอยู่เมืองนอก"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของผู้จัดการสถานเรีงมย่ระดับสูง)

2. เปลี่ยนไปสู่บทบาทและตำแหน่งใหม่

จากการศึกษาพบว่าหญิงบริการบางคนเปลี่ยนบทบาทจากที่เคยให้บริการทางเพศไปสู่บทบาทของหญิงบริการนั่งตมโดยไม่ให้บริการทางเพศ และอีกกรณีหนึ่งคือออกจากตำแหน่งเดิมไปเป็นมาผัวซัง

2.1 กรณีที่เลิกให้บริการทางเพศแต่ยังอยู่ในตำแหน่งหญิงบริการนั่งตม ซึ่งคงทำหน้าที่แต่เพียงนั่งตมนั่งคุยเป็นเพื่อนลูกค้า เนื่องจากมีคนรักที่พบกันในช่วงของการทำงาน แม้จะเสียรายได้ของการให้บริการทางเพศ แต่รายได้จากเงินเดือน เงินค่าตม และเงินรางวัลจากลูกค้ารวมแล้วยังสูงอยู่ นอกจากนั้น ยังมีรายได้ที่คนรักให้ใช้จ่าย ฉะนั้น ในรูปแบบนี้จึงเป็นเพียงการทำงานให้บริการนั่งตมนั่งคุยกับลูกค้าแต่เพียงอย่างเดียว ดังตัวอย่างของหญิงบริการคนหนึ่ง ซึ่งเคยทำงานในฐานะหญิงบริการนั่งตมและให้บริการทางเพศด้วย แต่ปัจจุบันได้เลิกการให้บริการทางเพศ เนื่องจากมีคนรักซึ่งเคยเป็นลูกค้าของตน ลูกค้าคนนี้เป็นชาวอังกฤษตกลงกันว่า จะเดินทางไปอยู่ที่อังกฤษ ขณะนี้ก็ติดต่อกันสม่ำเสมอและจริงจัง แต่ที่หญิงบริการคนนี้ยังคงทำงานอยู่โดยไม่ได้รับการทางเพศ เพราะรายได้อื่น ๆ ยังสูงอยู่ โดยที่ไม่ได้บอกให้คนรักได้รู้ เพราะที่จริงแล้วคนรักขอให้เลิกทำ แม้จะเป็นการนั่งตมเฉย ๆ ก็ตาม

"จะจดทะเบียนกับเขา แล้วเขาก็จะรับไปอยู่ที่อังกฤษด้วยกัน... ตอนนี้ก็ไม่รับฮีฟแล้ว เพราะสบายแล้วที่ทำอยู่นี้ก็ได้รายได้ยังดี"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตมในสถานเรีงมย่ระดับกลางค่อนข้างสูง)

กรณีนี้จึงเป็นการเลิกพฤติกรรมบางอย่างคือ การขายบริการทางเพศ แต่ในพฤติกรรม การให้บริการอื่น ๆ ยังคงดำเนินไปตามหน้าที่คือ ต้อนรับ นั่งตม นั่งคุย เป็นเพื่อนลูกค้า และ โอกาสที่ลูกค้าจะส่วง เกินก็ยังเป็นไปได้

2.2 กรณีที่ออกจากตำแหน่งบริการนั่งตมเข้าสู่ตำแหน่งมามาซัง ซึ่งเป็นการเลื่อน ตำแหน่งให้สูงขึ้น โดยจะมีรายได้ประจำคือเงินเดือนมากกว่าเดิม ส่วนค่าตมและเงินรางวัลจะ ได้ลดลง ในกรณีนี้เนื่องจากอายุมากขึ้น (โดยเฉลี่ย 30 ปี) แต่เนื่องจากมีประสบการณ์มาก เพราะอยู่ในอาชีพมานาน ทางสถานเริงรมย์จึงให้เข้ามาอยู่ในตำแหน่งมามาซัง นอกจากนั้น โอกาสที่จะไปทำงานในอาชีพอื่นก็มีไม่มาก ดังนั้น หญิงบริการบางคนจึงออกจากตำแหน่งหญิง บริการนั่งตมโดยเข้ามาเป็นมามาซังต่อไป

3. ออกจากอาชีพบริการทางเพศแบบหญิงบริการนั่งตมไปสู่อาชีพบริการทางเพศในรูป แบบอื่น

จากการศึกษาพบว่าหญิงบริการบางคนซึ่งอายุยังน้อยประมาณ 19-20 ปี ซึ่งเคยเป็น นางทางโทรศัพท์มาก่อน ได้ออกจากงานบริการนั่งตมกลับไปเป็นนางทางโทรศัพท์เช่นเดิม ซึ่ง เป็นการให้บริการทางเพศแบบแอบแฝงอีกรูปแบบหนึ่ง ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากไม่พึงพอใจต่อสภาพ การทำงานในฐานะหญิงบริการนั่งตมซึ่งต้องอดทนต่ออารมณ์และการปฏิบัติของลูกค้าบางคน นอกจากนั้น การทำงานในสถานเริงรมย์ดังกล่าวก็ต้องอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์บางอย่างที่จะควบคุมการท างานของหญิงบริการ แต่สำหรับอาชีพนางทางโทรศัพท์จะมีอิสระมากกว่า โดยไม่ต้องอยู่ภายใต้ กฎเกณฑ์ในการทำงาน จากการศึกษพบว่าหญิงบริการคนหนึ่งซึ่งเคยเป็นนางทางโทรศัพท์มาก่อน แล้วได้เข้ามาทำงานในค็อกเทลเลานจ์แห่งหนึ่ง แต่ทำได้เพียง 6 เดือนก็ออกมาทำอาชีพนาง ทางโทรศัพท์อย่างเดิม ได้เล่าถึงประสบการณ์และความรู้สึกที่ออกจากอาชีพหญิงบริการนั่งตมว่า

"พอทำไปได้ระยะหนึ่ง ก็อย่างที่บอกแหละที่ต้องเอาใจแขก ต้องอดทนต้องเก็บความ

รู้สึกมากทีเดียว รับงานทางโทรศัพท์สบายกว่าไม่ต้องแต่งตัว นอนอยู่ที่ห้องสบาย ๆ หรือจะออกไปไหนก็ได้อิสระมากกว่า ถ้าทำงานเลานจ์ก็ต้องไปทุกวัน ไหนจะต้องเอาใจแขก ต้องเชื่อฟังมาว่า มีเวลาเริ่มงาน คิดว่าสู้งานทางโทรศัพท์ไม่ได้"

โดยสรุปการออกจากอาชีพการขายบริการทางเพศนั้น เป็นเรื่องที่หญิงบริการต่างคำนึงถึง และได้คาดหวังอนาคตของตนไว้ ซึ่งเงื่อนไขของการจะออกจากอาชีพทำให้ระยะเวลาของการออกจากอาชีพนี้เร็วหรือช้าแตกต่างกันไป โดยในขณะที่ทำการศึกษา หญิงบริการกลุ่มนี้ยังคงได้รับรายได้ที่น่าพอใจ ฉะนั้น จึงเป็นการเสริมแรงที่สำคัญ ซึ่งทำให้หญิงบริการเหล่านี้คิดจะทำงานไปอีกระยะหนึ่งเพื่อสร้างฐานะของตนเอง แม้จะปรากฏว่ามีการใช้จ่ายเงินไปในการเที่ยวเตร่บ้างก็ตาม

ความคาดหวังในอนาคตเพื่อเข้าสู่สังคมตามบรรทัดฐาน

ความคาดหวังในอนาคตของหญิงบริการหลังจากออกจากอาชีพบริการทางเพศตามทัศนะดังกล่าว สะท้อนให้เห็นว่าหญิงบริการเหล่านี้หวังจะกลับไปสู่การดำเนินชีวิตตามแบบที่สังคมยอมรับ โดยจะลงทุนประกอบอาชีพส่วนตัว เช่น ขายอาหาร ขายของชำ ขายเครื่องประดับรถยนต์ เปิดกิจการซักอบรีด เป็นต้น หรืออย่างในกรณีที่จะเลิกจากอาชีพนี้เมื่อมีลูกคำอุปการะ ก็เป็นทางหนึ่งที่จะเปลี่ยนสถานภาพ จากหญิงบริการทางเพศที่ต้องมีความสัมพันธ์ทางเพศกับผู้ชายมากมายหลายตามาเป็นผู้หญิงที่มีผู้ชายอุปการะ ซึ่งแม้จะไม่ถูกต้องตามบรรทัดฐานของสังคม แต่ก็อยู่ ณ สถานภาพที่ดีกว่าอยู่ในอาชีพหญิงบริการทางเพศ

หญิงสาวเหล่านี้รับรู้อยู่ตลอดเวลาว่า อาชีพการขายบริการทางเพศที่ตนทำอยู่ในขณะนี้ เป็นสิ่งที่สังคมไม่ยอมรับ ซึ่งแต่ละคนก็จะไม่บอกกล่าวความจริงให้กับพ่อแม่ หรือคนอื่น ๆ ที่อยู่นอกกลุ่มคบหาสมาคมได้รับรู้ถึงบทบาทหน้าที่ที่แท้จริงของตน และใช้วิธีการพูดบ้ายเบี่ยงหน้าที่ที่แท้จริงของตน เช่น บอกว่าทำงานโรงแรมบ้าง ทำงานสถานเริงรมย์ในตำแหน่งที่ไม่เกี่ยวข้องกับการ

ให้บริการทางเพศบ้าง เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อตนเองจะได้ไม่ถูกปฏิเสธโดยสิ้นเชิงจากบุคคลที่ตนเกี่ยวข้อง หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ หญิงบริการเหล่านี้ยังต้องการที่จะเป็นส่วนหนึ่งของสังคมตามบรรทัดฐาน โดยไม่ได้แสดงตัวขัดแย้งถึงบทบาทหรือตำแหน่งงานของตน อาศัยความคลุมเครือของงานดังกล่าวหลีกเลี่ยงจากการตำหนิหรือการลงโทษจากบุคคลและสังคมที่ตนต้องเกี่ยวข้อง

จากความรู้สึกต่ออาชีพของสังคม หญิงสาวเหล่านี้จึงคาดหวังกันว่าในวันหนึ่งตนจะออกจากอาชีพนี้ และทำอาชีพอื่น ๆ ที่สังคมยอมรับ เพื่อการดำรงอยู่ตามแบบอย่างของพฤติกรรมที่สังคมยอมรับและแบบอย่างของหญิงดีอื่นๆ ซึ่งความหมายของ "หญิงดี" ตามความคิดของหญิงสาวเหล่านี้ก็คือต้องไม่ใช่ผู้หญิงที่ทำงานกลางคืนและขายบริการทางเพศ ฉะนั้น การทำอาชีพใหม่ที่ไม่เกี่ยวข้องกับงานแบบเดิมก็จะช่วยลบภาพของ "ผู้หญิงกลางคืน" ออกไป ซึ่งตอนนั้นตนจะมีเงิน มีกิจการของตัวเอง ซึ่งไม่ต้องหลบหลีกจากการตำหนิของสังคมหรือคนที่เกี่ยวข้องอีกต่อไปสามารถดำเนินชีวิตไปตามบรรทัดฐานที่สังคมกำหนด และเป็นไปตามความคาดหวังของตนเมื่อก่อนเข้าสู่อาชีพว่าต้องการสร้างฐานะของตนด้วยรายได้จากการเป็นหญิงบริการนั่งดื่มและแอบแฝงด้วยการให้บริการทางเพศ

นอกจากความคาดหวังในอาชีพแล้ว ยังคาดหวังถึงการมีคู่ครองที่ถูกต้องซึ่งถือว่าเป็นความมั่นคงในชีวิตอย่างหนึ่ง ดังได้กล่าวแล้วว่าหญิงบริการเกือบทุกคนที่มีประสบการณ์ทางเพศมาก่อนกับสามีหรือคนรัก (ยกเว้นเพียงกรณีเดียวที่ไม่เคยมีประสบการณ์ทางเพศมาก่อน แต่เมื่อเข้าทำงานในสถานเริงรมย์ได้ประมาณ 1 เดือน ก็มีความสัมพันธ์ทางเพศกับลูกค้าโดยตนคิดว่าเป็นความสัมพันธ์อันที่คนรักมากกว่าที่จะเป็นการขายบริการทางเพศ แต่หลังจากนั้นลูกค้าคนนั้นก็หายหน้าไป ซึ่งนับจากนั้นหญิงบริการคนนี้ก็ให้บริการทางเพศในลักษณะของการแลกเปลี่ยนด้วยเงิน) แต่ละคนต่างผิดหวังในตัวสามีและคนรักที่ทอดทิ้งตนไป ฉะนั้น จึงมีความคิดว่ายากพบผู้ชายที่จริงจังกับตนและอยู่ด้วยกันฉันท์สามีภรรยา แต่ตนก็ทราบดีว่าค่านิยมทางเพศของสังคมนั้นไม่ยอมรับผู้หญิงที่เคยมีอาชีพทางานบริการทางเพศมาก่อน เพราะไม่ใช่ภาพของ "หญิงดี" ตามที่สังคมกำหนด ซึ่งผู้ชายเหล่านั้นอาจจะยอมรับอดีตของตนไม่ได้ ดังนั้นเพื่อที่ตนจะรักษาภาพของ

"หญิงดี" หญิงสาวเหล่านี้คิดว่าจะไม่ยอมบอกความจริงถึงอดีตการทำงานของตน ดังจะเห็นจากตัวอย่างของหญิงบริการคนหนึ่งให้ทัศนะไว้ว่า

"ไม่บอกอยู่แล้วจะเก็บไว้เป็นความลับ..ต่อให้เขาตียังไง เขาก็รับไม่ได้ คิดว่าถ้าใครหลวมตัวไปบอกนะ ตอนแรก ๆ อาจจะไม่มีอะไรระแวง แต่นาน ๆ ไปวันหนึ่งเขาก็ต้องพูดเรื่องเก่ามาตำราเรา เวลาทะเลาะกันหรือผิดใจกัน ผู้ชายไทยนะ ยอมรับเรื่องอย่างนี้ยาก"

(จากคำให้สัมภาษณ์ของหญิงบริการนั่งตมในสถานเริงรมย์ระดับสูง)

ฉะนั้น ขณะที่หญิงสาวเหล่านี้ยังอยู่ในอาชีพ หญิงสาวเหล่านี้ต่างรับรู้อยู่ตลอดเวลาว่าอาชีพนี้ไม่ใช่อาชีพที่สังคมยอมรับ และไม่อาจทำได้ยาวนานเหมือนอาชีพอื่นตามบรรทัดฐานของสังคม นอกจากนั้นการสูญเสียบางสิ่งบางอย่างรวมทั้งการลงโทษของสังคม แม้ว่าเมื่อได้ซังน้ำหนักแล้วรางวัลที่ได้รับยังเหนือกว่าก็ตาม หญิงสาวเหล่านี้จึงได้คาดหวังถึงการออกจากอาชีพเพื่อกลับไปดำเนินชีวิตตามรูปแบบที่บรรทัดฐานของสังคมกำหนดไว้ อย่างไรก็ตามการที่หญิงสาวเหล่านี้จะออกจากอาชีพไปก็ต้องใช้เวลาทำงานไปอีกระยะหนึ่งก่อน เพื่อให้ได้รางวัลที่ตนมุ่งหวังสำหรับอนาคต

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ภาพรวมของผลการศึกษา

การศึกษาเรื่อง การเข้าสู่งานขายบริการทางเพศแบบแอบแฝงของสตรีที่มีการศึกษาในสถานเริงรมย์ : กรณีศึกษาคือกทลเลาโน่ ผับ และคาราโอเกะ มีวัตถุประสงค์เพื่อทำความเข้าใจถึงกระบวนการที่สตรีซึ่งมีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หรือเทียบเท่าขึ้นไปก้าวสู่อาชีพนี้ โดยอธิบายกระบวนการของการเข้าสู่อาชีพใน 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนของการเข้าสู่อาชีพ ขั้นดำรงอยู่ในอาชีพ และขั้นจะออกจากอาชีพ ภายใต้กรอบทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมและแนวคิดเรื่องเครือข่ายสังคม ซึ่งมุ่งความสนใจไปที่เงื่อนไขที่ทำให้สตรีเหล่านี้เข้าสู่ ดำรงอยู่และจะก้าวออกจากอาชีพ โดยพิจารณาถึงการเลียนแบบที่ได้รับจากการรับรู้ข่าวสารด้านงานสังคม ด้านการโฆษณาประชาสัมพันธ์ในแวดวงการบินเริงรมย์ รวมทั้งจากการบอกเล่า ซึ่งผู้รับรู้ไม่มีปฏิสัมพันธ์โดยตรงกับตัวแบบนั้น และจะมีจุดรวมความสนใจอยู่ที่การเรียนรู้จากการคบหาสมาคมที่แตกต่างกัน ซึ่งแต่ละกลุ่มของการคบหาสมาคมนั้นจะปรากฏลักษณะโครงสร้างและลักษณะความสัมพันธ์ของเครือข่ายสังคม นอกจากนั้นได้พิจารณาถึงการให้ความหมายเชิงบวกและความหมายเชิงเป็นกลางที่ทำให้หญิงสาวเห็นดีเห็นงามต่อการเข้าสู่อาชีพ และการเสริมแรงในขั้นของการดำรงอยู่ในอาชีพ รวมทั้งพิจารณาถึงเงื่อนไขต่างๆ ที่หญิงสาวคิดจะออกจากอาชีพบริการทางเพศ

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลใช้การสัมภาษณ์ระดับลึก โดยผู้ให้สัมภาษณ์เป็นหญิงบริการนั่งดื่ม 17 คน มาม่าซัง 4 คน ผู้จัดการของสถานเริงรมย์ 5 คน จากสถานเริงรมย์ระดับกลางระดับกลางค่อนข้างสูง และระดับสูง รวมทั้งได้เลือกสัมภาษณ์ชายผู้เที่ยว 5 คน ซึ่งมีสถานภาพทางสังคมเป็นผู้บริหารในระดับกลางและระดับสูง โดยทั้งมาม่าซัง ผู้จัดการ และผู้เที่ยวได้ให้ทัศนะต่อการเข้าสู่อาชีพนี้สอดคล้องกันว่า รายได้ที่สูงและได้มาง่ายเป็นแรงจูงใจที่สำคัญสำหรับหญิงบริการนั่งดื่ม 17 คน สำหรับรายละเอียดในเรื่องอายุ ภูมิฐานะ ภูมิหลังทางการศึกษา และอาชีพของหญิงสาวกลุ่มนี้ ปรากฏในตาราง 8 ดังนี้

ตาราง 8 อายุ ภูมิลำเนา ภูมิหลังทางการศึกษาและอาชีพเดิม

ชื่อหญิง บริการ	อายุ	ภูมิลำเนา	ระดับการศึกษา	อาชีพเดิมก่อนการเข้าสู่งาน บริการทางเพศ
1. กบ	20	กรุงเทพ ฯ	มัธยมศึกษาตอนต้น	พนักงานขายในห้างสรรพสินค้า
2. แป้ง	22	"	" "	นางทางโทรศัพท์
3. หญิง	22	"	" "	นางทางโทรศัพท์
4. พ้า	22	ต่างจังหวัด	" "	พนักงานบริษัท
5. นุ่น	21	กรุงเทพ ฯ	" "	นางแบบ
6. เพลิน	22	ต่างจังหวัด	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นต้น	พนักงานบริษัท
7. ตา	24	"	" "	พนักงานบริษัท
8. ส่า	22	"	" "	พนักงานบริษัท
9. ทวาน	21	กรุงเทพ ฯ	" "	ไม่มี
10. เนื้ท	22	"	" "	ไม่มี
11. จอย	27	ต่างจังหวัด	" "	พนักงานขาย
12. พลอย	19	กรุงเทพ ฯ	" "	ไม่มี
13. น้า	22	"	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง	พนักงานบริษัท
14. อี๋ว	22	ต่างจังหวัด	" "	พนักงานบริษัท
15. ไรส	27	กรุงเทพ ฯ	" "	พนักงานบริษัท
16. แค้ท	27	ต่างจังหวัด	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (กำลังศึกษาต่อระดับปริญญาตรี)	ไม่มี
17. เซอี่	22	"	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (กำลังศึกษาต่อระดับปริญญาตรี)	นางแบบ

การเข้าสู่งานขายบริการทางเพศของหญิงสาวกลุ่มนี้ เป็นกระบวนการเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ต้องใช้ระยะเวลาพอสมควรในการจะก้าวเข้าสู่อาชีพ มิได้เป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นโดยทันที แต่เป็นพฤติกรรมที่ต้องผ่านกระบวนการเรียนรู้โดยผ่านการเลียนแบบจากการบอกเล่า และข้อมูลข่าวสารในหลายรูปแบบและการเรียนรู้โดยการมีปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มที่คบหาสมาคม อีกประการหนึ่ง ลักษณะของหญิงสาวที่จะก้าวเข้าสู่อาชีพนี้ นอกจากจะมีคุณสมบัติในเรื่องรูปร่างหน้าตาที่สวยงามแล้วก็มีเงื่อนไขอื่น ๆ ในชีวิตที่มีส่วนสนับสนุนและประกอบกันกลายเป็นความพอเหมาะ หรือเป็นกระบวนการเลือกสรรที่ทำให้หญิงสาวกลุ่มนี้เข้ามาสู่งานบริการทางเพศ เริ่มตั้งแต่หญิงสาวกลุ่มนี้ข้างก็ต้องเผชิญกับภาวะครอบครัวแตกแยก ขาดการเอาใจใส่ดูแลจากพ่อแม่ ข้างก็มีพ่อแม่ที่เข้มงวดกวดขันมากเกินไปจนขาดความเข้าใจอันดีต่อกัน ข้างก็ประสบความล้มเหลวในความรัก ข้างก็ไม่พึงพอใจในรายได้จากอาชีพที่ได้ทำอยู่ก่อน นอกจากนั้นเงื่อนไขของบริบททางสังคมที่ได้ให้ความสำคัญแก่วัตถุและเน้นบริโภคนิยม ซึ่งแม้แต่เพศก็เป็นเรื่องที่ซื้อขายได้ บัณฑิตเหล่านี้มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าสู่งานขายบริการทางเพศแบบแอบแฝง โดยเฉพาะในเรื่องของรายได้ หญิงสาวเหล่านี้จะเปรียบเทียบกับสิ่งสัมพัทธ์ที่ว่ารายได้ที่ตนมีอยู่นั้นน้อยเกินไป รู้สึกว่าไม่เพียงพอที่จะใช้จ่ายให้มีความสุขและสะดวกสบายเหมือนอย่างคนอื่นที่ตนได้เห็นเป็นแบบอย่าง ดังที่เป็นอยู่ในงานขายบริการทางเพศ ที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือ หญิงสาวเหล่านี้ได้เสียความบริสุทธิ์มาก่อน ซึ่งเงื่อนไขนี้ทำให้เกิดความคิดที่ว่า การขายบริการทางเพศก็ไม่ได้ทำให้ตนเสียหายอะไร มากไปกว่าที่ตนเป็นอยู่ เพราะตนได้เสียความบริสุทธิ์มาแล้ว ฉะนั้นด้วยเงื่อนไขต่าง ๆ ดังกล่าว เมื่อมาประกอบกับการได้คบหาสมาคมกับบุคคลที่มีส่วนเชื่อมโยงเข้าสู่อาชีพ จึงเป็นความพอเหมาะหรือเป็นโอกาสที่ทำให้หญิงสาวกลุ่มนี้เข้าสู่งานบริการทางเพศทั้ง ๆ ที่รู้ว่าเป็นการละเมิดบรรทัดฐานทางสังคมอย่างแรงชัด

เนื่องจากการศึกษารั้วนี้เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ ซึ่งต้องการทราบข้อมูลโดยเฉพาะของผู้ที่อยู่ในข่ายการศึกษา ซึ่งเป็นข้อมูลระดับลึก ดังนั้นจำนวนผู้ให้ข้อมูลจึงอยู่ในวงจำกัด ไม่สามารถที่จะวิเคราะห์เพื่อออกมาให้เห็นความเหมือน และความแตกต่างกันเป็นสัดส่วนในเชิงสถิติได้ อย่างไรก็ตามผู้วิจัยเห็นว่า การที่จะสรุปผลโดยอาศัยการแสดงผลข้อมูลรายบุคคลเป็นกรณี ๆ ไปนั้น

เป็นเรื่องที่กระทำได้ยาก ดังนั้นจึงพยายามเสนอภาพรวมออกมาในรูปของตารางข้อมูลที่จะใช้เป็นพื้นฐานในการแปลความหมายต่อไป

ต่อไปนี้เป็นสรุปผลจากการศึกษาที่แสดงให้เห็นขั้นตอน และเงื่อนไขของการเข้าสู่อาชีพบริการทางเพศในสถานเริงรมย์ คือ

ขั้นตอนแรก คือขั้นตอนการเข้าสู่อาชีพ พบว่าในวัยเด็ก หญิงสาวหลายคนต้องประสบปัญหาในครอบครัว ได้แก่ พ่อแม่หย่าร้างกันหรือบางกรณีที่พ่อแม่อยู่ด้วยกันแต่ก็เข้มงวดมากเกินไป ทำให้ขาดความอบอุ่น และความเข้าใจอันดีต่อกัน สภาพดังกล่าวนี้ได้กลายเป็นประสบการณ์ทางลบ เมื่อหญิงสาวเหล่านี้เติบโตเป็นวัยรุ่น มีผลทำให้พอใจที่จะสนิทสนมและคบหาสมาคมกับเพื่อนที่มีปัญหาคล้ายกันเพื่อความเข้าใจต่อกัน และหาทางชดเชยด้วยการเที่ยวเตร่และละทิ้งการเรียน นอกจากนั้นประสบการณ์ที่สำคัญอีกอย่างก็คือ เกือบทุกคนได้มีประสบการณ์ทางเพศมาก่อน โดยเป็นผู้ที่เคยมีสามีมาแล้วแต่ถูกสามีทอดทิ้งและผู้ที่มีประสบการณ์ทางเพศกับคนรัก แต่ก็ต้องผิดหวังในตัวคนรัก (ซึ่งในกรณีนี้ศึกษาจะมีเพียงกรณีเดียวที่ไม่มีประสบการณ์ทางเพศมาก่อน จนกระทั่งได้เข้าสู่อาชีพบริการทางเพศ) ส่วนประสบการณ์ในอาชีพอื่นซึ่งเป็นงานที่ไม่เกี่ยวข้องกับงานบริการทางเพศนั้นก็คือ ความไม่พอใจในรายได้และสภาพการทำงานที่เป็นอยู่ ทำให้บางคนตัดสินใจหางานพิเศษในสถานเริงรมย์ทำโดยยังไม่ได้ขายบริการทางเพศ แต่ได้เปลี่ยนมาขายบริการทางเพศในภายหลัง เพื่อแลกกับรายได้จำนวนมากที่ตัวเองได้คาดหวังไว้ก่อนหน้านี้ที่จะเข้ามาสู่อาชีพแบบนี้แล้ว ข้อเท็จจริงเหล่านี้ได้ถูกนำมาสรุปไว้ให้เห็น และเข้าใจง่ายด้วยข้อมูลในตาราง 9 ดังต่อไปนี้—

ตาราง 9 ประสิทธิภาพในวัยเด็ก ประสิทธิภาพในวัยรุ่น ประสิทธิภาพในอาชีพอื่น

ชื่อหญิง บริการ	ประสิทธิภาพในวัยเด็ก			ประสิทธิภาพในวัยรุ่น			ประสิทธิภาพในอาชีพอื่น			
	มีปัญหา ครอบครัว	ไม่มี	บ้านแตก	เข้มงวด	หนีเรียน	เพศ สัมพันธ์	การเลียน แบบ	รองงาน	ไม่พอใจ รายได้	ไม่พอใจ งาน
1. กบ	/		/		/	/			/	/
2. แป้ง	/			/	/	/	/		/	
3. หิง	/		/		/	/	/		/	
4. ฟ้า		/				/			/	
5. นุ่น		/			/	/			/	
6. เฟลีน		/			/	/	/		/	/
7. ตา		/				/			/	
8. ส่า		/					/		/	/
9. หวาน	/		/		/	/		/		
10. เนื้ท	/		/		/	/		/		
11. จอย		/				/			/	/
12. พลอย	/		/		/	/		/		
13. น้า	/		/			/			/	
14. อีว	/			/		/			/	
15. โรส	/		/			/			/	/
16. แฉีท		/				/	/	/		
17. เซอร์		/			/	/	/		/	

หมายเหตุ การเลียนแบบข้างต้นหมายถึง การเลียนแบบในเรื่องพฤติกรรมทางบริโภคนิยม

มิใช่การเลียนแบบพฤติกรรมการขายบริการทางเพศโดยตรง

จากข้อมูลในตาราง 9- จะเห็นได้ว่าประสบการณ์ในชีวิตที่พอจะถือได้ว่าเป็นพื้นฐานสำคัญอันแท้จริงของวิถีทางการดำรงชีวิตในปัจจุบันก็คือ การเลียนแบบอย่างในทางบริโภคนิยม ความไม่พึงพอใจในรายได้จากอาชีพที่อยู่นานของคลองธรรม และการที่ได้ "เสียตัว" มาก่อน จึงทำให้เข้าใจได้ว่า พื้นฐานทางจิตใจที่ก่อรูปขึ้นโดยประสบการณ์ดังกล่าวเป็นเงื่อนไขสำคัญที่ผลักดันให้หญิงสาวเหล่านี้แสวงหาวิถีทางที่จะตอบสนองความปรารถนาของตนให้ได้เพียงพอ โดยใช้อุปราชหน้าตาและประสบการณ์เรื่องเพศสัมพันธ์ เป็นใบเบิกทางไปสู่แวดวงของอาชีพที่คอยต้อนรับอยู่แล้ว ซึ่งความสมปรารถนาในเรื่องนี้ก็มักมีเรื่องยากในเมื่อมีเพื่อนสนิทขึ้นมาและชักชวน หรือไม่ก็มีญาติหรือเพื่อนร่วมอาชีพเดิมชักนำให้ทำงานในสถานเริงรมย์ที่อยู่นอข่ายการศึกษา ดังจะเห็นได้จากข้อมูลที่เสนอไว้ในตาราง 10 ที่นำเสนอไว้ดังต่อไปนี้

ตาราง 10 การเชื่อมโยงเข้าสู่อาชีพบริการทางเพศ

ชื่อหญิงบริการ	มีเพื่อนขึ้นน้ำ และชักชวน	มีญาติและเพื่อน ในอาชีพอื่นชักชวน	มีแหล่งข้อมูล	เพื่อนที่ ไม่เบี่ยงเบน
1. กบ	/			
2. แบ้ง	/			
3. หญิง	/			
4. ฟ้า		/		
5. ปูน	/		/	
6. เพลิน	/			
7. ตา		/		
8. ส่า	/			
9. ทวาน	/			
10. แนนท์	/			
11. จอย	/			
12. พลอย		/		
13. น้า	/			
14. อีว	/			
15. ไรส		/		
16. แคท	/			
17. เซอร์	/		/	

ข้อมูลในตาราง 10 ให้อ่านสรุปที่สนับสนุนทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมที่นำมาใช้เป็นกรอบในการศึกษาครั้งนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นหลักฐานยืนยันให้เห็นอิทธิพลของการคบหาสมาคมที่มีแต่จะเสนอแนะ หรือชักชวนให้ยึดแนวทางการดำรงชีวิตที่ส่อแหลมต่อการละเมิดบรรทัดฐานทางศีลธรรมจรรยาของสังคมโดยไม่คบเพื่อนที่ไม่เปี่ยมเบนเป็นเพื่อนสนิท

สำหรับเพื่อน ๆ ที่ชักนำชักชวนนั้นส่วนใหญ่มักจะเป็นผู้ที่มีประสบการณ์และเกี่ยวข้องกับงานบริการทางเพศอยู่ก่อนแล้ว เช่น ทำงานในสถานเริงรมย์ เป็นนางทางโทรศัพท์ ขายบริการทางเพศ โดยมีผู้ขายอุปกรณ์ในช่วงเวลาหนึ่ง หรือไม่ก็ชอบเที่ยวเตร่ตามสถานเริงรมย์ประเภทนี้รวมทั้งดิสโก้เธค เพื่อนที่อยู่ในกลุ่มนี้ได้แก่ เพื่อนที่รู้จักกันสมัยเรียนหนังสือในระดับมัธยมต้นและยังคงติดต่อเรื่อยมาแม้จะไม่ได้เรียนด้วยกันแล้วก็ตาม นอกจากนั้นก็คือเพื่อนที่เที่ยวเตร่ด้วยกัน และเพื่อนที่อาศัยอยู่ในแฟลตหรือพาร์ตเมนต์เดียวกันกับหญิงสาว ส่วนการเชื่อมโยงอีกรูปแบบหนึ่งก็คือ การชักนำจากญาติ และเพื่อนในอาชีพอื่นที่ทำอยู่ก่อน ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับงานในสถานเริงรมย์ โดยการชักนำเข้าสู่งานในสถานเริงรมย์นั้นเป็นไปในลักษณะของการทำงานพิเศษ ในตอนแรกยังไม่ได้ขายบริการทางเพศ แต่ภายหลังได้เรียนรู้ถึงช่องทางที่จะหาเงินให้ได้มากขึ้นกว่าเดิม ซึ่งนั่นก็คือ "การขายบริการทางเพศ" นอกเหนือไปจากการให้บริการลูกค้าในฐานะเป็นเพื่อนนั่งดื่มตามปกติ ส่วนการเชื่อมโยงโดยการมีแหล่งข้อมูล ได้แก่ ร้านเสริมสวย และบริษัทจัดหางานแบบ ซึ่งมีความสัมพันธ์ในฐานะลูกค้าผู้ให้บริการ (กรณีของร้านเสริมสวย) และในฐานะเป็นนางแบบ (กรณีของบริษัทจัดหางานแบบ)

ช่วงเวลาที่หญิงสาวเหล่านี้ได้ติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลที่เชื่อมโยงเข้าสู่อาชีพนั้น เป็นช่วงวัยรุ่น ซึ่งหญิงสาวส่วนใหญ่มักจะได้รับการชักนำชักชวนจากเพื่อน นอกจากนั้นมี 4 ราย ที่เข้าสู่อาชีพนี้โดยญาติและเพื่อนร่วมอาชีพอื่นแนะนำให้ทำงานพิเศษ และมี 2 ราย ที่ได้รับการเชื่อมโยงจากเพื่อนชักชวนก่อน และเมื่อมีแหล่งข้อมูลจึงได้เข้าสู่อาชีพ ส่วนกรณีอื่น ๆ นั้นเมื่อได้รับการชักชวนก็ได้เข้ามาสู่อาชีพนี้เลย

สำหรับการตัดสินใจที่จะให้บริการทางเพศของหญิงสาวกลุ่มนี้ ส่วนใหญ่จะเรียนรู้มาก่อน
เข้าสู่อาชีพนี้ว่า การขายบริการทางเพศจะมีรายได้ดี จึงตัดสินใจที่จะขายบริการทางเพศตั้งแต่
แรก จะมีเพียงบางกรณีที่ตัดสินใจในภายหลัง ซึ่งแต่เดิมคิดจะทำงานเพียงเป็นงานพิเศษในฐานะ
หญิงนั่งดื่ม แต่ไม่มีบริการทางเพศ และเมื่อได้ทำแล้วเห็นว่าการให้บริการทางเพศมีรายได้สูง
กว่า จึงได้เปลี่ยนมาขายบริการทางเพศด้วย ดังข้อมูลสรุปได้ใน ตาราง 11 ดังนี้

ตาราง 11 การตัดสินใจให้บริการทางเพศ

ชื่อหญิงบริการ	ตัดสินใจมาตั้งแต่แรก	ตัดสินใจภายหลัง
1. กบ	/	
2. แบ้ง	/	
3. หญิง	/	
4. พ้า		/
5. นุ่น		/
6. เพลิน	/	
7. ตา		/
8. ส่า	/	
9. ทวาน	/	
10. แนนท์	/	
11. จอย	/	
12. พลอย		/
13. น้า	/	
14. อีว	/	
15. ไรส		/
16. แเค็ท	/	
17. เซอร์	/	

ภายใต้รูปแบบของการเชื่อมโยงดังกล่าว หญิงสาวเหล่านี้จะมีการติดต่อกับบุคคลกลุ่มต่าง ๆ ซึ่งมีลักษณะของโครงสร้างและความสัมพันธ์ทางเครือข่ายสังคม คือ ในกลุ่มเพื่อนและญาติมีความสัมพันธ์อยู่ในเครือข่ายใกล้ชิด ส่วนเพื่อนที่ียวและเพื่อนที่อาศัยในที่พักเดียวกันมีความสัมพันธ์อยู่ในเครือข่ายรอง ส่วนเพื่อนร่วมงานในอาชีพอื่นมีความสัมพันธ์อยู่ในเครือข่ายขยาย

การเรียนรู้แบบแผนพฤติกรรมขายบริการทางเพศ จะได้จากการคบหาสมาคมกับบุคคลต่าง ๆ สำหรับการเลียนแบบพฤติกรรมการขายบริการทางเพศจากตัวแบบโดยตรงในสังคมไม่ปรากฏในกลุ่มที่เป็นกรณีศึกษา จะมีเพียงการเลียนแบบอย่างพฤติกรรมในเรื่องของความสวยงามและการแต่งกายจากสื่อทางหนังสือ โทรทัศน์และตัวแบบที่เป็นหญิงสาวซึ่งทำงานในสถานเริงรมย์ ซึ่งตนพบเห็นและประทับใจในความสวยงามโดยไม่ได้มีการติดต่อสัมพันธ์กันโดยตรง ในการเรียนรู้จากการคบหาสมาคมนี้หญิงสาวจะได้เรียนรู้ถึงการให้ความหมายในเชิงบวก และเชิงเป็นกลาง ซึ่งทำให้เห็นดีไปกับการขายบริการทางเพศ โดยเห็นว่าอาชีพนี้มีรายได้ดีและหามาได้ง่ายกว่าอาชีพอื่นที่อยู่ในกรอบของศีลธรรมจรรยา

ในขั้นของการดำรงอยู่ในอาชีพ หญิงสาวเหล่านี้จะได้รับการเสริมแรงทั้งทางสังคมและทางเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นการเสริมแรงทางบวกและการเสริมแรงทางทางลบ โดยที่การเสริมแรงเชิงบวกที่มีบทบาทสำคัญก็คือ รายได้ซึ่งเป็นรางวัลตอบแทนในการขายบริการทางเพศ สำหรับการเสริมแรงประเภทต่าง ๆ ดังกล่าวได้แสดงเป็นข้อสรุปไว้ในตาราง 12 ดังนี้

ตาราง 12 การดำรงอยู่ในอาชีพ: การเสริมแรงทางบวกและการเสริมแรงทางลบทั้งทางสังคม และไม่ใช้ทางสังคม

ประเภทของการเสริมแรง	ทางสังคม (ปฏิกิริยาของบุคคลอื่น)	ไม่ใช่ทางสังคม (ความรู้สึกที่เกิดขึ้นกับตนเอง)
การเสริมแรงทางบวก	- เพื่อนร่วมงาน มามา ผู้จัดการ รวมทั้งเพื่อนในกลุ่มที่คบหา ได้พูดคุยถึงอาชีพนี้ว่ามีรายได้สูงและได้เงินง่าย เป็นงานสบายได้แต่งตัวสวย ได้เที่ยวสนุกกับลูกค้า ได้มีโอกาสพบคนรวย คนมีเกียรติในสังคม - บุคคลดังกล่าวข้างต้นคุยถึงความสุขสบาย ความมั่นคงในฐานะที่จะเกิดขึ้น เพราะการทำอาชีพนี้ โดยจะมีเงินใช้จ่ายซื้อหาสิ่งที่ต้องการได้ - บุคคลดังกล่าวข้างต้นคุยถึงโอกาสที่อาจจะได้พบลูกค้าบางคนที่เกิดความพึงพอใจ จนให้การอุปการะเลี้ยงดู	- ความสุขสบายในการทำงาน และการดำเนินชีวิต - ความรู้สึกริสระในการทำงาน - ความพอใจในการมีความสัมพันธ์ทางเพศกับลูกค้า บางคนที่มีรูปร่างหน้าตาถูกกระแสนิยม - รู้สึกว่าสภาพภาพของตนดีกว่าหญิงบริการทางเพศรูปแบบอื่น - รู้สึกว่าตนมีความมั่นคงในชีวิต

ตาราง 12 (ต่อ)

ประเภทของการเสริมแรง	ทางสังคม (ปฏิกิริยาของบุคคลอื่น)	ไม่ใช่ทางสังคม (ความรู้สึกที่เกิดขึ้นกับตนเอง)
การเสริมแรงทางลบ	1. สามารถหลีกเลี่ยงอาชีพที่เป็นงานหนักและมีรายได้น้อย 2. สามารถหลีกเลี่ยงสภาวะการใช้เงินที่ต้องเป็นไปอย่างจำกัด 3. สามารถหลีกเลี่ยงจากความไม่เป็นเอกเทศของตนเอง ถ้าต้องทำงานอาชีพเดิมหรือถ้าต้องขอเงินจากพ่อแม่	1. หมดความกังวลว่าเงินจะไม่พอใช้ 2. ปลอดภัยจากความรู้สึกว่าไม่สามารถสร้างฐานะทางเศรษฐกิจของตนเองให้มั่นคงได้ในอนาคต 3. ลดความเสี่ยงที่จะติดโรคทางเพศ

สำหรับการลงโทษโดยตรงจากสังคมและบุคคลสำคัญอื่น ได้แก่ พ่อแม่ และหรือจากญาติพี่น้อง รวมทั้งเพื่อนคนอื่นนั้นไม่ปรากฏเพราะการขายบริการทางเพศจะรับรู้กันเฉพาะผู้เกี่ยวข้องในสถานเริงรมย์ เป็นพฤติกรรมเฉพาะตัวระหว่างบุคคล กับทั้งได้อาศัยลักษณะของการแอบแฝงในการให้บริการทางเพศปกปิดไม่ให้คนเหล่านั้นรู้ความจริง นอกจากนั้นในขั้นของการดำรงอยู่ในอาชีพจะมีการชิงนำหนี้ระหว่างรางวัลและสิ่งที่ต้องสูญเสียไป ดังนั้นผลของการชิงนำหนี้บางส่วนได้สูญเสียจะทำให้เจ้าตัวรู้สึกว่ารางวัลที่ได้รับจากการขายบริการทางเพศมีความคุ้มค่าเหนือกว่าสิ่งที่หญิงสาวเหล่านี้ต้องสูญเสียไปบ้าง ดังปรากฏในตาราง-13 ดังนี้

ตาราง 13- การชิงน้ำหนักระหว่างรางวัลและสิ่งที่ต้องสูญเสียไป

รางวัลที่ได้รับ	สิ่งที่ต้องสูญเสีย
1. เงินรายได้จำนวนมากที่ได้มาง่าย สามารถนำไปใช้จ่ายในสิ่งที่ต้องการ 2. การชื่นชมจากเพื่อนที่เห็นฐานะความเป็นอยู่ของตนดีขึ้น 3. ความสุขสบายและความมีอิสระในการทำงาน 4. ความพอใจที่ได้มีความสัมพันธ์ทางเพศกับลูกค้าบางคนที่ตนชื่นชม 5. รับรู้ว่าคุณภาพของตนดีกว่าหญิงบริการทางเพศในรูปแบบอื่น 6. การชมเชยจากมาผัวชัง และผู้จัดการที่มีลูกค้ามาติดพันจำนวนมาก	1. ได้รับการดูถูกดูหมิ่นจากลูกค้าบางคน ด้วยคำพูด 2. ได้รับการกระทำที่หยาบคายจากลูกค้าบางคนโดยการใช้น้ำแข็งบังคับ <u>หมายเหตุ</u> 1. หญิงสาวเหล่านี้คิดว่าสิ่งที่จะต้องสูญเสียไปบ้างข้างต้นมีโอกาที่จะเกิดขึ้นได้ไม่บ่อยนัก เป็นเรื่องโชคร้ายที่เสียมากกว่า 2. ไม่ได้คบเพื่อนที่ไม่เบี่ยงเบนไว้เป็นเพื่อนสนิท จึงไม่มีการตำหนิ ทักท้วง หรือห้ามปราม

อย่างไรก็ตามในขั้นของการดำรงอยู่ นอกจากอาจจะต้องยอมเสียบางสิ่งบางอย่างดังกล่าวแล้ว หญิงสาวเหล่านี้ก็อาจจะต้องเผชิญกับบริบทในการทำงานที่มีบรรยากาศไม่น่าพึงพอใจ และได้เรียนรู้จากมาผัวชังและเพื่อนร่วมอาชีพรุ่นพี่ว่า เมื่อสิ่งขบถ่วงโรยไปตามวัยก็จะเป็นที่พึงปรารถนาของลูกค้าโดยทั่วไป ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ทุกคนจำเป็นต้องคิดว่าตนจะดำเนินชีวิตต่อไปอย่างไรเมื่อวันเวลานั้นมาถึง โดยส่วนใหญ่มิได้เฝ้าฝันถึงอะไรซึ่งสรุปได้คือ จะออกจากอาชีพเมื่อได้เงินจำนวนหนึ่งซึ่งคิดว่าเพียงพอสำหรับการสร้างฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจของตนต่อไป

การอภิปรายผล

1. การปฏิบัติงานภาคสนาม

การศึกษาเรื่องการเข้าสู่งานขายบริการทางเพศแบบแอบแฝงของสตรีที่มีการศึกษาในสถานเริงรมย์ : กรณีศึกษาคือกทลเลาโน่จ ฝับ และคาราโอเกะ โดยผู้วิจัยเลือกศึกษาเฉพาะหญิงที่มีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นขึ้นไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งปรารถนาที่จะได้ข้อมูลจากหญิงที่จบชั้นมัธยมศึกษาจำนวนพอสมควร เพื่อใช้วิเคราะห์ให้ทราบว่าเหตุใดจึงเข้ามาสู่ออาชีพนี้ ทั้ง ๆ ที่มีระดับความรู้สูงพอที่จะประกอบอาชีพอื่นที่มีเกียรติ และมีแรงพอที่จะสร้างตัวสร้างอนาคตได้ ผู้ศึกษาอาศัยการสัมภาษณ์ระดับลึก การเลือกผู้ให้สัมภาษณ์ก็จะได้จากการแนะนำเชื่อมโยงกัน จำนวนของหญิงบริการที่เป็นผู้ให้สัมภาษณ์นั้นเบื้องต้นนั้น ไม่ได้กำหนดไว้ล่วงหน้า แต่ได้พิจารณาโดยดูจากข้อมูล เมื่อมีความเข้าใจกันจนเกิดเป็นแบบแผนรวมซึ่งสามารถนำไปอธิบายกระบวนการของการเข้าสู่อาชีพนี้ได้ก็ถือว่าเพียงพอที่จะยุติการสัมภาษณ์เก็บข้อมูลได้แล้ว

ในการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ระดับลึกหญิงบริการในสถานเริงรมย์ดังกล่าวจำนวน 17 คน โดยมีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นขึ้นไป จนถึงกำลังศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี ซึ่งก็สามารถเห็นพฤติกรรมที่เป็นแบบแผนที่จะอธิบายถึงกระบวนการนี้ได้ หญิงบริการกลุ่มนี้มีความเต็มใจในการให้ความร่วมมือที่จะให้สัมภาษณ์ สำหรับผู้ที่จบปริญญาตรีและให้ความร่วมมือนั้น ทำหน้าที่เป็นมาฆัง ส่วนคนที่จบปริญญาตรีและทำหน้าที่หญิงบริการนั่งดื่มและขายบริการทางเพศนั้น ผู้วิจัยได้ทราบจากผู้จัดการและมาฆังว่ามีทำงานอยู่ด้วยเหมือนกันแต่ไม่ยอมให้ความร่วมมือเนื่องจากไม่ต้องการเปิดเผยตนเอง อีกประการหนึ่งหญิงสาวที่จบปริญญาตรีจะทำงานเพียงระยะสั้น ๆ แล้วเปลี่ยนที่ทำงานใหม่เพื่อหลีกเลี่ยงการเปิดเผยตนเอง หรือไม่ก็อาศัยงานในสถานเริงรมย์เป็นช่องทางจะได้พบลูกค้าที่ฐานะดีแล้วรับเลี้ยงตนเป็นคู่สมรสต่อไป

อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยได้พยายามที่จะติดต่อขอสัมภาษณ์หญิงที่จบปริญญาตรี โดยติดต่อผ่าน

ผู้เกี่ยวข้องรู้จักหญิงสาวที่มีการศึกษาระดับนี้ จนกระทั่งนัดหมายได้ 2 ราย โดยหญิงสาวทั้ง 2 คน ขอค่าเสียเวลาที่จะให้สัมภาษณ์รายละ 2,000 บาท แต่เมื่อถึงเวลานัดหมายทั้งคู่ก็ไม่มาตามนัด ซึ่งเกิดขึ้นถึง 3 ครั้ง และในที่สุดก็ต้องล้มเลิกกันไป เนื่องจากระยะเวลาของการวิจัยที่เหลืออยู่มีจำกัด ผู้วิจัยจึงได้สัมภาษณ์เฉพาะหญิงบริการที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี

อีกประการหนึ่งในการสัมภาษณ์นั้น แต่เดิมผู้วิจัยกำหนดไว้ว่าจะใช้วิธีจดบันทึกแบบย่อ แต่เมื่อได้ลงมือสัมภาษณ์จริงแล้ว การจดบันทึกแบบย่อนั้นไม่สามารถเก็บรายละเอียดได้ทั้งหมด และไม่สามารถกระทำได้เลยทีเดียว เนื่องจากบรรยากาศภายในสถานเริงรมย์ที่ค่อนข้างสลับ ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการจดบันทึก ผู้วิจัยจึงได้ใช้เทปบันทึกเสียงขนาดเล็กในการบันทึกรายละเอียดของการสัมภาษณ์ ซึ่งใช้ได้ดีอย่างดีเพราะช่วยทำให้บรรยากาศของการสัมภาษณ์เป็นกันเองและสามารถเก็บรายละเอียดของถ้อยคำและน้ำเสียงซึ่งแสดงความรู้สึกของผู้ให้สัมภาษณ์ได้

นอกจากนั้นการเข้าไปในสถานเริงรมย์แต่ละแห่ง แม้จะมีผู้นำพาเข้าไปแต่ผู้วิจัยก็ต้องใช้เวลาทำความเข้าใจกับผู้จัดการ มามาซังและหญิงบริการถึงวัตถุประสงค์ของการขอสัมภาษณ์ครั้งนี้ เพื่อให้ได้รับความร่วมมืออย่างเต็มที่ อย่างไรก็ตามในสถานเริงรมย์บางแห่ง ผู้วิจัยก็ต้องประสบปัญหาของการไม่ให้ความร่วมมือที่จะให้ข้อมูลจากหญิงบริการ ได้เพียงข้อมูลจากผู้จัดการและมามาซังเท่านั้น ซึ่งผู้วิจัยก็ได้นำมาใช้ประกอบในการวิเคราะห์ข้อมูล

2. แนวคิดทางทฤษฎี

2.1 เนื่องจากผลการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้ไม่เคยมีมาก่อน นอกจากงานวิจัยของคุสึมาน นูมุล (2531) เรื่องนางงามผู้กระจก : การศึกษากระบวนการกลายเป็นหมอนวดไทย โดยอาศัยกรอบการศึกษาตามแนวคิดปฏิกรรมสัญลักษณ์นิยม (symbolic interaction) เพื่ออธิบายลักษณะทั่วไปของประสบการณ์และภาวะเงื่อนไขที่สำคัญ ๆ ซึ่งเกิดขึ้นในชีวิต แบบแผนของพฤติกรรมของผู้หญิงที่เข้าสู่อาชีพ ลักษณะเชิงอาชีพ รวมทั้งความนึกคิดต่อตนเอง ต่ออาชีพ ในฐานะที่เป็นสมาชิกคนหนึ่งของโลกที่เปี่ยมเบน ซึ่งผลของการศึกษาได้เสนอประเด็นที่

สอดคล้องกับผลการวิจัยครั้งนี้ ก็คือเงื่อนไขสำคัญประการหนึ่งของการเข้าสู่การค้าประเวณีของ
หมอนวดก็คือ การคบหาสมาคมกับคนที่ประกอบอาชีพหรือเกี่ยวข้องกับอาชีพนี้ ในที่สุดก็เกิด
การยอมรับและเรียนรู้ถึงผลประโยชน์ในอาชีพ และจากการติดต่อกับกลุ่มนี้จะมีการถ่ายทอดการ
ให้เหตุผลอธิบายต่อการเข้าสู่อาชีพนี้ ซึ่งงานของ Jackman (1963) ก็ได้กล่าวถึงการอ้างเหตุผล
ของหญิงที่เข้าสู่อาชีพขายบริการทางเพศในทางที่ตีมากกว่าการนำเหตุผลที่ผิดไปใช้นั้นจึงยืนยัน
ได้ว่า การคบหาสมาคมยังเป็นปัจจัยสำคัญอย่างมากที่พบเสมอในเรื่องของพฤติกรรมเบี่ยงเบน

2.2 การใช้ทฤษฎีการเรียนรู้เป็นกรอบในการศึกษาพฤติกรรมเบี่ยงเบนที่ได้เคย
กระทำกันมาแล้วได้ใช้โมเดลนี้ เรื่องการเลียนแบบอธิบายพฤติกรรมเริ่มแรกด้วย ทั้งนี้เพราะ
เพียงได้รู้เห็นหรือรับทราบมาก็สามารถกระทำ (ทดลอง) ด้วยตนเองได้ โดยไม่จำเป็นต้องมี
ปฏิสัมพันธ์โดยตรงกับตัวแบบ แต่ในกรณีนี้พบว่าไม่มีหญิงบริการคนใดที่เข้าสู่อาชีพนี้จากการเลียน
แบบพฤติกรรมเบี่ยงเบนที่อยู่ภายในของการศึกษาโดยตรงจะปรากฏเพียงการเลียนแบบพฤติกรรม
บางอย่างซึ่งโน้มน้าวไปในทางเป็นปัจจัยเสริมบุคคลให้เข้าสู่อาชีพนี้ง่ายขึ้น อันได้แก่ พฤติกรรม
รักสวยรักงาม ซึ่งความสวยงามเป็นลักษณะสำคัญของหญิงบริการในสถานเริงรมย์ที่ต้องมีรูปร่าง
หน้าตาดี แต่งกายงามและเมื่อได้รับการเชื่อมโยงจากบุคคลที่คบหาสมาคมด้วยจึงได้รับการชักนำ
ให้เข้าสู่งานบริการทางเพศ ซึ่งต่างไปจากการศึกษาของ Akers (1979) ที่นำทฤษฎีการ
เรียนรู้ทางสังคมมาศึกษาการใช้ยาเสพติดและการติ่มน้ำเมาในเด็กมัธยมปลายในหลาย
มลรัฐของสหรัฐอเมริกา พบว่านอกจากการเรียนรู้จากการคบหาสมาคมแล้วก็มีกรณีการเลียนแบบ
ในชั้นเริ่มแรกด้วย เนื่องจากในการใช้ยาเสพติดและการติ่มน้ำเมานั้น ผู้ที่เลียนแบบสามารถจะ
กระทำพฤติกรรมนั้นได้สมบูรณ์ด้วยตนเองได้ เพียงแต่ได้เห็นตัวอย่างเท่านั้น แต่สำหรับการเข้าสู่
อาชีพขายบริการทางเพศอย่างแอบแฝงนั้น การทราบมาว่าเป็นอาชีพที่มีรายได้ดี คนที่อยู่ในอาชีพ
มีความเป็นอยู่ที่สุขสบาย ย่อมไม่เพียงพอที่จะทำให้เกิดการเลียนแบบได้ จะต้องมีการเรียนรู้จาก
คนอื่นในเรื่องพฤติกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับอาชีพ ความเป็นอยู่และความเป็นไปในสถานประกอบการ
การปรับตัวให้เข้ากับวิถีชีวิตใหม่ และแม้กระทั่งการสมัครงาน ก็มักจะต้องอาศัยผู้ชี้แนะชักนำไป
เหล่านี้เป็นต้น บทบาทของการเลียนแบบในกรณีเช่นนี้จึงเป็นเรื่องที่ไม่เกี่ยวกับพฤติกรรมในการ
ประกอบอาชีพขายบริการ ด้วยเหตุนี้เองจึงทำให้ไม่พบการเลียนแบบพฤติกรรมการขายบริการ

ทางเพศโดยตรงแล้วเข้าสู่อาชีพนี้โดยไม่ผ่านการเรียนรู้จากการคบหาสมาคม

2.3 ในขั้นของการเข้าสู่อาชีพ นอกจากเงื่อนไขต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตส่วนตัวของหญิงบริการแล้ว ก็คือ การเรียนรู้ภายใต้การคบหาสมาคม ที่จะทำให้ความหมายต่ออาชีพไปในทางบวกและเป็นกลาง และในขั้นดำรงอยู่ในอาชีพก็จะเป็นเรื่องของ การเสริมแรงที่แตกต่างกัน คือการชักนำให้กระหว่างรางวัลและการลงโทษที่จะได้รับในการดำรงอยู่ในอาชีพ ซึ่งจากการศึกษานี้อาจกล่าวได้ว่าหญิงสาวกลุ่มนี้ได้รับแต่เพียงการเสริมแรงที่ว่าได้ เนื่องจากโทษที่ได้รับในทางสังคมเบาบางมาก ทั้งนี้เพราะคนสำคัญของหญิงสาวเหล่านี้มีแต่บิดามารดาหรือญาติที่ไม่มีโอกาสจะได้ทราบถึงพฤติกรรมที่แอบแฝงอยู่ (อย่างมากที่สุดก็แค่เตือนให้ระวังตัว) ส่วนเพื่อน ๆ ที่เป็นคนสำคัญสำหรับหญิงสาวเหล่านี้ ก็มีแต่ที่ชักนำหรือและสนับสนุนส่งเสริม สำหรับโทษที่ไมใช่ทางสังคมก็เข้าลักษณะของการมีโชคร้ายเสียมากกว่าอย่างเช่น การถูกคุกคามด้วยกำลังจากลูกค้า เป็นต้น

น่าสนใจที่ คำถามที่ใช้ได้เป็นอย่างดีในการศึกษาพฤติกรรมเบี่ยงเบนแบบที่ไม่แอบแฝง เช่น การถามว่าคนสำคัญสำหรับตนมีโอกาสที่จะทราบบ้างหรือไม่ (พฤติกรรมที่พ้นขั้นแรกหรือขั้นทดลองไปแล้ว) และคำถามต่อไปว่า ถ้าคนสำคัญนั้น ๆ ทราบจะมีปฏิกิริยาต่อตนอย่างไร และจะมีผลทำให้เลิกพฤติกรรมนั้น ๆ หรือไม่นั้น จะได้รับคำตอบไปในแนวทางเดียวกันหมดคือ "ไม่มีโอกาสจะทราบ" "เชื่อแน่ว่าไม่มีทางจะทราบได้" ดังนั้นในกรณีของหญิงสาวที่อยู่ในการศึกษาครั้งนี้ จึงทำให้ไม่สามารถประเมินอิทธิพลลงโทษทางสังคมที่พึงจะได้รับได้อย่างชัดเจน

2.4 สำหรับเรื่องการคิดจะออกจากอาชีพนั้น คำตอบที่ได้มา ถึงแม้จะคล้ายคลึงกัน คือ เมื่อหาเงินได้มาพอสมควรแล้วก็จะนำไปประกอบอาชีพอิสระและบางคนก็ได้กำหนดเวลาไว้ด้วยว่าจะอยู่ในอาชีพนี้เพียงไม่กี่ปี คำตอบแบบนี้คงจะไม่มีน้ำหนักพอที่จะทำให้ เชื่อได้ว่าจะเป็นจริงดังที่คิดไว้ ดังเช่น กรณีศึกษารายหนึ่งซึ่งออกจากอาชีพไปในช่วงที่ผู้วิจัยเก็บข้อมูลได้ไม่นาน เนื่องจากทนลูกค้าลวนลามไม่ไหวและได้กลับเข้าสู่อาชีพนางทางโทรศัพท์ซึ่งตนเคยทำมาก่อน ซึ่งกรณีนี้แสดงให้เห็นว่าอาจมีเหตุการณ์ที่คาดไม่ถึงล่วงหน้าเกิดขึ้น ซึ่งอาจจะทำให้เปลี่ยนความ

ตั้งใจตามเงื่อนไขที่ตนคาดหวังไว้

3. ถึงแม้จะยังขาดความชัดเจนในเรื่องลำดับก่อนหลัง ระหว่างการให้ความหมายทางบวกและความหมายเป็นกลางต่ออาชีพขายบริการทางเพศแบบแอบแฝง กับการชักชวนของเพื่อน แต่ก็น่าจะมองได้ว่าในกรณีของหญิงสาวเหล่านี้ การชักชวนทำให้เห็นดีเห็นงามไปด้วย ซึ่งก็หมายถึงว่าผลที่ตามมาจากการชักชวนก็คือ การนิยามความหมายไปในทางบวกหรือเป็นกลางนั่นเอง

4. การวิจัยในครั้งนี้ไม่ได้มุ่งเปรียบเทียบผู้ที่มิถุนีหลังคล้ายคลึงกัน มีรสนิยมแบบเดียวกัน (เช่น ในเรื่องการเที่ยวเตร่ การนิยมวัตถุ ฯลฯ) แต่ก็สามารถตั้งข้อสงสัยได้ด้วยอาชีพอื่นได้ ดังนั้นการสรุปลงความเห็นสนับสนุนแนวคิดและมโนทัศน์ในทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมจึงต้องกระทำด้วยความระมัดระวัง กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือถ้าเรามีข้อมูลเกี่ยวกับผู้ที่กล่าวถึงนั้นด้วย และพบว่าคนที่เขาไม่ได้เข้าสู่อาชีพนี้เพราะขาดการเรียนรู้ ก็จะทำให้สามารถกล่าวได้อย่างเต็มที่ว่าการเรียนรู้ทางสังคมเป็น "สาเหตุ" ที่สำคัญอย่างแท้จริง แต่ถ้าพบว่าถึงแม้เขาจะได้เรียนรู้ก็ตามแต่ยังมีการเหนียวรั้งหรือยับยั้งจากการคบหาสมาคมกับผู้ที่อยู่ในกรอบของบรรทัดฐาน เราก็ยังพอจะอธิบายเรื่องนี้ได้ด้วยมโนทัศน์ เรื่องการคบหาสมาคมที่แตกต่างกัน (differential association) ซึ่งเป็นแนวคิดที่สำคัญจากทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมด้วยเช่นกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

โดยทั่วไปงานวิจัยส่วนใหญ่ที่ศึกษาเกี่ยวกับการขายบริการทางเพศ มักจะมีข้อเสนอที่คล้ายกัน ได้แก่ การเสนอแนะให้ครอบครัวเป็นแบบอย่างที่ดี การให้ปรับหรือลดค่านิยมทางวัตถุ เป็นต้น ซึ่งงานทางปฏิบัติคงเป็นสิ่งที่แก้ไขได้ยากและไม่อาจกระทำได้ในทันที เนื่อง

จากอาชีพบริการทางเพศนี้ถือเป็นเรื่องศีลธรรมเฉพาะตัว (private morality) และเป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นแบบแอบแฝง นอกจากนั้นการที่สังคมกำลังพัฒนาไปตามระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม ซึ่งเน้นค่านิยมทางวัตถุควบคู่ไปกับค่านิยมแห่งการบริโภค จึงเป็นเรื่องยากที่จะต้านกระแสการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว

สำหรับประเด็นของครอบครัวนั้น มีความสำคัญและเกี่ยวข้องกับการศึกษาพฤติกรรมเพียงบนทุกประเภท แต่ผลจากการวิจัยครั้งนี้พบว่าภูมิหลังทางครอบครัวไม่ได้เป็นสาเหตุของการเข้าสู่งานขายบริการทางเพศโดยตรง แต่เป็นเงื่อนไขที่นำไปสู่การคบหาสมาคมกับบุคคลที่ชักนำเข้าสู่การขายบริการทางเพศ ซึ่งเป็นกระบวนการที่มีการเรียนรู้แบบแผนของพฤติกรรมในกลุ่ม โดยเฉพาะการให้ความหมายจะเป็นไปในทางบวก และในทางเป็นกลางต่อพฤติกรรมขายบริการทางเพศ ทาห์ยอมรับว่าเพศเป็นเรื่องที่ซื้อขายได้ เป็นอาชีพที่สร้างรายได้ สร้างฐานะได้ง่ายและรวดเร็ว หลังจากได้เข้าสู่อาชีพนี้แล้วก็ได้รับการเสริมแรงทั้งทางสังคมและไม่ทางสังคม ซึ่งมีมากกว่าสิ่งที่ต้องสูญเสียไป ฉะนั้นการเข้าสู่อาชีพนี้จึงเป็นกระบวนการที่มีขั้นตอนต่างๆ เชื่อมโยงกันจนทำให้หญิงสาวเหล่านี้เกิดค่านิยมดังกล่าว จนทำให้ก้าวเข้ามาสู่การขายบริการทางเพศ ดังนั้นจากที่กล่าวมาแล้วผู้วิจัยเห็นว่านอกจากข้อเสนอแนะในทางองค์ด้านแล้ว หากเป็นไปได้ควรได้พบทบทวนกันถึงประเด็นเรื่องค่านิยมทางเพศและเรื่องการจัดระบบการศึกษาควบคู่ไปด้วย

สำหรับค่านิยมในเรื่องเพศนั้น จากการศึกษาครั้งนี้พบว่าหญิงสาวที่ก้าวเข้ามาในอาชีพนี้ต่างมีประสบการณ์ทางเพศมาก่อนไม่ว่าจะกับสามี และคนรัก ความล้มเหลวในความรักทำให้หญิงสาวเหล่านี้มีความคิดที่ว่า การเสียความบริสุทธิ์หรือการเสียตัวให้คนรักนั้นเป็นจุดล้มเหลวในชีวิตของตน ซึ่งความคิดดังกล่าวก็สืบเนื่องมาจากสังคมได้กำหนดมาตรฐานของหญิงสาวไว้ที่ความบริสุทธิ์ หญิงสาวเหล่านี้จึงมีความคิดว่าการที่ตนเข้าสู่งานบริการทางเพศก็ไม่ได้ทำให้ตนเสียอะไรมากกว่าที่เป็นอยู่ ฉะนั้นระบบค่านิยมทางเพศในเรื่องความไม่บริสุทธิ์ของผู้หญิง จึงควรได้รับการปรับเปลี่ยนใหม่ที่จะไม่นับความดีของผู้หญิงอยู่ที่ความบริสุทธิ์เท่านั้น และให้ตระหนักว่าสิ่งสำคัญที่สุดคือ การประกอบอาชีพที่ซื่อสัตย์สุจริต รวมทั้งปรับเปลี่ยนค่านิยมในเรื่องความมีอิสระ

ในร่างกายของตน โดยไม่นำเอาร่างกายเข้าแลกเปลี่ยนเพื่อเงิน ต้องคำนึงถึงว่า การมีความสัมพันธ์ทางเพศนั้นไม่ใช่เพื่อการค้า นอกจากนั้นทางด้านผู้ขายเองซึ่งมีส่วนสำคัญที่ทำให้ธุรกิจทางเพศดำเนินไป เพื่อตอบสนองความต้องการในลักษณะของการบริโภคอย่างหนึ่ง ก็ควรได้รับการปลูกฝังค่านิยมตั้งแต่เด็กว่าการซื้อขายในเรื่องเพศไม่ใช่สิ่งที่ถูกต้อง

ส่วนในเรื่องของระบบการศึกษา ควรพิจารณาถึงการจัดการสอนโดยเน้นให้ผู้เรียน โดยเฉพาะผู้ที่อยู่ในช่วงอายุของวัยรุ่น ได้เห็นประเด็นปัญหาของสังคมและรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมที่ส่งผลต่อค่านิยม และการดำเนินชีวิตไปในทางที่จะสนับสนุนการเข้าสู่เส้นทางของการบริการทางเพศ โรงเรียนจึงน่าจะให้มีบทบาทอย่างยิ่งต่อการเตรียมความพร้อมของเยาวชนที่จะเผชิญกับสิ่งยั่วยวนต่าง ๆ เพราะหากจะพิจารณาถึงระยะเวลาที่เยาวชนได้ใช้ชีวิตในโรงเรียนนั้นเป็นเวลาหลายปี จึงเป็นโอกาสที่จะได้เรียนรู้แนวทางที่จะปรับตัวเข้ากับสถานการณ์และสภาพสังคมที่อาจเป็นเงื่อนไขนำไปสู่อาชีพนี้ นอกจากนั้นการเตรียมความพร้อมนี้จะได้พิจารณาถึงการเตรียมความรู้ความสามารถและทักษะพิเศษ เพื่อประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพที่สังคมยอมรับโดยไม่เกิดความรู้สึกว่าตนได้รับความกดดันในเรื่องรายได้และสภาพของการทำงาน อีกประการหนึ่งในเรื่องของการศึกษานี้ น่าจะทบทวนกันในเรื่องของการให้ความสำคัญต่อความเป็นเลิศในเรื่องผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากจนกระทั่งละเลยหรือเลิกให้ความสำคัญต่อเด็กที่มีผลการเรียนต่ำ ซึ่งทำให้เด็กเหล่านี้ไปอยู่หน่วยการเรียนการสอนเพิ่มขึ้น กลายเป็นการผลักดันเด็กให้คบหากันเฉพาะกลุ่มที่มีพฤติกรรมเหมือนกันและในที่สุดก็ชักชวนกันหาความสำเร็จทางการเงินด้วยการก้าวเข้าสู่งานบริการทางเพศ (น. 280)

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

เนื่องจากการศึกษาในครั้งนี้มีข้อจำกัดในหลายด้านดังกล่าวแล้ว ฉะนั้น เพื่อให้การศึกษาในเรื่องอย่างเดียวกันนี้ในอนาคตมีคุณค่ามากขึ้น จึงขอให้เสนอแนะไว้ดังต่อไปนี้ คือ

2.1 ควรจะมีการศึกษาเรื่องนี้โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณตามทฤษฎีเดียวกันนี้

เพื่อนำข้อเสนอเชิงทฤษฎี (proposition) ที่ได้จากงานวิจัยขึ้นไปทดสอบกับประชากรวงกว้าง หรืออาจจะนำเอาข้อเสนอจากทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมไปทดสอบก็ได้

2.2 ควรจะมีการศึกษาระยะยาว (longitudinal) เพื่อติดตามเป็นระยะและดูการเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะการออกจากอาชีพ

2.3 น่าจะได้ข้อมูลจากผู้ที่ออกไปจากวงการนี้แล้ว เพื่อทราบว่าทางเสียในการดำเนินชีวิตที่เป็นอยู่นั้นสอดคล้องกับสิ่งที่ได้คาดหวังไว้ในขั้นที่จะออกจากอาชีพหรือไม่

2.4 น่าจะได้ศึกษากลุ่มสตรีที่มีความรู้ในระดับปริญญาตรี เพื่อจะขยายขอบเขตของข้อค้นพบที่ได้มาเกี่ยวกับการเข้าสู่อาชีพ การดำรงอยู่ในอาชีพให้มากกว่าเดิม

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กองวิจัยและประเมินผล กรมพัฒนาชุมชน. สภาพชีวิตและปัญหาของหญิงค้าประเวณีอำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี. กรุงเทพฯ : กระทรวงมหาดไทย, 2516.
- กอดสัย, เจนนี่. "โสเภณีในประเทศไทย," แปลจาก Prostitution in Thailand. โดย กรมาส วุฒิสุข. ใน NIC เขตปลอดโสเภณี. หน้า 84-101. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล, 2534.
- กรมการกิจการสตรีและเยาวชน สภาผู้แทนราษฎร. "โสเภณี : สภาพปัญหา สาเหตุ และ มาตรการหลักในการป้องกันและแก้ไขปัญหา," คณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาโสเภณี, ม.ป.ท., 2532.
- คณะกรรมการโครงการส่งเสริมกิจการเยาวชน. โครงการสัมมนาทางวิชาการ เรื่อง ปัญหาโสเภณีเกี่ยวกับปัญหายาเสพติดและอาชญากรรม. กรุงเทพฯ : คณะกรรมการโครงการส่งเสริมกิจการเยาวชน สมาคมสตรีอุดมศึกษาแห่งประเทศไทย, 2533.
- คณะกรรมการกิจการสตรีและเยาวชน สภาผู้แทนราษฎร. เอกสารรายงานโสเภณี : สภาพปัญหา และมาตรการหลักในการป้องกันและแก้ไขปัญหา. กรุงเทพฯ : คณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาโสเภณี, 2532.
- "จาก 'โคมเปียว' ถึง 'เมมเบอร์คลับ' ต่างระดับแต่ร่วมเป้า," ใน NIC เขตปลอดโสเภณี. หน้า 19-30. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล, 2534.
- จิราลักษณ์ จงสถิตมัน. วิกฤตทางวัฒนธรรมกับการดำรงชีวิตของเยาวชนสตรี : กรณีศึกษาผลกระทบของการพัฒนาชนบทภาคเหนือ. คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, ม.ป.ท., 2535
- ฉวีวรรณ แก้วพรหม. ความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างเครือข่ายทางสังคม และการสนับสนุนทางสังคมที่รับรู้กับสุขภาพของผู้สูงอายุในชมรมผู้สูงอายุ กทม. วิทยานิพนธ์ สค.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2530. ถ่ายเอกสาร.
- เฉลิมพล สัตถาภรณ์. ปัญหาโสเภณีในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ ร.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2508. อัดสำเนา.

ชัยวัฒน์ ยนเปี่ยม. "ไทยแลนด์-ช่องสี่เหลี่ยมใหญ่ที่สุดแดนเอเชีย," สยามรัฐ. 12 : 27

มิถุนายน 2531.

ดารารัตน์ เมตตาริกานนท์. "เกร็ดประวัติ นางงามเมือง," สตรีทัศน์. 5(1) : 60-67;

พฤษภาคม-สิงหาคม 2532.

"ไทย=นครสี่เหลี่ยม," ผู้จัดการรายสัปดาห์. 2 : 23-29; กันยายน 2534.

นิรมล เปลี่ยนจรรณ. การใช้กัญชาและสารระเหยของนักเรียนวัยรุ่นในเขต กทม. : การเรียนรู้ทางสังคม. วิทยานิพนธ์ สค.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2530.

ถ่ายเอกสาร.

แน่นน้อย บัญชรพงศ์ และคนอื่น ๆ. หญิงบริการบางประเภท. คณะทำงานวางแผนสตรีระยะยาว, ม.ป.ป., ม.ป.ท.

น้อยนภา ลินรูปดี. อิทธิพลของดิสโก้เธค. วิทยานิพนธ์ สค.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2530. ถ่ายเอกสาร.

โนนเม (นามแฝง). "เจาะเบื้องลึกนักศึกษาสาวค้าสาวท," สยามรัฐ. 11 : 27 กุมภาพันธ์ 2532.

บุญส่ง เผ่าทรง. ปัญหาหญิงสี่เหลี่ยมในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ ร.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2512. อัดสำเนา.

"ปฏิรูปกรมธุรกิจ," ผู้จัดการรายสัปดาห์. 5(251) : 31; 23-29 กันยายน 2534.

พัชรี แนวพาณิชย์. ปัญหาการทำงานหนักและการปฏิบัติด้านคุมกำเนิดในหญิงอาชีพพิเศษ : ศึกษาเฉพาะกรณีหญิงที่ทำงานในบาร์อะโกโก้ย่านพัฒนาพงษ์. วิทยานิพนธ์ สค.ม.

กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2530. ถ่ายเอกสาร.

พรวิศิษฐ์ วรารณ. สายสัมพันธ์ทางสังคมวัฒนธรรมและความร่วมมือกันของชาวบ้าน :

กรณีศึกษาชุมชน ส.สุทวิ กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ สค.ม. กรุงเทพฯ :

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2533. ถ่ายเอกสาร.

พรรณี ประจวบเหมาะ. การสังคมสงเคราะห์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เจริญกิจ, 2523.

- ภัสสร ลิมานนท์. โครงการศึกษาลักษณะด้านประชากรและพฤติกรรมของสตรีขายบริการทางเพศ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2534.
- มหาดไทย, กระทรวง. รายงานวิจัยเรื่องสภาพชีวิตและปัญหาของหญิงค้าประเวณี อำเภอเมืองจังหวัดอุดรธานี. กรุงเทพฯ : กองวิจัยและประเมินผล กรมพัฒนาชุมชน, 2516.
- "มาลีสลัดกสิบ," ผู้จัดการรายสัปดาห์. 6(279) : 68; 18-24 กันยายน 2532.
- ยรรยงค์ ศรีเจริญวงศ์. เครือข่ายทางสังคมและการสนับสนุนทางสังคมในการส่งเคราะห์ผู้ประสบภัย : ศึกษาผู้ประสบวาทภัยหมู่บ้านท่าบุญ ตำบลสามเงา จังหวัดตาก. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2533. ถ่ายเอกสาร.
- รัตนา ธนาพรสังสุทธิ. ชายผู้เกี่ยวกับปัญหาการค้าประเวณี : ศึกษาเฉพาะกรณีนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2529. ถ่ายเอกสาร.
- วัชรินทร์ สมานจิต. "ผลกระทบของการพัฒนาประเทศที่ไม่สมดุล," สังคมพัฒนา. 6 : 12-17; พฤศจิกายน-ธันวาคม 2523.
- วิฑูร สุวรรณวัฒน์. "คู่มือสำผัว 'ท้าวช่อง'," มติชนสุดสัปดาห์. 12(586) : 34-36; 15 พฤศจิกายน 2534.
- ศิริพร สโครบาเนต. "กระบวนการค้าหญิงในประเทศไทย," ใน ปัญหาการค้าหญิงและพุทธศาสตร์การแก้ปัญหา. บรรณาธิการโดย ธนวดี ทาจีน และเพ็ญศิริ ตระกูลสังจาวัตร์. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.
- ศุภีมาน นฤมล. นางงามผู้กระจก : การศึกษากระบวนการกลายเป็นมอญชาวไทย. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2531. ถ่ายเอกสาร.
- สำเร็จ แสงชื่อ และคนอื่น ๆ. ปัญหาโสเภณี : การแสวงหามาตรการทางกฎหมายและมาตรการอื่น ๆ ที่เหมาะสมในประเทศไทย. ชลบุรี : ศูนย์กามโรคเขต 3 จังหวัดชลบุรี, 2527.
- เสริน บุญะพิทานนท์. การกระทำผิดในสังคม : สังคมวิทยา อาชญากรรมและพฤติกรรม เปียงเบน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2527.

- สมคิด พลศรี. การใช้แรงงานสตรีในสถานบริการกับการพัฒนากำลังคน : ศึกษาเฉพาะกรณี พนักงานอาบ อบ นวด ในสถานบริการ. กรุงเทพฯ : รายงานวิจัย คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2518.
- สมบัติ แทนประเสริฐสุข. "เอดส์กับธุรกิจบริการทางเพศ," ใน NIC เบตบลอดส์เอดส์. หน้า 1-19. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล, 2534.
- สมศรี สอาดเอี่ยม. สภาพชีวิตและปัญหาหญิงบริการในจังหวัดเชียงใหม่. กรุงเทพฯ : รายงานวิจัยแผนกวิชาสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.
- "โสเภณียุคใหม่ไม่ได้ถูกขังกรง," มติชน. 16 : 24 กันยายน 2533.
- ไฮลเด็น ปีเตอร์, เจอร์เก้น ฮอร์ เลอแมน และจอร์จ เอฟ. พลัฟฟิน. เชกส์ทัวร์ : โสเภณี การท่องเที่ยวและการพัฒนา. แปลจาก Tourism, prostitution, development โดยสุภารัตน์ เสรีรัตน์, จันทวิภา อภิสุข และจารุพัศตรา ไหมโฮฟเฟอร์. กรุงเทพฯ : องค์การพันธมิตรสากลเพื่อการท่องเที่ยวในโลกที่สาม, 2529.
- Akers, Ronald L. Deviant Behavior : A Social Learning Approach. 2nd ed. Belmont : Wadsworth Publishing Company, Inc., 1977.
- Akers, Ronald L. and others. "Social Learning and Deviant Behavior : A Specific Test of a General Theory," American Sociological Review. 44(5) : 636-655; August, 1979.
- Barnes, John A. Social Networks. Addison-Wesley Reading Mass, 1972.
- Bess, B.E. and S.S. Janus. The Sexual Experience. Baltimore : Williams and Wilkens, 1976.

Boissevain, J. and J.C. Mitchell. Network Analysis : Studies in Human Interaction. The Hague : Mouton, 1973.

^ Brown, M.E. "Teenage Prostitution," Adolescence. 14 : 665-680; 1979.

· Bryan, James H. "Apprenticeships in Prostitution," Social Problems. 12 : 287-297; 1965.

Bryan, James H. "Apprenticeships in Prostitution," in Delinquency, Crime and Social Process. Donald R. Cressey and David A. Ward New York : Harper & Row Publishers, 1969.

Burgess, R.L. and R.L. Akers. "A Differential Association-Reinforcement Theory of Criminal Behavior," Social Problems. 14 : 128 - 144; 1966.

Caldwell, John C., Pat Caldwell and I.O. Orubuloye. The Family and Sexual Networking in Sub-Saharan Africa : Historic Regional Differences and Present Day Implications. National Centre of Epidemiology and Population Health. The Australian National University, 1990.

Caplan, G. Support Systems and Community Mental Health. New York : Basic Books, 1974.

Clinard, Marshall B. Anomie and Deviant Behavior. New York :
Macmillan Company, 1964.

Conklin, John E. Criminology. New York : Macmillan Publishing Co.
Inc., 1981.

Davis, Kingsley. "Prostitution," in Contemporary Social Problems.
4th ed. New York : Harcourt Brace Javanovich, 1976.

Davis, Nanette J. "The Prostitute : Developing a Deviant Identity,"
in Studies in the Sociology of Sex. Jame M. Hanslin (ed).
New York : Meridith Corporation, 1971.

De Fleur, M.L. and R. Quinney. "A Reformation of Sutherland's
Differential Association Theory and a Strategy for Empirical
Verification," Journal of Research on Crime and Delinquency.
3 : 1-2; 1966.

Epstein A.L. "Gossip, Norms and Social Network," in Social Networks
in Urban Situation : Analysis of Pesonal Relationships in
Central African Towns. edited by J.C. Mitchell, Manchester :
University Press, 1969.

Glaser, B. and A.L. Strauss. The Discovery of Grounded Theory :
Strategies for Qualitative Research. Chicago : Aldine, 1978.

Goode, Eric. Deviant Behavior. New Jersey : Prentice Hall, 1978.

Gottlieb, Benjamin H. Social Networks and Social Support. Beverly Hill : Sage Publications Inc., 1981.

Greenwald, H. The Elegant Prostitute. New York : Ballantine Books, 1970.

"Havanon, Napaporn, John Knodel and Tony Bennett," Sexual Networking in a Provincial Thai Setting. Bangkok : G.M. Press Printing Service Co. Ltd., 1992.

Hirachi, T. "The Professional Prostitute," in The Social Dimensions of Human Sexuality. Boston : Little Brown, 1972.

✓Jackman, N.R. and others. "The Self-Image of the Prostitute," Sociological Quarterly. 4 : 150-161; 1963.

James, J. "Motivations for Entrance into Prostitution," The Female Offender. Lexington, M.A. : Lexington, 1976.

Klovdalh, Alden S. "Social Networks and the Spread of Infections Diseases : The Aids Example," Social Science and Medicine. 21(11) : 1203-1216, 1985.

Kornblum, William and Joseph Julian. Social Problems. 6th ed.

Englewood Cliffs, N.J. : Prentice Hall, Inc., 1989.

Maerov, A.S. "Prostitution : A Survey and Review of 20 Cases,"

Psychiatric Quarterly. 39 : 675-701; 1965.

Maguire, Lambert. Understanding Social Networks. Beverly Hills :

Sage Publications, Inc., 1983.

Merton, Robert K. and Robert Nisbet. Contemporary Social Problems.

4th ed. Harcourt Brace Jovanovich, 1976.

Mitchell, J.C. "The Concept and Use of Social Networks," in Social Networks in Urban Situation : Analysis of Personal Relationships in Central African Towns. edited by J.C. Mitchell, : Manchester University Press, 1969.

Orubuloye, I.Q., John C. Caldwell and Pat Caldwell. "Sexual Networking in the Ekiti District of Nigeria," Family Planning. 22(2) : 61-73; 1991.

Polterat, John J. and others. On Becoming a Prostitute : An Exploratory Case-Comparison Study. Colorado : El Paso County Health Department Colorado Springs, 1984.

Radcliffe-Brown, A.R. "On Social Structure," in Social Networks : A Developing Paradigm. edited by Leinhardt. New York : Academic Press Inc., 1977.

Rubington, Earl and Martin S. Weinberg. Deviance : The Interactionist Perspective. 2nd ed. New York : Macmillian Publishing Company, 1973.

✓ Satterfield, S.B. "Clinical Aspect of Juvenile Prostitution," in Medical Aspect of Human Sexuality. 15(9) : 126-132; 1981.

Schaffer, Bernie and Richard R. DeBlassic. "Adolescent Prostitution," in Adolescence. New Mexico : New Mexico State University, 1984.

Skinner, B.F. Science and Human Behavior. New York : Macmillan, 1953.

Sutherland, Edwin H. "Differential Association : Theory and Fact," in The Study of Social Problems : Five Perspectives. New York : Oxford University Press, 1971.

Sutherland, Edwin H. and Donald R. Cressey. "Learning to be Deviant," in The Study of Social Problems : Five Perspectives. New York : Oxford University Press, 1971.

Thomas, W.I. The Unjusted Girl. Boston : Little Brown, 1923.

Truong, Thanh-Dam. Sex, Money and Morality : Prostitution and Tourism in Southeast Asia. London and New Jersey : Zed Books Ltd., 1990.

Walker, K.N., A MacBride and M.H.S. Vachon. "Social Support Networks and the Crisis of Bereavement," Social Science and Medicine. 2 : 35-41; 1977.

Wellman, B. "Applying Network Analysis to the Study of Support," in Social Network and Social Support. edited by B. Gottlieb, Beverly Hills, CA: Sage, 1981.

Wooden, J. Weeping in the Playtime of Others : American's Incarcerated Children. New York : McGraw-Hill, 1976.

ภาคผนวก

ח חרמאסרת

นิยามศัพท์

คาราโอเกะ	สถานเริงรมย์ สำหรับการดื่มเหล้า ฟังเพลง และรับประทานอาหาร รวมทั้งมีการร้องเพลง ตามที่วงทํานองจากวีดีโอ ปัจจุบันมีหญิงบริการ
ค็อกเทลเลานจ์	สถานเริงรมย์ สำหรับการดื่มเหล้า ฟังเพลง โดยมีวงดนตรีเล่น มีหญิงบริการนั่งดื่มเป็นเพื่อน ในปัจจุบันมีอาหารบริการ
ค่าดื่ม, ค่าเครื่องดื่ม	หมายถึง เงินที่ลูกค้าต้องจ่ายให้กับหญิงบริการเมื่อมาใช้บริการ โดยลูกค้าจะสั่งเครื่องดื่มให้ ระยะเวลาของ 1 ดื่ม หรือ 1 เครื่องดื่ม หรือ 1 แก้ว จะกินเวลา 40 - 50 นาที
ผับ	สถานเริงรมย์สำหรับการดื่มเหล้า ฟังเพลง ปัจจุบันมีหญิงบริการ
มาฆ่า	หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่ดูแลหญิงบริการในสถานเริงรมย์ โดยทั่วไปเป็นผู้หญิง ถ้าหากเป็นผู้ชายจะเรียก บาป้า
ฮ็อฟ	หมายถึง การให้บริการทางเพศ

ภาคผนวก ข

แนวคำถามในการสัมภาษณ์

1. ข้อมูลส่วนตัวและภูมิหลังของครอบครัว
 - 1.1 ข้อมูลส่วนตัว ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา ที่อยู่ ภูมิลำเนา
 - 1.2 พฤติกรรม และรสนิยมบางอย่าง เช่น ชอบเที่ยวเตร่ ชอบแต่งตัว เป็นต้น
 - 1.3 ประสบการณ์ในด้านความรัก และประสบการณ์ทางเพศ
 - 1.4 ฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจทางครอบครัว, ความเป็นอยู่ในครอบครัว, ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว
2. แนวคำถามในเรื่องประสบการณ์และการดำเนินชีวิตก่อนการเข้าสู่อาชีพบริการทางเพศ การคบหากับบุคคลที่เชื่อมโยงเข้าสู่งานบริการทางเพศ เพื่อหารายละเอียดในเรื่องการคบหาสมาคม และลักษณะของเครือข่ายสังคม
 - 2.1 เคยทำงานอะไรมาก่อน ทำไมถึงเลิกทำงานที่เดิม
 - 2.2 ที่มาทำงานในสถานเริงรมย์นี้ ได้รับรู้จากใครด้วยวิธีใด ถ้ามีคนชักชวนผู้ให้สัมภาษณ์ มีความสนิทกันมากน้อยเพียงใด เพราะอะไรถึงสนิทสนมด้วย
 - 2.3 เพื่อนสนิทในกลุ่มมีกี่คน คนที่ชักชวนและเพื่อนสนิทเป็นคนเดียวกันหรือไม่ พบกันมากน้อยแค่ไหน ขณะนี้ยังคบกันอยู่หรือไม่
 - 2.4 รู้จักกับคนที่ชักชวนเข้าสู่งานบริการทางเพศได้อย่างไร
 - 2.5 บุคคลที่ชักชวนนั้นมีนิสัยอย่างไรที่ทำให้ผู้สัมภาษณ์สนิทด้วย (เช่น มีรสนิยมเดียวกัน เป็นต้น) ส่วนบุคคลอื่นทำไมผู้ให้สัมภาษณ์จึงไม่สนิทด้วย
 - 2.6 ก่อนมาทำงานในสถานเริงรมย์ ผู้ให้สัมภาษณ์เคยรู้จักสถานเริงรมย์เช่นนี้มาก่อนหรือไม่ หรือผู้ที่ทำงานอย่างนี้มาก่อนหรือไม่ รู้จักได้อย่างไร
3. แนวคำถามในเรื่องของการให้ความหมายต่องานที่ทำ
 - 3.1 ใช้เวลาในการตัดสินใจที่จะทำงานนี้นานเพียงใด หรือไม่ ถ้าใช้เวลา

ตัดสินใจมานาน เพราะอะไร หรือตัดสินใจได้ทันทีเพราะอะไร

- 3.2 พ่อแม่ ญาติพี่น้อง บุคคลที่รู้จักใกล้ชิด ทราบหรือไม่ว่ามาทำงานที่นี่ และบุคคลเหล่านี้มีความเห็นอย่างไร สนับสนุน ขัดขวาง หรือเฉย ๆ และถ้าไม่เห็นด้วยทำไมถึงตัดสินใจที่จะทำงานนี้
- 3.3 ก่อนมาทำงานที่นี่มีแผนหรือยัง ถ้ามีแผนแล้วเขามีความคิดเห็นอย่างไร
- 3.4 ในความรู้สึกรู้สึกของตัวเอง คิดว่าคนอื่น ๆ ที่ไม่ใช่บุคคลใน 3.2 และ 3.3 (หรือสังคม) คิดอย่างไรต่องานอาชีพนี้
- 3.5 ตนเองมองอาชีพนี้อย่างไร คิดไหมว่างานนี้จะทำให้ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของตนเปลี่ยนไปในทางดีขึ้น หรือไม่อย่างไร
- 3.6 การให้ความหมายต่ออาชีพนี้ในขั้นเริ่มต้น และการให้ความหมายในขั้นที่เข้าสู่อาชีพแล้ว ต่างกันอย่างไรหรือไม่
- 3.7 งานที่น่าเบื่อ พอลองเรื่องใดมากที่สุด เพราะเหตุใด
- 3.8 งานที่น่ายินดี รู้สึกอย่างไร หนักใจ หรือกังวลเรื่องใดบ้าง (รายได้, ลูกค้า, เพื่อน, นายจ้าง)
- 3.9 ถ้ามีปัญหากังวลหรือไม่สบายใจแล้วปรึกษาใคร เพราะอะไรต้องปิดบังฐานะการงานของตนเองไหม เพราะอะไร
- 3.10 ในช่วงแรกได้มีโอกาสติดต่อเพื่อนคนอื่นที่อยู่นอกกลุ่มบ้างไหม เพราะเหตุใด มีใครบ้าง

4. แนวคำถามในส่วนที่เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลง

- 4.1 ความคิดในการตัดสินใจมาทำงานนี้โดยคิดว่าจะทำให้เปลี่ยนฐานะในทางที่ดีขึ้นนั้น เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเองหรือได้รับทราบ หรือได้เห็นตัวอย่างมาจากไหน อย่างไร
- 4.2 ถ้าตอบว่าเปลี่ยนแบบใคร เปลี่ยนแบบในเรื่องอะไร

5. แนวคำถามในส่วนที่เกี่ยวกับการเสริมแรงที่แตกต่างกัน

- 5.1 ก่อนที่จะเข้าสู่อาชีพนี้ มีความคาดหวังอย่างไร และเมื่อได้เข้าสู่อาชีพนี้แล้วสมกับความคาดหวังนั้นหรือไม่ อย่างไร (เช่น ผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับสูงกว่างานอื่น)
- 5.2 ถ้าหากมีความคาดหวังว่าอาชีพนี้ให้ผลตอบแทนสูง นอกจากนั้นมืออย่างอื่นอีกหรือไม่
- 5.3 ความรู้สึกที่ทำงานนี้จะทำให้ในเรื่องเหล่านี้ ผู้ให้สัมภาษณ์ได้รับการบอกกล่าวด้วยวิธีการใด จากใคร หรือมีสถานการณ์ใด

6. แนวคำถามเกี่ยวกับการดำรงอยู่ในอาชีพในส่วนที่เกี่ยวกับ

- 6.1 มีความสัมพันธ์กับเพื่อนใหม่ในที่ทำงาน หรือกลุ่มเก่า หรือคนเก่าที่แนะนำมาให้อย่างไร (ยังติดต่อกับคนเก่าอยู่ไหม)
- 6.2 การเรียนรู้ การถ่ายทอดวัฒนธรรมเชิงอาชีพ เช่น เทคนิคต่าง ๆ ในการทำงานมีอะไรบ้าง, วิธีการบริการทางเพศ
- 6.3 การให้ความหมายตรงขึ้นตอนนี้เป็นอย่างไร...ต่างจากขั้นตอนแรกของการเข้าสู่อย่างไร (งานแบบนี้ไม่น่ารังเกียจอีกต่อไปหรือไม่)
- 6.4 การใกล้ชิดกับเพื่อนในที่ทำงานใหม่เป็นสิ่งที่ทำให้ทำงานในอาชีพนี้ต่อไปหรือไม่ อย่างไร
- 6.5 ภาษาพูดกับแขก, การพูดคุยระหว่างเพื่อน เพื่อแสดงลักษณะเฉพาะกลุ่มเป็นอย่างไร
- 6.6 ถ้ามองถึงว่า การบริการทางเพศนี้เป็นความสนุกของตนด้วยไหมอย่างไร

7. แนวคำถามการจะออกจากอาชีพนี้

- 7.1 ถ้าคิดจะออกจากอาชีพนี้มีสาเหตุอะไรบ้าง

7.2 คิดว่าจะดำรงอยู่ในอาชีพนี้ไปอีกปี.. เพราะอะไร

7.3 กรณีที่จะทำไปเรื่อย ๆ จนกว่าอายุจะกำหนดนั้น เพราะอะไร เพราะไม่มี
ทางเลือกทำอย่างอื่น

7.4 มีแผนการในอนาคตอย่างไร

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นางจงจิตต์ ชื่อสกุล ไชยภณคณาภรณ์
เกิด วันที่ 17 เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช 2494
สถานที่เกิด เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน 99/22 สุขุมวิท 101/1 บางจาก พระโขนง 10260
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ 8
สถานที่ทำงานปัจจุบัน ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2510	มัธยมศึกษาตอนต้น จากโรงเรียนสตรีประชากร
พ.ศ. 2512	มัธยมศึกษาตอนปลาย จากโรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัย
พ.ศ. 2516	อักษรศาสตรบัณฑิต จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
พ.ศ. 2518	สังคมวิทยามหาบัณฑิต (สังคมสงเคราะห์) จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
พ.ศ. 2537	การศึกษาศุภบัณฑิต สาขาพัฒนศึกษาศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

การเข้าสู่งานขายบริการทางเพศแบบแอบแฝงของสตรีที่มีการศึกษาในสถานเริงรมย์ :
กรณีศึกษาคีอากเทลงเลาน์จ ผับ และคาราโอเกะ

บทคัดย่อ
ของ
จงจิตต์ ไศภณคณาภรณ์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาดุขุฎีบัณฑิต สาขาพัฒนศึกษาศาสตร์

มีนาคม 2538

บทคัดย่อ

การเข้าสู่งานขายบริการทางเพศแบบแอบแฝงของสตรีที่มีการศึกษาในสถานเริงรมย์ : กรณีศึกษาคือกทลเลาน์ ผับ และคาราโอเกะ เป็นการศึกษาปัญหาการขายบริการทางเพศในอีกรูปแบบหนึ่ง ซึ่งกระทำในลักษณะของการแอบแฝงอยู่ในสถานเริงรมย์ดังกล่าวซึ่งนับวันจะมีเพิ่มมากขึ้น และเป็นที่น่าสนใจว่าการขายบริการทางเพศในปัจจุบันนอกจากจะขายรูปแบบของการให้บริการในลักษณะต่าง ๆ แล้วผู้หญิงที่เข้าสู่อาชีพนี้ก็ไม่ได้จำกัดอยู่เพียงในกลุ่มของหญิงสาวที่ยากจนและการศึกษาต่ำหรือถูกปล่อยวาง หรือถูกบังคับให้ขายบริการทางเพศ แต่ขณะนี้ปรากฏว่าหญิงสาวไม่น้อยที่มาประกอบอาชีพบริการทางเพศเป็นผู้ที่มีการศึกษา และไม่ได้มีฐานะยากจนที่จะต้องเป็นเงื่อนไขผลักดันให้มาขายบริการทางเพศ

เงื่อนไขที่ทำให้ผู้หญิงที่มีการศึกษา และไม่ได้ยากจน ก้าวเข้าสู่งานบริการทางเพศก็คือ ได้รับการเชื่อมโยงใน 3 รูปแบบ ได้แก่ การคบหาสมาคมกับกลุ่มเพื่อนที่มีประสบการณ์หรือเกี่ยวข้องกับงานบริการทางเพศ การได้รับการชักนำเข้าสู่งานบริการในสถานเริงรมย์ก่อนแล้วจึงเปลี่ยนเข้าสู่งานบริการทางเพศในภายหลัง การได้รับการชี้แนะจากแหล่งข้อมูล คือ ร้านเสริมสวย และบริษัทจัดหานางแบบ อีกประการหนึ่งรูปแบบของการเชื่อมโยงดังกล่าวมีอิทธิพลต่อหญิงสาวเหล่านี้ ก็เนื่องจากเงื่อนไขที่เป็นภูมิหลังทางครอบครัวที่แตกแยก ประสบความล้มเหลวในความรักและมีประสบการณ์ทางเพศมาก่อน ความไม่พึงพอใจต่อรายได้ในอาชีพตามบรรทัดฐานที่ทำอยู่ก่อน

ก่อนจะเข้าสู่อาชีพนี้ หญิงสาวจะมีการเรียนรู้แบบแผนของพฤติกรรม และการให้ความหมายไปในทางยอมรับต่ออาชีพ ซึ่งเป็นการให้ความหมายเชิงบวกที่เห็นว่าอาชีพนี้ไม่รายได้ดี และการให้ความหมายเชิงเป็นกลางที่จะอธิบาย และหาข้ออ้างสำหรับการเข้าสู่อาชีพว่าไม่ใช่เรื่องเลวร้ายหรือเสียหายแต่อย่างใด หลังจากที่ได้เข้าสู่อาชีพแล้วในขั้นของการดำรงอยู่หญิงสาวก็ยังคงให้ความหมายต่องานในทางบวกและในทางเป็นกลาง และในขั้นนี้หญิงสาวจะได้รับการเสริมแรงที่สำคัญ คือ มีรายได้ที่มากและหาได้ง่ายซึ่งไม่อาจจะหาได้จากการไปทำอาชีพอื่น

อย่างไรก็ตามหญิงสาวทุกคนรู้ว่างานอาชีพนี้ไม่อาจทำได้ตลอดไป เนื่องจากมีข้อจำกัดในเรื่องของอายุ ที่ว่ายิ่งอายุมากขึ้นโอกาสที่จะได้รับประโยชน์และรายได้จะลดลง นอกจากนั้นในระหว่างการทำงานต้องประสบกับบริบทของการทำงานที่ไม่น่าพึงพอใจ และต้องสูญเสียบางสิ่งบางอย่างไป ฉะนั้นทุกคนจึงได้คำนึงถึงการจะต้องออกจากอาชีพเพื่อกลับไปสู่โลกของบรรทัดฐาน ซึ่งการออกจากอาชีพต้องอาศัยเวลาอีกระยะหนึ่งแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับเงื่อนไขของเป้าหมายที่ทุกคนมุ่งหวังไว้

ON BECOMING HIDDEN COMMERCIAL SEX WORKERS OF EDUCATED GIRLS

IN THE ENTERTAINMENT PALOURS :

A STUDY OF COCKTAIL LOUNGE, PUB AND KARAOKE

AN ABSTRACT

BY

CHONGCHIT SOPONKANAPORN

Presented in partial fulfillment of the requirements for the

Doctor of Education degree in Development Education

at Srinakharinwirot University

March 1995

Prostitution nowadays is disguised in various forms and not any more confined to poor and uneducated women, or those who had been lured or forced to sell their bodies. The main objective of this study is to explore the process on which educated girls become hidden commercial sex workers in the entertainment palours including cocktail lounge, pub and karaoke.

Conditions under which the educated and economically capable women were linked to sex trade can be divided into 3 types as follows :

1. Their association with friends who had had experiences in the entertainment palours offering sexual services.
2. Other reception of persuasion to initially work in entertainment places and later to offer sexual services.
3. Their reception of information and advice from such places as beauty salons and modelling enterprises.

Secondary pressures pushing them to succumb to such connections were as follows:

1. Their broken family backgrounds
2. Their past failures in love and sexual relations
3. Their discontent with incomes from their previous employment

Before entering the sex trade undertaking, the young girls would have learned of related behavioural patterns and the positive meanings leading to their acceptance of this hidden occupation. Top

among reasons for being a high- class prostitute is the excellent incomes. Excuses or neutral definition for engaging in such secret activities were also explained, to convince themselves. After a period of "working" as such, the young girls would find prostitution not a bad occupation after all. At this stage they would be determined to continue their flesh trade, due to its lucrativeness and simplicity, not comparable to any other occupations.

These girls nevertheless were aware that their trade would not last very long, due to the age factors. In prostitution, the older get the lower incomes. Besides while working in this field, they would also encounter some unpleasant conditions, sometimes even the loss of certain things. At later stage therefore all of them would think of leaving this occupation and continue their normal lives. Their quitting times however cannot be standardized, depending on their individual aims and conditions.